Digitized by Google

Digitized by Google

LIBRI IEHOSVAH, IVDICVM, SAMVELIS, ET REGVM,

Hebraicè:

Cum interlineari verſione XANTIS PAGNINI;
BEN. ARIAE MONTANI,
& aliorum collato ſtudio ad Hebraicam dictionem diligentiſſimè expenſa.

Possidet hunc

Phillipus du Terreaux

BIBLIOT. ACADEM. LAUSAN
LIBERTE ET PATRIE

EX OFFICINA PLANTINIANA
RAPHELENGII,
CIↃ. IↃ. CXI.

Digitized by Google

Digitized by Google

יהושע

LIBER IEHOSVAH.

CAPVT I. א

Et

ſerui Moſeh mortem poſt fuit
ויהי [a] אחרי מות משה עבד 1
ad Dominus dixit &, Domini
יהוה ויאמר יהוה אל־־
miniſtrum , Nun filium , Iehoſuah
יהושע בן־נון משרת
: dicendo , Moſeh
משה לאמר ׃
tranſi , ſurge nunc Et .eſt mortuus meus ſeruus Moſeh
2 משה עבדי מת [b] ועתה קום עבור
terram ad , hic populus omnis & tu ,hunc Iarden
את־הירדן הזה אתה וכל־העם הזה אל־הארץ
Omnem .Iſrael filiis * , eis *dans* ‡ ego quam
3 אשר אנכי נתן להם לבני ישראל ׃ כל־
: *eum* dedi vobis *eo in veſtri pedis vola calcauerit quo* ‖ locum
מקום אשר תדרך [c] כף־רגלכם בו לכם [d] נתתיו
deſerto A .Moſeh ad ſum loquutus quemadmodum
4 כאשר דברתי אל־משה ׃ מהמדבר
, Perath flumen magnum flumen ad vſq & , iſto Lebanon &
והלבנון הזה ועד־הנהר הגדול נהר־פרת
ingreſſu magnum mare ad vſque & Cittheorum terra omnis
כל ארץ החתים ועד־הים הגדול מבוא
vir ſtabit Non .veſter terminus erit , ſolis
5 השמש יהיה גבולכם ׃ לא־יתיצב איש
fui Quemadmodum .tuæ vitæ diebus omnibus *tuas facies ad*
לפניך כל [e] ימי [f] חייך כאשר הייתי
.te derelinquam neque ,te *laxabo* ‖ non .tecum ero ,Moſeh cum
עם־משה אהיה עמך לא [g] ארפך ולא אעזבך ׃

Marginal notes:
[a] היה
[b] מות
‡ do
* nempe
‖ in quo calcaverit planta pedis veſtri
[d] כף [e] נתן
ab occaſu
quiſquam
ante te
[f] יום [e] חיה
‖ dimittam
[g] רפה

Digitized by Google

facies hæreditare † tu quia .te robora & te Conforta
6 חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־
,eorum patribus iuraui quam * terram hunc populum
הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם
valde te robora & ,te conforta Tantùm .eis *dandum ad*
7 לָתֵת לָהֶם׃ רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד
quam legem omnem ſecundum *faciendum ad* ,*cuſtodiendum ad*
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר
dextrorſum eo ‖ ab declines Ne .meus ſeruus ,Moſeh tibi præcepit
צִוְּךָ[b] מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין
ineris * quæ ‡ omnibus in intelligas vt ,*ſiniſtrorſum* &
וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ[c]׃
meditaberis & ,tuo ore ab huius legis liber recedat Non
8 לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ[d]
faciendum ad *cuſtodias* ‖ vt ,nocte ac die eo in
בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
ſecundabis tunc Quia .eo in ‡ ſcriptum † omne ſecundum
כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־
‡tibi præcepi Nonne .intelliges tunc & ,tuas vias
9 דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ[e]
quia :*frangaris* * nec ,*formides* ‡ ne ,te robora & ,te Conforta
חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת[f] כִּי
.*ineris* ‡ quæ † omnibus in tuus Deus Dominus ‖ tecum
עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃
:dicendo ,populi præfectis Iehoſuah præcepit Et
10 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר׃
,populo præcipite & ,*caſtrametationis intimo in* ‡ Tranſite
11 עִבְרוּ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם
tribus *adhuc* ‖ in quia ,*viaticum* * vobis Parate :dicendo
לֵאמֹר הָכִינוּ[g] לָכֶם צֵידָה[h] כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת
veniendum ad ‡ ,hunc Iarden *tranſeuntes* † vos *diebus*
יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא
veſter Deus Dominus quam terram poſſidendum ad
לָרֶשֶׁת[i] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
,Ghaditis & ,Reubenitis Et .eam poſſidendum ad vobis *dans*
12 נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וְלָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי
:dicendo ,Iehoſuah ait Menaſſeh tribui dimidiæ &
וְלַחֲצִי[k] שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃
ſeruus Moſeh .vobis præcepit quod verbi *Mementote*
13 זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד
,Domini

† hæreditare accipere facies
* ſuper
vt darem
vt cuſtodias, & facias
ירה[a]
ſea ad dexteram, & ad ſiniſtram,
צוה[b] הלך[c]
‡ ad * perrexeris.
‖ ſed
הגה[d]
‖ obſerues & facias
‡ quod ‡ eſt
צוה[e]
‡ conſterneris * terrearis:
חתת[f]
‖ eſt † ad ‡ perrexeris.
‡ per medium caſtrorum, * annonam, ‖ ſine trium dierum
כון[g] צוד[h]
† tranſitis ‡ vt ingrediamini
ירש[i]
dat
חצה[k]
Mementote

Digitized by Google

requieſcere vos fecit, ,vobis requiem dans ,veſter Deus Dominus :dicendo ,Domini
נוח ª — יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ªמֵנִיחַ לָכֶם

,veſtræ Vxores .hanc terram vobis dedit &
וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת ׃ נְשֵׁיכֶם 14

* paruuli veſtri; & pecora veſtra — quam ,terra in maneant veſtræ acquiſitiones & , veſtra familia
טַף מִקְנֶה ᵇ — ᵇטַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר

‖ trans — tranſibitis vos & .Iarden tranſitu in ‖ Moſeh vobis dedit
נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ

† accincti armis ante fratres veſtros, — ,fortitudine potentes omnes ,veſtrorum fratrum facies ad quintati †
חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כֹּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל

† faciat quieſcere — Dominus dei quietem † Donec .eis auxiliabimini &
וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם ׃ עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה 15

‡ fratres veſtros * vos, — ipſi etiam poſſideant & ,vobis * ſicut veſtris fratribus ‡
לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־

‖ dat — reuertemini & : eis dans ‖ veſter Deus Dominus quam terram
שׁוּב ᵈ — הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם

dedit quam , eam poſſidebitis & ,veſtræ poſſeſſionis terram ad
לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ אֲשֶׁר ׀ נָתַן

trans — ortum ad ,Iarden tranſitu in Domini ſeruus Moſeh vobis
לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח

‡ ad — Omnia :dicendo ,Iehoſuah ‡ reſponderunt Et .Solis
עָנָה ᵉ — הַשָּׁמֶשׁ ׃ ᵉוַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל 16

* ad — quæ * omnia ad & :faciemus ,nobis præcepiſti quæ
אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר

‖ pergemus. † obediuimus ipſi — audiuimus † quibus omnia Iuxta .ibimus ‖ ,nos miſeris
תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ ׃ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ 17

‡ obediemus tibi: — Dominus ſit tantùm :te ad audiemus ‡ ſic ,Moſeh ad
אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יִהְיֶה יְהוָה

.Moſeh cum fuit quemadmodum ,tecum tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה ׃

Quicunque † obedierit — audierit † non & ,tuo ori rebellauerit qui vir Omnis
כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע 18

verbis tuis. — tantùm :moriatur ,ei præceperis quæ omnibus in tua verba
אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק

.te robora & ,te conforta
חֲזַק וֶאֱמָץ ׃

CAP. II. ב

duos Sitthim è Nun filius Iehoſuah miſit Et
וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם 1

videre ,Ite :dicendo ,*ſilentio* *explorantes* viros
אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־
domum ſunt ingreſſi & ,iuerunt Et .Iericho & ,terram
הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־
.ibi *cubuerunt* ‖ & :Rachab eius nomen & ,*meritoriæ* mulieris
אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃
viri Ecce :dicendo ,Iericho regi fuit dictum Et
2 וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אֲנָשִׁים
perrimandum ad Iſrael filiis è nocte hac venerunt
בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־
:dicendo ,Rachab ad Iericho rex miſit Et .terram
3 הָאָרֶץ׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר
venerunt qui ,te ad *venientes* viros Educ
הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ
,terram omnem *perrimandum** ad quia ;tuam domum ad
לְבֵיתֵךְ כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
.,viros ambos mulier *cepit* Et .venerunt
4 בָּאוּ׃ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
,viri me ad venerunt ,*Recte* † :ait & ,*eum* ‖abſcondit &
וַתִּצְפְּנוֹ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים
claudendum ad *porta* ‡ fuit Et .*ipſi* ‖ vnde cognoui non & ‡
5 וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה׃ וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגּוֹר
abierunt quò cognoui non :ſunt egreſſi viri & ,*obſcuritate in*
בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ
.eos *aſſequemini** quia ,eos *poſt* citò ſequimini :viri
הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם׃
eos abſcondit & ,tectum in eos fecit aſcendere ipſa Et
6 וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם
.tectum ſuper ei *ordinatis* *ligni* *linis* in
בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃
Iarden itinere eos *poſt* ſunt ſecuti viri Et
7 וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן
quemadmodum *poſt* ‖ clauſerunt portamque :*tranſitus** ad vſque
עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר
antequam ipſi Et .eos *poſt* inſequentes ſunt ingreſſi
8 יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֵמָּה טֶרֶם
.tectum ſuper eos *ſuper* ‡ aſcendit ipſa & ,*iacerent* †
יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃
Dominus dederit quòd Noui :viros ad ait Et
9 וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה
vobis

exploratores clam, [b] הָלַךְ רָאָה
cauponæ. ‖ dormierunt
explorandum [c] בּוֹא
qui ingreſſi ſunt [d] יָצָא
* explorandum
tulit [e] לָקַח
‖ eos. † Profectò ‡ ſed ‖ eſſent. ‡ dum porta clauderetur in tenebris.
* comprehendetis [f] נָשַׂג
[g] עָלָה culmis lini qui erant ordinati
* vada: ‖ poſtquam
† dormirent ‡ ad

nos ſuper veſter terror cecidit quia & ,terram vobis
לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ

deflaxerunt / מוג [a] / facie veſtra.

. veſtris faciebus à terræ habitatores omnes ſunt liquefacti quia &
וְכִי נָמֹגוּ [a] כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃

ירש [b] / facie veſtra, dum exiretis

Dominus fecerit ſiccari quòd audiuimus Quia
כִּי שָׁמַעְנוּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ [b] יְהוָה אֶת־ 10

,Aegypto ex vos exeundo in ,veſtris faciebus à Suph maris aquas
מֵי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם [c] מִמִּצְרָיִם

יצא [c] / erant trans

tranſitu in qui ,Emoræi regibus duobus feciſtis quæ &
וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם [d] לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר

עשה [d]

.eos interemiſtis quos ,Ogh & ,Sichon ,Iarden
הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הַחֲרַמְתֶּם אוֹתָם׃

ſurrexit non & ,noſtrum cor eſt liquefactum & ,audiuimus Et
וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס [e] לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה [f] 11

מסס [e] קום [f] / ‡ facie veſtra,

Dominus quia ,veſtris faciebus ‡ à viro in ſpiritus vltrà
עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה

* eſt ‖ ſurſum,

ſuper & ,deſuper ‖ cælis in Deus ipſe* veſter Deus
אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־

† deorſum.

mihi quaſo iurate nunc Et .deſubter † terram
הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי 12

‡ per Dominum, ‡ quod

facietis & ‡ ,miſericordiam vobiſcum feci quia ,Domino in‡
בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם

dabitis & ,miſericordiam mei patris domo cum vos etiam
גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם

,meum patrem viuificabitis & .veritatis ſignum mihi
לִי אוֹת אֱמֶת [g]׃ וְהַחֲיִתֶם [h] אֶת־אָבִי 13

אמן [g] חיה [h] / אחיותי ק

& ,meas ſorores & ,meos fratres & ,meam matrem &
וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אַחַי וְאֶת־אַחוֹתַי וְאֵת

† ſunt / נצל [i]

.morte à noſtras animas eruetis & : eis ‡ quæ omnia
כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם [i] אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃

vobis pro noſtra Anima : viri ei Dixerúntque
וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתֵּיכֶם 14

prodideritis / נגר [k]

.hoc noſtrum verbum indicaueritis non ſi ,moriendum ad
לָמוּת אִם לֹא תַגִּידוּ [k] אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה

*cùm tradiderit / נתן [l]

faciemus & ,terram nobis Dominus dando in* ,erit &
וְהָיָה בְּתֵת [l] יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ

ירד [m] / ‖ erat

eos fecit deſcendere Et .veritatem & ,miſericordiam tecum
עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ וַתּוֹרִדֵם [m] 15

,muri pariete in ‖ eius domus quia :feneſtram per fune in
בַּחֶבֶל בְּעַד הַחַלּוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה

Digitized by Google

:eis Dixitque .ſedens ipſa muro in &

habitabat.

16 וּבַחוֹמָה הִיא יוֹשָׁבֶת ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם

,inſequentes *vos in* ‡ occurrant fortè ne *,ite* ‡ montem Ad

‡ pergite, ‡ vobis

הָהָרָה לֵּכוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים

:inſequentes *reuerti vſque* ‖ diebus tribus ibi *abſcondemini* * &

* latitate ‖ donec ſedeant

[a] וְנַחְבֵּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד [b] שׁוֹב הָרֹדְפִים

חָבָא [a] שׁוּב [b]

Dixeruntque *.veſtram viam ad* † ibitis poſtea &

17 וְאַחַר [c] תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם ׃ וַיֹּאמְרוּ

† per viam veſtram. יָלַךְ [c]

,hoc tuo iuramento à *nos* ‡ Innoxii : viri *eam ad* ‡

‡ ei ‡ erimus

אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים [d] נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה

נָקָה [d]

ingredientibus nobis Ecce .nos feciſti iurare quo

18 אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ ׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָאִים

ligabis hanc coccinei fili *lineam* ‖ ,terram in

‖ chordam

בָּאָרֶץ אֶת־[e] תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרִי

קָוָה [e]

,tuum patrem & *ſea in nos feciſti deſcendere qua* † ,feneſtra in

† per quam nos feciſti deſcendere,

בַּחַלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרַדְתֵּנוּ בוֹ וְאֶת־אָבִיךְ

domum omnem ac ,tuos fratres & ,tuam matrem &

וְאֶת־אִמֵּךְ וְאֶת־אַחַיִךְ וְאֵת כָּל־בֵּית

omnis ,erit Et .domum in te ad *colliges* , tui patris

congregabis

19 אָבִיךְ תַּאַסְפִי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה ׃ וְהָיָה כֹּל

eius ſanguis ,foras tuæ domus oſtiis ex fuerit egreſſus qui

אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתֵךְ הַחוּצָה דָּמוֹ

tecum fuerit qui omnis & :innoxii nos & ,eius caput in ‡

‡ erit

בְרֹאשׁוֹ וַאֲנַחְנוּ [f] נְקִיִּם וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ

נָקָה [f]

fuerit manus ſi ,noſtrum caput in illius ſanguis ,domo in

בַּבַּיִת דָּמוֹ בְרֹאשֵׁנוּ אִם־יָד תִּהְיֶה־

,hoc noſtrum verbum *indicaueris* ſi Et .illum in

prodideris

20 בּוֹ ׃ וְאִם־[g] תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה

נָגַד [g]

.nos feciſti iurare quo ,tuo iuramento à innocentes erimus &

וְהָיִינוּ נְקִיִּם מִשְּׁבֻעָתֵךְ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ ׃

,eos dimiſit & *.iſtud* ita veſtra verba Secundum :ait Et

ſic.

21 וַתֹּאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כֶּן־הוּא וַתְּשַׁלְּחֵם

.feneſtra in *cocci* *lineam* ligauit & abierunt &

filum coccineum

וַיֵּלֵכוּ וַתִּקְשֹׁר אֶת־[h] תִּקְוַת הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן ׃

קָוָה [h]

ibi manſerunt & ,montem ad venerunt & ,abierunt Et

22 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם

quæſierunt & ;inſecutores *ſunt reuerſi* donec ,diebus tribus

reuerterentur

שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־[i] שָׁבוּ הָרֹדְפִים וַיְבַקְשׁוּ

שׁוּב [i]

ſunt reuerſi Et .inuenerunt non & *,via* *omni in* Inſecutores

per omnem viam,

23 הָרֹדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ ׃ וַיָּשֻׁבוּ

ambo

Digitized by Google

venerúntque,tranſierunt &,monte de deſcenderunt & ,viri ambo

שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ

omnia ei narrauerunt & ;Nun filium Iehoſuah ad

אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֵת כָּל־

‖quæ euenerunt eis. — dedit Quia† :Iehoſuah ad dixerunt Et .eos inuenientia‖

†Vtique tradidit — 24 הַמֹּצְאוֹת אוֹתָם׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן

etiam & :terram omnem noſtris manibus in Dominus

יְהוָה בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־

à facie noſtra — .noſtris aſpectibus ab terræ habitatores omnes ſunt diſſoluti

מוג [a] — [a] נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ׃

CAP. III. ג

ſurrexit — ,Sittim è ſunt profecti &,manè in Iehoſuah manicauit Et

1 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ מֵהַשִּׁטִּים

:iſrael filii omnes & ,ipſe ,Iarden ad vſque venerunt &

וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

.tranſirent antequam ,ibi pernoctauerunt &

לון [b] — [b] וַיָּלִנוּ שָׁם טֶרֶם יַעֲבֹרוּ׃

poſt finem — præfecti tranſierunt & ,dierum trium fine à ,fuit Et

2 וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיַּעַבְרוּ הַשֹּׁטְרִים

per medium caſtrorum. — ,populo præceperunt Et .caſtrametationis intimo in

צוה [c] — 3 בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה׃ [c] וַיְצַוּוּ אֶת־הָעָם

Cùm videritis — Domini fœderis arcam vos videre Circa :dicendo

ראה [d] — לֵאמֹר [d] כִּרְאוֹתְכֶם אֶת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה

vos & :eam portantes Leuitas ſacerdotes & ,veſtri Dei

לוה [e] — אֱלֹהֵיכֶם וְהַכֹּהֲנִים [e] הַלְוִיִּם נֹשְׂאִים אֹתוֹ וְאַתֶּם

.illam poſt ibitis & ,veſtro loco de proficiſcemini

נסע [f] — [f] תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם וַהֲלַכְתֶּם אַחֲרָיו׃

‡ interſtitium — eam inter & vos inter erit longinquum ‡ Veruntamen

בין ו ק — 4 אַךְ רָחוֹק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינָו

‡ cubitorum — ,eam ad appropinquetis Ne .menſura in cubiti ‡ millium duûm ferè

מדד [g] — כְּאַלְפַּיִם אַמָּה [g] בַּמִּדָּה אַל־תִּקְרְבוּ אֵלָיו

‡ per quam ambuletis : — :ea in ambuletis qua ‡ viam cognoſcatis quo vt

לְמַעַן אֲשֶׁר־תֵּדְעוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ

‖ per viam † & — .nudiuſtertius † heri ab via in ‖ tranſiſtis non quoniam

כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

cras quia ;vos Sanctificate populum ad Iehoſuah dixit Et

5 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר

.mirabilia veſtri medio in Dominus faciet

יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת׃

Digitized by Google

Tollite : dicendo , ſacerdotes ad Iehoſuah Dixitque
6 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר [a]שְׂאוּ — [a]נָשָׂא
tulerunt & : populi facies ad tranſite & , fœderis arcam — ante populum:
אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ
.populi facies ad ambulauerunt & , fœderis arcam — ante populum.
אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם׃
incipiam hac Die :Iehoſuah ad Dominus dixit Et
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה [b]אָחֵל — [b]חָלַל
quia , ſciant quę , Iſrael omnis oculis in te magnificare — vt
גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי
.tecum ero ‡ ,Moſeh cum fui quemadmodum — ‡ ſic
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ׃
arcam portantibus ſacerdotibus præcipies tu Et
8 וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־
aquarum ‡ finem ad vſque vos ingredi Circa † : dicendo ,fœderis — † Cùm ingreſſi fuerits ‡ aquæ
הַבְּרִית לֵאמֹר [c]כְּבֹאֲכֶם עַד־קְצֵה מֵי — [c]בּוֹא
ad Iehoſuah dixit Et .ſtabitis Iarden in ,Iarden
9 הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמֹדוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
verba audite & ,huc Accedite : Iſrael filios
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [d]גֹּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי — [d]נָגַשׁ
hoc In :Iehoſuah ait Et .veſtri Dei Domini
10 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת
expellendo ‡ & , veſtro interiori in viuens Deus quòd , cognoſcetis — medio veſtri, ‡ quòd
תֵּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ
,Chitæum & ,Chenahanæum veſtris faciebus à expellet — facie veſtra
יוֹרִישׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי
.Emoræum & ,Ghirgaſæum & ,Perizæum & ,Chiuuæum &
וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי
vniuerſæ dominatoris fœderis arca Ecce .Iebuſæum & — Domini
11 וְהַיְבוּסִי׃ הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־
nunc Et .Iarden in veſtras facies ad tranſiens , terræ — tranſit ante vos
12 הָאָרֶץ עֹבֵר לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה
virum , Iſrael tribubus de viros duodecim vobis capite — tollite
[e]קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי עָשָׂר אִישׁ מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־ — [e]לָקַח
quieſcere circa ‡ , erit Et .tribu vnum vnum vnum — ſingulum virum per tribum. ‡ cùm requieuerint plantæ
13 אֶחָד אִישׁ־אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ וְהָיָה כְּנוֹחַ
Domini arcam portantium ſacerdotum pedum volas
[f]כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה — [f]כַּף
Iarden aquæ , Iarden aquis in terræ omnis dominatoris
אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן

.ſcindentur ‡

Digitized by Google

aceruo ſtabunt & , deſuper deſcendentes aquæ ſcindentur ‡
יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה וְיַעַמְדוּ נֵד
,ſuis tabernaculis de populus proficiſcendo in * ,fuit Et .vno
אֶחָד וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם 14
arcam portantes † ſacerdotes & ,Iarden tranſeundum ad ‖
לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן
portantes venire circa Et .populi facies ad ‡ fœderis
הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם ׃ וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי 15
portantium ſacerdotum pedes & ,Iarden ad vſque arcam
הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
Iarden &) aquarum extremo in eſſent intincti arcam
הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בִּקְצֵה הַמַּיִם וְהַיַּרְדֵּן
(.meſſis diebus omnibus ſuas ripas omnes ſuper repleuerat
מָלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קָצִיר ׃
vno aceruo ſteterunt ,deſuper deſcendentes aquæ ſteterunt Et
וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה [b]קָמוּ נֵד־אֶחָד 16
latere ex † quæ ,vrbe Adam in ‖ valdè procul
הַרְחֵק מְאֹד בְּאָדָם הָעִיר אֲשֶׁר [c]מִצַּד
,ſalis mare ,ſolitudinis mare ſuper ‡ deſcendentes & ,Sarthan
צָרְתָן וְהַיֹּרְדִים עַל יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח
.Iericho contra ‡ tranſierunt populus & :ſunt exciſi ‡ ,ſunt conſumptæ
[d]תַּמּוּ נִכְרָתוּ וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ ׃
fœderis arcam portantes ſacerdotes ſtabant Et
וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן בְּרִית־ 17
omnis & ,præparando Iarden medio in ,ſicco in Domini
יְהוָה בֶּחָרָבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן [e]הָכֵן וְכָל־
omnis conſummauerunt ‖ donec ,ſicco in tranſeuntes ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בֶּחָרָבָה עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־
.Iarden tranſire gens
הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן ׃

CAPVT IV. ד

tranſire gens omnis conſummauerunt quemadmodum ,fuit Et
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לַעֲבֹר 1
:dicendo ,Iehoſuah ad Dominus dixit & ,Iarden
אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר ׃
;viros duodecim populo è vobis Capite
[f]קְחוּ לָכֶם מִן־הָעָם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים 2
,eis præcipite Et .tribu de vnum virum ‖ vnum virum
אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט ׃ [g]וְצַוּוּ אוֹתָם 3
:dicendo

Margin notes:
‡ deficient.
* cùm proficiſceretur
‖ vt tranſiret
† portabant
‡ ante populum.
cùm veniſſent
[a] ירדה quæ deſcendebant
[b] קום ſtabtēt
[c] צרר מאדם ק
‡ in
‡ defecerunt:
‡ è regione
[d] תמם
præparati, [e] כון
tranſibant per ſiccum,
‖ perfecerunt
quando perfecerunt
Tollite [f] לקח
‖ de qualibet
[g] צוה

Digitized by Google

ſtatione è † Iarden medio è hinc vobis Tollite : dicendo
לֵאמֹר [a] שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן [b] מִמַּצַּב
,lapides duodecim *præparando* ‡ ,ſacerdotum *pedum*
רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הָכִין שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים
eos facietis reponere & ;vobiſcum eos facietis tranſire &
וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם
.*nocte* *eo in* *pernoctabitis* *quo* ,diuerſorio in
בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־[c]תָּלִינוּ בוֹ הַלָּיְלָה׃
quos viros duodecim ad Iehoſuah *clamauit* ‖ Et
4 וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־שְׁנֵים הֶעָשָׂר אִישׁ אֲשֶׁר
vnum *virum* vnum virum ,Iſrael filiis de fecerat præparari
הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד
Tranſite :Iehoſuah eis dixit Et .tribu de
5 מִשָּׁבֶט׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עִבְרוּ
,Iarden medium in veſtri Dei Domini *arca* *facies ad*
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן
ſuum humerum ſuper vnum lapidem *vir* ‖ vobis *leuate* &
[d]וְהָרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ
ſit Vt .Iſrael filiorum tribuum numerum *in* †
6 לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן תִּהְיֶה
veſtri filii interrogauerint cùm , *veſtro interiori in* ſignum hoc
זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם
vobis iſti lapides Quid : dicendo ,cras
מָחָר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם׃
Iarden aquæ *ſunt exciſæ* *Quod* : eis dicetis Et
7 וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן
,Iarden *in eam tranſeundo in* † ,Domini fœderis *arca* *faciebus à* ‖
מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן
iſti lapides eruntque : Iarden aquæ ſunt exciſæ
נִכְרְתוּ מֵי הַיַּרְדֵּן [e] וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה
fecerunt Et .ſeculum in vſque Iſrael filiis memoriam in
8 לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ [f] וַיַּעֲשׂוּ־
;Iehoſuah præceperat quemadmodum ,Iſrael filii ſic
כֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ
;Iarden medio de lapides duodecim tulerunt &
[g]וַיִּשְׂאוּ [h] שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן
numerum *in* Iehoſuah ad Dominus eſt locutus quemadmodum
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר
ad ſecum eos fecerunt tranſire & : Iſrael filiorum tribuum
שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבִרוּם עִמָּם אֶל־

† loco vbi ſteterunt pedes
נָשָׂא [a]
יָצַב [b]
‡ præparatorum
in quo manebitis nocte hac.
לוּן [c]
‖ vocauit
qualibet
ante arcam
tollite
‖ ſinguli
רוּם [d]
† iuxta
medio veſtri
Quia defecerunt
‖ ante arcam
† cùm tranſiret
הָיָה [e]
עָשָׂה [f]
נָשָׂא [g] שָׁנָה [h]
ſecundum

Digitized by Google

duodecim Et . .ibi eos poſuerunt &,diuerſorium
הַמָּלוֹן וַיַּנִּחוּם שָׁם׃ וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה 9
ſtatione ſub ,Iarden medio in Iehoſuah erexit lapides

loco
קום [a]
vbi ſteterant pedes

אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב
fuerunt & : fœderis arcam portantium ſacerdotum pedum
רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ
portantes ſacerdotes Et .hanc diem ad vſque ibi
שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי 10
conſummari ad vſque ‡ , Iarden medio in ſtantes * arcam

* fœderis ſtabant
‡ donec cõſummaretur
תָּמַם [b]

הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד־תֹּם [b]
,Iehoſuah Dominus præcepit quod , verbum omne
כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
Moſch præcepit quæ omnia iuxta populum ad loquendum ad ‡

‡ vt loqueretur

לְדַבֵּר אֶל־הָעָם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה
.tranſierunt & populus feſtinauerunt & :Iehoſuah ‡

‡ ipſi

אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְמַהֲרוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ׃
tranſiuit & ,tranſire populus omnis conſummauit ſicut ,fuit Et

quando perfecit omnis populus

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבוֹר וַיַּעֲבֹר 11
Tranſieruntque populi facies ad ſacerdotes & ,Domini arca

ante populum.

אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים לִפְנֵי הָעָם׃ וַיַּעַבְרוּ 12
Menaſſch tribus dimidia & ,Gad filii & , Reuben filii
בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי [c] שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה

חָצָה [c]
accincti armis ante filios

fuerat locutus quemadmodum ,Iſrael filiorum facies ad quintati
חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
accincti mille quadraginta Circiter .Moſeh eos ad

millia armatorum militum

אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃ כְּאַרְבָּעִים אֶלֶף חֲלוּצֵי 13
campeſtria ad prœlium ad Domini facies ad tranſierunt exercitus

ante Dominum

הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת
Dominus magnificauit ipſa die In .Iericho
יְרִיחוֹ׃ בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל יְהוָה 14
,eum timuerunt & : Iſrael omnis oculis in Iehoſuah
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ [d] אֹתוֹ

יָרֵא [d]

diebus omnibus Moſch timuerunt quemadmodum
כַּאֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי
: dicendo ,Iehoſuah ad Dominus Dixitque .eius vitæ
חַיָּיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 15
,teſtimonii arcam portantibus ſacerdotibus Præcipe
צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן [e] הָעֵדוּת 16

עוּד [e]
‖ vt

Iehoſuah præcepit Et Iarden ex aſcendant ‖ vt
וְיַעֲלוּ [f] מִן־הַיַּרְדֵּן׃ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־ 17

עָלָה [f]

,ſacerdotibus

Digitized by Google

.Iarden ex Aſcendite :dicendo ,ſacerdotibus

הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר עֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃

fœderis arcam portantes ſacerdotes *aſcendendo in* ,fuit Et. — cùm aſcendiſſent

18 וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־ — בעלות

ſacerdotum pedum *vola ſunt euulſa* ; ,Iarden medio de Domini

יְהוָה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן נִתְּקוּ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים — † tranſlatæ ſunt plantæ

,ſuum locum ad Iarden aquæ ſunt reuerſæ & , ſiccum ad

אֶל הֶחָרָבָה [b] וַיָּשֻׁבוּ מֵי־הַיַּרְדֵּן לִמְקוֹמָם — כַּף [a] שׁוּב [b]

.ſuas ripas omnes *ſuper* ‡ nudiuſtertius ‡ heri ſicut iuerunt &

וַיֵּלְכוּ כִתְמוֹל־שִׁלְשׁוֹם עַל־[c]כָּל־גְּדוֹתָיו׃ — ‡ & ‡ iuxta; גדה [c]

menſis decima in Iarden ex aſcenderunt populus Et

19 וְהָעָם עָלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ

orientis extremo in Ghilgal in ſunt caſtrametati & ,primi

הָרִאשׁוֹן [d] וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְגָּל בִּקְצֵה מִזְרַח — חנה [d]

illos lapides duodecim Et .Iericho

20 יְרִיחוֹ׃ וְאֵת [e]שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה — שנה [e]

.Ghilgal in Iehoſuah ſtatuit , Iarden ex *acceperunt* quos — tulerunt

אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן־הַיַּרְדֵּן הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל׃

Quod :dicendo ,Iſrael filios ad Dixitque — Cùm

21 וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁר

:dicendo ,ſuos patres cras veſtri filii interrogauerint

יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר אֶת־אֲבוֹתָם לֵאמֹר

facietis cognoſcere Et ? iſti lapides Quid

22 מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה׃ [f] וְהוֹדַעְתֶּם אֶת־ — ידע [f]

Iarden Iſrael tranſiuit *arida In* :dicendo ,veſtros filios — Per aridam

בְּנֵיכֶם לֵאמֹר בַּיַּבָּשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן

veſter Deus Dominus fecit ſiccari *Quod* .hunc — Quoniam

23 הַזֶּה׃ אֲשֶׁר־[g]הוֹבִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם — יבשׁ [g]

,*vos tranſire vſque ,veſtris faciebus* † à Iarden aquas — † facie veſtra, donec tranſieritis.

אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם עַד־עָבְרְכֶם

,Suph mari in veſter Deus Dominus fecit quemadmodum

כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְיַם־סוּף

.*nos tranſire vſque ,noſtris faciebus* ‡ à fecit ſiccari quod — ‡ facie noſtra, donec tranſiremus.

אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ מִפָּנֵינוּ עַד־עָבְרֵנוּ׃

manum terræ *populos omnes ſciendum Ad* ✠ — ✠ Vt cognoſcant omnes populi

24 לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד

timeatis vt *ipſa* ◦ fortis quoniam ,Domini — ◦ eſt

יְהוָה כִּי חֲזָקָה הִיא לְמַעַן יְרָאתֶם אֶת־

.diebus omnibus veſtrum Deum Dominum

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים׃

Digitized by Google

CAP. V. ה

cùm audiſſent
* trans

transitu in * qui , Emorræi reges omnes audire iuxta ,fuit Et

1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר

‖ occidentem,
† erant iuxta

ſuper † qui , Chenabanæi reges omnes & ,mare ‖ ad Iarden

הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְכָל־מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־

Iarden aquas Dominus feciſſet ſiccari quod ,mare

הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן

facie
* donec tranſirent,

eſt liquefactum & ,nos tranſire uſque * ,Iſrael filiorum faciebus à

מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרֵנוּ וַיִּמַּס

עברם
ק
מַסֵּס
‖ facie

filiorum faciebus ‖ à ſpiritus vltrà eis in erat nec ,eorum cor

לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְּנֵי־

:Iehoſuah ad Dominus dixit illo tempore In .Iſrael

2 יִשְׂרָאֵל׃ בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ

acutos, & conuerſus

circuncide ,conuertere & ,petrarum cultros tibi Fac

צור מול

עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־

Iehoſuah ſibi fecit Et .ſecundò Iſrael filios

שנה עשה

3 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃ וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ

‡ acutos : * in

ad * Iſrael filios circuncidit & ,petrarum ‡ cultros

חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־

Colle
‖ hæc eſt cauſa quare
† qui egreſſus fuerat

circuncidit quo verbum hoc ‖ Et .præputiorum Collem

4 גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל

maſculi , Aegypto ex egreſſus † populus omnis ;Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים

‡ bellatores

,via in deſerto in erant mortui ,belli ‡ viri omnes

מות

כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ

‡ quando egreſsi ſunt

fuerunt circuncisi Quia .Aegypto ex eos egrediendo in ‡

יצא

5 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־מֻלִים הָיוּ

* qui egreſſus fuerat:
‖ qui nati ſunt
† quando egreſsi ſunt

natos ‖ populum omnem & ‡ egredientes * populus omnis

כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלֹּדִים

non ,Aegypto ex eos egrediendo in † , via in deſerto in

בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־

ambulauerunt annis quadraginta Nam .circumciderunt

6 מָלוּ׃ כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ

‡ per deſertum, donec conſumeretur omnis generatio

virorum gentem omnem conſumi uſque ,deſerto in ‡ Iſrael filii

בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי

תַּמָּם

a bellatorum qui egreſsi fuerant
* vocem
‖ quòd non

audierunt non qui , Aegypto ex egreſſorum belli ‡

הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ

non ad eis ‖ Dominus iurauit quibus ,Domini voce in *

בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי

oſtendendum

Digitized by Google

Dominus iurauit quam † , terram eis oſtendendum
הראתם[a] את־הארץ אשר נשבע יהוה
oſtenderet † ſuper — ראה[a]

.melle & lacte fluentem terram nobis dandum ad ‡ , eorum patribus
לאבותם לתת[b] לנו ארץ[c] זבת חלב ודבש׃
‡ vt daret — נתן[b] זוב[c]

circuncidit eos : eis pro fecit ſtare eorum filios Et
7 ואת־בניהם הקים[d] תחתם אתם מל
קום[d]

circunciderant non nam ; fuerunt præputiati ‖ quia , Iehoſuah
יהושע כי־ערלים היו כי לא־מלו
‖ incircuncisi erant;

ſunt conſummati † quando , fuit Et .via in eos
8 אותם בדרך׃ ויהי כאשר־תמו
† completa fuit

caſtrametatione * in ſe ſubter ‡ manſerunt & , circuncidi gens omnis
כל־הגוי להמול וישבו תחתם במחנה
‡ in loco ſuo * caſtris donec ſanarentur.

ad Dominus Dixitque .eos viuere ad vſque
9 עד־חיותם[e]׃ ויאמר יהוה אל־
חיה[e]

:vobis deſuper ‖ Aegypti opprobrium reuolui Hodie : Iehoſuah
יהושע היום גלותי[f] את־חרפת מצרים מעליכם
‖ à — גלל[f]

diem ad vſque Reuolutio † ipſius loci nomen vocauit &
ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום
† Ghilgal

:Ghilgal in Iſrael filii ſunt caſtrametati Et .hanc
10 הזה׃ ויחנו[g] בני־ישראל בגלגל
חנה[g]

menſis die decima quarta in Tranſitum ‡ fecerunt &
ויעשו את־הפסח בארבעה עשר יום לחדש
‡ Peſach

comederunt Et .Iericho campeſtribus in veſpera in ‡
11 בערב בערבות יריחו׃ ויאכלו
‡ ad veſperam

;infermentata Tranſitus † craſtino à ‖ terræ anni præteriti frumento* de
מעבור הארץ ממחרת הפסח מצות[h]
* fructu ‖ in † Peſach — מצץ[h]

Man ceſſauit Et .huius diei corpore ‡ in toſtum ‡ &
12 וקלוי בעצם היום הזה׃ וישבת המן
‡ polentam ‡ ipſomet die. — קלה[i]

fuit non & : terræ frumento de eos edendo in * , craſtino à ‡
ממחרת באכלם מעבור הארץ ולא־היה
‡ in * dum comediſſent

terræ prouentu † de comederunt & ‖ , Man Iſrael filiis vltrà
עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ
‖ ſed † fructu

Iehoſuah exiſtendo in ‡ fuit Et .ipſo anno in Chenaan
13 כנען בשנה ההיא׃ ויהי בהיות[k] יהושע
‡ dum eſſet — היה[k]

vir ecce & ; vidit & , ſuos oculos leuauit & , Iericho in
ביריחו וישא[l] עיניו וירא[m] והנה־איש
נשא[l] — ראה[m]

iuit & .eius manu in euaginatus eius gladius & , eius regione è ſtans ‡
עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך
‡ Rabat contra eum,

an , tu nobis An : ei ait & , eum ad Iehoſuah
יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם־
Ex noſtris es, an ex

contrectatoribus

Digitized by Google

aduerſitatibus · ſed ſum

princeps ego quia ‡Non :dixit Et § noſtris aduerſatoribus

לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־ 14

צור נפל

‡ in faciē ſuam † adorauit,

ad ‖ Iehoſuah cecidit & :veni Nunc .Domini exercitus

צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־

Quid ‡ ei dixit & ,ſe incuruauit † & ,terram in ſuas facies

שחה [c]

פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה

‡loquitur דבר [d]

princeps dixit Et §ſuum ſeruum ad loquens ‡ meus Dominus

אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׂר־ 15

‡ de · ſuper quo tu ſtas. ‖ eſt:

deſuper ‡ tuum calceamentum Solue ‖ Iehoſuah ad Domini exercitus

צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעַלְךָ מֵעַל

ſanctitas ,eo ſuper ſtans tu quo ‖ locus quia ,tuo pede

רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ

† claudebat viros ſuos, & clauſa omnino erat propter filios ‡ erat

clauſa & ,claudens ‡ Iericho Et .ſic Iehoſuah fecit & :ipſe

הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת 16

.Ingrediens neque ,egrediens ‡ Non .Iſrael filiorum faciebus à

מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃

CAP. VI. I

dedi ,Vide Iehoſuah ad Dominus Dixitque

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי 2

.exercitus potentes ,eius regem & Iericho tua manu in

בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃

• bellatores.

סבב [e] יום ‖ ſemel.

gyrando ,belli • viri omnes ciuitatem circuibitis Et

וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַקֵּיף 3

.diebus ſex facies ſic .vna vice ‖ ciuitatem

אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת יָמִים׃

† arietinas

arietum † tubas ſeptem tollent ſacerdotes ſeptem Et

וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים 4

ante arcam.

ciuitatem , circuibitis ſeptima die in Et ,arcæ facies ad

לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר

.tubis in clangent ſacerdotes & ‖ vicibus ſeptem

שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃

‡quando protrahent ſonitum ‡ arietino, cùm audieritis

vos audiendo in ,arietum ‡ cornu in protrahendo in ‡ ,erit Et

וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל כְּשָׁמְעֲכֶם 5

רוע [f]

vociferatione populus omnis vociferabunt ,tubæ vocem

אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָל־הָעָם תְּרוּעָה

עלה [g]

aſcendent & ,ſe ſub ciuitatis murus cadet & ,magna

גְדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ

• quiſque è regione ſui. ‖ vocauit

filius Iehoſuah clamauit ‖ Et ,ſe coram vir • populus

הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בִּן־ 6

Digitized by Google

arcam Tollite :eos ad dixit & ,ſacerdotes ad Nun
נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן
tubas ſeptem tollant ſacerdotes ſeptem & .fœderis
הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת
Dixitque, .Domini arca facies ad arietum †
7 יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ
expeditus † & ,ciuitatem circuite & ,Tranſite populum ad
אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ
dicere ſecundum * ,fuit Et .Domini arca facies ad ‡ tranſeat
8 יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיְהִי כֶּאֱמֹר
tollentes ſacerdotes ſeptem & ,populum ad Iehoſuah
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים
: tranſierunt Domini facies ad arietum ‖ tubas ſeptem
שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ
vadens † Domini fœderis arca & :tubis in clanxerunt &
וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה הֹלֵךְ
facies ad iens ‡ expeditus Et .eos poſt
9 אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי
poſt iens colligens ‡ & :tubis clangentes ſacerdotum
הַכֹּהֲנִים תֹּקְעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי
.tubis in clangendo & ,eundo arcam
הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃
,clamabitis Non :dicendo ,Iehoſuah præcepit populo Et
10 וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ
egredietur neque ,veſtram vocem facietis audire neque
וְלֹא־תַשְׁמִיעוּ אֶת־קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא
,vos ad me dicere diem ad vſque ,verbum veſtro ore ex
מִפִּיכֶם דָּבָר עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם
Domini arca circuiuit Et ,vociferabitis ‡ & , Clamate
11 הָרִיעוּ וַהֲרִיעֹתֶם׃ וַיַּסֵּב אֲרוֹן־יְהוָה
venerunt & :vna vice * gyrando ciuitatem
אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ
.caſtrametatione in † pernoctarunt & ,caſtrametationem ‖ ad
הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃
ſacerdotes tulerunt & ,manè Iehoſuah maniauit ‡ Et
12 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים
ſacerdotes ſeptem Et .Domini arcam
13 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים
arca facies ad arietum tubas ſeptem tollentes
נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן

h נָשָׂא
† arietinas coram arca
ויאמר ו ק
l סָבַב
‡ armatus
‡ ante arcam
* cùm diceret
‖ arietinas ante arcam.
k יָבַל
† ibat
‡ ibat ante ſacerdotes
‡ aggregatus ibat
תקעו ק
l רוּעַ
quo dixero vobis,
‡ vociferate.
* ſemel:
a נָקַף
‖ caſtra. † in caſtris.
b לוּן
‡ ſurrexit
c נָשָׂא
arietinas ante arcam

Domini

Digitized by Google

Cornicines ambulabant * armati ibant ante eos, recollectores qui ibant

: tubis in clangebant & ,eundo euntes Domini

יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת

vadens colligens & ,eorum facies ad vadens expeditus * &

וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ

הלוך
ק

.tubis in clangendo & ,eundo Domini arcam poſt

אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃

‖ alias. † caſtra.

,vna ‖ vice ſecundo die in ciuitatem circuierunt Et

וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת 14

[d] שָׁנָה [e] שׁוּב [f] עָשָׂה

.diebus ſex fecerunt Sic .caſtrametationem † ad ſunt reuerſi &

וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת יָמִים׃

‡ ſurrexerunt cùm aſcenderet aurora,

aſcendere iuxta manicarunt ‡ & ,ſeptimo die in ,fuit Et

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת 15

[g] עָלָה

‡ modum hunc

hoc inditam ‡ ſecundum ciuitatem circuierunt & ,auroram

הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה

[h] סָבַב

circuierunt ipſa die in Tantùm .vicibus ſeptem

שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ אֶת־

vice in fuit Et .vicibus ſeptem ciuitatem

הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי בַּפַּעַם 16

Dixitque .tubis in ſacerdotes clanxerunt , ſeptima

הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר

tradidit

vobis Dominus dedit quia ,Clamate : populum ad Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם

[i] רוּעַ

ipſa ,anathema ciuitas erit Et .ciuitatem

אֶת־הָעִיר׃ וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא 17

‡ ſunt

Rachab Tantùm .Domino ,ea in ‡ quæ omnia &

וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב

‖ caupona * ſunt

,domo in ſecum * qui omnes & ,ipſa ,viuet meritoria ‖

הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת

* nuncios

.miſimus quos legatos * abſcondit quia

כִּי הֶחְבְּאַתָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ׃

‖ Veruntamen † cauete

fortè ne ,anathemate ab cuſtodite † vos tantum Et ‖

וְרַק־אַתֶּם שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־ 18

‡ capiatis anathema, * caſtra

ponatis & ,anathemate de tollatis & , anathemazizetis ‡

תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם וְשַׂמְתֶּם

[k] שׂוּם

* ea.

.illam * turbetis & ,anathema in ,Iſrael caſtrametationem ‡

אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ׃

[l] כָּלָה

‖ ſanctum eſt

, ferrea & ,ærea vaſa & ,aurum & argentum omne Et

וְכֹל כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל 19

.ingredietur Domini theſaurum :Domino illud ſanctitas ‖

קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא׃

Digitized by Google

,fuit Et .tubis *in* clanxerunt & ,populus clamauit Et
19 וַיָּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ בַּשֹּׁפָרוֹת וַיְהִי | cùm audiſſet populus
clamauerunt & :tubæ vocem *populum audire ſecundum*
כִּשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיָּרִיעוּ
ſe ſub murus cecidit & ,magno clamore populus
הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה [m] וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ | [m] נָפַל
ceperunt & *ſe contra* quiſque ciuitatem in populus aſcendit & | à regione ſui.
20 וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־ | ‡ deſoluerunt • quod
,ciuitate in • quæ omnia *anathematizarunt* ‡ Et ‖ .vrbem
21 הָעִיר׃ וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר
ad vſque & ,ſenem ad vſque & puero è ,mulierem ad vſque & ,viro à
מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד
.gladii *os ad* † aſinum & ,*agnum* ‖ † ,bouem | ‖ ouem. † acie
שׁוֹר וָשֶׂה וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב׃
,terram *pede explorantibus* viris duobus Et | qui explorauerunt
22 וְלִשְׁנַיִם הָאֲנָשִׁים [a] הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ | [a] רגל
; *meritoria* ‡ mulieris domum Ingredimini :Iehoſuah dixit | ‡ cauponæ
אָמַר יְהוֹשֻׁעַ [b] בֹּאוּ בֵּית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה | [b] בוא
• quæ omnia & ,mulierem inde educite & | • ſunt
[c] וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־ | [c] יצא
ſunt ingreſſi Et .ei iuraſtis quemadmodum ,ei
23 לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ וַיָּבֹאוּ | exploratores.
& Rachab eduxerunt & ,*explorantes* pueri
הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים [d] וַיֹּצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־ | [d] יצא
omnia & ,eius fratres & ,eius matrem ,eius patrem
אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־ | † erant
,eduxerunt eius familias omnes & ,ei † quæ
אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ | † poſuerunt ‡ caſtra
.Iſrael *caſtrametationem* ‡ extra *ab* eos *locauerunt* Et
וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ [e] לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃ | [e] חנה ‡ erant
.ea in ‡ quæ omnia & ,igni *in* ſuccenderunt ciuitatem Et
24 וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ | ærea, & ferrea poſuerunt in theſauro
ferri & ,*æris* vaſa & ,aurum & ,argentum Tantum
רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב [f] וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל | [f] כלה
Rachab Et .Domini domus *theſaurum dederunt*
25 נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־יְהוָה׃ וְאֶת־רָחָב | cauponam. • erant
ei • quæ omnia & ,eius patris domum & ,*meretricem*
הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ
ad vſque Iſrael *interiori in* habitauit & ,Iehoſuah fecit viuere | in medio
הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ [g] וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד | [g] ישב
diem

Digitized by Google

nuncios

quos legatos abſcondit quia : hanc diem

הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר

. Ierico explorandum ad Iehoſuah miſerat

שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ ׃

Maledictus :dicendo ,illo tempore in Iehoſuah adiurauit Et

26 וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר

coram Domino

ædificauerit & ,ſurrexerit qui *Domini facies ad* vir

הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־

,eam fundet ſuo primogenito in .Iericho illam ciuitatem

הָעִיר הַזֹּאת אֶת־יְרִיחוֹ בִּבְכֹרוֹ יְיַסְּדֶנָּה

Dominus fuit Et .eius portas ſtatuet ſuo paruo in &

27 וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ ׃ וַיְהִי יְהוָה

fama

.terra omni in eius *auditio* fuit & ,Iehoſuah cum

אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ ׃

CAP. VII.

.anathemate in præuaricationem Iſrael filii ſunt præuaricati Et

1 וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֵרֶם

h לָקַח

,Zerach filii Zabdi filii ,Charmi filius Hachan tulit Et

וַיִּקַּח עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶן־זַבְדִּי בֶן־זֶרַח

i de tribu

k furor Domini contra

Domini naſus & eſt iratus & :anathemate de ,Iehudah *tribu*

לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה

נָטָה חָרָה

Iericho de viros Iehoſuah miſit Et .Iſrael filios in

2 בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ

† eſt iuxta

‡ ad orientem

.Bethel *orienti ab* ‡ Auen Beth- *cum* † quæ , Hai in

הָעַי אֲשֶׁר עִם־בֵּית אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל

.terram explorate & Aſcendite :dicendo , eos ad dixitque

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ

l עָלָה

.Hai explorauerunt & ;viri aſcenderunt &

וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־הָעָי ׃

Non eum ad dixerunt atque ,Iehoſuah ad ſunt reuerſi Et

3 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַל־

m שׁוּב

vel ,virorum millia duo Circiter .populus omnis aſcendat

יַעַל כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם אִישׁ אוֹ

percutiant & ,aſcendant virorum millia tria circiter

כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־

o עָלָה n נָכָה

quia ,populum omnem illuc facias laborare ne .Hai

הָעָי אַל־תְּיַגַּע־שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי

pauci ſunt.

illuc populo è aſcenderunt Et .ipſi *parum*

4 מְעַט הֵמָּה ׃ וַיַּעֲלוּ מִן־הָעָם שָׁמָּה

virorum facies ad ‡ fugerunt & :viri † millia tria fere

כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי

† virorum ‡ coram viris

triginta ferme Hai viri eis ex percuſſerunt Et :Hai

5 הָעָי׃ וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים

adusque porta facies ad eos ſunt perſecuti & ,viros ſex &

וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־

coram porta

cor eſt liquefactum & :deſcenſu in eos percuſſerunt & : Fractiones

הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־

Sebarim

יֹרֵד [b] מַסַּס

* velut aqua.

,ſua veſtimenta Iehoſuah ſcidit Et aquas in * fuit & ,populi

6 הָעָם וַיְהִי לְמָיִם׃ וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו

,Domini arca facies ad terram in ſuas facies ſuper ‡ cecidit &

וַיִּפֹּל [c] עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה

‡ in faciē ſuam

✦ coram arca

נָפַל [c]

fecerunt aſcendere & :Iſrael ſenes & ,ipſe ,veſperam ad vſque

עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ

Ahah :Iehoſuah Dixitque .ſuum caput ſuper puluerem

7 עָפָר עַל־רֹאשָׁם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ

faciendo tranſire feciſti tranſire quid ad Dominus ‡ Domine

אֲדֹנָי יְהוִה לָמָה הֵעֲבַרְתָּ הַעֲבִיר אֶת־

‡ Deus

vt

vt traderes

.Emoræi manum in nos dandum ad Iarden hunc populum

הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי

manſiſſemus & ,cæpiſſemus ‡ vtinam & §nos faciendum perdere ad †

לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ [d] הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב [e]

† vt perdere facere

‡ voluiſſemus,

וְאַל [d] יֵשֵׁב [e]

poſt- ,dicam quid :Domine mi In * :Iarden tranſitu in ‡

8 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ בִּי אֲדֹנָי מָה אֹמַר אַחֲרֵי

‡ trans

* O

‖ coram inimicis ſuis?

§ſuorum inimicorum facies ad ‖ ceruicem Iſrael vertit quam

אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו׃

,terræ habitatores omnes & ,Chenahanæus audient Et

9 וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ

:terra è noſtrum nomen ſuccident † & ,nos ſuper circuibunt † &

וְנָסַבּוּ [f] עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ

† euertent ſe contra

‡ diſperdent

כָּרַב [f]

Dominus Dixitque §magno tuo nomini facies quid &

10 וּמַה־תַּעֲשֵׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה

cadens * tu hoc quid ad ‡ :tibi Surge :Iehoſuah ad

אֶל־יְהוֹשֻׁעַ קֻם [g] לָךְ לָמָּה זֶּה אַתָּה נֹפֵל

✦ vt

* cadis in faciem tuam

קוּם [g]

ſunt tranſgreſſi etiam & ,Iſrael Peccauit §tuas facies ſuper

11 עַל־פָּנֶיךָ׃ חָטָא יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ

ceperunt etiam & :eis præcepi quod ,meum pactum

אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ

tulerunt

etiam & ,negauerunt etiam & ,ſunt furati etiam & ,anathemate de

מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחֲשׁוּ וְגַם

mentiti ſunt,

poſue-

Digitized by Google

inter vaſa ſua.

Iſrael filii poterunt non Et ſuis vaſis in poſuerunt

שָׂמוּ בִכְלֵיהֶם׃ וְלֹא יֻכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 12

coram inimicis ſuis. ſ coram inimicis ſuis.

faciei ad verterent Ceruicem ſuorum inimicorum facies ad ſtare

לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ לִפְנֵי

addam Non anathemate in fuerunt quia ſuorum inimicorum

אֹיְבֵיהֶם כִּי הָיוּ לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף

† niſi

h הָיָה

anathema diſperdatis non ſi † vobiſcum eſſe

לִהְיוֹת[h] עִמָּכֶם אִם־לֹא תַשְׁמִידוּ הַחֵרֶם

è medio veſtri.

i קוּם

dices & populum ſanctifica Surge veſtro interiori ex

מִקִּרְבְּכֶם׃ קֻם[i] קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ 13

Deus Dominus dixit ſic Quia craſtinum in vos Sanctificate

הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי

† eſt ‡ medio tui

k יָכֹל

poteris Non Iſrael tuo interiori ‡ in Anathema Iſrael

יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל[k]

‡ coram inimicis tuis, donec remoueatis è medio veſtri. per

anathema vos remoueatis ad uſque tuorum inimicorum facies ad ſtare

לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ עַד־הֲסִירְכֶם הַחֵרֶם

l לָכַד

veſtras tribus ad mane in accedetis Et veſtro interiori ex

מִקִּרְבְּכֶם׃ וְנִקְרַבְתֶּם בַּבֹּקֶר לְשִׁבְטֵיכֶם 14

accedet Dominus eam ceperit quam tribus erit &

וְהָיָה הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ[l] יְהוָה יִקְרַב

per

Dominus eam ceperit quam familia & familias ad

לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה יְהוָה

per

Dominus eam comprehenderit quam domus & domos ad accedet

תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה

per

† qui fuerit

anathemate in deprehenſus † erit Et viros ad accedet

יִקְרַב לַגְּבָרִים׃ וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֵרֶם 15

* ſunt

quia ei quæ omnia & ipſe igni in comburetur

יִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי

nefas.

ſtultitiam fecit quia & Domini pactum eſt tranſgreſſus

עָבַר אֶת־בְּרִית יְהוָה וְכִי־עָשָׂה נְבָלָה

ſurrexit

applicuit & mane in Iehoſuah manicauit Et Iſrael in

בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיַּקְרֵב אֶת־ 16

per

Iehudah tribus eſt deprehenſa & ſuas tribus ad Iſrael

יִשְׂרָאֵל לִשְׁבָטָיו וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט יְהוּדָה׃

deprehendit & Iehudah familiam applicuit Et

וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכֹּד 17

Zarchi familiam applicuit Et Zarchi familiam

אֵת מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי

per

applicuit Et Zabdi eſt deprehenſus & viros ad

לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֵד זַבְדִּי׃ וַיַּקְרֵב אֶת־ 18

Digitized by Google

Charmi filius Hachan eſt deprehenſus & ,viros ad eius domum | per
ביתו לגברים וילכד עכן בן־כרמי
,Iehudah tribui Zerach filii Zabdi filii | de tribu
בן־זבדי בן־זרח למטה יהודה׃ | מטה
quaeſo pone ,mi Fili :Hachan ad Iehoſuah Dixitque | da | שום
19 ויאמר יהושע אל־עכן בני שים־נא
,confeſſionem ei da & ,Iſrael Deo Domino gloriam
כבוד ליהוה אלהי ישראל ותן־לו תודה | ידה
.me à abſcondas ne :feceris quid mihi quaeſo indica &
והגד־נא לי מה עשית אל־תכחד ממני׃
ego Verè .ait & ,Iehoſuah a Hachan reſpondit Et | a ad
20 ויען עכן את־יהושע ויאמר אמנה אנכי
hac ſicut & hac ſicut & ,Iſrael Deo Domino peccaui | tale taleque
חטאתי ליהוה אלהי ישראל וכזאת וכזאת
vnum Babylonicum pallium ſpolio in vidi Et .feci | inter ſpolia
21 עשיתי׃ ואראה בשלל אדרת שנער אחת | וארא ק
auri linguam & argenti ‖ ſiclos ducentos & ,bonum | ‖ argenteos, & virgam auream
טובה ומאתים שקלים כסף ולשון זהב
,ea concupiui & : eius pondus ſiclorum quinquaginta ,vnam
אחד חמשים שקלים משקלו ואחמדם
,mei tentorij † medio in terra in abſcondita ipſa ecce & : ea cepi & | ‖ ſunt † tabernaculi
ואקחם והנם טמונים בארץ בתוך האהלי
legatos ‡ Iehoſuah miſit Et .eo ſub argentum & | ‡ nuncios,
22 והכסף תחתיה׃ וישלח יהושע מלאכים
,eius tentorio ‖ in *abſconditū ecce & tentorium ‡ad cucurrerunt ‡ | ‡ tabernaculū, * erat ‖ tabernaculo, eo
וירצו האהלה והנה טמונה באהלו
,tentorij ‡ medio de ea ceperunt † Et .ea ſub argentum & | † tulerunt ‡ tabernaculi,
23 והכסף תחתיה׃ ויקחום מתוך האהל
,Iſrael filios omnes ad &,Iehoſuah ad ea adduxerunt & | בוא d
ויבאום אל־יהושע ואל כל־בני ישראל
Iehoſuah tulit Et .Domini facies ad ‡ ea ſtatuerunt & | ‡ coram Dño. | יצק e
24 ויצקם לפני יהוה׃ ויקח יהושע
,pallium & ,argentum & ,Zerach filium ,Hachan
את־עכן בן־זרח ואת־הכסף ואת־האדרת
,eius filias & ,eius filios & , auri linguam & | virgā auream,
ואת־לשון הזהב ואת־בניו ואת־בנתיו
& ,eius pecus † & ,eius aſinum ‖ & ,eius bouem * & | * boues ‖ aſinos † pecora
ואת־שורו ואת־חמרו ואת־צאנו ואת־
Iſrael omnis & ,ei ‡ quae omnia & ,eius tentorium ‡ | ‡ tabernaculum ‡ etiam
אהלו ואת־כל־אשר־לו וכל־ישראל

cum

Digitized by Google

* In valle Hachor,
f עָלָה
† Cur
† lapidauerunt ‡ lapidibus
Obruerunt
g קוּם
‖ furoris
h שׁוּב
‡ Hachor,

.perturbationis Vallem * eos fecerunt aſcendere & ,eo cum
עִמּוֹ f וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק עָכוֹר׃
te Turbet ſnos turbaſti Quid ‖ :Iehoſuah dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מֶה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ 25
,lapide ‡ Iſrael omnis eum obruerunt † Et .hac die in Dominus
יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן
.lapidibus in eos lapidauerunt ‡ & ,igni in eos combuſſerunt &
וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בָּאֲבָנִים׃
ad vſque magnum lapidum aceruum eum ſuper erexerunt Et
g וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד 26
ideò .ſui naſi ‖ ira ab Dominus eſt auerſus Et .hanc diem
הַיּוֹם הַזֶּה h וַיָּשָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ עַל־כֵּן
ad vſque ,turbationis † Vallem .illius loci nomen vocauit
קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק עָכוֹר עַד
.hanc diem
הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. VIII. ח

terrearis. Tolle,
‡ bellatores
i חָתַת
k עָשָׂה
‖ ſpolia
† animalia
l בָּזַז
.inſidias
bellator. vt aſcendere
millia virorum fortium robore.
a צָוָה b רָאָה
inſidiamini

ne & ,timeas Ne :Iehoſuah ad Dominus dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא וְאַל־ 1
ſurge & ‡ bellatores † populum omnem tecum Cape .conſterneris
i תֵּחָת קַח עִמְּךָ אֵת כָּל־עַם הַמִּלְחָמָה וְקוּם
,Hai regem tua manu in dedi ,Vide .Hai in aſcende
עֲלֵה הָעָי רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ הָעַי
.eius terram & ,eius ciuitatem & ,eius populum &
וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ׃
,Iericho feciſti quemadmodum ,eius regi & ,Hai facies Et
k וְעָשִׂיתָ לָעַי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ 2
.vobis prædabimini eius animal & ,eius ſpolium ‖ Tantùm .eius regi &
וּלְמַלְכָּהּ רַק־שְׁלָלָהּ וּבְהֶמְתָּהּ l תָּבֹזּוּ לָכֶם
ſurrexit Et ,eius tergo à ciuitati inſidiantem tibi Pone
שִׂים־לְךָ אֹרֵב לָעִיר מֵאַחֲרֶיהָ׃ וַיָּקָם 3
.Hai in aſcendendum ad belli populus omnis & ,Iehoſuah
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת הָעָי
,virtute fortes viros mille triginta Iehoſuah elegit Et
וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחַיִל
Videte :dicendo ,eis præcepit Et .nocte eos miſit &
וַיִּשְׁלָחֵם לָיְלָה׃ a וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר b רְאוּ 4
vos elongetis ne ,ciuitatis tergo à ciuitati inſidiantes vos
אַתֶּם אֹרְבִים לָעִיר מֵאַחֲרֵי הָעִיר אַל־תַּרְחִיקוּ

Digitized by Google

.parati vos omnes *eritis &* ,valde vrbe ab

מן־העיר מאד והייתם כלכם נכנים׃

ad accedemus ‡ mecum qui populus omnis & ,ego Et

5 ואני וכל־העם אשר אתי נקרב אל־

ſicuti noſtrum occurſum in exierint cùm erit Et .vrbem

העיר והיה כי־יצאו לקראתנו כאשר

nos poſt egredientur Et *eorum facies ad* ‡ fugiemus *, principio in* †

6 בראשנה ונסנו לפניהם׃ ויצאו אחרינו

Fugientes * :dicent Quia .vrbe ab eos *nos euellere vſque* ‡

עד־התיקנו אותם מן־העיר כי יאמרו נסים

eorum aſpectus ad † fugiemus & *, prima in* ‖ vt *noſtros conſpectus ad*

לפנינו כאשר בראשנה ונסנו לפניהם׃

expelletis & ,inſidiis ex ſurgetis vos Et

7 ואתם תקמו מהאורב והורשתם את־

.veſtra manu in veſter Deus Dominus eam *dabit Et* *.ciuitatem* †

העיר ונתנה יהוה אלהיכם בידכם׃

ſuccendetis ,ciuitatem *vos comprehendere circa* ‡ erit Et

8 והיה כתפשכם את־העיר תציתו את־

præcepi ,Videte.facietis Domini verbum iuxta ,igni in ciuitatem

העיר באש כדבר יהוה תעשו ראו צויתי

,inſidias ad *iuerunt* &,Iehoſuah eos miſit Et .vobis

9 אתכם׃ וישלחם יהושע וילכו אל־המארב

.Hai *mari à* ‖ Hai inter & ,Bethel inter manſerunt &

וישבו בין בית־אל ובין העי מים לעי

.populi medio in illa nocte in Iehoſuah *pernoctauit* † Et

וילן יהושע בלילה ההוא בתוך העם׃

,populum *viſitauit* ‡ & ,mane in Iehoſuah *manicauit* ‡ Et

10 וישכם יהושע בבקר ויפקד את־העם

.Hai in *populi facies ad* * Iſrael ſenes & ,ipſe aſcendit &

ויעל הוא וזקני ישראל לפני העם העי׃

aſcenderunt ,ſecum † qui *belli* ‖ populus omnis Et

11 וכל־העם המלחמה אשר אתו עלו

ſunt caſtrametati & :ciuitatem contra venerunt & *,acceſſerunt* ‡ &

ויגשו ויבאו נגד העיר ויחנו

.Hai inter & ,eum inter ‡ vallis & :Hai ipſi aquilone ab

מצפון לעי והגי בינו ובין העי׃

poſuit & ,virorum millia quinque circiter *cepit* * Et

12 ויקח כחמשת אלפים איש וישם

.ciuitati ipſi *mari à* ‖ Hai inter & ,Bethel inter inſidias eos

אתם אורב בין בית־אל ובין העי מים לעיר׃

Et

ſed eſtote

‡ eſt

† prius.
‡ ante eos.

c פנה

‡ donec euellamus
* Fugiunt ante nos
§ prius,
† ante eos.

d נתק ירש

† habitatores ciuitatis. Tradetque
‡ cùm ceperitis

f יצת

perrexerunt
§ ab occidente

g ישב

† manſit

h לון

‡ ſurrexit
‡ numerauit
* ante populũ

i עלה

‖ bellator
† erat
‡ appropinquauerunt.

k נגש

l חנה

‡ erat

m גיא

n שום

ביניו

p

* tulit
‖ ab occidente

לעי

Digitized by Google

† omnia caſtra ‡ erant ‡ inſidias * ab occidente

‡ quæ *caſtrametationem* omnem † populus poſuerunt Et

13 וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר

.ciuitati ipſi *maris* * eius *calcem* ‡ & ,ciuitati ipſi aquilone ab

מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת־עֲקֵבוֹ מִיָּם לָעִיר

‖ perrexit

.vallis medium in illa nocte in Iehoſuah *ivit* ‖ &

וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעֵמֶק׃

† cùm videret rex ‡ ſurrexerunt

manicarunt ‡ &,feſtinarunt * . Hai *regem videre vt* † fuit Et

14 וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ

,prœlium ad Iſrael occurſum in ciuitatis homines ſunt egreſſi &

וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי־הָעִיר לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה

‡ ante campeſtria

:*planitiei facies ad* ‡ ſtatutum tempus ad ejus populus omnis & ,ipſe

הוּא וְכָל־עַמּוֹ [o] לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה

יֹעֵר [o]

* neſciebat quòd inſidiæ eſſent

.ciuitatis tergo à ſibi *inſidians quia nouit non* *ipſe* * &

וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר׃

‖ cæſi * ante eos, ‖ per viam ſolitudinis.

eorum facies ad † Iſrael omnis & Iehoſuah ſunt *percuſſi* ‖ Et

15 וַיִּנָּגְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם

נוּם [p]

populus omnis ſunt vociferati Et .*deſerti* *via* ‡ fugerunt &

16 [p] וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃ וַיִּזָּעֲקוּ כָּל־הָעָם

ſunt perſecuti & :eos poſt perſequendo ciuitate in qui

בָּעַי

ק

אֲשֶׁר בָּעִיר לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ

.ciuitate à ſunt euulſi & ,Iehoſuah poſt

אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר׃

‡ do

non qui ,Bethel & ,Hai *in* ‡ vir eſt relictus non Et

17 וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ בָּעַי וּבֵית אֵל אֲשֶׁר לֹא־

,apertam ciuitatem reliquerunt & ,Iſrael poſt ſunt egreſſi

יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־הָעִיר פְּתוּחָה

Dominus dixit Et .Iſrael poſt ſunt perſecuti &

וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה

‡ haſtam ‡ eſt * contra ‖ haſtam

ad * tua manu in ‡ quæ *haſta* *in* ‡ Extende : Iehoſuah ad

18 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ אֶל־

נְטֵה [a]

haſta in ‖ Iehoſuah extendit Et .eam dabo tua manu in quia ,Hai

† erat ‡ contra ‖ inſidiæ ſurrexerunt * cùm extendiſſet

הָעַי כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה [a] וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ בַּכִּידוֹן

ſurrexit inſidiator ‖ Et .ciuitatem *ad* ‡ ſua manu in † quæ

19 אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ אֶל־הָעִיר׃ וְהָאוֹרֵב [b] קָם

קוֹם [c]

,ſuam manum *extendere vt* ‡ cucurrerunt & , ſuo loco è feſtinanter

מְהֵרָה [c] מִמְּקוֹמוֹ וַיָּרוּצוּ כִּנְטוֹת יָדוֹ

,feſtinauerunt & :eam ceperunt atque , ciuitatem ad venerunt &

וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וַיְמַהֲרוּ

viri ſe verterunt Et .igni *in* ciuitatem ſuccenderunt &

פָּנָה [d]

20 וַיַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ׃ [d] וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי

Digitized by Google

fumus aſcendebat ecce & ,viderunt & , ſe poſt Hai
הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה עֲשַׁן
fugiendum ad manus ‡ eis in fuit † non & ,cælos ad ciuitatis
הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס
† erant ‡ loca
eſt conuerſus .deſertum in fugiens ‡ populus & illuc & huc
הֵנָּה וָהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ
‡ qui fugerat
viderunt Iſrael omnis & Iehoſuah Et .perſequentem ad
21 אֶל־הָרוֹדֵף׃ וִיהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ
ראה
fumus aſcendiſſet quòd & ,ciuitatem inſidiator cepiſſet quòd
כִּי־לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עֲשַׁן
cepiſſent inſi- dia
.Hai viros percuſſerunt &,ſunt reuerſi & ciuitatis
הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי הָעָי׃
שוב נכה
fuerunt & eorum occurſum in ciuitate de ſunt egreſſi illi Et
22 וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ
percuſſerunt & inde iſti & ,hinc iſti ,medio in Iſraeli
לְיִשְׂרָאֵל בַּתָּוֶךְ אֵלֶּה מִזֶּה וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ
.euaſor & ,ſuperſtes eis remanſit non vſquequo eos
אוֹתָם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט׃
fecerunt accedere & ,viuum comprehenderunt Hai Regemque
23 וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּפְשׂוּ חָי וַיַּקְרִבוּ
occidere Iſrael complere iuxta fuit Et .Iehoſuah ad eum
24 אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג
cùm comple- uiſſet
כלה
quo ‖ deſerto in * agro in ‡ ,Hai habitatores omnes
אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר
‡ tam * quàm ‖ in † in acie
נפל
,gladii os ad † ipſi omnes cecidiſſent & ,eo in eos fuerant perſecuti
רְדָפוּם בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי־חֶרֶב
donec conſu- merentur
תמם שוב
,Hai ad Iſrael omnis ſunt reuerſi & ,eos conſumi vſque
עַד־תֻּמָּם וַיָּשֻׁבוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הָעַי
‡ acie ‡ Fuerunt * qui ceciderũt
cadentes *omnes fuit ‡ Et .gladii os ad ‡ eam percuſſerunt &
25 וַיַּכּוּ אֹתָהּ לְפִי־חָרֶב׃ וַיְהִי כָל־הַנֹּפְלִים
נכה
duodecim mulierem adviſque & viro à illa die in
בַּיּוֹם הַהוּא מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה שְׁנֵים עָשָׂר
שנה
‖ millia, ‡ reduxit
conuertit ‡ non Iehoſuah Et .Hai viri omnes ,mille ‖
26 אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי הָעָי׃ וִיהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵשִׁיב
interficeret donec ,lancea in extenderat quam ſuam manum
יָדוֹ אֲשֶׁר נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים
ſpolium & animal ‡ Tantùm .Hai habitatores omnes
27 אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי׃ רַק הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל
‡ animalia & ſpolia
Domini verbum iuxta ,Iſrael ‡ ſibi ſunt prædati eius ciuitatis
הָעִיר הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה
‡ filii

quod

Digitized by Google

Iehoſuah ſuccendit Et .Iehoſuah præcepit quod

אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ ׃ וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ 28

ad vſque deſolationem *ſeculi* tumulum eam poſuit & ,Hai

אֶת־הָעָי ᵒ וַיְשִׂימֶהָ ᵖ תֵּל־עוֹלָם שְׁמָמָה עַד

ligno *ſuper* * ſuſpendit Hai regem Et .hanc diem

הַיּוֹם הַזֶּה ׃ וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּלָה עַל־הָעֵץ 29

,Iehoſuah præcepit *ſolem ingredi circa Et .veſpera* tempus ad vſque

עַד־עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ

illud proiecerunt & ,ligno de eius cadauer *fecerunt deſcendere* ‡ &

וַיֹּרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ

aceruum illud ſuper ſtatuerunt & ,ciuitatis portæ oſtium ad

אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר ᵍ וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־

ædificauit Tunc .hanc diem ad vſque ,grandem lapidum

אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה ׃ אָז יִבְנֶה 30

;Hebal monte in ,Iſrael Deo Domino altare Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל ׃

filios Domini ſeruus Moſch præcepit Quemadmodum

כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־בְּנֵי 31

altare ,Moſch legis libro in ‡ ſcriptum ‡ ſecundum Iſrael

יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר ᵃ תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח

,ferrum *eos ſuper* fecit eleuare non quos ,*integrorum lapidum* *

אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־ᵇ הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל

ſacrificauerunt & ,Domino *aſcenſiones* ‖ illud ſuper immolarunt &

ᶜ וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ

lapidibus *ſuper* ‡ ibi ſcripſit Et .pacifica

שְׁלָמִים ׃ וַיִּכְתָּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת 32

filiorum facies ad ‡ ſcripſit quod ,Moſch legis *duplicationem* ‡

מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְּנֵי

.præfecti & ,eius ſeniores & Iſrael omnis Et .Iſrael

יִשְׂרָאֵל ׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים 33

coram arcam ad inde & ,hinc *ſtantes* * eius iudices &

וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לָאָרוֹן נֶגֶד

,Domini fœderis arcam portantibus Leuitis ſacerdotibus

הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה

montis regione ‡ eius Medietas .indigena ſic peregrinus ſicut

ᵈ כַּגֵּר כָּאֶזְרָח ᵉ חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־

quemadmodum ,Hebal *montis regione* ‖ eius medietas & ,Gherizim

גְּרִזִים וְהַחֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר

populo *benedicendum ad* , Domini ſeruus Moſch præcepit

צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם

.Iſrael

ſempiternum,
ᵒ שׂוּם
ᵖ תָּלַל
* in
veſpertinum. Et cùm occubuiſſet ſol,
‡ depoſuerunt
ᵍ קוּם
‡ quod ‡ eſt
ᵃ יָרָה
* ex lapidibus integris, ſuper
ᵇ נוּף
‖ holocauſta
ᶜ עָלָה
‡ in
‡ deuteronomium,
‡ coram filiis
* ſtabant
cōtra montem
ᵈ גּוּר ᵉ חָצָה
contra montem
...ri benedicerent

clamauit ‡ poſteà Et .prima in Iſrael

34 יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה׃ וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־

,maledictionem & ,benedictionem :legis verba omnia

כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה

verbum fuit Non .legis libro in* ſcriptum ‡ omne iuxta

35 כְּכָל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃ לֹא־הָיָה דָבָר

vocauerit non quod ,Moſeh præcepit quæ omnibus ex

מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא

,pube ‖ &,mulieribus & ,Iſrael concione omni coram Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף

.eorum interiori in ambulanti ,peregrino &

וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם׃

CAP. IX. ט

tranſitu in* qui reges omnes audire iuxta fuit Et

1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר

maris portu ‖ omni in & ,planitie in & ,monte in ,Iarden

הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכֹל חוֹף הַיָּם

,Emoræus & ,Chittæus :Lebanon regione à magni

הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי

:Iebuſæus & ,Chiuuæus ,Perizæus ,Chenahanæus

הַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

,Iehoſuah cum pugnandum ad pariter ſunt congregati Et

2 וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ

Ghibhon habitatores Et .vno ore ,Iſrael cum &

3 וְעִם־יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד׃ וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן

.Hai & ,Iericho ipſi Iehoſuah fecerat quod audierunt

שָׁמְעוּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי׃

,finxerunt ſe legatos ‡ & abierunt & ,aſtutia in Ipſi etiam fecerunt Et

4 וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ

,veteres vini vtres & ,ſuis aſinis veteres ſaccos ceperunt* &

וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים

maculoſa ‖ &,vetera calceamenta & .colligatos & ,ſciſſos &

5 וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃ וּנְעָלוֹת בָּלוֹת וּמְטֻלָּאוֹת

panis omnis † & .ſe ſuper veteres veſtes & ,ſuis pedibus in

בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל לֶחֶם

ad iuerunt ‡ Et .punctati erat ſiccus † eorum viatici

6 צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִים׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־

,eum ad dixerunt & ,Ghilghal caſtrametationem ad* Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו

&

primùm. ‡ legis

f יֵרָה

‡ quod * eſt

. legerit

e cœtu ‖ paruulis, & peregrinis ambulantibus in medio

g טַפָּה

cùm audiſſent * erant trans

‖ littore

h חֹפֶף

contra

conſenſu

callidè. ‡ legatos ſe oſtenderunt.

k עָשָׂה צוּר

* tulerunt ‖ reſarcita

l בָּלָה

† omnes panes

cibi † ſicci erant & mucidi. ‡ perrexerunt * in caſtra

nunc Et venimus longinqua terra E Iſrael virum ad &

ואל־איש ישראל מארץ רחוקה באנו ועתה

Iſrael vir Dixitque fœdus nobis ferite

כרתו־לנו ברית ׃ ויאמרו איש־ישראל 7

quo modo & ſedens ‡ tu meo interiore in Forte Chiuuæum ad

אל־החוי אולי בקרבי אתה יושב ואיך

tui Serui Iehoſuah ad Dixeruntque fœdus tibi excindam *

אכרות־לך ברית ׃ ויאמרו אל־יהושע עבדיך 8

vnde & ‖ Qui Iehoſuah eos ad dixit Et nos *

אנחנו ויאמר אליהם יהושע מי אתם ומאין

valdè longinqua terra E eum ad † dixerunt Et veniſtis

תבאו[a] ׃ ויאמרו אליו מארץ רחוקה מאד 9

audiuimus Quia tui Dei Domini nomine in tui ſerui venerunt

באו עבדיך לשם יהוה אלהיך כי־שמענו

Aegypto in fecit quæ omnia & eius auditum

שמעו ואת כל־אשר עשה במצרים ׃

Emoræi regibus duobus fecit quæ omnia Et

ואת כל־אשר עשה לשני[b] מלכי האמרי 10

Ogh & Cheſbon regi Sichon Iarden tranſitu in ‡ qui

אשר בעבר הירדן לסיחון מלך חשבון ולעוג

nos ad ‖ Dixeruntque Haſtharoth in * qui Baſan regi

מלך־הבשן אשר בעשתרות ׃ ויאמרו אלינו 11

dicendo noſtræ terræ habitatores omnes & noſtri ſeniores

זקינינו וכל־ישבי ארצנו לאמר

eorum occurſum in ite & viam ad viaticum ‡ veſtra manu in Capite †

קחו[c] בידכם צידה לדרך ולכו לקראתם

excidite ‖ nunc & nos * veſtri Serui eos ad dicetis ‡ ac

ואמרתם אליהם עבדיכם אנחנו ועתה כרתו־

cepimus viaticum † calidum noſter panis Hic fœdus nobis

לנו ברית ׃ זה לחמנו חם[d] הצטידנו[e] 12

vos ad eundum ad nos egrediendi ‡ die in noſtris domibus de eum

אתו מבתינו ביום צאתנו[f] ללכת אליכם

vtres iſti Et punctati fuit * & ſiccus ‡ ecce nunc &

ועתה הנה יבש והיה נקדים ׃ ואלה נאדות 13

ſunt ſciſſi ecce & ‖ noui impleuimus quos vini

היין אשר מלאנו חדשים והנה התבקעו

veterauerunt noſtra calceamenta & noſtra veſtimenta iſta &

ואלה שלמותינו ונעלינו בלו[g]

viri acceperunt Et valdè via multitudine præ †

מרב הדרך מאד ׃ ויקחו האנשים 14

‖ percutite nobiſcum
ויאמר
ק
medio mei
‡ habitas,
* percutiã tecum
* ſumus.
‖ eſtis,
† eis
[a] בוא
famam eius
[b] שנה
‡ erant trans
* erant
‖ nobis
† Tollite
‡ eſcam pro itinere,
[c] לקח
‡ dicite eis:
* ſumus.
‖ percutite nobiſcum
† in eſcam parauimus
[d] המם [e] צוד
‡ qua egreſſi ſumus vt veniremus
[f] יצא
‡ eſt
* mucidus.
‖ erant,
[g] בלה
† propter maximum iter.

‡ de

Digitized by Google

.interrogauerunt non Domini os & ,eorum *viatico* ‡de

מִצֵּידָם וְאֶת־פִּי יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ׃

fœdus eis ‡ percuſſit & ,pacem Iehoſuah eis ‡ fecit Et

15 [h] וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית

;*conuentus* * prælati eis iurauerunt & ;eos viuificandum ad

[i] לְחַיּוֹתָם וַיִּשָּׁבְעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃

poſtquam dierum trium fine à ‖ ,fuit Et

16 וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־

; *ſe ad ipſi* ‡ propinqui quòd audierunt & ,fœdus eis *exciderunt* †

כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־קְרֹבִים הֵם אֵלָיו

, Iſrael filii ſunt profecti Et *ſedentes ipſi eius interiore in* ‡ &

וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים׃ 17 [k] וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל

eorum ciuitates & tertio die in eorum ciuitates ad venerunt &

וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְעָרֵיהֶם

.Chiriathiebarim & ,Beeroth & ,Chephirah & , Ghibhon *

גִּבְעוֹן וְהַכְּפִירָה וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים׃

eis iurauerant quia ,Iſrael filii eos percuſſerunt non Et

18 וְלֹא [l] הִכּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם

murmurauerunt † Et .Iſrael *Deo Domino in conuentus prælati* †

נְשִׂיאֵי [m] הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל [n] וַיִּלֹּנוּ

.*prælatos ſuper conuentus omnis*

כָל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂיאִים׃

: *cœtum* ‡ omnem ad *prælati* ‡ omnes Dixeruntque

19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַנְּשִׂיאִים אֶל־כָּל־הָעֵדָה

nunc & ,Iſrael *Deo Domino in* * eis iurauimus Nos

אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה

;eis faciemus Hoc .eos in contingere *poterimus* ‖ non

20 לֹא [o] נוּכַל לִנְגֹּעַ בָּהֶם׃ זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם

ſuper iracundia ſcilicet † nos *ſuper* † erit non & ;eos faciẽdo viuere &

וְהַחֲיֵה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ קֶצֶף עַל־

;eis iurauimus quod ,iuramentum

הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם׃

ſcindentes ſint * & , Viuant ;*prælati* ‡ eos ad dixerunt Et

21 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂיאִים [p] יִחְיוּ וַיִּהְיוּ חֹטְבֵי

quemadmodum ,*conuentui* † omni *aquas haurientes* ‖ & ,ligna

עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְכָל־הָעֵדָה כַּאֲשֶׁר

.Iehoſuah eos vocauit Et ;*prælati* ‡ eis ſunt locuti

22 דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂיאִים׃ וַיִּקְרָא לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ

;nos decepiſtis quid *Ad* ‡ ;dicendo ,eos ad eis locutus &

וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה [q] רִמִּיתֶם אֹתָנוּ

:dicendo

‡ eſca

‡ cum

עָשָׂה [h]

* congregationis.

חָיָה [i]

‖ in

† percuſſerunt cum

‡ eſſent ſibi.

‡ in medio ſui habitarent.

נָסַע [k]

* eorum

נָכָה [l]

† principes ſynagogæ per Dominum Deum

† murmurauit omnis ſynagoga contra principes.

יָעַד [m] לוּן [n]

‡ principes

‡ ſynagogam

* per Dominum Deum

‖ Poſſumus

יָכֹל [o]

† contra

‡ ira propter

‡ principes

* ſcindant

חָיָה [p]

‖ haurient aquam

† ſynagogæ.

‡ principes.

‡ Ve

רָמָה [q]

‡ ſumus | vos & , valde vobis à nos ‡ Longinqui : dicendo

לֵאמֹר רְחוֹקִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם מְאֹד וְאַתֶּם

* medio noſtri habitatis› ‖ eſtis, † excidentur ‡ ſerui, | non & , vos ‖ maledicti nunc Et ? ſedentes noſtro interiori* in

בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים׃ וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם וְלֹא־ 23

haurientes & , ligna cadentes & , ſeruus ‡ vobis ex excidetur †

יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־

‡ aquam ad | ,Iehoſuah * reſponderunt Et .mei Dei domui aquas ‡

מַיִם לְבֵית אֱלֹהָי׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ 24

עָנָה b

‡ omne | ‡ tuis ſeruis eſt indicatum indicando Cùm adixerunt atque

וַיֹּאמְרוּ כִּי הֻגֵּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ אֵת

נָגַד c

,eius ſeruo Moſch tuus Deus Dominus præcepit quod

אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ

‖ vt dares ‡ vt diſperderes | diſperdendum ad ‡ & ,terram omnem vobis dandum , ad ‖

לָתֵת לָכֶם אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וּלְהַשְׁמִיד אֶת־

facie veſtra: | valde timuimus & : veſtris faciebus à terræ habitatores omnes

יָרֵא d

כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וַנִּירָא מְאֹד

‖ facie veſtra, * | .hoc verbum fecimus & ,veſtris faciebus ‖ à noſtris animabus

לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֵׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃

‡ ſumus ‡ placet * eſt ‖ vt facias | *rectum ſicut & ,bonum *Sicut tua manu in nos ‡ ecce nunc Et

וְעַתָּה הִנְנוּ בְיָדֶךָ כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר 25

fecit Et fac ,nobis faciendum ad ‖,tuis oculis in

בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת לָנוּ עֲשֵׂה׃ וַיַּעַשׂ

non & ,Iſrael filiorum manu de eos liberauit &: ita eis 26

לָהֶם כֵּן וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא

נָצַל e

Poſuitque | ipſa die in Iehoſuah eos Deditque .eos interfecerunt

הֲרָגוּם׃ וַיִּתְּנֵם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא 27

haurientes aquæ ſynagogæ, | ,Domini altari & ,cætui aquas haurientes & ,lignorum cæſores

חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי מַיִם לָעֵדָה וּלְמִזְבַּח יְהוָה

.elegerit quem locum ad ,hanc diem ad vſque

in loco | עַד־הַיּוֹם הַזֶּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר׃

CAP. X. יוד

cùm audiſſet | quòd ,Ieruſalaim rex Adoniſedech audire iuxta fuit Et

וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ כִּי־ 1

deleuiſſet | quemadmodum ,eam deuaſtaſſet & ,Hai Iehoſuah cepiſſet

לָכַד יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעַי וַיַּחֲרִימָהּ כַּאֲשֶׁר

;eius regi & ,Hai feciſſet ſic ,eius regi & , Iericho fecit

עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֵּן־עָשָׂה לָעַי וּלְמַלְכָּהּ

,Iſrael cum Gibhon habitatores feciſſent pacem quòd &

וְכִי הִשְׁלִימוּ יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל

Digitized by Google

ciuitas Quia .valde timuerunt Et ;eorum *interiore* In eſſent & | medio

2 ויהיו בקרבם ׃ וייראו מאד כי עיר

quia & :*regni* *ciuitatum* * vna veluti ,Gibhon magna ‡ | ‡ erat. * è ciuitatibus regalibus,

גדולה גבעון כאחת ערי הממלכה וכי

.fortes eius viri omnes & ,Hai *præ* *magna* *ipſa* ‖ | ‖ erat maior

היא גדולה מן־העי וכל־אנשיה גברים ׃

Hoham ad Ieruſalaim rex Adoniſedech miſit Et

3 וישלח אדני־צדק מלך ירושלם אל־הוהם

ad & ,Iarmuth regem ,Piram ad & ,Chebron regem

מלך־חברון ואל־פראם מלך־ירמות ואל־

, Heglon regem Debir ad & ,Lachis regem Iaphiah

יפיע מלך־לכיש ואל־דביר מלך־עגלון

percutiemus & ,mihi auxiliamini & ,me ad Aſcendite : dicendo

4 לאמר ׃ [f]עלו־אלי ועזרני [g]ונכה | f עלה g נכה

filiis cum & ,Iehoſuah cum pacem fecit quia ;Ghibhon

את־גבעון כי־השלימה את־יהושע ואת־בני

reges quinque aſcenderunt & ,ſunt *collecti* Et .Iſrael | congregati

5 ישראל ׃ ויאספו ויעלו חמשת מלכי

, Iarmuth rex , Chebron rex ,Ieruſalaim rex , Emoræi

האמרי מלך ירושלם מלך־חברון מלך־ירמות

: eorum caſtra omnia & ipſi ,Heglon rex , Lachis rex

מלך־לכיש מלך־עגלון הם וכל־מחניהם

.eam *ſuper* ‖ pugnauerunt & ,Ghibhon *ſuper* ‖ ſunt caſtrametati & | ‖ contra

[h]ויחנו על־גבעון וילחמו עליה ׃ | h חנה castra

caſtrametationem ad ,Iehoſuah ad Ghibhon viri miſerunt Et

6 וישלחו אנשי גבעון אל־יהושע אל־המחנה

.tuis ſeruis à tuas manus *relaxes* ‖ Ne :dicendo , Ghilgal in | ‖ ceſſare facias

הגלגלה לאמר אל־[i]תרף ידיך מעבדיך | i רפה

,nobis auxiliare & ,nobis ſalutem fac & ,citò nos ad Aſcende

עלה אלינו מהרה [a]והושיעה לנו ועזרנו | a ישע

habitantes Emoræi reges omnes nos *ad* ſunt congregati quia, | contra

כי נקבצו אלינו כל־מלכי האמרי ישבי

omnis & ,ipſe Ghilgal de Iehoſuah aſcendit Et *.montem* | in monte.

7 ההר ׃ ויעל יהושע מן־הגלגל הוא וכל־

.*virtute* † potentes omnes & ,eo cum *belli* ‖ populus | ‖ bellator † viribus.

עם המלחמה עמו וכל גבורי החיל ׃

Quia :eis ab timeas Ne Iehoſuah ad Dominus dixit Et

8 ויאמר יהוה אל־יהושע אל־[b]תירא מהם כי | b ירא

.*tuas facies* ‖ in eis ex quiſquam ſtabit nec :eos *dedi* * tua manu in | * tradidi ‖ conſpectu ,tuo.

בידך נתתים לא־יעמד איש מהם בפניך ׃

Et

Digitized by Google

aſcendit nocte tota :repente Iehoſuah eos ad venit Et

9 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־הַלַּיְלָה עָלָה

coram

,Iſrael facies ad Dominus eos contriuit Et .Ghilgal de

הום [e]

10 מִן־הַגִּלְגָּל׃ וַיְהֻמֵּם [c] יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל

plaga

eos eſt perſecutus & ;Ghibbon in magna percuſſione eos percuſſit &

נכה [d]

וַיַּכֵּם [d] מַכָּה־גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם

* per viam

,Hazecah vſque eos percuſſit & ,Bethchoron aſcenſus via *

דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן וַיַּכֵּם עַד־עֲזֵקָה

‖ dum fugerent a facie

facitbus a eos fugiendo in ‖ ,fuit Et .Macchedah vſque &

נוס [e]

11 וְעַד־מַקֵּדָה׃ וַיְהִי בְּנֻסָם [e] מִפְּנֵי

† exiſtentibus

proiecit Dominus & ,choron-Beth deſcenſu in † ipſis ,Iſrael

ירד [f]

יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד [f] בֵּית־חוֹרֹן וַיהוָה הִשְׁלִיךְ

.Hazecah ad vſque cælis è magnos lapides eos ſuper

עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה

‡ fuerunt

grandinis lapidibus in ſunt mortui qui ‡ Plures .ſunt mortui &

מות [g]

וַיָּמֻתוּ [g] רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד

.gladio in Iſrael filii interfecerunt quos quam

מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב׃

‡ locutus eſt
* qua tradidit Dominus

Dominum dare * die in .Domino Iehoſuah loquetur ‡ Tunc

נתן [h]

12 אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת [h] יְהוָה

‖ coram filiis

oculis in dixit & ,Iſrael filiorum facies ad ‖ Emoræum

אֶת־הָאֱמֹרִי לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְעֵינֵי

† expecta

.Aialon valle in Luna & ,ſile †,Gnibhon in Sol ;Iſrael

יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃

‡ expectauit
‡ vlciſceretur ſe

gens vindicaret ‡ donec ,ſtetit luna & ,ſol ſiluit ‡ Et

נקם [i]

13 וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד־יִקֹּם [i] גּוֹי

* de inimicis ſuis.
‖ eſt in
† iuſti.

Iſredi † libro ſuper ‖ ſcriptum hoc non An .ſuos inimicos *

אֹיְבָיו הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר

feſtinauit non & ,cælorum medio in ſol ſtetit Et

חצה,אוץ [k]

וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ [k] בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא־ [l] אָץ

dies ſicut fuit non Et .perfecta die quaſi occumbere

לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים׃ וְלֹא הָיָה כַּיּוֹם

‡ ante eam.
‡ vt obediret Dominus voci

voce in Dominum audiendum ad ‡ ,eam poſt & ,eius facies ad ‡ illa

14 הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לִשְׁמֹעַ יְהוָה בְּקוֹל

‖ pro

.Iſrael ‖ pugnauit Dominus quia : viri

אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃

ad eo cum Iſrael omnis & ,Iehoſuah eſt reuerſus Et

שוב [m]

15 וַיָּשָׁב [m] יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־

caſtra

reges quinque fugerunt Et .Ghilgal in caſtrametationem

16 הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ וַיָּנֻסוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים

Digitized by Google

.Macchedah in ſpelunca in ſe abſconderunt & וַיָּנֻסוּ

הָאֵלֶּה וַיֵּחָבְאוּ בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃

quinque ſunt Inuenti dicendo Iehoſuah ipſi eſt nunciatum Et

17 וַיֻּגַּד [a] לִיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֵשֶׁת — [a] נגד

.Macchedah in ſpelunca in abſconditi reges

הַמְּלָכִים נֶחְבָּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃

os ad *magnos* *lapides* Voluite : Iehoſuah Dixitque — ſaxa magna

18 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ [o] גֹּלּוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּי — [o] גלל

.eos cuſtodiendum ad viros eam *ſuper* conſtituite & ; ſpeluncæ — iuxta

הַמְּעָרָה וְהַפְקִידוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים לְשָׁמְרָם׃

,veſtros inimicos poſt perſequimini , ſtetis ne vos Et

19 וְאַתֶּם אַל־תַּעֲמֹדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם

; ſuas vrbes ad ingredi eos *detis* ‖ ne *eos* *decaudetis* * & — * caudam eorũ cædite, ‖ ſinatis † tradidit enim

וְזִנַּבְתֶּם אוֹתָם אַל־תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם

.veſtra manu in veſter Deus Dominus eos *dedit* *quia* †

כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃

eos percutere Iſrael filii & ,Iehoſuah *conſummare* *iuxta* ; fuit Et — ‡ cùm finiſſet

20 וַיְהִי [p] כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל [q] לְהַכּוֹתָם — [p] כלה [q] נכה ‡ donec conſumerentur † qui.

ſuperfuerunt † ſuperſtites & ,*eos conſumi vſque* ‡ ,valde magna plaga

מַכָּה גְדוֹלָה־מְאֹד עַד־[r]תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ — [r] תמם

ſunt reuerſi Et *munitionis* ciuitates ad eſſent ingreſſi & ,eis ex — munitas.

21 מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ [s] וַיָּשֻׁבוּ — [s] שוב

Macchedah * Iehoſuah ad *caſtrametationem* ‡ ad populus omnis — ‡ caſtra * in

כָּל־הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה — ‖ contra filios

viro † Iſrael *filiis* ‖ mouit Non .pace in — † quiſquam

בְּשָׁלוֹם לֹא־חָרַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת־

os Aperite :Iehoſuah Dixitque .ſuam linguam

22 לְשֹׁנוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי

reges quinque me ad educite & ; ſpeluncæ

הַמְּעָרָה [b] וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים — [b] יצא

eduxerunt & ; ita fecerunt Et .ſpelunca de illos

23 הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃ [c] וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיּוֹצִיאוּ — [c] עשה

,ſpelunca de illos reges quinque eum ad

אֵלָיו אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה

regem ,Chebron regem , Ieruſalaim regem

אֵת מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ אֶת־מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ

.Heglon regem ,Lachis regem ,Iarmuth

יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃

ad illos reges *eos eduxiſſe* *vt* ,fuit Et — cùm eduxiſſent

24 וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה אֶל־

; Ieho-

Digitized by Google

,Iſrael virum omnem ad Iehoſuah vocauit & ; Iehoſuah

יהושע ויקרא יהושע אל־כל־איש ישראל

‖ principes † bellatorum ‡ perrexerant

:ſecum iuerant ‡ qui belli † virorum duces ‖ ad dixitque

ויאמר אל־קציני אנשי המלחמה ההלכוא אתו

regum colla ſuper veſtros pedes ponite ,Accedite

שום [d]

קרבו [d] שימו את־רגליכם על־צוארי המלכים

ſuper ſuos pedes poſuerunt & ,acceſſerunt Et illorum

האלה ויקרבו וישימו את־רגליהם על־

Ne Iehoſuah eos ad Dixitque .eorum colla

צואריהם : ויאמר אליהם יהושע אל־ 25

paueatis

Quia ,vos roborate & ,vos confortate :conſternemini ne & ,timeatis

ירא [e] ‡ contra

[e] תיראו ואל־תחתו חזקו ואמצו כי

vos quos ‡ veſtris inimicis omnibus Dominus faciet ſic

ככה יעשה יהוה לכל־איביכם אשר אתם

* pugnatis.

poſt Iehoſuah eos percuſſit Et * eos pugnantes

נלחמים אותם : ויכם יהושע אחרי־ 26

in מות [f]

; lignis quinque ſuper eos ſuſpendit & ,eos fecit mori & ,hæc

כן [f] וימיתם [g] ויתלם על חמשה עצים

תלה [g] in

.veſperam ad vſque lignis ſuper ſuſpenſi fuerunt &

ויהיו תלוים על־העצים עד־הערב :

quo occubuit ſol,

,Iehoſuah præcepit ,ſolem ingredi tempore in fuit Et

ויהי לעת בוא השמש צוה יהושע 27

depoſuerunt ‖ de.

in eos proiecerunt & ,lignis deſuper‖ eos fecerunt deſcendere &

ויורידום מעל העצים וישלכם אל־

in qua ſe abſconderant.

lapides poſuerunt Et ipſi latuerant qua ,ſpeluncam

המערה אשר נחבאו־שם וישמו אבנים

† ad ‡ hunc met diē.

.huius diei corpus ‡ ad vſque ;ſpeluncæ os ſuper † ingentes

גדלות על־פי המערה עד־עצם היום הזה :

.ipſa die Iehoſuah cepit Macchedah Et

ואת־מקדה לכד יהושע ביום ההוא 28

‖ acie

;ipſos occidit eius regem & ,gladii ore‖ eam percuſſit &

נכה [h]

[h] ויכה לפי־חרב ואת־מלכה החרם אותם

† erat. ‡ cenſorem.

• ſuperſtitem ‡ reliquit non ,ea in † quæ animam omnem &

ואת־כל־הנפש אשר־בה לא השאיר שריד

.Iericho regi fecit quemadmodum ,Macchedah regi fecitque

עשה [i]

[i] ויעש למלך מקדה כאשר עשה למלך יריחו :

Macchedah de eo cum Iſrael omnis & .Iehoſuah tranſiuit Et

ויעבור יהושע וכל ישראל עמו ממקדה 29

Tradiditque

Dominus Deditque .Libnah cum pugnauit & ,Libnah in

לבנה וילחם עם־לבנה : ויתן יהוה 30

Digitized by Google

eam percuſſit Et ,eius regem & ,Iſrael manu in eam etiam
גַּם־אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ
non ; ea in ‡ quæ animam omnem & ,gladii *os ad* — acie ‡ erat
לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־
quemadmodum ,eius regi fecit & :ſuperſtitem ea in reliquit
הִשְׁאִיר בָּהּ שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר
omnis & ,Iehoſuah tranſiuit Et .Iericho regi fecit
31 עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־
eſt caſtrametatus & ,Lachis in Libnah de eo cum Iſrael
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיִּחַן[k] — [k] חָנָה † iuxta ‡ cum ea.
.*eam in* ‡ pugnauit & ,eam *ſuper* †
עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃
eam cepit & ,Iſrael manu in Lachis Dominus dedit Et
32 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ
omnem & ,gladii *os ad* eam percuſſit & ,ſecunda die in — acie
בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי[a] וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־ — [a] שָׁנָה
.Libnah ipſi fecit quæ omnia iuxta ,ea in * quæ animam — [a] erat
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלִבְנָה׃
auxiliandum ad ,Ghezer rex Horam aſcendit Tunc
33 אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר אֶת־
non donec ,eius populum & ,Iehoſuah eum percuſſit & ,Lachis
לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי
omnis & ,Iehoſuah tranſiuit Et .ſuperſtitem ei reliquit
34 הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־
ſunt caſtrametati & ,Heglon in Lachis de eo cum Iſrael
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיַּחֲנוּ
eam Ceperuntque .eam *ſuper*‖ pugnauerunt & ,eam *ſuper* * — * aduerſus ‖ contra
35 עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ
omnem & :gladii *os ad* eam percuſſerunt & ,ipſa die in — acie
בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֵת כָּל־
omnia iuxta ,interfecit ipſa die in ea in ‡ quæ animam — ‡ erat
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הֶחֱרִים כְּכֹל
.Iehoſuah aſcendit Et .Lachis ipſi fecit quæ
36 אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלָכִישׁ׃ וַיַּעַל[b] יְהוֹשֻׁעַ — [b] עָלָה
pugnauerunt & :Chebron in Heglon de eo cum Iſrael omnis &
וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ
,gladii *os ad* ‡ eam percuſſerunt & ,eam ceperunt Et .eam *ſuper* † — † contra ‡ acie
37 עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ[c] לְפִי־חֶרֶב — [c] בָּכָה
animam omnem & ,eius vrbes omnes & ,eius regem &
וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ

quæ

‡ erat

quæ omnia iuxta ,ſuperſtitem reliquit non ,ea in ‡ quæ

אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־

‡ eius habitatores,

animam omnem & ,eam ‡ interfecit & :Heglon ipſi fecit

עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ

* erat

omnis & ,Iehoſuah eſt reuerſus Et .ea in * quæ

שׁוּב [d] contra

אֲשֶׁר־בָּהּ׃ וַיָּשָׁב [d] יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ 38

.eam *ſuper* pugnauit &:Debir in eo cum Iſrael

יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ דְּבִרָה וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃

,eius vrbes omnes & ,eius regem & ,eam Cepitque

וַיִּלְכְּדָהּ וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ 39

acie

animam omnem interfecerunt &,gladii *os ad* eos percuſſerunt &

וַיַּכּוּם לְפִי־חֶרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ

‡ erat

fecit quemadmodum :ſuperſtitem reliquit non ;ea in ‡ quæ

אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד כַּאֲשֶׁר עָשָׂה

quemadmodum & ;eius regi & ,Debir ipſi fecit ſic ,Chebron ipſi

לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ וְכַאֲשֶׁר

Iehoſuah percuſſit Et .eius regi & .Libnah ipſi fecit

עָשָׂה לְלִבְנָה וּלְמַלְכָּהּ׃ וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ 40

montanam, & meridianum, & campeſtrem, & Aſedoth,

,*effuſiones & planitiei & ,meridiei & ,montis* terram omnem

אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה וְהָאֲשֵׁדוֹת

& :ſuperſtitem reliquit non ;eorum reges omnes &

וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת

‡ omnem animam

Dominus præcepit quemadmodum , interfecit *ſpiraculum omne* ‡

כָּל־הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

,Barneah Cades à Iehoſuah eos percuſſit Et .Iſrael Deus

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ 41

.Ghibhon vſque & Gholen terram omnem & ,Hazzah vſque &

וְעַד־עַזָּה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן׃

cepit eorum terram & ,iſtos reges omnes Et

וְאֵת כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם לָכַד 42

Iſrael Deus Dominus quia : vna vice Iehoſuah

* pugnat pro

יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

omnis & Iehoſuah eſt reuerſus Et .Iſrael *pugnans* *

caſtra

נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ 43

.Ghilgal in *caſtrametationem* ad cò cum Iſrael

יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃

CAP. XI. יא

cùm audiſſet

ad miſit & ,Chaſor rex Iabin *audire circa* ,fuit Et

וַיְהִי * כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־ 1

* הָיָה

Iobab

Digitized by Google

regem ad & ,Simron regem ad & .Madon regem Iobab
יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ
,monte in aquilone ab ‡ qui reges ad Et .Achſaph ‡ erant
2 אַכְשָׁף׃ וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצָּפוֹן בָּהָר
Dor tractibus ‖ in & ,campeſtri * in & ,Chinneroth meridie planicie in & ad auſtrum * planicie ‖ Naphoth-dor ‡ ab occidente.
וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנְרוֹת וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר
,Emoræus & ,mari a ‡ & ,oriente ab Chenahanæus .mari à ‡
3 מִיָּם׃ הַכְּנַעֲנִי מִמִּזְרָח וּמִיָּם וְהָאֱמֹרִי
ſub Chiuuæus & ,monte in Iebuſæus & ,Perizæus & ,Chittæus &
וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת
, ipſi ſunt egreſſi Et .Miſpah terra in Chermon
4 חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה׃ וַיֵּצְאוּ הֵם
,arena tanquam multus populus ,eis cum eorum caſtra omnia & [f] חָנָה
וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב כַּחוֹל
currus & ,equus ‖ & ;multitudine in * maris labium ſuper ‡ quæ ‡ eſt iuxta littus * præ ‖ equi, & currus multi
אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב
,iſti reges omnes conuenerunt Et .valdè multus [g] שָׂפָה
5 רַב־מְאֹד׃ וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה [h] רָבַב
,Merom aquas ad pariter ſunt caſtrametati & ,venerunt & [i] יָעַד
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־מֵי מֵרוֹם [k] בּוֹא
ad Dominus dixit Et .Iſrael cum pugnandum ad † † vt pugnarent ‡ facie
6 לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
tempus circiter cras quia ‡ eorum faciebus ‡ à timeas Ne : Iehoſuah ‡ cras enim in tempore
יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־מָחָר כָּעֵת
:Iſrael facies ad ‖ occiſos iſtos omnes dans ego * hoc * ita lo ‖ coram
הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
combures eorum currus & ,ſubneruabis eorum equos
אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף
belli populus omnis & ,Iehoſuah venit Et .igni in bellator
7 בָּאֵשׁ׃ וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה
ceciderunt ‖ & ,repentè Merom aquas ſuper eos ſuper ‡ ,eo cum ‡ aduerſus ‡ ad ‖ irruerunt
עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל־מֵי מֵרוֹם פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ [l] נָפַל
,Iſrael manu in Dominus eos dedit † Et .eos in † tradidit
8 בָּהֶם׃ וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל
,magnam Sidon ad vſque eos ſunt perſecuti & ,eos percuſſerunt &
וַיַּכּוּם וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה [m] נָכָה
Miſpah campum ad vſque & ,aquarum combuſtiones ‡ vſque & ‡ Miſrephoth
וְעַד מִשְׂרְפוֹת מַיִם וְעַד־בִּקְעַת מִצְפֶּה
eis reliquit non donec ,eos percuſſerunt & ,orientem ad percuſſit
מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם

ſuper-

diceratquemadmodum Iehoſuah eis fecit Et .ſuperſtitem

° עִקֵּה — שָׂרִיד׃ וַיַּעַשׂ[a] לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־ 9

eorum currus & ,ſubneruauit eorum equos :Dominus ei

לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם

tempore in Iehoſuah eſt reuerſus Et .igni in combuſſit

° שוב — שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וַיָּשָׁב[o] יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת 10

percuſſit eius regem & ,Chaſor cepit & ,ipſo

הַהִיא וַיִּלְכֹּד אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה

antea fuit — omnium caput *ipſi facies ad* Chaſor quia :gladio in

בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא רֹאשׁ כָּל־

omnem percuſſerunt Et .iſtorum regnorum

הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־ 11

° erat ‖ acie — remanſit non :interficiendo gladii *os ad* ‖ ea in ° quæ animam

ᵖ נִכָּה — הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם לֹא[p] נוֹתַר

Femnis anima, — .igni in combuſſit Chaſor & *ſpiraculum omne*

כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־חָצוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

omnes & ,iſtorum regum vrbes omnes Et

וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־כָּל־ 12

acie — gladii *os ad* eos percuſſit & ,Iehoſuah cepit eorum reges

מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב

ſeruus Moſch præcepit quemadmodum , eos interficiendo

הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד

quæ ſtant iuxta — *ſuper ſtantes* vrbes omnes Tantummodò .Domini

יְהוָה׃ רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־ 13

Chaſor præter .Iſrael *eas* combuſſit non ,eorum tumulum

ᑫ תֵּלָל — תִּלָּם[q] לֹא־שְׂרָפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֶת־חָצוֹר

‡ quam ° omnia ſpolia — ciuitatum *ſpolium omne* ° Et .Iehoſuah combuſſit ‡ ſolam

לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃ וְכֹל שְׁלַל הֶעָרִים 14

animalia — tantum :Iſrael filii ſibi ſunt prædati *animal &* ,iſtarum

הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק

† acie ‡ donec — *vſque* ‡ ,gladii *os ad* † percuſſerunt hominem omnem

ʳ נִכָּה — אֶת־כָּל־הָאָדָם הִכּוּ[r] לְפִי־חֶרֶב עַד־

† perdiderunt ‡ animam — *ſpirationem* ‡ omnem reliquerunt non : eos *ipſos diſperdere* †

הִשְׁמִדָם אוֹתָם לֹא הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה׃

,ſuo ſeruo Moſeh Dominus præcepit Quemadmodum

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ 15

.Iehoſuah fecit ſic & ;Iehoſuah ipſi Moſeh præcepit ſic

כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ

Dominus præcepit quæ omnibus ex verbum remouit non

° סוּר — לֹא־הֵסִיר[a] דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה

Digitized by Google

terram omnem Iehoſuah *cepit* Et . Moſeh ipſi — tulit
16 אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח[b] יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ — [b] לָקַח
terram omnem & , *meridiem*† omnem & , *montis* ‖ iſtam — ‖ montanam, † auſtralem,
הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֵת כָּל־אֶרֶץ
montem & , *campeſtrem* ‡ & , planiciem & , Ghoſen — ‡ campeſtria,
הַגֹּשֶׁן וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר
Leni monte A . eius planiciem & Iſrael
17 יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתֹה׃ מִן־הָהָר הֶחָלָק — חו ק
, Lebanon campo in Gad Baal vſque & Seir in *aſcendente* ‡ — ‡ qui aſcendit
הָעֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן
, cepit eorum reges omnes & ; Chermon monte ſub
תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד
fecit multis Diebus . eos fecit mori & , eos percuſſit &
18 וַיַּכֵּם[c] וַיְמִיתֵם[d]׃ יָמִים רַבִּים עָשָׂה — [c] נָכָה [d] מוּת
. bellum iſtis regibus omnibus cum Iehoſuah — bella.
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃
filios ad fecerit pacem quæ ciuitas fuit Non — cum filiis
19 לֹא־הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי
omnes ; Ghibhon habitatores , *Chiuuæum* præter , Iſrael — Chiuæos,
יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל
, fuit Domino *cum* à Quia . prœlio in ceperunt
20 לָקְחוּ בַמִּלְחָמָה׃ כִּי־מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה
cum belli occurſum in eorum cor *roborandum ad* — vt induraret
לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת־
eis *exiſtendum non ad* , eos occideret vt , Iſrael — vt non eſſet
יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הֱיוֹת[e]־לָהֶם — [e] הָיָה
præcepit ſicut , eos diſperderet vt *quoniam* ; miſericordia — ſed
תְּחִנָּה[f] כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה — [f] חָנַן
Iehoſuah venit Et . Moſeh Dominus
21 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ
, monte de *torquatos* excidit & , illo tempore in — Hanachim
בָּעֵת הַהִיא וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר
monte omni de & , Hanab de , Debir de , Chebron de
מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל הַר
eorum vrbibus cum ; Iſrael monte omni de & , Iehudah
יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם
terra in *torquati remanſit* Non . Iehoſuah eos interfecit — remanſerunt Hanachim
22 הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃ לֹא־נוֹתַר[g] עֲנָקִים בְּאֶרֶץ — [g] יָתַר
Aſdod in & , Gath in , Hazah in tantum ; Iſrael filiorum
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד

reman-

Digitized by Google

terram omnem Iehoſuah accepit Et [h] .remanſerunt

לָקַח [h]

נִשְׁאָרוּ׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ 23

eam dedit & , Moſeh ad Dominus eſt locutus quæ omnia iuxta

כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ

partes

eorum *partitiones* ſecundum ,Iſrael ipſi hæreditatem in Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם

‡ per tribus

.bello à quieuit terra & :eorum *tribubus* ‡

לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

CAP. XII. יב

‡ ſunt

filii percuſſerunt [i] quos ,terræ reges ‡ hi Et

הִכָּה [i]

וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־ 1

trans

Iarden *tranſitu in* eorum terram poſſederunt & ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן

montem ad vſque Arnon torrente à ,Solis ortum ad

מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד־הַר

orientalem.

regem Sichon .*Orientem ad* planiciem omnem & ,Chermon

חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ סִיחוֹן מֶלֶךְ 2

qui dominabatur

Aroher ab *dominantem* ,Cheſbon in habitantem Emoræum

הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מֹשֵׁל מֵעֲרוֹעֵר

iuxta ripam

,torrentis medium & ,Arnon torrentis *labium ſuper* *qua*

אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְתוֹךְ הַנַּחַל

terminum ,torrentem Iabboc ad vſque & Ghilhad dimidium & [k]

חֶצְיָה [k]

וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל

.Hammon filiorum

בְּנֵי עַמּוֹן׃

,orientem ad Chinneroth mare ad vſque planiciem Et

וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כִּנְרוֹת מִזְרָחָה 3

‡ deſerti,
‡ per viam

via ‡ orientem ad ſalis mare *ſolitudinis* ‡ mare ad vſque &

וְעַד יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ

* Beth-haieſimoth,
‖ aquarum
† Piſgah,

. † collis ‖ effuſiones ſubter auſtro ab & ,*ſolitudinum domus* *

בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן תַּחַת אַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה׃

,Rephaim reſiduo à Baſan regis Hogh terminum Et

וּגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר הָרְפָאִים 4

‡ qui habitabat
‡ dominabatur

dominantis ‡ Et .Edrehi in & ,Haſtaroth in *habitantis* ‖

הַיּוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃ וּמֹשֵׁל 5

ad vſque ,Baſan omni in & Salchah in & ,Chermon monte in

בְּהַר חֶרְמוֹן וּבְסַלְכָה וּבְכָל־הַבָּשָׁן עַד־

; Ghilhad dimidium & ; Mahachati & , Gheſuri terminum

גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַחֲצִי הַגִּלְעָד

termi-

Digitized by Google

ſeruus Moſeh .Chesbon regis Sichon terminum
6 גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן ׃ מֹשֶׁה עֶבֶד־
Moſeh eam dedit & ,eos percuſſerunt Iſrael filii & ,Domini
יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתְּנָהּ מֹשֶׁה
dimidiæ & ,Ghaditis & ,Reubenitis poſſeſſionem * Domini ſeruus — * In
עֶבֶד־יְהוָה יְרֻשָּׁה לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי
quos ,terræ reges ‡ iſti Et .Menaſſeh tribui — ‡ ſunt
7 שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה ׃ וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר
, *mari* ‖ ad Iarden *tranſitu in* * Iſrael filii & ,Iehoſuah percuſſit — * trans ‖ occidentem,
הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה
lenem montem ad vſque & ,Lebanon campo in Bahalgad à
מִבַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד־הָהָר הֶחָלָק
Iſrael tribubus Iehoſuah eam *dedit* † & :Sehir in *aſcendentem* ‖ — ‖ qui aſcendit † tradidit
הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
, monte In .ſuas *partitiones* ‡ ſecundum poſſeſſionem ‡ — ‡ in ‡ partes
8 יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם ׃ בָּהָר
,deſerto in & , *effuſionibus* * in & ,campeſtri in & ,planicie in & — * Aſedoth.
וּבַשְּׁפֵלָה וּבָעֲרָבָה וּבָאֲשֵׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר
,Perizæus ,Chenahanæus & ,Emoræus ,Chittæus ,*meridie* in & — auſtro,
וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי
Rex :vnus Iericho Rex .Iebuſæus & ,Chiuuæus
9 הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי ׃ מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶחָד מֶלֶךְ
.vnus ,Bethel latere . ex † qui , Hai — † erat
הָעַי אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל אֶחָד ׃ — צַד a.

.vnus Chebron Rex :vnus Ieruſalaim Rex
10 מֶלֶךְ יְרוּשָׁלִַם אֶחָד מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶחָד ׃
.vnus Lachis Rex :vnus Iarmuth Rex
11 מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶחָד מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶחָד ׃
.vnus Ghezer Rex : vnus Heglon Rex
12 מֶלֶךְ עֶגְלוֹן אֶחָד מֶלֶךְ גֶּזֶר אֶחָד ׃
.vnus Gheder Rex :vnus Debir Rex
13 מֶלֶךְ דְּבִר אֶחָד מֶלֶךְ גֶּדֶר אֶחָד ׃
.vnus Harad Rex : vnus Chormah Rex
14 מֶלֶךְ חָרְמָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲרָד אֶחָד ׃
.vnus Hadullam Rex :vnus Libnah Rex
15 מֶלֶךְ לִבְנָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲדֻלָּם אֶחָד ׃
.vnus Bethel Rex :vnus Macchedah Rex
16 מֶלֶךְ מַקֵּדָה אֶחָד מֶלֶךְ בֵּית־אֵל אֶחָד ׃
.vnus Chepher Rex :vnus Tapuah Rex
17 מֶלֶךְ תַּפּוּחַ אֶחָד מֶלֶךְ חֵפֶר אֶחָד ׃

Digitized by Google

.vnus Laſſaron Rex ;vnus Aphec Rex
מֶלֶךְ אֲפֵק אֶחָד מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן אֶחָד׃ 18
.vnus Chaſor Rex ;vnus Madon Rex
מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד מֶלֶךְ חָצוֹר אֶחָד׃ 19
.vnus Achſaph Rex ;vnus Meroon Simron Rex
מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן מְראוֹן אֶחָד מֶלֶךְ אַכְשָׁף אֶחָד׃ 20
.vnus Meghiddo Rex ;vnus Tahanach Rex
מֶלֶךְ תַּעְנַךְ אֶחָד מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד׃ 21
Charmelo Iochneham Rex ;vnus Cedes Rex
† Naphathdor — מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד מֶלֶךְ־יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל 22
Rex ; vnus Dor *tractui* † ipſi Dor Rex .vnus
אֶחָד׃ מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת דּוֹר אֶחָד מֶלֶךְ־ 23
‡ Ghoim — Tirſah Rex .vnus Ghilgal ad *gentium* ‡
גּוֹיִם לְגִלְגָּל אֶחָד׃ מֶלֶךְ תִּרְצָה 24
.vnus & triginta ,reges omnes ;vnus
אֶחָד כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד׃

CAP. XIII. יג

Dominus dixit & ;dies in venit,ſenuit Iehoſuah Et
בּוֹא a — וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן [a]בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה 1
eſt relicta terra & ,dies in veniſti ,ſenuiſti Tu ;eum ad
אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה בָּאתָ בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֲרָה
† eſt — terra † iſta .eam poſſidendum ad valde multa
יָרַשׁ b — הַרְבֵּה־מְאֹד [b]לְרִשְׁתָּהּ׃ וְזֹאת הָאָרֶץ 2
‡ quæ eſt — .Gheſuri omnis & ,Peliſtinorum *confinia omnia* ♦ ,relicta ‡
♦ omnes limites — הַנִּשְׁאֶרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַגְּשׁוּרִי׃
‖ Nilo; † eſt; ‡ faciem — ad vſque & ,Aegypti *facies* ‡ ſuper † qui *Nigro* ‖ A
מִן־הַשִּׁיחוֹר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד 3
‡ Chenahanæi ipſius reputatur — quinque *reputabitur Chenahanæo* ‡ ,aquilonem ad Hecron terminum
גְּבוּל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב חֲמֵשֶׁת
,Aeſchelonæus ,Aſdodæus & ,Hazathæus ,Peliſtinorum ſatrapæ
סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאֶשְׁקְלוֹנִי
omnis auſtro Ab .Hauuæi & ,Hæcronæus & ,Ghittæus
הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃ מִתֵּימָן כָּל־ 4
Meharah; ‡ eſt — ad vſque ,Sidoniis ‡ quæ *ſpelunca* & ,Chenahanæi terra
אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־
terra Et .Emoræi terminum ad vſque ,Aphec
אֲפֵקָה עַד גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃ וְהָאָרֶץ 5
Bahalgad à ,ſolis ortum ad Lebanon omnis & ,Ghibli
הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד

ſub

Digitized by Google

.Chamath *veniendum ad vſque* ,Chermon monte ſub — donec ingrediaris

תחת הר־חרמון עד לבוא חמת ׃

combuſtiones ad vſque Libano à montis habitatores Omnes — Miſrephoth

6 כל־ישבי ההר מן־הלבנון עד־משרפת

faciebus à eos expellam ego ,Sidonios omnes ,aquarum — facie

מים כל־צידנים אנכי אורישם מפני — ירש [c]

,hæreditatem in Iſrael ipſi eam fac cadere Tantùm .Iſrael filiorum

בני ישראל רק [d]הפלה לישראל בנחלה — נפל [d]

terram *partire* † nunc Et .tibi præcepi ſicuti — † diuide

7 כאשר צויתיך ׃ ועתה חלק את־הארץ — צוה [e]

dimidiæ & ,tribubus nouem hæreditatem in iſtam

הזאת בנחלה לתשעת השבטים [f]וחצי — חצה [f]

Chaditæ & Reubenitæ ea Cum .Menaſſeh tribui

8 השבט המנשה ׃ עמו הראובני והגדי

tranſitu in ‖ Moſeh eis dedit *quam* ,*ſuam hæreditatem* acceperunt — partes ſuas, quas ‖ trans

לקחו נחלתם אשר נתן להם משה בעבר

ſeruus Moſeh eis dedit ſicuti ,orientem ad Iarden

הירדן מזרחה כאשר נתן להם משה עבד

torrentis labium ſuper ‡ quæ Haroher Ab .Domini — ‡ eſt iuxta ripam fluminis

9 יהוה ׃ מערוער אשר על־[g]שפת־נחל — שפה [g]

omnem & ,*torrentis* * medio in ‡ quæ ciuitatem & ,Arnon — ‡ eſt * vallis

ארנון והעיר אשר בתוך־הנחל וכל־

vrbes omnes Et .Dibon ad vſque Medebah planiciem

10 המישר מידבא עד־דיבון ׃ וכל ערי

ad vſque ,Cheſbon in regnauit qui ,Emoræi regis Sichon

סיחון מלך האמרי אשר מלך בחשבון עד

terminum & , Ghilhad Et .Hammon filiorum terminum

11 גבול בני־עמון ׃ והגלעד וגבול

,Chermon montem omnem & , Mahachati & Gheſuri

הגשורי והמעכתי וכל הר חרמון

Ogh *regnum* *Totum* .Salchah ad vſque Baſan omnem & — Omnia regna

12 וכל־הבשן עד־סלכה ׃ כל־ממלכות עוג

remanſit Ipſe .Edrehi in & ,Haſtharoth in regnauit qui ,Baſan in

בבשן אשר־מלך בעשתרות ובאדרעי הוא נשאר

.eos expulit & ,Moſeh eos percuſſit & ,Rephaim reſiduo ex

מיתר הרפאים [h]ויכם משה וירשם ׃ — נכה [h]

& ,Gheſuri Iſrael filii expulerunt non Et

13 ולא הורישו בני ישראל את־הגשורי ואת־

interiore in Mahachati & ,Gheſſur habitauit & ,Mahachati — medio

המעכתי וישב גשור ומעכת בקרב

Iſrael

Digitized by Google

tribui . Tantùm .hanc diem ad vſque Iſrael

יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ רַק לְשֵׁבֶט 14

ſacrificium — Dei Domini ignitiones : hæreditatem dedit non Leui

הַלֵּוִי לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָה אֱלֹהֵי

† eſt — .ei eſt locutus quemadmodum ,eius hæreditas † ipſum ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃

tribui, ‖ per — .ſuas familias ad ‖ Reuben filiorum extenſioni Moſeh Deditque

בַּטָּה — וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ 15

† eſt iuxta ripā — labium ſuper † quæ ,Haroher ab terminus eis fuit Et

וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת 16

‡ eſt ‡ vallis, — omnis & ,torrentis ‡ medio in ‡ quæ ciuitas & ,Arnon torrentis

נַחַל־אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־

* vſque — omnes & ,Cheſbon .Medebah ſuper * planicies

הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא׃ חֶשְׁבּוֹן וְכָל־ 17

‖ erant — ,Babal-Bamoth & Dibon ,planicie in ‖ quæ , eius vrbes

עָרֶיהָ אֲשֶׁר בַּמִּישֹׁר דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל

Beth-bahal-mehon, — ,Chedemoth & ,Iahaſah Et .habitaculi domini Domus &

וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃ וְיַהְצָה וּקְדֵמוֹת 18

Seſeth & ,Sibmah & ,Chiriathaim Et .Mephahath &

וּמֵפָעַת׃ וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת 19

* effuſiones collis — Aſdoth * & ,Bethpehor Et .vallis monte in Sahar

הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֵמֶק׃ וּבֵית פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת 20

Beth-Ieſimoth. — ,planiciei vrbes omnes Et .ſolitudinum domus & Piſgah

הַפִּסְגָּה וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃ וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר 21

regna omnia — regnauit qui ,Emoræi regis , Sichon regnum totum &

וְכָל־מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ

‖ principes — ,Midian prælatos ‖ & ,eum Moſeh percuſſit quem , Cheſbon in

בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן

,Rebah & ,Chur & ,Sur & ,Recem & ,Eui

אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־רֶבַע

duces — .terræ habitatores ,Sichon præfectos

נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃

cum interfectis — filii occiderunt diuinatorem Behor filium Bilham Et

וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְנֵי־ 22

‡ eſt — terminus fuit Et .eorum interfectos ad gladio in Iſrael

יִשְׂרָאֵל בַּחֶרֶב אֶל־חַלְלֵיהֶם׃ וַיְהִי גְּבוּל 23

filiorum hæreditas ‡ Hæc .terminus & Iarden ,Reuben filiorum

בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־

per — .earum villæ & ,vrbes ,ſuas familias ad Reuben

רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

De-

Digitized by Google

Gad filiis Gad *extenſioni* Moſeh Deditque. — tribui

24 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה [k] לְמַטֵּה גָד לִבְנֵי גָד — [k] נָטָה

,Iahazer ,terminus eis fuit Et .ſuas familias *ad* — per

25 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל יַעְזֵר

,Hammon filiorum terræ dimidium & ,Ghilhad vrbes omnes &

וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד [l] וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן — [l] חָצָה ‡ eſt coram

.Rabbah *facies ſuper* ‡ quæ ,Haroherad vſque

עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי רַבָּה׃

,Betonim & ,Miſpeh ipſius Ramath ad vſque Cheſbon à Et

26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים — Machanaim

valle in Et .Debir ipſius terminum ad vſque *caſtris* à &

27 וּמִמַּחֲנַיִם עַד־גְּבוּל לִדְבִר׃ וּבָעֵמֶק

reſiduum Saphon & ,Succoth & ,Bethnimrah & ,Betharam — [m] סָכַךְ ‖ confinium

בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה [m] וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר

ad vſque ,*terminus* ‖& ,Iarden ,Cheſbon regis Sichon regni

מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־

.orientem ad Iarden trans Chinnereth maris extremum

[n] קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃ — [n] קָצַת * eſt ‖ per

.ſuas familias *ad* ‖ Ghad filiorum hæreditas * Hæc

28 זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם

dimidiæ Moſeh dedit Et .earum villæ & ,ciuitates

29 הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה [o] לַחֲצִי — [o] חָצָה

Menaſſeh filiorum *extenſioni* † dimidiæ fuit & : Menaſſeh *virgæ* † — † tribui

שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְהִי לַחֲצִי [p] מַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה — [p] נָטָה ‡ per

,Machanaim à eorum terminus fuit Et .ſuas familias *ad*‡

30 לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְּבוּלָם מִמַּחֲנַיִם

omnes & ,Baſan regis Ogh regnum omne ,Baſan omnis

כָּל־הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְכָל־ — ‡ Chauoth * ſunt

.vrbes ſexaginta ,Baſan in * quæ , Iair *villa* ‡

[q] חַוֹּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר׃ — [q] חָיָה

vrbes ,Edrehi & , Haſtaroth & ,Ghilhad dimidium Et

31 וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי

,Menaſſeh filii Machir filiis ,Baſan in Ogh regni

מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן לִבְנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה

.ſuas familias *ad* Machir filiorum dimidio — per

לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃

.Moab campeſtribus in Moſeh fecit hæreditare quæ * Iſta — [r] ſunt

32 אֵלֶּה אֲשֶׁר־[r] נִחַל מֹשֶׁה בְּעַרְבוֹת מוֹאָב — [r] נָחַל

Leui tribui Et .orientem ad Iericho ‡ Iarden tranſitu à — ‡ ipſi

33 מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה׃ וּלְשֵׁבֶט הַלֵּוִי

&

Digitized by Google

Iſrael Deus Dominus :hæreditatem Moſeh dedit non
לֹא־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
† eſt .eos ad eſt locutus quemadmodum ,eorum hæreditas † ipſe
הוּא נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם׃

CAP. XIV. יד

‖ ſunt terra in Iſrael filii acceperunt hæreditate quæ ‖ iſta Et
1 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָחֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ
Elhazar eos fecerunt accipere hæreditate quæ ,Chenahan
כְּנָעַן אֲשֶׁר נִחֲלוּ אוֹתָם אֶלְעָזָר
tribuum *extenſionum* patrum capita & ,Nun filius Iehoſuah & ,ſacerdos
הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת
Per ſortem fuit hæreditas ſicuti ,eorum *hæreditatis* *ſorte In* .Iſrael filiorum
2 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בְּגוֹרַל נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר
* per manum ‖ tribubus ,*extenſionibus* ‖ nouem ,Moſeh *manu in* * Dominus præcepit
צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת
hæreditatem Moſeh dederat Nam .tribui dimidiæ &
3 וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ כִּי־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלַת
trãs Leuitis & ,Iarden *tranſitu à* tribui dimidiæ & tribubus duabus
שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלַלְוִיִּם
fuerunt Quia .eorum medio in hæreditatem dederat non
4 לֹא־נָתַן נַחֲלָה בְּתוֹכָם׃ כִּי־הָיוּ
tribus, non & : Ephraim & Menaſſeh ,*extenſiones* duæ Ioſeph filii
בְנֵי־יוֹסֵף שְׁנֵי מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם וְלֹא־
præter vrbes *niſi* ,terra in Leuitis partem dederunt
נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי אִם־עָרִים
‡ pro pecoribus ,eorum *acquiſitionibus* ‡ earum ſuburbana & ,habitandum ad
יְשַׁב ^a^ נְרַשׁ ^a^ לָשֶׁבֶת ^b^ וּמִגְרְשֵׁיהֶם ^c^ לְמִקְנֵיהֶם
מִקְנֶה ^c^ Dominus præcepit Quemadmodum .eorum *poſſeßioni* * &
* reliqua ſubſtantia 5 וּלְקִנְיָנָם׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
‖ diuiſerunt *ſunt partiti* ‖ & ,Iſrael filii fecerunt ſic ,Moſeh
עָשָׂה ^d^ אֶת־מֹשֶׁה כֵּן ^d^ עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחְלְקוּ אֶת־
,Ghilgal in Iehoſuah ad Iehudah filii acceſſerunt Et .terram
נָגַשׁ ^e^ 6 הָאָרֶץ׃ ^e^ וַיִּגְּשׁוּ בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל
Tu : Chenizæus Iephunneh filius Caleb eum ad dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי אַתָּה
ad Dominus eſt locutus quod verbum noſti
יָדַעְתָּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
propter me & te, *tuas cauſas* *ſuper* & ,*meas cauſas ſuper* Dei virum Moſeh
מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים עַל אֹדוֹתַי וְעַל אֹדוֹתֶיךָ

Digitized by Google

quadraginta Filius | .Barneah Cades in

7 בקדש ברנע׃ בן־ארבעים

Quadragenarius eram, quando miſit

Cades de me Domini ſeruus Moſeh *mittendo in* ego *annorum*

שנה אנכי בשלח משה עבד־יהוה אתי מקדש

,verbum ei retuli & ; terram explorandum ad Barneah

ברנע לרגל את־־הארץ ואשב[a] אתו דבר

[a] שוב

qui mei fratres Et :meo corde cum ‡ quemadmodum

8 כאשר עם־לבבי׃ ואחי אשר

‡ erat

ego & , populi cor *liquefecerunt* ,mecum aſcenderunt

עלו[b] עמי ה[c]מסיו את־־לב העם ואנכי

diſſoluerunt

[b] עלה מסה

iurauit Et .meum Deum Dominum poſt † compleui

9 מלאתי אחרי יהוה אלהי׃ וישבע

† ita

terra non Si : dicendo illa die in Moſeh

משה ביום ההוא לאמר אם־לא הארץ

,hæreditatem in erit tibi *,ea in* tuus pes calcauit quam ‡

אשר דרכה רגלך בה לך תהיה לנחלה

‡ in qua

Dominum poſt † compleuiſti quia *; ſeculum in vſque* tuis filiis &

ולבניך עד־עולם כי מלאת אחרי יהוה

æternum, † vt ires

Dominus fecit viuere ecce nunc Et .meum Deum

10 אלהי׃ ועתה הנה החיה יהוה

quinque & ,quadraginta iſtis eſt locutus ſicut me

אותי כאשר דבר זה ארבעים וחמש

ad hoc verbum Dominus eſt locutus *tunc ex* annis

שנה מאז דבר יהוה את־הדבר הזה אל־

eo tempore quo

ecce ,nunc & *: deſerto in* Iſrael ambulauit quibus : Moſeh

משה אשר־הלך ישראל במדבר ועתה הנה

per deſertum:

.annorum octoginta & quinque *filius* hodie ego

אנכי היום בן־חמש ושמנים שנה׃

ſum

mittere † die in quemadmodum fortis hodie *ego* || Adhuc

11 עודני היום חזק כאשר ביום שלח

|| ſum † qua miſit

mea fortitudo † ſic *&* ,tunc mea fortitudo Sicut .Moſeh me

אותי משה ככחי[d] אז וככחי

† eſt

[d] כוח

.ingrediendum & ,exeundum ad & ,prœlium ad ,nunc

עתה למלחמה ולצאת[e] ולבוא׃

[e] יצא בוא

eſt locutus *quem* ,illum montem mihi da nunc Et

12 ועתה תנה[g]־לי את־ההר הזה אשר־־דבר

vt

[g] נתן

die in audiſti , tu quia :illa die in Dominus

יהוה ביום ההוא כי־־אתה שמעת ביום

: munitæ ,magnæ vrbes & ,ibi Hanacim ; quia ,illa

ההוא כי־ענקים שם וערים גדלות בצרות

|| torquati ſunt

Digitized by Google

• ſic
ירש a

quemadmodum ,eos expulero & , mecum • Dominus fortè ſi

אולי יהוה אותי והורשתים כאשר

dedítque ,Iehoſuah ei benedixit Et .Dominus eſt locutus

דבר יהוה׃ ויברכהו יהושע ויתן 13

.hæreditatem in Iephunneh filio Caleb ipſi Chebron

את־חברון לכלב בן־יפנה לנחלה׃

Iephunneh filio Caleb ipſi Chebron fuit Idcirco

על־כן היתה־חברון לכלב בן־יפנה 14

† eo

quòd † pro : hanc diem ad vſque ,hæreditatem in Chenizæo

הקנזי לנחלה עד היום הזה יען אשר

* ire

nomen Et .Iſrael Deum Dominum poſt * compleuit

מלא אחרי יהוה אלהי ישראל׃ ושם 15

antea fuit

magnus homo ; Arbah Chiriath *facies ad* Chebron

חברון לפנים קרית ארבע האדם הגדול

† inter gygantes fuit.

.bello à quieuit terra & .*ipſe* Hanachim in †

בענקים הוא והארץ שקטה ממלחמה׃

CAP. XV. טו

•
tribui

Iehudah filiorum *extenſioni* ſors fuit Et

למטה b

ויהי הגורל למטה בני יהודה 1

‖ per

Sin deſerti Edom terminum ad ,eorum familias ad‖

למשפחתם אל־גבול אדום מדבר־צן

† Auſtrum,
קצה d
limite qui reſpicit

terminus eis Fuitque .Auſtri extremo ab ,*meridiem* † ad

נגבה מקצה תימן׃ ויהי להם גבול 2

reſpiciente *lingua* à ,ſalis maris extremo ab meridies

נגב מקצה ים המלח מן־הלשן הפנה

‡ locum qui eſt

aſcenſum ad meridie à ‡ ad egredietur Et .meridiem ad

נגבה׃ ויצא אל־מנגב למעלה 3

Cades in meridie à aſcendet & , Sin in tranſibit & ,ſcorpionum

עקרבים ועבר צנה ועלה מנגב לקדש

‡ in

circuibit & ,Adar in aſcendet & ,Cheſron ‡ tranſibit & ,Barneah

ברנע ועבר חצרון ועלה אדרה ונסב

egredietur & ,Aſmon in tranſibit Et .Karcaah in

הקרקעה׃ ועבר עצמונה ויצא 4

occidentem;

;mare ad termini egreſſus erunt & ,Aegypti torrentem ad

ויהו
ק
ויצא •

נחל מצרים והית תצאות הגבול ימה

‖ ad meridiem.

terminus Et .*meridiei* ‖ terminus vobis erit Iſte

זה־יהיה לכם גבול נגב׃ וגבול 5

terminus & :Iarden extremum ad vſque ſalis mare orientem ad

קדמה ים המלח עד־קצה הירדן וגבול

Digitized by Google

.Iarden extremo ab maris *lingua à* *aquilonis* anguli | aquilonaris à limite

לִפְאַת צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה הַיַּרְדֵּן׃

aquilone ab tranſibit & ,Bethchoglah in terminus Aſcendetque

6 וְעָלָה הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה וְעָבַר מִצְּפוֹן

filii Bohan lapidem ‡ terminus aſcendet & ,Bethharabah | ‡ ad

לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־

,Hachor valle à Debir in terminus Aſcendétque .Reuben

7 רְאוּבֵן׃ וְעָלָה הַגְּבוּל דְּבִרָה מֵעֵמֶק עָכוֹר

aſcenſum contra * quæ ,Ghilgal ad reſpiciens aquilonem ad & | * eſt

וְצָפוֹנָה פֹּנֶה אֶל־הַגִּלְגָּל אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה

ad terminus tranſibit & ,torrenti *meridie à* ‖ quæ , Adummim | ‖ eſt ab Auſtro

אֲדֻמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לַנָּחַל וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־

,Hen-rogel ‡ ad eius exitus erunt & ,Henſemes † aquas | † *oculi ſolis*, ‡ *fontem fullonis*.

מֵי עֵין־שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו אֶל־עֵין רֹגֵל׃

humerum ad * Hinnom filii vallem ‡ terminus aſcendet Et | ‡ ad * iuxta latus

8 וְעָלָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף

terminus aſcendétque : Ieruſalaim * ipſa ,meridie à Iebuzæi | * eſt

הַיְבוּסִי מִנֶּגֶב הִיא יְרוּשָׁלִָם וְעָלָה הַגְּבוּל

,*mare ad* *Hinnom* *vallis* *facies* *ſuper* † qui ,montis *caput* ‖ ad | ‖ verticem † eſt in conſpectu Gebenhinnom ad occidentem.

אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־הִנֹּם יָמָּה

: Aquilonem ad Rephaim vallis extremo in ‡ quæ | ‡ eſt

אֲשֶׁר בִּקְצֵה עֵמֶק־רְפָאִים צָפוֹנָה׃

fontem ad ,montis *capite à* terminus deſignabitur Et | vertice

9 וְתָאַר הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ הָהָר אֶל־מַעְיַן

:Hephron montis vrbes ad egredietur & ,Nephtoach *aquarum* | aquæ

מֵי נֶפְתּוֹחַ וְיָצָא אֶל־עָרֵי הַר־עֶפְרוֹן

.Chiriathieharim *ipſa* ‡ Bahalah ipſi terminus deſignabitur & | ‡ quæ eſt

וְתָאַר הַגְּבוּל בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃

montem ad *mare* ad Bahalah à terminus circuibit Et | occidentem

10 וְנָסַב הַגְּבוּל מִבַּעֲלָה יָמָּה אֶל־הַר

, aquilone ab Ieharim montis *humerum* † ad pertranſibit & : Seir | † latus

שֵׂעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף הַר־יְעָרִים מִצָּפוֹנָה

.Timnah * tranſibit & ,Beth-ſemes * deſcēdet & :Cheſalon *ipſa* ‡ | ‡ quæ eſt * in

הִיא כְסָלוֹן וְיָרַד בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְעָבַר תִּמְנָה׃

,aquilonem ad Hechron *humerum* ad terminus egredietur Et | latus

11 וְיָצָא הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף עֶקְרוֹן צָפוֹנָה

montem ‡ pertranſibit & : Sichron ad terminus deſignabitur & | ‡ ad

וְתָאַר הַגְּבוּל שִׁכְּרוֹנָה וְעָבַר הַר־

termini exitus eruntque ,Iabneel * egredietur & ,Bahalah | * in

הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל וְהָיוּ תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל | יָצָא *

ad

‖ occidentis

,terminus & ,magnum mare ad maris [b] terminus Et .mare ad

12 יָמָּה׃ וּגְבוּל יָם הַיָּמָּה הַגָּדוֹל וּגְבוּל

per circuitum per

.ſuas familias ad circumquaq. Iehudah filiorum terminus iſte

זֶה גְּבוּל בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

medio in partem dedit Iephunneh filio Calébque

13 וּלְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ

iuxta ſermonem

Chiriath ,iehoſuah ad Domini os ad Iehudah filiorum

בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־פִּי יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־קִרְיַת

‖ torquati, quæ eſt

.Chebron ipſa ,Hanach ‖ patris Arbah

אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנָק הִיא חֶבְרוֹן׃

,Hanach filios tres Caleb inde Expulitque

14 וַיֹּרֶשׁ מִשָּׁם כָּלֵב אֶת־שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק

* filios torquati

.Hanach natos * ,Talmai & ,Achiman & ,Seſai

אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק׃

עָלָה [a]

nomen & :Debir habitatores ad inde Aſcenditque

15 וַיַּעַל [a] מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר וְשֵׁם־

antea fuit

.Chiriathſepher facies ad Debir

דְּבִר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃

נָכָה [b]

, Chiriathſepher percuſſerit qui : Caleb Dixitque

16 וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה [b] אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר

.vxorem in meam filiam Hachſah ei dabo & ;eam ceperit &

וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃

:Caleb fratris Chenaz filius Hothniel eam cepit Et

17 וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב

.vxorem in ſuam filiam Hachſah ei dedítque

וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃

cùm veniret

‖ inſtitit vt peteret

à petendum ad eum incitauit ‖ & ipſa veniendo in fuit Et

בּוֹא [c] כּית [d]

18 וַיְהִי [c] בְּבוֹאָהּ [d] וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־

† deſcendit de

dixítque .aſino deſuper ſe deijcit † & : agrum ſuo patre

אָבִיהָ שָׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־

‡ eſt

mihi Da : dixit Et ; tibi ‡ Quid :Caleb ei

נָתַן [e]

19 לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר [e] תְּנָה־לִּי

‡ aridam * da

mihi dabis * & ; mihi dediſti meridiei ‡ terram quia ,benedictionem

בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי

‖ fontes

& ,ſuperiores reuolutiones ‖ ei dedit & ;aquarum reuolutiones ‖

גָּלַל [f]

גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ אֵת גֻּלֹּת [f] עִלִּיּוֹת וְאֵת

† fontes ‡ eſt

* tribus

filiorum extenſionis ‡ hæreditas ‡ Iſta .inferiores reuolutiones †

נָטָה [g]

20 גֻּלֹּת תַּחְתִּיּוֹת׃ זֹאת נַחֲלַת [g] מַטֵּה בְנֵי־

* per

extremo ab vrbes fuerunt Et .ſuas familias ad* Iehudah

21 יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיִּהְיוּ הֶעָרִים מִקְצֵה

extenſioni

Digitized by Google

,meridie in Edom terminum ad Iehudah filiorum *extenſioni* tribui

לְמַטֵּה בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם בַּנֶּגְבָּה

.Iaghur & ,Heder & , Cabſeel

קַבְצְאֵל וְעֵדֶר וְיָגוּר׃

.Hadhadah & ,Dimonah & ,Chinah Et

22 וְקִינָה וְדִימוֹנָה וְעַדְעָדָה׃

.Ithnan & ,Chaſor & ,Chedes Et

23 וְקֶדֶשׁ וְחָצוֹר וְיִתְנָן׃

.Behaloth & ,Telem & ,Ziph

24 זִיף וָטֶלֶם וּבְעָלוֹת׃

.Chaſor *ipſa* Cheſron ,Cherioth & ,Chadathah Chaſor Et quæ eſt

25 וְחָצוֹר חֲדַתָּה וּקְרִיּוֹת חֶצְרוֹן הִיא חָצוֹר׃

.Moladah & ,Semah & ,Amam

26 אֲמָם וּשְׁמַע וּמוֹלָדָה׃

.Bethphaleth & ,Cheſmon & ,Ghaddah ,Chaſar Et

27 וַחֲצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית פָּלֶט׃

.Beziothiah & ,Beerſabah & ,Chaſarſuhal Et

28 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבְאֵר שָׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה׃

.Haſem & ,Hiim & ,Bahalah

29 בַּעֲלָה וְעִיִּים וָעָצֶם׃

.Chormah & ,Cheſil & ,Eltholad Et

30 וְאֶלְתּוֹלַד וּכְסִיל וְחָרְמָה׃

.Sanſannah & ,Madmannah & ,Siclag Et

31 וְצִקְלַג וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה׃

omnes :Rimmon & ,Hain & ,Silchim & ,Lebaoth Et

32 וּלְבָאוֹת וְשִׁלְחִים וְעַיִן וְרִמּוֹן כָּל־

.earum villæ & ,nouem & ,viginti vrbes

עָרִים עֶשְׂרִים וָתֵשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃

.Aſnah & ,Sorhah & ,Eſthaol ,planicie In

33 בַּשְּׁפֵלָה אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה׃

.Henam & ,Tapuach ,Hengannim & ,Zanoach Et

34 וְזָנוֹחַ וְעֵין גַּנִּים תַּפּוּחַ וְהָעֵינָם׃

.Hazechah & ,Sochoh ,Adullam & ,Iarmuth

35 יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכֹה וַעֲזֵקָה׃

,Ghederothaim & ,Ghederah & ,Hadithaim & ,Saharaim Et

36 וְשַׁעֲרַיִם וַעֲדִיתַיִם וְהַגְּדֵרָה וּגְדֵרֹתָיִם

.earum villæ & , quatuordecim vrbes

עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

.Ghad Migdal & ,Chadaſah & Senan

37 צְנָן וַחֲדָשָׁה וּמִגְדַּל־גָּד׃

Et

Digitized by Google

,Iocteel & ,Miſpeh & ,Dilhan Et

38 וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֶּה וְיָקְתְאֵל׃

,Heglon & ,Baſſecath & ,Lachis

39 לָכִישׁ וּבָצְקַת וְעֶגְלוֹן׃

,Chithlis & ,Lachmas & ,Chabbon Et

40 וְכַבּוֹן וְלַחְמָס וְכִתְלִישׁ׃

,Macchedah & ,Nahamah & ,Bethdaghon ,Ghederoth Et

41 וּגְדֵרוֹת בֵּית־דָּגוֹן וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה

,earum villæ & ,ſedecim ciuitates

עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

,Haſan & ,Hether & ,Libnah

42 לִבְנָה וָעֶתֶר וְעָשָׁן׃

,Neſib & ,Aſnah & ,Iphthach Et

43 וְיִפְתָּח וְאַשְׁנָה וּנְצִיב׃

,nouem ciuitates ,Mareſah & ,Achzib & ,Chehilah Et

44 וּקְעִילָה וְאַכְזִיב וּמָרֵאשָׁה עָרִים תֵּשַׁע

oppida — ,eius villæ & ,eius filiæ & ,Hechron ,earum villæ &

45 וְחַצְרֵיהֶם׃ עֶקְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ׃

fuit iuxta latus — ,Aſdod manum ſuper quæ omnes ,mare ad & ,Hechron Ab

46 מֵעֶקְרוֹן וָיָמָּה כֹּל אֲשֶׁר־עַל־יַד אַשְׁדּוֹד

oppida — ,Hazzah ,eius villæ & ,eius filiæ ,Aſdod ,earum villæ &

47 וְחַצְרֵיהֶן׃ אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ עַזָּה

oppida — mare & ,Aegypti torrentem ad vſque eius villæ & ,eius filiæ

בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְהַיָּם

magnum, הגדול — ,terminum & ,termini

הַגְּבוּל וּגְבוּל׃

ק — ,Sochoh & ,Iathir & ,Samir ,monte in Et

כו 48 וּבָהָר שָׁמִיר וְיַתִּיר וְשׂוֹכֹה׃

ק — ,Debir ipſa † ,Sannah Chiriath & ,Dannah Et

† quæ eſt 49 וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה הִיא דְבִר׃

,Hanim & ,Eſthemoh & ,Hanab Et

50 וַעֲנָב וְאֶשְׁתְּמֹה וְעָנִים׃

,vn ciuitates ,Ghiloh & ,Cholon & ,Ghoſen Et

51 וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־

,earum villæ & ,decim

עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

,Eshan & ,Dumah & ,Arab

52 אֲרַב וְדוּמָה וְאֶשְׁעָן׃

וינום — ,Apecah & ,Bethtappuah & ,Ianum Et

ק — 53 וְיָנִים וּבֵית־תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃

,Sihor & ,Chebron *ipſa* ,Chiriatharbah & ,Chumtah Et — quæ eſt

54 וְחֻמְטָה וְקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן וְצִיעֹר

.earum villæ & ,nouem ciuitates

עָרִים תֵּשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃

.Iuttah & ,Ziph & ,Charmel ,Mahon

55 מָעוֹן כַּרְמֶל וָזִיף וְיוּטָּה׃

.Zanoach & ,Iocdeham & ,Izrehel Et

56 וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם וְזָנוֹחַ׃

.earum villæ & ,decem ciuitates ,Timnah & ,Ghibhah ,Cain

57 הַקַּיִן גִּבְעָה וְתִמְנָה עָרִים עֶשֶׂר וְחַצְרֵיהֶן׃

.Ghedor & ,Bethſur ,Chalchul

58 חַלְחוּל בֵּית־צוּר וּגְדוֹר׃

,ſex ciuitates ,Elthecon & ,Bethhanoth & ,Maharath Et

59 וּמַעֲרָת וּבֵית־עֲנוֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים שֵׁשׁ

,Chiriathiharim *ipſa* ,Bahal Chiriath .earum villæ & — quæ eſt

60 וְחַצְרֵיהֶן׃ קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים

,deſerto In .earum villæ & ,duæ ciuitates ,Rabbah &

61 וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ בַּמִּדְבָּר

,Nibſan Et .Sechachah & ,Middin ,Beth-harabah

62 בֵּית הָעֲרָבָה מִדִּין וּסְכָכָה׃ וְהַנִּבְשָׁן

.earum villæ & ,ſex ciuitates ,Henghedi & ,ſalis ciuitas &

וְעִיר־הַמֶּלַח וְעֵין גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃

potuerunt non ,Ieruſalaim habitatores *Iebuſæum* Et — Iebuſæus

63 וְאֶת־הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לֹא־יָכְלוּ — b יָכֹל יכלו ק

cum Iebuſæus habitauit & : eos expellere Iehudah filii

בְּנֵי־יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־

.hanc diem ad vſque Ieruſalaim in Iehudah filiis

בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַםִ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. XVI. יו

Iericho Iarden à Ioſeph filiis ſors eſt egreſſa Et

1 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לִבְנֵי יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִיחוֹ

Iericho à aſcendens deſertum ,orientem ad ,Iericho aquas ad

לְמֵי יְרִיחוֹ מִזְרָחָה הַמִּדְבָּר עֹלֶה מִירִיחוֹ

Bethel à egredietur Et .Bethel montem in

2 בָּהָר בֵּית־אֵל׃ וְיָצָא מִבֵּית־אֵל

.Archihataroth terminum ad tranſibit & ,Luz in

לוּזָה וְעָבַר אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִּי עֲטָרוֹת׃

ad vſque ,Iaphleti terminum ad mare verſus deſcendet Et

3 וְיָרַד יָמָּה אֶל־גְּבוּל הַיַּפְלֵטִי עַד־

terminum

Digitized by Google

erúntque :Ghazer ad vſque & ,inferiorem Bethchoron terminum

גְּבוּל בֵּית־חוֹרוֹן תַּחְתּוֹן וְעַד־גָּזֶר וְהָיוּ

filii acceperunt hæreditatem Et .mare ad eius exitus

4 תֹּצְאֹתָו יָמָּה׃ וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־

terminus fuit Et .Ephraim & ,Menaſſeh ,Ioſeph

5 יוֹסֵף מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ וַיְהִי גְּבוּל [b]

eorum hæreditatis terminus fuit & :ſuas familias *ad* Ephraim filiorum

בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם

Bethchoron ad vſque , Addar Hathroth * orientem ad

מִזְרָחָה עַטְרוֹת אַדָּר עַד־בֵּית חוֹרֹן

Michmethath ad mare ad terminus exibit Et .ſuperiorem

6 עֶלְיוֹן׃ וְיָצָא הַגְּבוּל הַיָּמָּה הַמִּכְמְתָת

Taanath orientem ad terminus circuibit & ,aquilone ab

מִצָּפוֹן וְנָסַב הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת

.Ianoach ad oriente ab ipſum tranſibit & :Siloh

שִׁלֹה וְעָבַר אוֹתוֹ מִמִּזְרַח יָנוֹחָה׃

occurret ‡ & :Naharath & ,Hataroth ‡ Ianoach à deſcendet Et

7 וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עֲטָרוֹת וְנַעֲרָתָה וּפָגַע

ibit ‖ Tappuach A .Iarden * egredietur & .Iericho in

8 בִּירִיחוֹ וְיָצָא הַיַּרְדֵּן׃ מִתַּפּוּחַ יֵלֵךְ

eius exitus erunt & :*canna* † torrentem † mare ad terminus

הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו

Ephraim filiorum *extenſionis* *. hæreditas ‡ Hæc .mare ad

הַיָּמָּה זֹאת נַחֲלַת [c] מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרָיִם

filiis ſeparatæ vrbes Et .ſuas familias *ad* ‖

9 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְהֶעָרִים הַמִּבְדָּלוֹת לִבְנֵי

omnes ,Menaſſeh filiorum hæreditatis medio in Ephraim

אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה כָּל־

Chenahanæum expulerunt non Et .earum villæ & ,vrbes

10 הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ וְלֹא [d] הוֹרִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי

interiore in Chenahanæus habitauit & :Ghazer in habitantem

הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב

ſeruiens *tributum* in fuit & :hanc diem ad vſque Ephraim

אֶפְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי [e] לְמַס־עֹבֵד׃

CAP. XVII. יז

† ipſe quia , Menaſſeh *extenſioni* ſors fuit Et

1 וַיְהִי [f] הַגּוֹרָל לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא

patri Menaſſeh primogenito Machir ,Ioſeph primogenitus

בְּכוֹר יוֹסֵף לְמָכִיר בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אֲבִי

[a] יצא תיו

[b] היה

per

* ad

‡ in ‡ perueniet

* ad ‖ perget

† ad ‡ arundinis,

‡ eſt * tribus

[c] נטה

‖ per

[d] ירש

medio

tributo

[e] מסס

tribui † fuit

[f] היה

Digitized by Google

ei fuit & ; *belli* vir fuit Ipſe quia ;Ghilhad — bellicoſus:

הַגִּלְעָד כִּי הוּא הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי־לוֹ

Menaſſeh filiis Fuitque .Baſan & ,Ghilhad

2 הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן׃ וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה

,Chelech filiis & ,Abiezer filiis ,ſuas familias *ad* *reſiduis* — [a] reliquis per

הַנּוֹתָרִים[a] לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי אֲבִיעֶזֶר וְלִבְנֵי־חֵלֶק — [a] יֹתֵר

filiis & ,Chepher filiis & ,Sechem filiis & ,Aſriel filiis &

וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל וְלִבְנֵי־שֶׁכֶם וְלִבְנֵי־חֵפֶר וְלִבְנֵי

mares Ioſeph filii Menaſſeh filii ‡ Illi .Semidah — ‡ ſunt

שְׁמִידָע אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף הַזְּכָרִים

filii ,Chepher filio Selophchad Et .ſuas familias *ad* — per

3 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְלִצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־

filii ipſi fuerunt non ,Menaſſeh filii ,Machir filii ,Ghilhad

גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים

,Machalah ,eius filiarum nomina * iſta & filiæ *quinimo* — ſed * ſunt

כִּי אִם־בָּנוֹת וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה

.Tirſah & ,Milchah ,Choglah ,Nohah &

וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃

facies ad & ,ſacerdotis Elhazar *facies ad* accederunt Et — in conſpectu

4 וַתִּקְרַבְנָה לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי

:dicendo ,*prælatorum* *facies ad* & ,Nun filii Iehoſuah — in conſpectu principum,

יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִים לֵאמֹר

hæreditatem nobis *dandum ad* ,Moſeh præcepit Dominus — vt daret

יְהוָה צִוָּה אֶת־מֹשֶׁה לָתֶת[b]־לָנוּ נַחֲלָה — [b] נָתַן

Domini *os* *ad* eis dedit & :noſtrorum fratrum medio in — iuxta ſermonem

בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם אֶל־פִּי יְהוָה

.earum patris fratrum medio in ,hæreditatem

נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶן׃

terram præter ,decem Menaſſeh *funiculi* ceciderunt Et — hæreditates

5 וַיִּפְּלוּ[c] חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד מֵאֶרֶץ — [c] נָפַל

Quoniam .Iarden *tranſitu à* ‡ quæ ,Baſan & ,Ghilhad — ‡ erant trans

6 הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ כִּי

:eius filiorum medio in hæreditatem *hæreditarunt* Menaſſeh filiæ — ſortitæ ſunt

בְּנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ בָּנָיו

.*reſiduis* Menaſſeh filiis fuit Ghilhad terra & — reliquis.

וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃

quæ ,Hamichmethath Aſer ab Menaſſeh terminus fuit Et

7 וַיְהִי גְבוּל־מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר הַמִּכְמְתָת אֲשֶׁר

ad dexteram ad terminus *ibit* ‡ & :Sechem *facies* *ſuper* † — † eſt coram ‡ perget

עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ הַגְּבוּל אֶל־הַיָּמִין אֶל־

habitatores

Digitized by Google

terra fuit Menaſſeh Ipſi .Hentappuach habitatores

יֹשְׁבֵי עֵין תַּפּוּחַ׃ לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ 8

‡ erat

filiis Menaſſeh terminum ad ‡ Tappuach & :Tappuach

תַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי

terminus Deſcenditque .Ephraim

אֶפְרָיִם׃ וְיָרַד הַגְּבוּל 9

* ad
‖ arundinis
† &

iſtæ Ciuitates torrentem *ad* † meridiem ad *canna* ‖ torrentem *

נַחַל קָנָה נֶגְבָּה לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה

‡ erant

Menaſſeh terminus & : Menaſſeh ciuitatum medio in Ephraim ‡

לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה

.mare ad eius exitus fuit & torrenti ipſi aquilone ab

מִצָּפוֹן לַנַּחַל וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה׃

:Menaſſeh ipſi aquilonem ad & , Ephraim ipſi meridiem Ad

נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה 10

contingebant ſe

,aquilone ab *concurrebant* Aſer in & : eius terminus mare fuitque

וַיְהִי הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאָשֵׁר יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן

Menaſſeh ipſi Fuitque .oriente ab Iſſachar *in* &

וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃ וַיְהִי לִמְנַשֶּׁה 11

† oppida

,eius *filia* † & , ſean - Beth Aſer in & , Iſſachar in

בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ

† oppida

, Dor habitatores & : eius *filia* † & , Ibleham &

וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־־־יֹשְׁבֵי דֹאר

oppida

habitatores & : eius *filia* & , Hendor habitatores & :eius *filia* &

וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי עֵין־דֹּר וּבְנֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי

oppida

; eius *filia* & , Meghiddo habitatores & : eius *filia* & , Tahanach

תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ

† tres regiones.
נוֹף [a]

Menaſſeh filii potuerunt non & .*climata* tria †

שְׁלֹשֶׁת [a]הַנָּפֶת׃ וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה 12

* habitatores vrbium iſtarum, ſed cœpit
יָרַשׁ יָאַל

Chenahanæus *voluit* & : iſtas *vrbes* ‡ expellere [b]

לְהוֹרִישׁ אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה [c]וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי

יָשַׁב [d]

eſſent roborati cùm ,fuit Et .ipſa terra in habitare [d]

לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וַיְהִי כִּי חָזְקוּ 13

* poſuerunt
‡ tributarium,
מַס [e]

, *tributum in* ‡ Chenahanæum *dederunt* & * , Iſrael filii

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי [e]לָמַס

* expulerunt

filii ſunt locuti Et .eum *expulit* * non expellendo &

וְהוֹרֵשׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ וַיְדַבְּרוּ בְּנֵי 14

‖ ad

mi i dediſti Cur :dicendo ,Iehoſuah *cum* ‖ Ioſeph

יוֹסֵף אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִּי

* in
† hæreditatem vnam,

populus ego & ,*vnum funiculum* ‖ & ,vnam ſortem hæreditatem *

נַחֲלָה גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וַאֲנִי עַם

multus

Digitized by Google

§ Dominus mihi benedixerit hucuſque *donec* † multus — † cùm

רָב עַד אֲשֶׁר־עַד־כֹּה בֵּרְכַנִי יְהוָה׃

, *tu* ‖ multus populus Si : Iehoſuah eos ad Dixítque — ‖ es,

15 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם־עַם־רַב אַתָּה

, Perizæi terra in ibi *tibi eliges* † & , ſiluam in Vbi aſcende — † ſuccide

עֲלֵה לְךָ הַיַּעְרָה וּבֵרֵאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי

. Ephraim mons tibi eſt anguſtus ſi , Rephaim & — אוּץ [a]

וְהָרְפָאִים כִּי־[a]אָץ לְךָ הַר־אֶפְרָיִם׃

currus & mons nobis *inuenietur* ‡ Non : Ioſeph filii Dixerúntque — ‡ ſufficiet

16 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יוֹסֵף לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרֶכֶב

, vallis terra in *habitante* * Chenahanæo omni in ‡ ferrei — ‡ ſunt * qui habitat

בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ־הָעֵמֶק

valle in qui ei & , eius *filiis* † & , Bethſean in qui ei ‖ — ‖ & † oppidis

לַאֲשֶׁר בְּבֵית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר בְּעֵמֶק

, Ioſeph domum ad Iehoſuah Dixítque . Izrehel

17 יִזְרְעֶאל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בֵּית יוֹסֵף

, *tu* † multus Populus : dicendo, Menaſſeh ad & , Ephraim ad — † es

לְאֶפְרַיִם וְלִמְנַשֶּׁה לֵאמֹר עַם־רַב אַתָּה

. vna ſors tibi erit non : tibi ‡ magna fortitudo & — ‡ eſt

[b]וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה לְךָ גּוֹרָל אֶחָד׃ — כּוּחַ [b]

, *ipſe* ‡ ſilua quia , tibi erit mons Quia — ‡ eſt,

18 כִּי הַר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא

expelles quia : eius exitus tibi *erit* ‖ & , eum *eliges* * & — * ſuccides ‖ erunt

וּבֵרֵאתוֹ וְהָיָה לְךָ [c]תֹּצְאֹתָיו כִּי־[d]תוֹרִישׁ אֶת־ — יָצָא [c] יָרַשׁ [d]

. *ipſe fortis quia* ‡ , ei *ferri* ‡ currus *quia* † , Chenahanæum — † quanquam ‡ ferrei ſunt ‡ quanquam fortes ſunt.

הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ כִּי חָזָק הוּא׃

CAP. XVIII. יח

, Siloh ‡ Iſrael filiorum cœtus omnis ſunt congregati Et — ‡ in

1 וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־[e]עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה — יָעַד [e]

terra & : *conuentus* , *tentorium* ibi fecerunt habitare & — tabernaculum eccleſiæ :

וַיַּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְהָאָרֶץ

, Iſrael filiis *in* ‖ remanſerunt Et . *eorum faciés ad* * eſt ſubacta — * coram eis. † è

2 נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם׃ [f]וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל — יָתַר [f]

. tribus ſeptem , ſuam hæreditatem diuiſerant non *qui* † — † quibus

אֲשֶׁר לֹא־חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שְׁבָטִים׃

quo Vſque : Iſrael filios ad Iehoſuah Dixítque

3 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־אָנָה

, terram *poßidendum ad* ‡ , ingrediendum ad *remiſſi vos* — vacatis ‡ vt poßideatis

אַתֶּם [g]מִתְרַפִּים לָבוֹא [h]לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ — רָפָה [g] יָרַשׁ [h]

veſtrorum patrum Deus ,Dominus vobis dedit quam
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם׃

Tradite ex † per tribum,
,eos mittam & :*tribus* † viros tres vobis Date
4 הָבוּ[a] לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלָחֵם
יהב[a]

‡ per terram ‡ ſecundum hæreditatem
eos ad ‡ eam deſcribéntque ,*terra in* ‡ ambulabunt & ,ſurgéntque
וְיָקֻמוּ[b] וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי
קום[b]

eam partientur Et .me ad venient & ,eorum *hæreditatis*
diuidentur in ea
5 נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ אֵלָי׃ וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ

† iuxta
ſuum terminum *ſuper* † ſtabit Iehudah : partes ſeptem in
לְשִׁבְעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ

‡ familiæ † iuxta
ſuum terminum *ſuper* † ſtabunt Ioſeph *domus* ‡ & :meridie à
מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם

* in
ſeptem * terram deſcribetis vos Et .aquilone ab
6 מִצָּפוֹן׃ וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה

צוא[c]
vobis iaciam & ;huc me ad adducetis & ,partes
חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם[c] אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי[d] לָכֶם
ירה[d]

‖ coram Domino Deo noſtro.
non Quoniam .*noſtri Dei Domini facies ad* ‖ hic ſortem
7 גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי אֵין

† eſt ‡ medio veſtri,
Domini ſacerdotium quia ,*veſtro interiore* ‡ in Leuitis pars †
חֵלֶק לַלְוִיִּם[e] בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה
לוה[e]

‡ eſt
tribus dimidia & , Reuben & , Ghad & : eius hæreditas ‡
נַחֲלָתוֹ וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי[f] שֵׁבֶט
חצה[f]

* trans
Iarden *tranſitu à* * ſuam hæreditatem acceperunt Menaſſeh
הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן

.Domini ſeruus Moſeh eis dedit quam ,orientem ad
מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃

Iehoſuah præcepítque :abierunt atque ,viri Surrexerúntque
קום[g]
8 וַיָּקֻמוּ[g] הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ וַיְצַו[h] יְהוֹשֻׁעַ
צוה[h]

‖ pergentibus vt deſcriberent
:dicendo ,terram *deſcribendum ad euntibus* ‖
אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר

† per terram,
reuertimini & ,eam deſcribite & ,*terra in* † ambulate & :Ite
לְכוּ[i] וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ וְשׁוּבוּ
הלך[i]

coram Domino
.Siloh in *Domini facies ad* ſortem vobis iaciam hic & :me ad
אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃

‖ per terram
eam deſcripſerunt atq. ,*terra in* ‖ tranſierunt & ,viri Abierúntque
9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ

† per in
venerunt & : libro *ſuper* partes ſeptem in ,vrbes ad †
לֶעָרִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ

caſtra in
.Siloh *caſtrametationem* ad Iehoſuah ad
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃

Et

Digitized by Google

facies ad Siloh in ſortem Iehoſuah eis iecit Et   coram Domino:
10 וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי
filiis terram Iehoſuah ibi diuiſitque :Domini   Domino:
יְהוָה וַיְחַלֶּק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי   סא לפני
ſors aſcendit Et .eorum partes ſecundum Iſrael
11 יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃ וַיַּעַל[a] גּוֹרַל   עָלָה[a]
exiuit & ‡ ſuas familias ad ‡ Biniamin filiorum extenſionis †   † tribus ‡ per
מַטֵּה[b] בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא   נַטָּה[b]
filios inter & , Iehudah filios inter eorum ſortis terminus
גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי
angulum ‡ ad terminus eis Fuitque .Ioſeph   ‡ latus
12 יוֹסֵף׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת[c]   פֵּאָה[c]
humerum * ad terminus aſcendit & ,Iarden à aquilonis   * latus
צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף
fueruntque ,mare ad montem in aſcendit & , aquilone ab Iericho
יְרִיחוֹ מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר יָמָּה וְהָיָה   והיו ו ק
.Beth - auen deſertum ad eius exitus
תֹּצְאֹתָיו[d] מִדְבַּרָה בֵּית אָוֶן׃   יָצָא[d]
Luz humerum ad Luz in terminus inde tranſiuit Et   latus
13 וְעָבַר מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה אֶל־כֶּתֶף לוּזָה
Hateroth * terminus deſcendit & (:Bethel ‡ ipſa) meridiem ad   ‡ eſt * in
נֶגְבָּה הִיא בֵּית־אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל עַטְרוֹת
.inferiori Beth - choron ipſi meridie à † qui montem ſuper ‖ ,Adar   ‖ iuxta † eſt
אַדָּר עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃
maris angulum ‡ ad circuiuit & , terminus eſt deſignatus Et   ‡ latus
14 וְתָאַר הַגְּבוּל וְנָסַב לִפְאַת־יָם
Beth - choron facies ſuper qui monte à meridiem ad   eſt è regione
נֶגְבָּה מִן־הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בֵית־חוֹרֹן
: Baal Ciriath ad eius exitus fueruntque :meridiem ad
נֶגְבָּה וְהָיָה[e] תֹּצְאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־בַּעַל   יָצָא[e]
hoc :Iehudah filiorum vrbs , Ieharim Chiriath * ipſa   * eſt
הִיא קִרְיַת יְעָרִים עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת
Chiriath extremo ab meridiem ad angulus † Et .maris angulus   eſt latus † latus
15 פְּאַת[f]־יָם׃ וּפְאַת־נֶגְבָּה מִקְצֵה קִרְיַת   פֵּאַת[f]
fontem ad exiuit & ,mare ad terminus exiuit & :Ieharim
יְעָרִים וְיָצָא הַגְּבוּל יָמָּה וְיָצָא אֶל־מַעְיַן
terminus deſcendit Et .Nephthoach aquarum   aquæ eſt
16 מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ וְיָרַד הַגְּבוּל
,Benhinnom vallis facies ſuper * qui , montis extremum ad   * è regione
אֶל־קְצֵה הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵּי[g] בֶן־הִנֹּם   גֵּיא[g]

quæ

Digitized by Google

‖ eſt †gigantum — vallis deſcendit & aquilonem ad Rephaim † valle in ‖ quæ

אֲשֶׁר בְּעֵמֶק רְפָאִים צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּי

‡ latus — deſcendit & ; meridiem ad Iebuzai *humerum* ‡ ad Hinnom

הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד

❡ ad — exiuit & , aquilone ab eſt deſignata Et .Henrogel ❡

עֵין רֹגֵל׃ וְתָאַר מִצָּפוֹן וְיָצָא 17

‡ ſunt — aſcenſum contra ‡ qui , Gheliloth ad exiuit & , Henſemes

עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה

* ad — .Reuben filii Bohan Eben * deſcendit & ; Adummim

אֲדֻמִּים וְיָרַד אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃

latus — , aquilonem ad planiciem contra *humerum* ad pertranſiuit Et

וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף מוּל־הָעֲרָבָה צָפוֹנָה 18

terminus pertranſiuit Et .Harabah in deſcendit &

וְיָרַד הָעֲרָבָתָה׃ וְעָבַר הַגְּבוּל 19

latus — fuerunt & , aquilonem ad Beth-choglah *humerum* ad

היו / ו / ק

אֶל־כֶּתֶף בֵּית־חָגְלָה צָפוֹנָה וְהָיה

limitem — , aquilonem ad ſalis maris *linguam* ad termini exitus

תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־הַמֶּלַח צָפוֹנָה

† eſt ‡ Auſtri. — .*meridiei* ‡ terminus † iſte ; meridiem ad Iarden extremum ad

אֶל־קְצֵה הַיַּרְדֵּן נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃

latus — iſta ; orientis *angulum* ad eum terminabit Iarden Et

וְהַיַּרְדֵּן יִגְבֹּל־אֹתוֹ לִפְאַת־קֵדְמָה זֹאת 20

‡ eſt per ‖ in circuitu per — *circumquaque* ‖ eius terminos *ad* Biniamin filiorum hæreditas ‡

נַחֲלַת בְּנֵי בִנְיָמִן לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב

‖ tribui — filiorum *extenſioni* ‖ ciuitates Fueruntque .ſuas familias *ad*

מַטֵּה[a]

לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְהָיוּ הֶעָרִים [a]לְמַטֵּה בְּנֵי 21

† per — , Bethchoglah & , Iericho , ſuas familias *ad* † Biniamin

בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה

, Semaraim & , Beth-arabah Et .Cheſis vallis &

וְעֵמֶק קְצִיץ׃ וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרָיִם 22

, Parah & , Hauuim Et .Bethel &

וּבֵית־אֵל׃ וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה 23

, Hophni & , Hamonai villa Et .Hophrah &

העמונה / ו / ק

וְעָפְרָה׃ וּכְפַר הָעַמֹּנִי וְהָעָפְנִי 24

.earum villæ & , duodecim ciuitates , Gabah &

שְׁנָה[b]

וָגָבַע עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

.Beeroth & , Ramah & , Ghibhon

גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃ 25

.Moſah & , Cephirah & , Miſpeh Et

וְהַמִּצְפֶּה וְהַכְּפִירָה וְהַמֹּצָה׃ 26

Et

Digitized by Google

.Tarelah & ,Irpeel & ,Rechem Et
27 וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃
,Ghibhath ,Ieruſalaim † ipſa ,Iebuſi & ,Eleph ,Selah Et — † eſt
28 וְצֵלַע הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלִַם גִּבְעַת
† Iſta .earum *atria* ‖ & ,quatuordecim ciuitates ,Chiriath — villæ † eſt
קִרְיַת עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן זֹאת
.ſuas familias *ad* Biniamin filiorum hæreditas — per
נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

CAP. XIX. יט

extenſioni ,Simhon ipſi ſecunda ſors eſt egreſſa Et — tribui
1 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל [a] הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן [b] לְמַטֵּה — [a] שֵׁנָה [b] נַטָּה
eorum hæreditas fuit & : ſuas familias *ad* Simhon filiorum — per
בְּנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם וַיְהִי נַחֲלָתָם
eis Fuitque .Iehudah filiorum hæreditatis medio in
2 בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־יְהוּדָה׃ וַיְהִי לָהֶם
.Moladah & ,Sebah & ,Beerſebah ,corũ hæreditate in
בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃
,Eltholad Et .Haſem & ,Balah & ,Chaſarſuhal Et
3 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעָצֶם׃ וְאֶלְתּוֹלַד
4 ,Bethhamerchaboth & ,Siglagh Et .Chormah & ,Bethul &
5 וּבְתוּל וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת
ciuitates ,Saruchen & ,Bethlebaoth Et .Chaſarſuſah &
6 וַחֲצַר סוּסָה׃ וּבֵית לְבָאוֹת וְשָׁרוּחֶן עָרִים
,Heter & ,Rimmon ,Hain .earum *atria* & ,tredecim — villæ
7 שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ עַיִן רִמּוֹן וָעֶתֶר
omnes Et .earum *atria* & ,quatuor ciuitates ,Haſan & — villæ
8 וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצְרֵיהֶן׃ וְכָל־
ad vſque ,iſtarum vrbium circuitus † quæ villæ — † erant per
הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־
extenſionis ‡ hæreditas ‡ illa *:meridiei* † Ramath Bahalathbeer — † ad Auſtrum: ‡ eſt ‡ tribus
בַּעֲלַת בְּאֵר רָאמַת נֶגֶב זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה
filiorum *funæ* * De .ſuas familias *ad* Simhon filiorum — per * portione
9 בְּנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מֵחֶבֶל בְּנֵי
portio erat quia :Simhon filiorum hæreditas ‖ Iehudah — ‖ fuit
יְהוּדָה נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־הָיָה חֵלֶק
Simhon filii *hæreditauerunt* ‖ & ,ipſis *præ* *multa* Iehudah filiorum — maior ‖ hæreditatem acceperunt
בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־שִׁמְעוֹן
filiis tertia ſors aſcendit Et .corũ hæreditatis medio in
10 בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם׃ [c] וַיַּעַל הַגּוֹרָל הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי — [c] עָלָה

Zebulun

Digitized by Google

† per

eorum hæreditatis terminus fuit & ſuas familias *ad* † Zebulun

זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם

,mare ad eorum terminus Aſcenditque .Sarid ad vſque

עַד־שָׂרִיד׃ וְעָלָה גְבוּלָם לַיָּמָּה 11

pertinget ad flumen, quod eſt è regione

torrentem ad occurret & :Dabbaſeth in pertinget & ,Marhalah &

וּמַרְעֲלָה וּפָגַע בְּדַבָּשֶׁת וּפָגַע אֶל־הַנָּחַל

Sarid à reuertitur Et .Iochneham *facies ſuper qui*

שׁוּב [a]

אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יָקְנְעָם׃ [a] וְשָׁב מִשָּׂרִיד 12

* ad ‖ contra

:Thabor Chiſloth terminum *ſuper* ‖ ,Solis ortum * orientem ad

קֵדְמָה מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ עַל־גְּבוּל כִּסְלֹת תָּבֹר

inde Et .Iaphiah aſcendet & , Dabrath ad egredietur &

וְיָצָא אֶל־הַדָּבְרַת וְעָלָה יָפִיעַ׃ וּמִשָּׁם 13

* ad

;Caſin Hittah * ,Chepher Gittah ortum ad orientem ad tranſit

עָבַר קֵדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין

‖ in † quæ terminatur ‡ ad ‡ gyrabit ei

i:ſum *circuibit* ‡ Et .Nehah ‡ *figurans* † Rimmon ‖ exibit &

וְיָצָא רִמּוֹן הַמְּתֹאָר הַנֵּעָה׃ וְנָסַב אֹתוֹ 14

* ad ‖ ad vallem

vallis ‖ eius egreſſus erunt & :Hanathon * aquilone ab terminus

יֹצֵא [b] גֵּיא [c]

הַגְּבוּל מִצָּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ [b] תֹּצְאֹתָיו [c] גֵּי

,Idalah & ,Simron & ,Nahalal & ,Cattath Et .Iphtahel

יִפְתַּח־אֵל׃ וְקַטָּת וְנַהֲלָל וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה 15

villæ

.earum *atria* & , duodecim ciuitates , Bethlechem &

וּבֵית לָחֶם עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

† eſt ‡ per

ſuas familias *ad* ‡ Zebulun filiorum hæreditas † Hæc

זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם 16

villæ

Iſſachar .earum *atria* & ,iſtæ vrbes

הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ לְיִשָּׂשכָר 17

per

.ſuas familias *ad* Iſſachar filiis ,quarta ſors eſt egreſſa

יָצָא הַגּוֹרָל הָרְבִיעִי לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃

,Cheſuloth & , Izrehelah ,eorum terminus fuit Et

הָיָה [d]

וַיְהִי [d] גְּבוּלָם יִזְרְעֶאלָה וְהַכְּסוּלוֹת 18

.Anacharath & , Sion & ,Chapharaim Et .Sunem &

וְשׁוּנֵם׃ וַחֲפָרַיִם וְשִׁיאֹן וַאֲנָחֲרַת׃ 19

.Ebes & , Chiſion & ,Rabbith Et

וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃ 20

.Bethpaſes & ,Henchaddah & ,Hengannim & ,Remeth Et

וְרֶמֶת וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ׃ 21

peruenier

ושחצימה

ק

-Beth & ,Sachaſimah & , Thabor in terminus *occurrit* Et

וּפָגַע הַגְּבוּל בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצוּמָה וּבֵית 22

‡ ad

וַיֵּצֵא •

ciuitates : Iarden ‡ eorum termini exitus erunt & ,ſemes

שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ •תֹּצְאוֹת גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּן עָרִים

,ſedecim

Digitized by Google

extenſionis † hæreditas ‖ Hæc .earum atria * & ,ſedecim — * villæ ‖ eſt † tribus

23 שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת [a] מַטֵּה — [a] נטה

.earum atria ‡ & vrbes ,ſuas familias ad ‡ Iſſachar filiorum — ‡ per ‡ villæ

בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

Aſer filiorum extenſioni quinta ſors eſt egreſſa Et — tribui

24 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר

,Chali & ,Chelcath ,eorũ terminus Fuitque .ſuas familias ad — per

25 לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְּבוּלָם חֶלְקַת וַחֲלִי

, Miſal & ,Hamhad & ,Alamelech Et .Achſaph & ,Beten &

26 וָבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ וְאַלַמֶּלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל

.Libnath Sichor in & ,mare ad Charmel in occurrit & — peruenies

וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת׃

occurrit ‖ & , Bethdagon * Solis ortus ‡ reuertetur Et — ‡ ab ortu * in ‖ peruenient

27 וְשָׁב [a] מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן וּפָגַע — שׁוּב [b]

,Bethhemech aquilonem ad Iphthach-el vallem in & ,Zebulun in

בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי יִפְתַּח־אֵל צָפוֹנָה בֵּית הָעֵמֶק

,Hebron Et .ſiniſtra à Chabul ad exibit & :Nehiel &

28 וּנְעִיאֵל וְיָצָא אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל׃ וְעֶבְרֹן

.multam Sidon ad vſque,Canah &,Chammon &,Rechob & — magnam.

וּרְחֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה׃

ciuitatem ad vſque & , Ramah ‡ terminus reuertetur Et — ‡ in

29 וְשָׁב הַגְּבוּל הָרָמָה וְעַד־עִיר

erúntque ;Choſah * terminus reuertetur & ,Sor munitam — * in

מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָה וְיִהְיוּ — והיו ו ק

.Achzib ad funiculo à mare ad eius exitus

תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל אַכְזִיבָה׃

viginti ciuitates ,Rechob & ,Aphec & ,Hummah Et

30 וְעֻמָה וַאֲפֵק וּרְחֹב עָרִים עֶשְׂרִים

extenſionis ‖ hæreditas * Hæc .earum atria ‡ & ,duæ & — ‡ villæ * eſt ‖ tribus

31 וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה — שנה נטה

.earum atria ‡ & iſtæ ciuitates ,ſuas familias ad † Aſer filiorum — † per ‡ villæ

בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃

filius ,ſexta ſors exiuit Naphthali Filiis

32 לִבְנֵי נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי לִבְנֵי

eorum terminus fuit Et .ſuas familias ad Naphthali — per

33 נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם

,Necheb ipſius Adami & , Sahanannim in Elon ab , Cheleph à

מֵחֶלֶף מֵאֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב — ‖ fuerunt † vſque ad

.Iarden † eius exitus fuit ‖ & :Laccum ad vſque Iabneel &

וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּן׃ — * [illegible]א

Digitized by Google

a ad — ,Thabor Aznoth * ,mare ad terminus reuertetur Et

a שׁוּב — וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר 34

‖ in † peruenies — ,meridie à Zebulun in occurrit † & ,Chuchoch ‖ inde egredietur &

וְיָצָא מִשָּׁם חוּקֹקָה וּפָגַע בִּזְבֻלוּן מִנֶּגֶב

‡ peruenies ab occidente, ‡ ad — ortum ‡ Iarden ad Iehudah in & , mari à occurrit ‡ Aſer in &

וּבְאָשֵׁר פָּגַע מִיָּם וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח

* munitæ — ,Ser Siddim ,munitionis * ciuitates Et .Solis

הַשָּׁמֶשׁ׃ וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֵר 35

,Adamah Et .Chinnereth & ,Raccath ,Chammath &

וְחַמַּת רַקַּת וְכִנָּרֶת׃ וַאֲדָמָה 36

,Edrei & ,Chedes Et .Chaſor & ,Ramah &

וְהָרָמָה וְחָצוֹר׃ וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי 37

,Chorem ,Migdal-el & ,Iron Et .Henchaſor &

וְעֵין חָצוֹר׃ וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֳרֵם 38

nouem & decem, — ,nouendecim ciuitates ,Bethſames & ,Bethhanath &

וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שָׁמֶשׁ עָרִים תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה

† villæ ‡ eſt ‡ tribus — extenſionis ‡ hæreditas ‡ Hæc .earum atria † &

וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה 39

* per ‖ villæ — .earum atria ‖ & vrbes ,ſuas familias ad * Naphthali filiorum

בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

Tribui † per — ſors exiuit ,ſuas familias ad † Dan filiorum Extenſioni

לְמַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל 40

,Sorhah ,eorum hæreditatis terminus fuit Et .ſeptima

הַשְּׁבִיעִי׃ וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה 41

,Sahalabbin Et .Hir-ſemes & ,Eſthaol &

וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר שָׁמֶשׁ׃ וְשַׁעֲלַבִּין 42

,Timnatah & ,Elon Et .Ithlah & ,Aialon &

וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה 43

,Gibbethon & ,Elthecheh Et .Hechron &

וְעֶקְרוֹן׃ וְאֶלְתְּקֵה וְגִבְּתוֹן 44

.Gathrimmon & ,Beneberach & ,Iehud Et .Bahalath &

וּבַעֲלָת׃ וִיהֻד וּבְנֵי־בְרַק וְגַת־רִמּוֹן׃ 45

.Iapho contra termino cum Raccon & ,Mehaiarchon Et

וּמֵי הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ 46

aſcenderúntque : eis ab Dan filiorum terminus exiuit Et

b עָלָה — וַיֵּצֵא גְבוּל בְּנֵי־דָן מֵהֶם b וַיַּעֲלוּ 47

,eam ceperúntque ,Leſem cum pugnauerunt & ,Dan filii

בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ

Facie † hæreditate acceperunt — ,eam hæreditauerunt † & ,gladii os ad ‖ eam percuſſerunt &

וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חֶרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ

Digitized by Google

nomen ſecundum, Dan [a]Leſem vocauerunt & : ea in habitauerunt &
וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם
Dan filiorum *extenſionis* ‡ hæreditas ‡ Hæc .ſui patris Dan — ‡ eſt ‡ tribus
48 דָּן אֲבִיהֶם׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־דָן
.earum *atria* ‡ & iſtæ ciuitates ,ſuas familias *ad* † — † per ‡ villæ
לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃
: ſuos terminos *ad* * terram *hæreditare* ‡ compleuerunt Et — ‡ in hæreditatem diuidere * per
49 וַיְכַלּוּ[a] לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ — כַּלֵּה[a]
Nun filio Iehoſuah hæreditatem Iſrael filii dederúntque
וַיִּתְּנוּ[b] בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן — נָתַן[b]
vrbem ei dederunt Domini *os Super* .ſui medio in — Iuxta ſermonem
50 בְּתוֹכָם׃ עַל־פִּי יְהוָה נָתְנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר
: Ephraim monte in Serach Thimnath .poſtulauit quam
אֲשֶׁר שָׁאָל אֶת־תִּמְנַת־סֶרַח בְּהַר אֶפְרָיִם
.ea in habitauit & ,ciuitatem ædificauit &
וַיִּבְנֶה אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃
Elhazar fecerunt hæreditate quas ,hæreditates * Iſtæ — * ſunt
51 אֵלֶּה הַנְּחָלֹת אֲשֶׁר נִחֲלוּ אֶלְעָזָר
extenſionum † patrum *capita* ‖ & ,Nun filius Iehoſuah & ,ſacerdos — ‖ principes † tribuum
הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמַטּוֹת[c] — מַטֶּה[c]
oſtium ,*Domini facies ad* ‡ Siloh in *ſorte in* ‡ Iſrael filiorum — ‡ per ſortem ‡ coram Domino, ad * tabernaculi eccleſiæ: ‖ diuidere
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח
.terram *diuidendo à* ‖ finierunt & : *conuentus ſenioris* *
אֹהֶל מוֹעֵד[d] וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃ — יָעַד[d]

CAP. XX. כ

: dicendo ,Iehoſuah ad Dominus eſt locutus Et
1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃
vobis Date : dicendo ,Iſrael filios ad Loquere
2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־
.Moſeh *manu in* ‖ vos ad ſum locutus quas ,*retractionis* ciuitates — refugii. ‖ per manum
עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃
ignorantia in ‡ animam *percutientem homicidam* ‡ illuc *fugiendum Ad* * — * Vt fugiat ‡ homicida percutiens ‡ per errorem vique
3 לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה[e]־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה — נָכָה[e]
redemptore à retractionem * in vobis eruntque ;ſcientia *non in* — * refugium à propinquo
בִּבְלִי־דַעַת[f] וְהָיוּ לָכֶם לְמִקְלָט מִגֹּאֵל — יָדַע[f]
,illis ciuitatibus ex vnam ad fugiet Et .ſanguinis
4 הַדָּם׃ וְנָס[g] אֶל־אַחַת מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה — נוּס[g]
ſeniorum auribus in loquetur ac ,ciuitatis portæ oſtium ‖ ſtabitque — ‖ ad
וְעָמַד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי
vrbis

Digitized by Google

vrbem in eum recolligent & :ſua verba ipſius vrbis
הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִירָה
.eis cum habitabit & ,locum ei dabúntque : ſe ad
אֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ־לוֹ [a] מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃
,eum poſt ſanguinis redemptor ‖ fuerit inſecutus cum Et
וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרָיו 5
ſcientia non in ‡ quia .eius manu in homicidam concludent † non &
וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִבְלִי־דַעַת
eum ipſe odio habens non & ,ſuum proximum percuſſit
הִכָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ
, ipſa ciuitate in habitabit Et . .nudiuſtertius * heri ab
מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וְיָשַׁב בָּעִיר הַהִיא 6
mori vſque* ,iudicium ad cœtus facies ad ſe ſtare vſque
עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי [b] הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט עַד־מוֹת
reuertetur tunc : illis diebus in erit qui ,magnum ſacerdotem
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם אָז יָשׁוּב
,ſuam domum ad & ,ſuam ciuitatem ad veniet & ,homicida
הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ
.inde fugerat qua ciuitatem ad
אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־נָס מִשָּׁם׃
,Naphthali monte in Galil in Chedes ‡ ſanctificauerunt Et
וַיַּקְדִּשׁוּ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי 7
Chiriath-arbah & ,Ephraim monte in ,Sechem &
וְאֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע
Iarden trans de Et .Iehudah monte in (Chebron ‡ ipſa)
הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה׃ וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן 8
planicie in deſerto in Beſer dederunt orientem ad Iericho
יְרִיחוֹ מִזְרָחָה נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר
extenſione ‡ de Ghilhad in Ramoth & ;Reuben extenſione ‡ de
[c] מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה
.Menaſſeh extenſione de Baſan in Gholan & ,Ghad
גָד וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה׃
,Iſrael filiis omnibus conuentionis ‡ ciuitates fuerunt Iſtæ
אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי [d] הַמּוּעָדָה לְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 9
illuc fugiendum ad † ,eorum medio in peregrinanti ‖ peregrino &
[e] וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לָנוּס שָׁמָּה
manu in ‡ moriatur non & ;ignorantia in † animam percutiens omnis
כָּל־[f] מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד
.cœtus facies ad eum ſtare vſque ‡ ,ſanguinis redemptoris
גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה׃

[a] קוּם
‖ propinquus
† tradent
‡ abſque
odio habuerat
* &
donec ſteterit ante cœtum
* donec moriatur ſacerdos magnus.
[b] יָעַד
vnde fugerat.
parduerunt
‡ ſanctitatem
‡ eſt
‡ tribu
[c] נָטָה
tribu
גוֹלָן
‡ congregationis
[d] יָעַד
‖ qui peregrinatur † vt fugiat
[e] גּוּר
† per errorem
‡ per manum propinqui
[f] נָכָה
‡ donec ſteterit coram cœtu.

Digitized by Google

CAP. XXI. כא

Elhazar ad Leuitarum patrum *capita* acceſſerunt Et . — principes

1 וַיִּגְּשׁוּ[a] רָאשֵׁי אֲבוֹת[b] הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר — נָשָׂא[a]

patrum capita ad &, Nun filium Iehoſuah ad & , ſacerdotem

הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת

. eos ad ſunt Locutique .Iſrael filiorum *extenſionum* — tribuum

2 הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם

præcepit Dominus : dicendo , Chenahan terra in Siloh in

בְּשִׁלֹה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה

,habitandum ad ciuitates nobis *dandum ad* ‡ Moſeh *manu in*† — † per manum ‡ vt darent

בְּיַד־מֹשֶׁה לָתֶת־לָנוּ עָרִים[c] לָשֶׁבֶת — יָשַׁב[c]

filii Dederuntque .noſtris animalibus ‡ earum ſuburbana & — ‡ pro

3 וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־

,Domini *os ad* ſua hæreditate de Leuitis Iſrael — iuxta ſermonem

יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם אֶל־פִּי יְהוָה אֶת־

.earum ſuburbana & ,iſtas vrbes

הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃

fuitque ,Chehathitarum familias *ad* ‡ . ſors *exiit* Et — tranſgreſſa eſt ‡ per

4 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי וַיְהִי[d] — הָיָה[d]

, Iehudah *extenſione* de Leuitis de ſacerdotis Aharon filiis — tribu

לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה יְהוּדָה

ciuitates , *ſorte in* ‡ Beniamin tribu de & . Simhon *extenſione* de & — tribu ‡ per ſortem

וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בַּגּוֹרָל עָרִים

reſiduis ‡ , Chehath filiis Et . tredecim — ‡ qui reſidui erant

5 שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים[e] — יָתַר[e]

dimidia de & ,Dan tribu de & ,Ephraim *extenſionis* familiis de — e tribus

מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן וּמֵחֲצִי[f] — חָצָה[f]

.decem ciuitates , *ſorte in* ‖ Menaſſeh tribu — ‖ per ſortem,

מַטֵּה מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עָשֶׂר׃

, Iſſachar *extenſionis* , familiis de , Gherſon filiis Et — tribus

6 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת[g] מַטֵּה־יִשָּׂשכָר — נָטָה[g]

tribu , dimidia de & ,Naphthali *extenſione* de & , Aſer *extenſione* de & — tribu

וּמִמַּטֵּה־אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵחֲצִי מַטֵּה

.tredecim ciuitates , *ſorte in* Baſan in Menaſſeh — per ſortem,

מְנַשֶּׁה בַבָּשָׁן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃

, Reuben *extenſione* ‡ de ſuas familias *ad* † Merari Filiis — † per ‡ tribu

7 לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן

-duo ciuitates ,Zebulun *extenſione* de & , Ghad tribu de & — tribu

וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן עָרִים שְׁתֵּים[h] — שָׁנָה[h]

decim

Digitized by Google

Leuitis Iſrael filii Dederúntque .decim
8 עֲשָׂרָה׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֶת־ — נָתַן לָוִה
præcepit ſicuti ,earum ſuburbana & ,has ciuitates
הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
ב per manus / ב per ſortem. / ‡ tribu
extenſione ‡ de dederunt Et .*ſorte in* † Moſeh *manu in* ‖ Dominus
9 יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה בַּגּוֹרָל׃ וַיִּתְּנוּ מִמַּטֵּה
‡ tribu
,Simhon filiorum *extenſione* ‡ de & ,Iehudah filiorum
בְּנֵי יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן אֵת — קָרָא
* vocauit
.nomine in *eas vocabit* * quas ,has ciuitates
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְהֶן בְּשֵׁם׃
filiis de Chehathitarum familiis de Aharon filiis fuit Et
10 וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת הַקְּהָתִי מִבְּנֵי
.prima ſors erat eis quoniam :Leui
לֵוִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל רִאשֹׁנָה׃ — ראשונה
ק
: Hanoch patris Arbah Chiriath eis Dederúntque
11 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנוֹק
‡ eſt
eius ſuburbana & ; Iehudah monte in (Chebron ‡ ipſa)
הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
† per circuitum / ‡ villas
,eius *atria* ‡ & .ciuitatis agrum Et .eius *circuitus* †
12 סְבִיבֹתֶיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ
.eius poſſeſſionem in Iephunneh filio Chaleb dederunt
נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה בַּאֲחֻזָּתוֹ׃
ciuitatem dederunt ſacerdotis Aharon filiis Et
13 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן נָתְנוּ אֶת־עִיר
refugii
& ,eius ſuburbana & ,Chebron ,homicidæ *retractionis*
מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־
& ,Iathir Et .eius ſuburbana & ,Libnah
14 לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־
.eius ſuburbana & ,Eſthemoah & :eius ſuburbana
מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃
& ,Debir & ,eius ſuburbana & ,Cholon Et
15 וְאֶת־חֹלֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־דְּבִר וְאֶת־
& ,eius ſuburbana & ,Hain Et .eius ſuburbana
16 מִגְרָשֶׁהָ׃ וְאֶת־עַיִן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־
& ,Bethſemes :eius ſuburbana & ,Iuttah
יֻטָּה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־
tribubus duabus de nouem ciuitates ;eius ſuburbana
מִגְרָשֶׁהָ עָרִים תֵּשַׁע מֵאֵת שְׁנֵי הַשְּׁבָטִים
tribu
& ,Ghibhon ,Biniamin *extenſione* de Et .illis
17 הָאֵלֶּה׃ וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גִּבְעוֹן וְאֶת־

Digitized by Google

.eius ſuburbana & ,Ghebah ;eius ſuburbana

מִגְרָשֶׁהָ אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

Halmon & ;eius ſuburbana & ,Hanathoth

18 אֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־עַלְמוֹן

.quatuor ciuitates ,eius ſuburbana &

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

tredecim ,ſacerdotum Aharon filiorum ciuitates Omnes

19 כָּל־עָרֵי בְנֵי־אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה

filiorum familiis Et .earum ſuburbana & ,ciuitates

20 עָרִים וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ וּלְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־

fuit † & ; Chehath filiis de *reſiduorum* ‖ Leuitarum Chehath — ‖ qui reſidui erant † fuerunt ‡ trium

קְהָת הַלְוִיִּם [a] הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קְהָת וַיְהִי — [a] יָתַר

.Ephraim *extenſione* ‡ de eorum ſortis ciuitates

עָרֵי גוֹרָלָם [b] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ — [b] נָמָה

homicidæ *retractionis* ciuitatem eis dederunt Et — refugit

21 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־

,Gheżer & ,Ephraim monte in eius ſuburbana & ,Sechem

שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר

;eius ſuburbana & ,Chibſaim Et ,eius ſuburbana &

22 וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ וְאֶת־קִבְצַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ

.quatuor ciuitates ,eius ſuburbana & ,Beth-choron &

וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃

;eius ſuburbana & ,Eltheche ,Dan *extenſione* de Et — tribu

23 וּמִמַּטֵּה־דָן אֶת־אֶלְתְּקֵא וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ

,Aialon ,eius ſuburbana & ,Ghibbethon

24 אֶת־גִּבְּתוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־אַיָּלוֹן

,eius ſuburbana & ,Gath-rimmon ;eius ſuburbana &

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ

,Menaſſeh *extenſionis dimidio* de Et .quatuor ciuitates — dimidia tribu

25 עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה

& ;Gath-rimmon & ,eius ſuburbana & ,Tahnach

אֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־

,decem ciuitates Omnes .duæ ciuitates ;eius ſuburbana

26 מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שְׁתָּיִם׃ כָּל־עָרִים עֶשֶׂר

.reſiduis Chehath filiorum familiis ,earum ſuburbana &

וּמִגְרְשֵׁיהֶן לְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃

dimidio de ; Leuitarum familiis de Gherſon filiis Et — dimidia tribu

27 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפְּחֹת הַלְוִיִּם [c] מֵחֲצִי — [c] חֵצָה

Gholan ,homicidæ *retractus* † ciuitatem ,Menaſſeh *extenſionis* — † refugij

מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־גָּלוֹן — גּוֹלָן ק

in ,

& , Beeſterah & , eius ſuburbana & , Baſan in

בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָה וְאֶת־

. duæ ciuitates , eius ſuburbana

[a] שְׁנָה — מִגְרָשֶׁהָ עָרִים [a] שְׁתָּיִם׃

tribu

: eius ſuburbana & , Chiſion , Iſſachar extenſione de Et

וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קִשְׁיוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ 28

, Iarmuth . eius ſuburbana & , Dabrath

אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־יַרְמוּת 29

, eius ſuburbana & , Gannim Fen : eius ſuburbana &

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עֵין גַּנִּים וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ

tribu

, Miſſal , Aſer extenſione de Et . quatuor ciuitates

[b] מַשָּׁה — עָרִים אַרְבַּע׃ [b] וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל 30

. eius ſuburbana & , Habdon : eius ſuburbana &

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

& , Rechob & : eius ſuburbana & , Chelchath

אֶת־חֶלְקָת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־ 31

tribu

extenſione de Et . quatuor ciuitates , eius ſuburbana

מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה 32

ciuitatem refugii

, Galil in Chedes , homicidæ receptus ciuitatem Naphthali

נַפְתָּלִי אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל

: eius ſuburbana & , Chamothdor & : eius ſuburbana &

וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־חַמֹּת דֹּאר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ

. tres ciuitates : eius ſuburbana & , Chartan &

וְאֶת־קַרְתָּן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שָׁלֹשׁ׃

per

tre- , ſuas familias ad Gherſunitarum ciuitates Omnes

כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־ 33

filiorum familiis Et . earum ſuburbana & , ciuitates decim

עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ וּלְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־ 34

tribu

, Zebulun extenſione de reſiduorum Leuitarum Merari

יֶתֶר — מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מַטֵּה זְבוּלֻן אֶת־

. eius ſuburbana & , Cartah : eius ſuburbana & , Iochneham

יָקְנְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

& , Nahalal : eius ſuburbana & , Dimnah

אֶת־דִּמְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־ 35

tribu

, Reuben extenſione de Et . quatuor ciuitates : eius ſuburbana

מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן 36

. eius ſuburbana & , Iahaſah & : eius ſuburbana & , Beſer

אֶת־בֶּצֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃

, Mephahath & : eius ſuburbana & , Chedemoth

אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מֵיפַעַת 37

Digitized by Google

» Ghad tribu de Et .quatuor ciuitates ;eius ſuburbana &
38 וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה גָד
,Ghilhad in Ramoth : homicidæ *receptus* ciuitatem — refugii
אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת בַּגִּלְעָד
.eius ſuburbana & ,Machanaim & ;eius ſuburbana &
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃
& ,Iahazer : eius ſuburbana & ,Chesbon
39 אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־
ciuitates Omnes .quatuor ciuitates omnes ;eius ſuburbana
40 מִגְרָשֶׁהָ כָּל־עָרִים אַרְבַּע׃ כָּל־הֶעָרִים
familiis de *reſiduis* † ,ſuas familias *ad* ‖ Merari *filiis* * — * filiorum ‖ per † qui reſidui erant
לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחוֹת
.duodecim ciuitates eorum ſors fuit & ,Leuitarum
הַלְוִיִּם וַיְהִי גּוֹרָלָם עָרִים [a]שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ — [a] שְׁנָה poſſeſſionis
filiorum *apprehenſionis* medio in Leuitarum ciuitates Omnes
41 כֹּל עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־
.earum ſuburbana & ,octo & quadraginta ciuitates ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃
eius expulſoria et ,ciuitas ciuitas § iſtæ ciuitates *Erunt* * — *Fuerunt § ſingulæ ciuitates, & ſuburbana earum per circuitum
42 [b]תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ
dedit Et .iſtis ciuitatibus omnibus ſic ;eius *circuitus*
43 סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃ [c]וַיִּתֵּן — [b] הָיָה [c] נָתַן
dare iurauit quam terram omnem Iſrael ipſi Dominus
יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת
.eam habitauerunt &,eam poſſederunt &:eorum patribus
לַאֲבוֹתָם וַיִּרָשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃
omnia iuxta circuitu à ‖ , eis Dominus requiem dedit Et — ‖ in
44 [d]וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל — [d] נוּחַ
eorum *facies* ‡ in vir ſtetit non & :eorum patribus iurauit *quæ* † — † ſuper quibus ‡ conſpectu
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד אִישׁ בִּפְנֵיהֶם
dedit corum inimicos omnes : eorum inimicis omnibus ex
מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם אֵת כָּל־אֹיְבֵיהֶם נָתַן
omni ex verbum cecidit Non .eorum manu in Dominus
45 יְהוָה בְּיָדָם׃ לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל
domum ad Dominus eſt locutus quod bono verbo
הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בֵּית
.venit omne , Iſrael
יִשְׂרָאֵל הַכֹּל [e]בָּא׃ — [e] בּוֹא

Digitized by Google

CAP. XXII. כב

vocauit
dimidiam & ,Ghaditas & ,Reubenitas Iehoſuah *vocabit* Tunc
חָצָה a
אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי 1
tribum
Vos :eos ad Dixitque .Menaſſeh *extenſionem*
נָטָה b
מַטֵּה מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם 2
ſeruus Moſeh vobis præcepit quæ omnia cuſtodiſtis
שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד
voci meæ
.vobis præcepi quæ cunctis in *meæ voci in* obediſtis & ,Domini
צָוָה c
יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃
multis diebus iam veſtros fratres reliquiſtis non
לֹא־עֲזַבְתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים 3
præcepti cuſtodiam ſeruaſtis & ,hanc diem aduſque
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת
fecit requieſcere
Dominus *dedit requiem* nunc Et .veſtri Dei Domini
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה 4
fratres veſtros,
eis eſt locutus quemadmodum ,*veſtris fratribus* veſter Deus
אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
* reuertimini,
‖ proficiſcimini
† tabernacula
terram ad ,veſtra *tentoria* † ad vobis *ite* ‖ & ,*reſpicite** nunc &
פָּנָה הָלַךְ d
וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל אֶרֶץ
‡ poſſeſſionis
Domini ſeruus Moſeh vobis dedit quam ,veſtræ *apprehenſionis* ‡
אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
‡ trans
* vt faciatis
faciendum ad * ,valdè cuſtodite Tantùm .Iarden *tranſitu in* ‡
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ רַק שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת 5
Moſeh vobis præcepit quam legem & ,præceptum
יָרָה f
אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה
† vt diligatis
,veſtrum Deum Dominum *diligendum ad* † Domini ſeruus
עֶבֶד־יְהוָה לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
‡ ambuletis
‡ ſeruetis
,eius præcepta *ſeruandum ad* ‡ & ,eius viis omnibus in *eundum ad* ‡ &
וְלָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
* adhæreatis ei,
& ſeruiatis
tota in & ,veſtro corde toto in *ei ſeruiendum ad* & ,*eo in adhærendum ad** &
וּלְדָבְקָה־בוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
,Iehoſuah eis Benedixítque .veſtra anima
נַפְשְׁכֶם׃ וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ 6
tabernacula
dimidiæ Et .ſua *tentoria* in abierúntque ,eos dimiſit &
וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהֳלֵיהֶם׃ וְלַחֲצִי 7
tribui
dedit eius dimidio & ;Baſan in Moſeh dedit Menaſſeh *virgæ*
‖ trans
† occidentem:
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בַּבָּשָׁן וּלְחֶצְיוֹ נָתַן
etiam & ;*mare* † ad Iarden *tranſitu à* ‖ ſuis fratribus cum ,Iehoſuah
בְּעֵבֶר
יְהוֹשֻׁעַ עִם־אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם

Digitized by Google

,eis *benedixit &* ,*ſuas aulas* ‡ ad Iehoſuah eos *dimiſit* † cum — ‡ dimitteret † tabernacula ſua, & benediceret
כִּי שִׁלְּחָם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־אָהֳלֵיהֶם וַיְבָרְכֵם׃
reuertimini multis *ſubſtantiis In* * dicendo ,eos ad dixit Et — * Cum diuitiis
8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים רַבִּים שׁוּבוּ
,argento *in* ‡ ,valdè *multa acquiſitione in* † & ,veſtra *tentoria* ‖ ad — ‖ tabernacula † cum pecudibus ‡ cum
אֶל־אָהֳלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף
valdè *multum* ‡ veſtibus *in* & ,ferro *in* & ,ære *in* & ,auro *in* & — ‡ multis
וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת וּבְבַרְזֶל וּבִשְׂלָמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד
,veſtris fratribus cum veſtrorum inimicorum ſpolium *partimini* * — * diuidite
חִלְקוּ שְׁלַל־אֹיְבֵיכֶם עִם־אֲחֵיכֶם׃
,Ghad filii & ,Reuben filii abierunt & ,ſunt reuerſi Et
9 וַיָּשֻׁבוּ[a] וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד — שׁוּב[a]
,Siloh de Iſraelis filiis à Menaſſeh *virga* ‖ dimidia & — ‖ tribus
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשִּׁלֹה
,Ghilhad terram ad *eundum ad* ‡ ;Chenahan terra in † quæ — † eſt ‡ vt irent
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן לָלֶכֶת[b] אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד — הָלַךְ[b]
os ad ,*ea in apprehenſi ſunt qua* * ,*ſuæ apprehenſionis* ‡ terram ad — ‡ poſſeſsionis * in qua poſſeſſionem acceperant, iuxta ſermonem Domini per manum
אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם אֲשֶׁר נֹאחֲזוּ־בָהּ עַל־פִּי
confinia ‖ ad venerunt Et .Moſeh *manu in Domini* — ‖ limites
10 יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ[c] אֶל־גְּלִילוֹת — בּוֹא[c]
,Reuben filii ædificauerunt & ;Chenahan terra in *qua* † ,Iarden — † qui erant
הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ[d] בְנֵי־רְאוּבֵן — בָּנָה[d]
ſuper ‡ altare ibi Menaſſeh tribus dimidia & ,Ghad filii & — ‡ iuxta
וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־
filii audierunt Et .*viſum ad* * magnum altare ,Iarden — * viſu.
11 הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל לְמַרְאֶה׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־
filii & ,Reuben filii ædificauerunt Ecce :dicere Iſrael
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה־בָנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־
regione à † altare Menaſſeh *virga* ‖ dimidia &,Ghad — ‖ tribus † contra
גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־מוּל
filiorum *tranſitum ad* ‡ ,Iarden *confinia ad* † ,Chenahan *terra* — terram † in confinibus ‡ in tranſitu
אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֶל־עֵבֶר בְּנֵי
omnis *coacti ſunt* * & ,Iſrael filii audierunt Et .Iſrael — * conuenerunt
12 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־
eos *ſuper aſcendendum ad* ,Siloh ‡ ,Iſrael filiorum cœtus — ‡ In * vt aſcenderent contra
עֲדַת[e] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת[f] עֲלֵיהֶם — יָעַד[e] עָלָה[f]
filios ad Iſrael filii miſerunt Et .pugnam ad
13 לַצָּבָא׃ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי
,Menaſſeh *virgam* dimidiam ad & ,Ghad filios ad & ,Reuben — tribum
רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה

ad

Digitized by Google

.ſacerdotis Elhazar filium Pinechas ,Ghilhad terram ad
אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן׃
prælatum * ,vnum *prælatum* * ,eo cum *prælatos* ‡ decem Et
וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא 14
vir ‡ & ,‖ Iſrael *extenſionibus* ‡ omnibus † ,patris domum *ad* vnum
אֶחָד לְבֵית אָב לְכֹל [a] מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ
.Iſrael millibus in *ipſi* ‡ ſuorum patrum domus caput
רֹאשׁ בֵּית־אֲבוֹתָם הֵמָּה לְאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃
ad & ,Ghad filios ad & ,Reuben filios ad venerunt Et
וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־ 15
ſunt locuti & :Ghilhad terram ad ,Menaſſeh tribum dimidiam
[b] חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ
: Domini cœtus omnis dixerunt Sic : dicendo ,eis cum
אִתָּם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמְרוּ כֹּל [c] עֲדַת יְהוָה 16
Deum in ‖ eſtis præuaricati quam ,iſta præuaricatio * Quæ
מָה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי
vos *ædificando in* ‡ ;Dominum poſt à ‡ hodie *reuertendū ad* † ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה [d] בִּבְנוֹתְכֶם
‡ Dominum in ‖ hodie *vos rebellandum ad* * , altare vobis
לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה׃
non qua , Pehor *peruerſitas* † nobis parum An
הַמְעַט־לָנוּ אֶת־[e] עֲוֺן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־ 17
plaga fuit & : hanc diem adv ſque *ea* ab mundati ſumus
הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף
poſt à ‡ hodie auertemini vos Et ‡ Domini cœtu in
בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְאַתֶּם [f] תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי 18
,Dominum *in* * hodie rebellabitis vos ,erit & : Dominum
יְהוָה וְהָיָה אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה
.*ira ferueſcet* Iſrael cœtum totum in cras &
וּמָחָר אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף׃
,veſtræ poſſeſſionis terra eſt immunda ſi quidem Et
וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם 19
qua † , Domini poſſeſſionis terram ad vobis tranſite
עִבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר
apprehendimini ‖ & : Domini tabernaculum *ibi* habitat
שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ
ne nobis † & ;rebelletis ne Dominum *in* * &,noſtrûm medio in
בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ אַל־
altare præter , altare vobis *vos ædificando in* ,*ſitis rebelles* ‡
תִּמְרֹדוּ בִּבְנֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח

Domini

‡ principes
* principem
‖ per † ex
‡ tribubus
‡ quiſque
נשׂא [a]
‡ erant
חצה [b]
יעד [c]
* eſt
‖ contra
† vt auertamini
‡ ne eatis
‡ cùm ædificaueritis
בנה [d]
* vt rebelletis
‖ contra
† eſt cum iniquitate
עוה [e]
‡ ne eatis
שׁוב [f]
* contra
Iraſcetur.
in qua
‖ poſſeſſiones accipite
* contra † à
‡ deficiatis ædificando

Digitized by Google

Zerach filius Hacban Nónne .noſtri Dei Domini
20 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ הֲלוֹא עָכָן בֶּן־זֶרַח
omnem *ſuper* & ,anathemate in præuaricationem eſt præuaricatus — contra
מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל־כָּל־
obiit non vnus vir ipſe & ſira fuit Iſrael cœtum
עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קָצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גָוַע
,Ghad filii & ,Reuben filii reſponderunt Et[a] .*ſua peruerſitate in* — tantum propter iniquitatem ſuam.
21 בַּעֲוֹנוֹ׃ וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד — [a] עָנָה
millium *capita* ‡ ad ſunt locutíque :Menaſſeh *virga* † dimidia & — † tribus ‡ principes
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי
Deorum *Deus* ‡ ,Dominus Deorum *Deus* ‡ .Iſrael — ‡ Fortis
22 יִשְׂרָאֵל׃ אֵל אֱלֹהִים יְהוָה אֵל אֱלֹהִים
ſi ,cognoſcet ipſe Iſrael & ,*cognoſcens* * ipſe Dominus — * cognoſcit
יְהוָה הוּא יֹדֵעַ וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־
nos ſerues ne) Dominum in *præuaricatione in* † ſi & ,*rebellione in* ‖ — ‖ propter rebellionem egimus, † propter præuaricationem ‡ Vt ædificaremus
בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה [b]אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ
reuertendum ad ‡ ,altare nobis *ædificandum Ad* ‡ (.hac die
23 הַיּוֹם הַזֶּה׃ [c]לִבְנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב — [b] יָשַׁע [c] בָּנָה
illud ſuper *aſcendere faciendum ad* † ſi & ,Dominum poſt a ‖ — § vt auerteremus † ad immolandum ‖ ne iremus
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־[d]לְהַעֲלוֹת עָלָיו
ſacrificia illud ſuper faciendum ad ſi & ‡*munus* & ,*aſcenſionem* ‡ — [d] עָלָה ‡ holocauſtum & ſacrificium
עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי
.requirat ipſe Dominus ,pacificorum
שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃
,hoc fecimus *verbo à ſollicitudine præ* ‡ non ſi Et — ‡ timore huius rei
24 וְאִם־לֹא מִדְּאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת
:dicendo ,noſtris filiis veſtri filii dicent Cras :dicendo
לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר
? Iſrael Deo Domino & ,vobis Quid
מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
vos inter & ,nos inter Dominus dedit terminum Et — בינינו
25 וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם
vobis ‡ non :Iarden Ghad filii & ,Reuben filii — ‡ eſt
בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם
,noſtros filios veſtri filii facient ceſſare & :Domino in pars
חֵלֶק בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בְּנֵינוּ
.Dominum *timendum* non ad — vt non timeant
לְבִלְתִּי [e]יְרֹא אֶת־יְהוָה׃ — [e] יָרֵא
,altare ædificando ,nobis nunc Faciamus ,diximus Et
26 וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ

non

Digitized by Google

pro holocauſto † pro ‡ Sed vt ſit teſtis עוֹד [a]

ipſe teſtis Quia ‡ .ſacrificio † nec aſcenſioni non

לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ כִּי עֵד הוּא 27

‡ generationem noſtram

nos poſt noſtras generationes ‡ inter & , vos inter & nos inter

בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ

* vt ſeruiamus ‖ coram eo in holocauſtis

, noſtris aſcenſionibus in eius facies ad ‖ Domini ſeruitutem ſeruiendum ad*

לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ

dicant non & ; noſtris pacificis in & , noſtris ſacrificiis in &

וּבִזְבָחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ

‡ eſt

.Domino in pars vobis ‡ Non , noſtris filiis cras veſtri filii

בְנֵיכֶם מָחָר לְבָנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃

ſi

ad & , nos ad dixerint cum , erit Et : diximus Et

וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ וְאֶל־ 28

ſimilitudinem דּוֹר [b] בָּנָה

exemplar Videte : dicemus & , cras noſtras generationes

דֹּרֹתֵינוּ [b] מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית

† pro holocauſto, עָשָׂה [d]

aſcenſioni † non , noſtri patres fecerunt quod Domini altaris

מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־[d]עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה

‡ pro ‡ ſed vt * ſit

.vos inter & nos inter ipſum * teſtis quia ‡ , ſacrificio ‡ nec

וְלֹא לְזֶבַח כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃

‖ vt rebellemus

, Dominum in rebellandum ad ‖ , nobis à , nobis Abſit

חָלִילָה לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה 29

† vt auertamur ‡ ne eamus

ædificando Dominum poſt à ‡ , hodie reuertendum ad † &

וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת

‡ pro holocauſto, pro oblatione, & pro

Domini altare præter , ſacrificio & , muneri , aſcenſioni ‡ altare

מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְּבַד מִזְבַּח יְהוָה

* eſt ante tabernaculum

.eius tabernaculi facies ad * quod , noſtri Dei

אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃

‖ Audierunt autem † principes יָעַר [e] ‡ erant,

capita & , cœtus prælati † & , ſacerdos Pinechas audiuit Et ‖

וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי [e] הָעֵדָה וְרָאשֵׁי 30

quæ verba ‡ ſecum qui Iſrael millium

אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר

: Menaſſeh filii & , Ghad filii & , Reuben filii ſunt locuti

דִּבְּרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה

‡ placuit

.eorum oculis in fuit bonum ‡ &

וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃

filios ad ſacerdotis Elhazar filius Pinechas Dixitque

וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־בְּנֵי־ 31

Hodie : Menaſſeh filios ad & , Ghad filios ad & , Reuben

רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם

† ſit

non quod , Dominus † noſtri medio in quod nouimus

יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־

præuaricati

Digitized by Google

tunc ‡ iſtam præuaricationem Dominum *in* ‡ eſtis præuaricati

מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז

.Domini manu de Iſrael filios *eruiſtis*

הִצַּלְתֶּם[a] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃

prælati & , ſacerdotis Elhazar filius Pinechas eſt reuerſus Et

32 וַיָּשָׁב[b] פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִים

Ghilhad terra de ,Ghad filiis à & ,Reuben filiis à

מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד

eis retulerunt & :Iſrael filios ad Chenahan terram ad

אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם

,Iſrael filiorum oculis in *verbum fuit bonum* ‡ Et .verbum

33 דָּבָר׃ וַיִּיטַב[c] הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

,dixerunt non & , Iſrael filii Deo benedixerunt &

וַיְבָרֲכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ

:terram *corrumpendum ad exercitum* * ad eos *ſuper aſcendendum ad* ‡

לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ

.ea in *habitantes* † Ghad filii & ,Reuben filii *quaſ* ‖

אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד יֹשְׁבִים בָּהּ׃

,altare Ghad filii & ,Reuben filii vocauerunt Et

34 וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ

.Deus ‡ Dominus quòd ,nos inter *ipſum* ‡ teſtis quia

כִּי־עֵד הוּא בֵּינֹתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים׃

CAP. XXIII. כג

dedit requiem † poſtquam , *multis diebus à* ‖ fuit Et

1 וַיְהִי[d] מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ[e]

,circuitu à ‡ ſuis inimicis omnibus ab Iſrael Dominus

יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב

.dies in venit ‡ ,ſenuit Iehoſuah &

וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃

ſeius ſeniores ,Iſrael omnem Iehoſuah Vocauítque

2 וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְכָל־יִשְׂרָאֵל לִזְקֵנָיו

: eos ad dixitque ,eius *præfectos* ‡ & ,eius iudices & ,eius *capita* † &

וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם

vidiſtis Vóſque .dies in veni ,ſenui Ego

3 אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי[f] בַּיָּמִים׃ וְאַתֶּם רְאִיתֶם[g]

omnibus veſter Deus Dominus fecit quæ omnia

אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־

veſter Deus Dominus quia , *veſtris faciebus à* iſtis gentibus

הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

‡ contra

liberaſtis נָצַל[a]

principes

שׁוּב[b]

rem. ‡ placuit res

יָטַב[c]

‡ vt aſcenderent contra

* pugnam, vt diſperderent

‖ in qua

† habitant.

‡ eſt

עוּד

‖ poſt dies multos,

† requieſcere fecit

הָיָה נוּחַ[e]

‡ in

‡ &

† duces

‡ principes

בּוֹא רָאָה[f]

in conſpectu veſtro,

Digitized by Google

pugnat pro

.vobis pugnans ipſe

הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם׃

reſiduas gentes vobis feci cadere Videte

4 רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֶת־הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים

נָפַל

omnes & ,Iarden à ,veſtris tribubus hæreditatem in iſtas

הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה לְשִׁבְטֵיכֶם מִן־הַיַּרְדֵּן וְכָל־

feci diſperdere. vſque ad ‖ ab occaſu † propulſauit

.Solis ingreſſu ‖ magnum mare & ,ſuccidi quas ,gentes

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃

eas propulſabit † ipſe ,veſter Deus Dominus Et

5 וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם

‡ facie veſtra,

יָרַשׁ[d]

poſſeditis & ,veſtris faciebus ‡ à eas expulit & ,veſtris faciebus ‡ à

מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם

Dominus eſt locutus quemadmodum ,earum terram

אֶת־אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה

confortamini vt cuſtodiatis,

,cuſtodiendum ad * ,valde confortabimini Et .vobis veſter Deus

6 אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם׃ וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר

faciatis † quod eſt

עָשָׂה יָרַה[e]

,Moſeh legis libro in ſcriptum † omne faciendum ad &

וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה

‡ & non recedatis ‡ ad dexteram & ad ſiniſtram. Vt non ingrediamini inter * quæ remanẽt. ‖ nomen Dei

non Ad .ſiniſtra & dextra ‡ ea ab recedendum non ad ‡

7 לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול׃ לְבִלְתִּי

,vobiſcum iſtas reſiduas * ,iſtas gentes in ingrediendum

בוֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם

,iuretis neque ,commemoretis non earum deorum nomine in ‖ &

וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ

שָׁחָה[g]

.eis vos incuruetis neque ,eis ſeruiatis neque

וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם׃

† Sed

ſicut ,adhæreatis veſtro Deo Domino in Quinimo †

8 כִּי אִם־בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר

.hanc diem ad vſque feciſtis

עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

facie veſtra

, magnas gentes veſtris faciebus à Dominus expulit Et

9 וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים

‡ fortes, * quiſquam ‖ conſpectu veſtro

ad vſque veſtris faciebus ‖ in vir * ſtetit non vos & : oſſeas ‡ &

וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא־עָמַד אִישׁ בִּפְנֵיכֶם עַד

perſequetur vobis ex vnus Vir .hanc diem

10 הַיּוֹם הַזֶּה׃ אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם יִרְדָּף־

† pugnat pro

,vobis pugnans † ipſe , veſter Deus Dominus quia , mille

אֶלֶף כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם

cuſtodite

valde cuſtodimini Et .vobis eſt locutus ſicut

11 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד

Digitized by Google

,veſtrum Deum Dominum diligendum ad ,veſtris animabus
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
reſiduo in † adhæſeritis & ,fueritis auerſi auertendo ſi Quia
12 כִּי אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם בְּיֶתֶר
,vobiſcum iſtarum reſiduarum iſtarum gentium
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם
,eis in † fueritis ingreſſi & ,eis in † contraxeritis affinitatem &
וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם
addet non quod ſcietis ‡ Sciendo : vobis in ‡ ipſi &
13 וְהֵם בָּכֶם׃ יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף
iſtas gentes expellendum ad * veſter Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
offendiculum & ,laqueum in † vobis erunt & ‖ veſtris faciebus ‖ à
מִלִּפְנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם [h] לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ
,veſtris oculis in ſpinas in ‡ & ,veſtris lateribus in flagellum in &
[k] וּלְשֹׁטֵט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים בְּעֵינֵיכֶם
,iſta optima humo deſuper * vos diſperdere ‡ donec
עַד אֲבָדְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת
,veſter Deus Dominus vobis dedit quam
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
terræ vniuerſæ via in † hodie vadens ‖ ego ecce Et
14 וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל־־הָאָרֶץ
quod ,veſtra anima tota in & ,veſtro corde toto in ſcietis &
וִידַעְתֶּם בְּכָל־־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי
,optimis verbis omnibus ex vnum verbum cecidit non
לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים
omnia vos ſuper veſter Deus Dominus eſt locutus quæ
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל
,vnum verbum eis ex cecidit non ,vobis venerunt
[a] בָּאוּ לָכֶם לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃
,bonum verbum omne vos ſuper venit ſicuti ,erit Et
15 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב
adducet ſic ,vos ad veſter Deus Dominus eſt locutus quod
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא
vſque ,malum verbum omne vos ſuper Dominus
יְהוָה עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־הַדָּבָר [b] הָרַע עַד־
,iſta optima humo deſuper * vos cum diſperdere
הַשְׁמִידוֹ אוֹתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת
,veſter Deus Dominus vobis dedit quam
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

propter animas veſtras, vt diligatis
‖ reſiduis gentibus iſtis reſiduis iſtis quæ ſunt
† cum
‡ vobiſcum.
‡ ſcitote
* vt expellat
‖ facie veſtra ſed
† laqueus.
[h] פוח
[k] יקש
‡ ſpinæ
[k] שוט׳צרר
* diſperdas a à terra
‖ vado
† per viam
cognoſcetis
[a] בוא
donec
[b] רוע
diſperdat
* à terra

ª dum tráſgreſſi fueritis

,veſtri Dei Domini pactum *vos tranſgredimini In*

בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם 16

ſeruieritis & ,ambulaueritis & ;vobis præcepit quod

אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם

furor

ᶜ חָרָה

† contra

‡ è

naſus iraſcetur & ,eis vos incuruaueritis & ,alienis diis

אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם וְחָרָה אַף־

optima terra *deſuper* ‡ citò peribitis & ,vos *in* † Domini

יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה

.vobis dedit quam

אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם׃

CAP. XXIIII. כד

congregauit

Iſrael tribus omnes Iehoſuah *collegit* Et

וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל 1

duces

,eius *capita* ª ad & ,Iſrael ſeniores *ad* vocauitque ;Sechem in

שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשָׁיו

coram

facies ad ſteterúntque ,eius præfectos *ad* & , eius iudices *ad* &

וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי

Deo.

:populum omnem ad Iehoſuah Dixitque .*Dei*

הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם 2

Trans flumen

fluminis tranſitu In : Iſrael Deus Dominus dixit Sic

כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר

,Abraham pater Terach ,ſeculo à veſtri patres habitauerunt

יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם

.alienis diis ſeruierúntque ;Nachor pater &

וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃

ª tuli

‖ è loco qui eſt trans flumen,

› *fluminis tranſitu a* ‖ ,Abraham veſtrum patrem *cepi* ª Et

ᵈ לָקַח

וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר 3

ᵉ הָלַךְ

ᶠ רָבָה

וארבה

P

multiplicaui & ;Chenahan terram omnem in cum feci ambulare &

וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרְבֶּ

.Iſchac ei dedi & ,eius ſemen

אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן־לוֹ אֶת־יִצְחָק׃

‡ tradidique

dedi & ‡ :Heſau & ,Iahacob Iſchac ipſi dedi Et

וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן 4

vt poſsideret

Iahacob :eum *poſsidendum ad* ,Sehir montem Heſau ipſi

ᵍ יָרַשׁ

לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב

.Aegyptum deſcenderunt eius filii &

וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃

percuſſi & :Aharon & ,Moſeh Miſique

ʰ נָגַף

וָאֶשְׁלַח אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶגֹּף אֶת־ 5

Digitized by Google

poſtea & ,eius *interiore* in feci quemadmodum ,Aegyptum medio
מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר (עָשָׂה [i])
veſtros patres eduxi Et .vos eduxi
6 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם׃ וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם (יָצָא [k])
Aegyptii ſunt perſecuti & :mare ad veniſtis &, : Aegypto ex
מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם (cum curribus,)
.Suph mare ad equitibus in & , *curru in* veſtros patres poſt
אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף׃
caliginem poſuit & ,Dominum ad clamauerunt Et
7 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל (שׂוּם [l] Aegyptum,)
,mare eum ſuper adduxit & ,*AEgyptios* inter & , vos inter
בֵּינֵיכֶם׃ וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם
feci quæ veſtri oculi viderunt & :eum operuit &
וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי (כָּסָה [m] רָאָה [n])
,multis diebus *deſerto* * in habitaſtis & : Aegypto in (* ſolitudine)
בְּמִצְרָיִם וַתֵּשְׁבוּ בַמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים׃ (יָשַׁב [o])
habitantis Emoræi terram ad vos adduxi Et (ואביא)
8 וָאָבִאָה אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב ([p] trans)
eos *dedi* § & , vobiſcum pugnaueruntque ; Iarden *tranſitu in* (§ tradidi)
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם
eos deleui & ,eorum terram poſſediſtis & ,veſtra manu in
בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וָאַשְׁמִידֵם
rex Sippor filius Balac ſurrexit Et .*veſtris faciebus* à (facie veſtra.)
9 מִפְּנֵיכֶם׃ וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ (קוּם [b])
Bilham *ad* vocauit & miſitque :Iſrael in pugnauit & ,Moab
מוֹאָב וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְבִלְעָם
.vobis *maledicendum ad* ,Behor filium (vt malediceret)
בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם׃
benedicendo benedixit & ,Bilham ad audire nolui Et (ſed)
10 וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁמֹעַ לְבִלְעָם וַיְבָרֶךְ בָּרוֹךְ (אָבָה [c] † liberaui)
tranſiſtis Et .eius manu è vos *erui* † & ,vobis (נָצַל [d])
11 אֶתְכֶם וָאַצִּל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וַתַּעַבְרוּ אֶת־
vos *in* pugnauerunt & :Iericho ad veniſtis & ,Iarden (contra)
הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם
,Chenahanæus & ,Perizæus & ,Emoræus , Iericho *domini* (viri)
בַּעֲלֵי־יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי
dedique ; Iebuzæus & ,Chiuuæus ,Ghirghazæus & , Chittæus & (tradidique)
וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וָאֶתֵּן
veſtras facies ad miſit Et .veſtra manu in eos (ante vos)
12 אוֹתָם בְּיֶדְכֶם׃ וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־

f acie veſtra,
שנה [e]

reges duos ,*veſtris faciebus* à eos expulit & ,crabronem
הצרעה ותגרש אתם מפניכם [e] שני מלכי

Dedique . ,tuo arcu in neque ,tuo gladio in non ,Emoræi
האמרי לא בחרבך ולא בקשתך ׃ ואתן 13

in qua non laboraſtis,

non quas vrbes & ,*ea in laboraſti non qua* terram vobis
לכם ארץ אשר לא־יגעת בה וערים אשר לא־

non quæ oliueta & vineas ,eis in habitaſtis & ,ædificaſtis
[f] בניתם [g] ותשבו בהם כרמים וזיתים אשר לא־

בנה ישב [f]

comeditis,

,Dominum timete nunc Et, ,*comedentes vos* ,plantaſtis
נטעתם אתם אכלים ׃ ועתה [h] יראו את־יהוה 14

ירא [h]

remouete & ;veritate in & ,perfectione in ei ſeruite &
ועבדו אתו בתמים ובאמת והסירו את־

אמן [i]

trans flumen,

,*fluminis tranſitu in* veſtri patres ſeruierunt quibus ,deos
אלהים אשר עבדו אבותיכם בעבר הנהר

‡ eſt

‡ malum ſi Et .Domino ſeruite & ,Aegypto in &
ובמצרים ועבדו את־יהוה ׃ ואם [k] רע 15

רוע [k]

hodie vobis eligite ,Domino ſeruire veſtris oculis in
בעיניכם לעבד את־יהוה בחרו לכם היום

ſeruierunt quibus ,Deos ſiue ,ſeruiatis cui
את־מי תעבדון אם את־אלהים אשר־עבדו

Fuerunt trans flumen,

deos ſiue ,*fluminis tranſitu in* qui ,veſtri patres
אבותיכם אשר בעבר הנהר ואם את־אלהי

מעבר

ק

ego & *eorum terra in habitantes* ,*vos quorum* * ,Emoræi
האמרי אשר אתם ישבים בארצם ואנכי

*in quorum habitatis terra

populus reſpondit Et .Domino ſeruiemus ,mea domus &
וביתי נעבד את־יהוה ׃ [l] ויען העם 16

ענה [l]

vt derelinquamus

ſeruiendo ,Dominum *derelinquendo* à nobis Abſit ,dixit &
ויאמר חלילה לנו מעזב את־יהוה לעבד

,noſter Deus Dominus Quoniam .alienis diis
אלהים אחרים ׃ כי יהוה אלהינו 17

fecit

Aegypti terra è noſtros patres & , nos *faciens* aſcendere ipſe
הוא המעלה אתנו ואת־אבותינו מארץ מצרים

ſigna noſtris oculis in fecit qui & ,ſeruorum domo è
מבית עבדים ואשר עשה לעינינו את־[m] האתות

אות [m]

‖ per quam

ambulauimus *qua* ‖ ,via omni in nos cuſtodiuit &, iſta magna
הגדלות האלה וישמרנו בכל־הדרך אשר הלכנו

per quorum tranſiuimus medium,

earum-interiori in tranſiuimus quorum ,populis omnibus in & ,*ea in*
בה ובכל־העמים אשר עברנו בקרבם ׃

Emoræum & ,populos omnes Dominus Expulitque
ויגרש יהוה את־כל־העמים ואת־האמרי 18

Digitized by Google

ſeruiemus nos etiam *noſtris facibus* ? à terræ habitatorem § *facie noſtra,*

יושב הארץ מפנינו גם־אנחנו נעבד את־

Iehoſuah Dixitque noſter Deus ‡ ipſe quia , Domino ‡ eſt

19 יְהֹוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ

quia ,Domino ſeruire poteritis Non :populum ad

אֶל־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהֹוָה כִּי־

parcet non :*ipſe* † æmulator Deus , *ipſe* *ſancti* Deus ſanctus eſt, † eſt:

אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל־קַנּוֹא הוּא לֹא־ יִשָּׂא[a] נשא[a]

dereliqueritis Cum ‡ .veſtris peccatis atque *veſtro ſceleri* § ‡ veſtris ſceleribus

20 לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאותֵיכֶם ׃ כִּי תַעַזְבוּ אֶת־

malefaciet & ,ſe conuertet & ,*alienigenæ diis* * ſerui(e)ritis & ,Dominum § Si dimiſeritis * deo alieno,

יְהֹוָה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר[b] וְשָׁב וְהֵרַע שוב[b]

.vobis benefecerit poſtquam , vos conſumet & ,vobis ישב[c]

לָכֶם וְכִלָּה אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם ׃ ſed

quia ; Nequaquam : Iehoſuah ad populus Dixitque

21 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־

:populum ad Iehoſuah Dixitque .ſeruiemus Domino

22 יְהֹוָה נַעֲבֹד ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם

vobis elegiſtis vos quia ,vos *in vos* Teſtes eſtis contra

עֵדִים[d] אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־ עוד[d] vt ſeruiatis

nunc Et .Teſtes :dixerunt Et .ei *ſeruiendum ad* Dominum

23 יְהֹוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עֵדִים ׃ וְעַתָּה

:*veſtro interiori* ‖ in * qui *alienigenæ* ‡ deos remouete ‡ alienos * ſunt ‖ medio veſtri:

הָסִירוּ[e] אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם סור[e]

.Iſrael Deum Dominum ad veſtrum cor inclinate &

וְהַטּוּ[f] אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ׃ נטה[f]

noſtro. Deo Domino :Iehoſuah ad populus Dixeruntque

24 וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ

Iehoſuah *excidit* ‡ Et .*audiemus* † eius *voce in* ‖ & ,ſeruiemus ‖ voci † obediemus. ‡ percuſſit ‡ cum * præceptum,

25 נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ נִשְׁמָע ׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ

,*ſtatutum* * ei propoſuit & illa die in populo ‡ fœdus

בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא[g] וַיָּשֶׂם לוֹ חֹק שום[g]

verba Iehoſuah Scripſitque .Sechem in iudicium &

26 וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם ׃ וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדְּבָרִים

lapidem *cepit* & ,Dei legis libro in iſta tulit

הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר[h] תּוֹרַת אֱלֹהִים וַיִּקַּח[i] אֶבֶן ירה[h] לקח[i]

‡ quæ ,quercum ſubter ibi eum ſtatuit & , magnum ſtetit

גְּדוֹלָה וַיְקִימֶהָ[k] שָּׁם תַּחַת הָאַלָּה אֲשֶׁר קום[k]

omnem ad Iehoſuah Dixitque .Domini ſanctuario in

27 בְּמִקְדַּשׁ יְהֹוָה ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־

popu-

Digitized by Google

teſtimonium in nobis *in* erit iſte lapis Ecce : populum
העם הנה האבן הזאת תהיה־בנו לעדה
eloquia — quæ .*Domini* *dicta* omnia audiuit ipſe quia
כי־היא שמעה את כל־אמרי יהוה אשר
1 contra — fortè ne ,teſtimonium in vos *in* erit & : nobiſcum eſt locutus
דבר עמנו והיתה בכם לעדה פן־
contra — Iehoſuah Dimiſitque veſtrum Deum *in* negetis
28 תכחשון באלהיכם : וישלח יהושע את־
quemlibet — poſt : fuit Et .ſuam hæreditatem in *virum* populum
29 העם איש לנחלתו : ויהי אחרי
ſeruus ,Nun filius Iehoſuah eſt mortuus& ,hæc *verba*
מות — הדברים האלה וימת יהושע בן־נון עבד
Sepelieruntque .annorum decem & centum *filius* ,Domini
30 ſ eſt — יהוה בן־מאה ועשר שנים : ויקברו
ſ quæ ,Timnathſerach in ,eius hæreditatis termino in eum
אתו בגבול נחלתו בתמנת־סרח אשר
.Ghaas montis aquilone ab ,Ephraim monte in
בהר־אפרים מצפון להר־געש :
,Iehoſuah diebus omnibus Domino Iſrael Seruiuitque
31 ויעבד ישראל את־יהוה כל ימי יהושע
poſt dies prolongauerunt qui ,ſeniorum diebus omnibus &
וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי
,Domini opus omne cognouerunt qui & ,Iehoſuah
יהושע ואשר ידעו כל־מעשה יהוה
quæ ,Ioſeph oſſa Et .Iſrael ipſi fecerat quod
32 אשר עשה לישראל : ואת־עצמות יוסף אשר־
m עלה — ſepelierunt ,Aegypto ex Iſrael filii fecerunt aſcendere
העלו בני־ישראל ממצרים קברו
Iahacob acquiſierat quam ,agri parte in Sechem in
בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב
nummis — *agnellis* centum in ,Sechem patris Chamor filiis à
מאת בני־חמור אבי־שכם במאה קשיטה
n היה 1 fuiſſe — filius Elhazar Et .hæreditatem in Ioſeph filiis fuerunt &
33 ויהיו לבני־יוסף לנחלה : ואלעזר בן־
o מות — Pinechas Gibhath in eum ſepelierunt & ,eſt mortuus Aharon
אהרן מת ויקברו אתו בגבעת פינחס
.Ephraim monte in ei fuit datus qui ,eius filii
בנו אשר נתן־לו בהר אפרים :

Digitized by Google

שופטים

LIBER IVDICVM;

HEBRAICE SOPHTIM.

CAPVT I. א

ET

1 Iehoſuah mori poſt fuit
יְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ [a]
Iſrael filii interrogauerunt &
וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
aſcendet Quis : dicendo , *Domino in*
בַּיהוָה לֵאמֹר מִי־יַעֲלֶה
principio in Chenahanæum ad nobi.
לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי [b] בַּתְּחִלָּה
.aſcendet Iehudah :Dominus dixit Et *ſeum in* pugnandum ad
2 לְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה
Iehudah Dixitque .eius manu in terram dedi Ecce
3 הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
,meam ſortem in mecum Aſcende :ſuum fratrem Simhon ad
לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי בְגוֹרָלִי
tecum ego etiam ibo & :Chenahanæum *in* pugnabimus &
וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי וְהָלַכְתִּי גַם־אֲנִי אִתָּךְ
; Iehudah Aſcenditque ,Simhon eo cum *iuit* * & .tuam ſortem in
4 בְּגוֹרָלֶךָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃ [c] וַיַּעַל יְהוּדָה
:eorum manu in Perizæum & , Chenahanæum Dominus *dedit* &
וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם
.virorum millia decem ,Bezec in eos percuſſerunt &
וַיַּכּוּם [d] בְּבֶזֶק עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃
pugnauerunt & ,Bezec in Adonibezec ‡ inuenerunt Et
5 וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ

mortem
[a] הָיָה

Dominum,

[b] חָלַל

cum eo,

contra

* porrexit
[c] עָלָה
tradidit

[d] נָכָה
‡ dominū Bezec

in

Digitized by Google

campo.

.Perizæum & ,Chenahanæum percuſſerunt & eum in
בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי׃

o dominus Bezec,

,eum *poſt* ſunt perſecuti & ,Adonibezec ◦ Fugitque
נוס e — וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו 6
,eius manuum pollices abſciderunt & ,eum apprehenderunt &
וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת יָדָיו

† *Dominus Bezec,*

Septuaginta :Adonibezec † Dixitque .eius pedum &
וְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים 7
,abſciſis eorum pedum & ,eorum manuum pollicibus ,reges
מְלָכִים בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים

colligebant

ſic ,feci Sicut :mea menſa ſub *colligentes* *fuerunt*
עשה f — הָיוּ מְלַקְּטִים תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן

‡ reddidit
‡ in

,Ieruſalaim ‡ eum adduxerunt & .Deus mihi *rependit* ‡
בוא g — שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלִָם
Iehudah filii Pugnaueruntque .ibi eſt mortuus &
מות h — וַיָּמָת שָׁם׃ וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־יְהוּדָה 8

† contra
‡ aciem

os ad ‡ eam percuſſerunt & ,eam ceperunt & , Ieruſalaim *in* †
בִּירוּשָׁלִַם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־
.ignem in miſerunt ciuitatem & ,gladii
חֶרֶב וְאֶת־הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃
pugnandum ad Iehudah filii deſcenderunt poſtea Et
וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְהִלָּחֵם 9

* contra
‖ in monte , & in meridie, & in planicie.

.*planitiem & ,meridiem & ,montem* ‖ habitantem ,Chenahanæum *in* *
בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃

† perrexit
‡ qui habitabat

:Chebron in *habitantem* ‡ Chenahanæum ad Iehudah *iuit* † Et
וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן 10

‡ antea fuit

percuſſerunt & (Chiriatharbah *facies ad* ‡ Chebron nomen &)
וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ
.Talmai & ,Achiman & ,Seſai
אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי׃

perrexit

Debir nomen &) :Debir habitatores ad inde *iuit* Et
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי דְבִיר וְשֵׁם־דְּבִיר 11

‡ *fuit ciuitas literarum.*

, Qui : Caleb Dixitque (.Chiriathſepher † antea
פנה i — לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר 12
ei dabo & ,eam ceperit & , Chiriathſepher percuſſerit
נכה k — יַכֶּה אֶת־קִרְיַת סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ
eam cepit Et .vxorem in meam filiam Hachſah
בנה l — אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ 13

o qui genit

deditque :eo *ab* ‖ minor *,Caleb fratris Chenaz filius Hothniel
עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן־

ipſam veniendo in, fuit Et .vxorem in ſuam filiam Hachſah ei

14 לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ [m] וַיְהִי בְּבוֹאָהּ

ſedebat ‖ Et agrum ſuo patre à petendum ad* eum incitauit &

וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח

† tibi † Quid :Caleb ei dixitque :aſino deſuper

מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃

terram quia :benedictionem mihi Da :ei Dixitque

15 וַתֹּאמֶר לוֹ [n] הָבָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ

dedit & :aquarum ſcaturigines ‡ mihi dabis ‡ & :mihi dediſti meridiei †

הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי [o] גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־

ſcaturigines & ſuperioris partis ſcaturigines * Caleb ei

לָהּ כָּלֵב אֵת גֻּלֹּת [p] עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת

aſcenderunt Moſeh ſoceri Cheni filii Et ainferioris partis

תַּחְתִּית׃ וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ

16 ,Iehudah deſertum ‖ Iehudah filiis cum Palmarum ciuitate de

מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה

.populo cum habitauit & ,iuit ‡ & : Harad meridie in † quod

אֲשֶׁר בְּנֶגֶב עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם׃

percuſſerunt & ,ſuo fratre Simhon cum Iehudah iuit Et

17 וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת־שִׁמְעוֹן אָחִיו וַיַּכּוּ

:eam interfecerunt & :Sephath habitatorem Chenahanæum

אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ

Cepitque .Chorman ‡ ciuitatis nomen vocauit &

18 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה׃ וַיִּלְכֹּד

,Aſchelon & ,eius terminum & ,Hazzah Iehudah

יְהוּדָה אֶת־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן

.eius terminum & ,Hechron & ,eius terminum &

וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ׃

poſſedit & ;Iehudah cum Dominus Fuitque

19 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־

quia ,vallis habitatores expellendum ad non quia montem

הָהָר כִּי לֹא [q] לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־

Caleb ipſi Dederúntque .eis † ferrei currus

20 רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃ וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־

inde expulit & :Moſeh eſt locutus ſicut ; Chebron

חֶבְרוֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם אֶת־

habitatorem Iebuſæum Et .Hanac filios tres

21 שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב

habitauit & ; Biniamin filii expulerunt non Ieruſalaim

יְרוּשָׁלִַם לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֵּשֶׁב

Iebu-

cùm pergeret ipſa, & inſtigauit

[m] צָנַח

* vt peteret

‖ deſcendit de

† eſt

[n] יָהַב

† dedaſti

‡ da

‡ fontes

[o] גָּלַל

* fontes ſuperiores, & fontes inferiores.

[p] עָלָה

‖ in

† eſt

‡ perrexit.

eos

‡ anathema.

erat expellere

[q] יָרַשׁ

‡ ſunt

diem ad vſque Ieruſalaim in Biniamin filiis cum Iebuſæus
הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן בִּירוּשָׁלָ͏ִם עַד הַיּוֹם
ipſi etiam ,Ioſeph domus aſcenderunt Et .hanc
ᵃ עלה הַזֶּה׃ ᵃ וַיַּעֲלוּ בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם 22
* in † fuit — fecerunt exploraſſ Et .eis cum ‡ Dominus & ,Bethel *
ᵃ תור בֵּית־אֵל וַיהוָה עִמָּם׃ ᵃ וַיָּתִירוּ 23
‡ fuit — (.Luz antea vrbis nomen &) : Bethel in ,Ioſeph domus
בֵית־יוֹסֵף בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוּז׃
,vrbe ex egredientem virum cuſtodes viderunt Et
ᵃ ראה וַיִּרְאוּ הַשֹּׁמְרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר 24
,vrbis introitum quæſo nobis Oſtende ei dixerúntque
וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־מְבוֹא הָעִיר
eis oſtendit Et ,miſericordiam tecum faciemus &
arie — וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ חָסֶד׃ וַיַּרְאֵם אֶת־ 25
:gladii ore ad vrbem percuſſerúntque ,vrbis introitum
ᵃ נכה מְבוֹא הָעִיר ᵃ וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר לְפִי־חָרֶב
.dimiſerunt eius familiam omnem & ,virum &
וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁלֵּחוּ׃
† perrexit ‡ in — ,vrbem ædificauit & :Chitthim terram‡ vir iuit † Et
ᵃ בנה וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים ᵃ וַיִּבֶן עִיר 26
‡ eſt — diem ad vſque eius nomen ‡ hoc ;Luz eius nomen vocauit &
וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם
,Bethſean Menaſſeh expulit non Et .hanc
ᵇ ירש הַזֶּה׃ וְלֹא־ᵇהוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן 27
oppida — habitatores & ,eius filias & ,Tahanach & ,eius filias &
ישבי וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵ
ק — & ,Iibleham habitatores & ,eius filias * & ,Dor
* oppida — דּוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־
‡ oppida — ;eius filias ‡& ,Meghiddo habitatores & ;eius filias ‡
בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
† cœpitque — .ipſa terra in habitare Chenahanæus voluitque†
ᶜ יאל ᶜ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃
Chenahanæum poſuit & ,Iſrael eſſet roboratus cum ,fuit Et
ᵈ היה שום ᵈ וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי 28
tributarium — Ephraim Et .eum expulit non expellendo ſed ; tributum ad
לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ וְאֶפְרַיִם 29
,Ghazer in habitantem Chenahanæum expulit non
medio — לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר
.Ghazer in eius interiore in Chenahanæus habitauit ſed
וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגָזֶר׃

Digitized by Google

& , Chitron habitatores expulit non Zebulun
30 זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן וְאֶת־
, eius interiore in Chenahanæus habitauit ſed , Nahalol habitatores — medio
יוֹשְׁבֵי נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ
expulit non Aſer . tributum in fueruntque — tributarii.
31 וַיִּהְיוּ לָמַס׃ אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת־ — מַס [f] יָרַשׁ [g]
, Achlab & , Sidon habitatores & , Hacho habitatores
יוֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב
. Rechob & , Aphic & , Chelban & , Achzib &
וְאֶת־אַכְזִיב וְאֶת־חֶלְבָּה וְאֶת־אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב׃
habitatorum ‖ Chenahanæi interiore in Aſer habitauit Et — medio ‖ habitatoris
32 וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי
expulit non Naphthali . eum expulit non quia . terræ
33 הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ
: Bethhanath habitatores & , Bethſemes habitatores
אֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת
: terræ habitatorum Chenahanæi interiore in habitauit ſed — medio Chenahanæorum
וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
eis erant Bethhanath & , Bethſemes habitatores &
וְיֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם
Dan filios Emoræus oppreſſerunt ‖ Et . tributum in * — * tributarii. ‖ compulerunt Emoræi
34 לָמַס׃ וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן
. vallem in deſcendere ei dederat † non quia ; montem ad — † permiſerat eis vt deſcenderent
הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוֹ לָרֶדֶת לָעֵמֶק׃ — יָרַד [h]
Cheres monte in habitare Emoræus Cœpitque — וָאַל [i] יָשַׁב [k]
35 וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת בְּהַר־חֶרֶס
, Ioſeph domus manus eſt aggrauata & ; Sahalbim in & , Aiſlon in
בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף
aſcenſu ab † Emoræi terminus Et . tributum in fuerunt & — † erat
36 וַיִּהְיוּ לָמַס׃ וּגְבוּל הָאֱמֹרִי מִמַּעֲלֵה — הָיָה [l]
. ſuprà & , petra à , ſcorpionum
עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע וָמָעְלָה׃

CAP. II. ב

ad Ghilgal de Domini angelus aſcendit Et
1 וַיַּעַל [m] מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־ — עָלָה [m]
, Aegypto ex vos feci Aſcendere : dixit & , Bochim ‡ — ‡ flentes
הַבֹּכִים [n] וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם — בָּכָה [n]
iuraui quam ‡ , terram in vos Introduxi & — ‡ ſuper
וָאָבִיא [o] אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי — בּוֹא [o]

Digitized by Google

meum pactum faciam irritum Non : dixi & veſtris patribus
לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר[p] בְּרִיתִי

פּוּר [p]
* æternum,
‖ ferietis

pactum exſcindetis ‖ non vos Et ſæculum * in vobiſcum
2 אִתְּכֶם לְעוֹלָם ׃ וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית

† cum

: diruetis eorum altaria : huius terræ habitatoribus †
לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם[q] תִּתֹּצוּן

נָתַץ [q]
† obed. ſtis voci meæ

feciſtis hoc cur meæ voce in audiſtis † non &
וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת עֲשִׂיתֶם ׃

facie veſtra

veſtris faciebus à eos expellam Non dixi etiam Et
3 וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם

vobis erunt eorum dii & lateribus in vobis erunt ſed
וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים[a] וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם

צָדַד [a]
cùm loqueretur angelus

Domini angelum loqui ſecundum fuit Et laqueum in
4 לְמוֹקֵשׁ[b] ׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־

יָקַשׁ [b]

eleuauerunt & Iſrael filios omnes ad hæc verba
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ[c]

נָשָׂא [c]

Vocaueruntque fleuerunt & ſuam vocem populus
5 הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ ׃ וַיִּקְרְאוּ

‡ flentium.

ibi immolauerunt & : Bochim ‡ ipſius loci nomen
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים[d] וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם

בָּכָה [d]

abierunt & populum Iehoſuah dimiſit Et Domino.
6 לַיהוָה ׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ

vnuſquiſque

poſſidendum ad ſuam hæreditatem ad vir Iſrael filii
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת[e]

יָרַשׁ [e]

omnibus Domino populus Seruieruntque terram.
7 אֶת־הָאָרֶץ ׃ וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל

qui ſeniorum diebus omnibus & Iehoſuah diebus
יְמֵי[f] יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר

יוֹם [f]

omne viderunt qui Iehoſuah poſt dies prolongauerunt
הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ[g] אֵת כָּל־

רָאָה [g]

Iſraeli fecit quod magnum Domini opus
מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל ׃

Domini ſeruus Nun filius Iehoſuah eſt mortuus Et
8 וַיָּמָת[h] יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה

מוּת [h]
vir

eum ſepelierunt Et annorum decem & centum filius
9 בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים[i] ׃ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ

שָׁנָה [i]

Ephraim monte in Heres Thimnath in eius hæreditatis termino in
בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרָיִם

generatio omnis etiam Et Ghahas montis aquilone ab
10 מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ ׃ וְגַם כָּל־הַדּוֹר

illa

Digitized by Google

alia generatio ſurrexitque ſuos patres ad ſunt collecti illa — *congregatus eſt*
הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר — קוּם

etiam & ,Dominum nouerunt non qui , eos poſt
אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־

filii Feceruntque .Iſraeli fecit quod *factum* — opus
11 הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־ — עָשָׂה

ſeruierunt & ,Domini oculis in malum Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־

,ſuorum patrum Deum Dominum dereliquerunt Et .Bahalim
12 הַבְּעָלִים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם

poſt iuerunt & ,Aegypti terra è eos *educentem* — qui eduxerit
הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי — יָצָא

,eorum *circuitus* † qui ,populorum diis è ,alienos deos — † erant in circuitu
אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם

.Dominum irritauerunt & ,eis ſe incuruauerunt &
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ — שָׁחָה

,Bahal ſeruierunt & ,Dominum Dereliqueruntque
13 וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל

,Iſrael in *Domini *naſus* eſt iratus Et .Aſtharoth & — furor * contra
14 וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל — חָרָה

eos *vendidit* ‖ & ,eos diripuerunt ⁎ :diripientium manu in eos *dedit* & — tradidit ‖ vendiderunt
וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם — שָׁסָה

vltrà potuerunt non & ,circuitu à † eorum inimicorum manu in — † in
בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד — שָׁסַס

,egrediebantur *quò omni In .ſuorum inimicorum facies in* ſtare — eorum inimicis ſuis. Quocunque
15 לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃ בְּכֹל אֲשֶׁר יָצְאוּ

eſt locutus ſicuti ,malum in eos *in* erat Domini manus — & contra
יַד־יְהוָה הָיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר

fuit anguſtia & : eis Dominus iurauit ſicut & ,Dominus — anguſtia affecti ſunt
יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם וַיֵּצֶר — יָצַר

,Iudices Dominus ſuſcitauit Et .valde *eis*
16 לָהֶם מְאֹד׃ וַיָּקֶם יְהוָה שֹׁפְטִים

etiam Et .eos diripientium manu è eos ſeruauerunt &
17 וַיּוֹשִׁיעוּם מִיַּד שֹׁסֵיהֶם׃ וְגַם

poſt ſunt fornicati *quia* ‖ ,audierunt non ſuos iudices *ad* — ‖ ſed
אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא שָׁמֵעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי

cito receſſerunt *:eis* ſe incuruauerunt & ,alienos deos
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר — שָׁחָה סוּר

audiendum ad ,eorum patres ambulauerant *qua* † via de — † per quam ⁎ ⁎ ⁎ audirent
מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ

præ-

cùm Et .ſic fuerunt non ,Domini præcepta

18 מִצְוֹת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ וְכִי־

cum Dominus erat & ,iudices eis Dominus ſuſcitaret

הֵקִים יְהוָה לָהֶם שֹׁפְטִים וְהָיָה יְהוָה עִם־

diebus omnibus eorum inimicorum manu è eos ſeruabat & ,iudice

הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי

eorum *gemitu* à Dominus miſerebatur quia ; iudicis

הַשּׁוֹפֵט כִּי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם

,erat Et eorum *contritorum &* ,*eos opprimentium facie* à †

19 מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם וְדֹחֲקֵיהֶם׃ וְהָיָה

ſuis patribus præ corrumpebant ſe & ,reuertebantur ,*iudicem mortuo in* ‡

בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם

,eis ſeruiendo ,alienos deos poſt eundo ad

לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם

ſuis actibus de faciebant cadere non eis ſe incuruando &

וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם לֹא הִפִּילוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם

Domini *naſus* eſt iratus Et .dura ſua via de &

20 וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה

iſta gens ſunt transgreſſi quòd eo Pro :dixit & ,Iſrael in

בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה

non & ,eorum patribus præcepi quod meum pactum

אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא

addam non ego Etiam :meæ voci obedierunt

21 שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ גַּם־אֲנִי לֹא אוֹסִיף

quas gentibus de ,eorum *faciebus* à *virum* expellendum ad

לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־

eis in tentare Pro † .eſt mortuus & ,Iehoſuah dimiſit

22 עָזַב יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃ לְמַעַן נַסּוֹת בָּם

,Domini viam *ipſi cuſtodientes num* ‡ ,Iſrael

אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים הֵם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה

.non an ,eorum patres ſeruauerunt ſicut ,*eis in ambulandum ad* ‡

לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃

non ad ∘ ,iſtas gentes Dominus dimiſit Et

23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי

.Iehoſuah manu in eas *dedit* ‖ non & :citò eas *expellendum*

הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא נְתָנָם בְּיַד־יְהוֹשֻׁעַ׃

CAP. III.

tentandum ad ‖ ,Dominus dimiſit quas ,gentes ∘ iſtæ Et

1 וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת

in eis

---

[y] צוה

[a] קום

gemitus
† propter oppreſſores eorũ,
& contritores
‡ mortuo iudice,

‡ deteriùs agebant quàm patres eorum, vt ſupra

[b] שוב [c] הלך

[d] נפל
ſtudia

quemquam à facie

[e] יסף [f] ירש

[g] מות

† Vt tentem per eas
‡ viam cuſtodiant

[h] נסה

‡ vt ambularent per eam,

[i] ינח

∘ vt non expelleret
‖ tradidit

∘ ſunt
‖ vt tentaret

Digitized by Google

nouerant non qui omnes Iſrael *eis in* — per eas

בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֵת

ſcire pro ‖ Tantùm Chenahan *prælia* * omnia — * bella ‖ vt ſcirent

2 כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ רַק לְמַעַן דַּעַת — יָדַע

tantum *prælium* † eos docere Iſrael filiorum generationes — † bellum

דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק — דּוֹר

ſatrapas Quinque ea cognouerant non antea qui

3 אֲשֶׁר־לְפָנִים לֹא יְדָעוּם׃ חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי — פָּנָה

Chiuuæum & Sidonium & Chenahanæum omnem & Peliſtim

פְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי

ad vſque Chermon Bahal monte à *Libanum montem* habitantem — in monte Libano:

יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד

eis in tentandum ad ‖ Fueruntque Chamath *ingrediendum* — introitum ‖ vt tentaret per eas

4 לְבוֹא חֲמָת׃ וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת בָּם אֶת־ — הָיָה נָסָה

Domini præcepta audirent verùm *ſciendum ad* † Iſrael — † vt ſciret

יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה

Moſeh *manu in* ‡ eorum patribus præcepit quæ — צִוָּה

אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃

Chenahanæi *interiore** in habitauerunt Iſrael filii Et — ‡ per manum * medio

5 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי

Iebuzæi & Chiuuæi & Perizæi & Emoræi & Chittæi

הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

& vxores in ſibi eorum filias Acceperuntque

6 וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־ — לָקַח

eorum diis ſeruieruntque eorum filiis dederunt ſuas filias

בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃

oculis in malum Iſrael filii Feceruntque

7 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי — עָשָׂה רוּעַ

ſeruierunt & ſui Dei Domini ſunt oblitique Domini

יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ

Lucis & Behalim

אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃

eos vendidit & Iſrael *in* ‖ Domini *naſus* * eſt iratus Et — * Furor ‖ contra

8 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם — חָרָה

Naharaim ‡ Aram regis Riſhathaim † Chuſcan manu in — † *impietatum duarum* ‡ *duorum fluminum*

בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרַם נַהֲרָיִם

Octo Riſhathaim Chuſcan Iſrael filii ſeruieruntque

וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה

Dominum ad Iſrael filii clamauerunt Et annos

9 שָׁנִים׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה

ſuſ-

Digitized by Google

קוּם ישׁע[b]
,Iſrael filiis ſeruatorem Dominus ſuſcitauitque
וַיָּקֶם[a] יְהוָה[b] מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
Caleb fratris Chenaz filius Hothniel : eos ſeruauit &
וַיּוֹשִׁיעֵם אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב
,Domini ſpiritus eum ſuper fuit Et .illo ab minoris
10 הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ ׃ וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה

tradiditque
deditque ,bellum ad eit egreſſusque :Iſrael iudicauit &
וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן

† impietatum duarum
regem Riſhathaim † Chuſcan eius manu in Dominus
יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ

עזז[c]
.Riſhathaim Chuſcan ſuper eius manus eſt roborata & :Aram
אֲרָם וַתָּעָז[c] יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם ׃

מות[d]
eſt mortuus & :annis quadraginta terra Quieuitque
11 וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיָּמָת[d]

יסף[e]
Iſrael filii addiderunt Et .Chenaz filius Hothniel
12 עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז ׃ וַיֹּסִפוּ[e] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

vt facerent
רוע[f]
Dominus confortauit & :Domini oculis in malum *faciendum ad*
לַעֲשׂוֹת הָרַע[f] בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה

contra
‖ propterea
quòd *ſuper* ‖ ,Iſrael *ſuper* Moab regem Heglon
אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־
.Domini oculis in malum fecerant
עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה ׃
,iuit & :Hamalec & ,Hammon filios ſe ad collegit Et
13 וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ

נכה[g]
.Palmarum vrbem poſſederunt & ,Iſrael percuſſit &
וַיַּךְ[g] אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים ׃
,Moab regi Heglon Iſrael filii Seruieruntque
14 וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב
Iſrael filii clamauerunt Et .annos octodecim
15 שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ſeruatorem eis Dominus ſuſcitauitque : Dominum ad
אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ

qui dextera manu nihil efficiebat, ſed ſiniſtra:
‖ per manum
obturatum virum ,Iemini filii Ghera filium Ehud
אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר
munus eius *manu in* ‖ Iſrael filii miſeruntque :*ſua dextera manu*
יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה

עשׂה[h]
,gladium Ehud ſibi fecit Et .Moab regi Heglon
16 לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב ׃ וַיַּעַשׂ[h] לוֹ אֵהוּד חֶרֶב

* *erant acies duæ:* ‖ ſe eo
פה[i]
eum ‖ accinxit & ;eius longitudo cubitus :*ora* *duo* * ei &
וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת[i] גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אֹתָהּ

deſub G

Digitized by Google

.ſuum dextrum femur ſuper *ſuis veſtibus deſub*
מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃
:Moab regi Heglon munus *fecit appropinquare* Et
17 וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב
quemadmodum ‖ ,fuit Et .valdè *pinguis* * vir ‡ Heglon &
18 וְעֶגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
populum dimiſit & *,munus* *facere appropinquare complevit*
כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם
.*dolaturis* ‡ à eſt reuerſus ipſe Et .munus *ferentes* †
19 נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ וְהוּא [a]שָׁב מִן־הַפְּסִילִים
te ad mihi *arcani* * Verbum :dixit ,Ghilghal *cum* ‡ quæ
אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ
ſtantes omnes eo *deſuper* ‖ ſunt egreſſi Et .Sile :dixit Et .rex ô
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר [b]הָס וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים
ſedebat ipſe & :eum ad eſt egreſſus Ehud Et .eum *ſuper*
20 עָלָיו׃ וְאֵהוּד בָּא אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב
:Ehud Dixitque .*ipſi* ſoli ei ‡ quod ,*refrigerii* * cœnaculo in
[c]בַּעֲלִיַּת [d]הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵהוּד
.ſolio *deſuper* ‡ ſurrexit Et .te ad mihi † Dei verbum
דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ [e]וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא׃
gladium *cepit* ‡ & ,ſuam ſiniſtram manum Ehud Miſitque
21 וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ [f]וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב
.eius ventrem in eum infixit & ,ſuo dextro femore *deſuper* *
מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃
ſe clauſit & ,*laminam* poſt capulus etiam eſt ingreſſus Et
22 וַיָּבֹא גַם־[g]הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר
gladium *eduxerat* ‡ non quia ; *laminam* propter adeps
הַחֵלֶב בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב
Ehud eſt egreſſus Et .*effuſio ſtercoris* ‡ exiuit & :eius ventre è
23 מִבִּטְנוֹ וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה׃ וַיֵּצֵא אֵהוּד
.ſera obfirmauit & ,ſe pro cœnaculi fores clauſit & ,veſtibulum per
הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל׃
,viderunt & ,ſunt ingreſſi *eius* † ſerui & ,eſt egreſſus ipſe Et
24 וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו [h]בָּאוּ [i]וַיִּרְאוּ
Certè :dixerunt & :obſeratæ cœnaculi fores ecce &
וְהִנֵּה דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת וַיֹּאמְרוּ אַךְ
.*refrigerii* *conclaui in* *ſuos pedes* *ipſe* *tegens*
[k]מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה׃
aperiens ‖ ipſe non ecce & :*pudefieret ad uſque* * expectauerunt Et
25 וַיָּחִילוּ עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹּתֵחַ
fores.

ſub veſte ſua
Obtulitque
‡ erat * craſſus ‖ oblato munere,
† qui detulerat ‡ lapidicinis
[a] שׁוּב
‡ erant in * ſecretum eſt
‖ ab
[b] הַסָּה
iuxta
‡ erat * æſtiuo,
[c] עָלָה [d] קָרַר
† eſt ‡ de
[e] קוּם
‡ tulit
[f] לָקַח
* à
ferrum,
[g] נָצַב
ferrum; ‡ exiciat gladium
‡ ſtercus.
† regis
[h] בּוֹא [i] רָאָה
ventris deponit onus in cœnaculo æſtiuo.
[k] סוּךְ
* donec tardaret ‖ aperiebat

e clauem,

:aperuerunt & aperiorium e ceperunt & : cœnaculi fores
דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ

|| ceciderat
מוּת

.mortuus terram in cadens || eorum dominus ecce &
וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת ׃

dum tardarent illis

tranſiuit ipſe & eos tardare ad uſque euaſit Ehud Et
26 וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר

✝ lapidicinas, ‡ condenſum ſaltum.

,fuit Et .Sehirath ‡ in euaſit & ,dolaturas ✝
27 אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִירָתָה ׃ וַיְהִי

‡ dum ingrederetur,

:Ephraim monte in tuba in clanxit & ,eum ingrediendo in ‡
בְּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרָיִם

ipſe & ,monte de Iſrael filii eo cum deſcenderúntque
וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא

ante eos.

me poſt Sequimini : eos ad Dixitque .eorum facies ad
28 לִפְנֵיהֶם ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי

tradidit enim

.veſtra manu in Moab veſtros inimicos Dominus dedit quia
כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם

vada

Iarden tranſitus ceperunt & ,eum poſt deſcenderunt Et
וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן

permiſerunt quenquam
נכה [b]

Percuſſerúntque .tranſire virum dederunt non & ,Moab ipſi
29 לְמוֹאָב וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר ׃ וַיַּכּוּ [b]

,virorum millia decem circiter illo tempore in Moab
אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ

fortem:

euaſit non & : virtutis virum omnem & ,pinguem omnem
כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט

quiſquam.

ſub illa die in Moab eſt humiliatus Et .vir
30 אִישׁ ׃ וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת

.annis octoginta terra quieuit & :Iſrael manu
יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמוֹנִים שָׁנָה ׃

percuſſit & ;Hanath filius Samgbar fuit ipſum poſt Et
31 וְאַחֲרָיו הָיָה שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־

ſtimulo
מאה [e]

ſeruauit & :bouis documento in viros ſexcentos Pelſtim
פְלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע

.Iſrael ipſe etiam
גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל ׃

CAP. IV. ד

vt facerent
יסף [d]

oculis in malum faciendum ad ,Iſrael filii addiderunt Et
1 וַיֹּסִפוּ [d] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי

tradidit

Dominus eos vendidit Et .erat mortuus Ehud & :Domini
2 יְהוָה וְאֵהוּד מֵת ׃ וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה

Digitized by Google

,Chaſor in regnauit qui , Chenahan regis Iabin manu in
בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחָצוֹר

Charoſeth † in *habitans* ‖ ipſe & , Siſera * eius exercitus principes &
וְשַׂר־צְבָאוֹ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת

;Dominum ad Iſrael filii clamauerunt Et .gentium
3 הַגּוֹיִם׃ וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה

oppreſſit ipſe & ,ei *ferri* currus nongenti quia
כִּי תְשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־

.annis viginti *fortitudine* in Iſrael filios
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

Ipſa , Lappidoth vxor ,prophetes mulier Deborah Et
4 וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא

.illo tempore in Iſrael *iudicans*
שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא׃

,Ramah inter Deborah palma ſub *ſedens* ipſa Et
5 וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה בֵּין הָרָמָה

eam ad aſcendebant & : Ephraim monte in Bethel inter &
וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם *וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ

Barac vocauit & Miſitque .iudicium ad Iſrael filii
6 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט׃ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק

:eum ad dixitque , Naphthali Chedes de Abinoham filium
בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו

trahes & Vade , Iſrael Deus Dominus præcepit Nonne
הֲלֹא־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל [b] לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ

,virorum millia decem tecum *capies* & ,Thabor montem in
בְּהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ

te ad traham Et ;Zebulun filiis è & ,Naphthali filiis de
7 מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן׃ וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ

,Iabin exercitus principem Siſeram Chiſon torrentem ad
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא *שַׂר־צְבָא יָבִין

.tua manu in eum *dabo* ‖ & ;eius multitudinem & ,eius *currum* &
וְאֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְּיָדֶךָ׃

: ibo & ,mecum *ieris* Si :Barac eam ad Dixitque
8 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי

Eundo : dixit Et .ibo non ,mecum *ieris* non ſi &
9 וְאִם־לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ׃ וַתֹּאמֶר הָלֹךְ

ſuper tuus decor erit non veruntamen .tecum ibo
אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ עַל־

vendet ‖ mulieris manu in quia *:ambulans* * tu *qua* ‡ ,via
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד אִשָּׁה יִמְכֹּר

Marginal notes:
* erat
‖ habitabat
† *filia*
ferrei erant
fortiter
iudicabat
sedebat
* עָלָה
trahe
b הָלֹךְ
tolle
tibi
* שׁוֹר
currus
‖ tradam
veneris
veneris
gloria tua in
‡ per quam
* ambulas:
‖ tradet

Digitized by Google

† perrexit

cum *iuit* † & :Deborah Surrexitque .Siſeram Dominus

יהוה את־סיסרא ותקם דבורה ותלך עם־

congregauit

,Zebulun Barac *conclamauit* Et .Chedes in Barac

ברק קדשה׃ ויזעק ברק את־זבולן 10

‡ cum

decem ‡ ſuis pedibus *in* aſcendit & ,Chedes in Naphthali &

ואת־נפתלי קדשה ויעל ברגליו עשרת

.Deborah eo cum aſcenditque :virorum millibus

אלפי איש ותעל עמו דבורה׃

Chobab filiis de ,Chain à ſe ſeparauit Chenæus Cheber Et

וחבר הקיני נפרד מקין מבני חבב 11

tabernaculum ſuum

quercum ad vſque *ſuam aulam* tetendit & :Moſeh ſoceri

נטה[a]

חתן משה [a]ויט אהלו עד־אלון

‡ eſt in

בצעננים

nunciauerunt Et .Chedes *cum* ‡ quæ ,Sahananim in

בצענים אשר את־קדש׃ [b]ויגדו 12

ק

נגר[b]

montem † Abinoham filius Barac aſcendiſſet quòd ,Siſeræ ipſi

לסיסרא כי עלה ברק בן־אבינעם הר־

† in

‡ congregauit

,ſuum currum omnem Siſera *conuocauit* ‡ Et .Thabor

תבור׃ ויזעק סיסרא את־כל־רכבו 13

‡ ferreos

qui populum omnem & *ferri* ‡ currus nongentos

מאה[c]

תשע[c] מאות רכב ברזל ואת־כל־העם אשר

‡ erant

.Chiſon torrentem ad gentium Charoſeth de ,ſecum‡

אתו מחרשת הגוים אל־נחל קישון׃

‡ hæc eſt

* in qua tradidit

quo * dies *hic* ‡ quia ,Surge :Barac ad Deborah Dixitque

ותאמר דברה אל־ברק קום כי זה היום אשר 14

Dominus nónne :tua manu in Siſeram Dominus *dedit*

נתן יהוה את־סיסרא בידך הלא יהוה

‖ ante te?

,Thabor monte de Barac deſcendit Et § *tuas facies ad* ‖ eſt egreſſus

יצא לפניך וירד ברק מהר תבור

contriuit

contudit Et .eum poſt virorum millia decem &

המם[d]

ועשרת אלפים איש אחריו׃ [d]ויהם 15

omnia caſtra acie

caſtrametationem omnē & ,currum omnem & ,Siſeram Dominus

יהוה את־סיסרא ואת־כל־הרכב ואת־כל־המחנה

† de ‖ ante

deſuper † Siſera deſcenditque :Barac *facies ad* ‖ gladii *os ad*

לפי־חרב לפני ברק וירד סיסרא מעל

eſt perſecutus Barac Et .ſuis pedibus *in* fugit & ,curru

נוס[e]

המרכבה [e]וינס ברגליו׃ וברק רדף 16

‡ currus, & caſtra

:gentium Charoſeth vſque *caſtrametationem poſt & ,currum poſt* ‡

אחרי הרכב ואחרי המחנה עד חרשת הגוים

‡ ceciderunt omnia caſtra

* acie

non :gladii *os ad* * Siſeræ *caſtrametatio omnis cecidit* ‡ &

נפל[f]

[f]ויפל כל־מחנה סיסרא לפי־חרב לא

‖ remanſit

Digitized by Google

ſuis pedibus inſugit Siſera Et .vnum ad vſque ‡ remanſit

17 נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃ וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו — ‡ ne vnus quidem.

pax quia ; Chenæi Cheber vxoris Iahel tentorium † ad

אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם — † tabernaculum

.Chenæi Cheber domum inter * &, Chaſor regem Iabin inter ‡

בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ — ‡ erat * familiam

: eum ad dixitque , Siſeræ occurſum in Iahel eſt egreſſa Et

18 וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו — יָצָא [a]

declinauit & : timeas ne , me ad declina , mi domine Declina

סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא [b] וַיָּסַר [c] — יָרֵא [b] סור [c]

.craſſo tegumento in eum operuit & ,tentorium ‡ in eam ad

אֵלֶיהָ הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃ — ‡ tabernaculum.

paululum quæſo mihi bibere Da : eam ad Dixitque

19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־[d]נָא מְעַט־ — שָׁקָה [d]

,lactis vtrem aperuit Et .ſitiui quia ,aquarum

מַיִם כִּי צָמֵאתִי [e] וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוד הֶחָלָב — צָמֵא [e] || הסר א

: eam ad Dixitque .eum operuit & ,eſt potum dedit &

20 וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ [f]׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ — כָּסָה [f]

,fuerit ingreſſus vir † ſi ,erit & : tentorii || oſtium * Sta

עֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ [g] יָבֹא — * ad || tabernaculis † quiſquam

.Non dices & ‡ vir ‡ hic Eſtne : dixerit & ,te interrogauerit &

וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃ — בּוֹא [g] ‡ quiſquam?

.tentorii paxillum * Cheber vxor Iahel cepit ‡ Et

21 וַתִּקַּח [h] יָעֵל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל — ‡ tulit * paxillum tabernaculi. לָקַח [h]

eſt ingreſſa & ,ſua manu in terebellum || poſuit &

וַתָּשֶׂם [i] אֶת־[k]הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ וַתָּבוֹא — || malleum. שׂים [i] נקב [k]

,eius tempus in clauum infixit & .ſilentio in † eum ad

אֵלָיו בַּלָּאט [l] וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד [m] בְּרַקָּתוֹ — † clam. לאט [l] רקק [m]

,eſt laſſus & ,eſt ſoporatus ipſe & : terram in ſe fixit &

וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם וַיָּעַף [n] — עוּף [n]

: Siſeram perſequens Barac ecce Et .eſt mortuus &

22 וַיָּמֹת [o]׃ וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף אֶת־סִיסְרָא — מוּת [o]

,Vade : ei dixitque , eius occurſum in Iahel eſt egreſſa Et — Veni,

וַתֵּצֵא [p] יָעֵל לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ — יָצָא [p]

.quærens || tu quem ,virum. tibi oſtendam & — || quæris,

וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ

paxillus * & ,mortuus cadens † Siſera ecce & ; eam ad eſt ingreſſus Et — † ceciderat * clauus

וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד

Iabin ipſo in die Deus Humiliauitque .ipſius tempore in

בְּרַקָּתוֹ׃ 23 וַיַּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֵת יָבִין

regem

Digitized by Google

coram filiis
תֵּלֵךְ[e]
contra

manus ibat Et .Iſrael *filiorum faciei ad* Chenahan regem
מֶלֶךְ־כְּנָעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ [a] וַתֵּלֶךְ יַד 24
regem Iabin *ſuper* erat dura & ,eundo Iſrael filiorum
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־
.Chenahan regem Iabin exſcinderent. donec ,Chenahan
כְּנָעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֵת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן׃

CAP. V. ה

יָשׁוּר[b]

die in Abinoham filius Barac & ,Deborah cecinit Et
וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם [b] 1
:dicendo , illa
הַהוּא לֵאמֹר׃

Dum vleiſcitur
‖ dum ſponte ſe offert

ſpontaneum ſe offerendo in ‖ ,Iſrael in vltiones *vleiſcendo In*
בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב 2
.Domino benedicite,populus
עָם בָּרְכוּ יְהוָה׃
.Domino Ego ;principes auribus percipite ;reges Audite
שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ רֹזְנִים אָנֹכִי לַיהוָה 3
.Iſrael Deo Domino pſallam ,canam ego
אָנֹכִי אָשִׁירָה אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

cùm exires
‡dum incederes
יָצָא[e]
‖ concuſſa

agro ex *te incedendo in* ‡ ,Sehir è *te exeundo in* ,Domine
יְהוָה [c] בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה 4
etiam ,ſtillauerunt cæli etiam ,eſt *commota* † terra ,Edom
אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ גַּם־
.aquas ſtillauerunt nubes
עָבִים נָטְפוּ מָיִם׃

facie

Sinai iſte : Domini *faciebus* à fluxerunt Montes
הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה זֶה סִינַי 5

* tremuit
‖ facie

.Iſrael Dei Domini *faciebus* ‖ à
מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
ceſſauerunt ,Iahel diebus in ,Hanath filii Samghar diebus In
בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ 6
ſemitas perambulabant ,ſemitas perambulantes & : ſemitæ
אֳרָחוֹת וְהֹלְכֵי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרָחוֹת
.tortuoſas
עֲקַלְקַלּוֹת׃

villæ abſque muro & munitione
קוּם[d]

ſurrexi donec,ceſſauerunt ,Iſrael in *pagi* Ceſſauerunt
חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חָדֵלּוּ עַד [d] שַׁקַּמְתִּי 7
.Iſrael in mater ſurrexi donec ,Deborah
דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃

Digitized by Google

clypeus ,portis * bellum tunc ; nouos deos *Eliget* — Cùm elegit * in
8 יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אָז לָחֶם שְׁעָרִים מָגֵן
.Iſrael in millibus quadraginta in ,lancea & *conſpicietur* ſi — conſpectu eſt,
אִם־יֵרָאֶה וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃
,populo in *ſpontanei* † ; Iſrael *ſcribas* ‖ ad meum Cor — ‖ legiſlatores † qui voluntarii eſtis
9 לִבִּי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם
.Domino benedicite
בָּרְכוּ יְהוָה׃
,Middin *ſuper ſedentes* ,candidas aſinas Equitantes — habitantes iuxta *indicaturam*,
10 רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין — דִּין [a]
.*meditemini* ‡ ,via *ſuper* ‡ ambulantes & — ‡ in
וְהֹלְכֵי עַל־דֶּרֶךְ [b] שִׂיחוּ׃ — ‡ loquimini. שׂוּחַ [b]
ibi ,aqua hauritur vbi loca inter *ſagittariorum voce* A* — * Propter ſonitum iaculantium ſagittas
11 מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין מַשְׁאַבִּים שָׁם
tunc ; Iſrael in eius *villa* † iuſtitias , Domini iuſtitias *dicerent* ‖ — ‖ doceant † villarum
[c] יְתַנּוּ צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקֹת פִּרְזֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אָז — תְּנָה [c]
.Domini populus portas ad deſcenderunt
יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה׃
.canticum loquere ,exurge ,exurge ; Deborah exurge ,Exurge
12 עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה עוּרִי עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר
.Abinoham fili tuam *captiuitatem captiua* ‡ & ,Barac *Excitate* — Surge ‡ apprehende prædam
קוּם בָּרָק וּשֲׁבֵה שֶׁבְיְךָ בֶּן־אֲבִינֹעַם׃
Dominus ; populi *illuſtribus ſuperſtes dominabitur* ‡ Tunc — ‡ dominans eſt euaſor fortibus
13 אָז יְרַד [d] שָׂרִיד לְאַדִּירִים עָם יְהוָה — רְדֵה [d]
.*fortibus in* ‖ mihi *dominabitur* * — * dominans eſt ‖ inter fortes.
יְרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים׃
Biniamin te poſt ,Hamalech *in* ‡ eorum radix Ephraim De — ‡ contra
14 מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם בַּעֲמָלֵק אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין
Zebulun de & ,legiſlatores deſcenderunt Machir de ; tuis populis in
בַּעֲמָמֶיךָ מִנִּי מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים וּמִזְּבוּלֻן
.ſcribæ *virga in* trahentes — ſtilo
מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵר׃ — ‖ ſicut
ſic ‖ Iſſachar & ; Deborah cum ,Iſſachar in principes Et
15 וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר עִם־דְּבֹרָה וְיִשָּׂשכָר כֵּן
diuiſionibus in ; ſuis pedibus in eſt miſſus vallem in , Barac
בָּרָק בָּעֵמֶק שֻׁלַּח בְּרַגְלָיו בִּפְלַגּוֹת
.*cordis decretarii* magni , Reuben — cogitabundi corde.
רְאוּבֵן גְּדֹלִים חִקְקֵי־לֵב׃
ſibilos *audiendum ad ,duos ordines* inter ſediſti quid Vt — duas caulas, vt audires
16 לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת
§ gregum

Digitized by Google

maiores ſcrutatores

.cordis *ſcrutationes* *magna* Reuben diuiſionibusin ‡ gregum

עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב׃

trans
† na- ſit
‡ habitauit in nauibus ?
' ‡ in portu
* in ſciſſuris

habitabit ‡ quid vt Dan & ,*habitauit* † Iarden *tranſitu in* Ghilhad

גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר 17

eius *fracturas* *ſuper* * & ,marium *portum ad* ‡ ſedit Aſer § *naues*

אֳנִיּוֹת אָשֵׁר יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו [a]

אֳנִיָּה [a]
‖ probris affecit

ſuam animam *repudiauit* ‖ populus Zebulun .habitabit

יִשְׁכּוֹן׃ זְבוּלֻן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ 18

† altitudinem

.agri *altitudines* † ſuper Naphthali & ,moriendum ad

לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה׃

בּוֹא [b]
‖ iuxta
† vtile argentum

reges pugnauerunt tunc ,pugnauerunt ,reges Venerunt

בָּאוּ [b] מְלָכִים נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי 19

argenti *cupiditatem* † :Meghiddo aquas *ſuper* ‖ Tahanach in Chenahan

כְּנַעַן בְּתַעְנַךְ עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף

.acceperunt non

לֹא לָקָחוּ׃

gradibus
סָלַל [c]

ſuis *exaltationibus* de ,ſtellæ pugnauerunt cælis De

מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים [c] מִמְּסִלּוֹתָם 20

.Siſera cum pugnauerunt

נִלְחֲמוּ עִם־סִיסְרָא׃

‖ ſcopauit
* *antiquitatum:*

torrens :Chedummim * torrens ,eos *deuoluit* ‖ Chiſon Torrens

נַחַל קִישׁוֹן גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל 21

† robuſtam.

.*robur* † mea anima conculcabit ,Chiſon

קִישׁוֹן תִּדְרְכִי נַפְשִׁי עֹז׃

‡ quaſſatæ ſunt plantæ
‡ ſono pedum, ſono pedum

calcitratibus ,*calcitratibus* ‡ ‡ ,equi *calcanei* *ſunt* *contuſi* ‡ Tunc

אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת 22

.eius fortium

אַבִּירָיו׃

angelus
ארר לאך [d] [e]

maledicite .Domini *legatus* dixit ,Meroz Maledicite

אוֹרוּ [d] מֵרוֹז אָמַר [e] מַלְאַךְ יְהוָה אֹרוּ 23

auxilium ad venerunt non quia :eius habitatores maledicendo

אָרוֹר יֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת

cum

.fortibus *in* Domini auxilium ad ,Domini

יְהוָה לְעֶזְרַת יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים׃

:Cenæi Cheber vxor Iahel mulieribus præ Benedicetur

תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי 24

tabernaculo

.benedicetur *tentorio* in mulieribus præ

מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ׃

Aquam
† fortium

illuſtrium ‡ phiala in :dedit lac ,poſtulauit *Aquas*

מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים 25

obtulit

Digitized by Google

.butyrum obtulit
הקריבה חמאה׃
malleum ad eius dextera & ,ſeſe miſerunt * clauum ad eius Manus
26 ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות
,tranſfixit ‡ & ,eius caput amouit † : Siſera contudit ‖ & ;laborantium
עמלים והלמה סיסרא [a]מחקה ראשו ומחצה
.eius tempus penetrauit ‡ &
וחלפה [b]רקתו׃
eius pedes inter decubuit * ,cecidit ,eſt incuruatus eius pedes Inter
27 בין רגליה כרע נפל שכב בין רגליה
.vaſtatus cecidit ibi ,ſe curuauit quo in ‖ ;cecidit ,ſe curuauit
כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד׃
Siſeræ mater exclamauit & ,reſpexit feneſtram Per
28 בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא
§ veniendum ad ‖ eius currus erubeſcit * Cur : cancellum per
בעד האשנב מדוע בשש רכבו לבוא
§ eius quadrigarum vices † tardauerunt cur
מדוע אחרו פעמי מרכבותיו׃
conuertebat ‡ ipſa etiam ,ei reſpondebant ‡ eius dominæ Sapientes
29 חכמות שרותיה [c]תענינה אף היא תשיב
.ſibi ſua dicta *
אמריה לה׃
duæ amaſiæ amaſia § ſpolium ‖ diuident ,inuenient Nonne
30 הלוא ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתים
colorum ſpolium ‡ ; Siſeræ ipſi , colorum ſpolium † viri capiti
לראש גבר שלל צבעים לסיסרא שלל צבעים
§ ſpolii collis * duo recamata ‡ ,color ‡ recamatum
רקמה צבע רקמתים לצוארי שלל׃
eum diligentes & : Domine tui inimici omnes pereant Sic
31 כן יאבדו כל־אויביך יהוה ואהביו
terra. quieuit & .ſua fortitudine in Solis exire † ſecundum ‖
[d]כצאת השמש בגברתו ותשקט הארץ
.annis quadraginta
ארבעים שנה׃

Manum ſuam * miſit. & ſuam dexteram
‖ conquaſſauit
† abſcidit
‡ perfodit.
[a]מחק
‡ inciſit
[b]רקק
* dormiuit.
‖ vbi
vlulauit
* moratur inquit
‖ vt veniat ?
† pedes.
‡ reſponderunt
‡ reſpondit
[c]ענה
* verba ſua
‖ ſpolia? puella puellæ
† ſpolia diſcolorum,
‡ ſpolia diſcolorum polymitum:
‡ polymita
* collo
‖ erunt
† exitum
[d]יצא

CAP. VI.

: Domini oculis in malum Iſrael filii fecerunt Et
1 ויעשו בני־ישראל הרע בעיני יהוה
annis ſeptem Midian manu in Dominus eos dedit &
ויתנם יהוה ביד־מדין שבע שנים׃

tradidit

Digitized by Google

facie
עַז[b] פָּנָה[a]
‡ eſſent
עָשָׂה[c]

Midian faciebus à : Iſrael ſuper Midian manus inualuit Et
2 וַתָּעָז[a] יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי[b] מִדְיָן
‡ quæ antra Iſrael filii ſibi fecerunt
עָשׂוּ[c] לָהֶם ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְהָרוֹת אֲשֶׁר
.munitiones & ,ſpeluncas & ,montibus in
בֶּהָרִים וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת׃
,Midian aſcendebat & ,Iſrael ſerebat ſi ,erat Et
3 וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה מִדְיָן
.eum ſuper ‖ aſcendebant & ;Kedem * filii & ,Hamalec &
וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם וְעָלוּ[d] עָלָיו׃

* orientis:
‖ aduerſus
עָלָה[d]
† aduerſus
‡ vaſtabant
fructum
חָנָה[e]
‡ donec venias
* nec pecudes, boues, & aſinos.

productionem corrumpebant ‡ & ;eos ſuper † caſtrametabantur Et
4 וַיַּחֲנוּ[e] עֲלֵיהֶם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־יְבוּל
victum relinquebant non & :Hazzah in te venire v. que ‡ ,terræ
הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ מִחְיָה
.aſinum & ,bouem & ,agnum & * ;Iſrael in
בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וָשׁוֹר וַחֲמוֹר׃

‖ greges
† tabernacula
קָנָה[f]
† locuſtæ
‡ ipſorum, & camelorum
ובאו
קְ
‡ erit
‡ deuaſtandum
* facio
דָּלַל[g]

:eorum tentoria † & ,aſcendebant eorum acquiſitiones ‖ & ,ipſi Quia
5 כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם[f] יַעֲלוּ וְאָהֳלֵיהֶם
eorum camelis & ,ipſis ‡ & multitudine in locuſta † tanquam veniebant &
יָבֹאוּ כְדֵי־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם
.eam corrumpendam ‡ ad terram in veniebant & :numerus ‡ non
אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ׃
clamauerunt & :Midian faciebus à valdè Iſrael eſt attenuatus Et
6 וַיִּדַּל[g] יִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ
clamaſſent cùm ,fuit Et .Dominum ad Iſrael filii
7 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה׃ וַיְהִי כִּי־זָעֲקוּ
:Midian cauſas ſuper * Dominum ad Iſrael filii
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה עַל אֹדוֹת מִדְיָן׃

* propter

:Iſrael filios ad prophetam virum Dominus miſit Et
8 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Ego :Iſrael Deus Dominus dixit Sic :eis dixitque
וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי
vos eduxi & ,Aegypto ex vos feci aſcendere
הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאֹצִיא[h] אֶתְכֶם
,Aegyptiorum manu de vos erui Et .ſeruorum domo è
9 מִבֵּית עֲבָדִים׃ וָאַצִּל[i] אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
eos expuli & :vos opprimentium omnium manu de &
וּמִיַּד כָּל־לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֵשׁ אוֹתָם
.eorum terram vobis dedíque :veſtris faciebus à
מִפְּנֵיכֶם וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־אַרְצָם׃

יָצָא[h]
נָצַל[i]
facie veſtra,

Digitized by Google

non ;veſter Deus Dominus Ego :vobis dixi Ac
10 ואמרה לכם אני יהוה אלהיכם לא
habitantes vos quorum ,Emorræorum Deos timeatis — habitetis
תיראו את־אלהי האמרי אשר אתם יושבים
.*mea voce in audiuiſtis* non & ;*eorum* terra in — obtemperaſtis voci meæ.
בארצם ולא שמעתם בקולי ׃
,quercu ſub manſit & ,Domini angelus venit Et
11 ויבא מלאך יהוה וישב תחת האלה
Ghidhon & :Hezri patri Ioas ipſi ‡ quæ ,Hophrah in ‡ qua — ‡ erat
אשר בעפרה אשר ליואש אבי העזרי וגדעון
*facibus a fugiendum ad** ,torculari in frumenta *excutiens* ‡ ejus filius — ‡ excutiebat * vt fugeret à facie
בנו חבט חטים בגת [b] להניס מפני — חנס נוס
dixit ac ;Domini angelus *eum ad* ‖ eſt conſpectus Et .Midian — ‖ ei
12 מדין ׃ וירא אליו מלאך יהוה ויאמר — ראה [c]
eum ad Dixitque .*virtute potens** tecum Dominus eum ad — * vir fortis.
13 אליו יהוה עמך גבור החיל ׃ ויאמר אליו
quid vt & § nobiſcum Dominus eſt & ,mi domine *me In* :Ghidhon — Obſecro
גדעון בי אדני ויש יהוה עמנו ולמה
quæ ,eius mirabilia omnia ‡ vbi & § hoc totum nos inuenit — ‡ ſunt
מצאתנו כל־זאת ואיה כל־נפלאתיו אשר
Aegypto de Nonne :dicendo ,noſtri patres nobis narrauerunt
ספרו־לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים
,Dominus nos dereliquit nunc & § Dominus nos fecit aſcendere
העלנו יהוה ועתה נטשנו יהוה
,Dominus eum ad reſpexit Et .Midian *vola* † in nos *dedítque* — tradidítque † manu
14 ויתננו בכף מדין ׃ [d] ויפן אליו יהוה — פנה [d]
Iſrael facies ſaluum & ,hac tua fortitudine in Vade :ait &
ויאמר לך [e] בכחך זה והושעת את־ישראל — כוח ישע [e]
:eum ad Dixitque § te miſi nonne :Midian *vola* ‡ de — ‡ manu
15 מכף מדין הלא שלחתיך ׃ ויאמר אליו — כפף [g]
Ecce § Iſrael faciam ſaluum quo in ,mi domine *me In* ‡ — ‡ Obſecro
בי אדני במה אושיע את־ישראל הנה
.mei patris domo in minimus ego & :Menaſſeh in *tenuis mea chilias* — pater meus pauper eſt
אלפי הדל במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי ׃
percutiéſque ,tecum ero Quia :Dominus eum ad Dixitque
16 ויאמר אליו יהוה כי אהיה עמך [h] והכית — נכה [h]
:eum ad Dixitque .vnum virum tanquam Midian
17 את־מדין כאיש אחד ׃ ויאמר אליו
,ſignum mihi *facies* & † ,tuis oculis in gratiam inueni *nunc* ‖ Si — † fac ‖ quæſo
אם־נא מצאתי חן בעיניך ועשית לי אות — חנן [i]

quòd

‚hinc recedas *nunc* ‡ Ne · mecum *loquens* ‡ tu quòd
שָׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי׃ אַל־נָא תָמֻשׁ מִזֶּה 18
ponam & ;meum *munus* ‖ educam & ,te ad *me venire ad usque* *
עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ וְהֹצֵאתִי אֶת־מִנְחָתִי [a] וְהִנַּחְתִּי
·*te reuerti usque* ‡ ,manebo Ego : dixit Et ,*tuas facies ad* †
לְפָנֶיךָ וַיֹּאמַר אָנֹכִי [b] אֵשֵׁב עַד־שׁוּבֶךָ׃
‚caprarum hœdum *fecit* ‡ & ,est ingressus Ghidhon Et
וְגִדְעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדִי־עִזִּים 19
‚canistro in posuit carnem *infermentatorum* * farinæ modium &
וְאֵיפַת־קֶמַח [c] מַצּוֹת הַבָּשָׂר שָׂם בַּסַּל
sub ‖ ad eum ad eduxit & ; olla in posuit carnium ius &
וְהַמָּרַק שָׂם בַּפָּרוּר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת
: Dei angelus eum ad Dixitque ·*obtulit* & ,quercu
הָאֵלָה [d] וַיַּגַּשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים 20
petram ad ‖ pone & ,infermentata & ,carnem *Cape*
[e] קַח אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וְהַנַּח אֶל־הַסֶּלַע
·sic fecit & ·effunde † ius & ,*illam*
הַלָּז וְאֶת־הַמָּרַק שְׁפוֹךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃
quod ,*fulcri extremitatem* ‡ Domini angelus *misit* ‡ Et
וַיִּשְׁלַח מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־[f] קְצֵה הַמִּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר 21
ascendit & : infermentata *in* & ,carnem *in* tetigitque ,eius manu in
בְּיָדוֹ [g] וַיִּגַּע בַּבָּשָׂר [h] וּבַמַּצּוֹת [i] וַתַּעַל
·infermentata & ,carnem *comedit* * & ,petra de ignis
הָאֵשׁ מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת
Ghidhon vidit Et ·eius oculis ab *abiit* ‖ Domini angelus Et
וּמַלְאַךְ יְהוָה הָלַךְ מֵעֵינָיו׃ [k] וַיַּרְא גִּדְעוֹן 22
Domine Heu : Ghidhon dixit & *ipse* † Domini angelus quòd
כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֲהָהּ אֲדֹנָי
ad facies Domini angelum vidi idcircò quia ;Deus
יְהוִה כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי מַלְאַךְ יְהוָה פָּנִים אֶל־
ne : tibi Pax : Dominus ei Dixitque ·*facies*
פָּנִים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם לְךָ אַל־ 23
Ghidhon ibi ædificauit Et ·morieris non ,time
תִּירָא לֹא תָּמוּת׃ [l] וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן 24
ad usque , Salom Adonai *ei* ‡ vocauit & ,Domino altare
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם עַד
·Hezri patris Hophrath in *illus* adhuc :hanc diem
הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדֶנּוּ בְּעָפְרַת אֲבִי הָעֶזְרִי׃
Cape : Dominus ei dixit & , ipsa nocte in fuit Et
וַיְהִי [m] בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה [n] קַח 25

‡ loquaris
‡ quæso
* donec veniam
‖ sacrificium
יָנַח [a]
† coram te.
‡ donec reuertaris.
יָשַׁב [b]
‡ parauit
* infermentata
מָץ [c]
‖ locum qui erat
accessit.
נָגַשׁ [d]
Tolle
‖ in petra illa,
לָקַח [e]
† carnium
‡ extendit
‡ summitatem baculi, qui erat
קָצָה [f]
נָגַע [g] מָץ [h]
עָלָה [i]
* consumpsit
‖ recessit
רָאָה [k]
† esset
facie ad faciem.
בָּנָה [l]
‡ illud, Dominus pacis,
est
Tolle
הָיָה [m] לָקַח [n]

Digitized by Google

ſecundum iuuencum & , tuo patri † qui , bouis iuuencum
אֶת־[a] פַּר־הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי
‡quod , Bahal altare deſtruéſque ; annorum ſeptem ‡
שֶׁבַע שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר
.ſuccides ,illud ſuper * qui ,lucum & ,tuo patri
לְאָבִיךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו תִּכְרֹת׃
caput ſuper tuo Deo Domino altare ædificabis Et
26 וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל רֹאשׁ
,ſecundum iuuencum capies & ; ordine in huius fortitudinis
הַמָּעוֹז[b] הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה וְלָקַחְתָּ אֶת־הַפָּר[c] הַשֵּׁנִי
.ſuccides quem , luci lignis in‖holocauſtum facies aſcendere &
וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת׃
fecit & ,ſuis ſeruis de viros decem Ghidhon Cepítque
27 וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מֵעֲבָדָיו[d] וַיַּעַשׂ
quemadmodum ,fuit Et .Dominus eum ad eſt locutus quemadmodum
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
facere à , ciuitatis viros & ,ſui patris domum timebat
יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מֵעֲשׂוֹת
ciuitatis viri manicauerunt Et .noɛte fecit & ,diein
28 יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר
lucus & , Bahal altare erat deſtructum ecce & ,mane in
בַבֹּקֶר וְהִנֵּה נֻתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה
ſecundum iuuencum & ; erat ſucciſus ,illud ſuper ‡ qui
אֲשֶׁר־עָלָיו כֹּרָתָה וְאֵת הַפָּר הַשֵּׁנִי
.ædificatum altare ſuper aſcendere factum
הֹעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי׃
verbum fecit Quis :ſuum ſocium ‡ ad vir † Dixerúntque
29 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה הַדָּבָר
Ghidhon : dixerunt & ,inueſtigárunt & , quæſierunt & hoc
הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן
viri Dixerúntque .hoc verbum fecit , Ioas filius
30 בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי
;moriatur & ,tuum filium Educ :Ioas ad ciuitatis
הָעִיר אֶל־יוֹאָשׁ הוֹצֵא[f] אֶת־בִּנְךָ וְיָמֹת
, lucum ſuccidit quia & ,Bahal altare diruit quia
כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי כָרַת הָאֲשֵׁרָה
qui omnibus Ioas Dixitque .illud ſuper qui
31 אֲשֶׁר־עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־
ſi ‡ : Bahal † litigabitis vos Nunquid ; ſe ſuper ‖ ſtabant
עָמְדוּ עָלָיו הַאַתֶּם תְּרִיבוּן[g] לַבַּעַל אִם־

† eſt
פַּר [a]
‡ ſeptennem; ‡ eſt
* eſt iuxta
verticem
aciei ordinatæ; & tolles
עֻזּוּ שָׁנָה [b]
‖ cum
Tuliſque
עָשָׂה [d]
quia
familiam
ſurrexerunt
‡ erat iuxta
oblatum
† vnuſquiſque
‡ proximum
יֵצֵא [f] מוּת
aram
erat iuxta illam.
‖ aduerſum
† pro ‡ num
רוּב [g]

vos

Digitized by Google

ª pro eo,
יָשַׁע [a]

vſque moriatur , ei ‧ litigauerit qui ‖ eum facietis ſaluum vos

אַתֶּם [a]תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוּמַת עַד־

‖ eſt, iudicium faciat

diruit quia , ſibi *litiget* , *ipſe* ‖ Deus ſi :manè

הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֶב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־

‖ *litigatorem Bahal,*

, Ierubbahal ‖ ipſa die in eum vocauit Et .eius aram

מִזְבְּחוֹ׃ וַיִּקְרָא־לוֹ בַיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל 32

cum eo

.eius aram diruit quia , Bahal *cum in* Litiget :dicendo

לֵאמֹר יָרֶב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃

‡ *orientis.*

Kedem ‡ filii & , Hamalec & , Midian omnis Et

וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם 33

congregati
חָנָה [b]

valle in ſunt caſtrametati & , tranſierunt & , pariter ſunt *collecti*

נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ [b]וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק

, Ghidhon induit Domini ſpiritus Et .Izrehel

יִזְרְעֶאל׃ וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן 34

congregatus eſt

.eum poſt Abihezer *eſt accitus* & , tuba in clanxit &

וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו׃

nuncios
‖ congregatus

etiam eſt *accitus* ‖ & , Menaſſeh omnem in miſit *legatos* Et

וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־מְנַשֶּׁה וַיִּזָּעֵק גַּם־ 35

, Zebulun in & , Aſer in miſit nuncios & ‧ eum poſt ipſe

הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן

Dixitque .eorum occurſum in aſcenderunt & , Naphthali in &

וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם׃ וַיֹּאמֶר 36

ſaluas per manum meam

mea manu in ſaluans tu es Si :Deum ad Ghidhon

גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־

ego Ecce :es locutus quemadmodum , Iſrael

יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי 37

ſtatuo
יָצַג [d] גָּזַז [e]

ſuper fuerit ros ſi ; area in , lanæ vellus *ſtatuens*

[e]מַצִּיג אֶת־גִּזַּת [d]הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן אִם טַל יִהְיֶה עַל־

‡ tantùm,
† fuerit

ſciam & ; ſiccitas † , terram totam ſuper & , *ipſum ſolum* ‡ vellus

הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ חֹרֶב וְיָדַעְתִּי

‖ per manum meam

quemadmodum , Iſrael *mea manu in* ‖ facies ſaluum quod

כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר

‡ ſurrexit
זוּר [e]

conſtrinxit & , craſtino *à manicauit* ‡ & ita fuit Et .es locutus

דִּבַּרְתָּ׃ וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם [e]מִמָּחֳרָת וַיָּזַר 38

‡ plenam phialam aquæ.
מָצָה [f]

plenitudinem ‡ , vellere de rorem expreſſit & , vellus

אֶת־הַגִּזָּה [f]וַיִּמֶץ טַל מִן־הַגִּזָּה מְלוֹא

Ne :Deum ad Ghidhon Dixitque .*aquarum phiala*

הַסֵּפֶל מָיִם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אַל־ 39

* furor
‖ contra
חָרָה [g]

:ſemel tantum loquar & , me *in* ‖ tuus *naſus* * iraſcatur

[g]יִחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפָּעַם

tentabo

Digitized by Google

ſiccitas nunc † ſit : vellere in ſemel tantùm nunc tentabo
אֲנַסֶּה־נָּא רַק־הַפַּעַם בַּגִּזָּה יְהִי־נָא חֹרֶב
.ros ſit terram totam ſuper & ,ipſum ſolum ‡ vellus ad ‡
אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ יִהְיֶה־טָּל׃
ſiccitas fuit & : ipſa nocte in ſic Deus Fecitque
40 וַיַּעַשׂ [b] אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־חֹרֶב
.ros fuit terram totam ſuper & ,ipſum ſolum ‖ vellus ad *
אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃

CAP. VII.

populus omnis & (,Ghidhon ‡ ipſe) Ierubbahal manicauit Et
1 וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם
: Charod oculum ſuper ſunt caſtrametati & , eo cum qui
אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ [c] עַל־עֵין חֲרֹד
Hammoreh colle à ,aquilone ab ſibi erat ‡ Midian caſtrametatio &
וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה
‡Multus :Ghidhon ad Dominus Dixitque .valle in
2 בָּעֵמֶק׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב
:eorum manu in Midian me dare quàm ‖ ,tecum * qui populus
הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ מִתִּתִּי [d] אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם
mea Manus ,dicendo ,Iſrael me ſuper † glorietur fortè ne
פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי
,populi auribus in nunc clama nunc Et .mihi fecit ſalutem
3 הוֹשִׁיעָה לִּי׃ וְעַתָּה קְרָא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם
abeat mane ‡ & : reuertatur ,pauidus & ,timidus ‡ Qui : dicendo
לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשֹׁב וְיִצְפֹּר
duo & viginti populo de eſt reuerſus * & :Ghilhad monte è
מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
Dixitque .remanſerunt millia decem & ;millia
4 אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ וַיֹּאמֶר
deſcendere fac ; ‖ multus populus Adhuc :Ghidhon ad Dominus
יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד [e]
quem , erit & : ibi tibi eum probabo & , aquas ad eos
אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפֶנּוּ לְךָ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר
,omnis & :tecum ibit ipſe ,tecum vadat Iſte ,te ad dixero
אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה יֵלֵךְ אִתָּךְ הוּא יֵלֵךְ אִתָּךְ וְכֹל
.ibit non ipſe ,tecum vadet non Iſte ,te ad dixero quem
אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא יֵלֵךְ׃
dixitque .aquas ad populum fecit deſcendere Et
5 וַיּוֹרֶד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם וַיֹּאמֶר

† quæſo
גֵּז [a]
‡ ſuper ‡ tantùm
על סא
עָשָׂה [b]
* ſuper ‖ tantùm,
ſurrexit manè ‡ eſt
iuxta fontem
חָנָה [c]
caſtra ‡ erant
‡ eſt
* eſt ‖ vt non tradam
נָתַן [d]
† contra
‡ eſt formidoloſus, ‡ manè facto diſcedat * ſunt reuerſi
‖ eſt ;
יָרַד [e]
perget

ſua lingua in lambuerit qui Omnem Ghidhon ad Dominus
יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשׁוֹנוֹ
eum facies ſtare ,canis lambere ‖ quemadmodum ; aquis de
מִן־הַמַּיִם כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג אוֹתוֹ
ſua genua ſuper ſe incuruauerit qui omnem & : ſolum ad †
לְבָד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו
ſua manu in lambentium numerus fuit Et .bibendum ad
לִשְׁתּוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַמְלַקְקִים בְּיָדָם 6
populi reliquum totum &. :viri trecenti ,ſuum os ad
אֶל־פִּיהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם
.aquas bibendum ad ſua genua ſuper ſe incuruauerunt
כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵיהֶם לִשְׁתּוֹת מָיִם׃
trecentis In :Ghidhon ad Dominus Dixitque
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת 7
Midian dabo & ‖ ;vos ſaluabo lambentibus * viris
הָאִישׁ הַמְלַקְקִים אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן
.ſuum locum in vir ,eant † populus omnis & :tua manu in
בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃
& ,ſua manu in ,populus eſcam ceperunt ‡ Et
וַיִּקְחוּ אֶת־צֵדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת 8
virum ‡ ;dimiſit Iſrael ,virum omnem & :ſuas tubas
שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח אִישׁ
caſtrametatio & :apprehendit ‖ viros trecentos in & ,ſua tentoria * in
לְאֹהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה
.valle in deſubter ei erat † Midian
מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת בָּעֵמֶק׃
:Dominus eum ad dixit & ,ipſa nocte in fuit Et
וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה 9
.tua manu in eam dedi ‡ quia ;caſtrametationem in deſcende ,Surge
קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃
Purah & ,tu deſcende ,deſcendere tu timens * ſi Et
וְאִם־יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה 10
:loquantur quid audies Et .caſtrametationem ad tuus puer
נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ 11
.caſtrametationem in deſcendéſque,tuæ manus confortabuntur poſtea &
וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה
,quintatorum extremum ad eius puer Purah & , ipſe deſcendit Et
וַיֵּרֶד הוּא וּפֻרָה נַעֲרוֹ אֶל־קְצֵה הַחֲמֻשִׁים
omnes & ,Hamalec & ,Midian Et .caſtrametatione ‡ in † qui
אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק וְכָל־ 12

לָקַק [a]
aq
‖ lambit

† ſeorſum

שָׁתָה [b]

מֵאָה [c]
aquam.

שָׁתָה [d]

* qui lambuerunt
‖ eradamque
יָשַׁע [e]
† vadat, quiſque
‡ tulerunt

לָקַח [f]
‡ quemque

* tabernacula
‖ retinuit; &
caſtra
† erant

caſtra;
‡ tradidi ea
יָרַד [g]
* times

caſtra.

caſtr.

armatorum,
קָצָה [h]
† erit
‡ caſtris.

multitudine in locuſt. ‖ tanquam valle in cadentes * Kedem ‡ filii
בְּנֵי־־קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה לָרֹב
ſuper ‡ quæ arena tanquam ,numerus † non eorum camelorum &
וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׁעַל־
ecce & ,Ghidhon Veniſque ,multitudine in maris labium
13 שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִנֵּה־
Ecce :dicebat & ,ſomnium ſuo proximo narrans ‡ vir
אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה
hordeorum * panis torta ecce & ,ſomniaui ſomnium
חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלוּל[k] לֶחֶם שְׂעֹרִים
ad vſque venit & ,Midian caſtrametatione ‖ in ſe voluens
מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־
,deſuper illud ſubuertit & ,cecidit & ,illud percuſſit & :tentorium †
הָאֹהֶל [l]וַיַּכֵּהוּ [m]וַיִּפֹּל וַיַּהַפְכֵהוּ לְמַעְלָה
: ait & ,eius ſocius ‡ reſpondit Et .tentorium † cecidit &
14 וְנָפַל הָאֹהֶל׃ [n]וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר
viri Ioas filii Ghidhon gladius niſi hoc * Non
אֵין זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ
& ,Midian eius manu in Deus dedit :Iſrael
יִשְׂרָאֵל נָתַן הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־
Ghidhon audire ſicut † ,fuit Et .caſtrametationem omnem ‖
15 כָּל־הַמַּחֲנֶה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ גִּדְעוֹן
:ſe incuruauit & ;eius ſolutionem ‡ & ,ſomnii narrationem
אֶת־מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ [o]וַיִּשְׁתָּחוּ
,Surgite :ait & ,Iſrael caſtrametationem ‡ ad eſt reuerſus &
[p]וַיָּשָׁב אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ
.Midian caſtrametationem veſtra manu in Dominus dedit quia
כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת־מַחֲנֵה מִדְיָן׃
tri[illegible] viros trecentos Diuiſitque
16 [a]וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה
hydrias & ,eorum omnium manu in tubas dedit & ,capita
רָאשִׁים וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־־כֻּלָּם וְכַדִּים
Dixitque .hydriarum medio in ſitiones & ,vacuas
17 רֵקִים וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃ וַיֹּאמֶר
ego ecce & :facietis ſic & ,videbitis me Ex , eos ad
אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה אָנֹכִי
quemadmodum erit & :caſtrametationis ‖ extremum in ingrediens *
בָּא בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַאֲשֶׁר
ego ,tuba in clangam Et .facietis ſic ,faciam
18 אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר אָנֹכִי
&

‡ orientis
* iacebant
‖ locuſtæ
† erat
‡ eſt iuxta littus
[i] שָׂפָה
‡ narrabat
* hordeacei
צְלִיל
p
[k] צֵלָה vel צָלַל
‖ caſtra
† tabernaculũ:
[l] נָכָה
[m] נָפַל
‡ proximus
[n] עָנָה
* eſt
‖ omnia caſtra.
† cùm audiſſet
‡ interpretationem.
[o] שָׁחָה
‡ caſtra
[p] שׁוּב
caſtra
* in
[a] חָצָה
lampades
* ingrediens
‖ caſtrorum

Digitized by Google

‡ eritis

vos etiam tubis in clangetis & :mecum ‡ qui omnis &

וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם

* per ‖ omnium castrorum.

,Domino ,dicetisque .castrametationis omnis ‖ circuitus *

סְבִיבוֹת כָּל־הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם לַיהוָה

viri centum & ,Ghidhon est ingressus Et .Ghidhon &

19 וּלְגִדְעוֹן ׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ

* erant ‖ castrorum, in † vigiliæ

custodia † caput ,castrametationis ‖ extremum in ,secum * qui

אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה רֹאשׁ הָאַשְׁמֹרֶת

קוּם [b]

‡ erant

;custodes suscitauerunt suscitando tantùm ; mediæ

הַתִּיכוֹנָה אַךְ [b] הָקֵם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים

‡ manibus,

.eorum manu ‡ in ‡ quæ hydrias collidendo & ,tubis in clanxerunt &

וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם ׃

fregerunt & ,tubis in capita tria clanxerunt Et

20 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיִּשְׁבְּרוּ

lampades,

,titiones in sua sinistra manu in apprehenderunt & , hydrias

הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ בְיַד־שְׂמֹאולָם בַּלַּפִּידִים

;clamauerúntque ;clangendum ad tubas sua dextera manu in &

וּבְיַד־יְמִינָם הַשּׁוֹפָרוֹת לִתְקוֹעַ וַיִּקְרְאוּ

‖ quiſque in loco suo per circuitum castrorum:

vir ‖ Steterúntque .Ghidhon & ,Domino Gladius

21 חֶרֶב לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן ׃ וַיַּעַמְדוּ אִישׁ

† sunt omnia castra,

,castrametatio omnis est † confracta & ;castrametationem circum se sub

תַּחְתָּיו סָבִיב לַמַּחֲנֶה וַיָּרָץ [c] כָּל־הַמַּחֲנֶה

[c] רָצַץ [d] רוּעַ

trecenti Clanxerúntque .fugerúntque,sunt vociferati &

22 וַיָּרִיעוּ [d] וַיָּנִיסוּ [e] ׃ וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת

[e] נוּס

‡ vniuſcuiuſque in proximum

,suum socium in viri ‡ gladium Dominus posuit & : tubis

הַשּׁוֹפָרוֹת וַיָּשֶׂם [f] יְהוָה אֵת חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ

[f] שׂוּם

-Beth ad vsque castrametatio fugit & ;castrametationem omnem ‡ in &

וּבְכָל־הַמַּחֲנֶה וַיָּנָס [g] הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית

[g] נוּס

‡ omnia castra: & fugerũt omnia castra

* limitem ‖ iuxta

super ‖ ,mecholah-Abel labium * ad vsque ,Seredath in hasittah

הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה עַד [h] שְׂפַת־אָבֵל מְחוֹלָה עַל־

[h] שָׂפָה

† congregatus

de & ,Naphthali de Israel vir est accitus † Et .Tabbath

23 טַבָּת ׃ וַיִּצָּעֵק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי וּמִן־

.Midian post sunt persecuti & : Menasseh omni de & , Aser

אָשֵׁר וּמִן־כָּל־מְנַשֶּׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן ׃

,Ephraim montem omnem in Ghidhon misit Nunciósque

24 וּמַלְאָכִים שָׁלַח גִּדְעוֹן בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם

eis capite & .Midian occursum in Descendite :dicendo

לֵאמֹר רְדוּ [i] לִקְרַאת מִדְיָן וְלִכְדוּ לָהֶם

[i] יָרַד

congregatus

est accitus Et .Iarden & ,Bethbarah ad vsque aquas

אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן וַיִּצָּעֵק

Digitized by Google

-Beth ad vſque aquas ceperunt & ,Ephraim vir omnis
כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית
duos comprehenderunt Et .Iarden & ,barah
25 בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־
interfecerunt & ,Zeeb & ,Horeb , Midian principes
שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וַיַּהַרְגוּ
torculari in occiderunt Zeeb & :Horeb petra in Horeb
אֶת־עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב הָרְגוּ בְיֶקֶב־
Zeeb & Horeb caput & :Midian ad ſunt perſecuti & ; Zeeb
זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ אֶל־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וּזְאֵב
.Iarden tranſitu à Ghidbon ad attulerunt — erant
הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃

CAP. VIII. ח

verbum Cur :Ephraim vir ‡ eum ad dixerunt Et — ‡ viri
1 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר — ‖ vt non vocares nos
ibas † cùm nobis vocandum non ad ‖ , nobis feciſti hoc — † pergeres
הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאות לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ — עָשָׂה [k]
.fortitudine in ‡ ſecum iurgauerunt & ;Midian in † pugnandum ad — † contra ‡ fortiter.
לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃
nónne ? vos ſicut nunc feci Quid :eos ad Dixitque
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא
? Abihezer vindemia præ Ephraim racemi bonum — melior eſt racemus
טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר׃
,Midian principes Deus dedit veſtra manu In — tradidit
3 בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־
?vos ſicut facere potui quid & :Zeeb & ,Horeb
עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם — † leniuit ‡ ab eo, quando locutus eſt
ipſum loquendo in ,eo deſuper ‡ eorum ſpiritus ſe remiſit † Tunc
אָז [a] רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ — רָפָה [a]
tranſiens ,Iarden ad Ghidhon venit Et .hoc verbum
4 הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר
, laſſi ſecum ‡ qui viri trecenti & , ipſe — ‡ erant
הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים
nunc ‡ Date :Succoth viris Dixitque .perſequentes & — ‡ obſecro
5 וְרֹדְפִים׃ וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא [b] — נָתַן [b]
laſſi quia ,meis pedibus in ‡ qui populo panis tortas — ‡ eſt cum
כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים — * ſunt: ‖ perſequor
.Midian reges Salmunnah &,Zebach poſt perſequens ‖ ego & : * ipſi
הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן׃

Digitized by Google

Dixeruntque
כַּף [c]
‡ eſt ‡ vt

,Zebach palma Num :Succoth principes Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סֻכּוֹת [c] הֲכַף זֶבַח 6
tuo exercitui demus quòd ‡ ,tua manu in ‡ nunc Salmunnah &
וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לִצְבָאֲךָ

cùm tradiderit
נָתַן [d]

Dominus dando in Idcirco : Ghidhon Dixitque :panem
לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן [d] בְּתֵת יְהוָה 7
triturabo & ,mea manu in Salmunnah & ,Zebach

דּוּשׁ [e]

אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי [e] וְדַשְׁתִּי אֶת־
.tribulis cum & ,deserti ſpinis cum veſtram carnem
בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקָנִים׃
eos ad eſt locutus & ,Penuel inde aſcendit Et

עָלָה [f]

[f] וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם 8
ſicut Penuel homines ei reſponderunt & :hoc ſecundum

עָנָה [g]

כָּזֹאת [g] וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר
hominibus etiam Dixitque .Succoth viri reſponderunt
עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי 9

Cùm reverſus fuero
נָתַץ [h]
† erant

diruam ,pace in me revertendo In :dicendo ,Penuel
פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם [h] אֶתֹּץ אֶת־
,Carcor in † Salmunnah & ,Zebach Et .hanc turrim
הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃ וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בַּקַּרְקֹר 10
omnes ,millia quindecim fermè eis cum eorum caſtra &
וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל

‡ qui remanſerant ex omnibus caſtris
‡ orientis;
* qui ceciderāt fuerunt
‖ virorum educentium
† per viam
‡ tabernaculis,

cadentes * & :Chedem ‡ filiorum caſtrametatione omni ex reſidui ‡
הַנּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים
.gladium educentis viri ‖ millia viginti & centum
מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃
,tentoriis ‡ in habitantium via * Ghidhon aſcendit Et
וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים 11

נָכָה [i]
‡ caſtra, & caſtra erant

percuſſit & :Iogbehah & ,Nobach ipſius oriente ab
מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבֳּהָה [i] וַיַּךְ אֶת־
.fiducialiter erat caſtrametatio & ;caſtrametationem ‡
הַמַּחֲנֶה וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶטַח׃
;eos poſt eſt perſecutus & ,Salmunnah & Zebach Fugerúntque

נוּס [k]

[k] וַיָּנֻסוּ זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם 12
;Salmunnah & ,Zebach , Midian reges duos cepítque
וַיִּלְכֹּד אֶת־שְׁנֵי מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע

omnia caſtra

.perterruit caſtrametationem omnem &
וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד׃
bello de Ioas filius Ghidhon eſt reverſus Et

שׁוּב [l]

[l] וַיָּשָׁב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ מִן־הַמִּלְחָמָה 13

Digitized by Google

viris de puerum Cepitque .ſole † deſuper † exiſtente
14 מִלְמַעְלֵה הֶחָרֶס׃ וַיִּלְכָּד־נַעַר מֵאַנְשֵׁי
principes eum ad ſcripſit & ;eum interrogauit & ,Succoth ſibi
סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־שָׂרֵי
.viros ſeptem & ſeptuaginta eius ſeniores & ,Succoth
סֻכּוֹת וְאֶת־זְקֵנֶיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ׃
,Zebach Ecce :dixit & ,Succoth viros ad Venitque
15 וַיָּבֹא אֶל־אַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח
vola ‡ Num : dicendo mihi exprobraſtis quibus * Salmunnah & * de ‡ manus
וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֵרַפְתֶּם אוֹתִי לֵאמֹר הֲכַף
dabimus quia ; tua manu in nunc Salmunnah & ,Zebach † eſt
זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי נִתֵּן
ſeniores cepit Et § panem laſſis tuis viris tulit
16 לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְּעֵפִים לָחֶם׃ וַיִּקַּח אֶת־זִקְנֵי
;tribulos ac ,deſerti ſpinâ que ,ciuitatis
הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקֳנִים
.Succoth viros eis in fecit cognoſcere & confregit cum
וַיֹּדַע בָּהֶם אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃
viros interfecit & , diruit Penuel turrim Et
17 וְאֶת־מִגְדַּל פְּנוּאֵל נָתָץ וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי
:Salmunnah ad & ,Zebach ad Dixitque .ciuitatis
18 הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־זֶבַח וְאֶל־צַלְמֻנָּע
:dixerunt Et § Thabor in interfeciſtis quos viri Vbi Quales erant
אֵיפֹה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֲרַגְתֶּם בְּתָבוֹר וַיֹּאמְרוּ
. ‡ regi filiorum formam ſecundum vnus ; ipſi ſicut tu Sicut Qualis tu, tales & † erat.
כָּמוֹךָ כְמוֹהֶם אֶחָד כְּתֹאַר בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
.Dominus Viuit .ipſi ‡ meæ matris filii ,mei Fratres :ait Et ‡ erant.
19 וַיֹּאמַר אַחַי בְּנֵי־אִמִּי הֵם חַי־יְהוָה חַיִּת [a]
.vos occiderem non ,eos feciſſetis viuere vtinam ‡ ‡ ſi
לוּ הַחֲיִתֶם אוֹתָם לֹא הָרַגְתִּי אֶתְכֶם׃
.eos interfice ,Surge :ſuo primogenito Iether Dixitque
20 וַיֹּאמֶר לְיֶתֶר בְּכוֹרוֹ קוּם הֲרֹג אוֹתָם erat
ipſe adhuc quia ,timebat quia ,ſuum gladium puer eduxit non Et
וְלֹא־שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ כִּי יָרֵא כִּי עוֹדֶנּוּ
,tu Surge :Salmunnah & ,Zebach Dixitque .puer
21 נָעַר׃ וַיֹּאמֶר זֶבַח וְצַלְמֻנָּע קוּם אַתָּה
,Ghidhon Surrexitque .eius fortitudo vir ſicut quia ;nos in irrue & occide
וּפְגַע־בָּנוּ כִּי כָאִישׁ גְּבוּרָתוֹ [b] וַיָּקָם גִּדְעוֹן קוּם [b]
cepitque :Salmunnah & ,Zebach interfecit & tulitque
וַיַּהֲרֹג אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע [c] וַיִּקַּח אֶת־ לָקַח [c]

lunu-

Digitized by Google

‡ erant

.eorum camelorum collis in † quæ , lunulas
הַשַּׂהֲרֹנִים אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃

Dixitque

Dominare :Ghidhon ad Israel vir Dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּדְעוֹן מְשָׁל־ 22

nobis

quia ;tui filii filius etiam ,tuus filius etiam ,tu etiam ,nos in
בָּנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־בִּנְךָ גַּם בֶּן־בְּנֶךָ כִּי

יָשַׁע [d]
vobis;

:Ghidhon eos ad dixit Et .Midian manu de nos saluasti
[d] הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן 23

meus filius dominabitur nec ,vobis in ego dominabor Non
לֹא־אֶמְשֹׁל אֲנִי בָּכֶם וְלֹא־יִמְשֹׁל בְּנִי

vobis.

eos ad Dixitque .vos in dominabitur Dominus ‡ vos in
בָּכֶם יְהוָה יִמְשֹׁל בָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 24

† vnusquisque
‡ spoliorū suorum;

vir † ni ibi date & ,postulationem vobis à Postulabo :Ghidhon
גִּדְעוֹן אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה וּתְנוּ־לִי [e] אִישׁ

נָתַן [e]
‡ erant ·erant.

quia ,eis ‡ aureæ inaures quia ;sui spolij ‡ inaurem
נֶזֶם שְׁלָלוֹ כִּי־נִזְמֵי זָהָב לָהֶם כִּי

.dabimus Dando: dixerunt Et .ipsi Ismahelitæ
יִשְׁמְעֵאלִים הֵם׃ וַיֹּאמְרוּ נָתוֹן נִתֵּן 25

‖ quisque

inaurem vir ‖ ibi proiecerunt & ,vestimentum extenderunt &
וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה אִישׁ נֶזֶם

† spoliorum suorum.
‡ aureorum,

quas ,aureorum ‡ inaurium pondus fuit Et ,sui spolij †
שְׁלָלוֹ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר 26

præter lunulas,

præ solum ,aureorum septingentorum & ,mille , postulauerat
שָׁאָל אֶלֶף וּשְׁבַע־[f]מֵאוֹת זָהָב לְבַד מִן־

מֵאָה [f]
monilia, & vestes purpureas,
* erant

super * quæ ,purpura vestibus & ,collaribus & , lunulis
הַשַּׂהֲרֹנִים וְהַנְּטִיפוֹת וּבִגְדֵי הָאַרְגָּמָן שֶׁעַל

‖ præter torques,
† erant
‡ ex eo

collis in † .quæ ,torquibus præ solum ‖ & ,Midian reges
מַלְכֵי מִדְיָן וּלְבַד מִן־הָעֲנָקוֹת אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי

* posuit
עָשָׂה [g] יָצַג [h]

,Ephod Ghidhon illud ‡ fecit Et .eorum camelorum
גְמַלֵּיהֶם׃ [g] וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִדְעוֹן לְאֵפוֹד 27

זָנָה [i]

sunt fornicati & :Hophrah in sua ciuitate in illud statuit * &
[h] וַיַּצֵּג אוֹתוֹ בְעִירוֹ בְּעָפְרָה [i] וַיִּזְנוּ

eiusdomui &,Ghidhon fuitque :ibi eum post Israel omnis
כָל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שָׁם וַיְהִי לְגִדְעוֹן וּלְבֵיתוֹ

* offendiculū.

filiorum facies ad ‖ Midian est humiliatus Et * laqueum * in
[k] לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּכָּנַע מִדְיָן לִפְנֵי בְּנֵי 28

יָקשׁ [k]
‖ coram filiis
* vt eleuarent

quieuitque :suum caput eleuare * addiderunt non & ;Israel
יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָסְפוּ [l] לָשֵׂאת רֹאשָׁם וַתִּשְׁקֹט

נָשָׂא [l]

.Ghidhon diebus in annis quadraginta terra
הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי גִדְעוֹן׃

Digitized by Google

.ſua domo in manſit & ,Ioas filius Ierubbahal abiit Et
9 וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃
:eius femur egredientes filii ſeptuaginta fuerunt Ghidhon ipſi Et — qui egreſſi ſunt de femore ſuo:
0 וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים בָּנִים יֹצְאֵי יְרֵכוֹ
‡ quæ eius pelex *Et .ei fuerunt multæ ‖ vxores quia — ‖ plures * concubina
31 כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר — ‡ erat
eius nomen poſuit & filium ipſa etiam ei peperit ,Sechem in
בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא בֵּן [a] וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ — [a] שׂוּם
Ghidhon eſt mortuus Et .Abimelech — ſenectute
32 אֲבִימֶלֶךְ׃ [b] וַיָּמָת גִּדְעוֹן — [b] מוּת
ſepulchro in eſt ſepultúſque :bona canitie in Ioas filius
בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר
,fuit Et .Hezri patris Hophrah in ſui patris Ioas
33 יוֹאָשׁ אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי
; Iſrael filii ſunt reverſi & ,Ghidhon eſſet mortuus quemadmodum — cùm
כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Bahalberith ſibi poſuerunt & :Behalim poſt ſunt fornicati &
וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית
Domini Iſrael filii ſunt recordati non Et .deum in — pró deo.
34 לֵאלֹהִים׃ וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה
ſuorum inimicorum omnium manu de eos eruentis ,ſui Dei — qui eruit
אֱלֹהֵיהֶם [c] הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם — [c] נָצַל
Ierubbahal domo cum miſericordiam fecerunt Nec .circuitu à ‖ — ‖ in
35 מִסָּבִיב׃ וְלֹא־עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל
.Iſrael cum fecerat quod bonum omne iuxta ,Ghibhon
גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־יִשְׂרָאֵל׃

CAP. IX. ט

Perrexit autem
fratres ad Sechem in Ierubbahal filius Abimelech iuit Et
1 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי
familiam omnem ad & ,eos ad eſt locutuſque ;ſuæ matris
אִמּוֹ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת — obſecro
nunc Loquimini :dicendo ,ſuæ matris patris domus
2 בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ־נָא — virorum
vobis bonum † Quid : Sechem dominorum omnium auribus in — † melius
בְּאָזְנֵי כָל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם מַה־טּוֹב לָכֶם
an ,Ierubbahal filii omnes viri ſeptuaginta vos in dominari an — vt dominentur vobis
הֲמְשֹׁל בָּכֶם שִׁבְעִים אִישׁ כֹּל בְּנֵי יְרֻבַּעַל אִם־ — ‡ vt dominetur vobis
,veſtrum os quòd recordabimini & * ſ vnus vir vos in dominari ‡ — * mementote
מְשֹׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם

&

Digitized by Google

eo ſuper ‡ eius matris fratres ſunt locuti Et .ego ‖ veſtra caro &
וּבְשַׂרְכֶם אָנִי׃ וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ עָלָיו 3
verba omnia Sechem dominorum omnium auribus in
בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
quia ;Abimelech poſt eorum cor ſe inclinauit & iſta
הָאֵלֶּה וַיֵּט [d] לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי
ſeptuaginta ei dederunt Et .ipſe noſter Frater :dixerunt
אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃ וַיִּתְּנוּ־[e] לוֹ שִׁבְעִים 4
eis in ‖ conduxit mercede & ;Bahalberith domo è argenteos
כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם
.eum poſt fuerunt & ;leues & ,vacuos viros Abimelech
אֲבִימֶלֶךְ אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפֹחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃
interfecit & ,Hophrah in ſui patris domum ‡ venit Et
וַיָּבֹא [f] בֵית־אָבִיו עָפְרָתָה וַיַּהֲרֹג 5
lapidem ſuper viros ſeptuaginta Ierubbahal filios ,ſuos fratres
אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן
quia ,paruus Ierubbahal filius Iotham remanſit Et .vnum
אֶחָת וַיִּוָּתֵר [g] יוֹתָם בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי
omnis & ,Sechem domini ‡ omnes ſunt collecti Et .ſe abſcondit
נֶחְבָּא׃ וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְכָל־ 6
Abimelech fecerunt regnare & iuerunt & ;Millo domus
בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
.Sechem in quæ ſtatæ planitie cum ‡ regem in
לְמֶלֶךְ עִם־אֵלוֹן מֻצָּב [h] אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃
capite † in ſtetit & ,iuit ‖ & ,Iotham ipſi nunciauerunt Et
וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד בְּרֹאשׁ 7
dixit & ;clamauitque ,ſuam vocem leuauit & :Gherizim montis
הַר־גְּרִזִים וַיִּשָּׂא [i] קוֹלוֹ וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר
vos ad audiat & ,Sechem domini ‡ me ad Audite :eis
לָהֶם שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם
vngendum ad ligna iuerunt Eundo .Deus
אֱלֹהִים׃ הָלוֹךְ הָלְכוּ הָעֵצִים לִמְשֹׁחַ 8
.nos ſuper Regna :oliuæ dixeruntque ;regem ſe ſuper
עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מָלוֹכָה עָלֵינוּ׃
faciam ceſſare ° Nunquid :oliua eis Dixitque
וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזַּיִת הֶחֳדַלְתִּי אֶת־ 9
;homines & ,deos honorificabunt ‖ me in ‖ qua ,meam pinguedinem
דִּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים
ligna ſuper promouendum ad ‡ vadam &
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃

‖ ſum. † de eo
virorum
נָטָה [d] eſt.
נָתַן [e] ‖ cum
vagos,
‡ in
בּוֹא [f]
יָתַר [g] congregati ‡ viri
‡ iuxta quercum ſtatæ, vel ſtatuæ
יָצַב [h] ‖ perrexit † vertice
נָשָׂא [i]
‡ viri
מלכה
° P ° dereliquam
‖ per † honorificant
‡ vt promouear

Digitized by Google

.nos ſuper regna ,tu *Vade* ‡ :ficum ad ligna Dixerúntque ‡ Veni

10 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ׃

,meam dulcedinem *faciam ceſſare* Num :ficus eis dixit Et derelinquam

11 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתְּאֵנָה הֶחֳדַלְתִּי אֶת־מָתְקִי

ſuper *promoueri* vadam & ſoptimum meum fructum & vt promoueat

וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־

,tu *Vade* :vitem ad ligna Dixerúntque ? ligna Veni

12 הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי־אַתְּ

; vitis eis dixit Et .nos ſuper regna

13 מָלְוֹכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן מלכי ק

deum *lætificans* ‡ ,meum muſtum *faciam ceſſare* Num derelinquam

הֶחֳדַלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים ‡ quod lætificat

? ligna ſuper *promoueri* ‡ ibo & ,homines & ‡ vt promoueat

וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃

Vade ‡ *carduum* ad ligna omnia dixerunt Et rhamnum ‡ Veni

14 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ[k] הלך[k]

:ligna ad *carduus* dixit Et .nos ſuper regna ,tu rhamnus

15 אַתָּה מְלָךְ־עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים

,vos ſuper regem in me *vngentes* vos veritate in Si vngitis

אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מֹשְׁחִים אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם

ignis egrediatur ,non ſi & :mea vmbra in *Confidite* , venite ſperate

[l]בֹּאוּ [m]חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן [n]תֵּצֵא אֵשׁ [l]בוא

.Lebanon cedros *pereat* ‡ & ,*carduo* ‡ de [m]חסה

מִן־הָאָטָד וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ [n]יצא

feciſtis perfectione in & ,veritate in ſi nunc Et ‡ rhamno, ‡ deuoret

16 וְעַתָּה אִם־[o]בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם [o]אמן

cum feciſtis bonum ſi & ,Abimelech feciſtis regnare &

וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־

eius manuum retributionem iuxta ſi & ,eius domo cum &,Ierubbaal

יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל יָדָיו

.vobis *ſuper* meus pater pugnauit Quia .ei feciſtis pro

17 עֲשִׂיתֶם לוֹ׃ אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם

manu è vos eruit & ,*eminus* ſuam animam proiecit & à longè.

וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד [p]וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד [p]נצל

mei patris domum *ſuper* ſurrexiſtis vos Et .Midian contra

18 מִדְיָן׃ וְאַתֶּם [q]קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי [q]קום

ſuper viros ſeptuaginta eius filios interfeciſtis & , hodie

הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו שִׁבְעִים אִישׁ עַל־

eius ancillæ filium Abimelech feciſtis regnare & :vnum lapidem

אֶבֶן אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֲמָתוֹ

Digitized by Google

viros ‡ eſt. .ipſe ‡ veſter frater quia ,Sechem dominos ſuper
עַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃
,Ierubbahal cum feciſtis perfectione in & ,veritate in ſi Et
וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל 19
lætetur & ,Abimelech in lætemini : hac die eius domo cum &
וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח
ignis egrediatur ,non ſi Et .vobis in ipſe etiam
גַּם־הוּא בָּכֶם׃ וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ 20
deuoret viros — domum & ,Sechem dominos comedat & , Abimelech de
מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית
viſis — domo de & ,Sechem dominis à ignis egrediatur & : Millo
מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית
deuoret — .Abimelech comedat & ,Millo
מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃
ibi manſit & :Beer in abiit & ,fugit & ,Iotham fugit Et
נוס — וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם 21
facie — Abimelech imperauit Et .ſui fratris Abimelech faciebus à
סור — מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ אָחִיו׃ וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ 22
Deus Mittitque .annis tribus Iſrael ſuper
עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים 23
viros — :Sechem dominos inter & ,Abimelech inter malum ſpiritum
רוע — רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם
viri ‖ vt veniret — veniendum Ad ‖ :Abimelech in Sechem domini ſunt præuaricati &
וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ לָבוֹא 24
,eorum ſanguis & ,Ierubbahal filiorum ſeptuaginta iniuria
חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־יְרֻבַּעַל וְדָמָם
vt poneret — interfecit quia ,eorum fratrem Abimelech ſuper ponendum ad
לָשׂוּם עַל־אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג
viros — , eius manus roborauerunt quia ,Sechem dominos ſuper & .eos
אֹתָם וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו
vt occideret ‖ viri — domini ‖ ei Poſueruntque .ſuos fratres occidendum ad
שום — לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו׃ וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַעֲלֵי 25
diripiebant ‡ & ,montium capita † ſuper . inſidias Sechem
† cacumina ‡ prædabantur ‡ iuxta * per viam — שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת
ei nunciatum & : via in * ea ſuper ‡ tranſibat qui omnem
נגד — כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד
; eius fratres & ,Hebed filius Ghahal venit Et .Abimelech ipſi
לַאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו
vir — .Sechem domini eo in ſperaueruntque :Sechem in tranſierunt &
וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם׃

Et

Digitized by Google

,eorum vineas *vindemiauerunt* & , agrum in ſunt egreſſi Et — inciderunt
27 וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם
domum ſunt ingreſſi & :*laudes* fecerunt & ,calcauerunt & — lætitias
וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית
maledixerunt & ,biberunt & ,comederunt & ; *ſuorum deorum* — Dei ſui,
אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ [c] וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־ — שָׁתָה [c]
† Quis :Hebed filius Ghahal dixit Et .Abimelech — † eſt
28 אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־
filius Nonne *ei ſeruiamus quòd ,Sechem * quæ & , Abimelech — * eſt
אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־
viris ſeruite ſeius præpoſitus Zebul & , Ierubbahal
יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי
ſnos ei ſeruiemus cur & ;Sechem patris Chamor
חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃
remouebo & ,mea manu in iſtum populum *dabit* quis Et — det
29 וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי [d] וְאָסִירָה — סוּר [d]
,tuum exercitum Auge :Abimelech † dixit Et ;Abimelech — † quiſpiam
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה צְבָאֲךָ
ciuitatis princeps Zebul audiuit Et egredere &
30 [e] וָצֵאָה׃ וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר הָעִיר אֶת־ — יָצָא [e]
.eius *naſus* eſt iratus & :Hebed filii Ghahal verba — furor
דִּבְרֵי גַּעַל בֶּן־עָבֶד [f] וַיִּחַר אַפּוֹ׃ — חָרָה [f]
:dicendo , dolo in Abimelech ad *legatos* miſit Et — nuncios
31 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתָרְמָה לֵאמֹר
,Sechem in *venientes* eius fratres & ,Hebed filius Ghahal Ecce — veniunt
הִנֵּה גַעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו [g] בָּאִים שְׁכֶמָה — בּוֹא [g]
.te *ſuper* ‡ ciuitatem *anguſtiantes* † ipſi ecce & — † obſident ‡ contra
וְהִנָּם [h] צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃ — צוּר [h]
;tecum ‡ qui populus & tu ,nocte ſurge nunc Et — ‡ eſt
32 וְעַתָּה קוּם לַיְלָה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ
oriri circa * mane *in* ,erit Et .agro in inſidiare & — * quando orietur ſol, ſurges, & graſſaberis contra
33 וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה׃ וְהָיָה בַבֹּקֶר כִּזְרֹחַ
ecce ‖ & :ciuitatem *ſuper* *vaſtabis* & ,*manicabis* ,*ſolem* — ‖ ſi
הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־
ei facies & ,te ad *egredientes* ‡ ſecum † qui populus & ,ipſe — † eſt ‡ egreditur
הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ
Abimelech ſurrexit Et .tua manus inuenerit quod ſecundum
34 כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃ [i] וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ — קוּם [i]
ſuper * ſunt inſidiati & :noctu ſecum ‡ qui populus omnis & — ‡ erat * contra
וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לַיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־

Digitized by Google

‖ duces. ſilius Ghahal eſt egreſſus Et ‖capita quatuor ,Sechem
שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־ 35
† ad ,Abimelech ſurrexit & :ciuitatis portæ oſtium † ſtetitque ,Hebed
עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ
‡ erat Ghahal vidit Et inſidiis de ſecum ‡ qui populus &
וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמַּאְרָב׃ וַיַּרְא־גַעַל 36
deſcendit deſcendens populus Ecce :Zebul ad ait & ,populum
אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד
cacuminibus Vmbram :Zebul eum ad ait Et .montium capitibus de
צֵלל[k] מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֵת [k] צֵל
vides adhuc addidit Et .homines quaſi videns tu montium
הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה כָּאֲנָשִׁים׃ וַיֹּסֶף עוֹד 37
† vt loqueretur, ‡ deſcendunt eum de deſcendentes ‡ populus Ecce :dixit & ,loquendum ad † Ghahal
גַּעַל לְדַבֵּר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יוֹרְדִים מֵעִם
‖ dux vnus venit † planiciei quærcus † via de veniens vnum caput ‖ & ,terræ vmbilico
טַבּוּר הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד בָּא מִדֶּרֶךְ אֵלוֹן
‡ eſt ‡ nunc Vbi ,Zebul eum ad Dixitque .Mehonenim
מְעוֹנְנִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֵפוֹא 38
‡ dicebas ∗ eſt ei ſeruiamus quòd ,Abimelech ∗ Quis ‡dicis‡ quod ,tuum os
פִּיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ
‖ eſt obſecro Egredere ‖ eo in ſpreuiſti quem ,populus ‖ iſte nonne
הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר־מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא
‖ cum † coram facies ad † Ghahal eſt egreſſus Et .eo in ‖ pugna & ,nunc
עַתָּה וְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֵּצֵא גַעַל לִפְנֵי 39
viris ‡ cum .Abimelech in ‡ pugnauitque ; Sechem dominorum
בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃
facie :eius faciebus à fugit & ,Abimelech eum eſt perſecutus Et
נוּס[a] וַיִּרְדְּפֵהוּ אֲבִימֶלֶךְ [a] וַיָּנָס מִפָּנָיו 40
.portæ oſtium ad vſque multi vulnerati ceciderunt &
נָפַל[b] [b] וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר׃
ipſum Zebul expulit & ,Arumah in Abimelech manſit Et
וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּארוּמָה וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־ 41
ne manerent ,fuit Et .Sechem in manendo à eius fratres & ,Ghahal
יָשַׁב[c] גַּעַל וְאֶת־אֶחָיו [c] מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ וַיְהִי 42
‡ in ‡ in nunciauerunt & ;agrum ‡ populus eſt egreſſus & , craſtino à ‡
נָגַד[d] מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה [d] וַיַּגִּדוּ
∗ tulit ‖ diuiſit eos dimidiauit ‖ & ,populum cepit ∗ Et :Abimelech ipſi
לָקַח[e] לַאֲבִימֶלֶךְ׃ [e] וַיִּקַּח אֶת־הָעָם [f] וַיֶּחֱצֵם 43
חָצָה[f] ecce & ,vidit & :agro in eſt inſidiatus & ,capita tria in
רָאָה[g] לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה [g] וַיַּרְא וְהִנֵּה

po-

Digitized by Google

.eos percuſſit & ,eos ſuper ‡ ſurrexit & ;ciuitate de egrediens populus[g]
הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃
, vaſtauerunt * ſecum ‡ quæ capita & , Abimelech Et
44 וַאֲבִימֶלֶךְ וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ
capita duo & : ciuitatis portæ oſtium ad ſteterunt &
וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים
.eos percuſſerunt & ,agro in † qui omnes ſuper vaſtauerunt ‖
פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃
,illa die tota ciuitatem in ‡ pugnauit Abimelech Et
45 וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כֹּל הַיּוֹם הַהוּא
;interfecit ea in ‡ qui populum ac , vrbem cepit &
וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג
.ale eam conſeuit* & , vrbem diruit &
וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃
venerunt & ,Sechem turris domini ‡ omnes audierunt Et
46 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ
,Abimelech ipſi eſt Nunciatúmque .Bethelberith arcem ad
47 אֶל־צְרִיחַ בֵּית אֵל בְּרִית׃ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ
.Sechem turris domini ‖ omnes eſſent congregati quod
כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃
omnis & ipſe ,Salmon montem † Abimelech aſcendit Et
48 וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־
ſecures Abimelech cepit ‡ & :ſecum ‡ qui populus
הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַקַּרְדֻּמּוֹת
,eum portauit & ,lignorum * ramum præcidit & ,ſua manu in
בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים וַיִּשָּׂאֶהָ
‖ qui populum ad dixitque ;ſuum humerum ſuper poſuit &
וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־
.ego ſicut facite ,feſtinate :feci vidiſtis Quod : ſecum
עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם עָשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃
,ſuum ramum vir † populus omnis etiam præciderunt Et
וַיִּכְרְתוּ גַם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכֹה
49 ,arcem ſuper ‡ poſuerunt & ,Abimelech poſt iuerunt &
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ
etiam ſunt mortui & igni in arcem eis ſuper ‡ combuſſerunt &
וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם
.mulieres & viri mille ferè Sechem turris domini* omnes
כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃
eſt caſtrametatus & : Thebes ad Abimelech iuit Et
50 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֵץ וַיִּחַן

‖ in

egrediebantur ‡ aduerſus
קוּם [b]
נָכָה [i]
‡ erant * graſſati ſunt
‖ graſſati ſunt aduerſus
† erant ‡ contra
‡ erat
* ſeminauit in ea ſal.
נָתַץ [k]
† viri
נָגַד [l]
‖ viri
† in monte
עָלָה [m]
‡ erat ‡ tulit
* arboris
שׂוֹךְ [n]
‖ erat
נָשָׂא [o]
שׂוּם [p]
רָאָה [q]
עָשָׂה [r]
† vnuſquiſque ‡ iuxta
‡ cum
יָצַת [s]
מוּת [t]
* viri
חָנָה [v]

‖ contra
medio in erat fortis turris Et .eam cepit & ,Thebes in ‖
בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה בְתוֹךְ־ 51
,mulieres & ,viri omnes illuc fugerunt & ;ciuitatis
נוס [x]
הָעִיר [x] וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים
viri
aſcenderunt & ;ſe ſuper ſe clauſerunt & ;ciuitatis domini omnes &
עלה [y]
וְכֹל בַּעֲלֵי הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם [y] וַיַּעֲלוּ
ad vſque Abimelech venit Et .turris tectum ſuper
בוא [a]
עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ [a] וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ עַד־ 52
‖ contra
oſtium ad vſque appropinquauit & ;eam in ‖ pugnabat & ,turrim
נגש [b]
הַמִּגְדָּל וַיִּלָּחֶם בּוֹ [b] וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח
vt combureret
mulier proiecit Et .igni in illud comburendum ad ,turris
הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ בָאֵשׁ׃ וַתַּשְׁלֵךְ אִשָּׁה 53
† molæ
‡ confregit ceruicem
quaſſauit ‡ & :Abimelech caput ſuper turris † fragmen vna
אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ [c] וַתָּרִץ
רצץ [c]
puerum ad citò clamauit ‡ Et .eius caluariam
vel רוץ
אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ׃ וַיִּקְרָא מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר 54
‡ vocauit
* arma
,tuum gladium Euagina : ei dixit & ,ſua vaſa * portantem
כלה [d]
נֹשֵׂא [d] כֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ
‖ de me :
.eum interiecit Mulier : mihi ‖ dicant fortè ne ; me interfice &
וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְהוּ
.eſt mortuus &,eius puer eum perfodit Et
מות [e]
וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ [e] וַיָּמֹת׃
:Abimelech eſſet mortuus quòd Iſrael viri viderunt Et
וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּי־מֵת אֲבִימֶלֶךְ 55
† vnuſquiſque
Deus Reddiditque .ſuum locum in vir † abierunt &
קום [f]
וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים 56
interficiendo ,ſuo patri fecerat quod ,Abimelech malum
אֶת [g] רָעַת אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לַהֲרֹג
רוע [g]
malum omne Et .ſuos fratres ſeptuaginta
אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו׃ וְאֵת כָּל־רָעַת 57
venit & ;eorum caput in Deus reddidit Sechem virorum
שוב
אַנְשֵׁי שְׁכֶם [h] הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא
.Ierubbahal filii Iotham maledictio eos ad
אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם בֶּן־יְרֻבָּעַל׃

CAP. X. יוד

vt ſaluum faceret
Iſrael ſaluandum ad Abimelech poſt ſurrexit Et
ישע [i]
וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל 1
‡ de
ipſe & ;Iſſachar ‡ vir ,Dodo filii Puah filius Tholah
תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה בֶּן־דּוֹדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא־

ha-

Iudicauitque . Ephraim monte in ,Samir in *habitans* ‡ — ‡ habitabat
2 יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם ׃ וַיִּשְׁפֹּט
,eſt mortuus & :annis tribus & viginti Iſrael
אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת
Iair eum poſt ſurrexit Et .Samir in eſt ſepultus &
3 וַיִּקָּבֵר בְּשָׁמִיר ׃ וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר
duobus & viginti Iſrael iudicauitque Ghilhadites
הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
ſuper equitantes filii triginta ei *fuit* Et .annis — fuerunt
4 שָׁנָה ׃ וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים עַל־
ipſis ‡eis vrbes triginta & ;pullos triginta — quas
שְׁלֹשִׁים עֲיָרִם וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם לָהֶם — ‡ villas * erant
* quæ ,hanc diem ad vſque ,Iair Chauuoth ‡ vocabant
יִקְרְאוּ [k] חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר — חַוָּה [k]
eſt ſepultus & ,Iair eſt Mortuuſque .Ghilhad terra in
5 בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד ׃ וַיָּמָת יָאִיר וַיִּקָּבֵר
faciendum ad ,Iſrael filii addiderunt Et .Chamon in — vt facerent
6 בְּקָמוֹן ׃ וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [l] לַעֲשׂוֹת — עֲשֹׂת [l]
& ;Behalim ſeruierúntque ,Domini oculis in malum
[m] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־ — רוֹעַ [m]
,Sidon diis & ,Aram diis & ,Haaſtaroth
הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן
,Hammon filiorum diis & ,Moab diis &
וְאֵת אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֵת אֱלֹהֵי בְּנֵי־עַמּוֹן
non & ,Dominum dereliquerunt & :Peliſtim diiſque
וְאֵת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא
;Iſrael *in* † Domini *naſus* eſt Iratúſque .ei ſeruierunt — furor † contra
7 עֲבָדוּהוּ ׃ [n] וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל — חָרָה [n]
.Hammon filiorum manu in & ,Peliſtim manu in eos *vendidit* & — tradidit
וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן ׃
anno in Iſrael filios *perfregerunt* & ,detriuerunt Et — oppreſſerunt
8 וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה
filios omnes ,annis decem * octo ,ipſo — * &
הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי — ‖ erant trans † eſt
† quæ Emoræi terra in ,Iarden *tranſitu in* ‖ qui Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
Iarden Hammon filii Tranſierúntque .Ghilhad in
9 בַּגִּלְעָד ׃ וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־הַיַּרְדֵּן
domo *in* & ,Biniamin *in* & ,Iehudah *in* etiam pugnandum ad — cum
לְהִלָּחֵם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית
: Ephraim

afflictus eſt
[a] יָצַר

clamauerunt Et .valde Iſrael *fuit* anguſtia & :Ephraim

אֶפְרָיִם [a] וַתֵּצֶר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃ וַיִּזְעֲקוּ 10

quia & ,tibi Peccauimus :dicendo Dominum ad Iſrael filii

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי

.Behalim ſeruiuimus & ,noſtrum Deum , dereliquimus

עָזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃

Nónne : Iſrael filios ad Dominus Dixítque

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא 11

a & ,Hammon filiis à ,Emoræo ab & ,Aegyptiis ab

מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי מִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־

‡ qui

‡ Mahon & ,Hamalec & ,Sidonim Et ; Peliſtim

פְּלִשְׁתִּים׃ וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן 12

vos feci ſaluóſque ,me ad clamaſtis & ,vos oppreſſerunt

[b] יָשַׁע

לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי [b] וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם

ſeruiſtis & , me dereliquiſtis vos Et : eorum manu de

מִיָּדָם׃ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ 13

vt ſaluos faciam

.vos *ſaluandum ad* addam non idcirco ;alienis diis

אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא־אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃

elegiſtis quos ,deos ad clamate & , Ite

לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם 14

ſaluent vos

.veſtræ anguſtiæ tempore in *vobis faciant ſalutem* ipſi : *eis in*

בָּם הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם׃

;Peccauimus : Dominum ad Iſrael filii Dixerúntque

וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ 15

quod eſt

:tuis oculis in bonum *omne* ſecundum nobis tu fac

עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ

‡ tantùm
* quæſumus
[c] נָצַל

.hac die *nunc* * nos libera *veruntamen* ‡

אַךְ [c] הַצִּילֵנוּ נָא הַיּוֹם הַזֶּה׃

‖ alienos
† medio ſui,
[d] סוּר

,*ipſorum interiore* † de *extranei* ‖ deos remouerunt Et

[d] וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם 16

‡ anguſtiis affecta

eius anima eſt *abbreuiata* ‡ & ,Domino ſeruierúntque

וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ

‡ propter laborem
* conuenerunt

,Hammon filii *ſunt acciti* * Et .Iſrael *labore in* ‡

בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן 17

‖ congregati
[e] חָנָה

,Iſrael filii ſunt *collecti* ‖ & :Ghilhad in ſunt caſtrametati &

[e] וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

,populus Dixerúntque .Miſpah in ſunt caſtrametati &

וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמְרוּ הָעָם 18

* quilibet
‖ proximum
† Quicunque

qui vir Quis † :ſuum *ſocium* ‖ ad *vir* * ,Ghilhad principes

שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר

cœperit I

Digitized by Google

omnibus *caput in* ‡ erit , Hammon filios in † pugnare cœperit
יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה לְרֹאשׁ לְכֹל
.Ghilhad habitoribus
יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃

‡contra ‡dux
a חָלַל

CAP. XI. יא

filius *ipſe* & , *virtute* potens erat Ghilhadites Iphtach Et
1 וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן
.Iphtach ipſum Ghilhad genuerítque *meretricis* mulieris
אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃
creuerunt grandes & : filios ei Ghilhad vxor peperit Et
2 וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ
ei dixerúntque ,Iphtach expulerunt & , vxoris filii
בְנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ
filius quia ,nostri patris domo in accipies hæreditatem Non
לֹא־תִנְחַל בְּבֵית־אָבִינוּ כִּי בֶּן
faciebus ‖ à Iphtach Fugítque *tu* * alterius mulieris
3 אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה׃ וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי
ad ſunt collecti & : Tob * terra in manſit & ,ſuorum fratrum
אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־
.eo cum ſunt egreſſi & , vacui homines Iphtach
יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃
cum Hammon filii pugnauerunt & , *diebus* à fuit Et
4 וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־
filii *pugnauerunt quemadmodum* ,fuit Et .Iſrael
5 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְנֵי־
capiendum ad ‡ ,Ghilhad ſeniores *iuerunt* & ,Iſrael cum Hammon
עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת
.Tob ‡ terra de Iphtach
אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב׃
ducem ‖ in nobis *eris* & *Abi* : Iphtach ad Dixerúntque
6 וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין
ſenioribus Iphtach Dixítque .Hammon *filios in* † pugnabimus &
7 וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לְזִקְנֵי
me expuliſtis & ,me habuiſtis odio vos Nonne : Ghilhad
גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי
quemadmodum , *nunc* ‡ me ad veniſtis cur & ſmei patris domo è
מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר
:Iphtach ad Ghilhad ſeniores Dixerúntque ſvobis ‡ anguſtia
8 צַר לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח

viribus, ualeque
meretricis
b יָלַד
creuerunt
* nu. Facie
* bonis
c יָשַׁב
per aliquot dies.
cùm pugnarent
perrexerunt
‡ vt tollerent
‡ boni.
Veni, & esto
‖ principem
d הָיָה
† cum filijs
‡ quando
e בּוֹא
‡ est
f צוּר

Digitized by Google

a vt venias & ‖ pugnes cum filiis

pugnabis ‖ & ,nobiſcum ibis & * ,te ad ſumus reverſi nunc Idcirco
לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ

† dux
הָיָה [a]

habitatoribus omnibus caput in † nobis eris & :Hammon filiis in
בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי

Si :Ghilhad ſeniores ad Iphtach Dixitque .Ghilhad
גִלְעָד׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־ 9

‡ facitis ‡ cum filiis
שׁוּב [b]

,Hammon filios in pugnandum ad me vos facientes ‡ reuerti
מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן

* tradiderit ‖ coram me,

vobis ero ego ,meas facies ad ‖ eos Dominus dederit * &
וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנַי אָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם

† dux ?

:Iphtach ad Ghilhad ſeniores Dixerúntque ‡ caput in †
לְרֹאשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח 10

audiat

,tuum verbum ſecundum non ſi ,nos inter audiens ſit Dominus
יְהוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִּדְבָרְךָ

:Ghilhad ſenioribus cum Iphtach Iuit Et .faciamus ſic
כֵּן נַעֲשֶׂה׃ וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־זִקְנֵי גִלְעָד 11

ducem, & principem.
שׂוּם [c]

,ducem in & ,caput in ſe ſuper eum populus poſuerunt &
וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין

† coram Domino

Domini facies ad ‡ ſua verba omnia Iphtach eſt Locutúſque
וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהוָה

‡ nuncios

regem ad legatos ‡ Iphtach miſit Et .Miſpah in
בַּמִּצְפָּה׃ וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ 12

בּוֹא [d]

veniſti quia ,tibi & mihi Quid :dicendo ,Hammon filiorum
בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ

‡ vt pugnes contra terram meam. ?

filiorum rex Dixitque ‡ meam terram in pugnandum ad ‡ me ad
אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי־ 13

nuncios ‡ tulit

Iſrael cepit ‡ Quia :Iphtach legatos ad Hammon
עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל

quando aſcendit
עָלָה [e]

ad vſque & Arnon ab ,Aegypto ex eo aſcendendo in ,meam terram
אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־

eas redde nunc & :Iarden ad vſque & ,Iabboc
הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֶתְהֶן

* cum ‖ nuncios

legatos ‖ miſit & ,Iphtach adhuc addidit Et .pace in *
בְּשָׁלוֹם׃ וַיּוֹסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים 14

Sic :ei Dixitque .Hammon filiorum regem ad
אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה 15

‡ tulit † dicit

,Moab terram Iſrael cepit ‡ Non :Iphtach dicit †
אָמַר יִפְתָּח לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב

Sed cùm aſcenderent

eos aſcendendo in Quia .Hammon filiorum terram &
וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ כִּי בַּעֲלוֹתָם 16

Digitized by Google

mare ad vſque *deſerto in* Iſrael ambulauit & ,Aegypto ex — per deſertum
מִמִּצְרַיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־
legatos ‖ Iſrael Miſitque .Cades in venit ∴ : uph * — * *carectoſum,* ‖ nuncios
17 סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים
tua terra in quaſo Tranſeam : dicendo ,Edom regem ad — Tranſibo per terram tuam.
אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ
Moab regem ad etiam & ; Edom rex audiuit non Et
וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב
.Cades in Iſrael manſitque : *voluit non* & ,miſit — noluit:
שָׁלַח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃
& , Edom terram circuiuit & ,*deſerto in* ambulauit Et — per deſertum,
18 וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר [a] וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־ — [a] סָבַב
,Moab terræ Solis ortu ab veniſque : Moab terram
אֶרֶץ מוֹאָב [b] וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ לְאֶרֶץ מוֹאָב — [b] בּוֹא
terminum in intrauerunt nec :Arnon *tranſitu in* ſunt caſtrametati & — trans
[c] וַיַּחֲנוּן בְּעֵבֶר אַרְנוֹן וְלֹא־בָאוּ בִּגְבוּל — [c] חָנָה
Miſitque .Moab terminus * Arnon quia ; Moab — * eſt
19 מוֹאָב כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב׃ וַיִּשְׁלַח
regem ,Emoræum regem Sichon ad *legatos* Iſrael — nuncios
יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ
tua terra in nunc Tranſeamus : Iſrael ei dixit & :Cheſbon — Tranſeam obſecro per terram tuam
חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצְךָ
Sichon credidit non Et .meum locum ad vſque
20 עַד־מְקוֹמִי׃ וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־
Sichon *collegit* ‖ ſed ,ſuum terminum *in* tranſire Iſraëlem — per ‖ congregauit
יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־
pugnauit & : Iahas in ſunt caſtrametati & ,ſuum populum omnem
כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּיָהְצָה וַיִּלָּחֶם
Iſrael Deus Dominus *dedit Et* .Iſrael cum — Tradiditque
21 עִם־יִשְׂרָאֵל׃ [d] וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל — [d] נָתַן
,Iſrael manu in eius populum omnem & ,Sichon
אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל
Emoræi terram omnem Iſrael poſſedit & :eos percuſſerunt &
[e] וַיַּכּוּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי — [e] נָכָה
omnem poſſederunt Et . .ipſius terræ habitatores
22 יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא׃ וַיִּירְשׁוּ אֵת כָּל־
, deſerto à & ,Iabboc ad vſque & ,Arnon ab Emoræi terminum
גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר
Iſrael Deus Dominus nunc Et .Iarden ad vſque &
23 וְעַד־הַיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

Digitized by Google

facie — tu & :Iſrael ſui populi *faciebus* à Emoræum eiecit

יָרַשׁ [a] — הוֹרִישׁ[a] אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה

Chemos te faciet poſſidere quod Nonne § eum poſſidebis

תִּירָשֶׁנּוּ׃ הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ כְּמוֹשׁ 24

ſic & quicquid ∗ nos — ∗ fecit poſſidere *quod omne* & § poſſidebis illud ,tuus deus

אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ

coram nobis, — .poſſidebimus illud ,*noſtris faciebus* à noſter Deus Dominus

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ׃

tu melior, meliores es — Sippor filio Balac *præ tu bonus bonus* num nunc Et

וְעַתָּה הֲטוֹב טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר 25

‡ aut — an ‡ , Iſrael cum eſt iurgatus iurgando num § Moab rege

רוּב [b] — מֶלֶךְ מוֹאָב [d] הֲרוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־

‡ contra — Iſrael *manendo In*∗ .eos *in* § pugnauit pugnando

∗ Quando manſit

יָשַׁב [e] — נִלְחֹם נִלְחַם בָּם׃ ∗ בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל 26

‖ villis — ,eius *filiabus* ‖ in & ,Haroher in & , eius *filiabus* ‖ in & ,Cheſbon in

בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעוֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ

† ſunt iuxta terminos — , Arnon *manus ſuper* † quæ , ciuitatibus omnibus in &

וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנוֹן

‡ per — tempore in eruiſtis non quare & § annos trecentos ‡

מֵאָה נָצַל [d] — שְׁלֹשׁ[d] מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא־הִצַּלְתֶּם[e] בָּעֵת

‡ facis mihi — *faciens* ‡ tu & , tibi peccaui non ego Et § illo

הַהִיא׃ וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה 27

∗ contra — iudex Dominus iudicet :me *in* ∗ pugnando malum *mecum*

רוּעַ [f] — אִתִּי רָעָה[f] לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט

.Hammon filios inter & Iſrael filios inter ;diei

הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן׃

verba *ad* Hammon filiorum rex audiuit non Et

וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דִּבְרֵי 28

ſpiritus Iphtach ſuper fuit Et .eum ad miſit quæ ,Iphtach

הָיָה [g] — יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו׃ [g] וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ 29

,Menaſſeh & , Ghilhad ad tranſiuit & , Domini

יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־מְנַשֶּׁה

∗ ad — Ghilhad Miſpeh de & , Ghilhad Miſpeh ∗ tranſiuit &

וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִּלְעָד

† ad — votum Iphtach Vouitque .Hammon filios † tranſiuit

נָדַר [h] — עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן׃ [h] וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר 30

tradendo tradideris — Hammon filios *dederis dando* Si : ait & , Domino

לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן

foribus è fuerit egreſſum quod , egrediens erit Et : mea manu in

בְּיָדִי׃ וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי 31

filiis à pace in me redeundo in ,meum occurſum in meæ domus
בֵּיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי
.aſcenſionem † illud faciam aſcendere & ,Domino erit & ,Hammon
עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה וְהַעֲלִיתִיהוּ [a] עוֹלָה ׃
eos & † pugnandum ad Hammon filios ad Iphtach tranſiuit Et
32 וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם
eos percuſſit Et .eius manu in Dominus eos tradit & ‡
33 וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ ׃ [b] וַיַּכֵּם
ad vſque & ciuitates viginti ,Minith venire vſque & * ,Aroher ab
מֵעֲרוֹעֵר וְעַד־בּוֹאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד
filii ſunt humiliati & :valdè magna plaga ,vinearum Abel
אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ בְּנֵי
.Iſrael filiorum facibus à Hammon
עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃
ecce & :ſuam domum ad Miſpah in Iphtach venit Et
34 וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנֵּה
;choris in & ,tympanis in † ,eius occurſum in egrediens eius filia
[c] בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ [d] בְּתֻפִּים [e] וּבִמְחֹלוֹת
vel ,filius ſe ex ei ‡ non vnica ipſa tantùm &
וְרַק הִיא יְחִידָה אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ בֵּן אוֹ־
lacerauit & * ,eam eum videre cùm ‡ ,fuit Et .filia
35 בַת ׃ וַיְהִי [f] כִרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־
incuruando ,mea filia Ahah :ait & ,ſua veſtimenta
בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי הַכְרֵעַ
ego & : me turbantibus in fuiſti tu & ,me feciſti incuruare
הִכְרַעְתִּנִי וְאַתְּ הָיִית בְּעֹכְרָי וְאָנֹכִי
.conuerti ‡ potero non & ,Dominum ad meum os patefeci †
[g] פָּצִיתִי פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב ׃
tuum os patefeciſti ‖ ,mi Pater :eum ad Dixitque
36 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פָּצִיתָה אֶת־פִּיךָ
,tuo ore ex eſt egreſſum quemadmodum ,mihi fac ;Dominum ad
אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ
tuis Inimicis de vltiones Dominus tibi fecit poſtquam
אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יְהוָה נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ
Fiat :ſuum patrem ad Dixitque .Hammon filiis de
37 מִבְּנֵי עַמּוֹן ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה
,menſibus duobus me à relaxa :hoc verbum mihi
לִּי הַדָּבָר הַזֶּה הַרְפֵּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים
ſuper flebo & ,montes ſuper deſcendam & ,ibo &
וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה עַל־

cùm recurſus fuero
offeram † in holocauſtū.
[a] עֹלָה
† tunc eis;
‡ tradiditque
[b] נָכָה
* vſque quo venias in
facie
egredientur † cum
[c] יָצָא [d] תֹּפֶף
[e] חָלַל
‡ erat
‡ cùm vidiſſet
* ſcidit
[f] רָאָה
interturbantes
† aperui
‡ retractare.
[g] פָּצָה
‖ aperuiſti
Domino;
dimitte

Digitized by Google

† virginitatem meam ‡ ſamulæ
ורעותי
ק
[a] רעה [a] דלך
‡ amicæ
* virginitatem ſuam
[c] בכה
‖ circ. quem
[d] קצץ [d] שוב
‡ de ea
‡ lex
[f] היה [f] רמק
* lamentatio vadunt
תנה [h]
[i] יום

.Vade : ait Et .meæ *ſociæ* ‡ & ,ego *meas virginitates* †
38 בְּתוּלַי אָנֹכִי וְרֵעִיֹתָי ׃ וַיֹּאמֶר [b] לֵכִי
: eius *ſociæ* ‡ & ,ipſa iuit & : menſibus duobus eam dimiſitque
וַיִּשְׁלַח אוֹתָהּ שְׁנֵי חֳדָשִׁים וַתֵּלֶךְ הִיא וְרֵעוֹתֶיהָ
.montes ſuper *ſuas virginitates* * ſuper fleuit &
[c] וַתֵּבְךְּ עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־הֶהָרִים ׃
eſt reuerſa & ,menſium duorum *fine à* ‖ fuit Et
39 וַיְהִי [d] מִקֵּץ ׀ שְׁנַיִם [e] חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב
:Vouerat quod ſuum votum *ei* ‡ fecit & ,ſuum patrem ad
אֶל־אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר
:Iſrael in *ſtatutum* ‡ fuit & ,virum cognouerat non ipſa &
וְהִיא לֹא־יָדְעָה אִישׁ [f] וַתְּהִי־[g] חֹק בְּיִשְׂרָאֵל ׃
alloquendum ad Iſrael filiæ *ibunt* *dies* in *diebus* A
40 מִיָּמִים ׀ יָמִימָה תֵּלַכְנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל [h] לְתַנּוֹת
.anno in diebus quatuor ,Ghilhaditæ Iphtach filiam
לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה ׃

CAP. XII. יב

conuenit

;aquilonem ad tranſiuit & ,Ephraim vir *eſt accitus* Et
1 וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה
pugnandum ad tranſiſti Quare :Iphtach ad dixerúntque
וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח מַדּוּעַ ׀ עָבַרְתָּ ׀ לְהִלָּחֵם

† cum
‡ vt pergeremus
הלך [k]
‖ tecum

§tecum *eundum ad* ‡ vocaſti non nos & ,Hammon filiis in†
בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ [k] לָלֶכֶת עִמָּךְ
.igni in *te ſuper* ‖ comburemus tuam domum
בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף עָלֶיךָ בָּאֵשׁ ׃
,ego fui rixæ Vir :eos ad Iphtach Dixítque
2 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי

vocaui

: vos *acciui* & : valdè Hammon filii & ,meus populus &
וְעַמִּי וּבְנֵי־עַמּוֹן מְאֹד וָאֶזְעַק אֶתְכֶם

[l] ישע
* ſeruaretis, ‖ manu
שום [m]
† tradidit
ואשימה
ק
[n] עלה
‡ contra

quód vidi Et .eorum manu è me ſeruaſtis non &
3 וְלֹא־הוֹשַׁעְתֶּם אוֹתִי מִיָּדָם ׃ וָאֶרְאֶה כִּי־
,mea *vola* ‖ in meam animam poſui & *ſaluans* *in* * non
אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ [m] וָאָשִׂימָה נַפְשִׁי בְכַפִּי
Dominus eos *dedit* ‡ & ;Hammon filios ad tranſiui &
וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם יְהוָה
hac die me ad aſcendiſtis quid vt Et ,mea manu in
בְּיָדִי וְלָמָּה [n] עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה
omnes Iphtach congregauit Et §me in ‡ pugnandum ad
4 לְהִלָּחֶם בִּי ׃ וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח אֶת־כָּל־

Digitized by Google

percuſſerunt Et :Ephraim cum pugnauit & ,Ghilhad viros
אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם [a] וַיַּכּוּ — [a] נָכָה
Euaſores ‡ : dixerunt quia ;Ephraim Ghilhad viri — ‡ Abietti
אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־אֶפְרַיִם כִּי אָמְרוּ פְּלִיטֵי
medio in , Ephraim medio in Ghilhad , vos * Ephraim — * eſtis
אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ
Iarden tranſitus Ghilhad cepit Et .Menaſſeu — vada
5 מְנַשֶּׁה׃ וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן
,Ephraim euaſores ‡ dicebant quod ,fuit Et .Ephraim ipſi — quando ‡ fugitiui
לְאֶפְרַיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם
Euphratæus Num : Ghilhad viri ei dicebant Et : Tranſibo
אֶעֱבֹרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי
nunc Dic :ei Dicebántque .Non :dicebat & ? tu — es ?
6 אַתָּה וַיֹּאמֶר לֹא׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא
:ſic loqui dirigebat non & ;Sibboleth dicebat & :Schibboleth — valebat
שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא [b] יָכִין לְדַבֵּר כֵּן — [b] כּוּן
: Iarden tranſitus ad eum iugulabant & ,eum apprehendebant & — in vadis
וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן
duo & quadraginta Ephraim de illo tempore in cecidit & — ceciderunt
[c] וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם — [c] נָפַל
ſex Iſrael Iphtach iudicauit Et .millia
7 אָלֶף׃ וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ
eſt ſepultus ac , Ghilhadites Iphtach eſt mortuus & :annis
שָׁנִים [d] וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר — [d] מוּת
eum poſt iudicauit Et .Ghilhad ciuitatibus * in — * vna ex
8 בְּעָרֵי גִלְעָד׃ וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־ — fuerunt
triginta ei fuit Et .Beth-lechem de Ibſan Iſrael
9 יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃ וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים
triginta & ,foras miſit filias triginta & ;filii
בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים
iudicauitque :foris de ſuis filiis adduxit filias
בָּנוֹת הֵבִיא [e] לְבָנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־ — [e] בּוֹא
,Ibſan eſt mortuus Et .annis ſeptem Iſrael
10 יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַיָּמָת אִבְצָן
eum poſt iudicauit Et .Beth-lechem in eſt ſepultus &
11 וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו
Iſrael iudicauitque :Zebulonites Elon Iſrael
אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל
,Zebulonites Elon eſt mortuus Et .annis decem
12 עֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמָת אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי

Digitized by Google

iudicauit Et .Zebulon terra in Aialon in eſt ſepultus &

וַיִּשְׁפֹּט בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃ וַיִּקָּבֵר 13

.Pirhathonites Hillel filius Habdon ,Iſrael cum poſt

אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי׃

fuerunt — filiorum filii triginta & ,filii quadraginta ei *fuit* Et

וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים 14

iudicauítque : pullos ſeptuaginta ſuper equitantes

רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־

Habdon eſt mortuus Et .annis octo Iſrael

יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ וַיָּמָת עַבְדּוֹן 15

terra in Pirhathon in eſt ſepultus ac ,Pirhathonites Hillel filius

בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ

.Hamalechitarum monte in ,Ephraim

אֶפְרַיִם בְּהַר הָעֲמָלֵקִי׃

CAP. XIII. יג

ut facerent — oculis in malum *faciendum ad* ,Iſrael filii addiderunt Et

עֹשֶׂה הָרַע[a] — וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת[b] הָרַע בְּעֵינֵי 1

tradidítque — Peliſtinorum manu in Dominus eos *dedítque* :Domini

נָתַן[c] — יְהוָה וַיִּתְּנֵם[c] יְהוָה בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים

,Sorah de vnus vir fuit Et .annis quadraginta

אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה 2

eius vxor & ,Manoach eius nomen & ,Danitarum familia de

מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ

angelus eſt conſpectus Et .peperit non & ,ſterilis

עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃ וַיֵּרָא[d] מַלְאַךְ־ 3

mulieri. — tu nunc Ecce : eam ad dixit & ,*mulierem* ad Domini

רָאָה[d] — יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־

.filium paries & ,concipies & :peperiſti non & ,ſterilis

הָרָה[e] — עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית[e] וְיָלַדְתְּ בֵּן׃

caue quæſo. — ,ſechar & ,vinum bibas ne & ,*nunc* *cuſtodire* nunc Et

שְׁתֵה[f] — וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי[f] יַיִן וְשֵׁכָר 4

,prægnans tu ecce Quia .immundum omne comedas ne &

וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵא׃ כִּי הִנָּךְ הָרָה 5

:eius caput ſuper aſcendet non nouacula & ;filium paries &

וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ

‖ ſeparatus — ipſe & : vtero ab puer erit Dei Nazaræus ‖ quia

כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן וְהוּא

.Peliſtinorum manu de Iſrael ſeruare incipiet

יָחֵל יָשַׁע[g] — יָחֵל[g] לְהוֹשִׁיעַ[h] אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃

Digitized by Google

Vir :dicendo ,ſuo viro dixit & ,mulier venit Et

6 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ — בוא

angeli aſpectus tanquam eius aſpectus & ,me ad venit Dei

הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה מַלְאַךְ

,vbi eum interrogaui non & : valdè terribilis Dei

הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שְׁאִלְתִּיהוּ אֵי־ — יָרֵא [b] eſſet :

,mihi indicauit non ſuum nomen & : ipſe vnde

מִזֶּה הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד לִי ׃ — נָגַד [c]

ne nunc & :filium paries & ,prægnans tu Ecce :mihi dixit Et

7 וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְעַתָּה אַל־

:immundum omne comedas ne & ,ſechar & ,vinum bibas

תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טֻמְאָה

vſque vtero ab puer erit Dei Nazaræus *quia — * ſeparatus

כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־

,Dominum ad Manoach orauit Et .ſuæ mortis diem ad

8 יוֹם מוֹתוֹ ׃ וַיֶּעְתַּר מָנוֹחַ אֶל־יְהוָה

,miſiſti quem Dei vir ;mi domine me In ait & — Obſecro

וַיֹּאמַר בִּי אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ

puero faciamus quid ,nos doceat & ;nos ad adhuc quæſo veniat — iterum

יָבוֹא נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר — יָרָה [d]

:Manoach voce in Deus audiuit Et .nato — naſcituro. / e vocem

9 הַיּוּלָּד ׃ וַיִּשְׁמַע הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מָנוֹחַ

ipſa & : mulierem † ad adhuc ‖ Dei angelus venit & — ‖ iterum / † vxorem eius,

וַיָּבֹא מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא

.ea cum ‡ non eius vir Manoach & γ agro in ſedens ‡ — ‡ ſedebat / ‡ erat

יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ ׃

,ſuo viro nunciauit & ,cucurrit & ,mulier feſtinauit Et

10 וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ — רוּץ [f] נָגַר

qui vir me ad eſt conſpectus Ecce eum ad ait & — mihi

וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי הָאִישׁ אֲשֶׁר־

Manoach iuit & ,Surrexitque .me ad ‡ die in venit — ‡ illa

11 בָּא בַיּוֹם אֵלָי ׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ — קוּם [g]

:ei dixit & ,virum ad venit & ;ſuam vxorem poſt

אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ

: ait Et ‖ mulierem ad es locutus qui vir ‡ tu Num — ‡ es

הַאַתָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר

quod ‖ tua verba ‖ veniat Nunc :Manoach Dixitque .Ego * — * Sum. / ‖ ſermo tuus,

12 אָנִי ׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה יָבֹא דְבָרֶיךָ מַה־

? eius opus & ,pueri iudicium erit

יִהְיֶה מִשְׁפַּט־הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ ׃

Et

Digitized by Google

omnibus Ab :Manoach ad Domini angelus dixit Et
וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל 13

caueat.

.custodiatur ,mulierem ad dixi quæ
אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־הָאִשָּׁה תִּשָּׁמֵר׃

egredietur

;comedat non ,vini vite de egredietur quod omni De
מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל 14

;comedat ne immundum omne & ;bibat ne sicher & ,vinũ &
וְיַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה אַל־תֹּאכַל

שָׁתָה

Manoach Dixitque .custodiat ,ei præcepi quod omne
כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ תִּשְׁמֹר׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ 15

צִוָּה

Retineamus quæso ‡ præparabimus coram te

faciemus ‡ & ,te nunc Retineamus :Domini angelum ad
אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ וְנַעֲשֶׂה

Domini angelus Dixitque .caprarum hœdum tuas facies ad
לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים׃ וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה 16

‡ retinueris * de

;tuo pane in * comedam non ,me retinueris ‡ Si :Manoach ad
אֶל־מָנוֹחַ אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ

אָכַל

‖ holocaustum, † offeres illud;

quia ;eam facies ascendere † ,Domino ascensionem ‖ feceris si &
וְאִם־תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה תַּעֲלֶנָּה כִּי

‡ esset.

.ipse ‡ Domini angelus quòd Manoach sciebat non
לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃

Quod :Domini angelum ad Manoach Dixitque
וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי 17

‡ verbum tuum,

.te prosequemur honore & ,tua verba ‡ venerit cùm ‡ tuum nomen
שׁ[illegible] כִּי־יָבֹא דְבָרְךָ וְכִבַּדְנוּךָ׃

דְּבָרְךָ

פ

interroga.

interrogabis hoc quid Vt :Domini angelus ei Dixitque
וַיֹּאמֶר לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל 18

de

‡ occultum?

* tulit

Manoach * cepit Et ‖ mirabile † ipsum &,meo nomine in
לִשְׁמִי וְהוּא־פֶלִאי׃ וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת־ 19

פלא

פ

petram super fecit ascendere & ;munus ‖ & ,caprarum hœdum
גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצּוּר

לָקַח

‖ oblationem, & obtulit

‡ miraculum fecit

† intuebantur.

‡ cùm ascenderet

,Manoach & :faciendum ad mirificabat ‡ & .Domino
לַיהוָה וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ

desuper flamma ascendendo in ‡ ,fuit Et .videntes † eius vxor &
וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים׃ וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלַּהַב מֵעַל 20

עָלָה

flamma in Domini angelus ascendit & ,cælum in altare
הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב

‡ intuebantur, & prostrauerunt se

super ceciderunt & ,videntes ‡ eius vxor & ,Manoach & :altaris
הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל־

רָאָה נָפַל

* faciem suam ‖ iterum

angelus adhuc ‖ addidit non Et .terram in suas facies *
פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃ וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ 21

Domini

Digitized by Google

Tunc ‡eius vxorem ad ‡ & , Manoach ad conſpici † Domini
יְהוָה לְהֵרָאֹה אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז
.ipſe ☩ Domini angelus quòd , Manoach cognouit
יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃
.morieмur Moriendo : ſuam vxorem ad Manoach Dixitque
22 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת
voluiſſet Si ſua vxor ei Dixitque .vidimus Deum quia
23 כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוּ חָפֵץ
noſtra manu de ſuſcepiſſet non ,nos occidere Dominus
יְהוָה [a] לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ
; hæc omnia nobis oſtendiſſet nec , munus & aſcenſionem
עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה
vt
.iſta ſicut nos feciſſet audire non tempus ſecundum &
וְכָעֵת לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת׃
eius nomen vocauit & , filium mulier peperit Et
24 [b] וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
.Dominus ei benedixit & ,puer creuit grandis & ;Simſon
שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃
caſtrametatione ‖ in eum agitare vices per Domini ſpiritus Cœpitque
25 [c] וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־
.Eſthaol inter & , Sorhah inter ,Dan
דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל׃

CAP. XIV. יד

mulierem viditque ,Timnath in Simſon deſcendit Et
1 וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה
nunciauitque,aſcendit Et .Peliſtinorum filiabus de Timnath in
2 בְּתִמְנָתָה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ [d] וַיַּעַל וַיַּגֵּד
Timnath in vidi Mulierem : ait & ,ſuæ matri ac ſuo patri
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי בְתִמְנָתָה
.vxorem in mihi eam accipite nunc & :Peliſtinorum filiabus de
מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה [e] קְחוּ־אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה׃
filiabus in non An : ſua mater & ſuus pater ei Dixitque
3 וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ הַאֵין בִּבְנוֹת
vadens tu quia ,mulier meo populo omni in & ,tuorum fratrum
אַחֶיךָ וּבְכָל־עַמִּי אִשָּׁה כִּי־אַתָּה הוֹלֵךְ
Simſon dixitque ‖ præputiatis ‖ Peliſtinis de vxorem capiendum ad
לָקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן
recta ‡ ipſa quia ,mihi accipe Eam : ſuum patrem ad †
אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא יָשְׁרָה

in

† vt conſpiceretur
‡ vſque
☩ eſſet.

[a] מוּת
holocauſtum, & oblationem,
talia.

[b] יָלַד
creuit

roborare
‖ caſtris
[c] חָלַל

[d] עָלָה

[e] לָקַח
ſit inter filias

vadis

vt accipias
‖ incircuncíſis

† patri ſuo,
‡ placuit

quod ſciebant non ſua mater & ſuus pater Et .meis oculis in
בְּעֵינָי׃ וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי 4
:Peliſtæis à *quærens* ‡ ipſe occaſionem quia ,*ipſa* ‡ Domino à
מֵיְהוָה הִוא כִּי־תֹאֲנָה הוּא־מְבַקֵּשׁ מִפְּלִשְׁתִּים
deſcendit Et .Iſrael in *dominantes* Peliſtæi illo tempore in &
וּבָעֵת הַהִיא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּרֶד 5
venerunt & ;Timnath in eius mater & eius pater & .Simſon
שִׁמְשׁוֹן וְאָבִיו וְאִמּוֹ תִּמְנָתָה [a]וַיָּבֹאוּ
rugiens *leænarum* catulus ecce & ,Timnath vineas ad vſque
עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה וְהִנֵּה כְּפִיר אֲרָיוֹת שֹׁאֵג
,Domini ſpiritus eum ſuper *proſperè egit* Et .eius occurſum in
לִקְרָאתוֹ׃ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה 6
.eius manu in ‡ non quicquam & ,*hædum ſindere ſecundum* † eum ſidit ∥ &
וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ
.fecerat quod ſuæ matri & ſuo patri indicauit non Et
וְלֹא [b]הִגִּיד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה׃
oculis in *fuit recta* & ;mulieri eſt locutus & ,deſcendit Et
וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי 7
,eam *accipiendum ad diebus à* eſt reuerſus Et .Simſon
שִׁמְשׁוֹן׃ [c]וַיָּשָׁב מִיָּמִים לְקַחְתָּהּ 8
conuentus ∥ ecce & ;leonis cadauer *videndum ad diuertit* *&
וַיָּסַר לִרְאוֹת אֵת [d]מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת
ad ipſum *accepit* †Et .mel & ,leonis corpore in apum
דְּבוֹרִים [e]בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ [f]וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־ 9
ſuum patrem ad iuit & ;comedendo & ,eundo iuit & ,ſuas *volas* ‡
כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו
non & .comederunt & ,eis deditque ;ſuam matrem ad &
וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־
.mel *accepiſſet* ∥ leonis *corpore* de quòd ,eis indicauit
הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְּוִיַּת הָאַרְיֵה רָדָה הַדְּבָשׁ׃
Simſon ibi fecitque .mulierem ad eius pater deſcendit Et
וַיֵּרֶד אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן 10
eos videre circa † fuit Et .*electi* faciebant ſic quia ,conuiuium
מִשְׁתֶּה כִּי כֵּן [g]יַעֲשׂוּ הַבַּחוּרִים׃ וַיְהִי [h]כִּרְאוֹתָם 11
.eo cum fuerunt & ,ſocios triginta acceperunt & ,eum
אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים [i]מֵרֵעִים וַיִּהְיוּ אִתּוֹ׃
vobis nunc loquar Aenigmatice ;Simſon eis Dixitque
וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם 12
ſeptem mihi illud indicaueritis indicando ſi ;ænigma
חִידָה אִם־הַגֵּד תַּגִּידוּ אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת

diebus

‡ eſſet. ‡ quærebat
dominabantur
בוא [a]
leonum
tranſiuit
§ diuiſit † vt diuidatur hædus, ‡ erat
נגד [b]
placuit
poſt dies aliquot vt acciperet * declinauit vt videret ∥ examen erat
שוב [c] נפל [d]
† tulit
גוה [e] רדה [f]
‡ manus
cadauere ∥ tuliſſet
iuuenes. † cùm vidiſſent
עשה [g]
ראה [h]
רעה [i]

triginta vobis dabo & ,inueneritis & ,conuiuii diebus
יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וּמְצָאתֶם וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים
.veſtes mutatorias triginta & .ſindones — linteamina,
סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפֹת בְּגָדִים׃
vos dabitis & ,mihi indicare potueritis non ſi Et
13 וְאִם־לֹא [a] תוּכְלוּ לְהַגִּיד לִי וּנְתַתֶּם אַתֶּם — [a] יכל
.veſtes mutatorias triginta & ,ſindones triginta mihi — linteamina,
לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִיפוֹת בְּגָדִים
.illud audiemus & ,tuum ænigma *Aenigmatiza* :ei dixerunt Et — Aenigmaticè loquere
וַיֹּאמְרוּ לוֹ חוּדָה חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה׃
forti de & ,cibus exiuit comedente De :eis Dixitque
14 וַיֹּאמֶר לָהֶם מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעַז
tribus ænigma indicare potuerunt non Et .dulcedo eſt egreſſa
יָצָא מָתוֹק וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת
vxori dixerunt & ,ſeptima die in fuit Et .diebus
15 יָמִים׃ [b] וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־ — [b] היה
, ænigma nobis indicet & ,*tuum virum* Seduc Simſon — Suade viro tuo, vt
שִׁמְשׁוֹן [c] פַּתִּי אֶת־אִישֵׁךְ [d] וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־הַחִידָה — [c] פתה [d] נגד
.igni in tui patris domum & ,te comburamus fortè ne
פֶּן־נִשְׂרֹף אֹתָךְ וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ
§ non numquid :*nos ad* † vocaſtis nos *poſſidendum ad* ‡ Num — † vt poſſideretis § non?
הַלְיָרְשֵׁנוּ קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא׃
Dumtaxat :ait & ,eum ſuper Simſon vxor fleuit Et — Profectò
16 [e] וַתֵּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר רַק — [e] בכה
filiis *ænigmatizaſti* Aenigma .me dilexiſti non & ,me odiſti — ænigmaticè locutus es
שְׂנֵאתַנִי וְלֹא אֲהַבְתָּנִי הַחִידָה חַדְתָּ לִבְנֵי
,meo patri Ecce :ei Dixitque .indicaſti non mihi & ,mei populi
עַמִּי וְלִי לֹא הִגַּדְתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי
?indicabo tibi & ,indicaui non meæ matri &
וּלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי וְלָךְ אַגִּיד׃
eis fuit quibus ,diebus ſeptem eum ſuper fleuit Et
17 וַתֵּבְךְּ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־הָיָה לָהֶם
quia ,ei indicauit & ,ſeptima die in ,fuit Et .conuiuium
[f] הַמִּשְׁתֶּה וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי — [f] שתה
.ſui populi filiis ænigma indicauit Et .eum coartabat
[g] הֱצִיקַתְהוּ וַתַּגֵּד הַחִידָה לִבְנֵי עַמָּהּ׃ — [g] צוק
antequam ,ſeptima die in ciuitatis viri ei Dixeruntque
18 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּטֶרֶם — ‡ occumberet † dulcius ‡ fortius
forte ‡ quid & ,melle *præ dulce* † Quid :ſol *ingrederetur* ‡
יָבֹא הַחַרְסָה מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה [h] עַז — [h] עזז

Digitized by Google

meã vitula in araſſetis Niſi :eis Dixitque ſ leone præ
מארי ויאמר להם לולא חרשתם בעגלתי

veniat
cum ſuper proſperè egit Et .meum ænigma inueniſſetis non
לא מצאתם חידתי: ותצלח עליו 19

eis ex percuſſit &, Aſchelonem deſcendit & ,Domini ſpiritus
רוח יהוה וירד אשקלון ויך מהם

נכה [a]
tulit,exuuias
dedit & ,eorum ſpolia veſtes cepit & ,viros triginta
שלשים איש ויקחו את חליצותם ויתן

לקח [b]
* illis qui indicauerant ænigma: † furor
,eius naſus ‡ excitatus & ‡ ænigmatis indicatoribus * mutatorias
החליפות למגידי החידה ויחר אפו

חרה [c]
Simſon vxor fuit Et .ſui patris domum aſcendit &
ויעל בית אביהו: ותהי אשת שמשון 20

עלה [d]
† ſocietatem fecerat
.ei fuerat ſocius † qui ſ ſuo ſodali
למרעהו אשר רעה לו:

CAP. XV. טו

poſt dies aliquot
viſitauit & ,triticorum * meſſis diebus in diebus à fuit Et
ויהי מימים בימי קציר חטים ויפקד 1

* tritico,
חטה [e]
:Dixitque ,caprarum hœdo cum ſuam vxorem Simſon
שמשון את אשתו בגדי עזים ויאמר

‡ permiſit ei
eius pater eum dedit ‡ non & .cubiculum in meam vxorem ad Ingrediar
אבאה אל אשתי החדרה ולא נתנו אביה [f]

בוא [f]
† vt intraret.
quod Dixi :dicendo ,eius pater Dixitque .intrandum ad †
לבוא: ויאמר אביה אמר אמרתי כי 2

‡ odiſti ‡ eſt
eius ſoror ‡ non An .tuo ſodali eam dedi ‡ & ,eam odires odiendo
שנא שנאתה ואתננה למרעך הלא אחותה

רעה [g]
* pulchrior
.illa pro tibi nunc Sit ? illa præ bona * ,minor
הקטנה טובה ממנה תהי נא לך תחתיה:

היה [h]
:Peliſtæis à ſemel ſum Innocens :Simſon eis Dixitque
ויאמר להם שמשון נקיתי הפעם מפלשתים 3

נקה [i]
‡ ſi fecero
,Simſon iuit Et .malum eis cum ego faciens quia
כי עשה אני עמם רעה: וילך שמשון 4

† faces,
vertit & ,titiones † accepit & ,vulpes trecentas cepit &
וילכד שלש מאות שועלים ויקח לפדים ויפן

מאה פנה [k]
‡ facem
duas inter vnam titionem ‡ poſuit & ,caudam ad caudam
זנב אל זנב וישם לפיד אחד בין שני

עזם [m]
‡ facibus
,titionibus ‡ in ignem ſuccendit Et .medio in caudas
הזנבות בתוך: ויבער אש בלפידים 5

ad vſque & aceruo ab ſuccendit & ;Peliſtinorum ſegetes in miſit &
וישלח בקמות פלשתים ויבער מגדיש ועד

,ſegetem

Digitized by Google

:Peliſtæi Dixeruntque .oleam vineam ad vſque & ,ſegetem — vineas & oleas.
6 קָמָה וְעַד־כֶּרֶם זָיִת ׃ וַיֹּאמְרוּ פְלִשְׁתִּים

quia ,Timni gener Simſon : dixerunt Et ‖ hoc fecit Quis
מִי עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן חֲתַן הַתִּמְנִי כִּי

aſcenderunt Et .eius ſodali eam dedit ‖ & ,eius vxorem cepit — tulit ‖ tradidit
לָקַח אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיִּתְּנָהּ לְמֵרֵעֵהוּ וַיַּעֲלוּ — עָלָה

.igni in eius patrem & ,eam combuſſerunt & , Peliſtæi
פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ וְאֶת־אָבִיהָ בָּאֵשׁ ׃

Quinimo† ‖hoc ſicut facietis Si ‖ :Simſon eis Dixitque — ‖Nunquid facietis †Vt ſi vindicabo
7 וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אִם תַּעֲשׂוּן כָּזֹאת כִּי אִם — עָשָׂה

eos percuſſit Et .ceſſabo poſtea & ,vobis in ‡ me vindicaui — ‡ de
8 נִקַּמְתִּי בָּכֶם וְאַחַר אֶחְדָּל ׃ וַיַּךְ אוֹתָם — נָכָה

manſit & ,deſcendit Et .magna plaga femur ſuper coxa
שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מַכָּה גְדוֹלָה וַיֵּרֶד וַיֵּשֶׁב

, Peliſtim aſcenderunt Et .Hetam petræ cacumine in
9 בִּסְעִיף סֶלַע עֵיטָם ׃ וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים

.maxillæ in ſe extenderunt & ,Iehudah in ſunt caſtrametati & — Lechi.
וַיַּחֲנוּ בִּיהוּדָה וַיִּנָּטְשׁוּ בַּלֶּחִי ׃ — חָנָה

‡nos ſuper ‡ aſcendiſtis quid Vt :Iehudah vir Dixeruntque — viri ‡ aduerſus
10 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לָמָה עֲלִיתֶם עָלֵינוּ

,ei faciendum ad* ,aſcendimus Simſon ligandum Ad ,dixerunt Et — Vt ligemus * vt faciamus
וַיֹּאמְרוּ לֶאֱסוֹר אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ

tria deſcenderunt Et .nobis fecit quemadmodum
11 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ ׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשֶׁת

.Hetam petræ ſummitatem ad Iehudah de virorum millia
אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף סֶלַע עֵיטָם

nos in dominantes quod ,noſti Nonne :Simſon ad Dixeruntque — dominantur nobis
וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ

:eis Dixitque ‡nobis feciſti hoc quid † Et ‡ Peliſtim — † eſt
פְלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם

.eis feci ſic ,mihi fecerunt Quemadmodum
כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם ׃

te dandum ad ,deſcendimus te ligandum Ad :ei Dixeruntque — vt demus
12 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאֱסָרְךָ יָרַדְנוּ לְתִתְּךָ — נָתַן

Iurate : Simſon eis Dixitque .Peliſtinorum manu in
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ

:dicendo ,ei dixerunt Et .vos me in occurratis forte ne ,mihi — contingatis
13 לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם ׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר

,eorum manu in te tradimus ‡ & .te ligabimus ligando quia † ,Non — † ſed ‡tradentique
לֹא כִּי־אָסֹר נֶאֱסָרְךָ וּנְתַנּוּךָ בְיָדָם

&

Digitized by Google

duobus in eum ligauerunt Et .te occidemus non occidendo &
מות [a] — וְהָמֵת [a] לֹא נְמִיתֶךָ וַיַּאַסְרֻהוּ בִּשְׁנַיִם
.petra de eum fecerunt aſcendere & , nouis funibus
עלה [b] — עֲבֹתִים חֲדָשִׁים [b] וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסָּלַע׃
Lechi: * vociferati ſunt † venit — ſuarunt * Peliſtim & ; maxillam ad vſque venit Ipſe
הוּא־בָא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ 14
erant in — .Domini ſpiritus eum ſuper proſperè egit † & ;eius occurſum in
לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה
lina tanquam eius brachiis ſuper * qui funes fuerunt Et
וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר עַל־זְרוֹעוֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים
eius vincula ſunt diſſoluta & ; igni in ſunt combuſta quæ
מסס [c] — אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ [c] וַיִּמַּסּוּ אֱסוּרָיו
de recentem; — ; recentem ; aſini maxillam Inuenitque .eius manibus deſuper
מֵעַל יָדָיו׃ וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר טְרִיָּה 15
* cum — n ille ea in * percuſſit & ,eam accepit & ; ſuam manum miſitque
לקח [d] — וַיִּשְׁלַח יָדוֹ [d] וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף
aceruum aſini maxilla In :Simſon Dixitque .viros
אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר 16
aceruorum — fuit Et .viros mille percuſſi aſini maxilla in duos aceruos
נכה [e] — חֲמֹרָתָיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְהִי 17
cùm compleuiſſet — ,ſua manu è maxillam proiecit & , loqui cum conſummare circa
כלה [f] — [f] כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ
‡ proiectionem maxillæ. — ſitiuit Et .lechi Ramath ‡ ipſum locum vocauit &
וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת לֶחִי׃ וַיִּצְמָא 18
dediſti Tu : ait & ,Dominum adclamauit & , valde
מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ
per manum — nunc & ;hanc magnam ſalutem tui ſerui manu in
בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה
incircumciſorum. — rupit Et .præputiatorum manu in cadam & ,ſiti in moriar
אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד הָעֲרֵלִים׃ וַיִּבְקַע 19
molarem dentem, qui erat — ſunt egreſſæ & , maxilla in quod ,mortarium Deus
אֱלֹהִים אֶת־הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי וַיֵּצְאוּ
venit. — . vixit & ,eius ſpiritus eſt reuerſus & ;bibit & ,aquæ eo ex
שתה [g] — מִמֶּנּוּ מַיִם [g] וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב רוּחוֹ וַיֶּחִי
* fontem inuocantis, qui eſt in Lechi. — ,ballechi aſer haccore Hen * eius nomen vocauit Idcirco
עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלֶּחִי
diebus in Iſrael Iudicauitque .hanc diem ad vſque
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי 20
.annis viginti Peliſtinorum
פְלִשְׁתִּים עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

Digitized by Google

CAP. XVI. טז

mulierem ibi viditque ,Hazzah in Simſon iuit Et
1 וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה

: dicendo ‖ Hazzitis .eam ad ent ingreſſus & , meritoriam
2 זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ לַעַזָּתִים לֵאמֹר

ei ſunt inſidiati & ,circundederunt & ,huc Simſon Venit
בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ

,nocte tota mutos ſe ſimulaverunt Et .vrbis porta in nocte tota
כָל־הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה

.eum occidemus &,matutinam lucem ad Vſque : dicendo
לֵאמֹר עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃

ſurrexit & ,noctis dimidium ad vſque Simſon cubuit Et
3 וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם

duabus in & ,vrbis portæ fores in apprehendit & ,noctis dimidio in
בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי

ſuper poſuitque ,vecte cum eas amouit & ,poſtes
הַמְּזוּזוֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־

ſuper ‖ qui montis caput.* ad eas fecit aſcendere & ‡ ,ſuos humeros
כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־

mulierem dilexit & ,hæc poſt fuit Et .Chebron facies
4 פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה

.Delilah eius nomen &,Sorec torrente in
בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃

dixeruntque ,Peliſtinorum ſatrapæ eam ad aſcenderunt Et
5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ

,magna eius fortitudo quo in vide & ,eum Decipe : ei
לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹּחוֹ גָדוֹל

: eum affligendum ad †,eum ligabimuſque ei prævaleamus quo in &
וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ וַאֲסַרְנֻהוּ לְעַנֹּתוֹ

.argenteos centum & ,mille vir ‡ tibi dabimus nos &
וַאֲנַחְנוּ נִתֶּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃

mihi quaſo Indica : Simſon ad Delilah Dixitque
6 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי

ſte affligendum ad ligeris quo in & ,magna tua fortitudo ‡ quo in
בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל וּבַמֶּה תֵאָסֵר לְעַנּוֹתֶךָ׃

ſeptem in me ligauerint Si : Simſon eam ad Dixitque
7 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה

ero & ,ero debilis &,ſint arida ‖ non quæ , humidis viminibus
יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי

Perrexit autem
b רָאָה
meretricem, ‖ dictum eſt,
l סבב
tacuerunt
dormiuit
k חָצָה
l קוּם
media nocte,
m שָׁנָה
profectus eſt cum eis
n נָסַע
o שׂוּם
‡ & aſcendit cum eis
* verticem
‖ erat contra faciem
p עָלָה
q פָּתָה
r רָאָה
s כּוּת
† vt affligamus
t יָכוֹל
v עָנָה
‡ ſinguli
a נָגַר
‡ en
virgis viridibus
‖ ſiccæ
b חָלָה

ſicut

† ex hominibus.
virgas virides.
‡ erant ſiccæ:

ſatrapæ eam ad fecerunt aſcendere Et .homo † vnus ſicut
כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי 8
ſaruerant ‡ non quæ ,humida vimina ſeptem Peliſtinorum
פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ

Inſidiæ manebant apud illā

cubiculo in ei inſidens inſidiator Et .illis in eum ligauit &
וַתַּאַסְרֵהוּ בָּהֶם׃ וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר 9
rupit Et .Simſon te ſuper Peliſtim :eum ad dixitque
וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק אֶת־

virgas
ſi quando odorat

ipſum odorando in ‡ ſtuppæ filum rumpitur quemadmodum vimina
הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יִנָּתֵק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ
Delilah Dixitque .eius fortitudo eſt agnita non & ,ignem †

† ignis,

אֵשׁ וְלֹא נוֹדַע כֹּחוֹ׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה 10
me ad es locutuſque ; me in deluſiſti Ecce : Simſon ad
אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי
.ligeris quo in ,mihi quæſo indica Nunc .mendacia
כְּזָבִים עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃
funibus in me ligauerint ligando Si :eam ad Dixitque

עָבַת [c]

וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר יַאַסְרוּנִי [c] בַּעֲבֹתִים 11
;opus eis in eſt factum non quibus , nouis
חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה
Delilah accepit Et .homo vnus ſicut ero & ,ero debilis &

ex hominibus.
Tulitque
חָלָה [d]
לָקַח [e]

וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ [e] וַתִּקַּח דְּלִילָה [d] 12
,eum ad dixitque eis in eum ligauit & , nouos funes
עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו

inſidiæ manebant

.cubiculo in ſedens inſidiator Et .Simſon te ſuper Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב בֶּחָדֶר

à

Dixitque .filum ſicut ,ſuis brachiis deſuper eos rupit &
וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃ וַתֹּאמֶר 13
es locutus &,me in deluſiſti quo Vſque :Simſon ad Delilah
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר

נָגַד

Dixitque .ligeris quo in mihi Indica ſmendacia me ad
אֵלַי כְּזָבִים [f] הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר
cum mei capitis cincinnos ſeptem texueris Si :eam ad
אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־
:eum ad Dixitque .clauo in hæris Et .licio

נָסַךְ [g]

הַמַּסָּכֶת׃ [g] וַתִּתְקַע בַּיָּתֵד וַתֹּאמֶר אֵלָיו 14
,ſuo ſomno de eſt expergefactus Et .Simſon te ſuper Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ

profectus eſt
cum clauo
‡ cum licio.
נָסַע [h]

.licium ‡ & ,texturæ clauum extraxit &
[h] וַיִּסַּע אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג וְאֶת־הַמַּסָּכֶת׃

Digitized by Google

tuum cor & , te Dilexi , dices. † Quomodo : eum ad Dixitque — † dicis,
15 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ
non & ; me in deluſiſti vicibus tribus Iam ſ mecum ‡ non — ‡ eſt
אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ בִּי וְלֹא־
.magna tua fortitudo * quo in mihi Indicaſti — * ſit
הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה [i] כֹּחֲךָ גָּדוֹל׃ — כּוּחַ [i]
omnibus ſuis verbis in *ei præberet coarctationem* cùm fuit Et — coarctaret eum
16 וַיְהִי כִּי־[k]הֵצִיקָה לּוֹ בִדְבָרֶיהָ כָּל־ — צוק [k]
.*moriendum ad* ‡ eius anima eſt *abbreuiata &* :eum moleſtaret & ,diebus — anguſtiis affecta
הַיָּמִים וַתְּאַלְצֵהוּ וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת׃ — ‡ vt moreretur,
Nouacula ; ei dixitque, ſuum cor totum ei indicauit Et
17 וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה
Dei Nazaræus quia ,meum caput ſuper aſcendit non
לֹא־עָלָה עַל־רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים
me à recedet & ,fuero raſus Si .meæ matris vtero ab *ego* — ſum
אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־גֻּלַּחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי
,*homo* omnis ſicut ero & ,ero debilis & ,mea fortitudo — omnes homines.
כֹּחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־הָאָדָם׃
: ſuum cor totum ſibi indicaſſet quòd Delilah vidit Et
18 וַתֵּרֶא [l] דְלִילָה כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ — רָאָה [l]
:dicendo ,Peliſtinorum *ſatrapas ad* vocauit & ,miſit & — principes
וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר
.ſuum cor totum mihi indicauit quia ,ſemel Aſcendite — לי
עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ — ק
feceruntaſcendere * & ,Peliſtinorum *ſatrapæ* eam ad aſcenderunt Et — principes * detulerunt
וְעָלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ — לי
ſuper eum fecit dormire Et .ſuis manibus in argentum — ק
19 הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃ וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל־
ſeptem fecit radi & ,virum ad vocauitque , ſua genua
בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת־שֶׁבַע
receſſit & ,eum affligere cœpit & ,eius capitis cincinnos — חלל [a]
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ [a]וַתָּחֶל [b]לְעַנּוֹתוֹ [c]וַיָּסַר — עָנָה [b]
te ſuper Peliſtim ,Dixitque .eo *deſuper* eius fortitudo — ab
20 כֹּחוֹ [d] מֵעָלָיו׃ וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ — סור [c]
Egrediar :dixit & ,ſuo ſomno à eſt expergefactus Et .Simſon — כּוּחַ [d]
שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ [e] מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר [f]אֵצֵא — יקץ [e]
quòd ſciebat non ipſe & :me excutiam &, *vice in* vice ſicut — יָצָא [f]
כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי
eum apprehenderunt Et .eo *deſuper* receſſerat Dominus — a ſegre, ab
21 יְהוָה סָר מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ

Pe-

Digitized by Google

eum ſecerunt deſcendere & ,eius oculos effoderunt & , Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אֹתוֹ
molebat
molens fuit & ; compedibus in eum ligauerunt & . Hazzah in
עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן
eius capitis pilus cœpit Et .vinctorum domo in
האסורים
ק
בְּבֵית הָאֲסִירִים׃ וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ 22
poſtquam
Peliſtinorum ſatrapæ Et .eſt raſus *quando* germinare
vt ſacrificarent
לְצַמֵּחַ כַּאֲשֶׁר גֻּלָּח׃ וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים 23
Dagon magnum ſacrificium *ſacrificandum ad* ſunt congregati
נֶאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן
Tradidit nobis
noſter Deus *Dedit* :dixerunt Et .lætitiam ad & , ſuo deo
אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ
.noſtrum inimicum Simſon noſtra manu in
בְּיָדֵנוּ אֵת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵנוּ׃
,ſuum deum laudauerúntque , populus eum Viderúntque
ראה [g]
Tradidit
וַיִּרְאוּ[g] אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם 24
noſtris manibus in noſter Deus *Dedit* :dixerunt quia
כִּי אָמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת־
deuaſtantem
qui & , noſtram terram *deſolantem* & ,noſtrum inimicum
אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר
.noſtros occiſos multiplicauit
הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ׃
cùm iucundum eſſet
Vocate :dixerunt & ,eorum cor *eſſe bonum circa* fuit Et
כטוב
ק
וַיְהִי כִּטוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ 25
Simſon *ad* Vocauerúntque .nobis *corrideat** & , Simſon *ad*
* ludat coram
§ ante eos:
לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֶק לָנוּ וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן
fecerunt ſtare & *,eorum facies ad* § luſit & ,vinctorum domo de
האסורים
ק
מִבֵּית הָאֲסִירִים וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ
puerum ad Simſon Dixítque .columnas inter eum
אֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר 26
‡ qui tenebat
† Duc
me palpare fac & , me *Dimitte* † :eius manum *in apprehendentem* ‡
ינח.[h]
הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה[h] אֹתִי וַהֲמִשֵׁנִי[i]
innitar & ; *eas* ſuper firmatur domus quas ,columnas
משש [i]
אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן
;mulierum & virorum erat Plena domus Et .eis *ſuper*
והמישני
ק
עֲלֵיהֶם׃ וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים 27
tria circiter tectum ſuper & :Peliſtim ſatrapæ omnes ibi &
וְשָׁמָּה כֹּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת
qui ſpectabant dum luderet
.Simſon *ludendo in videntium* mulierum & ,virorum millia
אַלְפַּיִם אִישׁ וְאִשָּׁה הָרֹאִים בִּשְׂחוֹק שִׁמְשׁוֹן׃

Digitized by Google

Domine :ait & :Dominum ad Simſon Clamauítque
28 ויקרא שמשון אל־יהוה ויאמר אדני
tantùm obſecro me fortifica & ,obſecro mei memento , *Domine*
יהוה זכרני נא וחזקני נא אך — Deus,
duobus de *vnius* vltione vlciſcar & ;Deus hac vice — vna
הפעם הזה האלהים ואנקמה נקם־אחת[k] משתי — שנה[k]
Simſon *inclinauit Et* .Peliſtinis de meis oculis — complexus eſt
29 עיני מפלשתים ׃ [l] וילפת שמשון את־ — לפת[l]
,*eas* ſuper erat firma domus quas *medij* columnas duas — medias
שני עמודי התוך אשר הבית נכון עליהם
vna ‖ & ;eius dextera *in* * vna ‡ .eis *ſuper* eſt innixus & — ‡ erat *à ‖ altera à
ויסמך עליהם אחד בימינו ואחד
mea anima Moriatur :Simſon Dixítque .eius ſiniſtra *in*
30 בשמאלו ׃ ויאמר שמשון [m]תמות נפשי — מות[m]
domus ceciditque ,*robore in* ſe inclinauit & . Peliſtais cum — fortiter,
עם־פלשתים [n] ויט בכח [o] ויפל הבית — נטה[n] נפל[o]
.ea in ‡ qui populum omnem ſuper & ,ſatrapas ſuper — ‡ erat
על־הסרנים ועל־כל־העם אשר־בו
multi .ipſum moriendo in * fecit mori quos ,mortui Fuerúntque — * cùm moreretur ipſe, plures
ויהיו המתים אשר־המית במותו רבים
.*ſua vita in* fecit mori quoſquàm — dũ viueret ipſe.
מאשר המית [a]בחייו ׃ — חיה[a]
,eius patris domus omnis & ,eius fratres deſcenderunt Et
31 וירדו אחיו וכל־בית אביהו
Sorhah inter eum ſepelierunt & aſcenderunt & ,eum tulerunt &
[b]וישאו אתו [c]ויעלו ויקברו אותו בין צרעה — נשא[b] עלה[c]
ipſe Et .ſui patris Manoach ſepulchro in ,Eſthaol inter &
ובין אשתאול בקבר מנוח אביו והוא
.annis viginti Iſrael iudicauit
שפט את־ישראל עשרים שנה ׃

CAP. XVII. יז

.Michaiehu eius nomen & ,Ephraim monte de vir fuit Et
1 ויהי־איש מהר־אפרים ושמו מיכיהו ׃
quod argentum centum & Mille : ſuæ matri Dixitque — argentei qui ablati fuerunt à te,
2 ויאמר לאמו אלף ומאה הכסף אשר
ecce ,meis auribus in dixiſti etiam & ,*adiuraſti* ‡ tu & ,*tibi eſt captum* — ‡ maledixiſti,
לקח־לך ואתי [c]אלית וגם אמרת באזני הנה־ — ואת ק
:eius mater dixit Et .illud accepi ego : ‖mecum argentum
הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו — ſeſt אלה[d]

Be-

‡ ſ

reddidit Et . Domino ‡ mi fili Benedictus

שׁוּב [e] — בָּרוּךְ בְּנִי לַיהוָה׃ וַיָּשֶׁב [e] אֶת־ 3

ſ eius mater Dixitque . ſuæ matri argenteos centum & mille

אֶלֶף־וּמֵאָה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר אִמּוֹ

mea manu de Domino argentum ſanctificaui Sanctificando

הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַכֶּסֶף לַיהוָה מִיָּדִי

nunc & . conflatile & ſculptile faciendum ad meo filio

עָשָׂה [f] — לִבְנִי [f] לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל [g] וּמַסֵּכָה וְעַתָּה

ſuæ matri argentum reddidit Et . tibi illud reſtituam

נָסַךְ [g] — אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ׃ וַיָּשֶׁב אֶת־הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ 4

‡ tulitque
* argenteos,
‖ eos

, argentario *illud* ‖ dedit & , *argentum* * ducentos eius mater *cepitque* ‡

לָקַח [h] — וַתִּקַּח [h] אִמּוֹ [i] מָאתַיִם כֶּסֶף וַתִּתְּנֵהוּ לַצּוֹרֵף

. Michaiehu domo in fuit & , conflatile & ſculptile *illud* ‖ fecit &

מֵאָה [i] — וַיַּעֲשֵׂהוּ פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וַיְהִי בְּבֵית מִיכָיְהוּ׃

‖ ex eis :
† Viro autem Michah fuit
‡ Dei:
‡ Ephod &
* imagines,
‖ conſecrauit

ſuperhumerale ‡ Fecitque . *deorum* ‡ domus *ei* , *Michah* *vir* Et †

וְהָאִישׁ מִיכָה לוֹ בֵּית אֱלֹהִים [k] וַיַּעַשׂ אֵפוֹד 5

fuit & , ſuis filiis de vnius manum *impleuit* ‖ & , Teraphim * &

עָשָׂה [l] — וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת־יַד אַחַד מִבָּנָיו וַיְהִי־

rex † non illis diebus In . ſacerdotem in ei

† erat
* vnuſquiſque
quod rectum erat

לוֹ לְכֹהֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ 6

. faciebat ſuis oculis in *rectum* *vir* * Iſrael in

בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

familia de Iehudah Bethlechem de puer fuit Et

הָיָה — וַיְהִי־נַעַר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת 7

. ibi peregrinabatur ipſe & , Leuita ipſe & , Iehudah

לָוָה [m] — יְהוּדָה וְהוּא [m] לֵוִי וְהוּא [n] גָר־שָׁם׃

. Iehudah Bethlechem de ciuitate de vir abiit Et

גּוּר [n] — וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה 8

montem ‖ Venitque . inueniſſet vbicunque peregrinandum ad

‖ in — לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־

. ſuum iter faciendum ad , Michah domum ad vſque Ephraim

אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ׃

venis ‖

eum ad Dixitque ‖ *venies* Vnde : Michah ei Dixitque

וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָה מֵאַיִן תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו 9

* ſum
‖ vado

vadens ‖ ego & , Iehudah Bethlechem de * Ego : Leuita

לֵוִי אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ

ei Dixitque . inuenero vbicunque peregrinandum ad

pro patre, &
pro ſacerdote:

לָגוּר בַּאֲשֶׁר אֶמְצָא׃ וַיֹּאמֶר לוֹ 10

ſacerdotem in & patrem in mihi eſto & , me apud Mane : Michah

יָשַׁב [o] — מִיכָה [o] שְׁבָה עִמָּדִי וֶהְיֵה־לִי לְאָב וּלְכֹהֵן

Digitized by Google

ordinem & ‚dies in § argenteos decem tibi dabo ego & — § annuatim,
וְאָנֹכִי אֶתֶּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ
voluit Et .Leuita iuit & :ſuum victum & ‚veſtimentorum
11 בְּגָדִים ᵖוּמִחְיָתֶךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי׃ ᵠוַיּוֹאֶל — חַיָּה ᵖ adoleſcens
vnus tanquam ei *puer* fuit Et .viro cum manere Leuita
הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד — יָאַל ᵠ conſecrauit
fuit & ‚Leuitæ manum Michah *impleuit* Et .ſuis filiis de
12 מִבָּנָיו׃ וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי וַיְהִי־ — pro ſacerdote,
.Michah domo in fuit & ‚*ſacerdotem in* adoleſcens ſibi
לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָה׃
Dominus benefaciet quod cognoui Nunc : Michah Dixitque
13 וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה — eſt
.*ſacerdotem in* * Leuita mihi *fuit* quia ; mihi — *pro ſacerdote.
לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן׃

CAP. XVIII. יח

diebus in & :Iſrael in rex ‡ non illis diebus In — ‡ erat
1 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים
;habitandum ad hæreditatem ſibi *quærens* Danitica tribus illis. — quærebat
הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֶּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת
medio in ipſum diem ad vſque ſibi ceciderat non quia
כִּי לֹא־נָפְלָה לּוֹ עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ
Dan filii Miſeruntque .*hæreditate in* Iſrael tribuum — hæreditas.
2 שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן
viros ſuis finibus de viros quinque ſua familia de
מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים ᵃמִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים — קָצָה ᵃ fortes
pedibus explorandum ad ‚ Eſthaol de & ‚Sorhah de ; *virtutis filios*
בְּנֵי־חַיִל מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל
: eos ad dixeruntque : eam inueſtigandum ad & ‚terram
אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם
Ephraim montem ‡ venerunt Et .terram *explorate* ‚ Ite — conſiderate ‡ in
לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרָיִם — בּוֹא ᵇ לוּן ᶜ
.ibi *pernoctarunt &* ;Michah domum ad vſque — manſeruntque *ipſi exiſtentibus apud domum
עַד־בֵּית מִיכָה ᶜוַיָּלִינוּ שָׁם׃
vocem agnouerunt ipſi & ‚Michah *domo cum ipſi.*
3 הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה ᵈהִכִּירוּ אֶת־קוֹל — נָכַר ᵈ
Quis : ei dixeruntque ‚illuc declinauerunt & ‚ Leuitæ adoleſcentis
הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסוּרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־
§ *hîc tibi* † quid & § *hoc in faciens tu* quid & : huc te adduxit — § hîc ſtrenuè † hîc habes?
הֱבִיאֲךָ הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹה׃

Digitized by Google

mihi fecit hoc ſicut & hoc Sicut : eos ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כָּזֹה וְכָזֶה עָשָׂה לִי 4
ſacerdotem in ei fui & ,me conduxit mercede & : Michah
מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃
ſciemus & , Deo in nunc Pete : ei Dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה 5
ea ſuper ambulantes nos qua ,noſtra via proſperabitur an
הֲתַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הֹלְכִים עָלֶיהָ׃
Dominum Ante .pace in Ite : ſacerdos eis Dixitque
וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה 6
.ea in ambulabitis qua ‡ ,veſtra via
דַּרְכְּכֶם אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃
viderunt &, Lais in venerunt & viri quinque abierunt Et
וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה וַיִּרְאוּ 7
, fiduciam ad manentem † eius interiori ‖ in * qui populum
אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
non & ;confidentem & quieſcentem ,Sidoniorum iudicium ‡ iuxta
כְּמִשְׁפַּט צִידֹנִים שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וְאֵין
longinqui & retentionem poſſidens * terra in verbum calumnians ‡
מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ עֶצֶר וּרְחֹקִים
.homine cum eis † non verbum ‡ & , Sidoniis à ipſi
הֵמָּה מִצִּדֹנִים וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם׃
:Eſthaol & ,Sorhah in ſuos fratres ad venerunt Et
וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל 8
ſvos Quid : eorum fratres eis dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם׃
vidimus quia :eos ſuper ‖ aſcendamus & Surge : dixerunt Et
וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם כִּי רָאִינוּ
? tacentes vos & :valde bona ecce & , terram 9
אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים
poſſidendum ad veniendum ad , eundum ad pigri ſitis Ne
אַל־תֵּעָצְלוּ לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
populum ad intrabitis , vos venire Secundum .terram
הָאָרֶץ׃ כְּבֹאֲכֶם תָּבֹאוּ אֶל־עַם 10
, Deus eam dedit ‖ quia manibus lata terra & , confidentem
בֹּטֵחַ וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים
in ,rei omnis defectus ibi non quo locum ,veſtra manu in
בְּיֶדְכֶם מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר
, Danitæ familia de inde ſunt profecti Et .terra in * quæ
אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וַיִּסְעוּ מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי 11

Talia & talia
pro ſacerdote.
Conſule obſecro Deum, vt ſciamus an ſecundet viam noſtram, per quam ambulamus.
יָדַע [c]
‡ eſt per quam ambulabitis.
רָאָה [f]
* erat
‖ medio
† habitantem confidenter,
‡ conſuetudine
‡ confundentem eos in aliquo non poſſidente regnum, & diſtantem
‡ commercium
† erat
Surgite
‖ ad
eſtis
& ingrediamini
Quando intrabitis
locis eſt
‖ tradidit
in quo non eſt
* eſt
נָסַע [a]

Digitized by Google

vaſis accincti viri ſexcenti , Eſthaol de & , Sorhah de | inſtrumentis
מצרעה ומאשתאול שש־ b מאות איש חגור c כלי | מאה b
.Chiriath in ſunt caſtrametati & , aſcenderunt Et . belli | כלה c
12 מלחמה׃ ויעלו d ויחנו e בקרית | belli...
ipſum locum ad vocauerunt Idcirco :Iehudah in iehariin | עלה d
יערים ביהודה על־כן קראו למקום ההוא | חנה e
poſt † ecce .hanc diem adusque , Dan Machaneh ‡
מחנה־דן עד היום הזה הנה אחרי | ‡ caſtrametatio vel caſtra † eſt ‡ in
montem ‡ inde tranſierunt Et .Chiriathiehariin
13 קרית יערים׃ ויעברו משם הר־
.Michah domum adusque veneruntque :Ephraim
אפרים ויבאו עד־בית מיכה׃
explorandum ad euntes ‖ viri quinque reſponderunt Et | Locuti que ſunt ‖ qui perrexerant
14 f ויענו חמשת האנשים ההלכים לרגל | ענה f
noſtis Num :ſuos fratres ad dixeruntque , Lais terram
את־הארץ ליש ויאמרו אל־אחיהם הידעתם
, ſculptile & , Teraphim ‖ & ſuperhumerale illis domibus in eſt quod | Ephod ‖ imagines,
כי יש בבתים האלה אפוד ותרפים ופסל
.faciatis quid ſcitote nunc Et § conflatile &
g ומסכה ועתה h דעו מה־תעשו׃ | נסך g
adoleſcentis domum ad veneruntque , illuc declinauerunt Et | ידע h
15 i ויסורו שמה ויבאו אל־בית־הנער | סור i
.pacem in ei optauerunt ‖ & ;Michah domum * Leuitæ | * ad ‖ ſalutauerunt eum pacifi è.
הלוי בית מיכה וישאלו־לו לשלום׃
ſtantes ſui belli vaſis † accincti viri ſexcenti Et | † armis bellicis ſuis ſtabant
16 ושש־מאות איש חגורים כלי מלחמתם נצבים
.Dan filiis de ‡ qui , portæ oſtium ‡ | ‡ ad ‡ erant
פתח השער אשר מבני דן׃
explorandum ad euntes viri quinque aſcenderunt Et | qui perrexerant
17 ויעלו חמשת האנשים ההלכים לרגל
& , ſculptile ceperunt * ; illuc ſunt ingreſſi ; terram | * tulerunt
את הארץ באו שמה לקחו את־הפסל ואת־
ſacerdos Et .conflatile & Teraphim † & ſuperhumerale ‖ | ‖ Ephod † imagines
האפוד ואת־התרפים ואת־המסכה והכהן
accincti viri ſexcenti & , portæ oſtium ſtans ‡ | ‡ ſtabat ad
נצב פתח השער ושש־מאות האיש החגור
, Michah domum ſunt ingreſſi illi Et .belli vaſis | armis bellicis.
18 כלי המלחמה׃ ואלה באו בית מיכה
, Teraphim † & ‖ ſuperhumerale , ſculptile acceperunt * & | * tulerunt ‖ Ephod † imagines,
ויקחו את־פסל האפוד ואת־התרפים

&

Digitized by Google

‡ faciitis
עשה
שום
‡ veni
* pro patre, & pro ſacerdote. Quid
היה
iocundum
† interius
יטב
‡ medium
paruulos, & iumenta, & pretioſa ante ſe.
פנה
שום
טפף
* erant
‡ erant apud domum
† congregati
‡ perſecuti
סבב
congregatus es?
עשה
tuliſtis,
cur
* dicitis mihi:
art ingant
‡ perdas
מרר
viri
ראה

vos † Quid :ſacerdos eos ad Dixitque ,conflatile &
ואת־המסכה ויאמר אליהם הכהן מה אתם
tuam manum pone ,Tace :ei Dixerúntque ſfacientes
19 עשים ׃ ויאמרו לו החרש שים־ידך
patrem in* nobis eſto & , nobiſcum ito † & ,tuum os ſuper
על־פיך ולך עמנו והיה־לנו לאב
viri domus ſacerdotem te eſſe melius Num ‡ ſacerdotem & in
ולכהן הטוב היותך כהן לבית איש
Iſrael in familiæ & ,tribus ſacerdotem te eſſe aut ,vnius
אחד או היותך כהן לשבט ולמשפחה בישראל׃
& ,Ephod cepitque † ,ſacerdotis cor fuit bonum Et
20 וייטב לב הכהן ויקח את־האפוד ואת־
.populi interius in ‡ eſt ingreſſus & :ſculptile & ,Teraphim
התרפים ואת־הפסל ויבא בקרב העם׃
& ,pubem poſuerúntque ,abierunt & ,ſe verterunt Et
21 ויפנו וילכו וישימו את־הטף ואת־
.ſuas facies ad pretioſam & ,acquiſitionem
המקנה ואת־הכבודה לפניהם׃
*qui viri & ,Michah domo à erant longè Ipſi
22 המה הרחיקו מבית מיכה והאנשים אשר
ſunt inſecuti ‡ &,ſunt acciti † ,Michah domo cum ii qui , domibus in
בבתים אשר עם־בית מיכה נזעקו וידביקו
,Dan filios ad clamauerunt Et .Dan filios
23 את־בני־דן׃ ויקראו אל־בני־דן
,tibi Quid :Michah ad dixerúntque ,ſuas facies verterunt &
ויסבו פניהם ויאמרו למיכה מה־לך
feci quos meos Deos :dixit Et ſes accitus quia
24 כי נזעקת׃ ויאמר את־אלהי אשר־עשיתי
ſ vltrà mihi quid & ,abiſtis & , ſacerdotem & , cepiſtis
לקחתם ואת־הכהן ותלכו ומה־לי עוד
eum ad Dixerúntque ſ tibi Quid :me ad dicitis * hoc quid &
25 ומה־זה תאמרו אלי מה־לך׃ ויאמרו אליו
fortè ne ,nobiſcum tuam vocem facias audire Ne :Dan filii
בני־דן אל־תשמע קולך עמנו פן־
recolligas ‡ & ,animo amari viri vos in occurrant
יפגעו בכם אנשים מרי נפש ואספתה
.tuæ domus animam & ,tuam animam
נפשך ונפש ביתך׃
quòd ,Michah vidit & :ſuam viam in Dan filij abierunt Et
26 וילכו בני־דן לדרכם וירא מיכה כי־

fortes

. ſuam domum in eſt reuerſus & ,ſe vertit & ,ſe *præ ipſi* fortes — fortiores eſſent
חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃ — c פָּנָה
& ,Michah fecerat quod acceperant ipſi Et
וְהֵמָּה לָקְחוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־
27 *ſuper* Lais *ſuper* veneruntque .ei fuerat qui ,ſacerdotem — ad
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־
eos percuſſerunt & ;confidentem & ,quieſcentem populum
עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם — d נָכָה
.ignein ſuccenderunt vrbémque ;gladii *os ad* — acie
לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃
verbum ‖ & ,Sidon à *ipſa* * longinqua quia ,*eruens* non Et — fuit liberator, * erat ‖ commercium
28 וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר
† quæ ,valle in † ipſa & .homine cum eis † non — e נָצַל
אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם וְהִיא בְּעֵמֶק אֲשֶׁר — † erat
manſerunt & ,vrbem ædificauerunt & :Bethrechob ipſi
לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ — f בָּנָה
nomen ſecundum ,Dan vrbis nomen Vocaueruntque :ea in
29 בָּהּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן בְּשֵׁם
Lais quidem Et .Iſrael ipſi eſt natus qui ,ſui patris Dan
דָּן אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ — ‡ erat vrbi prius.
filii ſibi ſtatuerunt Et .*principio in vrbis* ‡ nomen
30 שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־ — g קוּם
Menaſſeh filii Gherſom filius Iehonathan Et .ſculptile Dan — תלוים
דָן אֶת־הַפָּסֶל וִיהוֹנָתָן בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה — ק
ad vſque ,Danitæ tribui ſacerdotes fuerunt eius filii & ,ipſe
הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־
ſibi poſuerunt Et .*terram tranſmigrare* diem — captiuitatis terræ.
31 יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־ — h גָּלָה
domum eſſe ,diebus omnibus :fecerat quod , Michah ſculptile
פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת בֵּית־ — i שׂוּם
.Siloh in Dei — ‖ quibus fuit domus
הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה׃

CAP. XIX. יט

.Iſrael in * non rex & ,ipſis diebus in fuit Et — * erat
1 וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל
;Ephraim montis lateribus in peregrinans Leuita vir fuit Et
וַיְהִי אִישׁ לֵוִי גָּר בְּיַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרָיִם — l לָוָה k גּוּר
.Iehudah Bethlechem de *pellicem* vxorem ſibi accepit & — concubinam:
וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִילֶגֶשׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה׃

Digitized by Google

ad eū cum à abijt ‖ & ,eius pellex * eum ſuper eſt fornicata Et
וַתִּזְנֶה עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־ 2
ibi Fuitque .Iehudah Bethlechem in ſui patris domum
בֵּית אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם
iuit † & ,eius vir ſurrexit Et .menſium quatuor dies ‡
יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ 3
: eam reducendum ad ‡ ,eius cor ſuper loquendum ad ‡ , eam poſt
אַחֲרֶיהָ לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ לְהָשִׁיבוֹ
eum introduxit ‖ & : aſinorum par & ,ſecum * eius puer &
וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ
eſt lætatus & ,puellæ pater eum vidit & ſui patris domum in
בֵּית אָבִיהָ וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח
pater eius ſocer eum in apprehendit ‡ Et .eius occurſum in
לִקְרָאתוֹ׃ וַיֶּחֱזַק־בּוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי 4
Comederúntque .diebus tribus ſecum Manſitque .puellæ
הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ
,quarta die in fuit Et .ibi pernoctârunt & ,biberunt ac
וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ שָׁם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הָרְבִיעִי 5
pater dixitque eundum ad * ſurrexitque ,mane in manicauerunt &
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי
,panis buccella tuum cor Fulci ,ſuum generum ad puellæ
הַנַּעֲרָה אֶל־חֲתָנוֹ סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם
ambo ipſi comederunt ac Sederúntque .ibitis poſtea &
וְאַחַר תֵּלֵכוּ׃ וַיֵּשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם 6
: virum ad puellæ pater Dixítque .biberunt & ,pariter
יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל הָאִישׁ
.tuum cor ſit bonum & ,pernocta ‖ & quæſo Velis
הוֹאֶל־נָא וְלִין וְיִטַב לִבֶּךָ׃
,ſuus ſocer eum in fecit vim & : eundum ad † vir Surrexítque
וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בּוֹ חֹתְנוֹ 7
mane in manicauit † Et .ibi pernoctauit * & ,eſt reuerſus &
וַיָּשָׁב וַיָּלֶן שָׁם׃ וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר 8
Fulci : puellæ pater dixit Et eundum ad ‖ quinta die in
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה סְעָד
: diem declinare ad vſque ,tardauerunt † Et .tuum c quæſo
נָא לְבָבְךָ וְהִתְמַהְמְהוּ עַד־נְטוֹת הַיּוֹם
eundum ad ‡ vir ſurrexit Et .ipſi ambo comederúntque
וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת 9
pater eius ſocer ei Dixitque .eius puer & ,eius pellex ‡ & ipſe
הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי
ſpuellæ

apud
* concubina
‖ receſsit
‡ ad tempus
† perrexit
m קוּם
‡ vt loqueretur ad
‡ vt reduceret
n שׁוּב להשיבת
o בּוֹא
* etat ‖ illa
‡ amplexatus eſt
manſerunt
p שָׁתָה
q לוּן
ſurrexerunt
* vt iret
Acquieſce ‖ mane, & iocundetur
a יָאַל
† vt pergeret
& compulit
* manſit
Surrexitque
‖ vt pergeret
b הָלַךְ
† retardauit eũ, donec inclinaretur dies :
c נָטָה
‡ vt iret
d קוּם
‡ concubina

.*aduesperaſcendum* † ad dies *ſe remiſit* * nunc Ecce :puellæ
הנערה הנה־נא רפה היום לערוב
bonum ſit ‡ &,hic *pernocta* .*diem caſtrametari* ‡ ecce , quæſo *Pernoctate*
לינו־נא הנה חנות היום לין פה וייטב
ibis & ‖ ,veſtram viam in cras *manicabitis** & ,tuum cor
לבבך והשכמתם מחר לדרככם והלכת
;*pernoctare* † vir noluit Et .tuum tabernaculum in
10 ולא־אבה האיש ללון לאהלך׃
ipſa ,Iebus *contra vſque* ‡ venit & ,abiit & ,ſurrexit ſed
ויקם וילך ויבא עד־נכח יבוס היא
, *ſtratorum* * aſinorum par eo cum Et .Ieruſalaim ‡
ירושלם ועמו צמד חמורים חבושים
dies & ,Iebus *cum* ‖ ipſis .ſecum eius *pellex* &
11 ופילגשו עמו׃ הם עם־יבוס והיום
Ito :*ſuum dominum ad* † puer Dixitque .valdè deſcenderat
רד מאד ויאמר הנער אל־אדניו לכה־
,hanc Iebuſæi vrbem ad declinemus & ,obſecro
נא ונסורה אל־עיר־היבוסי הזאת
:eius dominus eum ad Dixitque .ea in *pernoctemus* ‡ &
12 ונלין בה׃ ויאמר אליו אדניו
‡ non quæ ,alienigenam vrbem ad declinemus Non
לא נסור אל־עיר נכרי אשר לא־
.Ghibhah ad vſque tranſeamus ſed huc Iſrael filiis de
מבני ישראל הנה ועברנו עד־גבעה׃
vnum *in* ‖ appropinquabimus & ;Vade :ſuo *puero* Dixitque
13 ויאמר לנערו לך ונקרבה באחד
.Ramah in vel Ghibhah in *pernoctabimus* & ,*locorum*
המקומות ולנו בגבעה או ברמה׃
iuxta ſol eis *intrauit* & :abierunt & Tranſieruntque
14 ויעברו וילכו ותבא להם השמש אצל
, illuc declinauerunt Et .Biniamin * quæ Ghibhah
15 הגבעה אשר לבנימן׃ ויסרו שם
ſedit & ,intrauit Et .Ghibhah In *pernoctandum ad intrandum ad*
לבוא ללון בגבעה ויבא וישב
domum in eos recolligens vir * non & ,ciuitatis platea in
ברחוב העיר ואין איש מאסף־אותם הביתה
ſua opera ab venit ſenex vir ecce Et .*pernoctandum* ad
16 ללון׃ והנה איש זקן בא מן־מעשהו
, Ephraim monte de ‡ vir & : veſpera in agro ex
מן־השדה בערב והאיש מהר אפרים
* &

* debilitata eſt.
† occidendum. Manete
‡ manſio eſt dies Mane
לין [e]
חנה [f]
‡ iocundetur
* ſurgetis
‖ pergetisque
† maneres;
‡ è regione
‡ erat
* onuſtorum,
& concubina
‖ exiſtentibus iuxta
ירד [g]
† domino ſuo: Veni
‡ maneamus
‡ eſt
‖ ad
de locis.& manebimus
occubuit
* eſt
vt ingrederentur ad manendum
סור [h]
* fuit
manendum.
‡ erat

* peregrinaba-tur
.Iemini filii ‖ loci viri Et .Ghibhah in peregrinans ipſe * &
וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃
גוּר [i]
‖ erant
† ambulantem, per plateam
iter facientem † virum vidit & ,ſuos oculos Leuauítque
וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ 17
נָשָׂא [k]
,ibis ‡ Quò :ſenex vir dixítque .ciuitatis platea in
בִּרְחֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן אָנָה תֵלֵךְ
רָאָה [l]
nos Tranſeuntes * : eum ad Dixítque ‡ venies ‡ vnde &
‡ vadis,
וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ 18
יָלַךְ [m]
Ephraim montis latera ad vſque Iehudah Bethlechem de
‡ venis?
* Tranſimus
מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם
* ſum;
‖ perrexi
& ;Iehudah Bethlechem ad vſque iui ‖ & ;ego * vnde
מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה וְאֶת־
vados ‡ eſt
.domum in me colligens vir ‡ non & ;vadens ego Domini domum
בֵּית יְהוָה אֲנִי הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃
& fœnum
etiam & ,noſtris aſinis eſt pabulum etiam palea etiam Et
וְגַם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ וְגַם 19
cum puero & ,tuæ ancillæ & ,mihi eſt vinum & ,panis
לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר עִם־
‡ ſeruo tuo.
‡ eſt
Dixítque .rei omnis defectus ‡ non .tuis ſeruis ‡
עֲבָדֶיךָ אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר 20
‡ ſit
‡ tuus defectus omnis tantùm .tibi Pax :ſenex vir
הָאִישׁ הַזָּקֵן שָׁלוֹם לָךְ רַק כָּל־מַחְסוֹרְךָ
maneas.
.pernocte ne platea in tantùm ;me ſuper
עָלָי רַק בָּרְחוֹב אַל־תָּלַן׃
לוּן [a]
pabulum præbuit
:aſinis miſcuit & ,ſuam domum in eum Introduxítque
וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבוֹל לַחֲמוֹרִים 21
בָּלַל [b]
.biberunt ac comederúntque ſuos pedes lauerunt &
וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃
שָׁתָה [c]
iocunditate afficientibus
ciuitatis viri ecce & ,ſuum cor bonificantibus Ipſis
הֵמָּה מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם וְהִנֵּה אַנְשֵׁי הָעִיר 22
impii gyrauerunt ‡ iuxta
pulſantes ,domum ‡ circuierunt profectu abſque filij viri
אַנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת מִתְדַּפְּקִים
ad
domus dominum virum ad dixerúntque : oſtium ſuper
עַל־הַדֶּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת
in eſt egreſſus qui virum Educ : dicendo ,ſenem
הַזָּקֵן לֵאמֹר הוֹצֵא אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא אֶל־
יָצָא [d]
eos ad eſt egreſſus Et .eum cognoſcamus vt ,tuam domum
בֵּיתְךָ וְנֵדָעֶנּוּ׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם 23
,mei fratres Ne :eos ad dixítque , domus dominus vir
הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־אַחַי

ne

Digitized by Google

vir eſt ingreſſus poſtquam ,obſecro faciatis malè ne[e]
אַל־תָּרֵעוּ[e] נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא הָאִישׁ
.*hanc turpitudinem* faciatis ne ,meam domum in iſte
הַזֶּה אֶל־בֵּיתִי אַל־תַּעֲשׂוּ אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃
nunc educam ,eius *pellex* & virgo mea filia Ecce
24 הִנֵּה בִתִּי[f] הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־נָּא
.veſtris oculis in bonum * eis facite & ,eas affligite & ,eas
אוֹתָם וְעַנּוּ[g] אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם
.*huius turpitudinis verbum* faciatis ne huic viro Et
וְלָאִישׁ הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃
vir *apprehenditque* .ei audire viri noluerunt Et
25 וְלֹא־אָבוּ[h] הָאֲנָשִׁים לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק הָאִישׁ
.eam cognouerunt & :foras eos ad eduxit & ,ſuam *pellicem* in †
בְּפִילַגְשׁוֹ וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם הַחוּץ וַיֵּדְעוּ[i] אוֹתָהּ
eam dimiſerúntque ;mane vſque nocte tota *eam in illuſerunt* ‡ &
וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ
reſpiciendum ad * mulier venit Et .*auroram aſcendendo in* ‡
26 בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לִפְנוֹת
ſuus dominus *quo* † ,viri domus oſtium ‖ cecidítque ;mane
הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל[k] פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶיהָ
,mane in eius dominus Surrexitque .lucem ad vſque , *ibi*
27 שָׁם עַד־הָאוֹר׃ וַיָּקָם[l] אֲדֹנֶיהָ בַבֹּקֶר
.ſuam viam in *eundum ad* * eſt egreſſus & ;domus *fores* ‡ aperuit &
וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת לְדַרְכּוֹ
eius manus & ,domus oſtium *cadens* † ſua *pellex* ‖ mulier ecce &
וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ
eamus & ,Surge :eam ad Dixitque .limen ſuper ‡
28 עַל־הַסַּף׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה
,vir ſurrexit & ,aſinum ſuper eam *cepit* * Et . *reſpondens* ‡ non &
וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל־הַחֲמוֹר וַיָּקָם הָאִישׁ
.ſuam domum ad venit Et .ſuum locum in abiit &
וַיֵּלֶךְ[m] לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ
.ſuam *pellicem in* † apprehendit & ,*cultrum* ‖ accepit &
29 וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק בְּפִילַגְשׁוֹ
:fruſta duodecim in ſuis oſſibus *in* ‡ eam *truncauit* ‡ &
וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ לִשְׁנֵים עָשָׂר נְתָחִים
.Iſrael terminum omnem in eam miſit &
וַיְשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃
,fuit factum Non :dicendo & ,*videns* omnis fuit Et
30 וְהָיָה כָל־הָרֹאֶה וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה

ne-

[e] רוּעַ
nefas hoc,
concubina
[f] בְּנָה
*quod eſt
[g] עָנָה
rem ignominioſam iſtam.
eſt. Tenuitque
[h] אָבָה
† concubinam
[i] יָדַע
‡ abuſi ſunt ea
‡ cùm aſcenderet aurora.
* dũ reſpiceret
בעלות
ק
‖ ad † vbi erat
[i] עָלָה
[k] נָפַל
[l] קוּם
‡ oſtia
* vt iret
‖ concubina
† ceciderat ad
‡ erant
‡ reſpondit.
* tulit
[m] קוּם
‖ gladium
† concubinam
‡ in fruſta concidit
‡ cum
Qui videbat,

Digitized by Google

* ſimile ‖ qui aſcenderunt filii

רָאָה a

† Conſiderate illud.

וָעַץ a

Iſrael filios aſcendere ‖ die à hæc ſicut * viſum neque
וְלֹא־נִרְאֲתָה כָּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
vobis Ponite† .hanc diem ad vſque ;Aegypti terræ è
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׂימוּ־לָכֶם
.loquimini & ,conſulite ,illud ſuper
עָלֶיהָ a עֻצוּ וְדַבֵּרוּ׃

CAP. XX. כ

eſt congregatus & ,Iſrael filii omnes ſunt egreſſi Et
1 וַיֵּצְאוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל
,Beerſebah ad vſque & , Dan à vnus vir tanquam cœtus
b הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד c לְמִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע

יַעֲדִידוּן b

Steterúntque .Miſpah in Dominum ad ,Ghilhad terram &
וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיִּתְיַצְּבוּ 2
eccleſia in Iſrael tribus omnes ,populi omnis anguli
d פִּנּוֹת כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל

פָּנָן d

quadraginta millia peditum educentium

pedites viri mille quadringenti ; Dei populi
עַם הָאֱלֹהִים אַרְבַּע e מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי

מֵאָה e

Binjamin filii audiuerunt Et .gladium educentes
שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי בִנְיָמִן 3
Dixeruntque .Miſpah in Iſrael filii aſcendiſſent quod
כִּי־עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ
.hoc malum fuit quomodo Loquimini ; Iſrael filii
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת׃

עָנָה f

לָוָה g

‡ mortuus * eſt ‖ concubina

,occiſæ mulieris vir ‡ Leuita vir reſpondit Et
f וַיַּעַן הָאִישׁ g הַלֵּוִי אִישׁ הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה 4
, ego veni Binjamin ipſi * quæ , Ghibhah in ait &
וַיֹּאמַר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר h לְבִנְיָמִן בָּאתִי אֲנִי

בּוֹא h

† aduerſum ‡ viri * ſic. inſederũt aduerſum

me ſuper † Surrexeruntque .pernoctandum ad mea pellex ‖ &
וּפִילַגְשִׁי לָלוּן׃ i וַיָּקֻמוּ עָלַי 5
‡ noctu domum me ſuper circuierunt * & ,Ghibhah domini ‡
בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה k וַיָּסֹבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת לָיְלָה

קוּם i

סָבַב k

,affixerunt meam pellicem * & ,occidere cogitauerunt me
אוֹתִי דִּמּוּ לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי m עִנּוּ

דָּמָה l

* concubinam

,meam concubinam in apprehendi Et .eſt mortua &
וַתָּמֹת׃ וָאֹחֵז בְּפִילַגְשִׁי 6

עָנָה m

* in ſtrata conciſa ‖ regionem † abominationem

hæreditatis agrum ‖ omnem in eam miſi & ,eam truncaui * &
וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכָל־שְׂדֵה נַחֲלַת
.Iſrael in fœditatem & ,ſcelus † fecerunt Quia .Iſrael
יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ n זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃

זָמַם n

,verbum vobis date ,Iſrael filii vos omnes Ecce
7 הִנֵּה כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ° הָבוּ לָכֶם דָּבָר
vir tanquam populus omnis Surrexitque .hic conſilium &
8 וְעֵצָה הֲלֹם׃ וַיָּקָם כָּל־הָעָם כְּאִישׁ
neque ,ſuum *tentorium* in quiſque ibimus Non : dicendo , vnus
אֶחָד לֵאמֹר לֹא נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא
hoc nunc Et .ſuam domum in vnuſquiſque declinabimus
9 נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ וְעַתָּה זֶה
.*ſorte in* ‖ eam *ſuper* ‖ .Ghibhah ipſi faciemus quod *verbum*
הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה עָלֶיהָ בְּגוֹרָל׃
omnibus ‡ centum *ad* ‡ viros decem accipiemus Et
10 וְלָקַחְנוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכֹל
millia ‡ decem *ad* ,mille &,mille *in* centum & ,Iſrael *tribubus*
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לָאֶלֶף וְאֶלֶף לָרְבָבָה
conuenire *faciendum ad* ‡ ,populo *venationem accipiendum ad*
לָקַחַת צֵדָה לָעָם לַעֲשׂוֹת לְבוֹאָם
quam *turpitudinem* ‡ omnem ſecundum ,Biniamin Ghibhah in
לְגֶבַע בִּנְיָמִן כְּכָל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר
vir omnis *eſt collectus* Et .Iſrael in fecit
11 עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ
.*ſocii* vnus vir tanquam ciuitatem in Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים׃
tribus omnes in viros Iſrael tribus miſerunt Et
12 וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי
eſt factum quod hoc malum Quod ;dicendo ,Biniamin
בִּנְיָמִן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִהְיְתָה
.*profectò ſine* filios viros date nunc Et ?vobis in
13 בָּכֶם׃ וְעַתָּה תְּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל
malum *abigemus* & ,eos occidamus vt ,Ghibhah in ‡ qui
אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וּנְמִיתֵם וּנְבַעֲרָה רָעָה
ſuorum fratrũ vocem *in* audire Biniamin filii noluerunt Et .Iſrael ex
מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ ◦ בִּנְיָמִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אֲחֵיהֶם
Biniamin filii ſunt *collecti* Et .Iſrael filiorum
14 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן
cum † bellum *in exeundum ad* , Ghibhah in ciuitatibus è
מִן־הֶעָרִים הַגִּבְעָתָה לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־
Biniamin filii ſunt *viſitati* Et .Iſrael *filiis*
15 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְפָּקְדוּ בְּנֵי בִנְיָמִן
viri mille ſex & viginti ,ciuitatibus de illa die in
בַּיּוֹם הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף אִישׁ
edu-

° יָהַב

ᵖ יָעַץ
tabernaculum

ᑫ יָלַךְ

* eſt
‖ contra
† ſcilicet per ſortem.

‡ à
‡ de omni tribu
‡ à
‖ ex
‡ millibus, vt afferant cibum

ʳ צוּד

† vt faciant
‡ fœditatem

connexis

confœderati.

Impietatis.

ˢ נָתַן
‡ ſunt
* auferamus

בני
ק ולא כתי
Sed congregati
* vt exirent ad
† contra filios

ᵃ יָצָא
numerati

millia virorum

ſeptin fuerunt *viſitati* Ghibhah habitatores præter gladium educentis
שֹׁלֵף חָרֶב לְבַד מִיֹּשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע
i o populo omni Ex .electi viri genti
מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר ׃ מִכֹּל הָעָם הַזֶּה 16
omnis ‡ ſua dextera manu *obturati* ,electi viri ſeptingenti
שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ כָּל־
.*aberrabat* * nec ,capillum ad *lapide* in *funda* *iaciens* hic
זֶה קֹלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטִא׃
quadringenti ‡ Biniamin præter ſunt *viſitati* † Iſrael vir ‖ Et
וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן אַרְבַּע מֵאוֹת 17
.belli *vir* hic omnis ‡ gladium *euaginans* *vir* mille
אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה׃
interrogauerunt & ,Bethel ‡ aſcenderunt & ,ſurrexerunt Et
וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ בֵית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ 18
nobis † aſcendet Quis :Iſrael filii dixerunt & ,*Deo* in ‖
בֵּאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ
dixitque :Biniamin *filiis* *cum* ‡ bellum ad *initio* ‡ in
בַתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר
.*initio* ‖ in * Iehudah :Dominus
יְהוָה יְהוּדָה בַתְּחִלָּה׃
ſunt caſtrametati ‖ & ,mane *in* Iſrael filii ſurrexerunt Et
וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ 19
bellum ad Iſrael *vir* ‡ *egreſſus* ‡ Et .Ghibhah *ſuper* †
עַל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה 20
Iſrael *vir* *eis* *cum* * diſpoſuerunt & :Biniamin *cum* ‡
עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל
Biniamin filii ſunt egreſſi Et .Ghibhah in ‖ bellum
מִלְחָמָה אֶל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן 21
duo illa die in Iſrael *in* *corruperunt* & Ghibhah de
מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם
eſt confortatus Et .terra in ad *virum* *mille* * viginti &
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה׃ וַיִּתְחַזֵּק 22
bellum *diſponere* † addiderunt & ,Iſrael *vir* ‖ populus
הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה
.prima die in *ibi* diſpoſuerunt quo ‡ ,loco in
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָרְכוּ שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃
Domini *facies* *ad* fleuerunt & ,Iſrael filii aſcenderunt Et
וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה 23
: dicendo ,*Domino* *in* * interrogauerunt & ,veſperam ad vſque
עַד־הָעֶרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר

educentium
* numerati
מֵאָה [b]
non viginti
* ſed ſiniſtra.
Omnes iſti
funda iaciebant
lapides
* ab errabant.
‖ viri
† numerati
‡ quadringentorum
millia virorum
euaginantium
‡ omnes iſti viri bellatores.
‡ in
קוּם [c]
עָלָה [d]
‖ Deum.
† pro
‡ primis
‡ contra filios
חָלַל [e]
* ſic primis.
חָנָה [f]
† contra
‡ egreſſi ſunt viri
‡ contra filios
* cótra eos viri
‖ contra
perdiderunt de
שָׁנָה [g]
* millia virorũ
‖ virorum
‖ vt diſponerent
יָסַף [h]
‡ in
ante Dominum
בָּכָה [i]
פָּנָה [k]
* Dominum

ſmei fratris Biniamin *filiis cum* bellum ad accedere addam Num — contra filios
הַאוֹסִיף לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִּנְיָמִן אָחִי
.eum ad Aſcendite :Dominus Dixitque
וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ אֵלָיו׃
die in Biniamin filios ad Iſrael filii acceſſerunt Et
24 וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם
eorum occurſum in Biniamin eſt egreſſus Et .ſecunda
25 הַשֵּׁנִי׃ וַיֵּצֵא בִנְיָמִן לִקְרָאתָם
Iſrael filiis *in corruperunt* & ,ſecunda die in Ghibhah de — perdiderunt de
מִן־הַגִּבְעָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּשְׁחִיתוּ בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
hi omnes :terram ad *virum mille octodecim* adhuc — octo & decem millia virorum
עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה כָּל־אֵלֶּה
;Iſrael filii omnes Aſcenderùntque .gladii euaginatores
26 שֹׁלְפֵי חָרֶב׃ וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל — עָלָה [l]
fleuerùntque ,Bethel ‡ venerunt & ,populus omnis & — ‡ in
וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ בֵית־אֵל וַיִּבְכּוּ — בָּכָה [m]
die in ieiunauerùntque : *Domini faciei ad* ‡ ibi manſerunt ac — ‡ coram Dño;
וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוּמוּ בַיּוֹם־ — יָשַׁב [n]
pacifica & *aſcenſiones fecerunt aſcendere* *& :veſperam ad vſque illa — * obtulerunt holocauſta
הַהוּא עַד־הָעָרֶב וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים
filii interrogauerunt Et .*Domini faciei ad*‡ — ‡ corā Domino.
27 לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּשְׁאֲלוּ בְנֵי־
Dei fœderis arca † ibi & : *Domino in* Iſrael — Dominum: † erat
יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים — שׁוּם
Elhazar filius Pinechas Et .illis diebus in
28 בַּיָּמִים הָהֵם׃ וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
:dicendo ,illis diebus in *eius facies ad ſtans* Aaron filii — ſtabat ante eum
בֶּן־אַהֲרֹן עֹמֵד לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם לֵאמֹר
filiis cum bellum ad egredi vltra addam Num — contra filios
הַאוֹסִף עוֹד[b] לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי־ — יָצָא [b]
:Dominus Dixitque ?ceſſabo an ,mei fratris Biniamin
בִּנְיָמִן אָחִי אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר יְהוָה
.tua manu in eum dabo cras quia ,Aſcendite
עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ׃ — נָתַן [c]
undiquaque * Ghibhah *ad inſidiantes* Iſrael poſuit Et — inſidias contra * per circuitum.
29 וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב׃
die in Biniamin filios ad Iſrael filii Aſcenderùntque
30 וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם
vice in vice * ſicut Ghibhah *ad* diſpoſuerunt & ,tertia — contra * ſemel & iterū.
הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה כְּפַעַם בְּפָעַם׃

Et

ſunt euulſi ;populi occurſum in Biniamin filii ſunt egreſſi Et
ויצאו בני־בנימן לקראת העם הנתקו 31
vulneratos populo de percutere cœperunt & ; ciuitate è
מן־העיר [d] ויחלו [e] להכות מהעם חללים
aſcendens ‡ vna quarum ,ſtratis in vice in vice † ſicut
כפעם בפעם במסלות אשר אחת עלה
viros triginta ferè ; agro in Ghibhah in vna * & ;Bethel ‡
בית־אל ואחת גבעתה בשדה כשלשים איש
ipſi ‡ Cæſi : Biniamin filii Dixeruntque .Iſrael in †
בישראל ׃ ויאמרו בני בנימן נגפים הם 32
: dixerunt Iſrael filii & ,principio in* ſicut noſtras facies ad ‡
לפנינו כבראשנה ובני ישראל אמרו
.ſtratas ſemitas ad vrbe ex eum euellamus & ,Fugiamus
ננוסה ונתקנוהו מן־העיר אל־המסלות ׃
diſpoſuerunt & ,ſuo loco è ſurrexerunt Iſrael vir omnis Et †
וכלי איש ישראל קמו ממקומו ויערכו 33
ſuo loco educens ‡ Iſrael inſidians & ‡ : Thamar-Bahal in
בבעל תמר וארב ישראל [g] מגיח ממקמו
,Ghebah gramineto è
[h] ממערה־גבע ׃
viri ‖ millia decem Ghibhah ad regione ‡ * venerunt Et
ויבאו מנגד לגבעה עשרת אלפים איש 34
:eſt aggrauatum prælium & ,Iſrael omni de electi
בחור מכל־ישראל והמלחמה כבדה
.malum eos ſuper attingens quod , neſciebant illi &
והם לא ידעו כי־נגעת עליהם הרעה ׃
,Iſrael facies ad Biniamin Dominus Percuſſitque
[k] ויגף יהוה את־בנימן לפני ישראל 35
,illa die in Biniamin in * Iſrael filii corruperunt ‡ &
וישחיתו בני ישראל בבנימן ביום ההוא
illi ‖ omnes ;virorum centum & ,millia quinque & viginti
עשרים וחמשה אלף ומאה איש כל־אלה
quod ,Biniamin filii viderunt Et .gladium euaginans
שלף חרב ׃ [l] ויראו בני־בנימן כי 36
Biniamin ipſi locum Iſrael vir † dederunt Et .percuterentur
נגפו [m] ויתנו איש־ישראל מקום לבנימן
.Ghibhah ſuper ‡ poſuerant quem ;inſidiatorem ad ſperauerunt quia ‡
כי בטחו אל־הארב אשר [n] שמו אל־הגבעה ׃
; Ghibhah ad vaſtauerunt ‡ & ,feſtinauerunt inſidiator Et *
והארב [o] החישו ויפשטו אל־הגבעה 37

d חלל
e נכה
† ſemel & iterū per ſemitas.
‡ aſcendebat
‡ in
* altera
† de
‡ ſunt
‡ coram nobis.
* prius.
f סלל
† Omneſq. viri
‡ Inſidiæ autē
‡ exibant
g גוח
h ערה
* contra
‖ virorum electorum
attingeret
i רוע
coram
k נגף
‡ perdiderunt
* de
‖ hi euaginabant
l ראה
m נתן
† viri
‡ vt ſcilicet accederent ad inſidias, quas
‡ contra
n שום
* inſidiæ autē
‖ impetum fecerunt contra
o חוש

.gladii *os ad urbem totam percuſſit* & , *inſidiator pertraxit* † &

וימשך הארב ויך את־כל־העיר לפי־חרב׃ [p]

, *inſidiante* ‡cum Iſrael viro erat conſtitutum tempus Et

38 והמועד היה לאיש ישראל עם־הארב [q]

.ciuitate è fumi *elationem eos faciendum aſcendere ad multiplicare*

הרב להעלותם משאת העשן מן־העיר׃ [r]

Biniamin & ſprœlium in Iſrael vir ſe vertit Et

39 ויהפך איש־ישראל במלחמה ובנימן

triginta ferè Iſrael *viro in* ‡ vulneratos percutere cœpit

החל להכות חללים באיש־ישראל כשלשים [s]

i. ſe eſt percuſſus percutiendo *Profectò** :dixerunt Quia .viros

איש כי אמרו אך נגוף נגף הוא [t]

combuſtio Et .primo prœlio †ſicut *noſtras facies ad**

40 לפנינו כמלחמה הראשנה׃ והמשאת

reſpexit Et .fumi columna ‡ , ciuitate è aſcendere cœpit

החלה לעלות מן־העיר עמוד עשן ויפן [a]

ciuitatis *conſumptio* aſcendebat ecce & , ſe poſt Biniamin

בנימן אחריו והנה עלה כליל־העיר

feſtinauit & :ſe vertit Iſrael vir Et .cœlum ad

41 השמימה׃ ואיש ישראל הפך ויבהל

.malum ſeſuper attingeret quòd vidit quia ;Biniamin vir

איש בנימן כי ראה כי־נגעה עליו הרעה׃

,deſerti viam ad Iſrael *viri facies ad* Reſpexeruntque

42 ויפנו לפני איש ישראל אל־דרך המדבר

corrumpentes ciuitatibus de qui & :eum contingebat bellum &

והמלחמה הדביקתהו ואשר מהערים משחיתים

.Biniamin Circundederunt .eius medio in eum

43 אותו בתוכו׃ כתרו את־בנימן

vſque .eum fecerunt conculcare *requie* , eum fecerunt perſequi

הרדיפהו מנוחה הדריכהו עד

.Solis ortu ab Ghibhah contra

נכח הגבעה ממזרח שמש׃

: *vir mille* octodecim Biniamin de ceciderunt Et

44 ויפלו מבנימן שמנה־עשר אלף איש [b]

.*virtutis* viri illi omnes

את־כל־אלה אנשי חיל׃

petram ad deſertum ad *fugerunt* & ſe verterunt Et

45 ויפנו וינסו המדברה אל־סלע [c]

millia quinque, *aliis ſemitis in eum racemauerunt* * & Rimmon

הרמון ויעללהו במסלות חמשה אלפים [d]

viro

---

p pertraxerunt buccinæ ſonitu inſidiæ, & percuſſerunt vniuerſos vrbis habitatores acie

p נכה

‡ inſidiis, vt plurimã aſcendere facerent combuſtionem

q יעד

r רבה

s נשא

t חלל

‡ ex viris

† Equidem

* coram nobis

‡ in

‡ vt

a פנה

combuſtio

ante viros

perdebant

ne eſſet requies

millia virorũ:

b נפל

fortes.

c פנה

* ceciderunt, non dimittentes racemum ex eo, &

d עלל

‖ perſecuti ſunt	percuſſerunt &, Ghidhom adv ſq. eum poſt *adhæſerunt* ‖ &, virorum	
נָכָה [e]	אִישׁ וַיַּדְבִּיקוּ אַחֲרָיו עַד־גִּדְעֹם [e] וַיַּכּוּ	
	.virorum millia duo ex eo	
	מִמֶּנּוּ אַלְפַּיִם אִישׁ׃	
† fuerunt ‡ qui ceciderſit	quinque & viginti , Biniamin de *cadentes* ‡ omnes *fuit* † Et	
	וַיְהִי כָל־הַנֹּפְלִים מִבִּנְיָמִן עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה	46
millia virorum euaginantium	omnes : illa die in gladium *educens vir* mille	
	אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־כָּל־	
* fortes.	fugerunt & , ſunt conuerſi Et . *virtutis* * viri ii	
	אֵלֶּה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ	47
	: viri ſexcenti Rimmon petram ad deſertum in	
מֵאָה [f]	הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן שֵׁשׁ [f] מֵאוֹת אִישׁ	
	.menſibus quatuor Rimmon petra in manſerunt &	
	וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃	
viri	, Biniamin filios ad ſunt reuerſi Iſrael *vir* Et	
שׁוּב [g]	וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל [g] שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן	48
acie ‖ viros	ad vſque *perfectionem* ‖ ciuitate ‖ de gladii *os ad* eos percuſſerunt &	
תָּמַם [h]	וַיַּכּוּם לְפִי־חֶרֶב מֵעִיר [h] מְתֹם עַד־	
† quod inueniebantur: ‡ quæ inueniebantur	vrbes omnes etiam : *inuentum* † omne ad vſque , iumentum	
	בְּהֵמָה עַד כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים	
	.ignem in miſerunt *inuentas* ‡	
	הַנִּמְצָאוֹת שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃	

CAP. XXI. כא

	Vir :dicendo , Miſpah in iurauit Iſrael vir Et	
	וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ	1
	.vxorem in Beniamin ipſi ſuam filiam dabit non nobis ex	
בָּנָה [i]	מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן [i] בִּתּוֹ לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה׃	
‡ in	ad vſque ibi manſerunt &, Bethel ‡ populus venit Et	
	וַיָּבֹא הָעָם בֵּית־אֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־	2
coram Deo	, ſuam vocem leuauerúntque : Dei *facies ad* veſperam	
נָשָׂא [k]	הָעֶרֶב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ [k] קוֹלָם	
	Domine quid Vt :dixerunt Ac :magno fletu fleuerunt &	
בָּכָה [l]	[l] וַיִּבְכּוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ לָמָה יְהוָה	3
‡ deficeret	hodie *deficiendum ad* ; Iſrael in hoc fuit Iſrael Deus	
	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָיְתָה זֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל לְהִפָּקֵד הַיּוֹם	
	Vna tribus Iſrael de	
	מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד׃	
‖ in † ſurrexerunt	ædificauerunt & , populus *manicauerunt* † & , craſtino ‖ à fuit Et [m]	
הָיָה [m]	[m] וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־	4

Digitized by Google

.pacifica & aſcenſiones fecerunt aſcenderúnque ‡ altare .. ibi
שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ[n] עֹלוֹת וּשְׁלָמִים׃
aſcendit non qui ‡ Quis :Iſrael filii dixerunt Et
5 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה
quia ‡ Dominum ad Iſrael tribubus omnibus ex cœtum in
בַקָּהָל מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי
ad aſcendit non qui ei fuit grande iuramentum
הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־
.morietur Moriendo :dicendo ,Miſpah in Dominum
יְהוָה הַמִּצְפָּה לֵאמֹר מוֹת יוּמָת׃
,ſuum fratrem ‖ Biniamin ad Iſrael filii ſunt audi pœnitudine Et
6 וַיִּנָּחֲמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן אָחִיו
.Iſrael ex vna tribus hodie eſt Exciſa :dixerunt ac
וַיֹּאמְרוּ נִגְדַּע הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃
nos & ‡ vxoribus reſiduis ‡ eis faciemus Quid
7 מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם לַנּוֹתָרִים[a] לְנָשִׁים וַאֲנַחְנוּ
noſtris filiabus de eis dare non pro ,Domino in ‡ iurauerimus
נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי תֵת[b]־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ
* Iſrael tribubus de vnus Quis :dixerunt Et ‡ vxores in
8 לְנָשִׁים׃ וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
non ecce & :Miſpah in Dominum ad aſcendit non qui
אֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא
ad Ghilhad Iabes de caſtrametationem ad vir venerat
בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־
‡ non ecce & ,populus eſt viſitatus ‡ Et ,concionem
9 הַקָּהָל׃ וַיִּתְפָּקֵד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־
.Ghilhad Iabes habitatoribus de quiſquam ibi
שָׁם אִישׁ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד׃
virorum millium duodecim cœtum illuc Miſerúntque
10 וַיִּשְׁלְחוּ־שָׁם הָעֵדָה[c] שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ
,ite :dicendo , eis præceperunt & virtutis ‡ filiis de
מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ[d] אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ
.gladii os ad ‡ Ghilhad Iabes habitatores percutietis ‡ &
וְהִכִּיתֶם[e] אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד לְפִי־חָרֶב
:facietis quod verbum ‖ hoc Et ,paruulum* & mulieres &
11 וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף[f]׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ
concubitum cognoſcentem mulierem omnem & ,maſculum Omnem
כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת מִשְׁכַּב־
habitatoribus de inuenerunt Et .interficietis ,maſculi
12 זָכָר תַּחֲרִימוּ׃ וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי

‡ obtulerunt holocauſta, [n] עֹלָה ‡ eſt

pœnituit filios ‖ fratris ſui,

‡ qui remanſerunt pro [a] יֹתֵר ‡ per Dominũ ‡ cùm – [b] נָתַן * eſt,

caſtra

congregationem, ‡ numeratus ‡ erat

congregationẽ [c] יָעַד ‡ fortibus, [d] צָוָה ‡ percutite ‡ acie [e] נָכָה * paruulos [f] טָפַף ‖ eſt quæ cognouit

Digitized by Google

† puellas virgines, ‡ cognouerant

quæ , *virginem* *puellam* | gentas-quadrin Ghilhad Iabes
יָבֵשׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר
adduxerunt & : maſculi concubitu in virum *cognouit* ‡ non
בוא g
לֹא־יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר g וַיָּבִיאוּ
‡ caſtra ‖ in ‡ eſt
:Chenahan terra in ‖ quæ ,Siloh • *caſtrametationem* ‡ ad eas
אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃

congregatio,

filios ad ſunt locuti & ,*cœtus* omnis Miſeruntque
וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי 13
‡ erant ‡ eos
eis ‡ vocauerunt & :Rimmon petra in ‡qui Biniamin
בִנְיָמִן אֲשֶׁר בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם

cum pace.

,illo tempore in Biniamin eſt reuerſus Et .*pacem*
שוב h
שָׁלוֹם׃ h וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא 14
mulieribus ex viuificauerant quas vxores eis dederunt &
וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי

ſuſfecerunt

.ſic eis *inuenerunt* non & :Ghilhad Iabes
יָבֵשׁ גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם כֵּן׃
Dominus fecit quia ,Beniamin pœnituit populum Et
וְהָעָם נִחָם לְבִנְיָמִן כִּי־עָשָׂה יְהוָה 15
ſeniores Dixeruntque .Iſrael tribubus in fracturam
פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי 16

‡ pro

quia ‡vxoribus ‡ relictis faciemus ,Quid : cœtus
הָעֵדָה מַה־נַּעֲשֶׂה לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים כִּי־
: dixerunt Et .mulier Biniamin de eſt deleta
נִשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ 17

†Opus eſt vt ſit ‡ iis qui euaſerunt de * poſſumus

tribus deleatur non & ,Biniamin *euaſionis* ‡ : hæreditas †
יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן וְלֹא־יִמָּחֶה שֵׁבֶט
dare *poterimus** non nos Et .Iſrael de
יכל i
נתן k
מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא i נוּכַל k לָתֵת־ 18
filii iurauerunt quia ; noſtris filiabus de vxores eis
לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבְּעוּ בְנֵי־

qui dederit

.Biniamin ipſi vxorem *dans* Maledictus : dicendo ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָרוּר נֹתֵן אִשָּׁה לְבִנְיָמִן׃

ſolemnitas † annualis,

diebus à † Siloh in Domini *tripudium* Ecce :dixerunt Et
חגג a
וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה a חַג־יְהוָה בְּשִׁלוֹ מִיָּמִים ׀ 19

‡ eſt † ab * quæ aſcendit

,Solis ortu † ,Bethel ipſi aquilone ab ‡ qui ,*dies in*
יָמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית־אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ
סלל b
meridie à & Sechem ad Bethel è *aſcendentem* *altam** viam ad
לִמְסִלָּה b הָעֹלָה מִבֵּית־אֵל שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב
ויצו
P
:dicendo ,Biniamin filiis præceperunt Et .Lebonah ipſi
צוה c
לִלְבוֹנָה׃ c וַיְצַוּ אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר 20

.Ite L 5

Digitized by Google

.vineis in *inſidiabimini* ‖ & , Ite ‖ *inſidiamini*

לְכוּ וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים׃

Siloh filiæ fuerint egreſſæ ſi ecce & *videbitis* † Et

21 וּרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם־יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילוֹ † videte. רָאָה d

rapietis * & ,vineis ex *exibitis* ‡ & ,choris in *agendas choreas ad* ‡ ‡ ad ſaltandum ‡ exite * rapite ‖ ſibi in

לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן־הַכְּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם

ibitis ‖ & ,Siloh filiabus de ſuam vxorem vnuſquiſque vobis

לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וַהֲלַכְתֶּם

,earum patres venerint cum,erit Et .Biniamin terram

22 אֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ אֲבוֹתָם

dicemus & nos *ad* ‖ iurgandum ad ,earum fratres vel ‖ ante לריב ק

אוֹ אֲחֵיהֶם לָרוֹב אֵלֵינוּ וְאָמַרְנוּ

vnuſquiſque accepimus non quia ,eorum *noſtri* Miſeremini :eos ad

אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ

,eis dediſtis vos non quia ,bello in ſuam vxorem

אִשְׁתּוֹ בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם לָהֶם

:Biniamin filii ita Feceruntque † *delinquetis tempus iuxta* tempore hoc ne delinquereti. ‡ ſed ipſi acceperunt ſibi vxores. ‡ ſecundum ‡ ſaltantibus

23 כָּעֵת תֶּאְשָׁמוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן

quas *agentibus choreas* ‡ de ſuum numerum *ad* ‡ vxores tuleruntque

וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן־הַמְּחֹלְלוֹת אֲשֶׁר

,ſuam hæreditatem ad ſunt reuerſi & ,abierunt & ‖ rapuerunt נָשָׂא e

גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־נַחֲלָתָם

.eis in habitauerunt & ,vrbes ædificauerunt &

וַיִּבְנוּ אֶת־הֶעָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ בָּנָה f

vnuſquiſque,illo tempore in Iſrael filii inde abierunt Et

24 וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא אִישׁ

vnuſquiſque inde ſunt egreſſi & ſuam familiam ad & , ſuam tribum ad

לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ יָצָא g

rex ‡ non illis diebus In .ſuam hæreditatem ad ‡ erat

25 לְנַחֲלָתוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ

.faciebat ,ſuis oculis in ‖ rectum * vnuſquiſque :Iſrael in * quod ‖ erat

בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

נשלם ספר שופטים

Finis libri Iudicum.

שמואל א

LIBER SAMVEL;

Qui dicitur Primus Regum.

CAPVT I. א

Et
! de vnus vir fuit
וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־ 1
monte de Sophim Ramathaim
הָרָמָתַיִם צוֹפִים מֵהַר
Elcanah eius nomen & , Ephraim
אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה
, Elihu filii , Ierocham filius
בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיהוּא
:vxores duæ ei Et .Ephrathæi Suph filii , Tochu filii
בֶּן־תֹּחוּ בֶן־צוּף אֶפְרָתִי׃ וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים 2
fuit ‡ Et .Peninnah secunda † nomen & , Channah vnius nomen
שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה וַיְהִי
.nati non Channah & ‡ ;nati Peninnah ipsi
לִפְנִנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים׃
, dies in diebus à ‖ sua ciuitate è ipse vir ascendebat Et
וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה 3
: Siloh in exercituum Domino immolandum & , se incuruandum † ad
לְהִשְׁתַּחֲוֺת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלֹה
sacerdotes Pinechas & Cophni ,Heli filii duo ‡ ibi &
וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים
deditque ;Elcanah immolauit & ,dies fuit Et .Domino
לַיהוָה׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן 4
eius filiabus & ,eius filiis omnibus & ,suæ vxori Peninnah
לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ
vnam distributionem ‡ dedit Channah ipsi Et ,distributiones †
מָנוֹת׃ וּלְחַנָּה יִתֵּן מָנָה אַחַת 5

fa-

Margin notes:
a חָיָה
b צֹפֶה a duobus excelsis spectantibus
* fuerunt
c שָׁנָה † alterius ‡ fuerunt
‡ sed • fuerunt
‖ annuatim,
† adorandum,
f שָׁחָה
‡ erant
† partes, ‡ partem
מָנָה

Dominus & ;diligebat Channah quoniam ;faciebant ‡
אַפָּיִם כִּי אֶת־חַנָּה אָהֵב וַיהוָה
eius; anguſtiatrix* eam irritabat Et .eius vuluam concluſerat
סָגַר רַחְמָהּ׃ וְכִעֲסַתָּה צָרָתָהּ [f]
6 Dominus concluſerat quia, eam faceret fremere vt ‖ , ira etiam
גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ כִּי־סָגַר יְהוָה
, anno in anno † faciebat ſic Et .eius vuluam ſuper
7 בְּעַד רַחְמָהּ׃ וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה
; eam irritabat ſic , Domini domum in eam aſcendendo ab
מִדֵּי עֲלֹתָהּ [g] בְּבֵית יְהוָה כֵּן תַּכְעִסֶנָּה
Elcanah ei Dixitque. .comedebat non & , flebat &
8 וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל׃ וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה
‡ comedes ‡ non quid vt & , flebis ‡ quid vt ,Channah: ſuus vir
אִישָׁהּ חַנָּה [h] לָמֶה תִבְכִּי וְלָמֶה לֹא תֹאכְלִי
tibi bonus ego ‖ Nonne tuum cor habebis * male quid vt &
וְלָמֶה [i] יֵרַע לְבָבֵךְ הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ
comedere poſt ‡ Channah Surrexitque ‡ filiis ‡ decem præ †
9 מֵעֲשָׂרָה בָּנִים׃ [k] וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה
,ſolium ſuper ſedens ‖ ſacerdos Heli Et .bibere poſt * & ,Siloh in
בְשִׁלֹה וְאַחֲרֵי שָׁתֹה וְעֵלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא
:animo amara ‡ ipſa Et .Domini templi poſtem ſuper †
10 עַל־מְזוּזַת הֵיכַל יְהוָה׃ וְהִיא מָרַת [l] נָפֶשׁ
vouit Et .fleuit flendo & ,Dominum ſuper ‡ orauitque
11 וַתִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה וּבָכֹה תִבְכֶּה׃ וַתִּדֹּר [m]
videndo ſi ,exercituum Domine : ait & ,votum
נֶדֶר וַתֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־רָאֹה
non & ,mei fueris recordatus & ,tuæ ancillæ afflictione in * videris
תִרְאֶה בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא־
ſemen tuæ famulæ dederiſque ,tuæ ancillæ fueris oblitus
תִשְׁכַּח אֶת־אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע
,eius vitæ diebus omnibus Domino illud dabo & ;virorum
אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־יְמֵי [n] חַיָּיו
cùm, fuit Et .eius caput ſuper aſcendet non nouacula: &
12 וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּי
obſeruans ‡ Heli & , Domini faciem ad orare multiplicaret †
[a] הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־
,ſuo corde ſuper loquens ‡ ipſa Channah Et .eius os
13 פִּיהָ׃ וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ
.audiebatur non eius vox ſed : ſe mouentia ‖ eius labia tantum *
רַק [b] שְׂפָתֶיהָ נָּעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ

‡ honorabilem,
* inimica
צוֹר [f]
‖ propterea quod impro-peraret ei,
† annuatim,
‡ à tempore quo aſcendebat ipſa
עָלָה [g]
‡ fles,
‡ eo odiſ?
בָּכָה [h]
* ſe habet
‖ melior ſum
† quàm
‡ filiis
‡ poſtquam comederat
רוּעַ [i]
קוּם [k]
* poſtquam biberant.
‖ ſedebat
† iuxta
‡ erat amaro
‡ ad
מָרַר [l]
נָדַר [m]
* afflictionem
viriles
חָיָה [n]
† diu oraret coram Domino,
‡ obſeruabat
רָבָה [a]
‡ loquebatur in * ſed
‖ mouebantur.
שָׂפָה [b]

† &

† æſtimauit ‡ tanquam

eam ad Dixitque .ebriam in ‡ Heli eam reputauit † &

וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ 14

‡ à

.te deſuper ‡ tuum vinum remoue ſ eris ebria Vſquequo Heli

c סוּר

עֵלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ׃

*ſum ebria, ſed

mulier * mi domine Non ait & ,Channah reſpondit Et

d עָנָה

וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה 15

‖ ſum ;

effudi ſed ‡ ibi non ſechar & ,vinum & ego ‖ ſpiritu dura

קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ

† coram Dño.

dederis Ne .Domini facies ad † meam animam

אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ אַל־תִּתֵּן 16

reputes quòd ancilla tua ſiet corā Domino tanquam filia impia; ‡ eloquii mei

multitudine ex quia ſ profectu ſine filiæ faciei ad tuam ancillam

אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת־בְּלִיָּעַל כִּי מֵרֹב

.hactenus ſum locuta meæ indignationis & mea meditationis ‡

e שׂוּחַ

שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה׃

Iſrael Deus & ;pace in Vade edixit & ,Heli reſpondit Et

וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 17

.eo cum à petiiſti quam ,tuam petitionem det

f שָׁאַל

יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃

.tuis oculis in gratiam tua ancilla Inueniat ‡ dixit Et

‡ חסר • ab

g חָנַן

וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ 18

eius facies & ‖ ,comedit & ;ſuam viam in mulier abiit Et

h הָלַךְ

וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל וּפָנֶיהָ

‖ itaque † fuit

,mane in maniſcarunt ‡ Et .vltra ei fuerunt † non

i פָּנָה

לֹא־הָיוּ־לָהּ עוֹד׃ וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר 19

‡ ſurrexerunt ‡ adorauerunt coram Dño:

venerunt & ſunt reuerſique :Domini facies ad ſe incuruauerunt ‡ &

וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ

Elcanah cognouit & ;Ramah in ſuam domum in

k שָׁחָה

אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע אֶלְקָנָה

.Dominus eius eſt recordatus & , ſuam vxorem Channah

אֶת־חַנָּה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה׃

reuolutione

,Channah concepit & ,dierum reuolutionibus in ,fuit Et

l קוּף

וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה 20

m הָרָה

quòd ,Semuel eius nomen vocauitque :filium peperit &

n יָלַד

וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי

‖ petiuiſſet

, Elcanah vir aſcendit Et .eum petiui ‖ Domino à

o עָלָה

מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו׃ וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה 21

‡ familia

hoſtiam Domino immolandum ad , eius domus ‡ omnis &

וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח

*anniuerſariam;

quia .aſcendit non Channah Et .ſuum votum & :dierum *

הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ׃ וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי־ 22

dixit

Digitized by Google

eum adducam & ſpuer ‡ ablactetur donec * : ſuo viro dixit

אָמְרָה לְאִישָׁהּ עַד יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִאֹתִיו

ſeculum in vſque ibi maneat &, *Domini faciebus* eum ‖ conſpiciatur & ‖

וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב שָׁם עַד־עוֹלָם׃

: tuis oculis in bonum ‡ Fac ; ſuus vir Elcanah ei Dixitque

23 וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ

confirmet veruntamen ſeum te *ablactare* ‡ donec mane

שְׁבִי עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם

lactauit & , mulier Manſitque , ſuum verbum Dominus

יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק אֶת־

eum fecit Aſcenderéque . eum ablactaret donec , ſuum filium

בְּנָהּ עַד־גָמְלָהּ אֹתוֹ׃ וַתַּעֲלֵהוּ

24 modio & tribus iuuencis *in* * eum ablactauit quum , ſecum

עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתּוּ בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה

Domini domum ‖ eum adduxit & ; vini vtre & , farinæ vno

אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יַיִן וַתְּבִאֵהוּ בֵית־יְהוָה

, iuuencum iugulauerunt Et . puer * puer & Siloh ‡

25 שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר׃ וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר

me In : dixit Et . Heli ad puerum adduxerunt &

26 וַיָּבִאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי׃ וַתֹּאמֶר בִּי

ſtans ‡ mulier † ego mi domine tua anima viuit ; mi domine

אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת

puerum Ad . *Dominum ad* * orandum ad , *hoc in* ‡ tecum ,

27 עִמְּכָה בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ אֶל־הַנַּעַר

, meam petitionem mihi Dominus dedit & ; oraui *hunc*

הַזֶּה הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי אֶת־שְׁאֵלָתִי

ego etiam Et . eo *cum à* petii quam

28 אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃ וְגַם אָנֹכִי

ipſe fuit * quibus diebus omnibus Domino eum *feci petere*

הִשְׁאִלְתִּהוּ לַיהוָה כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא

. Domino ibi ſe Incuruauit & : Domino commodatus

שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם לַיהוָה׃

CAP. II. ב

meum cor Exultauit : dixit & , Channah orauit Et

1 וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר עָלַץ לִבִּי

eſt dilatatum : Domino in meum cornu eſt exaltatum , Domino in

בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה רָחַב

, tua ſalute in ſum lætata quia , meos inimicos ſuper meum os

פִּי עַל־אוֹיְבַי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃

Non

* Non aſcendam

‡ infans:

? בוא

‖ te

† coram Dño.

‡ quod eſt

? עשה

‡ ablactes

? ישב

? קום

* cum

? פר

‖ ad

‡ in

* erat valde

Obſecro

† ſum

‡ quæ ſteti

b חיה

‡ hic,

* coram Dño.

Pro puero hoc

ab

commodauit

* eſt

? פה

,te præter ‡ non quia ,Dominus ſicut ſanctus ‡ Non

אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ 2

,multiplicetis Ne .noſter Deus ſicut petra * non &

וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ[d] 3

quia ;veſtro ore ex ‡ vetus egrediatur ſaltum altum † loquamini ‖

תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי

.opera ſunt directa non * & , Dominus ſcientiarum Deus

אֵל דֵּעוֹת[e] יְהוָה וְלֹא[f] נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת׃

ſunt accincti vacillantes | & ;ſunt confracti fortes ‖ ,Arcus

קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים[g] וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ 4

famelici ‡ & :ſe locauerunt pane in Saturi † .robore

חָיִל׃ שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים 5

filiis multa ‖ & ,ſeptem peperit ſterilis donec *deſierunt

חָדֵלּוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים

facit deſcendere viuificat & ,mortificat Dominus .eſt infirmata

אֻמְלָלָה׃ יְהוָה מֵמִית[h] וּמְחַיֶּה מוֹרִיד 6

facit pauperem Dominus facit aſcendere & , infernum †

שְׁאוֹל וַיָּעַל[k]׃ יְהוָה מוֹרִישׁ 7

Suſcitat .exaltat etiam facit cadere ‖ : ditat &

וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ מֵקִים[m] 8

egentem * eleuabit ſtercore è , tenuem ‡ puluere è

מֵעָפָר דָּל[n] מֵאַשְׁפֹּת יָרִים[o] אֶבְיוֹן

faciat gloriæ ſolium & ,ingenuis ‖ cum faciendum ſedere ad

לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד

poſuit & terræ ſtationes Domino ‡ quia ;eos hæreditare †

יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי[p] אֶרֶץ וַיָּשֶׁת[q]

,ſeruabit ſuorum piorum Pedes .confuſionem eas * ſuper

עֲלֵיהֶם תֵּבֵל[r]׃ רַגְלֵי חֲסִידָו יִשְׁמֹר 9

fortitudine in non quia ; conticeſcent obſcuritate ‖ in impii &

וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ[s] כִּי־לֹא בְכֹחַ

,eius rixantes † conterantur Domine .vir roborabitur

יִגְבַּר־אִישׁ׃ יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָו 10

,terræ fines iudicabit Dominus :tonabit ,cælis in ‡ ipſum ſuper

עָלָו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין[t] אַפְסֵי־אָרֶץ

ſui Chriſti cornu ſublimabit & ;ſuo regi fortitudinem dabit &

וְיִתֶּן־עֹז[v] לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃

puer & ,ſuam domum ſuper Ramah in Elcanah abiit Et

וַיֵּלֶךְ אֶלְקָנָה הָרָמָתָה עַל־בֵּיתוֹ וְהַנַּעַר 11

ſacerdotis ‖ Heli faciebus cum * Domino miniſtrans erat ‡

הָיָה מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה אֶת־פְּנֵי עֵלִי הַכֹּהֵן׃

Et

‡ eſt vel fortis

[d] רַבָּה

‖ vel † valde ſublime verbū:

‡ verbum

‡ ipſi

[e] יָדַע

[f] וְלוֹ ק

‖ & † debiles

[g] חָכַן חָתַת

† Hi qui ſaturati priùs fuerant, pro

‡ qui fuerunt * fameſcere:

‖ quæ multiplicabat filios.

[h] מוּת יָרַד

‡ ad inferos,

‖ humiliat,

[k] עָלָה יָרַשׁ

‡ pauperem,

[m] קוּם

[n] דָּלַל

* mendicū, vel ſedere facere

‖ principibus,

† fontiri

‡ Domini ſunt cardines

[o] רוּם

[p] צוּק

* eos orbem.

[q] שׁוּת

[r] תֵּבֵל

כָּלַל

vel ‖ tenebris

[s] דָּמַם

† rixæ ‡ è

מְרִיבָיו ק

עָלָיו ק

[v] וְעֹז עָזַז

in ‡ miniſtrabat * coram ‖ ſacerdote.

Digitized by Google

cognoſcebant nec profeſſu abſque ‡ filii Heli filii Et
12 וּבְנֵי עֵלִי בְּנֵי בְלִיָּעַל לֹא יָדְעוּ אֶת־ ‡ erant impii
omni ‡ populo cum ſacerdotum iudicium † Et , Dominum
13 יְהוָה׃ וּמִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים אֶת־הָעָם כָּל־ † conſuetudo ‡ erat, quod
coqua circa ,ſacerdotis puer veniebat & ,ſacrificium ſacrificante viro
אִישׁ זֹבֵחַ זֶבַח וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן כְּבַשֵּׁל quando coquebatur caro,
eius manu in dentium trium † fuſcinula & , carnem
הַבָּשָׂר וְהַמַּזְלֵג שְׁלֹשׁ הַשִּׁנַּיִם בְּיָדוֹ׃ † tridens erat
.lebetem in vel ,aheuum in vel ,concha in percutiebat Et
14 [a] וְהִכָּה בַכִּיּוֹר אוֹ בַדּוּד אוֹ בַקַּלַּחַת נָכָה [a]
.fuſcinula faciebat aſcendere quod omne ,ollam in vel
אוֹ בַפָּרוּר כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲלֶה הַמַּזְלֵג ſibi
Iſraeli vniuerſo faciebant ſic : eo in ſacerdos accipiebat
יִקַּח הַכֹּהֵן בּוֹ כָּכָה יַעֲשׂוּ לְכָל־יִשְׂרָאֵל
antequam Etiam .Siloh in illuc venientibus
15 הַבָּאִים שָׁם בְּשִׁלֹה׃ גַּם בְּטֶרֶם
,ſacerdotis puer veniebat & ,adipem facerent ſuffire
יַקְטִרוּן אֶת־הַחֵלֶב וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן vt aſſem
:ſacerdoti aſſandum ad ,carnem Da :immolanti viro ,dicebat &
וְאָמַר לָאִישׁ הַזֹּבֵחַ תְּנָה בָשָׂר [b] לִצְלוֹת לַכֹּהֵן צְלֹת [b]
ſed crudam.
.viuam quin imo ,coctam carnem te à accipiet non &
וְלֹא־יִקַּח מִמְּךָ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל כִּי אִם־[c] חָי׃ חַיָּה [c]
‡ hac • ille ‖ deſiderat
die ſicut ‡ faciant ſuffire Suffiendo :vir eum ad Dicebatque
16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ קַטֵּר יַקְטִירוּן כַּיּוֹם
dicebat Et .tua anima deſiderabit ‖ ſicuti ,tibi cape * & , adipem
הַחֵלֶב וְקַח־לְךָ כַּאֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְאָמַר
.violentia in ‡ accipiam, † non ſi & :dabis nunc Quia ‖ : ei ‖ Nequaquam ſed
לוֹ כִּי עַתָּה [d] תִתֵּן וְאִם־לֹא לָקַחְתִּי בְחָזְקָה׃ † dedero.
נָתַן [d]
‡ vi.
cum valde magnum puerorum peccatum Eratque
17 וַתְּהִי חַטַּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד אֶת־
ſacrificium viri contemnebant quia :Domini faciebus
פְּנֵי יְהוָה כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים אֵת מִנְחַת coram Dño
,Domini faciens cum miniſtrans Semuel Et ,Domini
18 יְהוָה׃ וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־פְּנֵי יְהוָה miniſtrabat coram Dño.
paruum pallium *Et .lini ephod accinctus puer
נַעַר חָגוּר אֵפוֹד בָּד׃ וּמְעִיל קָטֹן lineo.
diebus à ‡ ei faciebat aſcendere † & ,ſua mater ei faciebat * tunicam paruā † afferebat
19 תַּעֲשֶׂה־לּוֹ אִמּוֹ [c] וְהַעַלְתָה לוֹ מִיָּמִים עָלָה [c]
immolandum ad ſuo viro cum eam aſcendendo in , dies in ‡ annuatim; quando aſcendebat
יָמִימָה בַּעֲלוֹתָהּ אֶת־אִישָׁהּ לִזְבֹּחַ
hoſtiam

Digitized by Google

Anniuerſariam

Heli benedixit Et .dierum ‡ hoſtiam
20 אֶת־זֶבַח הַיָּמִים׃ וּבֵרַךְ עֵלִי
Dominus Ponat : dixit & ,eius vxori , & ,Elcanah
אֶת־אֶלְקָנָה וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאָמַר יָשֵׂם יְהוָה

commodato, quod commodauit

quam petitione pro , hac muliere de ſemen tibi
לְךָ זֶרַע מִן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת תַּחַת הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר
.ſuum locum in abierunt Et .Domino petiuit
שָׁאַל לַיהוָה וְהָלְכוּ לִמְקֹמוֹ׃

הָרָה [f] † creuit יָלַד [g] שָׁנָה [h] ‡ apud Dñm. * erat

peperit & ,concepit & ,Channah Dominus viſitauit Quia
21 כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־חַנָּה וַתַּהַר [f] וַתֵּלֶד [g]
puer coraſ: grandis † : filias duas & ,filios tres
שְׁלֹשָׁה־בָנִים [h] וּשְׁתֵּי בָנוֹת וַיִּגְדַּל הַנַּעַר
* Heli Et .Domino cum ‡ ,Semuel
22 שְׁמוּאֵל עִם־יְהוָה׃ וְעֵלִי
eius filii faciebant quæ vniuerſa audiuit & : valdè ſenex
זָקֵן מְאֹד וְשָׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בָּנָיו

dormirent ‖ quæ congregabantur ad † Eccleſiæ. ‡ faciatis יָעַד [i]

mulieribus cum cubarent quòd & ,Iſrael vniuerſo
לְכָל־יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבוּן אֶת־הַנָּשִׁים
: eos ad Dixitque .conuentus † tabernaculi oſtium militantibus ‖
23 הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם
audiens ‡ ego quæ ‡hæc verba ſecundum facietis † quid Vt
לָמָּה [k] תַעֲשׂוּן כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ

עָשָׂה [k] ‡ audio רוּעַ [l] ‡ ita faciatis ‡ eſt * fama. ‖ audio.

:iſto populo omni ab mala veſtra verba
אֶת־דִּבְרֵיכֶם רָעִים מֵאֵת כָּל־הָעָם אֵלֶּה׃
quam ,auditio * bona ‡ non quia ,‡ mei filii Ne
24 אַל בָּנָי כִּי לוֹא־טוֹבָה הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר
.Domini populum tranſgredi facientes ,audiens ‖ ego
אָנֹכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים עַם־יְהוָה׃
:Deus eum iudicabit & ,virum in vir peccauerit * Si
25 אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְאִישׁ וּפִלְלוֹ אֱלֹהִים

‡ † quiſpiam ‡ pro eo

non & ‡ ei ‡ orabit quis ,vir † peccauerit Dominum in ſi &
וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ וְלֹא

vocem

Dominus voluit quia : ſui patris voci audierunt
יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה

ambulabat, & creſcebat, placebatque tam Dño, quam מוֹת [a]

:grandeſcens & ,ambulans Semuel puer Et .eos occidere
26 לַהֲמִיתָם [a]׃ וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל הֹלֵךְ וְגָדֵל
.hominibus cum etiam & ,Domino cum etiam ,bonus &
וָטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים׃
: eum ad dixitque , Heli ad Dei vir venit Et
27 וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו

Digitized by Google

me manifeſtaui manifeſtando Nonne : Dominus dixit Sic

כֹּה אָמַר יְהוָה הֲנִגְלֹה נִגְלֵיתִי

domo in Aegypto in eis exiſtendo in ‖ , tui patris domum ad

אֶל־בֵּית אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם לְבֵית

Iſrael tribubus omnibus ex eum eligendo † Et § Pharoh

28 פַּרְעֹה׃ וּבָחֹר אֹתוֹ מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

,meum altare ſuper aſcendere faciendum ad ‡, ſacerdotem in mihi

לִי לְכֹהֵן לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי

, meas facies ad ‖ ſuperhumerale portandum ad †, thymiama ſuffiendum ad ‡

לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי

filiorum ignitiones† omnes tui patris domui dedi &

וָאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֶת־כָּל־אִשֵּׁי בְּנֵי

,meum ſacrificium in calcitrabitis ‡ Cur .Iſrael

29 יִשְׂרָאֵל׃ לָמָּה תִבְעֲטוּ בְּזִבְחִי

honoraſti & :habitaculo * præcepi quod ,meum munus ‡ in &

וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־

omnis initio ‡ de vos impinguandum ad), me præ ‖ tuos filios

בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם מֵרֵאשִׁית כָּל־

Dominus dixit Idcirco § mei populi Iſrael muneris ‡

30 מִנְחַת יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי׃ לָכֵן נְאֻם יְהוָה

domus & ,tua Domus :dixi Dicendo :Iſrael Deus

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר אָמַרְתִּי בֵּיתְךָ וּבֵית

nunc & .ſeculum in vſque meas facies ad * ambulabunt ,tui patris

אָבִיךָ יִתְהַלְּכוּ לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה

:honorabo ,me honorantes quia ,mihi Abſit :Dominus dicit

נְאֻם־יְהוָה חָלִילָה לִּי כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד

,venientes ‡ dies Ecce .pendentur vili ,me contemnentes &

31 וּבֹזַי יֵקָלּוּ׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים

tui patris domus brachium & ,tuum brachium præcidam &

וְגָדַעְתִּי אֶת־זְרֹעֲךָ וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ

anguſtiatorem contemplaberis * Et .tua domo in ſenem exiſtendo ab ‡

32 מִהְיוֹת זָקֵן בְּבֵיתֶךָ׃ וְהִבַּטְתָּ צַר

non & : Iſrael ipſi benefaciet quibus cunctis in habitaculi

מָעוֹן בְּכֹל אֲשֶׁר־יֵיטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־

non virum Et .diebus omnibus tua domo in ſenex erit

33 יִהְיֶה זָקֵן בְּבֵיתְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ וְאִישׁ לֹא־

tuos oculos conſumendum ad †,meo altari cum à ‖ tibi excidam

אַכְרִית לְךָ מֵעִם מִזְבְּחִי לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ

multitudo omnis & :tuam animam dolore afficiendum ad ‡ &

וּלַאֲדִיב אֶת־נַפְשֶׁךָ וְכָל־מַרְבִּית

do-

dicit

domui ‖ cùm eſſent

b הָיָה

† elegi ‡ vt offerret

c עָלָה

§ vt ſuffiret * vt portaret ‖ coram me:

d נָשָׂא

† oblationes

‡ calcitraſtis

‡ oblationem meam, quam * in tabernaculo:

e צִוָּה

‖ magis quàm) vt impinguaretis ‡ primitiis ‡ oblationis § coram me

contemnentes. ‡ veniunt.

‡ ne ſit ſenex. * videbis æmulum in habitaculo

f הָיָה

g צוּר

‖ ab † vt conſumam

h כָּלָה

‡ afficiant

i רָבָה

Digitized by Google

‡ iuuenes.

,ſignum tibi hoc Et .viri ‡ morientur tuæ domus
בֵּיתְךָ יָמוּתוּ אֲנָשִׁים׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת 34

duobus filiis tuis.

:Pinechas & ,Chophni ad ,tuos filios duos ad veniet quod
אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חָפְנִי וּפִינְחָס

† eadem
שָׁנָה [k]
‡ eſt
קוּם [l]

mihi ſuſcitabo Et .ipſi ambo morientur una † die in
בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַהֲקִימֹתִי לִי 35
,meo animo in & ,meo corde in ‡ quemadmodum: fidelem ſacerdotem
כֹּהֵן נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבְנַפְשִׁי
ambulabit & ,fidelem domum ei ædificabo & :faciet
יַעֲשֶׂה וּבָנִיתִי לוֹ בַּיִת נֶאֱמָן וְהִתְהַלֵּךְ

* coram Chriſto meo
* qui reliſtus fuerit
‖ vt incuruet
יָתַר [m]
שָׁחָה [n]
† pro nummo argenteo, & buccella
* quæſo ni parti ſacerdotali, vt comedam

omnibus ,erit Et .diebus omnibus mei Chriſti facies ad ‡
לִפְנֵי־מְשִׁיחִי כָּל־הַיָּמִים׃ וְהָיָה כָּל 36
minuto † ei ſe incurvandum adveniet ,tua domo in reſiduus *
הַנּוֹתָר בְּבֵיתְךָ יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגוֹרַת
ad nunc * me junge ,dicet & : panis torta & ,argenti
כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם וְאָמַר סְפָחֵנִי נָא אֶל־
.panis buccellam comedendum ad • ſacerdotiorum unum
אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־לָחֶם׃

CAP. III. ג.

miniſtrabat
† coram

:Heli facies ad † Domino miniſtrans Semuel puer Et
וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עֵלִי 1

* erat

* non ,illis diebus in precioſus erat Domini ſermo &
וּדְבַר־יְהוָה הָיָה יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם אֵין

‖ dormiebat
חָוָה [a]
חָלַל [b]
כָּהָה [c]
רָאָה [d]
נוּר [e]

cubans ‖ Heli & ,illa die in fuit Et .aperta viſio
חָזוֹן נִפְרָץ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא וְעֵלִי שֹׁכֵב 2
poterat non ‡ caligare inceperant eius oculi & ;ſuo loco in
בִּמְקוֹמוֹ וְעֵינָו הֵחֵלּוּ כֵהוֹת לֹא יוּכַל
;extingueretur antequam Dei lucerna Et .videre
לִרְאוֹת׃ וְנֵר אֱלֹהִים טֶרֶם יִכְבֶּה 3
† arca ibi quo ‡ ,Domini templo in cubans Semuel &
וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל יְהוָה אֲשֶׁר־שָׁם אֲרוֹן

† dormiebat
‡ in quo erat

dixit & ,Semuel ad Dominus Vocauitque .Dei
אֱלֹהִים׃ וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר 4

adſum.
רוּץ [f]
dormi.

quia ego Ecce :dixit & .Heli ad cucurrit Et ego Ecce
הִנֵּנִי׃ וַיָּרָץ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי־ 5
,abiit & .cuba ,reuertere. vocaui non :dixit Et .me vocaſti
קָרָאתָ לִּי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי שׁוּב שְׁכָב וַיֵּלֶךְ

dormiuit.
‡ vt vocaret

.Semuel adhuc vocare ‡ Dominus Addiditque .cubuit &
וַיִּשְׁכָּב׃ וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא עוֹד שְׁמוּאֵל 6

quia ,ego Ecce :dixit & ,Heli ad abiit & ,Semuel ſurrexit & — adſum,
וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי
. cuba †,reuertere mi fili vocaui Non : dixit & .mihi vocaſti — me ; † dormi.
קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי בְנִי שׁוּב שְׁכָב׃
nondum ‡& ,Dominum cognoſceret nondum † Semuel Et — † antequam cognoſceret ‡ antequam reuelatus fuiſſet ei ſermo
7 וּשְׁמוּאֵל טֶרֶם יָדַע אֶת־יְהוָה וְטֶרֶם
.Domini verbum eum ad fuerat reuelatum
יִגָּלֶה אֵלָיו דְּבַר־יְהוָה׃
.tertio in Semuel vocare * Dominus addidit Et — * vt vocaret
8 וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא־שְׁמוּאֵל בַּשְּׁלִשִׁית
vocaſti quia ,ego ‖ Ecce :dixit & ,Heli ad abiit & ,ſurrexit & — ‖ adſum,
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי קָרָאתָ — קוּם [g] me.
.puero vocans † Dominus quòd ,Heli intellexit & .mihi — † vocaret puerum.
לִי וַיָּבֶן [h] עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר׃ — בִּין [h]
ſi ,erit & ;cuba ‡ Vade ;Semuel ad Heli Dixitque — ‡ & dormi.
9 וַיֹּאמֶר עֵלִי לִשְׁמוּאֵל לֵךְ שְׁכָב וְהָיָה אִם־
audiens ‖ quia ,Domine Loquere :dices & ,te ad vocauerit — ‖ audit.
יִקְרָא אֵלֶיךָ וְאָמַרְתָּ דַּבֵּר יְהוָה כִּי שֹׁמֵעַ
.ſuo loco in cubuit & ,Semuel abiit & .tuus ſeruus — dormiuit
עַבְדֶּךָ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בִּמְקוֹמוֹ׃
: vice in vice ſicut vocauit & ,ſtetit & Dominus Veniſque — vt vice altera, & dixit
10 וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַּב וַיִּקְרָא כְפַעַם־בְּפַעַם
quia ,Loquere :Semuel dixitque .Semuel ,Semuel
שְׁמוּאֵל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל דַּבֵּר כִּי — *
: Semuel ad Dominus Dixitque .tuus ſeruus audiens — audit
11 שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל
omnis quod ‖ ,Iſrael in verbum faciens * ego Ecce — * facio rem ‖ quam
הִנֵּה אָנֹכִי עֹשֶׂה דָבָר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל־
illa die In .eius aures ambæ tinnient ,illud audiens — qui audierit,
12 שֹׁמְעוֹ תְּצִלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא — צָלַל [i] ſuper
ad ſuum locutus quæ omnia Heli ad ſuſcitabo
אָקִים אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־
, ei indicabo Et .finiendo & ,incipiendo ,eius domum
13 בֵּיתוֹ הָחֵל [k] וְכַלֵּה׃ וְהִגַּדְתִּי לוֹ — חָלַל [k]
perpetuitate in * ,ſeculum in vſque ſuam domum ego iudicans quòd — iudico
כִּי־שֹׁפֵט אֲנִי אֶת־בֵּיתוֹ עַד־עוֹלָם בַּעֲוֹן — נָגַד [l]
non & ,eius filii ſibi maledicentes ‖ quia ,cognouit quam — * propter iniquitatem ‖ contemnebant ſeipſos,
אֲשֶׁר־יָדַע כִּי־מְקַלְלִים לָהֶם בָּנָיו וְלֹא — † prohibuit
ſi ,Heli domui iuraui idcirco Et .eos in vetuit †
14 כִהָה בָּם׃ וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם־

ex-

‡ oblatione
munere in ‡ & ,ſacrificio in Heli domus iniquitas expiabitur
יִתְכַּפֵּר עֲוֺן בֵּית־עֵלִי בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה
‡ Dormiuit autem
, manè vſque Semuel recubuit Et ‡ .ſeculum in vſque
15 עַד־עוֹלָם׃ וַיִּשְׁכַּב שְׁמוּאֵל עַד־הַבֹּקֶר
timebat indicare
indicando ab timens Semuel &.Domini domus oſtia aperuit &
וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרֵא מֵהַגִּיד
רֹאֶה [a]
† ipſi
Heli Vocauitque .Heli ad † viſionem
16 אֶת־הַמַּרְאָה[a] אֶל־עֵלִי׃ וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת־
adſum.
.ego Ecce :dixit &.mi fili Semuel :dixit & ,Semuel
שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל בְּנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃
‡ eſt. * quæſo
nunc * ne ‡ te ad eſt locutus quod ,verbum ‡ Quod : dixit Et
17 וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־נָא
ſi ,addat ſic & ,Deus tibi faciat ſic :me à celes
תְכַחֵד מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה־לְּךָ אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם
abſconderis
eſt locutus quod ,verbo omni ex verbum me à celaueris
תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר
,verba omnia Semuel ei indicauit Et .te ad
נָגַר [b]
18 אֵלֶיךָ׃ וַיַּגֶּד[b]־לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
* abſcondit
‖ eſt; quod eſt
bonum ; ipſe ‖ Dominus ait & .eo ab celauit * non &
וְלֹא כִחֵד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמַר יְהוָה הוּא הַטּוֹב
† Creuit autem
Dominus & ,Semuel euaſit grandis Et † .faciat ,ſuis oculis in
בְּעֵינָיו
19 בְּעֵינָו יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה
p
eius verbis omnibus ex fecit cadere neque , eo cum erat
נָפַל [c]
הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל[c] מִכָּל־דְּבָרָיו
ad vſque & ,Dan à Iſrael omnis cognouit Et .terram in
20 אָרְצָה׃ וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־
propheta eſſet Domini.
.Domini prophetam in Semuel fidelis quòd , Sebah Beer
בְּאֵר שָׁבַע כִּי נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא לַיהוָה׃
vt conſpiceretur
ſe manifeſtauerat quoniam ,Siloh in conſpici Dominus addidit Et
21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֹה בְשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה
.Domini verbo in Siloh in Semuel ad Dominus
יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל בְּשִׁלוֹ בִּדְבַר יְהוָה׃

CAP. IIII. ד

eſt egreſſus & :Iſrael omni Semuel verbum fuit Et
1 וַיְהִי דְבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא
ſunt caſtrametati & ,bellum in Peliſtim occurſum in Iſrael
חָנָה [d]
יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ[d]
iuxta
.Aphec in ſunt caſtrametati Peliſtim & ,adiutorii Lapidem ſuper
עַל־הָאֶבֶן הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַאֲפֵק׃

Digitized by Google

,Iſrael occurſum in Peliſtim ſe ordinauerunt Et
2 וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל
:Peliſtim *facies ad* Iſrael eſt cæſus & ,prœlium eſt diffuſum &
[e] וַתִּטֹּשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים
.virorum millia quatuor fermè agro in *ordine* in percuſſerunt &
[f] וַיַּכּוּ בַמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ׃
ſeniores dixerúntque ,*caſtrametationem* ad populus venit Et
3 [g] וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי
facies ad hodie Dominus nos percuſſit quid Vt :Iſrael
יִשְׂרָאֵל לָמָּה נְגָפָנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי
fœderis arcam Siloh è nos ad accipiamus § Peliſtim
פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן בְּרִית
vola‡ è nos ſervétque ,noſtrum *interius* † in veniat & , Domini
יְהוָה וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיֹשִׁעֵנוּ [h] מִכַּף
tulerunt & :Siloh in populus miſit Et .noſtrorum inimicorum
4 אֹיְבֵינוּ׃ וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה [i] וַיִּשְׂאוּ
inſidentis exercituum Domini fœderis arcam inde
מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב
fœderis arca cum Heli filii duo ibi ‡ & : Cherubim
הַכְּרֻבִים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי עִם־אֲרוֹן בְּרִית
arca *venire vt* ,fuit Et .Pinechas & ,Chophni ,Domini
5 הָאֱלֹהִים חָפְנִי וּפִינְחָס׃ [k] וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן
Iſrael omnis *ouarunt &* ,*caſtrametationem* in Domini fœderis
בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה [l] וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל
.terra *eſt tumultuata* ‖ & ,magna *ouatione* *
[m] תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתֵּהֹם הָאָרֶץ׃
:dixerunt & ,*ouationis* † vocem Peliſtim audierunt Et
6 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ
caſtrametatione * in huius magnæ *ouationis* ‡ vox ‡ Quia
מֶה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּמַחֲנֵה
veniſſet Domini arca quod ,cognouerunt Et ‖Hebræorum
הָעִבְרִים [n] וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא
quia ,Peliſtim Timuerúntque *caſtrametationem ad* ‖
7 אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ [o] וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי
Væ:dixerunt & ,*caſtrametationem ad* † Deus Venit : dixerunt
אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ אוֹי
.nudiuſtertius *heri hoc ſicut* ‡ fuit non quia ,nobis
לָנוּ כִּי לֹא [a] הָיְתָה כָּזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם׃
deorum manu è nos *eruet* quis ,nobis Væ
8 אוֹי לָנוּ מִי [b] יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים

illu-

coram
[e] נָטַשׁ
acie
[f] נָכָה
caſtra.
[g] בּוֹא
coram
† medium
‡ manu
[h] כַּף
[i] נָשָׂא
ſedenth ſuper
‡ erant
cùm veniſſet
[k] הָיָה
caſtra,& vociferati ſunt
[l] רוּעַ
*vociferatione
‖ perſonuit
[m] הָמַם
† vociferationis
‡ eſt
‡ vociferationis
*caſtris
[n] יָדַע
‖ in caſtra.
[o] יָרֵא
† in caſtra.
‡ ſimile heri &
[a] הָיָה
liberabit
[b] נָצַל

‖ fortium † ſunt ‖ qui percuſſerunt
נכה[c] viri
eſtote
viri, & bellate.
vnuſquiſque נוס[d]
ceciderunt נפל[e]
millia pedum.
מות[f]
רוץ[g]
‡ de † acie ‡ in * erant, ‖ terra
† ſedebat ‡ ad latus יד * פ
‡ propter
נגד[h]
* eſt
erat
* caligauerant ‡ potuerant
קום * venio
ראה[k]
בוא[l]
‖ acie
נוס[m]

*Percutie*ntes † Dii ipſi hi ſiſtorum illuſtrium ‖
האדירים האלה אלה הם האלהים המכים
deſerto in plaga omni in Aegyptum
את־מצרים בכל־מכה במדבר׃
forte ne ,Peliſtim viros in eſtote & ,Confortamini
9 התחזקו והיו לאנשים פלשתים פן
eritis & :vobis ſeruierunt quemadmodum , Hebræis ſeruiatis
תעבדו לעברים כאשר עבדו לכם והייתם
:Peliſtim pugnauerunt Et pugnabitis & viros in
10 לאנשים ונלחמתם׃ וילחמו פלשתים
fuit & .ſua tabernacula in vir fugeruntque :Iſrael eſt cæſus &
וינגף ישראל וינסו[d] איש לאהליו ותהי
triginta Iſrael de cecidit & :valde magna plaga
המכה גדולה מאד ויפל[e] מישראל שלשים
filii duo & ,eſt capta Dei arca Et peditis mille
11 אלף רגלי׃ וארון אלהים נלקח ושני בני־
cucurrit Et .Pinechas & Chophni .ſunt mortui Heli
12 עלי מתו[f] חפני ופינחס׃ וירץ[g]
:illa die in Siloh ‡ venit & ,ordine † ex Biniamin ‡ vir
איש בנימן מהמערכה ויבא שלה ביום ההוא
; venit Et .eius caput ſuper humus ‖ & , * ſciſſæ eius veſtes &
13 ומדיו קרעים ואדמה על־ראשו׃ ויבוא
,ſpeculans viæ manu ‡ thronum ſuper ſedens † Heli ecce &
והנה עלי ישב על־הכסא יך דרך מצפה
:Dei arcam ſuper ‡ pauens eius cor erat quia
כי־היה לבו חרד על ארון האלהים
omnis clamauit & ;ciuitate in nunciandum ad venit vir &
והאיש בא להגיד[h] בעיר ותזעק כל־
:dixit & ,clamoris vocem Heli audiuit Et .ciuitas
14 העיר׃ וישמע עלי את־קול הצעקה ויאמר
,venit & ,feſtinauit vir Et ſ huius tumultus vox * Quæ
מה קול ההמון הזה והאיש מהר ויבא
octo & nonaginta filius Heli Et .Heli ipſi nunciauit &
15 ויגד לעלי׃ ועלי בן־תשעים ושמנה
videre poterat ‡ non & , ſteti * eius oculi & ; annorum
שנה ועיניו קמה[i] ולא יכול לראות[k]׃
ex veniens * Ego :Heli ad vir Dixitque
16 ויאמר האיש אל־עלי אנכי הבא[l] מן־
:dixit & .hodie fugi ordine ‖ ex ego & ,ordine ‖
המערכה ואני מן־המערכה נסתי[m] היום ויאמר

Digitized by Google

,nuncians respondit Et | Ismi fili verbum fuit Quid

17 מַה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי׃ וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר [o] נָגַד

plaga etiam & ,Pelisthim facies ad Israel Fugit :dixit & — coram

וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וְגַם מַגֵּפָה

,sunt mortui tui filii duo etiam & ;populo in fuit magna

גְדוֹלָה הָיְתָה בָעָם וְגַם שְׁנֵי בָנֶיךָ [o]מֵתוּ — [o] מוּת

.est capta Dei arca & ;Pinechas & ,Chophni

חָפְנִי וּפִינְחָס וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה׃ — cùm memorasset

,Dei arcam illum commemorare secundum fuit Et

18 וַיְהִי כְּהַזְכִּירוֹ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים — de

,portæ manum per ‡ retrorsum throno desuper cecidit & — ‡iuxta locum

[p]וַיִּפֹּל מֵעַל־הַכִּסֵּא אֲחֹרַנִּית בְּעַד יַד הַשַּׁעַר — [p] נָפַל

,vir ‡ senex quia,est mortuus & ,eius colli os † est confractum & — † occiput

וַתִּשָּׁבֵר מַפְרַקְתּוֹ וַיָּמֹת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ — ‡ erat

,annis quadraginta Israel iudicauit ipse & :grauis ‡& — ‡ grandæuus:

וְכָבֵד וְהוּא שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

,vlulandum * ad prægnans Pinechas vxor eius nurus Et — * pariendum,

19 [q] וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה [r]לָלַת — [q] כָּלַל [r] יָלַל

arcam esse captam ad auditionem ‖ audiuit &

וַתִּשְׁמַע אֶת־הַשְּׁמֻעָה אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן — ‖ famam quòd capta esset arca

,se incuruauit & ,suus vir & ,suus socer esset mortuus & ,Dei

הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ וְאִישָׁהּ וַתִּכְרַע — [s] יָלַד

.eius angustiæ eam super erant versæ quia , peperit &

[s]וַתֵּלֶד כִּי־נֶהֶפְכוּ עָלֶיהָ [t]צִרֶיהָ׃ — ילד vel

Ne :eam super stantes ‡ sunt locutæ & ,eius mori tempus circa † Et — † tempore quo moriebatur

20 וּכְעֵת מוּתָהּ וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־ — [t] צוּר

posuit neque , respondit non & .peperisti filium quia ,timeas — ‡ quæ stabant iuxta

תִּירְאִי כִּי־בֵן יָלָדְתְּ וְלֹא עָנְתָה וְלֹא־[a]שָׁתָה

: dicendo , Ichabod ‡ puerum vocauit Et .suum cor — [a] שׁוּת

21 לִבָּהּ׃ וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי־כָבוֹד לֵאמֹר — ‡ Vbi gloria,

,Dei arcam esse captam ad ,*Israel ex gloria Transmigrauit ‡ — ‡ Translata est

גָּלָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים — * eo quòd capta esset arca

Transmigrauit † : dixit Et ,suum virum & ,suum socerum ad ‖& — ‖ quòd mortuus esset socer, & vir suus.

22 וְאֶל־חָמִיהָ וְאִישָׁהּ׃ וַתֹּאמֶר גָּלָה — † Translata est

.Dei arca est capta quia , Israel ex gloria

כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃

CAP. V. ה

eam adduxerunt & ,Dei arcam ceperunt Pelisthim Et — tulerunt

1 וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים [b]וַיְבִאֻהוּ — [b] בּוֹא

lapide A

Toleruntque לָקַח [c] * in

Pelistim Cepéruntque .Asdod in adiutorii lapide à
מֵאֶבֶן הָעֶזֶר אַשְׁדּוֹדָה׃ וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים 2
,Daghon domum * eam introduxerunt & , Dei arcam
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיָּבִאוּ אֹתוֹ בֵּית דָּגוֹן
.Daghon apud eam statuerunt &
וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן׃

יָצַב [d] ‖ surrexerunt † in

Daghon ecce & , crastino a † Asdodii manicarunt ‖ Et
וַיַּשְׁכִּמוּ אַשְׁדּוֹדִים מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן 3

‡ ceciderat in faciem suam, ‡ coram arca * tulerunt

ceperunt *&,:Domini arca facies ad ‡ terram in suas facies ad cadens ‡
נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ

לָקַח [e]

.suum locum in eum restituerunt & ,Daghon
אֶת־דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ׃

שׁוּב [f] ‖ surrexerunt † in

Daghon ecce & ;crastino à † manè in manicarunt ‖ Et
וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן 4

‡ ceciderat super faciē suam ‡ coram arca * palmæ ‖ erant in limine:

caput & :Domini arca facies ad ‡ terram in suas facies in cadens ‡
נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וְרֹאשׁ
:limen ad ‖ abscissæ eius manuum vola * duæ & ,Daghon
דָּגוֹן וּשְׁתֵּי כַּפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת אֶל־הַמִּפְתָּן

שָׁנָה [g] כָּפַף [h] ‡ iuxta ‡ calcant

non Ideò .eam super ‡ remanserat Daghon tantùm
רַק דָּגוֹן נִשְׁאַר עָלָיו׃ עַל־כֵּן לֹא־ 5
domum ingredientes omnes & ,Daghon sacerdotes calcabunt ‡
יִדְרְכוּ כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים בֵּית־
.hanc diem ad vſque Aſdod in Daghon limen ſuper Daghon
דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
,Aſdodios in Domini manus eſt aggrauata Et
וַתִּכְבַּד יַד־יְהוָה אֶל־הָאַשְׁדּוֹדִים 6

mariſcis in בטחרים

,Aſdod locis altis in eos percuſſit & ,eos fecit deſolare &
וַיְשִׁמֵּם וַיַּךְ אֹתָם בָּעֳפָלִים אֶת־אַשְׁדּוֹד

p רָאָה [i] † eſſent percuſſi,

quòd Aſdod viri viderunt Et .eius terminos omnes &
וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־ 7
,nobiſcum Iſrael Dei arca maneat Non :dixerunt & † ſic
כֵן וְאָמְרוּ לֹא־יֵשֵׁב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ

‡ contra קָשָׁה [k] ‡ congregarunt

Daghon ſuper ‡ & ,nos ſuper ‡ eius manus eſt dura quia
כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן
omnes collegerunt ‡ &,Miſerúntque .noſtrum deum
אֱלֹהֵינוּ׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־ 8
faciemus Quid :dixerunt & ;ſe ad Peliſtinorum ſatrapas
סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה

* ad Gath circumducatur סָבַב [l]

arca circumeat Gath * :dixerunt & :Iſrael Dei arca
לַאֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ גַּת יִסֹּב אֲרוֹן

Digitized by Google

.Iſrael Dei arcam circunduxerunt & ;Iſrael Dei
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּסֵּבּוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
manus fuit & ,eam circunduxerunt poſtquam ,fuit Et
9 וַיְהִי אַחֲרֵי הֵסַבּוּ אֹתוֹ וַתְּהִי יַד־
percuſſit &,*valde* † magna contritione *ciuitatem* in Domini — contritionis & † nimis.
יְהוָה בָּעִיר [m] מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד [n] וַיַּךְ אֶת־ — הוּם [m]
erant abſconditi ‡& :magnum ad vſque & ,paruo à ciuitatis viros
אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּשָּׂתְרוּ — נִכָּה [n]
Dei arcam miſerunt Et *.alti loci eis* — ‡ & anteà incognitæ erant eis mariſcæ.
10 לָהֶם עֳפָלִים׃ וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
:Hecron ‡ Dei *arcam venire vt* ‡ ,fuit & .Hecron ‡ — ‡ in ‡ cùm veniſſet arca
עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן
me ad Circunduxerunt :dicendo ,Hecronitæ exclamauerunt &
וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסַבּוּ אֵלַי
& ,me *interficiendum ad* ,Iſrael Dei arcam — vt interficiant
אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל [o] לַהֲמִיתֵנִי וְאֶת־ — מוּת [o]
omnes congregauerunt & ,Miſeruntque .meum populum
11 עַמִּי׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־
Dei arcam Dimittite:dixeruntque , Peliſtinorum ſatrapas
סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי
,me interficiat non & ,ſuum locum in reuertatur & ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב לִמְקֹמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי
omni in mortis contritio erat quia : meum populum &
וְאֶת־עַמִּי כִּי־הָיְתָה [a] מְהוּמַת־מָוֶת בְּכָל־ — הוּם [a]
.ibi Dei manus valdè erat grauis ;ciuitate
הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד הָאֱלֹהִים שָׁם׃
: *locis altis* in ſunt percuſſi ,fuerunt mortui non qui viri Et — mariſcis.
12 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ הֻכּוּ בָּעֳפָלִים — בטחרים
.cælos ‡ vrbis clamor aſcenditque — ק ‡ in
[b] וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם׃ — עָלָה [b]

CAP. VI.

ſeptem Peliſtinorum agro in Domini arca fuit Et
1 וַיְהִי אֲרוֹן־יְהוָה בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה
,ſacerdotes *ad* Peliſtini Vocaueruntque .menſibus
2 חֳדָשִׁים׃ וַיִּקְרְאוּ פְלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים
; Domini arcæ faciemus Quid :dicendo , diuinos *ad* &
וְלַקֹּסְמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן יְהוָה
.ſuum locum in eam dimittamus quo in ,*nos ſcire facite* — indicate nobis.
[c] הוֹדִעֻנוּ בַּמָּה נְשַׁלְּחֶנּוּ לִמְקוֹמוֹ׃ — יָדַע [c]

Et

dimittitis

Iſrael Dei arcam dimittentes Si :dixerunt Et
וַיֹּאמְרוּ אִם־מְשַׁלְּחִים אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 3

[d] שׁוּב

ei reſtituetis reſtituendo ſed ; vacuam eam dimittatis ne
אַל־תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ רֵיקָם כִּי־[d]הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ

hoſtiam pro delicto. Quæ eſt hoſtia pro delicto, quam
† Secundum
‡ principum
‡ aui aurei,

non cur ,vobis erit notum & ,curabimini tunc .culpatorium
אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע לָכֶם לָמָּה לֹא־

,culpatorium Quod : dixerunt Et .vobis à eius manus receſſerit
תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ מָה הָאָשָׁם 4

ſatraparum ‡ numerum ‡:dixerunt & ‡ ei reſtituemus quod
אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר סַרְנֵי

* eſt
‡ principibus

mures quinque & ,aurea mariſca ‡ quinque , Peliſtinorum
פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עָפְלֵי זָהָב וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי

[e] נגף

.veſtris ſatrapis ‖ & ,illis omnibus * vna plaga quia ; aurei
זָהָב כִּי־[e]מַגֵּפָה אַחַת לְכֻלָּם וּלְסַרְנֵיכֶם׃

† anorum veſtrorum.

imagines & ,veſtrarum mariſcarum † imagines Facietiſque
וַעֲשִׂיתֶם צַלְמֵי עָפְלֵיכֶם וְצַלְמֵי 5

‡ qui deuaſtauerunt
[f] שׁחת

dabitiſque terram corrumpentium ‡ , veſtrorum murium
עַכְבְּרֵיכֶם [f]הַמַּשְׁחִיתִם אֶת־הָאָרֶץ [g]וּנְתַתֶּם

[g] נתן

ſuam manum faciet leuiorem ‡ fortè ſi ,gloriam Iſrael Deo
לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּבוֹד אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ

‡ alleuietur manus eius
* à

.veſtra terra deſuper * & ; veſtris diis à ſuper * & ,vobis deſuper *
מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל אַרְצְכֶם׃

‖ aggrauatis

quemadmodum veſtrum cor aggrauabitis ‖ quid vt Et
וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לְבַבְכֶם כַּאֲשֶׁר 6

nonne ‡ ſuum cor Parhoh & ‡ Aegyptii aggrauauerunt
כִּבְּדוּ מִצְרַיִם וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם הֲלוֹא

operatus eſt

abierunt & ,eos dimiſerunt &,eos in illuſit quando
כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל בָּהֶם וַיְשַׁלְּחוּם וַיֵּלֵכוּ׃

* tollite,
* ſuper quas non aſcendit

,vnum nouum plauſtrum facite & ‡ capite nunc Et
וְעַתָּה קְחוּ וַעֲשׂוּ עֲגָלָה חֲדָשָׁה אֶחָת 7

[h] שָׁנָה
[i] פר

eas ſuper aſcendit non quas * , lactantes vaccas duas &
[h]וּשְׁתֵּי [i]פָרוֹת [k]עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם

‡ ligate
* reducite
[k] עול

reducetis * & ,plauſtro in vaccas ligabitis ‡ & :iugum
עֹל וַאֲסַרְתֶּם אֶת־הַפָּרוֹת בָּעֲגָלָה [l]וַהֲשֵׁיבֹתֶם

[l] שׁוּב

capietis † Et .domum ad eas poſt à ,earum filios
בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם הַבָּיְתָה׃ וּלְקַחְתֶּם אֶת־ 8

‖ qui ſunt
† tollite
‡ ponite
‡ pro oblatione delicti.

& :plauſtro in eam dabitis ‡ & , Domini arcam
אֲרוֹן יְהוָה וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־הָעֲגָלָה וְאֵת ׀

[m] שׂוּם

ponetis .culpatorium ‡ ei reddidiſtis quæ , aurea vaſa
כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם [m]תָּשִׂימוּ

In

Digitized by Google

.vadat & ieam *dimittetis** &,eius latere à capſa in
בָּאַרְגַּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלָךְ׃
; Bethſemes † aſcendat ſui confinii viam ‖ *Si aſpicietis* ‖ Et
9 וּרְאִיתֶם אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ
ſ & ‡ .hoc grande malum nobis fecit ipſa
הוּא עָשָׂה לָנוּ אֶת־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־
accidens ‡ ; nos in tetigit eius manus non quod ſcienius & , *non*
לֹא וְיָדַעְנוּ כִּי לֹא יָדוֹ נָגְעָה בָּנוּ מִקְרֶה
: ſic viri Feceruntque .nobis fuit *ipſum*
10 הוּא הָיָה לָנוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן
: plauſtro in eas ligauerunt & ,lactantes vaccas duas *ceperunt* &
וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם בָּעֲגָלָה
arcam Poſueruntque .domo in clauſerunt earum filios &
11 וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלוּ בַבָּיִת׃ וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן
mures & ,capſam & ,plauſtro in Domini
יְהוָה אֶל־הָעֲגָלָה וְאֵת הָאַרְגַּז וְאֵת עַכְבְּרֵי
direxerunt Et .ſuorum anorum imagines & , aureos
12 הַזָּהָב וְאֵת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם׃ וַיִּשַּׁרְנָה
*una elata** via in : Bethſemes viam *ſuper* ,via in vaccæ
הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בִּמְסִלָּה אַחַת
† *ſiniſtra & dextra* ; declinauerunt non & ; mugiendo & ,*eundo iuerunt*
הָלְכוּ הָלֹךְ וְגָעוֹ וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאול
ad vſque eas poſt *euntes* * Peliſtinorum ſatrapæ &
וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם עַד־
metentes † Bethſemes Et * .Bethſemes terminum
13 גְּבוּל בֵּית שָׁמֶשׁ׃ וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים
,ſuos oculos leuauerunt & ,valle in *triticorum* ‡ meſſem
קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם
.*videndo* ‡ ſunt lætati & ,arcam viderunt &
וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת׃
,Bethſemeſitæ Iehoſuah agrum in venit plauſtrum Et
14 וְהָעֲגָלָה בָּאָה אֶל־שְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי
ſciderunt & ,magnus lapis * ibi & ,ibi ſtetit &
וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְבַקְּעוּ אֶת־
aſcenſionem fecerunt aſcendere ‖ vaccas & ,plauſtri ligna
עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה
,Domini arcam *fecerunt deſcendere* † Levitæ Et .Domino
15 לַיהוָה׃ וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה
: aurea vaſa *ea in quo* ‡ , ſecum ‡ quæ capſam &
וְאֶת־הָאַרְגַּז אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ כְלֵי־זָהָב

&

* diminitie
n צָדַד
‖ aſpicite, ‡ in
‡ ſin ſecus
o רוּעַ
‡ ſed
a עָשָׂה
tulerunt
b לָקַח
vel c כָּלָה
כָּלָא
viam, per
* eadem perrexerunt pergendo,
‡ ad dextram & ſiniſtram
d גָּעָה
e סוּר
* ibant
* Viri autem
† metebant
‡ frumentariam
f חָנַט
g נָשָׂא
h רָאָה
‡ cû vidiſſent.
* erat
‖ immolauerunt in holocauſtum
i פּר
† depoſuerunt
k עָלָה
l יָרַד
† erat
‡ in quo erant

Digitized by Google

	Bethſemes viri & ,magno lapide in poſuerunt &
m שׂוּם	m וַיָּשִׂמוּ אֶל־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ
obtulerunt holocauſta,	ipſa die in victimas immolauerunt &, *aſcenſiones fecerunt aſcendere*
	הֶעֱלוּ עֹלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא
	,viderunt Peliſtinorum ſatrapæ quinque Et .Domino
	16 לַיהוָה׃ וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ
◆ in	ani ſiſti Et .illa die in Hecron ◆ ſunt reuerſi &
n שׁוּב	17 n וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְאֵלֶּה טְחֹרֵי
† ſunt ‡ pro oblatione delicti ♣ pro ☞ pro	‡ Domino *culpatorium* ‡ Peliſtim reddiderunt quos ,aurei
	הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ פְלִשְׁתִּים אָשָׁם לַיהוָה
	, vnus Aſchelon *ad* ◆ ,vnus Hazzah *ad* ‡ ,vnus Aſdod *ad* ‡
	לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לְעַזָּה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד
‖ ſecundum	‖ aurei mures Et .vnus Hecron *ad* ♣ ,vnus Gath *ad* ☞
	18 לְגַת אֶחָד לְעֶקְרוֹן אֶחָד׃ וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב
	ſatrapis quinque Peliſtinorum vrbium omnium numerum
‖ munitæ,	מִסְפַּר כָּל־עָרֵי פְלִשְׁתִּים לַחֲמֵשֶׁת הַסְּרָנִים
	ad vſque & ,muro abſque villam ad vſque & ,*munitionis* ‖ vrbe ab
	מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כֹּפֶר הַפְּרָזִי וְעַד
ſuper quem poſuerunt	Domini arcam *eam ſuper poſuerunt quem* ,magnum Abel
o יָנַח	אָבֵל הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר o הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֵת אֲרוֹן יְהוָה
	.Bethſemeſitæ Iehoſuah agro in hanc diem ad vſque
	עַד הַיּוֹם הַזֶּה בִּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי׃
aſpiciunt vt vi-dit	arca in *viderunt* ‖ quia ,ſenes ◆Beth *viris in* ☞ percuſſit Et
p נְכַת	19 p וַיַּךְ בְּאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ בַּאֲרוֹן
‖ aſpexerunt † eo quòd ...	quinquaginta ,viros ſeptuaginta populo *in* † percuſſit & ,Domini
	יְהוָה וַיַּךְ בָּעָם שִׁבְעִים אִישׁ חֲמִשִּׁים
	Dominus percuſſit quia ,populus luxeruntque : virorum millia
	אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה
	viri Dixeruntque .magna plaga populum *in*
	20 בָּעָם מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי
coram Domino Deo ſancto iſto‡	*Dei Domini facies ad* ſtare poterit Quis : Bethſemes
	בֵית־שֶׁמֶשׁ מִי יוּכַל לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים
	‡ nobis *deſuper* aſcendet quem ad & ‡ *iſtius ſancti*
	הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃
‡ ‡ nuncios	,Chiriathiebarim habitatores ad *legatos* ‡ Miſeruntque
	21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים
	:Domini arcam Peliſtim Reduxerunt : dicendo
	לֵאמֹר הֵשִׁבוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה
	.vos ad eam facite aſcendere ,deſcendite
	רְדוּ הַעֲלוּ אֹתוֹ אֲלֵיכֶם׃

Digitized by Google

CAP. VII. I

fecerunt aſcendere & ,Chiriathiebarim viri venerunt Et
1 וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ
domum in eam *induxerunt* & , Domini arcam
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־בֵּית
ſanctificauerunt eius filium Elhazar & :Ghibhah in . Abinadab
אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ
.Domini arcam *cuſtodiendum ad-*
לִשְׁמֹר אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃
,Chiriathiebarim in *arcam manere* die à ,fuit Et
2 וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים
ſunt lamentati & ;anni viginti fuerunt & ;dies ſunt multiplicati &
וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיִּהְיוּ עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיִּנָּהוּ
.Dominum poſt † Iſrael domus omnis
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה׃
:dicendo ,Iſrael domum vniuerſam ad Semuel dixit Et
3 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
,Dominum ad *reuertentes vos* veſtro corde toto in Si
אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם אַתֶּם שָׁבִים אֶל־יְהוָה
; Aſtharoth & ,veſtri medio de *alienigena* † deos *remouete*
הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִתּוֹכְכֶם וְהָעַשְׁתָּרוֹת
,ſoli ei ſeruite & , Dominum ad- veſtrum cor præparate &
וְהָכִינוּ לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֻהוּ לְבַדּוֹ
filii remouerunt Et .Peliſtinorum manu de vos liberauit &
4 וְיַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיָּסִירוּ בְּנֵי
ſeruierunt & ;Aſtharoth & ,Behalim Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וַיַּעַבְדוּ
Congregate : Semuel dixit Et .ſoli Domino
5 אֶת־יְהוָה לְבַדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל קִבְצוּ
vobis pro orabo & ;Miſpah in Iſrael vniuerſum
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וְאֶתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם
hauſeruntque,Miſpah in ſunt congregati Et .Dominum ad
6 אֶל־יְהוָה׃ וַיִּקָּבְצוּ הַמִּצְפָּתָה וַיִּשְׁאֲבוּ
die in ieiunauerunt & , *Domini facies ad* ‡ effuderunt & ,*aquas* †
מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוּמוּ בַּיּוֹם
Iudicauitque .Domino Peccauimus ;ibi dixeruntque , illa
הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שָׁם חָטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט
.Miſpah in Iſrael filios Semuel
שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפָּה׃

a בוא
b עלה
intulerunt
• quæ erat
vt cuſtodirent
quo manſit arca
c היה
‖ luxerunt
d נהה
† cuncti
reuertimini
e שוב
auferte
† alienos
f סור
g כון
h נצל
† aquam.
‡ coram Dño,

Et

filii eſſent congregati quòd ,Peliſtim audierunt Et
וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְנֵי־ 7
Peliſtim ſatrapæ aſcenderunt & ,Miſpah in Iſrael
יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים
עָלָה [i] facie
faciebus à timuerunt & .Iſrael filii audierunt & ; Iſrael ad
אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [k] וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי
יָרֵא [k]
: Semuel ad Iſrael filii Dixerúntque .Peliſtim
פְלִשְׁתִּים׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל 8
‖ pro
noſtrum Deum Dominum ad clamando nobis à ‖ ſileas Ne
אַל־תַּחֲרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִזְּעֹק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
† vt
.Peliſtim manu de, nos ſeruet & †
וְיֹשִׁעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃
‡ lactentem ſubtulit illum holocauſtum
eum fecit aſcendere ‡ & ,vnum lactis ‡ agnum Semuel tulit Et
וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טְלֵה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֵה 9
ויעלהו ק
Dominum ad Semuel clamauit & .Domino totum aſcenſionem
עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה
.Dominus eum exaudiuit & : Iſrael pro
בְּעַד יִשְׂרָאֵל [l] וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה׃
עָנָה [l]
offerente holocauſtum,
Peliſtim & , aſcenſionem aſcendere faciente Semuel fuit Et
וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים 10
cum
Dominus intonuit & .Iſrael in prælium ad acceſſerunt
נִגְּשׁוּ לַמִּלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּרְעֵם יְהוָה
contra
,Peliſtæos ſuper illa die in grandi voce in
בְּקוֹל־גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים
coram
.Iſrael facies ad ſunt cæſi & ,eos contriuit & [m]
וַיְהֻמֵּם וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
הָמַם [m]
ſunt perſecuti & ,Miſpah de Iſrael viri ſunt egreſſi Et
וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ 11
‡ locum qui eſt ‡ domum agni.
.Bethchar ‡ ſubter ‡ ad vſque eos percuſſerunt & ,Peliſtim
אֶת־פְּלִשְׁתִּים [n] וַיַּכּוּם עַד־מִתַּחַת לְבֵית כָּר׃
occidit נָכָה [n]
inter poſuit & ,vnum lapidem Semuel cepit . Et
לָקַח [o]
[o] וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶבֶן אַחַת [p] וַיָּשֶׂם בֵּין־ 12
שׂוּם [p]
† dentem, ‡ lapidem adiutorii;
Eben- ‡ eius nomen vocauit & :Sen † inter & ,Miſpah
הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ אֶבֶן
.Dominus nobis eſt auxiliatus Huc uſque :dixit & :hahezer
הָעֵזֶר וַיֹּאמַר עַד־הֵנָּה עֲזָרָנוּ יְהוָה׃
‖ vt venirent
venire ‖ vltra addiderunt non & , Peliſtim ſe humiliauerunt Et
וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא 13
‡ contra
Peliſtim in ‡ Domini manus fuit & :Iſrael terminum in
בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד־יְהוָה בַּפְּלִשְׁתִּים

om-

vrbes ſe reddiderunt Et .Semuel diebus omnibus
14 כָּל־יְמֵי שְׁמוּאֵל׃ וַתָּשֹׁבְנָה[a] הֶעָרִים — [a] שׁוּב
,Iſraeli Iſrael ab Peliſtim acceperant quas — tulerant
אֲשֶׁר לָקְחוּ־פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל
liberauit,earum terminum & ,Gath ad vſque & , Hecron ab
מֵעֶקְרוֹן וְעַד־גַּת וְאֶת־גְּבוּלָן הִצִּיל[b] — [b] נָצַל
Iſrael inter pax fuitque Peliſtim manu de Iſrael
יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל
Iſrael Semuel iudicauit Et .Emoræum inter &
15 וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל
,annum in anno ex ibat Et .ſuæ vitæ diebus omnibus — quotannis,
16 כֹּל יְמֵי חַיָּיו[c]׃ וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה — [c] חָיַת
iudicabat & ;Miſpah & ,Ghilgal & ,Bethel circuibat &
וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת־
.illis locis omnibus cum Iſrael — in
יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה׃
ibi & :eius domus ‡ ibi quia ,Ramah in eius reuerſi. Et — reuertebatur ‡ erat
17 וּתְשֻׁבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם
.Domino altare ibi ædificauit & ,Iſrael iudicauit
שָׁפָט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ — קמץ

CAP. VIII. ח

poſuit & ,Semuel ſenuiſſet cùm , fuit Et
1 וַיְהִי[d] כַּאֲשֶׁר זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־ — [d] חָיָה
eius filii nomen fuit Et .Iſraeli iudices ſuos filios
2 בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי שֶׁם־בְּנוֹ
iudices ,Abiah eius ſecundi nomen & , Ioel primogeniti
הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים
,illius viis in eius filii ambulauerunt non Et .Beerſebah in
3 בִּבְאֵר שָׁבַע׃ וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָיו
,munus acceperúntque , auaritiam poſt declinauerunt ſed — munem ,
וַיִּטּוּ[e] אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ[f]־שֹׁחַד — [e] נָטָה — [f] לָקַח
omnes ſunt congregati Et .iudicium peruerterunt &
4 וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַבְּצוּ כֹּל
.Ramah in Semuel ad venerunt & ,Iſrael ſeniores
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה׃
tui filii & ,ſenuiſti tu Ecce :eum ad dixerunt Et
5 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ
regem nobis pone ‡ nunc ;tuis viis in ambulauerunt † non — † ambulant ‡ conſtitue
לֹא הָלְכוּ בִּדְרָכֶיךָ עַתָּה שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ
ad

Digitized by Google

.gentes omnes ſicut ,nos iudicandum ad
לְשָׁפְטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם׃
diſplicuit
רוע g
vt iudicet
: dixerunt quando , Semuel oculis in verbum *fuit malum* Et
6 וַיֵּרַע [g] הַדָּבָר בְּעֵינֵי שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ
ad Semuel orauit & .nos *iudicandum ad* ,regem nobis Da
תְּנָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־
Audi :Semuel ad Dominus Dixitque .Dominum
7 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע
vocem
non quia te ad dicent quæ omnibus in populi *voce in*
בְּקוֹל הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא
† ſpreuerunt
‡ ſpreuerunt, ne regnem
* qua aſcendere feci
.eos ſuper *regnando à* ,*faſtidierunt* ‡ me ſed ,*faſtidierunt* † te
אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־אֹתִי מָאֲסוּ מִמְּלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
*me facere aſcendere** die à fecerunt quæ opera omnia Iuxta
עשה h
8 כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם הַעֲלֹתִי
,me dereliquerunt & ,hanc diem ad vſque & Aegypto ex eos
אֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי
faciunt
etiam *facientes* ipſi ſic :alienis diis ſeruierunt &
וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה עֹשִׂים גַּם־
vocem
veruntamen :eorum *voce in* audi nunc Et .tibi
9 לָךְ׃ וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אַךְ
* ſi
‖ contra
עוד i
† legem
eis indicabis & ,eos in ‖ fueris conteſtatus conteſtando *tum* *
כִּי־הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם
.eos ſuper eſt regnaturus qui ,regis *rationem*†
מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
ad Domini verba omnia Semuel Dixitque
10 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֶל־
qui petebant ab
.regem eo *cum à petentes* populum
הָעָם הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ׃
‡ lex
eſt regnaturus qui regis *ratio* ‡ erit Hæc :dixit Et
11 וַיֹּאמֶר זֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ
‡ curribus ſuis,
, *ſuo curru* ‡ in ſibi ponet & ,capiet veſtros filios vos ſuper
עֲלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם יִקָּח וְשָׂם לוֹ בְּמֶרְכַּבְתּוֹ
ante currum
.eius *currus facies ad* current & ,ſuis equitibus in &
וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ׃
‖ ponet ſibi tribunos & quinquagenarios,
,*quinquaginta principes &* , *millium principes ſibi ponendum ad* ‖ Et
12 וְלָשׂוּם לוֹ שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים
,ſuam meſſem metendum ad & ,ſuam arationem arandum ad &
bellica ſua, & arma curruum ſuorum.
וְלַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ וְלִקְצֹר קְצִירוֹ
.ſui *currus vaſa &* ,ſui *belli* vaſa faciendum ad &
כליה a
וְלַעֲשׂוֹת [a] כְּלֵי־מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי רִכְבּוֹ׃

Digitized by Google

‚coquinarias in & ‚pigmentarias in capiet‡ veſtras filias Et ‡ tollet pro vnguentariis, & pro coquinariis, & panificis.
13 ואת־בנותיכם יקח לרקחות ולטבחות
‚veſtras vineas & ‚veſtros agros Et ‚piſtrices in [b] אפה [b]
14 ולאפות ׃ ואת־שדותיכם ואת־כרמיכם ‡ optima
‚ſui ſeruis dabitque ‚accipiet bona ‡ veſtra olivueta &
וזיתיכם הטובים יקח ונתן לעבדיו ׃
‚ſuis eunuchis dabit & ‚decimabit veſtras vineas & ‚veſtra ſemina * Et * de ſeminibus veſtris, & vineis veſtris capiet decimas,
15 וזרעיכם וכרמיכם יעשר ונתן לסריסיו
‚veſtras ancillas & ‚veſtros ſeruos Et ‚ſuis ſeruis atq.
16 ולעבדיו ׃ ואת־עבדיכם ואת־שפחותיכם
‚capiet ‖ veſtros aſinos & ‚optimos veſtros electos ‖ & ‖ iuuenes † tollet
ואת־בחוריכם הטובים ואת־חמוריכם יקח
vos & ‚decimabit veſtrum Pecus ‚ſuo opere in faciet & De pecoribus veſtris decimam capiet,
17 ועשה למלאכתו ׃ צאנכם יעשר ואתם
illa die in clamabitis Et ‚ſeruos in ‡ei eritis ‡ ſerui.
18 [c] תהיו־לו לעבדים ׃ וזעקתם ביום ההוא
non & ‚vobis elegiſtis quem ‚veſtri regis faciebus * à * facie
מלפני מלככם אשר־בחרתם לכם ולא־ היה [c]
‚illa die in vobis † Dominus reſpondebit ‖ ‖ exaudiet † vos
יענה יהוה אתכם ביום ההוא ׃
‚dixerunt & ‚Semuel voce in ‡ audire populus renuerunt ‡ Et ‡ renuit ‡ vocem
19 וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו
erimus Et ‚nos ſuper erit rex quinimò ‖ : Nequaquam ‖ ſed
20 לא כי אם־מלך יהיה עלינו ׃ והיינו
‚noſter rex nos iudicabitque :gentes omnes ſicut nos etiam
גם־אנחנו ככל־הגוים ושפטנו מלכנו
‚noſtra bella pugnabit & ‚noſtras facies ad egredietur & ante nos.
ויצא לפנינו ונלחם את־מלחמתנו ׃
ea eſt locutus & ‚populi verba omnia Semuel Audiuitque
21 וישמע שמואל את כל־דברי העם וידברם
:Semuel ad Dominus Dixitque ‚Domini auribus in
22 באזני יהוה ׃ ויאמר יהוה אל־שמואל
dixitque ‚regem eis facies regnare & ‚eorum voce in Audi vocem
שמע בקולם והמלכת להם מלך ויאמר
‚ſuam ciuitatem in vir Ite ‚Iſrael viros ad Semuel vnuſquiſque
שמואל אל־אנשי ישראל לכו איש לעירו ׃

CAP. IX. ט

filius ‚Cis eius nomen & ‚Biniamin de vir fuit Et מבנימין
1 ויהי־איש מבן־ימין ושמו קיש בן־ ק
‚Abiel

Digitized by Google

filii ,Aphiach filii ,Becorath filii ;Seror filii ,Abiel
אֲבִיאֵל בֶּן־צְרוֹר בֶּן־בְּכוֹרַת בֶּן־אֲפִיחַ בֶּן־
,filius erat ei Et .robore fortis Iemini viri
איש יְמִינִי גִּבּוֹר חָיִל׃ וְלוֹ־הָיָה בֵן 2

* erat

vir * non & ,bonus & ,electus ,Saul eius nomen &
וּשְׁמוֹ שָׁאוּל בָּחוּר וָטוֹב וְאֵין אִישׁ
sursum & ,suo humero ab :illo *præ* bonus Israel filiis de
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשִּׁכְמוֹ [d] וָמַעְלָה

pulchrior עָלָה [l] altior

altinæ perierant Et .populo omni *præ* erat *altius*
גָּבֹהַּ מִכָּל־הָעָם׃ וַתֹּאבַדְנָה הָאֲתֹנוֹת 3
suum filium Saul ad Chis dixitque :Saul patri Chis
לְקִישׁ אֲבִי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שָׁאוּל בְּנוֹ

Tolle quæso לְקַח [e]

,vade ,surge & ,pueris de vnum tecum *nunc* Cape
קַח־נָא [e] אִתְּךָ אֶת־אַחַד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לֵךְ

* per montem

,Ephraim *monte in* * transiuit Et ,asinas quære
בַּקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנוֹת׃ וַיַּעֲבֹר בְּהַר־אֶפְרַיִם 4

‖ per

transiuerunt & :inuenerunt non & ,Salisah terram in ‖ transiuit &
וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ־שָׁלִשָׁה וְלֹא מָצָאוּ וַיַּעַבְרוּ

per terram * per

;Iemini terram in * transiuit & :‡ non & ,Sahalim terram in
בְּאֶרֶץ־שַׁעֲלִים וָאַיִן וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ־יְמִינִי
:Suph terram in venerunt Ipsi .inuenerunt non &
וְלֹא מָצָאוּ׃ הֵמָּה בָּאוּ בְּאֶרֶץ צוּף 5

* erat

,reuertamur & ,Veni : secum *qui ,suo puero dixit Saul &
וְשָׁאוּל אָמַר לְנַעֲרוֹ אֲשֶׁר־עִמּוֹ לְכָה [a] וְנָשׁוּבָה

הָלַךְ [a] timeat

.nobi *sit solicitus* & ,asinis ab meus pater cessauerit forte ne
פֶּן־יֶחְדַּל אָבִי מִן־הָאֲתֹנוֹת וְדָאַג לָנוּ׃

* est

ciuitate in * Dei vir nunc Ecce : ei Dixitque
וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה־נָא אִישׁ־אֱלֹהִים בָּעִיר 6
veniendo ,loquetur quod omne :honorabilis vir & ,ista
הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר בּוֹא

נָגַד [b]

† per ‡ ambulemus.

nobis indicet forte in ,illuc eamus nunc : veniet
יָבוֹא עַתָּה נֵלְכָה שָּׁם אוּלַי [b] יַגִּיד לָנוּ
.eam *super* *ambulemus* ‡ quam † nostram viam
אֶת־דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ עָלֶיהָ׃
afferemus quid & ,ibimus ecce Et :suo puero Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ וְהִנֵּה נֵלֵךְ וּמַה־נָּבִיא 7

שׁוּר [b]

est vi afferamus * est

non munus & ,nostris vasis de abiit panis quia : viro
לָאִישׁ כִּי הַלֶּחֶם אָזַל מִכֵּלֵינוּ [b] וּתְשׁוּרָה אֵין
adiecit Et \$ nobiscum * quid :Dei viro *afferendum ad*
לְהָבִיא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים מָה אִתָּנוּ׃ וַיֹּסֶף 8

puer N 2

Digitized by Google

inuenitur Ecce :dixit & ,Sauli *reſpondendum ad* puer — & reſpondit

עֲנֹת c — הַנַּעַר לַעֲנוֹת אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִמְצָא

viro dabo & :argentei ſecli *quartum* † mea manu in — † quarta pars

בְיָדִי רֶבַע שֶׁקֶל כָּסֶף וְנָתַתִּי לְאִישׁ

Antea .noſtram viam nobis indicabit & ,Dei — Olim

9 פָּנָה d — הָאֱלֹהִים וְהִגִּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ׃ לְפָנִים d

inquirendum ad *ſe eundo in* * vir dicebat ſic ,Iſrael in — *quando ibat

הָלַךְ e — בְּיִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר הָאִישׁ בְּלֶכְתּוֹ ᵉ לִדְרוֹשׁ

Propheta quia ᵉ Videntem ad vſque eamus & ,Venite : Deum — olim

אֱלֹהִים לְכוּ וְנֵלְכָה עַד־הָרֹאֶה כִּי לַנָּבִיא

Dixitque .Videns *antea* vocabatur ,hodie

10 הַיּוֹם יִקָּרֵא לְפָנִים הָרֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר

.eamus ,veni ‡tuum verbum ‡ Bonum : ſuo puero Saul — ‡ eſt

שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ טוֹב דְּבָרְךָ לְכָה נֵלֵכָה

.Dei vir *ibi qua* ,ciuitatem in iuerunt & — in qua erat

וַיֵּלְכוּ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים׃

inuenerunt ipſi & , ciuitatis *aſcenſu in* aſcendentibus Ipſis - — cliuum

11 הֵמָּה עֹלִים בְּמַעֲלֵה הָעִיר וְהֵמָּה מָצְאוּ

:eis dixerunt & ‡ *aquas* hauriendum ad egredientes puellas — ‡ aquam

נְעָרוֹת יֹצְאוֹת לִשְׁאֹב מַיִם וַיֹּאמְרוּ לָהֶן

: dixerunt & ,eis reſponderunt Et § Videns *hic in* Num — § eſt hic

12 עָנָה f — הֲיֵשׁ בָּזֶה הָרֹאֶה׃ וַתַּעֲנֶינָה ᶠ אוֹתָם וַתֹּאמַרְנָה

venit hodie quia ,nunc feſtina ‡*tuas facies ad* Ecce , Eſt — ante te‡

יֵשׁ הִנֵּה לְפָנֶיךָ מַהֵר עַתָּה כִּי הַיּוֹם בָּא — ‡ eſt — † *excelſo*

.Bamah † in populo ‡ hodie ſacrificium quia ,ciuitatem in

לָעִיר כִּי זֶבַח הַיּוֹם לָעָם בַּבָּמָה׃

antequam ,eum inuenietis ſic , vrbem *vos intrare Circa* ‡ — ‡ Cùm ingreſſi fueritis

13 בּוֹא g — כְּבֹאֲכֶם ᵍ הָעִיר כֵּן תִּמְצְאוּן אֹתוֹ בְּטֶרֶם

populus comedet non quia ;veſcendum ad Bamah in aſcendat

יַעֲלֶה הַבָּמָתָה לֶאֱכֹל כִּי לֹא־יֹאכַל הָעָם — donec veniat,

poſtea ,ſacrificio benedicet ipſe quia ,*eum venire vſque*

עַד־בֹּאוֹ כִּי־הוּא יְבָרֵךְ הַזֶּבַח אַחֲרֵי־כֵן — † hi qui ſunt — * hac hora,

die ſicut * eum quia ,aſcendite nunc Et .inuitati † comedent

יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים וְעַתָּה עֲלוּ כִּי־אֹתוֹ כְהַיּוֹם

ingredientibus ipſis :ciuitatem aſcenderunt Et .eum Inuenietis

14 עָלָה h — תִּמְצְאוּן אֹתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ ʰ הָעִיר הֵמָּה בָּאִים

eorum occurſum in *egrediens* † Semuel ecce & ,ciuitatis medium *in* — per — † egrediebatur

בְּתוֹךְ הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא לִקְרָאתָם

aurem reuelauerat Dominus Et .Bamah in *aſcendendum ad* — vt aſcenderet

15 לַעֲלוֹת הַבָּמָה׃ וַיהוָה גָּלָה אֶת־אֹזֶן

Digitized by Google

antequam veniret

:dicendo , Saul *venire ante* ,vna die Semuel

שְׁמוּאֵל יוֹם אֶחָד לִפְנֵי בוֹא־שָׁאוּל לֵאמֹר׃

‖ Hoc tempore

,Biniamin terra de virum te ad mittam cras *tempus ſecundum*‖

כָּעֵת׀ מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן 16

,Iſrael meum populum ſuper ducem in eum vnges &

וּמְשַׁחְתּוֹ לְנָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל

quia ,Peliſtim manu de meum populum faciet ſaluum &

יָשַׁע i

וְהוֹשִׁיעַ[i] אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי

.me ad eius clamor venit quia ,meum populum reſpexi

רָאִיתִי אֶת־עַמִּי כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃

allocutus eſt eum:

: ei *reſpondit* Dominus & , Saul reſpexit Semuel Et

וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׁאוּל וַיהוָה עָנָהוּ 17

dominabitur populo meo.

.*meū populu in coercebit* iſte ſte ad dixi quem vir Ecce

הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר בְּעַמִּי׃

:dixit & ,portæ medio in Semuel ad Saul acceſſit Et

נגש k

וַיִּגַּשׁ[k] שָׁאוּל אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשַּׁעַר וַיֹּאמֶר 18

‡ quæſo * eſt

:Videntis domus*hic vbi ,mihi *nunc* ‡ Indica

הַגִּידָה־נָּא לִי אֵי־זֶה בֵּית הָרֹאֶה׃

‖ ſum

‖ Ego dixit & ,Saul ad Semuel reſpondit Et

וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי 19

ante me

mecum comedetis & ,Bamah in *meas facies* ad aſcende : Videns

הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי

† eſt

,tuo corde in † quod omne & : manè *in* te dimittam & :hodie

הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ

* pro ‖ tertio abhinc die,

die ‖ tibi pereuntibus aſinabus * Et .tibi annunciabo

אַגִּיד לָךְ׃ וְלָאֲתֹנוֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם 20

quia ,*eis* tuum cor ponas ne ,*dierum tertio*

שום l

שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל־[l]תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ לָהֶם כִּי

,tibi nonne ‡ Iſrael deſiderabile omne cui & :ſunt inuentæ

נִמְצָאוּ וּלְמִי כָּל־חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ

:dixit & ,Saul reſpondit Et ‡ tui patris domui omni &

ענה m ſum

וּלְכֹל בֵּית אָבִיךָ׃ [m]וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר 21

,Iſrael tribubus minoribus de *ego* Iemini filius Nonne

הֲלוֹא בֶן־יְמִינִי אָנֹכִי מִקְּטַנֵּי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

minor

tribus familiis omnibus *præ minima* mea familia &

וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכָּל־מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי

‡ hoc ‹ verbum ſecundum me ad es locutus quid vt & ‡ Biniamin

בִנְיָמִן וְלָמָּה דִּבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃

, eius puerum & Saul ipſum Semuel aſſumpſit Et

לקח n

[n]וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־נַעֲרוֹ 22

& 3

Digitized by Google

capite in locum eis dedit & : cubiculum in eos introduxit & | cenaculum

וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ | וַיִּתֵּן

,viri triginta fermè ipsi & , inuitatorum | quidem

הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ׃

quam ,distributionem Da :coquo Semuel Dixitque | partem,

23 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר

.tecum eam pone ,te ad dixi quam : tibi dedi

נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אֹתָהּ עִמָּךְ׃

,eum super quod & ,armum mactator leuauit Et | coquus a cras

24 וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ | רוּם

pone residuum ‡ Ecce : dixit & ,Saul facies ad † posuit & | † ante ‡ quod reseruatum † ante te, * pro hoc tempore

וַיָּשֶׂם לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־

,tibi seruatum statutum tempus in * quia ,comede ,tuas facies ad ‡

לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי לַמּוֹעֵד שָׁמוּר־לְךָ

cum Saul comeditque .vocaui Populum : dicendo | inuitaui.

לֵאמֹר הָעָם קָרָאתִי וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם־

Bamah † de Descenderuntque .illa die in Semuel | † excelso

25 שְׁמוּאֵל בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיֵּרְדוּ מֵהַבָּמָה

,tectum super Saul cum est locutus & ,ciuitatem ‡ | ‡ in

הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל עַל־הַגָּג׃

vocauit & ,auroram ascendere circa ‡ ,fuit & : maniciarunt † Et | † surrexerunt mane: ‡ cum ascenderet aurora,

26 וַיַּשְׁכִּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא

.te dimittam & ,Surge : dicendo ,tectum ad Saul ad Semuel

שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הַגָּג לֵאמֹר קוּמָה וַאֲשַׁלְּחֶךָּ | עָלָה

Semuel & ,ipse ,ipsi ambo sunt egressi & , Saul surrexit & | הגגה

וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל | ק

.vrbis extremum in descendentibus Ipsis ,foras

27 הַחוּצָה׃ הֵמָּה יוֹרְדִים בִּקְצֵה הָעִיר

transeat & ,puero Dic :Saul ad dixit Semuel & | ve

וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל אֱמֹר לַנַּעַר וְיַעֲבֹר

te faciam audire & ,die siste ‖ sta tu & :transiuit & ,nostras facies ad | ante nos, ‖ hac hora,

לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם וְאַשְׁמִיעֲךָ

.Dei verbum

אֶת־דְּבַר אֱלֹהִים׃

CAP. X. יוד

super effudit & ,olei lenticulam Semuel cepit Et | Tulit autem

1 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק עַל־ | פכך

te vnxit quia Nónne : dixit ac ,eum est osculatus & ,eius caput | יצק

רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי־מְשָׁחֲךָ

Digitized by Google

? ducem in ſuam hæreditatem ſuper Dominus
יְהוָה עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד׃

homines duos inuenies & me *apud de* * hodie *te abeundo In*
בְּלֶכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעִמָּדִי וּמָצָאתָ [a] שְׁנֵי אֲנָשִׁים 2
:Selſach in Biniamin termino in ,Rachel *ſepulchro cum* §
עִם־קְבֻרַת רָחֵל בִּגְבוּל בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח
iueras quas ,aſinæ ſunt Inuentæ : te ad dicentque
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ
,aſinarum *verba* tuus pater dimiſit ecce & ;quærendum ad
לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אָבִיךָ אֶת־דִּבְרֵי הָאֲתֹנוֹת
? meo filio ‡ faciam Quid :dicendo ,vobis *eſt ſollicitus* &
וְדָאַג לָכֶם לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לִבְנִי׃

Elon ad vſque venies & ,vltrà & ,inde præteribis Et
וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם וָהָלְאָה [b] וּבָאתָ עַד־אֵלוֹן 3
aſcendentes viri tres ibi te reperient & , Tabor
תָּבוֹר וּמְצָאוּךָ שָּׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים [c] עֹלִים
,hœdos tres portans vnus ,Bethel ‡ Deum ad
אֶל־הָאֱלֹהִים בֵּית־אֵל אֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשָׁה גְדָיִים
portans *vnus* § & ,panis tortas tres portans *vnus* § &
וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת כִּכְּרוֹת לֶחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא
tibi dabunt & ,pace *in tibi optabunt* † Et .vini vtrem
נֵבֶל־יָיִן׃ וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם וְנָתְנוּ לְךָ 4
.eorum manu de accipies & ,panes duos
שְׁתֵּי־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם׃

ibi quo ,Dei collem ad venies Poſtea
אַחַר כֵּן תָּבוֹא אֶל־גִּבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־שָׁם 5
,vrbem illuc *te ingredi ſecundum* ,erit & . Peliſtim præſides
נְצִבֵי פְלִשְׁתִּים [d] וִיהִי כְבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר
,Bamah de deſcendentium prophetarum *choro* . *occurres* † &
וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִאִים יֹרְדִים מֵהַבָּמָה
ipſi & ,cithara & ,tibia & ,tympanum & ,*nebel eorum facies ad* ‡ &
וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל [e] וְתֹף וְחָלִיל וְכִנּוֹר וְהֵמָּה
,Domini ſpiritus te ſuper *proſperabit* ‡ Et .prophetantes
מִתְנַבְּאִים׃ וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה 6
.*alterum virum in conuerteris* * & ,eis cum prophetabis &
וְהִתְנַבִּיתָ עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר׃

fac ,tibi iſta ſigna venerint cùm ,erit Et
וְהָיָה כִּי תָבֹאינָה הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה 7
. ‡ tecum Deus quia ,tua manus inuenerit quod tibi
לְךָ אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃

Cùm ambulaueris
* à
[a] שנה
§ iuxta ſepulchrum
negotium
timet
‡ pro
[b] בוא
[c] עלה
‡ in
§ alius
† ſalutabunt te cum
in quo ſunt
quando ingredieris
[d] היה
† obuiam habebis cœtum
‡ ante eos erũt lyra,
[e] תפף
‡ requieſcet
* efficieris vir alter.
; יתיר
‡ eſt,

Digitized by Google

ego ecce & ,Ghilgal in meas facies ad deſcendes Et
8 וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אָנֹכִי
ſacrificandum ad ,aſcenſiones aſcendere faciendum ‖ad te ad deſcendens *
יֹרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ
me venire vſque † ,expectabis diebus ſeptem .pacificorum ſacrificia
זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי
.facias quæ tibi notificabo ‡ & , te ad
אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לְךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃
cum à abeundum ad § ſuum humerum cum vertendo in * ,fuit Et
9 וְהָיָה כְּהַפְנֹתוֹ שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת מֵעִם
venerunt & :alterum cor Deus ei vertit & ,Semuel
שְׁמוּאֵל וַיַּהֲפָךְ־לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ
.illa die in hæc ſigna omnia
כָּל־הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם הַהוּא׃
prophetarum funis ecce & ;collem ad illuc Veneruntque
10 וַיָּבֹאוּ שָׁם הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל־נְבִאִים
,Dei ſpiritus eum ſuper proſperauit & : eius occurſum in
לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים
eum ſciens omnis fuit Et .eorum medio in prophetauit &
11 וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי כָּל־יוֹדְעוֹ
prophetis cum ecce & ,viderunt & ,nudiuſtertius ‖ heri ab
מֵאִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עִם־נְבִאִים
Quid ſuum ſocium ‡ ad vir † populus dixitque .prophetabat
נִבָּא וַיֹּאמֶר הָעָם אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מַה־
§prophetis in ‡ Saul etiam num §Chis filio fuit hoc
זֶּה הָיָה לְבֶן־קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים׃
§ eorum pater quis Et :dixit & ,inde vir reſpondit Et
12 וַיַּעַן אִישׁ מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם
§prophetas inter Saul etiam Num :parabolam in fuit propterea
עַל־כֵּן הָיְתָה לְמָשָׁל הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים׃
.Bamah in venit & ,prophetando à conſummauit Et
13 וַיְכַל מֵהִתְנַבּוֹת וַיָּבֹא הַבָּמָה׃
Quò :eius puerum ad & ,eum ad Saul ; patruus dixit Et
14 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל אֵלָיו וְאֶל־נַעֲרוֹ אָן
vidimus & ,aſinas quærendum Ad :dixit & ,abiiſtis
הֲלַכְתֶּם וַיֹּאמֶר לְבַקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנוֹת וַנִּרְאֶה
dixit Et .Semuel ad venimus & , non quòd
15 כִּי־אַיִן וַנָּבוֹא אֶל־שְׁמוּאֵל׃ וַיֹּאמֶר
vobis dixit quid , mihi nunc Indica : Saul patruus
דּוֹד שָׁאוּל הַגִּידָה־נָּא לִי מָה־אָמַר לָכֶם

ante me
[f] פָּנָה
* deſcendo
§offerendū holocauſta,
†donec veniam
[g] יָחַל
‡ oſtendam
[h] יָדַע
* cum vertiſſet
§vt abiret
[i] הָלַךְ
cuneus
requieuit
qui nouerat
[k] יָדַע
‖ &
[l] רָאָה
†vnuſquiſque
‡ proximum
[m] רֵעָה
§ inter prophetas§
[n] עָנָה
verſum eſt
[o] הָיָה
ceſſauit prophetare,
[a] כָּלָה
[b] נָבַח
‡ eſſent
quæſo
[c] נָגַד

Digitized by Google

ſuum patruum ad Saul Dixitque .Semuel
שְׁמוּאֵל׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דֹּדוֹ 16
ſaſinæ eſſent inuentæ quòd , nobis indicauit Indicando
הַגֵּד הִגִּיד לָנוּ כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת
vt — dixerat *quod* ,ei indicauit non regni verbum &
וְאֶת־דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא־הִגִּיד לוֹ אֲשֶׁר אָמַר
ad populum Semuel *actiuis* Et .Semuel
conuocauit — שְׁמוּאֵל׃ וַיַּצְעֵק שְׁמוּאֵל אֶת־הָעָם אֶל־ 17
: Iſrael filios ad Dixitque .Miſpah in Dominum
יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 18
feci aſcendere Ego :Iſrael Deus Dominus dixit Sic
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי
manu de vos liberaui & , Aegypto ex Iſrael
נָצַל [d] — אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם [d] וָאַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד
ac eorum qui opprimebant — *opprimentium* regnorum omnium manu de & , Aegyptiorum
מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הַלֹּחֲצִים
,veſtrum Deum abieciſtis hodie vos Et .vos
אֶתְכֶם׃ וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם אֶת־אֱלֹהֵיכֶם 19
ſaluat — ,veſtris malis omnibus ab vos *ſaluans* *ipſe* qui
יָשַׁע [e] — אֲשֶׁר־הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל־ [f] רָעוֹתֵיכֶם
Sed — *pones* regem *Quia* : ei dixiſtiſque ; veſtris anguſtiis &
רוּעַ [f] — [g] וְצָרֹתֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לוֹ [h] כִּי־מֶלֶךְ תָּשִׂים
צוּר [g] — ,veſtras tribus *ad* †*Domini* *facies* *ad* ‖ ſtate nunc & :nos ſuper
* pone ‖ coram Dño — עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי יְהוָה לְשִׁבְטֵיכֶם
omnes Semuel applicuit Et .veſtra millia *ad* &
שׂוּם [h] — וּלְאַלְפֵיכֶם׃ וַיַּקְרֵב שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־ 20
‖ per — applicuit Et .Biniamin tribus eſt capta & :Iſrael tribus
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט בִּנְיָמִן׃ וַיַּקְרֵב 21
per — familia eſt capta & ,ſuas familias *ad* Biniamin tribum
אֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָיו וַתִּלָּכֵד מִשְׁפַּחַת
,eum quæſierúntque :Chis filius Saul eſt captus & , Matbri
הַמַּטְרִי וַיִּלָּכֵד שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וַיְבַקְשֻׁהוּ
conſuluerunt ‡Dominum, — adhuc *interrogauerunt* Et .eſt inuentus non &
בּוֹא [i] — וְלֹא נִמְצָא׃ וַיִּשְׁאֲלוּ־עוֹד 22
‡ abſcondit ſe inter — dixit Et ‡vir illuc adhuc eſſet venturus an , *Domino* *in* ‡
כָּלָה [k] — בַּיהוָה הֲבָא [i] עוֹד הֲלֹם אִישׁ וַיֹּאמֶר
.vaſa *ad* *latet* ‡ ipſe Ecce ; Dominus
* tulerúntque — יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא [k] אֶל־הַכֵּלִים׃
רוּץ [l] — medio in ſtetit & ;inde eum *ceperúntque* * , cucurrerunt Et
לָקַח [m] — [l] וַיָּרֻצוּ [m] וַיִּקָּחֻהוּ מִשָּׁם וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ 23

, ſuo humero ab ,populo omni præ fuit altus ‖ & :populi
הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־הָעָם מִשִּׁכְמוֹ
:populum omnem ad Samuel Dixitque .ſupra &
24 וָמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם
ipſe ſicut * non quia ,Dominus eo in elegerit quem vidiſtis Num
הֲרְאִיתֶם[n] אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ
Viuat :dixerunt ac ,populus omnis ovarunt ‖ & populo omni in
בְּכָל הָעָם וַיָּרִעוּ[o] כָל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ יְחִי[p]
populum ad Samuel eſt locutus Et .rex
25 הַמֶּלֶךְ׃ וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם
repoſuit & ,libro in ſcripſit & ;regni iudicium
אֵת מִשְׁפַּט הַמְּלֻכָה וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר וַיַּנַּח[q]
virum * ,populum omnem Samuel dimiſit & :Domini facies ad
לִפְנֵי יְהוָה וַיְשַׁלַּח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ
ſuam domum in iuit Saul etiam Et .ſuam domum in
26 לְבֵיתוֹ׃ וְגַם־שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ
tetigerat quorum , exercitus eo cum ierunt & ,Ghibhah in
גִּבְעָתָה וַיֵּלְכוּ עִמּוֹ הַחַיִל אֲשֶׁר־נָגַע
: dixerunt profectò abſque * filij Et .eorum cor in Deus
27 אֱלֹהִים בְּלִבָּם׃ וּבְנֵי בְלִיַּעַל אָמְרוּ
non & ,eum deſpexerunt & ? iſte nos ſaluabit , Quid
מַה־יֹּשִׁעֵנוּ זֶה וַיִּבְזֻהוּ[a] וְלֹא־
.ſurdus veluti fuit & :munus ‡ ei attulerunt
הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי[b] כְּמַחֲרִישׁ׃

CAP. XI. יא

eſt caſtrametatus & ,Hammonites Nachas aſcendit Et
1 וַיַּעַל[c] נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי וַיִּחַן[d]
ad Iabes viri omnes dixerunt & :Ghilhad Iabes ſuper
עַל־יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ אֶל־
.tibi ſeruiemus & ,fœdus nobis Excide * :Nachas
נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָּ׃
hoc In :Hammonites Nachas eos ad Dixitque
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי בְּזֹאת
: dextrum ‖ oculum omnem vobis effodiendo in vobis excidam *
אֶכְרֹת לָכֶם בִּנְקוֹר לָכֶם כָּל־עֵין יָמִין
.Iſrael omni ſuper † opprobrium illud ponámque
וְשַׂמְתִּיהָ[e] חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
nobis Remitte ‡ :Iabes ſeniores eum ad Dixerúntque
3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זִקְנֵי יָבֵישׁ הֶרֶף[f] לָנוּ

‖ altior
* eſt ſimilis
[n] רָאָה
‖ clamauerunt
[o] רוּעַ
[p] חָיָה
legem
[q] יָנַח
coram Domino.
* quemlibet
* impii
[a] בָּזָה
‡ munera:
[b] הָיָה
[c] עָלָה
[d] חָנָה
contra
* Percute nobiſcum
* percutiam fœdus vobiſcum
‖ dextri lateris:
† in
[e] שׂוּם
‡ Concede
[f] רָפָה

ſep-

Digitized by Google

terminum omnem in nuncios mittemus & , dies ſeptem
שִׁבְעַת יָמִים וְנִשְׁלְחָה מַלְאָכִים בְּכֹל גְּבוּל
. te ad egrediemur & ,nos ſaluans ‡ non ſi & :Iſrael
יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ׃
ſunt locuti & ,Saul Ghibhah legati Veneruntque
4 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ
populus omnis leuauerunt & :populi auribus in verba
הַדְּבָרִים בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם
veniens Saul ecce Et .fleuerunt & , ſuam vocem
5 אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וְהִנֵּה שָׁאוּל בָּא
‡ Quid : Saul dixit & .agro ex boues ‡ poſt
אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מַה־
virorum verba ei narrauerunt & ¶flebunt quia ,populo
לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי
Saul ſuper Dei ſpiritus proſperauit Et .Iabes
6 יָבֵישׁ׃ וַתִּצְלַח רוּחַ־אֱלֹהִים עַל־שָׁאוּל
eius naſus ¶ eſt iratus & hæc verba ipſum audiendo in
בְּשָׁמְעוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ
miſit & illud truncauit & , boum iugum Cepitque ‖ .valde
7 מְאֹד׃ וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ וַיְשַׁלַּח
:dicendo ,legatorum manu in † Iſrael terminum omnem in
בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים לֵאמֹר
;Semuel poſt & ,Saul poſt exiens ipſe ‡ non Qui
אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחַר שְׁמוּאֵל
ſuper Domini pauor cecidit & .eius boui ‡ fiet ſic
כֹּה יֵעָשֶׂה לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה עַל־
eos viſitauit Et .vnus vir tanquam ſunt egreſſi &,populum
8 הָעָם וַיֵּצְאוּ כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיִּפְקְדֵם
trecenta Iſrael filii fuerunt & : Bezech in
בְּבָזֶק וַיִּהְיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
Dixeruntque .millia triginta Iehudah vir & ,millia
9 אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַיֹּאמְרוּ
Iabes viro ❧ dicetis Sic :venientibus legatis
לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבֵישׁ
incaleſcendo in † ,ſalus vobis erit Cras : Ghilhad
גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָּכֶם תְּשׁוּעָה בְּחֹם
viris nunciauerunt & ❧ legati ‡ venerunt & .Solem
הַשָּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לְאַנְשֵׁי
‖ Cras :Iabes viri dixerunt Et ,ſunt lætatique :Iabes
10 יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי יָבֵישׁ מָחָר
exi-

fuerit qui ſeruet
g יֶשַׁע
nunciis in
h נָשָׂא
venebit
i בָּכָה
‡ boues ‡ eſt
flent ¶
tranſiuit
cùm audiſſet
❧ furore
k חָרָה
‖ Tulitque par boum, & in fruſta concidit
† per manum nunciorum,
‡ exierit
‡ bobus
l נָפַל
accidit
viri
m מֵאָה
nuncii qui venerant
❧ viris
† cùm incaluerit Sol,
‡ nuncii,
בחום
ק
חֻמָּם
‖ Mane

Digitized by Google

bonum ‡omne iuxta nobis facietis & , vos ad exibimus ‡quod bonū eſt
נֵצֵא אֲלֵיכֶם ° וַעֲשִׂיתֶם לָּנוּ כְּכָל־הַטּוֹב עָשָׂה °
diſpoſuit & ,craſtino à * fuit Et .veſtris oculis in ° in
11 בְּעֵינֵיכֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם
ſunt ingreſſi & ,capita tria * populum Saul
שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ † caſtrorum in vigilia matutina.
percuſſerunt & ‡matutini cuſtodia in caſtrametationis † medium in
בְתוֹךְ־הַמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר p וַיַּכּוּ נָכָה p
reſidui ‡ , fuit & :diem incaleſcere ‡ vſque Hammon חָמַם q
אֶת־עַמּוֹן עַד־q חֹם הַיּוֹם וַיְהִי הַנִּשְׁאָרִים ‡ dum incaleſceret dies,
.pariter duo eis in * remanſerunt non , ſunt diſperſi & ‡qui remanſerant
r וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאֲרוּ־בָם a שְׁנַיִם יָחַד׃ הָיָה פוּץ r
Saul ,dicens ‖ Quis :Semuel ad populus Dixitque ° ex
12 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל שָׁנָה a
.eos faciemus mori & ,viros date ſ nos ſuper regnabit
יִמְלֹךְ עָלֵינוּ תְּנוּ הָאֲנָשִׁים וּנְמִיתֵם׃ ‖ eſt qui dicit, Num
:hac die in vir † morietur Non :Saul Dixitque ‡ quiſquam
13 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לֹא־יוּמַת אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה
.Iſrael in ſalutem Dominus fecit hodie quia
כִּי הַיּוֹם עָשָׂה־יְהוָה b תְּשׁוּעָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ יָשַׁע b
eamus & ,Venite : populum ad Semuel Dixitque
14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה
abierunt Et .regnum ibi innouemus & : Ghilgal in
15 הַגִּלְגָּל וּנְחַדֵּשׁ שָׁם הַמְּלוּכָה׃ וַיֵּלְכוּ
Saul ibi fecerunt regnare & ,Ghilgal in populus omnis
כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ שָׁם אֶת־שָׁאוּל
victimas ibi ſacrificauerunt & ,Ghilgal in Domini facies ad coram Domino
לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זְבָחִים
omnes & ,Saul ibi eſt lætatus & :Domini facies ad pacificas coram Domino.
שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל־
.valdè vſque Iſrael viri vehementiſſimè.
אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד׃

CAP. XII. יב

Ecce :Iſrael vniuerſum ad Semuel dixit Et
1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה
,mihi dixiſtis quæ omnibus in veſtra voce in audiui vocem veſtram
שָׁמַעְתִּי c בְקֹלְכֶם לְכֹל אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי קוֹל c
rex ecce nunc Et .regem vos ſuper feci regnare &
2 וָאַמְלִךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ

am-

Digitized by Google

mei filii & ;incanui & ,ſenui ego & :veſtras facies ad ambulans ‡
מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי זָקַנְתִּי[d] וָשַׂבְתִּי וּבָנַי
veſtras facies ad ‡ ambulaui ego & :vobiſcum ‡ ipſi ecce
הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם
: ego * Ecce .hanc diem ad vſque mea adoleſcentia ab
מִנְּעֻרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ הִנְנִי 3
,eius Vncto ‖ coram & ; Domino coram me in reſpondete
עֲנוּ בִי נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־
& ,acceperim cuius ‡ aſinum & ,ceperim cuius ‡ bouem †
שׁוֹר ׀ מִי לָקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקַחְתִּי וְאֶת־
manu de & ,contriuerim quem ,oppreſſerim quem *
מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד־
: eo in † meos oculos occultauerim & ;propitiationem ceperim cuius ‖
מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאַעְלִים עֵינַי בּוֹ
nec ,nos oppreſſiſti ‡ Non :dixerunt Et .vobis reſtituam &
וְאָשִׁיב[e] לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא 4
.quippiam viri * manu de cepiſti ‡ neque ,nos contriuiſti
רַצּוֹתָנוּ[f] וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃
teſtis & ,vos in † Dominus ‖ Teſtis :eos ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה בָּכֶם וְעֵד 5
mea manu in inueneritis non quòd ; hac die eius Vnctus ‡
מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם בְּיָדִי
ad Samuel Dixitque .Teſtis :dixit & .quippiam
מְאוּמָה וַיֹּאמֶר[g] עֵד׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־ 6
& ,Moſch fecit * qui ,‡ Dominus : populum
הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־
terra de veſtros patres fecit aſcendere qui & ,Aharon
אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ
vobiſcum diiudicer & ‖ ,ſtate nunc Et .Aegypti
מִצְרָיִם׃ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם 7
quas ,Domini iuſtitiis omnibus cum Domini facies ad
לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־
.veſtris patribus cum & ,vobiſcum fecit
עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃
clamauerunt & ,Aegyptum * Iahacob eſſet ingreſſus Cum
כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרָיִם וַיִּזְעֲקוּ 8
,Moſch Dominus miſitque :Dominum ad veſtri patres
אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
,Aegypto ex veſtros patres eduxerunt & ; Aharon &
וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרָיִם

‡ graditur coram vobis:
שׁוּב d
‡ ſunt
‡ coram vobis
* adſum :
teſtificamini contra
‖ Chriſto
† virum
‡ cuiuſquam tulerim,
‡ cuiuſquam
* cuiquam vim intulerim,
quenquam
‖ cuiuſquam tulerim pretium,
† ab
‡ vim intuliſti nobis,
‡ tuliſti
שׁוּב e
* cuiuſquam
רָצַץ f
‖ eſt
† aduerſus
‡ Chriſtus
עוּד g
‡ eſt
* magnificauit
‖ vt
coram Domino de
* in

&

sunt obliti Et . isto loco in eos fecerunt habitare & [h]
9 וַיּשִׁיבוּם[h] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁכְּחוּ יָשַׁב
Siſera manu in eos vendidit & , sui Dei Domini tradidit
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא
manu in & , Peliſtim manu in & , Chaſor militia principis
שַׂר־צְבָא חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד cum eis.
Clamaueruntque eos in pugnauerunt & , Moab regis
10 מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָּם׃ וַיִּזְעֲקוּ
dereliquimus quia , Peccauimus : dixerunt ac , Dominum ad
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ ויאמרו
& , Behalim ſeruiuimus & , Dominum ק
אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־
, noſtrorum inimicorum manu de nos libera nunc & : Haſtharoth
הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ נָצַל [a]
& , Ierubahal Dominus Miſitque . tibi ſeruiemus &
11 וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־
vos eruitque ; Semuel & , Iphtach & , Bedan
בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֶתְכֶם
, confidenter habitaſtis & , circuitu à veſtrorum inimicorum manu de vndique.
מִיַּד אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶּטַח׃
venit Hammon filiorum rex Nachas quòd vidiſtis Et
12 וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא
regnabit rex ſed , Nequaquam , mihi dixiſtis & , vos ſuper contra
עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ * erat.
nunc Et . * veſter rex veſter Deus Dominus & nos ſuper
13 עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַלְכְּכֶם׃ וְעַתָּה
dedit ecce & : petiiſtis quem , elegiſtis quem rex ecce poſuit
הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאֶלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן
timueritis Si . regem vos ſuper Dominus
14 יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ אִם־תִּירְאוּ אֶת־
non & , eius voce in audieritis atque , ei ſerueritis & , Dominum vocem ‡ exaſperaueritis ‡ ambulabitis tū
יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא
‡ vos etiam eritis * & , Domini os irritaueritis ‡ מָרָה [b]
תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וִהְיִתֶם[c] גַּם־אַתֶּם חָיָה [c]
Dominum poſt , vos ſuper regnabit qui , rex etiam & ‖ ‖ tum
וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר יְהוָה † vocem
, Domini voce in † audieritis non ſi Et . veſtrum Deum
15 אֱלֹהֵיכֶם׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה
Domini manus erit & , Domini os irritaueritis & ‡ ‡ ſed exaſperaueritis
וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה

& ‡

Digitized by Google

‡ contra — ,ſtate nunc Etiam .veſtros patres in ‡ & ,vos in ‡

בָּכֶם וּבַאֲבֹתֵיכֶם ׃ גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ 16

* rem grandem hanc, quam ‖ facit — faciens ‖ Dominus quod ,hoc magnum verbum * videte &

וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה

† frumentacea, eſt — ?hodie frumentorum † meſſis Nonne .veſtris oculis in

חִנֵּט [d] — לְעֵינֵיכֶם ׃ הֲלוֹא קְצִיר־חִטִּים הַיּוֹם 17

‡ tonitrua, — : pluuiam & voces ‡ dabit & ,Dominum ad inuocabo

יָדַע [e] — אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת וּמָטָר

quod , ‡ multum veſtrum malum quòd videte & , ſcitote &

רָאָה [f] — וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר

‡ eſt — .regem vobis petendo ,Domini oculis in feciſtis

עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאוֹל לָכֶם מֶלֶךְ ׃

Dominus deditque ;Dominum ad Semuel clamauit Et

וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה 18

tonitrua, — populus omnis timuit & illa die in pluuiam & , voces

קֹלֹת וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָל־הָעָם

Dixeruntque .Semuel & ,Dominum valde

מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל ׃ וַיֹּאמְרוּ 19

tuis ſeruis pro Ora :Semuel ad populus omnis

כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ

addidimus quia ;moriamur non vt ,tuum Deum Dominum ad

אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאַל־נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ

‖ vt peteremus — .regem nobis petendum ad ‖ ,malum noſtris peccatis omnibus ſuper

עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל לָנוּ מֶלֶךְ ׃

; timeatis Ne :populum ad Semuel Dixitque

וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ 20

veruntamen : hoc . malum omne feciſtis vos

אַתֶּם עֲשִׂיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ

† rego Domini, ſed ſeruite — Domino ſeruietis & . Dominum poſt † à declinetis ne

אַל־תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה

* (inquam) idola declinabitis, — poſt quia ,declinetis * non Et .veſtro corde toto in

בְּכָל־לְבַבְכֶם ׃ וְלֹא תָּסוּרוּ כִּי אַחֲרֵי 21

תֹּהוּ [a] — vanitas quia ,eruent nec ,proderunt non quæ , vana

נָצַל [b] — הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ

* ſunt. — Dominus derelinquet non Quoniam . ipſa *

נָטַשׁ [c] — הֵמָּה ׃ כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־ 22

‖ iurauit — voluit ‖ quia magnum ſuum nomen propter ſuum populum

יָאַל [d] — עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל

† non derelinquam vos: — : † ego Etiam .populum in ſibi vos facere Dominus

יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם ׃ גַּם אָנֹכִי 23

abſit

Digitized by Google

orare ceſſando à ‡ ,Domino peccando à ‡ mihi abſit
חלילה לי מחטא ליהוה מחדל להתפלל
.recta & bona via in vos doceboque : vobis pro
בעדכם והוריתי אתכם בדרך הטובה והישרה ׃
ei ſeruite & ,Dominum timete Veruntamen
24 אך יראו את־יהוה ועבדתם אתו
quòd videte quia :veſtro corde toto in veritate in
באמת בכל־לבבכם כי ראו את אשר
:malefeceritis malefaciendo ſi Et .vobiſcum fecit magnificè
25 הגדל עמכם ׃ ואם־הרע תרעו
.peribitis .veſter rex etiam ,vos etiam
גם־אתם גם־מלככם תספו ׃

‡ vt peccem ‡ vt ceſſem
viam bonam & rectam.
[e] ישר
[f] ירא
[g] אמן
[h] ראה
[i] רוע
[k] ספה

CAP. XIII. יג

annis duobus & ipſum regnando in ‡ ,Saul † anni filius *
1 בן־שנה שאול במלכו ושתי שנים
Saul ſibi elegit Et .Iſrael ſuper regnauit
2 מלך על־ישראל ׃ ויבחר־לו שאול
Saul cum fuerunt & :Iſrael ex millia tria
שלשת אלפים מישראל ויהיו עם־שאול
mille & ;Bethel monte in & ,Michmas in millia duo
אלפים במכמש ובהר בית־אל ואלף
reſiduum & ; Biniamin Ghibhah in Ionathan cum fuerunt
היו עם־יונתן בגבעת בנימין ויתר
percuſſit Et .ſua tentoria ‡ in virum dimiſit populi
3 העם שלח איש לאהליו ׃ ויך
Ghebah in * qui ,Peliſtim præſidem Ionathan
יונתן את נציב פלשתים אשר בגבע
omni in tuba in clanxit Saul & : Peliſtim audierunt &
וישמעו פלשתים ושאול תקע בשופר בכל־
Iſrael omnis Et .Hebræi Audiant :dicendo ,terra
4 הארץ לאמר ישמעו העברים ׃ וכל־ישראל
præſidem Saul Percuſſit :dicendo ,audierunt
שמעו לאמר הכה שאול את־נציב
:Peliſtim in Iſrael fœtuit etiam & ,Peliſtim
פלשתים וגם־נבאש ישראל בפלשתים
Peliſtim Et .Ghilghal in Saul poſt populus ſunt acciti &
5 ויצעקו העם אחרי שאול הגלגל ׃ ופלשתים
triginta ,Iſrael cum pugnandum ad ſunt collecti
נאספו להלחם עם־ישראל שלשים
mil-

* Veluti erat innocens ‡ quando regnauit:
[l] שנה
[m] חיה
vnumquemque ‡ tabernacula
[n] נכה
* erat
per totam terram,
abominatus eſt
congregati
congregati

populus & ,equitum millia ſex & ,currus millia
אֶלֶף רֶכֶב וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם
,aſcenderunt & :multitudine in maris labium ſuper † quæ arena ſicut
כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ
.Beth-auen orientem ad ,Michmas in ſunt caſtrametati &
וַיַּחֲנוּ בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית אָוֶן
erat coarctatus quia ,ſibi ‡ anguſtia quod viderunt Iſrael vir ‡ Et
וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צַר־לוֹ כִּי נִגַּשׂ 6
,ſpeluncis in populus ſe abſconderunt & :populus
הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת
.ciſternis in & turribus in & ,petris in & ,munitionibus in &
וּבַחֲוָחִים וּבַסְּלָעִים וּבַצְּרִחִים וּבַבֹּרוֹת׃
:Ghilhad & ,Gad terram *Iarden tranſierunt Hebræi Et
וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד 7
intremuerunt *populus omnis & ,Ghilghal in ipſe ‖ adhuc Saul &
וְשָׁאוּל עוֹדֶנּוּ בַגִּלְגָּל וְכָל־הָעָם חָרְדוּ
dies ſeptem expectauit Et ,eum poſt
אַחֲרָיו׃ וַיּוֹחֶל שִׁבְעַת יָמִים 8
Semuel venit non & ,Semuel *quod ſtatutum tempus ad
לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר שְׁמוּאֵל וְלֹא־בָא שְׁמוּאֵל
.eo deſuper ‖ populus eſt diſperſus & ,Ghilghal in
הַגִּלְגָּל וַיָּפֶץ הָעָם מֵעָלָיו׃
:pacifica & ,aſcenſionem ‖ me ad facite Accedere :Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַגִּשׁוּ אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים 9
facere aſcendere eum cōplere vt ‡ ,fuit Et .aſcenſionem fecit aſcendere † &
וַיַּעַל הָעֹלָה׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְהַעֲלוֹת 10
Saul eſt egreſſus & ;venit Semuel ecce & ,aſcenſionem
הָעֹלָה וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל
Quid :Semuel dixit Et .ei benedicendum ‡ ad eius occurſum in
לִקְרָאתוֹ לְבָרְכוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל מֶה 11
diſpergebatur quod vidi Quia :Saul Dixitque ? feciſti
עָשִׂיתָ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי־רָאִיתִי כִּי־נָפַץ
ſtatutum tempus ad veniebas non tu & ,me deſuper *populus
הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־בָאתָ לַמּוֹעֵד
.Michmas collecti ‡ Peliſtim & :dierum
הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֶאֱסָפִים מִכְמָשׂ׃
,Ghilgal in me ad Peliſtim deſcendent Nunc :dixi Et
וָאֹמַר עַתָּה יֵרְדוּ פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל 12
feci aſcendere & ,mihi feci vim ‡ & ,oraui non Domini facies † &
וּפְנֵי יְהוָה לֹא חִלִּיתִי וָאֶתְאַפַּק וָאַעֲלֶה

currum. † eſt iuxta, litus
שָׂפָה o
רֶכֶב p
עָלָה q
חָנָה r
‡ viri ‡ eſſet
רָאָה s
צוּר t
* in
‖ erat
* moti ſunt
ſecundum
ויוחל p
יחל v
יעד x
* deerat
‖ ab
פוץ y
Afferte
‖ holocauſtum,
נגשׁ a
† obtuliſti holocauſtum,
‡ cum compleſſet offerre holocauſtum.
עלה b
כלה c
‡ ſalutandum eum.
עשה d
ראה e
* à
‡ congregati erant in
† faciem
‡ roboraui me & obtuli holo-

aſ- o

Digitized by Google

,Saul ad Semuel dixit Et .aſcenſionem | cautum.
13 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הָעֹלָה׃ | חָלָה [f]
,tui Dei Domini præceptum ſeruaſti non est factus Stultus ‡ | ‡ Stultè egiſti:
נִסְכָּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
Dominus ſtabilierat nunc quia * ;tibi præcepit quod | * vtique
אֲשֶׁר [g] צִוָּךְ כִּי עַתָּה [h] הֵכִין יְהוָה אֶת־ | צוה [g]
.ſeculum in vſque Iſrael ad ‖ tuum regnum | כון [h]
מַמְלַכְתְּךָ אֶל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ | ‖ ſuper
Dominus quæſiuit ;ſtabit non tuum regnum nunc Et
14 וְעַתָּה מַמְלַכְתְּךָ לֹא־תָקוּם בִּקֵּשׁ יְהוָה
ducem in Dominus ei præcepit & , ſuum cor ſecundum virum ſibi | vt ſit dux
לוֹ אִישׁ כִּלְבָבוֹ וַיְצַוֵּהוּ יְהוָה לְנָגִיד
tibi præcepit quod ſeruaſti non quia ;ſuum populum ſuper
עַל־עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת אֲשֶׁר־צִוְּךָ
Ghilgal de aſcendit & ,Semuel ſurrexit Et . .Dominus
15 יְהוָה׃ [i] וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיַּעַל מִן־הַגִּלְגָּל | קום [i]
,populum Saul viſitauit & :Biniamin Ghibhah in | recenſuit
גִּבְעַת בִּנְיָמִן וַיִּפְקֹד שָׁאוּל אֶת־הָעָם
.viros ſexcentos fermè ſecum inuentos | qui inueniebatur
הַנִּמְצְאִים עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ | מאה [k]
,eis cum inuentus † populus & ,eius filius Ionathan & ,Saul Et | † qui eſt
16 וְשָׁאוּל וְיוֹנָתָן בְּנוֹ וְהָעָם הַנִּמְצָא עִמָּם
ſunt caſtrametati Peliſtim & ;Biniamin Ghebah in ſedentes | manebant
יֹשְׁבִים בְּגֶבַע בִּנְיָמִן וּפְלִשְׁתִּים [l] חָנוּ | חנה [l]
caſtrametatione è corrumpens eſt egreſſus Et .Michmas in | vaſtator ex caſtris
בְּמִכְמָשׂ׃ וַיֵּצֵא הַמַּשְׁחִית מִמַּחֲנֵה
17 reſpiciebat vnum caput :capitibus tribus † Peliſtim | † cum
פְלִשְׁתִּים שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים הָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה
caput Et .Suhal terram ad , Ophrah viam ad
אֶל־דֶּרֶךְ עָפְרָה אֶל־אֶרֶץ שׁוּעָל׃ וְהָרֹאשׁ
18 vnum ‖ caput & :Beth-choron viam * reſpiciebat vnum ‡ | ‡ aliud * ad ‖ aliud vertebat ſe ad
אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ בֵּית חֹרוֹן וְהָרֹאשׁ אֶחָד | † quæ reſpicit contra
Sebohim ‡ vallem ſuper proſpicientem † termini viam reſpiciebat | ‡ regulorum ſiue baſiliſcorum
יִפְנֶה דֶּרֶךְ הַגְּבוּל הַנִּשְׁקָף עַל־גֵּי [m] הַצְּבֹעִים | גיא [m]
inueniebatur non faber Et .deſertum ad
19 הַמִּדְבָּרָה׃ וְחָרָשׁ לֹא יִמָּצֵא
fortè Ne , Peliſtim dixerant quia ,Iſrael terra tota in | אמרו
בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי־אָמַר פְּלִשְׁתִּים פֶּן | ק
.lanceam aut gladium hebræi faciant
יַעֲשׂוּ [n] הָעִבְרִים חֶרֶב אוֹ חֲנִית׃ | עשה [n]

De.

|| vt acueret vnuſquiſque
ᵃcuendum ad || ,Peliſtim ad Iſrael omnis Deſcendebántque
חֶרֶשׁ [o] — וַיֵּרְדוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים לִלְטוֹשׁ 20
& ,ſuum ligonem & ,ſuum vomerem vir
אֵת [p] — אִישׁ אֶת־ [o] מַחֲרַשְׁתּוֹ וְאֶת־[p] אֵתוֹ וְאֶת־
‡ ſarculum
lima erat Et .ſuum ſeſſorium ‡ & , ſuam ſecurim
acuendum — קַרְדֻּמּוֹ וְאֵת מַחֲרֵשָׁתוֹ׃ וְהָיְתָה הַפְּצִירָה 21
,tridentibus & ,ligonibus & ,vomeribus ora (habens)
פִים לַמַּחֲרֵשֹׁת וְלָאֵתִים וְלִשְׁלֹשׁ קִלְּשׁוֹן
.ſtimulum ſtatuendum ad & , ſecuribus &
יַצֵּב [q] — וּלְהַקַּרְדֻּמִּים [q] וּלְהַצִּיב הַדָּרְבָן׃
lancea & ,gladius eſt repertus non & . . . ,prœlii die in fuit Et
וְהָיָה בְּיוֹם מִלְחֶמֶת וְלֹא נִמְצָא חֶרֶב וַחֲנִית 22
‡ erat
cum & , Saul cum ‡ qui populi omnis manu in
בְּיַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־
|| tantùm
.eius filio Ionathan & ,Saul ipſi eſt repertus & || :Ionathan
יוֹנָתָן וַתִּמָּצֵא לְשָׁאוּל וּלְיוֹנָתָן בְּנוֹ׃
† vt tráſiretvltra
.Michmas tranſitum ad † ·Peliſtim præfectus eſt egreſſus Et
יָצָא [a] — וַיֵּצֵא [a] מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֶל־מַעֲבַר מִכְמָשׂ׃ 23

CAP. XIIII. יד

ad Saul filius Ionathan dixit & . ,dies Fuitque
וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־ 1
* armigerum ſuum: Veni, || præfectum † qui eſt trans locum iſtum,
ſtationem || ad tranſeamus & ,Ito :ſua vaſa ferentem * puerum
הַנַּעַר נֹשֵׂא [b] כֵלָיו לְכָה וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב
כָּלָה [b]
.Indicauit non ſuo patri & iſto tranſitu qua † Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַלָּז וּלְאָבִיו לֹא הִגִּיד׃
נֶגֶר [c]
malogranato ſub Ghibhah extremo in ſedens ‡ Saul Et
‡ manebat
וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב [d] בִּקְצֵה הַגִּבְעָה תַּחַת הָרִמּוֹן 2
קָצָה [d]
ſexcenti fermè || ,ſecum * qui populus & :Mighron in ‡ quod
‡ eſt * erat || erant
אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ [c] כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת
,Ichabod fratris Achitub filius Achiah Et .viri
מֵאָה [e] — אִישׁ׃ וַאֲחִיָּה בֶן־אֲחִטוּב אֲחִי אִי־כָבוֹד 3
portabat
portans Siloh in Domini ſacerdos ,Heli filii , Pinechas filii
בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־עֵלִי כֹּהֵן יְהוָה בְּשִׁלוֹ נֹשֵׂא
.Ionathan abiiſſet quòd ſciebat non populus & : Ephod
אֵפוֹד וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הָלַךְ יוֹנָתָן׃
per quos
tranſire Ionathan quærebat quibus ,tranſitus inter
וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר 4
‡ ad præfectum * erat || in
,inde tranſitu à || petræ dens * , Peliſtim ſtationem ſuper
שֵׁן [f] — עַל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים [f] שֵׁן־הַסֶּלַע מֵהָעֵבֶר מִזֶּה

,Boſes † vnius nomen & : inde tranſitu à ‖ petræ dens &
וְשֵׁן־הַסֶּלַע מֵהָעֵבֶר מִזֶּה וְשֵׁם הָאֶחָד בּוֹצֵץ
ſtatio vnius Dentis * .Seneh ‡ vnius † nomen &
5 וְשֵׁם הָאֶחָד סֶנֶּה׃ הַשֵּׁן הָאֶחָד מָצוּק
.Gheuan contra meridie à vnius ‖ & ,Michmas contra aquilone ab
מִצָּפוֹן מוּל מִכְמָשׂ וְהָאֶחָד מִנֶּגֶב מוּל גָּבַע׃
,iu ſua vaſa ferentem † puerum ad Ionathan Dixitque
6 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה
forte ;iſtorum incircunciſorum ſtationem ‡ ad tranſeamus &
וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה אוּלַי
reſtrictio ‖ Domino * non quia nobis ‡ Dominus faciet
יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין לַיהוָה מַעְצוֹר
,pauco in ‡ vel ,multo in † ſeruandi
לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בִמְעָט׃
*quod omne Fac eſtus vaſa ferens ‡ ei Dixitque
7 וַיֹּאמֶר לוֹ נֹשֵׂא כֵלָיו עֲשֵׂה כָּל־אֲשֶׁר
.tuum cor ſecundum tecum ego ‖ ecce ,tibi diuerte :tuo corde in
בִּלְבָבֶךָ נְטֵה לָךְ הִנְנִי עִמְּךָ כִּלְבָבֶךָ׃
ad tranſeuntes † nos Ecce :Ionathan Dixitque
8 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל־
,eos ad ‡ nos manifeſtabimus & ,viros
הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם׃
nos attingere uſque ,Silete ‡ :nos ad dixerunt ita Si
9 אִם־כֹּה יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דֹּמּוּ עַד־הַגִּיעֵנוּ
.eos ad aſcendamus non & ;nos ſubter * ſtemus & , vos ad
אֲלֵיכֶם וְעָמַדְנוּ תַחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם׃
,aſcendamus & ,nos ad Aſcendite :dixerint ſic ſi Et
10 וְאִם־כֹּה יֹאמְרוּ עֲלוּ עָלֵינוּ וְעָלִינוּ
.ſignum nobis hoc & :noſtra manu in Dominus eos dedit ‖ quia
כִּי־נְתָנָם יְהוָה בְּיָדֵנוּ וְזֶה־לָּנוּ הָאוֹת׃
dixeruntque .Peliſtim ſtationem ad ‡ ipſi ambo ſunt reuelati Et †
11 וַיִּגָּלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ
foraminibus de egredientes ‡ Hebræi Ecce : Peliſtim
פְלִשְׁתִּים הִנֵּה עִבְרִים יֹצְאִים מִן־הַחֹרִים
ſtationis † viri reſponderunt ‖ Et ,ibi latitarant quibus *
12 אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ־שָׁם׃ וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי הַמַּצָּבָה
Aſcendite :dixerunt & ;eius vaſa ferente cum ‡ & , Ionathan cum
אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמְרוּ עֲלוּ
Ionathan dixitque .verbum ‡ vos faciemus ſcire & ,nos ad
אֵלֵינוּ וְנוֹדִיעָה אֶתְכֶם דָּבָר וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן
* ad

‖ in † Intuens
‡ alterius
‡ rubus.
* Dens vnus ſtabat
צוק
Paler
† armigerum ſuum: Veni.
כלה [i]
ילך
‡ præfectum
יצב [k]
‡ ſalutem per nos, * eſt
‖ prohibitio
† cum multis,
‡ in paucis
נטע [l]
‡ armiger ſuum
* eſt
iſtum
† tranſeuntes
‡ eis.
גלה [m]
‡ Expectate donec attingamus
דמם [n]
נגע [o]
* in loco noſtro,
עלה [p]
‖ tradidit
† Apparuerunt autem
‡ præfecto
‡ egrediuntur
חור [q]
* in quibus ſe abſconderent.
‖ locuti ſunt
† præfecti ad
ענה [r]
‡ armigerum
‡ rem.
ידע [s]

Digitized by Google

* armigerum ſuum:
eos tradidit quia ,me poſt Aſcende *ſuum vaſa ferentem* * ad
אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו עֲלֵה אַחֲרַי כִּי־נְתָנָם
ſuper Ionathan aſcendit Et .Iſrael manu in Dominus
יְהוָה בְּיַד יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַל יוֹנָתָן עַל־ 13

‡ armiger eius
:eum poſt *eius vaſa ferens* ‡ & ,ſuis pedibus *ſuper* & ,ſuis manibus
יָדָיו וְעַל־רַגְלָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו אַחֲרָיו

* coram
‖ armigero eius interficiente
interficientis eius vaſa ferens is ‖ & ,Ionathan *facies ad* * ceciderunt &
a מות
וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו מְמוֹתֵת
b נכה
quia ,prima plaga fuit Et .eum poſt
אַחֲרָיו׃ וַתְּהִי הַמַּכָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר 14

† armiger eius
‡ ſpatio medio iugeris
‡ caſtris,
,virorum viginti fere ,*eius vaſa ferens* † & ,Ionathan percuſſit
הִכָּה יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו כְּעֶשְׂרִים אִישׁ
c חצה
pauor fuit Et .agri *iugeri ſulci medio* ‡ in quaſi
d היה
כְּבַחֲצִי מַעֲנָה צֶמֶד שָׂדֶה׃ וַתְּהִי חֲרָדָה 15

* præfectus & vaſtator
ſtatio * ;populo omni in & ,agro in *caſtrametatione* ‡ in
e יצב
בַמַּחֲנֶה בַשָּׂדֶה וּבְכָל־הָעָם הַמַּצָּב
‖ pauore grādi.
,terra eſt commota & ;ipſi etiam ,expauerunt *corruptor* &
וְהַמַּשְׁחִית חָרְדוּ גַּם־הֵמָּה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ
ſpeculatores reſpexerunt Et .*Dei trepidationem* ‖in fuit &
f ראה
וַתְּהִי לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים׃ וַיִּרְאוּ הַצֹּפִים 16
g צפה

† multitudo
‡ frangebatur.
,diſſoluebatur *tumultus* † ecce & ,Biniamin Ghibhah in Saul
לְשָׁאוּל בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְהִנֵּה הֶהָמוֹן נָמוֹג
populum ad Saul Dixitque .*quaſſari* ‡ & ,abibat &
וַיֵּלֶךְ וַהֲלֹם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לָעָם 17

‡ erat
* Numerate
‖ nobis. & recenſuerunt,
† erat
‡ armiger
.*nobiſcum* ‖ ex ierit quis ,videte & ,nunc *Viſitate* * :ſecum ‡ qui
אֲשֶׁר אִתּוֹ פִּקְדוּ־נָא וּרְאוּ מִי הָלַךְ מֵעִמָּנוּ
.eius *vaſa ferens* ‡ ,Ionathan † non ecce & , *viſitauerunt* &
וַיִּפְקְדוּ וְהִנֵּה אֵין יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו׃

‡ Applica
.Dei arcam *accedere Fac* ‡ :Achiiah ad Saul Dixitque
h נגש
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַאֲחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים 18
* cum filiis
filii & * illa die in Dei arca erat quia
כִּי־הָיָה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי
ad Saul loquebatur adhuc ,fuit Et .Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עַד דִּבֶּר שָׁאוּל אֶל־ 19

multitudo quæ erat in caſtris
ibat & ,Peliſtim *caſtrametatione in quæ turba* & ,ſacerdotem
הַכֹּהֵן וְהֶהָמוֹן אֲשֶׁר בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיֵּלֶךְ
:ſacerdotem ad Saul Dixitque .multiplicabatur & , eundo
הָלוֹךְ וָרָב ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַכֹּהֵן
i רבב
congregatus
omnis & ,Saul eſt *accitus* Et .tuam manum Recollige
אֱסֹף יָדֶךָ׃ וַיִּזָּעֵק שָׁאוּל וְכָל־ 20

Digitized by Google

ecce & ;prœlium ad vſque venerunt & ,ſecum ‡ qui populus — ‡ erat
העם אשר אתו ויבאו עד־המלחמה והנה
magna contritio ,ſuum proximum in viri gladius erat — vniuſcuiuſque
היתה חרב איש ברעהו מהומה גדולה — [k] הים
heri ſicut ‖ velitatis * fuerant ‡ Hebræi Et .valde — ‡ qui * cum ‖ ab † & ‡ caſtra per circuitum,
21 מאד׃ והעברים היו לפלשתים כאתמול
caſtrametationem ‡ in eis cum aſcenderant qui , nudiuſtertius †
שלשום אשר עלו עמם במחנה
* qui Iſrael cum exiſtendum ad , ‡ ipſi etiam & : ircum — ‡ reuerſi ſunt, vt eſſent * erant
סביב וגם־המה להיות עם־ישראל אשר
Iſrael vir omnis ‖ Et .Ionathan & ,Saul cum — ‖ omnes viri
22 עם־שאול ויונתן׃ וכל איש ישראל
quod audierunt ,Ephraim monte in latitantes † — † qui abſconderant ſe
המתחבאים בהר־אפרים שמעו כי
illos poſt ipſi etiam adhæſerunt ,& ;Peliſtim fugerent — perſecuti ſunt
נסו פלשתים וידבקו גם־המה אחריהם — [l] נום
illa die in Dominus ſeruauit Et .prœlio in
23 במלחמה׃ ויושע יהוה ביום ההוא — [m] ושע
.Bethauen tranſiit bellum & :Iſrael — bellatores traduxerunt
את־ישראל והמלחמה עברה את־בית און׃
adiurauerat & illa die in exigebatur Iſrael vir Et — coarctatus erat
24 ואיש־ישראל נגש ביום ההוא ויאל — [n] יאל
qui ,vir Maledictus :dicendo , populum Saul
שאול את־העם לאמר ארור האיש אשר־
.meis inimicis de vlciſcar vt ,veſperam ad vſque panem comederit
יאכל לחם עד־הערב ונקמתי מאיבי
.panem populus omnis guſtauit non & — * populus terræ
ולא־טעם כל־העם לחם׃ — [o] בוא
mel eratque ;ſiluam in venerunt terra * omnis Et
25 וכל־הארץ באו ביער ויהי דבש — [p] היה ‖ in ſuperficie
in populus eſt ingreſſus Et .agri facies ſuper ‖
26 על־פני השדה׃ ויבא העם אל־ — [q] פנה
faciens ‡ attingere non & , mellis ambulatio † ecce & ; ſiluam — † decurrebat mel, ‡ fecit
היער והנה הלך דבש ואין־משיג — [r] נשג
populus timebat quia ,ſuum os ad ſuam manum
ידו אל־פיו כי־ירא העם את־ — [a] פה
adiurando in audierat non Ionathan Et .iuramentum — quando adiurauit pater ſuus * virgæ,
27 השבעה׃ ויונתן לא־שמע בהשביע — [b] קצה
extenſionis * extremitatem miſitque ;populum ſuum patrem
אביו את־העם וישלח את־קצה המטה — [c] נטה

Digitized by Google

‖ erat ‖ illuminati ſunt
d רְאָה
ותארנה
ק
e עָנָה
defecit
f עוּף
populū terræ.
g אוֹר
Quanto magis ſi
* ſpoliis ‖ quæ
† nunc, nónne
h נָכָה
‡ vſque
‡ diuertit
ויעש
ק
* ſpolia, & tulerunt oues, & boues,
השלל
ק
‖ cum
i עָשָׂה
k לָקַח
l נָגַד
† peccant
m גָּלַל
n פּוּץ
‡ Adferre
* vnuſquiſque
‖ pecus † hic,
o נָגַשׁ

;mellis fauum in illam intinxit & ,ſua manu in ‖ quæ
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּטְבֹּל אוֹתָהּ בְּיַעְרַת הַדְּבָשׁ
.eius oculi *viderunt* † & ,ſuum os ad ſuam manum conuertit &
וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־פִּיו d וַתָּאֹרְנָה עֵינָיו׃
adiurauit Adiurando :dixit & ,populo de vir reſpondit Et
e וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ 28
qui vir Maledictus :dicendo ,populum tuus pater
אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־
.populus *eſt defeſſus* & :hodie panem comederit
יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם f וַיָּעַף הָעָם׃
.terram meus pater Turbauit :Ionathan Dixitque
וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ 29
paululū guſtaui quia ,mei oculi ſunt illuminati quia , nunc videte
רְאוּ־נָא כִּי־g אֹרוּ עֵינַי כִּי טָעַמְתִּי מְעַט
comediſſet comedendo *vtinam quia Etiam* .huius mellis
דְּבַשׁ הַזֶּה׃ אַף כִּי לוּא אָכֹל אָכַל 30
;reperit *quod* ‖ ,ſuorum inimicorum *ſpolio* * de populus hodie
הַיּוֹם הָעָם מִשְּׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר מָצָא
;Peliſtim in plaga creuiſſet *non nunc quia*
כִּי־עַתָּה לֹא־רָבְתָה h מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים׃
Michmas à Peliſtim in illa die in percuſſerunt Et
וַיַּכּוּ בַּיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ 31
fecit ‡ Et .valdè populus eſt fatigatus & :Aialon ad ‡
אַיָּלֹנָה וַיָּעַף הָעָם מְאֹד׃ וַיַּעַשׂ 32
;bouis filios & ,*bouem &* ,*pecus ceperunt* & ,*ſpolium* * ad populus
הָעָם אֶל־שָׁלָל וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר
.ſanguine *ſuper* ‖ populus comeditque terram in maſtauerunt &
וַיִּשְׁחֲטוּ אַרְצָה וַיֹּאכַל הָעָם עַל־הַדָּם׃
peccantes † populus Ecce :dicendo , Sauli nunciauerunt Et
i וַיַּגִּידוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים 33
:eſtis Præuaricati ,dixit & .ſanguine *ſuper* ‖ comedendo Domino
לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם
Dixitque .magnum lapidem hodie me ad voluite
m גֹּלּוּ אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה׃ וַיֹּאמֶר 34
accedere Facite ‡ :eis dicetis & .populum in Diſpergimini : Saul
שָׁאוּל n פֻּצוּ בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם o הַגִּישׁוּ
mactabitis & ,ſuum *agnum* ‖ *vir* * & ,ſuum bouem *vir* * me ad
אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שֵׂיֵהוּ וּשְׁחַטְתֶּם
comedendo Domino peccabitis non & , veſcemini & ,*hoc in* †
בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא־תֶחֶטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל

Digitized by Google

ſuum bouem vir‡ populus omnis attulerunt & ſanguinem ad
אֶל־הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ
ædificauit Et .ibi mactauerunt & , noctu ſua manu in
35 בְּיָדוֹ הַלַּיְלָה וַיִּשְׁחֲטוּ־שָׁם׃ וַיִּבֶן[p]
altare ædificare cœpit illud : Domino altare Saul
שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ
poſt Deſcendamus :Saul Dixitque .Domino
36 לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה[r] אַחֲרֵי
illuceſcat donec ,eos in deprædemur & .noctu Peliſtim
פְלִשְׁתִּים לַיְלָה וְנָבֹזָּה[s] בָהֶם עַד־אוֹר
Omne :dixerunt & .virum eis in * relinquamus non & , mane
הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־
:ſacerdos Dixitque .fac tuis oculis in bonum
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן
interrogauit † Et .Deum ad huc Accedamus
37 נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים׃ וַיִּשְׁאַל
Peliſtim poſt deſcendam Num :Deo in ‡ Saul
שָׁאוּל בֵּאלֹהִים הַאֵרֵד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים
die in ei reſpondit non& Iſrael manu in eos trades num
הֲתִתְּנֵם[t] בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ[v] בַּיּוֹם
anguli omnes huc Accedite :Saul Dixitque .illa
38 הַהוּא׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גֹּשׁוּ[u] הֲלֹם כֹּל פִּנּוֹת[x]
peccatum fit quo in videte & , ſcitote & : populi
הָעָם וּדְעוּ[y] וּרְאוּ[z] בַּמָּה הָיְתָה הַחַטָּאת
Dominus viuit Quia .hodie hoc
39 הַזֹּאת הַיּוֹם׃ כִּי חַי־יְהוָה
Ionathan in illud fuerit ſi quia ,Iſrael ſaluans
הַמּוֹשִׁיעַ[b] אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־יֶשְׁנוֹ בְּיוֹנָתָן
omni ex * ei reſpondit non &.morietur moriendo quia ,meo filio
בְּנִי כִּי מוֹת יָמוּת וְאֵין עֹנֵהוּ מִכָּל־
eritis Vos :Iſrael vniuerſum ad Dixitque .populo
40 הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תִּהְיוּ
tranſitum in erimus meus filius Ionathan & ,ego & , vno tranſitum in
לְעֵבֶר אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן בְּנִי נִהְיֶה לְעֵבֶר
,tuis oculis in Bonum *:Saul ad populus dixeruntque vno
אֶחָד וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ
Deum Dominum ad Saul dixit Et .fac
41 עֲשֵׂה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
: Saul & ,Ionathan eſt deprehenſus & .integritatem Da :Iſrael
יִשְׂרָאֵל הָבָה תָמִים וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן וְשָׁאוּל

&

ſum ſanguine. ‡ vnuſquiſque
in nocte,
בנה [p]
חלל
ירד [r]
בזז [s]
* ex
quod bonū eſt
† conſuluit
‡ Deum
נתן [t]
ענה [v]
נגש [u]
פנן [x]
ידע [y]
ראה [z]
qui ſaluat
חיה [a]
ישע [b]
* quiſpiam † ſtetere
היה [c]
‡ latere altero, * Quod bonum eſt
perfectionem.

Digitized by Google

[* fortem] me inter* Proficite ,Saul Dixitque .ſunt egreſſi populus &

[d נָפַל] וְהָעָם יָצָאוּ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַפִּילוּ בֵּינִי 42

.Ionathan eſt deprehenſus & .meum filium Ionathan inter &

וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן׃

quid mihi Indica :Ionathan ad Saul Dixitque

[e נָגַד] וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הַגִּידָה לִּי מֶה 43

guſtaui Guſtando ait & ,Ionathan ei indicauit & .feceris

עָשִׂיתָה וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר טָעֹם טָעַמְתִּי

[cum ſummitate virgæ, * erat] :mellis paululum ,mea manu in * quæ ,*extenſionis extremitate* in

[f קָצָה] בִּקְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ

† faciat Sic :Saul Dixitque ſ moriar ego ecce

[g נָטָה] [† mihi] הִנְנִי אָמוּת׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה 44

.Ionathan morieris moriendo quia ,addat ſic & ,Deus

אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף כִּי־מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן׃

,morietur Ionathan Nunquid : Saul ad populus Dixitque

וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת 45

? Iſrael in hanc magnam ſalutem fecit qui

אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל

[viuit] eius capitis capillo de ceciderit ſi ,Dominus *viuens* : abſit.

[h חָיָה] חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ

.hac die fecit Deo cum quia ,terram in

[i נָפַל] אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה

.mortuus eſt non & ,Ionathan populus redemerunt &

[k פָּדָה] וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃

Peliſtim & ,Peliſtim poſt de Saul aſcendit Et

[l מוּת] [m עָלָה] וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים 46

regnum cepit Saul Et .ſuum locum in abierunt

הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ וְשָׁאוּל לָכַד הַמְּלוּכָה 47

[per circuitum contra] ſuos inimicos omnes in *circum* pugnauit & :Iſrael ſuper

עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב בְּכָל־אֹיְבָיו

[contra contra ‡ ad] reges *in* & ,Edom *in* & ,Hammon filios *in* & ,Moab *in*

בְּמוֹאָב וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וּבְמַלְכֵי

[* ſe vertebat, viriliter agebat ‖ congregauit exercitum,] *reſpiciebat* * quæ ‡ ,omnibus in & :Peliſtim *in* & , Sobah

צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים וּבְכֹל אֲשֶׁר־יִפְנֶה

; Hamalec percuſſit & ,*virtutem fecit* ‖ Et ,*condemnabat*

[n עָשָׂה] יַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק 48

.eum diripientis manu de Iſrael eruit &

[o נָכָה] וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד שֹׁסֵהוּ׃

[p נָצַל] : Malchi-ſuah & ,Iſui & ,Ionathan ,Saul filii fuerunt Et

[q שָׁסָה] וַיִּהְיוּ בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ 49

Digitized by Google

, Merab primogenitæ nomen , eius filiarum duarum nomen &
וְשֵׁם שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה מֵרַב — שֵׁנָה [c]
, Saul vxoris nomen Et .Michal minoris nomen &
50 וְשֵׁם הַקְּטַנָּה מִיכַל׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת שָׁאוּל
eius militiæ principis nomen & :Achimahats filiæ , Achinoham
אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימָעַץ וְשֵׁם שַׂר־צְבָאוֹ — שׂוּר [c]
,Saul pater Chis Et .Saul patrui Ner filius ,Abner
51 אֲבִינֵר בֶּן־נֵר דּוֹד שָׁאוּל׃ וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל
.Abiel ‡ filius ,Abner pater Ner & — ‡ erat
וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר בֶּן־אֲבִיאֵל׃
omnibus Pelistim *super* forte bellum fuit Et — contra
52 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חֲזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל — הָיְתָה [c]
,potentem virum omnem Saul vidit $: Saul diebus
יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר
.se ad eum *collegit & ,virtutis* filium omnem & — robustum. & aggregauit
וְכָל־בֶּן־חַיִל וַיַּאַסְפֵהוּ אֵלָיו׃

CAP. XV. טו

Dominus misit Me :Saul ad Semuel dixit Et
1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה
:Israel super suum populum super regem in te *vngendum ad* — vt vngerem
לִמְשָׁחֲךָ לְמֶלֶךְ עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
.Domini verborum vocem *ad* audi nunc &
וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה׃
quod *Recensui* :exercituum Dominus dicit Sic — Recordatus sum eius
2 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֵת אֲשֶׁר־
, via in illi posuit quid ;Israel ipsi Hamalec fecit
עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂם לוֹ בַּדָּרֶךְ
percuties ‖ & ,vade Nunc .Aegypto ex *ipsum ascendendo in* — quando aſcendebat ‖ percute
3 בַּעֲלֹתוֹ [a] מִמִּצְרָיִם׃ עַתָּה לֵךְ וְהִכִּיתָה [b] — עָלָה [a]
non & :ei † quæ omnia perdetis & :Hamalec
אֶת־עֲמָלֵק וְהַחֲרַמְתֶּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא — נָכָה [b]
; mulierem ad vsque viro à interficies & *ieo super* ‡ parces — † sunt ‡ ei, sed
תַחְמֹל עָלָיו וְהֵמַתָּה [c] מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה — מוּת [c]
camelo à ,agnum ad vsque & boue à ,*sugentem* ‡ad vsq. & ,paruulo à — ‡ lactentem;
מֵעֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה מִגָּמָל
,populum Saul congregauit Et .asinum ad vsque & — * numerauit ‖ agnis, † peditum,
4 וְעַד־חֲמוֹר׃ וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־הָעָם
decem & , *peditis* † millia ducenta ,Thelaim ‖ in eos *recenſuit* * &
וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים [d] מָאתַיִם אֶלֶף רַגְלִי וַעֲשֶׂרֶת — מֵאָה [d]

mil-

Digitized by Google

Saul venit Et . Iehudah viri ‖ millia
אלפים את־איש יהודה ׃ ויבא שאול 5
Dixitque torrente in eſt inſidiatus & ;Hamalec ciuitatem ad vſque
עד־עיר עמלק וירב בנחל ׃ ויאמר 6
medio de deſcendite ,recedite ,Ite :Chinæum ad Saul
שאול אל־הקיני לכו סרו רדו מתוך
feciſti tu & ,eo cum te deleam * forte ne , Hamalechitarum
עמלקי פן־אסיפך עמו ואתה עשיתה
eos aſcendendo in ‖ Iſrael filiis omnibus cum miſericordiam
חסד עם־כל־בני ישראל בעלותם
.Hamalech medio de Chinæus receſſit & :Aegypto ex
ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק ׃
, Sur † te veniente Chauilah à ,Hamalech Saul percuſſit Et
ויך שאול את־עמלק מחוילה בואך שור 7
Agag Cepitque .Aegypti facies ſuper ‡ quæ
אשר על־פני מצרים ׃ ויתפש את־אגג 8
os ad ‡ interfecit populum omnem & ,viuum Hamalech regem
מלך־עמלק חי ואת־כל־העם החרים לפי־
, Agag ſuper * populus & ,Saul pepercit Et .gladii
חרב ׃ ויחמל שאול והעם על־אגג 9
ſuper & ,pinguium & ,bouis & ,pecoris bonitatem ſuper ‖ &
ועל־מיטב הצאן והבקר והמשנים ועל־
: ea perdere noluerunt & ,bonum omne ſuper & ,agnos
הכרים ועל־כל־הטוב ולא אבו החרימם
illud ,diſſolutum & contemptibile opificium omne & †
וכל־המלאכה נמבזה ונמס אתה
ad Domini verbum fuit Et .perdiderunt
החרימו ׃ ויהי דבר־יהוה אל־ 10
conſtituerim quòd me Pœnitet :dicendo , Semuel
שמואל לאמר ׃ נחמתי כי־המלכתי 11
mea verba & ,me poſt à eſt auerſus quia ,regem in Saul regem
את־שאול למלך כי־שב מאחרי ואת־דברי
ad clamauit & ;Semuel in * eſt iratus & ;confirmauit non
לא הקים ׃ ויחר לשמואל ויזעק אל־
Semuel manicauit Et .nocte tota Dominum
יהוה כל־הלילה ׃ וישכם שמואל 12
,Semuel ipſi fuit nunciatúmque :manè in Saul occurſum in
לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל
ſibi conſtituit ecce , Charmel in Saul Venit : dicendo
לאמר בא־שאול הכרמלה והנה מציב לו

‖ viuorum recenſuit in valle.
c f בוא רוב
vel ארב
g סור
* diſperdam
h אסף
‖ quando aſcenderunt
i עלה
k נכה
† in ‡ & contra faciem
‡ acie
* ipſi
‖ bonis pecoribus, & bobus, & pinguibus, & agnis & in omni quod erat
† quicquid autem erat
l יטב
m אבה
n מסס
o היה
p שוב
* contra
q קום
r חרה
ſurrexit
s נגד
t יצב

ma-

Digitized by Google

.Ghilgalin deſcenditque ,tranſiuit & ,circuiuit &,manum
יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל׃
:Saul ei dixit & ; Saul ad Semuel Venitque
13 וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל
.Domini verbum ſtatui :Domino † tu Benedictus
בָּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר יְהוָה׃
huius pecoris vox quæ Et :Semuel Dixitque
14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה
‖audiens ego quam boum vox † & ,meis auribus in
בְּאָזְנָי וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃
quia ; ea adduxerunt Hamalechitis Ex : Saul Dixitque
15 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי הֱבִיאוּם אֲשֶׁר
pro ,bonis & ,pecoris bonitate ſuper populus pepercit
חָמַל הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן
.perdidimus reſiduum & :tuo Deo Domino ſacrificare
זְבֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֵר הֶחֱרַמְנוּ׃
indicabo & .Permitte :Saul ad Semuel Dixitque
16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה
.nocte me ad Dominus eſt locutus quæ tibi
לְּךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי הַלָּיְלָה
Nonne :Semuel Dixitque .Loquere: ei Dixitque
17 וַיֹּאמְרוּ לוֹ דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא
Iſrael tribuum caput ,tuis oculis in tu* paruus ſi ‡
אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
‖ Iſrael ſuper regem in Dominus te vnxitque ; tu ‖
אָתָּה וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
anathematizabis & ,Abi ‡ :dixitque , via in Dominus te miſit Et
18 וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדָרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה
ad vſque eum in pugnabis ♣ & ,Hamaleca peccatores
אֶת־הַחַטָּאִים אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בוֹ עַד
voce in audiuiſti ‖ non quid vt Et .eos ipſos conſumere
19 כַּלּוֹתָם אֹתָם׃ וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
oculis in malum feciſti & ; ſpolium † ad diuertiſti ſed ,Domini
יְהוָה וַתַּעַט אֶל־הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
Quod ‡ : Semuel ad Saul Dixitque ‖ Domini
20 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר
qua via in * ambulaui & ,Domini voce in audiui
שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־
,Hamalech regem Agag adduxi & ,Dominus me miſit
שְׁלָחַנִי יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק

&

locum
סָבַב [x] יָרַד [y] בּוֹא
† à
[z] קוּם
quis eſt balatus pecorum horum
† mugitus boũ quem
‖ audio?
bonis pecoribus, & bobus, vt ſacrificaret
[a] יָטַב
[b] רָפָה
[c] נָגַד
ויאמר ק
ſi cum eſſes fuiſti,
per viam
‡ tibi: Perde
♣ pugna contra
* donec conſumant ipſi
‖ paruiſti voci
[d] כָּלָה
† ſpolia,
[e] עָטָה
[f] עָשָׂה
‡ Immò obtemperaui voci
* per viam per quam
[g] יָלַךְ

.perdidi Hamalech &

וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי׃

‖ Tulit autem

לָקַח h

initium bonum & ,pecus ſpolio de populus cepit Et ‖

21 וַיִּקַּח הָעָם מֵהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית

† ſpoliis pecorum, & boum, de optimis eorum quæ perdenda erant,

‡ holocauſtis,

.Ghilgal in tuo Deo Domino immolandum ad ,anathematis

הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל׃

עֹלָה i

,aſcenſionibus in Domini voluntas Nunquid :Semuel dixit Et

22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת

† vt in obtemperando voci

‡ parere quàm ſacrificium melius eſt : auſcultare quàm adeps

‡ eſt

* idolum,

audire ‡ ecce §Domini voce in audire ſicut † ,victimis &

וּזְבָחִים כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ

‖ arietum adipe præ intendere bonum ſacrificio præ

מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֵלֶב אֵילִים׃

,mendacium * & ,rebellio‡ diuinationis peccatum Quia

מָרָה k

23 כִּי חַטַּאת־קֶסֶם מֶרִי וְאָוֶן

‖ imagines

† contempſiſti

‡ abiecit te ne ſis rex.

Domini verbum reprobaſti † quòd eò ‖ tranſgredi Theraphim ‖ †

וּתְרָפִים הַפְצַר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה

:Semuel ad Saul Dixitque .rege à te reprobauit ‡&

24 וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל

* ſermonem

פֶּה l

* parui voci

; tua verba & ,Domini os * ſum tranſgreſſus quia .Peccaui

חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךָ

.eorum voce in audiui * & ,populum timui quia

כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם׃

‖ parce obſecro peccato meo,

,mecum reuertere & ,meum peccatum nunc tolle ‖ nunc Et

25 וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי

ad Semuel Dixitque .Domino me incuruabo &

26 וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־

proieciſti

verbum reprobaſti quia :tecum reuertar Non ,Saul

שָׁאוּל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר

ne ſis rex

חָיָה m

ſuper regem exiſtendo ab Dominus te proiecit & , Domini

יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת מֶלֶךְ עַל־

vt iret: & tenuit oram

סָבַב n

apprehendit & :eundum ad Semuel ſe vertit Et .Iſrael

27 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק

eum ad Dixitque .ſe ſcidit & ,eius pallii alam in

28 בִּכְנַף־מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו

Iſrael regnum Dominus Scidit :Semuel

שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל

‡ à

* proximo

‖ meliori

רֵעַ o

fortiendo

.te præ bono ‖ tuo ſocio * ipſum tradidit & , hodie te deſuper ‡

מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ׃

non & , mentietur non Iſrael Victoria etiam Et

29 וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא

pæ-

.pœnitendum ad * ipſe homo ‡ non quia :pœnitebit — ‡ eſt *vt pœniteat.
יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם׃
ſenioribus coram *nunc* me honora nunc. :Peccaui , dixit Et — quæſo
וַיֹּאמֶר חָטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד־זִקְנֵי
30 me incuruabo & ,mecum reuertere & ;Iſrael coram & ,mei populi — שחה [a]
עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי
poſt Semuel eſt reuerſus Et .tuo Deo Domino
31 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי — שוב [b]
.Domino Saul ſe incuruauit & ;Saul
שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל לַיהוָה׃
Agag me ad accedere Facite :Semuel dixit Et
32 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג — נגש [c]
dixitque ;*delicatè* (*cum*) Agag eum ad iuit & .Hamalech regem — delicatè,
מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר — הלך [d]
.mortis amaritudo *receßit* Verè , Agag — עדן [e]
אָגָג אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת׃ — venit
mulieres orbauit Quemadmodum :Semuel Dixitque — סור [f]
33 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים — מרר [g]
fecit ſcindere & .tua mater mulieribus præ orbabitur ſic ,tuus gladius
חַרְבֶּךָ כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסֵּף
.Ghilgal in *Domini facies ad* Agag Semuel — coram Domino
שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגָג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל׃ — פנה [h]
in aſcendit Saul & :Ramah in Semuel abiit Et
34 וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־
Semuel addidit non Et .Saul Ghibhah in ſuam domum
35 בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל׃ וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל
quia ;*eius mortis* ‡ diem ad vſque Saul *videndum ad* — vt videret ‡ quo mortuus eſt;
לִרְאוֹת אֶת־שָׁאוּל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־
quòd pœnituit Dominum & :Saul *ad* Semuel luxit — ſuper
הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם כִּי־
.Iſrael ſuper Saul fecit regnare
הִמְלִיךְ אֶת־שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל׃

CAP. XVI. יו

tu Vſquequò :Semuel ad Dominus dixit Et
1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה
ſuper *regnando a* ‖ ,eum reprobaui ego & ,Saul *ad lugens* — lugens ſuper ‖ ne regnet
מִתְאַבֵּל אֶל־שָׁאוּל וַאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־
ad te mittam , veni & ,oleo tuum cornu Imple Iſrael — † veni,
יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־ — ילך [i]

Iſai

Digitized by Google

‡ prouidi enim de

ראה [k]

.regem mihi eius filiis in vidi quia ‡ , Bethlachmitam Iſai

ישי בית־הלחמי כי־ראיתי בבניו לי מלך ׃

, Saul audiet & vadam Quomodo : Semuel Dixitque

2 ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול

boum tolles

לקח [l]

capies bouis Vitulam : Dominus Dixitque .me interficiet &

והרגני ויאמר יהוה עגלת בקר תקח

בוא [m]

.veni Domino immolandum Ad :dicéſque ,tua manu in

בידך ואמרת לזבח ליהוה באתי ׃

inuitabis ‖ad victimam:

ידע [n]

,te faciam ſcire ego & :victima in ‖ Iſai ad vocabis Et

3 וקראת לישי בזבח ואנכי אודיעך את

.te ad dixero quem ,mihi vngésque : ſis facturus quid

אשר־תעשה ומשחת לי את אשר־אמר אליך ׃

,Dominus eſt locutus quod Semuel Feciſque

עשה [o]

ויעש שמואל את אשר דבר יהוה

‡ in * ſe mouerunt

civitatis ſeniores contremuerunt * & :Beth-lechem ‡ venit &

4 ויבא בית לחם ויחרדו זקני העיר

dixerunt: Pacificus ne eſt

:dixit Et ‖tuus ingreſſus Pax :dixit & ,eius occurſum in

לקראתו ויאמר שלם בואך ׃ ויאמר

Pacificus.

,vos ſanctificate :veni Domino immolandum ad .Pax

5 שלום לזבח ליהוה באתי התקדשו

ad victimam.

& ,Iſai ſanctificauit & ; victima in mecum venite &

ובאתם אתי בזבח ויקדש את־ישי ואת־

inuitauitque ‡ cùm veniſſent,

,ipſos veniendo in‡ ,fuit Et .victimã ad eos vocauit & ,eius filios

בניו ויקרא להם לזבח ׃ ויהי בבואם 6

‡ eſt Chriſtus

ראה [p]

.eius vnctus ‡ Domino coram Certè :dixit & , Eliab vidit &

וירא את־אליאב ויאמר אך נגד יהוה משיחו ׃

נבט [q]

ad reſpicias Ne :Semuel ad Dominus dixit Et

7 ויאמר יהוה אל־שמואל אל־תבט אל־

:eum reprobaui quia,eius ſtaturæ altitudinem ad & , eius aſpectum

מראהו ואל־גבה קומתו כי מאסתיהו ׃

ſicut homo videt Deus: * videt quæ ſunt præ oculis, † videt quæ ſũt in corde. ‖ coram

videt * homo nam :homo videbit quod non quia

כי לא אשר יראה האדם כי האדם יראה

.cor ad videbit † Dominus & ,oculos ad

לעינים ויהוה יראה ללבב ׃

פנה [a]

facies ad ‖ eum tranſire fecit & ,Abinadab ad Iſai vocauit Et

8 ויקרא ישי אל־אבינדב ויעברהו לפני

‡ hunc

.Dominus elegit non hoc in ‡Etiam :dixit & .Semuel

שמואל ויאמר גם־בזה לא־בחר יהוה ׃

hunc

non hoc in Etiam :dixit & .Sammah Iſai fecit tranſire Et

9 ויעבר ישי שמה ויאמר גם־בזה לא־

ele-

ſuos filios ſeptem Iſai fecit tranſire Et .Dominus elegit
10 בָּחַר יְהוָה׃ וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שִׁבְעַת בָּנָיו
elegit Non :Iſai ad Semuel dixitque .Semuel facies ad
לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי לֹא־בָחַר
: Iſai ad Semuel Dixitque .iſtis in Dominus
11 יְהוָה בָּאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי
, minor remanſit Adhuc : dixit & ? pueri conſummati Suntne
הֲתַמּוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן
: Mitte Iſai ad Semuel dixit & .pecore in paſcens ecce &
וְהִנֵּה רֹעֶה בַּצֹּאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל יִשַׁי שִׁלְחָה
.huc eum venire vſque circumſedebimus † non quia eum cape ‖ &
וְקָחֶנּוּ כִּי־לֹא נָסֹב עַד־בֹּאוֹ פֹה׃
ſimul ‡ ,rubeus ‡ ipſe & :eum fecit venire & ,Miſitque
12 וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אַדְמוֹנִי עִם־
,Surge : Dominus dixit Et .viſu bonus * & ,oculis pulcher
יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאִי וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם
Semuel Cepitque .ipſe hic quia ,eum vnge
13 מְשָׁחֵהוּ כִּי־זֶה הוּא׃ וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־
:ſuorum fratrum interiori in eum vnxit & ,olei cornu
קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו
,ipſa die à Dauid ad † Domini Spiritus proſperauit ‖ &
וַתִּצְלַח רוּחַ־יְהוָה אֶל־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא
.Ramah in abiit & ,Semuel ſurrexitque .ſupra &
וָמָעְלָה וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרָמָתָה׃
eum terruit & ; Saul cum à receſſit Domini ſpiritus Et
14 וְרוּחַ יְהוָה סָרָה מֵעִם שָׁאוּל וּבִעֲתַתּוּ
Saul ſerui dixerunt Et .Domino à malus ſpiritus
15 רוּחַ־רָעָה מֵאֵת יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־שָׁאוּל
.te turbans malus Dei ſpiritus nunc Ecce ‖ eum ad
אֵלָיו הִנֵּה־נָא רוּחַ־אֱלֹהִים רָעָה מְבַעִתֶּךָ׃
quærent , tuas facies ad † tui ſerui ,noſter dominus nunc ‖ Dicat
16 יֹאמַר־נָא אֲדֹנֵנוּ עֲבָדֶיךָ לְפָנֶיךָ יְבַקְשׁוּ
exiſtendo in * ,erit & .cinara ‡ in modulantem ‡ ſcientem virum
אִישׁ יֹדֵעַ מְנַגֵּן בַּכִּנּוֹר וְהָיָה בִּהְיוֹת
erit bene & ,ſua manu in pſallet & ,malus Dei ſpiritus te ſuper
עָלֶיךָ רוּחַ־אֱלֹהִים רָעָה וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב
nunc Prouidete : ſuos ſeruos ad Saul dixit Et .tibi
17 לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ־נָא
.me ad adducetis & , modulari ſcientem bene virum mihi
לִי אִישׁ מֵיטִיב לְנַגֵּן וַהֲבֵיאוֹתֶם אֵלָי׃

b בָּנָה
coram
hos.
finiti
paſcit pecudes.
‖ tolle
† diſcumbemus donec veniat
‡ erat ‡ &
c לָקַח
d בּוֹא
e decorus
e רָאָה
eſt. Tulitque
medio
‖ manſit
† ſuper
deinceps.
f קוּם
g סוּר
terret
‖ quæſo
g רוּעַ
† qui ſunt coram te.
‡ pſallere
‡ cithara.
* cùm fuerit
i הָיָה
quæſo
k יָטַב
pſallere, & adducite mihi.

Et

Digitized by Google

literis, עָנָה [l]

vidi Ecce :dixit& ,pueris ‖ è vnus reſpondit Et

18 וַיַּעַן אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי

potentem & ,modulari † ſcientem Beth-halachmitæ Iſai ipſi filium

† pſallere,

בֵּן לְיִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי יֹדֵעַ נַגֵּן וְגִבּוֹר

‡ robore, ‡ bellicoſum, ‖ formoſum,

,forma ‖ virum & ,verbo prudentem & ,belli ‡ virum & ,virtute ‡

חַיִל וְאִישׁ מִלְחָמָה וּנְבוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאַר

בִּין [m]

ad legatos ‡ Saul Miſitque .eo cum † Dominus &

† eſt ‡ nuncios

19 וַיהוָה עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־

qui ,tuum filium Dauid me ad Mitte ,dixit & :Iſai

יִשָׁי וַיֹּאמֶר שִׁלְחָה אֵלַי אֶת־דָּוִד בִּנְךָ אֲשֶׁר

‡ eſt cum pecoribus. Tulitque * ferente pane, & vtrem ‖ per manum

,vini vtris & ,panis * aſinum Iſai Cepitque . pecore in ‡

20 בַּצֹּאן׃ וַיִּקַּח יִשַׁי חֲמוֹר לֶחֶם וְנֹאד יַיִן

ſui filii Dauid manu in ‖ miſit & :vnum caprarum hœdum &

לָקַח עֵז [n]

וּגְדִי עִזִּים אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד־דָּוִד בְּנוֹ

ſtetit & ,Saul ad Dauid Venitque .Saul ad

21 אֶל־שָׁאוּל׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־שָׁאוּל וַיַּעֲמֹד

coram eo: ‡ armiger.

.vaſa ferens ‡ ei fuit & ,valdè eum dilexit & :eius facies ad*

הָיָה [p]

לְפָנָיו וַיֶּאֱהָבֵהוּ מְאֹד וַיְהִי־לוֹ נֹשֵׂא כֵלִים׃

Dauid nunc‡ Stet : dicendo , Iſai ad Saul miſit Et

כָּלָה [q]

22 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶל־יִשַׁי לֵאמֹר יַעֲמָד־נָא דָוִד

‡ quæſo *coram me,

,fuit Et .meis oculis in gratiam inuenit quia ,meas facies ad*

23 לְפָנַי כִּי־מָצָא חֵן בְּעֵינָי׃ וְהָיָה

‡ cùm eſſet ſpiritus * ſuper ‖ tollebat † pſallebat ‡ refrigerium ‡ ab

Dauid capiebat ‖ & ,Saul in * Dei ſpiritum exiſtendo in ‡

בִּהְיוֹת רוּחַ־אֱלֹהִים אֶל־שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד

,Saul ipſi reſpiratio ‡ erat & :ſua manu in modulabatur † & ,citharam

אֶת־הַכִּנּוֹר וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְרָוַח לְשָׁאוּל

סוּר [a]

.malus ſpiritus eo deſuper ‡ recedebatque ,ei erat bene &

רוּעַ [b]

וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רוּחַ הָרָעָה׃

CAP. XVII. יז

,prœlium ad ſua caſtra Peliſtim congregauerunt Et

1 וַיַּאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַמִּלְחָמָה

* erat in

ſunt caſtrametati & ,Iehudah * quæ ,Sochoh in ſunt congregati &

חָנָה [c]

וַיֵּאָסְפוּ שֹׂכֹה אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּחֲנוּ

termino viri

.Dammim fine in ,Hazecah inter & ,Sochoh inter

בֵּין־שׂוֹכֹה וּבֵין־עֲזֵקָה בְּאֶפֶס דַּמִּים׃

ſunt caſtrametati & ,ſunt congregati Iſrael vir & ,Saul Et

2 וְשָׁאוּל וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נֶאֶסְפוּ וַיַּחֲנוּ

diſpoſuerunt

occurſum in bellum ordinarunt & ; Elah valle in

בְּעֵמֶק הָאֵלָה וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה לִקְרַאת

Digitized by Google

; hinc montem ad ſtantes Peliſtim Et .Peliſtim
3 פְּלִשְׁתִּים׃ וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה
.eos inter ‡ vallis & :inde montem ad ſtantes Iſrael &
וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה וְהַגַּיְא בֵּינֵיהֶם׃
,Peliſtim caſtris de intermedius * vir eſt egreſſus Et
4 וַיֵּצֵא[d] אִישׁ־הַבֵּנַיִם[e] מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים
cubitorum ſex eius altitudo : Gath de ,eius nomen Goliath
גָּלְיָת שְׁמוֹ מִגַּת גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת
lorica & ,eius caput ſuper ærea galea Et .palmi &
5 וָזָרֶת׃ וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן
quinque loricæ pondus & : indutus ipſe ſquamarum †
קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן חֲמֵשֶׁת־
ſuper æris frontale ‖ Et .‡æris ſiclorum millium
6 אַלְפֵי שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת׃ וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת עַל־
.eius humeros inter æreus clypeus & ,eius pedibus
רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו׃
,texentium liciatorium tanquam eius lanceæ haſtile Et
7 וְחֵץ[f] חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים
:ferri ſiclorum ſexcentorum ‡ eius lanceæ flamma ‡ &
וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ[g] שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל
.eius facies ad vadens * ſcutum ferens &
וְנֹשֵׂא הַצִּנָּה[h] הֹלֵךְ לְפָנָיו׃
dixit & ,Iſrael ordines ‖ ad clamauit & ,ſtetit Et
8 וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
nonne ‡prœlium ordinandum † ad egrediemini † quid Vt : eis
לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ[i] לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הֲלוֹא
eligite ‡Saul ſerui vos & ,‡ Peliſtæus ego
אָנֹכִי הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם עֲבָדִים לְשָׁאוּל בְּרוּ־
pugnare quiuerit Si .me ad deſcendat & , virum vobis
9 לָכֶם אִישׁ וְיֵרֵד אֵלָי׃ אִם־יוּכַל לְהִלָּחֵם
: ſeruos in * vobis erimus & ,me percuſſerit & , mecum
אִתִּי וְהִכָּנִי[k] וְהָיִינוּ[l] לָכֶם לַעֲבָדִים
nobis eritis & ,eum percuſſero & ,eum in quiuero ego ſi &
וְאִם־אֲנִי אוּכַל[m]־לוֹ וְהִכִּיתִיו וִהְיִיתֶם לָנוּ
:Peliſtæus dixit Et .nobis ſeruietis & ,ſeruos in
10 לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי
:hac die Iſrael ordines * exprobraui Ego
אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת־מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה
audiuit Et .pariter pugnemus & , virum mihi date
11 תְּנוּ[n]־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה יָחַד׃ וַיִּשְׁמַע
,Saul

ſtabant ſuper monte

ſtabant ſuper monte
‡ erat
*ſtans inter duas acies

יָצָא בֵּין [d]

loricam

† ſquamoſam induebatur:

‡ erat
‖ ocreæ æreæ in

ועץ
ק

‡ ferrum
‡ erat

חֵץ [f]
חָנָה

* pergebat ante eum.

צָנַן [h]
‖ acies

† egreſſi eſtis
‡ parandum

יָצָא [i]
‡ ſum,

* ſerui

נָכָה [k]
הָיָה
יָכֹל [m]
ſerui,
*acies

נָתַן [n]

Digitized by Google

,hæc Peliſtæi verba Iſrael omnis & ,Saul
שָׁאוּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה

territi
חָתַת o
viri filius Dauid Et .valdè timuerunt & ,ſunt conſternati &
12 וַיֵּחַתּוּ o וַיִּרְאוּ p מְאֹד׃ וְדָוִד בֶּן־אִישׁ

יָרֵא p
: Iſai eius nomen & ,Iehudah Bethlechem de huius Ephratæi
אֶפְרָתִי הַזֶּה מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וּשְׁמוֹ יִשַׁי

‡ erant * era
בָּנָה q
,ſenex ,Saul diebus in * vir & :filii octo ‡ ei &
וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים q וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל זָקֵן

filii tres Abierúntque .homines inter veniens
13 בָּא בַאֲנָשִׁים׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־

:bellum ad Saul poſt abierunt , maiores Iſai
יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה

perrexerunt
,bellum in iuerunt qui eius filiorum trium nomen &
וְשֵׁם שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ בַּמִּלְחָמָה

שָׁנָה a
tertius & ,Abinadab eius ſecundus & ,primogenitus Eliab
אֱלִיאָב הַבְּכוֹר וּמִשְׁנֵהוּ a אֲבִינָדָב וְהַשְּׁלִשִׁי

erat
maiores tres & : minor ipſe Dauid Et .Sammah
14 שַׁמָּה׃ וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים

ibat & reuertebatur à
שׁוּב b
reuertens & vadens Dauid Et .Saul poſt abierunt
15 הָלְכוּ אַחֲרֵי שָׁאוּל׃ וְדָוִד הֹלֵךְ b וָשָׁב

‡ pecora
* in
‖ veſperi,
.Bethlechem ſui patris pecus ‡ paſcendum ad , Saul deſuper
מֵעַל שָׁאוּל לִרְעוֹת c אֶת־צֹאן אָבִיו בֵּית־לָחֶם׃

רָעָה c
נָגַשׁ d
ſtetit & ‖ veſperaſcendo ‖ & ,manè ſurgendo Peliſtæus acceſſit Et
16 וַיִּגַּשׁ d הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב

:ſuum filium Dauid ad Iſai Dixitque .diebus quadraginta
17 אַרְבָּעִים יוֹם׃ וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ

‡ Tolle
† modium polentæ
‡ curre
decem & ,huius toſti ephah † tuis fratribus nunc Cape ‡
קַח־נָא e לְאַחֶיךָ אֵיפַת הַקָּלִיא הַזֶּה וַעֲשָׂרָה

לָקַח e
.tuos fratres ad caſtra in defer currendo ‡ & , hos panes
לֶחֶם הַזֶּה וְהָרֵץ f הַמַּחֲנֶה לְאַחֶיךָ׃

רוּץ f
principem ad ‖ ac eres illas lactis formellas * decem Et
18 וְאֵת עֲשֶׂרֶת חֲרִצֵי הֶחָלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא g לְשַׂר

* caſeos lacteos hos
‖ tribuno:
עוּר g
& ,pace in † viſitabis tuos fratres & . :mille
הָאֶלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־

† cum ſalutatione
‡ tolles.
‡ omnes viri
vir omnis ‡ & ,ipſi & Saul Et .capies ‡ eorum pignus
19 עֲרֻבָּתָם תִּקָּח h׃ וְשָׁאוּל וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ

לָקַח h
* erant
.Peliſtim cum pugnantes ,Elah valle in * Iſrael
יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק הָאֵלָה נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים׃

נָטַשׁ i
reliquit & ,diluculo in Dauid manè ſurrexit Et
20 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ i אֶת־

Digitized by Google

quemadmodum ,abiit & ,portauit & cuſtodientem ſuper pecus
הצאן על־שמר [k] וישא וילך כאשר
fuerat egreſſus exercitus & ,vallum ad venit & : Iſai ei præcepit
צוהו [l] ישי ויבא המעגלה והחיל היצא
.prœlio in fuerant vociferati & ,ordinem † ad
אל־המערכה [m] והרעו במלחמה׃
occurſum in ordinem ‡ Peliſtim & ,Iſrael ordinauerat Et
21 ותערך ישראל ופלשתים מערכה לקראת
ſe deſuper * vaſa David dereliquit Et .ordinis ‡
22 מערכה׃ וישש דוד את־[n]הכלים מעליו
: ordinem ‡ in cucurrit & ; vaſorum † cuſtodis manum ſuper ‖
על־יד שמר הכלים וירץ המערכה
.pacem ad ſuis fratribus optauit ‡ & ,venit &
ויבא וישאל לאחיו לשלום׃
utroſque inter* vir ecce & ,eis cum loquente ipſo Et
23 והוא מדבר עמם והנה איש [o]הבנים
graminetis ‖ de Gath de eius nomen Peliſtæus Gholiath ,aſcendens
עולה גלית הפלשתי שמו מגת ממערות
.Dauid audiuit Et .hæc verba iuxta loquebatur & ,Peliſtinorum
פלשתים וידבר כדברים האלה וישמע דוד׃
,virum eos videndo in ‡ Iſrael vir omnis † Et
24 וכל איש ישראל [p]בראותם את־האיש
.valde timuerunt & ,eius faciebus ‡ à fugerunt &
[q]וינסו מפניו [r]ויראו מאד׃
virum vidiſtis Num :Iſrael vir dixit Et
25 ויאמרו איש ישראל [s]הראיתם האיש
.aſcendens ‖ Iſrael exprobrandum ad quia § hunc aſcendentem *
העלה הזה כי לחרף את־ישראל עלה
rex eum ditabit ,eum percuſſerit qui Virum ,erit Et
והיה האיש אשר־[t]יכנו יעשרנו המלך
domum & ,ei dabit ſuam filiam & , magna opulentia
עשר גדול ואת־בתו יתן־לו ואת בית
.Iſrael in liberam faciet eius patris
אביו יעשה חפשי בישראל׃
, ſecum ſtantes viros ad David Dixitque
26 ויאמר דוד אל־האנשים העמדים עמו
Peliſtæum percuſſerit qui ,viro fiet Quid : dicendo
לאמר מה־יעשה לאיש אשר יכה את־הפלשתי
quis quoniam § Iſrael deſuper opprobrium remouerit & ,hunc
הלז והסיר חרפה מעל ישראל כי מי

* Peli-

[k] peco.a cuſtodi: & onerauit ſe, נשא
[l] צוה
† aciem
[m] רוע
‡ aciem
‡ aciei.
* quæ erant ſuper
[n] כלה
‖ id
† ſupellectilis
‡ aciem:
‡ ſalutauit fratres ſuos pacifice.
* ſtans inter duas acies aſcendebat,
[o] בין
‖ aciebus ממערכות
[p] † omnes viri ‡ quãdo viderẽt ראה
‡ facie
[q] נוס
[r] ירא
[s] ראה
* qui aſcendit ‖ aſcendit.
[t] נכה
diuitiis magnis,
ab

Digitized by Google

• interneuncios ‖ acies

ordines ‖ exprobrauit quia ,hic præputiatus • Peliſtæus
הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת

Dei viuentis?
חַיָּה [y]

verbum ſecundum populus ei Dixitque :viuentium Diuorum
אֱלֹהִים [y]חַיִּים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר 27

נָכָה [a]

.eum percuſſerit qui ,viro fiet Sic :dicendo ,hoc
הַזֶּה לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר [a]יַכֶּנּוּ׃

quando loquebatur
חָרָה [b]
* furor
‖ contra
† cui
‡ paucas pecudes

ad eo loquendo in ,maior eius frater Eliab audiuit Et
וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו הַגָּדוֹל בְּדַבְּרוֹ אֶל־ 28
: dixit & ,Dauid in ‖ Eliab naſus • eſt iratus & ,viros
הָאֲנָשִׁים [b]וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר
pecudis parum ‡ reliquiſti quem ſuper & † ,deſcendiſti hoc quid Vt
לָמָּה־זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן
malitiam &,tuam ſuperbiam noui Ego : deſerto in illarum
הָהֵנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ וְאֵת רֹעַ

vt videres
רָאָה [c]

.deſcendiſti ,prœlium videndum ad quia ,tui cordis
לְבָבֶךָ כִּי לְמַעַן [c]רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרָדְתָּ׃

עָשָׂה [d]

verbum non an ſnunc feci Quid :Dauid Dixitque
וַיֹּאמֶר דָּוִד מֶה [d]עָשִׂיתִי עָתָּה הֲלוֹא דָּבָר 29

ab illo ad alium .
סָבַב [e]

,alterum contra ad ipſum apud ex ſe vertit Et ſ eſt
הוּא׃ [e]וַיִּסֹּב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר 30

שׁוּב [f]

populus ei reſponderunt & :hoc verbum ſecundum dixit &
וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר הַזֶּה [f]וַיְשִׁבֻהוּ הָעָם
.primum verbum iuxta , verbum
דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן׃

narrauerunt
נָגַד [g]

indicarunt & :Dauid eſt locutus quæ verba ſunt audita Et
וַיִּשָּׁמְעוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּוִד [g]וַיַּגִּדוּ 31

coram
• tulit
לָקַח [h]
‖ propter
נָפַל [i]

ad Dauid Dixitque • .eum cepit •& ,Saul facies ad
לִפְנֵי־שָׁאוּל [h]וַיִּקָּחֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 32
tuus Seruus .eum ſuper ‖ hominis cor concidat Ne : Saul
שָׁאוּל אַל־[i]יִפֹּל לֵב־אָדָם עָלָיו עַבְדְּךָ
.iſto Peliſtæo cum pugnabit & ,ibit
יֵלֵךְ וְנִלְחַם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה׃

יָכֹל יָלַךְ [k]
vt pugnes ‖es,
tes
‡ bellator ab adoleſcētia ſua.

ire poteris Non : Dauid ad Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֹא [k]תוּכַל [l]לָלֶכֶת 33
puer quia :eo cum pugnandum ad iſtum Peliſtæum ad ,tu ‖
אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה לְהִלָּחֵם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה
.ſuis pueritiis à belli † vir † ipſe &
וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְּעֻרָיו׃
tuus ſeruus erat Paſtor :Saul ad Dauid dixit Et
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ 34

patri

Digitized by Google

ſalit * ,verſus & ,leo veniebat & :pecore ‡ in ſuo patri
לְאָבִיו בַּצֹּאן וּבָא[m] הָאֲרִי וְאֶת־הַדּוֹב וְנָשָׂא
,eum percutiebã & ,eum poſt egrediebar Et .grege de agnum
35 שֶׂה מֵהָעֵדֶר׃ וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו[n]
appre endebam & ,me ſuper conſurgebat Et .eius ore ex eruebam &
וְהִצַּלְתִּי[o] מִפִּיו וַיָּקָם[p] עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי
.eum moriſaciebam & ,eum percutiebam & ,eius barbam in
בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִיו וַהֲמִיתִּיו[q]׃
.mus ſeruus percuſſit vrſum etiam ‡ ,leonem Etiam †
36 גַּם אֶת־הָאֲרִי גַּם־הַדּוֹב הִכָּה עַבְדֶּךָ
quia ,eis ex vnus tanquam iſte preputiatus Peliſtæus erit Et
וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי
.viuentium Diuorum ordines * affecit probris
חֵרֵף מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים[r]׃
.leonis manu de me eruit qui Dominus : Dauid dixit Et
37 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּלַנִי[s] מִיַּד הָאֲרִי
.huius Peliſtæi manu de me eruet ipſe .vrſi manu de &
וּמִיַּד הַדֹּב[t] הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה
.tecum ſit Dominus & ,Vade :Dauid ad Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃
galeam dedit & ,ſuis veſtibus Dauid Saul induit Et
38 וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד מַדָּיו[v] וְנָתַן קוֹבַע
.lorica eum induit & ;eius caput ſuper æream
נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן׃
,ſuas veſtes deſuper ſuum gladium Dauid accinxit Et
39 וַיַּחְגֹּר דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו
Dauid Dixitque .erat expertus non quia : ire voluit &
וַיֹּאֶל[x] לָלֶכֶת[y] כִּי לֹא־נִסָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד
non quia ,iſtis in ‡ ire potero ‡ Non : Saul ad
אֶל־שָׁאוּל לֹא־אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה כִּי לֹא
.ſe deſuper * Dauid ea remouit Et . feci periculum
נִסִּיתִי וַיְסִרֵם[a] דָּוִד מֵעָלָיו׃
quinque ſibi elegit & ,ſua manu in ſuum baculum Cepitque ‖
40 וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה
vaſe in eos poſuit & , torrente de lapidum lubricitates
חַלֻּקֵי אֲבָנִים מִן־הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי
.ſua manu in ſua funda & ,pera in & ,ſibi ‡ quod paſtorum
הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְיָדוֹ
,iens ,Peliſtæus ibat Et .Peliſtæum ad acceſſit &
41 וַיִּגַּשׁ[a] אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי׃ וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ

&

‡ pecoribus: * tollebant
[m] בוא
[n] נכה
aduerſum
[o] נצל
[p] קום
[q] מות
† Et ‡ &
Incircumciſus
acies Dei viuentis.
[r] חיה
[s] נצל
[t] דוב
poſuit
[v] מד
fecerat periculum.
[x] יאל
[y] ילך
‡ poſſum
‡ cum
* à
[z] נסה
[a] סור
‖ Tuliſque læues lapides
[b] שום
paſtorali,
‡ erat
eundo,
[a] נגש

& appropinquando * ferebat || ante eum.

.eius facies ad || ſcutum ferens * vir & ;Dauid ad appropinquans &

וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הַצִּנָּה[b] לְפָנָיו׃

b צִנָּה

:eum deſpexit & ,Dauid vidit & ,Peliſtæus aſpexit Et

c נָבַט

[c] וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ 42

.aſpectu pulcher ſimul † rubicundus & , puer erat quia

† & ſimul.

כִּי־הָיָה נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה׃

quia , ego canis Nunquid : Dauid ad Peliſtæus Dixitque

וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב אָנֹכִי כִּי־ 43

† venis ‡ cum

Peliſtæus maledixit Et ſbaculis in ‡ me ad veniens † tu

אַתָּה בָא־אֵלַי בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־

per deos ſuos.

:Dauid ad Peliſtæus Dixitque .ſuis diis in Dauid

דָּוִד בֵּאלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד 44

volatilibus cæli.

,cælorum volatili tuam carnem dabo & ,me ad Veni

d יָלַךְ

[d] לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף הַשָּׁמַיִם

* animalibus agreſtibus.

:Peliſtæum ad Dauid dixit Et .agri animali * &

וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי 45

‡ venis † cum

ego & :clypeo in & ,lancea in & gladio in † me ad veniens ‡ Tu

אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי

venio

Dei ,exercituum Domini nomine in te ad veniens

בָא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי

aciem

hac Die .affeciſti probris quem , Iſrael ordinum

מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ׃ הַיּוֹם הַזֶּה 46

tradet

auferam & ,te percutiam & ,mea manu in Dominus te concludet

e נָכָה

יְסַגֶּרְךָ יְהוָה בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ[e] וַהֲסִרֹתִי

* à || cadauera caſtrorum

caſtrametationis cadauer || dabo & ,te deſuper * tuum caput

אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר מַחֲנֵה

† volatilibus cæli, & beſtiis

:terræ beſtia & ,cælorum volatili † hac die Peliſtinorum

f חָיָה

פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת[f] הָאָרֶץ

‡ omnes habitatores terræ,

.Iſraeli Deus eſt quod ,terra omnis ‡ ſcient &

וְיֵדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל׃

‡ congregatio

,gladio in non quia , iſta eccleſia ‡ omnis ſcient Et

וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְּחֶרֶב 47

* facit || eſt

bellum || Domini quia .Dominus faciet * ſaluum lancea in &

g חָנָה

[g] וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ[h] יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה

h יָשַׁע

.noſtra manu in vos dabit † &

† tradet

וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ׃

venire ‡.

appropinquaret & ,iret & Peliſtæus ſurgeret cum ,fuit Et

i קוּם

וְהָיָה כִּי־קָם[i] הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב 48

aciem

ordinem in cucurrit & ,Dauid feſtinauit & , Dauid occurſum in

k רוּץ

לִקְרַאת דָּוִד וַיְמַהֵר דָּוִד וַיָּרָץ[k] הַמַּעֲרָכָה

Digitized by Google

ſuam manum Dauid miſit Et .Peliſtæi occurſum in
49 לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ
percuſſit & ,iecit funda & lapidem inde cepit & ,vas ad
אֶל־הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ
,eius fronte in lapis eſt infixus & :eius frontem ad Peliſtæum
אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ
.terram in ſuas facies ſuper cecidit &
וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אָרְצָה׃
,lapide in & ,funda in ,Peliſtæo præ Dauid præualuit Et
50 וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן
* non gladius & :eum interfecit & ,Peliſtæum percuſſit &
וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין
,Peliſtæum ad ſtetit &,Dauid cucurrit Et .Dauid manu in
51 בְּיַד־דָּוִד׃ וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי
,ſua vagina è eum euaginauit & ,eius gladium cepit &
וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָהּ
viderunt Et ,eius caput eo in præcidit & ;eum interfecit &
וַיְמֹתְתֵהוּ וַיִּכְרָת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ
.fugerunt & ,eorum fortis eſſet mortuus quòd Peliſtæi
הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם וַיָּנֻסוּ׃
,ſunt vociferati & ,Iehudah & ,Iſrael viri Surrexeruntque
52 וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיָּרִעוּ
,vallem te venire vſque Peliſtim ſunt perſecuti &
וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים עַד־בּוֹאֲךָ גַיְא
Peliſtim vulnerati ceciderunt & :Hecron portas ad vſque &
וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים
.Hecron ad vſque &.Gath ad vſque & ,Saharaim † via in
בְּדֶרֶךְ שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן׃
:Peliſtim poſt ardendo ab Iſrael filii ſunt reuerſi Et
53 וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדְּלֹק אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים
Dauid Cepitque‖ ,eorum caſtra diripuerunt &
54 וַיָּשֹׁסּוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־
eius vaſa & ;Ieruſalaim in illud adduxit & ,Peliſtæi caput
רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי וַיְבִאֵהוּ יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־כֵּלָיו
ipſum Saul videre circa Et .ſuo tabernaculo in poſuit
55 שָׂם בְּאָהֳלוֹ׃ וְכִרְאוֹת שָׁאוּל אֶת־
Abner ad dixit ,Peliſtæi occurſum in egredientem Dauid
דָּוִד יֹצֵא לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי אָמַר אֶל־אַבְנֵר
Dixitque :Abner puer iſte * cuius Filius :militiæ principem
שַׂר הַצָּבָא בֶּן־מִי־זֶה הַנַּעַר אַבְנֵר וַיֹּאמֶר

tulit
[l] כלה
[m] לקח
in fronte
[n] נכה
faciem ſuam
[o] נפל
[p] פנה
robuſtior fuit
* erat
[q] מות
ſuper Peliſtæo,
[r] רוץ
tulit
[s] ראה
[t] נוס
vſquequò venias ad
[v] בוא
† duarum portarum,
à perſequendo
[a] שוב
‖ Tulitque
[b] שסס
arma
quando vidit
* eſt

Ab-

Digitized by Google

.noui ſi ,rex tua anima Viuit :Abner
אַבְנֵר חֵי־נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ אִם־יָדָעְתִּי׃

ſit
.adoleſcens hic cuius filius ,tu Interroga : rex dixit Et
56 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁאַל אַתָּה בֶּן־מִי־זֶה הָעָלֶם׃

Quando autem reuerſus eſt
,Peliſtæum percutiendo à Dauid reuerti iuxta Et
57 וּכְשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי
c נַכֵּה

* tulit || ante
caput & : Saul facies ad || eum adduxit & ,Abner eum cepit * &
וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר וַיְבִאֵהוּ לִפְנֵי שָׁאוּל וְרֹאשׁ
d לְקַח

Filius :Saul eum ad Dixitque .ſua manu in † Peliſtæi
58 הַפְּלִשְׁתִּי בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל בֶּן־
e בּוֹא
† erat eſt

Iſai tui ſerui Filius : Dauid dixit Et ſ puer tu cuius
מִי אַתָּה הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עַבְדְּךָ יִשַׁי

.Bethalachmitæ
בֵּית הַלַּחְמִי׃

CAP. XVIII. יח

cùm perfeciſſet
anima & ,Saul ad loqui eum conſummare ſecundum fuit Et
1 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וְנֶפֶשׁ
f הָיָה
g כַּלֵּה

Ionathan eum dilexit & :Dauid anima in eſt ligata Ionathan
יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד וַיֶּאֱהָבוֹ יְהוֹנָתָן
cum
ויאהבהו
ק

,illa die in Saul eum cepit || Et .ſuam animam ſicut
2 כְּנַפְשׁוֹ׃ וַיִּקָּחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא
|| tulit
h לָקַח

.ſui patris domum redeundum ad ‡ ei dedit † non &
וְלֹא נְתָנוֹ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו׃
† permiſit
‡ vt rediret
✠ percuſſit
* cum
|| eo quòd diligeret

illum diligendo in || ,fœdus Dauid & * Ionathan excidit ✠ Et
3 וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאַהֲבָתוֹ

Ionathan ſe exuit Et .ſuam animam ſecundum eum
4 אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ׃ וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־

‡ erat
ſuas veſtes & ,Dauid illud dedit & ,ſe ſuper ‡ quod pallio
הַמְּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד וּמַדָּיו
i נָתַן מַד

ad vſque & ,ſuum arcum ad vſque & ,ſuum gladium ad vſque &
וְעַד־חַרְבּוֹ וְעַד־קַשְׁתּוֹ וְעַד־

* baltheum
|| ad
quæ || omnibus in ,Dauid eſt egreſſus Et .ſuum cinctorium *
5 חֲגֹרוֹ׃ וַיֵּצֵא דָוִד בְּכֹל אֲשֶׁר

† prudenter ſe gerebat.
Saul eum poſuitque .agebat intelligens † ,Saul eum mittebat
יִשְׁלָחֶנּוּ שָׁאוּל יַשְׂכִּיל וַיְשִׂמֵהוּ שָׁאוּל
l שׂוּם

bellatorum, placuique
populi omnis oculis in bonus fuit & .belli viros ſuper
עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּיטַב בְּעֵינֵי כָל־הָעָם

.Saul ſeruorum oculis in etiam &
וְגַם בְּעֵינֵי עַבְדֵי שָׁאוּל׃

Digitized by Google

percutiendo à Dauid *redeundo in* ,eos *veniendo in* fuit Et
6 וַיְהִי בְּבוֹאָם בְּשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־
vrbibus cunctis de mulieres ſunt egreſſæ & ,Peliſtæum
הַפְּלִשְׁתִּי וַתֵּצֶאנָה הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי
Saul occurſum in * chori & ,cantando Iſrael
יִשְׂרָאֵל לָשִׁיר וְהַמְּחֹלוֹת לִקְרַאת שָׁאוּל
inſtrumentis triplicibus in † & ,lætitia in ‖ ,tympanis in ‖ ,regis
הַמֶּלֶךְ בְּתֻפִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלִשִׁים׃
Percuſſit :dicebant & ,ludentes mulieres *reſpondebant* ‡ Et
7 וַתַּעֲנֶינָה הַנָּשִׁים הַמְשַׂחֲקוֹת וַתֹּאמַרְןָ הִכָּה
.ſuis *millibus denis in* * Dauid & ,ſuis *millibus in* ‡ Saul
שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו׃
verbum ſuis oculis in *fuit malum* ‖ & ,valdè Saul eſt iratus Et
8 וַיִּחַר לְשָׁאוּל מְאֹד וַיֵּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר
dederunt mihi & ,millia decem Dauid Dederunt :dixit & * iſtud
הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתְנוּ לְדָוִד רְבָבוֹת וְלִי נָתְנוּ
Saul fuit ‡ Et .regnum *certè* † ei vltrà Et ,mille
9 הָאֲלָפִים וְעוֹד לוֹ אַךְ הַמְּלוּכָה׃ וַיְהִי שָׁאוּל
.vltrà & ,illa die à Dauid *malignè aſpiciens*
עוֹיֵן אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃
malus Dei ſpiritus *proſperauit* ‡ & ,craſtino à † fuit Et
10 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתִּצְלַח רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה
Dauid & ,domus medio in prophetabat & ,Saul in
אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְנַבֵּא בְתוֹךְ־הַבַּיִת וְדָוִד
* lancea Et .die in *diem ſecundum* ‡ ſua manu in .*modulans* ‡
מְנַגֵּן בְּיָדוֹ כְּיוֹם בְּיוֹם וְהַחֲנִית
: dixit & ,lanceam Saul *ſuſtulit* ¶ Et .Saul manu in
11 בְּיַד־שָׁאוּל׃ וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית וַיֹּאמֶר
eius *faciebus* † à Dauid ſe auertit Et .pariete in & Dauid in Percutiam
אַכֶּה בְדָוִד וּבַקִּיר וַיִּסֹּב דָּוִד מִפָּנָיו
quia,Dauid *faciebus* † à Saul timuit Et .vicibus duabus
12 פַּעֲמָיִם׃ וַיִּרָא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי דָוִד כִּי־
.receſſerat Saul *cum* à & ,eo cum Dominus erat
הָיָה יְהוָה עִמּוֹ וּמֵעִם שָׁאוּל סָר׃
ſibi eum poſuit & ,*ſecum* ‡ à Saul eum fecit recedere Et
13 וַיְסִרֵהוּ שָׁאוּל מֵעִמּוֹ וַיְשִׂמֵהוּ לוֹ
.*populi facies ad* * ingrediebatur & ,egrediebatur & ;*mille principem*
שַׂר־אָלֶף וַיֵּצֵא וַיָּבֹא לִפְנֵי הָעָם׃
† Dominus & ,*intelligens* ‖ ſuis viis omnibus in Dauid *fuit* Et
14 וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָו מַשְׂכִּיל וַיהוָה

cum

dum venirent ipſi, dum reuerteretur.
m יצא
*mulierum ibāt
לשיר
p
n שור
o חלל
‖ cū † tamiclis.
‡ cantabant
p תפף
q ענה
‡ mille ſuos.
* decē millis ſuo.
‖ diſplicuit
r חרה
ſ רוע
† quid dare poſſūt niſi regnū?
‡ aſpiciebat
Saul tomè
p עוין
t עין
† in ‡ requieuit
a היה
b רוע
‡ pollebat
‡ ſicut conſueuerat per ſingulos dies.
* erat
‖ iaculatus eſt
† facie
c טול
d נכה
† facie
e סבב
f ירא
g סור
‡ ſe.
h שום
tribunum;
* ante populū.
¶ prudenter ſe gerebat.
† erat

agens ‡ prudenter ipſe quòd Saul vidit Et .eo cum
סָמּוֹ׃ וַיַּרְא שָׁאוּל אֲשֶׁר־הוּא מַשְׂכִּיל 15

.Iſrael omnis Et .eius facie ‡ à timuit & valde
מְאֹד וַיָּגָר מִפָּנָיו׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל 16

ingrediens & egrediens † ipſe quia ,Dauid diligens * Iehudah &
וִיהוּדָה אֹהֵב אֶת־דָּוִד כִּי־הוּא יוֹצֵא וָבָא

Ecce : Dauid ad Saul dixit Et .eorum facies ad
לִפְנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד הִנֵּה 17

.vxorem in tibi dabo eam , Merab maiorem meam filiam
בִתִּי הַגְּדוֹלָה מֵרַב אֹתָהּ אֶתֶּן־לְךָ לְאִשָּׁה

bella prœliare & ; virtutis filium in mihi eſto tantummodo
אַךְ הֱיֵה־לִּי לְבֶן־חַיִל וְהִלָּחֵם מִלְחֲמוֹת

,eum in mea manus ſit Ne :dice at Saul Et .Domini
יְהוָה וְשָׁאוּל אָמַר אַל־תְּהִי יָדִי בּוֹ

Dauid dixit Et .Peliſtinorum manus eo in ſit ſed
וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד 18

mei patris familia ‡ ,mea vita quæ & , † ego Quis : Saul ad
אֶל־שָׁאוּל מִי אָנֹכִי וּמִי חַיַּי מִשְׁפַּחַת אָבִי

tempore in fuit Et regi gener ero quia ‡ ,Iſrael in
בְּיִשְׂרָאֵל כִּי־אֶהְיֶה חָתָן לַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּעֵת 19

eſt data ipſa & ,Dauid ipſi Saul filiam * Merab dandi
תֵּת אֶת־מֵרַב בַּת־שָׁאוּל לְדָוִד וְהִיא נִתְּנָה

Michal dilexit Et .vxorem in Mecholathitæ Hadrieli
לְעַדְרִיאֵל הַמְּחֹלָתִי לְאִשָּׁה׃ וַתֶּאֱהַב מִיכַל 20

fuit rectum &,Saul ipſi nunciauerunt & :Dauid ipſum Saul filia
בַּת־שָׁאוּל אֶת־דָּוִד וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשַׁר

; ei eam Dabo :Saul Dixitque .eius oculis in verbum
הַדָּבָר בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶתְּנֶנָּה לּוֹ 21

.Peliſtinorum manus eo in ſit & , laqueum in ipſi ſit &
וּתְהִי־לוֹ לְמוֹקֵשׁ וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים

.hodie me in -eris gener duabus in : Dauid ad Saul dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בִּשְׁתַּיִם תִּתְחַתֵּן בִּי הַיּוֹם׃

Dauid ad Loquimini : ſuis ſeruis Saul præcepit Et
וַיְצַו שָׁאוּל אֶת־עֲבָדָו דַּבְּרוּ אֶל־דָוִד 22

omnes & ,rex te in complacuit Ecce :dicendo ,ſilentio in
בַּלָּט לֵאמֹר הִנֵּה חָפֵץ בְּךָ הַמֶּלֶךְ וְכָל־

.rege in -eſto gener nunc & : te dilexerunt eius ſerui
עֲבָדָיו אֲהֵבוּךָ וְעַתָּה הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ׃ 23

verba Dauid auribus in Saul ſerui ſunt locuti Et
וַיְדַבְּרוּ עַבְדֵי שָׁאוּל בְּאָזְנֵי דָוִד אֶת־הַדְּבָרִים

.hæc

‡ ſe gerere
[i] ראה
‡ facie
[k] גור
* diligebat
† egrediebatur & ingrediebatur ante eos.
[l] בוא
[m] בנה
filius fortis,
† ſum,
[n] חיה
‡ & quæ
‡ vt ſim
‡ quo danda erat
* filia
[o] נתן
placuit
[p] נגד
[q] ישר
vt
[r] יקש
affinitate contrahes mecum
[ſ] צוה
* clam,
[t] את
affinitate contrahe cum

veſtris oculis in ‡ leue Nunquid :Dauid Dixitque .hæc
הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד [v] הֲנְקַלָּה בְעֵינֵיכֶם
,pauper vir * ego & ;rege cum contrahere affinitatem
הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וְאָנֹכִי אִישׁ־[x] רָשׁ
:dicendo .ei Saul ſerui nunciauerunt Et ‡deſpectus &
24 וְנִקְלֶה׃ [y] וַיַּגִּדוּ [z] עַבְדֵי שָׁאוּל לוֹ לֵאמֹר
: Saul dixit Et .Dauid eſt locutus hæc verba Secundum
25 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר דָּוִד׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
quia , dote in regi voluntas ‡ Non :Dauid ad diceris Sic
כֹּה־תֹאמְרוּ לְדָוִד אֵין־חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר כִּי
.regis inimicis in vlciſcendum ad ,Peliſtim præputiis centum in
בְּמֵאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים לְהִנָּקֵם בְּאֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ
.Peliſtim manu in ‖ Dauid deijcere * cogitabat Saul Et
וְשָׁאוּל חָשַׁב [a] לְהַפִּיל אֶת־דָּוִד בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים׃
.hæc verba Dauid ipſi eius ſerui Nunciaueruntque
26 וַיַּגִּדוּ עֲבָדָיו לְדָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
contrahendum ‡ affinitatem ad ‡ ,Dauid oculis in verbum *fuit rectum* † &
[b] וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי דָוִד לְהִתְחַתֵּן
ſurrexit Et .dies erant completi non Et .rege cum
27 בַּמֶּלֶךְ וְלֹא־מָלְאוּ הַיָּמִים׃ [c] וַיָּקָם
Peliſtim in * percuſſit & ,eius viri & ,ipſe iuit & . Dauid
דָּוִד [d] וַיֵּלֶךְ הוּא וַאֲנָשָׁיו [e] וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים
,eorum præputia Dauid attulit & , viros ducentos
[f] מָאתַיִם אִישׁ וַיָּבֵא דָוִד אֶת־עָרְלֹתֵיהֶם
.rege cum affinitatem *contrahendum ad* † ,regi *ea impleuerunt* ‖ &
וַיְמַלְאוּם לַמֶּלֶךְ לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ
.vxorem in ſuam filiam Michal Saul ei dedit Et
וַיִּתֶּן־לוֹ שָׁאוּל אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ לְאִשָּׁה׃
.Dauid eum ‡ Dominus quòd cognouit & ,Saul vidit Et
28 וַיַּרְא שָׁאוּל וַיֵּדַע כִּי יְהוָה עִם־דָּוִד
Saul addidit Et .eum diligebat Saul filia Michal Et
29 וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֲהֵבַתְהוּ׃ וַיֹּאסֶף שָׁאוּל
inimicans Saul fuit Et .amplius Dauid *faciebus* à timere
[g] לֵרֹא [h] מִפְּנֵי דָוִד עוֹד וַיְהִי שָׁאוּל אֹיֵב אֶת־
.Peliſtim principes ſunt egreſſi Et .diebus omnibus Dauid
30 דָּוִד כָּל־הַיָּמִים׃ וַיֵּצְאוּ [i] שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים
omnibus præ Dauid *intellexit* , *eos egrediendo ab* ‡ fuit Et
[k] וַיְהִי מִדֵּי [l] צֵאתָם שָׂכַל דָּוִד מִכֹּל
.valdè eius nomen *fuit honorificum* ‖ & :Saul ſerui
עַבְדֵי שָׁאוּל [m] וַיִּיקַר שְׁמוֹ מְאֹד׃

‡ eſt
קָלַל [v]
* ſum
רָשַׁשׁ [x]
קָלָה [y]
נָגַד [z]
‡ eſt ſic
vt vlciſcatur de inimicis
* vt mori faceret
נָפַל [a]
‖ per manum
† placuit
יָשַׁר [b]
‡ vt contraheret
קוּם [c]
הָלַךְ [d]
* ex
נָכָה [e]
מֵאָה [f]
‖ ea omnia obtulerunt
† vt contraheret
‡ eſſet
יָרֵא [g]
facie
פָּנָה [h]
שׁוּר [i]
הָיָה [k]
‡ à tempore quo egreſſi ſunt: prudenter ſe geſſit
יָצָא [l]
‖ magnificatum eſt
יָקַר [m]

CAP.

CAP. XIX. יט

ad & ,ſuum filium Ionathan ad Saul eſt locutus Et
וַיְדַבֵּר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל־ 1
filius Ionathan Et .Dauid *occidendum ad* , ſuos ſeruos omnes
כָּל־עֲבָדָיו [n] לְהָמִית אֶת־דָּוִד וִיהוֹנָתָן בֶּן־
Ionathan nunciauit Et .valde Dauid in complacuit Saul
שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד ׃ [o] וַיַּגֵּד יְהוֹנָתָן 2
.te interficere meus pater Saul *Quærens* : dicendo Dauid ipſi
לְדָוִד לֵאמֹר מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ
,occulto in manebis & ,mane in obſecro *obſeruare* nunc Et
וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר
mei patris manum ad ſtabo & ,egrediar ego Et .*latitabis* &
וְנַחְבֵּאתָ ׃ וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי 3
ad te in * loquar ego & ;*ibi* *tu* *quo* ‡ ,agro in
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם וַאֲנִי אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־
.tibi *indicabo* † & ,‖quid videbo & :meum patrem
אָבִי [p] וְרָאִיתִי מָה וְהִגַּדְתִּי לָךְ ׃
Saul ad bonum Dauid *in* ‡ Ionathan eſt locutus Et
וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן בְּדָוִד טוֹב אֶל־שָׁאוּל 4
,ſuû ſeruum *in* ‡ rex peccet Ne :eum ad dixitque .ſuû patrem
אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־יֶחֱטָא הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ
bonum ‖ eius opera quia & ,tibi peccauit non quia , Dauid *in* *
בְּדָוִד כִּי לוֹא חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־
,ſua *vola* † in ſuam animam poſuit Et .valde tibi
לְךָ מְאֹד ׃ [q] וַיָּשֶׂם אֶת־נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ 5
ſalutem Dominus fecitque :Peliſtæum percuſſit &
וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה
quid vt Et .es lætatus & ,vidiſti .Iſrael vniuerſo magnam
גְדוֹלָה לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וַתִּשְׂמָח וְלָמָּה
Dauid *interficiendo* ‖ ,innocentem ſanguinem *in* * peccabis
תֶחֱטָא בְּדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד
iurauit & ;Ionathan *voce* *in* Saul Audiuitque §gratis
חִנָּם ׃ וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע 6
.morietur ſi ,Dominus *Viuens* ,Saul
שָׁאוּל [u] חַי־יְהוָה אִם־יוּמָת ׃
Ionathan ei *indicauit* & ,Dauid *ad* Ionathan vocauit Et
וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֵת 7
ad Dauid Ionathan adduxit Et .hæc verba omnia
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּבֵא יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־

,Saul

vt occideret
מוּת [n]
נָגַד [o]
Quærit
caue tibi
abſcondes te.
‡ in quo eris
* de
‖ reſpondeat,
† nunciabo
רָאָה [p]
‡ de
‡ contra
* contra
‖ bona ſunt
† manu
שׂוּם [q]
כַּף [r]
נָכָה [s]
עָשָׂה [t]
* contra
‖ vt interficias
voci
Viuit
חָיָה [v]
annuncians

Digitized by Google

.nudiuſtertius ‡ heri ſicut *eius facies ad* fuit & .Saul — anteeum ‡ &
שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃
,Dauid eſt egreſſus & ,eſſe bellum *addidit* Et
8 וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה לִהְיוֹת וַיֵּצֵא דָוִד — additum eſt — a יָסַף
:magna plaga eos *in* percuſſitque ,Peliſtim *in* ‡ pugnauit &
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה — ‡ cum.
malus Domini ſpiritus fuit Et .eius *faciebus* à fugerunt &
9 וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ וַתְּהִי רוּחַ יְהוָה רָעָה — facie — b נוס
eius lancea & ,ſedens ſua domo in *ipſe* & ‖ ,Saul *ad* *
אֶל־שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתוֹ יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ — c רוע — * ſuper ‖ eratque
Saul quæſiuit Et .manu in *modulans* Dauid & :ſua manu in
10 בְּיָדוֹ וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד׃ וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל — d חנה — pſallebat *ſubduxit
ſe *dimiſit* & * .parietem *in* & , Dauid *in* lancea *in* percutere
לְהַכּוֹת בַּחֲנִית בְּדָוִד וּבַקִּיר וַיִּפְטַר — e נכה
Dauid Et .parietem *in* lancea percuſſit & ,Saul *faciebus* à
מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיַּךְ אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד — f חנה — facie
.illa nocte in euaſit & , fugit
נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה הוּא׃
,Dauid domum ad nuncios Saul miſit Et
11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית דָּוִד
indicauit & .manè *in* eum *occidendum ad* ‡ & ,eum *cuſtodiendum ad*
לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ בַּבֹּקֶר וַתַּגֵּד — vt cuſtodirent ‡ vt occiderent — g מות
euadere faciens tu non Si* :dicendo ,eius vxor Michal Dauid ipſi
לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אִם־אֵינְךָ מְמַלֵּט — h נגד — * Niſi ſerues
.interficieris tu cras ,nocte tuam animam
אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה מוּמָת׃
,abiit & feneſtram per Dauid Michal fecit deſcendere Et
12 וַתֹּרֶד מִיכַל אֶת־דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ — i ירד ילך — † ſeruatus eſt. Tulitque ‡ ſimulacrum;
;imagines ‡ Michal *Cepitque* .*euaſit* † & ,fugit &
13 וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט׃ וַתִּקַּח מִיכַל אֶת־הַתְּרָפִים — l לקח — ‖ puluinar è pilis
poſuit caprarum *pellem* ‖ & ,lecto in poſuit &
וַתָּשֶׂם אֶל־הַמִּטָּה וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים שָׂמָה — m שום — † ſub capite
Saul Miſitque .veſte in operuit & ;eius *capitibus* *
14 מְרַאֲשֹׁתָיו וַתְּכַס בַּבָּגֶד׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל — n נטה עז
.ipſe *Aegrotus* † : dixit & Dauid *capiendum ad* ‖ nuncios
מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַתֹּאמֶר חֹלֶה הוּא׃ — p כסה — ‖ vt tolleret † Aegrotat ‡ vt viderent
videndum ad ‡ nuncios Saul Miſitque
15 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת — q ראה
,me ad lecto in eum facite Aſcendere :dicendo , Dauid
אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַמִּטָּה אֵלַי — r עלה

ad ‡

Digitized by Google

‡ vt occidere faciam
* ſimulacrum ſuper lectum, & puluinar è pilis
‖ ſub capite

ecce & ,nuncii venerunt Et .eum interficiendum ad ‡
לַהֲמִיתוֹ׃ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וְהִנֵּה 16
.eius capitibus ‖ caprarum pellis & ,protenſionem ad - imagines *
הַתְּרָפִים אֶל־הַמִּטָּה וּכְבִיר הָעִזִּים מְרַאֲשֹׁתָיו׃
,me decepiſti ſic quid Vt Michal ad Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־מִיכַל לָמָּה כָּכָה רִמִּיתִנִי 17

ſ רמה
† ſaluatus eſt?

Michal dixit Et ſ euaſit † & , meum inimicum dimiſiſti &
וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיִּמָּלֵט וַתֹּאמֶר מִיכַל

‡ alioqui

quid ad ‡ ,me Dimitte :me ad dixit Ipſe : Saul ad
אֶל־שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחִנִי לָמָה
ad venit & euaſit & ,fugit Dauid Et .te interficiam
אֲמִיתֵךְ׃ וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל־ 18
quæ omnia ei indicauit & , Ramah in Semuel
שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר

morati ſunt
s יָשַׁב
habitaculis vel domo doctrinæ.

manſerunt & ,Semuel & ,ipſe abiit & ;Saul ſibi fecit
עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ
Ecce : dicendo ,Saul eſt nunciatum Et .Naioth ‡ in
בְּנָוֹית׃ וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה 19

בביות
ק
† Naioth quæ eſt

.Ramah in habitaculis † in Dauid
דָוִד בְּנָוֹית בָּרָמָה׃

‡ tollendum

; Dauid capiendum ‡ ad nuncios Saul Miſitque
וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד 20

‡ viderunt cuneum

Semuel & ,prophetantium prophetarum cœtum vidit ‡ &
וַיַּרְא אֶת־לַהֲקַת הַנְּבִיאִים נִבְּאִים וּשְׁמוּאֵל

docentem
t הָיָה

Saul nunciis ſuper fuit & .eos ſuper conſtitutum - , ſtantem
עֹמֵד נִצָּב עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל־מַלְאֲכֵי שָׁאוּל
.ipſi etiam prophetabant & , Dei ſpiritus
רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃

v נָגַד

;alios nuncios miſit & ,Saul nunciauerunt Et
וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲחֵרִים 21

x יָסַף

miſit & ,Saul addidit Et .ipſi etiam prophetauerunt &
וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח
.ipſi etiam prophetauerunt & , tertios nuncios
מַלְאָכִים שְׁלִשִׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃

a בּוֹא
† eſt

ciſternam ad vſque venit & ,Ramah in ipſe etiam abiit Et
וַיֵּלֶךְ גַּם־הוּא הָרָמָתָה וַיָּבֹא עַד־בּוֹר 22
† Vbi : dixit & ,interrogauit & ,Secho in † quæ ,magnam
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בַּשֶּׂכוּ וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר אֵיפֹה

‡ eſt habitaculis
b נָאָה

.Ramah in Naioth ‡ in ‡ Ecce ,dixit Et ;Dauid & ,Semuel
שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּנָוֹית בָּרָמָה׃

Et

Digitized by Google

eum ſuper fuit & Ramah in ‖ Naioth ad • illuc abiit Et

23 וַיֵּלֶךְ שָׁם אֶל־נָוִית בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו

prophetauit & ,eundo iuit & ,Dei ſpiritus ille etiam

גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וַיִּתְנַבֵּא

.Ramah in Naioth ‡ in ipſum ingredi uſque ‡

עַד־בֹּאוֹ בְּנָוִית בָּרָמָה׃

prophetauit & ,ſuis veſtimentis ipſe etiam ſe expoliauit Et

24 וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא

die tota nudus cecidit & , Semuel facies ad ipſe etiam

גַּם־הוּא לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֹם כָּל־הַיּוֹם

Saul etiam Num :dicent Idcirco .nocte tota & , illa

הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הֲגַם שָׁאוּל

ſprophetas inter

בַּנְּבִאִים׃

CAP. XX. כ

,venit & ,Ramah in ‡ Naioth † de Dauid fugit Et

1 וַיִּבְרַח דָּוִד מִנָּוֹית בָּרָמָה וַיָּבֹא

,mea iniquitas * quæ ſ feci Quid :Ionathan facies ad ‡ dixit &

וַיֹּאמֶר לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מֶה עָשִׂיתִי מֶה־עֲוֹנִי

quærit quia ,tui patris facies ad ‖ ,meum peccatum quod &

וּמֶה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ

.morieris non .Abſit ,ei Dixitque ſ meam animam

2 אֶת־נַפְשִׁי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ חָלִילָה לֹא תָמוּת

,paruum verbum ‡ vel ,grande verbum ‡ meus pater faciet ſibi † ecce

הִנֵּה לוֹ־עָשָׂה אָבִי דָּבָר גָּדוֹל אוֹ דָּבָר קָטֹן

meus pater abſconderit quare Et .meæ auri reuelet non &

וְלֹא יִגְלֶה אֶת־אָזְנִי וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר אָבִי

. ‖ hoc non ſ hoc verbum * me a

מִמֶּנִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֵין זֹאת׃

,tuus pater ſciuit Sciendo :dixit & ,Dauid adhuc iurauit Et

3 וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדֹעַ יָדַע אָבִיךָ

cognoſcat Ne :dicet & ,tuis oculis in gratiam inueni quod

כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־

Dominus viuens ‡ verum Et .doleat fortè ne , Ionathan hoc

זֹאת יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב וְאוּלָם חַי־יְהוָה

inter & ,me inter ‡ paſſus tanquam quia ,tua anima viuit &

וְחֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כְפֶשַׁע בֵּינִי וּבֵין

dixerit Quod :Dauid ad Ionathan Dixitque .mortem

4 הַמָּוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד מַה־תֹּאמַר

anima

• in ‖ quæ eſt בְּיוֹת ק

‡ vſquequo venire

‡ habitacula

coram פְּנֵה e

נָפַל d

dicunt:

† habitaculis

‡ quæ eſt

‡ coram

• eſt

עָשָׂה e

‖ coram patre tuo, † non

‡ rem grandē, לֹא יַעֲשֶׂה ק

‡ rem paruam, quam

* rem hanc?

‖ ſa iet.

חָנַן

dolore afficitur. ‡ viuit

חַיָּה

‡ vnus eſt

Ionathan ad Dauid dixit Et .tibi faciam & ,tua anima
נַפְשְׁךָ וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן 5
rege cum ſedebo ‡ ſedendo ego & ,cras menſis † Ecce
הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר וְאָנֹכִי יָשֹׁב־אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ
ad vſque agrum me abſcondam &,me dimittes & ; veſcendum ad
לֶאֱכוֹל וְשִׁלַּחְתַּנִי וְנִסְתַּרְתִּי בַשָּׂדֶה עַד
,tuus pater me viſitauerit viſitando ‡ Si .tertiæ † veſperam
הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית׃ אִם־פָּקֹד יִפְקְדֵנִי אָבִיךָ 6
currendum ad Dauid me à poſtulauit Poſtulando ‡ dices &
וְאָמַרְתָּ נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מִמֶּנִּי דָוִד לָרוּץ
ibi dierum * ſacrificium quia ,ſuam ciuitatem Bethlechem ‡
בֵּית־לֶחֶם עִירוֹ כִּי זֶבַח [h]הַיָּמִים שָׁם
‖ pax ,Bene dixerit ſic Si .familiæ toti
לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה׃ אִם־כֹּה יֹאמַר טוֹב שָׁלוֹם 7
eſt conſummata † quòd ſcito ,ei fuerit ira iraſcendo ſi & .tuo ſeruo
לְעַבְדֶּךָ וְאִם־חָרֹה יֶחֱרֶה לוֹ [i]דַּע כִּי[k]־כָלְתָה
,tuo ſeruo ſuper ‡ miſericordiam facies Et . .eo cum à malitia
[l]הָרָעָה מֵעִמּוֹ׃ וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־עַבְדֶּךָ 8
.tecum tuum ſeruum adduxiſti Domini fœdus in quia
כִּי בִּבְרִית יְהוָה [m]הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ עִמָּךְ
ad vſque & .tu me interfice iniquitas me in eſt ſi Et
וְאִם־יֶשׁ־בִּי [n]עָוֹן [o]הֲמִיתֵנִי אַתָּה וְעַד־
Dixitque ?me introduces hoc quid vt ,tuum patrem
אָבִיךָ לָמָּה־זֶּה תְבִיאֵנִי׃ וַיֹּאמֶר 9
quòd ,cognouero cognoſcendo ſi quia .tibi Abſit : Ionathan
יְהוֹנָתָן חָלִילָה לָּךְ כִּי אִם־יָדֹעַ אֵדַע כִּי־
,te ſuper veniendum ad ‖ meo patre cum à malitia ſit conſummata
כָלְתָה הָרָעָה מֵעִם אָבִי לָבוֹא עָלֶיךָ
ad Dauid Dixitque .tibi annunciem illud non &
וְלֹא אֹתָהּ [a]אַגִּיד לָךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 10
tibi reſponderit quid ‡ vel * mihi renunciabit Quis : Ionathan
יְהוֹנָתָן מִי יַגִּיד לִי אוֹ מַה־[b]יַּעַנְךָ
,Io * : Dauid ad Ionathan Dixitque ‡duri tuus pater
אָבִיךָ קָשָׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד לְכָה 11
.agrum ‖ ipſi ambo ſunt egreſſi Et .agrum ‖ egrediamur &
[c]וְנֵצֵא הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ [d]שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה׃
,Iſrael Deus Domine :Dauid ad Ionathan dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 12
,tertia‡ cras tempus iuxta meum patrem inueſtigauero quòd †
כִּי־אֶחְקֹר אֶת־אָבִי כָּעֵת מָחָר הַשְּׁלִשִׁית

† calendæ ſunt
‡ ſedere ſoleo apud regem
† diei
‡ recordando recordatus fuerit mei
‡ in
* annuale eſt
[h] יוֹם
‖ eſt
† completa
[i] יָדַע
[k] כָּלָה
‡ cum
[l] רוּעַ
[m] בּוֹא
[n] עָוָה
[o] מוּת
vt
completa
‖ vt veniat cōtra
[a] נָגַד
(‡ ſi quid boni) ‡ ſi.
[b] עָנָה
* Veni,
‖ in
[c] יָצָא
[d] שָׁנָה
† ſi ‡ aut die

Digitized by Google

reuelauero* &, te ad miſero tunc non & ,Dauid ad ‡ bonum ecce &
וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ וְגָלִיתִי
,Ionathan Dominus faciat Sic .tuam aurem
13 אֶת־אָזְנֶךָ׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה לִיהוֹנָתָן
,te ſuper malum meum patrem ad erit bonum quia ‖ ,addat ſic &
וְכֹה יֹסִיף כִּי־יֵיטַב אֶל־אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ
:pace in ibis & ,te dimittam & ,tuam aurem reuelabo † &
וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם
.meo patre cum fuit quemadmodum ,tecum Dominus ſit &
וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אָבִי׃
mecum facies non & viuente me adhuc ſi † non Et
14 וְלֹא אִם־עוֹדֶנִּי חָי וְלֹא־תַעֲשֶׂה עִמָּדִי
non Et ‡ moriar non & , Domini miſericordiam
15 חֶסֶד יְהוָה וְלֹא אָמוּת׃ וְלֹא־
in vſque mea domo cum à tuam miſericordiam abſcindes
תַכְרִית אֶת־חַסְדְּךָ מֵעִם בֵּיתִי עַד־
Dauid inimicos Dominum abſcindendo in nec ,ſeculum
עוֹלָם וְלֹא בְּהַכְרִת יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי דָוִד
cum Ionathan abſcidit ‖ Et ,humi facies deſuper virum *
16 אִישׁ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן עִם־
inimicorum manu de Dominus Requirat & , † ,Dauid domo
בֵּית דָּוִד וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיַּד אֹיְבֵי
Dauid ipſi iurandum ad ‡ Ionathan addidit Et .Dauid
17 דָוִד׃ וַיּוֹסֶף יְהוֹנָתָן לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד
.eum diligebat ſuæ animæ dilectionem *quia ,ipſum eum diligendo in ‡
בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת נַפְשׁוֹ אֲהֵבוֹ׃
quia ,viſitaberis & ‡menſis ‡ Cras :Ionathan ei dixit Et
18 וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי
,valde deſcendes tertiabis * Et .tua ſeſſio viſitabitur ‡
19 יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ׃ וְשִׁלַּשְׁתָּ תֵּרֵד מְאֹד
die in ,ibi te abſcondes quo ‖ ,locum ad venies &
וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָּׁם בְּיוֹם
.viatorium Lapidem apud manebis & ;operis
הַמַּעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן הָאָזֶל׃
mittendo ,faciam latus ad ſagittas tres ego Et
20 וַאֲנִי שְׁלֹשֶׁת הַחִצִּים צִדָּה אוֹרֶה לְשַׁלַּח־
. Vade ‖ ,puerum mittam ecce Et .ſcopum ad mihi*
21 לִי לְמַטָּרָה׃ וְהִנֵּה אֶשְׁלַח אֶת־הַנַּעַר לֵךְ
Ecce :puero dixero dicendo Si .ſagittas inueni
מְצָא אֶת־הַחִצִּים אִם־אָמֹר אֹמַר לַנַּעַר הִנֵּה

ſagit-

‡ fueris ſuper * aperuero
c גלה
‖ ſi placuerit patri meo, vt adducat
f יסף
g יטב
† aperiam
h גלה
i היה
† tantū adhuc me viuente facies ‡ Sed etiā
cùm abſciderit Dominus
* vnumquemque è ſuperficie terræ.
‖ pepigit fœdus
k פנה
† dicens,
‡ vt iuraret
‡ propterea quòd diligeret
* ſecundum
‡ erunt Calendæ, & memoraberis,
‡ deficiet
* tribus diebus manebis
l ירד
‖ in quo te abſcondes,
m חצץ
n ירה
* ad ſignum.
‖ dicens ei:
o נטר

pax quia ;veni & ,eam cape ;infra & ,te à ſagittæ
הַחִצִּים ׀ מִמְּךָ וָהֵנָּה קָחֶנּוּ ׀ וָבֹאָה[p] כִּי־שָׁלוֹם — בּוֹא [p]
Dominus viuit ,verbum † non & , tibi — † quicquã mali:
לְךָ וְאֵין דָּבָר ׀ חַי־יְהוָה׃ — חַיָּה [q]
, te à ſagitta Ecce adoleſcenti ‡ dixero ſic ſi Et — ‡ puero:
22 וְאִם־כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הִנֵּה הַחִצִּים מִמְּךָ
verbum Et .Dominus te dimiſit quia :vade ,vltrà &
23 וָהָלְאָה לֵךְ כִּי שִׁלַּחֲךָ יְהוָה׃ וְהַדָּבָר — הָלַךְ [r]
,me inter Dominus ecce ,tu & ,ego ſumus locuti quod
אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וָאָתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי
Dauid ſe abſcondit Et .ſeculum in vſque ,te inter &
24 וּבֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ וַיִּסָּתֵר דָּוִד — * fuerunt calendæ, † ad אֶל
panem iuxta † rex ſedit & ,menſis fuit * & ,agro in
בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־הַלֶּחֶם — יָשַׁב [s]
,ſuam ſedem † ſuper rex Seditque .veſcendum ad — † cathedram
25 לֶאֱכוֹל׃ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ
.Ionathan ſurrexit & :parietis ſedem ad vice in vice ‡ ſicut — קוּם [t]
כְּפַעַם ׀ בְּפַעַם אֶל־מוֹשַׁב הַקִּיר וַיָּקָם יְהוֹנָתָן — ‡ conſueuerat aliàs, in cathedra iuxta parietem:
.Dauid locus viſitatus eſt ‡ & ; Saul latere ex Abner ſeditque — ‡ carebat ſedente
וַיֵּשֶׁב[a] אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד׃
quia .illa die in quicquam Saul eſt locutus non Et — יָשַׁב [a]
26 וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי
non quia ipſe purus non quia ,ipſum * Accidens : dixit — * eſt ,præterquam quòd ſit vel etiam, quia non eſt † in
אָמַר מִקְרֶה הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר הוּא כִּי־לֹא — ‡ Calendarum ‡ caruit ſedente
eſt viſitatus & ‡ ,ſecundo menſis ‡ craſtino à † fuit Et .mundus
27 טָהוֹר׃ וַיְהִי[b] מִמָּחֳרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפָּקֵד — הָיָה [b]
: ſuum filium Ionathan ad Saul Dixitque .Dauid locus
מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ — שָׁנָה [c]
ad hodie etiam heri etiam Iſai filius venit non Quare
מַדּוּעַ לֹא־בָא[d] בֶן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיּוֹם אֶל־ — בּוֹא [d]
Poſtulando :Saul Ionathan reſpondit Et ?panem
28 הַלָּחֶם׃ וַיַּעַן[e] יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל נִשְׁאֹל — עָנָה [e] * à ‖ vt ires
.Bethlechem ad vſque ‖ ,me apud ex * Dauid poſtulauit
נִשְׁאַל דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ — † eſt
familiæ † victima quia ,obſecro me Dimitte :dixit Et
29 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי זֶבַח מִשְׁפָּחָה
nunc Et .*meus frater mihi ‡ mandauit ipſe & ,ciuitate in nobis ‡ — ‡ noſtræ ‡ ad me * vt illuc me conferam ‖ conferam me illuc,
לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה
videbo & ,quaſo euadam ‖ , tuis oculis in gratiam inueni ſi
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה

Digitized by Google

.regis menſam ad venit non Idcirco .meos fratres
אֶת־אֶחָי עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ׃
: ei dixit & ,Ionathan in Saul naſus † eſt iratus Et
30 [f]וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ
tu eligens ‡ quòd ,noui non an ,rebellionis peruerſæ ‡ Fili
בֶּן־[g]נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בֹחֵר אַתָּה
nuditatis * confuſionem in &,tuam confuſionem in Iſai filium
לְבֶן־יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת [h]עֶרְוַת
Iſai filius quibus diebus omnibus Quia ‡tuæ matris
31 אִמֶּךָ׃ כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי
.tuum regnum & † ,tu ſtabilieris non ,humum ‖ ſuper viuerit
חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ
ipſe mortis filius ‡ quia ,me ad eum cape ‡ & ,mitte nunc Et
וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא׃
dixit & ,ſuum patrem Saul ad Ionathan reſpondit Et
32 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר
¿ fecit quid ¿morietur quid Vt :eum ad
אֵלָיו לָמָּה יוּמַת מֶה עָשָׂה׃
.eum percutiendum ad ‖,eum ſuper * lanceam Saul protelauit Et
33 [i]וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־[k]הַחֲנִית עָלָיו [l]לְהַכֹּתוֹ
ſuo patre cum à ipſa concluſio † quòd , Ionathan cognouit &
[m]וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הִיא מֵעִם אָבִיו
menſa cum à ‡ Ionathan Surrexitque .Dauid interficere
34 [n]לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ [o]וַיָּקָם יְהוֹנָתָן מֵעִם הַשֻּׁלְחָן
panem ſecunda menſis * die in comedit non & ,naſi ‡ ira In
[p]בָּחֳרִי־אַף וְלֹא־אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם
.ſuus pater eum calumniauerat † quia ,Dauid ſuper doluit ‖ quia
כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי [q]הִכְלִמוֹ אָבִיו׃
agrum ‡ Ionathan eſt egreſſus & ,manè in fuit Et
35 [r]וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה
.eo cum paruus puer & ,Dauidi ſtatutum tempus ad
[f]לְמוֹעֵד דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמּוֹ׃
nunc inueni ,Curre :ſuum puerum ad Dixitque
36 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רֻץ מְצָא־נָא אֶת־
iecit ipſe & ,cucurrit puer :iaciens ‡ ego quas ,ſagittas
[s]הַחִצִּים אֲשֶׁר אָנֹכִי מוֹרֶה הַנַּעַר רָץ וְהוּא־יָרָה
adusque puer venit Et .eum tranſire faciendum ad ſagittam *
37 הַחֵצִי לְהַעֲבִרוֹ׃ [v]וַיָּבֹא הַנַּעַר עַד־
Clamauitque .Ionathan iecerat quam , ſagittæ locum
מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא

Iona

‖ furor
[f] חָרָה
‡ matris
‡ eligis
[g] עָוָה
* ignominiæ
[h] עָרָה
‖ terram,
† neque.
‡ tolle
‡ obnoxius morti eſt.
iaculatus eſt
* contra
‖ vt percuteret
[i] טוּל
[k] חָנָה
† decreuerat pater ſuus ‡ è
[l] נָכָה
[m] יָדַע
[n] מוּת
[o] קוּם
‡ furoris
* Calendarum
‡ dolore affectus eſt propter
† ignominia affecit ‡ in
[p] חָרָה
[q] כָּלַם
[r] הָיָה
[f] יָעַד
[s] רוּץ
‡ iacio:
[t] חָצַץ
* ſagittas tranſilum.
[v] בּוֹא

,te à ſagitta Nónne :dixit & , puerum poſt Ionathan
יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֵצִי מִמְּךָ
: puerum poſt Ionathan Clamauitque. : vltrà &
וָהָלְאָה׃ וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר 38
Ionathan puer collegit & .ſteteris ne ,feſtina , Accelera
מְהֵרָה חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֵּט נַעַר יְהוֹנָתָן
ſagittas,
ſciebat non puer Et .ſuum dominum ad venit & ,ſagittam
אֶת־הַחִצִּי וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו׃ וְהַנַּעַר לֹא־יָדַע 39
* ſed ‖ rem.
. verbum ‖ ſciebant Dauid & Ionathan tantum *,quicquam
יָדַע [x]
מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד [x] יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר׃
‡ arma ‡ puero * erat:
:ei * qui ,puerum ad ‡ ſua vaſa ‡ Ionathan Deditque
נָתַן [a]
[a] וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לוֹ 40
Dauid & ,eſt ingreſſus Puer .ciuitatem ‖ defer, Vade :ei dixitque
כָּלָה [b]
וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הָבֵיא הָעִיר׃ הַנַּעַר [b] בָּא וְדָוִד 41
‖ in [d]
† de loco qui vergebat ad auſtrum,
‡ faciem ſuam
, terram in ſuas facies ‡ in cecidit & ,meridiem apud de † ſurrexit
קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב [c] וַיִּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָה
vir ‡ ſunt oſculati & :vicibus tribus ſe incuruauit & [d]
נָפַל [c]
וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים [e] וַיִּשְּׁקוּ אִישׁ אֶת־
Dauid vt adeo :ſuum ſocium vir * fleuerunt & ; ſuum ſocium
שָׁחָה [d]
רֵעֵהוּ [f] וַיִּבְכּוּ [g] אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דָּוִד
‡ vnuſquiſque alter alterum,
* vnuſquiſque alter cum altero. Sed
.pace in Vade : Dauid ad Ionathan Dixitque .adaugeret ‖
הִגְדִּיל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד [h] לֵךְ לְשָׁלוֹם 42
:dicendo, Domini nomine in † nos nos ambo iurauimus Quod
נָשַׁק [e]
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ [i] אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר
,meum ſemen inter & ,te inter & ,me inter ſit Dominus
רָעָה [f]
יְהוָה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי
: abiit & ,ſurrexit Et .ſeculum in vſque tuum ſemen inter &
בָּכָה [g]
‖ magis fleuit.
† per nomen
וּבֵין זַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ 43
יָלַךְ [h]
.ciuitatem eſt ingreſſus Ionathan &
שָׁנָה [i]
וִיהוֹנָתָן בָּא הָעִיר׃

CAP. XXI. כא

. ſacerdotem Achimelech ad Nobin. Dauid venit Et
וַיָּבֹא דָוִד נֹבֶה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן 1
timuit
* & venit
:ei dixitque ,Dauid occurſum in * , Achimelech contremuit. Et
וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ
† eſt
Dixitque :tecum † non vir & ,es ſolus tu Quare
מַדּוּעַ אַתָּה לְבַדֶּךָ וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר 2
aliquid,
,verbum mihi præcepit Rex :ſacerdotem Achimelech ad Dauid
צָוָה [k]
דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ [k] צִוַּנִי דָבָר

Digitized by Google

verbum quicquam neſciat Vir , me ad dixitque ‖ dere propter quam
וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אַל־יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר
pueros Et .tibi præcepi quod ‡ & .te mittens † ego quod † mitto ‡ quam ‡ cuiuſdam, & locum ignotum talis
אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ וַאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאֶת־הַנְּעָרִים
quid nunc Et .ignoti obſcuri ‡ locum ad feci ſcire
יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי׃ וְעַתָּה מַה־ פְּלָא [l]
3 ,mea manu in da panes quinque ‖ tua manu ſuo eſt * quod inuenitur ‖ ad
יֵשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמִשָּׁה־לֶחֶם תְּנָה בְיָדִי עֲנֵה [ll]
,David ‖ ſacerdos reſpondit Et .inuentum * vel † eſt
אוֹ הַנִּמְצָא׃ וַיַּעַן [m] הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִד חֹל [n]
4 ;mea manu ſub ad prophanus panis † Non : dixit & ‡ ſed ‡ ſanctus * Nam ‖ vel ſaltem
וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם חֹל [n] אֶל־תַּחַת יָדִי
tantùm ‖ pueri ſe ſeruarunt ſi ‡ .eſt ſanctitatis ‡ panis quinimo ‡
כִּי־אִם־לֶחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אַךְ
‡ ei dixit & ,ſacerdoti David reſpondit Et ‖ muliere à
5 מֵאִשָּׁה׃ וַיַּעַן דָּוִד אֶת־הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ
,nudiuſtertius ‡ heri ſicut nobis ‡ prohibita mulier Quinimo † † Verè ‡ eſt a ‡ &
כִּי אִם־אִשָּׁה עֲצֻרָה־לָנוּ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
via ipſa & ;ſanctitas puerorum vaſa fuerunt & ;me exeundo in * * cùm egreſſus ſum;
בְּצֵאתִי [o] וַיִּהְיוּ כְלֵי־הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ הָיָה*
.vaſe in ſanctificabitur hodie quia etiam & ‖ prophanationis
חֹל וְאַף כִּי־הַיּוֹם יִקְדַּשׁ [p] בַּכֶּלִי׃ כָּלָה [p]
ibi erat non quia ,ſanctitatem ‖ ſacerdos ei dedit Et ‖ panem ſanctum, non erant enim ibi panes
6 וַיִּתֶּן־לוֹ [q] הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה שָׁם
faciebus ‡ à ,remoti ‡ ,faciérum panis † niſi panis
לֶחֶם כִּי־אִם־לֶחֶם הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי כֹּהֵן [q]
† panes ‡ qui erant ‡ facie
.ipſum capi‖ die in calidum panem * ponendum ad Domini
יְהוָה לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ׃ סוּר [r]
* panes calidos ‖ qua ſublati ſunt.
detentus † illa die in Saul ſeruis de vir ibi Et † demorabatur coram Dño,
7 וְשָׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נֶעְצָר
potentiſſimus ,Edomæus Doegh eius nomen & ‡ Domini faciés ad
לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דֹּאֵג הָאֲדֹמִי אַבִּיר
: Achimelech ad David Dixitque Saul ipſi ‡ qui ,paſtorum ‡ erant
8 הָרֹעִים [s] אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ רֹעָה [s]
Quia ?gladius vel lancea tua manu ſub hic eſt non Et
וְאִין יֶשׁ־פֹּה תַחַת־יָדְךָ חֲנִית [t] אוֹ־חֶרֶב כִּי חָנָה [t]
ſæpi * non mea vaſa ‡ etiam & ,meum gladium etiam ‡ arma * tuli
גַם־חַרְבִּי וְגַם־כֵּלַי לֹא־לָקַחְתִּי
.feſtinatum regis verbum fuit ‖ quia ;mea manu. in ‖ verbum regis vrgebat.
בְיָדִי כִּי־הָיָה דְבַר־הַמֶּלֶךְ נָחוּץ׃

Et

Digitized by Google

quem ,Peliſtæi Gholiath Gladius ;ſacerdos dixit Et
וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־
veſte in inuolutus ipſe ecce , quercus valle in percuſſiſti 9
הִכִּיתָ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּה־הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה
non quia ;cape tibi ceperis iſtum ſi .Ephod poſt
אַחֲרֵי הָאֵפוֹד אִם־אֹתָהּ תִּקַּח־לְךָ קָח כִּי אֵין
illi ſimis Non :Dauid Dixitque .hoc int eum præter alius
אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ
die in fugit & ,Dauid ſurrexit Et .mihi eum da
תְּנֶנָּה לִּי׃ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־ 10
.Gath regem Achis ad venit Et ,Saul faciebus à illa
הַהוּא מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃
Dauid iſte Nónne :eum ad Achis ſerui Dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו הֲלוֹא־זֶה דָוִד 11
:dicendo ,choris in reſpondebant huic nónne terræ - rex
מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַמְּחֹלוֹת לֵאמֹר
ſuis millibus denis in Dauid & .ſuis millibus in Saul Percuſſit
הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָו׃
,ſuo corde in hæc verba Dauid poſuit Et
וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ
ipſum mutauit Et .Gath regis Achis faciebus à valdè timuit & 12
וַיִּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ־גַּת׃ וַיְשַׁנּוֹ
,eorum manibus in furere ſe finxit & ,eorum oculis in ſuum ſenſum 13
אֶת־טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם
faciebat deſcendere & ,portæ fores ſuper deſignabat &
וַיְתָו עַל־דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיּוֹרֶד
ad Achis Dixitque .ſuam barbam in ſuam ſaliuam
רִירוֹ אֶל־זְקָנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־ 14
adduxiſtis quid vt ,furentem virum videritis Ecce :ſuos ſeruos
עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ
adduxiſtis quia ,ego inſanis Indigus ſme ad eum
אֹתוֹ אֵלָי׃ חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי כִּי־הֲבֵאתֶם 15
ingredietur iſte Num ? me ſuper inſaniendum ad hunc
אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הֲזֶה יָבוֹא
? meam domum in
אֶל־בֵּיתִי׃

CAP. XXII. כב

.Hadullam ſpelunca in euaſit & ,inde Dauid abiit Et
וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם 1

panno
a נָכָה
vis tollere
tolle, eſt
b לָקַח
hic.
eſt ſimilis illi,
c קוּם
facie
eſt
cantabant per choros,
d חָלַל
mille ſuos,
decem millia ſuos ?
e שׂוּם
facie
f רָאָה
g שָׁנָה
ſermonem
intimum ſe oſtendebat
in oſtiis
h תָּוָה
vidiſtis hominem
i שָׁגַע
Deficio
k בּוֹא
coram
ſeruauit ſe
l יָלַךְ

Digitized by Google

deſcēderunt & ,eius patris domus omnis & ,eius fratres audierūt Et
וישמעו אחיו וכל־בית אביו [m]וירדו
vir omnis cum ad ſunt congregati Et .illuc eum ad
2 אליו שמה׃ ויתקבצו אליו כל־איש
vir omnis & ,creditor *ei* * cui vir omnis & ,*anguſtiatus* ‡
מצוק וכל־איש אשר־לו נשא וכל־איש
fuerunt & ;principem in eis *ſuper* fuitque .animo amarus
[n]מר־נפש ויהי עליהם לשר ויהיו
inde Dauid abiit Et .viri quadringenti fermè eo cum
3 עמו כארבע [o]מאות איש׃ וילך דוד משם
qua ſo Egrediatur :Moab regem ad dixitque .Moab Miſpeh ‡
מצפה מואב ויאמר אל־מלך מואב יצא־נא
quid ſciam donec ,vobiſcum ‡ mea mater & ,meus pater
אבי ואמי אתכם עד אשר [p]אדע מה־
Regis faciebus cum eos duxit Et .Deus mihi faciat
4 יעשה לי אלהים׃ [q]וינחם את־פני מלך
Dauid *eſſe* ‡ diebus omnibus eo cum manſerunt & ; Moab
מואב וישבו עמו כל־ימי היות־דוד
Ne :Dauid ad propheta Gad Dixitque .*munitione* ‡ in
5 [r]במצודה׃ ויאמר גד הנביא אל־דוד לא
.Iehudah terram *tibi ingredieris* ‖ & :vade .*munitione* *in maneas
[s]תשב במצודה לך [t]ובאת־לך ארץ יהודה
audiuit Et .Chareth *ſiluam* † venit & , Dauid abiit Et
6 [v]וילך דוד ויבא יער חרת׃ וישמע
Saul & ;eo cum ‡ qui viri & ,Dauid ſciretur quòd Saul
שאול כי [x]נודע דוד ואנשים אשר אתו ושאול
eius lancea & ,Ramah in arbore ſub Ghibhah in *manens* ‡
ישב בגבעה תחת־האשל ברמה [y]וחניתו
.eum *ſuper* *ſtantes* * eius ſerui omnes & ,eius manu in
בידו וכל־עבדיו נצבים עליו׃
Audite :eum *ſuper ſtantibus* ‖ ſuis ſeruis Saul Dixitque
7 ויאמר שאול לעבדיו הנצבים עליו שמעו־
, agros Iſai filius dabit vobis omnibus Etiam :Iemini filii quæſo
נא בני ימיני גם־לכלכם [z]יתן בן־ישי שדות
principes & ,*millium principes* ‖ ponet ;*vobis omnibus* ;vineas &
וכרמים [a]לכלכם [b]ישים שרי אלפים ושרי
non & ;me *ſuper* ‡ vos omnes *eſtis ligati* † Quia ;*centenorum*
8 [c]מאות׃ כי קשרתם כלכם עלי ואין
,Iſai filio cum *meum filium excidendo in** meam aurem *reuelans* ‡
גלה את־אזני בכרת־בני עם־בן־ישי

&

ירד [m]
‡ anguſtiis affectus
* erat
מרר [n]
מאה [o]
‡ in ſpeculam
‡ & maneant
ידע [p]
ante regem
נחה [q]
‡ quibus fuit
‡ arce.
מצד [r]
* arce
‖ ingredere
ישב [s]
בוא [t]
† in ſaltum caduum.
ילך [v]
‡ erant
ידע [x]
‡ manebat
חנה [y]
* ſtabant iuxta
‖ qui ſtabant iuxta
נתן [z]
omnes vos
‖ tribunos, & centuriones?
שום [a]
שור [b]
† coniuraſtis
‡ aduerſum
מאה [c]
‡ eſt qui aperiat
* cùm fœdus inierit filius meus

Digitized by Google

|| eſt qui doleat
† qui reuelet

,meam aurem reuelans † &, me ſuper vobis ex ægrotans || non &
וְאֵין־חֹלֶה מִכֶּם עָלַי וְגֹלֶה אֶת־אָזְנִי
inſidiatorem ‡ ad me ſuper ‡ meum ſeruum meus filius ſuſcitauit quia
כִּי הֵקִים בְּנִי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לְאֹרֵב

‡ aduerſum
‡ inſidias

עָנָה [d]

Edomæus Doeg reſpondit Et §hanc diem ſecundum
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּעַן [d] דֹּאֵג הָאֲדֹמִי 9

* qui erat

רָאָה [e]

Vidi dixit &, Saul ſeruos ſuper conſtitutus ipſe & *
וְהוּא נִצָּב עַל־עַבְדֵי־שָׁאוּל וַיֹּאמַר [e] רָאִיתִי
filium Achimelech ad Nob in venientem Iſai filium
אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבֶה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־

|| conſuluit pro eo Dominum,

צוּד [f]

dedit eſcam &, Domino in ei interrogauit || Et .Achitub
אֲחִטוּב׃ וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה [f] וְצֵידָה נָתַן 10
miſit Et .ei dedit Peliſtæi Gholiath gladium &, ei
לוֹ וְאֵת חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ וַיִּשְׁלַח 11
Achitub filium Achimelech vocandum ad rex
הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב

familiam
* erant

* qui ,ſacerdotes, eius patris domum omnem & ,ſacerdotem
הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
dixit Et .regem ad ipſi omnes venerunt & : Nob in
בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 12

adſum

ſeq. Ecce :dixit & .Achitub fili nunc Audi :Saul
שָׁאוּל שְׁמַע־נָא בֶּן־אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר הִנְנִי

coniuraſtis aduerſum
* vt dares

נָתַן [g]

eſtis ligati quid Vt :Saul eum ad Dixitque .mi domine
אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל לָמָּה קְשַׁרְתֶּם 13
,gladium & panem ei te dando in * ,Iſai filius & ,tu me ſuper
עָלַי אַתָּה וּבֶן־יִשָׁי בְּתִתְּךָ [g] לוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב

|| conſuluiſſes pro eo Deum, et conſurgeret contra me, ad inſidias

inſidiatorem in ,me in conſurgendum ad .Deo in ei interrogando || &
וְשָׁאוֹל לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם אֵלַי לְאֹרֵב

עָנָה [h]

,regi Achimelech reſpondit Et §hanc diem ſecundum
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ [h] וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ 14

|| inter omnes ſeruos tuos
‡ qui pergit ad obedientiam tuam,

gener & ,fidelis Dauid ſicut tuos ſeruis omnibus in || quis Et :ait &
וַיֹּאמַר וּמִי בְּכָל־עֲבָדֶיךָ כְּדָוִד נֶאֱמָן וַחֲתַן

סוּר [i]

tua domo in glorioſus & ,tuum auditum ad recedens ‡ & ,regis
הַמֶּלֶךְ וְסָר [i] אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃

‡ conſulere pro eo Deum.

חָלַל [k]

Abſit § Deo in ei interrogare ‡ cœpi hodie Num
הַיּוֹם [k] הַחִלֹּתִי לִשְׁאָל־לוֹ בֵאלֹהִים חָלִילָה 15

* quippiam

שׂוּם [l]

omni in verbum * ſuo ſeruo in rex imponat Ne .mihi
לִּי אַל־יָשֵׂם [l] הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ דָבָר בְּכָל־

|| de omnibus his

, hoc omni in || tuus ſeruus nouit non quia ;mei patris domo
בֵּית אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל־זֹאת

Digitized by Google

Moriendo :rex Dixitque .magnum vel paruum verbum
16 דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת
.tui patris domus † omnis & .tu , Achimelech morieris — † familia
תָּמוּת אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־בֵּית אָבִיךָ׃
:eum super stantibus ‡ curſoribus rex Dixitque — ‡ qui ſtabant iuxta
17 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָרָצִים הַנִּצָּבִים עָלָיו — רוץ [m]
etiam quia :Domini ſacerdotes interficite & ,Conuertimini
סֹבּוּ וְהָמִיתוּ כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי גַם־ — סבב [n]
fugiens ‡ quòd cognouerunt quia & ;Dauid cum * eorum manus — מות [o]
יָדָם עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־בֹרֵחַ — * eſt
ſerui noluerunt & :meam aurem reuelarunt ‖ non & , ipſe — ‡ fugeret ‖ aperuerunt
הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת־אָזְנִי וְלֹא־אָבוּ עַבְדֵי — אזני
ſacerdotes in irruendum ad † ſuam manum mittere regis
הַמֶּלֶךְ לִשְׁלֹחַ אֶת־יָדָם לִפְגֹעַ בְּכֹהֲנֵי — גלה [p]
,tu Conuertere :Doeg ad rex dixit Et .Domini
18 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְדוֹיֵג סֹב אַתָּה — אבה [q]
irruit ‡ & ,Edomæus Doeg eſt conuerſus & ;ſacerdotes in irrue ‡ & — † vt interficeres
וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים וַיִּסֹּב דּוֹיֵג הָאֲדֹמִי וַיִּפְגַּע — לדואג
octoginta illa die in interfecit & : ſacerdotes in ipſe — ‡ interfice ‡ interfecit
הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמֶת בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים — דואג
Nob Et .lineum ephod portantem virum * quinque &
19 וַחֲמִשָּׁה אִישׁ נֹשֵׂא אֵפוֹד בָּד׃ וְאֵת נֹב — viros portantes
ad vſque & viro à ,gladii os ad ‖ percuſſit ſacerdotum ciuitatem — ‖ acie
עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה לְפִי־חֶרֶב מֵאִישׁ וְעַד־ — נכה
, aſinum & ,bouem & ,ſugentem ‡ ad vſque & infante ab ‡ , mulierem — † à paruulo ‡ lactentem, & boues, & aſinos pecudes acie
אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וַחֲמוֹר
Achimelech vnus filius euaſit Et .gladii os ad agnum & — פה
20 וָשֶׂה לְפִי־חָרֶב׃ וַיִּמָּלֵט בֵּן־אֶחָד לַאֲחִימֶלֶךְ — ‖ filii
.Dauid poſt fugit & ; Ebiathar eius nomen & , Achitub filii ‖
בֶּן־אֲחִטוּב וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד׃
Saul occidiſſet quòd Dauid ipſi Ebiathar nunciauit Et
21 וַיַּגֵּד אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי הָרַג שָׁאוּל — נגד [b]
;Ebiathar ad Dauid dixit Et .Domini ſacerdotes — ‡ erat
22 אֵת כֹּהֲנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר — דואג
quòd ,Edomæus Doeg ‡ ibi quòd illa die in Noui
יָדַעְתִּי בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־שָׁם דּוֹיֵג הָאֲדֹמִי כִּי־ — *quòd interficeretur omnis homo familiæ
omnem in *cauſam præbui ego : Saul nunciaret nunciando
הַגֵּד יַגִּיד לְשָׁאוּל אָנֹכִי סַבֹּתִי בְּכָל־ — סבב [c]
,timeas ne .mecum Sede † .tui patris domus animam — ישב [d]
23 נֶפֶשׁ בֵּית אָבִיךָ׃ שְׁבָה אִתִּי אַל־תִּירָא — † Mane apud me

quia

Digitized by Google

:tuam animam quæret ,meam animam quæſierit qui ,quia
כִּי אֲשֶׁר־יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ
.me penes tu cuſtodia ‡ quia
כִּי־מִשְׁמֶרֶת אַתָּה עִמָּדִי׃

CAP. XXIII. כג

Peliſtæi Ecce :dicendo ,Dauid nunciauerunt Et
1 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה פְלִשְׁתִּים
.areas diripientes ‖ ipſi & ,Chehilah in pugnantes
נִלְחָמִים בִּקְעִילָה וְהֵמָּה שֹׁסִים אֶת־הַגֳּרָנוֹת׃
,vadam Num :dicendo ,Domino in † Dauid interrogauit Et
2 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ
ad Dominus Dixitque iſtos Peliſtæos in percutiam &
וְהִכֵּיתִי בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
.Chehilah ſeruabis & ,Peliſtæos in percuties & , Vade :Dauid
דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קְעִילָה׃
hic nos Ecce :eum ad Dauid viri Dixeruntque
3 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹה
ad Chehilah in iuerimus cùm etiam & , timentes Iehudah in
בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי־נֵלֵךְ קְעִלָה אֶל־
Dauid adhuc addidit Et ‡ Peliſtim ordines ‖
4 מַעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ וַיּוֹסֶף עוֹד דָּוִד
:dixit & ,Dominus reſpondit Et .Domino in interrogandum ad †
לִשְׁאוֹל בַּיהוָה וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר
Peliſtæos dans ego ‡ quia ,Chehilah in deſcende ,Surge
קוּם רֵד קְעִילָה כִּי־אֲנִי נֹתֵן אֶת־פְּלִשְׁתִּים
, Chehilah in eius viri & ,Dauid abiit Et .tua manu in
5 בְּיָדֶךָ׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו קְעִילָה
:eorum acquiſitiones ‖ duxit & ,Peliſtæis in * pugnauit &
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּנְהַג אֶת־מִקְנֵיהֶם
habitatores Dauid ſeruauit & ,magna plaga eos in percuſſitque
וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיֹּשַׁע דָּוִד אֵת יֹשְׁבֵי
Achimelech filius Ebiathar fugiendo in fuit Et .Chehilah
6 קְעִילָה׃ וַיְהִי בִּבְרֹחַ אֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ
.ſua manu in deſcendit ephod * ,Chehilah in Dauid ad
אֶל־דָּוִד קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ׃
.Chehilah in Dauid veniſſet quòd ,Saul fuit nunciatum Et
7 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא דָוִד קְעִילָה
quia ,mea manu in Deus eum Alienauit :Saul dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נִכַּר אֹתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי

e ירא ‡ cuſtodiens eris
f נגד pugnant cum ‖ diripiunt
g שסה † Dominum,
h נכה
i ישע
timemus, quãto magis cùm perrexerimus
k ילך ‖ acies † vt interrogaret Dominum.
l ענה ‡ do
m ירד
* cum ‖ peculia
m נכה
n ישע cùm fugeret * cum
Concluſit

clau-

.vectis & ,portarum vrbem in ingrediendo eſt clauſus
נִסְגַּר לָבוֹא בְּעִיר דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ congregauit
,prœlium in populum omnem Saul *audire fecit* Et
8 וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־כָּל־הָעָם לַמִּלְחָמָה vt deſcenderet * vt obſideret
ad & ,Dauid *ad anguſtiandum* ad * ,Chehilah in *deſcendendum* ad
לָרֶדֶת[o] קְעִילָה לָצוּר אֶל־דָּוִד וְאֶל־ [o] יָרַד ‖ contra
Saul ſe *ſuper* ‖ quòd Dauid cognouit Et .eius viros
9 אֲנָשָׁיו׃ וַיֵּדַע[p] דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל [p] יָדַע † tacitè cogitaret
: ſacerdotem Ebiathar ad dixit & ;malum *tacens* †
מַחֲרִישׁ הָרָעָה[q] וַיֹּאמֶר אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן [q] רוּעַ
.ephod Applica
הַגִּישָׁה הָאֵפוֹד׃
audiendo ,Iſrael Deus Domine :Dauid Dixitque
10 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמֹעַ quærit
in venire Saul *quærens* quòd tuus ſeruus audiuit
שָׁמַע עַבְדְּךָ כִּי־מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לָבוֹא אֶל־
.me propter ciuitatem *corrumpendum* ad ,Chehilah vt diſperdas
קְעִילָה לְשַׁחֵת לָעִיר בַּעֲבוּרִי׃
? eius manu in Chehilah *domini* ‖ me *concludent* Nunquid tradent ‖ maiores
11 הֲיַסְגִּרֻנִי בַעֲלֵי קְעִילָה בְיָדוֹ
,tuus ſeruus audiuit quemadmodum ,Saul deſcendet Nunquid
הֲיֵרֵד שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדֶּךָ
.tuo ſeruo quæſo Indica :Iſrael Deus Domine
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגֶּד[a]־נָא לְעַבְדֶּךָ [a] נָגַד
: Dauid Dixitque .Deſcendet :Dominus Dixitque [b] יָרַד
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵרֵד[b]׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
meos viros & ,me Chehilah *domini* *concludent* Nunquid tradent maiores
הֲיַסְגִּרוּ בַּעֲלֵי קְעִילָה אֹתִי וְאֶת־אֲנָשַׁי
.*Concludent* :Dominus dixit & ?Saul manu in Tradent.
בְּיַד שָׁאוּל וַיֹּאמֶר יְהוָה יַסְגִּירוּ׃
viri ſexcenti fermè eius viri & ,Dauid ſurrexit Et.
13 וַיָּקָם[c] דָּוִד וַאֲנָשָׁיו כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת[d] אִישׁ [c] קוּם [d] מֵאָה
.ambulauerunt quo *in* ambulauerunt & ,Chehilah è ſunt egreſſi &
וַיֵּצְאוּ[e] מִקְּעִלָה וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר יִתְהַלָּכוּ [e] יָצָא
:Chehilah è Dauid euaſiſſet quòd ,eſt nunciatum Saul Et
וּלְשָׁאוּל הֻגַּד כִּי־נִמְלַט דָּוִד מִקְּעִילָה
.deſerto in Dauid manſit Et .exire ceſſauit &
14 וַיֶּחְדַּל לָצֵאת׃ וַיֵּשֶׁב[f] דָּוִד בַּמִּדְבָּר [f] יָשַׁב
,Ziph deſerto in monte in manſitque , munitionibus in
בַּמְּצָדוֹת וַיֵּשֶׁב בָּהָר בְּמִדְבַּר־זִיף

&

eum tradidit non & ,diebus omnibus Saul eum quæſiuit &
וַיְבַקְשֵׁהוּ שָׁאוּל כָּל־הַיָּמִים וְלֹא־נְתָנוֹ
eſſet egreſſus quod Dauid vidit Et .eius manu in Deus
[g] רָאָה — * erat
אֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ [g] וַיַּרְא דָוִד כִּי־יָצָא 15
deſerto in * Dauid & ;ſuam animam quærendum ad Saul
שָׁאוּל לְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשׁוֹ וְדָוִד בְּמִדְבַּר־
filius Iehonathan ſurrexit Et .ſilua in Ziph
זִיף בַּחֹרְשָׁה׃ וַיָּקָם יְהוֹנָתָן בֶּן־ 16
confortauit & ;ſiluam in Dauid ad iuit & ,Saul
שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִד חֹרְשָׁה וַיְחַזֵּק אֶת־
timeas Ne :eum ad Dixitque .Deo in eius manum
יָדוֹ בֵּאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־תִּירָא 17
tu & ,mei patris Saul manus te inueniet non quia
כִּי לֹא תִמְצָאֲךָ יַד־שָׁאוּל אָבִי וְאַתָּה
ſecundus: [h] שָׁנָה — ſcit
:ſecundum in tibi ero ego & ,Iſrael ſuper regnabis
תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי אֶהְיֶה־לְּךָ [h] לְמִשְׁנֶה
.ita ſcius meus pater Saul etiam &.
וְגַם־שָׁאוּל אָבִי יֹדֵעַ כֵּן׃
† pepigerunt ‡ coram Dño. [i] פָּנָה
manſit & .Domini faciei ad ‡ fœdus ipſi ambo exciderunt † Et
וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית [i] לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב 18
.ſuam domum in abiit Iehonathan Et .ſilua in Dauid
דָּוִד בַּחֹרְשָׁה וִיהוֹנָתָן הָלַךְ לְבֵיתוֹ׃
dicentes: [k] עָלָה — latitat ‡ præſidiis [l] סָתַר — * eſt ‖ dextris
: dicendo ,Ghibhah in Saul ad Ziphæi aſcenderunt Et
[k] וַיַּעֲלוּ זִפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר 19
,ſilua in munitionibus ‡ in nobiſcum ſe abſcondens Dauid Nonne
הֲלוֹא דָוִד [l] מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ בַמְּצָדוֹת בַּחֹרְשָׁה
Ieſimon *extra ‖ à * quæ ,Chachilah colle in
בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר מִימִין הַיְשִׁימוֹן׃
[m] אָוָה — noſtrum erit tradere [n] יָרַד — † à ‡ miſeriti eſtis mei.
rex tuæ animæ deſiderium omne ad nunc Et
וְעַתָּה לְכָל־[m] אַוַּת נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ 20
.regis manu in eum concludere nobis & :deſcende deſcendendo
[n] לָרֶדֶת רֵד וְלָנוּ הַסְגִּירוֹ בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
quia ,Domino † vos Benedicti : Saul Dixitque
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה כִּי 21
[o] יָלַךְ [p] כּוּן [q] יָדַע [r] רָאָה — ‡ in * Quòd
ſcitote & ; adhuc parate ,quæſo Ita .me ſuper pepercistis ‡
חֲמַלְתֶּם עָלָי׃ [o] לְכוּ־נָא [p] הָכִינוּ עוֹד [q] וּדְעוּ 22
eum viderit quis ,eius pes ſit quo ‡ eius locum videre &
[r] וּרְאוּ אֶת־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה רַגְלוֹ מִי רָאָהוּ
.ipſe aget callidè callendo * :me ad dixit quia .ibi
שָׁם כִּי אָמַר אֵלַי עָרוֹם יַעְרִם הוּא׃

Et

Digitized by Google

ſe abſcondet † quibus *latibulis omnibus ex* ‖ ſcitote &, videte Et
23 וּרְאוּ וּדְעוּ מִכֹּל הַמַּחֲבֹאִים אֲשֶׁר יִתְחַבֵּא
,vobiſcum ibo & ‡ rectum ad me ad reuertimini & ,*ibi*
שָׁם · וְשַׁבְתֶּם אֵלַי אֶל־נָכוֹן וְהָלַכְתִּי אִתְּכֶם
omnibus in eum ſcrutabor & ,terra in ipſe fuerit ſi ,erit Et
וְהָיָה אִם־יֶשְׁנוֹ בָאָרֶץ וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ בְּכֹל
Ziph in abierunt & ,ſurrexerunt Et .Iehudah millibus
24 אַלְפֵי יְהוּדָה׃ וַיָּקוּמוּ וַיֵּלְכוּ זִיפָה
Mahon deſerto in † eius viri & ,Dauid Et .Saul *faciei ad* ‖
לִפְנֵי שָׁאוּל וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּמִדְבַּר מָעוֹן
,Saul *iuit* ‡ Et .Ieſimon ‡ dexteram ad *ſolitudine* † in
25 בָּעֲרָבָה אֶל יְמִין הַיְשִׁימוֹן׃ וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל
deſcendit & ‡ Dauidi • nunciauerunt & ,quærendum ad eius viri &
וַאֲנָשָׁיו לְבַקֵּשׁ [a] וַיַּגִּדוּ לְדָוִד וַיֵּרֶד
Saul audiuit Et .Mahon deſerto in manſit & ,petram ‖
הַסֶּלַע וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר מָעוֹן וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל
iuit Et .Mahon deſertum † Dauid *poſt* eſt perſecutus &
26 וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי־דָוִד מִדְבַּר מָעוֹן׃ וַיֵּלֶךְ
latere ex eius viri & ,Dauid & ;hinc montis latere ex Saul
שָׁאוּל מִצַּד הָהָר מִזֶּה וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו מִצַּד
faciebus à abeundum ad feſtinus Dauid fuit & : inde montis
הָהָר מִזֶּה [b] וַיְהִי דָוִד נֶחְפָּז לָלֶכֶת מִפְּנֵי
in & ,Dauid *in corona cingentes* ‖ eius viri & ,Saul Et .Saul
שָׁאוּל וְשָׁאוּל וַאֲנָשָׁיו עֹטְרִים אֶל־דָּוִד וְאֶל־
,Saul ad venit *legatus* ‡ Et .eos *prehendendum* ad † eius viros
27 אֲנָשָׁיו לְתָפְשָׂם׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־שָׁאוּל
Peliſtim *ſe diffuderunt* • quia ,*vade* ‡ & ,Accelera :dicendo
לֵאמֹר מַהֲרָה וְלֵכָה כִּי־פָשְׁטוּ פְלִשְׁתִּים
poſt perſequendo à Saul eſt reuerſus Et .terram ſuper
28 עַל־הָאָרֶץ׃ וַיָּשָׁב שָׁאוּל מִרְדֹף אַחֲרֵי
vocauerunt Ideo .Peliſtim occurſum in iuit & , Dauid
דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים עַל־כֵּן קָרְאוּ
.hammachlecoth Selah ‡ illum locum
לַמָּקוֹם הַהוּא סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת׃

‖ omnia latibula in
† abſcondit
‡ cum re certa;
שׁוּב
‖ ante
† erant
† campeſtribus
‡ *deſolationis.*
‡ iuerunt
• nuncii
נָגַר [a]
‖ ad
† in
feſtinauit Dauid ire à facie
הָיָה [b]
‖ circundabant
† vt caperent
‡ nuncius
‡ veni,
‡ impetum fecerunt
‡ petram diuiſionum

CAP. XXIIII. כד

munitionibus in manſit & ,inde Dauid aſcendit Et
1 וַיַּעַל [c] דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בִּמְצָדוֹת
poſt à Saul eſt reuerſus quando ,fuit Et .Hengbedi
2 עֵין־גֶּדִי׃ וַיְהִי [d] כַּאֲשֶׁר [e] שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי

עָלָה [c]
הָיָה [d]
שׁוּב [e]

Digitized by Google

Dauid Ecce dicendo ,ei nunciauerunt & ,Peliſtim
פְלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד
tria Saul Tuliſque .ghedi-Hen deſerto in
בְּמִדְבַּר עֵין גֶּדִי׃ וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת 3
iuit & ,Iſrael omni ex electi viri millia
אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
petrarum facies super eius viros & ,Dauid quærendum ad
לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי
caulas ad venit Et .ſilueſtrium hircorum
הַיְּעֵלִים׃ וַיָּבֹא אֶל־גִּדְרוֹת 4
eſt ingreſſus & ſpelunca ibi & ,viam ſuper pecoris
הַצֹּאן עַל־הַדֶּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא
eius viri & ,Dauid Et .ſuos pedes tegendum ad Saul
שָׁאוּל לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו
viri Dixeruntque .manentes ſpeluncæ lateribus in
בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי 5
:te ad Dominus dixit quam dies Ecce :eum ad Dauid
דָוִד אֵלָיו הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ
ei facies & , tua manu in tuum inimicum dans ego Ecce
הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אֹיִבְךָ בְּיָדֶךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ
. Dauid ſurrexit & .tuis oculis in erit bonum quemadmodum
כַּאֲשֶׁר יִטַב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד
ſecreto in Saul quod ,pallii alam abſcidit &
וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־הַמְּעִיל אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלָּט׃
propterea,eum Dauid cor percuſſit & ſic poſt fuit Et
וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ עַל 6
.Sauli ipſi quæ alam abſciderat quod
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־כָּנָף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃
ſi ,Domino à mihi Abſit :ſuis viris Dixitque
וַיֹּאמֶר לַאֲנָשָׁיו חָלִילָה לִּי מֵיהוָה אִם־ 7
,Domini uncto meo domino hoc verbum faciam
אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי לִמְשִׁיחַ יְהוָה
Domini unctus quia ;eum in meam manum mittendum ad
לִשְׁלֹחַ יָדִי בּוֹ כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה
,verbis in ſuos viros Dauid fecit Et .ipſe
הוּא׃ וַיְשַׁסַּע דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים 8
ſurrexit Saul Et .Saul in conſurgere eos dedit non &
וְלֹא נְתָנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם
.via in iuit & , ſpelunca de
מֵהַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ בַּדָּרֶךְ׃

Margin: eſt — נגר [f] — לקח [g] — virorum electorum — faciem — פנה [h] — ouium iuxta — vbi erat — purgandum ventrem. — סוך [i] — manebant. — do — יתיר — placuerit — עשה [k] — oram erat — קום [l] — clam. — לאט [m] — hoc — נכה [n] — oram erat — Chriſto — vt mittam — Chriſtus — eſt. — confregit — permiſit — per viam.

Et

,ſpelunca de eſt egreſſus & ,poſthæc Dauid ſurrexit Et

9 [a] וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא מִן־הַמְּעָרָה

.rex mi Domine :dicendo ,Saul poſt clamauit &

וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לֵאמֹר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ

vultus † Dauid inclinauit & ,ſe poſt Saul reſpexit Et

[b] וַיַּבֵּט שָׁאוּל אַחֲרָיו [c] וַיִּקֹּד דָּוִד אַפַּיִם

quid Vt : Saul ad Dauid Dixitque .*ſe incuruauit* ‡ & ,terram in

10 אַרְצָה [d] וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לָמָּה

Dauid Ecce :dicendo ,hominis verba *audies* *

תִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד

viderunt hac die Ecce .tuum malum *quærens* *

11 מְבַקֵּשׁ [e] רָעָתֶךָ׃ הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ

mea manu in hodie Dominus te tradiderit quòd tui oculi

עֵינֶיךָ אֵת אֲשֶׁר־נְתָנְךָ יְהוָה הַיּוֹם בְּיָדִי

.*te ſuper peperci* † & ,te *occidendum ad* ‖ dixit Et .ſpelunca in

בַּמְּעָרָה וְאָמַר לַהֲרָגְךָ [g] וַתָּחָס עָלֶיךָ

quia ,meum dominum in meam manum *mittam* ‡ Non : dixi &

וָאֹמַר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי כִּי־

vide etiam ,vide mi pater Et .*ipſe* * Domini *vnctus* ‡

12 מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ וְאָבִי רְאֵה גַּם רְאֵה

mea ſcindendo in † quia : mea manu in tui pallii *alam* ‖

אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ בְּיָדִי כִּי בְּכָרְתִי

quia , vide & ,Scito .te interfeci non & ,tui pallii *iam* ‡

אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ וְלֹא הֲרַגְתִּיךָ [h] דַּע וּרְאֵה כִּי

peccaui non & ;præuaricatio & ,malum mea manu in ‡ non

אֵין בְּיָדִי [i] רָעָה וָפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי

.eam *capiendum ad* ‖ meæ animæ *inſidians* * tu Et .tibi

לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃

me vlciſcatur & ,te *inter* & ,me inter Dominus Iudicet

13 יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמַנִי

Quemadmodum .te in ſit non mea manus & :te de Dominus

14 יְהוָה מִמֶּךָּ וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ כַּאֲשֶׁר

.impietas egredietur impiis Ab : *antiqui* † prouerbium dicit

יֹאמַר מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע

eſt egreſſus quem Poſt .te in ſit non mea manus &

15 וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ אַחֲרֵי מִי יָצָא

canem poſt *perſequens* *tu* ‡ quem *poſt* ,Iſrael rex

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב

Dominus ſit Et .vnum pulicem poſt , mortuum

16 וְהָיָה יְהוָה [k] מֵת אַחֲרֵי פַּרְעֹשׁ אֶחָד׃

in

מהמערה ק

[a] קום

† faciem

[b] נבט

[c] קדד

‡ adorauit.

[d] שחה

⁑ audis

* quærit

[e] רוע

ראה

‖ quiſpiam vt occiderem

† peperci tibi

[g] חום

‡ extendam

‡ Chriſtus

* eſt

‖ oram

† dum abſcinderem

‡ oram

[h] ידע

‡ eſt

[i] רוע

* inſidiaris

‖ vt auferas

‡ antiquorum:

‡ perſequeris

[k] מות

Digitized by Google

Iudicet | diſcipiet & ,videat & ;te inter & me inter iudicet & , iudicem in

דון ריב | לְדַיָּן וְשָׁפַט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא וְיָרֵב

cauſam meam, | ,fuit Et .tua manu de me iudicet & ,meam litem

17 אֶת־רִיבִי וְיִשְׁפְּטֵנִי מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי

β cùm compleuiſſet | ad hæc verba loqui Dauid conſummare ſicut β

כלה | כְּכַלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־

† eſt | ?Dauid mi fili hæc tua vox † Num :Saul dixit & ; Saul

קול | שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד

ad Dixitque .fleuit & ,ſuam vocem Saul leuauit &

נשא | 18 וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ וַיֹּאמֶר אֶל־

בכה | mihi retribuiſti tu quia :me præ tu Iuſtus ‡ : Dauid

‡ Iuſtior es | דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גְּמַלְתַּנִי

indicaſti tu Et .malum tibi retribui ego & ,bonum

ואתה P | 19 הַטּוֹבָה וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה׃ וְאַתְּ הִגַּדְתָּ

quia ; bonum mecum feciſti quòd ,hodie

נגד | הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אִתִּי טוֹבָה אֵת אֲשֶׁר

עשה | .me occidiſti non & ,tuam manum in Dominus me concluſit ‡

‡ tradidit | סִגְּרַנִי יְהוָה בְּיָדֶךָ וְלֹא הֲרַגְתָּנִי׃

‡ ſi * num | eum mittet & *, ſuum inimicum quiſpiam inuenerit ſum ‡ Et

20 וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ וְשִׁלְּחוֹ

§ reddat | pro bonum tibi rependat § Dominus & bona via in

בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת

ecce nunc Et .mihi feciſti quam , hac die

21 הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה

tua manu in ſtabit & ; regnabis regnando quòd , cognoui

קום | יָדַעְתִּי כִּי מָלֹךְ תִּמְלוֹךְ וְקָמָה בְּיָדְךָ

per Dominum, | ,Domino in mihi iura nunc Et Iſrael regnum

22 מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בַּיהוָה

diſperdideris ſi & ; me poſt meum ſemen abſcideris ſi

אִם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־תַּשְׁמִיד

Dauid iurauit Et .mei patris domo de meum nomen

23 אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי׃ וַיִּשָּׁבַע דָּוִד

eius viri & ,Dauid & ;ſuam domum in Saul abiit & : Saul ipſi

ילך | לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו

in præſidium. | , munitionem ſuper aſcenderunt

עלה | עָלוּ עַל־הַמְּצוּדָה׃

CAP. XXV. כה

,Iſrael omnis ſunt congregati & ,Semuel eſt mortuus Et

מות | 1 וַיָּמָת שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל

Digitized by Google

.Ramah in ſua domo in eum ſepelierunt & ,eum planxerunt &
וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ בָּרָמָה
.Paran deſertum in deſcendit & , Dauid ſurrexit Et
וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד[d] אֶל־מִדְבַּר פָּארָן׃
vir ‡ & ,Charmel in eius *opus* † & ,Mahon in § vir Et
2 וְאִישׁ בְּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַכַּרְמֶל וְהָאִישׁ
mille & ,millia tria *pecus* ‡ ei & ,valde magnus
גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים וָאֶלֶף
.Charmel in *ſuum pecus* *tondendo* in * erat & § capræ
עִזִּים[e] וַיְהִי בִּגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ בַּכַּרְמֶל׃
:Abighail ſeius vxoris nomen & ,Nabal viri nomen Et
3 וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִגָיִל
‡ vir & ;forma pulchra & ,intellectu bona mulier † &
וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־שֶׂכֶל וִיפַת[f] תֹּאַר וְהָאִישׁ
audiuit Et .Calibita *ipſe* & ,*adinuentionibus* ‡ malus & ,durus
4 קָשֶׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כָלִבּוֹ׃ וַיִּשְׁמַע
.*ſuum pecus* § Nabal *tondens* * quòd ,deſerto in Dauid
דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז נָבָל אֶת־צֹאנוֹ׃
Dauid dixitque ſpueros decem Dauid miſit Et
5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד
,Nabal ad *venietis* † & ,Charmel in Aſcendite ſpueris
לַנְּעָרִים עֲלוּ[g] כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל
dicetis * Et ... ‡ meo nomine in *ei* *optabitis* ‡ &
6 וּשְׁאֶלְתֶּם־לוֹ בִשְׁמִי לְשָׁלוֹם׃ וַאֲמַרְתֶּם
omne & ,*pax* † tua domus & ,*pax* § tu & ;vitam Ad : ſic
כֹּה לֶחָי[h] וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל
* tondentes quòd ,audiui nunc Et ,*pax* ‡ tibi ‡ quod
7 אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ וְעַתָּה ... כִּי גֹזְזִים
non : nobiſcum fuerunt, tibi * ... ,paſtores ſ nunc ; tibi
לְךָ עַתָּה ...עִים אֲשֶׁר־לְךָ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא
quicquam eis *eſt viſitatum* ‡ nec ,eos *verecundia* ...cimus
הֶכְלַמְנוּם וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה
.Charmel in *eos eſſe* ‡ diebus omnibus
כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם[k] בַּכַּרְמֶל׃
Inueniántque .tibi annunciabunt & ,tuos pueros Interroga
8 שְׁאַל אֶת־נְעָרֶיךָ וְיַגִּידוּ[l] לָךְ וְיִמְצְאוּ
bona die *ſuper* quia ,tuis oculis in gratiam pueri
הַנְּעָרִים חֵן[m] בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב
tua manus inuenerit quod obſecro da .venimus
בָּנוּ תְּנָה[n]־נָּא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ
ſeruis

[d] יָרַד
‖ erat
† pecudes
‡ erat
§ oues
dum tonderet pecudes ſuas
[e] עֵז
§ erat
† erat
[f] יָפָה
‡ operibus, & erat
כלבי
ק
* tonderet
‖ pecora ſua
† ite
[g] עָלָה
‡ ſalutate eum
§ pacificè.
* dicite
‖ pacificus,
† pacifica,
[h] חָיָה
‡ eſt
‡ erit pacificũ.
* ſunt
[i] רָעָה
‡ ignominia
† defuit
§ quibus fuerũt
[k] הָיָה
[l] נָגַד
in
[m] חָנַן
חסר אלף
[n] נָתַן

Digitized by Google

•Dauid pueri venerunt Et .Dauid tuo filio & , tuis ſeruis
° בוא
לַעֲבָדֶיךָ וּלְבִנְךָ לְדָוִד׃ ° וַיָּבֹאוּ נַעֲרֵי דָוִד 9
hæc verba omnia iuxta Nabal ad ſunt locuti &
וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
.quieuerunt & , Dauid nomine in
ᵖ נוח
בְּשֵׁם דָּוִד ᵖ וַיָּנוּחוּ׃
‡ ſit
‡ Quis dixit & ,Dauid ſeruis Nabal reſpondit Et
ᑫ ענה
ᑫ וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי 10
ſerui ſunt multiplicati Hodie Iſai filius quis & , Dauid
דָוִד וּמִי בֶן־יִשָׁי הַיּוֹם רַבּוּ עֲבָדִים
qui diuidunt ‡ vnuſquiſque à facie * illam * aquam meā,
.ſuorum dominorum facieb. à vir ‡ ſe diuidentes
הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃
& ,meas aquas *& ,meum panem capiam ‡ Et
וְלָקַחְתִּי אֶת־לַחְמִי וְאֶת־מֵימַי וְאֶת 11
‖ occidi
,viris dabo & , meis tonſoribus maſtaui ‖ quam, meā victimam
טִבְחָתִי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזָי וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים
‡ ſint?
ſunt conuerſi Et ‡ iſti ‡ vnde ,cognoui non quos
אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי אֵי מִזֶּה הֵמָּה׃ וַיַּהַפְכוּ 12
,venerunt & ,ſunt reuerſi & ;ſuam viam ad Dauid pueri
ʳ שוב
נַעֲרֵי־דָוִד לְדַרְכָּם ʳ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ
.hæc verba omnia ſecundum ei annunciauerunt &
ˢ נגד
ˢ וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
vnuſquiſque
vir vos Accingite ſuis viris Dauid Dixitque
וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ אִישׁ אֶת־ 13
:ſuum gladium vnuſquiſque ſe accinxerunt Et .ſuum gladium
חַרְבּוֹ וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ
aſcenderunt & ,ſuum gladium Dauid etiam ſe accinxit &
וַיַּחְגֹּר גַּם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּעֲלוּ
manſerunt ducenti & ,viri quadringenti fermè Dauid poſt
ᵃ מאה
אַחֲרֵי דָוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ
ad ſupellectilia
nunciauit Nabal vxori Abigail Et .vaſa ſuper
ᵇ כלה
עַל־הַכֵּלִים׃ ᵇ וְלַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד 14
Dauid miſit Ecce :dicendo , pueris è vnus puer
נַעַר־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה שָׁלַח דָּוִד
* nuncios ‖ ſalutandum ‡ fuerunt
,noſtrum dominum benedicendum ‖ ad deſerto è legatos *
מַלְאָכִים מֵהַמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנֵינוּ
ᶜ עיט
;valde nobis ‡ boni viri Et .eos in eſt inuectus &
ᶜ וַיָּעַט בָּהֶם׃ וְהָאֲנָשִׁים טֹבִים לָנוּ מְאֹד 15
‡ fuimus igno- minia affecti ÷ defuit nobis
omnibus quicquam viſitauimus ÷ nec ,pudefacti fuimus ‡ non &
ᵈ כלם
וְלֹא ᵈ הָכְלַמְנוּ וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה כָּל־

Digitized by Google

.agro in *nos exiſtendo in* ‖, eis cum ambulauimus * diebus
יְמֵי הִתְהַלַּכְנוּ אִתָּם בִּהְיוֹתֵנוּ בַּשָּׂדֶה׃
,die *etiam* ‡ ,nocte *etiam* ,*nos ſuper* † fuerunt Murus
16 חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה גַּם־יוֹמָם
,*pecus paſcentes eis cum nos eſſe* ‡ diebus omnibus
כָּל־יְמֵי הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן׃
eſt *conſummata* * quia ,facias quid vide & ,ſcito nunc Et
17 וְעַתָּה דְּעִי וּרְאִי[e] מַה־תַּעֲשִׂי[f] כִּי־כָלְתָה
: eius domum omnem *ſuper* ‖ & noſtrum dominum *in* ‖ malitia
הָרָעָה אֶל־אֲדֹנֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּיתוֹ
.eum ad loqui *præ profectu ſine* ‡ filius ‡ ipſe &
וְהוּא בֶּן־בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר אֵלָיו׃
,panes ducentos *cepit* * & Abighail feſtinauit Et
18 וַתְּמַהֵר אֲבוֹגַיִל וַתִּקַּח מָאתַיִם לֶחֶם
quinque & ,*factas* ‖ oues quinque & , vini vtres duos &
[g] וּשְׁנַיִם נִבְלֵי־יַיִן וְחָמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּוֹת וְחָמֵשׁ
ducentas & ,*aridos botros* † centum & ,polentæ ſata
סְאִים[h] קָלִי וּמֵאָה צִמֻּקִים וּמָאתַיִם[i]
.aſinos ſuper poſuit & :caryeas
דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם[k] עַל־הַחֲמֹרִים׃
ego ecce ; *meas facies ad* ‡ Tranſite : ſuis pueris Dixitque
19 וַתֹּאמֶר לִנְעָרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנְנִי
,indicauit non Nabal ſuo viro Et .*veniens* ‡ vos poſt
אַחֲרֵיכֶם בָּאָה וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָה׃
deſcendente & ,aſinum ſuper equitante illa , fuit Et
20 וְהָיָה הִיא רֹכֶבֶת עַל־הַחֲמוֹר וְיֹרֶדֶת
deſcendentes ‖ eius viri & ,Dauid ecce & , montis *abſcondito in* *
בְּסֵתֶר הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים
:dixit Dauid Et .eis occurrit & :eius occurſum in
21 לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם׃ וְדָוִד אָמַר
huic † quæ omnia ſeruaui vanum in Certè
אַךְ לַשֶּׁקֶר שָׁמַרְתִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה
,ſibi ‡ quæ omnibus ex *fuit viſitatum* ‡ non & , deſerto in
בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
.bono pro malum mihi reddidit & ; quicquam
מְאוּמָה וַיָּשֶׁב[m]־לִי רָעָה[n] תַּחַת טוֹבָה׃
, addat ſic & ,Dauid inimicis Deus faciat Sic
22 כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֹיְבֵי דָוִד וְכֹה יֹסִיף
manè ad vſque ei ‡ quæ omnibus ex reliquero ſi
אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ עַד־הַבֹּקֶר

min-

* quibus
‖ dum eſſemus
† nobis, tum
‡ tum

‡ quibus cum eis pauimus pecora.
* completa

[e] רָאָה
[f] עָשָׂה
‖ contra

‡ eſt
‡ impius, vt nemo poſſit
* tulit
אביגיל ק
‖ paratas,
עשׂוית ק
[g] שָׂנָה
† ligaturas vvarum paſſarum,
[h] סְאָה
[i] מְאַת
[k] שׂוּם
‡ ante me;
‡ venio.
[l] נֶגֶד
* per abſconditum
‖ deſcendebant

† erant

‡ defuit
‡ erant

[m] שׁוּב
[n] רוּעַ
‡ ſunt
סא אור

Abighail vidit Et .parietem in mingentem
מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ וַתֵּרֶא אֲבִיגַיִל אֶת־ 23
ſe proſtrauit & ;aſino *deſuper* ‖ deſcendit & ,feſtinauit & , Dauid
דָּוִד וַתְּמַהֵר וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל
.terram ‡ ſe incuruauit & ,*ſuas facies* ‡ ſuper Dauid *facies* † in
לְאַפֵּי דָוִד עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרֶץ׃
mi domine ego me In ‖ : dixit & ,eius pedes *ſuper* cecidit * Et
וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־אֲנִי אֲדֹנִי 24
audi & ,tuis auribus in tua ancilla obſecro loquatur & , *iniquitas*
הֶעָוֺן וּתְדַבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע
.tuæ ancillæ verba
אֵת דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ׃
virum *ad* ‡ ſuum cor meus dominus ponat quæſo Ne
אַל־נָא יָשִׂים אֲדֹנִי אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ 25
ſuum nomen ſecundum quia , Nabal ſuper , hunc *profectu abſque* ‡
הַבְּלִיַּעַל הַזֶּה עַל־נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ
tua ancilla ego & :eo cum *vilitas* ‡ & ,eius nomen Nabal ‖ *ipſe* † ſic
כֵּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ וּנְבָלָה עִמּוֹ וַאֲנִי אֲמָתְךָ
.miſiſti quos ,mei domini pueros vidi non
לֹא־רָאִיתִי אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ׃
,tua anima viuit & ,Dominus viuit mi domine nunc Et
וְעַתָּה אֲדֹנִי חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ 26
ſeruaret & ,ſanguinibus in *veniendo* à Dominus te prohibuit quia
אֲשֶׁר מְנָעֲךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ
,tui inimici Nabal ſicut ſint nunc Et .tibi tuam manum
יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה יִהְיוּ כְנָבָל אֹיְבֶיךָ
.malum *meum dominum ad* quærentes &
וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנִי רָעָה׃
tua ancilla attulit quam ,hæc benedictio nunc Et
וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר־הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ 27
pedibus in ambulantibus pueris detur & , meo domino
לַאדֹנִי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים הַמִּתְהַלְּכִים בְּרַגְלֵי
: tuæ ancillæ præuaricationi obſecro Parce .mei domini
אֲדֹנִי׃ שָׂא נָא לְפֶשַׁע אֲמָתֶךָ 28
domum meo domino Dominus faciet faciendo quia
כִּי־עָשֹׂה יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי בַּיִת
.eſt prœliatus meus dominus Domini prœlia quia , *fidelem*
נֶאֱמָן כִּי־מִלְחֲמוֹת יְהוָה אֲדֹנִי נִלְחָם
.tuis diebus à te in eſt inuenta non malitia &
וְרָעָה לֹא־תִמָּצֵא בְךָ מִיָּמֶיךָ׃

[o] שָׁתַן
[p] רָאָה
‖ de
[q] יָרַד
[r] נָפַל
† faciem
‡ faciem ſuam,
‡ in
[s] שָׁחָה
* proſtrauit ſe ad
‖ Obſecro ego domine mi, ſit obnoxia pœnæ iniquitatis,
[t] עָוָה
‡ ſuper
‡ impium
† eſt
‖ *inſipiens*
‡ ſtultitia
[a] חָיָה
vt non venires
[b] יָשַׁע
domino meo
[c] בּוֹא
qui ambulant ad pedes
[d] נָשָׂא
ſtabilem,
[e] רוּעַ
[f] יוֹם

Digitized by Google

quærendum ad &, te perſequendum ad homo ſurrexit Et [g]
29 וַיָּקָם אָדָם לִרְדָפְךָ וּלְבַקֵּשׁ — קוּם [g]
colligata mei domini anima erit & : tuam animam
אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי צְרוּרָה
animam & , tuo Deo Domino cum *vitarum* faſciculo in [h] — vitæ
בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נֶפֶשׁ — חָיָה [h]
. fundæ *curnaturæ* ‡ medio in *eam iaciet funda* ſuorum inimicorum — eiaculabitur ‡ ſedis
אֹיְבֶיךָ יְקַלְּעֶנָּה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע׃ — כַּף [i]
omne ſecundum meo domino Dominus fecerit cùm , erit Et
30 וְהָיָה כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי כְּכֹל
tibi præceperit & , te ſuper bonum eſt locutus quod
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶת־הַטּוֹבָה עָלֶיךָ וְצִוְּךָ [k] — צִוָּה [k]
tibi hoc erit non Et : Iſrael ſuper *ducem in* — vt ſis dux
לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לְךָ 31
, meo domino cordis offendiculum *in* & *vacillationem in* — offenſio
לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לַאדֹנִי
ſalutem faciendum ad & . gratis ſanguinem effundendum ad &
וְלִשְׁפָּךְ־דָּם חִנָּם וּלְהוֹשִׁיעַ — יָשַׁע [l]
, meo domino Dominus benefecerit & [m] ; ſibi meus dominus
אֲדֹנִי לוֹ וְהֵיטִב יְהוָה לַאדֹנִי — יָטַב [m]
. tuæ ancillæ recordaberis &
וְזָכַרְתָּ אֶת־אֲמָתֶךָ׃
Deus Dominus Benedictus : Abigail ad Dauid Dixitque
32 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲבִיגַל בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
. mei occurſum in hac die te miſit qui , Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי׃
me prohibuiſti quæ , tu benedicta & *tua diſcretio* Benedicta — F bene ſitum eloquiū tuum,
33 וּבָרוּךְ טַעְמֵךְ וּבְרוּכָה אָתְּ אֲשֶׁר כְּלִתִנִי — כָּלָה [n]
meam manum *ſeruando* ‡ & , ſanguinibus in *veniendo* à ‡ hac die — ‡ ne venirem ‡ ad ſeruandum
הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְדָמִים וְהֹשֵׁעַ יָדִי
qui Iſrael Deus Dominus viuit quidem Et . mihi
34 לִי׃ וְאוּלָם חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר — ne malefacere
veniſſes & , feſtinaſſes niſi quia : tibi *malefaciendo* à me prohibuit — וַתָּבֹאת
מְנָעַנִי מֵהָרַע אֹתָךְ כִּי לוּלֵי מִהַרְתְּ וַתָּבֹאתִי — ק
lucem ad vſque Nabal ipſi remanſiſſet ; *quia* ſi , mei occurſum in — ‡ non
לִקְרָאתִי כִּי אִם־[o] נוֹתַר לְנָבָל עַד־אוֹר — יָתַר [o]
. *pariete in* ‡ mingens , matutinam — ‡ ad parietem ‡ mingit
הַבֹּקֶר מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ — לָקַח [c]
, ſibi adduxerat quod eius manu è Dauid *cepit* ‡ Et [d]
35 וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֵת אֲשֶׁר־[q]הֵבִיאָה לוֹ — בּוֹא [d]

&

Digitized by Google

audiui , vide.tuam domum in pace in Aſcende : dixit ei &
וְלָהּ אָמַר עֲלִי לְשָׁלוֹם לְבֵיתֵךְ רְאִי שָׁמַעְתִּי
ad Abighail venit Et . tuas facies tuli & ,tua voce in
בְּקוֹלֵךְ וָאֶשָּׂא פָּנָיִךְ׃ וַתָּבֹא אֲבִיגַיִל אֶל־ 36
conuiuium ſicut ,ſua domo in conuiuium ei * ecce & ,Nabal
נָבָל וְהִנֵּה־לוֹ מִשְׁתֶּה בְּבֵיתוֹ כְּמִשְׁתֵּה
vſque ebrius ‡ ipſe & ,ſe ſuper bonum † ,Nabal cor & regis ‖
הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל טוֹב עָלָיו וְהוּא שִׁכֹּר עַד־
ad vſque ,magnum & ,paruum verbum ei indicauit non & . valde
מְאֹד וְלֹא־הִגִּידָה לּוֹ דָּבָר קָטֹן וְגָדוֹל עַד־
vinum egrediendo in * manè in fuit Et .matutinam lucem
אוֹר הַבֹּקֶר׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר בְּצֵאת הַיַּיִן
,iſta verba eius vxor ei indicauit & ,Nabal à
מִנָּבָל וַתַּגֶּד־לוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 37
.lapidem in † fuit ipſe & .eius interiori ‖ in eius cor eſt mortuum &
וַיָּמָת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאָבֶן׃
,Nabal Dominus percuſſit & ,dies decem ferè fuit ‡ Et
וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־נָבָל 38
,Nabal eſſet mortuus quòd ,Dauid audiuit Et .eſt mortuus &
וַיָּמֹת׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מֵת נָבָל 39
mei opprobrii litem litigauit qui Dominus Benedictus : dixit &
וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רָב אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי
& ,malo à retinuit ſuum ſeruum & ,Nabal manu de
מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ חָשַׂךְ מֵרָעָה וְאֶת
.Dauid miſitque .eius caput in Dominus reddidit Nabal malum
רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דָּוִד
.vxorem in ſibi eam capiendum ad ‡ Abighail in † eſt locutus &
וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃
:Charmel in Abighail ad Dauid ſerui venerunt Et
וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה 40
te capiendum ad te ad nos miſit Dauid :dicendo ,eam ad ſunt locuti &
וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלָחָנוּ אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ
,terra ſuper facies in ſe incuruauit & ,ſurrexit Et .vxorem in ſibi
לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַתָּקָם וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה 41
pedes lauandum ad ancillam in ‡ tua famula † Ecce : dixit &
וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ לְשִׁפְחָה לִרְחֹץ רַגְלֵי
,Abighail ſurrexit & ,feſtinauit Et .mei domini ſeruorum
עַבְדֵי אֲדֹנִי׃ וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל 42
ambulantes † eius puellæ quinque & ,aſinum ſuper equitauit ‖ &
וַתִּרְכַּב עַל־הַחֲמוֹר וְחָמֵשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הַהֹלְכוֹת

f עלה
g ראה
‡ vocem tuam, & ſuſcepi faciem tuam.
* erat
‖ regium,
† iocundum
‡ erat
rem paruam, & magnam,
a נגד
* cùm egreſſum eſſet
b היה
c יצא
d נגד
‖ medio
† vt lapis.
e מות
‡ fuerunt
f יום נגף
iudicauit iudicium
h ריב
i רעע
k שוב
† ad
‡ vt ſumeret
l בוא
vt ſumat te
faciem
m קום
n שחה
† ancilla
‡ pro ancilla
‖ inſedit
† ambulabant

Digitized by Google

ei fuit & ,Dauid legatos ‡ poſt iuit & :eius pedem ‡ ad — † pedes ‡ nuncios

לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי דָוִד וַתְּהִי־לוֹ — יָלַךְ [o]

: Izrehel de Dauid cepit ‖ Achinoham Et .vxorem in * — * vxor. ‖ tulit

43 לְאִשָּׁה׃ וְאֶת־אֲחִינֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל

.vxores in ſibi ipſæ ambæ etiam fuerunt &

וַתִּהְיֶיןָ גַּם־שְׁתֵּיהֶן לוֹ לְנָשִׁים׃ — שְׁנַה [p]

, Dauid vxorem ſuam filiam Michal dedit Saul Et

44 וְשָׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת דָּוִד — בְּנַת [q]

.Gallim de † qui , Lais filio Palti — † erat

לְפַלְטִי בֶן־לַיִשׁ אֲשֶׁר מִגַּלִּים׃

CAP. XXVI. כו

:dicendo ,Ghibhah in Saul ad Ziphæi venerunt Et

1 וַיָּבֹאוּ הַזִּפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר

facies ſuper ‡ Chachilah Ghibhah in latet Dauid Nonne — ‡ quæ ē contra faciem

הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה עַל פְּנֵי — סָתַר [r]

deſertum in deſcendit & ,Saul Surrexitque ?Ieſimon †

2 הַיְשִׁימֹן׃ וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר־ — פָּנָה [s]

, Iſrael electorum virorum millia tria ‡ eo cum & ;Ziph — † ſolitudinis?

זִיף וְאִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים אִישׁ בְּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל — קוּם [t]

eſt caſtrametatus Et .Ziph deſerto in Dauid quærendum ad * — ‡ erant * vt quæreret

3 לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד בְּמִדְבַּר־זִיף׃ וַיִּחַן — חָנָה [v]

Ieſimon facies ſuper quæ ,Chachilah Ghibhah in Saul — eſt contra faciem

שָׁאוּל בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן — פָּנָה [x]

veniſſet quod vidit † & :deſerto in ſedens ‖ Dauid & .viam ſuper — ‖ manebat † cognouit

עַל־הַדֶּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי בָא — רָאָה [y]

; exploratores Dauid miſit Et .deſertum in ſe poſt Saul — pro certo.

4 שָׁאוּל אַחֲרָיו הַמִּדְבָּרָה׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מְרַגְּלִים — יָדַע [z]

ſurrexit Et .certum ad Saul veniſſet quod cognouit &

5 וַיֵּדַע כִּי־בָא שָׁאוּל אֶל־נָכוֹן׃ וַיָּקָם — קוּם [a]

ibi eſt caſtrametatus quo locum ad venit & , Dauid — in quo caſtrametatus erat † in quo iacebat

דָּוִד וַיָּבֹא אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר חָנָה־שָׁם

ibi iacuit quo † locum Dauid vidit Et .Saul

שָׁאוּל וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם — שׂוּר [b]

Saul Et .eius militiæ princeps , Ner filius Abner & ,Saul — ‡ iacebat in loco caſtrorum, ‡ erant caſtrametati per circuitum

שָׁאוּל וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל

.eius circuitus caſtrametantes ‡ populus & ,rotunditate in iacens ‡

שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם חֹנִים סְבִיבֹתָו׃ — היו ו ק

, Chittæum Achimelech ad dixit & ,Dauid reſpondit Et

6 וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי — עָנָה [c]

&

Digitized by Google

Quis :dicendo ,Ioab fratrem Seruiah filium Abiſai ad &
וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב לֵאמֹר מִי־
dixit Et ‡caſtrametationem * in Saul ad mecum deſcendet
יֵרֵד אִתִּי אֶל־שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר
, Dauid venit Et .tecum deſcendam Ego : Abiſai
אֲבִישַׁי אֲנִי אֵרֵד עִמָּךְ׃ וַיָּבֹא דָוִד 7
iacens Saul ecce & ,nocte populum ad Abiſai &
וַאֲבִישַׁי אֶל־הָעָם לַיְלָה וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב
; eius capitalibus ‡ terra in compreſſa ‡ eius lancea & ,vallo in dormiebat
יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל [d] וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָה־בָאָרֶץ מְרַאֲשֹׁתָו
.eius circuitus iacentes * populus & ,Abner &
וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים סְבִיבֹתָו׃
Deus Concluſit :Dauid ad Abiſai dixit Et
וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֶל־דָּוִד סִגַּר אֱלֹהִים 8
eum percutiam nunc & :tua manu in tuum inimicum hodie
הַיּוֹם אֶת־אוֹיִבְךָ בְּיָדֶךָ וְעַתָּה [e] אַכֶּנּוּ
.ei iterabo non & ,vna vice terra in & lancea in nunc
נָא בַחֲנִית וּבָאָרֶץ פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה לוֹ׃
quia ,eum corrumpas ‡ Ne :Abiſai ad Dauid Dixitque
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי 9
? erit innocens & ,Domini Chriſtum in ſuam manum miſit quis
מִי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְנִקָּה׃
Dominus ſi quia ,Dominus Viuit : Dauid Dixitque
וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי־יְהוָה כִּי אִם־יְהוָה 10
prœlium in vel ,morietur & venerit eius dies vel ,eum percuſſerit
[f] יִגָּפֶנּוּ אוֹ־יוֹמוֹ יָבוֹא [g] וָמֵת אוֹ בַמִּלְחָמָה
mittendo à ,Domino à mihi Abſit :perierit & deſcenderit
יֵרֵד וְנִסְפָּה׃ חָלִילָה לִּי מֵיהוָה מִשְּׁלֹחַ 11
obſecro capet nunc Et .Domini Chriſtum in meam manum
יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה [h] קַח־נָא
, aquarum ſcyphum & ,eius capitalibus * quæ ,lanceam
אֶת־הַחֲנִית אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם
& ,lanceam Dauid cepit ‡ Et .nobis eamus &
[i] וְנֵלְכָה לָּנוּ׃ וַיִּקַּח [k] דָּוִד אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־ 12
non & .ſibi abierunt & ,Saul capitalibus à ‡ aquarum ſcyphum
צַפַּחַת הַמַּיִם מֵרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל וַיֵּלְכוּ לָהֶם וְאֵין
ipſi omnes quia ,expergefaciens non & * ,cognoſcens ‡ non & ,videns ‡
רֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין [l] מֵקִיץ כִּי כֻלָּם
.eos ſuper ceciderat Domini ‡ ſopor quoniam ; dormientes ‖
יְשֵׁנִים כִּי תַּרְדֵּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם׃

o caſtra
loco caſtrorum, ‡ fixa erat ‡ ad caput
חָנָה [d]
* iacebant per circuitum
חיה
ק
יתיר
נָכָה [e]
‡ diſperdas
extendet
niſi
נָגַף [f]
מוּת [g]
de mittam
‡ tolle
לָקַח [h]
* eſt ad caput ‡ talis
יָלַךְ [i]
חָנָה [k]
‡ qui erat ad caput
‡ ſuis qui videret,
‡ cognoſceret,
* nec vigilaret
קוּץ [l]
‖ dormiebant:
‡ vehementes

Digitized by Google

caput ‡ ſuper ſtetit & ,tranſitum ‡ Dauid tranſiuit Et
13 וַיַּעֲבֹר דָּוִד הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשׁ
clamauit Et ,eos inter * locus multus :longè à montis
14 הָהָר מֵרָחֹק רַב הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם׃ וַיִּקְרָא
:dicendo ,Ner filium Abner ad & ,populum ad Dauid
דָוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר
Quis : dixit & ,Abner reſpondit Et ?Abner reſpondebis Nonne
הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר [m] וַיַּעַן אַבְנֵר וַיֹּאמֶר מִי
ad Dauid dixit Et ?regem ad clamaſti ‡ tu †
15 אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
? Iſrael in tu ſicut quis Et ?tu ‡ vir Nonne :Abner
אַבְנֵר הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כָמוֹךָ בְּיִשְׂרָאֵל
quia ? regem tuum dominum ad cuſtodiſti non quid vt &
וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ אֶל־אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־
.tuum dominum regem corrumpendum ‖ ad populi * vnus venit
בָא אַחַד הָעָם לְהַשְׁחִית אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ׃
Viuit .feciſti quod hoc verbum bonum * Non
16 לֹא־טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ [n] חַי־
ſuper cuſtodiſtis non qui ,vos mortis filii quia ,Dominus
יְהוָה כִּי בְנֵי־מָוֶת אַתֶּם אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַרְתֶּם עַל־
,vide nunc Et .Domini vnctum ‡ ſuper veſtrum dominum
אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה רְאֵה
qui aquarum ſcyphus & ,regis ‖ lancea * vbi
אֵי־חֲנִית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר
, Dauid vocem Saul cognouit Et .eius capitiuns
17 מְרַאֲשֹׁתָיו׃ [o] וַיַּכֵּר שָׁאוּל אֶת־קוֹל דָּוִד
: Dauid dixit Et ? Dauid mi fili hæc tua vox ‡ Num :dixit &
וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד
meus dñs hoc quid Vt :dixit Et .Rex mi dñe ‡ mea Vox
18 קוֹלִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֲדֹנִי
quod & :feci quid quia ſuum ſeruum poſt perſequens
רֹדֵף אַחֲרֵי עַבְדּוֹ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־
meus dominus quaſo audiat nunc Et ?malum. mea manu in
19 בְּיָדִי [a] רָעָה׃ וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי
.me in te incitauit Dominus Si .ſui ſerui verba rex
הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם־יְהוָה הֱסִיתְךָ בִי
ipſi ‖ maledicti ,hominis * filii ſi & : munus ‡ odoret
[b] יָרַח מִנְחָה וְאִם בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם
inhærendo ab ‡ ,hodie me expulerunt quia ,Domini facies ad †
לִפְנֵי יְהוָה כִּי־גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם [c] מֵהִסְתַּפֵּחַ

in

‡ in aduerſum. ‡ verticem * erat
[m] עֲנֵה
† es ‡ qui
‡ es
* è populo ‖ perdendum
. * eſt
[n] חיו
obnoxii morti eſtis,
‡ Chriſtum
* ſit ‖ regia,
erat ad caput
[o] נִכַּר
‡ eſt
‡ eſt
perſequitur
[a] רוע
contra
‡ ſacrificium * hominum, ‖ ſunt † coram Dño. ‡ ne habitem
[b] ריח
[c] ספח

Digitized by Google

a alienis.

.aliis a diis ſerui ,Vade dicendo ,Domini hæreditate in
בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃

b coram facie — d נָפַל

faciorum regione b terram in meus ſanguis cadat ne nunc Et
20 וְעַתָּה אַל־ d יִפֹּל דָּמִי אַרְצָה מִנֶּגֶד e פְּנֵי

e פָּנָה

quærendum ad iſrael rex eſt egreſſus quia Domini
יְהוָה כִּי־יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־

quiſpiam perdicem

.montibus in canorem perſequitur quemadmodum , vnum pulicem
פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים׃

f בָּנָה

quia ,Dauid mihi reuertere ,Peccaui :Saul Dixitque
21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל חָטָאתִי שׁוּב f בְּנִי־דָוִד כִּי

g רוע

mea anima fuit pretioſa quòd (eo) pro ,amplius tibi malefaciam non
לֹא־ g אָרַע לְךָ עוֹד תַּחַת אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי

multum erraui & ,egi ſtultè Ecce .hac die tuis oculis in
בְּעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי וָאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה

h עָנָה

lancea Ecce :dixit & ,Dauid reſpondit Et .valde
22 מְאֹד׃ h וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה i הַחֲנִית

i חָנָה חֲנִית

.eam capiat p & pueris è vnus tranſeat & regis
הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים p וְיִקָּחֶהָ׃

p tollat

& ,ſuam iuſtitiam vnicuique reddat Dominus Et
23 וַיהוָה יָשִׁיב לָאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־

k לָקַח

ı chriſtum

non & ,manum in hodie Dominus te tradidit quia :ſuam fidem
אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ יְהוָה הַיּוֹם בְּיָד וְלֹא

l אָבָה

ecce Et .Domini vnctum in meam manum mittere volui
l אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה׃ וְהִנֵּה 24

,meis oculis in hac die tua anima eſt magnificata ſicut
כַּאֲשֶׁר גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי

m נָצַל

me eruat & ,Domini oculis in mea anima magnificetur ſic
כֵּן־תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה m וְיַצִּלֵנִי

n צוּר

Benedictus :Dauid ad Saul Dixitque .anguſtia omni ex
25 מִכָּל־ n צָרָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בָּרוּךְ

valendo etiam & ,facies faciendo Etiam :Dauid mi fili tu
אַתָּה בְּנִי דָוִד גַּם עָשֹׂה תַעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל

eſt reuerſus Saul Et ,ſuam viam in Dauid iuit & ,valebis
תּוּכָל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וְשָׁאוּל שָׁב

o קוּם

.ſuum locum in
o לִמְקוֹמוֹ׃

CAP. XXVII. כז

in corde ſuo

die conſumar Nunc :ſuum cor ad Dauid dixit Et
1 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־

vna

Digitized by Google

eruendo quòd ,bonum mihi *non* ‡ .Saul *manu* in vna
אֶחָד בְּיַד־שָׁאוּל אֵין־לִי טוֹב כִּי הִמָּלֵט — per manum ‡ Non est

, Saul me de deſperet & , Peliſtim terram in me eruam
אִמָּלֵט אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים [p] וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי שָׁאוּל — יאש [p] & non quærat

me eruam & ,Iſrael termino omni in amplius me *quærendo*
לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלַטְתִּי

ſex & ,ipſe tranſiuit & ,Dauid ſurrexit Et ſeius manu de
2 מִיָּדוֹ׃ [q] וַיָּקָם דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־ — קום [q]

Mahoch filium Achis ad ,ſecum * qui viri centū
מֵאוֹת [r] אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מָעוֹךְ — * erant מאה [r]

, Gath in Achis cum Dauid habitauit Et .Gath regem
3 מֶלֶךְ גַּת׃ [s] וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־אָכִישׁ בְּגַת — ישב [s] ſingulus cum familia ſua.

,eius vxores duæ & ,Dauid ,*eius domus & vir* ,eius viri & , ipſe
הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו — שנה [t]

Nabal vxor Abighail & , Izrehelitis Achinoham
אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית · וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל

fugiſſet quòd Sauli eſt nunciatum Et .Charmelitis
4 הַכַּרְמְלִית׃ [v] וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח — נגד [v] † in

.eum *quærendum ad* ‡ vltrà addidit non & ,Ghath † Dauid
דָּוִד גַּת וְלֹא־יוֹסֵף עוֹד לְבַקְשׁוֹ׃ — ‡ vt quæreret יסף ק

gratiam inueni quæſo Si :Achis ad Dauid dixit Et
5 וַיֹּאמֶר [x] דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן — חנן [x]

,*agri vrbium* ‡ vna in locum mihi dent ,tuis oculis in
בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה — ‡ ex vrbibus regionis,

ciuitate in tuus ſeruus *ſedebit* quid vt Et .ibi manebo &
וְאֵשְׁבָה [a] שָׁם וְלָמָּה יֵשֵׁב עַבְדְּךָ בְּעִיר — manet ישב [a] ‖ regia

die in Achis ei dedit Et § tecum *regni* ‖
6 הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ׃ וַיִּתֶּן־לוֹ אָכִישׁ בַּיּוֹם

regibus Siclagh fuit Ideo .Siclagh illa
הַהוּא אֶת־צִקְלַג לָכֵן הָיְתָה צִקְלַג לְמַלְכֵי

numerus fuit Et .hanc diem ad vſque Iehudah
יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיְהִי מִסְפַּר — regionibus.

,Peliſtim *agro* in Dauid manſit quibus , dierum
7 הַיָּמִים אֲשֶׁר־יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים

, Dauid aſcendit Et .menſes quatuor & , *dies*
8 יָמִים וְאַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ [b] וַיַּעַל דָּוִד — annus, עלה [b]

, Ghirzitam & ,Gheſuritam ad *ſe diffuderunt* & ,eius viri &
וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי — impetum fecerunt והגזרי ק

* quæ terram *inhabitantes ipſi* † quia .Hamalechitam &
וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר — † hi inhabitabant * fuit

,ſeculo à

Digitized by Google

[c] בוא
nec viuum reliquit
[d] נכה
‖ tulit oues & boues,
† iuiſtis ad prædam
‡ Contra
‡ contra
‖ relinquebat viuum
† vt adduceret
‡ in
‡ contra
* fuit conſuetudo
regione
Abominando abominatus eſt populum ſuum Iſrael,
† ſeruus in ſeculum.

.Aegypti terram ad vſque & ,Sur te ingrediente ,ſeculo à
מֵעוֹלָם [c]בּוֹאֲךָ שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
virum viuificauit non & ,terram Dauid percuſſit Et
9 [d]וְהִכָּה דָוִד אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא יְחַיֶּה אִישׁ
,camelos & ,aſinos & , bouem & pecus cepit ‖& .mulierem &
וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים
Dixitque .Achis ad venit & ,eſt reuerſus & : veſtes ac
10 וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ׃ וַיֹּאמֶר
Super ‡ : Dauid dixit Et hodie vos diffudiſtis † Quò : Achis
אָכִישׁ אַל־פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־
ad ‡& ,Ierachmeeli meridiem ſuper ‡ & , Iehudah meridiem
נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל־נֶגֶב הַיְּרַחְמְאֵלִי וְאֶל־
viuificabat ‖ non mulierem & virum Et .Cheni meridiem
11 נֶגֶב הַקֵּינִי׃ וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יְחַיֶּה
nuncient forte Ne dicendo ,Ghath ‡ adducendum ad † , Dauid
דָוִד לְהָבִיא גַת לֵאמֹר פֶּן־יַגִּדוּ
eius iudicium * ſic & .Dauid fecit Sic :dicendo , nos ſuper ‡
עָלֵינוּ לֵאמֹר כֹּה־עָשָׂה דָוִד וְכֹה מִשְׁפָּטוֹ
.Peliſtim agro in manſit quibus diebus omnibus
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים׃
fœtere fecit faciendo Fœtere :dicendo , Dauid in Achis credidit Et
12 וַיַּאֲמֵן אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ
.ſeculi ſeruum in † mihi erit & ,Iſrael in ſuo populo in
בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל וְהָיָה לִי לְעֶבֶד עוֹלָם׃

CAP. XXVIII. כח

[e] היה
pugnam, vt pugnarent cum
[f] חנה
‖ caſtra,
[g] יצא
[h] שום

Peliſtim congregauerunt & ,illis diebus in fuit Et
1 [e]וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּקְבְּצוּ פְלִשְׁתִּים
.Iſrael in pugnandum ad exercitum in ' ſua caſtra
אֶת־[f]מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל
mecum quod ſcies Sciendo : Dauid ad Achis Dixitque
וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי אִתִּי
.tui viri & ,tu ,caſtrametationem ‖ in egrediens
[g]תֵּצֵא בַמַּחֲנֶה אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ׃
ſcies tu Profectò :Achis ad Dauid Dixitque
2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ לָכֵן אַתָּה תֵדַע אֵת
:Dauid ad Achis Dixitque .tuus ſeruus faciet quæ
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד
.diebus omnibus te ponam meo capiti cuſtodem Profectò
לָכֵן שֹׁמֵר לְרֹאשִׁי [h]אֲשִׂימְךָ כָּל־הַיָּמִים׃

Et

Digitized by Google

,Iſrael omnis ei planxerunt & ,erat mortuus Semuel Et — cum
3 וּשְׁמוּאֵל מֵת וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל — ספד
remouit Saul Et .ſua vrbe in & ,Ramah in eum ſepelierunt &
וַיִּקְבְּרֻהוּ בָרָמָה וּבְעִירוֹ וְשָׁאוּל הֵסִיר
ſunt congregati Et .terra de ſciolos & ,pythones — magos
אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים מֵהָאָרֶץ׃ וַיִּקָּבְצוּ — אוב [k]
4 congregauit &:Sunem in ſunt caſtrametati & ,venerunt & ,Peliſtim — ידע [l]
פְלִשְׁתִּים וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְשׁוּנֵם וַיִּקְבֹּץ — בוא [m]
.Ghilboah in ſunt caſtrametati & ,Iſrael omnem Saul
שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְבֹּעַ׃
timuit & ,Peliſtim caſtrametationem Saul vidit Et — caſtra
5 וַיַּרְא שָׁאוּל אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא — ראה [n]
, Domino in † Saul interrogauit ‖ Et .valde eius cor expauit & — ירא [o]
6 וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ מְאֹד׃ וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל בַּיהוָה — ‖ conſuluit † Dominum,
illuminationibus in etiam ſomniis in etiam ‡,Dominus ei reſpondit non & — ‡ nec per ſomnia, nec per Vrim
וְלֹא עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת גַּם בָּאוּרִים
Quærite :ſuis ſeruis Saul dixit Et .prophetis in etiam — nec per prophetas.
גַּם בַּנְּבִיאִם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְּשׁוּ־
7 inquiram & ,eam ad ibo & ,pythonis dominam † mulierem mihi — † habentem pythonem,
לִי אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ וְאֶדְרְשָׁה־ — איש [a]
domina ‡ mulier Ecce :eum ad eius ſerui Dixeruntque .ea in ‡
בָהּ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו הִנֵּה אֵשֶׁת בַּעֲלַת־ — ‡ per eam, ‡ habens pythonem
ſe induit & ,Saul habitu ſe mutauit Et .Hendor in pythonis
8 אוֹב בְּעֵין דּוֹר׃ וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׁאוּל וַיִּלְבַּשׁ
,eo cum viri duo & ,ipſe abiit & ,aliis veſtimentis
בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים עִמּוֹ — ילך [b]
quæſo Diuina :dixit & ,nocte mulierem ad venerunt & — שנה [c]
וַיָּבֹאוּ אֶל־הָאִשָּׁה לָיְלָה וַיֹּאמֶר קָסוֹמִי־נָא — ‖ per pythonē, † tibi.
... ad † dixero quem ,mihi fac aſcendere & ,pythone in ‖ mihi
לִי בָּאוֹב וְהַעֲלִי לִי אֵת אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלָיִךְ׃ — עלה [d]
noſti tu Ecce :eum ad mulier Dixitque
9 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת
,Pythones abſcidit qui , Saul fecit quæ
אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת — אוב [e]
ponens ‡ offendiculum tu quid vt & .terra è ſciolos & — magos ‡ ponis
וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִי מִן־הָאָרֶץ וְלָמָה אַתָּה מִתְנַקֵּשׁ
ei iurauit Et ‡me mori faciendum ad,meam animam in ‡ — ‡ animæ meæ,
10 בְנַפְשִׁי לַהֲמִיתֵנִי׃ וַיִּשָּׁבַע לָהּ — מות [f]
tibi euenerit ſi ,Dominus Viuit :dicendo ,Domino in ,Saul — per Dominum,
שָׁאוּל בַּיהוָה לֵאמֹר חַי־יְהוָה אִם־יִקְּרֵךְ — קרה [g]

per-

Digitized by Google

ponitio propter

עָלָה [h]

רָאָה

‡ es

רָמָה [k]

יָרֵא [l]

‖ Diuum
† aſcendentem
‡ Qualis eſt
‡ aſcendit,
○ eſſet,

יָדַע [m]

‖ incuruauit ſe in faciem
† adorauit.

קָדַד [n]

שָׁחָה [o]

‡ commouiſti me. vt faceres aſcendere
‡ Anguſtiis afficior
* pugnant contra ‖ à

צָרַר [p]

סוּר [q]

† neq per manum prophetarum, neq. per ſomnia.

עָנָה [r]

‡ vocaui te, vt ſcire faceres
‡ à * eſt cum inimico tuo?

עוּר [s]

עָשָׂה [t]

‖ per manum meam.

נָתַן [v]

רֵעַ [x]

† Propterea quòd
‡ voci

Quem :mulier Dixitque .hoc verbo in peruerſitas
עָוֺן בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶת־מִי 11
.mihi aſcendere fac Semuelem :dixit Et ſtibi faciam aſcẽdere
אַעֲלֶה־לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־לִי׃
voce in clamauit & , Semuelem mulier Viditque
וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל 12
quid Vt :dicendo ,Saul ad mulier dixit & , magna
גָּדוֹל וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר לָמָּה
:rex ei Dixitque ‡Saul ‡ tu & ,me decepiſti
רִמִּיתָנִי וְאַתָּה שָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ 13
ad mulier dixit Et ſvidiſti quid quia ,timeas Ne
אַל־תִּירְאִי כִּי מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־
Dixitque .terra è aſcendentes† vidi Deos ‖ :Saul
שָׁאוּל אֱלֹהִים רָאִיתִי עֹלִים מִן־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר 14
ipſe & ,aſcendens ‡ ſenex Vir :ait & ſ eius forma Quæ‡ : ei
לָהּ מַה־תָּאֳרוֹ וַתֹּאמֶר אִישׁ זָקֵן עֹלֶה וְהוּא
,ipſe * Semuel quòd Saul cognouit Et .pallio amictus
עֹטֶה מְעִיל וַיֵּדַע שָׁאוּל כִּי־שְׁמוּאֵל הוּא
Dixitque .ſe incuruauit † & ,terram ſuper facies inclinauit ‖ &
וַיִּקֹּד אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר 15
aſcendere faciendum ad me irritaſti ‡ quid Vt :Saul ad Semuel
שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לָמָּה הִרְגַּזְתַּנִי לְהַעֲלוֹת
Peliſtim & ,valde mihi Anguſtia ‡ :Saul Dixitque ? me
אֹתִי וַיֹּאמֶר שָׁאוּל צַר־לִי מְאֹד וּפְלִשְׁתִּים
non & ,me deſuper ‡receſſit Deus & ,me in pugnantes *
נִלְחָמִים בִּי וֵאלֹהִים סָר מֵעָלַי וְלֹא־
ſomniis in etiam ,prophetarum manu in etiam † vltrà mihi reſpondit
עָנָנִי עוֹד גַּם בְּיַד־הַנְּבִיאִם גַּם־בַּחֲלֹמוֹת
.faciam quid ,me faciendum ad , te ad clamaui ‡ Et
וָאֶקְרָאֶה לְךָ לְהוֹדִיעֵנִי מָה אֶעֱשֶׂה׃
Dominus & ,me interrogas quid vt Et : Semuel Dixitque
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְלָמָּה תִּשְׁאָלֵנִי וַיהוָה 16
Dominus fecit Et ſ tui æmuli eſt factus * & ,te deſuper ‡ receſſit
סָר מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרֶךָ׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה 17
Dominus ſcidit Et ,meâ manu in ‖ eſt locutus quemadmodum ei
לוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי וַיִּקְרַע יְהוָה
.Dauid tuo ſocio illud dedit & ,tua manu de regnum
אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדֶךָ וַיִּתְּנָהּ לְרֵעֲךָ לְדָוִד׃
feciſti nec ,Domini voce in ‡ audiſti non Sicut †
כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂיתָ 18
‡ iram

Digitized by Google

fecit hoc *verbum* ideo :Hamalech *in** eius *naſi* ‡ iram
ʸחֲרוֹן־־אַפּוֹ בַּעֲמָלֵק עַל כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה עָשָׂה־
etiam Dominus dabit Et .hac die Dominus tibi
19 לְךָ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה׃ ᶻוְיִתֵּן יְהוָה גַּם
,tu ‖ cras & :Peliſtin manu in tecum Iſrael
אֶת־־יִשְׂרָאֵל עִמְּךָ בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אַתָּה
dabit Iſrael *caſtrametationem* etiam : mecum tui filii &
ᵃוּבָנֶיךָ עִמִּי גַּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן
,Saul feſtinauit Et .Peliſtim manu in Dominus
20 יְהוָה בְּיַד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיְמַהֵר שָׁאוּל
valde timuit & ,terram in eius ſtaturæ plenitudo cecidit &
ᵃוַיִּפֹּל מְלֹא־־קוֹמָתוֹ אַרְצָה וַיִּרָא מְאֹד
non quia ,eo in *fuit* † non *vis* ‖ etiam .Semuel *verbis à**
מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־־ᵇכֹּחַ לֹא־הָיָה בוֹ כִּי לֹא
.nocte tota & ,die tota panem comederat
אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלָּיְלָה׃
eſſet territus quòd vidit & ,Saul ad mulier venit Et
21 ᶜוַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהַל
,*tua voce in* ‡ tua ancilla *audiuit* ‡ Ecce ,eum ad dixit & ,valde
מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה שָׁמְעָה שִׁפְחָתְךָ בְּקוֹלֶךָ
,*tua verba* *audiui* ‖ & ,mea *vola* * in meam animam poſui &
ᵈוָאָשִׂים נַפְשִׁי בְּכַפִּי וָאֶשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ
etiam quæſo *audi* † nunc Et .me ad es locutus quæ
22 אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־
buccellam *tuas facies ad* ‡ ponam & ;tuæ ancillæ *voce in tu* ‡
אַתָּה בְּקוֹל שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂמָה לְפָנֶיךָ פַּת־־
.*via in* ‖ vadas vt ,*vi* ‖ te in *erit* * Et .comede & ,panis
לֶחֶם וֶאֱכוֹל וִיהִי בְךָ כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ בַּדָּרֶךְ׃
eum *in fecerunt vim* ‡ & .comedam Non :dixit & ,renuit Et
23 וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל וַיִּפְרְצוּ־־בוֹ
ſurrexitque eorum voci audiuit & :mulier etiam & ,eius ſerui
עֲבָדָיו וְגַם־הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם ᶠוַיָּקָם
vitulus * mulieri Et .lectum *ad* ‡ ſedit & ,terra à
24 מֵהָאָרֶץ ᵍוַיֵּשֶׁב אֶל ʰהַמִּטָּה׃ וְלָאִשָּׁה עֵגֶל־
cepit † & ,eum iugulauit & ,feſtinauit & ,domo in *ſaginary* ‖
מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר וַתִּזְבָּחֵהוּ וַתִּקַּח־
.infermentata *eam* ‡ coxit & ,*ſubegit* ‡ & ,farinam
קֶמַח ⁱוַתָּלָשׁ ᵏוַתֹּפֵהוּ מַצּוֹת׃
,eius *ſeruorum facies ad* ‖ & ,Saul *facies ad accedere fecit* * Et
25 ˡוַתַּגֵּשׁ לִפְנֵי־־שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו
&

‡ voci
‡ furoris
* contra
חָרָה ʸ
נָתַן ᶻ
‖ eris
caſtra
חָנָה ᵃ
נָפַל ᵃ
* propter verba
‖ vires † erant
כּוֹחַ ᵇ
בּוֹא ᶜ
‡ obtemperauit
‡ voci tuæ,
* manu
‖ parui verbis tuis,
שׂוּם ᵈ
כַּף ᵉ
† obtempera
‡ voci
‡ ante te
* erunt
‖ vires,
† per viam.
‡ coëgerunt
קוּם ᶠ
‡ ſuper * erat
יָשַׁב ᵍ
נָטָה ʰ
‖ pinguis
† tulit
‡ miſcuit
‡ ex eo
לוּשׁ ⁱ
אָפָה ᵏ
* attulit ante
‖ ante ſeruos
נָגַשׁ ˡ

Digitized by Google

ipſa nocte in abierunt & ,ſurrexerunt & ; comederunt &
וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא׃

CAP. XXIX. כט

ſua caſtra omnia Peliſtim congregauerunt Et
וַיִּקְבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם 1

caſtrametati erant ‡ erat — חָנָה

.Izrehel in ‡ qui fonte in caſtrametante Iſrael & , Aphec in
אֲפֵקָה וְיִשְׂרָאֵל [m]חֹנִים בַּעַיִן אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל׃

‡ tranſibant centeni & milleni. * tranſibant

millenis ad & ,centena ad tranſeuntes ‡ Peliſtim principes Et
וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים 2
.Achis cum nouiſſimo in tranſeuntes * eius viri & ,Dauid Et
וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים בָּאַחֲרֹנָה עִם־אָכִישׁ׃

† hic agunt — שׂור [n]

Hebræi † Quid :Peliſtim principes Dixerúntque
וַיֹּאמְרוּ [n]שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים מָה הָעִבְרִים 3
Nónne :Peliſtim principes ad Achis Dixítque Iſti
הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא־

‡ eſt

fuit qui Iſrael regis Saul ſeruus Dauid ‡ iſte
זֶה דָוִד עֶבֶד שָׁאוּל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה
eo in inueni non & , annis iam vel diebus iam mecum
אִתִּי זֶה [o]יָמִים אוֹ־זֶה [p]שָׁנִים וְלֹא־מָצָאתִי בוֹ

יוֹם [o] — שָׁנָה [p] — quaſi tranſfugit aduerſus

hunc diem ad vſque eius cadere die à quicquam
מְאוּמָה מִיּוֹם נָפְלוֹ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
dixerúntque ,Peliſtim principes eum ſuper *ſunt irati Et
וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ 4
reuertatur & ,virum redire Fac :Peliſtim principes ei
לוֹ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים [q]הָשֵׁב אֶת־הָאִישׁ וְיָשֹׁב

שׁוּב [q] — * in

deſcendat non & ,ibi eum conſtituiſti quo * ſuum locum ad
אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד

יָרַד [r] — aduerſarius

aduerſarium in nobis ſit non &, ;prœlium in nobiſcum
עִמָּנוּ בַמִּלְחָמָה וְלֹא־יִהְיֶה־לָּנוּ לְשָׂטָן

placebit hic domino ſuo?

? ſuum dominum ad hic accipiabitur quo in & :prœlio in
בַּמִּלְחָמָה וּבַמֶּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו
hic Nónne iſtorum virorum capitibus in nónne
הֲלוֹא בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם׃ הֲלוֹא־זֶה 5
Percuſſit : dicendo ,choris in ei concinebant cui Dauid
דָוִד אֲשֶׁר [s]יַעֲנוּ־לוֹ בַּמְּחֹלוֹת לֵאמֹר [t]הִכָּה

עָנָה [s] — נָכָה [t]

; ſua millia decem in Dauid & ,ſuos mille in Saul
שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו׃

Vocauit autem — חָיָה

Viuit :eum ad dixit & , Dauid ad Achis clamauit Et
וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו [u]חַי־ 6

Digitized by Google

,*te egrediendo* ‡, meis oculis in bonus & ; *tu* rectus quia ,Dominus
יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה וְטוֹב בְּעֵינַי צֵאתְךָ [a]
inueni non quia .*caſtrametationem* ‖ in mecum *te veniendo* &
וּבֹאֲךָ אִתִּי בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מָצָאתִי
:hanc diem ad vſque,me ad *te ingredi* † die à malum te in
בְךָ רָעָה מִיּוֹם [b] בֹּאֲךָ אֵלַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
.*tu* * bonus non *ſatraparum* ‡ oculis in & ‡
וּבְעֵינֵי הַסְּרָנִים לֹא־טוֹב אָתָּה׃
malum facies non & ;pace in vade & ,reuertere nunc Et
7 וְעַתָּה שׁוּב וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה [c] רָע
ad Dauid Dixitque .Peliſtim principum oculis in
8 בְּעֵינֵי סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
tuo ſeruo in inueniſti quid & ,feci quid Quia : Achis
אָכִישׁ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ
quòd ;hanc diem ad vſque *tuas facies ad* fui qua • die à
מִיּוֹם אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
: regis mei domini inimicos *in* pugnem & veniam non
לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי [d] בְּאֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
quòd Noui : Dauid ad dixitque ,Achis reſpondit Et
9 וַיַּעַן אָכִישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי
principes *Verùm* ‖ : Dei angelus ſicut meis oculis in *tu* * bonus
טוֹב אַתָּה בְּעֵינַי כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים אַךְ שָׂרֵי
.prœlium in nobiſcum aſcendat Non : dixerunt Peliſtim
פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה׃
qui ,tui domini ſerui & ,manè *in manica* nunc Et
10 וְעַתָּה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר־
,vobis illuceſcet & ,manè *in manicabitis* & ; tecum venerunt
בָּאוּ [e] אִתָּךְ וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר וְאוֹר לָכֶם
eundum ad ‖,eius viri & ,ipſe Dauid *manicauit* * Et .ite &
11 וָלֵכוּ׃ [f] וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו לָלֶכֶת
Peliſtim Et .Peliſtim terram ad *redeundum ad* † ,manè *in*
בַּבֹּקֶר לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים
.Izrehel ‡ aſcenderunt
עָלוּ יִזְרְעֶאל׃

CAP. XXX. ל

die in Siclagh ‡ eius viri & Dauid *veniendo in* fuit Et
1 וַיְהִי [g] בְּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם
ad & ,meridiem *ad ſe diffuderant* * Hamalechitæ & ; tertia
הַשְּׁלִישִׁי וַעֲמָלֵקִי פָשְׁטוּ אֶל־נֶגֶב וְאֶל־

Si-

es
‡ egrediente te
[a] יְצָא
ingrediente te
‖ caſtra.
† quo ingreſſus es
[b] בּוֹא
† ſed
‡ principum
* es.
[c] רוּעַ

coram te

contra
[d] אֹיֵב

* es
‖ Sed

ſurge

ſurgite
[e] בּוֹא
* ſurrexit
‖ vt iret
[f] יָלַךְ
† vt reuerteren-tur
‡ in

cùm veniſſet
‡ in
[g] הָיָה
* graſſati fue-rant vel ſus

eam combuſſerant & ,Siclagh percuſſerant & ; Siclagh

h נָכָה — צִקְלָג וַיַּכּוּ [h] אֶת־צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָהּ

‡ erant — ‡ quæ ,mulieres duxerant captiuas Et .igne in

i שָׁבָה — 2 בָּאֵשׁ׃ וַיִּשְׁבּוּ [i] אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־

‡ quenquam — :virum ‡ interfecerũt non ,magnum ad vſque & paruo à ,ea in

k מוּת — בָּהּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל לֹא [k] הֵמִיתוּ אִישׁ

* ſed — .ſuam viam in abierunt & ,duxerunt & *

וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ לְדַרְכָּם׃

ecce & ,ciuitatem ad eius viri & ,Dauid venit Et

3 וַיָּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר וְהִנֵּה

‡ erat — eorum filiæ & ,eorum filii & ,eorum vxores & igne in ‡ combuſta

l שָׂרַף — שְׂרוּפָה בָּאֵשׁ [l] וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם

‡ erat — ‡ qui populus & ,Dauid leuauit Et .erant ducti captiui

m נָשָׂא — 4 נִשְׁבּוּ׃ וַיִּשָּׂא [m] דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־

* eſſent — eis in * non donec ,fleuerunt & ,ſuam vocem eo cum

n בָּכָה — אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ [n] עַד אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם

‖ vires — Dauid vxores duæ Et .flendum ad vis ‖

o כּוּחַ — 5 כֹּחַ [o] לִבְכּוֹת׃ וּשְׁתֵּי [p] נְשֵׁי־דָוִד

p שָׁנָה — Abighail & , Iezrehelita Achinoham , fuerant ductæ captiuæ

q שָׁבָה — נִשְׁבּוּ [q] אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל

.Charmelitæ Nabal vxor

אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי׃

‡ anguſtiis affectus eſt — populus dixerunt quia ,valde Dauid fuit anguſtia ‡ Et

6 וַתֵּצֶר [r] לְדָוִד מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם

r צוּר — omnis anima erat affecta amaritudine quòd ,eum lapidandum ad ‡

‡ quòd lapidaret — לְסָקְלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־

‡ vniuſcuiuſq. — ſe roborauit Et .ſuis filiabus ſuper & ,ſuis filiis ſuper viri ‡ ,populi

בניו — הָעָם אִישׁ עַל־בָּנָו וְעַל־בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק

P — ad Dauid dixit Et .ſuo Deo Domino in Dauid

7 דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־

‡ Applica — mihi quæſo accedere Fac ‡ :Achimelech filium ſacerdotem Ebiathar

s נָגַשׁ — אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ [s] הַגִּישָׁה־נָּא לִי

‡ ſuperhumerale. — .Dauid ad ‖ ephod Ebiathar accedere fecit * Et .ephod ‡

* applicauit — הָאֵפֹד וַיַּגֵּשׁ אֶבְיָתָר אֶת־הָאֵפֹד אֶל־דָּוִד׃

‖ Dauidi. — perſequar ‡ :dicendo ,Domino in † Dauid interrogauit Et

† Dominum, — 8 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף

‡ Num — :ei dixit Et ‡ipſum attingam Num ‡ illud agmen poſt

* exercitũ hunc? — אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה הַאַשִּׂגֶנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ

eruendo & ,comprehendes comprehendendo quia , Perſequere

a נָצַל — רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג תַּשִּׂיג [a] וְהַצֵּל

Digitized by Google

viri ſexcenti & ,ipſe Dauid abiit Et .erues

9 חציל ׃ וילך דוד הוא ושש־מאות איש

,Beſor torrentem ad vſque venerunt & ; ſecum ‡ qui — ‡ erant

אשר אתו ויבאו עד־נחל הבשור

,ipſe Dauid eſt perſecutus Et .ſubſtiterunt *reſidui* & — reliqui

10 והנותרים[b] עמדו ׃ וירדף דוד הוא — יתר [b]

qui viri ducenti ſubſtiterunt & ; viri quadringenti &

וארבע־מאות[c] איש ויעמדו מאתים איש אשר — מאה [c]

.Beſor torrentem *tranſeundo à pigreſcebant.* — Fuerant i. ſi ne tranſirent

פגרו מעבר את־נחל הבשור ׃

ceperunt & ,agro in Aegyptium virum inuenerunt Et — attulerunt

11 וימצאו איש־מצרי בשדה ויקחו

;comedit & ,panem ei dederunt & ; Dauid ad eum

אתו אל־דוד ויתנו[d]־לו לחם ויאכל — נתן [d]

fragmen ei dederunt Et .aquas ei propinauerunt &

12 וישקהו[e] מים ׃ ויתנו־לו פלח — שקה [e] — duas ligaturas vuarū paſſarū:

eius ſpiritus eſt reuerſus & ,comedit & ;*ficos botros duos* & ,caricæ

דבלה ושני[f] צמקים ויאכל ותשב[g] רוחו — שנה [f]

aquas ‖ biberat nec ,panem comederat non quia ; *eum ad* * — שוב [g]

אליו כי לא־אכל לחם ולא־שתה מים — * in eos ‖ aquam

.noctibus tribus & , diebus tribus

שלשה ימים ושלשה לילות ׃

‡ *tu* ‡ vnde & ,tu † Cuius: Dauid ei Dixitque — † es ‡ es?

13 ויאמר לו דוד למי־אתה ואי מזה אתה

,Hamalechitæ viri ſeruus ‡ Ego ; Aegyptius puer Dixitque — ‡ ſum

ויאמר נער מצרי אנכי עבד לאיש עמלקי

. * tres hodie ,ægrotaui quia ,meus dominus me dereliquit & — * ſunt dies.

ויעזבני אדני כי חליתי[h] היום שלשה ׃ — חלה [h]

‡ quod *ſuper* † & ,Cherethi meridiem *vaſtauimus* ‖ Nos — ‖ iuimus ad prædam, ad † ad id ‡ eſt

אנחנו פשטנו נגב הכרתי ועל־אשר

14 combuſſimus Siclagh & ,Chaleb meridiem ad & , Iehudah

ליהודה ועל־נגב כלב ואת־צקלג שרפנו

me facies deſcendere Num: Dauid eum ad Dixitque .igni in

15 באש ׃ ויאמר אליו דוד התורדני[i] — ירד [i]

Deo in * mihi Iura :Dixitque ‡ *iſtud agmen* ad — exercitū illum?

אל־הגדוד הזה ויאמר השבעה לי באלהים — * per Deum ‖ quòd non † nec trades

, mei domini manum in me *concludes ſi* † & ,me occides *ſi* ‖

אם־תמיתני[k] ואם־תסגרני ביד־אדני — מות [k]

.*iſtud* *agmen* ‡ ad te faciam deſcendere & — ‡ exercitū illū.

ואורדך אל־הגדוד הזה ׃

Et

Digitized by Google

‡ diffuſi erant in ſuperficie
פָּנָה [l]
* propter omnia ſpolia quæ tulerant
נָכָה [m]
præter quadringentos viros adoleſcentes
נוּס [n]
tulerant
נָצַל [o]
defuit
שָׁנָה [p]
נָצַל [q]
בָּנָה [r]
† ſpoliis, ‡ tulerunt ‡ ſibi * omnes pecudes,
שׁוּב [s]
לָקַח [t]
* boues || ante gregem ipſum: † Hæc eſt præda
מֵאָה [a]
‡ laſſi ‡ vt non poſſent ire
יָלַךְ [b]
יָשַׁב [c]
† erat ‡ ad ‡ ſalutauit eos pacificè. * impius,
נָגַשׁ [d]
עָנָה [e]

facies ſuper relicti ‡ ecce & ,eum fecit deſcendere Et
וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל־פְּנֵי 16
omni in * tripudiantes & ,bibentes & ,comedentes , terræ omnis
כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשֹׁתִים וְחֹגְגִים בְּכֹל
,Peliſtim terra è ceperant quod ,magno ſpolio
הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
,crepuſculo à Dauid eos percuſſit Et .Iehudah terra è &
וּמֵאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף 17
eis ex euaſit non & eorum craſtinum in veſperam ad vſque &
וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־נִמְלַט מֵהֶם
qui pueri viri quadringenti niſi quiſquam
אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־
.fugerunt & ,camelos ſuper equitauerunt
רָכְבוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ׃
& ;Hamalech ceperant quæ omnia Dauid eruit Et
וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ עֲמָלֵק וְאֶת־ 18
eſt deſideratum non Et .Dauid eruit ſuas vxores duas
שְׁתֵּי נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד׃ וְלֹא נֶעְדַּר־ 19
filios ad vſque &,magnum ad vſque & paruo à eis
לָהֶם מִן־הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־בָּנִים
,ubi ceperunt ‡ quæ omnia ad vſque & ,ſpolio † à & ,filias &
וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם
pecus omne * Dauid cepit ‡ Et .Dauid reduxit omnia
הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־כָּל־הַצֹּאן 20
: dixerunt & ipſius acquiſitionis facies ad || duxerunt bouem * &
וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ
ducentos ad Dauid Venitque .Dauid ſpolium Hoc †
זֶה שְׁלַל דָּוִד׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־מָאתַיִם 21
, Dauid poſt eundo ab ‡ fuerant pigri ‡ qui viros
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ מִלֶּכֶת אַחֲרֵי דָוִד
ſunt egreſſi Et .Beſor torrente in eos fecerant reſidere &
וַיֹּשִׁיבֻם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ
,ſecum † qui ,populi occurſum in & , Dauid occurſum in
לִקְרַאת דָּוִד וְלִקְרַאת הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
,pacem ad eis optauit ‡ & ,populum ‡ Dauid acceſſit Et
וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת־הָעָם וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃
viris ex ,Belial * & ,malus vir omnis reſpondit Et
וַיַּעַן כָּל־אִישׁ־רָע וּבְלִיַּעַל מֵהָאֲנָשִׁים 22
non quod eo Pro .dixerunt & ,Dauid cum iuerunt qui
אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם־דָּוִד וַיֹּאמְרוּ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־

iue-

Digitized by Google

ſeruimus quod ſpolio † de eis dabimus non ,mecum iuerunt ‖
הָלְכוּ עִמִּי לֹא־נִתֵּן לָהֶם מֵהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ
,ducent & ſuos filios & ,ſuam vxorem vir quia ‡
כִּי אִם־אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְיִנְהֲגוּ
.mei fratres ſic facietis Non : Dauid dixit Et .ibunt &
23 וְיֵלֵכוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לֹא־תַעֲשׂוּ[f] כֵן אֶחָי
dedit & ,nos cuſtodiuit & ,nobis Dominus dedit Quæ
אֵת אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמֹר אֹתָנוּ וַיִּתֵּן
quis Et .noſtra manu in ,nos ſuper veniens agmen
24 אֶת־הַגְּדוּד הַבָּא עָלֵינוּ בְּיָדֵנוּ׃ וּמִי
deſcendentis portio ſicut Quia ſhoc verbo ‖ in vobis * audiet
יִשְׁמַע לָכֶם לַדָּבָר הַזֶּה כִּי כְּחֵלֶק הַיֹּרֵד
pariter ,vaſa ſuper ‡ manentis portio ſicut & † ,prœlium in*
בַּמִּלְחָמָה וּכְחֵלֶק הַיֹּשֵׁב עַל־[g]הַכֵּלִים יַחְדָּו
,ſupra & illa die à* fuit Et .partientur ‡
25 יַחֲלֹקוּ׃ וַיְהִי מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה
diem ad vſque Iſrael in iudicium ‡ in & ,ſtatutum † in hoc poſuit ‖ &
וַיְשִׂמֶהָ [h]לְחֹק וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם
ſpolio ‡ de miſit & ,Siclagh in Dauid venit Et .iſte
26 הַזֶּה׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־צִקְלַג וַיְשַׁלַּח מֵהַשָּׁלָל
benedictio vobis Ecce :dicendo ,ſuis ſociis* Iehudah ſenioribus
לְזִקְנֵי יְהוּדָה [i]לְרֵעֵהוּ לֵאמֹר הִנֵּה לָכֶם בְּרָכָה
Bethel in † Iis .Domini inimicorum ſpolio ‖ de
27 מִשְּׁלַל אֹיְבֵי יְהוָה׃ לַאֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל
.Iatner in qui & ,meridiei ‡ Ramoth in qui &
וְלַאֲשֶׁר בְּרָמוֹת־נֶגֶב וְלַאֲשֶׁר בְּיַתִּר׃
qui & ,Siphmoth in qui & ,Haroher in qui Et
28 וְלַאֲשֶׁר בַּעֲרֹעֵר וְלַאֲשֶׁר בְּשִׂפְמוֹת וְלַאֲשֶׁר
vrbibus in qui & ,Rachal in qui Et .Eſtemohah in
29 בְּאֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְלַאֲשֶׁר בְּרָכָל וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי
qui Et .Cheni vrbibus in qui & ,Ieracmeeli
30 הַיְּרַחְמְאֵלִי וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַקֵּינִי׃ וְלַאֲשֶׁר
.Hathach in qui & ,Chor-haſan in qui & ,Chormah in
בְחָרְמָה וְלַאֲשֶׁר בְּבוֹר־עָשָׁן וְלַאֲשֶׁר בַּעֲתָךְ׃
quibus † locis omnibus in & ,Chebron in qui Et
31 וְלַאֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וּלְכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־
.eius viri & ,ipſe Dauid ibi ambulauerat
הִתְהַלֶּךְ־שָׁם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו׃

‖ venerunt nobiſcum.
† ſpoliis quæ
‡ ſed vnuſquiſque
עֲשׂוּת [f]
exercitum qui venit contra
* vos
‖ re hac? Sed
הַיּוֹרֵד ק
† erit
‡ ad ſarcinas,
כֵּלָה [g]
‡ diuidentur.
* in
‖ poſitum eſt
† legem,
[h]
[i] רֵעָה
* amicis
‖ ſpoliis
‡ qui erant
‡ ad meridiem
‡ in.

Cap.

Digitized by Google

CAP. XXXI. לא

pugnabant cum — viri fugerunt Et .Iſrael *in pugnantes* Peliſtim Et
נוס [k] — ופלשתים נלחמים בישראל [k] וינסו אנשי 1
facie — monte in vulnerati ceciderunt & ,Peliſtim *iacientibus* à Iſrael
פנה [l] — ישראל [l] מפני פלשתים [m] ויפלו חללים בהר
נפל [m] — ,Saul Peliſtim ſunt perſecuti Et .Ghilboah
נכה [a] — הגלבע׃ וידבקו פלשתים את־שאול 2
,Ionathan Peliſtim Percuſſeruntque .eius filios &
ואת־בניו [a] ויכו פלשתים את־יהונתן
.Saul filios Malchiſuah & , Abinadab &
ואת־אבינדב ואת־מלכי־שוע בני שאול׃
contra — eum inuenerunt & ,Saul *in* prœlium eſt aggrauatum Et
ותכבד המלחמה אל־שאול וימצאהו 3
* iaculatores ‖ cum † timuit — valde *eſt vulneratus* † & ,arcu *in* ‖ viri *iacientes* *
ירה [b] — [b] המורים אנשים בקשת [c] ויחל מאד
Euagina : *ſua vaſa ferenti* ‡ Saul Dixitque .*iacientibus* ‡ à
חול [c] — מהמורים׃ ויאמר שאול לנשא כליו שלף־ 4
† iaculatoribus. ‡ armigero ſuo: * incircuncisi — *præputiati* * veniant fortè ne ,illo *in* me perfode & .tuum gladium
חרבך ודקרני בה פן־יבואו הערלים
noluit & :me in fiant illuſiones & ,me perfodiant & iſti
האלה ודקרני והתעללו־בי ולא אבה
† armiger eius, ‡ tulit — Saul *cepit* ‡ Et .valde timebat quia ;*eius vaſa ferens* †
כלה [d] — נשא [d] כליו כי ירא מאד ויקח שאול את־
quia ,*eius vaſa ferens* *Viditque .eum ſuper *cecidit* ‡ & ,gladium
‡ irruit * armiger eius, ‖ irruit — החרב ויפל עליה׃ [e] וירא נשא־כליו כי־ 5
ראה [e] — ;ſuum gladium ſuper ipſe etiam *cecidit* ‖ & , Saul eſſet mortuus
מות [f] — [f] מת שאול ויפל גם־הוא על־חרבו
tres & ,Saul eſt Mortuúſque .eo cum eſt mortuus &
וימת עמו׃ וימת שאול ושלשת 6
armiger — die in eius viri omnes etiam ,eius *vaſa ferens* & , eius filii
בניו ונשא כליו גם כל־אנשיו ביום
* erant — * qui ,Iſrael viri viderunt Et .pariter illa
ההוא יחדו׃ ויראו אנשי־ישראל אשר־ 7
‖ erant — fugiſſent quòd ,Iarden tranſitu in ‖ qui & , vallis tranſitu in
נוס [g] — בעבר העמק ואשר בעבר הירדן כי־[g]נסו
,eius filii & ,Saul eſſent mortui quòd & ,Iſrael viri
אנשי ישראל וכי־מתו שאול ובניו
,Peliſtim Veneruntque .fugerunt & ,ciuitates reliquerunt &
ויעזבו את־הערים וינסו ויבאו פלשתים

Digitized by Google

venerunt & ,craſtino à ‖ fuit Et . ,eis in habitauerunt &

8 וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶן ׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ

inuenerunt & interfectos ſpoliandum ad Peliſtim

פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־

,Ghilboah monte in *cadentes,* eius filios tres & ,Saul

שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ ׃

,eius *vaſa* ſpoliauerunt & ,eius caput abſciderunt Et

9 וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיַּפְשִׁטוּ אֶת־כֵּלָיו

annunciandum ad , *undique* Peliſtim terram in miſerunt &

וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר

poſuerunt Et .populo *cum* ‖ & ,ſuorum *dolorum* *domo* *

10 בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם ׃ וַיָּשִׂמוּ

fixerunt eiuscorpus & ,Haſtaroth *domo* † eius *vaſa* †

אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־גְּוִיָּתוֹ תָּקְעוּ

habitatores *eum ad* audierunt Et .Beth-ſan muro in

11 בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן ׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו יֹשְׁבֵי

.Saul ipſi Peliſtim fecerunt quæ ,Ghilhad Iabes

יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל ׃

tota ambulauerunt & , *virtutis* vir omnis ſurrexerunt Et

12 וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיֵּלְכוּ כָל־

corpora & ,Saul corpus *ceperunt* & ,nocte

הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת

,Iabes in venerunt & ; Beth-ſan muro de eius filiorum

בָּנָיו מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יָבֵשָׁה

ceperunt Et .ibi ea combuſſerunt &

13 וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־

;Iabes in arbore ſub ſepelierunt & ,eorum oſſa

עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַחַת־הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה

.diebus ſeptem ieiunauerunt &

וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים ׃

‖ in
יָשַׁב
הָיָה
iacentes
arma
per circuitum
* in templo idolorum
‖ in
שׂוּם
† arma
† in templo
גְּוִיָּה
† de eo
עָשָׂה
fortis,
tulerunt atque
tulerunt
לָקַח
צוּם

נשלם ספר שמואל א

Finis Libri Samuelis I.

Digitized by Google

שמואל ב

LIBER SECVNDVS SEMVELIS,

QVI DICITVR SECVNDVS REGVM.

CAPVT I. א

Et

, Saul mortem poſt fuit
הָיָה[a] — וַיְהִי[a] אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל 1
cædendo à erat reuerſus David &
שׁוּב[b] — וְדָוִד[b] שָׁב[c] מֵהַכּוֹת
David manſerat & , Hamalech
נָכָה[c] — אֶת־הָעֲמָלֵק וַיֵּשֶׁב דָּוִד
.duobus diebus Siclagh in
שָׁנָה[d] — בְּצִקְלָג יָמִים שְׁנָיִם[d]׃
è venit vir ecce & ,tertio die in fuit Et
בּוֹא[e] — וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ בָּא[e] מִן־ 2
castris * erant ‖ terra
humus ‖ & * * ſciſſæ eius veſtes & ,Saul cum à caſtrametatione
הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה
† cùm veniſſet
cecidit &,David ad eum veniendo in † ,fuit & .eius caput ſuper
נָפַל[f] — עַל־רֹאשׁוֹ וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל דָּוִד וַיִּפֹּל[f]
Vnde :David ei Dixitque .ſe incuruauit & ,terram in
שָׁחָה[g] — אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ[g]׃ וַיֹּאמֶר לוֹ דָוִד אֵי מִזֶּה 3
‡ venis? ‡ caſtris * erui me. ‖ Quid euenesit,
.euaſi * Iſrael caſtrametatione ‡ E :eum ad dixitque ſ venies ‡
תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי׃
nuncia ſ verbum fuit Quod ‖ :David eum ad Dixitque
נָגַד[h] — וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד מֶה־הָיָה הַדָּבָר הַגֶּד[h]־ 4
† quælio
,prœlio de populus fugit Quod :dixit & .mihi nunc †
נוּס[i] — נָא לִי וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר־נָס[i] הָעָם מִן־הַמִּלְחָמָה
‡ multitudo
etiam & ;ſunt mortui & , populo è cecidit multum etiam &
מוּת[k] — וְגַם־הַרְבָּה נָפַל מִן־הָעָם וַיָּמֻתוּ[k] וְגַם

,Saul S 5

Digitized by Google

.ſunt mortui eius filius Ionathan & ,Saul
שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ׃
Quomodo : ſibi indicentem puerum ad Dauid Dixitque — qui nunciabat
5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אֵיךְ
? eius filius Ionathan & ,Saul ſit mortuus quòd noſti
יָדַעְתָּ כִּי־מֵת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ׃
eueni Eueniendo * ei indicans puer Dixitque — qui nunciabat * Per accidens veniendo per accidens veni
6 וַיֹּאמֶר הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ נִקְרֹא נִקְרֵיתִי
,ſuam lanceam ſuper ‖ erat innixus Saul ecce & ,Ghilboah monte in — ‖ lanceæ ſuæ.
בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ וְהִנֵּה שָׁאוּל נִשְׁעָן עַל־חֲנִיתוֹ — חֲנִית
.eum perſequebantur equitum domini † & , currus ecce & — † equites
וְהִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּקֻהוּ׃
: dixi & ,me ad clamauitque ‡ ,me vidit & ,ſe poſt reſpexit Et — ‡ vocauitque
7 וַיִּפֶן m אַחֲרָיו וַיִּרְאֵנִי וַיִּקְרָא אֵלָי וָאֹמַר — פָּנָה m
: eum ad dixi & ? tu * Quis : mihi Dixitque .ego ‡ Ecce — ‡ adſum. * es
8 הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי מִי־אָתָּה וָאֹמַר אֵלָיו — ואומר ק
nunc † Sta : me ad Dixitque .ego ‖ Hamalecites — ‖ ſum.
9 עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲמָד־נָא — † quæſo ‡ tenet
quia ,tremor ‡ me apprehendit ‡ quia ,me interfice & , me ſuper — ‡ anguſtia.
עָלַי וּמֹתְתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבָץ כִּי־
.eum ſuper ſteti Et .me in * mea anima adhuc omnis — * eſt
10 כָל־עוֹד נַפְשִׁי בִּי׃ וָאֶעֱמֹד עָלָיו
poſt viueret non quòd ſciebam quia ;eum interfeci &
וַאֲמֹתְתֵהוּ כִּי יָדַעְתִּי כִּי לֹא יִחְיֶה אַחֲרֵי
armillam & ,eius caput ſuper quæ coronam cepi & : ſuum caſum — tuli diadema, quod erat
נִפְלוֹ n וָאֶקַּח הַנֵּזֶר אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁוֹ וְאֶצְעָדָה — לָקַח n
meum dominum ad ea adduxi & ,eius brachio ſuper ‖ quæ — † erat
אֲשֶׁר עַל־זְרֹעוֹ o וָאֲבִיאֵם אֶל־אֲדֹנִי — בּוֹא o
, ea ſcidit & ,ſua veſtimenta in Dauid apprehendit Et .huc
11 הֵנָּה׃ וַיַּחֲזֵק דָּוִד בִּבְגָדָו וַיִּקְרָעֵם — דיו ק
planxerunt Et .ſecum † qui viri omnes etiam & — † erant
12 וְגַם כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיִּסְפְּדוּ
,Saul ſuper ,veſperam ad vſque ieiunauerunt & , fleuerunt &
וַיִּבְכּוּ p וַיָּצֻמוּ q עַד־הָעֶרֶב עַל־שָׁאוּל — בָּכָה p
ſuper & ,Domini populum ſuper & eius filium Ionathan ſuper & — צוּם q
וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וְעַל־עַם יְהוָה וְעַל־
,gladio in ceciderant quia , Iſrael domum — mortui erant
בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נָפְלוּ בֶּחָרֶב׃
* Vnde ‡ ſibi indicantem ‡ puerum ad Dauid dixit Et — ‡ qui nunciabat * es
13 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אֵי מִזֶּה

‖ ſum
גּוּר a

ego: ‖ Hamalecitæ peregrini viri Filius :dixit & tu
אַתָּה וַיֹּאמֶר בֶּן־אִישׁ גֵּר עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃
mittere timuiſti non Quomodo : Dauid eum ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אֵיךְ לֹא יָרֵאתָ לִשְׁלֹחַ 14
perdendum Chriſtum
‖ Domini unctum corrumpendum ad tuam manum
יָדְךָ לְשַׁחֵת אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃
‖ vocauit
,Accede :dixit & ,pueris è vnum ad Dauid clamauit ‖ Et
נָגַשׁ b
וַיִּקְרָא דָוִד לְאַחַד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גַּשׁ 15
† occide eum.
.eſt mortuus & ,eum percuſſit &.eum inoccurre †
נָכָה c
פְּגַע־בּוֹ וַיַּכֵּהוּ וַיָּמֹת׃
; tuum caput ſuper tuus Sanguis : Dauid eum ad Dixitque
מוּת d
וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד דָּמְךָ עַל־רֹאשֶׁךָ 16
דמך
occidi Ego : dicendo ,te in reſpondit tuum os quia
ק
כִּי פִיךָ עָנָה בְךָ לֵאמֹר אָנֹכִי מֹתַתִּי אֶת־
ſanctificatum eſt contra * Chriſtum
lamentationem Dauid eſt lamentatus Et .Domini unctum *
קוּן e
מְשִׁיחַ יְהוָה׃ וַיְקֹנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה 17
.eius filium Ionathan ſuper & .Saul ſuper hanc
הַזֹּאת עַל־שָׁאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ׃
* vt docerent ‖ iaculari arcu:
Ecce :arcum ‖ Iehudah filios docendum ad * Dixitque
וַיֹּאמֶר לְלַמֵּד בְּנֵי־יְהוּדָה קָשֶׁת הִנֵּה 18
† eſt in ‡ recti. § deſiderabilis terra * in
ſuper * ,Iſrael decor §. O .Iaſar ‡ libro ſuper † ſcriptum
כְּתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר׃ הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל־ 19
צָבָה f
! potentes ceciderunt quomodo :eſt vulneratus tuis excelſis
בָּמוֹתֶיךָ חָלָל אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים׃
annuncietis
,Aſchelon plateis in annuncietis ne ,Gath in indicetis Ne
אַל־תַּגִּידוּ בְגַת אַל־תְּבַשְּׂרוּ בְּחוּצֹת אַשְׁקְלוֹן 20
exultent forte ne ,Pheliſtim filiæ lætentur forte ne
פֶּן־תִּשְׂמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים פֶּן־תַּעֲלֹזְנָה
טָלַל g
, vos ne ,Ghilboah in Montes .incircunciſorum filiæ
בְּנוֹת הָעֲרֵלִים׃ הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ אַל־טַל 21
† deſcendat * neque ſint ‖ oblationum,
ibi quia :eleuationum ‖ agri & * ;vos ſuper ‡ pluuia neque
וְאַל־מָטָר עֲלֵיכֶם וּשְׂדֵי תְרוּמֹת כִּי שָׁם
† ac ſi non eſſet vnctus
vnctum præter † .Saul clypeus ,fortium clypeus eſt proiectus
נִגְעַל מָגֵן גִּבּוֹרִים מָגֵן שָׁאוּל בְּלִי מָשִׁיחַ
fortium adipe ab interfectorum ſanguine A .oleo in
בַּשָּׁמֶן׃ מִדַּם חֲלָלִים מֵחֵלֶב גִּבּוֹרִים 22
† ſagitta ‡ redijt
Saul gladius & ‡ retrorſum ſe torſit ‡ non Ionathan arcus ‡
קֶשֶׁת יְהוֹנָתָן לֹא נָשׂוֹג אָחוֹר וְחֶרֶב שָׁאוּל
Ionathan & , Saul .inanis eſt reuerſus non
לֹא תָשׁוּב רֵיקָם׃ שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן 23

non ſua morte in & ,*ſuis vitis* *in *venuſti* ‡ & .amabiles
הנאהבים והנעימם [h]בחייהם ובמותם לא
.fuerunt fortiores leonibus *præ* ,*fuerunt leues aquilis præ* ‡ ſunt ſeparati
נפרדו מנשרים [i]קלו מאריות גברו׃
vos *veſtiente* ‖ ,flete Saul *in* * Iſrael Filiæ
24 בנות ישראל אל־שאול [k]בכינה המלבשכם
aureum ornamentum *faciente aſcendere* , † deliciis cum coccino
שני עם־עדנים המעלה עדי זהב
fortes ceciderunt Quomodo .veſtram veſtem ſuper
25 על לבושכן׃ איך נפלו גברים
.eſt occiſus tuis excelſis *ſuper* ‖ Ionathan ‡ belli medio in
בתוך המלחמה יהונתן על־במותיך חלל׃
fuiſti iucundus ‡ : Ionathan mi frater te ſuper *mihi Anguſtia* †
26 צר־לי עליך אחי יהונתן נעמת
.mulierum amore *præ* mihi tuus amor fuit *mirabilis* : valde mihi
לי מאד נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים׃
‡ *belli vaſa* perierunt & ,fortes ceciderunt Quomodo
27 איך נפלו גבורים ויאבדו [a]כלי מלחמה׃

CAP. II. ב

,*Domino in* Dauid interrogauit & ,hæc poſt fuit Et
1 ויהי אחרי־כן וישאל דוד ביהוה
dixitque ‡ Iehudah *vrbium* vnam in aſcendam Num :dicendo
לאמר האעלה באחת ערי יהודה ויאמר
: aſcendam Quo :Dauid dixit & .Aſcende :eum ad Dominus
יהוה אליו עלה ויאמר דוד אנה אעלה
etiam & ,Dauid illuc aſcendit Et .Chebron In :dixit &
ויאמר חברנה׃ [b]ויעל שם דוד וגם
2 Abighail & ,Izrehelitis Achinoham ‡ eius vxores duæ
[c]שתי נשיו אחינעם היזרעלית ואביגיל
,ſecum ‡ qui ſuos viros Et .Charmelitæ Nabal vxor
אשת נבל הכרמלי׃ ואנשיו אשר־עמו
3 vrbibus in manſerunt & :*ſuam domum & virum* ,Dauid fecit aſcẽdere
העלה דוד איש וביתו וישבו בערי
ibi vnxerunt & ,Iehudah viri venerunt Et .Chebron
4 חברון׃ [d]ויבאו אנשי יהודה וימשחו־שם
nunciauerunt & : Iehudah domum ſuper regem in Dauid
את־דוד למלך על־בית יהודה [e]ויגידו
ſepelierunt *quòd* Ghilhad Iabes Viri :dicendo , Dauidi
לדוד לאמר אנשי יביש גלעד אשר קברו
.Saul

‡ decori
† vita ſua.
חיה [h]
‡ leuiores aquilis.
קלל [i]
* ſuper
‖ qui veſtiebat
בכה [k]
† qui aſcendere faciebat
‖ in
† Anguſtia afficior
‡ dulcuiſti
mirabilior
arma bellica
כלה [a]
Dominum,
ex vrbibus
עלה [b]
שנה [c]
‡ erant
vnumquemque cum familia ſua:
בוא [d]
נגד [e]

Digitized by Google

nuncios

viros ad *legatos* Dauid miſit Et .Saul

אֶת־שָׁאוּל׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי 5

† à ‡

,Domino ‡ vos Benedicti :eos ad dixit & ;Ghilhad Iabes

יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בְּרֻכִים אַתֶּם לַיהוָה

dño veſtro.

cum ,*veſtris dominis* cum hanc miſericordiam feciſtis qui

עָשָׂה [f]

אֲשֶׁר [f]עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־אֲדֹנֵיכֶם עִם־

Dominus faciat nunc Et .eum ſepeliſtis & ,Saul

שָׁאוּל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה 6

faciam ego etiam & veritatem & ,miſericordiam vobiſcum

אָמֵן־ [g]

עִמָּכֶם חֶסֶד [g]וֶאֱמֶת וְגַם אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה

.hanc rem feciſtis quia , hoc bonum vobiſcum

אִתְּכֶם הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃

fili fortes.

,*virtutis filios in* eſtote & ,veſtræ manus confortentur nunc Et

הָיָה [h]

וְעַתָּה תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם [h]וִהְיוּ לִבְנֵי־חָיִל 7

vnxerunt me etiam & :Saul veſter dominus eſt mortuus quia

מוּת [i]

כִּי־[i]מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם אֹתִי מָשְׁחוּ

.eos ſuper regem in Iehudah domus

בֵית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם׃

† erat

,Saul ipſi † qui ,militiæ princeps Ner filius Abner Et

שׂוּר [k]

וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר [k]שַׂר־צָבָא אֲשֶׁר לְשָׁאוּל 8

tulit

eum fecit tranſire & ,Saul filium Isboſeth *cepit*

לָקַח אֶת־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וַיַּעֲבִרֵהוּ

† in ‡ ſuper

in ‡ & ,Ghilhad *in* ‡ eum fecit regnare Et .caſtra †

חָנָה [l]

‡ ſuper

[l]מַחֲנָיִם׃ וַיַּמְלִכֵהוּ אֶל־הַגִּלְעָד וְאֶל־ 9

,Biniamin ſuper & ,Ephraim ſuper & ,Izrehel *in* ‡& ,Aſſuri

הָאֲשׁוּרִי וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן

Quadragenarius erat

annorum quadraginta Filius .vniuerſum Iſrael ſuper &

וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה׃ בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה 10

quando regnauit

,Iſrael ſuper *ipſum regnando in* ,Saul filius Isboſeth

אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל

ſequebatur

fuerunt Iehudah domus tantùm : regnauit annis duobus &

שָׁנָה [m]

[m]וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלָךְ אַךְ בֵּית יְהוּדָה [n]הָיוּ

fuit quibus dierum numerus fuit Et .Dauid *poſt*

הָיָה [n]

אַחֲרֵי דָוִד׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה 11

,anni ſeptem ,Iehudah domum ſuper Chebron in rex Dauid

דָּוִד מֶלֶךְ בְּחֶבְרוֹן עַל־בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים

,Ner filius Abner eſt egreſſus Et .menſes ſex &

יָצָא [o]

וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ [o]וַיֵּצֵא אַבְנֵר בֶּן־נֵר 12

.Ghibhon in caſtris de ,Saul filii Isboſeth ſerui &

וְעַבְדֵי אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל מִמַּחֲנַיִם גִּבְעוֹנָה׃

Et

,ſunt egreſſi Dauid ſerui & ,Seruiah filius Ioab Et

13 וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעַבְדֵי דָוִד יָצְאוּ

manſerunt &: pariter Gibhon piſcinam ſuper eis occurrerunt & — iuxta

וַיִּפְגְּשׁוּם עַל־בְּרֵכַת גִּבְעוֹן יַחְדָּו p וַיֵּשְׁבוּ — יָשַׁב p

piſcinam ſuper illi & , hinc piſcinam ſuper ‖ — iuxta

אֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה

.inde

מִזֶּה׃

,pueri nunc Surgant : Ioab ad Abner Dixitque

14 וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב יָקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים

.Surgant Ioab dixitque .noſtras facies ad ludant & — ante nos.

וִישַׂחֲקוּ a לְפָנֵינוּ וַיֹּאמֶר יוֹאָב יָקֻמוּ׃ — פָּנֶה a

duodecim ,numero in tranſierunt & ,ſurrexerunt Et — קוּם b

15 b וַיָּקֻמוּ וַיַּעַבְרוּ בְמִסְפָּר שְׁנֵים עָשָׂר — * ex

duodecim & : Saul filio Isboſeth & ,Biniamin *

לְבִנְיָמִן וּלְאִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וּשְׁנֵים עָשָׂר

.Dauid ſeruis ex

מֵעַבְדֵי דָוִד׃

,ſui ſocii ‖ caput in vir* apprehenderunt Et — * vnuſquiſque ‖ proximi

16 וַיַּחֲזִקוּ אִישׁ בְּרֹאשׁ c רֵעֵהוּ — רֵעָה c

vocauit & : pariter ceciderunt & ſui ſocii † latus in ſuus gladius & — † proximi

וְחַרְבּוֹ בְּצַד רֵעֵהוּ d וַיִּפְּלוּ יַחְדָּו וַיִּקְרָא — נָפַל d

.Ghibhon in qui ,Haſſurim Chelcath ‖ ipſum locum — ‖ ager fortium,

לַמָּקוֹם הַהוּא חֶלְקַת e הַצֻּרִים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ — צוּר e

:illa die in valde vſque durum prœlium fuit Et

17 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה קָשָׁה עַד־מְאֹד בַּיּוֹם הַהוּא

.Dauid ſeruorum facies ad Iſrael viri & ,Abner eſt caſus & — coram ſeruis

וַיִּנָּגֶף אַבְנֵר וְאַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד׃

;Abiſai & ,Ioab ,Seruiah filii tres ibi erant Et

18 וַיִּהְיוּ שָׁם שְׁלֹשָׁה בְּנֵי צְרוּיָה יוֹאָב וַאֲבִישַׁי — * erat

vnus ſicut ſuis pedibus in leuis * Hazael & :Hazael &

וַעֲשָׂהאֵל וַעֲשָׂהאֵל f קַל בְּרַגְלָיו כְּאַחַד — קָלַל f

Hazael eſt perſecutus Et .agro in † qui capreorum ‖ — ‖ & capreis, † ſunt

19 g הַצְּבָיִם אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּרְדֹּף עֲשָׂהאֵל — צְבָה g

ſuper & ,dexteram ſuper * eundo declinauit non & ;Abner poſt — * ad dexteram, nec ad ſiniſtrã à tergo

אַחֲרֵי אַבְנֵר וְלֹא־נָטָה h לָלֶכֶת עַל־הַיָּמִין וְעַל־ — הָלַךְ h

Abner reſpexit Et .Abner poſterioribus ac ſiniſtram

20 הַשְּׂמֹאול מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר׃ i וַיִּפֶן אַבְנֵר — פָּנָה i

.Ego ‡ :dixit & ſ Hazael hic tu Num † :ait & ,ſe poſt — ‡ Tune es ſ Sam.

אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה זֶה עֲשָׂהאֵל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי׃

Dixit.

Digitized by Google

,tuam dexteram *ſuper* * *tibi* Declina : Abner illi Dixitque

וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְנֵר נְטֵה לְךָ עַל־יְמִינְךָ 21

, pueris è vnum tibi apprehende & ,tuam ſiniſtram *ſuper*‖ vel

אוֹ עַל־שְׂמֹאלֶךָ וֶאֱחֹז לְךָ אֶחָד מֵהַנְּעָרִים

declinare Hazael noluit & ,eius *veſtem mutatoriam* tibi capet &

וְקַח־לְךָ אֶת־חֲלִצָתוֹ וְלֹא־אָבָה עֲשָׂהאֵל לָסוּר

.eius *poſterioribus* ‡ à

מֵאַחֲרָיו׃

ad dicere Abner adhuc addidit Et

וַיֹּסֶף עוֹד אַבְנֵר לֵאמֹר אֶל־ 22

te percutiam quid vt :*meis poſterioribus* * à *tibi* Recede :Hazael

עֲשָׂהאֵל סוּר לְךָ מֵאַחֲרָי לָמָּה אַכֶּכָּה

§ tuum fratrem Ioab ad *meas facies* † leuabo quomodo & ‖ terrã in

אַרְצָה וְאֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי אֶל־יוֹאָב אָחִיךָ׃

poſterioribus in ‡ Abner eum percuſſit & : recedere renuit Et

וַיְמָאֵן לָסוּר וַיַּכֵּהוּ אַבְנֵר בְּאַחֲרֵי 23

: ipſius *poſterioribus* à lancea eſt egreſſa & : *quintam ad* ‡ lanceæ

הַחֲנִית אֶל־הַחֹמֶשׁ וַתֵּצֵא הַחֲנִית מֵאַחֲרָיו

veniens † omnis ,fuit & ,*ſubter* ‖ eſt mortuus & ,ibi cecidit &

וַיִּפָּל־שָׁם וַיָּמָת תַּחְתָּו וַיְהִי כָּל־הַבָּא

,fuerat mortuus & , Hazael *ibi ceciderat quo* ‡ ,locum ad

אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָפַל שָׁם עֲשָׂהאֵל וַיָּמֹת

.*ſubſiſtebant* & ‡

וַיַּעֲמֹדוּ׃

poſt Abiſai & , Ioab ſunt perſecuti Et

וַיִּרְדְּפוּ יוֹאָב וַאֲבִישַׁי אַחֲרֵי 24

Ghibhah ‖ adviſq. venerunt ipſi & ,*eſt egreſſus* * Sol & :Abner

אַבְנֵר וְהַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְהֵמָּה בָּאוּ עַד־גִּבְעַת

.Ghibhon deſerti *via* ‡ Ghiach *facies ſuper* † qui ,Ammah

אַמָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־גִיחַ דֶּרֶךְ מִדְבַּר גִּבְעוֹן׃

fuerunt & ,Abner poſt Biniamin filii ſunt congregati Et

וַיִּתְקַבְּצוּ בְנֵי־בִנְיָמִן אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּהְיוּ 25

.vnius collis *capite ſuper* * ſteterunt & :vnum *globum* ‡ in

לַאֲגֻדָּה אֶחָת וַיַּעַמְדוּ עַל־רֹאשׁ גִּבְעָה אֶחָת׃

victoriam ad ‖ Num : ait & ,Ioab ad Abner clamauit Et

וַיִּקְרָא אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב וַיֹּאמֶר הֲלָנֶצַח 26

erit amaritudo quòd noſti nónne § gladius *perdet*

תֹּאכַל חֶרֶב הֲלוֹא יָדַעְתָּה כִּי־מָרָה תִהְיֶה

redeundum ad populo dices non quo vſque & § nouiſſimo in

בָּאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתַי לֹא־תֹאמַר לָעָם לָשׁוּב

de

* ad
‖ ad
† tolle
‡ exuuias
לְקַח k
‡ tergo
* tergo meo:
נָכָה l
‖ ſi percuſſero te.
† faciem meam
נָשָׂא m
‡ cuſpide
‡ in quinta coſta:
* tergo
‖ in loco ipſo.
† qui veniebat
יָצָא n
מוּת o
הָיָה p
בּוֹא q
‡ in quo ceciderat
‡ ſubſiſtebat.
* occubuit.
‖ collem cubiti,
† eſt contra faciem
‡ per viam
פָּנָה r
‡ cœtum
* in ſummitate
‖ in ſeculum
deuorabit
מָרַר s
vt auertatur

Digitized by Google

Viult :Ioab Dixitque ;ſuorum fratrum poſterioribus de — à tergo
27 מֵאַחֲרֵי אֲחִיהֶם ׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב [e] חַי — [e] חָיָה
mane à tunc quia ;fuiſſes locutus niſi quia , Deus
הָאֱלֹהִים כִּי לוּלֵא דִּבַּרְתָּ כִּי אָז מֵהַבֹּקֶר
.ſui fratris poſterioribus à vir ,populus aſcendiſſet — vnuſquiſque à tergo fratrum ſuorum.
נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו
, populus omnis ſteterunt & , buccina in Ioab clanxit Et — ſtetit
28 וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשּׁוֹפָר וַיַּעַמְדוּ כָּל־הָעָם
addiderunt nec ,Iſrael poſt vltrà ſunt perſecuti non &
וְלֹא־יִרְדְּפוּ עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יָסְפוּ
ſolitudine in ‖ abierunt eius viri & Abner Et oppugnandum ad vltrà — pugnare. ‖ per campania
29 עוֹד לְהִלָּחֵם ׃ וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בָּעֲרָבָה
perambulauerunt & ,Iarden tranſierunt & ; illa nocte tota
כָּל הַלַּיְלָה הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ
eſt reuerſus Ioab Et .caſtra ad venerunt & .Bithron totam
30 כָּל הַבִּתְרוֹן [a] וַיָּבֹאוּ [b] מַחֲנָיִם ׃ וְיוֹאָב שָׁב — [a] בּוֹא
,populum omnem congregauit & , Abner poſterioribus à — [b] חָנָה
מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־הָעָם — tergo
,viri nouendecim David ſeruis de ſunt viſitati ‖ & — ‖ defuerunt
וַיִּפָּקְדוּ [c] מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־עָשָׂר אִישׁ — [c] עֶבֶד
,Biniamin de percuſſerunt David ſerui Et , .Hazael &
31 וַעֲשָׂהאֵל ׃ וְעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ [d] מִבִּנְיָמִן — [d] נָכָה
, viros ſexaginta & ,trecentos ,Abner viris in † & — † de
וּבְאַנְשֵׁי אַבְנֵר שְׁלֹשׁ־[e]מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים אִישׁ — [e] מֵאָה
eum ſepellierunt & ,Hazael tulerunt Et .ſunt mortui ‡ — ‡ &
32 מֵתוּ ׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ
ambulauerunt & ;Bethlechem ‡ quod ,ſui patris ſepulchro in — ‡ erat in
בְּקֶבֶר אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית לָחֶם [f] וַיֵּלְכוּ — [f] יָלַךְ
.Chebron in eis illuxit & .eius viri & ,Ioab ,nocte tota — [f] אוֹר
כָּל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו [g] וַיֵּאֹר לָהֶם בְּחֶבְרוֹן ׃

CAP. III. ג

,Saul domum inter longum bellum fuit Et
1 וַתְּהִי [g] הַמִּלְחָמָה אֲרֻכָּה בֵּין בֵּית שָׁאוּל — [g] הָיָה
domus & ,inualeſcens & vadens David & :David domum inter & — ibat & confortabatur, ‡ ibat & attenuabatur.
וּבֵין בֵּית דָּוִד וְדָוִד הֹלֵךְ וְחָזֵק וּבֵית
filii David ſunt nati Et .attenues & euntes ‡ Saul — [h] דָּלַל
שָׁאוּל הֹלְכִים [h] וְדַלִּים ׃ וַיִּוָּלְדוּ לְדָוִד בָּנִים — [i] בָּנָה
2 Achinoham in ſi ‡ Amnon eius primogenitus fuit & :Chebron in
בְּחֶבְרוֹן וַיְהִי בְכוֹרוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם

Iezr.

Digitized by Google

† Izrehelitide
* ex
לאביגיל

Abighail iiß * Chilab eius ſecundus Et .Izrehelitidi †
היזרעאלית ׃ ומשנהו כלאב לאביגל 3

‖ vxore
אִישׁ k

filius ,Abſalom tertius & :Charmelitæ Nabal uxori ‖
k אשת נבל הכרמלי והשלישי אבשלום בן־
quartus Et .Gheſur regis Talmai filiæ Mahachah
מעכה בת־תלמי מלך גשור ׃ והרביעי 4
filius ,Sephathiah quintus & : Chaggith filius Adoniiah
אדניה בן־חגית והחמישי שפטיה בן־

† ex
‡ vxore

uxori ‡ Heglah iiß † Itreham ſextus Et .Abithal
אביטל ׃ והששי יתרעם לעגלה אשת 5
,fuit Et .Chebron in Dauidi ſunt nati iſti : Dauid
דוד אלה ילדו לדוד בחברון ׃ ויהי 6

cùm eſſet

domum inter & ,Saul domum inter bellum exiſtendo in
בהיות המלחמה בין בית שאול ובין בית

tenebat ſe pro

.Saul domo in ſe fortificans erat Abner & , Dauid
דוד ואבנר היה מתחזק בבית שאול ׃

† fuerat concubina,
בָּנָת l

·Aiah filia ,Riſpah eius nomen & pellex † Sauli Et
ולשאול פלגש ושמה רצפה בת־איה 7

‡ Isboſeth
‡ concubinam
* propter

pellicem ‡ ad es ingreſſus Quare:Abner ad ‡ dixitque
ויאמר אל־אבנר מדוע באתה אל־פילגש

חָרָה m

verba ſuper * valde Abner eſt iratus Et ſmei patris
אבי ׃ ויחר m לאבנר מאד על־דברי 8

‡ ſum, vt contra

quod ,† ego canis caput Nunquid :dixit & ,Isboſeth
איש־בשת ויאמר הראש כלב אנכי אשר

Iehudah

Saul domo cum miſericordiam faciam hodie Iuda
ליהודה היום אעשה־חסד עם־בית שאול

‡ fratribus
‡ proximis
* tradidi

ſe feci inuenire * non & ſeius ſocium ad ‡ & , eius fratres ad ‡ tui patris
אביך אל־אחיו ואל־n מרעהו ולא המציתך

רֵעַת n

mulieris iniquitatem me ſuper viſitaſti & : Dauid manu in
ביד דוד ותפקד עלי עון האשה
ſic & ,Abner Deus faciat Sic .hodie
היום ׃ כה־יעשה אלהים לאבנר וכה 9
quoniam ,Dauid Dominus iurauit ſicut quia : ei addat
יסיף לו כי כאשר נשבע יהוה לדוד כי־
domo à regnum faciendo Tranſire .ei faciam ſic
כן אעשה־לו ׃ להעביר הממלכה מבית 10
,Iſrael ſuper Dauid ſolium erigendo & ,Saul
שאול ולהקים את־כסא דוד על־ישראל
non Et .Beer Sebah ad vſque & Dan à ,Iehudah ſuper &
ועל־יהודה מדן ועד־באר שבע ׃ ולא־ 11

Digitized by Google

eo timendo à ,verbum Abner reſpondere amplius potuit

יְכֹל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־אַבְנֵר דָּבָר מִיִּרְאָתוֹ

Dauid ad legatos Abner miſit Et .eum

12 אֹתוֹ׃ וַיִּשְׁלַח אַבְנֵר מַלְאָכִים ׀ אֶל־דָּוִד

tuum pactum Scinde :dicendo terra Cui :dicendo ſe pro

תַּחְתָּו לֵאמֹר לְמִי־אָרֶץ לֵאמֹר כָּרְתָה בְרִיתְךָ

te ad vertendum ad ,tecum mea manus ecce & ,mecum

אִתִּי וְהִנֵּה יָדִי עִמָּךְ לְהָסֵב אֵלֶיךָ אֶת־

ſcindam ego ,Bene :dixit Et .Iſrael vniuerſum

13 כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר טוֹב אֲנִי אֶכְרֹת

poſtulans ego vnum verbum Veruntamen ; fœdus tecum

אִתְּךָ בְּרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אָנֹכִי שֹׁאֵל

quinimo ,meas facies videbis Non :dicendo ,te à

מֵאִתְּךָ לֵאמֹר לֹא־תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי אִם־

te venire in ,Saul filiam Michal te adducere facies ad

לִפְנֵי הֱבִיאֲךָ אֵת מִיכַל בַּת־שָׁאוּל בְּבֹאֲךָ

legatos Dauid miſit Et .meas facies videndum ad

14 לִרְאוֹת אֶת־פָּנָי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים

Da :dicendo ,Saul filium Iſboſeth ad

אֶל־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר תְּנָה אֶת־

centum in mihi deſpondi quam ,Michal meam vxorem

אִשְׁתִּי אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי לִי בְּמֵאָה

eam cepit & ,Iſboſeth miſit Et .Peliſtim præputiis

15 עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּשְׁלַח אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ

abiit Et .Lais filio ,Paltiel cum à ,viro cum à

16 מֵעִם אִישׁ מֵעִם פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָוִשׁ׃ וַיֵּלֶךְ

.Bachurim ad vſque eam poſt flendo & eundo ,eius vir ſecum

אִתָּהּ אִישָׁהּ הָלוֹךְ וּבָכֹה אַחֲרֶיהָ עַד־בַּחֻרִים

.eſt reuerſus & .reuertere ,Vade :Abner eum ad dixitque

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב וַיָּשֹׁב׃

: dicendo ,Iſrael ſenioribus cum fuit Abner verbum Et

17 וּדְבַר־אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

quærentes fuiſtis nudiuſtertius etiam ,heri Etiam

גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם מְבַקְשִׁים

,facite nunc Et .vos ſuper regem in Dauid

18 אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה עֲשׂוּ

Dauid manu In :dicendo ,Dauid ad dixit Dominus quia

כִּי יְהוָה אָמַר אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד ׀ דָּוִד

manu de ,Iſrael meum populum facit ſaluum mei ſerui

עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד

,Pe-

quicquam, eò quod timeret

a שׁוּב

b יָרֵא

nuncios
loco ſui.
eſt
Pange
erit
vt vertam

c סָבַב

pangam

poſtulo
faciem meã, niſi prius adduxeris
quã do venies

d רָאָה

e פָּנָה

faciẽ meam.
nuncios

f בּוֹא

g נָתַן

tulit

h לָקַח

לוּשׁ

i יָלַךְ

Tum tam
quæſiuiſtis

k הָיָה

vt eſſet rex

l עָשָׂה

Per manum

ſeruabo

m יָשַׁע

.eorum inimicorum omnium manu de & .Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם׃
abiitque :Biniamin auribus in Abner etiam eſt locutus Et
a יָלַךְ
וַיְדַבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִין וַיֵּלֶךְ 19
Chebron in Dauid auribus in loquendum ad Abner etiam
גַּם־אַבְנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחֶבְרוֹן
‡ erat
oculis in & ,Iſrael oculis in ‡ bonum quod omne
אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי
,ad Abner venit Et .Biniamin domus omnis
o בּוֹא
כָּל־בֵּית בִּנְיָמִן׃ וַיָּבֹא אַבְנֵר אֶל־ 20
‡ in ‡ erant
Dauid fecit & ,viri viginti ‡ eo cum & ,Chebron ‡ Dauid
דָּוִד חֶבְרוֹן וְאִתּוֹ עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד
* erant
Dixitque .conuiuium ſecum * qui viris & , Abner
לְאַבְנֵר וְלַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִשְׁתֶּה׃ וַיֹּאמֶר 21
p הָלַךְ
congregabo & ,ibo & ,Surgam :Dauid ad Abner
אַבְנֵר אֶל־דָּוִד אָקוּמָה וְאֵלֵכָה וְאֶקְבְּצָה
percutient
ſcindent & :Iſrael vniuerſum regem meum dominum ad
ſecundū omne
אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ
. tuā anima deſiderabit quod *omni in* regnabis & ,fœdus tecum
אִתְּךָ בְּרִית וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ
.pace in abiit & ,Abner Dauid dimiſit &
וַיְשַׁלַּח דָּוִד אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃
deniebāt ex caſtris, & prædam multam
ſpolium & ,*agmine ex venit* ioab & ,Dauid ſerui ecce Et
‡ erat
וְהִנֵּה עַבְדֵי דָוִד וְיוֹאָב בָּא מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל 22
q רָבַב
Dauid cum *ipſe* non Abner & ; adducebant ſecum *multum*
רָב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד
.pace in abierat & ,eum dimiſerat quia ,Chebron in
† erat
בְּחֶבְרוֹן כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃
; venerunt ,ſecum † qui exercitus omnis & ,Ioab Et
וְיוֹאָב וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ 23
ad Ner filius Abner Venit :dicendo , Ioab nunciauerunt &
r נָגַד
וַיַּגִּדוּ לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא־אַבְנֵר בֶּן־נֵר אֶל־
Ioab venit Et .pace in abiit & ,eum dimiſit & ;regem
הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וַיָּבֹא יוֹאָב 24
Abner venit ecce ſeciſti Quid :dixit & ,regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָה הִנֵּה־בָא אַבְנֵר
† propter
ſeundo abiit & ,eum dimiſiſti (*hoc*) quid ad † ; te ad
אֵלֶיךָ לָמָּה־זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ׃
ut deciperet
te *decipiendum ad* quia ,Ner filium Abner Noſti
b פָּתָה
יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר כִּי לְפַתֹּתְךָ 25

Digitized by Google

,tuum introitum & ,tuum exitum *dignoſcendum ad* ‖ & , venit — ‖ vt ſciret
בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מְבוֹאֶךָ — מובאך
. *faciens* ‡ tu quod omne *ſciendum ad* † & — פ
וְלָדַעַת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ — יָדַע c
legatos ‡ miſit & ,Dauid *cum à* Ioab eſt egreſſus Et — יָצָא d
26 וַיֵּצֵא יוֹאָב מֵעִם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים — בּוֹא e
Dauid & ;Sirah ciſterna à eum reduxerunt & ,Abner poſt — † vt ſciret ‡ facis. ‡ nuncios
אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד
: Chebron ‡ Abner eſt reuerſus Et .neſciebat — שׁוּב f
27 לֹא יָדָע׃ וַיָּשָׁב אַבְנֵר חֶבְרוֹן — ‡ in
loquendum ad ,portæ medium ad Ioab eum fecit diuertere & — vt loqueretur
וַיַּטֵּהוּ יוֹאָב אֶל־תּוֹךְ הַשַּׁעַר לְדַבֵּר — נָטָה g
; coſta quinta ‡ ibi eum percuſſit & ; *quiete* † in eo cum — † dolo : ‡ in
אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ שָׁם הַחֹמֶשׁ — נָכָה h
audiuit Et .ſui fratris Haſael *ſanguine in* eſt mortuus & — propter ſanguinem
וַיָּמָת בְּדַם עֲשָׂה־אֵל אָחִיו׃ וַיִּשְׁמַע — מוּת i
28 meum regnum & ,ego Innocens :dixit & ,poſtea Dauid
דָּוִד מֵאַחֲרֵי כֵן וַיֹּאמֶר נָקִי אָנֹכִי וּמַמְלַכְתִּי — נָקָה k
.Ner filii Abner *ſanguinibus* ‖ à ſeculum in vſque Domino cum à — ‖ *ſanguine* •
מֵעִם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ — † Cadant ‡ ſuper
domum omnem *ad* ‡ & ,Ioab caput ſuper *Maneant* †
29 יָחֻלוּ עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל־בֵּית — חוּל l
,leproſus & ,fluens Ioab domo de *excidatur ne* ‡ & ;eius patris — ‡ non deficiat
אָבִיו וְאַל־יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצֹרָע — זוּב m
indigens • & ,gladio in cadens & ,ſcipionem *in* apprehendens & — • egeat
וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב וַחֲסַר־
,Abner interfecerunt eius frater Abiſai & ,Ioab Et .pane
30 לָחֶם׃ וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו הָרְגוּ לְאַבְנֵר
Ghibhon in eorum fratrem Haſael occiderat quod eo
עַל אֲשֶׁר הֵמִית אֶת־עֲשָׂה־אֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן — מוּת n
omnem ad & ,Ioab ad Dauid dixit Et .prælio in
31 בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־כָּל־ — ‡ erat ante
vos accingite & ,veſtra veſtimenta Scindite :ſecum ‡ qui populum
הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם וְחִגְרוּ — שַׂק o
vadens * Dauid rex & .Abner *faciei ad* plangite & , ſaccis — * ibat ‖ feretrum.
שַׂקִּים וְסִפְדוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הֹלֵךְ — נָטָה p
.Chebron in Abner ſepelierunt Et .*ſtratum* ‖ poſt
32 אַחֲרֵי הַמִּטָּה׃ וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן — נָשָׂא q
, Abner ſepulchrum *ad* † fleuit & ,ſuam vocem rex leuauit & — † ſuper
וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קוֹלוֹ וַיֵּבְךְּ אֶל־קֶבֶר אַבְנֵר — בָּכָה r

&

Digitized by Google

ſuper rex *eſt lamentatus* ‡ Et .populus omnis fleuerunt &
וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם׃ וַיְקֹנֵן הַמֶּלֶךְ אֶל 33
; Abner *morietur vilis mortem ſecundum* ‡ Nū .dixit & ,Abner
אַבְנֵר וַיֹּאמַר הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר׃
compedibus non tui pedes & ,ligatæ * non tuæ Manus
יָדֶךָ לֹא־אֲסֻרוֹת וְרַגְלֶיךָ לֹא־לִנְחֻשְׁתַּיִם 34
.corruiſti ‖ *iniquitatis filiorum facies ad cadere* ‖ ſicut :erant admoti
הֻגָּשׁוּ כִּנְפוֹל לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה נָפָלְתָּ
venit Et .eum ſuper flere populus omnis addiderunt &
וַיֹּסִפוּ כָל־הָעָם לִבְכּוֹת עָלָיו׃ וַיָּבֹא 35
: *die adhuc in pane Dauid cibandum ad* † populus omnis
כָל־הָעָם לְהַבְרוֹת אֶת־דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם
ſic & ,Deus mihi faciat Sic :dicendo ,Dauid iurauit &
וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה
,panem guſtauero *Solis ingredi facies ad ſi quia* ‡ ,addat
יֹסִיף כִּי אִם־לִפְנֵי בוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ אֶטְעַם־לֶחֶם
,cognouerunt populus omnis Et .*quicquam* ‡ omne vel
אוֹ כָל־מְאוּמָה׃ וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ 36
rex fecit *quod omne iuxta* ‖ :eorum oculis in *bonum fuit* * &
וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
cognouerunt Et .*bonum fuit* ,populi totius oculis in
בְּעֵינֵי כָל־הָעָם טוֹב׃ וַיֵּדְעוּ 37
quod , illa die in Iſrael omnis & ,populus omnis
כָל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי
filium Abner mori *faciendum ad* ,rege à fuit non
לֹא הָיְתָה מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־אַבְנֵר בֶּן־
ſcitis Nonne :ſuos ſeruos ad rex dixit Et .Ner
נֵר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ 38
. :Iſrael in hac die cecidit magnus & ,princeps quod
כִּי־שַׂר וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל׃
viri & ; rex vnctus & ,tener hodie ego Et
וְאָנֹכִי הַיּוֹם רַךְ וּמָשׁוּחַ מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים 39
Dominus reddat :me *præ duri* Serujah filii iſti
הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִמֶּנִּי יְשַׁלֵּם יְהוָה
.ſuam malitiam iuxta ,malum facienti
לְעֹשֵׂה הָרָעָה כְּרָעָתוֹ׃

‡ planxit
קין [s]
‡ ſicut moritur ſtultus, mortuus eſt
* erant
נחשׁ [t]
‖ corruit quiſpiam coram filiis iniquis
נגשׁ [u]
† vt comedere faceret Dauid panē, cùm adhuc eſſet dies:
בוא [v]
ברה [x]
‡ & antequam occumbat Sol
פנה [y]
‡ quantulumcunque.
* placuit
נכר [z]
‖ quicquid placuit
vt faceret
מות [a]
ידע [b]
רכך [c]
fortiores ſunt
קשׁה [d]
רוע [e]

CAP. IIII. ד

Abner eſſet mortuus quod ,Saul filius audiuit Et
וַיִּשְׁמַע בֶּן־שָׁאוּל כִּי מֵת אַבְנֵר 1

Digitized by Google

.ſunt territi Iſrael omnis & ;eius manus ſunt *remiſſæ* & ,Chebron in
בְּחֶבְרוֹן וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃
,Saul filio erant *agminum* ‖ principes viri duo Et
2 וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־גְדוּדִים הָיוּ בֶן־שָׁאוּל
Rimmon filii Rechab *ſecundi* † nomen & ,Bahanah vnius nomen
שֵׁם הָאֶחָד בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב בְּנֵי רִמּוֹן
reputabatur Beeroth etiam quia ;Biniamin in filiis. de Beerothitæ
הַבְּאֵרֹתִי מִבְּנֵי בִנְיָמִן כִּי גַּם־בְּאֵרוֹת תֵּחָשֵׁב
,Ghittaim in Beerothitæ Fugerúntque .Biniamin ſuper
3 עַל־בִּנְיָמִן׃ וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים גִּתָּיְמָה
Ionathan Et .hanc diem ad vſque *peregrini* ‡ ibi fuerunt &
4 וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְלִיהוֹנָתָן
annorum quinque filius † :pedibus *percuſſus* ‖ filius * Saul filio
בֶּן־שָׁאוּל בֵּן נְכֵה רַגְלָיִם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים
;Izrehel de Ionathan & ,Saul *auditum veniendo in* ‡ ,erat
הָיָה בְּבֹא שְׁמֻעַת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל
ipſam feſtinando in ‡ ,fuit & : fugit & ,eius nutrix eum tulit &
וַתִּשָּׂאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ וַתָּנֹס וַיְהִי בְּחָפְזָהּ
eius nomen & ;eſt effectus claudus & ,cecidit & , fugere
לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסֵחַ וּשְׁמוֹ
Beerothitæ Rimmon filii abierunt Et .Mephiboſeth
5 מְפִיבֹשֶׁת׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי
domum in ,*diem incaleſcere circa* venerunt & ,Bahanah & , Rechab
רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם אֶל־בֵּית
.*meridiei cubile recumbens* * ipſe & :Isboſeth
אִישׁ בֹּשֶׁת וְהוּא שֹׁכֵב אֵת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם׃
accipientium ‖ domus medium in vſque ſunt ingreſſi ecce Et
6 וְהֵנָּה בָּאוּ עַד־תּוֹךְ הַבַּיִת לֹקְחֵי
, Rechab & ; coſta quinta in eum percuſſerunt & , frumenta
חִטִּים וַיַּכֻּהוּ אֶל־הַחֹמֶשׁ וְרֵכָב
fuerant ingreſſi Et .*euaſerunt* ‖ eius frater Bahanah &
7 וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ׃ וַיָּבֹאוּ
conclaui ‡ in ſuum lectum ſuper *recumbens* ‡ ipſe & ,domum
הַבַּיִת וְהוּא־שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בַּחֲדַר
remouerunt & ,eū interfecerunt & ,eum percuſſerunt & ,*ſui cubilis*
מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ וַיְמִתֻהוּ וַיָּסִירוּ
via ‡ abierunt & ; eius caput tulerúntque ,eius caput
אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּקְחוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ
caput adduxerunt Et :nocte tota *ſolitudinis*
8 הָעֲרָבָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ וַיָּבִאוּ אֶת־רֹאשׁ

debilitatæ
f רָפָה
‖ turmarum
g שָׁנָה
h שׁוּר
i הָיָה
† alterius in
‡ aduenæ
k גּוּר
* erat
‖ claudus
† quinquennis
‡ quando venit rumor
‡ cùm feſtinaret
l נָשָׂא
m אָמַן
n נוּס
o נָפַל
cùm incaleſceret dies,
p חָמַם
* dormiebat in cubiculo meridiano.
q בּוֹא
‖ colligentium
r חָנַט
s נָכָה
‖ fugerunt.
t בּוֹא
‡ dormiebat
‡ cubiculo ſtrati ſui.
v נָטָה
x מוּת
y סוּר
‡ per viā campeſtrem
z לָקַח
a יָלַךְ

Iſbo-

Digitized by Google

a in

ad dixerúntque :Chebron ✱ Dauid ad Isboſeth
איש־בשת אל־דוד חברון ויאמרו אל־
, tui inimici Saul filii Isboſeth caput Ecce : regem
המלך הנה־ראש איש־בשת בן־שאול איבך
b נתן
meo domino Dominus dedit & :tuam animam quæſiuit qui
אשר בקש את־נפשך ויתן[b] יהוה לאדני
.eius ſemine de & ,Saul de hac die vltiones regi
המלך נקמות היום הזה משאול ומזרעו׃

a ad
c ענה
eius fratrem Bahanah & ,Rechab ✱ , Dauid reſpondit Et
9 ויען[c] דוד את־רכב ואת־בענה אחיו
Dominus Viuit :eis dixit & ,Beerothitæ Rimmon filios
בני רמון הבארתי ויאמר להם חי־יהוה
Quia .anguſtia omni ex meam animam redemit qui
a צור
אשר־פדה את־נפשי מכל־צרה[a]׃ כי 10
eum qui nunciauit
ipſe &) ,Saul eſt mortuus Ecce : dicendo , mihi *indicans*
b נגר
[b] המגיד לי לאמר הנה־מת שאול והוא־
‡ tenui
‡ eum in *apprehendi &* ‡ (: ſuis oculis in euangelizans velut erat
היה כמבשר בעיניו ואחזה בו
✱ putabat quòd darem ei
.nuncii præmium *ſibi me daturum* ✱ qui :Siclag in eum occidi &
ואהרגהו בצקלג אשר לתתי־לו בשרה׃
Quanto magis ✱ impios qui
virum interfecerunt *impij* ✱ homines *quia Etiam*
אף כי־אנשים רשעים הרגו את־איש 11
lectum ſuum?
requiram nonne nunc & :*ſuo cubili* ſuper ſua domo in iuſtum
צדיק בביתו על־משכבו ועתה הלוא אבקש
.terra è vos auferam & ,veſtra manu de eius ſanguinem
את־דמו מידכם ובערתי אתכם מן־הארץ׃
c צוה
,eos interfecerunt & ,pueris Dauid præcepit Et
ויצו[c] דוד את־הנערים ויהרגום 12
l חלה
ſuſpenderunt & ,eorum pedes & ,eorum manus præciderunt &
ויקצצו את־ידיהם ואת־רגליהם ויתלו[d]
tulerunt.
, *ceperunt* Isboſeth caput & .Chebron in piſcinam ſuper
על־הברכה בחברון ואת ראש איש־בשת לקחו
.Chebron in Abner ſepulchro in ſepelierunt &
ויקברו בקבר־אבנר בחברון׃

CAP. V. ה

Dauid ad Iſrael tribus omnes venerunt Et
ויבאו כל־שבטי ישראל אל־דוד 1
tua caro & ,tuum os nos Ecce :dicendo ,dixerunt atque ,Chebron in
חברונה ויאמרו לאמר הננו עצמך ובשרך

Digitized by Google

Saul exiſtendo in • ,nudiuſtertius etiam ‡ ,heri Etiam .nos
2 אֲנַחְנוּ׃ גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת שָׁאוּל
introducens & educens eras tu ,nos ſuper regem
מֶלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה הָיִיתָה מוֹצִיא וְהַמֵּבִי אֶת־
paſces Tu :tibi Dominus dixitque .Iſrael
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־
ſuper ducem in ‖ eris tu & ,Iſrael meum populum
עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־
Iſrael ſeniores omnes Veneruntque .Iſrael
3 יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
David rex eis excidit † & ,Chebron in regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד
David vnxerunt & ;Domini facies ad ‡ Chebron in fœdus
בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִד
* annorum triginta Filius .Iſrael ſuper regem in
4 לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
.regnauit annis quadraginta ipſum regnando in ‖ ,David
דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מָלָךְ׃
,annis ſeptem Iehudah ſuper regnauit Chebron In
5 בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים
triginta regnauit Ieruſalaim in & : menſibus ſex &
וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַ͏ִם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
.Iehudah & ,Iſrael omnem ſuper annis tribus &
וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃
Iebuſæum ad Ieruſalaim † eius viri & , rex abiit Et
6 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־הַיְבֻסִי
ingredieris Non :dicendo ,David ad dixit & ‡,terræ habitatorem
יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־תָבוֹא
: dicendo ,claudos & cæcos te remouere quin huc
הֵנָּה כִּי אִם־הֱסִירְךָ הַעִוְרִים וְהַפִּסְחִים לֵאמֹר
munitionem ‡ David cepit Et .huc David veniet † Non
7 לֹא־יָבוֹא דָוִד הֵנָּה׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִד אֵת מְצֻדַת
:illa die in David Dixitque .David ciuitas ‡ipſa ,Sion
8 צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא
,claudos & ,fiſtulam in ‖ attinget & ,Iebuſæum percutiens * Omnis
כָּל־מַכֵּה יְבֻסִי וְיִגַּע בַּצִּנּוֹר וְאֶת־הַפִּסְחִים
ideo .David anima † habitos odio cæcos &
וְאֶת־הַעִוְרִים שְׂנֻאֵי נֶפֶשׁ דָּוִד עַל־כֵּן
.domum in intrabit non claudus & Cæcus :dicebant
יֹאמְרוּ עִוֵּר וּפִסֵּחַ לֹא יָבוֹא אֶל־הַבָּיִת׃

ſumus. Tum ‡ tum
* cum eſſet Saul rex ſuper nos, educebas & introducebas
היית המוציא p והמביא p
e היה
f יצא
g בוא
h רעה
‖ dux
† percuſſit cum
‡ coram Dño,
* erat
‖ quando regnauit, &
i בנה
k שנה
l ילך
† in ‡ qui
niſi remoueris
† ingredietur
‡ arcem
† eſt
* qui percuſſerit
m נכה
‖ cataractam.
n נגע
† anima
שבואו p

Et

Ciuitatem eam vocauitque, *munitione* ‡ in Dauid habitauit Et
וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמְּצֻדָה וַיִּקְרָא־לָהּ עִיר 9
, Millo à *circum* † Dauid ædificauit & , Dauid
דָּוִד וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִן־הַמִּלּוֹא
; *euadendo grandis* ‖ & eundo Dauid abiit Et .*domum intra* &
וָבָיְתָה׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד הָלוֹךְ וְגָדוֹל 10
Chiram misit Et .eo cum ‡ exercituum Deus Dominus &
וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם 11
cedrorum * ligna & , Dauid ad *legatos* † Tyri rex
מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים
domum ædificauerunt & *parietis lapidis fabros &* ,*ligni* ‖ fabros &
וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן קִיר וַיִּבְנוּ־בַיִת
eum confirmauet quòd ,Dauid cognouit Et .Dauid
לְדָוִד׃ וַיֵּדַע דָּוִד כִּי־הֱכִינוֹ
eius regnum *exaltaßet* quòd & ,Iſrael ſuper regem in Dominus 12
יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכִי נִשֵּׂא מַמְלַכְתּוֹ
adhuc Dauid accepit Et .Iſrael ſuum populum propter
בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד 13
ipſum venire poſt † , Ieruſalaim de vxores & , *pellices*
פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים מִירוּשָׁלַם אַחֲרֵי בֹּאוֹ
.filiæ & ,filii Dauid adhuc ſunt nati & ;Chebron de
מֵחֶבְרוֹן וַיִּוָּלְדוּ עוֹד לְדָוִד בָּנִים וּבָנוֹת׃
,Sammuah Ieruſalaim in ei natorum nomina * hæc Et
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלֹּדִים לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם שַׁמּוּעַ 14
, Eliſuah & ,Ibchar Et .Selomoh & ,Nathan & , Sobab &
וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ 15
, Eliadah & ,Eliſamah Et .Iaphiah & , Nephegh &
וָנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע 16
Vnxiſſent quòd ,Peliſtim audierunt Et .Eliphelet &
וֶאֱלִיפָלֶט׃ וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ 17
omnes aſcenderunt & ;Iſrael ſuper regem in Dauid
אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־
,Dauid audiuit & .Dauid quærendum ad Peliſtim
פְלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד
,venerunt Peliſtim Et .*munitionem* in deſcendit &
וַיֵּרֶד אֶל־הַמְּצוּדָה׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ 18
Dauid interrogauit Et .Rephaim * valle in ſe diffuderunt &
וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד 19
;Peliſtim ad aſcendam Num : dicendo ,*Domino in* ‖
בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים

יָשַׁב ‡ arce.
בָּנָה [p] † per circuitum ab aggere & intrinſecus, ‖ creſcendo,
‡ erat
† nuncios * cedrinas,
‖ lignarios, lapicidaſque pro pariete;
יָדַע [a] כּוּן [h] eſſet eleuatum
concubinas,
לָקַח [c] † poſtquã venit
אֱנוֹשׁ [d]
יָלַד [e]
בָּנָה [f] * ſunt
עָלָה [g]
arcem.
יָרַד [h] * cõſternantium
בּוֹא [i] ‖ Dominum;

:Dauid ad Dominus Dixitque ; mea manu in eos trades num

התתנם[k] בידי ויאמר יהוה אל־דוד

.tua manu in Peliſtim .tradam tradendo quia ; Aſcende

עלה כי־נתן אתן את־הפלשתים בידך׃

Ibi eos percuſſit & Bahal-peraſim* in Dauid venit Et

20 ויבא דוד בבעל־פרצים ויכם[l] שם

meas facies ad ‡ meos inimicos Dominus *Diruptt* § dixit & ,Dauid

דוד ויאמר פרץ יהוה את־איבי לפני

luci nomen vocauit idcirco .aquarum *rupturam* * ſecundum

כפרץ מים על־כן קרא שם־המקום

ibi reliquerunt Et .Bahal-peraſim ipſius

21 ההוא בעל פרצים׃ ויעזבו־שם את־

.eius viri & , Dauid *eos tulit &* .*ſuos dolores* ‡

עצביהם וישאם[m] דוד ואנשיו׃

ſe diffuderunt & ,aſcendere Peliſtim adhuc *addiderunt* * Et

22 ויסיפו[n] עוד פלשתים לעלות וינטשו

,*Domino in* § Dauid interrogauit Et .Rephaim valle in

23 בעמק רפאים׃ וישאל דוד ביהוה

venies & ,*eorum poſteriora ad* ‡ gyra :aſcendes Non ; dixit &

ויאמר לא תעלה הסב[o] אל־אחריהם ובאת

te audiendo in ‡ ,erit Et .mororum aduerſo ex eos ad

24 להם ממול בכאים׃ ויהי בשמעך את־

; te mouebis tunc ,mororum *capitibus in* *inceſſus* *vocem*

קול צעדה בראשי הבכאים אז תחרץ

percutiendum ad ,*tuas facies ad* ‡ Dominus egredietur tunc quia

כי אז יצא יהוה לפניך להכות

quemadmodum ita Dauid fecit Et .Peliſtim *caſtrametationem in* *

25 במחנה פלשתים׃ ויעש[p] דוד כן כאשר

,Ghebah à Peliſtim percuſſit & ; Dominus ei praecepit

צוהו[q] יהוה ויך את־פלשתים מגבע

.Gaazer *te venire vſque*

עד־באך גזר׃

CAP. VI. ו

,Iſrael in electum omnem Dauid adhuc collegit Et

1 ויסף[a] עוד דוד את־כל־בחור בישראל

omnis & , Dauid abiit & ,ſurrexit Et .millia triginta

2 שלשים אלף׃ ויקם[b] וילך[c] דוד וכל־

faciendum aſcendere ad ‡ ,Iehudah *dominis* § de ſecum * qui populus

העם אשר אתו מבעלי יהודה להעלות[d]

inde

---

[k] נתן

* vallem ruptararum,

[l] נכה

§ Diruſit
‡ coram me
* diuiſionem

‡ ſculptilia ſua, & combuſſit ea

[m] נשא

* appoſuerunt

[n] יסף

§ Dominum,

‡ poſt eos,

[o] סבב

‡ cum audieris ſonitum greſſus in cacuminibus

‡ ante te,

* caſtris

[p] עשה

[q] צוה

vſquequo venias in

[a] יסף

[b] קום

[c] ילך

* erat
§ viris

‡ vt aſcendere facerent

[d] עלה

nomen eſt inuocatum quam ‡ , Dei arcam inde

מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם

eam ſuper Cherubim *inſidentis* ‡ exercituum Domini *nomen*

שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים עָלָיו׃

, nouum plauſtrum *ad* † Dei arcam fecerunt *equitare* ‖ Et

3 וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה

Huzza &: Ghibhah in ‡ quæ Abinadab domo è eam tulerunt &

וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא

nouum plauſtrum *ducentes* ‡ Abinadab filii Achio &

וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃

. Ghibhah in * quæ Abinadab domo è eam tulerunt Et

4 וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה

arca *facies ad iens* ‖ Achio & :Dei arca cum

עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן׃

facies ad ludentes † Iſrael domus omnis & ,Dauid Et

5 וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי

, nablis in &,*cinnaris* ‡ in & , *abietum* ‡ lignis omnibus in Domini

יְהוָה בְּכֹל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים

.cymbalis in & ,*commouentibus* in & ,tympanis in &

וּבְתֻפִּים[f] וּבִמְנַעַנְעִים[g] וּבְצֶלְצֶלִים[h]׃

Huzzah *miſit* † & : Nachon ‖ aream ad vſque venerunt Et

6 וַיָּבֹאוּ[i] עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּה

labaſcebant quia ,*eam in apprehendit* ‡ & , Dei aream ad

אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ

. Huzzah *in* * Domini *naſus* ‡ eſt iratus Et .*boues*

7 הַבָּקָר׃ וַיִּחַר[k]־אַף יְהוָה בְּעֻזָּה

eſt mortuus & :*errore ſuper* ‖ Deus ibi eum percuſſit &

וַיַּכֵּהוּ[l] שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל[m] וַיָּמָת[n]

.*Dauidi ira fuit* ‡ Et .Dei *arca cum* ibi

8 שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִד

vocauit & :Huzzah in *rupturam* * Dominus *rupiſſet* ‡ quòd eò

עַל אֲשֶׁר פָּרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא

.hanc diem ad vſque ,Huzzah Peres *illi loco* ‖

9 לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

:dixit & ,illa die in Dominum Dauid timuit Et

וַיִּרָא[o] דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר

Et ‡Domini arca me ad ingredietur Quomodo

10 אֵיךְ יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה׃ וְלֹא־

ſuper † Domini arcam ſe ad diuertere Dauid noluit

אָבָה דָוִד לְהָסִיר[p] אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְהוָה עַל־

ciui-

‡ ſuper quam inuocatum eſt nomen
‡ ſedentis ſuper
‖ inſidere
† ſuper
† erat
נשא [e]
‡ ducebant
* erat
‖ ibat ante arcam.
‡ ludebant coram Domino
‡ abiegnis,
‡ citharis,
תפף [f]
* ſiſtris,
נוע [g]
‖ paratam,
† extendit manum ſuam
צלל [h]
בוא [i]
‡ tenuit eam, quoniam declinabant boues.
‡ furor
* contra
‖ propter temeritatem:
חרה [k]
נכה [l]
שלה [m]
מות [n]
† apud arcam
‡ iratus eſt Dauid,
‡ diuiſit
* diuiſionem
‖ nomen loci ipſius *rupturam*
ירא [o]
סור [p]
† in ‡ ſed

Digitized by Google

-Hobed domum & David eam fecit diuertere & ‡ ,David ciuitatem — ‡ in
עיר דוד [q] ויטהו דוד בית עבד־
domo * Domini arca manſit Et .Ghitthæi Edom — * in
11 אדם הגתי׃ [r] וישב ארון יהוה בית — ישב [r]
Dominus benedixit & menſibus tribus Ghittæi Edom-Hobed
עבד אדם הגתי שלשה חדשים ויברך יהוה
eſt Nunciatumque .eius domui omni & ,Edom Hobed
12 את־עבד אדם ואת־כל־ביתו׃ [s] ויגד — נגד [s]
domui Dominus Benedixit : dicendo ,David regi
למלך דוד לאמר ברך יהוה את־בית
arcam propter , ei ‡ qui omnibus & ,Edom-Hobed — ‡ erant
עבד אדם ואת־כל־אשר־לו בעבור ארון — ילך [t]
arcam fecit aſcendere & ,David abiit & : Dei
האלהים [t] וילך דוד [u] ויעל את־ארון — עלה [u]
David ciuitatem • Edom-Hobed domo è Dei — • in
האלהים מבית עבד אדם עיר דוד
portantes ſuccederent cùm ,erat Et .lætitia in ‡ — ‡ cum
13 בשמחה׃ [x] ויהי כי צעדו נשאי — היה [x]
,bouem immolabat & ,paſſus ſex Domini arcam
ארון־יהוה ששה צעדים ויזבח שור
toto in ‡ ſaltabat (ſupra morem in) David Et .craſſum † & — † bubalum. ‡ totis viribus corã Domino.
14 ומריא׃ ודוד מכרכר בכל־
.lineo ephod * accinctus David & ,Domini faciem ad robore
עז [y] לפני יהוה ודוד חגור אפוד [a] בד׃ — עוז [y]
facientes aſcendere Iſrael domus omnis & , David Et — פנה [z]
15 ודוד וכל־בית ישראל מעלים את־ — * erat
, fuit Et .buccinæ voce in & ,iubilatione in † Domini arcam — בד [a]
16 ארון יהוה בתרועה ובקול שופר׃ והיה — faciebant †cum taratantara, & ſonitu
filia Michal & ,David ciuitatem ingrediente Domini arca
ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת־
vidit & , feneſtram per ‡ proſpexit Saul — ‡ de feneſtra.
שאול נשקפה [b] בעד החלון [c] ותרא את־ — חלל [b]
ſaltantem (ſupra morem in) & ,agentem viriliter David regem — ראה [c]
המלך דוד מפזז ומכרכר — * coram Dño,
adduxerunt Et .ſuo corde in eum deſpexit & ,Domini faciem ad* — בזה [d]
17 לפני יהוה [d] ותבז לו בלבה׃ [e] ויבאו — ‖ collocauerũt
medio in ſuo loco in eam ſtatuerunt ‖ & , Domini arcam — בוא [e]
את־ארון יהוה [f] ויצגו אתו במקומו בתוך — יצג [f]
David fecit aſcendere ‡ & :David ei tetenderat quod , tentorii † — † tabernaculi, ‡ obtulit
האהל אשר נטה־לו דוד ויעל דוד

conſummauit * Et .pacifica & , Domini facies ad aſcenſiones ‡

18 עֹלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים ׃ וַיְכַל

benedixit & :pacifica & , aſcenſionem aſcendere faciendo à ‖ Dauid

דָּוִד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ

eſt partitus Et .exercituum Domini nomine in populo

19 אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת ׃ וַיְחַלֵּק

viro à Iſrael multitudini toti populo vniuerſo

לְכָל־הָעָם לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ

, vnam panis placentam viro † ,mulierem ad vſque &

וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּת לֶחֶם אַחַת

omnis abiit & :vnum dolium ‡ &,vnam partem carnis pulchram &

וְאֶשְׁפָּר אֶחָד וַאֲשִׁישָׁה אֶחָת וַיֵּלֶךְ כָּל־

Dauid eſt reuerſus Et .ſuam domum in ‡ ,populus

20 הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ ׃ וַיָּשָׁב דָּוִד

Saul filia Michal eſt egreſſa & :ſuæ domui benedicendum ad

לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ וַתֵּצֵא מִיכַל בַּת־שָׁאוּל

hodie fuit glorioſus Quàm :dixit & , Dauid occurſum in

לִקְרַאת דָּוִד וַתֹּאמֶר מַה־נִּכְבַּד הַיּוֹם

oculis in hodie ſe diſcooperuit qui ,Iſrael rex

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי

vnus nudando nudari ſicut * ,ſuorum ſeruorum ancillarum

אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת אַחַד

, Domini facies Ad ‡ :Michal ad Dauid Dixitque ! inanium

21 הָרֵקִים ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי יְהוָה

,eius domo omni præ & ,tuo patre præ ‖ me in elegit qui

אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי מֵאָבִיךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ

,Iſrael ſuper Domini populum ſuper ducem ‡ mihi præcipiendo

לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל־עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל

amplius ero leuis * Et .Domini facies ad ‡ ludam &

22 וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה ׃ וּנְקַלֹּתִי עוֹד

, ancillis cum & meis oculis in humilis ero & ,hoc præ ‖

מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפָל בְּעֵינָי וְעִם־הָאֲמָהוֹת

filiæ Michal Et .glorificabor eis cum dixiſti quibus ‡

23 אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם אִכָּבֵדָה ׃ וּלְמִיכַל בַּת־

eius mortis † diem ad vſque natus ei fuit non Saul

שָׁאוּל לֹא־הָיָה לָהּ יָלֶד עַד יוֹם מוֹתָהּ ׃

CAP. VII. ‡

Dominus & ,ſua domo in rex ſediſſet cùm ,fuit Et

1 וַיְהִי כִּי־יָשַׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיהוָה

‡ holocauſta corã Domino, a compleuit

‖ offerre holocauſta.

g כלה

h המה

† vnicuique ‡ lagenam vnã

i חלל

k שפר

l אשש

‡ vnuſquiſque

m הלך

n שוב

o יצא

o ſecundũ quod diſcooperit ſe diſcooperiendo vnus è fatuis.

p גלה

q ריק

‡ Coram Domino

‖ potius quàm patrem tuum, & quàm omnẽ domum

‡ vt eſſem ducem

r צוה

‡ coram Dño. vilior ſum ‖ quàm

s קלל

t היה

‡ de quibus dixiſti

u בנה

x ילד

למדבחאי

כתי ולד

† quo mortua eſt

.ſuis inimicis omnibus ab *circuitu à ei requiem dediſſet* | requieſcere feciſſet eum in circuitu,

הֵנִיחַ־לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־אֹיְבָיו׃ [y] | נוח [y]

ego .nunc Vide ;prophetam Nathan ad rex dixit Et

2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אָנֹכִי

medio in *ſedens* ‖ Dei arca & ,*cedrorum** domo in *ſedens* ‡ | ‡ habito * cedrina, ‖ habitat ‡ eſt

יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ

‡ quod Omne ;regem ad Nathan Dixitque .cortinæ

3 הַיְרִיעָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר

fuit Et .tecum ‡ Dominus quia : fac ,vade, tuo corde in | feſt

4 בִּלְבָבְךָ [z] לֵךְ עֲשֵׂה כִּי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְהִי | ילך [z]

,Nathan ad Domini verbum fuit & ; illa nocte in

בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן

: Dauid ad meum ſeruum ad *dices* & ,Vade :dicendo | dic

5 לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד

,domum mihi ædificabis tu Nunquid : Dominus dixit Sic

כֹּה אָמַר יְהוָה הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת

die à ,domo in habitaui non Quia *inhabitandum ad* | vt habitem?

6 לְשִׁבְתִּי׃ [a] כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת לְמִיּוֹם | ישב [a]

ad vſque & ,Aegypto ex Iſrael filios *me facere aſcendere* ‡ | ‡ qua aſcendere feci

הַעֲלֹתִי [b] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד | עלה [b]

.tabernaculo in &,tentorio in *ambulans fui* & ‡ hanc diem | ‡ ſed ambulaui

הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן׃

Iſrael filiis omnibus *in* ‖ ambulaui *quo* * omni in | * loco per quē ‖ cum

7 בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

,Iſrael *tribuum* † aliqua cum ſum locutus verbum nunquid | † è tribubus ‡ vt paſceret

הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל | צוה [c]

,Iſrael meum populum *paſcere* à ‡ præcepi cui

אֲשֶׁר צִוִּיתִי [d] לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל | רעה [d]

; *cedrorum* ‡ domum mihi ædificaſtis non quid Vt : dicendo | ‡ cedrinam?

לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם [e] לִי בֵּית אֲרָזִים׃ | בנה [e]

dixit Sic : Dauid meo ſeruo dices ſic nunc Et

8 וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר

poſt de ‖ tugurio è te *accepi* * Ego : exercituum Dominus | * tuli ‖ euntem poſt

יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחַר

.Iſrael ſuper meum populum ſuper *ducem exiſtendum ad* , *pecus* | oues,vt eſſes dux

הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל׃

exeidi & ;ambulaſti quo ‡ omni in tecum fui Et | ‡ loco * facie tua

9 וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִתָה | פנה [f]

nomen tibi feci & *tuis faciebus* * à tuos inimicos omnes

אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ [f] וְעָשִׂתִי [g] לְךָ שֵׁם | עשה [g]

ma-

† ſuas
.terra in † qui magnorum nomen iuxta ,magnum
גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃
: eum plantabo & ,Iſrael meo populo locum ponam Et
[h] שׂוּם
10 [h] וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיו
addent neque : ampliùs mouebitur non & ,ſe ſub † habitabit &
† in loco ſuo,
וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יֹסִיפוּ
‡ iniqui, vt affligant
° prius.
principio in ° ſicut eum affligendum ad ,iniquitatis ‡ filii
בְנֵי־עַוְלָה [i] לְעַנּוֹתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃
[i] ענה
meum populum ſuper iudices ‡ præcepi qua die à Et ‖
‖ Ab ex ſcilicet
‡ vt eſſent
11 וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר [k] צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי
.tuis inimicis omnibus ab tibi dabo requiem & : Iſrael
[k] צוה
יִשְׂרָאֵל [l] וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ
[l] נוח
.Dominus tibi faciet domum quòd ,Dominus tibi annunciat &
[m] נגד
[m] וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ יְהוָה׃
,tuis patribus cum iacueris & ,tui dies fuerint completi Cùm
dormieris
[n] מלא
12 כִּי ׀ יִמְלְאוּ [n] יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ
egredietur quod ,te poſt tuum ſemen ſtatuam &
[o] קום
[o] וַהֲקִימֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא
.eius regnum firmabo & : tuis viſceribus à
ventre tuo
מִמֵּעֶיךָ [p] וַהֲכִינֹתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ׃
[p] כון
firmabo & ;meo nomini domum ædificabit Ipſe
[q] בנה
13 הוּא [q] יִבְנֶה־בַּיִת לִשְׁמִי וְכֹנַנְתִּי אֶת־
Illi ero Ego .ſeculum in vſque eius regni ſolium
14 כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ
, cum peruersè agendo in quem : filium in mihi erit ipſe & ,patrem in
cum iniquè geſſerit,
לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר [r] בְּהַעֲוֺתוֹ
[r] עוה
.hominis † filiorum ictibus ‖ in & ,virorum virga in eum arguam &
‖ plagis
† hominum.
וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם׃
quemadmodum eo ab recedet non mea miſericordia Et
facie tua.
15 וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר
.tuis faciebus à feci recedere quem ,Saul cum à feci recedere
[s] סור
ſecum
[s] הֲסִרֹתִי מֵעִם שָׁאוּל אֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מִלְּפָנֶיךָ׃
ſeculum in vſque tuum regnum & ,tua domus erit fidelis Et
16 וְנֶאְמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם
coram te
.ſeculum in vſque firmus erit tuus thronus :tuas facies ad
לְפָנֶיךָ כִּסְאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃
vniuerſam ſecundum & hæc verba omnia Secundum
17 כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל
.Dauid ad Nathan eſt locutus ſic ,hanc viſionem
[t] חזה
[t] הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִד׃

Et

Digitized by Google

Domini facies ad ſedit & ,Dauid rex eſt ingreſſus Et — coram Dño,
18 ויבא [v] המלך דוד [x] וישב לפני יהוה — בוא [v] ישב [x]
,mea domus * quæ & ,Deus Domine ‡ ego Quis :ait &
ויאמר מי אנכי אדני יהוה ומי ביתי — ‡ ſum * eſt
adhuc fuit parum Et ‡huc vſque me adduxiſti quia
19 כי הביאתני עד הלם : ותקטן עוד — ‡ſuper
ad ‡ etiam es locutus & ,Deus Domine tuis oculis in hoc
זאת בעיניך אדני יהוה ותדבר גם אל
hominis ‡ lex † iſta & : longinquum in tui ſerui domum — † eſt ‡ Adam
בית עבדך למרחוק וזאת [a] תורת האדם — ירה [a]
vltra Dauid addet quid Et .Deus Domine
20 אדני יהוה : ומה יוסיף דוד עוד
.Deus Domine tuum ſeruum noſti tu & te ad loquendum ad — vt loquatur
לדבר אליך ואתה ידעת את עבדך אדני יהוה :
feciſti tuum cor ſecundum & ,tuum verbum Propter
21 בעבור דברך וכלבך עשית [b] את — עשה [b]
.tuum ſeruum faciendum ſcire ad , hanc magnitudinem omnem — vt ſcire faceres
כל הגדולה הזאת להודיע [c] את עבדך : — ידע [c]
non quia :Deus Domine es magnificatus ideo
22 על כן גדלת יהוה אלהים כי אין
quæ omnia ſecundum ,te præter Deus * non & ,tui ſicut — * eſt
כמוך ואין אלהים זולתך בכל אשר
tuus populus ſicut quis Et .noſtris auribus in audiuimus
23 שמענו באזנינו : ומי כעמך
dij iuerunt quam * ,terra in vna gens Iſrael ſicut — *propter quam iuit Deus, vt redimeret
כישראל גוי אחד בארץ אשר הלכו אלהים
,nomen ſibi ponendum ad † & ,populum in ſibi redimendum ad — † vt poneret
לפדות [d] לו לעם ולשום לו שם — פדה [d]
,tuæ terræ terribilia & ,magnitudinem ‡ vobis faciendum ad ‡ & — ‡ vt faceret
ולעשות לכם הגדולה ונראות [e] לארצך — ירא [e]
,gentibus Aegypto ex tibi redemiſti quem ,tui populi faciebus ‡ à — ‡ facie
מפני עמך אשר פדית לך ממצרים גוים
,Iſrael tuum populum tibi firmaſti Et .eius dijs &
24 ואלהיו : ותכונן [f] לך את עמך ישראל — כון [f]
fuiſti Domine tu & :ſeculum in vſque populum in tibi
לך לעם עד עולם ואתה יהוה היית [g] — היה [g]
verbum ,Deus Domine nunc Et .Deum in eis — Deus.
25 להם לאלהים : ועתה יהוה אלהים הדבר
,eius domum ſuper & ,tuum ſeruum ſuper es locutus quod
אשר דברת על עבדך ועל ביתו

ſac

Digitized by Google

ſuſcita
קום h

.es locutus quod ſecundum fac & : ſeculum in vſque ſtare fac
h הָקֵם עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃
: dicendo ,ſeculum in vſque tuum nomen magnificetur Et
וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר 26
domus & ; Iſrael ſuper Deus exercituum Dominus
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל וּבֵית

ſtabilita coram te.

.tuas facies ad ſirma erit Dauid tui ſerui
עַבְדְּךָ דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃
Iſrael Deus exercituum Domine tu Quia
כִּי־אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 27
ædificabo Domum :dicendo ,tui ſerui aurem reuelaſti
i גָּלִיתָה אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לֵאמֹר בַּיִת אֶבְנֶה־

גלה i
Vt oraret

te ad orandum ad ſuum cor tuus ſeruus inuenit ideo : tibi
לָּךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־לִבּוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ
, Deus Domine nunc Et .hanc orationem
אֶת־הַתְּפִלָּה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה 28

es
אמן k

es locutus & :veritas erunt tua verba & ,Deus iſ(te) tu
אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר
nunc Et .hoc bonum tuum ſeruum ad
אֶל־עַבְדְּךָ אֶת־הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה 29

Incipe
יאל l
* vt ſit
‖ coram te;

exiſtendum ad ,tui ſerui domui benedic & ,velis
l הוֹאֵל וּבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת
,es locutus Deus Domine tu quia tuas facies ad ‖ ſeculum in
לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה דִּבַּרְתָּ
.ſeculum in tui ſerui domus benedicetur tua benedictione ex &
וּמִבִּרְכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית־עַבְדְּךָ לְעוֹלָם׃

CAP. VIII. ח

היה m
נכה n
humiliauit
‡ tulit
† frenū aquæductus

,Peliſtim Dauid percuſſit & ,poſthæc fuit Et
m וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן n וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים 1
manu de Haamah Metheg † Dauid cepit ‡ & :eos depreſſit &
וַיַּכְנִיעֵם o וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־מֶתֶג הָאַמָּה מִיַּד
funiculo in eos eſt menſus & , Moab percuſſit Et .Peliſtim
פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיְמַדְּדֵם בַּחֶבֶל 2

לקח o
coxquando terræ:

funiculos duos eſt menſus & : terram ad eos iacere faciendo
הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה וַיְמַדֵּד a שְׁנֵי־חֲבָלִים

שנה a
‡ plenum funiculum

.viuificandum ad funiculi plenitudinem ‡ & , mortificandum ad
b לְהָמִית וּמְלֹא הַחֶבֶל לְהַחֲיוֹת

מות b
* fuerunt Moabitæ.
‖ ſerui

.munus portantes ſeruos in ‖ Dauid ipſi Moab fuit. * &
וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃

Digitized by Google

regem Rechob filium Hadadhezer David percuſſit Et

3 וַיַּךְ דָּוִד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ

flumine in ſuam manum committendum ad ipſum eundo in ‡ ,Sobah

צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ לְהָשִׁיב יָדוֹ בִּנְהַר

ſeptingentos & mille ipſo ‡ ex David cepit Et .Perath

4 פְּרָת׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת

ſubneruauit ‡ peditis viri ‡ millia viginti & equites

פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר

currus centum ex eo fecit reſiduum * & ,currum omnem David

דָּוִד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃

Hadadhezer auxiliandum ad Dammeſec Aram venit Et

5 וַתָּבֹא אֲרַם דַּמֶּשֶׂק לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר

duo & viginti Aram in ‡ David percuſſit & : Sobah regi

מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם

Aram in præſides David poſuit Et .virorum millia

6 אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם דָּוִד נְצִבִים בַּאֲרַם

.munus portantes ſeruos in ‡ Dauidi Aram fuit † & , Dammeſec

דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי אֲרָם לְדָוִד לַעֲבָדִים נוֹשְׂאֵי מִנְחָה

.iuit * quo ‡ omni in David Dominus ſeruauit &

וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃

ad ‡ erant quæ ,auri † ſcuta David Cepitque ‡

7 וַיִּקַּח דָּוִד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ אֶל

.Ieruſalaim in ea adduxit & ,Hadadhezer ſeruos

עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלָם׃

valde ‡ Hadadhezer ciuitatibus Berothai de & ,Betbach de Et

8 וּמִבֶּטַח וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח

Tohi audiuit Et .valde multum æs David rex

9 הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֹשֶׁת הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיִּשְׁמַע תֹּעִי

exercitum omnem David percuſſit quod Chamath rex

מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִד אֵת כָּל־חֵיל

ad ſuum filium Ioram Tohi Miſitque .Hadadhezer

10 הֲדַדְעָזֶר׃ וַיִּשְׁלַח תֹּעִי אֶת־יוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־

ei benedicendum ad & pacem ad ei optandum ad ,David regem

הַמֶּלֶךְ דָּוִד לִשְׁאָל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ

quia ‡ ,cum percuſſiſſet & ,Hadadhezer in * pugnaſſet quod ſuper

עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־

erant eius manu in & ,Hadadhezer fuit Thoi bellorum vir

אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי הָיָה הֲדַדְעָזֶר וּבְיָדוֹ הָיוּ

.ærea vaſa & ,aurea vaſa & ,argentea vaſa

כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי־זָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת׃

Etiam

‡ quando proficiſceretur ad cõſtituendum terminũ ſuum

הָלַךְ [c]

‡ eis

מֵאָה [d]

‡ virorum peditum, * ſeruauit ex eis

בוא [e]

‡ de

שׂוּם [f]

† fuerunt Aramæi ‡ ſerui ‡ loco * perrexit.

יָשַׁע [g]

‡ Tulitque † aurea, ‡ ſuper ſeruis

בוא [h]

‡ valde

exercitum

vt ſalutaret eũ pacificè, & benediceret * cum ‡ gerebat enim

bella Thoi cum

הָיָה [i]

כָּלָה [k]

cum Domino Dauid rex ſanctificauit ea Etiam

גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־ 11

,gentibus vniuerſis de ſanctificauerat quæ ,auro & argento

הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ מִכָּל־הַגּוֹיִם

filiis de & ,Moab de & ,Aram De ſubegerat quas

בָּנָה [l] ſpolia — אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ׃ מֵאֲרָם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי[l] 12

Hadadhezer ſpolio de & ,Hamalec de & ,Peliſthim de & , Hammon

עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק וּמִשְּׁלַל הֲדַדְעֶזֶר

† ſibi ‡ cum reuerteretur — nomen † Dauid fecit Et .Sobah regis. Rechob filii

עָשָׂה [m] — בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה׃ וַיַּעַשׂ[m] דָּוִד שֵׁם 13

,Salis valle in ,Aram cum cædendo à ipſum reuertendo in ‡

שׁוּב [n] — בְּשֻׁבוֹ[n] מֵהַכּוֹתוֹ[o] אֶת־אֲרָם בְּגֵיא־מֶלַח

;præſides Edom in poſuit Et .millia octodecim

נָכָה [o] — שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם[p] בֶּאֱדוֹם נְצִבִים 14

Edom omnis fuit § & ;præſides poſuit Edom omni in

שׂוּם [p] — בְּכָל־אֱדוֹם שָׂם נְצִבִים וַיְהִי כָל־אֱדוֹם

§ fuerunt omnes Edumæi — omni in Dauid Dominus ſeruauit & : Dauid ſerui

יָשַׁע [q] — עֲבָדִים לְדָוִד וַיּוֹשַׁע[q] יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל

* loco — omnem ſuper Dauid Regnauitque ambulauit quo *

אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־ 15

‖ Dauid faciebat — omni iuſtitiam & iudicium faciens Dauid fuit ‖ & , Iſrael

יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־

† erat — :exercitum ſuper † Seruiah filius Ioab Et ſuo populo

עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא 16

à commentariis. — Sadoc Et , commemorans Achilud filius Iehoſaphath &

וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק 17

; ſacerdotes Ebiathar filius Achimelech & , Achitub filius

בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים

,Iehoiadah filius Benaiahu Et ſcriba Seraiah &

וּשְׂרָיָה סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע 18

כָּרַת [a] — ,erant ſacerdotes * Dauid filii & :Hapheletthi & ,Haceretthi &

פָּלָא [b] — וְהַכְּרֵתִי[a] וְהַפְּלֵתִי[b] וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ׃

* principes

CAP. IX. ט

à domo — domui remanſerit qui adhuc eſt Num :Dauid dixit Et

יָתַר [c] — וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲכִי יֶשׁ־עוֹד אֲשֶׁר נוֹתַר[c] לְבֵית 1

‖ vt — :Ionathan propter miſericordiam eo cum faciam & ‖ ;Saul

שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן׃

† erat — :Siba eius nomen & ,ſeruus † Saul domui Et

וּלְבֵית שָׁאוּל עֶבֶד וּשְׁמוֹ צִיבָא 2

Digitized by Google

‡ Tunc :eum ad rex dixitque ;Dauid ad eum vocauerunt & ‡ eo
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הַאַתָּה
: rex Dixitque . ‡ tuus Seruus : dixit & † Siba ‡ ſum.
3 צִיבָא וַיֹּאמֶר עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
eo cum faciam & ,Saul domui vir adhuc non Nunquid — Nũ eſt adhuc vir è domo
הַאֶפֶס עוֹד אִישׁ לְבֵית שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ
‡ Adhuc :regem ad Siba dixitque ſ Dei miſericordiam — ſupereſt
חֶסֶד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ עוֹד
ei Dixitque .pedibus percuſſus * Ionathan filius — * claudus
4 בֵּן לִיהוֹנָתָן נְכֵה רַגְלָיִם׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ — נכה [d]
Ecce ‡ regem ad Siba dixit & ſ ipſe ‡ Vbi : rex — ‡ eſt
הַמֶּלֶךְ אֵיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־
.Lodebar in ‡ Hammiel filii Machir domi ipſe † — † eſt in domo ‡ de
הוּא בֵּית מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל בְּלוֹ דְבָר׃
filii Machir domo è eum cepit ‡ & ,Dauid rex Miſitque — ‡ tulit
5 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקָּחֵהוּ מִבֵּית מָכִיר בֶּן־ — לקח [e]
Mephiboſeth venit Et .Lodebar de Hammiel
6 עַמִּיאֵל מִלּוֹ דְבָר׃ וַיָּבֹא מְפִיבֹשֶׁת — בוא [f]
ſuper cecidit † & ,Dauid ad Saul filii Ionathan filius — † proſtrauit ſe
בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל עַל־ — נפל [g]
: dixit & .Mephiboſeth :Dauid dixitque .ſe incuruauit & ,ſuas facies ‡ — ‡ faciem ſuam
פָּנָיו וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר דָּוִד מְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר — שחה [h]
Ne ‡ Dauid ei Dixitque .tuus ſeruus Ecce
7 הִנֵּה עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ דָוִד אַל־
propter miſericordiam tecum faciam faciendo quia ; timeas
תִּירָא כִּי עָשֹׂה אֶעֱשֶׂה עִמְּךָ חֶסֶד בַּעֲבוּר — ירא [i]
agrum omnem tibi faciam reddere & :tuum patrem Ionathan
יְהוֹנָתָן אָבִיךָ וַהֲשִׁבֹתִי לְךָ אֶת־כָּל־שְׂדֵה — שוב [k]
meam menſam ſuper panem comedes tu & :tui patris Saul
שָׁאוּל אָבִיךָ וְאַתָּה תֹּאכַל לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי
, tuus ſeruus † Quid :dixit & ,ſe incuruauit Et .iugiter — ſemper.
8 תָּמִיד׃ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מָה עַבְדֶּךָ
‡ ego ſicut ‡ qui ,mortuum canem ad ‡ reſpexiſti quia — † eſt ‡ ſuper ‡ eſt
כִּי פָנִיתָ אֶל־הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כָּמוֹנִי׃ — פנה [l]
dixit & ,Saul puerum Siba ad rex vocauit Et
9 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא נַעַר שָׁאוּל וַיֹּאמֶר — מות [m]
,eius domui omni & ,Sauli erat quod Omne :eum ad
אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־בֵּיתוֹ
ei coles Et .tuorum dominorum filio dedi — domini tui.
10 נָתַתִּי לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ׃ וְעָבַדְתָּ לוֹ אֶת־ — נתן [n]

Digitized by Google

† terram ‖ affe res

erit & ,adduces ‖ & ,tui ſerui & ,tui filii & ,tu humum .

הָאֲדָמָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וַעֲבָדֶיךָ וְהֵבֵאתָ וְהָיָה

† domini tui

Mephiboſeth & ,cum comedet & ,panis *tuorum dominorum* † filio

לְבֶן־־אֲדֹנֶיךָ לֶּחֶם וַאֲכָלוֹ וּמְפִיבֹשֶׁת

.meam menſam ſuper panem ſemper comedet tui domini filius

בֶּן־אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי

§ erant

.ſerui viginti & ,filii quindecim ‡ Siba &

וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים׃

præceperit quæ omnia iuxta regem ad Siba Dixitque

11 וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל אֲשֶׁר יְצַוֶּה

:tuus ſeruus faciet ſic ,ſuo ſeruo rex meus dominus

אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ

comedet

filiis de vnus veluti meam menſam ſuper *comedens* Mephiboſeth &

וּמְפִיבֹשֶׁת אֹכֵל עַל־שֻׁלְחָנִי כְּאַחַד מִבְּנֵי

‡ erat

eius nomen & ; paruus filius ‡ Mephiboſeth Et .regis

12 הַמֶּלֶךְ׃ וְלִמְפִיבֹשֶׁת בֵּן־קָטָן וּשְׁמוֹ

* erant

ישב a

‖ manebat

* ſerui ,Siba domus habitatio omnis & : Micha

מִיכָא וְכֹל ᵃ מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא עֲבָדִים

,Ieruſalaim in *manens* ‖ Mephiboſeth Et .Mephiboſeth

13 לִמְפִיבֹשֶׁת׃ וּמְפִיבֹשֶׁת יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִַם

comedebat

ipſe & *comedens ipſe* ſemper regis menſam ſuper quia

כִּי עַל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֹכֵל וְהוּא

שנה b

.ſuis pedibus duobus claudicabat

פִּסֵּחַ ᵇ שְׁתֵּי רַגְלָיו׃

CAP. X. יוד

היה c

מות d

:Hammon filiorum rex eſt mortuus & ,hæc poſt fuit Et

1 ᶜ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן ᵈ וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן

,Dauid Dixitque .eo pro eius filius Chanun regnauit &

2 וַיִּמְלֹךְ חָנוּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד

quemadmodum ,Nachas filio Chanun cum miſericordiam Faciam

אֶעֱשֶׂה־־חֶסֶד עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כַּאֲשֶׁר

Dauid miſit & .miſericordiam mecum eius pater fecit

עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד

per manum

.ſuo patre ſuper ſuorum ſeruorum *manu in* eum conſolandum ad

לְנַחֲמוֹ בְּיַד עֲבָדָיו אֶל־אָבִיו

‡ in

בוא e

.Hammon filiorum terram ‡ Dauid ſerui venerunt &

ᵉ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃

שור f

Chanun ad Hammon filiorum principes Dixeruntque

3 וַיֹּאמְרוּ ᶠ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן

tuis oculis in tuum patrem David honorans Num :ſuum dñm

אדניהם המכבד דוד את־אביך בעיניך

inuestigare propter † nomine ſ consolatores te ad misit quia

כי־שלח לך מנחמים הלוא בעבור חקר את־

misit,eam euertendum ad & ,eā pedibus peragrandum ad & , ciuitatem

העיר ולרגלה ולהפכה שלח

Chanun cepit ‡ Et ‡te ad ſuos ſeruos David

4 דוד את־עבדיו אליך׃ ויקח חנון את־

præcidit& ,eorum barbæ dimidium raſit & ,David ſeruos

עבדי דוד ויגלח את־חצי זקנם ויכרת

.eos diuiſit & ſeorum nates ad vſque medio in ‡ eorum veſtes

את־מדויהם בחצי עד־שתותיהם וישלחם׃

quia,eorum occurſum in miſit & ,David indicauerunt ‡ . Et

5 ויגדו לדוד וישלח לקראתם כי־

:rex dixitque .valde confuſi viri erant

היו האנשים נכלמים מאד ויאמר המלך

.reuertemini & ,veſtra barba germinet vſquequo ,Iericho in Sedete °

שבו בירחו עד־יצמח זקנכם ושבתם׃

: David in fœtebant ‖ quod Hammon filii viderunt Et

6 ויראו בני עמון כי נבאשו בדוד

Aram conduxerunt mercede & ,Hammon filii miſerunt &

וישלחו בני־עמון וישכרו את־ארם

millia viginti , Sobah Aram & , Beth-rechob

בית־רחוב ואת־ארם צובא עשרים אלף

Iſtob ‖ & ,viros mille Machachah regem ° & ;peditum

רגלי ואת־מלך מעכה אלף איש ואיש טוב

,David audiuit Et .virorum millia duodecim

7 שנים־עשר אלף איש׃ וישמע דוד

.robuſtorum exercitum omnem & ,Ioab miſit &

וישלח את־יואב ואת כל־הצבא הגבורים׃

bellum diſpoſuerunt & ,Hammon filii ſunt egreſſi Et

8 ויצאו בני עמון ויערכו מלחמה

,Iſtob & ,Rechob & ,Sobah Aram ° & :portæ oſtium ‡

פתח השער וארם צובא ורחוב ואיש־טוב

quod Ioab vidit Et ‡ .agro in ſeorſum Mahachah &

9 ומעכה לבדם בשדה׃ וירא יואב כי־

:retro à & , faciebus ‡ à ‡ belli facies ſe ad † eſſet

היתה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור

occurſum in ſe ordinauit & .Iſrael in electis omnibus ex elegit &

ויבחר מכל בחורי בישראל ויערך לקראת

,Aram

Right margin notes:

- honorat
- † vt inueſtigarent
- vt exploraret
- ‖ vt euerat
- ‖ tulit
- לקח
- חצה
- ‡ per medium
- דוה
- פות
- ‡ nunciauerunt
- נגד
- ° Manete
- ישב
- שוב
- ‡ abominationem fecerant
- ראה
- ° à rege
- ‖ ab
- שנה
- ‡ ad ° oſtium
- † contra
- ‡ ab ante,
- חיה
- פנה
- ישראל
- ק

Digitized by Google

Abiſai manu in tradidit populi reſiduum Et .Aram

ארם׃ ואת יתר העם נתן ביד אבשי 10

.Hammon filiorum occurſum in ſe diſpoſuit & ſui fratris

אחיו ויערך לקראת בני עמון׃

† robuſtior

mihi eris & , me præ Aram fuerit fortis † Si :Dixitque

היה [s]

ויאמר אם תחזק ארם ממני והיתה לי 11

robuſtiores ‖ veniam

ibo ‖ & ,te præ fuerint fortes Hammon filii Si & .ſalutem in

לישועה ואם בני עמון יחזקו ממך והלכתי

† ſeruandū te. ‡ eſto robuſtus

pro ſum. robuſti ‡ &, te Robora ,tibi ſalutem dandum † ad

ישע [a]

להושיע לך׃ חזק ונתחזק בעד 12

‡ quod eſt

‡ faciat Dominus & :noſtri Dei ciuitatibus pro & ,noſtro populo

עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה יעשה

* appropinquauit ‖ erat

‖ qui populus & ,Ioab acceſſit * Et .ſuis oculis in bonum

נגש [b]

הטוב בעיניו׃ ויגש יואב והעם אשר 13

† contra ‡ facie

.eius faciebus ‡ à fugerunt & :Aram in † prælium ad ſecum

נוס [c]

עמו למלחמה בארם וינסו מפניו׃

fugerunt & ,Aram fugere quòd viderunt Hammon filii Et

ראה [d]

ובני עמון ראו כי נס ארם וינסו

* facie

Ioab eſt reuerſuſque ciuitatem ſunt ingreſſi & , Abiſai faciebus ‡ à 14

שוב [e]

מפני אבישי ויבאו העיר וישב יואב

* à

Aram vidit Et .Ieruſalaim venit & ,Hammon filiis deſuper *

ראה [f]

מעל בני עמון ויבא ירושלם׃ וירא ארם 15

‖ eſſet

.pariter ſunt congregati & ,Iſrael facies ad ‖ eſſet caſus quòd

כי נגף לפני ישראל ויאספו יחד׃

† erat trans flumen,

tranſitu à † qui Aram eduxit & ,Hadarhezer miſit Et

יצא [f]

וישלח הדרעזר ויצא את ארם אשר מעבר 16

‡ ad exercitum eorum, ‡ militiæ * erat ante eos.

exercitus ‡ princeps Sobach & : Chelam ‡ venerunt & ,fluminis

הנהר ויבאו חילם ושובך שר צבא

.Dauid eſt nunciatum Et .eorum facies ad * Hadarezer

שור [g]

הדרעזר לפניהם׃ ויגד לדוד 17

נגד [h]

venit ‖ & ,Iarden tranſiuitque ,Iſraelem omnem collegit &

‖ venerunt † exercitum eorum:

ויאסף את כל ישראל ויעבר את הירדן ויבא

,Dauid occurſum in Aram ſe ordinauerunt & : Chelam ‖ ad

חלאמה ויערכו ארם לקראת דוד

‡ facie

faciebus ‡ à Aram fugit Et .eo cum pugnauerunt &

וילחמו עמו׃ וינס ארם מפני 18

,currus ſeptingentos Aram de Dauid interfecit & ,Iſrael

מאה [i]

ישראל ויהרג דוד מארם שבע מאות רכב

principem Sobach & :equitum millia quadraginta &

וארבעים אלף פרשים ואת שובך שר

viderunt & ibi est mortuus & , percussit eius exercitus
19 וַיִּרְאוּ ׃ שָׁם וַיָּמָת הִכָּה צְבָאוֹ
faciem ad eius cæsi quòd Hadarhezer serui reges . omnes
לִפְנֵי נִגְּפוּ כִּי הֲדַרְעֶזֶר עַבְדֵי כָל־הַמְּלָכִים
; eis seruierunt & ,Israel cum fecerunt pacem & ,Israel
וַיַּעַבְדוּם וַיַּשְׁלִמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
.Hammon filios vltrà seruandum ad Aram timueruntque
׃ עַמּוֹן אֶת־בְּנֵי עוֹד לְהוֹשִׁיעַ אֲרָם וַיִּרְאוּ

נכה k | מות l | coram | Aramæi venire | ירא m

CAP. XI. יא

reges egredi tempus ad ,anni reuersione in fuit Et
1 וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת צֵאת הַמְּלָאכִים
& ,eo cum suos seruos & ,Ioab Dauid misit &
וְאֶת־ עִמּוֹ עֲבָדָיו וְאֶת־יוֹאָב אֶת־ דָּוִד וַיִּשְׁלַח
conclauerunt ‖ & ,Hammon filios corruperunt * & ,Israel omnem
וַיָּצֻרוּ עַמּוֹן אֶת־בְּנֵי וַיַּשְׁחִתוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
fuit. Et .Ierusalaim in manens † Dauid & :Rabbah super
2 וַיְהִי ׃ בִּירוּשָׁלִָם יֹשֵׁב וְדָוִד עַל־רַבָּה
,suo cubili desuper ‡ Dauid surrexit & , vespera tempus ad ‡
מִשְׁכָּבוֹ מֵעַל דָּוִד וַיָּקָם הָעֶרֶב לְעֵת
mulierem vidit & ,regis * domus tectum super deambulabat &
וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־גַּג בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיַּרְא אִשָּׁה
.valde aspectu bona †, mulier & :tecto desuper ‖ se lauantem
רֹחֶצֶת מֵעַל הַגָּג וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד ׃
Nónne : ‡ dixit & ; mulierem ad ‡ requisiuit & ,Dauid Misitque
3 וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיִּדְרֹשׁ לָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־
§ Chittæi Vriiah vxor ,Eliam filia Bath-Sebah ista *
זֹאת בַּת־שֶׁבַע בַּת־אֱלִיעָם אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי ׃
,cum ad eã ingressa & :eam cepit & ,legatos ‖ Dauid misit Et
4 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקָּחֶהָ וַתָּבוֹא אֵלָיו
,sua immunditia ab se sanctificans ‡ ipsa & ,ea cum cubuit † &
וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וְהִיא מִתְקַדֶּשֶׁת מִטֻּמְאָתָהּ
, misit & , mulier concepit Et .suam domum in est reuersa &
5 וַתָּשָׁב אֶל־בֵּיתָהּ ׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח
.ego * Prægnans :dixit & , Dauidi indicauit ‡ &
וַתַּגֵּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר הָרָה אָנֹכִי ׃
Vriiah me ad Mitte :Ioab ad Dauid misit Et
6 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שְׁלַח אֵלַי אֶת־אוּרִיָּה
.Dauid ad Vriiah Ioab misit & .Chittæum
הַחִתִּי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת־אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד ׃

tempore quo egrediuntur | היה n | יצא o | יתיר א | * vastauerunt ‖ obsederunt | צור p | † manebat ‡ tempore vespertino, de strato | היה q | קום r | * regiæ | ראה s | ‖ d. erat decora † de muliere ‡ quidam: * hæc est | בנה t | ‖ nuncios, & tulit | לקח u | † rem habuit ‡ purgabat | שוב x | ‡ nunciauit | הרה y | נגד z | * sum.

de pace, בוא [a] de pace

pacem ad David interrogauit & :eum ad Vriiah venit Et
וַיָּבֹא [a] אוּרִיָּה אֵלָיו וַיִּשְׁאַל דָּוִד לִשְׁלוֹם 7
.belli pacem ad & ,populi pacem ad & ,Ioab
יוֹאָב וְלִשְׁלוֹם הָעָם וְלִשְׁלוֹם הַמִּלְחָמָה׃
laua & ,tuam domum in Deſcende :Vriiah ad Dauid Dixitque
וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאוּרִיָּה רֵד לְבֵיתְךָ וּרְחַץ 8
eſt egreſſum & regis domo è Vriiah eſt egreſſus & .tuos pedes
יצא [b]
רַגְלֶיךָ וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא [b]
Vriiah iacuit * Et .regis ferculum ‡ eum poſt
‡ donum regis. * dormiuit
אַחֲרָיו מַשְׂאַת [c] הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה 9
נשא [c]
non & ;ſui domini ſeruis omnibus cum regis domus oſtium ad
פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְלֹא
nunciauerunt
:dicendo ,Dauid indicauerunt Et .ſuam domum in deſcendit
יָרַד אֶל־בֵּיתוֹ׃ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר 10
Dauid dixitque .ſuam domum in Vriiah *deſcendit Non
לֹא־יָרַד אוּרִיָּה אֶל־בֵּיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד
venisti
non quare ‡ veniens tu via de Nonne :Vriiah ad
אֶל־אוּרִיָּה הֲלוֹא מִדֶּרֶךְ אַתָּה בָא מַדּוּעַ לֹא־
ad Vriiah Dixitque .ſuam domum in deſcendiſti
יָרַדְתָּ אֶל־בֵּיתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה אֶל־ 11
manet in tabernaculis,
, operimentis in manentes Iehudah & Iſrael & ,Arca :Dauid
סכך [d]
דָּוִד הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים [d] בַּסֻּכּוֹת
‡ in ſuperficie
agri facies ſuper ‡ mei domini ſerui & ,Ioab meus dominus &
* manent ‖ vt comedam & bibam ,& dormiam ‡ per vitã tuam, & per vitam
וַאדֹנִי יוֹאָב וְעַבְדֵי אֲדֹנִי עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
,comedendum ad ‖ ,meam domum in ingrediar ego & ,caſtrametantes *
חֹנִים [e] וַאֲנִי אָבוֹא אֶל־בֵּיתִי לֶאֱכֹל
חנה [e]
vita & ,tua Vita ‡ ſ mea vxore cum cubandum ad & bibendum ad &
שתה [f]
וְלִשְׁתּוֹת [f] וְלִשְׁכַּב עִם־[g]אִשְׁתִּי [h]חַיֶּךָ וְחֵי
Dixitque .hoc verbum faciam ſi ‡ .tuæ animæ
איש [g]
נַפְשֶׁךָ אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר
חיה [h]
cras & ,hodie etiam hic in ‡ Mane : Vriiah ad Dauid 12
‡ nec. ‡ hic
דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה שֵׁב בָּזֶה גַּם־הַיּוֹם וּמָחָר
,illa die in Ieruſalaim in Vriiah manſit & .te dimittam
שוב [i]
אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב [i] אוּרִיָּה בִּירוּשָׁלַםִ בַּיּוֹם הַהוּא
comedit ‖ & ,Dauid eum vocauit Et .craſtino à * &
* ſequenti. ‖ comedere fecit ante ſe,& bibere,
וּמִמָּחֳרָת׃ וַיִּקְרָא־לוֹ דָוִד וַיֹּאכַל
veſpera in ‡ eſt egreſſus & :eum inebriauit & ,bibit & ,eius facies ad 13
שתה [k]
לְפָנָיו וַיֵּשְׁתְּ [k] וַיְשַׁכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָעֶרֶב
‡ veſperi, ad dormiendum in ſtrato
ſuam domum in & ,ſui domini ſeruis cum ſuo cubili in iacendum ad
לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְאֶל־בֵּיתוֹ

Dauid ſcripſit & , *matutino in* ‡ fuit Et .deſcendit non
14 לֹא יָרַד׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד
ſcripſit Et .Vriiah *manu in* * miſit & ,Ioab ad *epiſtolam* ‡
15 סֵפֶר אֶל־יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד אוּרִיָּה׃ וַיִּכְתֹּב
regione è Vriiah *Date* † *dicendo* ,*epiſtola* ‖ in
בַּסֵּפֶר לֵאמֹר הָבוּ אֶת־אוּרִיָּה אֶל־מוּל
, *eius poſterioribus à* ‡ reuertimini & ,fortis prælii *faciem*
פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשַׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו
Ioab *obſeruando in* * ,fuit Et .moriatur & ,percutiatur &
16 וְנִכָּה וָמֵת׃ וַיְהִי בִּשְׁמוֹר יוֹאָב
quem locum ad † Vriiah *dedit* ‖ & , ciuitatem ad
אֶל־הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
ſunt egreſſi Et .*ibi virtutis* ‡ viri ‡ quod cognouit
17 יָדַע כִּי אַנְשֵׁי־חַיִל שָׁם׃ וַיֵּצְאוּ
de *cecidit* * & , Ioab cum pugnauerunt & , ciuitatis viri
אַנְשֵׁי הָעִיר וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן־
.Chittæus Vriiah etiam eſt mortuus & ,Dauid ſeruis de populo
הָעָם מֵעַבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אוּרִיָּה הַחִתִּי׃
verba ‡ omnia Dauidi *indicauit* ‖ & , Ioab Miſitque
18 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
‡ dicendo *legato* ‡ præcepit Et .prælii
19 הַמִּלְחָמָה׃ וַיְצַו אֶת־הַמַּלְאָךְ לֵאמֹר
loquĕ prælii *verba* * omnia *te conſummare Secundum* ‡
כְּכַלּוֹתְךָ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר
; regis *furor* ‖ aſcenderit ſi ,erit Et :regem ad
20 אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־תַּעֲלֶה חֲמַת הַמֶּלֶךְ
§ *præliandum ad* ,ciuitatem ad acceſſiſtis Quare :tibi dixerit &
וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ נִגַּשְׁתֶּם אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֵם
! muro *deſuper projicerent* ‖ quod *ſciebatis* † nonne
הֲלוֹא יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יֹרוּ מֵעַל הַחוֹמָה׃
§ Ierubbeſeth filium Abimelech percuſſit Quis
21 מִי־הִכָּה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבֶּשֶׁת
deſuper caiidi ‡ fragmen eum ſuper projecit mulier nonne
הֲלוֹא אִשָּׁה הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלַח רֶכֶב מֵעַל
ad acceſſiſtis quid ad § Tebes in eſt mortuus & ,muro
הַחוֹמָה וַיָּמָת בְּתֵבֵץ לָמָּה נִגַּשְׁתֶּם אֶל־
Chittæus Vriiah tuus ſeruus Etiam dices & ‡ murum
הַחוֹמָה וְאָמַרְתָּ גַּם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי
indicauit ‡ & ,venit & ,*legatus* ‡ abiit Et .eſt mortuus
22 מֵת׃ וַיֵּלֶךְ הַמַּלְאָךְ וַיָּבֹא וַיַּגֵּד

Da-

‡ manu, ‡ literas
l חית
* per manum
‖ literis,
† Ponite
m יהב
‡ ab eo.
* cùm obſeruaret
n נכה
o מות
p נתן
‖ poſuit
† in loco in quo
‡ eſſe ne
‡ fortes.
* mortui ſunt
q נפל
‖ nunciauit
r נגד
† geſta
‡ mandauit
s צוה
‡ Cùm compleueris
* geſta
‖ furor
t כלה
v יחם
et præliaremini?
* ſciebatis
‖ projiciunt è
† mola è
‡ nunciauit
‡ nunciauit
a ילך
b נגד

Digitized by Google

* pro

.Ioab eum miſerat quibus * omnia Davidi
לְדָוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יוֹאָב׃

‖ nuncius
† aduerſum

nos ſuper † præualuerunt Quia :David ad ‖ legati dixit Et
23 וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֶל־דָּוִד כִּי־גָבְרוּ עָלֵינוּ

‡ aduerſum
§ contra
יָצָא [e]

eos ſuper § fuimus & ,agrum in nos ad ‡ ſunt egreſſi & ,viri
הָאֲנָשִׁים [c] וַיֵּצְאוּ אֵלֵינוּ הַשָּׂדֶה וַנִּהְיֶה עֲלֵיהֶם

יחיד א

in iaculatores iecerunt Et .portæ oſtium ad vſque
24 עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר׃ [d] וַיֹּרְאוּ הַמּוֹרְאִים אֶל־

יָרָה [d]

,regis ſeruis è ſunt mortui & ,muro deſuper * tuos ſeruos
עֲבָדֶיךָ מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמוּתוּ מֵעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ

מוּת [e]

.eſt mortuus Chittæus Vriah tuus ſeruus etiam &
וְגַם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי [e] מֵת׃

‖ nuncium

ad dices Sic ‖ legatum ad Dauid Dixitque
25 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַמַּלְאָךְ כֹּה־תֹאמַר אֶל־

† diſplicent
רָעַע [f]

quia ,hoc verbum tuis oculis in ſit malum † Ne :Ioab
יוֹאָב אַל־[f]יֵרַע בְּעֵינֶיךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־

‡ hunc ſicut illum conſumit

ſuum bellum robora .gladius pereat hunc ſicut & illum ſicut ‡
כָזֹה וְכָזֶה תֹּאכַל הֶחָרֶב הַחֲזֵק מִלְחַמְתְּךָ

§ contra

.eum conforta tu & :eam deſtrue & ,vrbem ad §
אֶל־הָעִיר וְהָרְסָהּ וְחַזְּקֵהוּ׃

אִישׁ [g]
* virum

Vriiah eſt mortuus quod ,Vriiah vxor audiuit Et
26 וַתִּשְׁמַע [g] אֵשֶׁת אוּרִיָּה כִּי־מֵת אוּרִיָּה

Tranſiuitque .ſuum maritum * ſuper planxit & ,ſuus vir
27 אִישָׁהּ וַתִּסְפֹּד עַל־בַּעְלָהּ׃ וַיַּעֲבֹר

:ſuam domum in eam collegit & ,Dauid miſit & ,luctus
הָאֵבֶל וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיַּאַסְפָהּ אֶל־בֵּיתוֹ

‖ vxorem
† diſplicuit
הָיָה [h]

verbum fuit malum † & .filium ei peperit & ,vxorem in ‖ ei fuit &
[h] וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן וַיֵּרַע הַדָּבָר

.Domini oculis in ,Dauid fecit quod
אֲשֶׁר־עָשָׂה דָוִד בְּעֵינֵי יְהוָה׃

CAP. XII. יב

בּוֹא [i]

venit & ,Dauid ad Nathan Dominus miſit Et
1 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־נָתָן אֶל־דָּוִד [i] וַיָּבֹא

:vna ciuitate in erant viri Duo :ei dixitque ,eum ad
אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הָיוּ בְּעִיר אֶחָת

* alter
יחיד א
רָשַׁשׁ [k]

.pauper vnus * & ,diues vnus
אֶחָד עָשִׁיר וְאֶחָד [k] רָאשׁ׃

‖ erant oues & boues multi

:valde multum bos & pecus erat ‖ Diuiti
2 לֶעָשִׁיר הָיָה צֹאן וּבָקָר הַרְבֵּה מְאֹד׃

Digitized by Google

parua vna agna quinimo omne ‖ non pauperi Et
3 וְלָרָשׁ אֵין כֹּל כִּי אִם־כִּבְשָׂה אַחַת קְטַנָּה
cum & ,ſecum cuaſerat grandis & ,eam viuificarat ‡ & ,emerat quam
אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּהָ וַתִּגְדַּל עִמּוֹ וְעִם־
eius calice de & ,comedebat eius buccella de ;pariter ſuis filiis
בָּנָיו יַחְדָּו מִפִּתּוֹ תֹאכַל וּמִכֹּסוֹ
.filia ſicut illi eratque ,recumbebat eius ſinu in & ,bibebat
תִשְׁתֶּה וּבְחֵיקוֹ תִשְׁכָּב וַתְּהִי־לוֹ כְּבַת׃
ſumere pepercit & ,diuitem virum ad viator venit Et
וַיָּבֹא הֵלֶךְ לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת
4 : ei venienti viatori faciendum ad ,ſuo boue de & ,ſuo pecore e de
מִצֹּאנוֹ וּמִבְּקָרוֹ לַעֲשׂוֹת לָאֹרֵחַ הַבָּא לוֹ
viro eam fecit † & ,pauperis viri agnam cepit &
וַיִּקַּח אֶת־כִּבְשַׂת הָאִישׁ הָרָאשׁ וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ
virum in David naſus ‡ eſt iratus Et .eum ad venienti ‡
5 הַבָּא אֵלָיו׃ וַיִּחַר־אַף דָּוִד בָּאִישׁ
mortis filius *quia ,Dominus Viuit : Nathan ad dixitque ,valde
מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חַי־יְהוָה כִּי בֶן־מָוֶת
reſtituet agnam Et .hoc faciens vir
6 הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת׃ וְאֶת־הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם
.hoc verbum fecit quòd mercede , quadruplex
אַרְבַּעְתָּיִם עֵקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
ad Nathan Dixitque .pepercit non quod ſuper &
7 וְעַל אֲשֶׁר לֹא־חָמָל׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל
Iſrael Deus Dominus dixit ſic . vir † Tu ;Dauid
דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ego & ,Iſrael ſuper regem in † te vnxi Ego
אָנֹכִי מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי
domum tibi Dedique .Saul manu de te erui
8 הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל׃ וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית
tibi tradidi & ,tuo ſinu in tui domini vxores & ,tui domini
אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־נְשֵׁי אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה לְךָ
adiiciam & ,* parum ſi & :Iehudah & ,Iſrael domum
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְאִם־מְעָט וְאֹסִפָה
verbum contempſiſti Quare .illa ſicut & ,illa ſicut ‖ tibi
9 לְךָ כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה׃ מַדּוּעַ בָּזִיתָ אֶת־דְּבַר
Chittæum Vriiah ſeius ‡ oculis in malum † faciendo ,Domini
יְהוָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָו אֵת אוּרִיָּה הַחִתִּי
,vxorem in tibi accepiſti eius vxorem & ,gladio in percuſſiſti
הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת־אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְּךָ לְאִשָּׁה

‖ erat quicquã præter agnam vnam paruam.
‡ vitam præbuerat ei, & creuerat
l חָיָה
m פַּת
‡ dormiebat
n כּוֹס
o בָּנָה
* pecoribus ſuis & de bobus ſuis, ad parandum
‖ qui venerat ad eum: & tulit
† pauperis
p עָשָׂה
q לָקַח
r חָרָה
‡ qui venerat
‡ furor
* obnoxius morti eſt
s חָיָה
t בָּנָה
qui fecit
‡ hoc quod iudicatum, pro eo ſi ei
† ecce ille
† vt eſſes rex
a נָצַל
b נָתַן
* eſt.
c יָסַף
‖ ſimilia & ſimilia.
d בָּזָה
† quod eſt
e עָשָׂה
f רוּעַ
‡ meis
בעיני
ק
g נָכָה

&

nunc Et .Hammon filiorum gladio in occidiſti ipſum &

וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְעַתָּה 10

mercede * ,ſeculum in vſque tua domo de gladius recedet non

לֹא־תָסוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ עַד־עוֹלָם עֵקֶב

, Cittaei Vriah vxorem acepiſti ‖ & ,me contempſiſti quòd

כִּי בְזִתָנִי וַתִּקַּח אֶת־אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי

; Dominus dixit Sic vxorem in tibi exiſtendum ad †

לִהְיוֹת לְךָ לְאִשָּׁה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה 11

, tua domo de malum. te ſuper faciens ‡ conſurgere ego Ecce

הִנְנִי מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ

, tuo ſocio ‡ dabo & ,tuis oculis in tuas vxores capiam ‡ &

וְלָקַחְתִּי אֶת־נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ וְנָתַתִּי לְרֵעֶיךָ

.huius Solis oculis in tuis vxoribus cum cubabit * &

וְשָׁכַב עִם־נָשֶׁיךָ לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת׃

verbum faciam ego & ,abſconditis in ‖ feciſti tu Quia

כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ בַסָּתֶר וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר 12

.Sole coram & ,Iſrael omni coram hoc

הַזֶּה נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ׃

dixitque .Domino Peccaui :Nathan ad Dauid dixit Et

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה וַיֹּאמֶר 13

fecit tranſire Dominus Etiam : Dauid ad Nathan

נָתָן אֶל־דָּוִד גַּם־יְהוָה הֶעֱבִיר

quia ,Veruntamen .morieris non ,tuum peccatum

חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת׃ אֶפֶס כִּי־

‡ hoc verbo in ‡ ,Domini inimicos feciſti conuiciari conuiciando

נִאֵץ נִאַצְתָּ אֶת־אֹיְבֵי יְהוָה בַּדָּבָר הַזֶּה 14

abiit Et .morietur moriendo ,tibi natus ‡ filius etiam

גַּם הַבֵּן הַיִּלּוֹד לְךָ מוֹת יָמוּת׃ וַיֵּלֶךְ 15

natum ‡ Dominus percuſſit & :ſuam domum in Nathan

נָתָן אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַיֶּלֶד

.doluit acerbè & ;Dauidi Vriah vxor pepererat quem

אֲשֶׁר יָלְדָה אֵשֶׁת־אוּרִיָּה לְדָוִד וַיֵּאָנַשׁ׃

ieiunauit & ;puero pro Deum Dauid quaeſiuit ‖ Et

וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד אֶת־הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנָּעַר וַיָּצָם 16

.terram ſuper iacuit & ,pernoctauit & ,venit & ,ieiuniū Dauid

דָּוִד צוֹם וּבָא וְלָן וְשָׁכַב אָרְצָה׃

eum faciendū ſurgere ad † ,eū ſuper ‖ eius domus ſeniores ſurrexerunt Et

וַיָּקֻמוּ זִקְנֵי בֵיתוֹ עָלָיו לַהֲקִימוֹ 17

* ,panem eis cum comedit non & ,noluit & :terra de

מִן־הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה וְלֹא־בָרָא אִתָּם לָחֶם׃

Et

* eū
‖ viliſti
לָקַח h
אִישׁ i
† vt eſſet tibi vxor.
‡ facio aduerſum
קוּם k
‡ tollam
‡ proximo
* dormiet
אָנַשׁ l
‖ abſcondite.
עָשָׂה m
contemnendo contemnere
‡ propter hoc
‡ qui eſt
בָּנָה n
יָלַד o
נָגַף p
‡ puerum
אִישׁ q
‖ rogauit
צוּם r
לִין
קוּם t
‖ ad
† vt ſurgere facerent

Digitized by Google

ti nuerántque *infans* ? est mortuus & ,septima die in fuit Et

18 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ

quia ,*natus* † esset mortuum quòd ei nunciare Dauid serui

עַבְדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ כִּי־מֵת הַיֶּלֶד כִּי

,eum ad sumus locuti ,*viuentem natum existendo in* † ecce dixerunt

אָמְרוּ הִנֵּה בִהְיוֹת הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו

:eum ad dicemus quomodo & ,*vostra voce in* * audiuit non &

וְלֹא־שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו

quum Dauid vidit Et ? malum † faciat &,*natus* † est Mortuus

19 מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה׃ וַיַּרְא דָּוִד כִּי

,*natus* * esset mortuus quòd Dauid intellexit &,*mussitantes* † sui serui

עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן דָּוִד כִּי מֵת הַיָּלֶד

? *natus* ‖ est mortuus Num :suos seruos ad Dauid dixitque

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־עֲבָדָיו הֲמֵת הַיָּלֶד

, se lauit & ,terra è Dauid Surrexitque .est Mortuus :dixerunt &

20 וַיֹּאמְרוּ מֵת׃ וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ וַיִּרְחַץ

domum est ingressusque :suas vestes mutauit & , se vnxit &

וַיָּסֶךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו וַיָּבֹא בֵית־

: petiuit & ,suam domum in venit & .*se inurnauit* & ,Domini

יְהוָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל

eius serui Dixerúntque .comedit & ,panem ei posuerunt &

21 וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל׃ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו

pro § fecisti quod hoc *verbum Quid* † : eum ad

אֵלָיו מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה בַּעֲבוּר

,*natus* * est mortuus quando & :fleuisti & ,ieiunasti viuo *nato* §

הַיֶּלֶד חַי צַמְתָּ וַתֵּבְךְּ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד

nato ‖ adhuc In § dixit Et .panem comedisti & ,surrexisti

22 קַמְתָּ וַתֹּאכַל לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד

mei miserebitur, *sciens* † Quis :dixi quia ; fleui & ieiunaui vi.o

חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ יְחָנַּנִי

:est mortuus nunc Et † *natus* † viuet & ,Dominus

23 יְהוָה וְחַי הַיָּלֶד׃ וְעַתָּה מֵת

? amplius eum reducere potero num ? *ieiunans* ego iam quid vt

לָמָּה זֶּה אֲנִי צָם הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד

.me ad reuertetur non ipse & ,eum ad *vadens* * ego

אֲנִי הֹלֵךְ אֵלָיו וְהוּא לֹא־יָשׁוּב אֵלָי׃

,suam vxorem Bath-sebah Dauid est consolatus Et

24 וַיְנַחֵם דָּוִד אֵת בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ

,filium peperit & ; ea cum *cubauit* ‖ & ,eam ad est ingressus &

וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן

&

† infans:

v מות

x ירא

† timens,

y נגר

† cùm esset viuus infans,

z חיה

* voce nostra,
§ infans,vt
† sibi

a רוע

b ראה

§ mussitantes,
* infans.
‖ infans?

c סוך

d בוא

adorauit.

e שחה

f שום

† Quid est

§ puero

g בכה

* infans,
‖ infante viuente.
‖ fecit, &

† infans?
וחנני
P

§ ieiunos
* vado

h שוב

Item habuit

i ילד

‡ Pacificum, .eum dilexit Dominus & Selomoh ‡ eius nomen vocauit &

וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיהוָה אֲהֵבוֹ׃

‡ per manum , eius nomen vocauit &, propheta Nathan manu in ‡ miſit Et

25 וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ

* Dilectum Dei, ‖ cum Rabbah in ‖ Ioab pugnauit Et .Dominum propter Iedidiah *

26 יְדִידְיָהּ בַּעֲבוּר יְהוָה׃ וַיִּלָּחֶם יוֹאָב בְּרַבַּת

† regiam. .regni † vrbem cepit &, Hammon filiorum

בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃

nuncios Dimicaui dixitque ,Dauid ad legatos Ioab Miſitque

27 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי

‖ contra nunc Et .aquarum vrbem cepi etiam , Rabbah in ‖

28 בְרַבָּה גַּם־לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם׃ וְעַתָּה

† congrega ‡ contra , ciuitatem ſuper ‡ caſtrametare & .populi reſiduum collige †

אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם וַחֲנֵה עַל־הָעִיר

vocetur & ,ciuitatem ego capiam fortè ne ; eam cape &

וְלָכְדָהּ פֶּן־אֶלְכֹּד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא

‡ congregauit ,populum omnem Dauid collegit ‡ Et .eam ſuper meum nomen

29 שְׁמִי עָלֶיהָ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם

* contra tulit Et .eam cepitque ,eam in * pugnauit & ;Rabbah in abiit &

k ילך l לקח

30 וַיֵּלֶךְ[k] רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וַיִּקַּח[l]

‖ è eius pondus &) :eius capite deſuper ‖ eorum regis diadema

אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ

† erat ‡ erat in eos ; Dauid caput ſuprafuit & (: ‡ precioſus lapis & ,auri talentum†

כִּכַּר זָהָב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִד

‡ prædam * multam .valde multum * eduxit vrbis ſpolium ‡ &

וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃

‖ erat ,ſerra in poſuit & ,eduxit ,ea in ‖ qui ,populum Et

31 וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בַּמְּגֵרָה

fecit tranſire & ,ferreis ſecuribus in & ,ferreis trahis in &

וּבַחֲרִצֵי הַבַּרְזֶל וּבְמַגְזְרֹת הַבַּרְזֶל וְהֶעֱבִיר

‡ per fornacem: filiorum ciuitatibus omnibus fecit ſic & ; Malchen in † eos

במלבן p.

אוֹתָם בַּמַּלְכֵּן וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכֹל עָרֵי בְנֵי־

.Ieruſalaim in populus omnis & ,Dauid eſt reuerſus & .Hammon

עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃

CAP. XIII. יג

* quæ * Dauid filio Abſalom & ,hæc poſt fuit Et

1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד

Amnon eam adamauit & ;Thamar eius nomen & , pulchra ſoror

אָחוֹת יָפָה וּשְׁמָהּ תָּמָר וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן

filius

Digitized by Google

ægrotandum ad ‖ .Amnon *anguſti fuit* Et .Dauid filius

2 וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן לְהִתְחַלּוֹת בֶּן־דָּוִד׃

erat *virabil.* ‡ & *ipſa* virgo quia ,ſuam ſororem Thamar propter

בַּעֲבוּר תָּמָר אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא

.quicquam ei facere Amnon oculis in

בְּעֵינֵי אַמְנוֹן לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃

Simhah filius ,Ionadab eius nomen & ,*ſocius* ‡ Amnon ipſi Et

3 וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ יוֹנָדָב בֶּן־שִׁמְעָה

(. valdè ſapiens vir Ionadab &) : Dauid fratris

אֲחִי דָוִד וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם מְאֹד׃

regis fili *tenuis* ‖ ſic *tu* ‖ Quare : ei Dixitque

4 וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה כָּכָה דַּל בֶּן־הַמֶּלֶךְ

: Amnon ei dixitque § mihi *indicabis nonne* § *mane in mane in* ‡

בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר הֲלוֹא תַּגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן

.*amans* ‡ ego mei fratris Abſalom ſororem Thamar

אֶת־תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלֹם אָחִי אֲנִי אֹהֵב׃

, tuum *cubile* ✱ ſuper Cuba : Ionadab ei Dixitque

5 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב עַל־מִשְׁכָּבְךָ

dices & ,te videndum ad tuus pater veniet & *ægrum te oſtende* ‖ &

וְהִתְחָל וּבָא אָבִיךָ לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ

me faciat comedere & ,mea ſoror Thamar *nunc* ‡ Veniat : eum ad

אֵלָיו תָּבֹא נָא תָמָר אֲחוֹתִי וְתַבְרֵנִי

quod ‡ *opter* ,*cibum* † meis oculis in faciat & , panem

לֶחֶם וְעָשְׂתָה לְעֵינַי אֶת־הַבִּרְיָה לְמַעַן אֲשֶׁר

, Amnon accubuit Et .eius manu de comedam & ,videam

6 אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ׃ וַיִּשְׁכַּב אַמְנוֹן

dixitque ,eum videndum ad rex venit & *ægrum ſe oſtendit* ‡ &

וַיִּתְחָל וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר

. mea ſoror Thamar *nunc* ✱ Veniat regem ad Amnon

אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא־נָא תָמָר אֲחֹתִי

. eius manu de comedam & ,lagana duo meis oculis in *laganet* ‖ &

וּתְלַבֵּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶבְרֶה מִיָּדָהּ׃

Vade † :dicendo ,domum ad Thamar ad Dauid miſit Et

7 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי

.*cibum* ‡ ei fac & ,tui fratris Amnon domum nunc

נָא בֵּית אַמְנוֹן אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ הַבִּרְיָה׃

ipſe &) ,ſui fratris Amnon domum Thamar iuit Et

8 וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית אַמְנוֹן אָחִיהָ וְהוּא

lagana fecit & *conſperſit* & , *conſperſionem* *cepit* & (*iacens* ‡

שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־הַבָּצֵק וַתָּלָשׁ וַתְּלַבֵּב

in

a יצר anguſtiis affectus eſt ‖ adeò vt ægrotaret
b חלה
† erat: ‡ difficile
c עשה ‡ erat amicus
d רעה ✱ erat ‖ ita ‡ infirmus
§ ſingulo mane cur non indicas
e נגד ‡ ad me ✱ lectum
‖ ægrotare te ſimula;
f חלה
g ראה ‡ obiecto
h בוא
i ברה † pulmentum
עשה ‡ ægrotare te ſimulauit ✱ obiecto
‖ Faciat lagana
l שנה † Veni
m הלך † pulmentum
‡ iacebat) & ‖ tenuit farinam, & miſcuit,
n יחיר

† tulit
[n] לָקַח
‡ coram eo:
[o] יָצַק
‡ a [p] יָצָא
* eduxerunt omnem virũ ab
∥ pulmentum
† cubiculum,
‡ tulitque
‡ parauitq,
* cubiculum,
∥ bruit
[q] נָגַשׁ
† vt comederet,
† opprimas
‡ fit
[r] עָנָה
* pergere
∥ è ſtultis
† obſecro
‡ præualuit ei,
oppreſſit eam, & rem habuit cum ea
∥ maius fuit
[ſ] יָלַךְ
‡ Ob hanc cauſam malum maius eſt hoc quàm aliud
[t] רוּעַ

cepit † Et .lagana coxit &,eius oculis in
לְעֵינָיו וַתְּבַשֵּׁל אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ [n] וַתִּקַּח אֶת־ 9
dixitque.comedere renuit & :eius facies ad ‡effudit & ,ſartaginem
הַמַּשְׂרֵת [o] וַתִּצֹק לְפָנָיו וַיְמָאֵן לֶאֱכוֹל וַיֹּאמֶר
ſunt egreſsi * & , me deſuper ‡ virum omnem Educite : Amnon
אַמְנוֹן [p] הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ
ad Amnon Dixitque .eo deſuper vir omnis
כָל־אִישׁ מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־ 10
.tua manu de comedam & ,conclaue † in cibum ∥ Affer : Thamar
תָּמָר הָבִיאִי הַבִּרְיָה הַחֶדֶר וְאֶבְרֶה מִיָּדֵךְ
attulit & ,fecerat ‡ quæ, lagana Thamar cepitque ‡
וַתִּקַּח תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂתָה וַתָּבֵא
fecit accedere ∥ Et ,conclaue * in ſuum fratrem Amnon ad
לְאַמְנוֹן אָחִיהָ הֶחָדְרָה׃ [q] וַתַּגֵּשׁ 11
:ei dixitque ,eam in apprehendit & ,comedendum ad † eum ad
אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיַּחֲזֶק־בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ
Ne .ei Dixitque .mea ſoror mecum *cuba , Veni
בּוֹאִי שִׁכְבִי עִמִּי אֲחוֹתִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־ 12
:Iſrael in ſic fiet ‡ non quia ,me affligas ne ,mi frater †
אָחִי אַל־[r]תְּעַנֵּנִי כִּי לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל
.hanc ſtultitiam facias ne
אַל־תַּעֲשֵׂה אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃
tu & ∫ meum probrum ire * faciam quò ego Et
וַאֲנִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה 13
loquere nunc & .Iſrael in ſtultorum ∥ vnus veluti eris
תִּהְיֶה כְּאַחַד הַנְּבָלִים בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבֶּר־
.te à me prohibebit non quia ,regem * ad nunc †
נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי מִמֶּךָּ׃
,ea præ fuit fortis ‡ & , eius vocem in audire noluit Et
וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה 14
Amnon eam habuit odio Et .eam ſuppoſuit & ,eam afflixit &
וַיְעַנֶּהָ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ׃ וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן 15
quo odium magnum ∥ quia :valde magno odio
שִׂנְאָה גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה אֲשֶׁר
dixitque .eam dilexerat quo amore præ ,eam habuit odio
שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ וַיֹּאמֶר־
Ne ‡ :ei Dixitque .vade ,Surge :Amnon ei
לָהּ אַמְנוֹן קוּמִי [ſ] לֵכִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־ 16
quod ‡ alio præ huius magni mali cauſa
אוֹדֹת [t]הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר־

.eam audire voluit non & me emittendo, mecum feciſti
עָשִׂיתָ[c] עִמִּי לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ לָהּ׃ — עָשָׂה [c]
: dixit & ,ſuum miniſtrum ſuum puerum vocauit Et
17 וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרוֹ מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר
obſera & ; foras me *deſuper* * iſtam nunc Emittite — * à
שִׁלְחוּ־נָא אֶת־זֹאת מֵעָלַי הַחוּצָה וּנְעֹל
‡ *colorum multorum* ‡ tunica † eam ſuper Et .eam poſt *januam* ∥ — ∥ oſtium † erat ‡ polymitas
18 הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וְעָלֶיהָ כְּתֹנֶת [d] פַּסִּים
.*palliis* ‡ virgines regis filiæ induebantur ſic quia — פַּסִּם [d] ‡ tunicis.
כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁןָ בְנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים
januam * obſerauit & ,foras illius miniſter eam eduxit & — * oſtium
וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ הַחוּץ וְנָעַל הַדֶּלֶת
,ſuum caput ſuper cinerem Thamar *cepit* ∥ Et .eam poſt — ∥ tulit
19 אַחֲרֶיהָ׃ [e] וַתִּקַּח תָמָר אֵפֶר עַל־רֹאשָׁהּ — לָקַח [e]
poſuit & ; ſcidit ,ſe ſuper ‡ quæ ,*colorum multorum* † tunicam & — † polymitam, ‡ erat
וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם[f] — שׂוּם [f]
.clamabat & ,eundo ibat & ,ſuum caput ſuper ſuam manum
יָדָהּ עַל־רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה׃
Aminon Num ,ſuus frater Abſalom eam ad Dixitque
20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ הַאֲמִינוֹן
tuus frater ; tace mea ſoror nunc & ‡ tecum fuit tuus frater
אָחִיךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי אָחִיךְ
manſit & .hoc *verbum* ad tuum cor ponas ne ,*ipſe* ‡ — ‡ eſt,
הוּא אַל־[g]תָּשִׁיתִי אֶת־לִבֵּךְ לַדָּבָר הַזֶּה [h]וַתֵּשֶׁב — שִׁית [g] יָשַׁב [h]
.ſui fratris Abſalom domo in deſolata, & Thamar
תָּמָר וְשֹׁמֵמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃
,hæc *verba* omnia audiuit Dauid rex Et
21 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
Abſalom eſt locutus non Et .valde *ei fuit ira &* ∥ — ∥ iratus eſt
22 [i] וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃ וְלֹא־דִבֶּר אַבְשָׁלוֹם — חָרָה [i]
habebat odio quia ;bonum ad vſque & , malo à Amnon cum
עִם־אַמְנוֹן[k]לְמֵרָע וְעַד־טוֹב כִּי־שָׂנֵא — רוּעַ [k]
afflixerat ‡ quod *verbum ſuper* † ,Amnon Abſalom — † eo ‡ oppreſſerat ‡ poſt * tondebant pecudes
אַבְשָׁלוֹם אֶת־אַמְנוֹן עַל־דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה אֵת
, dierum annos duos *ad* ‡ ,fuit Et .ſuam ſororem Thamar
23 תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ [l] וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם [m] יָמִים — הָיָה [l] יוֹם [m]
cum † quæ ,Bahalchaſor in ∥ Abſalom ipſi *tondentes erant* * & — ∥ plantitie Chaſor, † erat iuxta
וַיִּהְיוּ גֹזְזִים לְאַבְשָׁלוֹם בְּבַעַל חָצוֹר אֲשֶׁר עִם־
. regis filios omnes *ad* Abſalom vocauit & ;Ephraim
אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃

Et

Digitized by Google

nunc Ecce :dixit & ,regem ad Abſalom venit Et
בּוֹא וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא 24
cum eius ſerui & ,rex *nunc eat* ‡ .tuo ſeruo *tondentes*
venient pe-cudes ‡ *veniat obſecro* גֹזְזִים לְעַבְדֶּךָ יֵלֶךְ־נָא הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו עִם־
Ne :Abſalom ad rex dixit Et .tuo ſeruo
עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְשָׁלוֹם אַל־ 25
te ſuper ſimus graues ‡ non & ,nos omnes *eamus nunc* † ne ,mi fili
quæſo veniamus ‡ *grauemus* בְּנִי אַל־נָא נֵלֵךְ כֻּלָּנוּ וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ
.ei benedixit & , ire noluit & .eum *in fecit vim* ‡ &
כָּבֵד ,פרץ ,הלך וַיִּפְרָץ־בּוֹ וְלֹא־אָבָה לָלֶכֶת וַיְבָרְכֵהוּ׃
nobiſcum *nunc eat* ‡ non Et ‡ :Abſalom Dixitque
cogitat [illegible] *quæſo veniet* וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וָלֹא יֵלֶךְ־נָא אִתָּנוּ 26
‡ tecum *iret* ‡ quid Ad :rex ei dixitque ‡ meus frater Amnon
אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יֵלֵךְ עִמָּךְ׃
ſecum miſit & .Abſalom eum *in fecit vim* ‡ Et
coegit וַיִּפְרָץ־בּוֹ אַבְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אִתּוֹ אֶת־ 27
Abſalom præcepit Et .regis filios omnes & ,Amnon
צוה *Iuſſit eum quod fecerit* אַמְנוֹן וְאֵת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַו אַבְשָׁלוֹם 28
Amnon cor *bonum circa nunc* *. Videte :dicendo ,ſuis pueris
ראה אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר רְאוּ־נָא כְּטוֹב לֵב־אַמְנוֹן
,Amnon Percutite :vos ad dixero & ,vino in
נכה בַּיָּיִן וְאָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם הַכּוּ אֶת־אַמְנוֹן
ego quia nonne :timeatis ne , eum interimite &
מות וַהֲמִתֶּם אֹתוֹ אַל־תִּירָאוּ הֲלוֹא כִּי אָנֹכִי
virtutis filios in ‡ eſtote & ,confortamini ‡ vobis præcepi
ירא *filii fortes* ‡ צִוִּיתִי אֶתְכֶם חִזְקוּ וִהְיוּ לִבְנֵי־חָיִל׃
quemadmodum ,Amnon ipſi Abſalom pueri fecerunt Et
עשה וַיַּעֲשׂוּ נַעֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לְאַמְנוֹן כַּאֲשֶׁר 29
,regis filii omnes ſurrexeruntque :Abſalom præceperat
קום צִוָּה אַבְשָׁלוֹם וַיָּקֻמוּ כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
,fuit Et .fugerunt & ,ſuum mulum ſuper *vir* equitauerunt &
נוס וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פִּרְדּוֹ וַיָּנֻסוּ׃ וַיְהִי
:dicendo ,David ad venit *auditus* * & ,via in ‡ ipſis
‡ ac rumor הֵמָּה בַדֶּרֶךְ וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה אֶל־דָּוִד לֵאמֹר 30
remanſit non & ,regis filios omnes Abſalom Percuſſit
[illegible] הִכָּה אַבְשָׁלוֹם אֶת־כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלֹא־נוֹתַר
,ſua veſtimenta ſcidit & ,rex ſurrexit Et .vnus eis ex
מֵהֶם אֶחָד׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו 31
ſciſſis *ſtantes* eius ſerui omnes & :terra in iacuit &
נצב וַיִּשְׁכַּב אַרְצָה וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים קְרֻעֵי
.veſti- X 2

ꝭ David fratris Simhah filius Ionadab reſpondit Et .veſtibus
32 בְּגָדִים ׃ וַיַּעַן יוֹנָדָב בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי־דָוִד
עָנָה [i]

pueros omnes ,meus dominus dicat Ne : dixit &
וַיֹּאמֶר אַל־יֹאמַר אֲדֹנִי אֵת כָּל־הַנְּעָרִים

;eſt mortuus *ipſe ſolus* ‖ Amnon quia ,interemerunt regis filios
בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הֵמִיתוּ כִּי־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת
מוּת [k]

dic à poſitum erat Abſalom *os ſuper* quia . †
כִּי־עַל־פִּי אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה מִיּוֹם
‖ tantùm. † quoniam in ore ‡ qua oppreſſit שׂוּמָה

ne nunc Et .ſuam ſororem Thamar *ipſum affligere* ‡
33 עַנֹּתוֹ אֵת תָּמָר אֲחֹתוֹ ׃ וְעַתָּה אַל־
‡ ſuper

: dicendo ,verbum ſuum cor *ad* ‡ rex meus dominus ponat
יָשֵׂם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ דָּבָר לֵאמֹר
הָיָה [l]
שׂוּם [m]

ſolus Amnon quia ; ſunt mortui regis filii Omnes
כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי־אִם־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ
מוּת [n]

ſpeculator puer eleuauit & .Abſalom fugit Et .eſt mortuus
34 מֵת ׃ וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה
כתיב ולא קרי

euntes ‖ multus populus ecce & ;vidit & ,ſuos oculos
אֶת־עֵינָו וַיַּרְא וְהִנֵּה עַם־רַב הֹלְכִים
נָשָׂא [o]

Ionadab Dixitque .montis latere ex *eum* †poſt via de
35 מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד הָהָר ׃ וַיֹּאמֶר יוֹנָדָב
רָאָה [p]
‖ veniebat · † montem

verbum iuxta : veniunt regis filii Ecce ; regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כִּדְבַר
בּוֹא [q]

, loqui *cum conſummare circa* ‖ ,fuit Et .fuit ſic ,tui ſerui
36 עַבְדְּךָ כֵּן הָיָה ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר
‖ cùm compleuiſſet

, ſuam vocem leuauerunt & ,venerunt regis filii ecce &
וְהִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם
הָיָה [r]
כָּלָה [s]

fleuerunt eius ſerui omnes & ,rex etiam & : fleuerunt &
וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו בָּכוּ
בָּכָה [t]

abiit & ,fugit Abſalom Et .valde magno fletu
37 בְּכִי גָּדוֹל מְאֹד ׃ וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ
הָלַךְ [v]
עמיהוד

luxit & .Gheſur regem Hammichud filium Thalmai ad
אֶל־תַּלְמַי בֶּן־עַמִּיחוּר מֶלֶךְ גְּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל
† David

, fugit Abſalom Et .diebus omnibus ſuum filium ſuper †
38 עַל־בְּנוֹ כָּל־הַיָּמִים ׃ וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח
יוֹם [x]
‡ in. ‡ deſiderauit anima * *ira*

.annis tribus ibi fuit & : Gheſur ‡ abiit &
וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר וַיְהִי שָׁם שָׁלֹשׁ שָׁנִים ׃
כָּלָה [y]
‖ propter

; Abſalom *ad* ‖ egredi regis David * *ceſſauit* ‡ Et
39 וַתְּכַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ לָצֵאת אֶל־אַבְשָׁלוֹם
יָצָא [z]

.eſſet mortuus quòd Amnon ſuper fuerat conſolatus quia
כִּי־נִחַם עַל־אַמְנוֹן כִּי־מֵת ׃

Digitized by Google

CAP. XIIII. יד

regis cor quòd ,Seruiah filius Ioab cognouit Et
[a] וידע יואב בן־צרויה כי־לב המלך 1
cepit ‖ & .Tecohah in Ioab miſit Et .Abſalom ſuper *
על־אבשלום׃ וישלח יואב תקועה [b] ויקח 2
luctum fer te Præ ,eam ad dixit & ,ſapientem mulierem inde
משם אשה חכמה ויאמר אליה התאבלי־
te vngas ne & ,luctus ‡ veſtimentis nunc † te indue & ,nunc ‖
נא ולבשי־נא בגדי־אבל ואל־תסוכי
lugeas multis diebus iam mulier veluti ſis & ,oleo
שמן [a] והיית כאשה זה ימים [b] רבים מתאבלת
loqueris & ,regem ad ingredieris Et .mortuum ſuper
על־מת׃ ובאת אל־המלך ודברת 3
verba Ioab poſuit & ‡hoc verbum iuxta eum ad
אליו כדבר הזה [c] וישם יואב את־הדברים
,regem ad Tecohitis mulier dixit Et .eius ore in
בפיה׃ ותאמר האשה התקעית אל־המלך 4
‡ dixit & . ſe incuruauit & ,terram in ſuas facies ſuper cecidit &
[d] ותפל על־אפיה ארצה ותשתחו ותאמר
‡ tibi ‡ Quid ‡rex ei dixit Et .rex Serua
[e] הושעה המלך׃ ויאמר־לה המלך מה־לך 5
.meus vir eſt mortuus & ,ego ‖ vidua mulier Profectò :dixit &
ותאמר אבל אשה־אלמנה אני [f] וימת אישי׃
ipſi ambo ſunt rixati & ;filii duo † tuæ ancillæ Et
ולשפחתך [g] שני בנים [h] וינצו שניהם 6
vnus eum percuſſit & :eos inter eruens ‡ non & ,agro in
בשדה ואין [i] מציל ביניהם [k] ויכו האחד
ſurrexit ecce Et .eum occidit & ,vnum ‡
את־האחד [l] וימת אתו׃ והנה [m] קמה 7
Da :dixerunt & ,tuam ancillam ſuper * familia tota
כל־המשפחה על־שפחתך ויאמרו [n] תנו את־
,ſui fratris anima in ‖ eum interficiamus & ,ſui fratris percuſſorem
[o] מכה אחיו ונמתהו בנפש אחיו
extinguent & :hæredem etiam diſperdamus & ,occidit quem
אשר הרג ונשמידה גם את־היורש [p] וכבו
meo viro ponere non ad † ,eſt relicta quæ ,meam prunam
את־גחלתי אשר נשארה לבלתי [q] שום־לאישי
.terræ facies ‡ ſuper reſiduum & ,nomen
שם ושארית על־[r] פני האדמה׃

ידע [a]
* eſſet ad
‖ tulit
לקח [b]
‖ obſecra
† quæſo
‡ lugubribus
היה [a]
רבב [b]
שום [c]
faciem ſuam
נפל [d]
* eſt
ישע [e]
‖ ſum
מות [f]
† erant
שנה [g]
נצה [h]
‡ erat qui erueret
נצל [i]
נכה [k]
‡ alterum
מות [l]
קום [m]
* contra
נתן [n]
‖ propter animã
נכה [o]
כבה [p]
† vt nõ ponam
שום [q]
שים
ק
‡ faciem
פנה [r]

Digitized by Google

; tuam domum in Vade :mulierem ad rex dixit Et

8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָאִשָּׁה [s] לְכִי לְבֵיתֵךְ — [s] ילך

mulier Dixitque .te ſuper ‡ iubebo ego & — ‡ pro te.

9 וַאֲנִי אֲצַוֶּה עָלָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה

rex mi domine me Super :regem ad Tecohitis

הַתְּקוֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ עָלַי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ

eius thronus & rex & ; mei patris domum ſuper & , peruerſitas * — * ſit pœna iniquitatis,

[t] הֶעָוֹן וְעַל־בֵּית אָבִי וְהַמֶּלֶךְ וְכִסְאוֹ — [t] עוה

te ad † Loquentem : rex Dixitque .innocens ‖ — ‖ ſit † contra

10 [v] נָקִי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַמְדַבֵּר אֵלַיִךְ — [v] נקה

.te in tangere ‡ vltrà addet non & ; me ad eum adduc & — ‡ vt tangat

[x] וַהֲבֵאתוֹ אֵלַי וְלֹא־יֹסִיף עוֹד [y] לָגַעַת בָּךְ׃ — [x] בוא

, ſui Dei Domini rex nunc ‡ Recordetur : dixit Et — [y] נגע

11 וַתֹּאמֶר יִזְכָּר־נָא הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ — ‡ obſecro

non & corrumpendum ‖ ad ſanguinis redemptorem multiplicando à * — * ne multiplicare faciat propinquum ‖ perdendum.

מֵהַרְבַּית גֹּאֵל הַדָּם לְשַׁחֵת וְלֹא — מהרבת ק

ſi ,Dominus Viuit :dixit & .meum filium diſperdant

יַשְׁמִידוּ אֶת־בְּנִי [z] וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אִם־

.terram in tui filii crine † de ceciderit — † capillo

[a] יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת בִּנְךָ אָרְצָה׃ — [z] חיה

ad tua ancilla nunc ‡ Loquatur :mulier Dixitque — [a] נפל

12 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה תְּדַבֶּר־נָא שִׁפְחָתְךָ אֶל־ — ‡ obſecro

. Loquere :dixitque ,verbum regem meum dominum

אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר דַּבֵּרִי׃

ſuper hoc ſicut * cogitaſti quid ad ‡ Et :mulier ait Et* — ‡ quare * ſimile contra

13 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה וְלָמָּה חָשַׁבְתָּה כָּזֹאת עַל־ — * ne loquatur

hoc verbum rex loquendo à * & ſ Dei populum

עַם אֱלֹהִים וּמִדַּבֵּר הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר הַזֶּה

.ſuum expulſum rex reducere non pro ‖ delinquens tanquam — ‖ vt nõ reducat

כְּאָשֵׁם לְבִלְתִּי הָשִׁיב הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדְּחוֹ׃

,terram in effuſe † aquæ veluti & ,morimur moriendo Quia — † quæ defluunt

14 כִּי־מוֹת נָמוּת וְכַמַּיִם הַנִּגָּרִים אַרְצָה

: animam Deus tollet ‡ non & ; colligentur ‡ non quæ — ‡ congregantur ‡ accipiet

אֲשֶׁר לֹא יֵאָסֵפוּ וְלֹא־[b] יִשָּׂא אֱלֹהִים נֶפֶשׁ — [b] נשא

expulſum ſe à expellat non vt ,cogitationes cogitabit & * — * ſed

וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח׃

regem ad loquendum ad ‖ venerim quòd nunc Et — ‖ vt loquerer

15 וְעַתָּה אֲשֶׁר־[c] בָּאתִי לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ — [c] בוא

.populus me terruerunt quia * , hoc verbum meum dominum — * cauſa eſt,

אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי [d] יֵרְאֻנִי הָעָם — [d] ירא

&

Digitized by Google

forſitan :regem ad nunc Loquar : tua ancilla dixit &
וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אוּלַי
audiet Quia .ſuæ ancillæ verbum rex faciet
יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ כִּי יִשְׁמַע 16
perdere ‡ viri vola ‡ de ſuam ancillam eruendum ad rex
הַמֶּלֶךְ לְהַצִּיל[a] אֶת־אֲמָתוֹ מִכַּף[b] הָאִישׁ לְהַשְׁמִיד
.Dei hæreditate de pariter meum filium & ,me
אֹתִי וְאֶת־בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים׃
mei domini verbum nunc * Sit :tua ancilla dixit Et
וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ יִהְיֶה־נָּא דְּבַר־אֲדֹנִי 17
meus dns ‖ ſic ,Dei angelus ſicut quia : requiem ad regis
הַמֶּלֶךְ לִמְנֻחָה כִּי כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים כֵּן אֲדֹנִי
tuus Deus Dominus & : malum & bonum audiendum ad , rex
הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע[c] וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
: mulierem ad dixit & ,rex reſpondit Et .tecum ſit
יְהִי עִמָּךְ׃ וַיַּעַן[d] הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה 18
interrogans * ego quod verbum me à abſcondas nunc ‡ Ne
אַל־נָא תְכַחֲדִי מִמֶּנִּי דָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁאֵל
.rex meus dominus nunc ‖ Loquatur :mulier dixitque .te
אֹתָךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה יְדַבֶּר־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
§ hoc omni in ‡ tecum Ioab manus † Num : rex Dixitque
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲיַד יוֹאָב אִתָּךְ בְּכָל־זֹאת 19
mi domine tuæ animæ Vita ‡ :dixit & , mulier reſpondit &
וַתַּעַן הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר[e] חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי
omnibus ab ſiniſtrandum ad & ,dextrandum ad vir ſi * ,rex
הַמֶּלֶךְ אִם־אִשׁ[f] לְהֵמִין[g] וּלְהַשְׂמִיל מִכֹּל
Ioab tuus ſeruus quia : rex meus dominus eſt locutus quæ
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־עַבְדְּךָ יוֹאָב
tuæ ancillæ ore in poſuit ipſe & ,mihi præcepit ipſe
הוּא צִוָּנִי[h] וְהוּא שָׂם בְּפִי שִׁפְחָתְךָ אֵת
vertere Propter ‖ .hæc verba omnia
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ לְבַעֲבוּר סַבֵּב אֶת־ 20
, hoc verbum Ioab tuus ſeruus fecit , verbi faciem
פְּנֵי[i] הַדָּבָר עָשָׂה עַבְדְּךָ יוֹאָב אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
angeli ſapientiam ſecundum † ſapiens meus dominus &
וַאדֹנִי חָכָם כְּחָכְמַת מַלְאַךְ
.terra in ‡ quæ omnia ſciendum ad † Dei
הָאֱלֹהִים לָדַעַת[k] אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃
feci nunc Ecce :Ioab ad rex dixit Et
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הִנֵּה־נָא עָשִׂיתִי[l] 21

vel liberet
‡ manu
‡ volentis
נצל [a]
כפף [b]
* obſecro
‖ eſt
vt audiat quod eſt
רוע [c]
ענה [d]
‡ quæſo
* interrogo
‖ obſecro
† conſilium
‡ eſt in omnibus his?
‡ Per vitam
חיה [e]
* non eſt qui poſſit declinare ad dexteram, vel ad ſiniſtram
אשש [f]
ימן [g]
צוה [h]
‖ Vt verterem faciem
פנה [i]
† eſt
‡ vt cognoſcat
‡ ſunt
ידע [k]
עשה [l]
עשיתי

Digitized by Google

puerum reduc , Vade & hoc verbum
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֵךְ [m] הָשֵׁב · אֶת־הַנַּעַר אֶת־ — [m] שוב

, terram in *ſuas facies ad* ‖ Ioab *cecidit* * Et .Abſalom — * proſtrauit ſe ‖ ſuper faciem ſuam
22 אַבְשָׁלוֹם׃ [n] וַיִּפֹּל יוֹאָב אֶל־פָּנָיו אַרְצָה — [n] נפל

: Ioab dixitque .regi benedixit & ,ſe incuruauit &
[o] וַיִּשְׁתַּחוּ וַיְבָרֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ ׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב — [o] שחה

tuis oculis in gratiam inueni quia ,tuus ſeruus cognouit Hodie
הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־מָצָאתִי [p] חֵן בְּעֵינֶיךָ — [p] חנן

verbum rex fecit quia ;rex mi domine
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר

, adduxit & ; Gheſur in abiit & ,Ioab ſurrexit Et *eius* † ſerui — † tui.
23 עַבְדּוֹ׃ [q] וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּרָה [r] וַיָּבֵא — עבדך p

Reuertatur :rex Dixitque .Ieruſalaim *in* Abſalom
24 אֶת־אַבְשָׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ [s] יִסֹּב — [q] קום

eſt reuerſus & .videat non *meas facies* & , ſuam domum ad — [r] בוא
אֶל־בֵּיתוֹ [t] וּפָנַי לֹא יִרְאֶה וַיִּסֹּב — faciem meam

.vidit non regis *facies* & ,ſuam domum ad Abſalom
אַבְשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ — [s] סבב

vniuerſo in pulcher vir erat non Abſalom ſicut Et — [t] פנה
25 וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹא־הָיָה אִישׁ־יָפֶה בְּכָל־ — faciem • qui ita valde ſplenderet. à planta

ad vſque & ,eius pedis *vola* à : *valde laudandum ad* • , Iſrael
יִשְׂרָאֵל לְהַלֵּל מְאֹד [u] מִכַּף רַגְלוֹ וְעַד — [v] כפף

eum tondendo in Et .macula eo in erat non eius verticem — quando tondebat
26 קָדְקֳדוֹ לֹא־הָיָה בוֹ מוּם׃ וּבְגַלְּחוֹ

quo *dies ad dierum* ‖ fine à erat &) , ſuum caput — ‖ anni ad annū.
אֶת־רֹאשׁוֹ וְהָיָה [u] מִקֵּץ יָמִים לַיָּמִים אֲשֶׁר — [u] קצץ

ponderabat & (*illud* tondebat & , *eum ſuper* erat graue quia ,tondebat — † ei.
יְגַלֵּחַ כִּי־כָבֵד עָלָיו וְגִלְּחוֹ וְשָׁקַל

lapide ‡ in ſiclis ducentis ſui capitis *crinem* ‡ — ‡ capillos.
אֶת־שְׂעַר רֹאשׁוֹ [x] מָאתַיִם שְׁקָלִים בְּאֶבֶן — [x] מאה

, filii tres Abſalom ſunt nati Et .regis — ‡ pondere regio.
27 הַמֶּלֶךְ׃ [y] וַיִּוָּלְדוּ לְאַבְשָׁלוֹם שְׁלוֹשָׁה בָנִים — [y] ילד

mulier erat ipſa ; Thamar eius nomen & ,vna filia &
[z] וּבַת אַחַת וּשְׁמָהּ תָּמָר הִיא הָיְתָה אִשָּׁה — [z] בנה

Ieruſalaim in Abſalom Manſitque .aſpectu pulchra
28 יְפַת מַרְאֶה׃ [a] וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַםִ — [a] ישב

• .vidit non regis *facies* & ;dierum annis duobus — faciem
[b] שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ — [b] שנה

ad eum *mittendum ad* , Ioab ad Abſalom miſit Et — vt mitteret
29 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלֹחַ אֹתוֹ אֶל־

:regem

adhuc miſit & eum ad venire noluit & : regem
הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד
: ſuos ſeruos ad Dixitque . venire noluit & , ſecundò
30 שֵׁנִית וְלֹא אָבָה לָבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו
ibi † ei & meam manum ad ‖ Ioab partem Videte
רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־יָדִי וְלוֹ־שָׁם
ſerui ſuccenderunt & : igni in eam incendite ‡ & ite : hordea
שְׂעֹרִים לְכוּ וְהוֹצִיתֻהָ בָאֵשׁ וַיַּצִּתוּ עַבְדֵי
. Ioab Surrexitque .igne in partem ‡ Abſalom
31 אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ׃ וַיָּקָם יוֹאָב
quid Vt :eum ad dixitque .domum in Abſalom ad venit &
וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה
: igni in ,mihi † quæ partem ‖ tui ſerui ſuccenderunt
הִצִּיתוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ׃
miſi Ecce : Ioab ad Abſalom Dixitque
32 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב הִנֵּה שָׁלַחְתִּי
ad te mittam & ,huc Veni :dicendo , te ad
אֵלֶיךָ לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ אֶל־
mihi bonum * : Gheſur de veni quid Ad :dicendum ad ‡ ; regem
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִגְּשׁוּר טוֹב לִי
ſi & :regis facies † videam nunc & :ibi ego ‖ adhuc
עֹד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֶרְאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־
venit Et .me faciat interficere & peruerſitas ‡ me in eſt
33 יֶשׁ־בִּי עָוֹן וֶהֱמִתָנִי׃ וַיָּבֹא
,Abſalom ad vocauit & ,ei indicauit & ,regem ad Ioab
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד־לוֹ וַיִּקְרָא אֶל־אַבְשָׁלוֹם
ſuos vultus ſuper ei ſe incuruauit & : regem ad venit &
וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל־אַפָּיו
.Abſalom rex eſt oſculatus & ; regis facies ad terram ad
אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם׃

CAP. XV. טו

currum Abſalom ſibi fecit & ,hæc poſt à fuit Et
1 וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה
eius faciem ad ‖ currentes viros quinquaginta & , equos &
וְסֻסִים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃
manum ſuper † ſtabat & ,Abſalom manè conſurgebat Et
2 וְהִשְׁכִּים אַבְשָׁלוֹם וְעָמַד עַל־יַד
eſſet cui ,virum omnem ,erat & .portæ viæ
דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה

poſſeſsionem
c רָאָה
‖ iuxta locum meum.
† ſunt
‡ comburite ipſa
d יָלַךְ יָצַת
והצ יתוה
‡ poſſeſsionem
f קוּם
g בּוֹא
‖ poſſeſsionem
† eſt
‡ vt dicas: Vt
* melius erat
‖ quòd eſſem
† faciem
‡ iniquitas
h בּוֹא
faciem ſuam
i שָׁחָה
coram rege.
k נָשַׁק
currus
l עָשָׂה
‖ ante ſe.
m סוּס
n רוּץ
† iuxta locum
o הָיָה

Digitized by Google

vocabat & ,iudicium ad ‡ regem ad veniendum ad lis ei ‡

לוֹ [g]רִיב לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט וַיִּקְרָא

§ tu * ciuitate qua Ex : dicebat & ,eum ad Abſalom

אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵי־מִזֶּה עִיר אַתָּה

Dicebátque .† tuus ſeruus Iſrael tribuum vna Ex :dicebat &

3 וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר

;recti & , ‡ boni tui ſermones . Vide : Abſalom eum ad

אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבָרֶךָ טוֹבִים וּנְכֹחִים

: Abſalom Dicebatque .rege à tibi * non *audiens* ‡ &

4 וְשֹׁמֵעַ אֵין־לְךָ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם

vir omnis veniat me *ſuper* ‖ &,terra in iudicem me ponat Quis

מִי־[g]יְשִׂמֵנִי שֹׁפֵט בָּאָרֶץ וְעָלַי יָבוֹא כָּל־אִישׁ

§ *eum iuſtificabo* ‡ &,iudicium &,*lis* *ei* † ſit cui

אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּוֹ רִיב וּמִשְׁפָּט וְהִצְדַּקְתִּיו׃

,ei ſe *incuruandum* *ad* ,*virum* *appropinquando* *in* ‡ ,erat Et

5 וְהָיָה בִּקְרָב־אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ

,cùm apprehendebat & , ſuam manum *mittebat* * &

וְשָׁלַח אֶת־יָדוֹ וְהֶחֱזִיק לוֹ

verbum iuxta † Abſalom faciebat Et .*ei* *oſculum dabat* ‖ &

6 וְנָשַׁק לוֹ׃ [r]וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדָּבָר

ad *iudicium* *ad* ‡ veniebant qui ,Iſrael vniuerſo *hoc*

הַזֶּה לְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יָבֹאוּ לַמִּשְׁפָּט אֶל־

virorum cor Abſalom furabatur & ; regem

הַמֶּלֶךְ וַיְגַנֵּב אַבְשָׁלוֹם אֶת־לֵב אַנְשֵׁי

,annorum quadraginta fine à † ,fuit Et .Iſrael

7 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי [a]מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה

reddam & , *nunc* ‡ Ibo : regem ad Abſalom dixit &

וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ [b]אֵלְכָה נָּא וַאֲשַׁלֵּם

.Chebron in Domino voui quod , meum votum

אֶת־נִדְרִי אֲשֶׁר־נָדַרְתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן׃

Gheſur in *me manendo in* ‡ tuus ſeruus vouit votum Quia

8 כִּי־נֵדֶר נָדַר עַבְדְּךָ [c]בְּשִׁבְתִּי בִגְשׁוּר

Dominus me reduxerit reducendo Si : dicendo , Aram in

בַאֲרָם לֵאמֹר אִם־[d]יָשׁוֹב יְשִׁיבֵנִי יְהוָה

ei Dixitque .Domino ſeruiam & , Ieruſalaim in

9 יְרוּשָׁלַם וְעָבַדְתִּי אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ

.Chebron in abiit & ,ſurrexit & .pace in Vade :rex

הַמֶּלֶךְ לֵךְ בְּשָׁלוֹם [e]וַיָּקָם [f]וַיֵּלֶךְ חֶבְרוֹנָה׃

,Iſrael tribus vniuerſas in *veſtigatores* * Abſalom miſit Et

10 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם מְרַגְּלִים בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל

‡ cauſa vt veniret
‡ pro iudicio;
רִיב
* es
† eſt.
‡ ſunt.
‡ qui te audiat
* eſt
שׂוּם [g]
‖ ad
† cauſa.
‡ iuſtitiam faciam ei.
‡ cùm appropinquabat quiſpiam, & incuruabat
* extendebat
‖ oſculabatur eum.
† hoc pacto
עָשָׂה [r]
‡ pro iudicio
† in
קֵץ [a]
‡ obſecro
יֵלֵךְ [b]
‡ cùm manerem
יָשַׁב [c]
שׁוּב [d]
יָשׁוּב
ק
קוּם [e]
יֵלֵךְ [f]
* exploratores

‖ Cùm audieritis ſonitum † dicite:

Regnauit :dicetis & † ,buccinæ vocem vos audire Circa] :dicendo
לֵאמֹר כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר וַאֲמַרְתֶּם מָלַךְ
Abſalom cum Et ,Chebron in Abſalom
אַבְשָׁלוֹם בְּחֶבְרוֹן׃ וְאֶת־אַבְשָׁלוֹם 11
,inuitati ,Ieruſalaim de viri ducenti iuerunt
הָלְכוּ מָאתַיִם אִישׁ מִירוּשָׁלַם קְרֻאִים

מֵאָה [g]
‡ ibant ‡ ſimplicitate

.verbum omne * ſciebant nec ; ſua perfectione ‡ in euntes ‡ &
וְהֹלְכִים לְתֻמָּם וְלֹא יָדְעוּ כָּל־דָּבָר׃

תָּמַם [h]
* quicquam.

Ghilonitam Achitophel ad Abſalom , Miſitque
וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶת־אֲחִיתֹפֶל הַגִּילֹנִי 12

‡ dum immolaret * conjuratio ſibat, & augebatur

ipſum immolando in ‡ , Ghiloh de ſua ciuitate de Dauid conſiliarium
יוֹעֵץ דָּוִד מֵעִירוֹ מִגִּלֹה בְּזָבְחוֹ
, vadens ‖ populus & ,valida colligatio * fuit & ; victimas
אֶת־הַזְּבָחִים וַיְהִי הַקֶּשֶׁר אַמִּץ וְהָעָם הוֹלֵךְ

רָבַב [i]
† nuncius

indicator † venit Et .Abſalom cum ſe multiplicans &
וָרָב אֶת־אַבְשָׁלוֹם׃ וַיָּבֹא הַמַּגִּיד 13

נָגַר [k]

poſt Iſrael viri cor Fuit :dicendo , Dauid ad
אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הָיָה לֶב־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי
, ſuis ſeruis omnibus Dauid Dixitque .Abſalom
אַבְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל־עֲבָדָיו 14

‡ erant

quia ; fugiamus & ,Surgite :Ieruſalaim in ſecum † qui
אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִירוּשָׁלַם קוּמוּ וְנִבְרָחָה כִּי

facie

feſtinate ,Abſalom faciebus à euaſio nobis erit non
לֹא־תִהְיֶה־לָּנוּ פְלֵיטָה מִפְּנֵי אַבְשָׁלֹם מַהֲרוּ
nos ſuper impellat & ,nos apprehendat & ,acceleret forte ne ,ire
לָלֶכֶת פֶּן־יְמַהֵר וְהִשִּׂגֵנוּ וְהִדִּיחַ עָלֵינוּ

נָשַׂג [k]
‖ acie

.gladii os ad ‖ ciuitatem percutiat & , malum
אֶת־הָרָעָה וְהִכָּה הָעִיר לְפִי־חָרֶב׃

נָדַח [l]

omne Secundum :regem ad regis ſerui Dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל 15

נָכָה [m]

.tui ſerui ecce , rex meus dominus elegerit quod
אֲשֶׁר־יִבְחַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הִנֵּה עֲבָדֶיךָ׃

familia

: ſuis pedibus in eius domus omnis & ,rex eſt egreſſus Et
וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־בֵּיתוֹ בְּרַגְלָיו 16

concubinas, vt cuſtodirent

, pellices mulieres decem rex reliquit &
וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ אֵת עֶשֶׂר נָשִׁים פִּלַגְשִׁים
omnis & , rex eſt egreſſus Et .domum cuſtodiendum ad
לִשְׁמֹר הַבָּיִת׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־ 17

יָצָא [n]
* in loco longinquo.

.longationis domi * ſteterunt & ; ſuis pedibus in populus
הָעָם בְּרַגְלָיו וַיַּעַמְדוּ בֵּית הַמֶּרְחָק׃

Et

Digitized by Google

omnes & ,eius manum *ſuper tranſeuntes* ‖ eius ſerui vniuerſi Et
18 וְכָל־עֲבָדָיו עֹבְרִים עַל־יָדוֹ וְכָל־
Githtai omnes & ,Pelethi omnes & . Cherethi
הַכְּרֵתִי וְכָל־[n]הַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּתִּים
,Gath de ſuo pede in venerant qui ,viri ſexcenti
שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־[o]בָּאוּ בְרַגְלוֹ מִגַּת
ad rex Dixitque . regis *facies ſuper tranſeuntes* †
19 עֹבְרִים עַל־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
§ nobiſcum tu etiam *ibis* ‡ quid Vt : Ghitthæum Itthai
אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה תֵלֵךְ גַּם־אַתָּה אִתָּנוּ
etiam & ,tu * alienigena quia ,rege cum mane & ,reuertere
שׁוּב [p]וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־
,ſtuum venire Heri .tuum locum ad *tu migrans* *
גֹּלֶה אַתָּה לִמְקוֹמֶךָ׃ תְּמוֹל [q]בּוֹאֶךָ
20 *vadens* ego & :eundum ad nobiſcum te faciam mouere hodie &
וְהַיּוֹם [r]אֲנוֹעֲךָ עִמָּנוּ לָלֶכֶת וַאֲנִי הוֹלֵךְ
: tuos fratres reduc & ,reuertere *vadens ego quo ſuper*
עַל אֲשֶׁר־אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב [a]וְהָשֵׁב אֶת־אַחֶיךָ
Itthai reſpondit Et .veritas & ,miſericordia ‡ tecum
21 עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ [b]וַיַּעַן אִתַּי אֶת־
,rex meus dominus viuat & .Dominus Viuit : dixit & ,regi
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר [c]חַי־יְהוָה וְחֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
,rex meus dominus *ibi fuerit quot* loco in *quia* ‖
כִּי אִם בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם ׀ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
.tuus ſeruus erit ibi quia ,*vitas ad ſi* ,*mortem ad ſi* ‡
אִם־לְמָוֶת אִם־לְחַיִּים כִּי־שָׁם יִהְיֶה עַבְדֶּךָ׃
Itthai tranſiuit & .tranſi & ,*Vade* ‡ Itthai ad Dauid Dixitque
22 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אִתַּי לֵךְ וַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי
.ſecum *qua familia* * omnis & ,eius viri omnes & , Ghitthæus
הַגִּתִּי וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל־[d]הַטַּף אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
populus omnis & ,magna voce *flentes* ‖ terra omnis Et
23 וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם
omnis & ,Chidron *torrente in tranſiens* ‡ rex & : *tranſeuntes* ‖
עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן וְכָל־
.deſertum * vix *facies ſuper tranſeuntes* ‡ populus
הָעָם עֹבְרִים עַל־[e]פְּנֵי־דֶרֶךְ אֶת־הַמִּדְבָּר׃
ſecum Leuitæ omnes & ,Sadoc etiam ecce Et
24 וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק וְכָל־[f]הַלְוִיִּם אִתּוֹ
ſtatuerunt & ,Dei fœderis arcam portantes
נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים [g]וַיַּצִּקוּ אֶת־

‖ ambulantes iuxta
n פלא
o בוא
† tranſibant ante faciem
§ venis
p ישב
* es vagus es ‡ fuit.
אביעך ק
q בוא
r נוע
vado quò vado.
‡ ſit
a שוב
b ענה
c חיה
‖ niſi
† in quo fuerit
בחיבולאקרי
‡ tam in morte quàm in vita.
‡ Veni.
* paruulus qui erat
d טפף
‖ flebat
‖ tranſibat.
‡ tranſibat per torrentem
‡ tranſibat cō tra faciem
* ad
e פנה
f לוה
g יצק

arcam

Digitized by Google

‖ donec finiret omnis populus
עלה [b]
תמם [i]

conſummare ad vſque ‖ ,Ebiathar aſcendit Et ;Dei arcam
ארון האלהים [h] ויעל אביתר עד־[i]תם
rex Dixitque .ciuitate de tranſire populum omnem
25 כל־העם לעבור מן־העיר׃ ויאמר המלך
ſi :vrbem in Dei arcam Reduc : Sadoc ad
לצדוק השב את־ארון האלהים העיר אם־

† oſtendet mihi
חנן [k]
‡ tabernaculum
נוה [l]
‡ eſt

me faciet videre †& ,me reducet & ,Domini oculis in gratiam inuenero
אמצא [k] חן בעיני יהוה והשבני והראני
complacui Non :dixerit ſic ſi Et .eius domicilium ‡& ,eam
26 אתו ואת־[l]נוהו׃ ואם כה יאמר לא חפצתי
.ſuis oculis in ‡ bonum quod ſicut mihi faciat ;ego ecce ,te in
בך הנני יעשה־לי כאשר טוב בעיניו׃

‖ eſt

Videns Nonne : ſacerdotem Sadoc ad rex Dixitque
27 ויאמר המלך אל־צדוק הכהן הרואה
,tuus filius Achimahas & : pace in ciuitatem in reuertere ? tu ‖
אתה שבה העיר בשלום ואחימעץ בנך

† ſint
בנה [m]
‡ moror
‡ campeſtribus
בערבות
ק
ראה [n]
מהמה [o]
* donec veniat
‡ vobis, vt annuncietis
נגד [p]
שוב [q]

.vobiſcum † veſtri filii duo Ebiathar filius Ionathan &
ויהונתן בן־אביתר שני [m] בניכם אתכם׃
, deſerti tranſitibus ‡ in morans ‡ ego ,Videte
28 [n] ראו אנכי [o] מתמהמה בעברות המדבר
.mihi annunciandum ad ,vobiſcum ‡ à verbum venire vſque *
עד־בוא דבר מעמכם [p] להגיד לי׃
Dei arcam Ebiathar & ,Sadoc reduxit Et
29 [q] וישב צדוק ואביתר את־ארון האלהים
aſcenſu in aſcendens ‖ Dauid Et .ibi manſerunt & ,Ieruſalaim in
30 ירושלם [r] וישבו שם׃ ודוד עלה במעלה
ipſe , opertum ei caput & ; flens & ,aſcendens , oliuarum
הזיתים עלה ובוכה וראש לו [s]חפוי והוא

‖ aſcendebat per aſcenſum
‡ incedebat
† erat
ישב [r]
חפה [s]

operuerunt ,ſecum † qui populus omnis & :diſcalceatus vadens
הלך יחף וכל־העם אשר־אתו חפו
.flendo & ,aſcendendo aſcendebant & ,ſuum caput vir ‡
איש ראשו ועלו עלה ובכה׃

‡ vnuſquiſque
‖ nunciauit quiſpiam † eſt
‡ coniurationibus
‡ obſecro
יעץ [t]
היה [v]
* verticem,
שחה [x]

colligatoribus ‡ in Achitophel :dicendo ,indicauit ‖ Dauid Et
31 ודוד הגיד לאמר אחיתפל בקשרים
conſilium nunc ‡ Infatua : Dauid dixitque .Abſalom cum
עם־אבשלום ויאמר דוד סכל־נא את־[t]עצת
ad vſque venit Dauid ,fuit Et .Domine Achitophel
32 אחיתפל יהוה׃ [v] ויהי דוד בא עד־
ecce & ,Deo ibi ſe incuruaret vt ,caput *
הראש אשר־[x]ישתחוה שם לאלהים והנה

in

humus ‖ & ,ſua tunica ˙ ſciſſus Archites Chuſai eius occurſum in ‖ terra
לִקְרָאתוֹ חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה
tranſieris Si :Dauid ei Dixitque ſuum caput ſuper
33 עַל־רֹאשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ
.*onus in me ſuper* eris & , mecum mihi oneri.
אִתִּי וְהָיִתָ עָלַי [y] לְמַשָּׂא׃ נשא [y]
tuus Seruus : Abſalom ad dixeris & ,reuerteris ciuitatem in ſi Et
34 וְאִם־הָעִיר תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ לְאַבְשָׁלוֹם עַבְדְּךָ ‡ ſum * fui
nunc & ,*tunc ex ego &* ‖ tui patris ſeruus *ero* * ,rex ego ‡ ‖ ex eo tépore,
אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עֶבֶד אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה
.Achitophel conſilium mihi *infringes* ‡ & ,tuus ſeruus *ego* & † † ero
וַאֲנִי עַבְדֶּךָ [a] וְהֵפַרְתָּה לִי אֵת עֲצַת אֲחִיתֹפֶל׃ ‡ diſſipabis פור [a]
† ſacerdotes Ebiathar & ,Sadoc ibi † tecum non an Et
35 וַהֲלוֹא עִמְּךָ שָׁם צָדוֹק וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים † eſt
,regis domo de audieris quod ,verbum omne ,erit &
וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ
* ibi Ecce .ſacerdotibus Ebiathar & , Sadoc indicabis * ſunt
36 [b] תַּגִּיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים׃ הִנֵּה־שָׁם נגר [b]
Ionathan & ,Sadoc ipſi Achimahas ,eorum filii duo eis cum
עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק וִיהוֹנָתָן
verbum omne me ad eorum *manu in* † mittetis & : Ebiathar ipſi † per manum
לְאֶבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל־דָּבָר
Dauid amicus Chuſai venit Et .audieritis quod
37 אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ׃ וַיָּבֹא חוּשַׁי רֵעֶה דָוִד
.Ieruſalaim eſt ingreſſus Abſalom & : ciuitatem in
הָעִיר וְאַבְשָׁלוֹם יָבוֹא יְרוּשָׁלִָם׃

CAP. XVI. יז

puer Siba ecce & ,*capite* de paululum tranſierat Dauid Et vertice,
1 וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא נַעַר
,ſtratorum aſinorum *iugum* & , eius occurſum in Mephiboſeth par
מְפִיבֹשֶׁת לִקְרָאתוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבֻשִׁים
, *ſicci botri* * centum & , panes ducenti ‡ eos ſuper & ‡ etiam
וַעֲלֵיהֶם [c] מָאתַיִם לֶחֶם וּמֵאָה צִמּוּקִים * ligaturæ vuæ paſſæ.
,rex Dixitque .vini vter & ,*fructus æſtiui* ‖ centum & מאה [c]
2 וּמֵאָה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ ‖ maſſæ ficuũ,
Aſini , Siba dixitque tibi hæc Quid : Siba ad * pro familia
אֶל־צִיבָא מָה־אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא הַחֲמוֹרִים ‖ ficus vt comedant pueri,
comedendum ad ,*æſtas* ‖ & ,panis & ,equitandum ad regis *domui* * והלחם
לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וּלְהַלֶּחֶם וְהַקַּיִץ לֶאֱכוֹל [d]

Digitized by Google

.deſerto in *laſſo* *bibendum ad* † vinum & *pueris*
הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן [d] לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר׃
Siba dixit & ‡tui domini filius ‡ vbi Et : rex Dixitque
3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְאַיֵּה בֶּן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא
Hodie : dixit quia ,Ieruſalaim in *manens* ‡ Ecce : regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי אָמַר הַיּוֹם
.mei patris regnum Iſrael domus mihi *reſtituent* *
[e] יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֵת מַמְלְכוּת אָבִי׃
† quæ omnia † tibi Ecce :Siba ad rex Dixitque
4 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצִבָא הִנֵּה לְךָ כֹּל אֲשֶׁר
gratiam inueniam ,me Incuruaui : Siba dixit Et .Mephiboſeth
לִמְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא [f] הִשְׁתַּחֲוֵיתִי אֶמְצָא־[g]חֵן
Dauid rex venit Et .rex mi domine tuis oculis in
בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ [h] וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד
familia è *egrediens* vir inde ecce & :Bachurim ad vſque
5 עַד־בַּחוּרִים וְהִנֵּה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת
egrediens , Ghera filius Simhi eius nomen & , Saul domus
בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא יֹצֵא
,Dauid lapidibus in lapidabat Et .*maledicens* & , egrediendo
6 יָצוֹא וּמְקַלֵּל׃ וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד
omnes & ,populus omnis & ; Dauid regis ſeruos omnes &
וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם וְכָל־
dicebat ſic Et .eius ſiniſtra à & ,eius dextera à potentes
הַגִּבֹּרִים [i] מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ וְכֹה־אָמַר
7 ,ſanguinum vir egredere , Egredere:ei *maledicendo in* Simhi
שִׁמְעִי בְּקַלְלוֹ צֵא [k] צֵא אִישׁ הַדָּמִים
Dominus *te ſuper* ‡ Reddidit .*profectu ſue* † vir &
8 וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל׃ [l] הֵשִׁיב עָלֶיךָ יְהוָה
eo pro .regnaſti quo Saul domus .*ſanguines omnes* ¢
כֹּל דְּמֵי בֵית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו
.tui filii Abſalom manu in regnum Dominus dedítque
[m] וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַמְּלוּכָה בְּיַד אַבְשָׁלוֹם [n] בְּנֶךָ
.*eu* || ſanguinum vir quoniam ,tuo malo in *tu* * ecce Et
וְהִנְּךָ בְּרָעָתֶךָ כִּי אִישׁ דָּמִים אָתָּה׃
quid Vt : regem ad Seruiah filius Abiſai Dixítque
9 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה
!regi meo domino hic mortuus canis *maledicet* †
יְקַלֵּל הַכֶּלֶב [o] הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
.eius caput remouebo & ,obſecro Tranſeam
אֶעְבְּרָה־נָּא [a] וְאָסִירָה אֶת־רֹאשׁוֹ׃

† vt bibat qui laſſus fuerit
[d] שָׁתָה
† eſt
‡ manet
* reſtituet
[e] שׁוּב
† ſunt
[f] שָׁחָה
[g] חָנַן
[h] בּוֹא
egrediebatur
egrediebatur
maledicebat.
יָמִין
dum maledi-ceret
[k] יָצָא
† impie.
‡ tibi
¢ omnem ſanguinem
[l] שׁוּב
[m] נָתַן
* es
[n] בָּנָה
|| es.
† maledicis
[o] מוּת
[a] סוּר

Digitized by Google

quia † ,Seruiah filii vobis & mihi Quid rex Dixitque
10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרֻיָה כִּי
,Dauid Maledic :ei dixit Dominus quia † &maledicat
יְקַלֵּל וְכִּי יְהוָה אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת־דָּוִד
ad Dauid dixit Et ſic feciſti Cur :dicet quis &
11 וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ עָשִׂיתָה [b] כֵּן ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
qui ,meus filius Ecce :ſuos ſeruos omnes ad & ,Abiſai
אֲבִישַׁי וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה בְנִי אֲשֶׁר־
etiam & ‡ meam animam quærens , meis viſceribus *de eſt egreſſus
יָצָא [c] מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף
quia maledicat & ,ei Dimittite † ‖ Iemini filius nunc quia
כִּי־עַתָּה בֶן־[d]הַיְמִינִי [e] הַנִּחוּ לוֹ וִיקַלֵּל כִּי־
Dominus reſpiciet Forſitan .Dominus ei dixit
12 אָמַר לוֹ יְהוָה ׃ אוּלַי יִרְאֶה יְהוָה
pro bonum mihi Dominus reddet & ‡ meum oculum in
[f] בְּעֵונִי [g] וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת
eius viri& ,Dauid ibat Et .hac die eius maledictione
13 קִלְלָתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה ׃ [h] וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו
,eius aduerſo ex ,montis coſta in vadens * Simhi Et ‡ via in
בַּדֶּרֶךְ וְשִׁמְעִי הֹלֵךְ בְּצֵלַע הָהָר לְעֻמָּתוֹ
, eius regione ‖ lapidibus- in lapidabat & , maledicebat ‖ & , eundo
הָלוֹךְ וַיְקַלֵּל וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים לְעֻמָּתוֹ
, populus omnis & ,rex venit Et puluere in puluerabat &
14 וְעִפַּר בֶּעָפָר ׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם
,Abſalom Et .ibi reſpirauit ‡ & ,laſſi eo cum † qui
15 אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים וַיִּנָּפֵשׁ שָׁם ׃ וְאַבְשָׁלוֹם
,Ieruſalaim in venerunt Iſrael vir ‡ populus omnis &
וְכָל־הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִָם
Chuſai venit quando ,fuit Et .eo cum Achitophel &
16 וַאֲחִיתֹפֶל אִתּוֹ ׃ [i] וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא חוּשַׁי
ad Chuſai dixit & ,Abſalom ad Dauid ſocius Archites
הָאַרְכִּי [k] רֵעֶה דָוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־
Dixitque .rex viuat ,rex Viuat . Abſalom
17 אַבְשָׁלוֹם [l] יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ ׃ וַיֹּאמֶר
cum † tua miſericordia ‖ Iſta : Chuſai ad Abſalom
אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־
Dixitque ‖tuo ocio ‡ cum iuiſti nonquid Vt ‖tuo ſocio
18 רֵעֶךָ לָמָּה לֹא הָלַכְתָּ אֶת־רֵעֶךָ ׃ וַיֹּאמֶר
, Dominus elegerit quem quia * ,Non :Abſalom ad Chuſai
חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלֹם לֹא כִּי אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה

† ‖ † ‖
כת כי
ק ק
[b] עשה
* vtero meo, quærit
[c] מעה
‖ quanto magis
† Simini filium,
[d] ימין
[e] ינח
‡ ad afflictionem meam,
בעיני
ק
[f] עין
[g] שוב
‡ per viam.
* ibat per latus
[h] ילך
† maledicendo & lapides mittebat contra ipſum,& iactabat puluerem.
† erat
‡ requieuit
‡ virorum
[i] היה
* amicus
[k] רעה
[l] חיה
† eſt ‡ ad ſocium tuum?
‡ amico
* ſed eius ero

eo cum & ,ero non ‡ ;Iſrael vir omnis ‖ & ,iſte populus &
וְהָעָם הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לֹא אֶהְיֶה וְאִתּוֹ
nonne ſeruiturus ſum ego cui .ſecunda Et † .manebo
אֵשֵׁב׃ וְהַשֵּׁנִית לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד הֲלוֹא 19
ſic ,tui patris facies ad * ſeruiui Quemadmodũ ſ eius filij facies ad ‡
לִפְנֵי בְנוֹ כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי לִפְנֵי אָבִיךָ כֵּן
: Achitophel ad Abſalom dixit Et .tuas facies ad ‖ ero
אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־אֲחִיתֹפֶל 20
Achitophel Dixitque .faciamus quid conſilium vobis Date
הָבוּ לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל 21
quas ,tui patris pellices † ad Ingredere : Abſalom ad
אֶל־אַבְשָׁלֹם בּוֹא אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר
quod ,Iſrael omnis audiet & ; domum cuſtodiendum ad dimiſit
הִנִּיחַ לִשְׁמוֹר הַבָּיִת וְשָׁמַע כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־
omnium manus roborabuntur & ,tuo patri te fœtidum reddideris ‡
נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי כָּל־
Abſalom ipſi extenderunt Et .tecum * qui
אֲשֶׁר אִתָּךְ׃ וַיַּטּוּ לְאַבְשָׁלוֹם 22
ad Abſalom eſt ingreſſus & ; tectum ſuper tentorium ‖
הָאֹהֶל עַל־הַגָּג וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־
conſilium Et .Iſrael omnis oculis in ſui patris pellices †
פִּלַגְשֵׁי אָבִיו לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַעֲצַת 23
quemadmodum ,* illis diebus in conſulebat quod Achitophel
אֲחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים הָהֵם כַּאֲשֶׁר
conſilium omne † Sic .Dei verbo in vir ‖ interrogaret
יִשְׁאַל־ בִּדְבַר הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת
.Abſalom ipſi etiam ,Dauidi etiam ,Achitophel
אֲחִיתֹפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם לְאַבְשָׁלֹם׃

CAP. XVII. יז

nunc Eligam : Abſalom ad Achitophel dixit Et
וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם אֶבְחֲרָה נָּא 1
perſequar & ,conſurgam & ,virum mille duodecim
שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה
ipſe † &; eum ſuper veniam Et .nocte Dauid poſt
אַחֲרֵי־דָוִד הַלָּיְלָה׃ וְאָבוֹא עָלָיו וְהוּא 2
fugiet & ;eum terrebo & ;manibus remiſſus ‡ & , laborans
יָגֵעַ וּרְפֵה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס
regem percutiam & ;ſecum † qui populus omnis
כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ

‖ omnes viri
‡ illius
לו
ק
† Item
שְׁנָה m
‡ coram filio
פְּנֵה n
* corã patre tuo
‖ coram te.
יְהַב o
יְעַץ p
† concubinas
יְנַח q
‡ abominationem feceris in patrem tuum.
* ſunt
‖ tabernaculũ
נְטָה r
בּוֹא s
† concubinas
* erat
‖ quiſpiam verbum
איש קרי
ולא כתיב
† erat
millia virorũ.
שְׁנָה a
† eſt
‡ debilis
נוּס b
† eſt
נָכָה c

Digitized by Google

,te ad populum omnem reducam Et . eum ſolum ad | שׁוּב [d] ſicut redit omnis vir ‡ quæris.
3 לְבַדּוֹ׃ וְאָשִׁיבָה [d] כָל־הָעָם אֵלֶיךָ
omnis ‡quærens ‡ tu quem ,virum omnem redire ſecundum
כְּשׁוּב הַכֹּל הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ כָּל־
oculis in verbum fuit rectum Et .pax * erit populus | * pacificus,
4 הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
.Iſrael ſeniorum omnium oculis in & , Abſalom
אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ | זָקֵן [e]
Chuſai ad etiam obſecro Voca : Abſalom Dixitque
5 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קְרָא נָא גַּם לְחוּשַׁי | ‡ loquatur.
. ‡ ipſe etiam ſuo ore in quid audiemus & , Architam
הָאַרְכִּי וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו גַּם־הוּא׃
Abſalom dixit & , Abſalom ad Chuſai venit Et
6 וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם
: Achitophel eſt locutus hoc verbum Secundum : dicendo ,eum ad
אֵלָיו לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל
.loquere tu ? non an ,eius verbum faciemus nunquid
הֲנַעֲשֶׂה אֶת־דְּבָרוֹ אִם־אַיִן אַתָּה דַבֵּר׃ | ‡ eſt
bonum ‡ Non : Abſalom ad Chuſai Dixitque
7 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה
.hac vice in Achitophel conſuluit quod , conſilium [f]
הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ | יָעַץ [f]
& ,tuum patrem noſti Tu : Chuſai Dixitque
8 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־ | ‡ ſunt
vrſus ſicut ,‡ipſi ‡ animo amari & ,ipſi ‡ fortes quod ,eius viros
אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה [g] וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדֹב | מָרַר [g] ‡ eſt * bellicoſus.
pernoctabit non & ,belli * vir ‡ tuus pater & :agro in orbatus
שַׁכּוּל בַּשָּׂדֶה וְאָבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא [h] יָלִין | לוּן [h] ‖ ſe abſcondit
vna in latens ‖ ipſe .nunc Ecce .populo cum
9 אֶת־הָעָם׃ הִנֵּה עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת
cadere ſecundum ‖ erit & ‡locorum * vno in vel ,ſovearum ‡ | ‡ è foveis. * è locis... ‖ cum ceciderit ex
הַפְּחָתִים אוֹ בְּאַחַד הַמְּקוֹמֹת וְהָיָה כִּנְפֹל
Fuit :dicet & , audiens audierit & ,principio in eis in
בָּהֶם בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר [i] הָיְתָה | הָיָה [i] † erat
.Abſalom poſt † qui ,populo in plaga [k]
מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ | נָגַף [k]
cor ſicut ‡ eius cor cuius ,virtutis filius ‡ etiam ipſe Et | ‡ vir fortis, ‡ eſt
10 וְהוּא גַם־בֶּן־חַיִל אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב | * ſcit
Iſrael omnis ſciens * quia .liqueſiet liquefiendo , leonis
הָאַרְיֵה הִמֵּס [l] יִמָּס כִּי־יֹדֵעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל | מָסַס [l]

quòd

Digitized by Google

† eſt ‡ fortes, ‡ ſunt

.eo cum ‡ qui , *virtutis* ‡ filii &, tuus pater † fortis quòd
כִּי־גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ ׃

❖ Sed cõſulo vt ‡ ad

omnis te *ſuper* ‡ congregetur congregando ,*conſului* *Quoniam* ❖
כִּי יָעַצְתִּי הֵאָסֹף יֵאָסֵף עָלֶיךָ כָל־ 11

quæ ,arena tanquam ,ſebah Beer vſque & ,Dan à Iſrael
יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר־

† eſt iuxta ‡ facies tua va-dãs in bellum. ‡ èlocis, in quo inuenietur,

conſlictu in *euntes* *tua facies* ‡ & ,multitudine in mare *ſuper* †
עַל־הַיָּם [m]לָרֹב וּפָנֶיךָ הֹלְכִים בַּקְרָב ׃

[m] רָבַב

inuenitur *quo* ,*locorum* ‡ vnum in eum advenìemus Et
❖ וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא 12

[n] בּוֹא

caait quemadmodum ,eum *ſuper* ❖ caſtrametabimur & , *ibi*

❖ adàerſus

שָׁם ❖ וְנַחְנוּ עָלָיו כַּאֲשֶׁר [p]יִפֹּל

[o] חָנָה

omnibus *in* ‡ & ,eò *in* *remanebit* † non & ‡ *humum* ‡ ſuper ‡ ros
הַטַּל עַל־הָאֲדָמָה וְלֹא־[q] נוֹתַר בּוֹ וּבְכָל־

[p] נָפַל

in ſi Et ,vnus etiam ſecum ‡ qui ,viris

‡ terram: † relinquetur ex ‡ ex

הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד ׃ וְאִם־אֶל־ 13

[q] יָתַר

ciuitatem ad Iſrael omnis portabunt & ; ſe collegerit ciuitatem
עִיר יֵאָסֵף [r]וְהִשִּׂיאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר

‡ ſunt

[r] נָשָׂא

vſque ,torrentem in vſque eam trahemus & , funes illam
הַהִיא חֲבָלִים וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ עַד־הַנַּחַל עַד

lapis.

Dixitque *lapillus* etiam ibi inueniatur non quo
אֲשֶׁר־לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר ׃ וַיֹּאמֶר 14

Melius eſt

Chuſai conſilium *Bonum* : Iſrael vir omnis & Abſalom
אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי

præceperat Dominus & :Achitophel conſilio *præ* ,Architæ
הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל וַיהוָה צִוָּה

† vt deſtrueret ‡ quod erat ‡ vt induceret Dominus

propterea *ad* ‡ ,bonum ‡ Achitophel conſilium *infringere* †
[a]לְהָפֵר אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר

[a] פּוּר

.malum Abſalom ſuper *Dominum* *induceret*
הָבִיא יְהוָה אֶל־אַבְשָׁלוֹם אֶת־[b]הָרָעָה ׃

[b] רוּעַ

: ſacerdotes Ebiathar ad & ,Sadoc ad Chuſai dixit Et
וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים 15

Sic & ſic ❖ ſic & ſic

, Abſalom Achitophel conſuluit *hoc* *ſicut* & ,*hoc* *Sicut*
כָּזֹאת וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלֹם

[c] נָגַר

.ego conſului *hoc* *ſicut* & *hoc* *ſicut* ❖ & :Iſrael ſenioribus &
וְאֵת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי ׃

nunciate ‡ moreris ‡ campeſtribus ❖ ſed

: dicendo ,Dauid *indicate* & ,feſtinanter mittite nunc Et
וְעַתָּה שִׁלְחוּ מַהֵרָה [c]וְהַגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר 16

[d] לִין

בערבות

etiam & ❖ ; deſerti *tranſitibus* ‡ in nocte *pernoctes* ‡ Ne
אַל־[d]תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַבְרוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם

ק

omni & ,*regi* ‖ deglutiatur fortè ne ;tranſibis tranſeundo
עָבוֹר תַּעֲבוֹר פֶּן יְבֻלַּע לַמֶּלֶךְ וּלְכָל־
Achimahas & Ionathan Et .eo cum qui *populo*
17 הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וִיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ
indicauit ‡ & ,ancilla abiit & ,Roghel † fonte in *ſtantes* †
עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֵל וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה
quia ; Dauid regi *indicauerunt* * & ,a ſerunt ipſi & .eis
לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי
.vrbem ingredi videri poterant non
לֹא יוּכְלוּ לְהֵרָאוֹת לָבוֹא הָעִירָה׃
abierunt Et .Abſalom *indicauit* & ,puer eos vidit Et
18 וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֵּד לְאַבְשָׁלֹם וַיֵּלְכוּ
viri domum ad venerunt & ,feſtinanter ipſi ambo
שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־אִישׁ
.illuc deſcenderunt & ſuo atrio in puteus ı ei & ; Bacurim in
בְּבַחוּרִים וְלוֹ בְאֵר בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם׃
facies ſuper operimentum * expandit & ,mulier *cepit* Et
19 וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי
non & ,*grana* † contuſa eum ſuper *diſtendit* ‖ & ,putei
הַבְּאֵר וַתִּשְׁטַח עָלָיו הָרִפוֹת וְלֹא
Abſalom ſerui venerunt Et *verbum eſt agnitum*
20 נוֹדַע דָּבָר׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם
,Achimahas ‡ Vbi ;dixerunt & ,domum in mulierem ad
אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ
riuum tranſierunt ;mulier ,eis Dixitque ; Ionathan &
וִיהוֹנָתָן וַתֹּאמֶר לָהֶם הָאִשָּׁה עָבְרוּ מִיכַל
ſunt reuerſi & inuenerunt non & ,quæſierunt Et . *quarum*
הַמָּיִם וַיְבַקְשׁוּ וְלֹא מָצָאוּ וַיָּשֻׁבוּ
aſcenderunt & ,*eos abire* *poſt* † ,fuit Et .Ieruſalaim
21 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ
dixeruntque .Dauid regi *indicauerunt* ‡ & ,abierunt & ,puteo de
מֵהַבְּאֵר וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמְרוּ
quia ,aquas feſtinanter tranſite & ,Surgite ;Dauid ad
אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ מְהֵרָה אֶת־הַמַּיִם כִּי־
.Achitophel vos *ſuper* ‡ conſuluit ſic
כָּכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם אֲחִיתֹפֶל׃
,eo cum * qui ,populus omnis & Dauid ſurrexit Et
22 וַיָּקָם דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ
,vnum ad vſque *matutini lucem ad vſque* ,Iarden tranſierunt &
וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד־אוֹר הַבֹּקֶר עַד־אַחַד

Non

‖ rex, & omnis populus

† ſtabant
‡ *fullonis*,
‡ nunciauit
* nunciauerunt

יָלַךְ [e]

רָאָה [f]
nunciauit

שָׁנָה [g]

בּוֹא [i]
ſerie

יָרַד
tulit
* velamen in ſuperficie

לָקַח [k]

סָכַךְ [l]
‖ expandit
† frumenta;
‡ agnita eſt res.

רוּף [m]

יָדַע [n]
ad vadum.

יָכַל [o]
aquæ.

שׁוּב [p]
in
† poſtquam abierunt illi,

הָיָה [q]

הָלַךְ [r]

עָלָה [s]
‡ nunciauerunt
‡ contra
* erat

donec illuceret manè

Iarden tranſiret non qui defuit Non

לֹא נֶעְדַּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃

ſuum conſilium eſſet factum non quòd vidit Achitophel Et

t יעץ — וַאֲחִיתֹפֶל רָאָה כִּי לֹא נֶעֶשְׂתָה [t] עֲצָתוֹ 23

ſuam domum in abiit & ſurrexit & aſinum ſtrauit &

v קום — וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמוֹר [u] וַיָּקָם [x] וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ

x ילך — ſe ſtrangulauit & ſuæ domum ad præcepit & ſuam ciuitatem in

præcepta dedit familiæ ſuæ. — אֶל־עִירוֹ [y] וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ וַיֵּחָנַק

ſui patris ſepulchro in eſt ſepultus & eſt mortuus &

y צוה — [z] וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר אָבִיו׃

z מות — tranſiit Abſalom & Machanaim *in venit Dauid Et

* caſtra. — וְדָוִד בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלֹם עָבַר 24

* Omnes viri — eo cum Iſrael vir omnis & ipſe Iarden

אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃

ſuper Ioab pro Abſalom poſuit Hamaſam Et

a שום — וְאֶת־עֲמָשָׂא [a] שָׂם אַבְשָׁלֹם תַּחַת יוֹאָב עַל־ 25

† erat — Ithra eius nomen & viri filius † Hamaſa Et exercitum

הַצָּבָא וַעֲמָשָׂא בֶן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא

Nachas filiam Abighal ad eſt ingreſſus qui Iſraelita

b בנה — הַיִּשְׂרְאֵלִי אֲשֶׁר־בָּא אֶל־אֲבִיגַל [b] בַּת־נָחָשׁ

eſt caſtrametatus Et Ioab matrem Seruiah ſororem

c חנה — אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם יוֹאָב׃ [c] וַיִּחַן 26

‡ in — fuit Et Ghilhad terra † Abſalom & Iſrael

‡ cùm veniſſet — ‡ caſtra — יִשְׂרָאֵל וְאַבְשָׁלֹם אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ [d] וַיְהִי 27

d היה — Nachas filius Subi & Machanaim ‡ in Dauid venire ſecundum ‡

כְּבוֹא דָוִד מַחֲנָיְמָה וְשֹׁבִי בֶן־נָחָשׁ

Hammiel filius Machir & Hammon filiorum Rabbah de

‖ Lectũ, & crateres, & vaſa figulina, — מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל

Cubile ‖ Roghelim de Ghilhadites Barzillai & debar-Lo de

e ספף — מִלֹּא דְבָר וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי מֵרֹגְלִים׃ מִשְׁכָּב 28

f חנט — farinam & hordea & frumenta & figuli vas & ſcyphos &

† polentam, & fabas. — וְקֶמַח וּשְׂעֹרִים וְחִטִּים [f] וּכְלִי יוֹצֵר וְסַפּוֹת [e]

‡ polentam; — mel Et toſtum ‡ & lentes & fabam & toſtum †

g קלה — וּדְבַשׁ וְקָלִי׃ וַעֲדָשִׁים וּפוֹל [g] וְקָלִי 29

h שפה — fecerunt accedere bouis coagulationes & pecus ♣ & butyrum &

♣ pecudes, & caſeos vaccinos obtulerunt — הִגִּישׁוּ [i] בָּקָר וּשְׁפוֹת [h] וְצֹאן וְחֶמְאָה

dixerunt quia veſcendum ad eo cum qui populo & Dauid

* erat — i נגש — לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכוֹל כִּי אָמְרוּ

deſerto in † ſitiens & laſſus & famelicus Populus

† eſt — הָעָם רָעֵב וְעָיֵף וְצָמֵא בַּמִּדְבָּר׃

Digitized by Google

CAP. XVIII. יח

poſuit & ,ſecum † qui populum Dauid numerauit Et
1 וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם
miſit Et .centenorum principes & ,millium principes eos ſuper
2 עֲלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ וַיְשַׁלַּח
, Ioab manu in partem tertiam , populum Dauid
דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב
, Ioab fratris Seruiah filii Abiſai manu in partem tertiam &
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב
rex Dixitque .Ghittai Ittai manu in partem tertiam &
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אִתַּי הַגִּתִּי וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
.vobiſcum ego etiam egrediar Egrediendo ;populum ad
אֶל־הָעָם יָצֹא אֵצֵא גַּם־אֲנִי עִמָּכֶם׃
fugiendo ſi quia ;egredieris Non :populus Dixitque
3 וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נֹס
mortua fuerit ſi & ; cor nos ad ‡ ponent non ,fugerimus
נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִם־יָמֻתוּ
nos ſicut ‡ nunc quia ,cor nos ad ‖ ponent non ,noſtrûm medietas
חֶצְיֵנוּ לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב כִּי־עַתָּה כָּמֹנוּ
nobis ſis quòd † bonum nunc Et . millia decem
עֲשָׂרָה אֲלָפִים וְעַתָּה טוֹב כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ
:rex eos ad Dixitque .auxiliandum ad ciuitate a*
4 מֵעִיר לַעְזִיר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ
rex ſtetit Et .faciam ,veſtris oculis in erit ‖ bonum Quod
אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ
centum ad ‡ egrediebantur populus omnis & ,portæ manum ad ‡
אֶל־יַד הַשַּׁעַר וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לַמֵּאוֹת
, Abiſai & ,Ioab rex præcepit Et .millia ad &
5 וְלַאֲלָפִים׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־אֲבִישַׁי
.Abſalom ad puerum ad mihi Leniter :dicendo , Itthai &
וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר לְאַט־לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם
omnibus rex præcipiendo in ‖ , audierunt populus omnis &
וְכָל־הָעָם שָׁמְעוּ בְּצַוֺּת הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־
populus eſt egreſſus Et .Abſalom verbum ſuper ‡ principibus
6 הַשָּׂרִים עַל־דְּבַר אַבְשָׁלוֹם׃ וַיֵּצֵא הָעָם
ſylua in prælium fuit & ; Iſrael occurſum in campum in
הַשָּׂדֶה לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בְּיַעַר
ſeruorum facies ad Iſrael populus ibi ſunt cæſi Et .Ephraim
7 אֶפְרָיִם׃ וַיִּנָּגְפוּ שָׁם עַם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי

Dauid

† erat
k שׂוּם
tribunos, & centuriones.
l שׂוּר
m מֵאָה
n יָצָא
‡ ſuper
o שׂוּם
p מוּת
‖ ſuper ‡ tu es
q חֵצָה
† eſt
* in
לַעְזוֹר
‖ eſt
‡ in loco
‡ centeni & milleni.
r מֵאָה
s צִוָּה
ambulate propter me erga
‖ quando præcepit
‡ propter
ſaltu
coram ſeruis
t נָגַף

Digitized by Google

illa die in magna plaga ibi fuit & ; Dauid

דָּוִד ׃ וַתְּהִי־שָׁם הַמַּגֵּפָה גְדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא

diſperſum prœlium ibi fuit Et .millium viginti

8 עֶשְׂרִים אָלֶף ׃ וַתְּהִי־שָׁם הַמִּלְחָמָה נְפֹצוֹת

peredere ‡ *filua multiplicauit* ‡ & :terræ omnis *facies ſuper* †

עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיֶּרֶב הַיַּעַר לֶאֱכֹל

occurrit ‖ Et .illa die in gladius *deuorauit quos iis au* ‚populo in

9 בָּעָם מֵאֲשֶׁר אָכְלָה הַחֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא ׃ וַיִּקָּרֵא

equitans ‡ Abſalom & ‚Dauid *ſeruorum facies ad* † Abſalom

אַבְשָׁלוֹם לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וְאַבְשָׁלוֹם רֹכֵב

quercus denſitatem ſubter mulus eſt ingreſſus & .mulum ſuper

עַל־הַפֶּרֶד וַיָּבֹא הַפֶּרֶד תַּחַת שׂוֹבֶךְ הָאֵלָה

inter eſt *datus* ‡ & ‚quercu in eius caput ſe tenuit & .magnæ

הַגְּדוֹלָה וַיֶּחֱזַק רֹאשׁוֹ בָאֵלָה וַיֻּתַּן בֵּין

.tranſiuit ‚eo ſub * qui mulus & .terram inter & ‚cælos

הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ וְהַפֶּרֶד אֲשֶׁר־תַּחְתָּיו עָבָר ׃

Ecce :dixit & ‚Ioab *indicauit* † & ‚*vnus* ‖ vir vidit Et

10 וַיַּרְא אִישׁ אֶחָד וַיַּגֵּד לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה

Ioab dixit Et .quercu in ſuſpenſum Abſalom vidi

11 רָאִיתִי אֶת־אַבְשָׁלֹם תָּלוּי בָּאֵלָה ׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב

eum percuſſiſti non cur & .vidiſti ecce Et :ſibi *indicanti* ‡ viro

לָאִישׁ הַמַּגִּיד לוֹ וְהִנֵּה רָאִיתָ וּמַדּוּעַ לֹא־הִכִּיתוֹ

‚argenteos decem tibi dare *me ſuper* ‡ & :terram in ibi

שָׁם אָרְצָה וְעָלַי לָתֶת לְךָ עֲשָׂרָה כֶסֶף

ſi Et :Ioab ad vir Dixitque ‡ vnum *ſingulum* * &

12 וַחֲגֹרָה אֶחָת ׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־יוֹאָב וְלֹא

mitterem non ‡ argenteos mille meas *volas* ‡ ſuper *appendens* ‖ ego

אָנֹכִי שֹׁקֵל עַל־כַּפַּי אֶלֶף כֶּסֶף לֹא־אֶשְׁלַח

præcepit noſtris auribus in quia :regis filium in meam manum

יָדִי אֶל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ כִּי בְאָזְנֵינוּ צִוָּה

Obſeruate ‡ :dicendo ‚Itthai & ‚Abiſai & ‚tibi rex

הַמֶּלֶךְ אֹתְךָ וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר שִׁמְרוּ־

meam animam in feciſſem Vel .Abſalom *in* puerum *in* quis

13 מִי בַּנַּעַר בְּאַבְשָׁלוֹם ׃ אוֹ־עָשִׂיתִי בְנַפְשׁוֹ

:rege à eſſet abſconditum non verbum omne & ‚mendacium

שֶׁקֶר וְכָל־דָּבָר לֹא־יִכָּחֵד מִן־הַמֶּלֶךְ

ſic * Non :Ioab Dixitque .aduerſo ex ſtares tu &

14 וְאַתָּה תִּתְיַצֵּב מִנֶּגֶד ׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב לֹא־כֵן

ſua vola ‡ in *ſpicula* † tria *cepit* ‖ & :*tuas facies ad expectabo*

אֹחִילָה לְפָנֶיךָ וַיִּקַּח שְׁלֹשָׁה שְׁבָטִים בְּכַפּוֹ

נגף [v]

נפץ [a]

נפוצת

ק

† in ſuperficie

‡ plures

‡ conſumpſit de populo, quàm

רבה [b]

‖ accidit vt occurreret

† ante ſeruos

‡ equitabat

‡ poſitus

נתן [c]

* erat

‖ quiſpiam,

† nunciauit

ראה [d]

נגד [e]

תלה [f]

‡ nuncianti

ראה [g]

נכה [h]

‡ mea interfuiſſet

נתן [i]

* balth eum

ולו

ק

‖ appenderem

† manus

‡ huius rei gratia mihi exhibitos,

‡ Cauete ne quis tangat

עשה [k]

בנפשי

ק

* bonum eſt quòd ſic expediem coram te

‖ vlit † ſola

‡ manu

יחל [l]

כפף [m]

Digitized by Google

corde ‡ in viuente ipſo adhuc Abſalom corde in ea infixit &
וַיִּתְקָעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם עוֹדֶנּוּ [n] חַי בְּלֵב
vaſa ferentes pueri decem *circuierunt* ‡ Et .quercus
15 הָאֵלָה׃ [o] וַיָּסֹבּוּ עֲשָׂרָה נְעָרִים נֹשְׂאֵי [p] כְּלֵי
.eum occiderunt & ,Abſalom percuſſerunt & , Ioab
יוֹאָב [q] וַיַּכּוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם [r] וַיְמִתֻהוּ׃
perſequendo a † populus *eſt reuerſus* ‖ & ,buccina in Ioab clanxit Et
16 וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשֹּׁפָר [s] וַיָּשָׁב הָעָם מִרְדֹף
.populum Ioab prohibuit quia ,Iſrael *poſt*
אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־חָשַׂךְ יוֹאָב אֶת־הָעָם׃
,ſaltum in eum proiecerunt & ,Abſalom *ceperunt* ‡ Et
17 וַיִּקְחוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ בַיַּעַר
aceruum eum ſuper ſtatuerunt & , grandem foueam in
אֶל־הַפַּחַת הַגָּדוֹל [t] וַיַּצִּבוּ עָלָיו [v] גַּל־
vir ‡ fugerunt Iſrael omnis & :valde magnum lapidum
אֲבָנִים גָּדוֹל מְאֹד וְכָל־יִשְׂרָאֵל [x] נָסוּ אִישׁ
ſibi *ſtatuerat* ‖ & , tulerat Abſalom Et .ſua *tentoria* *in
18 לְאֹהָלָיו׃ וְאַבְשָׁלֹם לָקַח וַיַּצֶּב־לוֹ
: dixit quia .regia valle in *qui titulum* † ſua vita in
בְחַיָּו אֶת־מַצֶּבֶת אֲשֶׁר בְּעֵמֶק־הַמֶּלֶךְ כִּי אָמַר
vocauit & .meum nomen *facere memorare pro* ‡ , filius mihi * Non
אֵין־לִי בֵן בַּעֲבוּר הַזְכִּיר שְׁמִי וַיִּקְרָא
Manus ei * eſt vocatum Et ,ſuo nomine *ſuper titulum* ‡
לַמַּצֶּבֶת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקָּרֵא לָהּ יַד
filius Achimahas Et : .hanc diem ad vſque Abſalom
אַבְשָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַאֲחִימַעַץ בֶּן־
19 quòd ; regi *euangelizabo* ‖ & ,nunc Curram : dixit Sadoch
צָדוֹק אָמַר [y] אָרוּצָה נָּא וַאֲבַשְּׂרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי־
.ſuorum inimicorum manu de Dominus eum iudicauerit
שְׁפָטוֹ יְהוָה מִיַּד אֹיְבָיו׃
,hac die *tu boni nuncii* ‡ vir Non : Ioab ei Dixitque
20 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ בְּשֹׂרָה אַתָּה הַיּוֹם הַזֶּה
,*bona* nunciabis non hac die Et .altera die *in bona* nunciabis
וּבִשַּׂרְתָּ בְּיוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם הַזֶּה לֹא תְבַשֵּׂר
Ioab Dixitque .eſt mortuus regis filius *ideo quia*
21 כִּי עַל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ [a] מֵת׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב
ſe incuruauit Et .vidiſti quod regi *indica* ‖ ,Vade Chuſi ad
לַכּוּשִׁי לֵךְ [b] הַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחוּ
adhuc addidit Et .cucurrit & , Ioab ipſi Chuſi
22 כוּשִׁי לְיוֹאָב [c] וַיָּרֹץ׃ וַיֹּסֶף עוֹד

‡ medio
[n] חָיִי
‡ verterunt ſe * iuuenes armigeri
[o] סָבַב
[p] כָּלָה
[q] נָכָה
[r] מוּת
‖ Keric † os perſequeretur
[s] שׁוּב
‡ tulerunt
[t] יָצַב
[v] גָּלַל
‡ vnuſquiſque
[x] נוּס
* tabernacula
‖ erexerat
† monumentum, quod erat
* eſt
‡ faciam vt hoc memorare faciam
‡ monumentū
* illud Locus
† nunciabo
[y] רוּץ
‡ præmii eris
* ſed
eò quòd
בן קרי ולא כתיב
‖ nuncia
[a] מוּת
[b] נָגַד
[c] רוּץ

Achi-

Digitized by Google

fit Et Ioab ad dixit & , Sadoc filius , Achimahas
אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאָב וִיהִי
.Chuſi poſt ego etiam nunc curram ; ‡ quicquid
מָה אָרֻצָה־נָּא גַם־אָנִי אַחֲרֵי הַכּוּשִׁי
tibi & ‡ ,mi fili currens * tu hoc quid Vt .Ioab Dixitque
וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָמָּה זֶּה אַתָּה רָץ בְּנִי וּלְכָה
.curram . † quicquid ſit Et ‡ conſiligens bonum nuncium non
אֵין־בְּשׂוֹרָה מֹצֵאת ׃ וִיהִי־מָה אָרוּץ 23
,planiciei via ‖ Achimahas cucurrit Et .Curre ei Dixitque
וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ הַכִּכָּר
duas inter ſedens Dauid Et .Chuſi tranſiuit &
וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוּשִׁי ׃ וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי 24
ad ‖ portæ tectum ad ‖ ſpeculator iuit & .portas
הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה אֶל־גַּג הַשַּׁעַר אֶל־
vir ecce & , vidit & ,ſuos oculos eleuauit & ; murum
הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ
:regi indicauit † & ,ſpeculator clamauit Et .ſolus currens ‖
רָץ לְבַדּוֹ ׃ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה וַיַּגֵּד לַמֶּלֶךְ 25
: eius ore in bonum nuncium ,ipſe ‡ ſolus Si : rex Dixitque
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ בְּשׂוֹרָה בְּפִיו
ſpeculator vidit Et .appropinquabat &, eundo ibat &
וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְקָרֵב ׃ וַיַּרְא הַצֹּפֶה 26
,ianitorem ad ſpeculator clamauit &, currentem alterum virum
אִישׁ־אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה אֶל־הַשֹּׁעֵר
Etiam :rex Dixitque .ſolus currens vir Ecce : dixit &
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־
videns ‡ Ego :ſpeculator Dixitque .bona nuncians iſte
זֶה מְבַשֵּׂר ׃ וַיֹּאמֶר הַצֹּפֶה אֲנִי רֹאֶה אֶת־ 27
.Sadoc filii Achimahas curſum ſicut ,prioris curſum
מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כִּמְרֻצַת אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק
nuncium ad † & ,hic ‡ bonus Vir : rex Dixitque
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה
dixit & ,Achimahas clamauit Et .veniet bonum
טוֹבָה יָבוֹא ׃ וַיִּקְרָא אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר
ſuos vultus in regi ſe incuruauit Et .Pax regem ad 28
אֶל־הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו
qui ,tuus Deus Dominus Benedictus :: ait & , terram ſuper
אָרְצָה וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
ſuam manum‡ leuauerunt qui viros concluſit *
סִגַּר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם

d הָיָה ‡ fit,
∘ curris ‡ cum tibi merces non ſit futura ‡ ſit
e מָצָא ‖ per viam
ſedebat
f שָׁנָה ‡ ſuper
g נָשָׂא ‖ currebat † nunciauit
h רָאָה
i נָגַד ‡ eſt, nuncius eſt
k רָאָה
nuncians ‡ video
l רוּץ ‡ eſt † cum nuncio bono veniet
faciem ſuam
m שָׁחָה
tradidit ‡ manus ſuas

Pax : rex dixit Et .regem meum dominum in — conuꝰ
29 בַּאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם
tumultum Vidi :Achinihas Dixitque ∫ Abſalom puero ‡ — ‡ ne eſt / a dum mitteret
לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי הֶהָמוֹן — רָאָה
& ,Ioab regium ſeruum *mittendo in* magnum
הַגָּדוֹל לִשְׁלֹחַ אֶת־עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־
Circui : rex Dixitque .aliquid noui non & ,tuum ſeruum ‡ — ‡ me / Vene ſo,
30 עַבְדְּךָ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סֹב
Chuſi ecce Et .ſtetit &,*circuiuit* ‖ & : hic ſta — ‖ venit &,
31 הִתְיַצֵּב כֹּה׃ וַיִּסֹּב וַיַּעֲמֹד׃ וְהִנֵּה הַכּוּשִׁי — סָבַב ᵒ
.re i meo domino Nunciatur ∫ Chuſi ait & ∫ venit
בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִתְבַּשֵּׂר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
inſurgentium omnium manu de hodie Dominus te iudicauit quod — קוּם ᵖ
כִּי־שְׁפָטְךָ יְהוָה הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים — contra / † eſt
pax † Num :Chuſi ad rex dixit Et .te *ſuper*
32 עָלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם
puer ſicut Sint :Chuſi Dixitque ∫ Abſalom puero
לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִהְיוּ כַנַּעַר
inſurrexerunt qui vniuerſi & ;regis mei domini inimici — inſurgunt con- / tra
אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר־קָמוּ
aſcendit & ,rex eſt conturbatus Et .malum in te *ſuper* — עָלָה q
33 עָלֶיךָ לְרָעָה׃ וַיִּרְגַּז הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל — thalamum / a dum iret,
ipſum eundo in dicebat ſic & ,fleuit & ,portæ *cœnaculum* ſuper
עַל־עֲלִיַּת הַשַּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכֹה אָמַר בְּלֶכְתּוֹ — בָּכָה r
dabit quis ,Abſalom mi fili ,mi fili .Abſalom mi Fili
בְּנִי אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֵּן
,mi fili ,mi fili ,Abſalom ,te pro *ego me mori* — vtinam mor- / tuus eſſem
מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃

CAP. XIX. יט

luget & ,*flens* rex Ecce :Ioab eſt nunciatum Et — ſet.
1 וַיֻּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בֹּכֶה וַיִּתְאַבֵּל — נָגַד a
illa die in ſalus fuit Et .Abſalom ſuper
2 עַל־אַבְשָׁלוֹם׃ וַתְּהִי הַתְּשֻׁעָה בַּיּוֹם הַהוּא — הָיָה b
; illa die in populus audiuit quia ; populo omni luctum in
לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא — יָשַׁע c
ſe eſt furatus ‡ Et .ſuo filio ſuper rex *eſt Triſtatus* : dicendo — Dolet / ‡ inſtar furis ſe / habuit
3 לֵאמֹר נֶעֱצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ׃ וַיִּתְגַּנֵּב
quemadmodum ,vrbem ingrediendo illo die in populus
הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא הָעִיר כַּאֲשֶׁר

fura-

Digitized by Google

inſtat furis & habet
† qui erubeſcunt dum fugiunt è
‡ operuit faciẽ ſuam.

.prœlio in eos fugiendo in ,erubeſcentes † populus ſe furaretur
יִתְגַּנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוּסָם בַּמִּלְחָמָה׃
voce rex clamauit & ,ſuas facies inuoluit ‡ rex Et
וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל 4
.mi fili ,mi fili Abſalom ,Abſalom mi Fili ,magna
בנה d
גָּדוֹל בְּנִי[d] אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃
dixit & ,domum in regem ad Ioab eſt ingreſſus Et
בוא e
וַיָּבֹא[e] יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבָּיִת וַיֹּאמַר 5
tuorum ſeruorum omnium vultus hodie affeciſti Pudore
יבש f
הֹבַשְׁתָּ[f] הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי[g] כָל־עֲבָדֶיךָ
פנה g
qui eruerunt
animam & ,hodie tuam animam eruentium
הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֵת נֶפֶשׁ
,tuarum vxorum animam & ,tuarum filiarum & , tuorum filiorum
בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ

concubinarum
‡ eo quod diligis
* odio habes

, te habentes odio Diligendo ‡ :tuarum pellicum animam &
וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ׃ לְאַהֲבָה אֶת־שֹׂנְאֶיךָ 6
quia , hodie indicaſti Quia te diligentes odiendo * &
וְלִשְׂנֹא אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי

‡ ſunt
לו
i
p

. hodie noui quia ,ſerui & ,principes tibi ‡ non
אֵין לְךָ שָׂרִים וַעֲבָדִים כִּי יָדַעְתִּי הַיּוֹם
hodie nos omnes & , viuens ‡ Abſalom ſi quia
כִּי לֹא אַבְשָׁלוֹם חַי[h] וְכֻלָּנוּ הַיּוֹם

‡ viueret
† eſſemus,
חיה h
מות i

, nunc Et .tuis oculis in fuiſſet rectum tuncquod ,† mortui
מֵתִים כִּי־אָז יָשָׁר בְּעֵינֶיךָ׃ וְעַתָּה 7
; tuorum ſeruorum cor ſuper ‡ loquere & ,egredere ,ſurge
יצא k
קוּם צֵא[k] וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ

‡ ad
‖ per Dominũ
‡ ſi † fueris egreſſus,
† non manebit quiſquam
‖ peius erit.

ſi † ,egrediens tu ; non * quod ,iuraui Domino in quia
כִּי בַיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי כִּי־אֵינְךָ יוֹצֵא אִם־
hoc tibi malum erit ‖ & , nocte tecum vir pernoctabit
יָלִין אִישׁ אִתְּךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה[l] לְךָ זֹאת
רעע l
vſque tuis pueritiis ‡ ab te ſuper venit quod , malo omni præ
מִכָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ מִנְּעֻרֶיךָ עַד־

‡ ab adoleſcentia tua vſque ad hoc tẽpus.

: porta in ſedit & , rex Surrexitque . nunc
קום m
עָתָּה׃ וַיָּקָם[m] הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר 8
ſedens ‡ rex Ecce :dicendo ,nunciauerunt populo omni &
ישב n
וּלְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב
‡ ſedens
.regis facies ad † populus omnis venit & : porta in
בַּשַּׁעַר וַיָּבֹא כָל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
† coram rege.
omnis , fuit Et .ſua tentoria * in vir ‖ fugit Iſrael Et
וְיִשְׂרָאֵל נָס אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וַיְהִי כָל־ 9

‖ vnuſquiſque
* tabernacula

popu-

Digitized by Google

:dicendo , Iſrael tribubus omnibus in certabat populus
הָעָם ° נָדוֹן בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ° דון
ipſe & , noſtrorum inimicorum *vola* ‡ de nos eruit Rex
הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ [q] מִכַּף אֹיְבֵינוּ וְהוּא נצל [p] ‡ *manu*
de fugit nunc & , Peliſtim *vola* ‡ de nos eripuit
מִלְּטָנוּ מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־ כף [q]
quem , Abſalom Et . Abſalom *deſuper* ‖ terra ‖ propter
10 הָאָרֶץ מֵעַל אַבְשָׁלוֹם׃ וְאַבְשָׁלוֹם אֲשֶׁר
nunc Et . prœlio in eſt mortuus , nos ſuper vnximus
מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה וְעַתָּה
§ regem *faciendum redire ad ſilentes* vos quid vt ſiletis in reducendo
לָמָּה אַתֶּם מַחֲרִשִׁים [r] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ שוב [r]
Ebiathar ad & , Sadoc ad miſit Dauid rex Et
11 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁלַח אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר
:dicendo , Iehudah ſeniores ad Loquimini :dicendo ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי יְהוּדָה לֵאמֹר
in regem reducendum ad vltimi eritis quid Vt
לָמָּה [a] תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־ היה [a]
regem ad venit Iſrael omnis verbum & ‡ § ſuam domum ‡ ſiquidem
בֵּיתוֹ וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ
mea caro & , meum os , *vos* mei Fratres . eius domum in eſtis,
12 אֶל־בֵּיתוֹ׃ אַחַי אַתֶּם עַצְמִי וּבְשָׂרִי
reducendum ad nouiſſimi eritis quid vt & § *vos* eſtis;
אַתֶּם וְלָמָּה תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־
, meum os Nunquid :dicetis Hamaſa ad Et § regem
13 הַמֶּלֶךְ׃ וְלַעֲמָשָׂא [b] תֹּאמְרוּ הֲלוֹא עַצְמִי אמר [b]
, addat ſic & , Deus mihi faciat Sic § *es* mea caro & es?
וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף
omnibus *meas facies ad* ‡ fueris exercitus princeps *non ſi* † † niſi ‡ coram me
אִם־לֹא שַׂר־[c]צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־ שור [c]
omnis cor inclinauit Et . Ioab pro diebus
14 הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב׃ וַיַּט [d] אֶת־לְבַב כָּל־ נטה [d]
: regem ad miſerunt & , vnius viri veluti , Iehudah viri
אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
, rex eſt reuerſus Et . tui ſerui omnes & , tu Reuertere
15 שׁוּב אַתָּה וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ וַיָּשָׁב [e] הַמֶּלֶךְ שוב [e]
, Ghilghal in venit Iehudah & , Iarden ad vſque venit & vt pergeret
וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן וִיהוּדָה בָּא הַגִּלְגָּלָה † vt
faciendum ‡ tranſire *ad* † , regis occurſum in *eundum ad* ‡ faceret
לָלֶכֶת [f] לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־ הלך [f]
regem

Digitized by Google

Ghera filius Simhi feſtinauit Et .Iarden regem
הַמֶּלֶךְ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיְמַהֵר שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא 16

‡ erat
יֵרֵד g

viro cum deſcendit & ; Bachurim de ‡ qui ,Iemini filii
בֶּן־הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים [g] וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ

viri mille Et .Dauid regis occurſum in ,Iehudah
יְהוּדָה לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וְאֶלֶף אִישׁ 17

a erant
‡ ſeruus

Saulis domus puer ‡ Siba & ,Biniamin de eo cum
עִמּוֹ מִבִּנְיָמִן וְצִיבָא נַעַר בֵּית שָׁאוּל

: ſecum eius ſerui viginti & , eius filii quindecim ; &
וַחֲמֵשֶׁת עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים עֲבָדָיו אִתּוֹ

eruperunt
‖ ante regem
‡ vt traducerẽt

tranſiuit Et regis facies ad ‖ Iarden traiecerunt proſpere &
וְצָלְחוּ הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְעָבְרָה 18

‡ familiam regiam, & facerent quod

faciendum ad & regis domum ‡ traducendum ad † ſcapha
הָעֲבָרָה לַעֲבִיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ [h] וְלַעֲשׂוֹת

עָשָׂה h

facies ad ‡ procidit Ghera filius Simhi Et .eius oculis in bonum
הַטּוֹב בְּעֵינָו וְשִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא נָפַל לִפְנֵי

‡ ante regem, dum tranſiret pé

ad dixit Et .Iarden in ipſum tranſeundo in ſ regis
הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ 19

‡ iniquitatem

me & .peruerſitatem ‡ meus dominus mihi reputet Ne regem
הַמֶּלֶךְ אַל־יַחֲשָׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן [i] וְאַל־

עָוָה i

qua die in tuus ſeruus egit inique quod memineris
תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר הֶעֱוָה עַבְדְּךָ בַּיּוֹם אֲשֶׁר־

vt ponat rex ſuper

ponendum ad ,Ieruſalaim de rex meus dominus eſt egreſſus
יָצָא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִַם לָשׂוּם

† ſe peccaſſe
בּוֹא k

ego quia † tuus ſeruus nouit Quia .ſuum cor ad regem
הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ׃ כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אֲנִי 20

‡ de omni familia
‡ vt deſcenderem

domus omni ‡ primus hodie veni ecce & ; peccaui
חָטָאתִי וְהִנֵּה־[k] בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן לְכָל־בֵּית

יָרַד l

.regis mei domini occurſum in deſcendendum ad ‡ ,Ioſeph
יוֹסֵף [l] לָרֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃

עָנָה m

propter Nunquid :dixit & ,Seruiah filius Abiſai reſpondit Et
[m] וַיַּעַן אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיֹּאמֶר הֲתַחַת 21

† qui
‡ Chriſto

vncto ‡ maledixit quia † , Simhi morietur non hoc
זֹאת לֹא יוּמַת שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ

eſtis
‡ aduerſarii?

, Seruiah filii vobis & ,mihi Quid : Dauid dixit Et ‡ Domini
יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה 22

הָיָה n
† Num

vir morietur hodie † aduerſarium in ‡ hodie mihi eritis quia
כִּי [n] תִהְיוּ־לִי הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם [o] יוּמַת אִישׁ

מוּת o
• ſum

rex ego • hodie quod noui nonne Quia ‡ Iſrael in
בְּיִשְׂרָאֵל כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם אֲנִי־מֶלֶךְ

ſuper

Digitized by Google

Non : Simhi ad rex Dixitque ¦ Iſrael ſuper
23 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי לֹא
filius Mephiboſeth Et .rex ei Iurauitque .morieris
24 תָּמוּת וַיִּשָּׁבַע לוֹ הַמֶּלֶךְ׃ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־
fecerat ‡ non & regis occurſum in deſcendit Saul
שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָשָׂה
ſuas veſtes & ,ſuam muſtacam † fecerat non & ,ſu s pedes
רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שְׂפָמוֹ וְאֶת־בְּגָדָיו
qua diem ad vſque regem abire ‡ die à lauerat non
לֹא כִבֵּס לְמִן־הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־
Ieruſalaim venit cum ,fuit Et .pace in venit
25 בָּא בְשָׁלוֹם׃ וַיְהִי כִּי־בָא יְרוּשָׁלַם
mihi * non quid Vt :rex ei dixit & ,regis occurſum in
לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ
,rex mi Domine :Dixitque ; Mephiboſeth mecum
26 עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
Sternam ; tuus ſeruus dixit Quia .me decepit meus ſeruus
עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ אֶ[illegible]
quia [illegible]egem * ad ibo & ,eam ſuper equitabo & ,aſinum ; mihi
לִי הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלֶיהָ וְאֵלֵךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי
tuum ſeruum in detraxit *Et .tuus ſeruus † claudus
27 פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ׃ וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ
† rex meus dominus Et .regem meum dominum ad‡
אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ
..uis oculis in * bonum ‡ fac & ,Dei angelus ſicut
כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃
viri quin † ,mei patris domus ‡ omnis fuit non Quia
28 כִּי לֹא הָיָה כָּל־בֵּית אָבִי כִּי אִם־אַנְשֵׁי־
tuum ſeruum poſuiſti & regi meo domino mortis
מָוֶת לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ
, iuſtitia vltra mihi eſt quid ‡ Et :tuæ menſæ comedentibus in ‖
בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־יֶּשׁ־לִי עוֹד צְדָקָה
:rex ei Dixitque § regem ad vltra clamandum ad &*
29 וְלִזְעֹק עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ
Siba & Tu ,dixi § tua verba vltra loqueris quid Vt
לָמָּה תְּדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא
Mephiboſeth dixit Et agrum partiemini
30 תַּחְלְקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר מְפִיבֹשֶׁת
poſtquam , tollat omnia Etiam ; regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יִקָּח אַחֲרֵי אֲשֶׁר־

venit

‡ aptauerat
† labium
‡ qua abierat rex
a הָלַךְ
a veniſti
h רִמָּה
‡ aſinam
* ad
† ſum ego
* accuſauit me
‡ apud
‡ eſt
† quod
* eſt
† familia
‡ niſi obnoxii
‖ inter conuiuas
‡ qualis
c שׁוּרַת
* vt clamem
diuidite agros
d לְקַח

.ſuam domum in pace in rex meus dominus venit
[e] בא אדני המלך בשלום אל־ביתו׃
cum tranſit & ,Roghelim de deſcendit Galhadites Barzillai Et
וברזלי הגלעדי ירד מרגלים ויעבר את־ 31
Iarden in † eum tranſmittendum ad ‡ ,Iarden rege
המלך הירדן לשלחו את־בירדן׃
ipſe & ,annorum* octoginta *filius* valde ‡ ſenex Barzillai Et
וברזלי זקן מאד בן־שמנים שנה והוא־ 32
quia ,Machanaim * in *eius conuerſione in* ‖ regem pauit
כלכל את־המלך בשיבתו במחנים כי־
rex Dixitque .valde *ipſe* ‡ magnus vir
איש גדול הוא מאד׃ ויאמר המלך 33
te alam & ,mecum tranſi Tu :Barzillai ad
אל־ברזלי אתה עבר אתי וכלכלתי אתך
:regem ad Barzillai Dixitque .Ieruſalaim in *me apud* ‡
עמדי בירושלם׃ ויאמר ברזלי אל־המלך 34
rege cum aſcendam vt ,meæ vitæ annorum dies † Quot
כמה [f] ימי [g] שני [h] חיי כי־אעלה את־המלך
ego † annorum octoginta Filius ‡ Ieruſalaim
ירושלם׃ בן־שמנים שנה אנכי 35
guſtabit an ‖ malum *ad* ‖ bonum inter *ſciam** Num ,hodie
היום [i] האדע בין־טוב [k] לרע אם־יטעם
‡ bibam quod & ,comedam quod id tuus ſeruus
עבדך את־אשר אכל ואת־אשר אשתה
§ cantatricum & ,cantorum *vocem in* ‡ vltrà audiam Si †
אם־אשמע עוד בקול [l] שרים ושרות
meum dominum ad onus in †.adhuc tuus ſeruus erit quid vt Et
ולמה יהיה עבדך עוד [m] למשא אל־אדני
tuus ſeruus tranſibit paululum Quaſi § regem
המלך׃ כמעט יעבר עבדך את־ 36
rex , mihi retribuet quid vt & .rege cum Iarden
הירדן את־המלך ולמה יגמלני המלך
,tuus ſeruus obſecro Reuertatur ‡ Iſtam retributionem
הגמולה הזאת׃ [n] ישב־נא עבדך 37
:meæ matris & ,mei patris ſepulchro *cum** ,mea ciuitate in moriar&
[o] ואמת בעירי עם קבר אבי ואמי
meo domino cum tranſibit Chimham tuus ſeruus ecce &
והנה עבדך כמהם יעבר עם־אדני
‡ tuis oculis in ‡ bonum quod ei fac & :rege
המלך ועשה־לו את אשר־טוב בעיניך׃

[e] בוא
‖ vt tranſiret
‡ vt tranſmitteret
† vltra
‡ erat
* ſcilicet
הירדן
ק
‖ dum manſit
* caſtris
‡ erat
‡ mecum
† ſunt
[f] יום
[g] שנה
[h] חיה
† ſum
* diſcernam
[i] ידע
‖ &
[k] רוע
† Num
‡ vocem
[l] שור
† oneri domino meo regi?
[m] נשא
[n] שוב
[o] מות
* in
‡ eſt

Digitized by Google

faciam *ego* & , Chimham transeat Mecum :rex Dixitque

38 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִתִּי יַעֲבֹר כִּמְהָם וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה

*eligeris quod omne** & ,tuis oculis in bonum ‡ ei

לוֹ אֶת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־תִּבְחַר

populus omnis transiuit Et .tibi faciam me *super*

עָלַי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיַּעֲבֹר כָּל־הָעָם אֶת־

39 ,Barzillai rex est osculatus & :transiuit rex & Iarden

הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלֶךְ עָבָר [a]וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְבַרְזִלַּי

rex transiuit Et .suum locum in est reuersus & ,ei benedixit &

וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב [b]לִמְקֹמוֹ׃ וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ

40 populus omnis & ,eo cum transiuit Chimhan & ,Ghilgal in

הַגִּלְגָּלָה וְכִמְהָן עָבַר עִמּוֹ וְכָל־עָם

dimidium etiam & ,regem fecerunt transire & ,Iehudah

יְהוּדָה וַיַּעֲבִירוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְגַם [c]חֲצִי

Israel vir omnis ecce Et .Israel ** populi

עַם יִשְׂרָאֵל׃ וְהִנֵּה כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל

41 Cur :regem ad *dixerunt* * & ,regem ad *venientes*

בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ

fecerunt transire & ,Iehudah viri nostri fratres te sunt furati

גְּנָבוּךָ אַחֵינוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיַּעֲבִרוּ אֶת־

viros omnes & ,Iarden eius *domum* ‡ & ,regem

הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ אֶת־הַיַּרְדֵּן וְכָל־אַנְשֵׁי

omnis respondit Et ,eo cum Dauid

דָוִד עִמּוֹ׃ [d]וַיַּעַן כָּל־

42 propinquus Quia :Israel viro *super* Iehudah vir

אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל כִּי־קָרוֹב

§ hoc *verbum super tibi est ira hoc*‡ cur & ,me ad † rex

הַמֶּלֶךְ אֵלַי וְלָמָּה זֶּה חָרָה לְךָ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה

donatiuum *Si* * :rege ex ‡ comedimus comedendo Nunquid

הַאָכוֹל אָכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נִשֵּׂאת

viro Israel vir respondit Et .nobis *detulit* ‖

43 נִשָּׂא לָנוּ׃ וַיַּעַן אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶת־אִישׁ

etiam & ,rege in mihi* *manus* † Decem :dixit & ,Iehudah

יְהוּדָה וַיֹּאמֶר עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַמֶּלֶךְ וְגַם־

fuit non & ,me flocci fecisti cur Et .*te prae* ego ‡ Dauid in

בְּדָוִד אֲנִי מִמְּךָ וּמַדּוּעַ [e]הֱקִלֹּתַנִי וְלֹא־הָיָה

‡ meum regem *reducendum ad* † ,mihi primum meum verbum

דְּבָרִי רִאשׁוֹן לִי [f]לְהָשִׁיב אֶת־מַלְכִּי

Israel viri verbo *prae* Iehudah viri verbum fuit* *durum** Et

[g]וַיִּקֶשׁ דְּבַר־אִישׁ יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃

‡ quod est * quicquid volueris

[a] נשק

[b] קום

העבירו ק

[c] חצה

veniens * dixit

‡ familiam

[d] ענה

‡ est † mihi ‡ irasceris propter

‡ aliquid * Num

‖ donauit

† partes ‡ sunt ‡ complaceo plusquam tu.

[e] קלל

† vt reducerem ‡ durus

[f] שוב

[g] קשה

Digitized by Google

CAP. XX. כ

Sebah eius nomen & ,profectu ſine ‡ vir euenit ı ibi Et
וְשָׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל וּשְׁמוֹ שֶׁבַע 1
: dixit & ,buccina in clanxit & ; Iemini vir Bichri filius
בֶּן־בִּכְרִי אִישׁ יְמִינִי וַיִּתְקַע בַּשֹּׁפָר וַיֹּאמֶר
filio in nobis hæreditas neque ,Dauid in pars nobis eſt Non
אֵין־לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה־לָנוּ בְּבֶן־
aſcendit Et .Iſrael ſua tentoria ‡ ad † Vir ‖ .Iſai
יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלָיו יִשְׂרָאֵל ׃ וַיַּעַל 2
Sebah poſt ,Dauid poſterioribus à Iſrael vir omnis
כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָוִד אַחֲרֵי שֶׁבַע
a ſuo rege in * adhæſerunt Iehudah vir ‡ & .Bichri filium
בֶּן־בִּכְרִי וְאִישׁ יְהוּדָה דָּבְקוּ בְמַלְכָּם מִן־
Dauid venit Et .Ieruſalaim ad vſque & ,Iarden
הַיַּרְדֵּן וְעַד־יְרוּשָׁלָםִ ׃ וַיָּבֹא דָוִד 3
decem rex cepit & ,Ieruſalaim ſuam domum in
אֶל־בֵּיתוֹ יְרוּשָׁלַםִ וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֵת עֶשֶׂר
cuſtodiendam ad dimiſerat quas pellices ‡ mulieres
נָשִׁים ׀ פִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמֹר
, eas pauit & ,cuſtodiæ domo ‡ eas dedit * & , domum
הַבַּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם
diem ad vſque vinctæ * fuerunt & .eſt ingreſſus non eas ad &
וַאֲלֵיהֶם לֹא־בָא וַתִּהְיֶינָה צְרֻרוֹת עַד־יוֹם
ad rex Dixitque .vitæ viduitate ‡ ſuæ mortis
מֻתָן אַלְמְנוּת חַיּוּת ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־ 4
tribus ‡ Iehudah virum * mihi Conuoca † ı Hamaſa
עֲמָשָׂא הַזְעֶק־לִי אֶת־אִישׁ־יְהוּדָה שְׁלֹשֶׁת
accerſendum ad Hamaſa abiit Et .ſta hic tu & , diebus
יָמִים וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד ׃ וַיֵּלֶךְ עֲמָשָׂא לְהַזְעִיק 5
quod ſtatuto tempore à ‡ eſt moratus & . Iehudah
אֶת־יְהוּדָה וַיּוֹחֶר מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר
Nunc : Abiſai ad Dauid Dixitque .ei conſtituerat
יְעָדוֹ ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי עַתָּה 6
.Abſalom quàm ,Bichri filius Sebah nobis faciet peius
יֵרַע לָנוּ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי מִן־אַבְשָׁלוֹם
, eum poſt perſequere & ,tui domini ſeruos cape ‡ Tu
אַתָּה קַח אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ וּרְדֹף אַחֲרָיו
.noſtris oculis ſe liberet † & ,munitas ciuitates ſibi inueniat forte ne
פֶּן־מָצָא לוֹ עָרִים בְּצֻרוֹת וְהִצִּיל עֵינֵנוּ ׃

† caſu erat
‡ impius,
‖ Vnuſquiſque
† reuertatur
‡ tabernacula
עָלָה h
‡ viri
* regi
בּוֹא i
לָקַח k
‡ concubinas
אֱנַשׁ l
* poſuit ‡ in
הָיָה m
* cuſtodiæ ‡ in
מוּת n
חָיָה o
† Congrega
* viros ‡ in
conuocandum
יָלַךְ a
אָחַר b
* ויוחר
p
† vltra tempus
יָעַד c
רוּעַ d
‡ tolle
לָקַח e
† effugiat ex
עִיר f
נָצַל g
* חסר

Digitized by Google

, Cerethi & ,Ioab viri eum poſt ſunt egreſſi Et
7 וַיֵּצְאוּ אַחֲרָיו אַנְשֵׁי יוֹאָב וְהַכְּרֵתִי
Ieruſalaim de ſunt egreſſi & ſfortes omnes & ,Pelethi &
וְהַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּבֹּרִים ׃ וַיֵּצְאוּ מִירוּשָׁלִָם h גבר
.Bichri filium Sebah poſt perſequendum ad
לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃
;Ghibhon in * qui ,magno lapide cum † Ipſi † exiſtentibus apud lapidem magnum
8 הֵם עִם־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן * erat
ſago ‡ accinctus ; Ioab Et eorum facies ad ‡ venit Hamaſa & ‡ ante eos. * erat ‡ tunica
וַעֲמָשָׂא בָּא לִפְנֵיהֶם וְיוֹאָב חָגוּר ׀ מִדּוֹ i בוא מד
ſuper coniuncti gladii cingulum ipſum ‖ ſuper & , ſui veſtimenti ‖ eam ‡ gladius.
לְבֻשׁוֹ וְעָלָו חֲגוֹר חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־
. ‡ cecidit & ,eſt egreſſus ipſe & ,ſua vagina in eius lumbis l נפל
מָתְנָיו בְּתַעְרָהּ וְהוּא יָצָא וַתִּפֹּל׃
?mi frater in pax ‡ Num ; Hamaſa ad Ioab Dixitque ‡ ſaluus es
9 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַעֲמָשָׂא הֲשָׁלוֹם אַתָּה אָחִי
.Hamaſa barbam in Ioab dextera manus tenuit Et
וַתֹּחֶז יַד־יְמִין יוֹאָב בִּזְקַן עֲמָשָׂא m אחז
ſe obſeruauit non Hamaſa Et .ei oſculum dandum ad † † vt oſcularetur eum.
10 לִנְשָׁק־לוֹ׃ וַעֲמָשָׂא לֹא־נִשְׁמַר
in illo in eum percuſſit Et ;Ioab manu in ‡ qui ,gladio in ‖ ‖ à ‡ erat
בַּחֶרֶב אֲשֶׁר בְּיַד־יוֹאָב וַיַּכֵּהוּ בָהּ אֶל־ n נכה
non & , terram in eius inteſtina effudit & ,coſta quinta
הַחֹמֶשׁ וַיִּשְׁפֹּךְ מֵעָיו אַרְצָה וְלֹא־ o מעה
eius frater Abiſai & ,Ioab Et .eſt mortuus & ,ei iterauit
שָׁנָה לוֹ וַיָּמֹת וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו p מות
ſtetit vir Et .Bichri filium Sebah poſt eſt ſecutus perſecuti ſunt
11 רָדַף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ וְאִישׁ עָמַד
,Ioab in * voluit qui Quis ‖ : dixit & ,Ioab pueris è eum ſuper ‡ ‡ iuxta Hamaſa. ‖ Qualis eſt * eſſe pro
עָלָיו מִנַּעֲרֵי יוֹאָב וַיֹּאמֶר מִי אֲשֶׁר חָפֵץ בְּיוֹאָב
Hamaſa Et ; ſ Ioab poſt Dauidi † qui quis ‡ & ‡ qualis † voluit eſſe ‡ erat
12 וּמִי אֲשֶׁר־לְדָוִד אַחֲרֵי יוֹאָב׃ וַעֲמָשָׂא
,vir vidit Et calle via medio in ſanguine in ‡ inuolutus q גלל
מִתְגֹּלֵל בַּדָּם בְּתוֹךְ הַמְסִלָּה וַיַּרְא הָאִישׁ amouit
de Hamaſa fecit circumire & ,populus omnis ſubſiſteret quòd r ראה
כִּי־עָמַד כָּל־הָעָם וַיַּסֵּב אֶת־עֲמָשָׂא מִן־ s סבב
cùm ,veſtimentum eum ſuper proiecit & ,agrum in alta via
הַמְסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד כַּאֲשֶׁר
Quando .ſubſiſteret & ,eum ſuper venientem omnem ‡ vidit ‡ quòd omnis qui veniebat ad
13 רָאָה כָּל־הַבָּא עָלָיו וְעָמָד׃ כַּאֲשֶׁר

amo-

Digitized by Google

Ioab poſt vir omnis tranſiuit ,eſta via de fuit amotus
סלל t הֻגָּה מִן־הַמְסִלָּה עָבַר כָּל־אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב
tranſiuit Et .Bichri filium Sebah poſt perſequendum ad
לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ וַיַּעֲבֹר 14
‡ per ,Manachah.Beth & ,Abel in Iſrael tribus omnes in ‡
בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה וּבֵית מַעֲכָה
† loca etiam venerunt & ,ſunt congregati & ;Berim † omnia &
בוא u וְכָל־הַבֵּרִים וַיִּקָּלֲהוּ וַיָּבֹאוּ אַף־
ויקהלו eum ſuper anguſtiarunt & ,venerunt Et .eum poſt
ק ſubſederunt אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹאוּ וַיָּצֻרוּ עָלָיו 15
‡ iuxta צור x ad ‡ aggerem effuderunt & ,machachah Beth Abelah in
בְּאָבֵלָה בֵּית הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־
‡ Aſterunt † viri ciuitatis qui ,populus omnis Et :antemurali in † ſtetit ‡ & ,ciuitatem
* erat ‡ concutiebant murum, vt eum ruere facerent. הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
,murum faciendum cadere ad corrumpentes ‡ ,Ioab cum *
חיל y אֶת־יוֹאָב מַשְׁחִיתִם לְהַפִּיל הַחוֹמָה׃ 16
נפל z , Audite :ciuitate de ſapiens mulier clamauit Et
וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר שִׁמְעוּ
,huc vſque Appropinqua :Ioab ad obſecro dicite :,audite
שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה
:mulier dixit Et .eam ad acceſſit Et .te ad loquar &
וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ׃ וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה 17
† es ‡ Sum, verba Audi :ei dixit Et .Ego ‡ :dixit & ;Ioab † tu Num
הַאַתָּה יוֹאָב וַיֹּאמֶר אָנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי
† Audio. :dicendo Dixitque .ego Audiens † :dixit Et ,tuæ ancillæ
אמה אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר שֹׁמֵעַ אָנֹכִי׃ וַתֹּאמֶר לֵאמֹר 18
‡ olim, Interrogando : dicendo ,principio in ‡ loquebantur Loquendo
דַּבֵּר יְדַבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר שָׁאוֹל
perfecta ſunt. pacificorum ‡ Ego .perfecerunt ſic & ,Abel in interrogent
תמם b יְשַׁאֲלוּ בְּאָבֵל וְכֵן הֵתַמּוּ׃ אָנֹכִי שְׁלֻמֵי
‡ Abela ſum inter pacificas & fideles ,ciuitatem interficere quærens † tu .Iſrael fidelium 19
† quæris • metropolim ‖ diſſipas אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְבַקֵּשׁ לְהָמִית עִיר
‖ Domini hæreditatem deglutíes ‖ Quare .Iſrael in matrem • &
מות c וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃
,mihi abſit Abſit :dixit & ,Ioab reſpondit Et
ענה d וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמַר חָלִילָה חָלִילָה לִּי 20
‡ vt ſubuertam & diſperdam. ,verbum † ita Non .corrumpam ſi & ‡ deglutiam ſi ‡
† ſic habet res, ſed אִם־אֲבַלַּע וְאִם־אַשְׁחִית׃ לֹא־כֵן הַדָּבָר 21
,eius nomen Bichri filius Sebah Ephraim monte de vir quia
כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי שְׁמוֹ

Digitized by Google

illum Tradite : Dauid in regem in ‡ ſuam manum leuauit
נשא ידו במלך בדוד תנו־אתו

‡ contra
נתן c

ad mulier Dixitque .ciuitate deſuper abibo ‖ & , ſolum
לבדו ואלכה מעל העיר ותאמר האשה אל־

‖ recedam à
ילך f
† proiicitur

.murum per te ad proiectum † eius caput Ecce : Ioab
יואב הנה ראשו משלך אליך בעד החומה׃

, ſua ſapientia in populum omnem ad mulier venit Et
22 ותבוא האשה אל־כל־העם בחכמתה

proiecerunt & , Bichri filii Sebah caput abſciderunt &
ויכרתו את־ראש שבע בן־בכרי וישלכו

deſuper ‡ ſunt diſperſi & ,buccina in clanxit Et .Ioab ad
אל־יואב ויתקע בשפר ויפצו מעל־

‡ ab
* vnuſquiſque
† tabernacula
פוץ g

Ieruſalaim eſt reuerſus Ioab Et .ſua tentoria † ad vir * vrbe
העיר איש לאהליו ויואב שב ירושלם

exercitum omnem ad ‡ Ioab Et .regem ad
23 אל־המלך׃ ויואב אל כל־הצבא

‡ erat ſuper

ſuper & , Cerethi ſuper Iehoiadah filius Benaiah Et .Iſrael
ישראל ובניה בן־יהוידע על־הכרי ועל־

הכרתי

: tributum ſuper Adoram Et .Pelethi
24 הפלתי׃ ואדרם על־המס

פלא h

.commemorans * Achilud filius Iehoſaphath &
ויהושפט בן־אחילוד המזכיר׃

מסס i
* à commentariis.

.ſacerdotes Ebiathar & ,Sadoc & ; ſcriba Seia Et
25 ושיא ספר וצדוק ואביתר כהנים׃

שוא

.Dauidi ſacerdos erat Iarites Hira etiam Et
26 וגם עירא היארי היה כהן לדוד׃

princeps ipſi

CAP. XXI. כא

anno , annis tribus Dauid diebus in fames fuit Et
1 ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה

היה k

.Domini facies ‡ Dauid requiſiuit & ;annum poſt
אחרי שנה ויבקש דוד את־פני יהוה

שנה l
‡ faciem

domum ad ‖ & ,Saul ad † : Dominus dixit &
ויאמר יהוה אל־שאול ואל־בית

פנה m
† Propter
‖ propter familiam ſanguinariam, eo

.Ghibhonitas interfecit quòd ſuper , ſanguinum
הדמים על אשר־המית את־הגבענים׃

: eos ad dixit & ,Ghibhonitas ad rex vocauit Et
ויקרא המלך לגבענים ויאמר אליהם

מות n

2 reſiduo de enim ,ipſi Iſrael filiis de non Ghibhonitæ Et
והגבענים לא מבני ישראל המה כי אם־מיתר

erant, ſed de reſiduis

, Emo-

quæſiuit & .eis iurauerunt Iſrael filii & , Emorræorum
הָאֱמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיְבַקֵּשׁ

‡ quando zelatus eſt pro
.Iehudah & ,Iſrael filiis ipſum zelando in ‡ ,eos percutere Saul
שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקַנֹּאתוֹ לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃
o נכה
, vobis faciam Quid :Ghibhonitas ad Dauid Dixitque
p קנא
3 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעֹנִים מָה אֶעֱשֶׂה לָכֶם

† peccatum, ‡ vt benedicatis
; Domini hæreditati benedicite & ‡ , † expiabo quo in &
וּבַמָּה אֲכַפֵּר וּבָרְכוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה׃

‖ eſt * quæſtio ſuper argento & auro
aurum & argentum * nobis ‖ Non ;Ghibhonitæ ei Dixeruntque
4 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעֹנִים אֵין־לִי כֶּסֶף וְזָהָב
לנו
virum † nobis ‡ non & ;eius domo ‡ cum & , Saul cum
עִם־שָׁאוּל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאֵין־לָנוּ אִישׁ

p ‡ familia ‡ eſt † voluntas quæquam interficiendi * Quicquid dixeritis. † de nobis, quòd
,dicentes vos Quid * : dixit Et . Iſrael in interficere
לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מָה־אַתֶּם אֹמְרִים
Viri : regem ad Dixeruntque .vobis faciam
5 אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ
diſperderemur ,nos in † cogitauit qui & , nos conſumpſit qui
a כלה
אֲשֶׁר כִּלָּנוּ וַאֲשֶׁר דִּמָּה־לָנוּ נִשְׁמַדְנוּ

ne ſtaremus
nobis Dentur : Iſrael termino omni in ſtando a
יתן p
6 מֵהִתְיַצֵּב בְּכָל־גְּבֻל יִשְׂרָאֵל׃ יֻנְּתַן־לָנוּ
b נתן
Domino eos ſtrangulabimus ‡ & ,eius filiis è viri ſeptem
שִׁבְעָה אֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְהוֹקַעֲנוּם לַיהוָה
‡ affigemus
c יקע
Ego :rex Dixitque .Domini electi Saul Ghibhah in
בְּגִבְעַת שָׁאוּל בְּחִיר יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי
filio Mephiboſeth ſuper rex pepercit Et .dabo
7 אֶתֵּן׃ וַיַּחְמֹל הַמֶּלֶךְ עַל־מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־

‡ propter ‡ fuit
† quod Domini iuſiurandum ſuper ‡ , Saul filii , Ionathan
יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל עַל־שְׁבֻעַת יְהוָה אֲשֶׁר
.Saul filium Ionathan inter & ,Dauid inter ,eos inter
בֵּינֹתָם בֵּין דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל׃

d לקח
, Aiah filiæ Riſpah filios duos rex tulit Et
8 וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בְּנֵי רִצְפָּה בַת־אַיָּה
e שנה
; Mephiboſeth & ,Armoni ,Saul ipſi peperit quos
f בנה
אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־מְפִבֹשֶׁת
peperit quos ,Saul filiæ Michal filios quinque &
וְאֶת־חֲמֵשֶׁת בְּנֵי מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה
manu in eos dedit Et .Mecholatitæ Barzillai filio Hadriel ipſi
9 לְעַדְרִיאֵל בֶּן־בַּרְזִלַּי הַמְּחֹלָתִי׃ וַיִּתְּנֵם בְּיַד

† ſuſpenderunt ‡ coram Dño.
; Domini facies an ‡ monte in eos ſtrangulauerunt † & , Ghibhonitarum
הַגִּבְעֹנִים וַיֹּקִיעֻם בָּהָר לִפְנֵי יְהוָה

Digitized by Google

diebus in fuerunt occiſi ipſi & pariter hi ſeptem ceciderunt † & — † mortui ſunt

וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתַיִם יָחַד וְהֵם הֻמְתוּ בִּימֵי — יוּמְתוּ

hordeorum ‖ meſſis principio in * primis in meſſis — והמה

קְצִיר בָּרִאשֹׁנִים תְּחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃ — ק

cum extendit & , ſaccum Aiah filia Riſpah tulit Et — נָפַל g

10 וַתִּקַּח רִצְפָּה בַת־אַיָּה אֶת־הַשַּׂק וַתַּטֵּהוּ — מוּת h

aqua ſtillaret donec , meſſis principio à petram ad † ſibi — * diebus ‖ hordeaceæ.

לָהּ אֶל־הַצּוּר מִתְּחִלַּת קָצִיר עַד נִתַּךְ־מַיִם — בתחלת

cælorum volucrem dedit † non & : cælis è eos ſuper — ק

עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמָיִם וְלֹא־נָתְנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם — יוֹם i

nocte agri beſtiam & † , die eos ſuper requieſcere — חָלַל k

לָנוּחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה לָיְלָה׃

Riſpah fecerat quod David eſt nunciatum Et — ‡ ſuper נָטָה l

11 וַיֻּגַּד לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רִצְפָּה

tulit & , David abiit Et . Saul pellex Aiah filia — ‡ permiſit aves † nec

בַת־אַיָּה פִּלֶגֶשׁ שָׁאוּל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח — נָגַד m

12 eius filii Iehonathan oſſa & , Saul oſſa — עָשָׂה n

אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ — concubina

ea fuerant furati qui , Ghilhad Iabes dominis à — יָלַךְ o

מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ אֹתָם — * maioribus in qua

ibi eos ſuſpenderant quæ , ſan-Beth platea de

מֵרְחֹב בֵּית־שַׁן אֲשֶׁר תְּלוּם שָׁם׃

Saul Peliſtim percutiendi ‖ die in , Peliſtim — ‡ qua percuſſerunt — תלאום

הַפְּלִשְׁתִּים בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל — p

, Saul oſſa inde fecit aſcendere Et , Ghilboah in

13 בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל — תָּלָה p

collegerunt & , eius filii Iehonathan oſſa & — נָכָה q

וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיַּאַסְפוּ אֶת־ — עָלָה r

oſſa ſepelierunt Et . affixorum oſſa

14 עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־ — יָקַע s

Selah in Biniamin terra in eius filii Ionathan & , Saul

שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלַע

præceperat quæ omnia fecerunt Et . eius patris Chis ſepulchro in — עָשָׂה t

בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה — propitiatus eſt

. hæc poſt terræ Deus fuit exorabilis & ; rex

הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֵר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן׃

: Iſrael cum Peliſtinis bellum adhuc fuit Et

15 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל — הָיָה a

cum pugnauerunt & , eo cum eius ſerui & , David deſcendit &

וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־ — יָרַד b

a Pe-

defecit
עוף c
‡ de filiis gigantis.
וישבי ק
* ferri ‡ erat
‡ ſeclorum
* enſe
* cogitauit
נכה d
מות e
יצא f
ne extinguas
היה g
‡ erat de filiis ‡ gigantis.
‡ texentium
נכה h
‡ erat
חנה i
‡ magnæ
מדון ק
מדד k
‖ erat ‡ de
שמעא ק
‡ conſternanti ‡ mouent iunt per manum * per manum
נפל l

qui ,benob—Isbi Et .Dauid eſt *fatigatus* & ,Peliſtinis
פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד׃ וְיִשְׁבּוֹ בְּנֹב אֲשֶׁר 16
‖ trecentorum ‡ eius haſtæ * pondus & .Harapha ‡ *natis in* ‡
בִּילִידֵי הָרָפָה וּמִשְׁקַל קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
dixit ‡ * ; nouo * accinctus ‡ ipſe & , æris ponderis
מִשְׁקַל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר
Abiſai ei eſt auxiliatus Et .Dauid percutere
לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד׃ וַיַּעֲזָר־לוֹ אֲבִישַׁי 17
.eum interfecit & ,Peliſtæum percuſſit & ,Seruiah filius
בֶּן־צְרוּיָה וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ
egredieris Non dicendo ei Dauid viri iurauerunt Tunc
אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי־דָוִד לוֹ לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא
lucernam *extingues* nec ,prœlium in nobiſcum vltra
עוֹד אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־נֵר
adhuc fuit & , *ſic* poſt fuit Et . Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהִי־עוֹד 18
percuſſit Tunc .Peliſtim cum Ghob in bellum
הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה
.Harapha ‡ *natis in* ‡ qui ,Saph Chuſathites Sobechai
סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי אֶת־סַף אֲשֶׁר בִּילִדֵי הָרָפָה׃
:Peliſtim cum Ghob in bellum adhuc fuit Et
וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים 19
halachmites-Beth Oregim ‡ Iahare filius Elchanan percuſſit &
וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יַעְרֵי אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי
liciatorium tanquam ‡ eius haſtæ lignum & ; Ghittæum Gholiath
אֵת גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר
fuit & ; Ghath in bellum adhuc fuit Et .texentium
אֹרְגִים׃ וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי 20
eius pedum digiti & ,eius manuum digiti & .menſuræ * vir
אִישׁ מָדוֹן וְאֶצְבְּעֹת יָדָיו וְאֶצְבְּעוֹת רַגְלָיו
ipſe ‖ etiam & ; numero quatuor & viginti ,ſex & ,ſex
שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מִסְפָּר וְגַם הוּא
.Iſrael affecit probris Et ;Harapha ‡ natus
יֻלַּד לְהָרָפָה׃ וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל 21
.Dauid fratris Simhah filius ,Ionathan eum percuſſit &
וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעֵי אֲחִי דָוִד׃
; Ghath in Harapha ipſi ; ſunt nati ii Quatuor
אֶת־אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְהָרָפָה בְּגַת 22
.eius ſeruorum *manu in* * & ,Dauid *manu in* *ceciderunt* ‡ &
וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִד וּבְיַד עֲבָדָיו׃

Digitized by Google

CAP. XXII. כב

cantici verba Domino Dauid eſt locutus Et

1 וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי[m] הַשִּׁירָה — [m] שִׁיר

omnium *vola* § de eum Dominus liberauit ‡ , die in , huius — ‡ qua § manu

הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל[n] יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף[o] כָּל־ — [n] נָצַל

.Saul *vola* * de &, ſuorum inimicorum — [o] כַּף

אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל׃ — * manu tua

, mea *munitio* † & , mea petra Dominus : dixit Et

2 וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי

. mihi meus liberator &

וּמְפַלְטִי־לִי׃

cornu &, meum ſcutum : eo in ſperabo , mea *petra* Deus — † fortitudo

3 אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן

meus ſaluator : meum refugium &, meus eleuator , meæ ſalutis

יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוּסִי מֹשִׁעִי[p]

. me feciſti ſaluum rapina à

מֵחָמָס[p] תֹּשִׁעֵנִי׃ — [p] יָשַׁע

meis inimicis ab & , Dominum inuocabo Laudabilem

4 מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי

, ero ſaluus

אִוָּשֵׁעַ׃

torrentes ; mortis contritiones me circundederunt Quia

5 כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת נַחֲלֵי

. me terruerunt *belial* — impii

בְלִיַּעַל יְבַעֲתֻנִי׃

me præuenerunt : me circundederunt inferi *Funes* — Dolores

6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבֻּנִי[a] קִדְּמֻנִי — [a] סָבַב

. mortis laquei

מֹקְשֵׁי[b] מָוֶת׃ — [b] יָקַשׁ

meum Deum ad & , Dominum *inuocabo* mihi *Anguſtia* In — tribulatione mea inuocaui

7 בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי

meus clamor & , meam vocem ſuo *palatio* ‡ de exaudiuit Et , *clamabo* † — † clamaui. ‡ templo

אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי[c] — [c] שׁוּעַ

. eius aures in — ויתגעש ק

בְּאָזְנָיו׃

fundamenta ; terra contremuit & , eſt commota Et

8 וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ[d] מוֹסְדוֹת — [d] יָסַד

. ei eſt iratus quoniam , ſunt commota & : *contremuerunt calorum* * — * cæli commota ſunt.

הַשָּׁמַיִם יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃

aſcen-

Digitized by Google

: deuorabit eius ore de ignis & ,eius *naſo* ‡ in fumus Aſcendit
עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל 9
.eo ab ſunt ſucceníi carbones
גחלים בערו ממנו׃

ſub caligo & : deſcendit & ,cælos inclinauit Et
ויט [e] שמים וירד וערפל תחת 10
.eius pedibus
רגליו׃

ſuper eſt viſus & : volauit & ,Cherub ſuper equitauit Et
וירכב על־כרוב [f] ויעף [g] וירא על־ 11
.venti Pennas
כנפי־רוח׃

colligantiam ,*operſoria ſuos circuitus obſcuritatem* poſuit Et
[h] וישת חשך סביבתיו סכות [i] חשרת־ 12
.*ætherum* ‡ nubes aquarum
מים [k] עבי שחקים׃

ignis carbones ſunt ſucceníi eius *regione* ‡ fulgore Præ
מנגה נגדו בערו גחלי־אש׃ 13

dedit Altiſſimus & , Dominus cælis de Tonauit
ירעם מן־שמים יהוה ועליון [l] יתן 14
.ſuam vocem
קולו׃

. eos contriuit & ,fulgur ; eos diſperſit & . ſagittas miſit Et
וישלח [m] חצים [n] ויפיצם ברק [o] ויהמם׃ 15

fundamenta ſunt reuelata ,maris *aluei* ‡ apparuerunt Et
ויראו אפיקי ים [p] יגלו מסדות 16
.eius *naſi* ‡ ſpiritus inſpiratione ab Domini *increpatione* in ‡ ,orbis
[q] תבל בגערת יהוה מנשמת רוח אפו׃

aquis de me *eduxit* ‖ ,me aſſumpſit ,*altitudine* * de Miſit
ישלח ממרום [r] יקחני [s] ימשני ממים 17
.multis
רבים׃

quia ,me *odientibus* ‡ ab ,forti meo inimico ab me Liberauit
[t] יצילני מאיבי [u] עז משנאי כי 18
.me *præ erant robuſti* ‡
אמצו ממני׃

Dominus fuit Et .*mei exitij* ‡ die in me Præuenerunt
יקדמני ביום אידי ויהי יהוה 19
.mihi *fulcrum* *
משען לי׃

‡ in
[e] נטה
[f] עוף
[g] ראה
tenebras in circuitu ſuo tabernacula,
[h] שית
[i] סכך
‡ cælorum.
[k] עבה
‡ in conſpectu
[l] עלה
[m] חצץ
[n] פוץ
ויהם
[o] הים
[p] גלה
‡ effuſiones
‡ propter increpationem
‡ iræ
‡ a ſummo
‖ traxit
[q] תבל
[r] לקח
[s] משה
‡ odio habentibus
[t] נצל
[v] עזז
‡ robuſtiores erant
‡ afflictionis meæ.
* baculus

Digitized by Google

quoniam ,me liberauit ; me latitudinem ad eduxit Et [x]

20 ויצא למרחב אתי יחלצני כי — יצא [x]

.me in complacuit

חפץ בי ׃

,meam iuſtitiam ſecundum Dominus mihi Retribuit

21 יגמלני יהוה כצדקתי

.mihi reddidit mearum manuum munditiam ſecundum [y]

כבר ידי [z] ישיב לי ׃ — ברר [y]

.meo Deo à egi impiè non & ,Domini vias cuſtodiui Quia — שוב [z]

22 כי שמרתי דרכי יהוה ולא רשעתי מאלהי ׃

eius ſtatuta & ,meo conſpectu in eius iudicia omnia Quia

23 כי כל־משפטו לנגדי וחקתיו [a] — חקק [a]

.eo ab recedam non

לא־אסור ממנה ׃

.mea iniquitate ab me cuſtodiui & ,ei perfectus fui Et

24 ואהיה תמים לו ואשתמרה [b] מעוני ׃ — עוה [b]

meam iuſtitiam ſecundum mihi Dominus reſtituit Et

25 וישב יהוה לי כצדקתי

.eius oculorum conſpectu in meam munditiam ſecundum

כברי לנגד עיניו ׃

.eris perfectus perfecto forti cum eris pius pio Cum — viro

26 עם־חסיד תתחסד עם־גבור תמים תתמם ׃

.te facies peruerſum peruerſo cum & ; eris mundus mundo Cum — peruerſus eris

27 עם־נבר [a] תתבר ועם־עקש תתפל ׃ — ברר [a]

ſuper † tuos oculos & :facies ſaluum afflictum ‖ populum Et — ‖ pauperem † pones

28 ואת־עם עני תושיע [b] ועיניך על־ — ישע [b]

. ‡ humiliabis ,excelſos — ‡ eos

רמים [c] תשפיל ׃ — רום [c]

illuſtrabit * Dominus & :Domine mea lucerna ‡ tu Quia — ‡ es * illuminabit tenebras meas.

29 כי־אתה נירי יהוה ויהוה יגיה [d]

.meam obſcuritatem — נגה [d]

חשכי ׃

.murum tranſiliam meo Deo in agmen percurram ‖ te in Quia — ‖ conteram exercitum;

30 כי בכה ארוץ גדוד באלהי אדלג־שור ׃ — † eſt ‡ ſublimis ſum

; conflatum ‡ Domini eloquium :eius via † perfecta Dei

31 האל תמים [e] דרכו אמרת יהוה צרופה — תמם [e] ‡ eſt

.ſe in ſperantibus omnibus ipſe ‡ ſcutum

מגן [f] הוא לכל [g] החסים בו ׃ — גנן [f] חסה [g]

petra ‖ quis & ? Dominum præter Deus * quis Quia

32 כי מי־אל מבלעדי יהוה ומי צור — * eſt ‖ fortis

præ-

Digitized by Google

noſtrum Deum præter

מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃

† in exercitu, | meam [illegible]am perfectam ſoluit & , virtutis † mea fortitudo Deus

דרכי | הָאֵל מָעוּזִּי חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים דַּרְכּוֹ׃ 33

ק | mea excelſa ſuper & , ceruarum tanquam meos pedes Adæquans ‡

‡ Ponens

נָתַר h | מְשַׁוֶּה רַגְלָיו כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי 34

.me ſtatuet

בָּמָה i | יַעֲמִדֵנִי׃

רגלי

ק | arcus eſt contritus & :bellum ad meas manus Docens

מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־ 35

חָתַת k | .meis brachiis æreus

נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃

† in | tua manſuetudine ‡& :tuæ ſalutis ſcutum mihi dediſti Et

נָתַן l | וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנֹתְךָ 36

‡ multiplicaſti | .me multiplicabis ‡

רָבָה n | תַּרְבֵּנִי׃

‡ Dilataſti
* declinauerunt tali mei. Perſecutus ſum | .mea vertebra natarunt *non & ;me ſubter meum paſſum Dilatabis ‡

תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתֵּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ 37

† diſperdidi
‡ ſum reuerſus | redibo ‡ non & ,eos diſperdam † & ,meos inimicos Perſequar

donec conſumpſi | אֶרְדְּפָה אֹיְבַי וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב 38

.eos conſumere uſque

כָּלָה n | עַד־כַּלּוֹתָם׃

‡ perfodi | ceciderunt & .ſurgent non & ,eos transfixi ‡ & ,eos conſumpſi Et

נָפַל o | וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם וְלֹא יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ 39

meis pedibus ſub

תַּחַת רַגְלָי׃

incuruabis ‡ :prœlium ad virtute* me accinxiſti Et

* Fortitudine
‡ incuruaſti | וַתַּזְרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ 40

אָזַר p | .me ſubtus meos † inſurgentes

† in me | קָמַי תַּחְתֵּנִי׃

. me habentes odio :ceruicem mihi dediſti meos inimicos Et

נָתַן q | וְאֹיְבַי תַּתָּה לִּי עֹרֶף מְשַׂנְאַי 41

non & , Aſpexerunt | .eos exſcidi &

שָׁעָה r | יִשְׁעוּ וְאֵין וָאַצְמִיתֵם׃ 42

‡ fuit
* exaudiuit eos. | .eis reſpondit *non & , Dominum ad ; ſaluator ‡

עָנָה s | מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃

platearum lutum ſicut ; terræ puluerem ſicut eos contudi Et

וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אֶרֶץ כְּטִיט־חוּצוֹת 43

* comminui
‡ diſtendi | .eos diſtendam ‡ eos comminuam*

דָּקַק t | אֲדִקֵּם אֶרְקָעֵם׃

Digitized by Google

caput in me *Cuſtodies* ,*mei populi contentionibus* † à me eruiſti Et
44 וַתְּפַלְּטֵנִי [v] מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ
.mihi *ſeruient* ‡ noui non ‡, populus gentium
גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי׃
.mihi audient auris *audire* ‖ Ad ,mihi *mentientur alienigenæ* * Filii
45 [x] בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לִשְׁמוֹעַ אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי׃
.ſuis clauſuris à † *ſe cingent &* ,*defluent alienigenæ* † Filii
46 בְּנֵי נֵכָר [y] יִבֹּלוּ וְיַחְגְּרוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם׃
exaltetur & ‡ mea *petra* benedictus & ,Dominus Viuit
47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי [a] וְיָרֻם
.meæ ſalutis *petra* Deus
אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי׃
.me ſubtus populos *ſubmittens* * & ,mihi vindictas dans Deus
48 הָאֵל הַנֹּתֵן נְקָמֹת לִי [b] וּמוֹרִיד עַמִּים תַּחְתֵּנִי׃
meis inſurgentibus ab ,meis inimicis ab me educens Et
49 [c] וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי [d] וּמִקָּמַי
.me liberabis *rapinarum* viro à ,me eleuabis
תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסִים [e] תַּצִּילֵנִי׃
tuo nomini & ,gentibus in Domine tibi confitebor Propterea
50 עַל־כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ
. pſallam
אֲזַמֵּר׃
miſericordiam faciens & ,ſui regis *ſalutum* *Turris*
51 מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה־חֶסֶד
.ſeculum in vſque eius ſemini & ,Dauid ſuo *vncto* ‡
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

CAP. XXIII. כג

filius Dauid Dixit .nouiſſima Dauid verba ‡ hæc Et
1 וְאֵלֶּה דִּבְרֵי דָוִד הָאַחֲרֹנִים נְאֻם דָּוִד בֶּן־
Dei *vnctus* ‡ ,excelſus conſtitutus ‡ vir dixit & ; Iſai
יִשַׁי וּנְאֻם הַגֶּבֶר הֻקַם [f] עָל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי
Domini Spiritus .Iſrael *pſalmis iucundus* * & , Iahacob
2 יַעֲקֹב וּנְעִים זְמִרוֹת יִשְׂרָאֵל׃ רוּחַ יְהוָה
.meam linguam ſuper † eius ſermo & ,me *in* ‖ eſt locutus
דִּבֶּר־בִּי [g] וּמִלָּתוֹ עַל־לְשׁוֹנִי׃
: Iſrael *petra* ‡ eſt locutus mihi ; Iſrael Deus Dixit
3 אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לִי דִבֶּר צוּר יִשְׂרָאֵל
.Dei *timoris* ‖ dominator * iuſtus ,*homine in dominans* ‡
מוֹשֵׁל בָּאָדָם צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאַת אֱלֹהִים׃

† contra dictionibus populorum. Cuſtodiſti
[v] רוב
‡ quē ‡ *ſeruiuit*
* alienimentiti ſunt
‖ auditum
† alieni defluxerunt, & contremuerunt
[x] בנה
[y] נבל
fortitudo
[a] רום
fortitudo
* delicias
[b] ירד
in me
[c] יצא
[d] קום
inique
[e] נצל
Magnificans ſalutes
מגדול
P
‡ Chriſto
‡ ſunt
‡ qui eſt
‡ Chriſtus
[f] קום
* *dulcis carminibus*
‖ per † fuit
[g] מלל
‡ fortis
‡ dominator in hominibus
* ſit
‖ cum timore

denſitates non † manè :Sol orietur matutina lux ſicut Et
וּכְאוֹר בֹּקֶר יִזְרַח־שָׁמֶשׁ בֹּקֶר לֹא עָבוֹת 4
ſic non Quia .terra de germen ‡ pluuia à ſplendore à
מִנֹּגַהּ מִמָּטָר דֶּשֶׁא מֵאָרֶץ׃ כִּי־לֹא־כֵן 5
: mihi poſuit ſeculi † pactum quia , Deo cum mea domus
בֵּיתִי עִם־אֵל כִּי בְרִית עוֹלָם שָׂם לִי
, mea ſalus cuncta quoniam .cuſtoditum & , omnibus in diſpoſitum
עֲרֻכָה בַכֹּל וּשְׁמֻרָה כִּי־כָל־יִשְׁעִי 6
belial † Et .faciet germinare non quia ; voluntas omnis &
וְכָל־חֵפֶץ כִּי־לֹא יַצְמִיחַ׃ וּבְלִיַּעַל
.capient manu in non quia ; ipſi vniuerſi motus ſpina ‡ tanquam
כְּקוֹץ מֻנָד [h] כֻּלָּהַם כִּי־לֹא בְיָד יִקָּחוּ׃
ligno & ,ferro replebitur ,eas in tetigerit ‡ vir Et
וְאִישׁ [k] יִגַּע בָּהֶם יִמָּלֵא בַרְזֶל וְעֵץ 7
.manſione * in comburentur comburendo igne in & : lanceæ
[l] חֲנִית וּבָאֵשׁ שָׂרוֹף יִשָּׂרְפוּ [m] בַּשָּׁבֶת׃
Sedens : Dauid ipſi ‡ qui fortium nomina † Iſta
אֵלֶּה שְׁמוֹת הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִד יֹשֵׁב 8
Hadino ipſe , tertiarius * caput ſapiens ſede ‡ in
בַּשֶּׁבֶת תַּחְכְּמֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁי הוּא עֲדִינוֹ
.vna vice in occiſos ‖ octingentos ſuper ‖ , Heſnita
הָעֶצְנִי עַל־שְׁמֹנֶה מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָד׃
tres inter ,Achochi filii Dodo filius Elhazar eum poſt Et
וְאַחֲרוֹ אֶלְעָזָר בֶּן־דֹּדִי בֶּן־אֲחֹחִי בִּשְׁלֹשָׁה 9
, Peliſtæos in eos probris afficiendo in ‡ , Dauid cum fortes
גִבֹּרִים עִם־דָּוִד בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים
viri aſcenderunt * & , prœlium in illic erant collecti ‡
נֶאֶסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה [o] וַיַּעֲלוּ אִישׁ
,Peliſtim in percuſſit & ,ſurrexit Ipſe .Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃ הוּא קָם [p] וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים 10
eius manus adhæreret & ,eius manus defatigaretur quo uſque ‖
עַד כִּי־יָגְעָה יָדוֹ וַתִּדְבַּק יָדוֹ
die in magnam ſalutem Dominus fecit Et .gladium ad
אֶל־הַחֶרֶב [q] וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה בַּיּוֹם
.ſpoliandum ad tantum eum poſt reuertebantur †populus & illa
הַהוּא וְהָעָם יָשֻׁבוּ אַחֲרָיו אַךְ לְפַשֵּׁט׃
ſunt collecti ‡ & .Hararites Aghe filius Sammah eum poſt Et
וְאַחֲרָיו שַׁמָּא בֶן־אָגֵא הָרָרִי וַיֵּאָסְפוּ 11
plena campi pars ‡ ibi erat & : villa in Peliſtim
פְלִשְׁתִּים לַחַיָּה וַתְּהִי־שָׁם חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה

, len-

† abſq. nubibus
‡ herba ‖
† æternum
‡ riè
† impii
‡ ſpinæ mouentur
[h] נוּד
[i] לָקַח
‡ qui
[k] נָגַע
* habitaculo.
[l] חָנָה
[m] יָשַׁב
† ſunt ‡ erant
‡ cathedra
* magnorum,
‖ qui occidit
† viros
[n] מֵאָה
ק דודו
ק הגברים
‡ quando probris affecerunt
‡ qui congregati * eò
[o] עָלָה
[p] נָכָה
‖ donec deficeret
[q] עָשָׂה
† reuerſus eſt
‡ congregati
ק ואחריו
‡ poſſeſſio
[r] הָיָה

ſtetit Et .Peliſtim facibus à fugerat populus & ,lentium
עֲדָשִׁים וְהָעָם נָס מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים ׃ וַיִּתְיַצֵּב
12 , Peliſtim percuſſit & ,eam liberauit & partis medio in
בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילֶהָ וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים
.magnam ſalutem Dominus fecitque
וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה ׃
venerunt & principibus triginta ex tres deſcenderunt Et
13 וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשִׁים מֵהַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ וַיָּבֹאוּ
turma & Hadullam ſpeluncam ad Dauid ad meſſem ad
אֶל־קָצִיר אֶל־דָּוִד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וְחַיַּת
Dauid Et .Rephaim valle in caſtrametans Peliſtim
14 פְּלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים ׃ וְדָוִד
.lechem-Beth tunc , Peliſtim ſtatio & ,præſidio in tunc
אָז בַּמְּצוּדָה וּמַצַּב פְּלִשְׁתִּים אָז בֵּית לָחֶם ׃
aquis me potabit Quis : ait & ,Dauid deſiderauit Et
15 וַיִּתְאַוֶּה דָוִד וַיֹּאמַר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם
irruperunt Et .porta in quæ lechem Beth ciſterna de
16 מִבֹּאר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר ׃ וַיִּבְקְעוּ
hauſerunt & ,Peliſtim caſtrametationem in fortes tres
שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ
,portauerunt & ,porta in quæ ,lechem-Beth ciſterna de aquas
מַיִם מִבֹּאר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר וַיִּשְׂאוּ
libauit & ,eas bibere voluit non & :Dauid ad attulerunt &
וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִד וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם וַיַּסֵּךְ
Domine mihi Abſit : dixit Et .Domino eas
17 אֹתָם לַיהוָה ׃ וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי יְהוָה
abeuntium virorum ſanguinem Num ,hoc me faciendo a
מֵעֲשֹׂתִי זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים
tres fecerunt hæc .eas bibere noluit & ſuis animabus in
בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת
Seruiah filius Ioab frater Abiſai Et .fortes
18 הַגִּבֹּרִים ׃ וַאֲבִישַׁי אֲחִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה
ſuam lanceam ſuſcitauit ipſe & , trium caput ipſe
הוּא רֹאשׁ הַשְּׁלֹשִׁי וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ
.tres inter nomen ei Et occiſos trecentos ſuper
עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלוֹ־שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה ׃
principem in ei erat & glorioſus nonne tribus Præ
19 מִן־הַשְּׁלֹשָׁה הֲכִי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר
filius Benaiahu Et .peruenit non tres ad vſque &
20 וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא ׃ וּבְנָיָהוּ בֶן־
Ieho-

facie
a נוס
poſſeſsionis.
b נצל
c ישע
principibus.
d ירד
שלשת
P
in meſſe
caſtra
caſtrametans erant
gigantum.
erat
præſides
erant in.
e חית
f יצב
Vtinam quiſpiam propinaret mihi aquã
g שקה
eſt caſtra
erat
g נשא
h בוא
i שתה
vt faciam
bibam
qui abierunt contra animas ſuas?
k עשה
erat princeps
השלשת
P
contra
quos occidit.
erat
l חנה
m מאה
glorioſior erat?
princeps ſed
n שור

† fortis, magnus — ſ Cabſeel de operibus *multus* , *virtutis* † viri filius Iehoiadah

חיל — יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ חַי רַב־פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל

P — .deſcendit ipſe & ,Moab leones vel fortes duos percuſſit ipſe

נכה — הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד

.niuis die in ciſternæ medio in leonem percuſſit &

שנה — וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה בְּתוֹךְ הַבֹּאר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃

הארי — , aſpectus virum ,Aegyptium virum percuſſit ipſe Et

P — וְהוּא הִכָּה אֶת־אִישׁ מִצְרִי אֲשֶׁר מַרְאֶה 21

איש — ,virga in eum ad deſcendit & ,lancea ‡ Aegyptii manu in &

P — וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֶט

‡ erat — eum interfecit & ,Aegyptii manu de lanceam rapuit &

ירד — וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ

:Iehoiadah filius Benaiahu fecit Hæc .ſua lancea in

‡ erat. * Ipſis — בַּחֲנִיתוֹ׃ אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע 22

triginta *Præ** .fortes tres inter nomen ‡ ei &

וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ מִן־הַשְּׁלֹשִׁים 23

‖ glorioſior, ſed — Dauid eum poſuit & .peruenit non tres ad &, , *glorioſus* ‖

שׂום — נִכְבָּד וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂמֵהוּ דָוִד

Ioab frater Haſahel .ſuum auditum ad

אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ׃ עֲשָׂהאֵל אֲחִי־יוֹאָב 24

‡ de — .Iechem-Beth ‡ Dodo filius Elchanan ;triginta inter

בַּשְּׁלֹשִׁים אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ בֵּית לָחֶם׃

.Charodites Elica ,Charodites Sammah

שַׁמָּה הַחֲרֹדִי אֱלִיקָא הַחֲרֹדִי׃ 25

.Tecohites Hiches filius Hira ,Paltites Cheles

חֶלֶץ הַפַּלְטִי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי׃ 26

.Chuſathites Mebunnai ;Hannethothites Abihezer

אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי מְבֻנַּי הַחֻשָׁתִי׃ 27

.Netophathites Maharai , Achochites Salmon

צַלְמוֹן הָאֲחֹחִי מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי׃ 28

Ribai filius Itthai ,Netophathites Bahanah filius Cheleb

חֵלֶב בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי אִתַּי בֶּן־רִיבַי 29

;Pirathonites Benaiahu .Biniamin aliorum Ghibhah de

מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃ בְּנָיָהוּ פִּרְעָתֹנִי 30

torrente — ; Harbathites ,Halbon-Abi .Ghahas *torrentibus* de Hiddai

הִדַּי מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ׃ אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי 31

,Sahalbonites Eliachba .Barchumites Hazmaueth

עַזְמָוֶת הַבַּרְחֻמִי׃ אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי 32

Achiam ,Hararites Sammah .Iehonathan Iaſen filii

בְּנֵי יָשֵׁן יְהוֹנָתָן׃ שַׁמָּה הַהֲרָרִי אֲחִיאָם 33

filius

Digitized by Google

Achasbai filius Eliphelet .Ararites Sarar filius
34 בֶּן־שָׁרָר הָאֲרָרִי׃ אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אֲחַסְבַּי
.Ghilonites Achitophel filius ,Eliham ;Mahachathi filius
בֶּן־הַמַּעֲכָתִי אֱלִיעָם בֶּן־אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃
.Arbites Paharai ; Charmelites Chesrai
35 חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי פַּעֲרַי הָאַרְבִּי׃ — חצרי ק
.Gadites Bani ,Sobah de Nathan filius Igbal
36 יִגְאָל בֶּן־נָתָן מִצֹּבָה בָּנִי הַגָּדִי׃
vasa ferens Beerothites Naharai ; Hammonites Selec — armiger
37 צֶלֶק הָעַמֹּנִי נַחְרַי הַבְּאֵרֹתִי נֹשְׂאֵי כְּלֵי — יתיר י
.Ithrites Ghareb ,Ithrites Hira .Seruiah filii Ioab
38 יוֹאָב בֶּן־צְרֻיָה׃ עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃
.septem & triginta Omnes .Chittæus Vriiah
39 אוּרִיָּה הַחִתִּי כֹּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃

CAP. XXIIII. כד

conchitauit & ;Israel in ‡ irasci Domini *nasus* addidit Et — furor ‡ contra
1 וַיֹּסֶף[a] אַף־יְהוָה לַחֲרוֹת[b] בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת[c] — יסף [a]
& ,Israel numera ,Vade dicendo eis in Dauid — חרה [b]
אֶת־דָּוִד בָּהֶם לֵאמֹר לֵךְ מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־ — סות [c]
principem Ioab ad rex Dixitque .Iehudah
2 יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב שַׂר־[d] — שר [d]
Israel tribus omnes in † nunc *Circui* ‖ :secum * qui ,*virtutis* ‡ — ‡ exercitus, * erat ‖ Discurre
חַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוּט־נָא בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל — † per ‡ numerate
,populum *recensete* ‡ & ;sebah–Beer ad vsque & ,Dan à
מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם
Ioab Dixitque .populi numerum sciam & ‡ — ‡ vt
3 וְיָדַעְתִּי אֵת מִסְפַּר הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב
populum ad tuus Deus Dominus addat Et :regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם
mei domini oculi & ,vicibus centum *eos* † sicut & ,*eos* † sicut — † sunt
כָּהֵם וְכָהֵם מֵאָה פְעָמִים וְעֵינֵי אֲדֹנִי־
vult quid vt ,rex meus dominus *& : videntes* ‡ regis — ‡ videant; sed
הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת[e] וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה חָפֵץ — ראה [e]
, Ioab *ad* ‡ regis verbum præualuit Et :hoc *verbo* in — ‡ super exercitus.
4 בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב
principes & ,Ioab est egressus Et . *virtutis* * principes super & — ויצא [f]
וְעַל שָׂרֵי הֶחָיִל וַיֵּצֵא[f] יוֹאָב וְשָׂרֵי — ‖ exercitus à facie
populum *visitandum* ad † ,regis *facies ad virtutis* ‖ — † vt numeraret
הֶחָיִל לִפְנֵי[g] הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־ — פנה [g]
.Israel

Digitized by Google

ſunt caſtrametati & ,Iarden tranſierunt Et .Iſrael
חנה h | ישראל׃ ויעברו את־הירדן [h]ויחנו 5
‡ad dexteram ‡eſt | Ghad torrentis medio in ‡ quæ ,vrbis dextera ‡ Haroher in.
ימן i | בערוער [i]ימין העיר אשר בתוך הנחל הגד
terram in & ,Ghilhad in venerunt Et .Iahazer ad &
בוא k | ואל־יעזר׃ [k]ויבאו הגלעדה ואל־ארץ 6
בוא l | ad circa & ,Iahan Dan in venerunt & ;Chodſi Tachtim.
‡ad | תחתים חדשי [l]ויבאו דנה יען וסביב אל־
vrbes omnes & ;Tyri munitionem ‡ venerunt Et .Sidon
צידון׃ ויבאו מבצר־צר וכל־ערי 7
Iehudah meridiem ad ſunt egreſſi & ; Chenahanæi & ,Chiuæi
יצא m | החוי והכנעני [m]ויצאו אל־נגב יהודה
‡in | venerunt & ,terram omnem in circuierunt Et .Sebah-Beer ‡.
שוט n | באר שבע׃ [n]וישטו בכל־הארץ ויבאו 8
‡in | Ieruſalaim ‡ dierum viginti & ,menſium nouem fine in
קצה | [o]מקצה תשעה חדשים ועשרים יום ירושלם׃
‡numerationis | ad populi cenſus ‡ numerum Ioab Deditque
נתן p | [p]ויתן יואב את־מספר מפקד־העם אל־ 9
‡regi Virorum | viri millia octingenta Iſrael fuit Et .regem ‡
היה q | המלך [q]ותהי ישראל שמנה מאות אלף איש־
fortium euaginantium | quingenta Iehudah viri & ,gladium educentis ‡ ...
מאה a | חיל שלף חרב ואיש יהודה חמש [a]מאות
נכה | poſtquam ,eum David cor percuſſit Et .virorum millia
אלף איש׃ [b]ויך לב־דוד אתו אחרי כן 10
.Peccaui Dominum ad David Dixitque .populum numerauit
‡in eo | ספר את־העם ויאמר דוד אל־יהוה חטאתי
quæſo tranſire fac Domine nunc Et .feci quod ‡ valde
עשה c | מאד אשר [c]עשיתי ועתה יהוה העבר־נא
iniquitatem | ſurrexit Et .valde egi ſtulte quia ,tui ſerui pæne ſtatem
עוה d | את־[d]עון עבדך כי נסכלתי מאד׃ [e]ויקם 11
קום e | prophetam Ghad ad fuit Domini verbum & ;mane in David
דוד בבקר ודבר־יהוה היה אל־גד הנביא
loquere | ;David ad loqueris & ,Vade :dicendo ,David Videntem
חזה דוד לאמר׃ הלוך ודברת אל־דוד 12
Offero tibi | elige ;te ſuper imponens ego Tria ;Dominus dixit Sic
כה אמר יהוה שלש אנכי נוטל עליך בחר־
;David ad Ghad venit Et .tibi faciam & ,his ex vnum tibi
nunciauit | לך אחת־מהם ואעשה־לך׃ ויבא־גד אל־דוד 13
‡Num vis vt veniant | anni ;ſeptem tibi veniet An ‡ .ei dixitque .ei indicauit &
נגד | [f]ויגד־לו ויאמר לו התבוא לך שבע שנים

te fugere menſibus tribus an & ‡ : tua terra in famis
רָעָב בְּאַרְצֶךָ וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נֻסְךָ[g]
eſt an & , te, perſequens * ipſe & , suorum anguſtiatorum facies ad
לִפְנֵי־צָרֶיךָ וְהוּא רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת
vide & , cognoſce Nunc ‖ tua terra in peſtem ‡ diebus tribus
שְׁלֹשֶׁת יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצְךָ עַתָּה דַּע וּרְאֵה
ad David Dixitque : verbum me mittenti , reſpondeam quod
14 מָה־אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל
Domini manum in obſecro Incidamus , valde mihi Anguſtia ‡ : Ghad
גָּד צַר־לִי מְאֹד נִפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה
ne hominis manu in & , eius miſerationes multæ quia
כִּי־[h]רַבִּים רַחֲמָו וּבְיַד־אָדָם אַל־
mane à Iſrael in peſtem Dominus dedit Et , Incidam
15 אֶפֹּלָה׃ [i]וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר
Dan a populo de git mortuum & conſtitutionis ‡ tempus ad uſq. &
וְעַד־עֵת [k]מוֹעֵד [l]וַיָּמָת מִן־הָעָם מִדָּן
millia Et , virorum millia ſeptuaginta , Sebah-Beer ad uſque &
16 וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח
; eam corrumpendum , ad ‡ Ieruſalaim ‡ angelus ſuam manum
יָדוֹ הַמַּלְאָךְ יְרוּשָׁלִַם לְשַׁחֲתָהּ
angelo Dixitque malo ſuper Dominum pœnituit &
וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ
tuam manum remitte ‡ : nunc Multum ‡ populo in corrumpenti ‖
הַמַּשְׁחִית בָּעָם רַב עַתָּה [m]הֶרֶף יָדֶךָ
Iebuſæi Araunah area cum ‡ erat Domini angelus Et
וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה עִם־גֹּרֶן הָאֲוַרְנָה הַיְבֻסִי׃
ipſum videndo in ‡ Dominum ad David Dixitque
17 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה [n]בִּרְאֹתוֹ׀ אֶת־
, peccaui ego Ecce : dixit & , populo in * , cædentem angelum
הַמַּלְאָךְ׀ [a]הַמַּכֶּה בָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי
, obſecro Sit ‡ fecerunt quid pecus iſti Et ‡ egi inique ego &
וְאָנֹכִי הֶעֱוֵיתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה [b]עָשׂוּ תְּהִי נָא
, mei patris domum in * & me in * tua manus
יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי׃
, Aſcende : ei dixit & , illa die in David ad Ghad venit Et
18 וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ עֲלֵה
, Iebuſæi Araunah area in altare Domino erige
הָקֵם לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אֲרַנְיָה הַיְבֻסִי׃
quemadmodum , Ghad verbum iuxta David aſcendit Et
19 [c]וַיַּעַל דָּוִד כִּדְבַר־גָּד [illegible]

præ

‡ aut
נֻסְךָ [g]
‡ coram hoſtibus tuis.
* hoſtis perſequatur te, aut quod ſit
‖ peſtis
† quale
‡ Anguſtiis afficior
hominum
רבב [h]
נתן [i]
‡ conſtitutum
& mortui ſunt
יעד [k]
מות [l]
‡ ad
* vt diſperderet
‖ diſperdenti populum; Sufficit
† quieſcere fac
רפה [m]
‡ iuxta, aream
הארונה
ק
‡ cum vidiſſet
ראה [n]
* populum,
נכה [a]
‡ iſti iuuenes qui oues ſunt
‡ Veniat
עשה [b]
* contra
ארונה
ק
עלה [c]

Digitized by Google

vidit & , Araunah reſpexit Et .Dominus præceperat
20 צוה יהוה׃ וישקף ארונה וירא את־
eſt egreſſus &: ſe ſuper tranſeuntes eius ſeruos & , regem
המלך ואת־עבדיו עברים עליו ויצא
.terram ſuper ſuis vultus regi ſe incuruauit & ,Araunah
ארונה וישתחו[d] למלך אפיו ארצה׃
rex meus dominus venit Cur : Araunah Dixitque
21 ויאמר ארונה מדוע בא אדני־המלך
tecum a emendum Ad :Dauid Dixitque ſ. ſuum ſeruum ad
אל־עבדו ויאמר דוד לקנות[e] מעמך את־
plaga reſtringatur & ,Domino altare ædificandum ad , aream
הגרן לבנות מזבח ליהוה ותעצר המגפה[f]
, Accipiat :Dauid ad Araunah Dixitque .populo deſuper ſ
22 מעל העם׃ ויאמר ארונה אל־דוד יקח[g]
.ſuis oculis in bonum ſ rex meus dominus faciat aſcendere &
ויעל אדני המלך הטוב בעינו
bouis vaſa & ,trabes & ,aſcenſionem in boues Vide
ראה הבקר לעלה והמרגים וכלי הבקר
rex Araunah dedit Omnia ligna in
23 לעצים׃ הכל נתן ארונה המלך
Dominus : regem ad Araunah Dixitque regi
למלך ויאמר ארונה אל־המלך יהוה
: Araunah ad rex Dixitque ſe velit tuus Deus
24 אלהיך ירצך[h]׃ ויאמר המלך אל־ארונה
non & ,pretio in te à emam emendo ſed , Nequaquam
לא כי־קנו[i] אקנה מאותך במחיר ולא
emit Et gratis aſcenſiones ſ meo Deo Domino faciam aſcendere
אעלה ליהוה אלהי עלות[k] חנם ויקן
ſechelim ſ argento in boues & , aream Dauid
דוד את־הגרן ואת־הבקר בכסף שקלים
Dauid ibi ædificauit Et quinquaginta
25 חמשים׃ ויבן[l] שם דוד
fuit exorabilis ſ & ,pacifica & aſcenſiones fecit aſcendere & Domino altare
מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויעתר
.Iſrael deſuper ſ: plaga eſt reſtricta & terræ Dominus
יהוה לארץ ותעצר[m] המגפה מעל ישראל׃

Finis ſecundi libri Samuelis.

תם ספר שמואל ב

ad

ſuper faciem ſuam

[d] שחה

Vt emam à te

[e] קנה

vt ædificem

[f] נגף

ſ à

[g] לקח

offerre ſ quod eſt boues pro holocauſto. & plauſtra, & inſtrumenta boum pro lignis.

ſ complaceat tibi.

[h] רצה

[i] קנה

offeram ſ Domino ſ holocauſta

[k] עלה

Boues ſ ſiclis

ſ obtulit holocauſta,

[l] בנה

ſ propitiatus eſt ſ ab

[m] נגף

Digitized by Google

מלכים א

LIBER I. MELACHIM,

ID EST, REGVM, QVI APVD NOS DICITVR TERTIVS REGVM.

CAPVT I. א

Et

, ſenuerat Dauid rex
1 והמלך דוד זקן
eum operiebant & ,dies in venerat
בא [a] בימים [b] ויכסהו
.ei erat calor non & , veſtibus in
בבגדים ולא יחם לו׃
: eius ſerui ei Dixèruntque
2 ויאמרו לו עבדיו
: ſiet & ,virginem puellam regi meo domino Quærant
יבקשו לאדני המלך נערה בתולה ועמדה
,tuo ſinu in cubet ‡ & ; propiciens ei ſit & ‡ regis facies ad
לפני המלך ותהי [c] לו סכנת ושכבה בחיקך
pulchram puellam quæſierunt Et ‡ .regi meo domino calor ſiat * &
3 ויחם [d] לאדני המלך׃ ויבקשו נערה יפה
, Sunamiten Abiſagh Inuenerunt & ,Iſrael termino omni in
בכל גבול ישראל וימצאו את־אבישג השונמית
pulchra † puella Et .regem ad eam adduxerunt &
ויבאו [e] אתה למלך׃ והנערה יפה
rex & : ei miniſtrabat & proficiens regi erat & , admodum †
4 עד־מאד ותהי למלך סכנת ותשרתהו והמלך
,eleuabatur Chagitch filius Adoniah Et .eam cognouit non
לא ידעה׃ ואדניה בן־חגית מתנשא
, equites & , currum ſibi fecit Et .regnabo Ego : dicendo
5 לאמר אני אמלך׃ ויעש [f] לו רכב ופרשים
&

a יום
b כסה
‡ coram rege, & eum foueat: ‡ dormiat * calefaciat dominum meum regem.
c היה
d חמם
† eras
e בוא
‡ valde, & regem fouebat,
currus,
f עשה

Digitized by Google

ante ſe.
רָץ [g]

non Et ſuas facies ad currentes viros quinquaginta &
וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ וְלֹא־ 6

ſic Cur : dicendo ,ſuis diebus à ipſius pater contriſtauit dolore
עֲצָבוֹ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּכָה

decorus erat

pepererat ipſum & ,valde forma bonus ille etiam & , feciſti
עָשִׂיתָ וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד וְאֹתוֹ יָלְדָה

& Mahachah

Ioab cum eius verba fuerunt Et .Abſalom poſt &
אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם׃ וַיִּהְיוּ דְבָרָיו עִם יוֹאָב 7

ſequentes

poſt adiuuabant & :ſacerdote Ebiathar cum & ,Seruiah filio
בֶּן־צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי

,Iehoiadah filius Benaiahu & ,ſacerdos Sadoc Et .Adoniiah
אֲדֹנִיָּה׃ וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע 8

† erant

† qui fortes & ,Rehi & ,Simhi & ,propheta Nathan &
וְנָתָן הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי וְרֵעִי וְהַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר

Adoniiahu immolauit Et ,Adoniiahu cum erant non ,Dauidi
לְדָוִד לֹא הָיוּ עִם־אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ 9

oues & boues , & pinguia iuxta lapidem
* fluctifrago
† erat
‡ fullonis:

† qui Zocheleth * lapide cum , pingue & , bouem , & pecus
צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־

ſuos fratres omnes inuitauit & ; Roghel ‡ fontem apud
אֵצֶל עֵין רֹגֵל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו

.regis ſeruos Iehudah viros omnes & ,regis filios
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃

,fortes & ,Benaiahu & ,prophetam Nathan Et
וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבּוֹרִים 10

Nathan Dixitque .inuitauit non ſuum fratrem Selomoh &
וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא קָרָא׃ וַיֹּאמֶר נָתָן 11

audis
בְּנָה [h]

audiſti Nonne dicendo ,Selomoh matrem Sebah-Bath ad
אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ

regnet.

Dauid noſter dominus & ,Chagith filius Adoniiahu regnauit quod
כִּי מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית וַאדֹנֵינוּ דָוִד

veni.

,conſilium obſecro tibi conſulam ,vade nunc Et . ſ neſciuit
לֹא יָדָע׃ וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ נָא עֵצָה 12

.Selomoh tui filii animam & , tuam animam * erue &
וּמַלְּטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ וְאֶת־נֶפֶשׁ בְּנֵךְ שְׁלֹמֹה׃

: eum ad dices & , Dauid regem ad ingredere & ,Vade
לְכִי וּבֹאִי אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְאָמַרְתְּ אֵלָיו 13

:dicendo , tuæ ancillæ iuraſti rex mi domine tu Nonne
הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲמָתְךָ לֵאמֹר

ſedebit ipſe & , me poſt erit regnaturus tuus filius Selomoh Quia
כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב

יֵשֵׁב [i]

Digitized by Google

te adhuc Ecce ; Adoniiahu regnauit cur & meum ſolium ſuper
14 על־כסאי ומדוע מלך אדניהו׃ הנה עודך
te poſt veniam ego & ,rege cum ibi loquente
מדברת שם עם־המלך ואני אבוא אחריך
Sebah Bath eſt ingreſſa Et .tuos ſermones complebo &
15 ומלאתי את־דבריך׃ [k] ותבא בת־שבע
Abiſagh & , valde ſenuerat rex & ; *conclaue* in regem ad
אל־המלך החדרה והמלך זקן מאד ואבישג
.Bath *flexit ceruicem* Et .regi miniſtrabat Sunamitiſ
16 השונמית משרתת את־המלך׃ [l] ותקד בת־
? tibi ‡ Quid ‡rex Dixitque .regi ſe incuruauit & ,Sebah
שבע [m] ותשתחו למלך ויאמר המלך מה־לך׃
tuo Deo Domino in iuraſti tu ,mi Domine ei Dixitque
17 ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך
ipſe & ,me poſt regnabit tuus filius Selomoh quia ,tuæ ancillæ
לאמתך כי־שלמה בנך ימלך אחרי והוא
:regnauit Adoniiah ecce nunc Et .meum ſolium ſuper ſedebit
18 ישב על־כסאי׃ ועתה הנה אדניה מלך
,*bouem* immolauit Et .neſciſti rex mi domine nunc &
19 ועתה אדני המלך לא ידעת׃ ויזבח שור
,regis filios omnes .inuitauit & ,multitudine in *pecus* & ,*pingue* &
ומריא־וצאן [n] לרב ויקרא לכל־בני המלך
Selomoh & .exercitus principem Ioab & ,ſacerdotem Ebiathar &
ולאביתר הכהן וליואב שר הצבא ולשלמה
.rex mi domine ‡ tu Et .inuitauit non tuum ſeruum
20 עבדך לא קרא׃ ואתה אדני המלך
quis ,eis *indicandum ad* , ‡ te ſuper Iſrael omnis oculi
עיני כל־ישראל עליך [o] להגיד להם מי
,erit Et .ipſum poſt regis mei domini ſolium ſuper ſit ſeſſurus
21 [p] ישב על־כסא אדני־המלך אחריו׃ [q] והיה
,ego ero & ,ſuis patribus cum *regem meum dominum cubare iuxta*
כשכב אדני־המלך עם־אבתיו והייתי אני
loquente ea adhuc ecce Et .peccatores Selomoh meus filius &
22 ובני שלמה חטאים׃ והנה עודנה מדברת
nunciauerunt Et .venit propheta Nathan & ,rege cum
23 עם־המלך ונתן הנביא בא׃ ויגידו
faciem ad introiuit Et .propheta Nathan Ecce dicendo ,regi
למלך לאמר הנה נתן הנביא ויבא לפני
.terram ſuper *ſuas facies* ‡ ſuper regi ſe incuruauit & , *regis*
המלך וישתחו למלך על־אפיו ארצה׃

[k] בוא cubiculum,

inclinauit ſe
[l] קדד
‡ en
[m] שחה
per Dominum Deum tuum

boues,

pinguia, & pecudes.
[n] רבב

‡ noſti

‡ quòd
‡ ſunt, vt indices
[o] נגד
[p] ישב
cùm dormierit dominus meus rex
[q] היה

ante regem:

‡ faciem ſuam

Digitized by Google

† ne — ‡ ipſe — † bouem, & pinguia, & pecudes — comedunt & bibunt coram eo — שָׁתָה [c] — חָיָה [s] — ‡ qui ſum — ‖ Num — ſeruos tuos, — יָדַע [a] — עָנָה [b] — † ante regem, — † coram rege. — per Dominum Deum — בָּנָה [c] — ‖ equidem — inclinauit ſe ‖ in faciē ſuper — קָדַד [d] — שָׁחָה [e] — חָיָה [f]

, dixiſti † tu rex mi Domine : Nathan Dixitque
וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ 24
;meo ſolio ſuper ſedebit ipſe ‡ & ,me poſt regnabit Adoniiahu
אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃
pecus & , pingue & ,bouem immolauit & ,hodie deſcendit ‡ Quia
כִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן 25
principes & ,regis filios omnes inuitauitque ; multitudine in
לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְשָׂרֵי
bibentes & ,comedentes ipſi ecce & ,ſacerdotem Ebiathar & ,exercitus
הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים וְשֹׁתִים
.Adoniiahu rex Viuat ;dixeruntque ‡ eius facies ad
לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃
Benaiahu & ,ſacerdotem Sadoc & ,tuus ſeruus ego ‡ me Et
וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ וּלְצָדֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ 26
.inuitauit non tuum ſeruum Selomoh & ,Iehoiadah filium
בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃
,hoc verbum eſt factum rege meo domino à Si ‖
אִם מֵאֵת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה 27
ſolium ſuper eſſet ſeſſurus quis ,tuum ſeruum feciſti ſcire non &
וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא
,Dauid rex reſpondit Et ipſum poſt regis mei domini
אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד 28
facies ad † eſt ingreſſa Et ,ſebah Bath me ad Vocate ;dixit &
וַיֹּאמֶר קִרְאוּ־לִי לְבַת־שָׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי
,rex iurauit Et .regis facies ad † ſtetit & ,regis
הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ 29
omni de meam animam redemit qui ,Dominus Viuit : dixit &
וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־
Deo Domino in tibi iuraui quemadmodum Quia . anguſtia
צָרָה׃ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי 30
,me poſt regnabit tuus filius Selomoh quod ,dicendo , Iſrael
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי
faciam ſic quia ‖ ,me pro meum ſolium ſuper ſedebit ipſe &
וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה
,terram vultus in ‖ ſebah-Bath ceruicem flexit Et .hac die
הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אֶרֶץ 31
Dauid rex meus dominus Viuat ;dixit & ,regi ſe incuruauit &
וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד
Sadoc me ad Vocate :Dauid rex dixit Et .æternum in
לְעֹלָם׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ־לִי לְצָדוֹק 32

Digitized by Google

.Iehoiadah filium Benaiahu & ,prophetam Nathan & ,ſacerdotem

הַכֹּהֵן וּלְנָתָן הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע

. eis rex Dixitque .regis facies ad ſunt ingreſſi & — ante regem.

וַיָּבֹאוּ g לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָהֶם — בוא g

33 facietis equitare & ,veſtri domini ſeruos vobiſcum Tollite — facite

קְחוּ h עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם וְהִרְכַּבְתֶּם — לקח h

; mihi ‡ quæ mulam ſuper meum filium Selomoh — ‡ eſt

אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנִי עַל־הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר־לִי

eum vnget Et .Ghichon ſuper • eum facietis deſcendere & — • in

34 וְהוֹרַדְתֶּם i אֹתוֹ אֶל־גִּחוֹן׃ וּמָשַׁח אֹתוֹ — ירד i אל

ſuper regem in propheta Nathan & ,ſacerdos Sadoc ibi

שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ עַל־ — ק

rex Viuat :dicetis atque ,buccina in clangetis & :Iſrael

יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי הַמֶּלֶךְ

ſedebit & ,veniet & ,eum poſt aſcendetis Et .Selomoh

35 שְׁלֹמֹה׃ וַעֲלִיתֶם k אַחֲרָיו וּבָא וְיָשַׁב — עלה k

præc ‡ ipſi & :me pro regnabit ipſe & ,meum ſolium ſuper — ‡ præcipiam

עַל־כִּסְאִי וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי וְאֹתוֹ צִוִּיתִי l — צוה l

.Iehudah ſuper & .Iſrael ſuper ducem exiſtendum ad — vt ſit dux

לִהְיוֹת m נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה׃ — היה m

:dixit & ,regem ad Iehoiadah filius Benaiahu reſpondit Et

36 וַיַּעַן n בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר — ענה n

.regis mei domini Deus Dominus dicat Sic .Amen

אָמֵן כֵּן יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃

ita ,rege meo domino cum Dominus fuit Quemadmodum

37 כַּאֲשֶׁר הָיָה יְהוָה עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן

ſolio præ ,eius ſolium magnificet & ,Selomoh cum ſit — ‡ plusquam ſolium.

יְהִי o עִם־שְׁלֹמֹה וִיגַדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא — היה ק

,ſacerdos Sadoc deſcendit Et .Dauid regis mei domini

38 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן

,Cerethi & ,Iehoiadah filius Benaiahu & ,propheta Nathan &

וְנָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי

mulam ſuper Selomoh fecerunt equitare & ,Pelethi &

וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֶת־שְׁלֹמֹה עַל־פִּרְדַּת

Tulitque .Ghichon ſuper eum fecerunt ire & ,Dauid regis — ad

39 הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּלִכוּ אֹתוֹ עַל־גִּיחוֹן׃ וַיִּקַּח — הלך o

vnxit & ,tentorio ‡ de olei cornu ſacerdos Sadoc — ‡ tabernaculo.

צָדוֹק הַכֹּהֵן אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח

omnis dixeruntque ,buccina in clanxerunt & : Selomoh

אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָּל־

Digitized by Google

omnis aſcenderunt Et .Selomoh rex Viuat : populus
הָעָם יְחִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעֲלוּ כָל־ 40

canebat tibiis, & lætabatur
lætantes & fiſtulis in fiſtulantes populus & ,eum poſt populus
הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים וּשְׂמֵחִים

‡ à
.eorum voce in ‡ terra ſcindebatur & ,magna lætitia
שִׂמְחָה גְדוֹלָה וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם׃

† erant
,ſecum † qui inuitati omnes & ,Adoniiahu audiuit Et
וַיִּשְׁמַע אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ 41

ſonitum
vocem Ioab audiuit & : comedere finierant ipſi &
[a] כָּלָה
וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכֹל וַיִּשְׁמַע יוֹאָב אֶת־קוֹל

tumultuantis ciuitatis vox Cur :dixit & ,buccinæ
הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל־הַקִּרְיָה הוֹמָה׃

Ebiathar filius Ionathan ecce & ,loquente eo Adhuc
עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה יוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר 42

vir quia ,Ingredere ; Adoniiahu Dixitque .venit ſacerdotis
[b] בּוֹא
הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא[b] כִּי אִישׁ

fortis es.
,Ionathan Reſpondit que .nunciabis bonum & , tu virtutis
[c] עָנָה
חַיִל אַתָּה וְטוֹב תְּבַשֵּׂר׃ וַיַּעַן[c] יוֹנָתָן 43

Dauid rex noſter dominus profecto : Adoniiahu ad dixit &
וַיֹּאמֶר לַאֲדֹנִיָּהוּ אֲבָל אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ־דָּוִד

rex ſecum miſit Et .Selomoh fecit regnare
הִמְלִיךְ אֶת־שְׁלֹמֹה׃ וַיִּשְׁלַח אִתּוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־ 44

filium Benaiahu & ,prophetam Nathan & ,ſacerdotem Sadoc
צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶּן־

ſuper eum fecerunt equitare & ;Pelethi & , Cerethi , Iehoiadah
[d] רָכַב
יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ[d] אֹתוֹ עַל

regiam.
ſacerdos Sadoc eum vnxerunt Et .regis mulam
פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ צָדוֹק הַכֹּהֵן 45

inde aſcenderunt & ;Ghichon in regem in propheta Nathan &
[e] עָלָה
וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ בְּגִחוֹן וַיַּעֲלוּ[e] מִשָּׁם

* Hic eſt ſonitus quem
quam vox Hæc* .ciuitas tumultuauit & ,lætantes
[f] הים
שְׂמֵחִים וַתֵּהֹם[f] הַקִּרְיָה הוּא הַקּוֹל אֲשֶׁר

ſolium ſuper Selomoh ſedit etiam Et .audiſtis
שְׁמַעְתֶּם׃ וְגַם יָשַׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא 46

benedicendum ad regis ſerui venerunt etiam Et .regni
הַמְּלוּכָה׃ וְגַם־בָּאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לְבָרֵךְ 47

Deus Benefaciat : dicendo , Dauid regi noſtro domino
אלהים
אֶת־אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר יֵיטֵב אֱלֹהֶיךָ

ק
‡ magis quam
magnificet & ,tuo nomini præ ‡ Selomoh nomini
אֶת־שֵׁם שְׁלֹמֹה מִשְּׁמֶךָ וִיגַדֵּל אֶת־

.lectum ſuper rex ſe incuruauit & ;*ſuo ſolio præ* eius ſolium (magis quàm ſolium tuum,)

כסאו מכסאך [g] וישתחו המלך על־המשכב׃ ([g] שחה)

Dominus Benedictus :rex dixit ſic etiam Et

48 וגם־ככה אמר המלך ברוך יהוה

ſuper ſedentem hodie dedit qui ,Iſrael Deus

אלהי ישראל אשר נתן היום ישב על־

, ſunt territi Et .*videntes* mei oculi & ,meum thronum (videntes)

49 כסאי ועיני ראות׃ ויחרדו ([h] ראה)

abierunt & ; Adoniiahu † qui inuitati omnes ſurrexere & († erant cum)

ויקמו [i] כל־הקראים אשר לאדניהו וילכו ([i] קום)

faciebus ‡ à timens Adoniiahu Et .ſuam viam in *vir* * (* vnuſquiſque ‡ facie)

50 איש לדרכו׃ ואדניהו ירא [k] מפני ([k] פנה)

..altaris cornua *in* . *apprehendit* * & ,abiit & ,ſurrexit & :Selomoh (* tenuit)

שלמה ויקם [l] וילך ויחזק בקרנות המזבח׃ ([l] ילך)

Adoniiahu Ecce :dicendo ,Selomoh eſt nunciatum :Et

51 ויגד [m] לשלמה לאמר הנה אדניהו ([m] נגד)

cornua *in* apprehendit ecce & ,Selomoh regem timens

ירא את־המלך שלמה והנה אחז בקרנות

,Selomoh rex *hodie ſicut* mihi Iuret :dicendo ; altaris (hac die)

המזבח לאמר ישבע לי כיום המלך שלמה

Dixitque .gladio in ſuum ſeruum interficiet ſi ‡ (‡ quòd non)

52 אם־ימית את־עבדו בחרב׃ ויאמר

eius *crine* ‡ de cadet non ,*virtutis filium in* ‡ fuerit Si :Selomoh (‡ filius virtuoſus, ‡ capillis)

שלמה אם יהיה לבן־חיל לא־ [n] יפל משערתו ([n] נפל)

.morietur & ,eo in fuerit inuentum malum ſi & ; terram ſuper

ארצה ואם־ [o] רעה תמצא־בו ומת׃ ([o] רוע)

deſuper ‖ eum fecerunt deſcendere & ,Selomoh rex miſit Et (‖ ab)

53 וישלח המלך שלמה וירדהו מעל

Dixitque .Selomoh regi ſe incuruauit & ,venit & : altari

המזבח ויבא וישתחו למלך שלמה ויאמר־

.tuam domum in Vade :Selomoh ei

לו שלמה לך לביתך׃

CAP. II. ב

præcepitque ,*moriendum ad* Dauid dies appropinquauerunt Et (vt moreretur.)

1 ויקרבו ימי־דוד למות [p] ויצו ([p] צוה)

via in vadens Ego :dicendo ,ſuo filio Selomoh (vado per viam)

2 את־שלמה בנו לאמר׃ אנכי הלך בדרך (‖ confortia † eſto vir. ‡ cuſtodi)

cuſtodies ‡ Et .*virum in eris* † & ,te *confortabis* ‖ & .terræ omnis

3 כל־הארץ וחזקת [a] והיית לאיש׃ ושמרת ([a] היה)

cu-

Digitized by Google

eius viis in *ambulandum ad* ‡ ,tui Dei Domini custodiam
אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו

, eius iudicia & ,eius præcepta & ,eius decreta *custodiendum ad* *
לִשְׁמֹר חֻקֹּתָיו [b] מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו

vt ,Moseh lege in ‖ ſcriptum ſicut ,eius teſtimonia &
וְעֵדְוֹתָיו [c] כַּכָּתוּב [d] בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן

quæ ‡ omnia & ,feceris quæ omnia *age prudenter*†
תַּשְׂכִּיל אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר

Dominus confirmet Vt ,illuc *reſpicies* ‡
תִּפְנֶה שָׁם׃ לְמַעַן [e] יָקִים יְהוָה אֶת־ 4

cuſtodierint Si :dicendo ,*mi ſuper* * eſt locutus quod ,ſuum verbum
דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ

,veritate in *meas facies ad ambulandum ad* ‖ ſuam viam tui filii
בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת

abſcindetur Non :dicendo ,ſua anima tota in & ,ſuo corde toto in
בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת

tu etiam Et .Iſrael ſolio *deſuper* ‡ vir tibi
לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם אַתָּה 5

quæ ,Seruiah filius Ioab mihi fecerit quæ noſti
יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר

Abner ,Iſrael exercituum principibus duobus fecerit
עָשָׂה לִשְׁנֵי־ [f] שָׂרֵי [g] צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר

poſuit & ,*eos occidit &* , Iether filio Hamaſa & , Ner filio
בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם [h]

belli ſanguines dedit & pace in belli ſanguines
דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן [i] דְּמֵי מִלְחָמָה

* quod ,ſuo calceamento in & ,ſuis lumbis in * qui ,ſuo *cingulo* in
בַּחֲגֹרָתוֹ אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ אֲשֶׁר

non & ,tuam ſapientiam iuxta Facieſque .ſuis pedibus in
בְּרַגְלָיו׃ וְעָשִׂיתָ [k] כְּחָכְמָתֶךָ וְלֹא־ 6

ſepulchrum *pace in* ‖ eius caniciem facies deſcendere
תוֹרֵד [l] שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלֹם שְׁאֹל׃

erunt & ,miſericordiam facies Ghilhaditæ Barzillai filiis Et
וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ [m] 7

me fugiendo in ‡ me ad acceſſerunt ſic quia ,tuæ menſæ *veſcentes* inter
בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי

tecum ecce Et .tui fratris Abſalom *facibus* * à
מִפְּנֵי [n] אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃ וְהִנֵּה עִמְּךָ 8

ipſe & ‡ ,Bacharim de Iemini filii Ghera filius Simhi †
שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא

ma-

‡ vt ambules
* vt cuſtodias
חקק [b]
‖ in
עוד [c]
ירה [d]
† ſecundes
‡ ad
‡ te verteris.
קום [e]
* mihi,
‖ & ambulaue-runt coram me
‡ de
•
שנה [f]
שור [g]
quos occidit,
שום [h]
baltheo
* erat
נתן [i]
עשה [k]
‖ pacificè ad
ירד [l]
היה [m]
commenſales
‡ dum fugerem
* facie
פנה [n]
tali ‡ qui

meire ‡ die in *roborata* † maledictione mihi maledixit — ‡ vehementi · qua pergebam
קִלְלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי [o] — הלך [o]
Iarden ad meum occurſum in deſcendit ipſe & ; Machanaim ad
מַחֲנָיִם וְהוּא־יָרַד לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן
te faciam mori Si ; dicendo *Domino in* ‡ ei iuraui & — ‡ per Dominum ‖ Non
וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ [p] — מות [p]
vir quia eum dimittas impunem ne nunc Et ; gladio in
9 בֶּחָרֶב׃ וְעַתָּה אַל־תְּנַקֵּהוּ כִּי אִישׁ
, ei, facias quæ noſti & , tu ſapiens — es,
חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ
, ſepulchrum ‡ ſanguine in † eius caniciem facies deſcendere & — † cum ‡ ad
וְהוֹרַדְתָּ [q] אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃ — ירד [q]
eſt ſepultus & ; ſuis patribus cum Dauid dormiuit Et
10 וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר
ſuper Dauid regnauit quibus dies Et ; Dauid ciuitate in
11 בְּעִיר דָּוִד׃ וְהַיָּמִים [r] אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־ — יום [r]
ſeptem regnauit Chebron In ; anni quadraginta ‡ Iſrael — ‡ ſuete
יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע
, annis tribus & triginta regnauit Ieruſalaim in & , annis
שָׁנִים [s] וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ — שנה [s]
ſui patris Dauid ſolium ſuper ſedit Selomoh Et
12 וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו
Adonijahu venit Et ; valde eius regnum eſt firmatum &
13 וַתִּכֹּן [t] מַלְכֻתוֹ מְאֹד׃ וַיָּבֹא [v] אֲדֹנִיָּהוּ — כון [t] בוא [v]
‡ dixit Et Selomoh matrem Bath-Sebah ad Chaghith filius — a Bath-Sebah
בֶּן־חַגִּית אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה וַתֹּאמֶר
Pax ‖ : Dixitque *tuum venire pax* † Num — † pacificus eſt ingreſſus tuus? ‖ Pacificus.
הֲשָׁלוֹם בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם׃
Loquere : dixit Et te ad mihi Verbum : ait Et
14 וַיֹּאמֶר דְּבָר לִי אֵלָיִךְ וַתֹּאמֶר דַּבֵּר׃
regnum erat mihi quod , noſti Tu : dixit Et — meum
15 וַתֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה
regnandum ad , ſuas facies Iſrael omnis poſuerunt me ſuper & — vt regnarem,
וְעָלַי שָׂמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ
Domino à quia : meo fratri fuit & , regnum eſt verſum &
וַתִּסֹּב [a] הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה — סבב [a]
poſtulans ego vnam petitionem nunc Et ; ei fuerat — poſtulo
16 הָיְתָה לּוֹ׃ וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת אָנֹכִי שֹׁאֵל
: eum ad dixit Et *meas facies* facias auertere ne : te à — faciem meam:
מֵאִתָּךְ אַל־תָּשִׁבִי [b] אֶת־פָּנָי וַתֹּאמֶר אֵלָיו — שוב [b]

Lo-

Digitized by Google

:regi Selomoh obſecro Dic :dixit Et .Loquere
דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אִמְרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ 17
ſecùm mecum(ſ). Abiſagh mihi det & ſ(tuas) facies faciet auertere non nam
כִּי לֹא־יָשִׁיב אֶת־פָּנָיִךְ וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג
, Bene :ſebah—Bath Dixitque .vxorem in Sunamiten
c בָּנָה הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה׃ וַתֹּאמֶר [c]בַּת־שֶׁבַע טוֹב 18
I pro ſebah-Bath venit Et .regem ad te ſuper ‖ loquar ego
d בּוֹא אָנֹכִי אֲדַבֵּר עָלֶיךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ [d]וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע 19
* vt loqueretur .Adoniiahu ſuper ‖ ei loquendum ad * ,Selomoh regem ad
I pro
אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ
ſedit & ,ei ſe incuruauit & ,eius occurſum in rex ſurrexit Et
e קוּם [e]וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לִקְרָאתָהּ [f]וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב
f שׁחה ſedit & :regis matri ſolium poſuit & ,ſuum ſolium ſuper
g שׂוּם עַל־כִּסְאוֹ [g]וַיָּשֶׂם כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ [h]וַתֵּשֶׁב
h ישׁב parvam vnam Petitionem :ait Et .eius dexteram ad
לִימִינוֹ׃ וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה 20
‡ pete ‡ faciem meā. .meas facies ‡ facias auertere ne ,te à petens ‡ ego
i פנה אָנֹכִי שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֶׁב אֶת־פָּנָי
faciam auertere non quia :mea mater Pete :rex ei dixit Et
וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב
faciem tuam. Sunamitis Abiſagh Detur :ait Et .tuas facies
k נָתַן אֶת־פָּנָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר יֻתַּן אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית 21
rex reſpondit Et .vxorem in tuo fratri Adoniiahu
l עָנָה לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ לְאִשָּׁה׃ [l]וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ 22
poſtulas poſtulans tu quare Et :ſuæ matri dixit & , Selomon
שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָה אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת־
‡ pro ‡ ſponſo ei ‡ pete & ‡ Adoniiahu ‡ ſ(po)ſ(o) Sunamiten Abiſagh
אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־
‡ maior * eſt; ‡ eſt, , ‡ ei & ; * me præ magnus ‡ meus frater ipſe quia ,regnum
הַמְּלוּכָה כִּי הוּא אָחִי הַגָּדוֹל מִמֶּנִּי וְלוֹ
‡ ſacerdos, ‡ filius .Seruiah filio ‡ Ioab & ,ſacerdoti ‖ Ebiathar &
וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וּלְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃
‡ per Dominū, Sic : dicendo Domino in ‡ Selomoh rex iurauit Et
וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה 23
* contra ſuam animam in * quia ,addat ſic & ,Deus mihi faciat
m יסף יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה [m]יוֹסִיף כִּי בְנַפְשׁוֹ
.hoc verbum Adoniiahu eſt locutus
דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃
n חיה me ſedere fecit & ,me firmauit qui Dominus uiuit nunc Et
יתר ; וְעַתָּה [n]חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֱכִינַנִי וַיּוֹשִׁיבֵנִי 24
ſuper

Digitized by Google

mihi fecit qui & ,mei patris Dauid thronum ſuper
עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִי וַאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי
.Adoniiahu morietur hodie quia ſed locutus ſicut domum
בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי הַיּוֹם° יוּמַת אֲדֹנִיָּהוּ׃ — ° מוּת
Iehoiadah filii Benaiahu manu in Selomoh rex miſit Et — per manum
25 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע
ſacerdotem Ebiathar ad Et .eſt mortuus & ,eum in irruit &
26 וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת׃ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן
vir quia ,tuos agros ſuper † vade Hanathoth * : rex dixit — * in † ad
אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת לֵךְ עַל־שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ
portaſti quia ,te interficiam non hac die in & ‡ es mortis ‡ — ‡ obnoxius mortis es:
מָוֶת אַתָּה וּבַיּוֹם הַזֶּה לֹא אֲמִיתֶךָ כִּי־נָשָׂאתָ
quia & ,mei patris Dauid facies ad Domini Adonai arcam — Domini Dei ante Dauid patrem meum.
אֶת־אֲרוֹן אֲדֹנָי יְהוִה לִפְנֵי דָּוִד אָבִי וְכִי — * † in
.meus pater fuit afflictus quibus ‡ omnibus in fuiſti afflictus
הִתְעַנִּיתָ^p בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְעַנָּה אָבִי׃ — עָנָה p
.Domino ſacerdotem eſſe ab ,Ebiathar Selomoh eiecit Et — ne eſſet ſacerdos Domini, vt impleretur
27 וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת^q כֹּהֵן לַיהוָה
ſuper fuerat locutus quod ,Domini verbum implendum ad — הָיָה q
לְמַלֵּא אֶת־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־
.Siloh in Heli domum
בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃
declinauerat Ioab quia Ioab ad vſque venit auditio Et — fama
28 וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה
.declinauerat non Abſalom poſt & ‖ ,Adoniiah poſt — ‖ ſed
אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה
apprehendit & ,Domini tentorium ad Ioab fugit Et — tabernaculum
וַיָּנָס^a יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֵק — נוּס a
,Selomoh regi eſt nunciatum Et .altaris cornua in
29 בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד^b לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה — נָגַד b
apud ‡ ecce & ,Domini tentorium ‡ ad Ioab fugiſſet quod — ‡ tabernaculum ‡ ea
כִּי נָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל
,Iehoiadah filium Benaiahu Selomoh Miſitque .altare
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶת־בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע
tentorium ‖ ad Benaiahu venit Et .eum in incurre * Vade dicendo — * interfice ‖ tabernaculum
30 לֵאמֹר לֵךְ^c פְּגַע־בּוֹ׃ וַיָּבֹא בְנָיָהוּ אֶל־אֹהֶל
.Egredere rex dixit Sic :eum ad dixitque ,Domini — הָלַךְ c
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא^d — יָצָא d
Benaiahu retulit Et .morior hic ſed ,Nequaquam : dixit Et
וַיֹּאמֶר לֹא כִּי־פֹה אָמוּת וַיָּשֶׁב^e בְּנָיָהוּ אֶת־ — יָשַׁב e

Digitized by Google

mihi reſpondit ſic & ,Ioab eſt locutus Sic :dicendo,verbum regi
המלך דבר לאמר כה דבר יואב וכה ענני
interfice ,eum in irrue & ,eſt locutus ſicut Fac :rex ei Dixitque
ויאמר לו המלך עשה כאשר דבר ופגע בו 31
effudit quos ,gratis ſanguines remouebis & :eum ſepelies &
סור [f] וקברתו [f] והסירת דמי חנם אשר שפך
חנן [g] reddet Et .mei patris domo deſuper ‡ & ,me deſuper ‡ , Ioab
‡ יואב מעלי ומעל בית אבי : [h] והשיב 32
שוב [h] irruit ‡ quia .eius caput ſuper eius ſanguinem Dominus
‡ aggreſſus eſt. יהוה את דמו על ראשו אשר פגע
* iuſtiores. & meliores ſe, eos occidit & ,ipſo pra bonos & ,iuſtos viros duos in
טוב [i] בשני אנשים צדקים וטבים ממנו ויהרגם
† videlicet Ner filium † Abner ,neſciuit David meus pater & ,gladio in
בחרב ואבי דוד לא ידע את אבנר בן נר
principem Iether filium Hamaſa & ,Iſrael exercitus principem
שור [k] שר צבא ישראל ואת עמשא בן יתר שר
caput in eorum ſanguines reuertentur Et .Iehudah militiæ
צבא יהודה : ושבו דמיהם בראש 33
, David Et ,æternum in eius ſeminis caput in & , Ioab
יואב ובראש זרעו לעלם ולדוד
pax ſit eius throno & ,eius domui & , eius ſemini &
ולזרעו ולביתו ולכסאו יהיה שלום
Benaiahu aſcendit Et ...Domino cum à ſeculum in vſque
עלה [l] עד עולם מעם יהוה : [l] ויעל בניהו 34
aggreſſus eſt eſt Sepulcrúſque ,eum interfecit & ,eum in irruit & ,Iehoiadah filius
מות [m] בן יהוידע ויפגע בו [m] וימתהו ויקבר
poſuit Benaiahu rex dedit Et .deſerto in ſua domo in
נתן [n] בביתו במדבר : [n] ויתן המלך את בניהו 35
ſacerdotem Sadoc & ,exercitum ſuper eo pro Iehoiadah filium
בן יהוידע תחתיו על הצבא ואת צדוק הכהן
poſuit vocavit & rex miſit Et .Ebiathar pro rex dedit
נתן המלך תחת אביתר : וישלח המלך ויקרא 36
,Ieruſalaim in domum tibi Ædifica ei dixitque ; Simhi
לשמעי ויאמר לו בנה לך בית בירושלם
.illuc & huc inde egredieris non & ,ibi habitabis &
יצא [o] וישבת שם ולא [o] תצא משם אנה ואנה :
qua egreſſus fueris. torrentem tranſieris & ,egrediendi die in ,erit Et
והיה ביום צאתך ועברת את נחל 37
tuus ſanguis .morieris moriendo quod ,ſcias ſciendo , Chidron
ידע [p] קדרון ידע [p] תדע כי מות תמות דמך
erit

Digitized by Google

‡ Bonum regem ad Simhi Dixitque .tuum caput in erit ‡ eſt
38 יִהְיֶה בְרֹאשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב
faciet ſic ,rex meus dominus eſt locutus ſicut ; verbum
הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יַעֲשֶׂה
.multis diebus Ieruſalaim in Simhi manſit Et .tuus ſeruus
עַבְדֶּךָ וַיֵּשֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלִַם יָמִים רַבִּים׃ שוב
duo fugerunt & ,annorum trium fine a † fuit Et
39 וַיְהִי מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי יום
regum Maachah filium Achis ad Simhi ſerui † in
עֲבָדִים לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲכָה מֶלֶךְ היה
† tui ſerui Ecce :dicendo ,Simhi nunciauerunt & : Gath
גַּת וַיַּגִּידוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר הִנֵּה עֲבָדֶיךָ קצץ
,ſuum aſinum ſtrauit & ,Simhi ſurrexit Et .Gath in
40 בְּגַת׃ וַיָּקָם שִׁמְעִי וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ שנה
.ſuos ſeruos quærendum ad ,Achis ad Ghath in abiit & † ſunt
וַיֵּלֶךְ גַּתָה אֶל־אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ אֶת־עֲבָדָיו נגד
.Gath de ſuos ſeruos adduxit & ,Simhi abiit Et קום
וַיֵּלֶךְ שִׁמְעִי וַיָּבֵא אֶת־עֲבָדָיו מִגַּת׃ vt quæreret
Ieruſalaim de Simhi iuiſſet quod ,Selomoh eſt nunciatum Et ילך
41 וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי מִירוּשָׁלִַם בוא
vocauit & ,rex miſit Et .eſſet reuerſus &, Gath in
42 גַּת וַיָּשֹׁב׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא
;Domino in te adiuraui Nonne :eum ad dixitque ,Simhi iuraui tibi per Dominum
לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלוֹא הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַיהוָה
abieris & egrediendi ‖ die in :dicendo te in ‡ ſum teſtificatus & ‡ tibi
וָאָעִד בְּךָ לֵאמֹר בְּיוֹם צֵאתְךָ וְהָלַכְתָּ ‖ qua egreſſus fueris.
† morieris moriendo quod ſcias ſciendo .: illuc & . huc עוד
אָנֶה וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־מוֹת תָּמוּת
quare Et .audiui ‡ verbum † Bonum ,me ad dixiſti & ‡ eſt ‡ quod
43 וַתֹּאמֶר אֵלַי טוֹב הַדָּבָר שָׁמָעְתִּי׃ וּמַדּוּעַ
,præceptum & ,Domini iuſiurandum cuſtodiſti non
לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה צוה
.Simhi ad rex Dixitque § ſuper præcepi quod tibi
44 אֲשֶׁר־צִוִּיתִי עָלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי
tuum cor nouit quod ,malum omne noſti Tu
אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר יָדַע לְבָבְךָ רוע
Dominus reddidit & ,meo patri Dauid feciſti quod
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־ עשה
,benedictus Selomoh rex Et .tuum caput in tuum malum טוב
45 רָעָתְךָ בְּרֹאשֶׁךָ׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ
&

coram Domino [f] in vſque *Domini facies ad* ſtabilis fit Dauid thronus &

וְכִסֵּא דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן לִפְנֵי יְהוָה עַד־

;Iehoiadah filio Benaiahu rex præcepit Et .ſeculum

צוה [h] עוֹלָם׃ [h] וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע 46

regnum Et .eſt mortuus & ,cum in irruit & ,eſt egreſſus &

יצא [i] וַיֵּצֵא וַיִּפְגַּע־בּוֹ [k] וַיָּמֹת וְהַמַּמְלָכָה

מות [k] .Selomoh manu in eſt confirmatum

כון [l] [l] נְכוֹנָה בְּיַד שְׁלֹמֹה׃

CAP. III. ג

regi Parhoh Selomoh eſt coniunctus affinitate Et

1 וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ

in eam adduxit & ,Parhoh filiam accepit & ,Aegypti

לקח [m] מִצְרָיִם [m] וַיִּקַּח אֶת־[n] בַּת־פַּרְעֹה [o] וַיְבִיאֶהָ אֶל־

בנה [n] ,ſuam domum ædificare *eum conſummare vſque* * ,Dauid ciuitatem

בוא [o] עִיר דָּוִד עַד *כַּלֹּתוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ

.circumquaque Ieruſalaim murum & ,Domini domum &

* donec finiret

כלל [p] וְאֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ‍ִם סָבִיב׃

erat ædificata non quia ,excelſis in *immolantes* † populus Attamen

‖ per circuitum.

† immolabat

2 רַק הָעָם מְזַבְּחִים בַּבָּמוֹת כִּי לֹא־נִבְנָה

.illos dies ad vſque Domini nomini domus

יום [q] בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה עַד [q] הַיָּמִים הָהֵם׃

præceptis

ſtatutis in ambulando Dominum Selomoh dilexit Et

הלך [r] וַיֶּאֱהַב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה [r] לָלֶכֶת [s] בְּחֻקּוֹת 3

חקק [s] *ſuffiens & ,immolans* ipſe excelſis in tantum illi patris Dauid

immolabat & ſuffiebat.

דָּוִד אָבִיו רַק בַּבָּמוֹת הוּא מְזַבֵּחַ וּמַקְטִיר׃

* vt immolaret

‡ erat

‡ ipſum quia ,ibi *immolandum ad* *Ghibhon in rex fuit Et

4 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ גִּבְעֹנָה לִזְבֹּחַ שָׁם כִּי־הִיא

† holocauſta obtulit

Selomoh *fecit aſcendere aſcenſiones* † Mille .magnum excelſum

עלה [t] הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֶלֶף [t] עֹלוֹת יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה

Dominus eſt viſus Ghibhon In .illud altare ſuper

5 עַל הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא׃ בְּגִבְעוֹן נִרְאָה יְהוָה

ſomnis

Poſtula :Deus dixitque ,noctis *ſomnio* in Selomoh ad

אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׁאַל

* quicquid vis, &

feciſti Tu :Selomoh Dixitque .tibi dabo *quid* *

עשה [v] מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אַתָּה [v] עָשִׂיתָ 6

magnam miſericordiam meo patre Dauid tuo ſeruo cum

עִם־עַבְדְּךָ דָוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל

coram te

,iuſtitia in & ,veritate in *tuas facies ad* ambulauit ſicut

אמן [x] כַּאֲשֶׁר הָלַךְ לְפָנֶיךָ [x] בֶּאֱמֶת וּבִצְדָקָה

Digitized by Google

miſericordiam ei cuſtodiſti & ,tecum cordis rectitudine in &
וּבְיִשְׁרַת לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמָר־לוֹ אֶת־הַחֶסֶד
eius thronum ſuper ſedentem filium ei dediſti & ,iſtam magnam
הַגָּדוֹל הַזֶּה [y] וַתִּתֶּן־לוֹ בֵן יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ
.hanc diem ſecundum
כַּיּוֹם הַזֶּה׃
† feciſti regnare tu meus Deus Domine nunc Et
7 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי אַתָּה הִמְלַכְתָּ אֶת־
, paruus puer ‡ ego & .meo patre Dauid pro tuum ſeruum
עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאָנֹכִי נַעַר קָטֹן
medio in * tuus ſeruus Et .ingredi & ,egredi ſcio nec
8 לֹא [a] אֵדַע צֵאת וָבֹא׃ וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ
numerabitur non qui ,multi populi ,elegiſti quem , tui populi
עַמְּךָ אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ עַם־[b] רָב אֲשֶׁר לֹא־יִמָּנֶה
tuo ſeruo Dabiſque .multitudine præ ſupputabitur nec
9 וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ [c] וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ
intelligendum ad ‡ ,tuum populum *iudicandum ad audiens* ‡ cor
לֵב שֹׁמֵעַ לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ לְהָבִין
iudicare poterit quis quia .malum *ad* ‡ bonum inter
בֵּין־טוֹב [d] לְרָע כִּי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּט אֶת־
oculis in verbum *fuit bonum* ‡ Et iſtum grauem tuum populum
10 עַמְּךָ הַכָּבֵד הַזֶּה׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
.hoc *verbum* Selomoh poſtulauerat quòd *Adonai* ‡
אֲדֹנָי כִּי שָׁאַל שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃
verbum poſtulaſti quòd eo Propter eum ad Deus Dixitque
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלָיו יַעַן אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ אֶת־הַדָּבָר
tibi poſtulaſti nec ,multos dies tibi poſtulaſti non & , hoc
הַזֶּה וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְּךָ [e] יָמִים [f] רַבִּים וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְּךָ
poſtulaſti & ‡ tuorum inimicorum animam poſtulaſti neque ,*opulentiam*
עֹשֶׁר וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ וְשָׁאַלְתָּ
feci . Ecce : iudicium audiendum ad *intelligere* * tibi
12 לְּךָ הָבִין לִשְׁמֹעַ מִשְׁפָּט׃ הִנֵּה [g] עָשִׂיתִי
,intelligens & ,ſapiens cor tibi dedi ecce : tua verba iuxta
כִּדְבָרֶיךָ הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ לֵב חָכָם [h] וְנָבוֹן
non te poſt & ,*tuas facies ad* ‖ fuerit non *tu ſicut* vt
אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־
dedi poſtulaſti non quod etiam Et .*tu ſicut* ſit ſurrecturus
13 יָקוּם כָּמוֹךָ׃ וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שָׁאַלְתָּ נָתַתִּי
tu ſicut ‡ fuerit non vt ,gloriam etiam ,*opulentiam* etiam ,tibi
לְךָ גַּם־עֹשֶׁר גַּם־כָּבוֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹךָ
vir

[y] נָתַן
† me
‡ ſum
* eſt
[a] יָדַע
[b] רָבַב
[c] נָתַן
* intelligens vt iudicet
‡ vt diſcernat
‡ &
[d] רוּעַ
‡ placuit
‡ Domini
[e] יוֹם
[f] רָבַב
diuitias,
‡ ſed
* intelligentiam
[g] עָשָׂה
[h] בִּין
ſimilis tibi
‖ ante te.
ſimilis tibi.
diuitias,
‡ ſimilis tibi

ambulaueris Et tuis diebus omnibus reges inter vir
איש במלכים כל־ימיך׃ ואם תלך 14
ſicut ,mea præcepta & ,mea ſtatuta cuſtodiendum ad ‡ meis viis in
בדרכי לשמר חקי ומצותי כאשר
.tuos dies longos faciam & ,tuus pater Dauid ambulauit
הלך דויד אביך והארכתי את־ימיך׃
,Ieruſalaim in venit Et .ſomnium ecce & .Selomoh euigilauit Et
ויקץ שלמה והנה חלום ויבוא ירושלם 15
, aſce. fines fecit aſcendere ‖ & ,Domini fœderis arca faciei ad ſtetit &
ויעמד לפני ארון ברית־יהוה ויעל עלות
.ſuis famulis vniuerſis conuiuium fecit & , pacifica fecitque
ויעש שלמים ויעש משתה לכל־עבדיו׃
, regem ad meretricia ‖ mulieres duæ venerunt Tunc
אז תבאנה שתים נשים זנות אל־המלך 16
: vna mulier Dixitque .eius faciei ad † ſteterunt &
ותעמדנה לפניו׃ ותאמר האשה האחת 17
: vna domo in habitantes ‡ iſta mulier & ego ,mi domine me In ‡
בי אדני אני והאשה הזאת ישבת בבית אחד
tertia die in fuit Et .domo in ea cum * peperi &
ואלד עמה בבית׃ ויהי ביום השלישי 18
; pariter nos ‖ & .hæc mulier etiam peperit & ,me parere †
ללדתי ותלד גם־האשה הזאת ואנחנו יחדו
nos duas præter ,domo in nobiſcum alienus ‡ non
אין־זר אתנו בבית זולתי שתים־אנחנו
: nocte huius mulieris filius eſt mortuus Et .domo in
בבית׃ וימת בן־האשה הזאת לילה
,nocte media in ſurrexit Et .eum ſuper iacuit ‡ quia 19
אשר שכבה עליו׃ ותקם בתוך הלילה
,dormiebat tua ancilla & me apud ex * meum filium tulit & 20
ותקח את־בני מאצלי ואמתך ישנה
mortuum ſuum filium & : ſuo ſinu in eum fecit iacere ‖ &
ותשכיבהו בחיקה ואת־בנה המת
ſugere faciendum ad ‡ mane in ſurrexi Et .meo ſinu in fecit iacere †
השכיבה בחיקי׃ ואקם בבקר להיניק 21
,mane in eum ad intendi ‡ Et .erat mortuus ecce & ,meum filium
את־בני והנה מת ואתבונן אליו בבקר
.pepereram quem ,meus filius erat non ecce &
והנה לא־היה בני אשר ילדתי׃
meus filius quia *,Nequaquam :altera mulier dixit Et
ותאמר האשה האחרת לא כי בני 22

quiſquam
ילך [i]
† vt cuſtodias decreta
חקק [k]
צוה [l]
ארך [m]
בוא [n]
coram arca Domini holocauſta,
עלה [o]
עשה [p]
‖ meretrices
שנה [q]
אנש [r]
זנה [s]
† coram eo.
‡ Obſecro
‡ habitabamus
* apud eam
היה [t]
† quo peperi
‖ eramus
ילד [u]
‡ erat alius
זור [v]
מות [x]
‡ dormiuit
קום [y]
* quieſcat
לקח [z]
‖ requieſcere
מות [a]
† collocauit
‡ vt darem lac filio meo,
‡ conſideraui
ינק [b]
בין [c]
* ſed

tuus filius ſed, Non :dicens ‡ hæc & ;† mortuus tuus filius &, viuus §
הַחַי וּבְנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בְּנֵךְ
. regis facies ad ‖ loquebantur Et .viuus * meus filius &, ‡mortuus
הַמֵּת וּבְנִי [d] הֶחָי וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
; viuus ‡ meus filius ‡ hic ,dicens † Hæc :rex Dixitque
23 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אֹמֶרֶת זֶה־בְּנִי הַחַי
ſed ,Nequaquam ; dicens ‖ hæc & :mortuus tuus filius &
וּבְנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי
:rex Dixitque .viuus meus filius & ,eſt mortuus tuus filius
24 בְּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
.regis facies ad ‡ gladium attulerunt & . gladium mihi Capite
קְחוּ־לִי חָרֶב וַיָּבִאוּ הַחֶרֶב [e] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
, * duas in viuum natum ‡ Diuidite :rex Dixitque
25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי [f] לִשְׁנָיִם
.alteri dimidium & ,vni dimidium date &
[g] וּתְנוּ אֶת־הַחֲצִי לְאַחַת וְאֶת־[h] הַחֲצִי לְאֶחָת׃
, regem ad viuus ‖ eius filius cuius mulier Dixitque
26 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי אֶל־הַמֶּלֶךְ
me In ‡ : dixit & ,ſuo filio ſuper eius miſerationes incaluerunt quia †
כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ וַתֹּאמֶר בִּי
ne interficiendo & ,viuum natum ‡ ei date ,mi dñe
אֲדֹנִי תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת אַל־
non tibi etiam ,mihi Etiam :dicens illa & .eum interficiatis
תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת אֹמֶרֶת גַּם־לִי גַם־לָךְ לֹא
ei Date :dixit & ,rex reſpondit Et .diuidite ,ſit
27 יִהְיֶה גְּזֹרוּ׃ [i] וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תְּנוּ־לָהּ
‡ hæc ;eum interficiatis non interficiendo & ,viuum natum †
אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת לֹא תְמִיתֻהוּ הִיא
,iudicium Iſrael omnis audierunt Et .eius mater
28 אִמּוֹ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט
viderunt quia ;regis faciebus à timuerunt & : rex iudicauit quod
אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ [k] וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי [l] רָאוּ
.iudicium faciendum ad eius interiore in * Dei ſapientia quod
כִּי־חָכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃

CAP. IIII. ד

.Iſraël omnem ſuper rex Selomoh rex fuit Et
1 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
.ſacerdotis Sadoc filius Hazariahu :ei * qui principes iſti Et
2 וְאֵלֶּה הַשָּׂרִים אֲשֶׁר־לוֹ עֲזַרְיָהוּ בֶן־צָדוֹק הַכֹּהֵן׃
, Eli-

‖ viuit ‡ eſt, ‡ dicebat:
‡ eſt, * viuit. ‖ coram rege.
חָיָה [d]
† dicit, ‡ eſt ‡ qui viuit;
‖ dicit,
† Afferte ‡ coram rege.
פָּנָה [e]
‡ infantem * partes.
שָׁנָה [f]
נָתַן
חָצָה [h]
‖ erat † cōmota enim ſunt viſcera ‡ Obſecro ‡ infantem
dicebat:
עָנָה [i]
† infantem ‡ eſt
facie
יָרֵא [k]
רָאָה [l]
* eſſet in corde
* erant
שׂוּר [l]

Iehoſaphat :ſcribæ Siſa filii Achiah & ,Elichoreph

אֱלִיחֹרֶף וַאֲחִיָּה בְּנֵי שִׁישָׁא סֹפְרִים יְהוֹשָׁפָט 3

à cõmentariis.

Iehoiadah filius Benaiahu Et ,commonefaciens Achilud filius

בִּנָה [m]

בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃ וּבְנָיָהוּ[m] בֶּן־יְהוֹיָדָע 4

.ſacerdotes Ebiathar & ,Sadoc & :exercitum ſuper

עַל־הַצָּבָא וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃

Zabud & :præfectos ſuper Nathan filius Hazariahu Et

יִצַּב [n]

וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־נָתָן עַל־[o]הַנִּצָּבִים וְזָבוּד 5

* amicus

ſuper Achiſar Et .regis ſocius * ſacerdos Nathan filius

בֶּן־נָתָן כֹּהֵן רֵעֶה הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִישָׁר עַל־ 6

.tributum ſuper Habda filius Adoniram & ,domum

מַס [o]

הַבָּיִת וַאֲדֹנִירָם בֶּן־עַבְדָּא עַל־[o]הַמַּס׃

* erant

omnem ſuper præfecti duodecim * Selomoh ipſi Et

שָׁנָה [p]

וְלִשְׁלֹמֹה [p]שְׁנֵים־עָשָׂר נִצָּבִים עַל־כָּל־ 7

§ per menſem

menſe § : eius domum & , regem alebant & ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל וְכִלְכְּלוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ חֹדֶשׁ

vniuſcuiuſque ex eis

hæc Et .altere vnumquemque ſuper ‡ intererat anno in

אחד

בַּשָּׁנָה יִהְיֶה עַל־אֶחָד לְכַלְכֵּל׃ וְאֵלֶּה 8

ק

Filius .Ephraim monte in Chur Filius ,eorum nomina

שְׁמוֹתָם בֶּן־חוּר בְּהַר אֶפְרָיִם׃ בֶּן־ 9

* de

* Elon & :Beth-ſemes & ,Sahalbin in & ,Machas in Decher

‡ erat

דֶּקֶר בְּמָקַץ וּבְשַׁעַלְבִים וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְאֵילוֹן

, ſochoh ‡ ei ;Arubboth in Cheſed Filius .Bethchanan

בֵּית־חָנָן׃ בֶּן־חֶסֶד בָּאֲרֻבּוֹת לוֹ שֹׂכֹה 10

* omnis termi-nus

clima omne * ,Abinadab Filius .Chepher terra omnis &

נוף [q]

וְכָל־אֶרֶץ חֵפֶר׃ בֶּן־אֲבִינָדָב כָּל־[q]נָפַת 11

§ vxor.

.vxorem in § ei erat Selomoh filia Taphath : Dor

דֹּאר טָפַת בַּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לּוֹ לְאִשָּׁה׃

omnis &,Meghiddo & ,Tahanach ,Achilud filius Bahana

בַּעֲנָא בֶּן־אֲחִילוּד תַּעְנַךְ וּמְגִדּוֹ וְכָל־ 12

† erat

·Beth à Izrehel deſubter Sarthan iuxta † quæ ,Sean-Beth

בֵּית שְׁאָן אֲשֶׁר אֵצֶל צָרְתַנָה מִתַּחַת לְיִזְרְעֶאל מִבֵּית

trans

.Iochmeham tranſitu à vſque Mecholah Abel ad vſque ,Sean

שְׁאָן עַד אָבֵל מְחוֹלָה עַד מֵעֵבֶר לְיָקְמְעָם׃

† erant

filii Iair villæ ei :Ghilhad Ramoth in Gheber Filius

חַיָּה [a]

בֶּן־גֶּבֶר בְּרָמֹת גִּלְעָד לוֹ חַוֹּת יָאִיר בֶּן־ 13

† erant

‡ erat regio

‡ erat

* muratæ & vectibus æreis munitæ.

, Baſan in ‡ quæ Argob funis ‡ ei : Ghilhad in † quæ Menaſſeh

מְנַשֶּׁה אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד לוֹ חֶבֶל אַרְגֹּב אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן

.æris vectis & muris * , magnæ vrbes ſexaginta

עִיר [b]

שִׁשִּׁים [b]עָרִים גְּדֹלוֹת חוֹמָה וּבְרִיחַ נְחֹשֶׁת׃

Digitized by Google

14 Achimahas .Machanaim in Middo filius Achinadab

אחינדב בן עדא מחנימה ׃ אחימעץ

15 filiam Boſmath accepit ipſe etiam : Naphthali in

בנפתלי גם הוא לקח את בשמת בת

.Aſer in Chuſai filius Baana .vxorem in Selomoh

16 שלמה לאשה ׃ בענא בן חושי באשר

.Iſſachar in Paruach filius Iehoſaphat .Baloth in &

17 ובעלות ׃ יהושפט בן פרוח ביששכר ׃

18 filius Gheber .Biniamin in Elah filius Simhi

שמעי בן אלה בבנימן ׃ גבר בן

19 ,Emoræi regis Sichon terra ,Ghilhad terra in Vri

ארי בארץ גלעד ארץ סיחון מלך האמרי

.terra in ‡ qui vnus præfectus & ,Baſan regis Hogh &

ועג מלך הבשן ונציב אחד אשר בארץ ׃

,mare ſuper ‡ qua arena ſicut multi Iſrael & Iehudah

20 יהודה וישראל רבים כחול אשר על הים

.lætantes & ,bibentes & ,comedentes ,multitudine in

לרב אכלים ושתים ושמחים ׃

flumine à regna omnia in dominans erat * Selomoh Et

21 ושלמה היה מושל בכל הממלכות מן הנהר

facientes accedere ‖ , Aegypti terminum ad vſque & , Peliſtim terræ

ארץ פלשתים ועד גבול מצרים מגשים

.eius vitæ . diebus omnibus Selomoh ſeruientes & , *munus*

מנחה ועבדים את שלמה כל ימי חייו ׃

cori triginta ,*unum diem in* ‡ Selomoh *panis* † erat Et

22 ויהי לחם שלמה ליום אחד שלשים כר

boues Decem .farinæ cori ſexaginta & , ſimilæ

23 סלת וששים כר קמח ׃ עשרה בקר

,pecudes centum & . *paſcua* ‡ boues viginti & ,pingues

בראים ועשרים בקר רעי ומאה צאן

.*ſaginatis caponibus &* ,*bubalo &* ,*caprea &* ,*ceruo à ſolum*

לבד מאיל וצבי ויחמור וברברים אבוסים ׃

. Tiphſach à ,*fluminis tranſitu* † omni in *imperans* ‖ ipſe Quia

24 כי הוא רדה בכל עבר הנהר מתפסח

: *fluminis tranſitus* ‡ regibus omnibus in , Hazzah ad vſque &

ועד עזה בכל מלכי עבר הנהר

.circuitu à eius *tranſitibus* omnibus ex ei erat pax &

ושלום היה לו מכל עבריו מסביב ׃

ſub *vir* , *fiduciam ad* ‖ Iſrael & Iehudah habitauit Et

25 וישב יהודה וישראל לבטח איש תחת

vite

‡ terra
רבב [c]
‡ eſt iuxta
שתה [d]
* dominabatur omnibus regnis.
‖ offerentes
נגש [e]
munera,
יום [f]
חיה [g]
+ cibus.
‡ per ſingulos dies,
‡ paſcuales,
רעה [h]
* præter coruos & capreas, & bubalos, & gallinaceos impinguatos.
צבה [i]
‖ dominabatur
+ loco trans flumen,
‡ qui erant trás flumen:
+ latebris
+ in
‖ confidenter,
vnuſquiſque
ישב [k]

Digitized by Google

‚Sebah-Beer vſque & ‚Dan à ‚ſua ficu ſub & , ſua vite
גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע

† fuerunt
quadraginta Selomoh ipſi *fuit* †Et .Selomoh diebus omnibus
כֹּל יְמֵי שְׁלֹמֹה ׃ וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים 26

‡ præſepia
‡ pro curribus
duodecim & , eius *currum ad* ‡ equorum ‡ *equilium* ‡ millia
אֶלֶף אֻרְוֺת סוּסִים לְמֶרְכָּבוֹ וּשְׁנֵים־עָשָׂר
iſti præfecti alebant Et .equitum millia
אֶלֶף פָּרָשִׁים ׃ וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים הָאֵלֶּה אֶת־ 27

* qui appropinquabat
‖ vnuſquiſq. in
† deficiebant in aliquo.
menſam ad *appropinquantem* * omnem & ‚Selomoh regem
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב אֶל־שֻׁלְחַן
deficere ſinebant † non :ſuo menſe *vir* ‖ ‚Selomoh regis
הַמֶּלֶךְ־שְׁלֹמֹה אִישׁ חָדְשׁוֹ לֹא יְעַדְּרוּ

† paleas pro
‡ mulis
dromedariis ‡ & equis *paleam* † & ‚hordea Et *rem*
דָּבָר ׃ וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ 28

בּוֹא [1]
vir ‚*ibi* *eſſet* *quo* * locum ad deferebant
יָבִאוּ [1] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם אִישׁ

* in quo erat, vnuſquiſque
‖ regulā ſuam.
‚Selomoh ſapientiam Deus dedit Et .*ſuum iudicium* ‖ ſecundum
כְּמִשְׁפָּטוֹ ׃ וַיִּתֵּן [a] אֱלֹהִים חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה 29

נָתַן [a]
arenam ſecundum ‚cordis latitudinem &‚valde multā intelligentiā &
וּתְבוּנָה [b] הַרְבֵּה מְאֹד וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל

בִּין [b]
† eſt iuxta litus
ſapientia fuit amplior Et .maris *labium* *ſuper* † quæ
אֲשֶׁר עַל־[c]שְׂפַת הַיָּם ׃ וַתֵּרֶב [d] חָכְמַת 30

שָׂפָה [c]
רָבָה [d]
* Orientalium,
omni *præ* & . *Orientis* * filiorum omnium ſapientia præ Selomoh
שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וּמִכֹּל
‚homine omni *præ* fuit *ſapiens* ‖ Et .Aegyptiorum ſapientia
חָכְמַת מִצְרָיִם ׃ וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם 31

‖ ſapientior
filiis Dardah & .Chalchol & ‚Heman & ‚Ezrachita Ethan *præ*
מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וְדַרְדַּע בְּנֵי

per circuitum.
.*circumquaque* gentibus omnibus in eius nomen fuit & ; Machol
מָחוֹל [e] וַיְהִי־שְׁמוֹ בְכָל־הַגּוֹיִם סָבִיב ׃

הָיָה [e]
‡ fuerunt cantica
eius *canticum fuit* ‡ & ‚parabolarum millia tria eſt locutus Et
וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי [f] שִׁירוֹ 32

*millia.
שִׁיר [f]
lignis ‖ ſuper eſt locutus Et .*mille &* * quinque
חֲמִשָּׁה וָאָלֶף ׃ וַיְדַבֵּר עַל־הָעֵצִים 33

‖ arboribus
† eſt
‡ egreditur : de
quæ ‚hyſſopum ad vſque & .Lebanonin † quæ cedro à
מִן־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וְעַד הָאֵזוֹב אֲשֶׁר

‡ animalibus,
* volatilibus,
‖ reptilibus,
volatili * ſuper & ‚*animali* ‡ ſuper eſt locutus & :pariete *in egrediens* ‡
יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר עַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־הָעוֹף
veniebant Et .piſcibus ſuper & ‚*reptili* ‖ ſuper &

בּוֹא [5]
וְעַל־הָרֶמֶשׂ וְעַל־הַדָּגִים ׃ וַיָּבֹאוּ [5] 34

Digitized by Google

de ;Selomoh ſapientiam audiendam ad populis omnibus ex
מִכָּל־הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת
.eius ſapientiam audierunt qui ,terræ regibus vniuerſis
כָּל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־חָכְמָתוֹ׃

CAP. V. ה

ad ſuos ſeruos Sor† rex Chiram miſit Et — † Tyri
1 וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צוֹר אֶת־עֲבָדָיו אֶל־
pro regem in vnxiſſent ipſum quòd audierat quia : Selomoh
שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי אֹתוֹ מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ תַּחַת
omnibus Dauid ipſum Chiram *fuerat amans* quia ; ſuo patre — dilexerat
אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד כָּל־
dicendo ,Chiram ad Selomoh Miſitque .diebus
הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חִירָם לֵאמֹר׃
2 *potuit non quia* ,meum patrem Dauid noſti Tu — non potuiſſe
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל
3 *faciebus à** ; ſui Dei Domini nomini domum ædificare — *propter bella, quæ
לִבְנוֹת[h] בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי[i] — בָּנָה [h]
Dominum dare vſque *,eum circundederunt *quod* , bella — פָּנָה [i]
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־[k]יְהוָה — * donec poſuit Dominus
.eius pedum *curuitatibus* § ſub eos — § plantis
אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת[l] רַגְלָו׃ — נָתַן [k] — כַּף [l] — רגליו ק
: circuitu à ‡mihi meus Deus Dominus dedit requiem nunc Et
4 וְעַתָּה הֵנִיחַ[m] יְהוָה אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב
ego ecce Et .malus occurſus † non & ,aduerſarius ‡ non
אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע[n]׃ וְהִנְנִי
5 ſicut ,mei Domini nomini domum ædificare *dicens* ‡ — † in ‡ eſt
אֹמֵר[o] לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהַי כַּאֲשֶׁר — נוּחַ [m]
tuus Filius:dicendo,meum patrem Dauid ad Dominus eſt locutus
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בִּנְךָ — רוּעַ [n]
ædificabit ipſe , tuum ſolium ſuper te pro dabo quem — ‡ cogita
אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה — רָנָה [o]
præcidant & ‡, præcipe nunc Et .meo nomini domum — ‡ vt
הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ־
6 : tuis ſeruis cum ſint mei ſerui & ,Lebanon de cedros mihi
לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ
quæ omnia ſecundum tibi dabo tuorum ſeruorum mercedem &
וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר
ſciens vir nos inter † non quia ,noſti tu quia :dixeris — †
תֹּאמַר כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ אִישׁ יֹדֵעַ

Digitized by Google

cùm audiſſet — audire ſecundum, fuit Et .Sidonii ſicut ligna cædere

לִכְרָת־עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ 7

:ait & , valde eſt lætatus & :Selomoh verba Chiram

חִירָם אֶת־דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר

ſapientem filium Dauidi dedit qui ,hodie Dominus Benedictus

בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֵּן חָכָם

ad Chiram miſit Et .hunc multum populum ſuper

רבב [a] — עַל־הָעָם [a] הָרָב הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל־ 8

:me ad miſiſti quæ Audiui :dicendo , Selomoh

שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי

, cedrinis lignis in tuam voluntatem omnem faciam ego

אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי אֲרָזִים

deponent — de deſcendere facient mei Serui .abiegnis lignis in &

וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ עֲבָדַי יֹרִדוּ מִן־

† in — ad vſque mari in ratibus † ea ponam ego & :mare ad Lebanon 9

שׂוּם [b] — הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי [b] אֲשִׂמֵם דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד־

† diſſoluere faciam — tu & :ibi ea diſſipabo † & ,me ad miſeris quem locum

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם וְאַתָּה

* præbendo cibum domui — panem dandi * meam voluntatem facies tu & , tolles

נָשָׂא [c] — תִשָּׂא [c] וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי [d] לָתֵת לֶחֶם

ligna Selomoh dans Chiram fuit ‖ Et .meæ domus

נָתַן [d] — בֵּיתִי׃ וַיְהִי חִירוֹם נֹתֵן לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי 10

‖ Chiram dedit — .eius voluntatem omnem † abiegna ligna & ,cedrina

אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֶפְצוֹ׃

† iuxta — coros millia viginti Chiram præbuit Selomoh Et

וּשְׁלֹמֹה נָתַן לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר 11

* tritici in ‖ compreſſi: — : contuſi ‖ olei coros viginti &,eius domui cibum triticorum *

per ſingulos annos. — חִטִּים מַכֹּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן כָּתִית

. anno in anno Chiram ipſi Selomoh dedit ſic

כֹּה־יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה׃

ſicut ,Selomoh ſapientiam dedit Dominus Et

וַיהוָה נָתַן חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר 12

,Selomoh inter & Chiram inter pax fuit & .ei eſt locutus

דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה

percuſſerunt — rex fecit aſcendere Et .ipſi ambo fœdus exciderunt &

שְׁנָה [e] — וַיִּכְרְתוּ בְרִית [e] שְׁנֵיהֶם׃ וַיַּעַל [f] הַמֶּלֶךְ 13

עָלָה [f] — triginta tributum fuit & :Iſrael omni ex tributum Selomoh

מכם [g] — שְׁלֹמֹה [g] מַס מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים

† ex eis — decem Lebanon in eos † miſit Et .virorum millia

אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלָחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת 14

Digitized by Google

duobus,Lebanon in erant *menſe* , *vicibus menſe in* * millia
אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנַיִם
.tributum ſuper † Adoniram & ſua domo in menſibus
חֳדָשִׁים בְּבֵיתוֹ וַאֲדֹנִירָם עַל־הַמַּס׃
,onus *portantis* † millia ſeptuaginta Selomoh *fuit* || Et
15 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל
principibus à Solum * .monte in *cadentis* ‡ millia octoginta &
16 וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר׃ לְבַד מִשָּׂרֵי
tria , *opificium* || ſuper † qui Selomoh ipſi *aſſiſtentibus*
הַנִּצָּבִים לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת
facientes , *populum in dominantes* ‡ ,trecenti & ,millia
אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים
fecerunt proficiſci & ,rex præcepit Et *.opificio in*
17 בַּמְּלָאכָה׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ
, domum fundandum ad pretioſos lapides ,grandes lapides
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֲבָנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד הַבָּיִת
, Selomoh *ædificatores* ‡ dolauerunt Et .dolatos lapides
18 אַבְנֵי גָזִית׃ וַיִּפְסְלוּ בֹּנֵי שְׁלֹמֹה
præparauerunt & ,Ghiblim * & , Chiram *ædificatores* ‡ &
וּבֹנֵי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים וַיָּכִינוּ
.domum ædificandum ad ,lapides & ,ligna
הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים לִבְנוֹת הַבָּיִת׃

CAP. VI. ו

quadringenteſimo & ,anno octogeſimo in ,fuit Et
1 וַיְהִי בִשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת
anno in ,Aegypti terra è Iſrael *filios egredi* † ,anno
שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה
regnare * (,ſecundus menſis ‡ ipſe) , Zif ‡ menſe in quarto
הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ
.Domino domum *ædificauit* || & .Iſrael ſuper Selomoh
שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה׃
,Domino Selomoh rex *ædificauit* || quam domus Et
2 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה
, eius latitudo viginti & ,eius longitudo † cubitorum ſexaginta
שִׁשִּׁים־אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ
ſuper veſtibulum Et . .eius *ſtatura* cubitorum triginta &
3 וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ וְהָאוּלָם עַל־
ſuper * ,eius longitudo cubitorum viginti , domus *templi facies*
פְּנֵי הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ עַל־

* per menſem viciſſim, per menſem
† erat
|| fuerunt
‡ portantes
cædentes ligna
† Præter principes qui aſſiſtebant
† erant
h בַּד
i יצב
|| opus,
‡ qui præerant populo, qui faciebat opus.
k רדה
l עשה
m צוה
n נסע
o גזז
‡ cæmentarii
p בנה
* *lapicida,*
q כון
† quo egreſſi ſunt filii
r יצא
‡ Aprilis ‡ eſt
* quo regnauit
s שנה
|| cœpit ædificare
t בנה
|| cœpit ædificare † erat
altitudo
erat ante templum
a פנה
* ante

facies

latitudinem ‖ cubitorum ‡ ante domum. † latas extrinſecus, anguſtas intrinſecus. ‡ iuxta ‡ per circuitum iuxta parietes יציע קרי * per circuitum tépli, & oraculi; ‖ thalamos per circuitum † cubitorū erat חוך b ‡ cubitorum ‡ contractiones muri, in quibus capita ponerentur trabiū, poſuit per domus circuitum forinſecus, ne trabes ingrederentur parietem * cùm ædificaretur ex integris lapidibus, vt allati erant. נסע ‖ quando ædificabatur. בנה d † thalami medii erat in latere ‡ dextro, עלה e ‡ tertium. כלה f * tignis exenuatis inſtar fornicum, & trabibus cedrinis. ‖ cum גוב g בנה h † erat altitudo קום i היה k ‡ ædificas,

ſuper ‡ ,eius latitudo cubito in ‖ decem :domus latitudinis facies
פני רחב הבית עשר באמה רחבו על־
proſpectiuas † feneſtras domui fecit Et .domus facies
פני הבית׃ ויעש לבית חלוני שקפים 4
domus parietem ſuper ‡ ædificauit Et .occluſas
אטמים׃ ויבן על־קיר הבית 5
circum * domus parietibus cum circumquaque ‡ thalamum
יצוע סביב את־קירות הבית סביב
Thalami .circum appendices ‖ fecit & :oraculum & ,templum
להיכל ולדביר ויעש צלעות סביב׃ היצוע 6
medii & ,eius latitudo cubito in † quinque Inferioris
התחתנה חמש באמה רחבה b והתיכנה
cubito in ‡ ſeptem tertii & ,eius latitudo cubito in † ſex
שש באמה רחבה והשלישית שבע באמה
,foris circum domui dedit imminutiones ‡ quia ,eius latitudo
רחבה כי מגרעות נתן לבית סביב חוצה
.domus Et .domus parietes in apprehendere non pro
לבלתי אחז בקירות הבית׃ והבית 7
,mallei & :eſt ædificata ,profectionis perfecto lapide eam ædificari in *
בהבנתו אבן שלמה c מסע נבנה ומקבות
fuit auditum non ,ferreum inſtrumentum omne ,ſecuris &
והגרזן כל־כלי ברזל לא־נשמע
media appendicis † Oſtium .eam ædificari in ‖ ,domo in
בבית d בהבנתו׃ פתח הצלע התיכנה 8
aſcendebant cochleas per & , dexterum ‡ domus humerum ad
אל־כתף הבית הימנית ובלולים e יעלו
.tertia ‡ ad medio de & ,medium ad
על־התיכנה ומן־התיכנה אל־השלשים׃
texit & ,eam perfecit & ,domum ædificauit Et
ויבן את־הבית f ויכלהו ויספן את־ 9
.cedris in ordinibus & ,teſtudinibus * domum
הבית g גבים ושדרת בארזים׃
quinque : domo omni ſuper ‖ thalamum ædificauit Et
h ויבן את־היצוע על־כל־הבית חמש 10
lignis cum domum apprehendebat & , eius ſtatura † cubitorum
אמות i קומתו ויאחז את־הבית בעצי
: Selomoh ad Domini verbum fuit Et .cedrinis
ארזים׃ k ויהי דבר־יהוה אל־שלמה 11
ſi , ædificans ‖ tu quam iſta Domus : dicendo
לאמר׃ הבית הזה אשר־אתה בנה אם־ 12

am-

ſeruaueris & ,feceris mea iudicia & ,meis decretis in ambulaueris

תֵּלֵךְ[l] בְּחֻקֹּתַי[m] וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשֶׂה וְשָׁמַרְתָּ — l יָלַךְ

ſtatuam & ;eis in ambulando ,mea mandata omnia

אֶת־כָּל־[n]מִצְוֺתַי לָלֶכֶת בָּהֶם וַהֲקִמֹתִי אֶת־ — m חָקַק — n צָוָה

.tuum patrem Dauid ad ſum locutus quod ,tecum meum verbum

דְּבָרִי אִתָּךְ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ׃

derelinquam non & , Iſrael filiorum medio in habitabo Et

13 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב

Selomoh ædificauit Et .Iſrael meum populum

14 אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־

domus parietes ædificauit Et .eam perfecit & ,domum

15 הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ׃ וַיִּבֶן אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת

ad vſque domus pauimento à , *cedrorum coſtis* in intrinſecus — tabulis cedrinis.

מִבַּיְתָה בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִקַּרְקַע הַבַּיִת עַד־

obduxit & : intrinſecus ligno operuit contignationis parietes

קִירוֹת הַסִּפֻּן צִפָּה עֵץ מִבַּיִת[o] וַיְצַף — o צָפָה

.*abietum coſtis in* .domus pauimentum — tabulis abiegnis.

אֶת־קַרְקַע הַבַּיִת בְּצַלְעוֹת בְּרוֹשִׁים׃

domus lateribus à cubitos viginti ædificauit Et

16 וַיִּבֶן אֶת־עֶשְׂרִים אַמָּה מִיַּרְכּוֹתֵי הַבַּיִת — ‡ tabulis cedrinis

: parietes ad vſque pauimento à *cedrorum coſtis in* ‡ — יחיד ו

בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִן־הַקַּרְקַע עַד־הַקִּירוֹת — ‡ quod erat * vt eſſet ſanctitas

.ſanctitatum *ſanctitatem in* * oraculum intra ‡ ſibi ædificauit &

וַיִּבֶן לוֹ מִבַּיִת לִדְבִיר לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃ — ‖ cubitorum † eſt

templum † ipſa :domus erat *cubito in* ‖ quadraginta Et — ‡ exterius quod eſt ante oraculum.

17 וְאַרְבָּעִים בָּאַמָּה הָיָה הַבַּיִת הוּא הַהֵיכָל — † tabulæ cedrinæ quibus tegebatur domus

,intrinſecus *domum ad cedrus* † Et .meius ‡ — ‡ depictæ erant picturis inſtar ſurdæ cucurbitarum agreſtium, & cælaturis inſtar

18 לְפָנָי׃ וְאֶרֶז אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה

omnia :florum *apertiones & ,colocyntharum funda inſtar ſculptura* ‡

מִקְלַעַת פְּקָעִים וּפְטוּרֵי[a] צִצִּים[b] הַכֹּל — ‡ tabulis cedrinis tegebantur, et ponere

domus medio in oraculum Et . .apparebat lapis nec ,*cedrus* ‡

19 אֶרֶז אֵין אֶבֶן נִרְאָה׃ וּדְבִיר בְּתוֹךְ־הַבַּיִת — a פָּנָה

fœderis arcam ibi *dandum ad* * ,fecit parare intrinſecus — b צִיץ

מִפְּנִימָה הֵכִין[c] לְתִתֵּן[d] שָׁם אֶת־אֲרוֹן בְּרִית — c כּוּן

cubitorum viginti † oraculi ipſius *faciebus* ‖ Et .Domini — d נָתַן

20 יְהוָה׃ וְלִפְנֵי הַדְּבִיר עֶשְׂרִים אַמָּה

cubitorum viginti & ;latitudo cubitorum viginti & , longitudo — ‖ faciei ‡ erat † altitudo ‡ puriſſimo

אֹרֶךְ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רֹחַב וְעֶשְׂרִים אַמָּה

altare operuit & : *concluſo* ‡ auro illud operuit & :eius *ſtatura* ‡

קוֹמָתוֹ וַיְצַפֵּהוּ[e] זָהָב סָגוּר וַיְצַף מִזְבֵּחַ — e צָפָה

cedro *

Digitized by Google

* cedrinis tabulis.
‖ mundo: & clauſit peſſulis aureis parietem qui erat ante oraculum,

intrinſecus domum Selomoh texit Et ·cedro *
ארז ׃ ויצף שלמה את־הבית [f] מפנימה 21
, oraculi facies ad auri catenis in vectavit & ; concluſi ‖ auro
זהב סגור ויעבר ברתיקות זהב לפני הדביר
operuit domum totam Et .auro illum texit &
ויצפהו זהב ׃ ואת־כל־הבית צפה 22
, altare totum & :domum omnem conſummari vſque † , auro
זהב עד־[g]תם כל־הבית וכל־המזבח
duos oraculo in fecit Et .auro texit ,oraculo ‡ quod
אשר־לדביר צפה זהב ׃ [h]ויעש בדביר [i]שני 23
.eius ſtatura ‖ cubitorum decem : olea * lignis ‡ Cherubim
כרובים עצי־שמן עשר אמות קומתו ׃
quinque & ; Vna Cherub ala † cubitorum quinque Et
וחמש אמות כנף הכרוב האחת וחמש 24
extremitatibus ab ‡ cubiti decem ; altera Cherub ala cubitorum *
אמות כנף הכרוב השנית עשר [k]אמות [l]מקצות
decem Et .eius alarum ‡ ſummitates ad vſque & ,eius alarum
כנפיו ועד־קצות כנפיו ׃ ועשר 25
eadem inciſio & ,eadem menſura : ſecundus Cherub cubito in *
באמה הכרוב השני [m]מדה אחת וקצב אחד
vnius Cherub Statura † .Cherubim duobus ‖
לשני הכרבים ׃ קומת הכרוב האחד 26
dedit ‡ Et .ſecundi Cherub ſimiliter & cubito in ‡ decem
עשר באמה וכן הכרוב השני ׃ ויתן 27
extendebant & , interioris domus medio in Cherubim
את־הכרובים בתוך הבית הפנימי ויפרשו
,parietem in vna ala tangebat & :Cherubim alas
את־כנפי הכרבים [n]ותגע כנף־האחד בקיר
: ſecundum parietem in tangens * ſecundi Cherub ala &
וכנף הכרוב השני נגעת בקיר השני
ad ala tangentes ‡ domus medio in eorum alæ ‖ &
וכנפיהם אל־תוך הבית נגעת כנף אל־
.auro Cherubim Texitque .alam
כנף ׃ ויצף את־הכרובים זהב ׃ 28
apertiones effigiauit circumducens * domus parietes omnes ‡ Et
ואת כל־קירות הבית [o]מסב קלע פתוחי 29
,florum emiſſiones ‖ & , palmarum & ,Cherubim cælaturarum
מקלעות כרובים ותמרת ופטרי [p]צצים
domus pauimentum Et .extrinſecus & , intrinſecus
מלפנים [q]ולחיצון ׃ ואת־קרקע הבית 30
texit

Marginal notes:

f פנה
ברתוקות
ק
† donec perficeretur tota domus:
‡ erat in pariete exteriori oraculi,
g חמם
h עשה
i שנה
‡ è pineis:
‖ altitudo
† erat
‡ extremis à ſummitatibus vnius alæ.
k אמה
l קצה
† alterius alæ.
* cubitorũ erat
m מדד
‖ erat
† Altitudo
‡ cubitorum:
‡ poſuit
n נגע
* tangebat
‖ reliquæ
‡ tangebant ſe inuicem.
‡ in omnibus parietibus
* per circuitum figurauit ſculpturis ſeu cælaturis
‖ cælaturis
o סבב
p ציץ
q חוץ

Digitized by Google

.extrinſecus & intrinſecus auro texit,
צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן ׃
: olea ‡ lignis † fores fecit oraculi oſtio Et
31 וְאֵת פֶּתַח הַדְּבִיר עָשָׂה דַלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן
fores duæ * Et -pentagona poſtes ‡ ;ſuperliminare
32 הָאַיִל מְזוּזוֹת חֲמִשִׁית ׃ [r] וּשְׁתֵּי דַּלְתוֹת
, Cherubim cælaturas eis ſuper † cælauit & ; olea ‖ lignis
עֲצֵי־שֶׁמֶן וְקָלַע עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים
extendit & :auro texit, & ,florum apertiones ‡ & ,palmarum &
וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי [s] צִצִּים וְצִפָּה זָהָב [t] וַיָּרֶד
ſic Et .aurum palmas ſuper & Cherubim ſuper
33 עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־הַתִּמֹרוֹת אֶת־הַזָּהָב ׃ וְכֵן
ex oleaginis ‖ lignis * poſtes templi oſtio ‡ fecit
עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן מֵאֵת
ſcuta dua ‡ ; abiegnis lignis fores dua † Et .quarta
34 רְבִעִית ׃ וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי בְרוֹשִׁים [a] שְׁנֵי צְלָעִים
ſecundi oſtii ſculptura dua & ,volubiles ‡ vnius oſtii
הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קְלָעִים הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית
apertiones & ,palmas ‡ & ,Cherubim † cælauit Et .rotunda ‖
35 גְּלִילִים ׃ וְקָלַע כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטֻרֵי
.impreſſum ſuper ✤ directo auro operuitque ; florum
צִצִּים וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־הַמְּחֻקֶּה ׃
ordinibus tribus interius atrium ædificauit Et
36 וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר [d] הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה טוּרֵי [c]
.cedrinarum exciſarum trabium ordine & , dolati lapidis *
גָזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים ׃ [e]
menſe in ,Domini domus eſt fundata quarto anno In
37 בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית יֻסַּד בֵּית יְהוָה בְּיֶרַח
ipſe) , Bul † menſe in ,vndecimo anno in Et .Zif ‖
38 זִו ׃ וּבַשָּׁנָה הָאַחַת עֶשְׂרֵה בְּיֶרַח בּוּל הוּא
, ſuas res omnes ad ‡ domus eſt completa (octauus menſis ‡
הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו
.annis ſeptem eam ædificauit & ; ſua iudicia omnia ad ✤
וּלְכָל־מִשְׁפָּטָו וַיִּבְנֵהוּ שֶׁבַע שָׁנִים ׃

CAP. VII.

tredecim Selomoh ædificauit ſuam domum Et
1 וְאֶת־בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
ædificauit Et .ſuam domum totam compleuit & ,annis
2 [g] וַיִּבֶן שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־בֵּיתוֹ ׃

do-

† è ‡ pinnis:
‡ & poſtes erãt quum quæ latero-rum.
* duo oſtia è
[r] שְׁנָה
‖ pinea. † in ‡ cælaturas
[s] צִיץ
[t] רָדַד
✤ portæ * è
‖ pineis
quadrilateros.
† duo oſtia è
‡ duo latera
[a] שְׁנָה
‡ rotunda: & duo latera.
‖ rotunda.
† cælaturas
‡ palmarum, & cælaturas
✤ quæ erant ſculpta.
[b] חָקָה
[c] בָּנָה
* lapidum dolatorum,
[d] פָּנָה גָּזַז
‖ Aprili.
† Octobri,
‡ eſt
✤ ſecundũ omnia ad eam pertinentia, & ſecundum omnes regulas ſuas.
[f] כָּלָה
[g] בָּנָה

Digitized by Google

‡ ſaltus ‡ erat

; eius longitudo ‡ cubitorum centum ; Lebanon *ſilua* ‡ domum

אֶת־בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן מֵאָה אַמָּה אָרְכּוֹ

cubitorum triginta & , eius latitudo cubitorum quinquaginta &

וַחֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה

‡ ædificauit eã:

‡ cedrinarum columnarum ordines quatuor ſuper : eius altitudo

קוֹמָתוֹ עַל אַרְבָּעָה טוּרֵי עַמּוּדֵי אֲרָזִים

tecta Et .columnas ſuper * cedrinæ *exciſæ* trabes &

* erant

וּכְרֻתוֹת אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים׃ וְסָפֻן 3

‖ eſt tabulis cedrinis † trabes ‡ erant ‡ per ordinem ſingulum.

columnas ſuper ‡ quæ *coſtas* † ſuper , deſuper *cedro in* ‖

בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־הַצְּלָעֹת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים

feneſtellarum Et *ordine* ‡ quindecim ; quinque & quadraginta

אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר׃ וּשְׁקֻפִים 4

* erant ‖ erat contra † erant

tribus feneſtram ad ‖ feneſtra & : ordines tres *

שְׁלֹשָׁה טוּרִים וּמֶחֱזָה אֶל־מֶחֱזָה שָׁלֹשׁ

, quadrati † poſtes & , oſtia omnia Et .vicibus

פְּעָמִים׃ וְכָל־הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזוֹת רְבֻעִים 5

‡ & ſic feneſtella quæ erat ſupra portam, & feneſtra erat contra.

tribus feneſtram ad *feneſtra regione e* & , *feneſtella* ‡

שֶׁקֶף וּמוּל מֶחֱזָה אֶל־מֶחֱזָה שָׁלֹשׁ

; fecit columnarum porticum Et .vicibus

פְּעָמִים׃ וְאֵת אוּלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה 6

‡ erat

cubitorum triginta & , eius longitudo ‡ cubitorum quinquaginta

חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה

* erat ante columnas, ‖ aliæ, [b] פְּנֵה

, ‖ columnæ & , *eorum facies ſuper* * porticus & ; eius latitudo

רָחְבּוֹ וְאוּלָם עַל־[b] פְּנֵיהֶם וְעַמֻּדִים

porticum Et . *eorum facies ſuper* † *denſa* trabs &

† ante eas, ‡ in qua ‡ hoc eſt, * eſt cedrinis tabulis

וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם׃ וְאוּלָם 7

; fecit ‡ , iudicii , porticum ‡ , *ibi* iudicaret quo ‡ ſolii

הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפָּט־שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט עָשָׂה

.pauimentum ad vſque pauimento à *cedro in* * tecta &

וְסָפוּן בָּאֶרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקַע׃

* in [l] יָשַׁב

intra aliud atrium , *ibi* manebat qua * *ſua domui* Et

וּבֵיתוֹ אֲשֶׁר־[l] יֵשֶׁב שָׁם חָצֵר הָאַחֶרֶת מִבֵּית 8

aliæ fecit domum & : erat iſtud opus ſecundum porticum

לָאוּלָם כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה הָיָה וּבַיִת יַעֲשֶׂה לְבַת־

.hanc porticum ſecundum , Selomoh acceperat quam , Parhoh

פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה כָּאוּלָם הַזֶּה׃

‡ ex [k] מדד

menſuras ſecundum pretioſis lapidibus ‡ hæc Omnia

כָּל־אֵלֶּה אֲבָנִים יְקָרֹת [k] כְּמִדּוֹת 9

* è lapidibus dolatis, [l] גָּזַז

, extrinſecus & intrinſecus ſerra *in* ſerratis , *dolati lapidis* *

גָּזִית [l] מְגֹרָרוֹת בַּמְּגֵרָה מִבַּיִת וּמִחוּץ

&

Digitized by Google

ad vſque extrinſecus & *palmares* ‖ lapides ad vſque fundamento à &
וּמִמַּסָּד[m] עַד־הַטְּפָחוֹת וּמִחוּץ עַד־
pretioſis lapidibus fundatum Et maius atrium
10 הֶחָצֵר הַגְּדוֹלָה׃ וּמְיֻסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת
lapidibus & *cubitorum* decem lapidibus : magnis lapidibus
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת וְאַבְנֵי
pretioſi lapides * ſuprà Et cubitorum octo
11 שְׁמֹנֶה[a] אַמּוֹת׃ וּמִלְמַעְלָה אֲבָנִים יְקָרוֹת
cedri & dolati lapidis ‖ menſuras ſecundum
כְּמִדּוֹת גָּזִית וָאָרֶז׃
dolata petra ‡ ordines tres *circum* † maiori atrio Et
12 וְחָצֵר הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה טוּרִים גָּזִית
Domini domus atrio & cedrinarum *exciſarum* trabium ordo &
וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים וְלַחֲצַר בֵּית־יְהוָה
rex miſit Et domus porticui & interioris
13 הַפְּנִימִית וּלְאֻלָם הַבָּיִת׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
Filius Tyro de Chiram *cepit* ‡ & Selomoh
14 שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח[b] אֶת־חִירָם מִצֹּר׃ בֶּן־
eius pater & Nephthali tribu de *ipſe* * viduæ mulieris
אִשָּׁה[c] אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה[d] נַפְתָּלִי וְאָבִיו
ſapientia erat plenúſque ærarius faber Tyrius vir
אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וַיִּמָּלֵא אֶת־הַחָכְמָה
omne faciendum ad ſcientia & intelligentia &
וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת[e] לַעֲשׂוֹת כָּל־
fecit & Selomoh regem ad venit & ære in *opificium* ‖
מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ[f]
duas formauit Et eius *opificium* † omne
15 אֶת־כָּל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיָּצַר[g] אֶת־שְׁנֵי
palma ‡ cubitorum Octodecim æreas columnas
הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת
cubitorum duodecim filum & vnius columnæ
הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט[h] שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה
coronamenta duo Et ſecundam columnam circundabat
16 יָסֹב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי[i]׃ וּשְׁתֵּי כֹתָרֹת
ære *fuſo* ‡ columnarum capita ſuper *dandum* ad † fecit
עָשָׂה לָתֵת[k] עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מֻצָק[l] נְחֹשֶׁת
quinque & vnius *coronamenti ſtatura* ‡ cubitorum quinque
חָמֵשׁ אַמּוֹת[m] קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ
ſecundi *coronamenti ſtatura* * cubitorum
אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃

‖ ſuper quas capita ponebantur trabiũ, qui erant ad menſuram palmi.
יסד [m]
* à fundamento erant
אמה [a]
‖ lapidũ dolatorum, & cedrinæ tabulæ.
† per circuitum erant
‡ è petris dolatis.
‡ tulit
לקח [b]
* erat
איש [c]
נטה [d]
ידע [e]
‖ opus
עשה [f]
† opus
צור [g]
‡ erat altitudo
שנה [h]
capitula
שנה [i]
‡ vt poneret
‡ fuſa ex
נתן [k]
יצק [l]
‡ erat altitudo capitelli
אמה [m]
* altitudo capitelli.

Retia-

opere funes ‖ , retiaculi opere Retiacula
שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה 17
: columnarum caput ſuper ‡ quæ , *coronamentis* † , catenarum
שַׁרְשְׁרוֹת לַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים
.ſecundo *coronamento* ‡ ſeptem & , vni *coronamento* ‡ ſeptem
שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃
circumquaque ‖ ordines duos & , columnas fecit Et
[a]וַיַּעַשׂ אֶת־הָעַמּוּדִים וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב 18
coronamenta tegendum ad † , vnum retiaculum ſuper
עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת [b]לְכַסּוֹת אֶת־הַכֹּתָרֹת
coronamento ‡ fecit ſic & ; malogranatorum caput ſuper ‡ quæ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת
, columnarum caput ſuper † quæ , *coronamenta* * Et .ſecundo
הַשֵּׁנִית׃ וְכֹתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים 19
.cubitorum quatuor , porticu in lilii opus ‡
מַעֲשֵׂה שׁוּשַׁן בָּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת׃
deſuper etiam columnas duas ſuper *coronamenta* ‡ Et
וְכֹתָרֹת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם־מִמַּעַל 20
malogranatorum & . retiaculum trans † qui . *ventris propinquo* * à
מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר שְׂבָכָה וְהָרִמּוֹנִים
.ſecundum *coronamentum* * ſuper *circumquaque* ‡ ordines ‡ ducenti
[c]מָאתַיִם [d]טֻרִים סָבִיב עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃
ſtatuit & : templi porticu in columnas ſtatuit Et
[e]וַיָּקֶם אֶת־הָעַמֻּדִים לְאֻלָם הַהֵיכָל וַיָּקֶם 21
: Iachin eius nomen vocauit & , dexteram columnam
אֶת־הָעַמּוּד [f]הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ [g]יָכִין
eius nomen vocauit & , ſiniſtram columnam ſtatuit &
וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
: lilii opus † columnarum caput ſuper Et . Bohaz
בֹּעַז׃ וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן 22
.columnarum *opificium* ‡ eſt perfectum &
[h]וַתִּתֹּם מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים׃
eius labro à *cubito in* ‡ decem , fuſum mare fecit Et
[i]וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ 23
cubito in ‖ quinque & : *circum* * rotundum eius labrum ad vſque
עַד־שְׂפָתוֹ עָגֹל סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה
illud ambiebat *cubito in* ‡ triginta *linea* ‡ & : eius altitudo
קוֹמָתוֹ וְקָוה שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ
circum † , eius labium deſubter *colocyntæ* ‖ Et *circumquaque* ‡
סָבִיב׃ וּפְקָעִים מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ סָבִיב 24

‖ cohærentia
† capitellis, ‡ erant
‡ capitello
‖ per circuitum
עָשָׂה [a]
† vt tegerent capitella
כָּסָה [b]
‡ erant ‡ capitello
* capitella, † erant
‡ erat
‡ capitella
* regione loci medii, † erat
חשבכת ק
‡ erant ‡ per circuitum * capitellum
מֵאָה [c]
טוּר [d]
קוּם [e]
יָמַן [f]
כּוּן [g]
† erat ‡ opus
תָּמַם [h]
‡ cubitorum
עָשָׂה [i]
‡ in circuitu: ‡ cubitorum erat
‡ filum ‡ cubitorum
וקו ק
‡ in circuitu, ‖ ſphærulæ † per circuitum

Digitized by Google

mare ambientes *cubito in* ‡ decem ,illud circundantes ‡ cubitis
סֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּפִים אֶת־הַיָּם
.eius fuſione in ‡ fuſarum *colocyntarum* ‖ ordines duo ; *circum* * * per circuitum: ‖ ſphærularum ‡ *erant*
סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים הַפְּקָעִים יְצֻקִים בִּיצֻקָתוֹ׃
reſpicientes † tres : bobus duodecim ſuper *Stans* ‖ ‖ Stabat mare † reſpiciebant
25 עֹמֵד עַל־שְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה [a] פֹנִים פֹּנָה [a]
tres & , *mare* ‡ ad *reſpicientes* ‡ tres & ; Aquilonem ad ‡ reſpiciebant ‡ occidentem.
צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה
orientem ad *reſpicientes* * , tres & , meridiem ad *reſpicientes* * * reſpiciebant
פֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים מִזְרָחָה
eorum poſteriora omnia & :† deſuper eos ſuper mare & † *erat*
וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם
‡ eius labium & , palmus ‡ eius denſitas Et .‡ Intrinſecus ‡ erant. ‡ erat
26 בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח [b] וּשְׂפָתוֹ שָׂפָה [b]
millia duo : lilii *floris* * , calicis labii opus ſecundum * in quo ſculptus erat flos
כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשָׁן אַלְפַּיִם
decem *fulcimenta* ‖ fecit Et .comprehendebat batorum ‖ baſes
27 בַּת יָכִיל׃ [c] וַיַּעַשׂ אֶת־[d]הַמְּכֹנוֹת עֶשֶׂר עָשָׂה [c] כּוּן [d]
, vnius *fulcimenti* ‡ longitudo *cubito in* ‡ quatuor ; *æris* †
נְחֹשֶׁת אַרְבַּע בָּאַמָּה אֹרֶךְ הַמְּכוֹנָה הָאֶחָת † æreas: ‡ cubitorum ‡ baſis * cubitorum
.eius altitudo *cubito in* * trium &, eius latitudo *cubito in* * quatuor &
וְאַרְבַּע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְשָׁלֹשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתָהּ׃
clauſuræ & ; ipſis † clauſuræ ; *fulcimenti* ‖ opus hoc Et ‖ baſis: † erant
28 וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּכוֹנָה מִסְגְּרֹת לָהֶם וּמִסְגְּרֹת
‡ quæ clauſuras ſuper Et .*climacteras* ‡ inter ‡ vectes , qui erant ve ſcalarum gradus, ‡ erant
29 בֵּין הַשְׁלַבִּים׃ וְעַל־הַמִּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר
ſuper & , Cherubim & , *bos* ‖ , leones *climacteras* * inter * vectes erant ‖ boues,
בֵּין הַשְׁלַבִּים אֲרָיוֹת בָּקָר וּכְרוּבִים וְעַל־
.*bouem* ‡ & , leones deſubter & ; deſuper baſis *climacteras* † † vectes, ‡ boues.
הַשְׁלַבִּים [e] כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת לַאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר כּוּן [e]
.rotæ quatuor Et .extenſo opere copulationes
30 לֹיוֹת [f] מַעֲשֵׂה [g] מוֹרָד׃ וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי לְוָה [f] יָרַד [g]
quatuor & , æreæ tabulæ & ‡ *vni* *fulcimento* ‡ æreæ ‡ erant baſi ſingulæ,
נְחֹשֶׁת לַמְּכוֹנָה הָאַחַת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת וְאַרְבָּעָה
humeri concham deſubter : *eis* * humeri eius angulis * erant:
פַּעֲמֹתָיו כְּתֵפֹת לָהֶם מִתַּחַת לַכִּיֹּר הַכְּתֵפוֹת
.copulationum *viri tranſitu* ex fuſi latere cuiuſlibet
יְצֻקוֹת מֵעֵבֶר אִישׁ לֹיוֹת׃
,cubito in ſuperius & *coronamentum* intra eius os Et capitellum erat
31 וּפִיהוּ מִבֵּית לַכֹּתֶרֶת וָמַעְלָה בָּאַמָּה

Digitized by Google

dimidium & ,cubitus ,baſis opere rotundum ‡ eius os &
וּפִיהָ עָגֹל מַעֲשֵׂה־כֵן אַמָּה [a] וַחֲצִי
earum clauſuræ & ,cælaturæ † eius os ſuper etiam & :cubiti
הָאַמָּה וְגַם־עַל־פִּיהָ מִקְלָעוֹת וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם
† rotæ quatuor Et .rotundæ non ,quadratæ
32 מְרֻבָּעוֹת לֹא־עֲגֻלּוֹת׃ וְאַרְבַּעַת הָאוֹפַנִּים
:baſi in rotarum *manus* & ,clauſuras ſubter *ad*
לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת וִידוֹת הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה
.cubiti dimidium & ,cubitus † vnius rotæ *ſtatura* ‖ &
וְקוֹמַת הָאוֹפַן הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃
:currus rotæ opus ſicut * rotarum opus Et
33 וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים כְּמַעֲשֵׂה אוֹפַן הַמֶּרְכָּבָה
;earum ligamina & ,earum canthi & ,earum radii & ,earum *manus*
יְדוֹתָם וְגַבֵּיהֶם וְחִשֻּׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם
quatuor *ad* † humeri quatuor Et ,*fuſum* *omne* ‖
34 הַכֹּל [b] מוּצָק׃ וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת אֶל־אַרְבַּע
.eius humeri ‡ baſe ex :vnius *fulcimenti* ‡ angulos
פִּנּוֹת הַמְּכֹנָה הָאֶחָת מִן־[d]הַמְּכֹנָה כְּתֵפֶיהָ׃
:altitudine cubiti dimidii *fulcimenti* *capite* * in Et
35 וּבְרֹאשׁ הַמְּכוֹנָה [e] חֲצִי הָאַמָּה קוֹמָה
,eius *manus* *fulcimenti* *caput* † ſuper & :*circum* ‖ rotunditas
עָגֹל סָבִיב וְעַל רֹאשׁ הַמְּכֹנָה יְדֹתֶיהָ
tabulis ſuper *aperuit* ‡ Et .ea ex eius clauſuræ &
36 וּמִסְגְּרֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וַיְפַתַּח עַל־הַלֻּחֹת
palmas & ,leones ,Cherubim eius clauſuris ſuper & ,eius *manuum*
יְדֹתֶיהָ וְעַל וּמִסְגְּרֹתֶיהָ כְּרוּבִים אֲרָיוֹת וְתִמֹרֹת
.*circumquaque copulationum* & ,*viri nuditatem ſecundum*
כְּמַעַר־אִישׁ [g] וְלֹיוֹת סָבִיב׃
,vna fuſura ;*fulcimenta* decem fecit hoc Secundum
37 כָּזֹאת עָשָׂה אֵת עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת מוּצָק אֶחָד
.ipſis cunctis † vna inciſio ,vna menſura
מִדָּה אַחַת קֶצֶב אֶחָד לְכֻלָּהְנָה׃
batos quadraginta :æreas conchas decem fecit Et
38 וַיַּעַשׂ [h] עֲשָׂרָה כִיּוֹרוֹת נְחֹשֶׁת אַרְבָּעִים בַּת
vna concha cubito in quatuor :vna concha capiebat
יָכִיל הַכִּיּוֹר הָאֶחָד אַרְבַּע בָּאַמָּה הַכִּיּוֹר הָאֶחָד
.*fulcimentis* ‡ decem *vnum fulcimentum* ‡ ſuper *vna concha*
כִּיּוֹר אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת׃
domus *humerum ſuper* ‖ quinque *fulcimenta* *dedit* * Et
39 וַיִּתֵּן [i] אֶת־הַמְּכֹנוֹת חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת

,dextera à

† ſat
חֲצָה [a]
† erant
† erant
cardines
‖ altitudo
† erat
* erat
& cardines
‖ omnia erant fuſa. † ſuper
יָצַק [b]
‡ baſis ‡ erant
פְּנֵן [c] כֵּן [d]
* ſummitate baſis
חֲצָה [e]
‖ erat per circuitum
† verticem baſis erant axes
‡ cælauit
לוּחַ [f]
‡ cardinum
* ex latere vniuſcuiuſque per circuitum
לָוָה [g]
baſes :
† erat
עָשָׂה [h]
cubitorum erant ſingulæ conchæ
‡ baſem vnam
‡ baſibus.
poſuit baſes
‖ ad latus
נָתַן [i]

Digitized by Google

ſelus ſiniſtra à domus *humerum ſuper* † quinque & ,dextera à — † ad latus

מימין וחמש על־כתף הבית משמאלו

orientem ad dextero domus *humero ab dedit* ‡ mare & — ‡ poſuit à latere

ואת־הים נתן מכתף הבית הימנית קדמה

,conchas Chiram fecit Et *.meridiei regione è* ‡ — ‡ contra meridiem.

40 ממול נגב׃ ויעש חירום את־הכירות

facere Chiram compleuit & ſpelues & ,ſcopas &

ואת־היעים ואת־המזרקות ויכל חירם לעשות

Selomoh regi fecit quod *opificium* * omne — * opus

את־כל־המלאכה אשר עשה למלך שלמה

vaſa rotunda & , duas Columnas .Domini domo * — * in

41 בית יהוה׃ עמדים שנים [a] וגלת — גלל [a]

,duarum columnarum caput ſuper † quæ ,*coronamentorũ* ‖ — ‖ inſtar craterarum capitellorum, † erant

הכתרת אשר־על־ראש העמודים שתים

rotunda vaſa duo * *operiendum ad* ‡ ,duo retiacula & — ‡ vt operirent

והשבכות שתים [b] לכסות את־שתי גלות — כסה [b]

.columnarum caput ſuper ‡ quæ ,capitellorum — ‡ erant

הכתרת אשר על־ראש העמודים׃

‡retiaculis duobus quadringenta malogranata Et

42 ואת־הרמנים ארבע מאות [c] [d] לשתי השבכות — מאה [c] שנה [d]

,vni retiaculo ‡ malogranatorum ordines duo — ‡ erant

שני־טורים רמנים לשבכה האחת

† quæ ,*coronamentorum* * rotunda vaſa ‡ duo operiendum ad — ‡ illa * capitellorum, † erant ‖ faciem ‡ baſes

[d] לכסות את־שתי גלת הכתרת אשר

,decem *fulcimenta* ‡ Et .columnarum *facies* ‖ ſuper

43 על־פני [e] העמדים׃ ואת־ [f] המכנות עשר — פנה [e] כון [f]

mare Et .*fulcimenta* ‡ ſuper decem conchas & — ‡ baſes.

44 ואת־הכירת עשרה על־המכנות׃ ואת־הים

.mare ſubter duodecim boues & ,vnum

האחד ואת־הבקר [g] שנים־עשר תחת הים׃ — שנה [g]

.*ſparſoria* & ,ſcopas & ,lebetes Et — crateras,

45 ואת־הסירות ואת־היעים ואת־המזרקות

Chiram fecit quæ hæc vaſa omnia & — האלה ק

ואת כל־הכלים האהל אשר עשה חירם

.*terſo* ‡ ære † ,Domini domo * Selomoh regi — * in † erant ex ‡ limato. ‡ argilla denſa.

למלך שלמה בית יהוה נחשת ממרט׃

denſitate ‡ In rex ea fudit Iarden planitie In

46 בככר הירדן יצקם המלך [h] במעבה — עבה [h]

.Sarthan inter & ,Succoth inter ,*terra*

האדמה בין סכות ובין צרתן׃

Et

Digitized by Google

* propter multitudinem nimiam ;
רֹב [a]

multitudine præ * , vaſa omnia Selomoh omiſit Et
וַיַּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים [a] מֵרֹב 47
æris pondus eſt exploratum non ; valde valde
מְאֹד מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃

b erant in
עָשָׂה [b]
ſuper quam erant panes

domo * quæ vaſa omnia Selomoh fecit Et
וַיַּעַשׂ [b] שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית 48
eam ſuper quam menſam & , aureum altare , Domini
יְהוָה אֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו
quinque candelabra Et . auream , facierum panis
לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חָמֵשׁ 49

‡ ante oraculum

auro oraculi facies ad ‡ ſiniſtra à quinque & , dextera à
מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב

* puriſſimo, & flores * ex

.auro * forcipes & , lucernas & . florem & , concluſo ‡
סָגוּר וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם זָהָב׃

‡ hydriæ,
סַף [c] כַּף [d]

, cochlearia & , pelues & , pſalteria & * , ſcyphos ‡ Et
וְהַסִּפּוֹת [c] וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת [d] 50

† ex ‡ puro:
‡ oſtiis
חָתָה [e]
פָּנָה [f]

domus foribus ‡ cardines & † concluſo ‡ auro † acerras &
וְהַמַּחְתּוֹת [e] זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת
templo domus foribus ‡ , Sanctitatum Sanctitati interioris
הַפְּנִימִי [f] לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים לְדַלְתֵי הַבַּיִת לְהֵיכָל

‡ opus

quod opificium ‡ omne eſt perfectum Et .aureo
זָהָב׃ וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר 51

† in
בּוֹא [g]

Selomoh intulit & , Domini domo † Selomoh rex fecit
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא [g] שְׁלֹמֹה
,aurum & ,argentum ,ſui patris Dauid Sanctitates
אֶת־קָדְשֵׁי דָּוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב

poſuit

.Domini domus theſauris in dedit vaſa &
וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃

CAP. VIII. ח

& ,Iſrael ſeniores Selomoh congregauit Tunc
אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־ 1

omnes principes
‡ principes
נָשָׂא [h]
† a
* vt facerent
עָלָה [i]
† eſt

Iſrael filiorum patrum prælatos ‡ tribuum capita omnia
כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי [h] הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
aſcendere facientum ad * ,Ieruſalaim † Selomoh regem ad
אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלִָם [i] לְהַעֲלוֹת
.Sion † ipſa ‡ Dauid ciuitate de Domini . fœderis arcam
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן׃
viri omnes Selomoh regem ad conuenerunt Et
וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ 2

Digitized by Google

menſis ‡ ipſe *tripudio in* *fortium* ‡ menſe in Iſrael
יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ
,Iſrael ſeniores omnes venerunt Et .ſeptimus
3 הַשְּׁבִיעִי׃ [a]וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
fecerunt aſcendere Et .arcam ſacerdotes tulerunt &
4 [b]וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ
omnia & ,*conuentus* *tentorium* ‡ & ,Domini arcam
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל [c]מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־
ea fecerunt aſcendere & :*tentorio* * in ‡ quæ ,Sanctitatis vaſa
[d]כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם
omnis & ,Selomoh rex Et .Leuitæ & ſacerdotes
5 הַכֹּהֲנִים [e]וְהַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־
,*arca* *facies ad* ‡ ſecum ‡ ,eum *ſuper* *conuenientes* ‖ ,Iſrael *cœtus* ‖
עֲדַת יִשְׂרָאֵל [f]הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן
nec ,enumerabantur non quæ ,*bouem &* ,*pecus* * immolantes
מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא
ſacerdotes adduxerunt Et .multitudine præ ſupputabantur
6 [g]יִמָּנוּ [h]מֵרֹב׃ וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים
oraculum ad ,ſuum locum ad Domini fœderis arcam
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר
alas ſub ad ,Sanctitatum Sanctitatem ad ,domus
הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי
ad * alas *expandentes* ‡ Cherubim Nam .Cherubim
7 הַכְּרוּבִים׃ כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־
,arcam *ſuper* Cherubim operiebant & ,arcæ locum
מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן
,vectes fecerunt elongare Et .deſuper eius vectes *ſuper* &
8 וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים
facies *ſuper* ‖ ſanctitate è vectium capita apparebant &
וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי
ibi fuerúnque ‡ extrinſecus apparebant non & ,*oraculi*
הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה [i]וַיִּהְיוּ שָׁם
duæ *tantùm* ‡ arca in † Non .hanc diem ad vſque
9 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק [k]שְׁנֵי
Choreb in Moſeh ibi repoſuerat quas ,lapideæ tabulæ
[l]לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר [m]הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב
eos egrediendo in * ,Iſrael filiis cum Dominus *excidit* ‡ quando
אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [n]בְּצֵאתָם
ſacerdotes *exeundo in* ‖ ,fuit Et .Aegypti terra è
10 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים
,ſanctitate è

‡ Septembri, in ſolemnitate ‡ eſt
[a] בוא
[b] נשא
‡ tabernaculum ‡ celeſtiæ
[c] יעד
‡ erant * tabernaculo
[d] כלה
[e] לוה
‖ congregatio ‡ quæ conuenerant ad ‡ erant ante arcam,
[f] יעד
* oues, & boues,
[g] מנה
[h] רבב
‡ expandebant * ſuper
‖ coram
oraculo,
[i] היה
† erant ‡ niſi
[k] שנה
[l] לוח
[m] ינח
‡ pepigit fœdus * quando egreſſi ſunt
[n] יצא
‖ cùm exirent

Digitized by Google

.Domini domum repleuit nubes & ,ſanctitate è

מן־הקדש והענן מלא את־בית יהוה׃

miniſtrandum ad ſtare ſacerdotes potuerunt non Et

ולא־יכלו הכהנים לעמד לשרת 11

propter nubem:

domum Domini gloria repleuerat quia :nubis faciebus à

מפני הענן כי־מלא כבוד־יהוה את־בית

dixit Dominus :Selomoh dixit tunc .Domini

יהוה׃ אז אמר שלמה יהוה אמר 12

‡ vt habitaret

בנה a

† habitaculum, vt habitet

ישב b

domum ædificaui Aedificando .caligine in habitandum ad ‡

לשכן בערפל׃ בנה בניתי בית 13

.ſecula te ſedendum ad locum paratum †,tibi habitaculi

זבל לך מכון לשבתך עולמים׃

faciem ſuam,

סבב c

פנה d

omni benedixit & ,ſuas facies rex vertit Et

ויסב המלך את־פניו ויברך את כל־ 14

.ſtans ‖ Iſrael concio * omnis & :Iſrael concioni ‡

קהל ישראל וכל־קהל ישראל עמד׃

‡ congregationi
* congregatio
‖ ſtabat.

qui ,Iſrael Deus Dominus Benedictus :ait Et

ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר 15

† ad
‡ patrem meum,
& potentia ſua

,impleuit ſua manu in & ,meo patre ‡ Dauid cum ‖ ſuo ore in eſt locutus

דבר בפיו את דוד אבי ובידו מלא

יצא e

eduxi qua die A ;dicendo

לאמר׃ מן־היום אשר הוצאתי את־ 16

elegi non ,Aegypto ex Iſrael meum populum

עמי את־ישראל ממצרים לא־בחרתי

‡ ciuitatem

ædificandum ad ,Iſrael tribubus vniuerſis ex ciuitate in ‡

בעיר מכל שבטי ישראל לבנות

* vt eſſet
‡ ſed

היה f

† vt eſſet

,Dauid in elegi & ‡ :ibi meum nomen exiſtendum ad * ,domum

בית להיות שמי שם ואבחר בדוד

fuit Et .Iſrael meum populum ſuper exiſtendum ad †

להיות על־עמי ישראל׃ ויהי 17

‡ in
‡ vt ædificaret

domum ædificandum ad ‡ ,mei patris Dauid corde cum ‡

עם־לבב דוד אבי לבנות בית

Dominus dixit Et .Iſrael Dei Domini nomini

לשם יהוה אלהי ישראל׃ ויאמר יהוה 18

* in

,tuo corde cum * fuit quod eo Pro :meum patrem Dauid ad

אל־דוד אבי יען אשר היה עם־לבבך

טוב g

† in
‖ Veruntamen

fuit quia ,benefeciſti ,meo nomini domum ædificandum ad

לבנות בית לשמי הטיבת כי היה

,domum ædificabis non tu Tantum ‖ .tuo corde cum †

עם־לבבך׃ רק אתה לא תבנה הבית 19

quinimo ‡

Digitized by Google

ædificabit ipſe ,tuis lumbis de *egrediens** tuus filius quinimo ‡

כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה

‡ ſed *qui egreſſus eſt

ſuum verbum Dominus Firmauitque .meo nomini domum

20 הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ

קוּם[a]

ſedi & ,meo patre Dauid pro ſurrexi & ,eſt locutus quod

אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקֻם תַּחַת דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב

,Dominus eſt locutus quemadmodum ,Iſrael thronum ſuper

עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה

.Iſrael Dei Domini nomini domum ædificaui &

וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

fœdus *eſt* *qua* ,arcæ locum ibi poſui Et

21 וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית

in qua eſt

cum educendo in ‖ ,noſtris patribus cum *excidit* * quod ,Domini

יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ

* pepigit
‖ quando eduxit

Selomoh ſtetit Et .Aegypti terra ę eos

22 אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲמֹד שְׁלֹמֹה

,Iſrael *concione* ‡ omni coram Domini *altaris* *facies ad* †

לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל

† ante altare
‡ congregatione

Domine : dixit Et .cælos ad ſuas palmas extendit &

23 וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[b] הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמַר יְהוָה

כַּף[b]

,deſuper cælis in Deus *tu ſicut* non ,Iſrael Deus

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל

eſt tibi ſimilis

miſericordiam & ,pactum cuſtodiens ,deorſum terram ſuper nec

וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד

Qui .ſuo corde toto in *tuas facies ad* *ambulantibus* ,tuis ſeruis

24 לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם[c]׃ אֲשֶׁר

qui ambulant coram te

לֵב[c]

es locutus quæ , meo patri Dauid tuo ſeruo ſeruaſti

שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ

‖ potentia

diem ſecundum impleſti tua *manu in* ‖& , tuo ore in es locutus & ; ei

לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם

cuſtodi ,Iſrael Deus Domine nunc Et .hanc

25 הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר

: dicendo ,ei es locutus quæ meo patri Dauid tuo ſeruo

לְעַבְדְּךָ דָוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר

facie mea

thronum ſuper ſedens ,*meis faciebus à* vir tibi excidetur Non

לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי[d] יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא

פָּנֶה[d]

ſi tamen
‡ vt ambulent coram me.

,ſuam viam tui filii cuſtodierint *ſi* *tantùm* : Iſrael

יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ[e] אֶת־דַּרְכָּם[f]

בֵּן[e]

.*meas facies ad** ambulaſti ſicut ,*meas facies ad ambulandum ad*‡

לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃

דֶּרֶךְ[f]

* coram me.

Et

Digitized by Google

ſtabilietur obſecro
אמן

tuum verbum *nunc verum fit* : Iſrael Deus nunc Et
וְעַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֶן נָא דְּבָרְךָ 26
.meo patri Dauid tuo ſeruo es locutus quod
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי׃
terram ſuper Deus habitabit verè num Quoniam
כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ 27

‖ quanto magis
כלל
Sed reſpice

etiam ‖ , te continent non cælorum cæli & , cæli ecce
הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף
ad *reſpicies* Et § ædificaui quam hæc domus *quia*
כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־ 28

פלל חנן [b]
vt audias clamorem,

, mi Deus Domine eius deprecationem ad & , tui ſerui orationem
[b]תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־[c]תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי
tuus ſeruus quam orationem *ad* & , *præconium* ad *audiendum ad*
לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ

† orat coram te
‡ Vt ſint oculi tui aperti ſuper
היה [d]

tuos oculos exiſtendum Ad ‡ : hodie *tuas facies ad* *orans* †
מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם׃ [d]לִהְיוֹת עֵינֶךָ 29
loco in , die ac nocte iſtam domum *ad apertos*
פְּתֻחֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה לַיְלָה וָיוֹם אֶל־הַמָּקוֹם

‡ de
* vt audias

ad audiendum ad * , ibi meum nomen Erit : dixiſti quo ‡
אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל־
.iſto loco in tuus ſeruus orat quam , orationem
הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

exaudi

tui populi & , tui ſerui deprecationem ad *exaudies* Et
וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ 30
tu & .iſto loco in orauerint qui , Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה

‡ de
‡ habitationis
ישב [e]
* Cùm

:cælis *in* ‡ *tuæ ſeſſionis* ‡ loco *in* ‡ exaudies
תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם [e]שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם
vir peccauerit *Quæ* * .parces & , exaudies &
וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אֵת אֲשֶׁר יֶחֱטָא אִישׁ 31

proximum
† exegerit ab
‖ vt facias iurare
‡ ante altare tuum

;eum *adiurandum ad* ‖ iuramentum eo *in tulerit* † & , ſuum *ſocium in*
[f]לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ
:hac domo in *tui altaris facies ad* ‡ iuramentum venerit &
[g]וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃

רעה [f]
בוא [g]

iudicabis & , facies & , cælis in exaudies tu Et
וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם [h]וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ 32

עשה [h]
‡ vt condemnes

dando , impium *impietate condemnandum ad* ‡ , tuos ſeruos
אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע [i]לָתֵת

נתן [i]
* iuſtifices

ei dando , iuſtum *iuſtificandum ad* * & , eius caput in eius viam
דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ

Digitized by Google

tuum populum caſum exiſtendo In ‖ .eius iuſtitiam ſecundum — ‖ Cùm caſus fuerit populus tuus &

33 כְּצִדְקָתוֹ׃ בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ

fuerint reuerſi & ,tibi peccauerint ſi .inimici faciei ad † Iſrael — † coram inimico

יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ

,orauerint & ,ſuum nomen fuerint confeſſi & ,te ad

אֵלֶיךָ [a] וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ — יָדָה [a]

: hac domo in te ad fuerint deprecati &

וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃

peccato parces & ,cælis in exaudies tu Et

34 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת

dediſti quam humum in eos reduces & ,Iſrael tui populi — terram

עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל [b] וַהֲשֵׁבֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ — שׁוּב [b]

fuerit non & ,cælos ,clauſos exiſtendo In .eorum patribus — Cùm clauſum fuerit cælum,

35 לַאֲבוֹתָם׃ בְּהֵעָצֵר שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה

loco in orauerint & ,tibi peccauerint quia * ,pluuia — * eo quòd

מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם

ſuo peccato à & ,tuum nomen fuerint confeſſi & iſto

הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם

exaudies tu Et : eos affixeris cùm ,fuerint auerſi

36 יְשׁוּבוּן כִּי [c] תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע — עָנָה [c]

tui populi & ,tuorum ſeruorum peccato parces & ,cælis in

הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ

qua ‖ ,bonam viam eos docebis quia : Iſrael — ‖ per quam ambulent,

יִשְׂרָאֵל כִּי [d] תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר — יָרָה [d]

quam ,tuam terram ſuper pluuiam dabis & : ea in ambulent

יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־

fuerit cùm Fames ,hæreditatem in tuo populo dediſti

37 נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ רָעָב כִּי־יִהְיֶה

,locuſta ,ærugo ,ſegetum percuſſio ,fuerit ſi peſtis ,terra in — ariditas,

בָּאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה

terra in eius inimicus eum coarctauerit ſi ,fuerit cùm bruchus — obſederit

חָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי [e] יָצַר־לוֹ אֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ — צוּר [e]

Omnis :infirmitas omnis ,plaga omnis ,ſuarum portarum

38 שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ כָּל־

,homini omni fuerit quæ . ,deprecatio omnis ,oratio

[f] תְּפִלָּה כָל־[g] תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם — פָּלַל [f] חָנַן [g]

plagam vir ‡ cognouerint ſi ,Iſrael tuo populo omni — ‡ vnuſquiſque

לְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע

: iſtam domum ad ‖ ſuas volas * expanderit & ,ſui cordis — * manus ‖ in domo hac:

לְבָבוֹ וּפָרַשׂ [h] כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ — כָּפַף [h]

Et

Digitized by Google

† de ‡ habitationis

,tuæ ſeſsionis ‡ parato loco cælis † exaudies tu Et

וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ[a] 39

יָשַׁב[a]

‡ vnicuique

ſuas vias omnes ſecundum viro ‡ dabíſque , facies ac , parces &

וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ וְנָתַתָּ לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו

* cognouiſti

tu ſolus noſti tu quoniam eius cor cognoſces * cuius

אֲשֶׁר תֵּדַע[b] אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ

יָדַע[b]

‖ hominum.

te timeant Vt hominis ‖ filiorum omnium cor

אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן יִרָאוּךָ[c] 40

יָרֵא[c]

† viuunt in ſuperficie

,terræ facies ſuper viuentes, ipſi ‡ quibus diebus omnibus

כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים[d] עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה

חָיָה[d]

de alienigenis,

, alienum ad etiam Et ;noſtris patribus dediſti quam

אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי 41

* ſunt, ſi venerint

terra de venerit & , ipſe * Iſrael tuo populo de non qui

אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ

audierint Si ; tuum nomen propter longinqua

רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן 42

potentiam

,validam tuam manum & , magnum tuum nomen

אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה

veñerint, & orauerint

domo in orauerit & ,venerit & ;extentum tuum brachium &

וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה[e] וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת

נָטָה[e]

† de

parato loco ,cælis † exaudies Tu ; hac

הַזֶּה׃ אַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן 43

‡ pro
‡ inuocauerint te alienigenæ,

vocauit ‡ quibus ‡ omnia iuxta faciésque : tuæ reſidentiæ

שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ[f] כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא

עָשָׂה[f]

terræ populi omnes ſciant vt , alienigena te ad

אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ

* vt timeant

, Iſrael tuus populus ſicut te timendum ad * ,tuum nomen

אֶת־שְׁמֶךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

‖ vt cognoſcant

domum ſuper eſt inuocatum tuum nomen quòd ſciendum ad ‖ &

וְלָדַעַת[g] כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת

יָדַע[g]

tuus populus fuerit egreſſus Si ædificaui quam hanc

הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ 44

‡ contra
‖ per viam per quam

, eos miſeris qua via in ‖ ,ſuum inimicum ſuper ‡ bellum ad

לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבוֹ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם

† in

,ea in elegiſti quam ciuitatis via † Dominum ad orauerint &

וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־יְהוָה דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ

בָּנָה[h]

exaudies Et ; tuo nomini ædificaui quam domum &

וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִתִי[h] לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ 45

* de פָּלַל

;eorum deprecationem & , eorum orationem cælis *

הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם[k]

חָנַן[k]

Digitized by Google

quia), tibi peccauerint Si .eorum iudicium facies &

46 כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃

,eos in extenderis * & (peccet non qui homo ‡ non

אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם

eos captiuantes †, eos captiuauerint & ,inimici facies ad ‖ eos tradiderisque

וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב [a] וְשָׁבוּם שֹׁבֵיהֶם

:propinquam : vel ,longinquam ,inimici terram in

אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃

sunt ducti captiui quò † ,terra in suum cor ad fuerint reuersi Et

47 [b] וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־

terra in te ad fuerint deprecati & ,fuerint reuersi & ,ibi

שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ

,egimus inique & ,Peccauimus :dicendo ,eos captiuantium ‡

שֹׁבֵיהֶם לֵאמֹר חָטָאנוּ [c] וְהֶעֱוִינוּ

toto in te ad fuerint reuersi Et .egimus impiè

48 רָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־

,suorum inimicorum terra in sua anima tota in & ,suo corde

לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ [d] אֹיְבֵיהֶם

via te ad orauerint & ;eos duxerunt captiuos qui

אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ

quam ciuitatis ,eorum patribus dedisti quam ,suæ terræ

אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר

exaudies Et tuo nomini ædificaui quam domus & ,elegisti

49 בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִ לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ

,eorum orationem tuæ residentiæ parato loco cælis *

הַשָּׁמַיִם * מְכוֹן [f] שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם

.eorum iudicium facies & ;eorum deprecationem &

וְאֶת־[g]תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃

omnibus & ,tibi peccauerunt qui tuo populo Parcésque

50 וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ וּלְכָל־

eos dabis & :te in ‡ sunt præuaricati quibus ,eorum præuaricationibus

פִּשְׁעֵיהֶם אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ־בָךְ וּנְתַתָּם

:eorum miserebuntur & ,eos captiuantium facies ad ♣ misericordias in

לְרַחֲמִים לִפְנֵי [h] שֹׁבֵיהֶם וְרִחֲמוּם׃

eduxisti quos ipsi * tua hæreditas & ,tuus populus Quia

51 כִּי־עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ [i]

exulendum Ad ‖ :ferreæ fornacis medio è Aegypto ex

52 מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוּר הַבַּרְזֶל׃ [k] לִהְיוֹת

ad & ,tui serui deprecationem ad apertos tuos oculos

עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־

deprecationem

---

‡ est ♣ iratus fueris contra

‖ coram inimico, & captiuos duxerint eos, captiuos ducentes

[a] שׁבה

† in qua

[b] שׁוב

‡ illorum qui captiuos illos duxerunt,

[c] עוה

[d] איב

contra viam

de

[f] כּוּן ישׁב

[g] חנן

‡ contra

♣ coram eis qui captiuos duxerunt

[h] שׁבה

* sunt

[i] יצא

‖ Vt sint oculi tui aperti

[k] היה

Digitized by Google

‡ vt exaudias

eos ad exaudiendum ad ‡ , Iſrael tui populi deprecationem

תְּחִנַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִשְׁמֹעַ אֲלֵיהֶם

* tempore quo inuocauerint

eos ſeparaſti tu Nam .te ad eos clamare * omni in

53 בְּכֹל קָרְאָם אֵלֶיךָ׃ כִּי־אַתָּה הִבְדַּלְתָּם

ſicut , terræ populis vniuerſis de hæreditatem in tibi

לְךָ לְנַחֲלָה מִכֹּל עַמֵּי הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר

‖ per manum † quando eduxiſti

te educendo in † ,tui ſerui Moſeh manu in ‖ es locutus

דִּבַּרְתָּ בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־

‡ Dñe Deus.

.Domine Adonai ‡ Aegypto ex noſtros patres

אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה׃

cùm compleuiſſet

כלה [a]

ad orare Selomoh complere ſecundum ,fuit Et

54 וַיְהִי [a] כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־

.hac deprecatione & ,oratione omni Dominum

יְהוָה אֵת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת

ſacio

ſuper deſtendo genu à ,Domini altaris faciebus à ſurrexit

קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרֹעַ עַל־

manibus

כפף [b]

.cælos ad expanſis ſuis volis & ,ſua genua

בִּרְכָּיו וְכַפָּיו [b] פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם׃

congregationi

voce , Iſrael concioni omni benedixit & ,ſtetit Et

55 וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל

dedit qui , Dominus Benedictus : dicendo ,magna

56 גָּדוֹל לֵאמֹר׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן

ſecũ locutus quæ omnia iuxta , Iſrael ſuo populo requiem

מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר

quod bono eius verbo omni ex vnum verbum cecidit non

לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר

per manum

.ſui ſerui Moſeh manu in eſt locutus

דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃

cum fuit ſicut ,nobiſcum noſter Deus Dominus Sit

57 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־

נטש [c]

.nos deſerat neque ,nos derelinquat ne ,noſtris patribus

אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ׃

* Vt inclinare faciat ‖ vt ambulemus

ambulandum ad ‖ , ſe ad noſtrum cor inclinare faciendum Ad *

הלך [d]

58 לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו [d] לָלֶכֶת

† cuſtodiamus ‡ decreta

,eius ſtatuta ‡ & ,eius præcepta cuſtodiendum ad † & ,eius vijs vniuerſis in

צוה [e]

בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו [e] וְחֻקָּיו [f]

חקק [f]

.noſtris patribus præcepit quæ ,eius iudicia &

וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ׃

‡ coram Dño

facies ad ‡ ſum deprecatus quibus ,hæc mea verba ſint Et

היה [g]

59 וְיִהְיוּ [g] דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי

.Domini

,nocte & die nostrum Deum Dominum ad* propinqua ,Domini
יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה
sui populi iudicium & ,sui serui iudicium faciendum ad
לַעֲשׂוֹת[a] ׀ מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
populi omnes scire Pro ‡suo die in diei verbum ‖ Israel
60 יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ ׃ לְמַעַן דַּעַת[b] כָּל־עַמֵּי
,vltra † nec ‡Deus ipse † Dominus quod ,terræ
הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד ׃
,nostro Deo Domino cum perfectum vestrum ; cor sit Et
61 וְהָיָה לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
,eius precepta custodiendum ad * & ,eius decretis in ambulandum ad ‡
לָלֶכֶת[c] בְּחֻקָּיו[d] וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו[e]
Israel omnis & ,rex Et .hanc diem secundum
62 כַּיּוֹם הַזֶּה ׃ וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
.Domini facies ad sacrificium sacrificabant ,eo cum
עִמּוֹ זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה ׃
quod ,pacificorum sacrificium Selomoh sacrificauit Et
63 וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֵת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
,millia duo & viginti boues Domino sacrificauit
זָבַח לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם[f] אֶלֶף
dedicauerunt & ;millia viginti & centum oues &
וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־
.Israel filii omnes & ,rex Domini domum
בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃
quod ,atrii medium rex sanctificauit illa die In
64 בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר
ibi fecit quippe ;Domini domus facies ad
לִפְנֵי בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־
pacificorum adipes & ,sacrificium & ,ascensionem
הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
paruum ,Domini facies ad quod æreum altare quia
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן
adipes & ,sacrificium & ,ascensionem comprehendendo à
מֵהָכִיל[g] אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֶלְבֵי
illo tempore in Selomoh Fecitque .pacificorum
65 הַשְּׁלָמִים ׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָעֵת־הַהִיא
magna congregatio eo cum Israel omnis & ,festiuitatem
אֶת־הֶחָג[h] וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל
facies ad ¶ Aegypti torrentem ad vsque Chamath Introitu ab
מִלְּבוֹא חֲמָת ׀ עַד־נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי

Domini

* Domino Deo nostro per diem & noctem, vt faciat
עָשָׂה[a]
‖ per singulos dies. Vt cognoscant omnes populi
יָדַע[b]
† est *
‡ eorum
‡ vt ambulent * vt custodiant
הָלַךְ[c]
חָקַק[d]
צָוָה[e]
coram Domino
שָׁנָה[f]
erat ante domum
holocaustum,
erat coram Domino, erat
vt non comprehenderet holocaustum,
כָּלַל[g]
‖ congregatione
חָגַג[h]
¶ coram Domino

Digitized by Google

Deo noſtro,
יוֹם a

,diebus ſeptem & ,diebus ſeptem ,noſtri Dei Domini
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים
dimiſit octauo die In .diebus quatuordecim
66 אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־

* tabernacula

ſua tentoria * in abierunt & regi benedixerunt & ,populum
הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם

† iocundi

fecerat quod ,bonum omne ſuper cordis boni † & ,læti
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה
.ſuo populo Iſrael & ,ſuo ſeruo Dauid Dominus
יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃

CAP. IX. ט

cùm compleuiſſet
הָיָה b
כָּלָה c
בָּנָה d
עָשָׂה e
רָאָה f
‡ ei
שָׁנָה g
פָּלַל h
‖ coram me :
חָנַן i
‡ vt ponerem

domum ædificare Selomoh complere iuxta ,fuit Et
1 וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
Selomoh deſiderium omne & ,regiam domum & ,Domini
יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה
ad Dominus apparuit Et :facere voluit quod
2 אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־
.Ghibhon in eum ad ‡ apparuerat ſicut ,ſecundo Selomoh
שְׁלֹמֹה שֵׁנִית כַּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן׃
,tuam orationem Exaudiui : eum ad Dominus Dixitque
3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ
meas facies ad ‖ es deprecatus quam tuam deprecationem &
וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּה לְפָנַי
ponendum ad ‡ ,ædificaſti quam ,hanc domum ſanctificaui
הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִתָה לָשׂוּם
,mei oculi erunt & :ſeculum in vſque ibi meum nomen
שְׁמִי־שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי

יוֹם k
coram me,

ſi tu Et .diebus omnibus ibi meum cor &
4 וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ וְאַתָּה אִם־
tuus pater Dauid ambulauit ſicut ,meas facies ad ambulaueris
תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ

vt facias
תָּמַם l
צָוָה m
קוּם n
† ad

omnia ſecundum faciendum ad ,rectitudine in & ,cordis perfectione in
בְּתָם־לֵבָב וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל
.ſeruaueris mea iudicia & ,mea decreta ,tibi præcepi quæ
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ חֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃
Iſrael ſuper tui regni thronum firmabo Et
5 וַהֲקִמֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל
,tuum patrem Dauid ſuper † ſum locutus ſicut ,ſeculum in
לְעֹלָם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־דָּוִד אָבִיךָ

:dicendo

Digitized by Google

.Iſrael throno deſuper ‡ vir tibi abſcindetur Non :dicendo ‡ à
לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃
,me poſt à veſtri filii & , vos fueritis auerſi auertendo Si
6 אִם־שׁוֹב תְּשֻׁבוּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי
dedi quæ mea decreta ,mea præcepta cuſtodieritis non &
וְלֹא תִשְׁמְרוּ [a] מִצְוֹתַי [b] חֻקֹּתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי [a] צוה
,alienis diis ſeruieritis & ,abieritis & ,veſtras facies ad
לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים [b] חקק
coram vobis,ſed
Iſrael excidam Et :eis vos incuruaueritis &
7 [c] וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ [d] וְהִכְרַתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל [c] שחה [d] כרת
domum & :eis dedi quam ,humi faciebus deſuper†
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת † à ſuperficie terræ,
‡meas facies deſuper ‡ dimittam ,meo nomini ſanctificaui quam ‡ à facie mea:
אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אֲשַׁלַּח מֵעַל פָּנָי
omnibus in inge diſcrium † in & ,parabolam in Iſrael erit & † fabulam
וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־ quæ eſt altiſſima,
tranſiens *omnis ,excelſa erit iſta domus Et .populis *qui tranſierit iuxta
8 הָעַמִּים׃ וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה [e] עֶלְיוֹן כָּל־עֹבֵר [e] עלה
fecit quid Super :dicent ‡ & .ſibilabit & ,obſtupeſcet ,eam ſuper ‡ dicet: Propter
עָלָיו [f] יִשֹּׁם וְשָׁרַק וְאָמְרוּ עַל־מֶה עָשָׂה [f] שמם
:dicent Et ?huic domui & ,huic terræ ſic Dominus
9 יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ
qui ;ſuum Deum Dominum dereliquerunt quod Eò
עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר
apprehenderunt & , Aegypti terra è eorum patres eduxit
[g] הוֹצִיא אֶת־אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִקוּ [g] יצא
eis ſeruierunt & ,eis ſe incuruauerunt & ,alienos deos in
בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים [h] וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדֻם [h] שחה
וו
malum omne eos ſuper Dominus Induxit Idcirco
עַל־כֵּן [k] הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה ק
[k] בוא רוע
quibus annorum viginti fine à ‖ ,fuit Et .hoc ‖ in
10 הַזֹּאת׃ [l] וַיְהִי [m] מִקְצֵה עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר [l] היה
,Domini domum ,domos duas Selomoh ædificauit
בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־ [n] שְׁנֵי הַבָּתִּים אֶת־בֵּית יְהוָה [m] קצה
erali tas Tyri rex Chiram ,regiam domum &
11 וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ חִירָם מֶלֶךְ־צֹר נִשָּׂא [n] שנה
,abietum lignis in & ,cedrorum lignis in ‡ Selomoh donauerat
אֶת־שְׁלֹמֹה בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים ‡ ligna cedrina, & ligna abiegna, & aurum,
rex dedit tunc :eius voluntatem omnem ad ,auro in & ſecundum
וּבַזָּהָב לְכָל־חֶפְצוֹ אָז יִתֵּן הַמֶּלֶךְ

Selomoh

Digitized by Google

.Galil terra in vrbes viginti Chiram ipſi Selomoh
שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים עִיר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל׃

vt videret — vrbes *videndum ad* ,Tyro è Chiram eſt egreſſus Et
וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת־הֶעָרִים 12

placuerunt — .eius oculis in *fuerunt recta* non & .Selomoh ei tradiderat quas
אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃

* Quales ſunt — mihi dediſti quas * iſtæ vrbes *Quid* ;dixit Et
וַיֹּאמֶר מָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי 13

† *Tenuitatem* — diem ad vſque Chabul † terram eas appellauit & ;mi frater
אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כָּבוּל עַד הַיּוֹם

viginti & ;centum regem ad Chiram miſit Et .hanc
הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים 14

‡ eſt — quam ,tributi res ‡ hæc Et .auri talenta
מַסַּ[a] — כִּכַּר זָהָב׃ וְזֶה דְבַר־הַמַּס[a] אֲשֶׁר־ 15

בָּנָה[b] — domum ædificandum ad Selomoh rex fecit aſcendere
הֶעֱלָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת[b] אֶת־בֵּית

murum & ,Millo & ,ſuam domum & ,Domini
יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֵת חוֹמַת

.Ghezer & ,Meghiddo & ,Chaſor & ,Ieruſalaim
יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־חָצֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ וְאֶת־גָּזֶר׃

;Ghezer cepit & ,aſcendit Aegypti rex Parhoh
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה וַיִּלְכֹּד אֶת־גֶּזֶר 16

qui inhabitabat — ciuitate in *habitantem* Chenahanæum & ,igni *in* eam ſuccendit &
וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעִיר

* pro muneribus — ;Selomoh vxori ſuæ filiæ *miſsionis* * eam tradidit & ,interfecit
נָתַן[c] — הָרָג וַיִּתְּנָהּ[c] שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃

Beth-choron & ,Ghezer Selomoh ædificauit Et
בָּנָה[d] — וַיִּבֶן[d] שְׁלֹמֹה אֶת־גֶּזֶר וְאֶת־בֵּית חֹרֹן 17

תדמור — deſerto in Thadmor & ,Bahalath Et .inferiorem
ק — תַּחְתּוֹן׃ וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֶת־תַּ֯מֹר בַּמִּדְבָּר 18

erant quæ theſaurorum vrbes omnes Et .terra in
בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ 19

carruum, — ,equitum ciuitates & ,*currus* ciuitates & ,Selomoh ipſi
לִשְׁלֹמֹה וְאֵת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים

ædificare deſiderauit quod ;Selomoh deſiderium &
וְאֵת חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת

.ſui dominii terra omni in & ;Lebanon in & ,Ieruſalaim in
בִּירוּשָׁלִַם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃

Qui remanſerat — ,Chittæo ,Emoræo de *reſiduum* populum Omnem
יָתַר[e] — כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר[e] מִן־הָאֱמֹרִי הַחִתִּי 20

,Perizzæo

Digitized by Google

Iſrael filiis de non qui ,Iebuzæo & ,Chiuuæo ,Perizæo
הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
,terra in eos poſt remanſerant qui eorum Filios .ipſi *
21 הֵמָּה׃ בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ
,eos occidere Iſrael filii potuerunt non quos
אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַחֲרִימָם
diem ad vſque ,ſeruile tributum in* Selomoh eos fecit aſcendere & ‡
וַיַּעֲלֵם[a] שְׁלֹמֹה לְמַס[b]־עֹבֵד עַד הַיּוֹם
,ſeruum Selomoh dedit non Iſrael filiis de Et .hanc
22 הַזֶּה׃ וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עָבֶד
,eius principes & ,eius ſerui & ,belli * viri ipſi quia †
כִּי־הֵם אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו
.eius equitum & ,eius curruum † principes & ,eius triarii ‖ &
וְשָׁלִשָׁיו[c] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃
opus ſuper * qui ,præfectorum principes ‡ Iſti
23 אֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה
,populum in dominantes † ,quingenti & ,quinquaginta :Selomoh
לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת[d] הָרֹדִים[e] בָּעָם
filia Veruntamen .opificio in facientes
24 הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ אַךְ בַּת־
quam ,ſuam domum in Dauid ciuitate de aſcendit Parhoh
פַּרְעֹה עָלְתָה[f] מֵעִיר דָּוִד אֶל־בֵּיתָהּ אֲשֶׁר
.Millo ædificauit tunc :ei ædificauerat
בָּנָה־לָהּ אָז בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא׃
,aſcenſiones * anno in vicibus tribus Selomoh fecit aſcendere Et
25 וְהֶעֱלָה שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת
,Domino ædificauerat quod altare ſuper pacifica &
וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה
perfecit & ;Domini facies ad ‡ quod illud ſuper ſuffiendo † &
וְהַקְטֵיר אִתּוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלַּם
Selomoh rex fecit nauem Et .domum
26 אֶת־הַבָּיִת׃ וָאֳנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
labium ſuper ‡ Eloth cum ‡ quæ ,Heſiongheber in
בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר אֶת־אֵלוֹת עַל־שְׂפַת[g]
Chiram Miſitque .Edom terra in Suph maris
27 יַם־סוּף בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם
cum ,maris gnaros ,nauium ‖ viros ,ſuos ſeruos naui in
בָּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יֹדְעֵי הַיָּם עִם
,Ophir in venerunt Et .Selomoh ſerui
28 עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיָּבֹאוּ[h] אוֹפִירָה
&

* eam
‡ fecit
* tributarios
עֹלָה [a]
מַס [b]
† ſed erant
* bellatores:
‖ duces
† curruum
שׁוּר [c]
‡ ſunt * erant
† qui præerant populo qui faciebat opus.
מֵאָה [d]
רָדָה [e]
עָלָת [f]
obtulit
* holocauſta,
† adoleuit
‡ erat coram Domino,
‡ erat iuxta
‡ iuxta ripam
שָׂפַת [g]
‖ nautas
בּוֹא [h]

Digitized by Google

* tulerunt
[a] לָקַח

viginti & quadringenta ,aurum inde *ceperunt* * &
[a] וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אַרְבַּע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים
.Selomoh regem ad adduxerunt & ,talenta
כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

CAP. X. יוד

famam

,Selomoh *auditum* audiens Seba regina Et
וּמַלְכַּת־שְׁבָא שֹׁמַעַת אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה 1

ut tentaret
[b] בּוֹא
[c] נָסָה
cum exercitu

.ænigmatibus in eum *tentandum ad* venit & ,Domini nomine in
לְשֵׁם יְהוָה וַתָּבֹא[b] לְנַסֹּתוֹ[c] בְּחִידוֹת׃
camelis ;valde graui *virtute in* Ierusalaim in est ingreſſa Et
וַתָּבֹא יְרוּשָׁלְַמָה בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִּים 2

* lapides pretioſos :

:*pretioſum lapidem* * & ,valde multum aurum & ,aromata portantibus
נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה

‡ regem

quod omne eum ad eſt locuta & ,Selomoh ‡ ad venitque
וַתָּבֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר

‡ in
[d] נָגַד

Selomoh ei indicauit Et .ſuo corde *cum* ‡ erat
הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד־[d]לָהּ שְׁלֹמֹה 3
abſconditum verbum fuit non eius verba omnia
אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ לֹא־הָיָה דָּבָר נֶעְלָם
.ei indicauerit non quod rege à
מִן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃
,Selomoh ſapientiam omnem Seba regina vidit Et
וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת כָּל־חָכְמַת שְׁלֹמֹה 4

cibos

,eius menſæ *cibum* Et :ædificauerat quam domum &
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ 5

habitacula
[e] יָשַׁב
‖ gradus ‡ quibus aſcendebant
[f] שָׁקָה

,eius miniſtrorum aſſiſtentiam & ,eius ſeruorum *habitationem* &
וּמוֹשַׁב[e] עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו
quo ‡ ,eius *aſcenſum* ‖ & ,eius pincernas & ,eorum veſtimenta &
וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו[f] וְעֹלָתוֹ אֲשֶׁר
.ſpiritus vltra ea in erat non & ,Domini domum *aſcendebat*
יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה בָהּ עוֹד רוּחַ׃

‡ Verum
[g] אָמַן
‡ rebus

quod verbum fuit *Veritas* ‡ :regem ad Dixitque
וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת[g] הָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר 6
.tua ſapientia ſuper & ,tuis *verbis* ‡ ſuper ,mea terra in audiui
שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃
;veni donec ,verbis credidi non Et
וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לַדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי 7

[h] רָאָה

:dimidium mihi fuit nunciatum non ecce & ,mei oculi viderunt &
[h] וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־הֻגַּד־לִי הַחֵצִי

quam auditionem ad bonum & ,ſapientiam addidiſti
הוספת חכמה וטוב אל־השמועה אשר
ii · tui ſerui beati ,tui viri Beati .audiui
8 שמעתי׃ אשרי אנשיך אשרי עבדיך אלה
,tuam ſapientiam audientes ,ſemper *tuas facies ad ſtantes*
העמדים לפניך תמיד השמעים את־חכמתך׃
complacuit qui ,benedictus tuus Deus Dominus Sit
9 יהי יהוה אלהיך ברוך אשר חפץ
Domini amore in ‖ :Iſrael ſolium ſuper te *dandum ad** ,te in
בך לתתך על־כסא ישראל באהבת יהוה
faciendum ad † ,regem in te poſuit & :ſeculum in Iſrael erga
את־ישראל לעלם וישימך למלך לעשות
centum regi Deditque .iuſtitiam & ,iudicium
10 משפט וצדקה׃ ותתן למלך מאה
,valde multa aromata & ,auri talenta viginti &
ועשרים כפר זהב ובשמים הרבה מאד
vltra illud aroma ſicut venit non ſpretioſum lapidem &
ואבן יקרה לא בא כבשם ההוא עוד
regi Seba regina dedit quæ ,multitudine in
לרב אשר־נתנה מלכת־שבא למלך
portabat quæ ,Chiram nauis etiam Et .Selomoh
11 שלמה׃ וגם אני חירם אשר־נשא
multum almugim ligna * Ophir ex detulit Ophir ex aurum
זהב מאופיר הביא מאופיר עצי אלמגים הרבה
ligna † rex Fecitque ·*.pretioſum lapidem* ‖ & ,valde
12 מאד ואבן יקרה׃ ויעש המלך את־עצי
,regis domus & ,Domini domus *fulcrum almugim*
האלמגים מסעד לבית־יהוה ולבית המלך
almugim ligna ſic venit ‡ non cantoribus *nabla* ‡ & ,citharas &
וכנרות ונבלים לשרים לא־בא כן עצי אלמגים
Selomoh rex Et .hanc diem ad vſque *eſt viſum* * nec
13 ולא נראה עד היום הזה׃ והמלך שלמה
quam ſuam voluntatem omnem Seba reginæ dedit
נתן למלכת־שבא את־כל־חפצה אשר
regis manum ſecundum ‖ ei dedit quæ præter ,petiuit
שאלה מלבד אשר נתן־לה כיד המלך
.eius ſerui & ipſa ,ſuam terram in abiit & ſe vertit & :Selomoh
שלמה ותפן ותלך לארצה היא ועבדיה׃
Selomoh ad veniebat quod auri pondus erat Et
14 ויהי משקל הזהב אשר־בא לשלמה

ſuper tamam
a יסף
qui ſtant coram te
* vt poneret ‖ eo quòd dilexerit Dominus
b נתן
† vt faceres
c שום
lapides pretioſos: non venerunt talia aromata
d רבב
* coralia multa
e לגם
‖ lapides pretioſos.
† è coraliis fulcimentum
f עשה
‡ lyras
* venerunt talia coralia
g שור
h בוא
viſa ſunt
‖ ex manu regia
i פנה
k הלך

talentorum ſex & ſexaginta ſexcentorum ,uno anno in †
בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ [a]מֵאוֹת שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכַּר
negotiationem & ,ſcrutatores ‡ viros Præter .auri
זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי [b]הַתָּרִים וּמִסְחַר 15
.terræ duces & ,Arabiæ reges omnes & ,aromatariorum
הָרֹכְלִים וְכָל־מַלְכֵי הָעֶרֶב [c]וּפַחוֹת הָאָרֶץ׃
auro ‡ ſcuta ducenta Selomoh rex fecit Et
[d]וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם [e]צִנָּה זָהָב 16
ſcutum ſuper fecit aſcendere * aureos ſexcentos :tracto
שָׁחוּט שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה
:tracto auro † clypeos trecentos Et unum
הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט 17
:unumquemque clypeum ſuper fecit aſcendere ‡ auri minas tres
שְׁלֹשֶׁת [f]מָנִים זָהָב יַעֲלֶה עַל־[g]הַמָּגֵן הָאֶחָת
fecit Et .Lebanon ſilvæ ‡ domo † rex eos dedit &
וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ 18
roborato * auro illud operuit & ,grande dentis ‡ folium rex
הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל [h]וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז׃
ſolio rotundum caput ‡ & ,ſolio † gradus Sex
שֵׁשׁ [i]מַעֲלוֹת לַכִּסֵּה וְרֹאשׁ עָגֹל לַכִּסֵּה 19
:ſeſſionis locum ad inde & hinc manus & ipſe poſt ‡ à
מֵאַחֲרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם [k]הַשָּׁבֶת
.manus ‖ apud ſtantes * leones duo &
וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃
ſex ſuper ibi ſtantes leunculi † duodecim Et
וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיִים עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ 20
omnibus in ſic ‡ fuit factum non :inde & hinc gradus
[l]הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־
Selomoh regis propinationis ‡ vaſa omnia Et .regnis
מַמְלָכוֹת׃ וְכֹל [m]כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה 21
:concluſi ‡ auro † Lebanon ſaltus domus vaſa omnia & ,aurea *
זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוּר
.quicquam in Selomoh diebus in reputabatur nec ,argentum ‡ non
אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃
naui cum mare in ‖ regi * Tarſis nauis Quia
כִּי אֳנִי תַרְשִׁישׁ לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי 22
. Tarſis nauis veniebat annis tribus in ſemel :Chiram
חִירָם אַחַת לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא אֳנִי תַרְשִׁישׁ
,ſimias & ,elephantum dentes ,argentum & aurum portans ‡
נֹשְׂאֵת זָהָב וָכֶסֶף [n]שֶׁנְהַבִּים וְקֹפִים

† per annos ſingulos.
[a] מֵאָה
‡ mercatores.
[b] תּוּר
[c] פֶּחָה
‡ ex
[d] עָשָׂה
[e] צָנַן
* tradidit pro ſcutis ſingulis.
ex
‡ tradidit pro ſingulis clypeis.
[f] מָנֶה
[g] גָּנַן
poſuit
† in ‡ ſaltus
‡ eburneum
* obrizo
[h] צָפָה
† erant
‡ ſummitas rotunda erat
[i] עָלָה
‡ parte poſteriori, & loca
[k] יָשַׁב
* ſtabant
‖ loca.
† leones ſtabant
‡ tale
[l] עָלָה
‡ potus
[m] כָּלָה
* erant
† ex ‡ mundo:
‡ erat
* erat
‖ per mare
‡ & portabat
[n] קוֹף

Digitized by Google

omnibus præ Selomoh rex eſt magnificatus Et .pauos &
23 וְתֻכִּיִּים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל
.ſapientia in & .opulentia in ,terræ regibus
מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה׃
,Selomoh *facies* *quærentes* *terra* *omnis* ‡ Et
24 וְכָל־הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה
Deus *dederat* ‖ quam ,eius ſapientiam *audiendum ad* *
לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים
;ſuum munus *vir* *afferentes* *ipſi* † Et .eius corde in
25 בְּלִבּוֹ׃ וְהֵמָּה מְבִאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ
,*armaturam* ‡ & ,veſtes & ,aurea vaſa & ,argentea vaſa
כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֶשֶׁק
.*anno in* *anni* *rem* ‡ ;mulos & ,equos ;aromata &
וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃
mille ei *fuit* ‖ & :equites & ,*currum* * Selomoh congregauit Et
26 וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף
:equites millia duodecim & ,currus quadringenti &
וְאַרְבַּע מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים
.Ieruſalaim in rege cum & ,*currus* † ciuitatibus in eos *duxit* ‖ &
וַיַּנְחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
,lapides tanquam Ieruſalaim in argentum rex dedit Et
27 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים
campeſtri in ‡ quæ ,ſycomoros tanquam dedit cedros &
וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה
Selomoh ipſi qui equorum exitum Et .multitudine in
28 לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה
capiebant regis negotiatores ,netum & ,Aegypto ex ‡
מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ
egrediebatur & aſcendebat Et .pretio *in* netum
29 מִקְוֵה בִּמְחִיר׃ וַתַּעֲלֶה וַתֵּצֵא
equus & ,argenteis ſexcentis *in* † Aegypto ex quadriga
מֶרְכָּבָה מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס
,Chitthæorum *regibus* *omnibus* * ſic & ;centum & quinquaginta *in* †
בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים
.educebant eorum *manu in* Aram *regibus* ‖ &
וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יֹצִאוּ׃

CAP. XI. יא

alienigenas mulieres adamauit Selomoh rex Et
1 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
,multas

חכם[a] diuitiis,
‡ omnes habitatores terræ quærebant faciem
פנה[b]
* vt audirent ‖ poſuerat † afferebant vnuſquiſque
בוא[c]
‡ arma
‡ per ſingulos annos.
* currus, ‖ fuerunt
מאה[d]
‖ poſuit † curruum,
נחה[e]
נתן[f]
‡ ſunt
רבב[g]
יצא[h]
‡ erat
† pro
† pro ↓ omnes reges
‖ reges per manum
אנש[i]

Digitized by Google

,Hammonitidas ,Moabitidas ,Parhoh filiam & ,multas
רָבַב [a] — [a] רַבּוֹת וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה מוֹאֲבִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת
gentibus De :Chittæas ,Sidonias ,Edomæas
אֲדֹמִיֹּת צֵדְנִיֹּת חִתִּיֹּת׃ מִן־הַגּוֹיִם 2
† de
ingrediemini Non :Iſrael filios ad Dominus dixit quibus†
בּוֹא [b] — אֲשֶׁר אָמַר־יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־[b]תָבֹאוּ
‡ ad
* ſiquidem
facient declinare certe * :vos in ‡ ingrediētur non ipſi & ,eos in ‡
נָטָה [c] — בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ בָכֶם אָכֵן [c]יַטּוּ
Selomoh adhæſit eis in :ſuos deos poſt veſtrum cor
אֶת־לְבַבְכֶם אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה
§ fuerunt
† reginæ
ſeptin- principe. † vxores ei fuit § Et .amando
הָיָה [d] — לְאַהֲבָה׃ [d]וַיְהִי לוֹ נָשִׁים [e]שָׂרוֹת שְׁבַע 3
שׂוּר [e]
fecerunt declinare & :trecentæ pellices ‡ & ,gentæ
‡ concubinæ
מֵאָה [f] — [f]מֵאוֹת וּפִלַגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיַּטּוּ
ſenectutis tempore in fuit Et .eius cor eius mulieres
נָשָׁיו אֶת־לִבּוֹ׃ וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת 4
deos poſt eius cor inclinauerunt eius vxores ;Selomoh
שְׁלֹמֹה נָשָׁיו הִטּוּ אֶת־לְבָבוֹ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
Domino cum perfectum eius cor erat non & ,alienos
אֲחֵרִים וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה
.ſui patris Dauid cor ſicut ,ſuo Deo
אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד אָבִיו׃
,Sidoniorum deum Haſtoreth poſt Selomoh iuit Et
יָלַךְ [g] — [g]וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִים 5
.Hammonitarum abominationem Milchom poſt &
וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם שִׁקֻּץ עַמֹּנִים׃
non & : Domini oculis in malum Selomoh fecit Et
עָשָׂה [h] — [h]וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא 6
‡ vt irce
.eius pater Dauid ſicut Dominum poſt ‡ adimpleuit
מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃
abominationi Chemos ipſi excelſum Selomoh ædificauit Tunc
אָז יִבְנֶה שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ 7
eſt è regione
Molech &t ,Ieruſalaim facies ſuper qui monte in Moab
פָּנָה [i] — מוֹאָב בָּהָר אֲשֶׁר עַל־[i]פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם וּלְמֹלֶךְ
omnibus fecit ſic Et .Hammon filiorum abominationi
שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְכֵן עָשָׂה לְכָל־ 8
ſuffiebant & immolabant
.ſuis diis immolantibus & ſuffientibus :alienigenis ſuis vxoribus
נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת מַקְטִירוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֵאלֹהֵיהֶן׃
‖ contra
declinauerat quia ,Selomoh in ‖ Dominus eſt iratus Et
וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי־נָטָה 9

Digitized by Google

cum ad viſo ‡ Iſrael Deo Domino cum à eius cor

לְבָבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה אֵלָיו

verbo ſuper cum ad † præceperat Et .duabus vicibus

10 פַּעֲמָיִם׃ וְצִוָּה אֵלָיו עַל־הַדָּבָר

non & :alienos deos poſt ire non vt ‖ ,hoc

הַזֶּה לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא

,Dominus præcepit quod cuſtodiuit

שָׁמַר אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃

fuit quod ‡ Pro :Selomoh ad Dominus dixit Et

11 וַיֹּאמֶר יְהוָה לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה־

mea decreta & ,meum pactum cuſtodiſti non & ,tecum ‖ hoc

זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי

regnum ſcindam ſcindendo ,te ſuper ‡ præcepi quæ

אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה

Veruntamen .tuo ſeruo illud dabo & ,te deſuper ‡

12 מֵעָלֶיךָ וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ׃ אַךְ־

:tuum patrem Dauid propter ,hoc faciam non tuis diebus in

בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ

totum Tantum .illud ſcindam tui filii manu de

13 מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה׃ רַק אֶת־כָּל־

,tuo filio dabo vnam tribum :ſcindam non regnum

הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרָע שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ

quam Ieruſalaim propter & ,meum ſeruum Dauid propter

לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר

Selomoh ipſi adverſarium Dominus ſuſcitauit Et .elegi

14 בָּחָרְתִּי׃ וַיָּקֶם יְהוָה שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה

.Edom in ipſe ‡ regio ſemine de ;Edomæum Hadad

אֵת הֲדַד הָאֲדֹמִי מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בֶּאֱדוֹם׃

aſcendendo in ‖ ,Edom in Dauid exiſtendo in * ,fuit Et

15 וַיְהִי בִּהְיוֹת דָּוִד אֶת־אֱדוֹם בַּעֲלוֹת

,interfectos ſepeliendum ad militiæ principem Ioab

יוֹאָב שַׂר הַצָּבָא לְקַבֵּר אֶת־הַחֲלָלִים

.Edom in maſculum omnem percuſſiſſet &

וַיַּךְ כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם׃

omnis & ,Ioab ibi manſit menſibus ſex Quoniam

16 כִּי שֵׁשֶׁת חֳדָשִׁים יָשַׁב־שָׁם יוֹאָב וְכָל־

.Edom in maſculum omnem excinderet donec ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל עַד־הִכְרִית כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם׃

ſeruis de Edomæi viri & ,ipſe Adad fugit Et

17 וַיִּבְרַח אֲדַד הוּא וַאֲנָשִׁים אֲדֹמִיִּים מֵעַבְדֵי

patris

à qui conſpectus fuerat ei

† ei

‖ vt non ires

a הָלַךְ

‡ eo

‖ apud te,

b חָקַק

‡ apud te,

c צָוָה

‡ à

d נָתַן

Veruntamen

e קוּם

‡ qui erat

* cùm eſſet

‖ quando aſcendit Ioab princeps

f הָיָה

g עָלָה

h נָכָה

exterminaret

Digitized by Google

vt ingrederentur † erat

puer † Hadad & : Aegyptum *ingrediendum ad* ,ſecum ſui patris

אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרָיִם וַהֲדַד נַעַר

,Paran * venerunt & ,Midian de ſurrexerunt Et .paruulus

* in

קָטָן׃ וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן וַיָּבֹאוּ פָּארָן 18

tulerunt

Aegyptum ſunt ingreſſi & ,Paran de ſecum viros *ceperunt* &

בוא a

וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּארָן וַיָּבֹאוּ a מִצְרָיִם

,domum ei dedit & ,Aegypti regem Parhoh ad

אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־לוֹ בַיִת

cibum iuſſit vt ſubminiſtrarent ei,

.ei dedit terram & ,ei *dixit* *panem* &

וְלֶחֶם אָמַר לוֹ וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ׃

dedit & ;valde Parhoh oculis in gratiam Hadad inuenit Et

וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה מְאֹד וַיִּתֶּן 19

Tachpenes ſororem ſuæ vxoris ſororem vxorem ei

לוֹ אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵים

reginæ.

ילד b

Tachpenes . ſoror ei peperit Et .*hera*

הַגְּבִירָה׃ וַתֵּלֶד b לוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵים אֵת 20

medio in Tachpenes eum ablactauit & ,eius filium Ghenubath

גְּנֻבַת בְּנוֹ וַתִּגְמְלֵהוּ תַּחְפְּנֵס בְּתוֹךְ

in domo

medio in Parhoh *domi* Ghenubath fuit & :Parhoh domus

בֵּית פַּרְעֹה וַיְהִי גְנֻבַת בֵּית פַּרְעֹה בְּתוֹךְ

quòd ,Aegypto in audiuit Hadad Et .Parhoh filiorum

בְּנֵי פַרְעֹה׃ וַהֲדַד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם כִּי־ 21

dormiſſet

Ioab eſſet mortuus quòd & ,ſuis patribus cum Dauid *iaceret*

מות c

שָׁכַב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וְכִי־c מֵת יוֹאָב

, me Dimitte :Parhoh ad Hadad dixit & ;militiæ princeps

סור d

d שַׂר־הַצָּבָא וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־פַּרְעֹה שַׁלְּחֵנִי

Nam :Parhoh ei Dixitque .meam terram ad ibo &

ילך e

e וָאֵלֵךְ אֶל־אַרְצִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ פַרְעֹה כִּי 22

‡ indiges † vt quæras

ad ire *quærens* *tu eſſe* & † ,mecum *indigens* ‡ tu quo

מָה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי וְהִנְּךָ מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־

‡ Nullo

.me dimitte dimittendo ſed ,*Non* ‡ :dixit & ſ tuam terram

אַרְצֶךָ וַיֹּאמֶר לֹא כִּי שַׁלֵּחַ תְּשַׁלְּחֵנִי׃

filium Rezon aduerſarium ei Deus ſuſcitauit Et

קום f

f וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן אֶת־רְזוֹן g בֶּן־ 23

בנה g

Sobah rege Hadadhezer ab fugerat qui ,Eliadah

אֶלְיָדָע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה

aduerſus

fuit & ,viros eum *ſuper* congregauit Et .ſuo domino

אֲדֹנָיו׃ וַיִּקְבֹּץ עָלָיו אֲנָשִׁים וַיְהִי 24

exercitus, cùm interficeret

,Damaſec abieruntque :eos Dauid *occidendo in* ,*agminis* princeps

שַׂר־גְּדוּד בַּהֲרֹג דָּוִד אֹתָם וַיֵּלְכוּ דַמֶּשֶׂק

Digitized by Google

.Dammeſec in regnauerunt & ,ea in habitauerunt &
וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּמְלְכוּ בְּדַמָּשֶׂק׃ [a] — יָשַׁב [a]
,Selomoh diebus omnibus Iſraëli aduerſarius Eratque
25 וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה
,Iſrael *in* eſt deteſtatus & :Hadad † quod malo cum & ‡ — ‡ vna † fecit
וְאֶת־הָרָעָה [b] אֲשֶׁר הֲדָד וַיָּקָץ [c] בְּיִשְׂרָאֵל — רוּעַ [b] קוּץ [c]
Nebat filius Iarobham Et .Syriam * ſuper regnauitque
26 וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם׃ וְיָרָבְעָם בֶּן־נְבָט — * *Aram.*
Seruhah eius matris nomen &) :Seredah de Ephratæi
אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה וְשֵׁם אִמּוֹ צְרוּעָה
manum leuauit & ;Selomoh ipſi ſeruus (;vidua mulier
אִשָּׁה אַלְמָנָה עֶבֶד לִשְׁלֹמֹה וַיָּרֶם [d] יָד — רוּם [d]
:regem *in* ‖ manum leuauit *qua* ,*res hæc* * Et .regem *in* ‖ — ‖ contra * ob hanc rem
27 בַּמֶּלֶךְ׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־הֵרִים יָד בַּמֶּלֶךְ
ciuitatis diruptionem clauſit ;Millo ædificauit Selomoh
שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא סָגַר אֶת־פֶּרֶץ עִיר
:robore potens † Iarobham vir Et .ſui patris Dauid — † erat
28 דָּוִד אָבִיו׃ וְהָאִישׁ יָרָבְעָם גִּבּוֹר חָיִל
:*ipſe opus faciens quia* puerum Selomoh vidit & — quòd ad faciendum opera eſſet idoneus:
וַיַּרְא [e] שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר כִּי־עֹשֵׂה מְלָאכָה הוּא — רָאָה [e]
,fuit Et .Ioſeph domus *comportationi* ‖ omni eum præfecit & — ‖ onus
29 וַיַּפְקֵד אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף׃ וַיְהִי
inuenit & ,Ieruſalaim de eſt egreſſus Iarobham & ,illo tempore in
בָּעֵת הַהִיא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלִַם וַיִּמְצָא
opertus *ipſe* ‡ & ,via in propheta Silonites Achiiah eum — ‡ erat
אֹתוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי הַנָּבִיא בַּדֶּרֶךְ וְהוּא מִתְכַּסֶּה
.agro in ſoli ipſi ambo ‡ & ,noua veſte — ‡ erant
בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנֵיהֶם לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃
,ſe ſuper * quæ ,nouam veſtem *in* Achiiah apprehendit Et — * erat.
30 וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה בַּשַּׂלְמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו
Dixitque .ſciſſiones duodecim ‡ illam ſcidit & — ‡ in
31 וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים עָשָׂר קְרָעִים׃ וַיֹּאמֶר
ſic nam ;ſciſſiones decem tibi *Cape* † :Iarobham ad — † Tolle
לְיָרָבְעָם קַח [f]־לְךָ עֲשָׂרָה קְרָעִים כִּי כֹה — לָקַח [f] ſcindo
ſcindens ego Ecce ,Iſrael Deus Dominus dixit
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי קֹרֵעַ אֶת־
decem tibi dabo & ;Selomoh manu de regnum
הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ אֵת עֲשָׂרָה
propter ,ei erit vna tribus Et .tribus
32 הַשְּׁבָטִים׃ וְהַשֵּׁבֶט הָאֶחָד יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן
ſeruum

Digitized by Google

quam ciuitatem Ieruſalaim propter & ,Dauid meum ſeruum

עַבְדִּי דָוִד וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַםִ הָעִיר אֲשֶׁר

.Iſrael tribubus omnibus ex ,*ea in* elegi

בָּחַרְתִּי בָהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃

Haſtoreth ſe incuruauerunt & ,me dereliquerunt quod Eo

שָׁחָה [a]

יַעַן אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיִּשְׁתַּחֲווּ [a] לְעַשְׁתֹּרֶת 33

Milchom & ,Moab deo Chemos ,Sidoniorum deo

אֱלֹהֵי צִדֹנִין לִכְמוֹשׁ אֱלֹהֵי מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם

,meis viis in ambulauerunt non & : Hammon filiorum deo

אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְלֹא־הָלְכוּ בִדְרָכַי

vt facerent

mea iudicia & ,mea decreta & ,meis oculis in rectum *faciendum ad*

עָשָׂה [b]

לַעֲשׂוֹת [b] הַיָּשָׁר בְּעֵינַי וְחֻקֹּתַי [c] וּמִשְׁפָּטַי

חָקַק [c]

omne *capiam* ‡ non Et .eius pater Dauid ſicut

‡ tollam

כְּדָוִד אָבִיו׃ וְלֹא־אֶקַּח [d] אֶת־כָּל־ 34

לָקַח [d]

omnibus eum ponam *prælatum* * ſed ,eius manu de regnum

* ducem

הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי ׀ נָשִׂיא אֲשִׁתֶנּוּ [e] כֹּל

שׁוּת [e]

elegi quem ,meum ſeruum Dauid propter eius vitæ diebus

יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי

.mea decreta & ,mea præcepta cuſtodiuit quia ; eum

צָוָה [f]

אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי [f] וְחֻקֹּתָי׃

‡ tollam
* ex illo

illud * dabo & ,eius filii manu de regnum *capiam* ‡ Et

וְלָקַחְתִּי הַמְּלוּכָה מִיַּד בְּנוֹ וּנְתַתִּיהָ 35

tribum dabo eius filio Et .tribus decem tibi

לְּךָ אֵת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים׃ וְלִבְנוֹ אֶתֵּן שֵׁבֶט־ 36

vt ſit lucerna

omnibus meo ſeruo Dauid *lucernam eſſe pro* ,vnam

הָיָה [g]

אֶחָד לְמַעַן הֱיוֹת־ [g] נִיר לְדָוִיד־עַבְדִּי כָּל־

coram me

elegi ,quam ciuitate ,Ieruſalaim in ,*meas facies ad* diebus

הַיָּמִים ׀ לְפָנַי בִּירוּשָׁלַםִ הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי

vt ponerem

,aſſumam te Et .ibi meum nomen *ponendum ad* ,mihi

לִי לָשׂוּם שְׁמִי שָׁם׃ וְאֹתְךָ אֶקַּח 37

eriſque : tua anima deſiderabit quæ omnibus in regnabis &

וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ

audieris ſi ,erit Et .Iſrael ſuper rex

מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה אִם־תִּשְׁמַע 38

,meis viis in ambulaueris & ,tibi præcepero quæ omnia

אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָ וְהָלַכְתָּ בִדְרָכַי

‡ quod eſt.
* vt cuſtodias

,mea decreta *cuſtodiendum ad* * ,meis oculis in rectum ‡ feceris &

וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמוֹר חֻקּוֹתַי

ero & meus ſeruus Dauid fecit ſicut ,mea præcepta &

וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי

tecum

Digitized by Google

ædificaui ſicut ,firmam domum tibi ædificabo & ,tecum
עִמָּךְ וּבָנִיתִי[a] לְךָ בַיִת־נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי — [a] בנה
affligam Et .Iſrael tibi dabo & ,Dauid
39 לְדָוִד וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַאְעַנֶּה אֶת־
.diebus omnibus non veruntamen hoc propter Dauid ſemen
זֶרַע דָּוִד לְמַעַן זֹאת אַךְ לֹא כָל־[b]הַיָּמִים׃ — [b] יום
ſurrexit & .Iarobham interficere Selomoh quæſiuit Et
40 וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה לְהָמִית אֶת־יָרָבְעָם [c]וַיָּקָם — [c] קום
:Aegypti regem Siſach ad Aegyptum ‡ fugit &, Iarobham — ‡ in
יָרָבְעָם וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרָיִם
.Selomoh *mortem ad vſque* ,Aegypto in fuitque — donec moreretur
[d]וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃ — [d] היה
,fecit quæ omnia & ,Selomoh *verborum reſiduum* * Et — * reliqua acta
41 וְיֶתֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
verborum libro *ſuper* † ſcripta ipſa nonne ,eius ſapientia & — † ſunt in
וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
Selomoh regnauit quibus dies Et :Selomoh
42 שְׁלֹמֹה׃ [e]וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ שְׁלֹמֹה — [e] יום
.anni quadraginta ‡ ,Iſrael omnem ſuper Ieruſalaim in — ‡ fuerunt
בִירוּשָׁלַםִ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
ciuitatem eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Selomoh *iacuit* ‖ Et — ‖ dormiuit
43 וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר
.eo pro eius filius Rechabham regnauit & :ſui patris Dauid
דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XII. ט

venerat Sechem ‡ quia ;Sechem ‡ Rechabham abiit Et — ‡ in
1 [f]וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא — [f] ילך
,fuit Et .eum regem *ſtatuendum ad* * ,Iſrael omnis — * vt conſtituerent
2 כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃ [g]וַיְהִי — [g] היה
ipſe adhuc ‡ ipſe &) ;Nebat *filium* † Iarobham *audire ſecundum* ‖ — ‖ cùm audiſſet † filius . ‡ erat
כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ
,regis Selomoh *faciebus* ‡ à fugerat quia ,Aegypto in — ‡ facie
בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח [h]מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ — [h] פנה
,Miſerántque .Aegypto in Iarobham habitauerat &
3 [i]וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ — [i] ישב
;Iſrael *concio* * omnis & ,Iarobham venerunt & (eum vocauerant & — * congregatio
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ [k]וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל — [k] בוא
tuus Pater :dicendo ,Rechabham ad ſunt locuti &
4 וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר׃ אָבִיךָ

aggrauauit

Digitized by Google

ſeruitute de alleuia nunc tu & ‡,noſtrum iugum aggrauauit
הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ a וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת
,nos ſuper dedit † quod ,graui eiusiugo de & , dura tui patris
אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ
tres adhuc ‡ ite ,eos ad Dixitque .tibi ſeruiemus &
וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ־עֹד שְׁלֹשָׁה 5
.populus abierunt & .me ad reuertimini & ,dies
יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ הָעָם׃
qui ,ſenioribus cum Rechabham rex eſt conſiliatus Et
וַיִּוָּעַץ b הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־ 6
eo exiſtendo in † eius patris ‖ Selomoh faciebus cum ſtantes fuerant
הָיוּ עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ
reſpondendum ad conſultantes vos ‡ Quomodo :dicendo ,viuente
חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב c
:dicendo ,eum ad ſunt locuti Et ſverbum huic populo
אֶת־הָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבֵּר אֵלָיו לֵאמֹר 7
,eis ſeruierísque ,huic populo ſeruus fueris hodie Si
אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם
:bona verba eos ad fueris locutúsque, eis reſponderis &
וַעֲנִיתָם d וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים
dereliquit Et .diebus omnibus ſerui tibi erunt &
וְהָיוּ e לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב 8
conſuluit & :ei conſuluerant quod ,ſeniorum conſilium
אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ f וַיִּוָּעַץ אֶת־
ſtantes ‖ qui ,eo cum euaſerant grandes* qui ,nato ‡
הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ אֲשֶׁר הָעֹמְדִים
,conſulentes vos † Quid :eos ad Dixitque :eius faciei ad
לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים 9
qui ,huic populo verbum reſpondeamus &
וְנָשִׁיב g דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר
quod iugo de ‡ Alleuia :dicendo ,me ad ſunt locuti
דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל h מִן־הָעֹל i אֲשֶׁר־
nati * eum ad ſunt locuti Et ‡nos ſuper tuus pater dedit ‡
נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים 10
populo dices Sic :dicendo ,eo cum euaſerant grandes ‖ qui
אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם
aggrauauit tuus Pater :dicendo ,te ad ſunt locuti qui ,huic
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד
loquéris ſic ,nobis deſuper* alleuia tu & .noſtrum iugum
אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְדַבֵּר

‡ ſed
עָלַל a
† poſuit
‡ vſque ad
abiit
יָעַץ b
Steterant coram ‖ patre ‖ adhuc
‡ conſulitis vt reſpondeam
שׁוּב c
וידברו
ק
עָנָה d
הָיָה e
יָעַץ f
‡ iuuenes * adoleuerant ‖ Stabant coram eo
† conſulitis, vt
שׁוּב g
‡ iugum
קָלַל h
עָלַל i
‡ poſuit * iuuenes, ‖ adoleuerant
* a

ad

.mei patris lumbis *præ groſſus meus* Paruus ‡ eos ad
אֲלֵיהֶם קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃

‡ Minor digitus meus groſsior eſt

;graue iugum vos ſuper impoſuit onus meus pater nunc Et
11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד
vos corripuit meus pater veſtro iugo *ſuper* addam ego &
וַאֲנִי [a] אוֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי [b] יִסַּר אֶתְכֶם
.ſcorpionibus in vos corripiam ego & ,flagellis *in*
בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃

[a] יסף
[b] יסר

Rechabham ad populus omnis & ,Iarobham Venitque
12 [c] וַיָּבוֹ יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם
:dicendo ,rex fuerat locutus ſicut ,tertio die in
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר

[c] בוא
ויבא

rex Reſponditque .tertio die in me ad Reuertimini
13 שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי׃ [d] וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ
ſeniorum conſilium reliquit & : *durum* ‖ populo
אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים

[d] ענה
‖ dura :

conſilium ſecundum eos ad eſt locutus Et .ei conſuluerant quod
14 אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם [e] כַּעֲצַת
,veſtrum iugum aggrauauit meus Pater :dicendo ,iuuenum
הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם
vos corripuit meus pater :veſtro iugo ſuper addam ego &
וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם
.ſcorpionibus *in* vos ,corripiam ego & ,flagellis *in*
בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃

[e] יעץ

fuit nam, :populum *ad* rex exaudiuit non Et
15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה
quod ,ſuum verbum ... *firmaret pro* ‡ ,Domino *cum* à cauſa
סִבָּה מֵעִם יְהוָה [f] לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר
Iarobham ad Silonitæ Achiiah *manu in* Dominus fuerat locutus
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי אֶל־יָרָבְעָם

‡ vt firmaret
[f] קום
per manum

non quod ,Iſrael omnis vidit Et .Nebat filium
16 בֶּן־נְבָט׃ [g] וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־
ad populus reſponderunt & eos *ad* rex exaudiuit
שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם [h] וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־
non & ,Dauid in pars nobis Quæ :dicendo ,verbum regem
הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־
vide nunc ,Iſrael tua *tentoria* ‖ ad • Iſai filio in hæreditas ‡
נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה
.ſua *tentoria in* Iſrael abiit & .Dauid tuam domum
בֵּיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃

[g] ראה
[h] שוב
‡ eſt • Vade
‖ tabernacula
tabernacula

Digitized by Google

‡ ſuper filios * qui habitabant

regnauit &, Iehudah vrbibus in *habitantes* * Iſrael *filii* ‡ Et

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ 17

Rechabham rex miſit Et .Rechabham *eos ſuper*

עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם 18

‡ erat * lapidauerunt

omnis *obruerunt* * & tributum ſuper ‡ qui ,Adoram

מַס [a]

אֶת־אֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־[a]הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ כָל־

Rechabham rex & :eſt mortuus & ,lapide eum *in* Iſrael

מוּת [b]

יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֶבֶן [b]וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם

† vt aſcenderet ‡ vt fugeret in

.Ieruſalaim *fugiendum ad* ‡ ,currum *in aſcendendum ad* † ſe roborauit

עָלָה [c]

הִתְאַמֵּץ [c]לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃

ad vſque Dauid domum in Iſrael ſunt præuaricati Et

וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִד עַד 19

cùm audiſſet omnis

Iſrael *omnem audire ſecundum* ,fuit Et .hanc diem

הָיָה [d]

הַיּוֹם הַזֶּה׃ [d]וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל 20

vocauerunt & ,miſerunt & ,Iarobham eſſet reuerſus quod

כִּי־שָׁב יָרָבְעָם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ

* congregationem.

omnem ſuper eum regem conſtituerunt & ,*cœtum* * ad eum

יָעַד [e]

אֹתוֹ אֶל־[e]הָעֵדָה וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ עַל־כָּל־

tribus niſi ,Dauid domum poſt fuit non .Iſrael

יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה אַחֲרֵי בֵית־דָּוִד זוּלָתִי שֵׁבֶט־

,Ieruſalaim Rechabham venit Et • .ſola Iehudah

בּוֹא [f]

יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ [f]וַיָּבֹאוּ רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִָם 21

ויבא ק

tribum & ,Iehudah domum omnem congregauit &

וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט

‡ electorum facientium.

facientis electi ‡ millia octoginta & centum ,Biniamin

בִּנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה

* vt pugnarent ‖ vt reduceret

reducendum ad ‖ ,Iſrael domo cum *pugnandum ad* * ,bellum

מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב

.Selomoh filium Rechabham ad regnum

אֶת־הַמְּלוּכָה לִרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה׃

virum Semahiah ad dei verbum fuit Et

וַיְהִי דְּבַר הָאֱלֹהִים אֶל־שְׁמַעְיָה אִישׁ־ 22

filium Rechabham ad Dic :dicendo ,Dei

הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־ 23

,Iehudah domum omnem ad & ,Iehudah regem ,Selomoh

שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־בֵּית יְהוּדָה

:dicendo ,populi reſiduum & ,Biniamin &

וּבִנְיָמִין וְיֶתֶר הָעָם לֵאמֹר׃

pugnetis ne & ,aſcendatis Ne :Dominus dicit Sic

כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּן 24

cum

Digitized by Google

vir reuertimini : Iſrael filiis veſtris fratribus cum — vnuſquiſque
עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ

hoc verbum eſt factum me è quia :ſuam domum in
לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה

eundum ad ſunt reuerſi & ;Domini verbum audierunt & — vt irent
וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ לָלֶכֶת

Iarobham ædificauit Et ;Domini verbum iuxta
25 כִּדְבַר יְהוָה׃ [a] וַיִּבֶן יָרָבְעָם אֶת־ — בָּנָה [a]

eſt egreſſus & : ea in habitauit & ;Ephraim monte in Sechem
שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא

.Penuel ædificauit & ,inde
מִשָּׁם וַיִּבֶן אֶת־פְּנוּאֵל׃

reuertetur Nunc : ſuo corde in Iarobham Dixitque
26 וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב

populus aſcenderit Si •Dauid domum ad regnum
27 הַמַּמְלָכָה לְבֵית דָּוִד׃ אִם־יַעֲלֶה הָעָם

,Ieruſalaim in Domini domo in ſacrificia faciendum ad iſte
הַזֶּה [b] לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם — עָשָׂה [b]

ad ſuum dominum ad huius populi cor reuertetur &
וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־

reuertentur & ,me interficient & : Iehudah regem Rechabham
רְחַבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וַהֲרָגֻנִי וְשָׁבוּ

.Iehudah regem Rechabham ad
אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃

,aureos vitulos duos fecit & ,rex eſt conſiliatus Et
28 [c] וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֶגְלֵי זָהָב — יָעַץ [c]

:Ieruſalaim aſcendere præ * ,vobis Multum ‡ : eos ad dixitque — ‡ Nimis eſt — * vt aſcendatis
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם [d] מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלִָם — עָלָה [d]

terra è te fecerunt aſcendere qui ,Iſrael tui dii ecce
הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ

& ,Bethel in vnum poſuit Et .Aegypti
29 מִצְרָיִם׃ [e] וַיָּשֶׂם אֶת־הָאֶחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־ — שׂוּם [e]

:peccatum in hoc verbum fuit Et .Dan in *dedit* *vnum* * — * alterum poſuit
30 הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃ וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה לְחַטָּאת

.Dan vſque *vnius* *faciem ad* ‡ populus abierunt & — ‡ coram vno
וַיֵּלְכוּ הָעָם [f] לִפְנֵי הָאֶחָד עַד־דָּן׃ — פָּנָה [f]

ſacerdotes fecit & ,excelſorum domum fecit Et
31 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים

fecit Et .Leui filiis de erant non qui ,populi extremis de
32 [g] מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הָיוּ מִבְּנֵי לֵוִי׃ וַיַּעַשׂ — קָצָה [g]

Iarobham

decimaquinta ,octauo menſe in ſolennitatem Iarobham

יָרָבְעָם׀ חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר

* erit
‖ obtulit

fecit aſcendere ‖ & ,Iehudah in * quæ ſolennitatem ſecundum menſis die

יוֹם לַחֹדֶשׁ כֶּחָג׀ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל

immolando ,Bethel in fecit ſimiliter :altare ſuper

עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֵּן עָשָׂה בְּבֵית אֵל לְזַבֵּחַ

ſacerdotes Bethel in conſtituit & :fecerat quos vitulis

לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבֵית אֵל אֶת־כֹּהֲנֵי

obtulit
עָלָה [a]

altare ſuper fecit aſcendere Et .fecerat quæ excelſorum

הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיַּעַל [a] עַל־הַמִּזְבֵּחַ׀ 33

menſis octaui,
menſis

menſe in die decimaquinta in Bethel in fecerat quod

אֲשֶׁר־עָשָׂה בְּבֵית־אֵל בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ

‖ eduxerat
מלבו
ק

fecit & :ſuo corde de fuerat commentus ‖ quem ,menſe in ,octauo

הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר־בָּדָא מִלְּבַד וַיַּעַשׂ

† vt ſuffiret.

ſuffiendum ad † ,altare ſuper aſcendit & ,Iſrael filiis ſolennitatem

חָג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃

CAP. XIII. יג

בּוֹא [b]

verbo in Iehudah de venit Dei vir ecce Et

וְהִנֵּה׀ אִישׁ אֱלֹהִים [b] בָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר 1

‡ ſtabat iuxta

,altare ſuper ſtans ‡ Iarobham & :Bethel in Domini

יְהוָה אֶל־בֵּית־אֵל וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ

‖ vt ſuffiret
† contra

,Domini verbo in altare ſuper † clamauit Et .ſuffiendum ad ‖

לְהַקְטִיר׃ וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר יְהוָה 2

בָּנָה [c]

filius Ecce :Dominus dixit ſic ,altare ,Altare :dixit &

וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־[c]בֵן

יָלַד [d]

immolabit & ,eius nomen Ioſiahu ,Dauid domui naſcetur

נוֹלָד[d] לְבֵית־דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח

qui ſuffiunt

:te ſuper ſuffientes excelſorum ſacerdotes te ſuper

עָלֶיךָ אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת הַמַּקְטִרִים עָלֶיךָ

hominum

die in dedit Et .te ſuper comburent hominis oſſa &

וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עָלֶיךָ׃ וְנָתַן בַּיּוֹם 3

‡ eſt

eſt locutus quod portentum ‡ Hoc :dicendo ,portentum illa

הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר

* eſt

* qui cinis effundetur & ,ſcindetur altare Ecce :Dominus

יְהוָה הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר־

cùm audiſſet
rex

verbum regem audire ſecundum ,fuit Et .illud ſuper

עָלָיו׃ וַיְהִי [e] כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר 4

הָיָה [e]
‡ contra

altare ſuper ‡ clamauerat quod ,Dei viri

אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ

in

Digitized by Google

deſuper ſuam manum Iarobham miſit ‡ & ,Bethel in ‡ extendit
בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח יָרָבְעָם אֶת־יָדוֹ מֵעַל
,eius manus exaruit & :eum Apprehendite ,dicendo ,altari
הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר ׀ תִּפְשֻׂהוּ וַתִּיבַשׁ יָדוֹ
eam *reducere* * potuit non & ,eum contra *miſerat* ‡ quam ‡ extenderat * retrahere
אֲשֶׁר־שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יָכֹל *לַהֲשִׁיבָהּ שׁוּב *
de cinis eſt effuſus & ,eſt ſciſſum altare Et ,ſe ad
5 אֵלָיו׃ וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וַיִּשָּׁפֵךְ הַדֶּשֶׁן מִן־
Dei vir dederat quod portentum ſecundum ,altari
הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים
ad dixit & ,rex reſpondit Et .Domini verbo in
6 בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־
,tui Dei Domini *facies* *nunc* Deprecare :Dei virum Ora quæſo faciem
אִישׁ הָאֱלֹהִים [b]חַל־נָא אֶת־[c]פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ חָלָה [b]
eſt deprecatus * & .me ad mea manus reuertatur & ‡ ,me pro ora & פָּנָה [c]
וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי וְתָשֹׁב יָדִי אֵלָי וַיְחַל ‡ vt * orauit faciem
eſt reuerſa & ,Domini *facies* ‖ Dei vir
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַתָּשָׁב
eſt locutus Et .*principio in* † ſicut fuitque ,eum ad regis manus † prius.
7 יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וַתְּהִי כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וַיְדַבֵּר
,domum mecum Ingredere :Dei virum ad rex
הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים בֹּאָה־אִתִּי הַבַּיְתָה
vir Dixitque .donum tibi dabo & :*te fulci* & conuiuare :
8 וּסְעָדָה [d]וְאֶתְּנָה לְךָ מַתָּת׃ וַיֹּאמֶר אִישׁ נָתַן [d]
dimidium mihi dederis Si :regem ad Dei
הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן־לִי אֶת־חֲצִי
,panem comedam neque ,tecum veniam non ,tuæ domus
בֵּיתֶךָ לֹא אָבֹא עִמָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם
Nam illo loco in aquam bibam neque
9 וְלֹא־אֶשְׁתֶּה־מַּיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־ שָׁתָה [e]
comedes Non :dicendo .Domini verbo in mihi præcepit ſic
כֵּן ׀ צִוָּה אֹתִי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל
via in ‖ reuertêris neque :*aquas* * bibes neque ,panem * aquam, ‖ per viam per quam
לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה־מָּיִם וְלֹא תָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ
non & *alia via in* † abiit Et .veniſti *qua* † per viam aliā,
10 אֲשֶׁר הָלָכְתָּ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר וְלֹא־
.Bethel in *ea in* venerat *qua via in* ‡ eſt reuerſus ‡ per viam per quam
שָׁב [f] בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל׃ שׁוּב [f]
venit & ,Bethel in *habitans* ſenex vnus propheta Et habitabat
11 וְנָבִיא אֶחָד זָקֵן יֹשֵׁב בְּבֵית־אֵל וַיָּבוֹא

filius

Digitized by Google

fecerat quod opus omne ei narrauit &, eius filius

בְּנוֹ וַיְסַפֶּר־לוֹ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה

verba ,Bethel in hodie Dei vir

אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־הַדְּבָרִים

.suo patri ea narrauerunt & ,regem ad fuerat locutus quæ

אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם׃

‡ Per quã viam — via Quanam ‡ : eorum pater eos ad est locutus Et

וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֲבִיהֶם אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ 12

* per quam — ambulauerat qua * viam eius filii ostenderunt & ‡ abiit

רָאָה[a] — הָלָךְ וַיִּרְאוּ[a] בָנָיו אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ

.Iehudah de venerat qui ,Dei vir

בּוֹא[b] — אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא[b] מִיהוּדָה׃

.asinum mihi Sternite :suos filios ad Dixitque

וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו חִבְשׁוּ־לִי הַחֲמוֹר 13

.eum super equitauit & ,asinum ei strauerunt Et

וַיַּחְבְּשׁוּ־לוֹ הַחֲמוֹר וַיִּרְכַּב עָלָיו׃

sedentem eum inuenit & ,Dei virum ,post abiit Et

יֵלֶךְ[c] — וַיֵּלֶךְ[c] אַחֲרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב 14

† Tu ne es — Dei vir tu Num † eum ad dixitque ,quercum subter

תַּחַת הָאֵלָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

‖ Sum. — Dixitque .Ego ‖ :dixit & ‡ Iehudah de venisti qui

אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ וַיֹּאמֶר 15

‡ Veni — .panem comede & ,domum meum Vade ‡ :eum ad

אֵלָיו לֵךְ אִתִּי הַבַּיְתָה וֶאֱכֹל לָחֶם׃

possum — ,tecum venire & ,tecum reuerti potero Non :Dixitque

יָכֹל[d] — וַיֹּאמֶר לֹא אוּכַל[d] לָשׁוּב אִתָּךְ וְלָבוֹא אִתָּךְ 16

aquam — aquas tecum bibam neque ,panem comedam neque

וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ מַיִם

‡ fuit — verbo in me ad ‡ verbum Quia .isto loco in

בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־דָבָר אֵלַי בִּדְבַר 17

aquam: — : aquas ibi bibes neque ,panem comedes Non ,Domini

יְהוָה לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתֶּה שָׁם מָיִם

vt vadas per viam per quam venisti. — .ea in ambulasti qua via in eundum ad reuerteris non

לֹא־תָשׁוּב לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ׃

‡ sum — angelus & ;tu sicut ‡ propheta ego Etiam :ei Dixitque

וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ וּמַלְאָךְ 18

eum Reduc :dicendo ,Domini verbo in me ad est locutus

דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר הֲשִׁבֵהוּ

bibat & ,panem comedat & ,tuam domum in tecum

שָׁתָה[e] — אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ[e]

Digitized by Google

comedit & ,eo cum eſt reuerſus Et ·ei eſt mentitus ,*aquas* — aquam.

19 מַיִם כִּחֵשׁ לוֹ׃ [a] וַיָּשָׁב אִתּוֹ וַיֹּאכַל — [a] שׁוּב

ipſis , fuit Et ·*aquas* bibit & ,eius domo in panem — aquam.

20 לֶחֶם בְּבֵיתוֹ [b] וַיֵּשְׁתְּ מָיִם׃ [c] וַיְהִי הֵם — [b] שָׁתָה

Domini verbum fuit & ,menſam ad ſedentibus

יֹשְׁבִים אֶל־הַשֻּׁלְחָן ס וַיְהִי דְּבַר יְהוָה — [c] הָיָה

ad clamauit Et ·eum reduxerat qui prophetam ad

21 אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ׃ וַיִּקְרָא אֶל־

:dicendo ,Iehudah de venerat qui Dei virum

אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־[d]בָּא מִיהוּדָה לֵאמֹר — [d] בּוֹא

·Domini ori fuiſti rebellis quòd eo Pro :Dominus dicit Sic

כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי [e] מָרִיתָ פִּי יְהוָה — [e] מָרָה

Dominus tibi præcepit quod præceptum ſeruaſti non &

וְלֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר [f] צִוְּךָ יְהוָה — [f] צִוָּה

bibiſti & ,panem comediſti & ,es reuerſus *Et* † :tuus Deus — † Sed

22 אֱלֹהֶיךָ׃ וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ

comedas Ne ,te ad eſt locutus quo ‡ ,loco in *aquas* ‡ — ‡ aquam ‡ de

מַיִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־תֹּאכַל

tuum cadauer ingredietur non :*aquas* bibas neque ,panem — aquam:

לֶחֶם וְאַל־תֵּשְׁתְּ מָיִם לֹא־תָבוֹא נִבְלָתְךָ

poſtquam ,fuit Et ·tuorum patrum ſepulchrum in

23 אֶל־קֶבֶר אֲבֹתֶיךָ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי

ei *ſtrauit* ‖ & ,*eum bibere* *poſt* * & ,panem *eum comedere* — comedit * bibit, ‖ ſternere iuſsit

אָכְלוֹ לֶחֶם וְאַחֲרֵי שְׁתוֹתוֹ וַיַּחֲבָשׁ־לוֹ

·*eum* reduxerat quem prophetæ ipſi ,aſinum

הַחֲמוֹר לַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ׃

:eum occidit & ,via in leo eum inuenit & ,abiit Et

24 [g] וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָאֵהוּ אַרְיֵה בַּדֶּרֶךְ [h] וַיְמִיתֵהוּ — [g] יָלַךְ [h] מוּת

ſtans ‡ aſinus & ,via in † proiectum eius cadauer ,fuit & — † erat ‡ ſtabat

וַתְּהִי נִבְלָתוֹ מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמוֹר עֹמֵד

·cadauer iuxta *ſtans* ‡ leo & ,eum iuxta — ‡ ſtabat

אֶצְלָהּ וְהָאַרְיֵה עֹמֵד אֵצֶל הַנְּבֵלָה׃

cadauer viderunt & ,tranſeuntes viri ecce Et

25 וְהִנֵּה אֲנָשִׁים עֹבְרִים [i] וַיִּרְאוּ אֶת־הַנְּבֵלָה — [i] רָאָה

;cadauer iuxta ſtantem leonem & ,via in proiectum

מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְאֶת־הָאַרְיֵה עֹמֵד אֵצֶל הַנְּבֵלָה

ſenex propheta *qua* ‖ ,ciuitate in ſunt locuti & ,venerunt & — ‖ in qua

וַיָּבֹאוּ וַיְדַבְּרוּ בָעִיר אֲשֶׁר הַנָּבִיא הַזָּקֵן

eum reduxerat qui propheta audiuit Et ·*ea in manens* — manebat.

26 יֹשֵׁב בָּהּ׃ וַיִּשְׁמַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ

de

Digitized by Google

‖ eſt.
qui ‖ ipſe Dei Vir : dixit & ,via de
מִן־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא אֲשֶׁר

a פָּה
leoni Dominus eum tradidit & :Domini ori fuit rebellis
מָרָה אֶת־פִּי [a] יְהוָה וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה לָאַרְיֵה

b מוּת
quod ,Domini verbum iuxta eum occidit & ,eum confregit &
וַיִּשְׁבְּרֵהוּ [b] וַיְמִתֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר

: dicendo ,ſuos filios ad eſt locutus Et .ei fuerat locutus
דִּבֶּר־לוֹ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר 27

.ſtrauerunt & .aſinum mihi Sternite
חִבְשׁוּ־לִי אֶת־הַחֲמוֹר וַיַּחֲבֹשׁוּ׃

c נָבַל
,via in proiectum eius cadauer inuenit & ,abiit Et
וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָא אֶת־[c]נִבְלָתוֹ מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ 28

non :cadauer iuxta ſtantes leonem & aſinum &
וַחֲמוֹר וְהָאַרְיֵה עֹמְדִים אֵצֶל הַנְּבֵלָה לֹא־

confregit neque ,cadauer leo comedit
אָכַל הָאַרְיֵה אֶת־הַנְּבֵלָה וְלֹא שָׁבַר אֶת־

d נָשָׂא
viri cadauer propheta tulit Et .aſinum
הַחֲמוֹר׃ [d] וַיִּשָּׂא הַנָּבִיא אֶת־נִבְלַת אִישׁ־ 29

e יָנַח
f שׁוּב
g בּוֹא
venit & illud reduxit & ,aſinum ſuper illud poſuit & ;Dei
הָאֱלֹהִים [e] וַיַּנִּחֵהוּ אֶל־הַחֲמוֹר [f] וַיְשִׁיבֵהוּ [g] וַיָּבֹא

.eum ſepeliendum & ,plangendum ad ‖ ,ſenioris prophetæ ciuitatem ad
אֶל־עִיר הַנָּבִיא הַזָּקֵן לִסְפֹּד וּלְקָבְרוֹ׃

‖ vt plangeret, & ſepeliret
planxerunt & :ſuo ſepulchro in eius cadauer poſuit Et
וַיַּנַּח אֶת־נִבְלָתוֹ בְּקִבְרוֹ וַיִּסְפְּדוּ 30

‡ poſtquam ſepeliuit eum;
eum ſepelire poſt ‡ ,fuit Et .mi frater Heu :eum ſuper
עָלָיו הוֹי אָחִי׃ וַיְהִי אַחֲרֵי קָבְרוֹ 31

Cùm mortuus fuero, ſepelite
,me moriendo In :dicendo ,ſuos filios ad dixit & ,ipſum
אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר בְּמוֹתִי

* in
Dei vir quo * ſepulchro in me ſepelietis &
וּקְבַרְתֶּם אֹתִי בַּקֶּבֶר אֲשֶׁר אִישׁ הָאֱלֹהִים

† eſt
.mea oſſa ponite eius oſſa apud eo in ſepultus †
קָבוּר בּוֹ אֵצֶל עַצְמֹתָיו הַנִּיחוּ אֶת־עַצְמֹתָי׃

verbo in exclamauit quod verbum erit eſſendo Quia
כִּי הָיֹה יִהְיֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר קָרָא בִּדְבַר 32

‖ contra * eſt
omnes ſuper ‖ & , Bethel in * quod altare ſuper ‖ Domini
יְהוָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְעַל כָּל־

‡ ſunt
Poſt .Someron vrbibus in ‡ quæ ,excelſorum domos
בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן׃ אַחַר 33

h רוּעַ
,mala ſua via à Iarobham eſt reuerſus non hoc verbum
הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־שָׁב יָרָבְעָם מִדַּרְכּוֹ [h] הָרָעָה

Digitized by Google

: excelſorum ſacerdotes populi extremis de fecit & ,eſt reuerſus
וַיָּשָׁב וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הָעָם כֹּהֲנֵי בָמוֹת
,excelſorum ſacerdotes * erat & ,ſuam manum implebat volens ‡
הֶחָפֵץ יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ וִיהִי כֹּהֲנֵי בָמוֹת׃
,Iarobham domus peccatum in hoc verbo in || fuit Et
34 וַיְהִי בַּדָּבָר הַזֶּה לְחַטַּאת בֵּית יָרָבְעָם
.humi ‡ ſuperficie è delendum ad & ,excindendum † ad &
וּלְהַכְחִיד וּלְהַשְׁמִיד מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃

CAP. XIV. יד

.Iarobham filius Abiiah ægrotauit illo tempore In
1 בָּעֵת הַהִיא חָלָה אֲבִיָּה בֶן־יָרָבְעָם׃
,nunc Surge :ſuam vxorem ad Iarobham Dixitque
2 וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא
; Iarobham vxor tu † quòd cognoſcant non & , te muta &
וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדְעוּ כִּי־אַתְּ אֵשֶׁת יָרָבְעָם
ipſe :propheta Achiiah * ibi ecce :Siloh ibis ‡ &
וְהָלַכְתְּ שִׁלֹה הִנֵּה־שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא־
.hunc populum ſuper regem in || me ſuper eſt locutus
דִּבֶּר עָלַי לְמֶלֶךְ עַל־הָעָם הַזֶּה׃
, ganſas † & ,panes decem tua manu in tolles Et
3 וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ עֲשָׂרָה לֶחֶם וְנִקֻּדִים
tibi indicabit ipſe : eum ad venies ‡ & ,mellis lagenam ‡ &
וּבַקְבֻּק דְּבַשׁ וּבָאת אֵלָיו הוּא יַגִּיד לָךְ
,Iarobham vxor ſic fecit Et .puero erit * quid
4 מַה־יִּהְיֶה לַנָּעַר׃ וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת יָרָבְעָם
; Achiiah domum venit & ,Siloh ‡ abiit & ,ſurrexit &
וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה וַתָּבֹא בֵּית אֲחִיָּה
eius oculi conſtiterant ‡ quia ,videre poterat non Achiiahu &
וַאֲחִיָּהוּ לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת כִּי־קָמוּ עֵינָיו
Ecce :Achiiahu ad dixit Dominus Et .eius canitie ‡ præ
5 מִשֵּׂיבוֹ׃ וַיהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיָּהוּ הִנֵּה
ſuper tecum || à verbum quærendum ad * venit Iarobham vxor
אֵשֶׁת יָרָבְעָם בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמְּךָ אֶל־
loquêris hoc ſicut & hoc ſicut :ipſe ægrotans † quia ,ſuo filio
בְּנָהּ כִּי־חֹלֶה הוּא כָּזֹה וְכָזֶה תְּדַבֵּר
.aliam ſe præ ferebat ipſa & .ipſam intrare circa ‡ fuit & .eam ad
אֵלֶיהָ וִיהִי כְבֹאָהּ וְהִיא מִתְנַכֵּרָה׃
eius pedum vocem || Achiiahu audire ſecundum * fuit Et
6 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־קוֹל רַגְלֶיהָ

‡ ſed
a עָשָׂה
b קָצָה
‡ qui volebat conſecrabat
* ſacerdos
|| propter
† exſtirpandum,
‡ terræ.

† ſis
c שָׁנָה
את
ק
‡ vade in * eſt
|| quòd eſſem rex
† cruſtulas,
‡ œnophorum
‡ vade
d נגד
* futurum ſit
† in
e קוּם
f ילך
g בּוֹא
‡ caligauerant
h ראה
i קוּם
‡ ſenectute
k שׁוּב
* vt quæreret ſe
* ægrotat: talia & talia.
‡ cum intraret ipſa,
* cum audiſſet
|| ſonitum

venientis

Digitized by Google

cur : Iarobham vxor Ingredere ,dixit & ,oſtium ad venientis

בָּאָה בַפֶּתַח וַיֹּאמֶר בֹּאִי [a] אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה

• ‡ durus te ad ‡ miſſus ego & § *facens* † te præ aliam tu *hoc*

זֶּה אַתְּ מִתְנַכֵּרָה וְאָנֹכִי שָׁלוּחַ אֵלַיִךְ קָשָׁה׃

Deus Dominus dixit Sic : Iarobham ad dic ,Vade

לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 7

te *dedi* & ,populi medio è te exaltaui quòd eo Pro : Iſrael

יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר [b] הֲרִימֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וָאֶתֶּנְךָ

ſcidi Et : Iſrael meum populum ſuper ducem

נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶקְרַע אֶת־ 8

fuiſti non & tibi illud dedi & ,Dauid domo à regnum

הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וָאֶתְּנֶהָ לָךְ וְלֹא [c] הָיִיתָ

qui & ,mea præcepta cuſtodiuit qui ,Dauid meus ſeruus ſicut

כְּעַבְדִּי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וַאֲשֶׁר

tantum *faciendum ad* ‡ ,ſuo corde toto in me poſt ambulauit

הָלַךְ אַחֲרַי בְּכָל־לְבָבוֹ [d] לַעֲשׂוֹת רַק

omnibus præ faciendo maleféciſti *Et* † *meis* oculis in rectum*

הַיָּשָׁר בְּעֵינָי׃ [e] וַתָּרַע לַעֲשׂוֹת מִכֹּל 9

deos tibi feciſti & iuiſti & *tuas facies ad* ‡ fuerunt qui

אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ [f] וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ אֱלֹהִים

proieciſti me & ,me irritandum ad ,conflatiles & ,alienos

אֲחֵרִים [g] וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִיסֵנִי וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ

malum *adducens* * ego ecce Idcirco : *tuum tergum* ‡ poſt

אַחֲרֵי גַוֶּךָ׃ לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא רָעָה 10

mingentem , Iarobham *ipſi* † excidam & ,Iarobham domum *ad* ‖

אֶל־בֵּית יָרָבְעָם וְהִכְרַתִּי לְיָרָבְעָם מַשְׁתִּין

ſuccidam & : Iſrael in derelictum & ,clauſum ,parietem ad

בְּקִיר עָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל וּבִעַרְתִּי

ad vſque ,*ſtercus ſucciderет* ſicut ,Iarobham domus poſteriores

אַחֲרֵי בֵית־יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר יְבַעֵר הַגָּלָל עַד־

ciuitate in Iarobham *i, ſi Mortuum* *ipſum conſummari*

תֻּמּוֹ׃ [h] הַמֵּת לְיָרָבְעָם בָּעִיר 11

volucres comedent ,agro in *mortuum* ‡ & : canes comedent

יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים [i] וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף

vade ,ſurge tu Et .eſt locutus Dominus quia : cæli

הַשָּׁמָיִם כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ וְאַתְּ קוּמִי לְכִי 12

morietur & ,vrbem *tuos pedes ingrediendo in* ‡ : tuam domum in

לְבֵיתֵךְ בְּבֹאָה רַגְלַיִךְ הָעִירָה וּמֵת

ſepelient & ,Iſrael omnis eum plangent Et *puerus**

הַיָּלֶד׃ וְסָפְדוּ־לוֹ כָל־יִשְׂרָאֵל וְקָבְרוּ 13

[a] אִישׁ † fers ? ‡ ſum ‡ nuncius.

poſui [b] רוּם

[c] חָיָה

‡ vt faceret [d] עָשָׂה

* quod erat † ſed [e] רוּעַ

‡ ante te; [f] יָלַךְ

[g] נָסַךְ ‡ corpus * adduco

† de ‖ ſuper

ſucciditur ſterquilinium, donec conſumetur. Eum qui mortuus fuerit de

‡ eum qui mortuus fuerit [h] תָּמַם

[i] מוּת ‡ quando ingredientur pedes tui

* puer.

Digitized by Google

:ſepulchrum in Iarobham ipſi ingredietur ſolus ipſe quia eum — ſ de

אֹתוֹ כִּי־זֶה לְבַדּוֹ יָבֹא[a] לְיָרָבְעָם אֶל־קָבֶר — בדד[a]

Deum † Dominum erga bonum verbum eo in eſt inuentum quia — † à Dño meo

יַעַן נִמְצָא־בוֹ דָּבָר טוֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי

ſibi Dominus ſtatuet Et .Iarobham domum in Iſrael

14 יִשְׂרָאֵל בְּבֵית יָרָבְעָם׃ [b] וְהֵקִים יְהוָה לוֹ — קום[b]

Iarobham domum excidet qui ,Iſrael ſuper regem

מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית אֶת־בֵּית יָרָבְעָם

ſ nunc etiam * quid & :die illa — * eſt hoc

זֶה הַיּוֹם וּמֶה גַּם־עָתָּה׃

mouetur ſicut ,Iſrael Dominus percutiet Et

15 וְהִכָּה[c] יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יָנוּד — נכה[c]

terra deſuper ‡ Iſrael euellet & ,aquis in arundo — ‡ è

הַקָּנֶה בַּמַּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה

eos diſperget & ,eorum patribus dedit quam ,iſta bona

הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵיהֶם וְזֵרָם

ſuos lucos fecerunt quod eo :flumen trans

מֵעֵבֶר לַנָּהָר יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם

,Iſrael tradet Et .Dominum irritantes

16 מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה׃ [d] וַיִּתֵּן אֶת־יִשְׂרָאֵל — נתן[d]

fecit peccare qui & ,peccauit qui Iarobham peccata propter.

בִּגְלַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא

,abiit & ,Iarobham vxor ſurrexit Et .Iſrael — הלך[e]

17 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַתָּקָם אֵשֶׁת יָרָבְעָם[e] וַתֵּלֶךְ

puer & ,domus limen in ingrediente ipſa :Tirſah in venit &

וַתָּבֹא תִרְצָתָה הִיא בָּאָה בְסַף־הַבַּיִת וְהַנַּעַר

eum planxerunt & ,eum ſepelierunt Et .eſt mortuus

18 מֵת׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ

fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta ,Iſrael omnis

כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר

reſiduum * Et .prophetæ Achiiahu ſui ſerui *manu in* — per manum * reſidua

19 בְּיַד־עַבְדּוֹ אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ וְיֶתֶר

,regnauit quibus & ,pugnauit quibus ,Iarobham verborum

דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחַם וַאֲשֶׁר מָלָךְ

regum dierum verborum libro *ſuper* ſcripta ipſa ecce — ſunt in

הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי[f] הַיָּמִים לְמַלְכֵי — ונם[f]

regnauit quibus dies Et .Iſrael

20 יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ

cum *iacuitque* :‡ anni duo & viginti ,Iarobham — ‡ ſoete: dormiuitque

יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם[g] שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־ — שנה[g]

patribus

Digitized by Google

.eo pro eius filius Nadab regnauit & :ſuis patribus
אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
filius :Iehudah in regnauit Selomoh filius Rechabham Et
וּרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה בֶּן 21
• eſſe ‖ quando regnaret. ſipſum regnante in ‖ Rechabham • anni vnius & quadraginta
אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ
quam ciuitate ,Ieruſalaim in regnauit annis ſeptendecim &
וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־
vt poneret. omnibus ex ibi ſuum nomen ponendum ad ,Dominus elegit
בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל
‖ ſuis .Hammonitis Nahamah ‖ eius matris nomen & :Iſrael tribus
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית׃
fecerunt æmulari & ,Domini oculis in malum Iehudah Fecitque
עָשָׂה[a] [a]וַיַּעַשׂ יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ 22
ſuis peccatis in eorum patres fecerunt quæ omnibus præ eum
אֹתוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם בְּחַטֹּאתָם
ſibi ipſi etiam ædificauerunt Et .peccauerunt quæ
בָּנָה[b] אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ [b]וַיִּבְנוּ גַם־הֵמָּה לָהֶם 23
,excelſum collem omnem ſuper ,lucos & , ſtatuas & ,excelſa
בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה
erat ſcortator etiam Et .viride lignum omne ſubter &
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְגַם־קָדֵשׁ הָיָה 24
,gentium abominationes omnes ſecundum fecerunt :terra in
בָּאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל הַתּוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם
Facie .Iſrael filiorum faciebus à Dominus eiecit quas
יָרַשׁ[c] אֲשֶׁר [c]הוֹרִישׁ יְהוָה [d]מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
פָּנָה[d] , Rechabham regis quinto anno in ,fuit Et
וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם 25
• contra : Ieruſalaim ſuper • Aegypti rex Siſac aſcendit
שישק עָלָה שׁוּשַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִָם׃
ק theſauros & ,Domini domus theſauros tulit Et
לָקַח[e] [e]וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת 26
ſcuta omnia tulit & :tulit omnia & ,regiæ domus
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־כָּל־מָגִנֵּי
rex fecit Et .Selomoh fecerat quæ ,aurea
הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ 27
‖ conſtituit in manu ſuper mandauit ‖ & ,ærea ſcuta eis pro Rechabham
רְחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד
qui obſeruabant .regiæ domus oſtium obſeruantium curſorum principum
שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃

ea portabant .Domini domum *regem intrandi tempore à* ,fuit Et
28 וַיְהִי מִדֵּי־בֹא[a] הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יִשָּׂאוּם[b]
.curſorum thalamum ad ea reportabant & ,curſores
הָרָצִים וֶהֱשִׁיבוּם אֶל־תָּא הָרָצִים׃
,fecit quæ omnia & ,Rechabham verborum *reſiduum* Et
29 וְיֶתֶר דִּבְרֵי רְחַבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
dierum verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nónne
הֲלֹא־הֵמָּה כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים[c]
inter fuit bellum Et ‡ Iehudah regum
לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 30 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵין־
Iacuitque .diebus omnibus Iarobham inter & Rechabham
רְחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃ 31 וַיִּשְׁכַּב
ſuis patribus cum eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Rechabham
רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו
:Hammonitis Nahamah eius matris nomen & :Dauid ciuitate in
בְּעִיר דָּוִד וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית
.eo pro eius filius Abiiam regnauit &
וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XV. טו

Iarobham regis decimo octauo anno in Et
1 וּבִשְׁנַת[d] שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם
.Iehudah ſuper Abiiam regnauit ,Nebat filii
בֶּן־נְבָט מָלַךְ אֲבִיָּם עַל־יְהוּדָה׃
eius matris nomen & :Ieruſalaim in regnauit annis Tribus
2 שָׁלֹשׁ שָׁנִים[e] מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
omnibus in ambulauit Et .Abiſalom filia Mahachah†
מַעֲכָה בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃ 3 וַיֵּלֶךְ בְּכָל־
eius cor fuit non & :eum ante fecerat quæ ,ſui patris peccatis
חַטֹּאות אָבִיו אֲשֶׁר־עָשָׂה לְפָנָיו וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ
.ſui patris Dauid cor ſicut ſuo Deo Domino cum perfectum
שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִד אָבִיו׃
ei eius Deus Dominus dedit Dauid propter Quia
4 כִּי לְמַעַן דָּוִד נָתַן יְהוָה אֱלֹהָיו לוֹ
,eum poſt eius filium *ſuſcitandum ad* ,Ieruſalaim in lucernam
נִיר בִּירוּשָׁלִָם לְהָקִים[g] אֶת־בְּנוֹ אַחֲרָיו
Dauid fecit Quia .Ieruſalaim *faciendum ſtare ad* &
5 וּלְהַעֲמִיד אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד
omnibus ab declinauit non & ,Domini oculis in * rectum ‡
אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא־סָר מִכֹּל

quæ

tempore quo ingrediebatur rex
[a] בוא
[b] נשא
reſidua
‡ ſunt in
[c] יום
Dormiuitque
[d] שנה
[e] שנה
† fuit
[f] בנה
ve ſuſcitaret
[g] קום
ſtare faceret
‡ quod * erat

Digitized by Google

præter rem — ſe in tantùm ,ſuæ vitæ diebus omnibus ei præcepit quæ

צִוָּה [a] — אֲשֶׁר צִוָּהוּ [a] כֹּל יְמֵי [b] חַיָּיו רַק בִּדְבַר

חַיָּה [b] — ,Rechabham inter fuerat bellum Et .Chittæi Vriiah

6 אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵין־רְחַבְעָם

.eius vitæ diebus omnibus Iarobham inter &

וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃

reſiduus — nónne ,fecit quæ omnia & ,Abiiam verborum reſiduum Et

7 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־

ſunt in — regum dierum verborum libro ſuper ſcripta ipſa

הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

.Iarobham inter & ,Abiiam inter fuit bellum & Iehudah

יְהוּדָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּם וּבֵין יָרָבְעָם׃

dormiuit — eum ſepelierunt & ,ſuis patribus cum Abiiam iacuit Et

8 וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ

.eo pro eius filius Aſa regnauit Et .Dauid ciuitate in

בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

regnauit Iſrael regis Iarobham vigeſimo anno in Et

9 וּבִשְׁנַת עֶשְׂרִים לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ

annis vno & quadraginta Et .Iehudah ſuper Aſa

10 אָסָא עַל־יְהוּדָה׃ וְאַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה

filia Mahachah eius matris nomen Et .Ieruſalaim in regnauit

מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה בַּת־

† quod ‡ erat — ,Domini oculis in ‡ rectum † Aſa Fecitque .Abiſalom

עָשָׂה [c] — 11 אֲבִישָׁלוֹם׃ וַיַּעַשׂ [c] אָסָא הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה

§ ſcorta maſcula — de ſcortamaſculos § fecit tranſire Et .eius pater Dauid ſicut

12 כְּדָוִד אָבִיו׃ וַיַּעֲבֵר הַקְּדֵשִׁים מִן־

.ſui patres fecerant quæ idola vniuerſa abſtulit & ,terra

סוּר [d] — הָאָרֶץ וַיָּסַר [d] אֶת־כָּל־הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃

ne eſſet regina — ,hera ab eam amouit & ,ſuam matrem Mahachah etiam Et

סוּר [e] — 13 וְגַם אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ [e] וַיְסִרֶהָ מִגְּבִירָה

* idolum — Aſa ſuccidit & :Luco terriculamentum* fecerat quæ

אֲשֶׁר־עָשְׂתָה מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־

idolum — .Chidron torrente in combuſſit & ,eius terriculamentum

מִפְלַצְתָּהּ וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃

abſtulerunt. veruntamen — erat Aſa cor tantùm i. ſunt remota non excelſa Et

14 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ רַק לְבַב־אָסָא הָיָה

.ſuis diebus omnibus Domino cum perfectum

בּוֹא [f] — שָׁלֵם עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃

וקדשי — ſanctificationes & ,ſui patris ſanctificationes intulit Et

ק — 15 וַיָּבֵא [f] אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁו

domus

Digitized by Google

.vaſa & ,aurum & ,argentum ,Domini domus

בֵּית יְהוָה כֶּסֶף וְזָהָב [a] וְכֵלִים׃ — כָּלָה [a]

regem Bahaſa inter & ,Aſa inter erat bellum Et

16 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־

rex Bahaſa aſcendit Et .eorum diebus omnibus Iſrael

17 יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ [b] וַיַּעַל בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־ — עָלָה [b]

non ad ‡ ,Ramah ædificauit & ,Iehudah *ſuper* ‡ Iſrael — ‡ aduerſum ‡ vt non permitteret

יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה [c] וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי — בָּנָה [c]

.Iehudah regi Aſa ingredientem & ,egredientem *dandum*

[d] תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ — נָתַן [d]

reſidua ,aurum & ,argentum omne Aſa tulit Et — quæ remanſerant

18 [e] וַיִּקַּח אָסָא אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הַנּוֹתָרִים — לָקַח [e]

, regiæ domus theſauros & , Domini domus theſauris in

בְּאוֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ — המלך ק

rex ea miſitque :ſuorum ſeruorum manu in ea dedit &

וַיִּתְּנֵם בְּיַד עֲבָדָיו וַיִּשְׁלָחֵם הַמֶּלֶךְ

regem Chezion filii Tabrimmon filium hadad-Ben ad Aſa

אָסָא אֶל־בֶּן־הֲדַד בֶּן־טַבְרִמֹּן בֶּן־חֶזְיוֹן מֶלֶךְ — qui habitabat † fuit

,me inter Fœdus :dicendo ,Dammeſec in *habitantem* Aram

19 אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי

ecce :tuum patrem inter & ,meum patrem inter ,te inter &

וּבֵינֶךָ בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה

irrita vade .aurum & ,argentum munus tibi miſi

שָׁלַחְתִּי לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵרָה אֶת־ — פּוּר [f] recedat à

.me *deſuper aſcendat* & ,Iſrael rege Bahaſa cum tuum pactum

בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃

miſit & ,Aſa regem *ad* hadad-Ben audiuit Et

20 וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־

percuſſit & ,Iſrael vrbes *ſuper* ‡ ſibi † qui ,*exercituum* ‡ principes — ‡ exercituum † erat ‡ contra

שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל [g] וַיַּךְ — נָכָה [g]

& ,maachah-beth-Abel & ,Dan & ,Hiion

אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֵת

.Naphthali terra omni *ſuper* ‡ Chineroth vniuerſam — ‡ cum

כָּל־כִּנְרוֹת עַל כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃

ædificando ab deſtitit & ,Bahaſa *audire ſecundum* fuit Et — cùm audiſſet · ædificare

21 [h] וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת — הָיָה [h]

.Tirſah in manſit & ,Ramah

אֶת־הָרָמָה וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה׃

non .Iehudah omnem fecit *audire* Aſa rex Et — congregare

22 וְהַמֶּלֶךְ אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת־כָּל־יְהוּדָה אֵין

.exemptus ‡

Digitized by Google

‡ fuit
[a] נָקָה
,eius ligna & ,Ramah lapides tulerunt Et .exemptus‡
[a] נָקִי [b] וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ

[b] נָשָׂא
* ex
Aſa rex eis in* extruxit & :Bahaſa ædificauerat quæ
אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ אָסָא
.Miſpah & ,Biniamin Ghebah
אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃

reſiduum
,eius robur omne & ,Aſa verborum omnium reſiduum Et
וְיֶתֶר כָּל־דִּבְרֵי אָסָא וְכָל־גְּבוּרָתוֹ 23
nónne ,extruxit quas ,vrbes & . fecit quod omne &
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֹא־

‡ ſunt in
regum dierum verborum libro ſuper ‡ ſcripta hæc
הֵמָּה כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

Veruntamen
ægrotauit ſua ſenectutis tempore in Tantùm ‡ Iehudah
יְהוּדָה רַק לְעֵת זִקְנָתוֹ חָלָה אֶת־

Dormiuitque
,ſuis patribus cum Aſa Iacuitque .ſuis pedibus
רַגְלָיו׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו 24
:ſuis patris Dauid ciuitate in ſuis patribus cum eſt ſepultus &
וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו
filius Nadab & .eo pro eius filius Iehoſaphat regnauitque
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְנָדָב בֶּן־ 25

[c] שָׁנָה
Aſa ſecundo anno in Iſrael ſuper regnauit Iarobham
יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל [c] בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְאָסָא
.duobus annis Iſrael ſuper regnauit & : Iehudah regis
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃

[d] עָשָׂה
† peccatis
‡ quibus
via in ambulauit & :Domini oculis in malum Fecitque
[d] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ 26
.Iſrael fecit peccare quo ‡ eius peccato † in & ,ſui patris
אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃

aduerſus
domo de Achiiah filius Bahaſa eum ſuper conſpirauit Et
וַיִּקְשֹׁר עָלָיו בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה לְבֵית 27

‡ fuerat
‡ quæ ,Ghibbethon in Bahaſa eum percuſſit & : Iſſachar
יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַעְשָׁא בְּגִבְּתוֹן אֲשֶׁר

obſidebant
[e] צוּר
ſuper contrahentes Iſrael omnis & Nadab Et .Peliſtæis
לַפְּלִשְׁתִּים וְנָדָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל [e] צָרִים עַל־

[f] מוּת
tertio anno in Bahaſa eum interfecitque .Ghibbethon
גִּבְּתוֹן׃ [f] וַיְמִתֵהוּ בַעְשָׁא בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ 28
.eo pro regnauit & ,Iehudah regis Aſa
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃

cùm regnaſſet,
[g] נָכָה
domum omnem percuſſit ,ipſum regnare ſecundum ,fuit Et
וַיְהִי כְמָלְכוֹ [g] הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית 29
.Iarobham

Digitized by Google

donec , Iarobham ipſi ſpiraculum omne reliquit non . Iarobham — omnem animam
ירבעם לא־השאיר כל־נשמה לירבעם עד־
fuerat locutus quod , Domini verbum iuxta , eum diſperderet
השמדו כדבר יהוה אשר דבר
peccata Super ‖ . Silonitæ Achiiah filii ſerui manu in ° — ° per manum ‖ Propter
30 ביד־עבדו אחיה השילני׃ על־חטאות
; Iſrael fecit peccare qui & , peccauit qui , Iarobham
ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את־ישראל
. Iſrael Deum Dominum irritauit quâ , eius irritatione in — propter irritationem
בכעסו אשר הכעיס את־יהוה אלהי ישראל׃
, fecit quæ omnia & , Nadab verborum reſiduum Et — reſidua
31 ויתר דברי נדב וכל־אשר עשה
dierum verborum libro ſuper ‡ ſcripta ipſa nonne — ‡ ſunt in
הלא־הם כתובים על־ספר דברי הימים
Aſa inter fuit bellum Et ‖ Iſrael regum
32 למלכי ישראל׃ ומלחמה [a] היתה בין אסא — [a] היה
. eorum diebus omnibus Iſrael regem Bahaſa inter &
ובין בעשא מלך־ישראל כל־ [b] ימיהם׃ — [b] יום
Bahaſa regnauit Iehudah regis Aſa tertio anno In
33 בשנת שלש לאסא מלך יהודה מלך בעשא
viginti , Tirſah in , Iſrael omnem ſuper Achiiah filius
בן־אחיה על־כל־ישראל בתרצה עשרים
, Domini oculis in malum Fecitque . annis quatuor &
34 וארבע שנה׃ [c] ויעש [d] הרע בעיני יהוה — [c] עשה [d] רוע
quo , eius peccato in & , Iarobham viis in ambulauit &
וילך בדרך ירבעם ובחטאתו אשר
. Iſrael fecit peccare
החטיא את־ישראל׃

CAP. XVI. טז

Chanani filium Iehu ad Domini verbum fuit Et
1 [e] ויהי דבר־יהוה אל־יהוא בן־חנני — [e] חיה
te exaltaui quod eo Pro : dicendo , Bahaſa ſuper — contra
2 על־בעשא לאמר׃ יען אשר [f] הרימתיך — [f] רום
, Iſrael meum populum ſuper ducem te dedi & , puluere de — poſui
מן־העפר [g] ואתנך נגיד על עמי ישראל — [g] נתן
meum populum feciſti peccare & , Iarobham viis in ambulaſti &
[h] ותלך בדרך ירבעם ותחטא את־עמי — [h] ילך
ego Ecce : eorum peccatis in ° me irritandum ad ‡ Iſrael — ‡ vt irritates ° peccato
3 ישראל להכעיסני בחטאתם׃ הנני

Digitized by Google

‖ remouco

ſuſcidens ‖ poſteros Bahaſa , poſteros & domus eius : & dabo

מַבְעִיר אַחֲרֵי בַעְשָׁא וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי

domum tuam ſicut domum Iarobham filii Nebat.

אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃

Eum qui mortuus fuerit ex

מֵת [a]

Mortuum ipſi Bahaſa in ciuitate, comedent canes:

הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים 4

§ qui verò mortuus fuerit ex eo

* aues cæli.

& mortuum ei in agro, comedent *volatile cælorum.

וְהַמֵּת לוֹ בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃

‖ reſiduũ

Et ‖ reſiduum verborum Bahaſa, & quæ fecit,

וְיֶתֶר דִּבְרֵי בַעְשָׁא וַאֲשֶׁר עָשָׂה 5

† ſunt in

& fortitudo eius, nonne ipſa ſcripta † ſuper libro verborum

וּגְבוּרָתוֹ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי

† dormiuit

dierum regum Iſrael § Et † iacuit Bahaſa cum

הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב בַּעְשָׁא עִם־ 6

patribus ſuis, & ſepultus eſt in Tirſah: & regnauit Elah filius eius

אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּתִרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְנוֹ

per manum

pro eo. Et etiam in manu Iehu filii Chanani prophetæ

תַּחְתָּיו׃ וְגַם בְּיַד־יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַנָּבִיא 7

† ſuper

verbum Domini fuit † ad Bahaſa, & † ad domum eius,

דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֶל־בַּעְשָׁא וְאֶל־בֵּיתוֹ

& ſuper omne malum quod fecit in oculis Domini

וְעַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־עָשָׂה בְּעֵינֵי יְהוָה

vt eſſet

irritando eum in opere manuum ſuarum, ad exiſtendum ſicut domus

לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית

נָכָה [b]

Iarobham, & pro eo quod percuſſit eum.

יָרָבְעָם וְעַל אֲשֶׁר־הִכָּה [b] אֹתוֹ׃

שָׁנָה [c]

In anno vigeſimo & ſexto anno Aſa regis

[c] בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ 8

Iehudah, regnauit Elah filius Bahaſa ſuper Iſrael

יְהוּדָה מָלַךְ אֵלָה בֶן־בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל

aduerſus

in Tirſah duobus annis. Et coniurauit ſuper eum ſeruus eius

בְּתִרְצָה שְׁנָתָיִם׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עַבְדּוֹ 9

curruum.

חָצָה [d]

Zimri, princeps mediæ partis *curruu: Et ipſo in Tirſah bibente,

זִמְרִי שַׂר [d] מַחֲצִית הָרֶכֶב וְהוּא בְתִרְצָה שֹׁתֶה

‡ & exiſtente in ‡ erat

ebrio‡, domo Arſa, qui ‡ ſuper domum in Tirſah:

שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת בְּתִרְצָה׃

נָכָה [e]

Et venit Zimri, & percuſſit eum, & occidit eum in anno

וַיָּבֹא זִמְרִי [e] וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ בִּשְׁנַת 10

vigeſimo, & ſeptimo Aſa regis Iehudah: & regnauit

עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ

pro

Digitized by Google

ſuper *eum ſedere iuxta eum regnando in* ,fuit Et .eo pro

11 ויהי במלכו [a] כשבתו על־ תחתיו׃

non :Bahaſa domum omnem percuſſit ,eius ſolium

כסאו הכה את־כל־בית בעשא לא־

,eius *redemptores &* ,*pariete in* ‡ mingentem *ei* ‡ reliquit

השאיר לו משתין בקיר וגאליו

-, Bahaſa domum omnem Zimri perdidit Et .eius *ſocios* * &

12 ורעהו׃ [b] וישמד זמרי את כל־בית בעשא

, Bahaſa *ad* ‡ fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta

כדבר יהוה אשר דבר אל־בעשא

peccata omnia *Ad* § .prophetæ Iehu *manu in* ‡

13 ביד יהוא הנביא׃ אל כל־חטאות

qui & ,peccauerunt qui ,eius filii Elah peccata & ,Bahaſa

בעשא וחטאות אלה בנו אשר חטאו ואשר

Deum Dominum irritando ,Iſrael fecerunt peccare

החטיאו את־ישראל להכעים את־יהוה אלהי

, Elah verborum *reſiduum* Et .ſuis vanitatibus in Iſrael

14 ישראל [c] בהבליהם׃ ויתר דברי אלה

ſuper ‡ ſcripta hæc nonne ,fecit quæ omnia &

וכל־אשר עשה הלוא־הם כתובים על־

§ Iſrael regum dierum verborum libro

ספר דברי הימים למלכי ישראל׃

regis Aſa *anno* ſeptimo & ,vigeſimo anno in

15 בשנת עשרים ושבע שנה לאסא מלך

populus Et .Tirſah in diebus ſeptem Zimri regnauit ,Iehudah

יהודה מלך זמרי שבעת ימים בתרצה והעם

.Peliſtinis * quæ Ghibbethon *ſuper caſtrametantes*

[d] חנים על־גבתון אשר לפלשתים׃

Coniurauit :dicendo ,*caſtrametantes* § populus Audiuitque

16 וישמע העם החנים לאמר קשר

conſtituerunt regem & :regem percuſſit etiam & ,Zimri

זמרי וגם הכה את־המלך וימלכו

Iſrael ſuper exercitus principem Homri Iſrael omnis

כל־ישראל את־עמרי שר־צבא על־ישראל

,Homri Aſcenditque .*caſtrametatione* in illa die in

17 ביום ההוא במחנה׃ ויעל עמרי

ſuper coarctauerunt & ,Ghibbethon de eo cum Iſrael omnis &

וכל ישראל עמו מגבתון [e] ויצרו על־

eſſet capta quòd ,Zimri *vid. ſecundum* fuit Et .Tirſah

18 תרצה׃ [f] ויהי כראות זמרי כי־נלכדה

,ciuitas

---

cùm regnaret & ſederet
[a] ישב

‡ ex ea
‡ ad parietem, & propinquos

* amicos
[b] רעה
‡ ſuper

‡ per manum
§ Propter

reſidua
[c] הבל
‡ ſunt in

caſtrametati fuerant contra
* ubi erat
[d] חנה
§ qui erant caſtrametati

caſtris.

obſederunt
[e] צור

cùm vidiſſet
[f] היה

combuſſit & ,regiæ domus palatium ad venit & ,ciuitas
הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־[a]אַרְמוֹן בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף
.eſt mortuus & ,igni in regiam domum ſe ſuper
עָלָיו אֶת־בֵּית־מֶלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת׃
; malum † faciendo ,peccauit quibus ,ſua peccata Propter
עַל־חַטֹּאתָיו אֲשֶׁר חָטָא [b]לַעֲשׂוֹת [c]הָרַע 19
,eius peccato in & ,Iarobham via in ambulando ,Domini oculis in
בְּעֵינֵי יְהוָה לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ
reſiduum ‡ Et .Iſrael faciendo peccare ,fecit quod
אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְיֶתֶר 20
nónne ,coniurauit qua eius colligatio § & ,Zimri verborum
דִּבְרֵי זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הֲלֹא־
regum dierum verborum libro ſuper * ſcripta ipſa
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר [d]דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
‖ dimidium in Iſrael populus eſt diuiſus Tunc § Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃ אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל [e]לַחֵצִי 21
,Ghinath filium Tibni poſt erat populi dimidium
חֲצִי הָעָם הָיָה אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת
.Homri poſt dimidium ‡ & ,eum faciendum ‡ regnare ad †
לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֵצִי אַחֲרֵי עָמְרִי׃
qui populo ,Homri poſt * qui populus præualuit Et
וַיֶּחֱזַק הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־הָעָם אֲשֶׁר 22
regnauit & ,Tibni eſt mortuus & : Ghinath filium Tibni poſt †
אַחֲרֵי תִבְנִי [f]בֶן־גִּינַת וַיָּמָת תִּבְנִי וַיִּמְלֹךְ
anno vno & trigeſimo anno In .Homri
עָמְרִי׃ [g]בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה 23
Iſrael ſuper Homri regnauit ,Iehudah regis Aſa
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל
.annis ſex regnauit Tirſah in .annis duodecim
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ שֵׁשׁ־שָׁנִים׃
talentis duobus in Semer à Someron montem Emitque
[h]וַיִּקֶן אֶת־הָהָר שֹׁמְרוֹן מֵאֶת שֶׁמֶר בְּכִכְּרַיִם 24
nomen vocauitque ,montem ædificauit & : argenti
כָּסֶף [i]וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם
domini Semer nomine ſuper ,ædificauit quam ciuitatis
הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֶׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי
oculis in malum Homri fecit Et .Someron montis
הָהָר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעֲשֶׂה עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי 25
ſuas facies ad ‖ qui omnibus præ fecit malum * & ,Domini
יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר [k]לְפָנָיו׃

[a] אָרַם
† quod ‡ eſt
[b] עָשָׂה
[c] רוּעַ
peccatis quæ ‡ reſiduum
§ coniuratio
* ſunt in
[d] יוֹם
‖ duas partes: dimidia pars
[e] חָצָה
† vt ‡ facerent ‡ altera media pars erat
* erat
† erat
[f] בָּנָה
[g] שָׁנָה
[h] קָנָה
[i] בָּנָה
* peius fecit ‖ fuerint ante ſe.
[k] פָּנָה

Digitized by Google

,Nebat filii Iarobham via omni in Ambulauitque
26 וַיֵּלֶךְ[a] בְּכָל־דֶּרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
irritando ,Iſrael fecit peccare qui ,eius peccato in &
וּבְחַטֹּאתָיו אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס
.ſuis vanitatibus in Iſrael Deum Dominum
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם׃
eius fortitudo & ,fecit quæ † ,Homri verborum reſiduum Et
27 וְיֶתֶר דִּבְרֵי עָמְרִי אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ
libro ſuper ‡ ſcripta ipſa nonne ,fecit quam
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
Homri Iacuitque .Iſrael regum dierum verborum
28 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי
regnauit & ,Someron in eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ
.eo pro eius filius Achab
אַחְאָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
anno in Iſrael ſuper regnauit Homri filius Achab Et
29 וְאַחְאָב בֶּן־עָמְרִי מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת
.Iehudah regis Aſa anno octauo & ,trigeſimo
שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה
,Someron in Iſrael ſuper Homri filius Achab regnauitque
וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן
filius Achab Fecitque .annis duobus & viginti
30 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה[b]׃ וַיַּעַשׂ[c] אַחְאָב בֶּן־
‡ qui ,omnibus præ ,Domini oculis in malum ‡ Homri
עָמְרִי הָרַע[d] בְּעֵינֵי יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר
Iarobham peccatis in ipſum ire fuit leue nonne ‖ fuit Et .ſe ante
31 לְפָנָיו׃ וַיְהִי[e] הֲנָקֵל[f] לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאות יָרָבְעָם
Ethbahal filiam Izebel † vxorem tulit Et ‡ Nebat filii
בֶּן־נְבָט וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־אִיזֶבֶל[g] בַּת־אֶתְבַּעַל
,Bahal ſeruiuit & ,abiit & ,Sidoniorum regis
מֶלֶךְ צִידֹנִים וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל
domo * Bahal ipſi altare ſtatuit Et .ei ſe incuruauitque
32 וַיִּשְׁתַּחוּ[h] לוֹ׃ וַיָּקֶם[i] מִזְבֵּחַ לַבַּעַל בֵּית
,Achab Fecitque .Someron in ædificauerat quod ,Bahal
33 הַבַּעַל אֲשֶׁר בָּנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ אַחְאָב
irritandum ad facere Achab addiditque :Lucum
אֶת־הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחְאָב לַעֲשׂוֹת לְהַכְעִיס אֶת־
qui Iſrael regibus omnibus præ Iſrael Deum Dominum
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִכֹּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
fuerunt

---

[a] יֵלֵךְ
ובחטאתו קְ
† reſiduæ
† & omnis,
‡ ſunt in
Dormiuitque
[b] שָׁנָה
[c] עָשָׂה
‡ peius
‡ lucum
[d] רוע
‖ ſibi leue vt ambularet
[e] הָיָה
[f] קַל
[g] בָּנָה
* in
[h] שָׁחָה
[i] קוּם

haelitâ-Beth Chiel ædificauit ſuis diebus In .ſe ante fuerunt
היו לפניו׃ בימיו בנה חיאל בית האלי 34
Segnub in & ,eam fundauit ſuo primogenito Abiram in Iericho
את־יריחה באבירם בכרו יסדה ובשגיב
fuerat locutus quod ,Domini verbũ iuxta,eius portas ſtatuit ſuo minimo
צעירו הציב דלתיה כדבר יהוה אשר דבר
.Nun filii Iehoſuah *manu in* †
ביד יהושע בן־נון׃

a פנה
b יום
ובשגוב ק
c יצב
† per manum

CAP. XVII. יז

ad ,Ghilhad aduenis de Tiſbites Eliiahu Dixitque
ויאמר אליהו התשבי מתשבי גלעד אל־ 1
ſteti cuius ,Iſrael Deus Dominus Viuit :Achab
אחאב חי־יהוה אלהי ישראל אשר עמדתי
,pluuia & ,ros his annis erit ſi ,*eius facies ad*
לפניו אם־יהיה השנים האלה טל ומטר
Domini verbum Fuitque *.mei verbi os ad* quin
כי אם־לפי דברי׃ ויהי דבר־יהוה 2
tibi reſpicies ‖ & ,hinc Vade :dicendo ,eum ad
אליו לאמר׃ לך מזה ופנית לך 3
ſuper ‡ qui ,Cherith torrente in te *abſcondes* † & ,orientem ad
קדמה ונסתרת בנחל כרית אשר על־
, bibes torrente de ,erit Et .Iarden *facies*
פני הירדן׃ והיה מהנחל תשתה 4
.Ibi te *alendum ad* præcepi coruis &
ואת־הערבים צויתי לכלכלך שם׃
ſeditque ,abiit & .Domini verbum iuxta fecitque,abiit Et
וילך ויעש כדבר יהוה וילך וישב 5
corui Et .Iarden *facies ſuper* qui ,Cherith torrente in
בנחל כרית אשר על־פני הירדן׃ והערבים 6
carnem & panem & ,mane in ,carnem & panem ei *adferentes* †
מביאים לו לחם ובשר בבקר ולחם ובשר
fine *a* ‡ fuit & .bibebat torrente de & ,*veſpera in*
בערב ומן־הנחל ישתה׃ ויהי מקץ 7
pluuia fuerat non quia :torrens eſt ſiccatus & dierum
ימים ויבש הנחל כי לא־היה גשם
: dicendo ,eum ad Domini verbum Fuitque :terra in
בארץ׃ ויהי דבר־יהוה אליו לאמר׃ 8
manebis & ,Sidon ipſi † quæ ,Sarphath in vade ,Surge
קום לך צרפתה אשר לצידון וישבת 9

d חיה
in conſpectu
niſi ſecundum verbum meum.
e פה
‖ verte te
f הלך
† abſconde
‡ eſt contra
et paſcant
g צוה
h ישב
erat contra
† adferebant
i בוא
veſperi
‡ in
k קצץ
† eſt
l ילך

Digitized by Google

.te *alendum ad* viduæ mulieri ibi præcepi Ecce .ibi
שָׁם הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה לְכַלְכְּלֶךָ׃
.ciuitatis *ostium* ad venit & ,Sarphath in abiit & ,Surrexitque
10 וַיָּקָם ׀ וַיֵּלֶךְ צָרְפַתָה וַיָּבֹא אֶל־פֶּתַח הָעִיר
clamauit & ,ligna colligens vidua mulier ibi ecce Et
וְהִנֵּה־שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה מְקֹשֶׁשֶׁת עֵצִים וַיִּקְרָא
, vaſe in aquæ paululum mihi quæſo *Cape* § :dixit & ,eam *ad*
אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר קְחִי־נָא לִי מְעַט־מַיִם בַּכְּלִי
:dixit & ,eam *ad clamauit & tollendum ad* ‡ abiit Et .bibam *&* †
11 וְאֶשְׁתֶּה׃ וַתֵּלֶךְ לָקַחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר
:ait Et tua manu in panis buccellam mihi obſecro *Cape* §
12 לִקְחִי־נָא לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֵךְ׃ וַתֹּאמֶר
,*ſubcinericius mihi eſt ſi ,tuus Deus Dominus Viuit
חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג
.lenticula in olei paululum & ,hydria in farinæ *vola plenitudo quin* ‖
כִּי אִם־מְלֹא כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן בַּצַּפָּחַת
illum *faciam* ‡ & ,ingrediar *&* ‡ .ligna duo *colligens ego* † ecce Et
וְהִנְנִי מְקֹשֶׁשֶׁת שְׁנַיִם עֵצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ
Dixitque .moriamur & ,illud comedamus & ,meo filio & ,mihi
13 לִי וְלִבְנִי וַאֲכַלְנֻהוּ וָמָתְנוּ׃ וַיֹּאמֶר
.tuum verbum ſecundū fac ,*ingredere* † .timeas Ne :Eliiahu eam ad
אֵלֶיהָ אֵלִיָּהוּ אַל־תִּירְאִי בֹּאִי עֲשִׂי כִדְבָרֵךְ
,*principio in paruum tortam* inde mihi fac Veruntamen
אַךְ עֲשִׂי־לִי מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה בָרִאשֹׁנָה
.*poſtremo in* ‡ facies tuo filio & ,tibi & .mihi affer &
וְהוֹצֵאת לִי וְלָךְ וְלִבְנֵךְ תַּעֲשִׂי בָּאַחֲרֹנָה׃
Hydria :Iſrael Deus Dominus dixit ſic Etenim
14 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּד
ad vſque ,deficiet non olei lenticula & ,cōſumetur non farinæ
הַקֶּמַח לֹא תִכְלָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא תֶחְסָר עַד
.*humi faciei* † ſuper pluuiam *Dominum dandi* * diem
יוֹם תֵּתֵּן־יְהוָה גֶּשֶׁם עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
comedit Et .Eliiahu verbum ſecundum fecit & ,iuit Et
15 וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה כִּדְבַר אֵלִיָּהוּ וַתֹּאכַל
non farinæ Hydria .dies ‡ eius *domus* ‡ & ,ipſe & ,ipſa
16 הוּא־וָהִיא וּבֵיתָהּ יָמִים׃ כַּד הַקֶּמַח לֹא
verbum iuxta ,defecit non olei lenticula & ,*eſt conſumpta* *
כָלָתָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסֵר כִּדְבַר
.Eliiahu *manu in* ‖ fuerat locutus quod ,Domini
יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֵלִיָּהוּ׃

Et

vt paſcat
a צוה
portam
b קום
c בוא
vocauit
‖ Adfer
d לקח
† vt
‡ vt tolleret & vocauit
§ Tolle
* panis
e חיה
‖ præter plenam volam
f כפף
† colligo ‡ vt
‡ præparem
g שנה
h עשה
i מות
† Vade, ſubcinericium panem paruum prius,
k עוג
‡ poſtea.
l יצא
* quo dabit Dominus
† faciem terræ.
m נתן
תן
ל
n הלך
‡ familia ‡ per
והוא
ל
* defecit,
o כלה
‖ per manum

filius ægrotauit ,hæc verba poſt fuit Et
[a] הָיָה — 17 [a] וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלָה בֶּן־
† dominæ
, valdè fortis eius infirmitas fuitque .domus patronæ † mulieris
[b] חָלָה — הָאִשָּׁה בַּעֲלַת הַבָּיִת וַיְהִי [b] חָלְיוֹ חָזָק מְאֹד
ad Dixitque .halitus eo in remaneret non donec
[c] יָתַר — 18 עַד אֲשֶׁר לֹא־[c] נוֹתְרָה־בּוֹ נְשָׁמָה ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־
me ad Veniſti ; Dei vir tibi & mihi Quid : Elijahu
[d] בּוֹא — אֵלִיָּהוּ מַה־לִּי וָלָךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים [d] בָּאתָ אֵלַי
vt memorare faceres * vt ‖ faceres
facie*ndum* ‖ mori *ad* * & , meam iniquitatem memorandum ad
[e] עָוָה — לְהַזְכִּיר אֶת־[e] עֲוֺנִי [f] וּלְהָמִית אֶת־
.tuum filium mihi Da : eam ad dixit Et .meum filium
[f] מוּת — 19 בְּנִי ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ תְּנִי־לִי אֶת־בְּנֵךְ
cœnaculum in eum fecit aſcendere & ,illius ſinu de eum tulit Et
[g] לָקַח [h] עָלָה — [g] וַיִּקָּחֵהוּ מֵחֵיקָהּ [h] וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־הָעֲלִיָּה
.ſuum lectum ſuper eum fecit iacere & ,ibi manens ‡ ipſe quo †
† in ‡ manebat — אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב שָׁם וַיַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטָּתוֹ ׃
,mi Deus Domine : dixit & ; Dominum ad clamauit Et
20 וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהָי
viduæ cum qua habito
ea cum hoſpitans ego qua viduam ſuper etiam num
[i] גּוּר — הֲגַם עַל־הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־אֲנִי [i] מִתְגּוֹרֵר עִמָּהּ
‡ vt interficeres
eſt menſus Et ; eius filium faciendum mori ad ‡, malefeciſti
[k] רוּעַ — 21 [k] הֲרֵעוֹתָ לְהָמִית אֶת־בְּנָהּ ׃ וַיִּתְמֹדֵד
‡ puerum
,Dominum ad clamauit & ,vicibus tribus infantem ‡ ſuper ſe
עַל־הַיֶּלֶד שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה
anima obſecro reuertatur ,mi Deus Domine : dixit &
[l] שׁוּב — וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהָי [l] תָּשָׁב־נָא נֶפֶשׁ־
* pueri ‖ ad interiora
Dominus exaudiuit Et .eius interius ſuper ‖ huius infantis *
22 הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל־קִרְבּוֹ ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה
vocem * pueri ad interiora
,eius interius ſuper infantis * anima eſt reuerſa & ; Elijahu voce in
בְּקוֹל אֵלִיָּהוּ וַתָּשָׁב נֶפֶשׁ־הַיֶּלֶד עַל־קִרְבּוֹ
puerum,
,infantem Elijahu Tulitque .reuixit &
23 וַיֶּחִי ׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת־הַיֶּלֶד
illum dedit & ; domum in cœnaculo de eum depoſuit &
[m] יָרַד — [m] וַיֹּרִדֵהוּ מִן־הָעֲלִיָּה הַבַּיְתָה וַיִּתְּנֵהוּ
.tuus filius viuit ,Vide : Elijahu Dixitque .ſuæ matri
[n] רָאָה — לְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ [n] רְאִי חַי בְּנֵךְ ׃
quòd ,noui iam Nunc : Elijahu ad mulier Dixitque
24 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־אֵלִיָּהוּ עַתָּה זֶה יָדַעְתִּי כִּי
es, ‡ eſt
.veritas ‡ tuo ore in Domini verbum & ſis Dei vir
אִישׁ אֱלֹהִים אָתָּה וּדְבַר־יְהוָה בְּפִיךָ אֱמֶת ׃

Digitized by Google

CAP. XVIII. יח

ad fuit Domini verbum & ,multi dies fuit Et
1 וַיְהִי יָמִים רַבִּים[a] וּדְבַר־יְהוָה הָיָה אֶל־
te oſtende ,Vade :dicendo ,tertio anno in Eliiahu
אֵלִיָּהוּ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר [b]לֵךְ הֵרָאֵה
:humi facies] ſuper pluuiam dabo & ,Achab ad
אֶל־אַחְאָב וְאֶתְּנָה מָטָר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
fames & .Achab ad ſe oſtendendum ad * Eliiahu abiit Et
2 וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ [c]לְהֵרָאוֹת אֶל־אַחְאָב וְהָרָעָב
,Hobadiahu ad Achab clamauit || Et .Someron in ‡ valida
3 חָזָק בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיִּקְרָא אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ
Dominum timens erat Hobadiahu & :domum ſuper † qui
אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְעֹבַדְיָהוּ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה
prophetas Izebel faciendo excidere in ‡ ,fuit Et .valde
4 מְאֹד׃ וַיְהִי[d] בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי
eos abſcondit & ,prophetas centum Hobadiahu tulit & ,Domini
יְהוָה וַיִּקַּח[e] עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִאִים וַיַּחְבִּיאֵם
.aquis & * ,pane eos ſuſtentauit & ,ſpelunca in viros quinquaginta ‡
חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וְכִלְכְּלָם לֶחֶם וָמָיִם׃
terram in Vade :Hobadiahu ad Achab Dixitque
5 וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ בָּאָרֶץ
;torrentes omnes ad & ,aquarum fontes vniuerſos ad
אֶל־כָּל־מַעְיְנֵי הַמַּיִם וְאֶל כָּל־הַנְּחָלִים
,mulum & equum viuificamus ‡ & ,herbam inueniamus forte ſi
אוּלַי נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפֶרֶד
ſibi ſunt Partitique .animali * de excidere faciamus non &
6 וְלוֹא נַכְרִית מִן־הַבְּהֵמָה׃ וַיְחַלְּקוּ לָהֶם
vna via in ‡ abiit Achab .ea in tranſeundum ad † terram
אֶת־הָאָרֶץ לַעֲבָר־בָּהּ אַחְאָב הָלַךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד
.ſolus vna via in ‡ abiit Hobadiahu & :ſolus
לְבַדּוֹ וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ׃
,eius occurſum in ‡ Eliiahu ecce & ,via in * Hobadiahu fuit Et
7 וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדֶּרֶךְ וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ
tu Nonne :dixit & ,ſuas facies ‡ ſuper cecidit & ,eum agnouit Et
וַיַּכִּרֵהוּ[f] וַיִּפֹּל[g] עַל־פָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה
,Vade :Ego † ,ei Dixitque § Eliiahu meus dominus hic]
8 זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אָנִי לֵךְ
Quid :dixit Et .Eliiahu Ecce :tuo domino dic
9 אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר מָה

,peccaui

fuerunt
a רבב
b ילך
* ipſi
§ faciem terræ.
* vt oſtenderet
c ראה
‡ erat
|| vocauit
† erat
‡ cùm excidere faceret
d היה
e לקח
‡ quinquagenos ſingulos
* panis
‡ viuos reſeruemus equos, & mulos,
* iumentis.
Diuiſeruntque
מהבהמה
ק
† vt pertranſirent eam.
‡ per viam vnam
‡ per viam alteram
* exiſtente
‡ venit
proſtrauit ſe
§ faciem ſuam.
f נכר
g נפל
|| es † Sum

Digitized by Google

tradis

manu in tuum ſeruum tradens tu quòd ,peccaui

חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ בְּיַד

ve interficiat

,tuus Deus Dominus Viuit § me interficiendum ad Achab

מוּת [a]

אַחְאָב [a] לַהֲמִיתֵנִי׃ [b] חַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 10

חָיָה [b]

meus dominus miſerit non quò † ,regnum & ,gens eſt ſi.

אִם־יֶשׁ־גּוֹי וּמַמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי

† ad quod
‡ vt quæreret
‡ eſt

adiurauit Et .‡ Non :dixerunt & .te quærendum ad † ,illuc

שָׁם לְבַקֶּשְׁךָ וְאָמְרוּ אַיִן וְהִשְׁבִּיעַ אֶת־

.te inuenit non quia ,gentem & ,regnum

הַמַּמְלָכָה וְאֶת־הַגּוֹי כִּי לֹא יִמְצָאֶכָּה׃

dicis:

Ecce :tuo domino dic ,Vade :dicens tu nunc Et

וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה 11

† te,

Domini ſpiritus & ,tecum † à ibo ego ,erit Et .Eliiahu

אֵלִיָּהוּ׃ וְהָיָה אֲנִי אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ יְהוָה 12

ad locum quem
† vt nunciem

indicandum ad ‡ veniam & ,cognoſcam non quod ſuper te tollet

נָשָׂא [c]

יִשָּׂאֲךָ [c] עַל־אֲשֶׁר לֹא־אֵדָע וּבָאתִי [d] לְהַגִּיד

נָגַר [d]

tuus ſeruus & .me interficiet & ,te inueniet non & ,Achab. ipſi

לְאַחְאָב וְלֹא יִמְצָאֲךָ וַהֲרָגָנִי וְעַבְדְּךָ

† timet
‡ adoleſcentia mea.

.meis pueritiis ‡ ab Dominum timens †

יָרֵא אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי׃

‡ id

feci quod ‡ meo domino fuit indicatum Nonne

עָשָׂה [e]

הֲלֹא־הֻגַּד לַאדֹנִי אֵת אֲשֶׁר־[e]עָשִׂיתִי 13

* cùm occideret

abſcondi & § Domini prophetas Izebel occidendo in *

בַּהֲרֹג אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי יְהוָה וָאַחְבִּא

quinquagenos & quinquagenos

quinquaginta ,quinquaginta ,viros centum Domini prophetis ex

מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים חֲמִשִּׁים

‡ paui

.aqua & ,pane eos ſuſtentaui ‡ & ,ſpelunca in viros

אִישׁ בַּמְּעָרָה וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם׃

dicis:

Ecce :tuo domino dic ,Vade :dicens tu nunc Et

וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה 14

Viuit :Eliiahu Dixitque .me interficiet & :Eliiahu

חָיָה [f]

אֵלִיָּהוּ וַהֲרָגָנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ [f] חַי 15

is. in
§ conſpectu:

hodie quia :eius faciem ad § ſteti cuius * ,exercituum Dominus

יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיּוֹם

occurſum in Hobadiahu abiit Et .eum ad me oſtendam

אֵרָאֶה אֵלָיו׃ וַיֵּלֶךְ עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת 16

,Eliiahu occurſum in Achab iuit Et .ei nunciauit & ,Achab

נָגַר [g]

אַחְאָב [g]וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֵּלֶךְ אַחְאָב לִקְרַאת אֵלִיָּהוּ׃

cùm vidit

dixit & ,Eliiahu Achab videre ſecundum fuit Et

רָאָה [h]

וַיְהִי [h]כִּרְאוֹת אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר 17

Digitized by Google

Iſrael conturbans ‡ ille † tu Nonne : eum ad Achab

אַחְאָב אֵלָיו הַאַתָּה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל׃ — † es ‡ qui conturbas

tu, quinimo Iſrael, turbaui Non : dixit Et

18 וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אַתָּה — ſed

Domini, mandata vos relinquendo in, tui patris domus & — tum reliqueritis

וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם אֶת־[a]מִצְוֹת יְהוָה — צִוָּה [a]

congrega, mitte nunc Et . Bahalim poſt ambulaueritis &

19 וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים׃ וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ

& ; Carmel montem ad Iſrael vniuerſum me ad

אֵלַי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת־

prophetas &, quinquaginta & , quadringentos Bahal prophetas

נְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־[b]מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּנְבִיאֵי — מֵאָה [b]

. Izebel menſa *veſcentes* quadringentos Luci — comedentes in

הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע מֵאוֹת אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזָבֶל׃

congregauit & ; Iſrael filios omnes ad Achab miſit Et

20 וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבֹּץ

. Carmel monte in prophetas

אֶת־הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל׃

: dixit & , populum vniuerſum ad Eliiahu acceſſit Et

21 וַיִּגַּשׁ [c] אֵלִיָּהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר — נָגַשׁ [c]

ſi cogitationes duas *ſuper claudicantes* vos Vſquequo — claudicatis in

עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים אִם־

ite ; Bahal ſi & : eum poſt ite , Deus ‡ Dominus — ‡ eſt

יְהוָה הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל לְכוּ

. verbum ei populus reſponderunt non & . eum poſt

אַחֲרָיו וְלֹא־[d]עָנוּ הָעָם אֹתוֹ דָּבָר׃ — עָנָה [d]

remanſi Ego : populum ad Eliiahu Dixitque

22 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־הָעָם אֲנִי [e] נוֹתַרְתִּי — יָתַר [e]

-quadrin † Bahal propheta & : ego ſolus Domini propheta — † ſunt

נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־

duos ‖ nobis *Dentque** . viri quinquaginta & , genti — * Dentque ‖ duo iuuenci, in fruſta concidant

23 מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ׃ וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם

, eum *detruncent* & , vnum iuuencum ſibi eligant & , *iuuencos* — פַּר [f]

פָּרִים [f] וְיִבְחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד וִינַתְּחֻהוּ — שׂוּם [g]

ego & : ſupponant non ignem & , ligna ſuper ponant & — ‡ parabo † alterum, & ponam

וְיָשִׂימוּ [g] עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא יָשִׂימוּ וַאֲנִי

, ligna ſuper *dabo &* , *vnum* ‡ iuuencum *faciam* ‡ — פַּר [h]

אֶעֱשֶׂה אֶת־[h]הַפָּר הָאֶחָד וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים — * Inuocate autem nomen

*nomine in inuocabitis Et** . ſupponam non ignem &

24 וְאֵשׁ לֹא [i] אָשִׂים׃ וּקְרָאתֶם בְּשֵׁם — שׂוּם [i]

Digitized by Google

erit & :Domini *nomine in* ‖ inuocabo ego & ,veſtrorum deorum
אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא בְשֵׁם־יְהוָֹה וְהָיָה
.Deus ‡ ipſe ,*igne in* *reſponderit* † qui Deus
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים
,verbum * Bonum :*dixerunt* ‡ & ,populus omnis Reſponditque
וַיַּעַן[a] כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר׃
. vobis Eligite :Bahal prophetas ad Eliiahu Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם 25
: *multi* † vos quia ,*initio* *facite* ‖ & ,vnum iuuencum
הַפָּר הָאֶחָד וַעֲשׂוּ[b] רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים[c]
ne ignem & ,veſtrorum deorum *nomine in* ‡ inuocate &
וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא־
dederat quem ,iuuencum tulerunt Et .ſupponatis
תָשִׂימוּ׃ וַיִּקְחוּ[d] אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן 26
mane à Bahal *nomine in* ‡ inuocauerunt & ,fecerunt & ,eis
לָהֶם וַיַּעֲשׂוּ וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁם־הַבַּעַל מֵהַבֹּקֶר
* non & .nos exaudi Bahal :dicendo ,meridiem ad vſque &
וְעַד־הַצָּהֳרַיִם לֵאמֹר הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין
quod altare ſuper tranſiliebántque .reſpondens † nec ,vox
קוֹל וְאֵין עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
eis *in* illudebat & ,meridiem fuit Et .*fecerat* ‖
עָשָׂה׃ וַיְהִי[e] בַצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם 27
quia † :magna voce *in* Clamate :dicebat atque ,Eliiahu
אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־
via quia & ,ei inſecutio quia & ,meditatio quia ,ipſe Deus
אֱלֹהִים הוּא כִּי־שִׂיחַ[f] וְכִי־שִׂיג[g] לוֹ וְכִי־דֶרֶךְ
Clamabántque .excitabitur & ,ipſe dormit forſitan ,ei
לוֹ אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָץ׃ וַיִּקְרְאוּ 28
,*gladiis* ‡ *in* ſuum *iudicium* ‡ iuxta ſe incidebant & ,magna voce *in*
בְּקוֹל גָּדוֹל וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת
.ſe ſuper *ſanguinem effundendum ad vſque* * ,lanceolis *in* &
וּבָרְמָחִים עַד־שְׁפָךְ־דָּם עֲלֵיהֶם׃
vſque prophetabant & ,*meridiem tranſire ſecundum* ‖ ,fuit Et
וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד 29
reſpondens neque ,vox ‡ non & :ſacrificium *aſcendendum ad* †
לַעֲלוֹת[h] הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין־עֹנֶה
:populum omnem ad Eliiahu Dixitque .attentio nec
וְאֵין קָשֶׁב׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְכָל־הָעָם 30
.eum ad populus omnis acceſſerunt & :me ad Accedite
גְּשׁוּ[i] אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ כָל־הָעָם אֵלָיו

‖ nomen
† exaudierit per ignem,
‡ fit
‡ dixit: * eſt
עָנָה [a]
‖ parate primum
† eſtis plures:
עָשָׂה [b]
רָבַב [c]
‡ nomen
לָקַח [d]
‡ nomen
* erat
† erat
‖ fecerant.
הָיָה [e]
† ſi Deo eſſet ſermo cū quopiam. vel ſi eſſet apprehenſio inimicorum, aut ſi eſſet iter
שׂוּחַ [f]
נָשַׂג [g]
‡ morem
‡ enſibus,
* vſquequo effunderetur ſanguis
‖ cùm tranſiſſet meridies,
† quò offerrent
‡ erat
עָלָה [h]
נָגַשׁ [i]

Digitized by Google

Tulitque .dirutum Domini altare curauit &

31 וַיְרַפֵּא אֶת־מִזְבַּח יְהוָה הֶהָרוּס׃ [a] וַיִּקַּח — [a] לקח

duodecim numerum iuxta ,lapides duodecim Eliiahu

אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי

,eum ad Domini verbum fuit quem ‡ ,Iahacob filiorum — ‡ ad

בְנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו

ædificauit Et .tuum nomen erit Iſrael :dicendo

32 לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ׃ וַיִּבְנֶה אֶת־

aquæductum Fecitque .Domini nomine in altare † lapidibus — † ex

הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ בְּשֵׁם יְהוָה [b] וַיַּעַשׂ תְּעָלָה — [b] עשה

circum ‖ ſementis ſatorum duorum domum * ſecundum — * locum ‖ in circuitu altaris.

כְּבֵית סָאתַיִם זֶרַע סָבִיב

concidit fruſta in & ,ligna ordinauit Et .altare

33 לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּח

:dixit Et .ligna ſuper poſuit & ;iuuencum

34 אֶת־[c]הַפָּר [d] וַיָּשֶׂם עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמֶר — [c] פר [d] שום

,holocauſtum ſuper fundite & ,aquis hydrias quatuor Implete

מִלְאוּ אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם וְיִצְקוּ עַל־הָעֹלָה

:dixit & ,iterarunt & Iterate :dixit Et .ligna ſuper &

וְעַל־הָעֵצִים וַיֹּאמֶר [e] שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיֹּאמֶר — [e] שנה

circum aquæ ibant Et .fecerunt tertio & .facite Tertiò — per circuitum altaris,

35 שַׁלֵּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ׃ וַיֵּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב

.aquis impleuit aquæductum etiam & ,altare

לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה מִלֵּא־מָיִם׃

,propheta Eliiahu acceſſit & ,ſacrificium aſcendendo in ,fuit Et — cùm offerret

36 וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה [f] וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא — [f] נגש

,Iſrael & ,Iſhac ,Abraham Deus Domine :dixit &

וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל

,Iſrael in Deus ‡ tu quòd cognoſcatur hodie — ‡ es

הַיּוֹם יִוָּדַע כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל

verba omnia feci tuo verbo in & ,tuus ſeruus ego & — יתיר

וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וּבִדְבָרְךָ עָשִׂיתִי אֵת כָּל־הַדְּבָרִים

ſciant & ;me exaudi ,Domine me Exaudi .hæc — cognoſcat

37 הָאֵלֶּה׃ עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ

tu & ,Deus Dominus * tu quòd hic populus — * es

הָעָם הַזֶּה כִּי־אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה

.retrorſum eorum cor conuertiſti

[g] הֲסִבֹּתָ אֶת־לִבָּם אֲחֹרַנִּית׃ — [g] סבב

,holocauſtum conſumpſit & ,Domini ignis cecidit Et

38 [h] וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה — [h] נפל

Digitized by Google

& ,puluerem & ,lapides & ,ligna &
וְאֶת־הָעֵצִים וְאֶת־הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר וְאֶת־
.linxit ,aquæductu in quæ ,aquas
הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּתְּעָלָה לִחֵכָה׃
:dixerunt & ,ſuas facies ſuper ceciderunt & ,populus omnis Viditque
וַיַּרְא[a] כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ 39
.Deus ipſe ‡ Dominus ,Deus ipſe ‡ Dominus
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃
prophetas Apprehendite :eos ad Eliiahu Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לָהֶם תִּפְשׂוּ ׀ אֶת־נְבִיאֵי 40
.eos apprehenderunt & eis ex euadat non vir .Bahal
הַבַּעַל אִישׁ אַל־יִמָּלֵט מֵהֶם וַיִּתְפְּשׂוּם
,Chiſon torrentem ad Eliiahu eos fecit deſcendere Et
וַיּוֹרִדֵם אֵלִיָּהוּ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן
:Achab ad Eliiahu Dixitque .ibi eos iugulauit &
וַיִּשְׁחָטֵם שָׁם׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְאַחְאָב 41
.pluuiæ *tumultus vox* quia ,bibe & ,comede ,Aſcende
עֲלֵה אֱכֹל וּשְׁתֵה כִּי־קוֹל הֲמוֹן[b] הַגָּשֶׁם׃
Eliiahu Et .*bibendum ad & comedendum ad* ‡ Achab Aſcenditque
וַיַּעֲלֶה אַחְאָב לֶאֱכֹל[c] וְלִשְׁתּוֹת וְאֵלִיָּהוּ 42
,terram in ſe proſtrauit & ,Carmel *caput* † in aſcendit
עָלָה אֶל־רֹאשׁ הַכַּרְמֶל וַיִּגְהַר אַרְצָה
dixit Et .ſua genua inter *ſuas facies* ‡ poſuit &
וַיָּשֶׂם[d] פָּנָיו[e] בֵּין בִּרְכָּו׃ וַיֹּאמֶר 43
,aſcendit & .maris *via* ‡ reſpice ,nunc Aſcende :ſuum puerum ad
אֶל־נַעֲרוֹ עֲלֵה־נָא הַבֵּט[f] דֶּרֶךְ־יָם וַיַּעַל[g]
Reuertere :dixit & .quicquam ‡ Non :ait & ,reſpexit &
וַיַּבֵּט וַיֹּאמֶר אֵין מְאוּמָה וַיֹּאמֶר שֻׁב
Ecce :dixit & ,ſeptima in ,fuit Et .vicibus ſeptem
שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי[h] בַּשְּׁבִעִית וַיֹּאמֶר הִנֵּה־ 44
,Aſcende :dixit Et .mari è *aſcendens* ‡ viri vola ſicut parua nubes
עָב קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ עֹלָה מִיָּם וַיֹּאמֶר עֲלֵה.
te *cohibeat* ‡ ne & ,deſcende & ,† Liga :Achab ad dic
אֱמֹר אֶל־אַחְאָב אֱסֹר וָרֵד וְלֹא יַעַצָרְכָה
cæli & ,illuc vſque & ,huc vſque fuit Et .pluuia
הַגָּשֶׁם׃ וַיְהִי ׀ עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה וְהַשָּׁמַיִם 45
.magna pluuia fuit & ;vento & nubibus ſunt contenebrati
הִתְקַדְּרוּ עָבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶּשֶׁם גָּדוֹל
.Izrehel in abiit & ;Achab equitauit Et
וַיִּרְכַּב אַחְאָב וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה׃

Et

† erant
proſtrauerunt ſe
רָאָה [a]
‡ eſt
‡ eſt
nemo
ſonus eſt multitudinis
הָמָה [b]
Vt comederet & biberet.
שָׁתָה [c]
† verticem
‡ faciem ſuam
שׂוּם [d]
פָּנָה [e]
‡ ad viam
נָבַט [f]
עָלָה [g]
‡ eſt
הָיָה [h]
‡ aſcendit
† currum,
‡ remoretur

Digitized by Google

;ſuos lumbos accinxit & ; Eliiahu *in* * fuit Domini manus Et — * ſuper
46 וְיַד יְהוָה הָיְתָה אֶל־אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו
.Izrehel in *ſe venire ad vſque*‖ Achab *facies ad** currebat & — * ante ‖ donec venias
וַיָּרָץ לִפְנֵי אַחְאָב עַד־בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה׃ — רוץ

CAP. XIX. יט

fecerat quæ omnia Izebel Achab nunciauit Et
1 וַיַּגֵּד אַחְאָב לְאִיזֶבֶל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה — נגד
prophetas omnes occiderat quos omnes & , Eliiahu
אֵלִיָּהוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָרַג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים
, Eliiahu ad nuncium Izebel Miſitque .gladio in — niſi
2 בֶּחָרֶב׃ וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ אֶל־אֵלִיָּהוּ — עשה
quia , addant ſic & ,dii faciant Sic :dicendo — hoc tempore ‖ ſecundum animum tuum.
לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן כִּי
vnius animam ſicut ,tuam animam poſuero cras *tempus ſecundum* — ראה
כָּעֵת מָחָר אָשִׂים אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד — קום
,*ſuam animam ad*‖ abiit & ,ſurrexit & ,Viditque .illis ex
3 מֵהֶם׃ וַיַּרְא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ — † in ‡ erat — ינח
dimiſit & ;Iehudah ipſi ‡ quæ ,ſebah-Beer † venit &
וַיָּבֹא בְּאֵר שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־ — בוא
,diei itinere deſertum in perrexit ipſe Et .ibi ſuum puerum
4 נַעֲרוֹ שָׁם׃ וְהוּא־הָלַךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם — ישב — אחד
ſuæ animæ petiuit & :vnam geniſtam ſubtus ſedit & ,venit & — ק
וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֹתֶם אֶחָת וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ — ‡ vt moreretur, * Sufficit ‖ tolle
quia meam animam *cape*‖ Domine nunc *Multum** :dixit & ,*mori* ‡
לָמוּת וַיֹּאמֶר רַב עַתָּה יְהוָה קַח נַפְשִׁי כִּי — רבב
dormiuitque ;accubuit Et .meis patribus *præ ego bonus* † non — לקח
5 לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי׃ וַיִּשְׁכַּב וַיִּישַׁן — † melior ſum ‡ tempore illo
,eum *in tangens* ‡ angelus *hic* ‡ ecce Et ,vnam geniſtam ſubtus — ‡ tetigit • ad caput ſuum panis inter prunas coctus.
תַּחַת רֹתֶם אֶחָד וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ
ecce & ,reſpexit Et .comede ,Surge :ei dixit &
6 וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֱכוֹל׃ וַיַּבֵּט וְהִנֵּה — עוג
;comedit & :aquæ ſcyphus & ,*prunarum* libum * *ſuis capitibus*
מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם וַיֹּאכַל — שתה
angelus eſt reuerſus Et .accubuit & ,eſt reuerſus & :bibit & — שוב
7 וַיֵּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב׃ וַיָּשָׁב מַלְאַךְ — שנה
:comede ,Surge :dixit & ,eum *in* tetigit & ,ſecundo Domini — נגע
יְהוָה שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם אֱכֹל — † longe ‡ eſt
,comedit & ,Surrexitque .via ‡ te à *multa* † quia
8 כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ׃ וַיָּקָם וַיֹּאכַל — קום

&

Digitized by Google

quadraginta illius cibi fortitudine in abiit & bibit &
וַיֵּשְׁתְּ וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים
Dei montem ad vſque , noctibus quadraginta & diebus
יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים
pernoctauit & ,ſpeluncam in illic eſt ingreſſus Et .Choreb
חֹרֵב׃ וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן 9
Quid :ei dixitque , eum ad Domini verbum ecce & .ibi
שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־
Domino † ſum zelatus Zelando :dixit Et ? Eliiahu hic tibi
לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה 10
,Iſrael filii tuum pactum dereliquerunt quia :exercituum Deo
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
occiderunt tuos prophetas & ,deſtruxerunt tua altaria
אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ
,meam animam quæſierunt & ,ſolus ego remanſi & :gladio in
בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי
monte in ſtabis ‖ & ,Egredere :ait Et .eam tollendum ad*
לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר 11
,grandis ſpiritus & tranſiens † Dominus ecce Et .Domini facies ad ‡
לִפְנֵי יְהוָה וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה
facies ad ‡ petras confringens & ,montes diſſipans ‡ fortis &
וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לִפְנֵי
,fragor * ſpiritum poſt & , Dominus ſpiritu in non :Domini
יְהוָה לֹא בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ
.Dominus commotione in non
לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה׃
:Dominus igne in non ,ignis commotionem poſt Et
וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה 12
.tenuis ſilentii vox ignem poſt &
וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה׃
ſuas facies inuoluit † & ,Eliiahu audire ſecundum ‖ ,fuit Et
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֵלִיָּהוּ וַיָּלֶט פָּנָיו 13
ecce Et .ſpeluncæ oſtium ‡ ſtetit & ,eſt egreſſus & ;ſuo pallio in
בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה וְהִנֵּה
? Eliiahu hic tibi Quid :dixit & ,vox eum ad
אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ׃
Deo Domino ‡ ſum zelatus Zelando :dixit Et
וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי 14
,Iſrael filii tuum pactum dereliquerunt quia ,exercituum
צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ילך a
manſit
בוא b
לון c
† pro
quærunt
* vt auferant
‖ ſta
יצא d
† coram Dño.
† tranſit.
‡ ſubuertens
‡ coram Dño.
* commotio.
tacite
דקק e
‖ cum audiuiſſet
† operuit faciem ſuam
לוט f
‡ ad
‡ pro

Altaria

Digitized by Google

Occiderunt tuos prophetas & ,deſtruxerunt tua Altaria
אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ
,meam animam *quæſierunt &* ,ſolus ego remanſi & ,gladio in — quærunt
בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי
reuertere, Vade eum ad Dominus Dixitque .eam *tollendum ad* — vt auferant
15 לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב
vnges & ,venies & :Dammeſec deſertum in tuam viam in
לְדַרְכְּךָ מִדְבַּרָה דַמָּשֶׂק [a] וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ — בוא [a]
filium Iehu Et .Aram ſuper regem in Chazael
16 אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם׃ וְאֵת יֵהוּא בֶן־
Eliſah & ,Iſrael ſuper regem in vnges Nimſi
נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע
propheta in vnges mecholah-Abel de Saphat filium
בֶּן־שָׁפָט מֵאָבֵל מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא
interficiet ,Chazael gladio à *ereptum* ,erit Et .te pro — eum qui euaſerit
17 תַּחְתֶּיךָ׃ וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל [b] יָמִית — מות [b]
.Eliſah interficiet ,Iehu gladio à *ereptum &* :Iehu — qui euaſerit
יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע׃
omnia ,millia ſeptem Iſrael in faciam remanere Et
18 וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־
os omne & ,Bahal ipſi ſe curuauerunt non quæ ,genua
הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה
reperit & ,inde abiit Et .ei *oſculum dedit* non quod — oſculatus eſt eum.
19 אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ׃ [c] וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא — ילך [c]
duodecim ;*arans* ipſe & ;Saphat filium Eliſah — arabat;
אֶת־אֱלִישָׁע [d] בֶּן־שָׁפָט וְהוּא חֹרֵשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר — בנה [d]
tranſiuit Et .duodecim inter ipſe & *eius faciem ad* paria — erant ante ſe,
צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא [e] בִּשְׁנֵים הֶעָשָׂר וַיַּעֲבֹר — שנה [e]
.eum *ad* ‖ ſuum pallium proiecit & ,eum ad Eliiahu — ‖ ſuper
אֵלִיָּהוּ אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו׃
dixit & ,Eliiahu poſt cucurrit & ,boues reliquit Et
20 וַיַּעֲזֹב אֶת־הַבָּקָר [f] וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר — רוץ [f]
ibo & ,meam matrem & ,meum patrem obſecro Oſculer — veniam
אֶשְּׁקָה־נָּא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֵלְכָה
feci quid quia :reuertere ,Vade : ei dixit & .te poſt
אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי מֶה־[g]עָשִׂיתִי — עשה [g]
par tulit & ,*eum poſt à* eſt reuerſus Et ? tibi — ab eo,
21 לָךְ׃ [h] וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו [i] וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד — שוב [h] לקח [i]
eos ‡ coxit *boum* † inſtrumento *in* & ,illud mactauit & ,boum
הַבָּקָר וַיִּזְבָּחֵהוּ וּבִכְלִי הַבָּקָר בִּשְּׁלָם — † boum ‡ eis
;carnem

Digitized by Google

abiit & ,Surrexitque .comederunt & ,populo dedit & ;carnem
הַבָּשָׂר וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
.ei miniſtrabat & ,Eliiahu poſt
אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ׃

CAP. XX. כ

omnem congregauit Aram rex hadad-Ben Et
1 וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם קָבַץ אֶת־כָּל־
,equus ‡ & ,ſecum † reges duo & triginta & ,ſuam virtutem
חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ אִתּוֹ וְסוּס
pugnauit & ,Someron ſuper coarctauit ‡ & ,aſcendit Et .currus &
וָרָכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם
regem Achab ad nuncios Miſitque .ea cum
2 בָּהּ׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־
-Ben dicit Sic ;ei Dixitque .ciuitatem in Iſrael
3 יִשְׂרָאֵל הָעִירָה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן־
,tuæ vxores & ;ipſum mihi tuum aurum & ,tuum Argentum ;hadad
הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשֶׁיךָ
rex reſpondit Et .ii ſi mihi boni tui filii &
4 וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים לִי־הֵם׃ וַיַּעַן מֶלֶךְ־
, rex mi domine tuum verbum Secundum :dixit & ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
nuncii ſuntreuerſi Et .mihi † quæ omnia & ,ego tibi ‖
5 לְךָ אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר־לִי׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים
miſi Quia ‡ :dicendo ,hadad-Ben dixit Sic :dixeruntatque
וַיֹּאמְרוּ כֹּה־אָמַר בֶּן־הֲדַד לֵאמֹר כִּי־שָׁלַחְתִּי
,tuas vxores & ,tuum aurum & ,tuum Argentum :dicendo ,te ad
אֵלֶיךָ לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ וְנָשֶׁיךָ
cras tempus ſecundum Quinimo .dabis mihi tuos filios &
6 וּבָנֶיךָ לִי תִתֵּן׃ כִּי אִם־כָּעֵת מָחָר
,tuam domum ſcrutabuntur & ,te ad meos ſeruos mittam
אֶשְׁלַח אֶת־עֲבָדַי אֵלֶיךָ וְחִפְּשׂוּ אֶת־בֵּיתְךָ
concupiſcibile omne ,erit & ;tuorum ſeruorum domos &
וְאֵת בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה כָּל־מַחְמַד
vocauit Et .tollent & ,ſuis manibus in ponent tuorum oculorum
7 עֵינֶיךָ יָשִׂימוּ בְיָדָם וְלָקָחוּ׃ וַיִּקְרָא
Cognoſcite :ait & ,terræ ſeniores omnes Iſrael rex
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְכָל־זִקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר דְּעוּ־
miſit quia quærens iſte malum quoniam ,videte & obſecro
נָא וּרְאוּ כִּי רָעָה זֶה מְבַקֵּשׁ כִּי־שָׁלַח

a נתן
b קום
exercitus ſuum, † erant ‡ equi,
‡ obſedit
c עלה
d צור
meum eſt;
optimi mei ſunt,
e ענה
‖ tuus ſum, † ſunt
f שוב
‡ Cùm miſero
Niſi hoc tempore
g נתן
h ידע
quærit.

;meo auro ‡ & ,meo argento ‡ & ,meis filiis ‡ & ,meis vxoribus ‡ ,me ad — ‡ pro
אֵלַי לְנָשַׁי וּלְבָנַי וּלְכַסְפִּי וְלִזְהָבִי
omnes eum ad Dixeruntque .eo ab ‡ prohibui non & — ‡ ei
8 וְלֹא מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל־
.acquieſcas neque ,audias Ne :populus omnis & ,ſeniores
הַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם אַל־תִּשְׁמַע וְלוֹא תֹאבֶה׃
:regi meo domino Dicite :hadad-Ben nunciis Dixitque
9 וַיֹּאמֶר לְמַלְאֲכֵי בֶן־הֲדַד אִמְרוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ
.faciam *prima* ‡ in tuum ſeruum ad miſiſti quibus ‖ Omnia — ‖ pro ‡ initio
כֹּל אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ בָרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה
,nuncii abierunt & .facere *potero non hoc verbum &* — ſed rem hanc non poſſum
וְהַדָּבָר הַזֶּה לֹא אוּכַל[a] לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים — עָשָׂה [a]
:ait & ,hadad-Ben eum ad Miſitque .rem retulerunt &
10 [b]וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיֹּאמֶר — שׁוּב [b]
ſufficerit ſi ,addant ſic & ,dii mihi faciant Sic
כֹּה־יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה [c]יוֹסִפוּ אִם־יִשְׂפֹּק — יָסַף [c] † eſt
.meis pedibus in † qui ,populi omnis pugillis Someron puluis
עֲפַר שֹׁמְרוֹן לִשְׁעָלִים לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי׃
Ne : Loquimini ,dixit & ,Iſrael rex reſpondit Et
11 [d]וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דַּבְּרוּ אַל־ — עָנָה [d]
audiret ſecundum ‡ ,fuit Et .*apertus* † ſicut accinctus ſe laudet — † diſcinctus. ‡ cùm audiiſſet
12 יִתְהַלֵּל חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
reges & ,ipſe *bibens* ‡ ipſe & ,hoc verbum — ‡ bibebat
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְהוּא שֹׁתֶה הוּא וְהַמְּלָכִים
poſuerunt & .* Ponite :ſuos ſeruos ad dixit & : tabernaculi in — * inſtrumenta bellica.
[e]בַּסֻּכּוֹת וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו שִׂימוּ[f] וַיָּשִׂימוּ — סָכַךְ [e]
acceſſit vnus propheta ecce Et .ciuitatem *ſuper* ‖
13 עַל־הָעִיר׃ וְהִנֵּה נָבִיא אֶחָד נִגַּשׁ — שׂוּם [f] ‖ contra
:Dominus dixit Sic :dixit & ,Iſrael regem Achab ad
אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה
ego Ecce ‡ hanc magnam *turbam* omnem vidiſti Nonne — multitudinem
הֲרָאִיתָ אֵת כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הִנְנִי
.Dominus *ego* ‡ quòd ſcies & ,hodie tua manu in eam *tradens* † — ‡ ſum † trado
נֹתְנוֹ בְיָדְךָ הַיּוֹם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
:Dominus dixit Sic :ait Et ‡ *quo In* ‡ ,Achab Dixitque — ‡ Per quem?
14 וַיֹּאמֶר אַחְאָב בְּמִי וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה
ligabit ‖ Quis :dixit Et .prouinciarum principum *pueris In* * — * Per pueros ‖ incipiet
בְּנַעֲרֵי[g] שָׂרֵי[h] הַמְּדִינוֹת וַיֹּאמֶר מִי־יֶאְסֹר — שַׂר דִּין [g]
recenſuit Et .Tu :dixit Et ‡ bellum
15 הַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אָתָּה׃ וַיִּפְקֹד אֶת־

pueros

Digitized by Google

ducenti fuerunt & : prouinciarum principum pueros
[a] הָיָה — נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת [a] וַיִּהְיוּ [b] מָאתַיִם

omnem recenſuit eos poſt & .triginta & duo
[b] מֵאָה — שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקַד אֶת־כָּל־

.millia ſeptem Iſrael filiorum omnium populum
הָעָם כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים׃

* bibebat
ebrius *bibens* * hadad-Ben Et .meridie *in* ſunt egreſſi Et
[c] יָצָא — [c] וַיֵּצְאוּ בַּצָּהֳרָיִם וּבֶן־הֲדַד שֹׁתֶה שִׁכּוֹר 16

duo & triginta ,reges & ipſe ,tabernaculis in
[d] סָכַךְ — [d] בַּסֻּכּוֹת הוּא וְהַמְּלָכִים שְׁלֹשִׁים־[e] וּשְׁנַיִם

principum pueri ſunt egreſſi Et .ei auxiliantes reges
[e] שָׁנָה — מֶלֶךְ עֹזֵר אֹתוֹ׃ וַיֵּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי 17

nunciauerunt & ,hadad-Ben miſit & ,initio in prouinciarum
[f] נָגַר — הַמְּדִינוֹת בָּרִאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח בֶּן־הֲדַד [f] וַיַּגִּידוּ

.Someron de ſunt egreſſi Viri :dicendo ,ei
לוֹ לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ מִשֹּׁמְרוֹן׃

pro pace
;viuos eos capite ,fuerint egreſſi *pacem ad* Si : ait Et
וַיֹּאמֶר אִם־לְשָׁלוֹם יָצְאוּ תִּפְשׂוּם [g] חַיִּים 18

capite
.eos *prehendite* viuos ,fuerint egreſſi bellum ad ſiue
[g] חָיָה — וְאִם לְמִלְחָמָה יָצְאוּ [g] חַיִּים תִּפְשׂוּם׃

principum pueri ;vrbe de ſunt egreſſi ii Et
וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי 19

* erat
.eos poſt * qui exercitus & ,prouinciarum
הַמְּדִינוֹת וְהַחַיִל אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם׃

‖ vnuſquiſque † contra ſe venientem.
,Aram fugerunt & ,*ſuum* † virum *vir* ‖ percuſſerunt Et
[h] נָכָה — [h] וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ [i] וַיָּנֻסוּ אֲרָם 20

,Aram rex hadad-Ben euaſit & ;Iſrael eos eſt perſecutus &
[i] נוּס — וַיִּרְדְּפֵם יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּלֵט בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם

‡ itidem euaſerunt.
rex eſt egreſſus Et .‡ equites & ,equo ſuper
עַל־סוּס וּפָרָשִׁים׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ 21

equos & currus,
percuſſit & ;*currum* & ,*equum* percuſſit & ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־הַסּוּס וְאֶת־הָרֶכֶב וְהִכָּה

.magna plaga Aram in
בַאֲרָם מַכָּה גְדוֹלָה׃

:ei dixit & ,Iſrael regem ad propheta acceſſit Et
[k] נָגַשׁ — [k] וַיִּגַּשׁ הַנָּבִיא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ 22

;facias quod vide & ,ſcito & ,confortare ,Vade
[l] יָדַע — לֵךְ הִתְחַזַּק [l] וְדַע וּרְאֵה אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה

aſcendet contra
.te *ſuper aſcendens* Aram rex ,anni reuerſione in quia
כִּי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם עֹלֶה עָלֶיךָ׃

Digitized by Google

Dii : eum ad dixerunt Aram regis ſerui Et
23 וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם אָמְרוּ אֵלָיו אֱלֹהֵי
.nobis præualuerunt idcirco ; eorum dii † montium
הָרִים אֱלֹהֵיהֶם עַל־כֵּן חָזְקוּ מִמֶּנּוּ
non ſi ‡ , campeſtri in eis cum ‡ pugnemus veruntamen &
וְאוּלָם נִלָּחֵם אִתָּם בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא
: fac hoc verbum Et .eis præualebimus
24 נֶחֱזַק מֵהֶם׃ וְאֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עֲשֵׂה
comites ‖ pone & , ſuo loco è virum * reges recedere Fac
הָסֵר[a] הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקֹמוֹ וְשִׂים[b] פַּחוֹת
exercitum tibi numerabis tu Et .eis pro
25 תַּחְתֵּיהֶם׃ וְאַתָּה תִמְנֶה־לְךָ חַיִל
, equum ſicut equum ‡ & , te à cadentem † exercitum ſecundum
כַּחַיִל הַנֹּפֵל מֵאוֹתָךְ וְסוּס כַּסּוּס
, campeſtri ‡ in eis cum pugnabimus & , currum ſicut currum &
וְרֶכֶב כָּרֶכֶב וְנִלָּחֲמָה אוֹתָם בַּמִּישׁוֹר
, eorum vocem ad audiuit Et .eis præualebimus non ſi *
אִם־לֹא נֶחֱזַק מֵהֶם וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם
recenſuit & , anni reuerſione in fuit Et .ſic fecit &
26 וַיַּעַשׂ[c] כֵּן׃ וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד
bellum ad Aphec in aſcendit & ; Aram hadad - Ben
בֶּן־הֲדַד אֶת־אֲרָם וַיַּעַל[d] אֲפֵקָה לַמִּלְחָמָה
, ſunt numerati Iſrael filii Et .Iſrael cum
27 עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָתְפָּקְדוּ
.eorum occurſum ad ‡ abierunt & : redacti calculum in &
וְכָלְכְּלוּ[e] וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם
duo tanquam eos contra , Iſrael filii ſunt caſtrametati &
וַיַּחֲנוּ[f] בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נֶגְדָּם כִּשְׁנֵי
.terram repleuerunt Aram & : caprarum denudati greges
חֲשִׂפֵי עִזִּים[g] וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃
, Iſrael regem ad ait & , Dei vir acceſſit Et
28 וַיִּגַּשׁ[h] אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
, Aram dixerunt quòd eo Pro : Dominus dixit Sic : ait &
וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אֲרָם
: ipſe ‡ vallium Deus non & , Dominus montium Deus
אֱלֹהֵי הָרִים יְהוָה וְלֹא־אֱלֹהֵי עֲמָקִים הוּא
; tua manu in hanc magna * multitudinem omnem dabo &
וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה בְּיָדֶךָ
iſti ſunt caſtrametati Et , Dominus ego quòd ſcietis &
29 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיַּחֲנוּ אֵלֶּה
contra

† ſunt
‡ contra eos
‡ & videbis quòd
* vnumquemque ‖ duces
a סוּר
b שׂוּם
† qui cecidit
‡ equos ſicut equos, & currus ſicut currus,
‡ campeſtribus
* & videbis quòd
c עָשָׂה
d עָלָה
fuerunt omnes:
‡ in
e כָּלַל
f חָנָה
parui
g עֵז
h נָגַשׁ
Aramæi,
‡ eſt
ſum

ſeptima die in fuit Et .diebus ſeptem illos contra
נכח אלה שבעת [a] ימים ויהי ביום השביעי

Iſrael filii percuſſerunt & ,prœlium appropinquauit &
ותקרב המלחמה [b] ויכו בני־ישראל את־

fugerunt Et .vna die in peditum millia centum Aram †
ארם מאה־אלף רגלי ביום אחד ׃ [c] וינסו 30

murus cecidit & :ciuitatem in Aphec in reſidui
[d] הנותרים ׀ אפקה אל־העיר ותפל החומה

.*reſiduorum* virorum millia ſeptem & viginti ſuper
על־עשרים ושבעה אלף איש הנותרים

.cubiculum in cubiculo ‡ ciuitatem in venit &,fugit hadad-Ben Et
ובן־הדד נס ויבא אל־העיר חדר בחדר ׃

audiuimus ,obſecro Ecce :ſui ſerui eum ad Dixeruntque
ויאמרו אליו עבדיו הנה־נא שמענו 31

.ipſi *miſericordiæ* * reges quòd ,Iſrael domus reges quòd
כי־מלכי בית ישראל כי־מלכי חסד הם

;noſtro capite in funes & ,noſtris lumbis in ſaccos obſecro ponamus
נשימה נא שקים במתנינו וחבלים בראשנו

viuificabit forſitan :Iſrael regem ad egrediamur &
[e] ונצא אל־מלך ישראל אולי יחיה את־

funes & ,ſuis lumbis in ſaccos accinxerunt Et .tuam animam
נפשך ׃ ויחגרו [f] שקים במתניהם וחבלים 32

:dixeruntque ,Iſrael regem ad venerunt & ,ſuis capitibus in
בראשיהם [g] ויבאו אל־מלך ישראל ויאמרו

: dixit & .mea anima obſecro Viuat :dixit hadad-Ben tuus Seruus
עבדך בן־הדד אמר [h] תחי־נא נפשי ויאמר

.*ipſe* ‡ meus frater § *viuens ipſe* † adhuc *Num*
העודנו חי אחי הוא ׃

præripuerunt & ,feſtinauerunt & ,ſunt augurati viri Et
והאנשים ינחשו וימהרו ויחלטו 33

Venite :dixit & .hadad-Ben tuus Frater :dixerunt & ,eo ab num
הממנו ויאמרו אחיך בן־הדד ויאמר באו

eum fecit aſcendere & ;hadad-Ben eum ad eſt egreſſus Et ,eum tollite
[i] קחהו [k] ויצא אליו בן־הדד ויעלהו

quas Ciuitates :eum ad Dixitque .currum ſuper
על־המרכבה ׃ ויאמר אליו הערים אשר־ 34

pones plateas & ,reſtituam tuo patre à meus pater tulit
לקח־אבי מאת אביך [l] אשיב [n] וחצות [m] תשים

:Someron in meus pater poſuit ſicut ,Dammeſec in tibi
לך בדמשק כאשר־שם אבי בשמרון

---

[a] יום
[b] נכה
† de
[c] נוס
[d] יתר
qui remanſerant.
‡ de
* miſericordes ſunt.
[e] יצא
[f] שקק
[g] בוא
[h] חיה
Si † viuit ‡ eſt.
accelerauerunt
[i] לקח
[k] יצא
[l] שוב
[m] חוץ
[n] שום

, pactum ei excidit * & ; te dimittam fœdere in ego & — ‡ cum * pepigit cũ eo
וַאֲנִי בַּבְּרִית אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיִּכְרָת־לוֹ בְרִית
,prophetarum filiis de vnus vir Et .eum dimiſit &
35 וַיְשַׁלְּחֵהוּ ׃ וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים
.quæſo me Percute : Domini verbo in ſuum ſocium ad dixit — proximum
אָמַר אֶל־רֵעֵהוּ בִּדְבַר יְהוָה [a] הַכֵּינִי נָא — [a] נַכֵּה
quòd eo Pro :ei Dixitque .eum percutere vir renuit &
36 וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן אֲשֶׁר
,me à vadens in ‡ ecce ,Domini voce in audiſti non — vocem ‡ recedis
לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה הִנְּךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי
eum inuenit & ‖ eum apud ab ‖ abiit & .leo te percutiet & — ‖ ab eo;
וְהִכְּךָ הָאַרְיֵה [b] וַיֵּלֶךְ מֵאֶצְלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ — [b] וַיֵּלֶךְ
,alterum virum inuenit Et .eum percuſſit & ;leo
37 הָאַרְיֵה וַיַּכֵּהוּ ׃ וַיִּמְצָא אִישׁ אַחֵר
,percutiendo vir eum percuſſit Et .obſecro me Percute : dixit &
וַיֹּאמֶר הַכֵּינִי נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה
regi abſtitit ‖ & ,propheta abiit Et .vulnerando & — ‖ ſteſſit in occurſum regi iuxta
38 וּפָצֹעַ ׃ וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ
.ſuos oculos ſuper velo in ‡ ſe mutauit & : viam ad — ‡ cum pileo
אֶל־הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׂ בָּאֲפֵר עַל עֵינָיו ׃
, regem ad clamauit ipſe & ,tranſeunte rege. ,fuit Et
39 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא צָעַק אֶל־הַמֶּלֶךְ — [c] הָוֶה
ecce & ,prælii interius in eſt egreſſus tuus Seruus : ait & — medium
וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ יָצָא בְקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־
Cuſtodi : dixit & ,virum me ad adduxit & ,receſſit vir
אִישׁ [d] סָר [e] וַיָּבֵא אֵלַי אִישׁ וַיֹּאמֶר שְׁמֹר אֶת־ — [d] סוּר
tua anima erit & ,deſideretur deſiderando ſi ,iſtum virum — [e] בּוֹא
הָאִישׁ הַזֶּה אִם־הִפָּקֵד יִפָּקֵד וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ — deficiendo defecerit
.appendes argenti talentum vel ,ipſius anima pro
תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקוֹל ׃
.ipſe ‡ non ipſe & ,illuc & huc agente tuo ſeruo ,fuit Et — ‡ eſt.
40 וַיְהִי עַבְדְּךָ עֹשֶׂה הֵנָּה וָהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ
,tuum iudicium ‡ Sic ;Iſrael rex eum ad dixit & — ‡ fuit
וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כֵּן מִשְׁפָּטֶךָ — * definiuiſti.
amouit & ,feſtinauit Et .decidiſti.* tu
41 אַתָּה חָרָצְתָּ ׃ וַיְמַהֵר [f] וַיָּסַר אֶת־ — [f] סוּר
Iſrael rex eum agnouit & ,ſuis oculis deſuper velum ‡ — ‡ pileum ab מֵעַל
הָאֲפֵר מֵעַל עֵינָיו [g] וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל — ק
.ipſe ‡ prophetis de quòd — [g] נָכַר
כִּי מֵהַנְּבִאִים הוּא ׃ — ‡ eſſet

Et

dimiſiſti Quia : Dominus dixit Sic eum ad dixit Et

ויאמר אליו כה אמר יהוה יען שלחת 42

† obnoxium morti

pro tua anima erit & ,manu de *mei anathematis* ‡ virum

את־איש־חרמי מיד והיתה נפשך תחת

abiit Et .ipſius populo pro tuus populus & ,ipſius anima

ילך [a]

נפשו ועמך תחת עמו׃ וילך [a] 43

‖ in

† triſtis & furibundus

venit & *ſeuus & contumax* † ſuam domum *ſuper* ‖ Iſrael rex

מלך־ישראל על־ביתו סר וזעף ויבא

.Someron in

שמרנה׃

CAP. XXI. כא

erat vinea ,hæc *verba* poſt fuit Et

1 ויהי אחר הדברים האלה כרם היה

‡ erat

ædem apud ,Izrehel in ‡ quæ ,Izrehelitæ Naboth

לנבות היזרעאלי אשר ביזרעאל אצל היכל

ad Achab eſt locutus Et .Someron regis Achab

2 אחאב מלך שמרון׃ וידבר אחאב אל־

mihi erit & ,tuam vineam mihi Da : dicendo ,Naboth

נבות לאמר תנה־לי את־כרמך ויהי־לי

‡ eſt

* domui meæ,

meam domum apud * propinqua *ipſa* ‡ quia :oleris hortum in

לגן־ירק כי הוא קרוב אצל ביתי

‖ meliorem

† placuerit

נתן [b]

bonum † Si .illa *præ bonam* ‖ vineam ea pro tibi dabo &

ואתנה לך תחתיו כרם טוב ממנו אם טוב [b]

.ipſius pretii argentum tibi dabo ,tuis oculis in

בעיניך אתנה־לך כסף מחיר זה׃

Domino à mihi Abſit : Achab ad Naboth Dixitque

3 ויאמר נבות אל־אחאב חלילה לי מיהוה

vt dem

.tibi meorum patrum hæreditatem *me dando à*

מתתי את־נחלת אבתי לך׃

triſtis & furibundus propter

ſuper ſeuus & recedens ſuam domum in Achab Venitque

בוא [c]

סור [d]

4 ויבא [c] אחאב אל־ביתו סר [d] וזעף על־

,Izrehelita Naboth ſibi fuerat locutus quod verbum

הדבר אשר־דבר אליו נבות היזרעאלי

‡ qui

:meorum patrum hæreditatem tibi dabo Non :dixit *&* ‡

ויאמר לא־אתן לך את־נחלת אבותי

faciem ſuam,

נטה [e]

סבב [f]

non & ,*ſuas facies* vertitque ,ſuum lectum ſuper iacuit &

וישכב על־[e]מטתו [f]ויסב את־פניו ולא־

,eius vxor Izebel eum ad venit Et .panem comedit

5 אכל לחם׃ ותבא אליו איזבל אשתו

Digitized by Google

tu non & ‚recedens ‡ tuus ſpiritus hic Quid * : eum ad eſt locuta & ‡ Vt quid ‡ triſtis eſt,
וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מַה־זֶּה רוּחֲךָ סָרָה וְאֵינְךָ
ſum locutus Quia : eam ad eſt locutus Et ‚ panem comedens comedis
6 אֹכֵל לָחֶם׃ וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר
mihi Da : ei dixique ‚ Izrehelitam Naboth ad
אֶל־נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִּי אֶת־
tibi dabo ‚ tu volens ‡ ſi vel ‚ pecunia in tuam vineam ‡ complacueris,
כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם־חָפֵץ אַתָּה אֶתְּנָה־לְךָ
. meam vineam tibi dabo Non : dixit & ‚ ea pro vineam
כֶרֶם תַּחְתָּיו וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־כַּרְמִי׃
facies nunc Tu : eius vxor Izebel eum ad Dixitque
7 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עַתָּה תַּעֲשֶׂה
ſit bonum † & ‚ panem comede ‚ Surge . Iſrael ſuper regnum † iocundetur
מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־לֶחֶם וְיִטַב[a] יָטַב[a]
. Izrehelitæ Naboth vineam tibi dabo ego : tuum cor
לִבֶּךָ אֲנִי אֶתֵּן[b] לְךָ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃ נָתַן[b]
ſignauit & ‚ Achab nomine in literas Scripſitque
8 וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב וַתַּחְתֹּם
ad & ‚ ſeniores ad literas miſit & : eius ſigillo in eas annulo
בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים אֶל־הַזְּקֵנִים וְאֶל־ ספרים
. Naboth cum habitantes ‡ ipſius ciuitate in * qui heroes ‖ ‖ optimates * erant ‡ qui habitabant
הַחֹרִים[c] אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נָבוֹת׃
‚ ieiunium Prædicate : dicendo ‚ literis in ſcripſit Et חור[c]
9 וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם
. populi capite in Naboth facite ſedere &
וְהֹשִׁיבוּ[d] אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ יָשַׁב[d]
; eum contra Belial filios ‡ viros duos facite ſtare Et ‡ impios
10 וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל נֶגְדּוֹ
. regi & ‚ Deo Benedixiſti ‡ : dicendo ‚ eum † teſtificabuntur & † contra ‡ Maledixiſti
וִיעִדֻהוּ[e] לֵאמֹר בֵּרַכְתָּ אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ עוּד[e]
. moriatur & ‚ eum lapidate & ‚ eum educite &
וְהוֹצִאֻהוּ[f] וְסִקְלֻהוּ וְיָמֹת[g]׃ יָצָא[f] מוּת[g]
heroes ‖ & ‚ ſeniores ipſius ciuitatis viri Feceruntque
11 וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ הַזְּקֵנִים וְהַחֹרִים ‖ optimates
miſerat quod ſecundum ipſius ciuitate in habitantes ‡ qui ‡ habitabant
אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה
‚ literis in * ſcriptum quod ſecundum ‚ Izebel eos ad * erat
אֲלֵיהֶם אִיזֶבֶל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בַּסְּפָרִים
‚ ieiunium Prædicauerunt . eos ad miſerat quas
12 אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם׃ קָרְאוּ צוֹם

&

.populi capite in Naboth fecerunt ſedere &
וְהֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃

‡ impii,
ſederunt & , *Belial* *filii* ‡ viri dno Veneruntque
וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל וַיֵּשְׁבוּ 13

* contra ‡ impii
Belial ‡ viri cum *ſunt teſtificati & ,eum contra
נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל אֶת־

† videlicet contra
Naboth Benedixit :dicendo ,populo coram Naboth †
נָבוֹת נֶגֶד הָעָם לֵאמֹר בֵּרַךְ נָבוֹת

,ciuitatem extra eum deduxerunt & :regi & ,Deo
אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיֹּצִאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר

Miſeruntque .eſt mortuus & ,lapidibus *in* eum lapidauerunt &
מות [a]
וַיִּסְקְלֻהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמֹת׃ וַיִּשְׁלְחוּ 14

.eſt mortuus & ,Naboth eſt Lapidatus :dicendo ,Izebel ad
אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת׃

cùm audiſſet
,Naboth eſſet lapidatus quòd Izebel *audire ſecundum* ,fuit Et
הָיָה [b]
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אִיזֶבֶל כִּי־סֻקַּל נָבוֹת 15

,Surge :Achab ad Izebel dixit & ,eſſet mortuus &
וַיָּמֹת וַתֹּאמֶר אִיזֶבֶל אֶל־אַחְאָב קוּם

renuit qui ,Izrehelitæ Naboth vineam poſſide
רֵשׁ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן

‖ pro
ſed ,viuit Naboth non quoniam .pecunia *in* ‖ tibi dare
חָיָה [c]
לָתֶת־לְךָ בְכֶסֶף כִּי אֵין נָבוֹת חַי כִּי־

cùm audiſſet
quòd ,Achab *audire ſecundum* ,fuit Et .eſt mortuus
הָיָה [d]
מֵת׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אַחְאָב כִּי 16

vt deſcenderet
ad *deſcendendum ad* Achab ſurrexit & ,Naboth eſſet mortuus
קוּם [e]
מֵת נָבוֹת וַיָּקָם אַחְאָב לָרֶדֶת אֶל־

vt poſsideret
.eam *poſsidendum ad* ,Izrehelitæ Naboth vineam
יָרַשׁ [f]
כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃

:dicendo ,Tisbiten Eliiahu ad Domini verbum fuit Et
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ 17

† eſt
† qui ,Iſrael regis Achab occurſum in deſcende ,Surge
יָרַד [g]
קוּם רֵד לִקְרַאת אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר 18

‖ ad
illuc deſcendit quam ‖ Naboth vinea in ecce .Someron in
בְּשֹׁמְרוֹן הִנֵּה בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם

vt poſsideat
dixit Sic ;dicendo ,eum ad loqueris Et .eam *poſsidendum ad*
לְרִשְׁתּוֹ׃ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר 19

Loquerisque ſ poſſediſti etiam & ,occidiſti Nónne :Dominus
יְהוָה הֲרָצַחְתָּ וְגַם־יָרָשְׁתָּ וְדִבַּרְתָּ

† in
quo † ,loco In :Dominus dixit Sic :dicendo ,eum ad
אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר

Digitized by Google

canes lingent ,Naboth ſanguinem canes linxerunt
לָקְקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דַּם נָבוֹת יָלֹקּוּ הַכְּלָבִים
Achab dixit Et . tu * etiam ,tuum ſanguinem
20 אֶת־דָּמְךָ גַּם־אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב
: dixit & ? mi inimice me inueniſti Num ; Elijahu ad
אֶל־אֵלִיָּהוּ הַמְצָאתַנִי אֹיְבִי׃ וַיֹּאמֶר
oculis in malum faciendum ad *te vendidiſti* quia , Inueni
מָצָאתִי יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
auferam & ,malum te *ad adducens* ‖ ego Ecce .Domini
21 יְהוָה׃ הִנְנִי מֵבִי אֵלֶיךָ רָעָה וּבִעַרְתִּי
,clauſum & ,*parietem in* ‡ mingentem Achab † ſuccidam & ,*te poſt* ‖
אַחֲרֶיךָ וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר
tuam domum dabo Et .Iſrael in derelictum &
22 וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ
Bahaſa domum ſicut & ,Nebat filii Iarobham domum ſicut
כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא
,irritaſti qua irritationem *ad* † ,Achiiah filii
בֶּן־אֲחִיָּה אֶל־הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ
Izebel *ad* † etiam Et .Iſrael feciſti peccare &
23 וַתַּחֲטִא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־לְאִיזֶבֶל
comedent Canes :dicendo ,Dominus eſt locutus
דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים יֹאכְלוּ אֶת־
Achab *ipſi Mortuum* ‡ .Izrehel antemurale intra ,Izebel
24 אִיזֶבֶל בְּחֵל יִזְרְעֶאל׃ הַמֵּת לְאַחְאָב
comedent agro in *mortuum* ‡ & ,canes comedent ciuitate in
בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ
qui Achab ſicut fuit non Verè .cæli *volucris* ‡
25 עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ רַק לֹא־הָיָה כְאַחְאָב אֲשֶׁר
quia ,Domini oculis in malum faciendum ad ſeipſum *vendiderit*
הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־
fecit abominationes Et .eius vxor Izebel eum *ſeduxit* †
26 הֵסַתָּה אֹתוֹ אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃ וַיַּתְעֵב
fecerunt quæ omnia iuxta ,idola poſt *eundo* ‡ ,valdè
מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי הַגִּלֻּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ
filiorum *faciebus* ‡ à Dominus expulit quos ,Emoræi
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי
verba Achab *audire ſecundum* * ,fuit Et .Iſrael
27 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אַחְאָב אֶת־הַדְּבָרִים
ſuper ſaccum poſuit & ,ſua veſtimenta ſcidit & ,hæc
הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם־שַׂק עַל־

carnem

[a] לקק
* tuum.
traditus es
[b] עשה
‖ adduco ſuper
מביא
ק
[c] בוא
[d] רוע
‖ poſteros tuos
† de
‡ ad parietem.
[e] נתן
* propter
† ſuper
‡ Eum qui mortuus fuerit
[f] מות
‡ qui mortuus fuerit
‡ volucres
tradiderit
† incitauit
‡ vt iret
[g] הלך
[h] עשה
‡ facie
[i] ירש
* cùm audiſſet
[k] שום
[l] שקק

Digitized by Google

.ſenſim ambulauit & ,ſacco in *iacuit* ‖ & ,ieiunauit & ,ſuam carnem
בְּשָׂרוֹ וַיָּצוֹם וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ אַט׃
ſdicendo ,Tiſbiten Eliiahu ad Domini verbum fuit Et
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ 28
ſ*meis faciebus* à Achab ſe humiliauit quòd vidiſti Num
הֲרָאִיתָ[a] כִּי־נִכְנַע אַחְאָב[b] מִלְּפָנָי 29
malum inducam non ,*meis faciebus* ‡è ſe humiliauit quòd eo pro
יַעַן כִּי־נִכְנַע מִפָּנַי לֹא־אָבִי[c] הָרָעָה[d]
ſuper malum inducam eius filii diebus in :eius diebus in
בְּיָמָיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה עַל־
.eius domum
בֵּיתוֹ׃

CAP. XXII. כב

,Aram inter bello † non ,annis tribus *ſederunt* Et
וַיֵּשְׁבוּ[e] שָׁלֹשׁ שָׁנִים[f] אֵין מִלְחָמָה בֵּין אֲרָם 1
,tertio anno in fuit Et .Iſrael inter &
וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית 2
.Iſrael regem ad Iehudah rex Iehoſaphat deſcendit &
וַיֵּרֶד[g] יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
noſtis Nónne ;ſuos ſeruos ad Iſrael rex Dixitque
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הַיְדַעְתֶּם 3
accipiendo ab *ſilentes* ‖ nos & ſGhilhad Ramoth *nobis* quia
כִּי־לָנוּ רָמֹת גִּלְעָד וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים[h] מִקַּחַת[i]
:Iehoſaphat ad Dixitque ſ Aram regis manu de eam
אֹתָהּ מִיַּד מֶלֶךְ אֲרָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט 4
dixit & ſGhilhad Ramoth ‡ prœlium ad mecum *Ibiſne* ‡
הֲתֵלֵךְ[k] אִתִּי לַמִּלְחָמָה רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר
:tu ſic ,ego ſicut :Iſrael regem ad Iehoſaphat
יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
.tui equi ſic,mei equi ſicut ;tuus populus ſic,meus populus ſicut
כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃
obſecro Quære :Iſrael regem ad Iehoſaphat Dixitque
וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא 5
rex congregauit Et .Domini verbum *diem ſecundum*
כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־ 6
,viros quadringentos fermè prophetas Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת[l] אִישׁ
Ghilhad Ramoth *ſuper* *ibo* † Num :eos ad dixitque
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־רָמֹת גִּלְעָד

‖ dormiuit
facie mea ſ
[a] רָאָה
[b] פָּנָה
‡ facie mea,
[c] בּוֹא
אביא
ק
[d] רוֹעַ
quieuerunt
† exiſtente
[e] יָשַׁב
[f] שָׁנָה
[g] יָרַד
quòd noſtra ſuit
‖ tacemus
[h] חָשָׁה
[i] לָקַח
‡ Veniéſne
‡ in
[k] יָלַךְ
hac die
[l] מֵאָה
† ire debeo in

dabit & , Aſcende : dixerunt & *ceſſabo* ‡ an , prœlium ad — ‡ quieſcere ?
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן [a] — [a] נָתַן
: Iehoſaphat Dixitque .regis manu in Dominus
אֲדֹנָי בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט — ‡ eſt ‖ vt
requiramus & ‖ ,vltra Domini propheta hic ‡ non Nunquid
הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה
: Iehoſaphat ad Iſrael rex Dixitque ; eo ab
מֵאוֹתוֹ׃ 8 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט — ‡ eſt * vt inquiramus
, eo ab Dominum *requirendum ad* * , vnus vir ‡ Adhuc
עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ — † ſed ‖ vaticinatur mihi
,bonum *me ſuper prophetizabit* ‖ non quia , eum odi ego & †
וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב — ‡ ſed
Dixitque .Imlah filius Michaiehu , malum *quinimo* ‡
כִּי אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָה וַיֹּאמֶר
.ita rex dicat Ne : Iehoſaphat
יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃
: dixit & , vnum eunuchum *ad* Iſrael rex vocauit Et
9 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר — Feſtinare fac
.Imlah filium Michaiehu *Accelera*
מַהֲרָה מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָה׃ — ſedebant
ſedentes Iehudah rex Iehoſaphat & Iſrael rex Et
10 וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים — vnuſquiſque † ad
oſtium † area in veſtibus induti ſuum ſolium ſuper *vir*
אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים בְּגֹרֶן פֶּתַח — † vaticinaban tur ante eos.
.eorum facies ad vaticinantes † vates omnes & Someron portæ
שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃
,ferrea cornua Chenahanah filius Sidchiiah ſibi Fecitque [b]
11 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּה בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל — [b] עָשָׂה † Aramæos
Aram † cornupetes his *In* : Dominus dixit Sic :dixit &
וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם — donec conſumas ‡ vaticinabantur
,*prophetantes* ‡ vates omnes Et .eos *conſumendum ad vſque*
עַד־כַּלֹּתָם׃ [c] 12 וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים — [c] כָּלָה
tradet & , *proſperare* * & , Ghilhad Ramoth ‡ Aſcende : dicendo ſic — ‡ in * proſperaberis,
כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן
ierat qui nuncius Et .regis manu in Dominus
יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 13 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ
Ecce : dicendo , eum ad eſt locutus , Michaiehu vocandum ad
לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה־
.regem ad bonum vno ore prophetarum verba obſecro — annunciant regi.
נָא דִּבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ

Sit

Digitized by Google

loquere

loquėris & , eis ex vnius verbum ſicut, tuum verbum obſecro Sit
יְהִי־נָא דְבָרְךָ כִּדְבַר אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ

Viuit

quia. , Dominus Viuus : Michaichu Dixitque .bonum
14 טוֹב ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ [a] חַי־יְהוָה כִּי

חָיַת [a]

.loquar illud , me ad Dominus dixerit quod
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֵלַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר ׃

Michaichu : eum ad rex Dixitque .regem ad venit Et
15 וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָיְהוּ

† ire debemus in ‡ deſiſtera?

¶ abſtinebimus ‡ an , bellum ad Ghilhad Ramoth ad ibimus † num
הֲנֵלֵךְ [b] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־נֶחְדָּל

יָלַךְ [b]

‡ proſperaberis,

Dominus tradet & , proſperare ‡ & , Aſcende : eum ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה

tot ad Viſque : rex eum ad Dixitque .regis manu in
16 בְּיַד הַמֶּלֶךְ ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה

adiuro ‡ niſi

tantum ‡ me ad loquaris non vt , te adiurans ego vices
פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־

אָמַן [c]

Vidi . ait Et ? Domini nomine in veritatem
17 אֱמֶת [c] בְּשֵׁם יְהוָה ׃ וַיֹּאמֶר [d] רָאִיתִי

רָאָה [d]

‡ diſperſum ſuper

* erat

¶ eſt dominus

oues ſicut , montes ad diſperſos ‡ Iſrael vniuerſum
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפֹצִים אֶל־הֶהָרִים כַּצֹּאן

domini ¶ Non : Dominus Dixitque .paſtor eis * non quibus
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים

reuertatur vnuſquiſque

Dixitque .pace in ſuam domum in vir reuertantur illis
18 לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם ׃ וַיֹּאמֶר

, te ad dixi Nonne : Iehoſaphat ad Iſrael rex
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ

quòd non vaticinaretur mihi ‡ ſed

? malum quinimo ‡ , bonum me ſuper vaticinabitur non
לוֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־רָע ׃

Vidi : Domini verbum audi Idcirco : ait Et
19 וַיֹּאמֶר לָכֵן שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־

‡ cæli † iuxta

exercitum omnem & , ſuum ſolium ſuper ſedentem Dominum
יְהוָה יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא

יָמַן [e]

* vt

.eius ſiniſtra à & , eius dextera à eum ſuper † ſtantem cælorum ‡
הַשָּׁמַיִם עֹמֵד עָלָיו [e] מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ ׃

עָלָה [f]

, aſcendat & * , Achab decipiet Quis : Dominus Dixitque
20 וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי [f] יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב וְיַעַל

¶ alter dicebat

נָפַל [g]

dicens ille ¶ & , ſic in hic dixit Et : Ghilhad Ramoth in cadat &
[g] וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה וְזֶה אֹמֵר

† coram Dño.

יָצָא [h]

, Domini facies ad † ſtetit & , ſpiritus eſt egreſſus Et .ſic in
21 בְּכֹה ׃ [h] וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד [i] לִפְנֵי יְהוָה

פָּנָה [i]

&

Digitized by Google

:eum ad Dominus Dixitque .eum decipiam Ego :ait &
וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו
ore in *mendacii* ſpiritus ero & ,Egrediar :ait Et ſquo In — *mendax*
22 בַּמָּה ׃ וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי
.præualebis etiam & ,Decipies : dixit & .eius vatum omnium
כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם תּוּכָל
Dominus dedit ecce nunc Et .ſic fac & ,egredere
23 צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן ׃ וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה
:iſtorum tuorum vatum omnium ore in *mendacii* ſpiritum — mendacem
רוּחַ שֶׁקֶר [a]בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה — [a]פֶּה
.malum te ſuper eſt locutus Dominus &
וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה ׃
percuſſit & ,Chenahanah filius Sidchiiahu acceſſit Et
24 [b]וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה [c]וַיַּכֶּה אֶת־ — [b]נגשׁ [c]נכה
ſpiritus tranſiuit *Vbinam* † :dixit & ;maxillam *ſuper* ‖ Michaichu — ‖ in † Quando
מִיכָיְהוּ עַל־הַלְּחִי וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה עָבַר רוּחַ־
:Michaichu dixit Et ?te *alloquendum ad* ,me à Domini — vt alloqueretur
25 יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ
cubiculo * ingredieris quia ,illa die in *videns* † tu Ecce — † videbis * de
הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר [d]תָּבֹא חֶדֶר — [d]בּוֹא
:Iſrael rex Dixitque .te *abſcondendum ad* cubiculum in — vt abſcondas
26 בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵה ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
principem Amon ad eum fac redire & ,Michaiehu Tolle
[e]קַח אֶת־מִיכָיְהוּ [f]וַהֲשִׁיבֵהוּ אֶל־אָמֹן שַׂר־ — [e]לקח [f]שׁוּב
Sic : dices Et .regis filium Ioas ad & ,ciuitatis
27 הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה
,carceris domo ‡ hunc Ponite : rex dicit — ‡ in
אָמַר הַמֶּלֶךְ [g]שִׂימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַכֶּלֶא — [g]שׂוּם
vſque ,*anguſtiæ* * aquam & ,*anguſtiæ* ‡ panem eum facite comedere & — ‡ arctum, * arctam, donec veniam
וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד
reuertendo Si : Michaichu Dixitque .pace in *me venire*
28 בֹּאִי בְשָׁלוֹם ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב
,me *in* † Dominus eſt locutus non ,pace in fueris reuerſus — † per
תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי
rex aſcendit Et .omnes populi Audite :ait &
29 וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם ׃ [h]וַיַּעַל מֶלֶךְ־ — [h]עלה
.Ghilhad Ramoth ‡ Iehudah rex Iehoſaphat & ,Iſrael — ‡ in
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָמֹת גִּלְעָד ׃
,*Mutandum* : Iehoſaphat ad Iſrael rex Dixitque — Mutabo me,
30 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ

&

Digitized by Google

ingrediar
בוא [a]

.tuis veſtibus induere tu & ,bellum *in* *ingrediendum* &
[a] וּבֹא בַמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ
.bellum *in* eſt ingreſſus & ,Iſrael rex ſe mutauit &
וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבוֹא בַּמִּלְחָמָה׃

‡ curruum
† erant
שור [b]

,ſibi † qui *currus* ‡ principibus præcepit Aram rex Et
31 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־[b]שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ
,paruo cum pugnabitis Non :dicendo ,duobus & triginta
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לֵאמֹר לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־קָטֹן

‡ vel

.ſolùm Iſrael rege cum niſi ,magno cum & ‡
וְאֶת־גָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃

cùm vidiſſent
ראת [c]
‡ eſt

,Iehoſaphat curruum principes *videre ſecundum* ,fuit Et
32 וַיְהִי [c]כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט
declinauerunt Et .*ipſe* ‡ Iſrael rex Certè :dixerunt Ipſi &
וְהֵמָּה אָמְרוּ אַךְ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא [d]וַיָּסֻרוּ

סור [d]
‡ contra

.Iehoſaphat exclamauit Et .pugnandum ad eum *ſuper* ‡
עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט׃

‖ cùm vidiſſent
* eſſet

rex * non quòd ,curruum principes *videre ſecundum* ‖ fuit Et
33 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־מֶלֶךְ

† ab eo.
‡ iaculatus eſt

tetendit ‡ vir Et .*eum poſt à* † ſunt auerſi & ,ipſe Iſrael
34 יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשֻׁבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ
Iſrael regem percuſſit & ,ſua ſimplicitate in arcu *in*

תמם [e]

בַּקֶּשֶׁת [e]לְתֻמּוֹ וַיַּכֶּה אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
Verte :ſuo aurigæ Dixitque .loricam inter & coniuncturas inter
בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרַכָּבוֹ הֲפֹךְ

‡ caſtris,
יצא [f]
* Rabat

.ſum vulneratus quia ,*caſtrametatione* ‡ de me educ & ;tuam manum
יָדֶיךָ [f]וְהוֹצִיאֵנִי מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃
erat * rex & .illa die in prœlium aſcendit Et
35 וַתַּעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהַמֶּלֶךְ הָיָה

‖ Aramæos;
מות [g]
‡ in ſinu
נכה [h]
† præco per caſtra occumbente ſole,

,veſpere in eſt mortuus & ‡ *Aram* ‖ contra curru in *ſtatutus*
מָעֳמָד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם [g]וַיָּמָת בָּעֶרֶב
.currus *ſinum* *ad* ‡ plagæ ſanguis effluebat &
וַיִּצֶק דַּם־[h]הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב׃
accumbere ſecundum caſtrametationem in præconium ‡ tranſiuit Et
36 וַיַּעֲבֹר [i]הָרִנָּה בַּמַּחֲנֶה כְּבֹא

רנן [i]
‡ Vnuſquiſque eat *vnuſquiſque in † in

.ſuam terram *ad* *vir* * & ,ſuam ciuitatem ad *Vir* ‡ :dicendo ,*ſolem*
הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ׃
ſepelierunt & Someron † venit & ,rex eſt mortuus Et
37 וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ וַיָּבוֹא שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־

‡ in

ſuper ‡ currum lauit Et .Someron in regem
38 הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיִּשְׁטֹף אֶת־הָרֶכֶב עַל

piſcina

Digitized by Google

,eius ſanguinem canes linxerunt & ,Someron piſcina
בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן [a] וַיָּלֹקּוּ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמוֹ — [a] לָקַק
.fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta ,lauerunt *zonas* ‡ & — ‡ arma
[b] וְהַזֹּנוֹת רָחָצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ — [b] זוּן vel זָנָה
,fecit quae omnia & ,Achab verborum reſiduum Et
39 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אַחְאָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
quas vrbes omnes & ,aedificauit quam ,*dentis* domus & — eburnea,
וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר
verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nónne ,aedificauit — ‡ ſunt in
בָּנָה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
cum Achab dormiuit Et ¶ Iſrael regum dierum
40 [c] הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אַחְאָב עִם־ — [c] יוֹם
.eo pro eius filius Achaziahu regnauit & ,ſuis patribus
אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ [d] בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ — [d] בָּנָה
anno *in* Iehudah ſuper regnauit Aſa filius Iehoſaphat Et
41 וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אָסָא מָלַךְ עַל־יְהוּדָה [e] בִּשְׁנַת — [e] שָׁנָה
filius Iehoſaphat .Iſrael regis Achab quarto — vir
42 אַרְבַּע לְאַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ יְהוֹשָׁפָט בֶּן־
viginti & ,*ipſum regnando in* annorum quinque & triginta — erat quando regnauit,
שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים
eius matris nomen Et .Ieruſalaim in regnauit annis quinque &
וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ
via omni in ambulauit Et .Silchi filia Hazubah
43 עֲזוּבָה [f] בַּת־שִׁלְחִי׃ [g] וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ — [f] בָּנָה [g] יָלַךְ
† rectum ‡ faciendo ,ea ab declinauit non ,ſui patris Aſa — ‡ quod † eſt
אָסָא אָבִיו לֹא־[h]סָר מִמֶּנּוּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר — [h] סוּר
,*receſſerunt* non excelſa Veruntamen .Domini oculis in — remouerunt
44 בְּעֵינֵי יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ
.excelſis in *ſuffientibus &* *immolantibus* ‖ populo adhuc — ‖ immolante & ſuffiente
עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃
.Iſrael rege cum Iehoſaphat fecit pacem Et
45 וַיַּשְׁלֵם יְהוֹשָׁפָט עִם־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
quod eius robur & ,Iehoſaphat verborum reſiduum Et
46 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר
ſuper † ſcripta ipſa nónne ,pugnauit quo & ,fecit — † ſunt in
עָשָׂה וַאֲשֶׁר נִלְחָם הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־
reſiduum Et ¶ Iehudah regum dierum verborum libro
47 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וְיֶתֶר
abſtulit ,ſui patris Aſa diebus in remanſerat quod ,*proſtituti* ‖ — ‖ ſcorti maſculi,
הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי אָסָא אָבִיו בִּעֵר

de

Digitized by Google

[* erat] erat præfectus, Edom in * non rex Et .terra de

מִן־הָאָרֶץ׃ וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדוֹם נִצָּב 48

Tharſis. naues fecit Iehoſaphat .rex

[עשה ק] מֶלֶךְ׃ יְהוֹשָׁפָט עָשָׂר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ 49

[† vt irent ‡ pro ‡ ierunt:] ſunt confractæ quia ‡ iuit ‡ non & , auro ‡ Ophir in *eundum ad* †

[הלך a] [a] לָלֶכֶת אוֹפִירָה לַזָּהָב וְלֹא הָלָךְ כִּי נִשְׁבְּרָה

Achaziahu dixit Tunc .ghaber-Heſion in naues

אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ אָז אָמַר אֲחַזְיָהוּ 50

cum mei ſerui Vadant : Iehoſaphat ad Achab filius

בֶּן־אַחְאָב אֶל־יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם־

[Dormiuitque] *Iacuitque* .Iehoſaphat noluit & :nauibus in tuis ſeruis

עֲבָדֶיךָ בָּאֳנִיּוֹת וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃ וַיִּשְׁכַּב 51

ſuis patribus cum eſt ſepultus & ,ſui patribus cum Iehoſaphat

יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו

eius filius Iehoram regnauit & ,ſui patris Dauid ciuitate in

בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ

ſuper regnauit Achab , filius Achaziahu : eo pro

תַּחְתָּיו׃ אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־ 52

Iehoſaphat decimo ſeptimo anno *in* Someron in Iſrael

יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁבַע עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט

.annis duobus Iſrael ſuper regnauit & ,Iehudah regis

מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃

via in ambulauit & ,Domini oculis in malum Fecitque

[עשה b] [b] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה [c] וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ 53

[ילך c] ,Nebat filii Iarobham via in & ,ſuæ matris via in & ,ſui patris

אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט

Seruiuitque .Iſrael fecit peccare qui

אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבֹד אֶת־ 54

Deum Dominum irritauit & ei ſe incuruauit & ,Bahal

הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי

.eius pater fecerat quæ omnia ſecundum Iſrael

יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃

Finis primi libri Regum.

תם ספר מלכים א

Digitized by Google

מלכים ב

LIBER II. MELACHIM,

ID EST, REGVM, QVI APVD NOS DICITVR QVARTVS REGVM.

CAPVT I. א

poſt Iſrael in Moab eſt preuaricatus
1 וַיִּפְשַׁע מוֹאָב בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי
.Achab *morte*
מוֹת אַחְאָב׃
cancellum † *per* ‖ Achaziah cecidit Et
2 [a] וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה בְּעַד הַשְּׂבָכָה
,Someron in ‡ quod ,ſuum cœnaculum in
[b] בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן
,ite eos ad dixit & ,nuncios miſitque :ægrotauit &
[c] וַיָּחַל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם [d] לְכוּ
viuam ſi ,Hecron Deum zebub-Bahal *in* † inquirite
דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם־אֶחְיֶה
Domini angelus Et .hac infirmitate de
3 וּמַלְאַךְ יְהוָה מֵחֳלִי זֶה׃
occurſum in aſcende ,Surge :Tiſbiten Eliiah ad eſt locutus
דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי קוּם עֲלֵה לִקְרַאת
non ob An ,eos ad loquere & ,Someron regis nunciorum
מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־שֹׁמְרוֹן וְדַבֵּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי
inquirendum ad *euntes vos* * ,Iſrael in *Deum* ‡ non
אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֹלְכִים לִדְרֹשׁ
ſic idcirco Et :Hecron Deum zebub-Bahal *in*
4 וְלָכֵן כֹּה־ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן׃
non ,*illuc* aſcendiſti quem ‡ lecto † :Dominus dicit
אָמַר יְהוָה [e] הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָּׁם לֹא־
deſcendes

Defecit autem Moab ab Iſrael, mortuo

‖ de
נָפַל [a]
† cancello
‡ etiā
עֲלִית [b]
חָלָה [c]
יָלַךְ [d]
† per

‡ eſt Deus
* vocatis

per

† De ‡ ſuper
נָטָה [e]

Digitized by Google

.Elliah abiit & .morieris moriendo ſed ,eo de deſcendes

תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃

† Vt quid

Quid † :eos ad Dixítque .eum ad nuncii ſunt reuerſi Et

5 וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַה־

aſcendit Vir :eum ad Dixerúntque ſeſtis reuerſi hoc

[a] שׁוּב

6 זֶּה [a] שַׁבְתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ עָלָה

ad reuertimini ,Ite : nos ad dixítque ,noſtrum occurſum in

לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־

Sic : eum ad loquemini & ,vos miſit qui ,regem

הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם וְדִבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה

‡ non eſt Deus ‡ vt

tu ‡ Iſrael in Deum non non ob † An : Dominus dixit

אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה

‡ mittas * per

Hecron Deum zebub - Bahal in * inquirendum ad mittens ‡

שֹׁלֵחַ לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן

‡ de † ſuper

deſcendes non ,illuc aſcendiſti quem † lecto ‡ Idcirco

[b] נָטָה [c] עָלָה [d] יָרַד

לָכֵן [b] הַמִּטָּה אֲשֶׁר־[c] עָלִיתָ שָּׁם לֹא־[d] תֵרֵד

: eos ad eſt Locutúſque .morieris moriendo ſed ,eo ex

7 מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם

Qualis diſpoſitio eſt

:veſtrum occurſum in aſcendit qui ,viri iudicium Quod

מֶה מִשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם

? iſtos ſermones vos ad eſt locutus &

וַיְדַבֵּר אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

‡ piloſus,

pelliceo cingulo & ,crinis habitor ‡ Vir :eum ad Dixerúntque

8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר וְאֵזוֹר עוֹר

* renes ſuos, ‖ eſt.

.ipſe ‖ Tisbites Eliiah :ait & ,ſuis renibus in* accinctus

אָזוּר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמַר אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי הוּא׃

[e] שׂוּר

quinquagenarium principem cum ad Miſítque

9 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו [e] שַׂר חֲמִשִּׁים

‖ ſedebat in vertice

ſuper ſedens ‖ ecce & .eum ad aſcendit & .eius quinquaginta &

וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יֹשֵׁב עַל־

,Dei Vir :eum ad eſt locutúſque .montis capite

רֹאשׁ הָהָר וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים

: Eliiahu reſpondit Et .Deſcende : eſt locutus rex

10 הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֵדָה׃ וַיַּעֲנֶה אֵלִיָּהוּ

† quinquagenarium:

vir ſi Et : quinquaginta † principem ad eſt locutúſque

וַיְדַבֵּר אֶל־שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ

† ſum ‡ cælo,

,te conſumat & ,cælis ‡ de ignis deſcendat ,ego † Dei

אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ

,cælis è ignis deſcendit & .tuos quinquaginta &

וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם

Digitized by Google

.eius quinquaginta & ,eum conſumpſit &
וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חֲמִשָּׁיו׃
quinquagenarium principem eum ad miſitque, eſt reuerſus Et
11 וַיָּשָׁב [a] וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים — שׁוב [a]
: eum ad eſt locutus & reſpondit & .eius quinquaginta & ,alium
אַחֵר וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן וַיְדַבֵּר אֵלָיו
.deſcende *Cito* ‡ : rex dixit ſic , Dei Vir — ‡ Feſtina
אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מְהֵרָה רֵדָה׃
vir Si : eos ad eſt locutus & .Eliiah reſpondit Et
12 וַיַּעַן [b] אֵלִיָּה וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אִם־אִישׁ — ענה [b]
, cælis de ignis deſcendat , ego † Dei — † ſum,
הָאֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם
ignis deſcendit & tuos quinquaginta & ,te *comedat* & — conſumat
וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ־
& , eum conſumpſit & , cælis de Dei
אֱלֹהִים מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־
principem miſit & ,eſt reuerſus Et .eius quinquaginta
13 חֲמִשָּׁיו׃ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר־
aſcendit Et .eius quinquaginta & , tertium quinquagenarium
חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים וַחֲמִשָּׁיו [c] וַיַּעַל — עלה [c]
ſe incuruauit & , tertius quinquagenarius princeps venit &
וַיָּבֹא שַׂר־הַחֲמִשִּׁים הַשְּׁלִישִׁי וַיִּכְרַע
: eum ad eſt deprecatus & , Eliiahu *regione è* ſua genua ſuper — contra
עַל־בִּרְכָּיו לְנֶגֶד אֵלִיָּהוּ וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו
quæſo ſit pretioſa Dei Vir : eum ad eſt locutúſque
וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַר־נָא
quinquaginta horum tuorum ſeruorum anima & , mea anima
נַפְשִׁי וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה חֲמִשִּׁים
, *cælis* è ignis deſcendit Ecce .tuis oculis in — cælo,
14 בְּעֵינֶיךָ׃ הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם
, primos quinquagenarios principes duos *comedit* & — conſumpſit
וַתֹּאכַל אֶת־שְׁנֵי [d] שָׂרֵי הַחֲמִשִּׁים הָרִאשֹׁנִים — שׂור [d]
mea anima ſit pretioſa nunc & : eorum quinquaginta &
וְאֶת־חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה תִּיקַר נַפְשִׁי
ad Domini angelus eſt Locutúſque .tuis oculis in
15 בְּעֵינֶיךָ׃ וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־
ſurrexit Et .eius *facie à* timeas ne , eo cum Deſcende ; Eliiahu — facie
אֵלִיָּהוּ [e] רֵד אוֹתוֹ אַל־[f] תִּירָא מִפָּנָיו וַיָּקָם — ירד [e]
eſt locutus Et .regem ad eo cum deſcendítque — ירא [f]
16 וַיֵּרֶד אוֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיְדַבֵּר
ad

Digitized by Google

miſiſti quòd eo Pro :Dominus dixit Sic :eum ad
אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ

‡ per
: Hecron Deum zebub - Bahal in ‡ inquirendum ad nuncios
מַלְאָכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן

non eſt Deus
quærendum ad Iſrael in Deum non non pro An
הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ

‡ de * ſuper
illuc aſcendiſti quem * lecto ‡ Idcirco) eius verbum per
[a] נָטָה
בִּדְבָרוֹ לָכֵן [a] הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָּׁם

.morieris moriendo ſed quia ab deſcendes non
לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃

fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta,eſt mortuus Et
[b] מוּת
וַיָּמָת [b] כִּדְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר 17

ſecundo anno in ,eo pro Iehoram regnauit & :Eliiahu
[c] שָׁנָה
אֵלִיָּהוּ וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם תַּחְתָּיו בִּשְׁנַת [c] שְׁתַּיִם

non-quia ,Iehudah regis Iehoſaphat filii Iehoram
לִיהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה כִּי לֹא־

reſiduum
quæ Achaziah verborum reſiduum Et .filius ei fuerat
הָיָה לוֹ בֵּן׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲחַזְיָהוּ אֲשֶׁר 18

† ſunt in
verborum libro ſuper † ſcripta ipſa nonne ,fecit
עָשָׂה הֲלוֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי

: Iſrael regum dierum
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃

CAP. II. ב

cùm aſcendere faceret
Eliiahu Dominus faciendo aſcendere in ,fuit Et
[d] הָיָה
וַיְהִי [d] בְּהַעֲלוֹת יְהוָה אֶת־אֵלִיָּהוּ 1

de Eliſaah & , Eliiahu abiit & ,cælos in turbinem per
[e] יָלַךְ
בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם [e] וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ וֶאֱלִישָׁע מִן־

Sede : Eliſaah ad Eliiahu Dixitque .Ghilgal
הַגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־אֱלִישָׁע שֵׁב־ 2

.el - Beth adviſque me miſit Dominus quia ,hic obſecro
נָא פֹה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי עַד־בֵּית־אֵל

Viuit
ſi ,tua anima viuit & ,Dominus Viuus :Eliſaah Dixitque
[f] חָיָה
וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע [f] חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־

.el - Beth deſcenderunt & .te dereliquero
אֶעֱזְבֶךָּ וַיֵּרְדוּ בֵּית־אֵל׃

‡ erant
el - Beth ‡ qui prophetarum filii ſunt egreſſi Et
[g] יָצָא
[g] וַיֵּצְאוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בֵּית־אֵל 3

quòd noſti Num : eum ad dixerunt atque ,Eliſaah ad
אֶל־אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי

Digitized by Google

‡tuo capite *deſuper* † tuum dominum *accipiens* Dominus hodie — tollit ‡à
הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשֶׁךָ
Dixitque .tacete ,noui ego Etiam ;Dixítque
4 וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי [a] הֶחֱשׁוּ׃ וַיֹּאמֶר — [a] חֲשָׁה
Dominus quia ,hic obſecro ſede Eliſaah :Eliiahu ei
לוֹ אֵלִיָּהוּ אֱלִישָׁע [b] שֵׁב־נָא פֹה כִּי יְהוָה — [b] יָשַׁב
,Dominus Viuit :dixit & .Iericho in me miſit
שְׁלָחַנִי יְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה
.Iericho †venerunt & .te ‹ miſero ſi ,túa anima viuit & — † erant
וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָּ [c] וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ׃ — [c] בּוֹא
Iericho in ‡ qui ,prophetarum filii acceſſerunt Et — ‡ in
5 [d] וַיִּגְּשׁוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בִּירִיחוֹ — [d] נָגַשׁ
hodie quòd noſti Num :eum ad dixeruntque ,Eliſaah ad
אֶל־אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם
Etiam :ait & ‡tuo capite *deſuper* † tuum dominum *capiens* Dominus — tollit †à
יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־
:Eliiahu ei Dixitque .ſilete ,noui ego
6 אֲנִי יָדַעְתִּי [e] הֶחֱשׁוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ — [e] חָשָׁה
:ait & ,Iarden ad me miſit Dominus quia ,hic obſecro Sede
[f] שֵׁב־נָא פֹה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי הַיַּרְדֵּנָה וַיֹּאמֶר — [f] יָשַׁב
abierunt Et .te dereliquero ſi ,tua anima viuit & ,Dominus Viuit
חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָּ וַיֵּלְכוּ
filiis de viri quinquaginta Et .ipſi ambo
7 שְׁנֵיהֶם׃ וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי
ipſi ambo & :longe è regione ‹ ſteterúntque ,abierunt prophetarum
הַנְּבִיאִים הָלְכוּ וַיַּעַמְדוּ מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם
Eliiahu Tulitque .Iarden iuxta ſteterunt
8 עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן׃ [g] וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת־ — [g] לָקַח
diuiſerunt & .aquas percuſſit & ,inuoluit & ,ſuum pallium
אַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלֹם [h] וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיֵּחָצוּ — [h] נָכָה
.ſicco in ipſi ambo tranſierunt & ;illuc & ,huc ſe — per ſiccum.
הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעַבְרוּ [i] שְׁנֵיהֶם בֶּחָרָבָה׃ — [i] שָׁנָה
ad dixit Eliiahu & ,*eos tranſire ſecundum* ,fuit Et — cùm autem tranſiſſent
9 וַיְהִי כְעָבְרָם וְאֵלִיָּהוּ אָמַר אֶל־
antequam .tibi faciam quid Poſtula :Eliſaah
אֱלִישָׁע שְׁאַל מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ בְּטֶרֶם
obſecro ſit Et :Eliſaah dixit & *tecum* ‡ à tollar — ‡ te.
אֶלָּקַח מֵעִמָּךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וִיהִי־נָא
:ait Et .me *ad* * tuo ſpiritu *in* *duorum* os ‡ — * menſura duarum partium de ‡ ſuper
10 [k] פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי׃ וַיֹּאמֶר — [k] פֶּה

Digitized by Google

‖Difficilem rem poſtulaſti: ,te à ablatum me videris ſi :poſtulando egiſti Durè ‖
קָשָׁה [a] הִקְשִׁיתָ לִשְׁאוֹל אִם־תִּרְאֶה אֹתִי לֻקָּח מֵאִתָּךְ [a]
.erit non ,non ſi & .ſic tibi erit
יְהִי־לְךָ כֵן וְאִם־אַיִן לֹא יִהְיֶה׃
* pergentibus pergendo, ecce & ,loquendo & , eundo euntibus * ipſis , fuit Et
הָיָה [b] וַיְהִי הֵמָּה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְדַבֵּר וְהִנֵּה [b] 11
‡ vtrumque, .ipſos duos inter ‡ diuiſeruntque ,ignei equi & , igneus currus
רֶכֶב־אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וַיַּפְרִדוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם
† in cælum. .cælos in † turbinem per Eliiahu aſcendit &
וַיַּעַל אֵלִיָּהוּ בַּסְעָרָה הַשָּׁמָיִם׃
† videbat, ‡ clamabat: ,mi pater ,mi Pater : clamans ‡ ipſe & , videns † Eliſaah Et
וֶאֱלִישָׁע רֹאֶה וְהוּא מְצַעֵק אָבִי אָבִי 12
.amplius eum vidit non Et .eius equites & , Iſrael currus
רָאָה [c] רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו וְלֹא רָאָהוּ [c] עוֹד
.ſciſſiones duas in ea ſcidit & ,ſua veſtimenta in apprehendit &
שָׁנָה [d] וַיַּחֲזֵק בִּבְגָדָיו וַיִּקְרָעֵם לִשְׁנַיִם [d] קְרָעִים׃
ceciderat quod ,Eliiahu pallium eleuauit Et
רוּם [e] וַיָּרֶם [e] אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה 13
‡ ab * ripam .Iarden labium * iuxta ſtetit & ,eſt reuerſus & eo deſuper ‡
שָׂפָה [f] מֵעָלָיו וַיָּשָׁב וַיַּעֲמֹד עַל־[f] שְׂפַת הַיַּרְדֵּן׃
ceciderat quod , Eliiahu pallium Tulitque
לָקַח [g] וַיִּקַּח [g] אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר־נָפְלָה 14
ab eo. ‡ eſt Dominus ‡ Vbi :dixit & ,aquas percuſſit & , ipſo deſuper
נָכָה [h] מֵעָלָיו וַיַּכֶּה [h] אֶת־הַמַּיִם וַיֹּאמַר אַיֵּה יְהוָה
,aquas percuſſit Et ? ipſe etiam Eliiahu Deus
אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ אַף־הוּא וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם
diuiſerunt ſe .Eliſaah tranſiuit & :illuc & huc ſu[illegible]idia a &
חָצָה [i] וַיֵּחָצוּ [i] הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע׃
† erant Iericho in † qui , prophetarum filii eum viderunt Et
רָאָה [k] וַיִּרְאֻהוּ [k] בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ 15
ſuper Eliiahu ſpiritus Requieuit : dixerunt atque ,regione è
מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־
ſe incuruauerunt & , eius occurſum in venerunt & : Eliſaah
בּוֹא [l] אֱלִישָׁע וַיָּבֹאוּ [l] לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ [m]
obſecro Ecce : eum ad dixerunt Et .terram ſuper ei
שָׁחָה [m] לוֹ אָרְצָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה־נָא 16
* ſunt ‖ robuſti. .roboris filii ‖ viri quinquaginta tuis ſeruis cum eſt *
יֵשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל
eum tulerit fortè ne ,tuum dominum quærant & , nunc eant
יָלַךְ [n] יֵלְכוּ־נָא [n] וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נְשָׂאוֹ

Digitized by Google

aut , *montium* vnum in eum proiecerit & , Domini ſpiritus — è montibus,

רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הֶהָרִים אוֹ

.mittatis Ne : dixit & .*vallium* ‡ vnam in — ‡ è vallibus. הגאיות

בְּאַחַת הַגֵּיאָיוֹת וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ׃

.Mittite : dixit & .*pudefieri ad vſque eum in inſtiterunt* ‡ Et — ‡ coëgerunt eum quamdiu tardauit

17 וַיִּפְצְרוּ־בוֹ עַד־[a]בֹּשׁ וַיֹּאמֶר שְׁלָחוּ — בּוֹשׁ [a]

, diebus tribus quæſierúntque ; viros quinquaginta miſerunt &

וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים

ipſe & .eum ad ſunt reuerſi Et .eum inuenerunt non &

18 וְלֹא מְצָאֻהוּ׃ [b]וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא — שׁוּב [b] † habitabat

dixi Nónne : eos ad dixítque .Iericho in *habitans* †

יֹשֵׁב בִּירִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלוֹא־אָמַרְתִּי

viri dixerunt Et ;eatis Ne ;vos ad

19 אֲלֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי

ciuitatis *ſitus* ‖ obſecro Ecce : Eliſaah ad ciuitatis — ‖ habitatio

הָעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא מוֹשַׁב הָעִיר

, malæ aquæ & ; *videns* ‡ meus dominus ſicut , *bonus* † — † bona eſt, ‡ videt,

טוֹב כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי רֹאֶה וְהַמַּיִם רָעִים

phialam mihi Tollite : dixit Et .*orbans* * terra & — * habitatores orbat.

20 וְהָאָרֶץ מְשַׁכָּלֶת׃ וַיֹּאמֶר קְחוּ־לִי צְלֹחִית

.eum ad attulerunt & .ſal *ibi* ponite & , nouam — in ea

חֲדָשָׁה [c]וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו׃ — שׂוּם [c]

proiecit & , aquarum exitum ad eſt egreſſus Et

21 [d]וַיֵּצֵא אֶל־מוֹצָא הַמַּיִם וַיַּשְׁלֶךְ־ — יָצָא [d]

Sanaui : Dominus dixit Sic : dixit & , ſal illuc

שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה רִפִּאתִי

, mors vltrà inde erit non .iſtas aquas

לַמַּיִם הָאֵלֶּה לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת

diem ad vſque aquæ ſunt ſanatæ Et .orbans &

22 וּמְשַׁכָּלֶת׃ [e]וַיֵּרָפוּ הַמַּיִם עַד הַיּוֹם — רָפָה [e]

.fuerat locutus quod Eliſaah verbum iuxta , hanc

הַזֶּה כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֵּר׃

, viam per aſcendente ipſo & : el-Beth * inde aſcendit Et — * in,

23 [f]וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית־אֵל וְהוּא עֹלֶה בַדֶּרֶךְ — עָלָה [f]

illudebant & , vrbe ex ſunt egreſſi parui pueri &

וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ־

.calue aſcende , calue Aſcende : ei dixerunt & , *eum in* — ei,

בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲלֵה קֵרֵחַ עֲלֵה קֵרֵחַ׃ — פָּנָה [g]

nomine in eis maledixítque , eos vidit & , ſe poſt reſpexit Et

24 [g]וַיִּפֶן אַחֲרָיו [h]וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם — רָאָה [h]

Digitized by Google

vrſæ, | ,ſilua è *orſi* duæ ſunt egreſſæ & :Domini

[a] שָׁנָה — יְהוָה וַתֵּצֶאנָה [a] שְׁתַּיִם [b] דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר

[b] דוב — .natos † duos & , quadraginta eis ex lacerauerunt &

† pueros. — וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי יְלָדִים׃

Inde & :Carmel montem in inde abiit Et

[c] יָלַךְ — 25 וַיֵּלֶךְ [c] מִשָּׁם אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם

* in — .Someron * eſt reuerſus

שָׁב שֹׁמְרוֹן׃

CAP. III. ג

Iſrael ſuper regnauit Achab filius Iehoram Et

1 וִיהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל

regis Iehoſaphat decimo octauo anno in Someron in

בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ

Fecitque .annis duodecim regnauitque ;Iehudah

2 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ

‡ quod ‡ eſt — ,ſuus pater ſicut non veruntamen ,Domini oculis in ‡ malum ‡

[d] רוע — הָרַע [d] בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּאָבִיו

quam , Bahal ſtatuam remouit & .ſua mater ſicut &

[e] סור — וּכְאִמּוֹ [e] וַיָּסַר אֶת־מַצְּבַת הַבַּעַל אֲשֶׁר

Iarobham peccatis in Veruntamen .ſuus pater fecerat

3 עָשָׂה אָבִיו׃ רַק בְּחַטֹּאות יָרָבְעָם

non :adhæſit ,Iſrael fecit peccare qui ,Nebat filii

בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־

† eis. ‡ habebat greges, — erat ‡ Moab rex Meſaah Et .eo † ab receſſit

4 סָר מִמֶּנָּה׃ וּמֵישַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב הָיָה

agnos millia centum Iſrael regi reddebat & *pecuarius*

[f] שוב — נֹקֵד [f] וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מֵאָה־אֶלֶף כָּרִים

† cum lana. ‡ cùm mortuus eſſet — *mort ſecundum* ‡ ,fuit Et .*laniger os* † arietes millia centum &

defecit — 5 וּמֵאָה אֶלֶף אֵילִים צָמֶר׃ וַיְהִי כְּמוֹת

.Iſrael regem in Moab rex *eſt prævaricatus* & ,Achab

אַחְאָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃

, Someron de illa die in Iehoram rex eſt egreſſus Et

[g] יצא — 6 וַיֵּצֵא [g] הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא מִשֹּׁמְרוֹן

.Iſrael vniuerſum recenſuit &

וַיִּפְקֹד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

;Iehudah regem Iehoſaphat ad miſit & ,abiit Et

7 וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה

† defecit contra ‡ venies — *ibis* ‡ num me in *eſt prævaricatus* † Moab Rex : dicendo

[h] ילך — לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי [h] הֲתֵלֵךְ

.Aſcendam :dixit & § prælium in Moab ad‖ mecum ‖ contra
אִתִּי אֶל־מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה
,mei equi ſicut ;tuus populus ſic meus populus ſicut :tu ſic ,ego Sicut
כָּמוֹנִי כָמוֹךָ כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי
§ aſcendemus *via* *Quanam* dixit Et .tui equi ſic § Per quam viam
8 כְּסוּסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה
rex abiit Et .Edom deſerti *Via* ‡ dixit & ‡ Per viam
9 וַיֹּאמֶר דֶּרֶךְ מִדְבַּר אֱדוֹם׃ וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ
circuierunt Et .Edom rex & ,Iehudah rex & ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֱדוֹם וַיָּסֹבּוּ
,*caſtrametationi* ‡ aqua erat non & ,diebus ſeptem *via* † † per viam ‡ caſtris, nec iumentis
דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה
,eorum *pedibus in* ‡ quæ ,*iumento &* ‡ erant ad pedes
וְלַבְּהֵמָה אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם׃
vocauit quoniam ,*Oha* ‡ :Iſrael rex Dixitque ‡ Ahah
10 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־קָרָא
dandum ad * iſtos reges tres Dominus * vt traderet
יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה [a] לָתֵת נְתֹן [a]
:Iehoſaphat Dixitque .Moab manu in eos
11 אוֹתָם בְּיַד־מוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט
inquiramus & * ,Domini propheta ‡ hic non An ‡ eſt * vt
הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־
regis ſeruis è vnus Reſponditque § eo ab Dominum
יְהוָה מֵאוֹתוֹ [b] וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־ עָנָה [b]
.qui ,Saphat filius Eliſaah ‡ Hic :dixit & ,Iſrael ‡ eſt
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט אֲשֶׁר־
Eſt :Iehoſaphat Dixitque .Eliiahu manus ſuper aquam fundebat
12 יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט יֵשׁ
,Iſrael rex eum ad deſcenderunt Et § Domini verbum *eo cum* ‖ ‖ ne ſecum
אוֹתוֹ דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ [c] אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל יָרַד [c]
ad Eliſaah Dixitque .Edom rex & ,Iehoſaphat &
13 וִיהוֹשָׁפָט וּמֶלֶךְ אֱדוֹם׃ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־
,tui patris prophetas ad Vade § tibi & ,mihi Quid :Iſrael regem
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מַה־לִּי וָלָךְ לֵךְ אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ
,Nequaquam :Iſrael rex ei Dixitque .tuæ matris prophetas ad &
וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַל
dandum ad iſtos reges tres Dominus conuocauit quia vt traderet
כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת
.Moab manu in eos
אוֹתָם בְּיַד מוֹאָב׃

Dixitque

Digitized by Google

cuius † ,exercituum Dominus Viuit :Eliſaah Dixitque
ויאמר אלישע חי־יהוה צבאות אשר 14
regis Iehoſaphat *facies* ‡ niſi quia ,*eius facies ad* ‡ ſteti
עמדתי לפניו כי לולי פני־יהושפט מלך־
ſi & ,te ad reſpexiſſem ſi ,*ſuſcipiens ego* * Iehudah
יהודה אני נשא אם־אביט אליך ואם־
fuit & .*modulantem* ‖ mihi tollite nunc Et .te vidiſſem
אראך׃ ועתה קחו־לי מנגן והיה 15
.Domini *manus* ‡ eum ſuper fuit & ,*modulantem modulari ſecundum* †
כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה׃
hunc torrentem Fac :Dominus dixit Sic :ait Et
ויאמר כה אמר יהוה עשה הנחל הזה 16
Non :Dominus dixit ſic Nam .foſſas ,foſſas
גבים גבים׃ כי־כה אמר יהוה לא־ 17
ipſe torrens & ;pluuiam videbitis neque ,ventum videbitis
תראו רוח ולא־תראו גשם והנחל ההוא
,*veſtra acquiſitiones* & , vos bibetis & :aqua implebitur
ימלא מים ושתיתם אתם ומקניכם
dabitque .Domini oculis in hoc eſt leue Et .*veſtrum iumentum* &
ובהמתכם׃ ונקל זאת בעיני יהוה ונתן 18
ciuitatem omnem percutietis Et .veſtra manu in Moab
את־מואב בידכם׃ והכיתם כל־עיר 19
bonum lignum omne & ,*electionis* † ciuitatem omnem & ,*munitionis* ‖
מבצר וכל־עיר מבחור וכל־עץ טוב
omnem & ,obturabitis aquarum fontes cunctóſque ,facietis cadere
תפילו וכל־מעיני־מים תסתמו וכל־
.lapidibus *in dolore afficietis bonam partem* ‡
החלקה הטובה תכאבו באבנים׃
ecce & ,*munus aſcendere ſecundum* ‡ manè in fuit Et
ויהי בבקר כעלות המנחה והנה־ 20
terra eſt repleta & , Edom via è *venientes* * aquæ
מים באים מדרך אדום ותמלא הארץ את־
aſcendiſſent quòd audierunt Moab vniuerſus Et .aquis
המים׃ וכל־מואב שמעו כי־עלו 21
omni ab *ſunt acciti* ‡ & :eos *in* † pugnandum ad reges
המלכים להלחם בם ויצעקו מכל
.terminum ſuper ſteterunt & :ſupra & ,cingulo *cingente* ‡
חגר חגרה ומעלה ויעמדו על־הגבול׃
.aquas ſuper erat ortus ſol & , manè *in manicauerunt* Et
וישכימו בבקר והשמש זרחה על־המים 22

† in
חיה [a]
‡ conſpectu
‡ faciem
פנה [b]
* honorarem,
נבט [c]
‖ pulſatorem,
ראה [d]
† cùm pulſando pulſaret
‡ prophetia
היה [e]
גוב [f]
ראה [g]
greges veſtri,
שתה [h]
iumenta veſtra.
קלל [i]
נכה [k]
‖ munitam,
† electam, & omnem arborem bonam
נפל [l]
‡ agrum bonum operietis
‡ quando offertur ſacrificium,
היה [m]
* veniebant
בוא [n]
† aduerſus
‡ congregauerunt ſe
‡ accincto
ſurrexerunt

Digitized by Google

ſanguis ſicut rubras aquas regione è Moab Videruntque

וַיִּרְאוּ[a] מוֹאָב מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם׃

ſunt vaſtati Vaſtando hic ‡ Sanguis : dixerunt Et

23 וַיֹּאמְרוּ דָּם זֶה הָחָרֵב נֶחֶרְבוּ

nunc & ſuum ſocium vir * percuſſerunt & reges

הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה

caſtrametationem† ad Veneruntque .Moab ſpoli. ‖ ad

24 לַשָּׁלָל מוֹאָב׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה

: Moab ‡ percuſſerunt & , Iſrael ſurrexerunt & . Iſrael

יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ[b] יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב

percutiendo & ,eam in * percuſſerunt & .eorum faciebus à fugeruntque

וַיָּנֻסוּ[c] מִפְּנֵיהֶם וַיַּכּוּ־[d]בָהּ וְהַכּוֹת

; deſtruxerunt vrbes Et .Moab ‖

25 אֶת־מוֹאָב׃ וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ

,ſuum lapidem vir ‡ proiecerunt bonam partem omnem † &

וְכָל־חֶלְקָה טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ

,obturauerunt aquarum fontem omnem & ,illam ‡ repleuerunt &

וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתֹּמוּ

reliquit ‖ donec ,fecerunt cadere bonum lignum omne * &

וְכָל־עֵץ־טוֹב יַפִּילוּ עַד־הִשְׁאִיר

, fundibularii circundederunt & Chareſeth pariete in eius lapides

אֲבָנֶיהָ בַּקִּיר חֲרָשֶׂת וַיָּסֹבּוּ[e] הַקַּלָּעִים

quòd ,Moab rex vidit Et .eam percuſſerunt &

26 וַיַּכּוּהָ׃ וַיַּרְא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־

ſeptingentos . ſecum tulit & ,bellum ſe à præualeret

חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח[f] אוֹתוֹ שְׁבַע־[g]מֵאוֹת

regem ad irrumpendum ad ‖ ,gladium euaginantes viros

אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ

eius ‡ filium cepit ‡ Et .potuerunt non & ,Edom

27 אֱדוֹם וְלֹא יָכֹלוּ׃ וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ

eum fecit aſcendere & ,eo pro erat regnaturus qui ,primogenitum

הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו וַיַּעֲלֵהוּ

; Iſrael ſuper magnus furor* fuit Et .murum ſuper aſcenſionem

עֹלָה עַל־הַחֹמָה וַיְהִי קֶצֶף־גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל

.terram in ſunt reuerſi & ,eo deſuper ‖ ſunt profecti &

וַיִּסְעוּ[h] מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ׃

CAP. IV. ד

prophetarum filiorum vxoribus de vna mulier Et.

1 וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים

clamauit

---

[a] רְאֹה
‡ eſt. Digladiando gladiati
* vnuſquiſque proximum
‖ ſpolia
† caſtra
[b] קוּם
‡ Moabitas:
‡ facie * eus.
ויכו ק
[c] נוּס
[d] נָכָה
‖ Moabitas.
† in omnem agrum optimum
‡ vnuſquiſque
‡ illam,
* omnem arborem bonam
‖ dimitterent
[e] סָבַב
ſibi [f] לָקַח
[g] מֵאָה
‖ vt irrumperet
‡ tulit ‡ ſuum
obtulit illum holocauſtum
* ira magna
‖ ab
[h] נָסַע
[i] שׁוּב

meus vir tuus Seruus : dicendo , Eliſaah ad clamauit
צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע לֵאמֹר עַבְדְּךָ אִישִׁי
timens erat tuus ſeruus quòd , noſti tu & ; eſt mortuus
ᵃמֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא
duos ‖ capiendum ad ‖ venit creditor Et . Dominum
אֶת־יְהוָה וְהַנֹּשֶׁה ᵇבָּא לָקַחַת אֶת־ᶜשְׁנֵי
: Eliſaah eam ad Dixitque .ſeruos in ſibi meos natos
יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע 2
tibi eſt quid ,mihi indica ‖ tibi faciam Quid
מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ ᵈהַגִּידִי לִי מַה־יֶּשׁ־לכי
niſi ,domo in omne † tuæ ancillæ ‖ Non : ait Et ‖ domo in
בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל בַּבַּיִת כִּי אִם־
vaſa tibi pete ,Vade :dixit Et .olei lecythus ‡
אָסוּךְ שָׁמֶן׃ וַיֹּאמֶר לְכִי שַׁאֲלִי־לָךְ ᵉכֵּלִים 3
vacua vaſa , tuis vicinis omnibus ab ,platea ab
מִן־הַחוּץ מֵאֵת כָּל־שכניכי כֵּלִים ᶠרֵקִים
, te ſuper oſtium claudes & ,ingredieris Et .paucifices ‖ non
אַל־תַּמְעִיטִי׃ וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת בַּעֲדֵךְ 4
: hæc vaſa omnia ſuper fundes & ,tuos filios ſuper &
וּבְעַד־בָּנַיִךְ וְיָצַקְתְּ עַל כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה
clauſit & ,eo ab Iuitque .proficiſci facies plenum † &
וְהַמָּלֵא ᵍתַּסִּיעִי׃ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר 5
, eam ad admonentes ‡ Ipſi .ſuos filios ſuper & ,ſe ſuper oſtium
הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ וּבְעַד בָּנֶיהָ הֵם ʰמַגִּשִׁים אֵלֶיהָ
,vaſa implere ſecundum * ,fuit Et .infundens ‡ ipſa &
וְהִיא ⁱמיצקת׃ וַיְהִי כִּמְלֹאת הַכֵּלִים 6
.vas adhuc me ad Admone † : ſuum filium ad dixit &
וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד כֶּלִי
.oleum ſtetit & : vas vltra ‡ Non :eam ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃
,Vade :ait & , Dei viro indicauit & ,Venitque
וַתָּבֹא וַתַּגֵּד לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי 7
tu & .tuum debitum* redde & ,oleum vende
מִכְרִי אֶת־הַשֶּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־ᵏנשיכי וְאַתְּ
tranſibat & ,dies fuit Et .reſiduo in viues tuis filiis cum
בניכי ˡתִּחְיִי בַּנּוֹתָר׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר 8
, magna mulier ‡ ibi & ,Sunem ad † Eliſaah
אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה
dum ,fuit & .panem comedendum ad eum in ‡ vim fecit &
וַתַּחֲזֶק־בּוֹ לֶאֱכָל־לָחֶם וַיְהִי מִדֵּי
tranſiret

timebat
מות a
‖ vt tollat
בוא b
שנה c
נגד d
לך
ק
‖ eſt
† quicquam
‡ vas
כלה e
* iis qui foris ſunt
שכנך
ק
ריק f
‖ pauca petes.
† quod plenum fuerit remouere facies.
נסע g
‡ adferebant
נגש h
‡ infundebat.
* cùm impleuiſſes
מוצקת
ק
יצק i
† Adfer mihi
‡ eſt
* creditori tuo.
נשיך
ק
נשה k
de
בניך
ק
חיה l
† in ‡ erit
‡ et vt comederet

Digitized by Google

·panem *comedendum ad* * ,illuc declinabat ,Ipſe tranſiret
עָבְרוֹ [a] יָסֻר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם׃
quòd noui nunc Ecce :ſuum virum ad Dixitque
9 וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁהּ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי
·iugiter nos *ſuper* † tranſiens , *ipſe* ‡ ſanctus Dei vir
אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ תָּמִיד׃
ponamúsque ,paruum parietis cœnaculum nunc Faciamus
10 נַעֲשֶׂה־נָּא [b] עֲלִיַּת־קִיר קְטַנָּה וְנָשִׂים
·candelabrum & ,ſellam & ,menſam & ,lectum ibi ei
לוֹ שָׁם [c] מִטָּה וְשֻׁלְחָן וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה
·illuc declinabit ,nos ad *ipſum veniendo in* ‡ ,erit Et
וְהָיָה [d] בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה׃
,cœnaculum *ad* ‡ declinauit & : illuc venit & ,dies Fuitque
11 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שָׁמָּה [e] וַיָּסַר אֶל־[f] הָעֲלִיָּה
:ſuum puerum Ghechazi ad Dixitque ·ibi requieuit &
12 וַיִּשְׁכַּב שָׁמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ
ſtetit & ,eam vocauit & ·hanc Sunamitem Voca
קְרָא לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד
Ecce :eam ad nunc Dic :ei Dixitque ·*eius facies ad*
13 לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא אֵלֶיהָ הִנֵּה
quid :iſta *trepidatione* ‡ omni *nos ad* *trepidaſti* †
חָרַדְתְּ אֵלֵינוּ אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה
, regem ad tibi loquendum *ad* eſt Num ?tibi *faciendum ad* ‡
[g] לַעֲשׂוֹת לָךְ הֲיֵשׁ לְדַבֶּר־לָךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ
mei populi medio In :dixit & ?exercitus principem ad vel
אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי
?ei faciendum ad ‡ quid Et :dixit Et ·*habitans* *ego* *
14 אָנֹכִי יֹשָׁבֶת׃ וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ
eius vir & ,ei ‡ non filius Equidem ;Ghechazi dixit &
וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי אֲבָל בֵּן אֵין־לָהּ וְאִישָׁהּ
,eam vocauit Et ·eam Voca :ait Et ·† ſenex
15 זָקֵן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא־לָהּ וַיִּקְרָא־לָהּ
illud tempus ſtatutum Ad :dixit Et ·oſtio in ſtetit &
16 וַתַּעֲמֹד בַּפָּתַח׃ וַיֹּאמֶר [h] לַמּוֹעֵד הַזֶּה
Ne :ait Et ·filium *amplexans tu puerpera tempus ſecundum*
כָּעֵת חַיָּה אַתְּי חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־
·*ſuam ancillam in* † mentiaris ne , Dei vir mi domine
אֲדֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים אַל־תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתֶךָ׃
tempus *ſtatutum* ad ,filium peperit & ,mulier concepit Et
17 [i] וַתַּהַר הָאִשָּׁה [k] וַתֵּלֶד בֵּן לַמּוֹעֵד

* vt comederet
[a] סור
† eſt. ‡ per
[b] עלה
[c] נטה
‡ cùm veneris
[d] בוא
‡ in
[e] סור
[f] עלה
ante eam.
† ſollicita fuiſti pro nobis
‡ ſollicitudine
‡ vis vt faciam
[g] עשה
‡ eſt *habito.
‡ eſt
† eſt.
In tempore iſto viuente te amplexaberis
[h] יעד
את
ק
‡ ancillæ tuæ.
[i] הרה
[k] ילד

Filium

Digitized by Google

viua, eam ad fuerat locutus quod , viuens tempus iuxta ipſum
הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיהָ
creuit puer. * in die qua — eſt egreſſus & ,dies * fuit Et .natus enaſit grandis Et .Eliſaah
אֱלִישָׁע׃ וַיִּגְדַּל הַיָּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא 18
ad dixit Et .meſſores ad ,ſuum patrem ad
אֶל־אָבִיו אֶל־הַקֹּצְרִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ 19
ad Dixitque .meum caput , meum Caput :ſuum patrem
אָבִיו רֹאשִׁי ׀ רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־
eum Tuliſque .ſuam matrem ad eum Tolle :puerum
נשא [a] — הַנַּעַר[a] שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ׃ וַיִּשָּׂאֵהוּ 20
ישב [b] — eius genua ſuper ſedit Et .ſuam matrem ad eum adduxit &
וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ וַיֵּשֶׁב[b] עַל־[c]בִּרְכֶּיהָ
ברך [c] — ,aſcendit Et .eſt mortuus & ,meridiem ad vſque
מות [d] — עַד־הַצָּהֳרַיִם וַיָּמֹת[d]׃ וַתַּעַל[e] 21
clauſit † & ,Dei viri lectum ſuper eum fecit accumbere &
עלה [e] — וַתַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־[f]מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּר
† oſtium — :ſuum virum ad Vocauitque .eſt egreſſa & ,eum ſuper
נטה [f] — בַּעֲדוֹ וַתֵּצֵא[g]׃ וַתִּקְרָא אֶל־אִישָׁהּ 22
יצא [g] — , pueris è vnum mihi obſecro Mitte :ait &
וַתֹּאמֶר שִׁלְחָה נָא לִי אֶחָד מִן־הַנְּעָרִים
‡ aſinam — ,Dei virum ad vſque curram & ,aſinarum ‡ vnam &
וְאַחַת הָאֲתֹנוֹת וְאָרוּצָה עַד־אִישׁ הָאֱלֹהִים
* vadis — ? eum ad vadens tu * Cur : dixit Et .reuertar &
את הלכת — וְאָשׁוּבָה׃ וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ אַתְּי הֹלַכְתִּי אֵלָיו 23
‖ ſunt Calendæ, — .Pax : dixit & .ſabbathum nec ,menſis ‖ non Hodie
הַיּוֹם לֹא־חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃
, Duc :ſuum puerum ad dixitque ,aſinam ſtrauit Et
וַתַּחֲבֹשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר אֶל־נַעֲרָהּ נְהַג 24
.tibi dixero niſi , equitando me moreris ne ,vade &
וָלֵךְ אַל־תַּעֲצָר־לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי לָךְ׃
‡ in — montem ad ‡ Dei virum ad venit & , iuit Et
ילך [h] — וַתֵּלֶךְ[h] וַתָּבוֹא[i] אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַר 25
בוא [i] — illam Dei virum videre ſecundum ,fuit Et .Carmel
cùm vidiſſet vir — הַכַּרְמֶל וַיְהִי [k]כִּרְאוֹת אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֹתָהּ
ראה [k] — Ecce :ſuum puerum Ghechazi ad dixit & ,contra è
מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ הִנֵּה
,eius occurſum in obſecro curre Nunc .illa Sunamitis
הַשּׁוּנַמִּית הַלָּז׃ עַתָּה רוּץ־נָא לִקְרָאתָהּ 26
‡ eſt — ? tuo viro pax ‡ Num ? tibi pax ‡ Num :ei dic &
וֶאֱמָר־לָהּ הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ

Num

Digitized by Google

.Pax :dixit & ‡ nato * pax ‡ Num — ‡ eſt *pueroi

הֲשָׁלוֹם לַיָּלֶד וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃

,montem ad † . Dei virum ad venit Et — † in

27 וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר

.eam expellendum ad Ghechazi acceſſit Et .eius pedes in apprehendit & — vt expelleret

וַתַּחֲזֵק בְּרַגְלָיו [a] וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ — נגש [a]

eius anima quia ,eam Dimitte : Dei vir Dixitque

וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הַרְפֵּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ

indicauit non & ,me à celauit Dominus & ,ei † amara — † eſt

מָרָה־לָהּ וַיהוָה הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא [b] הִגִּיד — נגד [b]

‡ meo domino à filium petiui Nunquid : ait Et .n ibi

28 לִי׃ וַתֹּאמֶר הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי

‡ me reddas ſecuram Ne ,dixi non Nunquid — errare facias

הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי׃

tolle & ,tuos lumbos Accinge :Ghechazi ad Dixitque

29 וַיֹּאמֶר לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ [c] וְקַח — לקח [c] ‡ baculum

, virum ‡ inueneris Si ,vade & ,tua manu in meum ſcipionem ‡ — ‡ quemquam,

מִשְׁעַנְתִּי בְיָדְךָ וָלֵךְ כִּי תִמְצָא־אִישׁ

: ei reſpondebis non , vir tibi benedixerit cum & : ei benedixeris ‖ non — ‖ ſalutes eum: & ſi ſalutauerit te quiſpiam,

לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא [d] תַעֲנֶנּוּ — ענה [d]

.pueri facies ‡ ſuper meum ſcipionem † pones & — † baculum ‡ faciem

[e] וְשַׂמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ — שום [e]

,tua anima viuit & ,Dominus Viuit : pueri mater dixit Et

30 וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר [f] חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ — חיה [f]

.eam poſt iuit & ,ſurrexit Et te dimiſero ſi

אִם־אֶעֶזְבֶךָּ [g] וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ׃ — קום [g]

ſcipionem ‡ poſuit & ,eorum facies ad‡ tranſiuit Ghechazi Et — ‡ ante eos. ‡ baculum

31 וְגֵחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת

.attentio ‡ nec ,vox ‡ non & ,pueri facies * ſuper — * faciem ‡ erat

עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב

Non : dicendo , ei nunciauit & ,eius occurſum in eſt reuerſus Et

[h] וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר לֹא־ — שוב [h] ſurrexit

,domum in Eliſaah eſt ingreſſus Et .puer eſt expergefactus

32 הֵקִיץ הַנָּעַר׃ וַיָּבֹא אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה

.eius lectum ſuper iacebat mortuus puer ecce &

וְהִנֵּה הַנַּעַר [i] מֵת מֻשְׁכָּב עַל מִטָּתוֹ׃ — נטה [i]

ipſos ambos * ſuper oſtium clauſit & ,eſt ingreſſus Et — * vtrumque

33 וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד [k] שְׁנֵיהֶם — שנה [k]

ſuper incubuit & ,aſcendit Et .Dominum ad orauitque

34 וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ [l] וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־ — עלה [l]

:puerum

Digitized by Google

ſuper ſuos oculos & ,eius os ſuper ſuum os poſuitque :puerum
הילד [a] וישם פיו על־פיו ועיניו על־
ſe proſtrauit † & ,eius volas ‖ ſuper ſuas volas ‖ & ,eius oculos
עיניו [b] וכפיו על־כפו ויגהר
,eſt reuerſus Et .infantis ‡ caro eſt calefacta & :eum ſuper
35 עליו [c] ויחם בשר הילד׃ [d] וישב
,aſcendit & ,illuc ſemel & ,huc ſemel domo in ‡ deambulauit &
[e] וילך בבית אחת הנה ואחת הנה [f] ויעל
ſeptem adviſque puer ſternutauit Et .eum ſuper ſe proſtrauit * &
ויגהר עליו ויזורר הנער עד־שבע
.ſuos oculos puer aperuit & :vices
פעמים ויפקח הנער את־עיניו׃
Sunamiten ad Voca :dixit & ,Ghechazi ad Vocauitque
36 ויקרא אל־גיחזי ויאמר קרא אל־השנמית
Tolle :ait & .eum ad venitque :eam vocauit & .hanc
הזאת ויקראה [g] ותבוא אליו ויאמר [h] שאי
,eius pedes ſuper recidit & ,venit Et .tuum filium
37 בנך׃ ותבא [i] ותפל על־רגליו
.eſt egreſſa & ,ſuum filium tulitque ſterram ſuper ſe incuruauit &
[k] ותשתחו ארצה ותשא את־בנה [l] ותצא׃
,terra in ‡ fames & .Ghilgal in eſt reuerſus Eliſaah Et
38 ואלישע שב הגלגלה והרעב בארץ
:ſuo puero Dixitque .eius facies ad habitantes * prophetarum filii &
ובני הנביאים ישבים לפניו ויאמר לנערו
filiis pulmentum coque & ,grandem ollam Diſpone
שפת הסיר הגדלה ובשל נזיד לבני
,agrum in vnus eſt egreſſus Et .prophetarum
39 הנביאים׃ ויצא אחד אל־השדה
ea ex collegitque ;agreſtem vitem inuenit & ,erucas colligendum ad
ללקט [m] ארת וימצא גפן שדה וילקט ממנו
,venit & :ſuum veſtimentum plenum ,agreſtes colocynthidas
פקעת שדה מלא בגדו ויבא
.cognouerant non etenim :pulmenti ollam in concidit &
ויפלח אל סיר הנזיד כי־לא ידעו׃
eos comedere ſecundum ‖ ,fuit Et .comedendum ad viris fuderunt Et
40 ויצקו לאנשים לאכול ויהי כאכלם
olla in Mors :dixeruntque ,clamauerunt illi & ,pulmento de
מהנזיד והמה צעקו ויאמרו מות בסיר
:dixit Et .comedere potuerunt non & :Dei vir
41 איש האלהים ולא יכלו לאכל׃ ויאמר

Et

[a] שום
‖ manus
† incuruauit
[b] כפף
‡ pueri.
[c] חמם
[d] שוב
‡ per domum
[e] ילך
[f] עלה
* incuruauit
[g] בוא
[h] נשא
proſtrauit ſe ad
[i] נפל
[k] שחה
[l] יצא
‡ erat
* habitabant coram eo.
vt colligeret olera.
[m] אור
vt comederent.
‖ edentibus illis

Digitized by Google

:populo Funde :dixit & ,ollam in proiecit Et ,farinam tollite Et
וקחו־קמח וישלך אל־הסיר ויאמר[a] צק לעם
venit vir Et .olla in *malum verbum* ‡ fuit non & ;*comedent* ‡ &
42 ויאכלו ולא היה דבר רע בסיר׃ ואיש בא
panem Dei virum ad detulit & ,Salisah Bahal de
מבעל שלשה [b]ויבא לאיש האלהים לחם
viridem spicam plenam & ,hordeaceos panes viginti primitiarum
בכורים עשרים־לחם שערים וכרמל
.comedent & ,populo Da : dixit & ; *sua tunica in*
בצקלנו ויאמר[c] תן לעם ויאכלו׃
? *virorum centum facies ad* ‡ hoc dabo *Quid* † :eius minister dixit Et
43 ויאמר משרתו מה אתן זה לפני מאה איש
:Dominus dixit sic quoniam .comedent & ,populo Da :dixit &
ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר יהוה
.*eorum facies ad* * dedit Et .*superesse* & ,*Comedere* ‡
44 אכול והותר׃ ויתן לפניהם
.Domini verbum iuxta *fecerunt reliquum* ‖ & ,comederunt &
ויאכלו [d]ויותרו כדבר יהוה׃

CAP. V. ה

vir erat Aram regis militiæ princeps Nahaman Et
1 ונעמן [e]שר־צבא מלך־ארם היה איש
dedit *illo in* ‡ quia :*faciebus acceptus* & ,*sui domini facies ad* † magnus
גדול לפני אדניו ונשא [f]פנים כי־בו נתן־
robore potens erat vir Et .Aram salutem Dominus
יהוה תשועה לארם והאיש היה גבור חיל
duxerant captiuam &,*agmina fuerant egressa* ‖ Aram * Et .leprosus ‡
2 מצרע׃ וארם יצאו גדודים [g]וישבו
uxoris facies ad † erat & ; paruam puellam Israel terra è
מארץ ישראל נערה קטנה ותהי [h]לפני אשת
meus dominus Vtinam :suam *heram* ‡ ad Dixitque .Nahaman
3 נעמן׃ ותאמר אל־גברתה אחלי אדני
eum *collegisset* ‖ tunc ,Someron in * qui ,*propheta facies ad* ‡
לפני הנביא אשר בשמרון אז יאסף אתו
: dicendo ,suo domino nunciauit & ,venit Et .sua lepra à
4 מצרעתו׃ ויבא [l]ויגד לאדניו לאמר
terra è ‡ quæ ,puella est locuta *hoc sicut* & *hoc Sicut* †
כזאת וכזאת דברה הנערה אשר מארץ
,ingredere, Vade :Aram rex Dixitque .Israel
5 ישראל׃ ויאמר מלך־ארם לך בא

&

[a] יצק ‡ comederunt ‡ quicquam mali

panes [b] בוא

ſpicas plenas virides in veſte ſua,

[c] נתן † Quomodo ‡ coram centum viris ?

‡ Comedent, & ſupererit. * coram eis.

‖ ſuperfuerunt

[d] יתר

[e] שור † coram domino ſuo, & honorata perſona: ‡ per illum

[f] פנה

‡ ſed * de ‖ egreſſi fuerant exercitus,

[g] שבה

† ante vxorem

[h] פנה

[i] איש

‡ dominam ‡ eſſet coram propheta, * eſſet ‖ curaſſet

[k] בוא

[l] נגד

† Sic & ſic ‡ eſt

Digitized by Google

‡ literas — tulit & ,abiit & .Iſrael regem ad *libellum* ‡ mittam &

a יָלַךְ — וְאֶשְׁלְחָה סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח

n illis ſex & , argenti talenta decem ſua manu in

b לָקַח — בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְּרֵי־כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים

literas — *epiſtolam* detulit Et .veſtimenta mutatoria decem & ,aureos

6 זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים׃ וַיָּבֵא הַסֵּפֶר

cùm venerit epiſtola hæc — *libellum venire ſecundum* nunc Et : dicendo ,Iſrael regem ad

אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר

,meum ſeruum Nahaman te ad miſi ecce ,te ad *hunc*

הַזֶּה אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי

‖ curabis † cùm legiſſet rex — *regem legere ſecundum* † ,fuit Et .ſua lepra à eum *recolliges* ‖ &

7 וַאֲסַפְתּוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ וַיְהִי כִּקְרֹא מֶלֶךְ־

:ait & ,ſua veſtimenta ſcidit & ,epiſtolam Iſrael

יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר

‡ ſum, vt mortificem & viuificem: — quia :*viuificandum ad* & ,*mortificandum ad* ,ego ‡ Deus Num

c מוּת — הַאֱלֹהִים אָנִי לְהָמִית d וּלְהַחֲיוֹת כִּי־

‖ ſua lepra à virum *recolligendum ad* * , me ad *mittens* ‡ iſte

d חָיָה — זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף אִישׁ מִצָּרַעְתּוֹ

‡ mittit * vt curem ‖ quærat — occaſionem *quærens* ‖ quòd videte & ,nunc ſcitote enimuerò

e יָדַע — כִּי אַךְ־e דְּעוּ־נָא f וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה

virum Eliſaah audire ſecundum ‡ ,fuit Et .*mihi iſte* †

f רָאָה — 8 הוּא לִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֱלִישָׁע אִישׁ־

† contra me. ‡ cùm audiſſet Eliſaah vir — ,ſua veſtimenta Iſrael rex ſcidiſſet quòd ,Dei

הָאֱלֹהִים כִּי־קָרַע מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּגָדָיו

‖ ſua veſtimenta ſcidiſti quid Vt :dicendo ,regem ad miſit &

וַיִּשְׁלַח אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ

.Iſrael in propheta eſt quòd ſciat & ,me ad nunc veniat

יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל׃

* equo ſuo, — ſtetit & ,ſuo curru *in* & ,*ſuis equi-* * in Nahaman Veniſque .

g בּוֹא — 9 g וַיָּבֹא נַעֲמָן בְּסוּסָו וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד

† eſt — Eliſaah eum ad Miſitque .Eliſaah domus oſtium †

10 פֶּתַח־הַבַּיִת לֶאֱלִישָׁע׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע

laua — vicibus ſeptem te *lauabis* & ,Vade :dicendo ,nuncium

מַלְאָךְ לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ שֶׁבַע־פְּעָמִים

.mundabitur & ,tibi tua caro reuertetur & ,Iarden in

בַּיַּרְדֵּן וְיָשֹׁב בְּשָׂרְךָ לְךָ וּטְהָר׃

iratus eſt — ecce :dicebat & , abibat & , Nahaman *ira efferbuit* Et

h יָלַךְ — 11 וַיִּקְצֹף נַעֲמָן h וַיֵּלַךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה

cogitaui in — inuocabit & ,ſtabit & ,egrediendo ,Egredietur ,me *apud* *Dixi*

אָמַרְתִּי אֵלַי יֵצֵא יָצוֹא וְעָמַד וְקָרָא

Digitized by Google

ad ſuam manum *agitabit* * & ,ſui Dei Domini *nomine in* ✝
בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהָיו [a] וְהֵנִיף יָדוֹ אֶל־
bonus ✝ Nonne .leproſum *recolliget* ‖ & ,locum
12 הַמָּקוֹם וְאָסַף הַמְּצֹרָע׃ הֲלֹא טוֹב
aquis omnibus *præ* Dammeſec fluuii Parpar & , Abanah
אֲבָנָה וּפַרְפַּר נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק מִכֹּל [b] מֵימֵי
,ſe vertit & ſ me mundabo & ;eis in me lauabo non an ? Iſrael
יִשְׂרָאֵל הֲלֹא־אֶרְחַץ בָּהֶם וְטָהַרְתִּי [c] וַיִּפֶן
,eius ſerui acceſſerunt Et .ira in ✝ ibat &
13 וַיֵּלֶךְ בְּחֵמָה׃ [d] וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו
magnum verbum ‖ ;mi Pater :dixerunt & ,eum ad ſunt locuti &
וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אָבִי דָּבָר גָּדוֹל
dixerit *quia etiam* ✝ & ſi feciſſes nónne ,te ad fuiſſet locutus vates
הַנָּבִיא דִּבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־אָמַר
ſe *immerſit* ‡ & ,deſcendit Et ſ eſto mundus & ,te Laua ,te ad
14 אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר׃ [e] וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל
‡ Dei viri verbum iuxta ,vicibus ſeptem Iarden in
בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים. כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים
.eſt mundatus & ,parui pueri caro ſicut eius caro eſt reuerſa &
וַיָּשָׁב בְּשָׂרוֹ כִּבְשַׂר נַעַר קָטֹן וַיִּטְהָר׃
,eius turma omnis & Ipſe ,Dei virum ad eſt reuerſus Et
15 [f] וַיָּשָׁב אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא וְכָל־מַחֲנֵהוּ׃
,noui nunc Ecce :dixit & ,*eius facies ad* ‖ ſtetitque ,venit &
וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי
:Iſrael in niſi ,terra omni in Deus ✝ non quòd
כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל
.tuo ſeruo à benedictionem *nunc* ‡ tolle nunc &
וְעַתָּה [g] קַח־נָא בְרָכָה מֵאֵת עַבְדֶּךָ׃
ſi *eius facies ad* ‡ ſteti cuius ,Dominus Viuit :dixit Et
16 וַיֹּאמֶר [h] חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־
.renuit & ,*capiendum ad eum in inſtabat* * & ,accepero
אֶקָּח וַיִּפְצַר־בּוֹ לָקַחַת וַיְמָאֵן׃
onus tuo ſeruo nunc dabitur non Et :Nahaman Dixitque
17 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וָלֹא יֻתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ [k] מַשָּׂא
tuus ſeruus vltrà *faciet* non quia ‡ *terra* mulorum paris
צֶמֶד־פְּרָדִים אֲדָמָה כִּי לוֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ
.Domino niſi ,alienis diis ſacrificium & *aſcenſionem*
עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה׃
intrando in ‡ ,tuo ſeruo Dominus parcat *hoc verbo* In ‡
18 לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא
dominum

‡ nomen
* eleuabit
[a] נוף
‖ mundabit
✝ meliores ſunt
אמנה
ק
[b] יום
[c] פנה
‡ cum
[d] נגש
‖ ſi rem grandem
✝ quantò magis cùm
‡ eris ?
‡ abluit
[e] ירד
[f] שוב
‖ ante eum,
✝ eſt
‡ obſecro
[g] לקח
‡ in conſpectu,
[h] חיה
* cogebat eum, vt tolleret,
[i] נתן
[k] נשא
de terra?
holocauſtum,
‡ Pro re hac quando ingreditur dominus meus rex in

Digitized by Google

‖ ut adorem
שְׁחָה [a]
† adorauero in
‡ adoratione
† in
בא כתיב ולא קרי
* hoc re.
יֵלֵךְ [b]
‖ ut non accipiam
לָקַח [c]
† niſi
חָיָה [d]
רוּץ [e]
deſilit de
נָפַל [f]
‡ eſt
‡ tempore
שָׁנָה [g]
‖ obſecro
נָתַן [h]
† Complace,
‡ & tolle
‡ coegit
צָרַר [i]
* ſacculis,
‖ poſuit ſuper
† ante eum.
נָשָׂא [k]
‡ munitionem
† repoſuit
לָקַח [l]

ipſe & , ibi ſe incurvandum ad ‖ Rimmon domum meum dominum
אֲדֹנָי בֵית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא
Rimmon domo me incurvauero † & ,meam manum ſuper fuerit innixus
נִשְׁעָן עַל־יָדִי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי בֵּית רִמֹּן
Dominus quaſo ignoſcat ,Rimmon domo ‡ ,mea incurvatione † in
בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי בֵּית רִמֹּן יִסְלַח־נָא יְהוָה
.pace in Vade ei Dixitque .hoc verbo * in tuo ſeruo
19 לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם
Ghechazi dixit Et .terræ miliare quaſi eo ab abiit &
20 וַיֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ כִּבְרַת אָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי
meus dominus prohibuit Ecce : Dei viri Eliſaah puer
נַעַר אֱלִישָׁע אִישׁ־הָאֱלֹהִים הִנֵּה חָשַׂךְ אֲדֹנִי
eius manu de accipiendo ‖ ,hunc Aramæum Nahaman
אֶת נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת
,eum poſt cucurrero quin † ,Dominus viuit :attulit quæ
אֲשֶׁר־הֵבִיא חַי־יְהוָה כִּי־אִם־רַצְתִּי אַחֲרָיו
poſt Ghechazi ſecutus Et .aliquid eo ab accepero &
21 וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ מְאוּמָה׃ וַיִּרְדֹּף גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי
deſuper ,cidit & ,ſe poſt currentem Nahaman vidítque ; Nahaman
נַעֲמָן וַיִּרְאֶה נַעֲמָן רָץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל מֵעַל
,dixit Et ‡ pax ‡ Nunquid :dixit & ,eius occurſum in curru
22 הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר
hoc nunc ‡ Ecce :dicendo ,me miſit meus dominus ; Pax
שָׁלוֹם אֲדֹנִי שִׁלְּחַנִי לֵאמֹר הִנֵּה עַתָּה זֶה
filiis de Ephraim monte de pueri duo me ad venerunt
בָּאוּ אֵלַי שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר אֶפְרַיִם מִבְּנֵי
duo & ,argenti talentum eis nunc ‖ da :prophetarum
הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָּא לָהֶם כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁתֵּי
.Velis † ,Nahaman Dixitque .veſtimenta mutatoria
23 חֲלִפוֹת בְּגָדִים׃ וַיֹּאמֶר נַעֲמָן הוֹאֵל
talenta duo ligauit & :eum in rupit ‡ & :duo talenta accipe ‡
קַח כִּכָּרָיִם וַיִּפְרָץ־בּוֹ וַיָּצַר כִּכְּרַיִם
,veſtimenta mutatoria duo & .marſupiis * duobus in argenti
כֶּסֶף בִּשְׁנֵי חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים
.eius facies ad † portauerunt & ,ſuos pueros duos ad dedit ‖ &
וַיִּתֵּן אֶל־שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו׃
commendauit ‡ & ,eorum manu de tulit & ,editum locum ‡ ad venit Et
24 וַיָּבֹא אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיַּפְקֵד
.abierunt & ,viros dimiſit & :domo in
בַּבָּיִת וַיְשַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ׃

Digitized by Google

dixitque ſuum dominum ad ‡ ſtetit & ,eſt ingreſſus ipſe Et
25 וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר
tuus ſeruus fuit Non :dixit & ? Ghechazi vade : Eliſaah eum ad
אֵלָיו אֱלִישָׁע מֵאַן גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ עַבְדְּךָ
, abiit † meum cor Non ‖ teum ad Dixitque .illuc & ,huc
26 אָנֶה וָאָנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא־לִבִּי הָלַךְ
‡ tui occurſum in ſuo curru deſuper ‡ vir ſe vertit cum
כַּאֲשֶׁר הָפַךְ־אִישׁ מֵעַל מֶרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ
?veſtes accipiendum ad & ,pecuniam accipiendum ad tempus ‡ an
הַעֵת לָקַחַת אֶת־הַכֶּסֶף וְלָקַחַת בְּגָדִים
?ancillas & , ſeruos & ,bouem † & ,pecus ‖ & ,vineas & ,olıueta * &
וְזֵיתִים וּכְרָמִים וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת׃
.ſeculum in tuo ſemine in & ,te in ‡ adhærebit Nahaman lepra Et
27 וְצָרַעַת נַעֲמָן תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֲךָ לְעוֹלָם
.nix ſicut leproſus eius faciebus ‡ à eſt egreſſus &
וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג׃

‡ ante
מאין
ק
‖ Nónne
† iuit tecum,
‡ de
‡ an non nunc tempus, quo ibas ad
* vt emeres
‖ pecudes,
† boues,
‡ tibi, & ſemini tuo
‡ facie

CAP. VI. ו

Ecce : Eliſaah ad prophetarum filii dixerunt Et
1 וַיֹּאמְרוּ [a] בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־
tuas facies ad ibi habitantes ‡ nos quo † locus nunc
נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ
,Iarden ad vſque nunc ibimus .nobis à ‡ anguſtus
2 צַר מִמֶּנּוּ׃ [b] נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן
nobis faciemus & ,vnum tignum vir ‖ ,inde capiemus * &
וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אֶחָת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ
Dixitque .Ite : dixit & .ibi habitandum ad † locum ibi
3 שָׁם מָקוֹם [c] לָשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר לֵכוּ׃ וַיֹּאמֶר
Ego : dixit & .tuis ſeruis cum ito & ,nunc Velis ‡ vnus
הָאֶחָד [d] הוֹאֶל נָא וְלֵךְ אֶת־עֲבָדֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי
, Iarden ad venerunt & :eis cum abiit Et .veniam
4 אֵלֵךְ׃ וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה
faciente cadere vno ,fuit Et .ligna cædebant &
5 וַיִּגְזְרוּ הָעֵצִים׃ וַיְהִי הָאֶחָד [e] מַפִּיל
,clamauit & : aquas ‡ in cecidit ferrum & ,trabem
הַקּוֹרָה וְאֶת־הַבַּרְזֶל נָפַל אֶל־הַמָּיִם וַיִּצְעַק
Dixitque .petitum * ipſum & ,mi domine Ahah : dixit &
6 וַיֹּאמַר אֲהָהּ אֲדֹנִי וְהוּא שָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר
: locum ei oſtendit & ?cecidit Vbi : Dei vir
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנָה נָפָל [f] וַיַּרְאֵהוּ אֶת־הַמָּקוֹם
præciditque

[a] כנת
† in
‡ habitamus coram te
‡ eſt
[b] ילך
* tollemus
‖ vnuſquiſque
† in quo habitemus.
[c] ישב
‡ Complace obſecro, & veni
[d] יאל
[e] נפל
‡ aquam,
* erat commodatum.
[f] ראה

Digitized by Google

.ferrum fecit ſupernatare & ,illuc proiecit & ,lignum præciditque
וַיִּקְצָב־עֵץ וַיַּשְׁלֶךְ־שָׁמָּה וַיָּצֶף הַבַּרְזֶל׃
.Illud tulit & ,ſuam manum extendit & .tibi Leua* dixit Et
וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֵהוּ׃ 7
eſt conſiliatus & :Iſrael cum pugnans erat ‖ Aram rex Et
וּמֶלֶךְ אֲרָם הָיָה נִלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּוָּעַץ 8
incelebri abſcondito ‡ loco in :dicendo ,ſuos ſeruos ad †
אֶל־עֲבָדָיו לֵאמֹר אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי
regem ad Dei vir miſit Et .mea caſtrametatio
תַּחֲנֹתִי׃ וַיִּשְׁלַח אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־מֶלֶךְ 9
:illum locum ad tranſeundo a te Obſerua ‡ :dicendo ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִשָּׁמֶר מֵעֲבֹר הַמָּקוֹם הַזֶּה
Iſrael rex miſit Et .deſcendentes Aram* illuc quia
כִּי־שָׁם אֲרָם נְחִתִּים׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 10
,Dei vir ei dixerat quem locum ad
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ אִישׁ־הָאֱלֹהִים
neque ,ſemel non ,ibi ſe obſeruauit & ,eum monuerat &
וְהִזְהִירֹה וְנִשְׁמַר שָׁם לֹא־אַחַת וְלֹא
ſuper ‡ Aram regis cor eſt conturbatum Et .ſecundo
שְׁתָּיִם׃ וַיִּסָּעֵר לֵב מֶלֶךְ־אֲרָם עַל־ 11
:eos ad ait & ,ſuos ſeruos ad clamauit ‖ & ,hoc verbo
הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא אֶל־עֲבָדָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
‖ Iſrael regem ad ‡ nobis qui ex quis mihi indicabitis Nonne †
הֲלוֹא תַּגִּידוּ לִי מִי מִשֶּׁלָּנוּ אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
,rex mi domine Non :eius ſeruis ē vnus Dixitque
וַיֹּאמֶר אַחַד מֵעֲבָדָיו לוֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ 12
regi indicat ,Iſrael in † qui ſpropheta Eliſaah ſed
כִּי־אֱלִישָׁע הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּיִשְׂרָאֵל יַגִּיד לְמֶלֶךְ
penetrali in loqueris quæ verba Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר בַּחֲדַר
‖ ipſe ‖ vbi videte & ,ite :Dixitque .tui cubiculi
מִשְׁכָּבֶךָ׃ וַיֹּאמֶר לְכוּ וּרְאוּ אֵיכֹה הוּא 13
† Ecce :dicendo ,ei eſt Nunciatúmque .eum tollam & ,mittam &
וְאֶשְׁלַח וְאֶקָּחֵהוּ וַיֻּגַּד־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה
,currum & ,equos illuc Miſitque .Dothan in
בְדֹתָן׃ וַיִּשְׁלַח שָׁמָּה סוּסִים וְרֶכֶב
ſuper circundederunt & ,nocte venerunt & :grauem exercitum & 14
וְחַיִל כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לַיְלָה וַיַּקִּפוּ עַל־
Dei viri miniſter manicauit Et .ciuitatem
הָעִיר׃ וַיַּשְׁכֵּם מְשָׁרֵת אִישׁ הָאֱלֹהִים 15

a צוף * Tolle.
b רום
c לקח
‖ pugnabat
† cum ſeruis ſuis ‡ tali & tali erit manſio
d פלא
e חנה
‡ Caue ne tranſeas
* Aramæi deſcendunt.
והזהיר ק
‡ propter
f שׂעה
‖ vocauit
† Vt quid non indicatis ‡ eſt regis
g נגד
† eſt
‖ fiet
h הלך
† eſt
currus.
i נקף ſurrexit manè

Digitized by Google

circundans exercitus ecce & : eſt egreſſus & ,ſurgendum ad — vt ſurgeret
לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה־חַיִל סוֹבֵב אֶת־ — יָצָא [a]
Ahah :eum ad eius puer dixitque .currus & ,equus & ,ciuitatem — exiuit.
הָעִיר וְסוּס וָרֶכֶב וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אֲהָהּ
,timeas Ne :dixit Et ?faciemus quomodo,mi domine
16 אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא — יָרֵא [b]
.eis cum qui quàm ,nobiſcum qui multi quia — plures ſunt
כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אִתָּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם׃ — רָבַב [c]
nunc * aperi Domine : ait & ,Eliſaah orauit Et — * obſecro
17 וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע וַיֹּאמַר יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־
,pueri oculos Dominus aperuit & .videat & ,eius oculos
עֵינָיו וְיִרְאֶה וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵי הַנַּעַר
ignis * currus & ,equis plenus mons ecce & ,vidit & — * igneus
וַיַּרְא וְהִנֵּה הָהָר מָלֵא סוּסִים וְרֶכֶב אֵשׁ
orauitque : eum ad deſcenderunt Et .Eliſaah circuitus — in circuitu
18 סְבִיבֹת אֱלִישָׁע׃ וַיֵּרְדוּ אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל — יָרַד [d]
gentem nunc † Percute : ait & ,Dominum ad Eliſaah — † obſecro
אֱלִישָׁע אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר הַךְ־נָא אֶת־הַגּוֹי־
verbum iuxta cæcitatibus in eos percuſſit & .cæcitatibus in iſtam
הַזֶּה בַּסַּנְוֵרִים וַיַּכֵּם בַּסַּנְוֵרִים כִּדְבַר — נָכָה [e]
hæc ‡ Non : Eliſaah eos ad Dixitque .Eliſaah — ‡ eſt
19 אֱלִישָׁע׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישָׁע לֹא־זֶה
deducam & ,me poſt venite : ciuitas ‡ hæc nec ,via — ‡ eſt
הַדֶּרֶךְ וְלֹא־זֹה הָעִיר לְכוּ אַחֲרַי וְאוֹלִיכָה
eos duxit & .quæritis quem virum ad vos
אֶתְכֶם אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁוּן וַיֹּלֶךְ אוֹתָם — הָלַךְ [f]
dixit & ,Someron eos intrare ſecundum ,fuit Et .Someron in — cùm ingreſſi eſſent
20 שֹׁמְרוֹנָה׃ וַיְהִי כְּבֹאָם שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר — בּוֹא [g]
aperuit & .videant & ‡ ,iſtorum oculos aperi Domine :Eliſaah — ‡ vt
אֱלִישָׁע יְהוָה פְּקַח אֶת־עֵינֵי־אֵלֶּה וְיִרְאוּ וַיִּפְקַח
.Someron medio in ecce & ,viderunt & ,eorum oculos Dominus
יְהוָה אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שֹׁמְרוֹן׃ — רָאָה [h]
ipſum videre ſecundum Eliſaah ad Iſrael rex Dixitque — cùm vidiſſet
21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֱלִישָׁע כִּרְאֹתוֹ — רָאָה [i]
Non : ait Et ?mi pater percutiam percutiendo Num :eos
22 אוֹתָם הַאַכֶּה אַכֶּה אָבִי׃ וַיֹּאמֶר לֹא — נָכָה [k]
,tuo arcu in & ,tuo gladio in captiuaſti * quos num .percuties — * cepiſti
תַכֶּה הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ בְּחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ — שָׁבָה [l]
eorum facies ad † aquam & ,panem pone ? percutiens ‡ tu — ‡ percutis ? † ante eos,
אַתָּה מַכֶּה שִׂים לֶחֶם וָמַיִם לִפְנֵיהֶם — שׂוּם [m]

Digitized by Google

‡dominū ſuum — שָׁתָה [a] — וָלַךְ [b]

.ſuos dominos‡ ad vadant & ,bibant & ,comedant &
וַיֹּאכְלוּ [a] וַיִּשְׁתּוּ [b] וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם׃
,comederunt & ,magnum apparatum eis præparauit Et
23 וַיִּכְרֶה לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ
:ſuum dominum ad abierunt & ;eos dimiſit & :biberunt &
וַיִּשְׁתּוּ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם

‡ exercitus * vt venirent

terram in *veniendum ad* * ,Aram *agmina* ‡ vltrà addiderunt non &
וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא בְּאֶרֶץ
hadad-Ben congregauit & ,hæc poſt fuit Et .Iſrael
24 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּקְבֹּץ בֶּן־הֲדַד

obſedit — חָנָה [c] — עָלָה [d] — צוּר [e]

obſidauit & ,aſcendit & :ſua caſtra omnia Aram rex
מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־כָּל־[c]מַחֲנֵהוּ וַיַּעַל [d] וַיָּצַר [e]
.Someron in magna fames Fuitque .Someron *ſuper*
25 עַל־שֹׁמְרוֹן׃ וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל בְּשֹׁמְרוֹן

‖ obſidebant † donec eſſet

aſini caput *eſſe ad vſque* † ,eam *ſuper contrahentes* ‖ ecce &
וְהִנֵּה צָרִים עָלֶיהָ עַד הֱיוֹת רֹאשׁ־חֲמוֹר

דביונים ק

columbarum ſtercoris cabi quartum & ,argenteis octoginta *in*
בִּשְׁמֹנִים כֶּסֶף וְרֹבַע הַקַּב חִרְיוֹנִים
Iſrael rege ,fuit Et .argenteis quinque *in*
26 בַּחֲמִשָּׁה כָסֶף׃ וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
:dicendo ,eum ad clamauit mulier & ,murum ſuper tranſeunte
עֹבֵר עַל־הַחֹמָה וְאִשָּׁה צָעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר

יָשַׁע [f]

Non :dixit Et .rex mi domine me ſaluam Fac
27 [f]הוֹשִׁיעָה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אַל־
de num ‡te faciam ſaluam vnde ,Dominus te faciat ſaluam
יוֹשִׁעֵךְ יְהוָה מֵאַיִן אוֹשִׁיעֵךְ הֲמִן־

† eſt

† Quid :rex ei dixit Et ?torculari de vel ,area
28 הַגֹּרֶן אוֹ מִן־הַיָּקֶב׃ וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־

נָתַן [g]

Da :me ad dixit hæc Mulier :ait & ?tibi
לָּךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי [g] תְּנִי
meum filium & ,hodie eum comedamus & ,tuum filium
אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־בְּנִי
,meum filium coximus Et .cras comedemus
29 נֹאכַל מָחָר׃ וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי
Da :altera die in eam ad dixique .eum comedimus &
וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בַּיּוֹם הָאַחֵר תְּנִי
.ſuum filium abſcondit & :eum comedemus & ,tuum filium
אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ וַתַּחְבֵּא אֶת־בְּנָהּ׃

cùm audiſſet rex

,mulieris verba *regem audire ſecundum* ,fuit Et
30 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי הָאִשָּׁה

Digitized by Google

, murum ſuper tranſeunte eo & :ſua veſtimenta ſcidit &
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר עַל־הַחֹמָה
.Intrinſecus eius carnem ſuper ‡ ſaccus ecce & ,populus vidit & — ‡ erat
וַיַּרְא הָעָם וְהִנֵּה הַשַּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּיִת׃ — שַׂקּ [a]
ſi ,addat ſic & ,Deus mihi faciat Sic ait Et
31 וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף אִם־
.hodie eum ſuper Saphat filii Eliſaah caput ſteterit
יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט עָלָיו הַיּוֹם׃
:ſecum *ſedentes* * ſeniores & ,ſua domo in *ſedens* ‡ Eliſaah Et — ‡ ſedebat * ſedebant
32 וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים יֹשְׁבִים אִתּוֹ
,eum ad nuncius veniret antequam *ſuis faciebus* ‡ à virum † miſitque — † vir ‡ facie ſua
וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְּפָנָיו בְּטֶרֶם יָבֹא הַמַּלְאָךְ אֵלָיו — בוא [b]
miſerit quòd vidiſtis Num :ſeniores ad dixit ipſe ad
וְהוּא אָמַר אֶל־הַזְּקֵנִים הַרְּאִיתֶם כִּי־שָׁלַח
, videte ˀ meum caput *auferendum ad* ‡ ,huius homicidæ filius — ‡ vt auferre faciat
בֶּן־הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה לְהָסִיר אֶת־רֹאשִׁי [d] רְאוּ — סוּר [c]
eum *opprimetis* ‖ & , oſtium claudite ,*nuncium intrare ſecundum* * — רָאָה [d]
כְּבֹא הַמַּלְאָךְ סִגְרוּ הַדֶּלֶת וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ — * cùm venerit nuncius, ‖ opprimite
.‡ eum poſt eius domini pedum *vox* † nónne :oſtio in — † ſonitus ‡ eſt ?
בַּדֶּלֶת הֲלוֹא קוֹל רַגְלֵי אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃
,eum ad *deſcendens* ‡ nuncius ecce & ,eis cum loquente eo Adhuc — ‡ deſcendebat
33 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ יֹרֵד אֵלָיו
quid :*Domino à malum hoc Ecce : ait & — * eſt
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־זֹאת הָרָעָה מֵאֵת יְהוָה מָה־
ˀ ampliùs Dominum expectabo
אוֹחִיל [e] לַיהוָה עוֹד׃ — יָחַל [e]

CAP. VII.

ſic :Domini verbum Audite :Eliſaah dixit Et
1 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כֹּה
,ſeclo *in* ſimilæ ſatum cras ‡ tempus iuxta :Dominus dixit — ‡ hoc
אָמַר יְהוָה כָּעֵת מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל
.Someron portain ſeclo *in* *hordeorum* ſata duo & — hordei
וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃
ſuper innitebatur rex cuius ,*triarius* ‡ reſpondit Et — * dux
2 וַיַּעַן [f] הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ נִשְׁעָן עַל־ — עָנָה [f]
Dominus *Ecce* ‖ : ait & ,Dei virum ad ,eius manum — ‖ ſi
יָדוֹ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר הִנֵּה יְהוָה
ˀ hoc verbum erit nunquid ,cælis in *cataractas* *faciens* † — † faceret feneſtras
עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה הַדָּבָר הַזֶּה

Et

‡ videbis ‖ ſed

.comedes non inde & ‡,tuis oculis in videns tu ‡ Ecce : dixit Et
וַיֹּאמֶר הִנְּכָה רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃
;portæ ' oſtium * leproſi erant viri quatuor Et

* ad

הָיָה [a]

3 וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר
manentes ‡ nos Quid : ſuum ſocium † ad vir ‖ dixerúntque

‖ vnuſquiſque † proximum ‡ manemus

וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים
Ingrediamur : dixerimus Si ? moriamur donec hic

רֵעָה [b]

מוּת [c]

4 פֹּה עַד־מַתְנוּ׃ אִם־אָמַרְנוּ נָבוֹא
ſi & : ibi moriemur & ,ciuitate in ‡ fames & ,ciuitatem

‡ eſt

הָעִיר וְהָרָעָב בָּעִיר וָמַתְנוּ שָׁם וְאִם־
incidamus & ,ite * nunc & .moriemur & ,hic manſerimus

* venite, & transfugiemus ad caſtra

יָשַׁבְנוּ פֹה וָמָתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ וְנִפְּלָה
;viuemus ,nos viuificauerint ſi : Aram caſtrametationem ad

נָפַל [d]

אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם אִם־יְחַיֻּנוּ נִחְיֶה
ſurrexerunt Et .moriemur & ,nos mortificauerint ſi &

קוּם [e]

5 וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמָתְנוּ׃ וַיָּקֻמוּ
venerúntque : Aram caſtrametationem ad veniendum ad ,crepuſculo in

vt veniens ad caſtra

בוֹא [f]

בַנֶּשֶׁף לָבוֹא אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ
† non ecce & ,Aram caſtrametationis ‖ extremum ad vſque

‖ caſtrorum ‡ erat

עַד־קְצֵה מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־
caſtrametationem * fecerat audire ‡ Dominus Et .vir ‖ ibi

‖ quiſquam. ‡ audiri * in caſtris

6 שָׁם אִישׁ׃ וַאדֹנָי הִשְׁמִיעַ אֶת־מַחֲנֵה
exercitus ſonitum ,equi vocem & ,currus ‖ ſonitum Aram

‖ currum, & ſonitum equorum,

אֲרָם קוֹל רֶכֶב קוֹל סוּס קוֹל חַיִל
conduxit mercede Ecce : ſuum fratrem ad vir † dixerúntque .magni

† vnuſquiſque

גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה שָׂכַר־
& ,Chittæorum reges Iſrael rex nos ſuper ‖

‡ aduerſum

עָלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי הַחִתִּים וְאֶת־
.nos ſuper veniendum ad ,Aegyptiorum reges

vt veniant contra

מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא עָלֵינוּ׃
reliquerunt & ,crepuſculo in fugerunt & ,ſurrexerunt Et

7 וַיָּקוּמוּ וַיָּנוּסוּ בַנֶּשֶׁף וַיַּעַזְבוּ
,ſuos aſinos & ,ſuos equos & ,ſua tentoria

אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם
ad ‖ fugerunt & ,ipſa ‖ quod ſecundum ,caſtrametatio *

* caſtra, ‖ erant, † pro anima ſua.

הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר הִיא וַיָּנֻסוּ [g] אֶל־
ad vſque ii leproſi venerunt Et .ſuam animam

נוּס [g]

8 נַפְשָׁם׃ וַיָּבֹאוּ הַמְצֹרָעִים הָאֵלֶּה עַד־
,vnum tentorium ad venerunt & ,caſtrametationis † extremum

† caſtrorum,

קְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אֶחָד

Digitized by Google

,argentum inde tulerúntque ,biberunt & ,comederunt &

וַיֹּאכְלוּ [a] וַיִּשְׁתּוּ [b] וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם כֶּסֶף

,ſunt reuerſi & :abſconderunt & .abierunt & ,veſtes & ,aurum &

וְזָהָב וּבְגָדִים וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמִנוּ [c] וַיָּשֻׁבוּ

,abierunt & ,inde tulerunt & ,aliud tentorium ad venerunt &

וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם וַיֵּלְכוּ

ſuum ſocium ‖ ad vir * Dixeruntque .abſconderunt &

9 וַיַּטְמִנוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ

boni nuncii dies hæc dies ſfacientes nos † recte Non

לֹא־כֵן אֲנַחְנוּ עֹשִׂים [d] הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשֹׂרָה

lucem ad vſque differremus & ,reticentes ‡ nos & ,ipſa †

הוּא וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים וְחִכִּינוּ [e] עַד־אוֹר

Ingrediamur & ,ſtote ‖ nunc & ſ prauitas * nos inueniet & ,matutinam

הַבֹּקֶר וּמְצָאָנוּ עָוֹן [f] וְעַתָּה לְכוּ וְנָבֹאָה

clamauerunt & ,venerunt Et .regis domo † nunciemus &

10 [g] וְנַגִּידָה בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ

Venimus :dicendo , eis nunciauerunt & ,ciuitatis portarium ad

אֶל־שֹׁעֵר הָעִיר וַיַּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ

vox & ,vir * ibi ‡ non ecce & , Aram caſtrametationem ‡ ad

אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל

,tentoria & ,ligatus aſinus & ,ligatus equus ‖ niſi ,hominis

אָדָם כִּי אִם־הַסּוּס אָסוּר וְהַחֲמוֹר אָסוּר וְאֹהָלִים

.ipſa † quod ſecundum

כַּאֲשֶׁר הֵמָּה׃

regis domo ‡ nunciauerunt & .portarios vocauit ‡ Et

11 וַיִּקְרָא הַשֹּׁעֲרִים וַיַּגִּידוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ

dixit & ,nocte rex Surrexitque .intrinſecus

12 פְּנִימָה׃ [h] וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה וַיֹּאמֶר

fecerunt quod vobis nunc Indicabo :ſuos ſeruos ad

אֶל־עֲבָדָיו אַגִּידָה־נָּא לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־[i]עָשׂוּ

ſunt egreſſi & , nos ‖ famelici quod ſciuerunt ; Aram * nobis

לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ כִּי־רְעֵבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ

Cum :dicendo ,agro in latitandum ad caſtrametationes † è

מִן־הַמַּחֲנֶה לְהֵחָבֵה בַהַשָּׂדֶה לֵאמֹר כִּי־

in & ,viuos eos apprehendemus ‡ & ,ciuitate è fuerint egreſſi

יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְפְּשֵׂם [k] חַיִּים וְאֶל־

,eiu ſeruis è vnus reſpondit Et .ingrediemur vrbem

13 הָעִיר נָבֹא׃ וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו

equis ex quinque nunc capiant ‡ Et :dixit &

וַיֹּאמֶר וְיִקְחוּ־נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים

reſiduis.

---

[a] שׁתה
[b] נשׂא
[c] שׁוב
* vnuſquiſque ‖ proximum
† facientes
[d] עָשָׂה
* iſ. ‡ tacemus & ‖ expectauerimus
[e] חָכָה
* punitio. ‖ venite, & cadus † in
[f] עָוָה
[g] נָגַד
‡ caſtra ‡ ... * quiſquam, non
‖ equi ligati, & aſini ligati.
† erant.
‡ clamauerunt portarii, ‡ in
[h] קוּם
[i] עָשָׂה
* Aramæi, ‖ ſumus,
† caſtris, vt lateent
בשׂדה ק
‡ capiemus
[k] חָיָה
‡ tollantur

• ſunt in vniuerſa multitudine

omnem ſecundum • ipſi ecce .ea in remanſerunt qui ,reſiduis

הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם כְּכָל־

† inquam

חמם [a]

המון

ipſi † ecce ſ ea in remanſerunt qui ,Iſrael multitudinem

הֶהָמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם

ק

; erant conſumpti qui ,Iſrael multitudinem omnem ſecundum ‡

בְּכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תָּמּוּ

‡ in vniuerſa multitudine

תמם [b]

currus duos tulerunt Et .videamus & ,mittamus &

14 וְנִשְׁלְחָה וְנִרְאֶה׃ וַיִּקְחוּ שְׁנֵי רֶכֶב

‡ caſtra

, Aram caſtrametationem ‡ poſt rex miſit & ,equorum

סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחֲנֵה־אֲרָם

ילך [c]

ad vſque eos poſt abierunt Et .videte & , Ite :dicendo

15 לֵאמֹר לְכוּ וּרְאוּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־

ראה [d]

vaſis & ,veſtibus erat plena via omnis ecce & ,Iarden

הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַדֶּרֶךְ מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִים

כלה [e]

ſunt reuerſi & : ipſos feſtinando in Aram * proiecerunt quæ

אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֲרָם בְּהֵחָפְזָם וַיָּשֻׁבוּ

* Aramæi dum feſtinarent:

ח יתיר

,populus eſt egreſſus Et .regi indicauerunt & ,nuncii

16 הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָעָם

שוב [f]

ſimilæ ſatum fuit & .Aram caſtrametationem diripuerunt ‡ &

וַיָּבֹזּוּ אֵת מַחֲנֵה אֲרָם וַיְהִי סְאָה־סֹלֶת

נגד [g]

‡ diripuit caſtra

.Domini verbum iuxta ,ſeclo in hordeorum † ſata duo & ,ſeclo in

בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה׃

בזז [h]

† hordei

‡ decimæ.

innitebatur cuius tritiatam ‡ conſtituit rex Et

17 וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־נִשְׁעָן

‡ conculcando

populus eum conculcauerunt ‡ & ,portam ſuper eius manum ſuper

עַל־יָדוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֻהוּ הָעָם

,Dei vir fuerat locutus ſicut ;eſt mortuus & ,porta in

בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים

מות [i]

‡ quando deſcendit rex

.eum ad regem deſcendendo in ‡ eſt locutus qui

אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו׃

* quod locutus eſt vir

, regem ad Dei virum loqui *ſecundum ,fuit Et

18 וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ

hordei

ſimilæ ſatum & ,ſeclo in hordeorum ſata Duo :dicendo

לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וּסְאָה־סֹלֶת

‡ illud

.Someron porta in cras ‡ tempus ſecundum erit ſeclo in

בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃

‡ dux

:ait & ,Dei virum ad triſtata ‡ reſpondit Et

19 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר

ענה [k]

† ſi

‡ faceret feneſtras

erit nunquid ,cælis in cataractas faciens ‡ Dominus ecce † Et

וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה

Digitized by Google

ſtuis oculis in *videns* * tu Ecce , : dixit & ¶ hoc *verbum ſecundum* * vidſbis,
כִּדְבַר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ
conculcauerunt & :ſic ei fuit Et ,comedes non. inde & ¶ ¶ ſed
20 וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ [a] וַיְהִי־לוֹ כֵן וַיִּרְמְסוּ הָיָה [a]
.eſt mortuus & ,porta in populus eum
אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃

CAP. VIII. ח

fecerat viuere cuius , mulierem ad eſt locutus Eliſaah Et
1 וֶאֱלִישָׁע דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה
,tua *domus* † & tu vade & , Surge : dicendo ,*eius* filium † familia
אֶת־בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי [b] וּלְכִי אַתְּ וּבֵיתֵךְ יָלַךְ [b]
,famem *ad* Dominus vocauit nam :*peregrinaberis quo in* ‡ peregrinare & ‡ vbi potueris peregrinaris
וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא יְהוָה לָרָעָב
.annis ſeptem terram *ad* § venit etiam & § ſuper
וְגַם־בָּא אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע [c] שָׁנִים׃ שָׁנָה [c]
: Dei viri verbum iuxta fecit & , mulier Surrexitque.
2 וַתָּקָם הָאִשָּׁה וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים
Peliſtim terra in eſt peregrinata & ,eius *domus* & ,ipſa abiit & familia
וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ [d] וַתָּגָר בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים גּוּר [d]
.annis ſeptem
שֶׁבַע שָׁנִים׃
mulier eſt reuerſa & ,annorum ſeptem fine à ⁑ ,fuit Et ⁑ in
3 וַיְהִי מִקְצֵה שֶׁבַע שָׁנִים [e] וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה שׁוּב [e]
regem ad *clamandum ad* ✝ eſt egreſſa & , Peliſtim terra à. ✝ vt clamaret
מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים [f] וַתֵּצֵא לִצְעֹק אֶל־הַמֶּלֶךְ יָצָא [f]
loquens ‡ rex Et ,*ſuum agrum ad & ,ſuam domum ad* ∥ ∥ pro domo ſua, & pro agro ſuo. ‡ loquebatur
4 אֶל־בֵּיתָהּ וְאֶל־שָׂדָהּ׃ וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר
Narra :dicendo , Dei viri puerum Ghechazi ad
אֶל־גֵּחֲזִי נַעַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְּרָה־
.Eliſaah fecit quæ magnalia omnia mihi *nunc* † † obſecro
נָּא לִי אֵת כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה אֱלִישָׁע׃
fecerat viuere quòd regi narrante eo ,fuit Et
5 [g] וַיְהִי הוּא מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־הֶחֱיָה הָיָה [g]
viuificauerat cuius mulier ecce & ,mortuum
אֶת־הַמֵּת [h] וְהִנֵּה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־ מוּת [h]
ſuper ∥ & ,ſua domo *ſuper* ∥ regem ad *clamans* * ,*eius* filium * clamabat ∥ pro
בְּנָהּ צֹעֶקֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־
hæc , rex mi Domine : Ghechazi dixitque .ſuo agro † eſt
שָׂדָהּ וַיֹּאמֶר גֵּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זֹאת

mulier

Digitized by Google

‡ eſt

.Eliſaah viuificauit quèm ,eiusfilius ‡ hic & ,mulier
הָאִשָּׁה וְזֶה־בְּנָהּ אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֱלִישָׁע׃
dediſque ; ei narrauit & ,mulierem rex interrogauit Et
וַיִּשְׁאַל הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּתֶּן־ 6
omnia Reſtitue : dicendo ,vnum eunuchum rex ei
לָהּ הַמֶּלֶךְ סָרִיס אֶחָד לֵאמֹר [a]הָשֵׁיב אֶת־כָּל־

[a] שׁוּב

reliquit ‡ die à agri prouentus † omnes & ;ei † quæ
אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־תְּבוּאֹת הַשָּׂדֶה מִיּוֹם עָזְבָה

† erant ‡ fructus ‡ quo

Eliſaah venit Et .nunc * ad vſque & ,terram
אֶת־הָאָרֶץ וְעַד־עָתָּה׃ [b]וַיָּבֹא אֱלִישָׁע 7

[b] בּוֹא
* hoc tempus.

eſt nunciatúmque :ægrotans ‖ Aram rex Ben-hadad & .Dammeſec †
דַּמֶּשֶׂק וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם חֹלֶה [c]וַיֻּגַּד־

† in ‖ ægrotabat
[c] נָגַד

.huc vſque Dei vir Venit :dicendo ,ei
לוֹ לֵאמֹר בָּא אִישׁ הָאֱלֹהִים עַד־הֵנָּה׃
,munus tua manu in Tolle :Chazael ad rex ait Et
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֲזָהאֵל [d]קַח בְּיָדְךָ מִנְחָה 8

[d] לָקַח

Dominum requires & : Dei viri occurſum in vade &
וְלֵךְ לִקְרַאת אִישׁ הָאֱלֹהִים וְדָרַשְׁתָּ אֶת־יְהוָה
§ hac infirmitate de viuam Nunquid :dicendo ; eo ab
מֵאוֹתוֹ לֵאמֹר הַאֶחְיֶה מֵחֳלִי זֶה׃
munus tulit & ,eius occurſum in Chazael abiit Et
[e]וַיֵּלֶךְ חֲזָאֵל לִקְרָאתוֹ [f]וַיִּקַּח מִנְחָה 9

[e] יָלַךְ
[f] לָקַח

quadraginta onus ; Dammeſec bonum omne & ,ſua manu in
בְּיָדוֹ וְכָל־טוּב דַּמֶּשֶׂק [g]מַשָּׂא אַרְבָּעִים

[g] נָשָׂא
coram eo,

tuus Filius :ait & ,eius facies ad ſtetitque ;venit & :camelorum
גָּמָל וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר בִּנְךָ
viuam Nunquid :dicendo ,te ad mé miſit Aram rex Ben-hadad
בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר הַאֶחְיֶה
;Vade : Eliſaah eum ad Dixitque ; hac infirmitate de
מֵחֳלִי זֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע לֵךְ 10

‖ ei
לו

quòd ,Dominus mihi oſtendit & ‖ .viues Viuendo :ei dic
אֱמָר־לֹא חָיֹה תִחְיֶה [h]וְהִרְאַנִי יְהוָה כִּי־

[h] רָאָה

poſuit & ,ſuas facies * fecit ſtare Et .morietur moriendo
מוֹת יָמוּת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־פָּנָיו וַיָּשֶׂם 11

* ſuam faciem,
‖ donec tardaret

.Dei vir fleuitque : pudefieri ad vſque
עַד־[i]בֹּשׁ [k]וַיֵּבְךְּ אִישׁ הָאֱלֹהִים׃

[i] בּוֹשׁ
[k] בָּכָה

: ait & † flens † meus dominus Quare : Chazael dixit Et
וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל מַדּוּעַ אֲדֹנִי בֹכֶה וַיֹּאמֶר 12

† flet †

:malum Iſrael filiis es facturus quòd noui Quia
כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל רָעָה

munitiones

gladio in eorum iuuenes & ,ignem in mittes eorum munitiones
מִבְצְרֵיהֶם תְּשַׁלַּח בָּאֵשׁ וּבַחֻרֵיהֶם בַּחֶרֶב
.dirumpes eorum prægnantes & ,allides eorum paruulos & ,occides — diuides.
תַּהֲרֹג וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ וְהָרֹתֵיהֶם תְּבַקֵּעַ׃ — הָרַת [a]
,canis tuus ſeruus † quid Quoniam : Chazael Dixitque — † eſt
13 וַיֹּאמֶר חֲזָהאֵל כִּי מָה עַבְדְּךָ הַכֶּלֶב
:Eliſaah dixitque ? hoc magnum verbum ‡ faciat vt — ‡ rem magnam hanc ?
כִּי יַעֲשֶׂה הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע
.Aram ſuper regem ‡ te , Dominus mihi Oſtendit — ‡ fore
הִרְאַנִי יְהוָה אֹתְךָ מֶלֶךְ עַל־אֲרָם׃
,ſuum dominum ad venit & ,Eliſaah ab abiit † Et — † receſsit
14 וַיֵּלֶךְ מֵאֵת אֱלִישָׁע וַיָּבֹא[b] אֶל־אֲדֹנָיו — בוא [b]
Dixit : ait & ? Eliſaah tibi dixit Quid : ei dixitque
וַיֹּאמֶר לוֹ מָה־אָמַר לְךָ אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר אָמַר
tulit & ,craſtino a * fuit Et .viues Viuendo ,mihi — * in
15 לִי חָיֹה תִחְיֶה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיִּקַּח[c] — לָקַח [c]
,eius faciem ſuper expandit & ,aquas † in intinxit & ,ſtragulam ‖ — ‖ pannum è pilis caprarum. † aquam,
הַמַּכְבֵּר וַיִּטְבֹּל בַּמַּיִם וַיִּפְרֹשׂ עַל־פָּנָיו
.eo pro Chazael regnauit & : eſt mortuus &
וַיָּמֹת[d] וַיִּמְלֹךְ חֲזָהאֵל תַּחְתָּיו׃ — מות [d]
regis Achab filii Ioram quinto anno in Et
16 וּבִשְׁנַת[e] חָמֵשׁ לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ — שְׁנַת [e]
, Iehoram regnauit ,Iehudah regis Iehoſaphat & ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹרָם
triginta Filius ,Iehudah regis * Iehoſaphat filius — † sex
17 בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים
annis octo & ‖ ipſum regnando in ‖ erat annorum duorum & — ‖ quando regnauit,
וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה — שנים ק
regum via in * ambulauit Et .Ieruſalaim in regnauit — * per viam
18 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי
filia etenim : Achab domus fecerunt quemadmodum ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ[f] בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־ — עָשׂה [f]
oculis in malum fecitque : uxorem in ‡ ei erat Achab — ‡ vxor :
אַחְאָב הָיְתָה לּוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ[g] הָרַע בְּעֵינֵי — רוע [g]
corrumpere ‖ Dominus noluit Et ‡ Domini — ‡ Sed ‖ diſperdere
19 יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־
dixerat quemadmodum ,ſuum ſeruum Dauid propter Iehudah
יְהוּדָה לְמַעַן דָּוִד עַבְדּוֹ ׃ כַּאֲשֶׁר אָמַר־
.diebus cunctis eius filiis ,lucernam ei dandum ad ,ei — vt daret
לוֹ לָתֵת[h] לוֹ נִיר לְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ — נָתַן [h]

Digitized by Google

‡ defecit * poteſtate

ידו [a]

‡ Iehudah *manu* *ſub* * à Edom *eſt prævaricatus* ‡ eius diebus In
בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה 20
Ioram tranſiuit Et .regem ſe ſuper fecerunt regnare &
וַיַּמְלִכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יוֹרָם 21

omnes

ſurrexit Ipſe ,fuit & :eo cum currus *omnis* & ,Senir in
צָעִירָה וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי־הוּא קָם

‡ qui circundederat

& ,cum *ad circundantem* ‡ Edom percuſſit & ,nocte
לַיְלָה וַיַּכֶּה אֶת־אֱדוֹם הַסֹּבֵב אֵלָיו וְאֵת

נכה [b]

defecit Et ,ſua *tentoria* ‡ in populus fugitque ,*currus* * principes
שָׂרֵי הָרֶכֶב וַיָּנָס הָעָם לְאֹהָלָיו׃ וַיִּפְשַׁע 22

* curruum, ‡ tabernacula

שור [c]

tunc .hanc diem adviſque Iehudah *manu* *ſub de* † Edom
אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז

נוס [d]

† à poteſtate

reſiduum Et .illo tempore in Libnah defecit
תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא׃ וְיֶתֶר 23
ſcripta ipſa nónne ,fecit quæ omnia & ,Ioram verborum
דִּבְרֵי יוֹרָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים

† ſunt in

‡ Iehudah regum dierum verborum libro *ſuper* †
עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃

dormiuitque

ſuis patribus cum eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Ioram *Iacuitque*
וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו 24
.eo pro eius filius Achaziahu regnauit & :Dauid ciuitate In
בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃
filii Ioram *anno* duodecimo anno In
בִּשְׁנַת שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־ 25

שנה [e]

Iehoram filius Achaziahu regnauit ,Iſrael regis Achab
אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם
duorum & viginti Filius .Iehudah regis
מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם 26

בנה [f]

† erat ‡ cum regnauit,

regnauit vno anno & ,*ipſum regnando in* ‡ Achaziahu † annorum
שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ

‡ erat

Homri filia ,Hathaliahu ‡ eius matris nomen & :Ieruſalaim in
בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי

per viam

,Achab domus *via in* ambulauit Et .Iſrael regis
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְאָב 27
quia :Achab domus ſicut Domini oculis in malum fecitque
וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי

‡ erat

cum abiit Et ‡ *ille* ‡ Achab domus gener
חֲתַן בֵּית־אַחְאָב הוּא׃ וַיֵּלֶךְ אֶת־ 28

ילך [g]

* contra ‡ regem

rege ‡ Chazael *cum* * prœlium in Achab filio Ioram
יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב לַמִּלְחָמָה עִם־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־

Aram

Digitized by Google

.Ioram Aramæi percuſſerunt & ;Ghilhad Ramoth in Aram

ארם ברמות גלעד ויכו ארמים את־יורם׃

Izrehel in ſe *curandum ad* rex Ioram eſt reuerſus Et

29 וישב יורם המלך להתרפא ביזרעאל

,Ramah in Aramæi eum percuſſerant quibus plagis à

מן־המכים אשר יכהו ארמים ברמה

filius Achaziahu & ;Aram *regi* ‖ Chazael *cum ipſum pugnando in*

בהלחמו את־חזהאל מלך ארם ואחזיהו בן־

Ioram *videndum ad* † deſcendit Iehudah rex Iehoram

יהורם מלך יהודה ירד לראות את־יורם

.*ipſe* *agrotans* ‡ quia ,Izrehel in Achab filium

בן־אחאב ביזרעאל כי־חלה הוא׃

CAP. IX. ט

,prophetarum filiis è vnum ad vocauit propheta Eliſaah Et

1 ואלישע הנביא קרא לאחד מבני הנביאים

olei lenticulam tolle & ,tuos lumbos Accinge :ei dixitque

ויאמר לו חגר מתניך וקח פך השמן

.Ghilhad Ramoth in vade & ,tua manu in huius

הזה בידך ולך רמת גלעד׃

Iehoſaphat filium Iehu ibi vide & ,illuc venies Et

2 ובאת שמה וראה־שם יהוא בן־יהושפט

,ſuorum fratrum medio de eum ſtatues & ,venies & ,Nimſi filii

בן־נמשי ובאת והקמתו מתוך אחיו

.cubiculum *in* ‖ cubiculum* eum introduces &

והבאת אתו חדר בחדר׃

,eius caput ſuper fundes & ,olei lenticulam tolles Et

3 ולקחת פך־השמן ויצקת על־ראשו

in ‡ regem in te Vnxi :Dominus dixit Sic ;dices &

ואמרת כה־אמר יהוה משחתיך למלך אל־

.expectabis non & ,fugies & ,oſtium aperies & ;Iſrael

ישראל ופתחת הדלת ונסתה ולא תחכה׃

.Ghilhad Ramoth † propheta puer ,puer abiit Et

4 וילך הנער הנביא רמת גלעד׃

:dixit & ,*ſedentes* ‖ exercitus principes ecce & ,venit Et

5 ויבא והנה שרי החיל ישבים ויאמר

quem Ad :Iehu dixitque .princeps ò te ad mihi † Verbum

דבר לי אליך השר ויאמר יהוא אל מי

.princeps ò te Ad :dixit & ;nobis omnibus ex

מכלנו ויאמר אליך השר׃

---

ve curaret — שוב [a]

נכה [b]

* dum pugnaret contra

‖ regem

† videret — ראה [c]

‡ ægrotabat

לקח [d]

ילך [e]

בוא [f]

קום [g]

* in ‖ ante

‡ ſuper

נום [h]

† in

‖ ſedebant — שור [i]

† eſt

Digitized by Google

oleum fudit & , domum in eſt ingreſſus & , Surrexitque
וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבַּיְתָה [a] וַיִּצֹק הַשֶּׁמֶן 6
Deus Dominus dixit Sic : ei dixitque , eius caput ad †
אֶל־רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
Domini populum ſuper regem in te Vnxi : Iſrael
יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־עַם יְהוָה
Achab domum percuties Et . Iſrael in *
אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ [b] וְהִכִּיתָה אֶת־בֵּית אַחְאָב 7
, prophetarum meorum ſeruorum ſanguines vlciſcar & , tui domini
אֲדֹנֶיךָ וְנִקַּמְתִּי דְּמֵי עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
. Izebel manu de Domini ſeruorum omnium ſanguines &
וּדְמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה מִיַּד אִיזָבֶל׃
Achab ipſi ‡ ſuccidam & , Achab domus omnis peribit Et
וְאָבַד כָּל־בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב 8
. Iſrael in derelictum & , clauſum & , parietem ad mingentem
מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃
. Iarobham domum ſicut , Achab domum dabo Et
וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב כְּבֵית יָרָבְעָם 9
. Achiiah filii Bahaſa domum ſicut & , Nebat filii
בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה׃
: Izrehel parte † in canes comedent Izebel Et
וְאֶת־אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל 10
. fugit & , oſtium aperuit & . ſepeliens : non &
וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת [c] וַיָּנֹס׃
: ‡ ei dixitque , ſui domini ſeruos ad eſt egreſſus Iehu Et
וְיֵהוּא יָצָא אֶל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ 11
dixitque ‡ te ad ille inſanus venit cur ? pax Nunquid
הֲשָׁלוֹם מַדּוּעַ בָּא־הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר
. eius eloquium & , virum noſtis Vos : eos ad
אֲלֵיהֶם אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־הָאִישׁ וְאֶת־[d] שִׂיחוֹ׃
; dixit & . nobis nunc indica . * Falſum : dixerunt Et
וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר [e] הַגֶּד־נָא לָנוּ וַיֹּאמֶר 12
dixit Sic : dicendo , me ad dixit hoc ſicut & , hoc Sicut ‖
כָּזֹאת וְכָזֹאת אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר
. Iſrael in * regem in te Vnxi : Dominus
יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־יִשְׂרָאֵל׃
, ſuum veſtimentum vir ‖ tulerunt & , feſtinauerunt Et
וַיְמַהֲרוּ [f] וַיִּקְחוּ אִישׁ בִּגְדוֹ 13
clanxerunt & , graduum os ad * eum ſubter poſuerunt &
[g] וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ

יָצַק [a]
† ſuper
* ſuper
נָכָה [b]
ſanguinem
ſanguinem
‡ de
† agro
‡ erit
נוּס [c]
‡ quidam
Eſne
שׂוּחַ [d]
* eſt
נָגַד [e]
‖ Sic & ſic
* ſuper
‖ vnuſquiſque
לָקַח [f]
* ſuper faſtigium
שׂוּם [g]
עָלָה [h]

Digitized by Google

dicit , noctu heri vidi , eius filiorum *ſanguines* ‡ & , Naboth | ‡ ſanguinem
נבות ואת־דמי בניו ראיתי אמש נאם־
.Dominus dicit , *hac parte* § in tibi reddam & , Dominus | § agro hoc,
יהוה ושלמתי לך בחלקה הזאת נאם־יהוה
.Domini verbum iuxta , *partem* † in eum proiice , tolle nunc & | † agrum,
ועתה שא השלכהו בחלקה כדבר יהוה ׃
via ‡ fugit & , vidit Iehudah rex Achaziah Et | ‡ per viam
27 ואחזיה מלך־יהודה ראה וינס[a] דרך | נוס [a]
Etiam : ait & , Iehu eum *poſt* eſt perſecutúsque : horti domus
בית הגן וירדף אחריו יהוא ויאמר גם־
quæ Ghur aſcenſu in , currum *ad* † *eum* percutite hunc | † ſuper
אתו הכהו אל־המרכבה במעלה־גור אשר
.ibi eſt mortuus & , Meghiddo * fugit & : Ibleham *cum* ‡ | ‡ eſt iuxta * in
את־יבלעם וינס מגדו וימת[b] שם ׃ | מות [b]
ſepelierúntque : Ieruſalaim in eius ſerui eum fecerunt equitare Et
28 וירכבו אתו עבדיו ירושלמה ויקברו
.Dauid ciuitate in ſuis patribus cum ſuo ſepulchro in eum
אתו בקברתו עם־אבתיו בעיר דוד ׃
filii Ioram anno vndecimo anno in Et
29 ובשנת[c] אחת־עשרה שנה ליורם בן־ | שנה [c]
Iehu Venitque . Iehudah ſuper Achaziah regnauit Achab
30 אחאב מלך אחזיה על־יהודה ׃ ויבוא יהוא | ‡ fucum in oculis ſuis, & decorauit
. *ſuos oculos fuco in* ‡ poſuit & , audiuit Izebel & , Izrehel in
יזרעאלה ואיזבל שמעה ותשם[d] בפוך עיניה | שום [d]
. *feneſtram per* * reſpexit & , ſuum caput *fecit bonum* & | * de feneſtra.
ותיטב את־ראשה ותשקף בעד החלון ׃
pax Num : dixit & , portam per ingrediebatur Iehu Et
31 ויהוא בא בשער ותאמר השלום
ad *ſuas facies* * leuauit Et § ſui domini occiſori Zamri § | ‡ ipſi * faciem ſuam
32 זמרי הרג אדניו ׃ וישא[e] פניו אל־ | נשא [e]
eum ad reſpexerunt & § quis , mecum † Quis : dixit & , feneſtram | † eſt
החלון ויאמר מי אתי מי וישקיפו אליו
: eam *Præcipitate* ‡ : dixit Et . eunuchi tres ‡ duo | ‡ vel. Deijcite
33 שנים שלשה סריסים ׃ ויאמר שמטוהו | יתיר ו
in & , parietem in eius ſanguine de eſt aſperſus & , eam *præcipitarunt* * & | * deiecerunt
וישמטוה ויז[f] מדמה אל־הקיר ואל־ | נזה [f]
, bibit & , comedit & , venit Et . eam conculcauit & , equos
34 הסוסים וירמסנה ׃ ויבא ויאכל וישת | שתה
, eam ſepelite & , illam maledictam nunc Viſitate : dixit &
ויאמר פקדו־נא את־הארורה הזאת וקברוה

quia

Digitized by Google

:eam ſepeliendum ad • abierunt Et .ipſa ‖ regis filia quia
כִּי בַת־מֶלֶךְ הִיא׃ וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ[a] 35
volas & , pedes & , caluariam niſi ea in inuenerunt non &
וְלֹא־מָצְאוּ בָהּ כִּי אִם־הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם[b] וְכַפּוֹת
:dixit & .ei nunciauerunt & ,ſunt reuerſi Et .manuum
הַיָּדָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ[c] וַיַּגִּידוּ[d] לוֹ וַיֹּאמֶר 36
Eliiahu ſui ſerui manu in ‡ eſt locutus quod ipſum † Domini Verbum
דְּבַר־יְהוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ
canes comedent Izrehel parte ‡ In dicendo ,Tisbitæ
הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
,Izebel cadauer erit Et .Izebel carnem
אֶת־בְּשַׂר אִיזָבֶל׃ וְהָיְתָה[e] נִבְלַת אִיזֶבֶל 37
vt ,Izrehel parte ‖ in agri faciei * ſuper ſtercus ſicut
כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל אֲשֶׁר
.Izebel ‡ Hæc : dicant non †
לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת אִיזָבֶל׃

CAP. X. יוד

ſcripſitque .Someron in filii ſeptuaginta † Achab Et
וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב 1
Izrehel principes ad Someron miſit & ,literas Iehu
יֵהוּא סְפָרִים וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי[f] יִזְרְעֶאל
:dicendo , Achab nutricios ad & , ſeniores
הַזְּקֵנִים וְאֶל־הָאֹמְנִים אַחְאָב לֵאמֹר׃
, vos ad hanc epiſtolam veni ‡ ſecundum ‡ nunc Et
וְעַתָּה כְּבֹא[g] הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲלֵיכֶם 2
, currus * vobiſcum & , veſtri domini filii • vobiſcum &)
וְאִתְּכֶם בְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב
(. armatura ‡ & , munita ciuitas & ,equi &
וְהַסּוּסִים וְעִיר מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק׃
,veſtri domini filiis de rectum & bonum videbitis ‡ Et
וּרְאִיתֶם[h] הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם 3
domo ſuper ‖ pugnate & ,ſui patris ſolium ſuper ponetis * &
וְשַׂמְתֶּם[i] עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־בֵּית
: dixerunt & ; valde valde † Timueruntque .veſtri domini
אֲדֹנֵיכֶם׃ וַיִּרְאוּ[k] מְאֹד מְאֹד וַיֹּאמְרוּ 4
quomodo & , eius faciei ad ‡ ſteterunt non reges duo Ecce
הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא עָמְדוּ לְפָנָיו וְאֵיךְ
; domum ſuper * qui miſit ‡ Et ?nos ſtabimus
נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת 5

‖ eſt. • vt ſepelirent
קָבַר [a]
palmas
כָּפַף [b]
שׁוּב [c]
נָגַר [d]
† eſt ‡ per manum ‡ agro
הָיָה [e]
והיתה
* faciem ‖ agro † ne modicant ‡ eſt
† fuerant
שׂוּר [f]
‡ cùm venerit ‡ epiſtola hæc
בּוֹא [g]
* ſunt
‡ arma.
‡ videte meliorem, & qui placet
רָאָה [h]
* ponite ‖ pro
שׂוּם [i]
† vehementiſſimè;
יָרֵא [k]
‡ coram eo.
‡ miſerunt * erant

Iehu ad nutricii & ,ſeniores & ,ciuitatem ſuper† qui & — † erant
וַאֲשֶׁר עַל־הָעִיר וְהַזְּקֵנִים וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא ׀

dixeris quæ omnia & ‡nos ‡ tui Serui :dicendo — ‡ ſumus,
לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר

bonum ‖ : virum ‡ regem conſtituemus non :faciemus nos ad — ‡ quenquam ‖ quod eſt
אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִךְ אִישׁ הַטּוֹב

epiſtolam eos ad ſcripſit Et .fac tuis oculis in
6 בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר ׀

vos meam vocem & ; vos mihi * Si :dicendo ,ſecundam — * mei eſtis, & voci meæ obeditis
שֵׁנִית[a] לֵאמֹר אִם־לִי אַתֶּם וּלְקֹלִי ׀ אַתֶּם — שֵׁנָה[a]

,veſtri domini filiorum virorum capita tollite ,audientes
שֹׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי אַנְשֵׁי בְנֵי־אֲדֹנֵיכֶם

regis filii & .Izrehel in cras tempus ſecundum ‖ me ad venite & — ‖ tempore hoc
וּבֹאוּ אֵלַי כָּעֵת מָחָר יִזְרְעֶאלָה וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ

grandes reducentibus ‡ ciuitatis magnatibus cum viri ſeptuaginta — maioribus ‡ nutricantibus
שִׁבְעִים אִישׁ אֶת־גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים

,eos ad epiſtolam venire ſecundum ‡ ,fuit Et .*eos — * erant. ‡ cùm veniſſet epiſtola
7 אוֹתָם׃ וַיְהִי כְּבֹא הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם

,viros ſeptuaginta mactarunt & ,regis filios tulerunt & — iugularunt
וַיִּקְחוּ[b] אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁחֲטוּ שִׁבְעִים אִישׁ — לָקַח[b]

eum ad miſerunt & ,ahenis † in eorum capita poſuerunt & — † cophinis,
וַיָּשִׂימוּ[c] אֶת־רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו — שׂוּם[c]

,ei indicauit & ,nuncius venit Et .Izrehel in
8 יִזְרְעֶאלָה׃ וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ וַיַּגֶּד[d]־לוֹ — נָגַד[d]

Ponite :dixit & .regis filiorum capita Attulerunt :dicendo
לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי בְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׂימוּ

.mane adv ſque portæ oſtium aceruos duos ea — in duobus aceruis ad
אֹתָם שְׁנֵי צִבֻּרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר עַד־הַבֹּקֶר׃

ad ait & ; ſtetit & ,eſt egreſſus & ,mane in fuit Et
9 וַיְהִי[e] בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד וַיֹּאמֶר אֶל־ — הָיָה[e]

coniuraui ego ecce :†vos Iuſti :populum omnem — † eſtis:
כָּל־הָעָם צַדִּקִים אַתֶּם הִנֵּה אֲנִי קָשַׁרְתִּי

percuſſit quis & * ,eum interfeci & ,meum dominum ſuper ‡ — ‡ contra * ſed
עַל־אֲדֹנִי וָאֶהַרְגֵהוּ וּמִי הִכָּה[f] — נָכָה[f]

cadet ‖ non quòd ,nunc Scitote ‖ hos omnes — ‖ ceciderit
10 אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ דְּעוּ[g] אֵפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל[h] — יָדַע[g] נָפַל[h]

Dominus eſt locutus quem ,terram in Domini ſermone de
מִדְּבַר יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה

eſt locutus quod fecit Dominus & :Achab domum ſuper ‖ — ‖ contra
עַל־בֵּית אַחְאָב וַיהוָה עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר

Digitized by Google

per manum

Iehu Percuſſitque .Eliiahu ſui ſerui manu in

בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ ׃ וַיַּךְ יֵהוּא אֵת 11

‖ qui remanſerant de

omnes & ;Izrehel in Achab domo reſiduos ‖ omnes

כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־

† optimates ‡ propinquos

non donec ,eius ſacerdotes & ,eius notos ‡ & ,eius magnates †

גְּדֹלָיו וּמְיֻדָּעָיו וְכֹהֲנָיו עַד־בִּלְתִּי

abiit & ,venit & ,ſurrexit Et .ſuperſtitem ei reliquit

קום [a]

הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד ׃ [a] וַיָּקָם וַיָּבֹא וַיֵּלֶךְ 12

‡ in * ad ‖ tonſtrinæ

.via in paſtorum ligationis ‖ domum * ipſe ‡ ,Someron ‡

שֹׁמְרוֹן הוּא בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ ׃

,Iehudah regis Achaziahu fratres (inuenit, Iehu Et

וְיֵהוּא מָצָא אֶת־אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה 13

† eſtis ? ‡ ſumus,

.nos ‡ Achaziahu Fratres:dixerunt & ? vos † Qui :dixit &

וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ

¶ ad ſalutandum filios regis, & filios reginæ.

.principis filiorum & ,regis filiorum pacem ad¶ deſcendimus &

ירד [b]

[b] וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי הַגְּבִירָה ׃

eos comprehenderunt & .viuos eos Comprehendite : Dixitque

חיה [c]

וַיֹּאמֶר תִּפְשׂוּם [c] חַיִּים וַיִּתְפְּשׂוּם 14

* iugulauerunt ‖ tonſtrinæ,

quadraginta ,ligationis ‖ domus ciſterna in eos maſtauerunt * & ,viuos

חַיִּים וַיִּשְׁחָטוּם אֶל־בּוֹר בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים

† quenquam

.eis ex virum † reliquit non & ,viros duos &

וּשְׁנַיִם אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר אִישׁ מֵהֶם ׃

Rechab filium Iehonadab inuenit & ,inde abiit Et

ילך [d]

[d] וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב 15

ſalutauit eum,

eſt Nunquid :eum ad ait & ,ei benedixit & ,ſibi occurſum in

לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵשׁ אֶת־

? tuo corde cum meum cor quemadmodum ,rectum tuum cor

לְבָבְךָ יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ

† inquit

dedit & .tuam manum † da :eſt & ,Eſt :Iehonadab dixitque

נתן [e]

וַיֹּאמֶר יְהוֹנָדָב יֵשׁ [e] וָיֵשׁ תְּנָה אֶת־יָדֶךָ וַיִּתֵּן

.currum in ſe ad eum fecit aſcendere & ,ſuam manū

עלה [f]

יָדוֹ [f] וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו אֶל־הַמֶּרְכָּבָה ׃

* Veni ‖ zelum meum pro † in

:Domino meo zelo in ‖ vide & ,mecum ita * :dixit Et

וַיֹּאמֶר לְכָה אִתִּי וּרְאֵה בְּקִנְאָתִי לַיהוָה 16

,Someron † venit Et .ſuo curru in eum fecit equitare &

וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ ׃ וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן 17

‡ qui remanſerant de

donec ,Someron in Achab ipſi reſiduos ‡ omnes percuſſit &

וַיַּךְ אֶת־כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן עַד־

ad fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta,ipſum diſperdidit

הִשְׁמִידוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־

Digitized by Google

dixitque, populum omnem Iehu congregauit Et .Eliiahu
18 אֵלִיָּהוּ׃ וַיִּקְבֹּץ יֵהוּא אֶת־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר
ei ſeruiet * Iehu ,parum Bahal ſeruiuit Achab : eos ad
אֲלֵהֶם אַחְאָב עָבַד אֶת־הַבַּעַל מְעָט יֵהוּא יַעַבְדֶנּוּ
omnes ,Bahal prophetas omnes nunc Et .multùm
19 הַרְבֵּה׃ וְעַתָּה כָל־נְבִיאֵי הַבַּעַל כָּל־
:deficiat ne vir : me ad vocate eius ſacerdotes omnes & ,eius ſeruos
עֹבְדָיו וְכָל־כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד
qui omnis : Bahal ipſi ‡ mihi * grande ſacrificium quia
כִּי זֶבַח גָּדוֹל לִי לַבַּעַל כֹּל אֲשֶׁר־
vt ,aſtutia in faciebat Iehu & : viuet non ,defecerit
יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה וְיֵהוּא עָשָׂה בְעָקְבָּה לְמַעַן
: Iehu Dixitque .Bahal ſeruientes perderet
20 הַאֲבִיד אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל׃ וַיֹּאמֶר יֵהוּא
Miſitque .vocauerunt & : Bahal retentionem Sanctificate
21 קַדְּשׁוּ עֲצָרָה לַבַּעַל וַיִּקְרָאוּ׃ וַיִּשְׁלַח
ſeruientes omnes venerunt & ,Iſrael omnem in Iehu
יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ כָּל־עֹבְדֵי
ſunt ingreſſi & ; venerit non qui ,vir remanſit non & ,Bahal
הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־[a]בָא וַיָּבֹאוּ
.oſ ad ore ‡ Bahal domus eſt repleta & ,Bahal domum
בֵּית הַבַּעַל וַיִּמָּלֵא בֵית־הַבַּעַל פֶּה לָפֶה׃
veſtimentum Profer : veſtiario * ſuper ‡ qui ei Dixitque
22 וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־[b]הַמֶּלְתָּחָה הוֹצֵא לְבוּשׁ
.veſtem † eis protulit & : Bahal ſeruientibus ‖ omnibus
לְכֹל עֹבְדֵי הַבַּעַל וַיֹּצֵא[c] לָהֶם הַמַּלְבּוּשׁ׃
domum Rechab filius Iehonadab & ,Iehu eſt ingreſſus Et
23 וַיָּבֹא יֵהוּא וִיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב בֵּית
videte & ,Scrutamini : Bahal ſeruientibus ‡ dixitque ,Bahal
הַבַּעַל וַיֹּאמֶר לְעֹבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׂוּ [d]וּרְאוּ
niſi ,Domini ſeruis de vobiſcum hic ſit fortè ne
פֶּן־יֶשׁ־פֹּה עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי יְהוָה כִּי אִם־
faciendum ad ‡ ſunt ingreſſi Et .ſoli Bahal ſeruientes †
24 עֹבְדֵי הַבַּעַל לְבַדָּם׃ וַיָּבֹאוּ [e]לַעֲשׂוֹת
octoginta foris ſibi poſuit Iehu & .aſcenſiones ‡ & ,ſacrificia
זְבָחִים [f]וְעֹלוֹת וְיֵהוּא שָׂם־לוֹ בַחוּץ שְׁמֹנִים
hominibus de euaſerit qui vir : ait & ,viros
אִישׁ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִמָּלֵט מִן־הָאֲנָשִׁים
pro ‡ eius anima ,veſtras manus ſuper adduco * ego quos
אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־יְדֵיכֶם נַפְשׁוֹ תַּחַת

anima

coluit
* colet eum
quiſquam
* eſt
† erga
callidè,
cultores
circum pro
cultores
quiſquam.
[a] בּוֹא
‡ ab extremo vſque ad extremum.
‡ erat
* theſauro veſtium:
[b] לֶחַ
‖ cultoribus
† veſtes.
[c] יָצָא
‡ cultoribus
[d] רָאָה
† cultores
‡ vt facerent
[e] עָשָׂה
‡ holocauſta.
[f] עָלָה
* adduco ad.
‡ erit.

cùm compleuiſſet
כלה [a]

facere *ipſum complere ſecundum* ,fuit Et .illius animæ
נַפְשׁוֹ׃ וַיְהִי [a] כְּכַלֹּתוֹ לַעֲשׂוֹת 25

‡ holocauſtum, ‡ ducibus:

,Ingredimini *: triariis* ‡ & , curſoribus Iehu dixit & *,aſcenſionem* ‡
הָעֹלָה וַיֹּאמֶר יֵהוּא לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ

§ quiſquam † acie
נכה [b]

os ad † eos percuſſerunt & .egrediatur ne *vir* § ,eos percutite
הַכּוּם [b] אִישׁ אַל־יֵצֵא וַיַּכּוּם לְפִי־

‡ occiſos ipſi ‡ duces:
רוץ [c]

iuerunt & *: triariis* ‡ & , curſores ‡ proiecerunt & : gladii
חֶרֶב וַיַּשְׁלִכוּ הָרָצִים [c] וְהַשָּׁלִשִׁים וַיֵּלְכוּ

.Bahal domus ciuitatem ad vſque
עַד־עִיר בֵּית־הַבָּעַל׃

יצב [d]

.eam combuſſerunt & ,Bahal domus ſtatuas eduxerunt Et
וַיֹּצִאוּ אֶת־[d]מַצְּבוֹת בֵּית־הַבַּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ׃ 26

נתץ [e]

domum diruerunt & ,Bahal ſtatuam diruerunt Et
וַיִּתְּצוּ[e] אֵת [f]מַצְּבַת הַבָּעַל וַיִּתְּצוּ אֶת־בֵּית 27

יצב [f]
* pro latrinis

.hodie vſque *latrinas in* * eam poſuerunt & ,Bahal
הַבַּעַל [g]וַיְשִׂמֻהוּ לְמַחֲרָאוֹת עַד־הַיּוֹם׃

שום [g]
למוצאות
ק

. Iſraël de Bahal Iehu deleuit Et
וַיַּשְׁמֵד יֵהוּא אֶת־הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל׃ 28

qui ,Nebat filii Iarobham peccatis * Veruntamen
רַק חֲטָאֵי יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר 29

eo poſt à Iehu declinauit non ,Iſraël fecit peccare
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם

† ſcilicet ‡ erant in

.Dan in qui & , Beth-el ‡ qui aureis † vitulis
עֶגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בֵּית־אֵל וַאֲשֶׁר בְּדָן׃

טוב [h]

benefeciſti quòd eo Pro :Iehu ad Dominus dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא יַעַן אֲשֶׁר־[h]הֱטִיבֹתָ 30

‡ vt faceres quod eſt * erant
עשה [i]

* quæ omnis iuxta , meis oculis in rectum *faciendum ad* ‡
[i]לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי כְּכֹל אֲשֶׁר

§ quartæ generationis

ſedebunt *quartorum* § filii ,Achab domui feciſti ,meo corde in
בִּלְבָבִי עָשִׂיתָ לְבֵית אַחְאָב בְּנֵי רְבִעִים יֵשְׁבוּ

.Iſraël ſolium ſuper tibi
לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃

vt ambularet
הלך [k]

Domini lege in *eundum ad* cuſtodiuit non Iehu Et
וְיֵהוּא לֹא שָׁמַר [k]לָלֶכֶת בְּתוֹרַת־יְהוָה 31

ירה [l]
‡ à

deſuper ‡ declinauit non : ſuo corde toto in Iſraël Dei
אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לְבָבוֹ לֹא [m]סָר מֵעַל

סור [m]

.Iſraël fecit peccare qui ,Iarobham peccatis
חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃

חלל [n]

excidere Dominus cœpit illis diebus In
בַּיָּמִים הָהֵם [n]הֵחֵל יְהוָה [o]לְקַצּוֹת 32

קצה [o]

Digitized by Google

.Iſrael termino omni in Chazael eos percuſſit & .Iſrael in

בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ — [a] נכה

terram omnem Solis ortum ‡ Iarden A — ‡ ad

33 מִן־הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אֵת כָּל־אֶרֶץ

,Haroher ab ;Menaſſiten & ,Reubeniten & ,Ghadlten ,Ghilhad

הַגִּלְעָד הַגָּדִי וְהָרֻאוּבֵנִי וְהַמְנַשִּׁי מֵעֲרֹעֵר

,Baſan & ,Ghilhad & ,Arnon torrentem *ſuper* * quæ — * eſt iuxta

אֲשֶׁר עַל־נַחַל אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן׃

,fecit quæ omnia & ,Iehu verborum reſiduum Et

34 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֵהוּא וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה

libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nonne ,eius fortitudo omnis & — ‡ ſunt in

וְכָל־גְּבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר

Iehu *Iacuitque* :Iſrael regum dierum verborum — Dormiuitque

35 דִּבְרֵי [b] הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא — יום [b]

regnauit & ;Someron in eum ſepelierunt & ,ſuis patribus cum

עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ

quibus dies Et .eo pro eius filius Iehoachaz

36 יְהוֹאָחָז [c] בְּנוֹ [d] תַּחְתָּיו׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר — בנה [c]

octo & viginti † ,Iſrael ſuper Iehu regnauit — תחת [d]

מָלַךְ יֵהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים־וּשְׁמֹנֶה — † fuerant

;Someron in anni

שָׁנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃

CAP. XI. יא

— ראה [e]

ראתה

effet mortuus quòd vidit Achaziahu mater Hathaliah Et — ק

1 וַעֲתַלְיָה אֵם אֲחַזְיָהוּ [e] וְרָאֲתָה כִּי [f] מֵת — מות [f]

,regni ‡ ſemen omne perdidit & ,ſurrexit & ,ſuus filius — ‡ regium.

בְּנָהּ [g] וַתָּקָם וַתְּאַבֵּד אֵת כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ — קום [g]

ſoror ,Ioram regis filia Iehoſebah tulit Et

2 [h] וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַע בַּת־הַמֶּלֶךְ־יוֹרָם אֲחוֹת — לקח [h]

eum eſt furata & ,Achaziah filium Ioas Achaziahu — † qui interficiebantur

אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָה וַתִּגְנֹב אֹתוֹ — מות [i]

& ,ipſum ,*interfectorum* † regis filiorum medio è — המומתים

מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ [i] הַמּוּמָתִים אֹתוֹ וְאֶת־ — ק

faciebus ‖ ‡ eum occultauerunt & ;lectorum cubiculo in eius *lactatricem* * — * nutricem ‖ facie

[k] מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ אֹתוֹ [l] מִפְּנֵי — ינק [k]

ſecum Fuitque .eſt interfectus non & ,Hathaliahu — פנה [l]

3 עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃ וַיְהִי אִתָּהּ

Hathaliah & :annis ſex abſconditus Domini domo * — * in

בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ [m] שָׁנִים וַעֲתַלְיָה — שנת [m]

regnans †

Digitized by Google

ſeptimo anno in Et .terram ſuper regnans †

מלכת על־הארץ ׃ ובשנה השביעית 4

duces , centuriarum principes * tulit & , Iehoiadah miſit

שלח יהוידע ויקח את־שרי המאיות לכרי

, Domini domum † ſe ad eos introduxit & , curſores &

ולרצים ויבא אתם אליו בית יהוה

, Domini domo in eos fecit iurare & , fœdus eis exidit ‡ &

ויכרת להם ברית וישבע אתם בבית יהוה

eis Præcepitque .regis filium eis oſtendit &

וירא אתם את־בן־המלך ׃ ויצום 5

vobis ex pars Tertia : facietis quod verbum ‡ Hoc : dicendo

לאמר זה הדבר אשר תעשון השלישית מכם

.regis § domus cuſtodiam cuſtodientes & , ſabbathum intrantes*

באי השבת ושמרי משמרת בית המלך ׃

porta in pars tertia & , Sur porta in † pars tertia Et

והשלשית בשער סור והשלשית בשער 6

domus cuſtodiam cuſtodietis & : curſores poſt ‡

אחר הרצים ושמרתם את־משמרת הבית

egredientes omnes , vobis in manus * duæ Et .ſepoſitione ‡

מסח ׃ ושתי הידות בכם כל יצאי 7

ad § Domini domus cuſtodiam cuſtodiant & : ſabbatho

השבת ושמרו את־משמרת בית יהוה אל־

circum † regem ſuper circundabitis Et .regem

המלך ׃ והקפתם על־המלך סביב 8

: interficiatur ordines ‡ ad veniens ‡ & eius manu in eius vaſa & , vir

איש וכליו בידו והבא אל־השדרות יומת

.ipſum introeundo in & , ipſum ingrediendo in * , rege cum eſtote &

והיו את־המלך בצאתו ובבאו ׃

quæ omnia iuxta centuriarum principes fecerunt Et

ויעשו שרי המאיות ככל אשר־ 9

ſuos viros vir ‡ tulerunt & .ſacerdos Iehoiadah præceperat

צוה יהוידע הכהן ויקחו איש את־אנשיו

venerunt & .ſabbatho egredientibus cum , ſabbatho ingredientes

באי השבת עם יצאי השבת ויבאו

ſacerdos Deditque .ſacerdotem Iehoiadah ad

אל־יהוידע הכהן ׃ ויתן הכהן 10

, clypeos & lanceam centuriarum principibus §

לשרי המאיות את־החנית ואת־השלטים

.Domini domo in † quæ , Dauid regis * quæ

אשר למלך דוד אשר בבית יהוה ׃

† regnabat
* centuriones,
מאת [a]
המאות
ק
† in
רוץ [b]
‡ percuſſit cum
ראה [c]
צוה [d]
‡ eſt
עשה [e]
* ingrediantur ſabbatho, & cuſtodiant
§ regiæ.
† erit
‡ quæ eſt
‡ à demolitione. * partes
נסח [f]
שנה [g]
§ circa
† per circuitum
vnuſquiſque, & arma
נקף [h]
‡ qui venerit
‡ ſeptum
כלה [i]
* quando egreditur, & quando ingreditur.
יצא [k]
centuriones
המאות
ק
שור [l]
‡ vnuſquiſque
בוא [m]
נתן [n]
§ centurionibus lanceas,
המאות
ק
חנה [o]
* fuerant
† erant

Et

Digitized by Google

,eius manu in eius vaſa ‡ & , vir † curſores ſteterunt Et
11 וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ
domus humerum ‖ ad vſque dextero domus humero ab *
מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת
circum ‡ regem ſuper †,domum &,altare | ad ſiniſtrum
הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃
,diadema eum ſuper dedit * & ,regis filium eduxit Et
12 וַיּוֹצִא אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר
,eum vnxerúntque :eum conſtituerunt regem & ,teſtimonium ‖ &
וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ
.rex Viuat :dixerúntque,volam percuſſerunt † &
וַיַּכּוּ־כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃
:populi ‡ currentium ſonitum Hatthaliah audiuit Et
13 וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעָם
, vidit Et .Domini domum in populum ad eſt ingreſſa &
14 וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתֵּרֶא
,iudicium ‖ ſecundum columnam ſuper ſtans * rex ecce &
וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט
populus omnis & ,regem ad † tubæ & ,principes &
וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם
Hattaliah ſcidit & .tubis in clangens ‡ & ,lætus terræ
הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָה
.ligatio , Ligatio ‡ clamauit &,ſua veſtimenta
אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃
centuriarum principibus * ſacerdos Iehoiadah præcepit Et
15 וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת
ad ‖ eam Educite : eos ad dixítque ,exercitus præpoſitis
פְּקֻדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־
nam .gladio in interfice † ,eam poſt venientem & ,ordines extra
מִבֵּית לַשְּׂדֵרֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת בֶּחָרֶב כִּי
.Domini domo in moriatur Ne : ſacerdos dixerat
אָמַר הַכֹּהֵן אַל־תּוּמַת בֵּית יְהוָה׃
introitus via ‡ venit & ,manus ei poſuerunt ‡ Et
16 וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא דֶּרֶךְ־מְבוֹא
.ibi eſt interfecta & ,regis * domus equorum
הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַתּוּמַת שָׁם׃
,Dominum inter fœdus Iehoiadah excidit ‖ Et
17 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה
populum in exiſtendum ad † , populum inter & ,regem inter &
וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם
,Domini

‡ vnuſquiſque ‡ arma.
כָּלָה [a]
* à latere ‖ latus
† ipſum ‡ iuxta ‡ per circuitum.
* poſuit
נָתַן [b]
‖ ornamentum.
עוּר [c]
† plauſerúntque manu.
נָכָה [d]
כַּף [e]
חָיָה [f]
‡ populorum:
רוּץ [g]
רָאָה [h]
* ſtabat iuxta ‖ morem, † ante.
שׁוּר [i]
‡ clangebant ‡ Coniuratio, coniuratio.
* centurionibus
צָוָה [k]
שׂוּר [l]
חמאות
ק
‖ ‡ ſepto: & qui ſecutus fuerit
יָצָא [m]
† interficiatur
מוּת [n]
‡ dederunt ei locum, ‡ per viam
שׂוּם [o]
* regiæ, ‖ percuſsit
† vt eſſet populus
הָיָה [p]

Digitized by Google

ſunt ingreſſi Et .populum inter & ,regem inter & ,Domini
לַיהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ 18
;illam diſuerunt & ,Bahal domum terræ populus omnis
כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ[a] אֶת־
Mattan & ,bene confregerunt eius imagines & ,eius aras
מִזְבְּחֹתָו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ[b] הֵיטֵב וְאֵת מַתָּן
poſuit & .altarium facies ad ‡ occiderunt Bahal ſacerdotem
כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת וַיָּשֶׂם[c]
tulit Et .Domini domum ſuper *præfecturas* ſacerdos
הַכֹּהֵן פְּקֻדֹּת עַל־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקַּח[d] 19
,curſores & ;duces & ,*centuriarum principes* ‖
אֶת־שָׂרֵי[e] הַמֵּאוֹת וְאֶת־הַכָּרִי וְאֶת־הָרָצִים
regem fecerunt deſcendere & ,terræ populum omnem . &
וְאֵת כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיֹּרִידוּ[f] אֶת־הַמֶּלֶךְ
domum ‡ curſorum portæ *via* † venerunt & ,Domini domo è
מִבֵּית יְהוָה וַיָּבוֹאוּ דֶּרֶךְ־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית
.regum thronum ſuper ſedit & :regiam
הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב[g] עַל־כִּסֵּא הַמְּלָכִים׃
:requieuit ciuitas & ,terræ populus omnis eſt lætatus Et
וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה 20
& Mathaliahu occiderunt *in* gladio ‡ domo * *regis*.
וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ[h] בַחֶרֶב בֵּית מֶלֶךְ׃
. *ipſum regnando in* ‡ ,Iehoas † annorum ſeptem Filius
בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים[i] יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ 21

CAP. XII. יב

quadraginta & ,Iehoas regnauit Iehu ſeptimo anno *In*
בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְיֵהוּא מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים 1
Sibiah eius matris nomen & .Ieruſalaim in regnauit annis
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה
oculis in rectum ‡ Iehoas Fecitque .ſebah – – Beer de
מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ[k] יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי 2
Iehoiadah eum docuit quibus ,ſuis diebus omnibus Domini
יְהוָה כָּל־יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ[l] יְהוֹיָדָע
Adhuc .*receſſerunt* non excelſa Veruntamen :ſacerdos
הַכֹּהֵן׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ[m] עוֹד 3
.excelſis in *ſuffientes & immolantes* populus
הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃
pecuniam Omnem ;ſacerdotes ad Iehoas Dixitque
וַיֹּאמֶר יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל[o] כֶּסֶף 4

ſanctitatum

[a] נתץ
תיו
ק
[b] ישב
‡ ante aras.
[c] שום
* præfectos
[d] לקח
ſcenturiones,
[e] שור
[f] ירד
‡ per viam ‡ in
[g] ישב
‡ in * regia.
[h] מות
המלך
ק
[i] † erit ‡ quando regnaret.
שנה
‡ quod eſt
[k] עשה
[l] ירה
remouerunt.
[m] סור
immolabat, & ſuffiebat

Digitized by Google

pecuniam ,Domini domum ' introducetur quæ ſanctitatum .
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יוּבָא בֵית־יְהוָה כֶּסֶף
omnem ,eius ordinationis ‡ animarum pecuniam ,viri tranſeuntis
עוֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כָּל־
domum inducendum ad viri cor ſuper aſcenderit quæ pecuniam
כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֶב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית
à vir * ,ſacerdotes ſibi Tollent :Domini
5 יְהוָה׃ יִקְחוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת
omnem ad ‡ domus rupturam ‖ fortificabunt ipſi & ,ſuo noto
מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל
,fuit Et rupturam ‡ ,ibi inuenietur ‡ quæ
6 אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בָּדֶק׃ וַיְהִי
non ,Iehoas regis anno tertio & ,vigeſimo anno in
בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לֹא־
vocauit Et .domus fiſſuram * ſacerdotes fortificauerunt
7 חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ וַיִּקְרָא
dixitque .ſacerdotes & ,ſacerdotem Iehoiadah Iehoas rex
הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר
?domus fiſſuram fortificantes vos ‡ non Cur :eos ad
אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת
fiſſuram *ad ſed ,veſtris notis à pecuniam accipiatis ne nunc Et
וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי־לְבֶדֶק
non pro † ſacerdotes conſenſerunt ‖ Et .eam tradite domus
8 הַבַּיִת תִּתְּנֻהוּ׃ וַיֵּאֹתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי
rupturam . fortificare non pro & ‡ ,populo à pecuniam accipere ‡
קְחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם וּלְבִלְתִּי חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק
,vnius arcam ſacerdos Iehoiadah tulit Et .domus
9 הַבָּיִת׃ וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד
altare apud eam dedit * & :eius oſtio in foramen perforauit &
וַיִּקֹּב חֹר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ
ibi dederunt ‖ & :Domini domum virum ingrediendo in ‖ ,dextera in
בַּיָּמִין בְּבוֹא אִישׁ בֵּית יְהוָה וְנָתְנוּ־שָׁמָּה
introductam ‡ pecuniam omnem ,liminis cuſtodes ,ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא
multa quòd eos videre ſecundum ‡ erat Et .Domini domum
10 בֵּית יְהוָה׃ וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב
ſacerdos & ,regis ſcriba aſcendebat & ,arca in ‡ pecunia
הַכֶּסֶף בָּאָרוֹן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן
inuentam * pecuniam numerabant & ,ligabant & ,magnus
הַגָּדוֹל וַיָּצֻרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
domo

* in
בוא [a]
‡ æſtimationis
vt adducere
* vnuſquiſque
לקח [b]
‖ rimas
† ſecundum omnes
נכר [c]
‡ inueniuntur
‡ rimas.
היה [d]
* rimas templi.
‡ fortificaſtis rimas templi ?
* rimas
‖ morem geſſerunt
† vt
נתן [e]
יאת [f]
‡ acciperent
‡ neque fortificarent rimas
לקח [g]
* poſuit
נקב [h]
חור [i]
‖ cùm ingrederetur vnuſquiſque in
† poſuerunt
מימין
פ
בוא [k]
‡ quæ adducebatur
‡ quando videbant ‡ eſſet
ראה [l]
עלה [m]
* quæ inueniebatur in
צרר [n]

Digitized by Google

‖ per † opus qui præerant
ידי
ק
עֹשֵׂה [a]
המפקדים
ק
יוצא [b]

paratam pecuniam tradebant Et .Domini domo
בֵּית־יְהוָה׃ וְנָתְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן 11
domo *præpoſitorum* *opificium* † facientium manus *ſuper* ‖
עַל־יַד [a] עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית
ædificatores ad & ,lignarios fabros ad eam educebant & .Domini
יְהוָה [b] וַיּוֹצִיאֻהוּ לְחָרָשֵׁי הָעֵץ וְלַבֹּנִים
.Domini domo *facientes* ‡
הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה׃

‡ qui egrediebantur in
קנה [c]
lapidum, vt emerent
‡ dolatos, vt fortificarent rimas
* in domum.
‖ fiebant in
† crateræ argenteæ.

emendum ad & ,*lapidis* excisores ad & cæmentarios ad Et
וְלַגֹּדְרִים וּלְחֹצְבֵי הָאֶבֶן [c] וְלִקְנוֹת 12
domus *rupturam* *fortificandum ad* ,*excisionis* ‡ lapides & ligna
עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־
.*fortificandum** ad domum ſuper egrediebatur quod omne ad & ,Domini
יְהוָה וּלְכֹל אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחָזְקָה׃
,*argentei* *ſcyphi* † Domini domo *fieri* ‖ non Veruntamen
אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְהוָה סִפּוֹת כֶּסֶף 13
vaſa & ,aurea vaſa omnia ,tubæ ſpeluces ,pſalteria
מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־

‡ quæ inferebatur in

.Domini domum *introducta* ‡ pecunia ex ,argentea
כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה׃

‡ opus
* ex
נתן [d]

ea *in** fortificabant & ,eam dabant *opificium* ‡ facientibus Etenim
כִּי־לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה [d] יִתְּנֻהוּ וְחִזְּקוּ־בוֹ 14
homines rationē reddere faciebant non Et .Domini domum
אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא יְחַשְּׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים 15

per quorum manus dabant pecunias, vt darent
* faciebant.

facientibus *dandum ad* ,*eorum manum ſuper pecuniam* *dabant quorum*
אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לָתֵת לְעֹשֵׂי
.*facientes* *ipſi* * fide in ſed ,opus
הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים׃

‖ pro delicto, † pro peccatis

inferebatur non *peccatorum* † pecunia & ,*delicti* ‖ Pecunia
כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא 16

‡ in ‡ erat.

Chazael aſcendit Tunc *erant* ‡ ſacerdotum ; Domini domum ‡
בֵּית יְהוָה לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ׃ אָז יַעֲלֶה חֲזָאֵל 17

* contra
שום [e]
‖ faciem ſuam, vt aſcenderet contra
עלה [f]

poſuit & .eam cepitque ,Gath *ſuper** pugnavit & ,Aram rex
מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם עַל־גַּת וַיִּלְכְּדָהּ [e] וַיָּשֶׂם
.Ieruſalaim *ſuper aſcendendum ad* ,*ſuas facies* ‖ Chazael
חֲזָאֵל פָּנָיו [f] לַעֲלוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם׃
ſanctificationes omnes Iehudah rex Iehoas tulit Et
וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֵת כָּל־הַקֳּדָשִׁים 18
Achaziahu & ,Iehoram & ,Iehoſaphat ſanctificaverant quas
אֲשֶׁר־הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם וַאֲחַזְיָהוּ

patres

Digitized by Google

omne & ,ſuas ſanctificationes & ,Iehudah reges eius patres
אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־קֳדָשָׁיו וְאֵת כָּל־
domus & ,Domini domus theſauris in inuentum † aurum — † quod eſt
הַזָּהָב הַנִּמְצָא בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבֵית
deſuper ‡ aſcendit & ;Aram regem Chazael ad miſit & :regis — ‡ a
הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם [a]וַיַּעַל מֵעַל — עלה [a]
quæ omnia & , Ioas verborum reſiduum Et ‡ :Ieruſalaim — ‡ Reſidua adtero
19 יְרוּשָׁלִָם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר
verborum libro ſuper † ſcripta ipſa nónne , fecit — † ſunt in
עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
,eius ſerui ſurrexerunt Et :Iehudah regum dierum
20 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ [b]וַיָּקֻמוּ עֲבָדָיו — קום [b]
domo ‡ Ioas percuſſerunt & :coniurationem coniurauerunt & — ‡ in
וַיִּקְשְׁרוּ־קָשֶׁר [c]וַיַּכּוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֵּית — נכה [c]
,Sibhath filius Ioazachar Et .Silla deſcendente * Millo — * quæ deſcendit in
21 מִלֹּא הַיֹּרֵד סִלָּא׃ וְיוֹזָכָר בֶּן־שִׁמְעָת
,eſt mortuus & ,eum percuſſerunt eius ſerui Somer filius Iehozabad &
וִיהוֹזָבָד בֶּן־שֹׁמֵר עֲבָדָיו הִכֻּהוּ [d]וַיָּמֹת — מות [d]
regnauit & :David ciuitate in ſuis patribus cum eum ſepelierunt &
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ
.Pro eo eius filius Amaſiahu
אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XIII. יג

filii Ioas anno tertio & vigeſimo anno In
1 [e]בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־ — שנה [e]
Iehu filius Iehoachaz regnauit ,Iehudah regis Achaziahu
אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא
.annis ſeptendecim Someron in Iſrael ſuper
עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
poſt ambulauit & ,Domini oculis in malum ‡ fecit Et — ‡ quod eſt
2 [f]וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה [g]וַיֵּלֶךְ אַחַר — עשה [f] ילך [g]
fecit peccare qui ,Nebat filii Iarobham peccata
חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־
naſus ‡ eſt iratus Et .ea ‡ ab declinauit non , Iſrael — ‡ eis. ‡ furor
3 יִשְׂרָאֵל לֹא־[h]סָר מִמֶּנָּה׃ [i]וַיִּחַר־אַף — סור [h]
Aram regis Chazael manu in eos tradidit & .Iſrael in * Domini
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם — חרה [i]
.diebus omnibus Chazael filii hadad-Ben manu in & — * contra
וּבְיַד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל כָּל־הַיָּמִים׃

Et

Digitized by Google

faciem — cum ad exaudiuit & , Domini *facies* Iehoachaz eſt deprecatus Et

חלה [a] — 4 [a] וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע אֵלָיו

oppreſſit quia , Iſrael oppreſſionem vidit quia , Dominus

יְהוָה כִּי רָאָה אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לָחַץ

Iſraeli Dominus dedit Et .Aram rex eos

5 אֹתָם מֶלֶךְ אֲרָם׃ וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל

‡ poteſtate — habitauerúntque , Aram *manu ſub* ‡ de ſunt egreſſi & , ſeruatorem

ישע [b] — [b] מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ מִתַּחַת יַד־אֲרָם [c] וַיֵּשְׁבוּ

.nudiuſtertius heri ſicut ſuis *tentoriis* ‡ in Iſrael filii

ישב [c] ‡ tabernaculis — בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃

, Iarobham domus peccatis à receſſerunt non Veruntamen

6 אַךְ לֹא־סָרוּ מֵחַטֹּאת בֵּית־יָרָבְעָם

† per ea — etiam & , ambulauit *ea in* † , Iſrael fecit peccare qui

חטא [d] — אֲשֶׁר [d] הֶחֱטִי אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ הָלָךְ וְגַם

החטיא — dimiſit non Quoniam .Someron in ſtetit lucus

p de populo, — 7 הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ כִּי לֹא הִשְׁאִיר

, equites quinquagintà niſi , *populum* Iehoachaz ipſi

לִיהוֹאָחָז עָם כִּי אִם־חֲמִשִּׁים פָּרָשִׁים

eos diſperdiderat quia peditum millia decem & , currus decem &

וַעֲשָׂרָה רֶכֶב וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים רַגְלִי כִּי אִבְּדָם

שום [e] — .triturandum ad puluerem veluti eos poſuerat & , Aram rex

דוש [f] — מֶלֶךְ אֲרָם [e] וַיְשִׂמֵם כֶּעָפָר [f] לָדֻשׁ׃

Reſidua autem — , fecit quæ omnia & , Iehoachaz *verborum reſiduum* Et

8 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה

† ſunt in — verborum libro *ſuper* † ſcripta ipſa nonne , eius fortitudo &

וּגְבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי

Dormiuitque — Iehoachaz *Iacuitque* § Iſrael regum dierum

9 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז

regnauitque : Someron in eum ſepelierúntque , ſuis patribus cum

עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ

ſeptimo & , trigeſimo anno In .eo pro eius filius Ioas

שנה [g] — 10 יוֹאָשׁ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ [g] בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע

filius Iehoas regnauit , Iehudah regis Ioas anno

שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָשׁ בֶּן־

.annis ſedecim Someron in Iſrael ſuper Iehoachaz

יְהוֹאָחָז עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃

עשה [h] — declinauit non : Domini oculis in malum fecit Et

רוע [i] — 11 [h] וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא [k] סָר

* omni peccato — fecit peccare qui , Nebat filii Iarobham *peccatis omnibus** ab

סור — מִכָּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא

, Iſrael

verborum reſiduum Et .ambulauit eo in ,Iſrael — Reſidua autem
12 את־ישראל בה הלך׃ ויתר דברי
qua ,eius fortitudo & , fecit quæ omnia & , Ioas
יואש וכל־אשר עשה וגבורתו אשר
ipſa nónne ,Iehudah rege Amaſiah cum pugnauit
נלחם עם אמציה מלך־יהודה הלא־הם
; Iſrael regum dierum verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta — ‡ ſunt in
כתובים על־ספר דברי הימים למלכי ישראל׃
ſedit Iarobham & ,ſuis patribus cum Ioas *Iacuitque* — Dormiuitque
13 וישכב יואש עם־אבתיו וירבעם ישב
· cum Someron in Ioas eſt ſepultuſque ;eius ſolium ſuper
על־כסאו ויקבר יואש בשמרון עם
.ſua ægrotatione ægrotauit Eliſaah Et .Iſrael regibus
14 מלכי ישראל׃ ואלישע חלה את־חליו
rex Ioas eum ad deſcendit & ‡ *ea in* eſt mortuus qua ‡ — ‡ de
אשר ימות בו וירד אליו יואש מלך־
, mi pater , mi Pater :dixit & ,eius *facies* ſuper fleuit & ,Iſrael — faciem
ישראל ויבך על־פניו ויאמר אבי אבי — [l] בכה
Tolle : Eliſaah ei Dixitque .eius equites & , Iſrael currus
15 רכב ישראל ופרשיו׃ ויאמר לו אלישע [m] קח — [m] לקח
.ſagittas & ,arcum *ſi ad* accepit & .ſagittas & .arcum
קשת [n] וחצים ויקח אליו קשת וחצים׃ — [n] חצץ
tuam manum fac Equitare :Iſrael regem ad Dixitque — Apprehende manu tua
16 ויאמר למלך ישראל הרכב ידך
Eliſaah poſuit & :*ſuam manum fecit equitare* ‖& .arcum *ſuper* — ‖ apprehendit manum ſuam
על־הקשת וירכב ידו [o] וישם אלישע — שום [o]
feneſtram Aperi : dixit Et .regis manus ſuper ſuas manus
ידיו על־ידי המלך׃ ויאמר פתח החלון
17 .iecit & .Iace :Eliſaah dixitque . aperuit & .orientem ad
קדמה ויפתח ויאמר אלישע ירה ויור — ירה *
: Aram *in* ‖ ſalutis ſagitta & ,Domini ſalutis Sagitta :ait & — ‖ contra
ויאמר חץ־תשועה ליהוה וחץ תשועה בארם
conſumere ad uſque ,Aphec in Aram percutieſque — donec conſumas.
והכית את־ארם באפק עד־כלה׃ — [b] נכה
:Iſrael regem ad dixitque ;tulit & .ſagittas Tolle ; ait Et
18 ויאמר קח החצים ויקח ויאמר למלך ישראל
.ſtetit & ,vicibus tribus percuſſit & .terram *in* Percute — ‖ contra
הך ארצה ויך שלש־פעמים ויעמד׃
:ait & , Dei vir eum *ſuper* ‖ eſt iratus Et
19 ויקצף עליו איש האלהים ויאמר

Per-

$ cum

percuſſiſſes tunc, vicibus ſex vel quinque ‡ Percutiendum
להכות חמש או־שש פעמים אז הכית את

* donec conſumpſiſſes.

percuties vicibus tribus nunc & conſumere uſque * , Aram
ארם עד־כלה ועתה שלש פעמים תכה

[c] מות

.eum ſepelierunt & ,Eliſaa h eſt mortuus Et .Aram
20 את־ארם׃ [c] וימת אלישע ויקברהו

‡ ſequenti † quibuſdam

.anno veniente ‡ terram in venerunt Moab agmina &
וגדודי מואב יבאו בארץ בא שנה׃

[d] חיה

.agmen * viderunt ecce & ,virum ſepelientibus ipſi † ,fuit Et
21 [d] ויהי הם קברים איש והנה [e] ראו את־הגדוד

[e] ראה

,abiit & :Eliſaah ſepulchrum in virum proiecerunt &
וישליכו את־האיש בקבר אלישע וילך

ſurrexit & ,vixit & ,Eliſaah oſſa in vir tetigit &
ויגע האיש בעצמות אלישע ויחי ויקם

oppreſſit Aram rex Chazael Et .ſuos pedes ſuper
22 על־רגליו׃ וחזאל מלך ארם לחץ את־

[f] חנן

eſt miſertus Et ,Iehoachaz diebus omnibus Iſrael
23 ישראל כל ימי יהואחז׃ [f] ויחן

[g] פנה

eos ad eſt conuerſus & ,eorum eſt miſertus & ,eos Dominus
יהוה אתם וירחמם [g] ויפן אליהם

& ,Iahacob & ,Iſchac ,Abraham cum ſuum pactum propter
למען בריתו את־אברהם יצחק ויעקב ולא

a facie ſua, ad hoc tempus.

,ſuis faciebus deſuper eos proiecit nec ,eos diſperdere noluit
אבה השחיתם ולא־השליכם מעל־פניו

,Aram rex Chazael eſt mortuus Et .nunc ad uſque
24 עד־עתה׃ וימת חזאל מלך־ארם

[h] שוב

et reuerſus Et ,eo pro eius filius hadad Ben regnauit &
25 וימלך בן־הדד בנו תחתיו׃ [h] וישב

[i] לקח

manu de ciuitates tulit & ,Iehoachaz filius Iehoas
יהואש בן־יהואחז [i] ויקח את־הערים מיד

Iehoachaz manu de tulerat quas ,Chazael filii Ben-hadad
בן־הדד בן־חזאל אשר לקח מיד יהואחז

Ioas eum percuſſit vicibus tribus :prœlio in ſui patris
אביו במלחמה שלש פעמים הכהו יואש

[k] שוב

.Iſrael ciuitates reddidit &
[k] וישב את־ערי ישראל׃

CAP. XIIII. יד

[l] שנה

regis Ioachaz filii Ioas ſecundo anno In
1 [l] בשנת שתים ליואש [m] בן־יואחז מלך

[m] בנה

Digitized by Google

.Iehudah regis Ioas filius Amaſiahu regnauit ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
, *ipſum regnando* in erat annorum quinque,& viginti Filius — quando regnauit,
2 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ
nomen & .Ieruſalaim in regnauit annis nouem & viginti &
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם
.Ieruſalaim de Iehohaddan eius matris
אִמּוֹ יְהוֹעַדָּין מִן־יְרוּשָׁלָםִ׃ — יהועדן׃
non veruntamen :Domini oculis in rectum ‡ fecit Et — ‡ quod erat
3 וַיַּעַשׂ[n] הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא — עשה[n]
, eius pater Ioas fecit quæ omnia iuxta eius pater Dauid ſicut
כְּדָוִד אָבִיו כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ אָבִיו
adhuc *receſſerunt* non excelſa Veruntamen .fecit — abſtulerunt.
4 עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד
.excelſis in *ſuffitentes* ,*immolantes* populus — immolabat,& ſuffiebat
הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃
,eius manu in regnum eſſet roboratum cùm ,fuit Et
5 וַיְהִי[o] כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ — היה[o]
.ſuum patrem regem *percutientes* ,ſuos ſeruos percuſſit & — qui percuſſerant
וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃
‡ ſcriptum ſicut .occidit non percuſſorum filios Et — ‡ eſt
6 וְאֶת־בְּנֵי הַמַּכִּים[a] לֹא הֵמִית[b] כַּכָּתוּב — נכה[a] מות[b]
: dicendo Dominus præcepit quod † ,Moſeh legis libro in — † lo
בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
morientur non filii & filiis *ſuper* ‡ patres morientur Non — ‡ pro
לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ
.morietur ſuo peccato *in vir* quin ‡ ,patribus *ſuper* — ‡ pro ſed vnuſquiſque pro
עַל־אָבוֹת כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּת׃ — יומת
.decem ſalis valle in Edom percuſſit Ipſe
7 הוּא־הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־הַמֶּלַח עֲשֶׂרֶת — ק מלח ק
vocauit & bello in Selah cepit & ,millia
אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת־הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא אֶת־
.hanc diem ad vſque Iockthel eius nomen
שְׁמָהּ יָקְתְאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
filium Iehoas ad nuncios Amaſiah miſit Tunc
8 אָז שָׁלַח אֲמַצְיָה מַלְאָכִים אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־
, *Ito* ‡ :dicendo ,Iſrael regis Iehu filii Iehoachaz — ‡ Veni.
יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה
rex Iehoas Miſitque .*faciebus mutuo* nos videamus — facie.
9 נִתְרָאֶה פָנִים[e]׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ — פנה[e]
Iſrael

Digitized by Google

Carduus : dicendo ,Iehudah regem Amaſiahu ad Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ
‡ eſt
, Lebanon in ‡ quæ cedrum ad miſit Lebanon in ‡ qui
אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
tranſiuit & : vxorem in meo filio tuam filiam Da d :dicendo
נתן
לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר
† eſt
.carduum conculcauit & .Lebanon in † quæ agri beſtia
חיה e
חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃
: tuum cor te eleuauit & ,Edom percuſſiſti Percutiendo f
נכה f
הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבֶּךָ 10
,malum in te *immiſcebis* quid vt & .tua domo in ſede & gloriare
prouocas
ישב g
הִכָּבֵד g וְשֵׁב בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה
† vt
audiuit non Et ſtecum Iehudah & tu cadas & †
וְנָפַלְתָּה אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע 11
ſe viderunt & ;Iſrael rex Iehoas aſcendit & .Amaſiahu
עלה h
אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל h יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ
† facie:
-Beth in ,Iehudah rex Amaſiahu & , ipſe . *faciebus* ‡
פנה i
פָנִים i הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית
* eſt
eſt caſus Et .Iehudah ipſi * quæ ,ſemes
שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֶף 12
‖ coram
.ſua *tentoria* in vir † fugerunt & ,Iſrael *facies ad* ‖ Iehudah
נוס k
יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל k וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָו׃
† vnuſquiſque in tabernacula
Iehoas filium Iehudah regem Amaſiahu Et
וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יְהוֹאָשׁ 13
-Beth in Iſrael rex Iehoas cepit , Achaziahu filii
בֶּן־אֲחַזְיָהוּ תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
‡ diruit murum
Ieruſalaim *muro in* *rupit* ‡ & ; Ieruſalaim venit & : ſemes
ויבא
שֶׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ l יְרוּשָׁלַםִ וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ
quadringentis ,anguli portam ad vſque .Ephraim porta *in* ‖
בוא l
בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר m הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת
, argentum & ,aurum omne Tulitque .cubitis
פנן m
אַמָּה׃ וְלָקַח אֶת־כָּל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף 14
‡ quæ ſunt
, Domini domo in inuenta ‡ vaſa omnia &
כלה n
וְאֵת כָּל־n הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בֵּית־יְהוָה
* regis. † obſides:
: *Arrhabonum* † filios & ,*regis* * domus theſauris in &
וּבְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת
Reſiduum autem
. Iehoas *verborum reſiduum* Et .Someron in eſt reuerſus & o
שוב o
וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ 15
cum pugnauit quomodo & ,eius fortitudo & , fecit quæ
אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר נִלְחַם עִם

Digitized by Google

libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nónne ,Iehudah rege Amaſiahu
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר

Iacuitque ; Iſrael regum dierum verborum
16 דִּבְרֵי הַיָּמִים[p] לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב

cum Someron in ſepultusque ,ſuis patribus cum Iehoas ;
יְהוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּשֹׁמְרוֹן עִם

.eo pro eius filius Iarobham regnauitque ; Iſrael regibus
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

.Iehudah rex Ioas filius Amaſiahu vixit Et
17 וַיְחִי[a] אֲמַצְיָהוּ בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה

.Iſrael regis Iehoachaz *filii* ‖ Iehoas *mortem poſt* *
אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל

,Amaſiahu *verborum reſiduum Et* † .annis quindecim
חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ

dierum verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nónne
18 הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים

ligationem * eum *ſuper ligauerunt* ‡ Et ;Iehudah regum
לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר

eum poſt miſerunt & .Lachis in fugit & , Ieruſalaim in
19 בִּירוּשָׁלַםִ וַיָּנָס[b] לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו

eum tulerunt Et .ibi eum occiderunt & , Lachis in
לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ[c] שָׁם׃ וַיִּשְׂאוּ[d] אֹתוֹ

ſuis patribus cum Ieruſalaim in eſt ſepultus & ,equis *ſuper* ‖
20 עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבֵר בִּירוּשָׁלַםִ עִם־אֲבֹתָיו

populus vniuerſus tulerunt Et .Dauid ciuitate in
בְּעִיר דָּוִד׃ וַיִּקְחוּ[e] כָּל־עַם

; annorum ſedecim filius *ipſe* ‖ & , Hazariah Iehudah
21 יְהוּדָה אֶת־עֲזַרְיָה וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה

.Amaſiahu ſuo patre pro eum conſtituerunt regem &
וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃

;Iehudah ipſi eam reſtituit & , Elath ædificauit Ipſe
22 הוּא בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבֶהָ[f] לִיהוּדָה

.ſuis patribus cum rex *iacuit* * poſtquam
אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃

filii Amaſiahu anno ,decimoquinto anno In
23 בִּשְׁנַת[g] חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַאֲמַצְיָהוּ בֶן־

Ioas filius Iarobham regnauit , Iehudah regis Ioas
יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ

.annis vno & quadraginta Someron in Iſrael regis
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה׃

‡ ſunt in

Dormiuitque

יום [p]

חיה [a]

* poſtquam mortuus eſt ‖ filius † Reſiduum autem

‡ ſunt in

‡ coniurauerunt aduerſus * coniuratione

נוס [b]

מות [c]

נשא [d] ‖ in

לקח [e] ‖ erat

שוב [f] * dormiuit

שנה [g]

declinauit non : Domini oculis in malum fecit Et

עָשָׂה [h] — [h] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר 24

qui ,Nebat filii Iarobham peccatis omnibus ab

מִכָּל־־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר

terminum reſtituit Ipſe .Iſrael fecit peccare

הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ הוּא הֵשִׁיב אֶת־גְּבוּל 25

† ſolitudinis,

, planitiei † mare ad vſque Chamath introitu ab ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־־יָם הָעֲרָבָה

fuerat locutus quod ,Iſrael Dei Domini verbum iuxta

כִּדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר

‡ per manum * erat

* qui , prophetæ Amithai filii Ionah ſui ſerui *manu in* ‡

בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי הַנָּבִיא אֲשֶׁר

Dominus vidit Quoniam .hachepher Gath de

מִגַּת הַחֵפֶר׃ כִּי־רָאָה יְהוָה אֶת־ 26

non & ,clauſus non & valde mutabilem Iſrael afflictionem

עָנָה [i] — [i] עֳנִי יִשְׂרָאֵל מֹרֶה מְאֹד וְאֶפֶס עָצוּר וְאֶפֶס

eſt locutus non Et .Iſraeli auxilians neque derelictus

עָזוּב וְאֵין עֹזֵר לְיִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־־דִבֶּר 27

* vt deleret
† vt non eſſet

ſub à † Iſrael nomen *delendum ad* * Dominus

מָחָה [k] — יְהוָה [k] לִמְחוֹת אֶת־שֵׁם יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת

‡ per manum

.Ioas filii Iarobham *manu in* ‡ eos ſeruauit & cœlis

יָשַׁע [l] — הַשָּׁמַיִם [l] וַיּוֹשִׁיעֵם בְּיַד יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ׃

‡ Reſiduũ autem

, fecit quæ omnia & ,Iarobham *verborum reſiduum* Et ‡

וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה 28

Dammeſec reſtituit qua & ,pugnauit qua ,eius fortitudo &

וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־נִלְחָם וַאֲשֶׁר הֵשִׁיב אֶת־דַּמֶּשֶׂק

ipſa nonne , Iſrael in Iehudah ipſi Chamath &

וְאֶת־חֲמָת לִיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא־הֵם

ſunt in

Iſrael regum dierum verborum libro *ſuper* ſcripta

כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃

Dormiuitque

regibus cum ,ſuis patribus cum Iarobham *Iacuitque*

וַיִּשְׁכַּב יָרָבְעָם עִם־אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי 29

.eo pro eius filius Zechariah regnauitque : Iſrael

בָּנָה [m] — יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה [m] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XV. טו

regis Iarobham anno ſeptimo & vigeſimo anno In

שָׁנָה [n] — [n] בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ 1

.Iehudah regis Amaſiah filius Hazariah regnauit ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל מָלַךְ עֲזַרְיָה בֶן־אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה׃

Digitized by Google

, *ipſum regnando in* erat annorum ſedecim Filius — quando regnauit,
2 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ
: Ieruſalaim in regnauit annis duobus & quinquaginta &
וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
.Ieruſalaim de Iecholiahu eius matris nomen &
וְשֵׁם אִמּוֹ יְכָלְיָהוּ מִירוּשָׁלִָם׃
omnia iuxta , Domini oculis in rectum ‡ fecit Et — ‡ quod eſt
3 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל — עָשָׂה [a]
excelſa Veruntamen .eius pater Amaſiahu fecerat quæ
4 אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ רַק הַבָּמוֹת
ſuffientes & immolantes ‡ populus adhuc *receſſerunt* ‡ non — ‡ abſtulerunt: ‡ immolabat, & ſuffiebat
לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים — סוּר [b]
fuit & , regem Dominus percuſſit Et .excelſis in
5 בַּבָּמוֹת׃ וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיְהִי — * quo mortuus eſt:
domo in habitauit & , *ſua mortis* * diem ad vſque leproſus
מְצֹרָע עַד־יוֹם מֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית — מוּת [c]
iudicans domum ſuper ‡ regis filius Iotham & libera — יָשַׁב [d]
הַחָפְשִׁית וְיוֹתָם בֶּן־הַמֶּלֶךְ עַל־הַבַּיִת שֹׁפֵט — ‡ erat
, Hazariahu *verborum reſiduum Et* * . terræ populum — *Reſiduum autem
6 אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֲזַרְיָהוּ
ſuper † ſcripta ipſa nonne , fecit quæ omnia & — † ſunt in
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־
: Iehudah regum dierum verborum libro
סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ — יוֹם [e]
ſepelierunt & : ſuis patribus cum Hazariah *Iacuitque* — Dormiuitque
7 וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ
regnauitque : Dauid ciuitate in ſuis patribus cum eum
אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ
.eo pro eius filius Iotham
יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
Hazariahu anno , octauo & trigeſimo anno In
8 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לַעֲזַרְיָהוּ
Iarobham filius Zechariahu regnauit , Iehudah regis
מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זְכַרְיָהוּ בֶן־יָרָבְעָם
Fecitque .menſibus ſex Someron in Iſrael ſuper
9 עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ וַיַּעַשׂ
: eius patres fecerunt quemadmodum , Domini oculis in malum
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו — רוּעַ [f]
qui , Nebat filii Iarobham peccatis à declinauit non
לֹא סָר מֵחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר

eum aduerſus coniurauit Et .Iſrael fecit peccare
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו 10
coram populo, — *populi oppoſito ex* eum percuſſit & , Iabes filius Sallum
שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ וַיַּכֵּהוּ קָבָל־עָם
.eo pro regnauit & eum occidit &
וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃
Reſidua autem ‡ ſunt in — *ſuper* ‡ ſcripta ipſa ecce , Zechariahu *verborum reſiduum* Et
וְיֶתֶר דִּבְרֵי זְכַרְיָה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־ 11
.Iſrael regum dierum verborum libro
[g] יוֹם ‡ oh. — סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
ad fuerat locutus quod Domini verbum ‡ Hoc
הוּא דְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־ 12
‡ quartæ generationis. — ſuper tibi ſedebunt *quartorum* ‡ Filii : dicendo , Iehu
יֵהוּא לֵאמֹר בְּנֵי רְבִיעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־
.ita fuitque .Iſrael thronum
[h] הָיָה ‡ autem — כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל [h] וַיְהִי־כֵן׃
trigeſimo anno in regnauit Iabes filius ‡ Sallum
שַׁלּוּם בֶּן־יָבֵישׁ מָלַךְ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים 13
‡ per menſem — *menſe* ‡ regnauit & ,Iehudah regis Huziiah anno , nono &
וָתֵשַׁע שָׁנָה לְעֻזִּיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יֶרַח־
filius Menachem aſcendit Et .Someron in dierum
[i] עָלָה ‡ in — יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַל מְנַחֵם בֶּן־ 14
Sallum percuſſit & ,Someron ‡ venitque :Tirſah de Ghadi
[k] בוא — גָּדִי מִתִּרְצָה [k] וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלּוּם
regnauitque ,eum interemit & :Someron in Iabes filium
[l] נָכָה — בֶּן־יָבֵישׁ בְּשֹׁמְרוֹן [m] וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ
[m] מות — eius *ligatio* ‡ & ,Sallum *verborum reſiduum* Et ‡ .eo pro
‡ Reſiduũ autē ‡ coniuratio — תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלּוּם וְקִשְׁרוֹ 15
verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa ecce ,coniurauit qua
‡ ſunt in — אֲשֶׁר קָשָׁר הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
.Iſrael regum dierum
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
omnes & ,Tipſach Menachem percuſſit Tunc
אָז יַכֶּה־מְנַחֵם אֶת־תִּפְסַח וְאֶת־כָּל־ 16
.aperuerat non quia , Tirſah à eius terminos & ea in ‡ qui
‡ erant — אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִתִּרְצָה כִּי לֹא פָתַח
anno In .ſcidit eius prægnantes omnes :, percuſſit &
[n] הָרָה — וַיַּךְ אֵת כָּל־הֶהָרוֹתֶיהָ בִּקֵּעַ׃ בִּשְׁנַת 17
regnauit,Iehudah regis Hazariah anno nono & trigeſimo
שְׁלֹשִׁים וָתֵשַׁע שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ

Digitized by Google

.Someron in annis decem Iſrael ſuper Ghadi filius Menachem

מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים בְּשֹׁמְרוֹן׃

deſuper receſſit non :Domini oculis in malum Fecitque

18 וַיַּעַשׂ[b] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא־סָר[c] מֵעַל

fecit peccare qui ,Nebat filii Iarobham peccatis

חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־

Aſſur rex Pul Venit .ſuis diebus omnibus Iſrael

19 יִשְׂרָאֵל כָּל־יָמָיו׃ בָּא פוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר

,argenti talenta mille Pul ipſi Menachem dedit & ,terram *ſuper*

עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם לְפוּל אֶלֶף כִּכַּר־כָּסֶף

regnum roborandum ad ,ſecum eius *manus* *exiſtendum* *ad*

לִהְיוֹת יָדָיו אִתּוֹ לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה

ſuper argentum Menachem *fecit exire* Et .eius manu in

20 בְּיָדוֹ׃ וַיֹּצֵא[d] מְנַחֵם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־

regi *dandum ad* ,*potentia pollentes* omnes ſuper ,Iſrael

יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל[e] לָתֵת לְמֶלֶךְ

,*uni viro* * ,argenteos ſiclos quinquaginta Aſſur

אַשּׁוּר חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף לְאִישׁ אֶחָד

.terra in ibi ſtetit non & ,Aſſur rex eſt reuerſus &

וַיָּשָׁב[f] מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא־עָמַד שָׁם בָּאָרֶץ׃

,fecit quæ omnia & ,Menachem *verborum reſiduum* Et

21 וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַחֵם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה

dierum verborum libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nonne

הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים

cum Menachem *Iacuitque* ?Iſrael regum

22 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַחֵם עִם־

.eo pro eius filius Pechachiah regnauit & ſuis patribus

אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

,Iehudah regis Hazariah anno quinquageſimo anno In

23 בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה

Someron in Iſrael ſuper Menachem filius Pechachiah regnauit

מָלַךְ פְּקַחְיָה בֶן־מְנַחֵם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן

non :Domini oculis in malum ‡ Fecitque .annis duobus

24 שְׁנָתָיִם[g]׃ וַיַּעַשׂ[h] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא

fecit peccare qui ,Nebat filii Iarobham peccatis à receſſit

סָר מֵחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא

filius Pechach eum *ſuper ligauit* Et .Iſrael

25 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו פֶּקַח בֶּן־

palatio in Someron in eum percuſſit & , eius *triſtata* ‡ Remaliahu

רְמַלְיָהוּ שָׁלִישׁוֹ וַיַּכֵּהוּ[i] בְּשֹׁמְרוֹן בְּאַרְמוֹן

domus

a

b עָשָׂה

c סוּר

conne

ut eſſet manus

Induxit

d יָצָא

potentes ſubſtantia, ut darent

e נָתַן

* ſinguli.

f שׁוּב

Reſidua autem

‡ ſunt in

Dormiuitque

‡ quod erat

g שָׁנָה

h עָשָׂה

coniurauit aduerſus

‡ dux

i נָכָה.

Digitized by Google

† regis הַמֶּלֶךְ

eo eum & ; Arieh cum & , Arghob cum regis † domus

בֵּית־מֶלֶךְ אֶת־אַרְגֹּב וְאֶת־הָאַרְיֵה וְעִמּוֹ

[k] מוּת

, eum interfecit & ; Ghilhaditarum filiis de viri quinquaginta

חֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי גִלְעָדִים [k] וַיְמִתֵהוּ

Reliquo autem

omnia & , Pechachjah verborum reſiduum Et . eo pro regnauitque

26 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי פְקַחְיָה וְכָל־

* ſunt in

verborum libro ſuper * ſcripta ipſa ecce , fecit quæ

אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי

quinquageſimo anno In . Iſrael regum dierum

27 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׃ בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים

Pechach regnauit, Iehudah regis Hazariah anno , ſecundo &

וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פֶּקַח

viginti Someron in Iſrael ſuper Remaliahu filius

בֶּן־רְמַלְיָהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים

‡ quod erat סוּר

receſſit non ; Domini oculis in malum ‡ Fecitque .annis

28 שָׁנָה ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר

fecit peccare qui , Nebat filii Iarobham peccatis à

מִן־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־

[m] יוֹם

venit Iſrael regis Pechach diebus In .Iſrael

29 יִשְׂרָאֵל ׃ [m] בִּימֵי פֶקַח מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא

& , Hiion tulit & , Aſſur rex peleſer Tiglath

תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־

& , Chedes & , Ianoach & , mahachah-Beth Abel

אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יָנוֹחַ וְאֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־

terram omnem Galilah & , Ghilhad & , Chaſor

חָצוֹר וְאֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגָּלִילָה כֹּל אֶרֶץ

conſeruauit conjuratione

ligatione ligauit Et . Aſſur in eos tranſtulit & ; Naphthali

30 נַפְתָּלִי וַיַּגְלֵם אַשּׁוּרָה ׃ וַיִּקְשָׁר־קֶשֶׁר

contra

[a] נָכָה

, eū percuſſit & , Remaliahu filium Pechach ſuper Elah filius Hoſeah

הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ [a] וַיַּכֵּהוּ

[b] מוּת

Iotham vigeſimo anno in , eo pro regnauitque, eum occidit &

[b] וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו [c] בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים לְיוֹתָם

[c] שָׁנָה

Reſidua autem

quæ omnia & , Pecach verborum reſiduum Et . Huzziiah filii

31 בֶּן־עֻזִּיָּה ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר

‡ ſunt in

[d] יוֹם

dierum verborum libro ſuper ‡ ſcripta ipſa ecce , fecit

עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר [d] דִּבְרֵי הַיָּמִים

filii Pecach ſecundo anno In . Iſrael regum

32 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׃ בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח בֶּן־

Huzziahu filius Iotham regnauit , Iſrael regis Remaliahu

רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ

regis

Digitized by Google

annorum quinque & viginti Filius .Iehudah regis
33 מֶלֶךְ יְהוּדָה ׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
:Ieruſalaim in regnauit annis ſedecim & , ipſum regnando in erat — quando regnauit,
הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
rectum ‡ fecit Et .Sadoc filia Ieruſa eius matris nomen & — ‡ quod erat
34 וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא בַּת־צָדוֹק ׃ e וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר — עָשָׂה e
,eius pater Huzziiahu fecit quæ omnia iuxta :Domini oculis in
בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו
adhuc :receſſerunt non excelſa Veruntamen .fecit — abſtulerunt
35 עָשָׂה ׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא f סָרוּ עוֹד — סוּר f
ædificauit ipſe :excelſis in ſuffientes & ,immolantes ‡ populus — ‡ immolabat & ſuffiebat
הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת הוּא בָּנָה
reſiduum Et * .ſuperiorem Domini domus portam — * Reſiduu autem
36 אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה g הָעֶלְיוֹן ׃ וְיֶתֶר — עֵלָה g
ipſa nonne ,fecit quæ omnia & , Iotham verborum
דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם
/ Iehudah regum dierum verborum libro ſuper † ſcripta — † ſunt in
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה ׃
Iehudah in mittere Dominus cepit ipſis diebus In
37 בַּיָּמִים הָהֵם h הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה — חִלֵּל h
.Remaliahu filium Pecach & ,Aram regem Reſin
רְצִין מֶלֶךְ אֲרָם וְאֵת פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ ׃
cum eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Iotham Iacuitque — Dormiuitque
38 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־
Achaz regnauitque :ſui patris Dauid ciuitate in ſuis patribus
אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ אָחָז
.eo pro eius filius
i בְּנוֹ תַּחְתָּיו ׃

CAP. XVI. טז

filii Pecach anno decimoſeptimo anno In
1 בִּשְׁנַת שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־
.Iehudah regis Iotham filius Achaz regnauit , Remaliahu
רְמַלְיָהוּ מָלַךְ אָחָז בֶּן־יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה ׃
–ſe & ,ipſum regnando in ‖ Achaz † annorum viginti Filius — † erat ‖ quando regnauit, * quod eſt
2 בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־
* fecit non & :Ieruſalaim in regnauit annis decim
עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה
.eius pater Dauid ſicut ſui Dei Domini oculis in rectum
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו כְּדָוִד אָבִיו ׃

Digitized by Google

ſuum filium etiam & Iſrael regum via in abiit Et
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ 3
quas ,gentium abominationes ſecundum ignem per fecit tranſire
הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
‡ facie . Iſrael filiorum facìebus ‡ à eas Dominus expulit
פָּנָה הוֹרִישׁ יְהוָה אֹתָם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
* in ,collibus ſuper * & ,excelſis in ſuffiuit & immolauit Et
וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת 4
† viride. Reſin aſcendit Tunc .frondoſum † lignum omne ſubter &
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ אָז יַעֲלֶה רְצִין 5
Iſrael rex Remaliahu filius Pecach & ,Aram rex
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
* in ‡ obſiderunt — non & ,Achaz ſuper obſiderunt ‡ prœlium in Ieruſalaim *
צוּר יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה וַיָּצֻרוּ עַל־אָחָז וְלֹא
Reſin reſtituit illo tempore In .expugnare potuerunt
שׁוּב יָכְלוּ לְהִלָּחֵם׃ בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב רְצִין 6
exſtirpauit & ; Aram ipſi Elath Aram rex
מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־אֵילַת לַאֲרָם וַיְנַשֵּׁל אֶת־
‡ Edomæi , Elath in venerunt Aremim ‡ & ; Eloth de Iehudæos
בּוֹא הַיְּהוּדִים מֵאֵילוֹת וַאֲרוֹמִים בָּאוּ אֵילַת
ואדומים miſit Et .hanc diem ad vſque ibi habitauerunt &
ק ישׁב וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח 7
,Aſſur regem peleſer-Tiglath ad nuncios Achaz
‡ ſum: אָחָז מַלְאָכִים אֶל־תִּגְלַת פְּלֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
me ſerua & ,aſcende ego ‡ tuus filius & , tuus Seruus :dicendo
יָשַׁע לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ אָנִי עֲלֵה וְהוֹשִׁעֵנִי
‡ manu * qui ſurrexerunt aduerſum — inſurgentium * ,Iſrael regis vola ‡ de & , Aram regis vola ‡ de
כָּפַף מִכַּף מֶלֶךְ־אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקּוֹמִים
† quod eſt — † aurum & ,argentum Achaz tulit Et .me ſuper
לָקַח עָלָי׃ וַיִּקַּח אָחָז אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב 8
‡ in ‖ regis — ; regis ‖ domus theſauris in & ,Domini domo ‡ inuentum
הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ
eum ad exaudiuit Et .munus Aſſur regi miſit &
וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ־אַשּׁוּר שֹׁחַד׃ וַיִּשְׁמַע אֵלָיו 9
, Dammeſec in Aſſur rex aſcendit & , Aſſur rex
עָלָה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק
Reſin & ; Chir in eam fecit tranſmigrare & ,eam cepit &
וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיַּגְלֶהָ קִירָה וְאֶת־רְצִין
-Tiglath occurſum in Achaz rex perrexit Et .interemit
מוּת הֵמִית׃ וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת תִּגְלַת 10

pele-

altare vidítque : Dammeſec • Aſſur regis • peleſer
פלאסר מלך־אשור דומשק ויַרא את־המזבח
Vriiah ad Achaz rex miſit & ‡ Dammeſec in ‡ quod
אשר בדמשק וישלח המלך אחז אל־אוריה
omne ad ‖ eius *exemplar* * & , altaris ſimilitudinem ſacerdotem
הכהן את־דמות המזבח ואת־תבניתו לכל־
: altare ſacerdos Vriiah Extruxítque . eius opus
11 מעשהו׃ ויבן אוריה הכהן את־המזבח
ſic , Dammeſec è Achaz rex miſit quæ omnia iuxta
ככל אשר־שלח המלך אחז מדמשק כן
Achaz *regem venire ad vſque* , ſacerdos Vriiah fecit
עשה אוריה הכהן עד־בוא המלך־אחז
vidit & , Dammeſec è rex venit & . Dammeſec è
12 מדמשק׃ ויבא המלך מדמשק וירא
, altare *ſuper* ‡ rex acceſſit & : altare : rex
המלך את־המזבח ויקרב המלך על־המזבח
, ſuum holocauſtum ſuffiuit & . illud ſuper *fecit aſcendere* * &
13 ויעל עליו׃ ויקטר את־עלתו
ſparſit & ; ſuum libamen libauit & , ſuum *munus* ‖ &
ואת־מנחתו ויסך את־נסכו ויזרק
. altare ſuper ei † qui , pacificorum ſanguinem
את־דם־השלמים אשר־לו על־המזבח׃
‡ *Domini facies ad* ‡ quod , æreum altare Et
14 ואת המזבח הנחשת אשר לפני יהוה
, altare inter *ab* domus *faciebus* à fecit appropinquare &
ויקרב מאת פני הבית מבין המזבח
femor ſuper ‡ illud *dedit* † & ; Domini domum inter *ab* &
ומבין בית יהוה ויתן אתו על־ירך
Achaz rex Præcepítque . aquilonem ad altaris
15 המזבח צפונה׃ ויצוהו המלך אחז את־
ſuſi *maius* altare Super ; dicendo , ſacerdoti Vriiah
אוריה הכהן לאמר על המזבח הגדול הקטר
& ; veſpertinum *munus* & , matutinum holocauſtum
את־עלת־הבקר ואת־מנחת הערב ואת־
vniuerſi holocauſtum & , eius *munus* ‖ & ‡ *regis* * holocauſtum
עלת המלך ואת־מנחתו ואת עלת כל־
omnem & , eorum libamina & , eorum *munus* & . terræ populi
עם הארץ ומנחתם ונסכיהם וכל־
illud ſuper victimæ ſanguinem vniuerſum & , holocauſti ſanguinē
דם עלה וכל־דם־זבח עליו

ſpar-

• in
h ראה
‡ eras
• ſiguram
‖ ſecundum
i דמה
k בנה
donec veniſ ſes
l בוא
‡ ad
* obtulit
m עלה
‖ ſacrificium
n נסך
† erat
‡ coram Dño.
facie
† poſuit
‡ iuxta latus
o נתן
ויצוה
p צוה
‡ ſacrificium
• regium,
‖ ſacrificium
ſacrificium

.quærendum ad mihi erit æreum altare & : ſparges
תִּזְרֹק וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר׃
præcepit quæ omnia iuxta , ſacerdos Vriiah fecit Et
16 [q] וַיַּעַשׂ אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
Achaz rex abſcidit Et .Achaz rex
17 הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיְקַצֵּץ הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־
. concham eis *deſuper* * remouit & , *fulcimentorum* ‡ clauſuras
הַמִּסְגְּרוֹת הַמְּכֹנוֹת [r] וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת־הַכִּיֹּר
‡ qui , *æris boue* † deſuper fecit *deſcendere* ‖ mare &
וְאֶת־הַיָּם [a] הוֹרִד מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
.lapideum pauimentum ſuper *ipſum dedit* ‡ & :eo ſub
תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת אֲבָנִים׃
,domo in ædificauerant quod ſabbathi *operimentum* * Et
18 וְאֶת־מִיסַךְ הַשַּׁבָּת אֲשֶׁר־בָּנוּ בַבַּיִת
domum fecit circuire extrinſecum regis ingreſſum &
וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה הֵסֵב בֵּית
Achaz *verborum reſiduum Et* ‡ .Aſſur *regis faciebus à* ‖ ,Domini
19 יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אָחָז
libro *ſuper* ‡ ſcripta ipſa nonne , fecit quæ
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
Achaz *Iacuitque* ‖ Iehudah regum dierum verborum
20 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז
ciuitate in ſuis patribus cum eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
.eo pro eius filius Chizchiiahu regnauit & : Dauid,
דָּוִד וַיִּמְלֹךְ חִזְקִיָּהוּ [b] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XVII. יז

,Iehudah regis Achaz duodecimo anno , In
1 בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה
nouem Iſrael ſuper Someron in Elah filius Hoſeah regnauit
מָלַךְ הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה בְשֹׁמְרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל תֵּשַׁע
veruntamen : Domini oculis in malum Fecitque .annis
2 שָׁנִים׃ [c] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק
eius *facies ad* ‖ fuerunt qui Iſrael reges ſicut non
לֹא כְּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר [d] הָיוּ לְפָנָיו׃
, Aſſur rex Salmaneſer aſcendit eum Aduerſus
3 עָלָיו עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
.munus ei reddebatque : ſeruus Hoſeah ei fuit &
וַיְהִי־לוֹ הוֹשֵׁעַ עֶבֶד [e] וַיָּשֶׁב לוֹ מִנְחָה׃

Margin notes:
q עשה
‡ baſium + ab
r סור
את
י
ף
‖ deponi
† bobus æreis,
‡ erant
a ירד
‡ poſuit eos
* velum
מוסך
י
ף
‖ propter regē
† Reſidua autē
‡ ſunt in
Dormiuitque
b בנה
c עשה
‖ ante eum.
d היה
e שוב

Et

Digitized by Google

quòd ,coniurationem Hoſeah in Aſſur rex inuenit Et
וַיִּמְצָא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּהוֹשֵׁעַ קֶשֶׁר אֲשֶׁר
4 non & ,Aegypti regem So ad nuncios miſit
שָׁלַח מַלְאָכִים אֶל־סוֹא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־
.anno in annum ſecundum ‡ Aſſur regi munus fecit aſcendere — obtulit ‡ annuatim.
הֶעֱלָה מִנְחָה לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשָׁנָה בְשָׁנָה
.carceris domo in eum vinxit & ,Aſſur rex eum clauſit &
וַיַּעַצְרֵהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּאַסְרֵהוּ בֵּית כֶּלֶא ׃
aſcendit & terram omnem in Aſſur rex aſcendit Et
וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־הָאָרֶץ וַיַּעַל — עָלָה f
5 anno In .annis tribus eam ſuper obſedit ‡ & ,Someron — ° in ſobſedit
שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ שָׁנִים ׃ בִּשְׁנַת — צוּר g
6 .Someron Aſſur rex cepit Hoſeah nono
הַתְּשִׁיעִית לְהוֹשֵׁעַ לָכַד מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שֹׁמְרוֹן
eos fecit habitare & ,Aſſur in Iſrael tranſtulit &
וַיֶּגֶל אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיֹּשֶׁב אֹתָם — גָּלָה h
.Medorum ciuitatibus & ,Gozan flumine Chabor in & ,Chelach in — יָשַׁב i
בַּחְלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי ׃
Domino Iſrael filii peccaſſent cùm ,fuit Et
7 וַיְהִי כִּי־חָטְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
ſub à † ,Aegypti terra è eos aſcendere facienti ° ,ſuo Deo — ° qui fecit † ut eſſent ſub poteſtate
אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲלֶה אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת
alios ‡ deos timuerunt & ,Aegypti regis Pharoh manu — ‡ alienos.
יַד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיִּירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים ׃ — יָרֵא k
eiecerat quas ,gentium decretis in ambulauerunt Et
8 וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ — חָקַק l
,Iſrael regum & ,Iſrael filiorum faciebus ‖ à Dominus
יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל — יָרַשׁ m
,verba Iſrael filii occultauerunt † Et .fecerunt quæ — ‖ facie † occultè egerunt
9 אֲשֶׁר עָשׂוּ ׃ וַיְחַפְּאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים — עָשָׂה n
ædificauerunt & ;ſuo Deo Domino ſuper rectum non quod ‡ — ‡ non recta erant
אֲשֶׁר לֹא־כֵן עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ
cuſtodum turre à ,ſuis vrbibus cunctis in excelſa ibi — בָּנָה o
לָהֶם בָּמוֹת בְּכָל־עָרֵיהֶם מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים
,ſtatuas ſibi ſtatuerunt Et .munitionis ciuitatem ad vſque — munitam.
10 עַד־עִיר מִבְצָר ׃ וַיַּצִּבוּ לָהֶם מַצֵּבוֹת — יָצַב p
omne ſubter & ,eleuatum collem omnem ſuper lucos &
וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה וְתַחַת כָּל־
excelſis omnibus in ibi ſuffiuerunt Et .frondoſum lignum — viride.
11 עֵץ רַעֲנָן ׃ וַיְקַטְּרוּ־שָׁם בְּכָל־בָּמוֹת

ſicut

Digitized by Google

facie

: eorum *faciebus* à Dominus tranſtulerat quas gentes ſicut

כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֶגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם

res malas

.Dominum irritandum ad *mala* *verba* fecerunt &

עָשָׂה [a] רוע [b]

וַיַּעֲשׂוּ [a] דְּבָרִים רָעִים לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה׃

‡ de

Non : *eis* Dominus dixit quibus ‡ , idolis ſeruierunt Et

וַיַּעַבְדוּ הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם לֹא 12

Dominus fecit teſtificari Et . hoc *verbum* facietis

תַעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיָּעַד יְהוָה 13

‡ per manum

omnis *, prophetarum omnium *manu* *in* ‡ Iehudah in & ,Iſraël in

* omnis vi-

ſionis,

בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאֵו כָל־

נביאי

ק

cuſtodite & ,malis veſtris viis à Reuertimini : dicendo ,*videntis*

שׁוב [c]

חֹזֶה לֵאמֹר שֻׁבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְשִׁמְרוּ

quam legem omnem iuxta ,mea decreta ,mea præcepta

צוה [d]

מִצְוֹתַי [d] חֻקּוֹתַי [e] כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר

vos ad miſi quam & , veſtris patribus præcepi

חקק [e]

צִוִּיתִי [g] אֶת־אֲבֹתֵיכֶם וַאֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם

ירה [f]

:audierunt non Et .prophetarum meorum ſeruorum *manu* *in* ‡

צוה [g]

בְּיַד עֲבָדַי הַנְּבִיאִים׃ וְלֹא שָׁמֵעוּ

‡ per manum

, ſuorum patrum ceruicem iuxta ſuam ceruicem indurauerunt & 14

וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם כְּעֹרֶף אֲבוֹתָם

.ſuo Deo Domino *in* crediderunt non qui

אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

quod eius pactum & ,eius decreta contempſerunt Et

וַיִּמְאֲסוּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר 15

pepigit

quibus eius teſtificationes & , eorum patribus cum *excidit*

עוד [h]

כָּרַת אֶת־אֲבוֹתָם וְאֵת [h] עֵדְוֹתָיו אֲשֶׁר

,vanitatem poſt ambulauerunt & .*eis* *in* eſt teſtificatus

הֵעִיד בָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל

† erant in circuitu

‡ de

* vt non facerent

quibus ‡ ,eorum *circuitus* † quæ gentes poſt & ,ſunt facti vani &

וַיֶּהְבָּלוּ וְאַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָם אֲשֶׁר

.illæ ſicut *faciendum* *non* *ad* * , *eis* Dominus præcepit

צִוָּה יְהוָה אֹתָם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת כָּהֶם׃

,ſui Dei Domini præcepta omnia dereliquerunt Et

וַיַּעַזְבוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם 16

שני

ק

fecerunt & : vitulos duos , conflatile ſibi fecerunt &

וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה שְׁנֵים עֲגָלִים וַיַּעֲשׂוּ

נכח [i]

,cælorum militiæ vniuerſæ ſe incuruauerunt & , lucum

שחה [k]

אֲשֵׁירָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ [k] לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם

, ſuos filios fecerunt tranſire Et .Baal ſeruierunt &

וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבָּעַל׃ וַיַּעֲבִירוּ אֶת־בְּנֵיהֶם 17

Digitized by Google

, diuinationes diuinauerunt & , ignem per ſuas filias &
17 ואת־בנותיהם באש ויקסמו קסמים
oculis in malum *faciendum ad ſe vendiderunt* & : augurabantur &
וינחשו ויתמכרו לעשות הרע בעיני
valdè Dominus eſt iratus Et eum *irritandum* ad , Domini
18 יהוה להכעיסו׃ ויתאנף יהוה מאד
remanſit non : *ſuis faciebus deſuper* * eos remouit & , Iſrael *in* ‡
בישראל [m] ויסרם מעל פניו לא נשאר
non Iehudah Etiam . ſola Iehudah tribus niſi
19 רק שבט יהודה לבדו׃ גם־יהודה לא
ambulauerunt & : ſui Dei Domini præcepta cuſtodiuit
שמר את־[n]מצות יהוה אלהיהם וילכו
reprobauit Et . fecerunt quæ Iſrael decretis in
20 [o] בחקות ישראל אשר [p] עשו׃ וימאס
eos tradidit & ; eos afflixit & , Iſrael ſemen omne *in* Dominus
יהוה בכל־זרע ישראל [q] ויענם ויתנם
. *ſuis faciebus* à eos proiiceret donec : diripientium manu in
ביד [r]שסים עד אשר השליכם מפניו׃
, Dauid domo *deſuper* † Iſrael ſe ſcidit Quoniam
21 כי־קרע ישראל מעל בית דוד
fugauit ‡ & : Nebat filium Iarobham conſtituerunt regem &
וימליכו את־ירבעם בן־נבט וידא
eos fecit peccare & , Dominum poſt à ‡ , Iſrael Iarobham
ירבעם את־ישראל מאחרי יהוה והחטיאם
Iſrael filii ambulauerunt Et . grande peccatum
22 חטאה גדולה׃ וילכו בני ישראל
receſſerunt non : fecit quæ Iarobham peccatis vniuerſis in
בכל־חטאות ירבעם אשר עשה לא־סרו
Dominus remouit Donec . eo ‡ ab
23 ממנה׃ עד אשר־הסיר יהוה את־
manu in ‖ fuerat locutus ſicut , *ſuis faciebus deſuper* * Iſrael
ישראל מעל פניו כאשר דבר ביד
Iſrael *eſt tranſlatus* † & : prophetarum ſuorum ſeruorum omnium
כל־עבדיו הנביאים [a] ויגל ישראל
. hanc diem adviſque Aſſur in ſua terra *deſuper* ‡
מעל אדמתו אשורה עד היום הזה׃
, Hauua è & , Cutha è & , Babel è Aſſur rex Adduxitque
24 [b] ויבא מלך־אשור מבבל ומכותה ומעוא
ciuitatibus in fecit habitare & : Sepharuaim & , Chamath è &
ומחמת וספרוים [c] וישב בערי

‡ vendiderunt ſe vt facerent
רוע [l]
‖ vt irritarent
‡ contra * à facie ſua:
סור [m]
צוה [n]
חקק [o]
עשה [p]
ענה [q]
‖ facie ſua.
שסה [r]
† à ‡ expulit
וידח
ק
‡ ne iret
‡ eis.
* à facie ſua, ‖ per manum
† tranſmigrare fecit
גלה [a]
‡ à
בוא [b]
ישב [c]

, Someron poſſederunt & .Iſrael filiis pro Someron
שֹׁמְרוֹן תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן
.eius vrbibus in habitauerunt &
וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ׃

‡ quo habitauerunt — timuerunt non , ibi eorum ſeſſionis ‡ principio in ; fuit Et
חָלַל [d] — וַיְהִי [d] בִּתְחִלַּת שִׁבְתָּם שָׁם לֹא יָרְאוּ 25
, leones eos in Dominus miſit & :Dominum
אֶת־יְהוָה וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּהֶם אֶת־הָאֲרָיוֹת

* occidebat ex — Aſſur regi Dixeruntque .eis in occidentes erant * &
הָיָה [e] — וַיִּהְיוּ הֹרְגִים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר 26
feciſti habitare & , feciſti tranſmigrare quas Gentes :dicendo
לֵאמֹר הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִגְלִיתָ וַתּוֹשֶׁב

‖ neſciens — Dei iudicium cognouerunt non ‖ , Someron ciuitatibus in
בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי

† interimunt — interimentes ipſi † ecce & , leones eos in miſit & : terræ
הָאָרֶץ וַיְשַׁלַּח־בָּם אֶת־הָאֲרָיוֹת וְהִנָּם מְמִיתִים

neſciunt — Dei iudicium ſcientes ipſi non quòd eo , eos
אוֹתָם כַּאֲשֶׁר אֵינָם יֹדְעִים אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי

: dicendo .Aſſur rex Præcepitque .terræ
צִוָּה [f] — וַיְצַו [f] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר הָאָרֶץ׃ 27

Pergere — fecit is tranſmigrare quos ſacerdotibus de vnum illuc facite Ire
גָּלָה [g] — הֹלִיכוּ שָׁמָּה אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר [g] הִגְלִיתֶם

† pergat, & vadat — iudicium eos doceat & illuc ſedeant & , eant † & :inde
יָרָה [h] — מִשָּׁם וְיֵלְכוּ וְיֵשְׁבוּ שָׁם [h] וְיֹרֵם אֶת־מִשְׁפַּט
quos ſacerdotibus è vnus venit Et .terræ Dei
אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃ וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר 28
, Beth-el in habitauit & , Someron de fecerant tranſmigrare
יָשַׁב [i] — הִגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן [i] וַיֵּשֶׁב בְּבֵית־אֵל

† docebat — .Dominum timerent quomodo eos docens fuit † &
יָרֵא [k] — וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ [k] יִירְאוּ אֶת־יְהוָה׃

‡ fecerunt ſingulæ gentes — poſuerunt & , ſuos deos gens gens facientes fuerunt ‡ Et
עָשָׂה [l] — וַיִּהְיוּ [l] עֹשִׂים גּוֹי גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ 29

‡ ſingulæ gentes — gens gens ‡ , Someronitæ fecerant quæ , excelſorum domo in
* in quibus habitabant. — בְּבֵית הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי גּוֹי
.ibi habitantes ipſi quibus * , ſuis vrbibus in
בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם׃

viri & :Benoth Succoth fecerunt Babel viri Et
סָכַךְ [m] — וְאַנְשֵׁי בָבֶל עָשׂוּ אֶת־[m] סֻכּוֹת בְּנוֹת וְאַנְשֵׁי־ 30
fecerunt Chamath viri & , Nerghal fecerunt Chuth
כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ

Digitized by Google

& ,Nibchaz fecerunt Hauuæl Et .Aſima

31 אֶת־אֲשִׁימָא׃ וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַז וְאֶת־ זין רבתי

igni in ,ſuos filios comburentes ‖ Sepharuæi & : Tartach ‖ comburebant

תַּרְתָּק וְהַסְפַרְוִים שֹׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ

..Sepharuæorum dijs Hanamelech & ; Adramelech

לְאַדְרַמֶּלֶךְ וַעֲנַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵ° סְפַרְוִים׃ אלהי ק

ſibi fecerunt & : Dominum timentes fuerunt † Et † timebant

32 וַיִּהְיוּ[n] יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם [n] חָיָה

eis facientes fuerunt ‡ & ,excelſorum ſacerdotes eorum partes ‡ ‡ aliqui ‡ ſacrificabant

[o] מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי בָמוֹת וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם [o] קָצָה

,timentes fuerunt * Dominum .excelſorum domo in * timebant

33 בְּבֵית הַבָּמוֹת׃ אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים

,gentium iudicium iuxta ſeruientes erant ‖ ſuis dijs & ‖ ſeruiebant

וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם

.inde eos fecerant tranſmigrare quas

אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם׃

iudicia ‡ iuxta facientes ipſi † hanc diem ad Vſque † faciunt

34 עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים ‡ ritus priſtinos:

ipſi neque ,Dominum timentes ipſi ‡ non : prima ‡ timent

הָרִאשֹׁנִים אֵינָם יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֵינָם

, eorum iudicium iuxta & , eorum decreta iuxta facientes ‡ ‡ faciunt

עֹשִׂים כְּחֻקֹּתָם וּכְמִשְׁפָּטָם

Dominus præcepit quæ ,præceptum iuxta & , legem iuxta &

וְכַתּוֹרָה וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

.Iſrael eius nomen impoſuit cui Iahacob filiis

אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃

eis præceperat & ,pactum eis cum Dominus exciderat Et pepigerat

35 וַיִּכְרֹת יְהוָה אִתָּם בְּרִית [a] וַיְצַוֵּם [a] צָוָה

nec , alienos deos timebitis Non : dicendo

לֵאמֹר לֹא [b] תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא־ [b] יָרֵא

.eis immolabitis nec ,ei ſeruietis nec ,eis vos incuruabitis

[c] תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ לָהֶם׃ [c] שָׁחָה

vos fecit aſcendere qui ,Dominum Sed

36 כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶתְכֶם

, extento brachio in & , magna fortitudine in Aegypti terra è

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ [d] נְטוּיָה [d] נָטָה

.ſacrificabitis ei & ,flectetis genu ei & ,timebitis eum

אֹתוֹ תִירָאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲווּ וְלוֹ תִזְבָּחוּ׃ [e] חָקַק

,legem & , iudicia & ,ſtatuta Et

37 וְאֶת־ [e] הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה [f] [f] יָרָה

&

Digitized by Google

‡ vt faciatis
עֲשֵׂה [g]
† alienos.

faciendum ad ‡ ,custodietis ,vobis scripsit quæ . præceptum &
וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן [g] לַעֲשׂוֹת
. alios † deos timebitis non & :diebus cunctis
כָּל־הַיָּמִים וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃

‡ pepigi
‡ alienos.

:obliuiscamini ne vobiscum excidi ‡ quod pacti Et
וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם לֹא תִשְׁכָּחוּ 38
.alios ‡ deos timebitis non &
וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃
ipse & ,timebitis vestrum-Deum Dominum . Sed
כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּירָאוּ וְהוּא 39
.vestrorum inimicorum omnium manu é vos liberabit

נָצַל [h]
‡ sed
* consuetudinē suam primam faciunt.

[h] יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיכֶם׃
primum suum iudicium * iuxta quinimò ‡ ,audierunt non Et
וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשׁוֹן 40

הָיָה [i]
‖ seruiebant,

timentes istæ gentes Fuerúntque .facientes ipsi
הֵם עֹשִׂים׃ [i] וַיִּהְיוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְרֵאִים 41
etiam ,seruientes fuerunt ‖ suis sculptilibus & ,Dominum
אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־
fuerunt quod secundum :eorum filiorum filii & , eorum filii
בְּנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ

faciunt

.hanc diem ad vsque facientes ipsi ,eorum patres
אֲבֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

CAP. XVIII. יח

regis Elah filii Hoseah tertio anno in fuit Et
וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ 1
.Iehudah regis Achaz filius Chizchiiahu regnauit ,Israel
יִשְׂרָאֵל מָלַךְ חִזְקִיָּה בֶן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה׃

quando regnauit, *

.ipsum regnando in erat annorum quinque & viginti Filius
בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ 2
nomen & :Ierusalaim in regnauit annis nouem & viginti &
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם

† quod est
בִּנָה [k]

oculis in rectum † Fecitque .Zechariah filia Abi eius matris
אִמּוֹ אֲבִי [k] בַּת־זְכַרְיָה׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי 3
eius pater Dauid fecit quæ omnia iuxta , Domini
יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו׃

סוּר [l]
יָצַב [m]
† æreum,

,statuas contriuit & , excelsa remouit Ipse
הוּא [l] הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת [m] וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבֹת 4
quem , æris † serpentem confregit & ,lucum succidit &
וְכָרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה וְכִתַּת נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר

Digitized by Google

filii erant illos dies ad vſque quia , Moſeh fecerat
עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים הָהֵמָּה [n] הָיוּ בְנֵי־ — [n] הָיָה ‖ ſuffiebant

.Nechuſtan eum vocauit & ‖ ei ſuffientes ‖ Iſrael
יִשְׂרָאֵל מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא־לוֹ נְחֻשְׁתָּן׃

non eum poſt & ſperauit Iſrael Deo Domino In
5 בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־

fuerunt qui & .Iehudah reges cunctos inter illi ſicut ‡ fuit — ‡ ſimilis illi
הָיָה כָמֹהוּ בְּכֹל מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר הָיוּ

declinauit non , Domino in adhæſit Et , eius facies ad — ante eum.
6 לְפָנָיו׃ וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא [o] סָר — סוּר [o]

Dominus præcepit quæ,eius præcepta cuſtodiuitque : eū poſt à ‖ — ‖ ab
מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר [p] מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה — צִוָּה [p]

omni in : eocum Dominus fuit Et .Moſeh
7 אֶת־מֹשֶׁה׃ וְהָיָה יְהוָה עִמּוֹ בְּכֹל — * loco ad

regem in ‖ rebellauitque agebat prudenter ‡ , egrediebatur quem *. — ‡ proſperè ‖ contra
אֲשֶׁר־יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־

percuſſit Ipſe .ipſi ſeruiuit non & . Aſſur
8 אַשּׁוּר וְלֹא עֲבָדוֹ׃ הוּא [a] הִכָּה אֶת־ — נָכָה [a]

turri à eius terminos & , Hazzah ad vſque Peliſtæos
פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִמִּגְדַּל

.munitionis ciuitatem ad vſque cuſtodum — munitæ.
נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר׃

, Chizchiiahu regis quarto anno in fuit Et
9 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ

regis Elah filii Hoſeah ſeptimus annus ‡ ipſe) — ‡ erat
הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ

ſuper * Aſſur rex Salmaneſer aſcendit (, Iſrael — * contra
יִשְׂרָאֵל עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־

fine à † eam ceperunt Et .eam ſuper conſidauit ‖ & , Someron — ‖ obſedit † in
10 שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדֻהָ מִקְצֵה — צוּר [b]

annus * ipſe) , Chizchiiah ſexto anno in , annorum trium — * eſt
שָׁלֹשׁ שָׁנִים בִּשְׁנַת־שֵׁשׁ לְחִזְקִיָּה הִיא שְׁנַת־

.Someron eſt capta (, Iſrael regis Hoſeah nonus
תֵּשַׁע לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה שֹׁמְרוֹן׃

Iſrael Aſſur rex fecit transmigrare Et
11 [c] וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־יִשְׂרָאֵל — גָּלָה [c]

, Ghozan flumen Chabor in & , Chalach in eos deduxit & , Aſſur in — ducere fecit eos
אַשּׁוּרָה וַיַּנְחֵם בַּחְלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן

vocem ‡ audierunt non quòd Eo .Madai ciuitates & — ‡ voci
12 וְעָרֵי מָדָי׃ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל

omnia ,eius pactum ſunt tranſgreſſi & , ſui Dei Domini
יהוה אלהיהם ויעברו את־בריתו את כל־
nec ,audierunt non & ;Domini ſeruus Moſeh præcepit quæ
אשר צוה משה עבד יהוה ולא שמעו ולא
regis anno decimoquarto in Et .fecerunt
עשו[d] ׃ ובארבע עשרה שנה למלך 13
omnes *ſuper* † Aſſur rex Sancherib aſcendit Chizchiiahu
חזקיהו עלה סנחריב מלך־אשור על כל־
.eas cepit & ,munitas Iehudah ciuitates
ערי יהודה הבצרות ויתפשם ׃
regem ad Iehudah rex Chizchiiah Miſitque
וישלח חזקיה מלך־יהודה אל־מלך־ 14
† me *deſuper* ‡ recede , Peccaui :dicendo , Lachis in Aſſur
אשור ׀ לכישה ׀ לאמר ׀ חטאתי שוב מעלי
rex impoſuit & . feram , *me ſuper dederis* ‖ quod
את אשר־תתן עלי[e] אשא[f] וישם מלך־
trecenta Iehudah *regem* ‡ Chizchiiah *ſuper* Aſſur
אשור על־חזקיה מלך־יהודה שלש[g] מאות
.auri talenta triginta & , argenti talenta
ככר־כסף ושלשים ככר זהב ׃
repertum † argentum omne Chizchiiah Deditque
ויתן[h] חזקיה את־כל־הכסף הנמצא 15
.regiæ domus theſauris in & , Domini domo ‡
בית־יהוה ובאצרות בית המלך ׃
valuas Chizchiiah abſcidit illo tempore In
בעת ההיא קצץ חזקיה את־דלתות 16
obtexerat *qua firmamenta* & , Domini templi
היכל יהוה ואת־האמנות אשר צפה
.Aſſur regi *ea* ‖ dedit & ,Iehudah rex Chizchiiah
חזקיה מלך יהודה ויתנם למלך אשור ׃
& , Tarthan Aſſur rex miſit Et
וישלח מלך־אשור את־תרתן ואת־ 17
regem ad Lachis de Rab-ſacheh & , Rab-ſaris
רב־סריס ואת־רב־שקה מן־לכיש אל־המלך
,aſcenderunt & :Ieruſalaim in graui *virtute in* ‡ Chizchiiahu
חזקיהו בחיל כבד ירושלם ויעלו
ſteterunt & ,venerunt & ,aſcenderunt & :Ieruſalaim in venerunt &
ויבאו ירושלם ויעלו[i] ויבאו[k] ויעמדו
ſtrata ‡ in ‡ quæ , ſuperioris piſcinæ aquæductu in
בתעלת הברכה העליונה אשר במסלת[l]

Margin notes:
עשה [d]
† eorum
§ i
‖ impoſueris mihi,
נשא [e]
שום [f]
‡ regi
מאה [g]
† quod eſt
נתן [h]
‡ in
columnas, quas
‖ eas
‡ cum exercitu
עלה [i]
בוא [k]
‡ eſt ‡ viæ
סלל [l]

eſt egreſſus & ,regem ad vocauerunt Et .fullonis agri

18 שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא

,domum ſuper † qui Chilchiiahu filius Eliachim eos ad

אֲלֵהֶם אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת

.commemorans ‡ Aſaph filius Ioach & , ſcriba Sebnah &

וְשֶׁבְנָה הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃

ad nunc ‡ Dicite : Rabſacheh eos ad Dixítque

19 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־

: Aſſur rex magnus rex dicit Sic : Chizchiiahu

חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר

§ es ſiſus cui hæc fiducia ; Quæ

מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃

fortitudo &, conſilium ,labiorum verbum tantùm Dixiſti

20 אָמַרְתָּ אַךְ־דְּבַר שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה

fuiſti rebellis quia ,es ſiſus quo ſuper * nunc : prælium ad

לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ

fulcro ‡ ſuper tibi ſperaſti ecce Nunc § me in

21 בִּי׃ עַתָּה הִנֵּה בָטַחְתָּ לְּךָ עַל־מִשְׁעֶנֶת

innitatur ‡ cui : Aegypto ſuper * iſto ſalliſo canna

הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ

:eam perforabit & ,eius volam ‖ in ingredietur & : eum ſuper vir †

אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ

confidentibus omnibus Aegypti rex Parhoh ‡ ſic

כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים

Domino In ‡ me ad dixeritis ſi Et .eo ſuper *

22 עָלָיו׃ וְכִי־תֹאמְרוּן אֵלַי אֶל־יְהוָה

remouit cuius * hic nonne : confidimus noſtro Deo

אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא־הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר

dixitque § eius altaria & , eius excelſa Chizchiiahu

חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר

huius altaris facies Ad ‖ : Ieruſalaim ad & , Iehudah ad

לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה

fideiube nunc Et § Ieruſalaim in vos incuruabitis

23 תִּשְׁתַּחֲווּ בִּירוּשָׁלִָם׃ וְעַתָּה הִתְעָרֶב

tibi dabo & ,Aſſur regi meo domino nunc †

נָא אֶת־אֲדֹנִי אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ

equitantes tibi dare potueris ſi , equos millia duo

אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים

ducis faciem faciès vertere quomodo Et .eos ſuper

24 עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַחַת

vnius

m יצא ‡ erat

‡à commemorans.

‡ obſecro

‡ eſt

a שפה * cui

‡ baculo arundineo abſciſſo

* in ‡ ſi

quiſpiam. ‖ manum

b כפף ‡ eſt

* in

* eſt

c סור

‖ Coram altari hoc

d שחה † obſecro

e יכל faciem

f שוב

Digitized by Google

* vt — tibi confidas & * minimorum mei domini ſeruorum vnius
אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ
‖ in ‖ propter curſus — equites in & currum in † Aegypto ſuper ‖
‡ ad — עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃
עָלָה g — locum ſuper ‡ aſcendi Domino abſque num , Nunc
⁑ vt diſperdam — עַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הַמָּקוֹם 25
Aſcende : me ad dixit Dominus ? illum diſperdendum ad ⁑ iſtum
הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה
* contra ‖ vt diſperdas — eam corrumpe & ‖ , hanc terram ſuper *
עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃
, Sebnah & , Chilchiiahu filius Eliachim Dixitque
וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ וְשֶׁבְנָה 26
‖ obſecro — tuos ſeruos ad nunc ‖ Loquere ; Rabſacheh ad Ioach &
† intelligimus — וְיוֹאָח אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ
nobiſcum loquaris ne & (nos audientes † ſiquidem) , Aramicè
אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר עִמָּנוּ
‡ eſt — murum ſuper ‡ qui populi auribus in , Iehudaicè
יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחֹמָה׃
, tuum dominum ad Num : Rabſacheh eos ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה הַעַל אֲדֹנֶיךָ 27
† vt loqueretur — verba loquendum ad ‖ meus dominus me miſit te ad &
וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים
* ad † qui ſedent — ſuper ſedentes † viros ſuper * nonne : iſta
הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
‡ vt comedant ⁑ vt bibant — bibendum ad ⁑ & ſuum ſtercus edendum ad ‡ , murum
צוֹאָתָם i — הַחֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֹרֵיהֶם h וְלִשְׁתּוֹת אֶת־
ק — , Rabſacheh Stetitque § vobiſcum ſuæ vrinæ aquam
h מֵימֵי — שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה 28
מימי רגליהם — : dixit & , eſt locutus & , Iehudaicè magna voce in exclamauit &
ק — וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר וַיֹּאמֶר
. Aſſur regis magni regis verbum Audite
שִׁמְעוּ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
‖ ſeducat vos — , Chizchiiahu vobis imponat ‖ Ne : rex dixit Sic
נָשָׁא l — כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ 29
. eius manu vos eruere poterit non quia
נָצַל k — כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
, Domino in Chizchiiahu vos faciat ſperare ne * Et
וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה 30
tradetur non & ; Dominus nos eruet Eruendo : dicendo
נָצַל a — לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן אֶת־

Digitized by Google

audiatis Ne .Aſſur regis manu in hæc ciuitas
31 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ
Facite : Aſſur rex dixit ſic quia Chizchiiahu ad
אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר [b] עֲשׂוּ
vir † comedite & ,mead egredimini & . benedictionem mecum
אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־
.ſuæ ciſternæ aquas vir ‡ bibite & ſuam ficum vir & ſuam vitem
גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ [c] וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃
terram ad vos tollam & , me venire Vſque ‡
32 עַד־ [d] בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ
terram ,muſti * & ,frumenti terram ,veſtram terram ſicut
כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ
;mellis & ,vnentis olei oliuæ terram ,vinearum & , panis
לֶחֶם וּכְרָמִים אֶרֶץ זֵית יִצְהָר וּדְבַשׁ
Chizchiiahu ad audiatis ne & ;moriemini non & , viuite &
[e] וִחְיוּ וְלֹא [f] תָמֻתוּ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ
.nos eruet Dominus : dicendo , vos incitauerit ‖ cùm
כִּי־ [g] יַסִּית אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ׃
vir † gentium Dii eruerunt eruendo Num
33 הַהַצֵּל הִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־
deus ‡ Vbi ; Aſſur regis manu è , ſuam terram
34 אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי
, Henah ,Sepharuaim deus ‡ vbi ; Arphad & , Chamath
חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם הֵנַע
; mea manu è Someron eruerunt quia * ,Hiuuah &
וְעִוָּה כִּי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃
eruerint qui , terrarum deos omnes inter Quis
35 מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִצִּילוּ
Dominus eruet quid ‖ ; mea manu è ſuam terram
אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־
,populus tacuerunt Et ; mea manu è Ieruſalaim
36 יְרוּשָׁלַםִ מִיָּדִי׃ וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם
, ipſum ‖ regis præceptum quia .verbum ei reſponderunt non &
וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־ [h] מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הִיא
filius Elliachim Veniſque .ei reſpondeatis Non : dicendo
37 לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־
Ioach &, ſcriba Sebna & ,domum ſuper ‡ qui , Chilchiiahu
חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח
,veſtibus ſciſſis Chizchiiahu ad commonefaciens ‖ Aſaph filius
בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים

[b] עָשָׂה † vnuſquiſque de vite ſua, & vnuſquiſque de ficu ſua: † vnuſquiſque
[c] שָׁתָה ‡ Donec venit.
[d] בּוֹא * vini
[e] חָיָה
[f] מוּת ‖ perſuaſerit vobis.
[g] סוּת † vnuſquiſque ‡ ah
‡ ah
* non
‖ non
‖ erat.
[h] צִוָּה Veneruntque
‡ erat
‖ à commentariis

&

i נגד

..Rabſacheh verba ei nunciauerunt &

וַיַּגִּדוּ לוֹ אֵת דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה׃

CAP. XIX. יט

cùm audiſſet rex

Scidit & , Chizchiiahu regem audire ſecundum ,fuit Et

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע 1

k כסה

l שקק ‡ cum

domum eſt ingreſſuſque ,ſacco in ſe operuit & .ſua veſtimenta

אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית

ſuper ‡ qui ,Eliachim miſit Et .Domini

יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־ 2

ſacerdotum ſeniores & .ſcribam Sebnam & , domum

הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים

m כסה

filium prophetam Ieſahiahu ad ; ſaccis in opertos

מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא בֶּן־

; Chizchiiahu dixit Sic ; eum ad dixerunt Et . Amos

אָמוֹץ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ 3

‡ conuitii in Deum eſt

n צור

quia : hæc dies *blaſphemiæ* ‡ & ,increpationis & ,anguſtiæ Dies

יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי

o יכח

.pariendi † non *vis* * & ,*uteri rupturam* ‡ ad vſque filii venerunt

בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן לְלֵדָה׃

‡ matricem, * virtus † eſt

p כוח

verba omnia tuus Deus Dominus audiat fortè Si

אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת כָּל־דִּבְרֵי 4

q ילד

ſuus dominus Aſſur rex *eum* miſit quem , Rab-ſacheh

רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֲדֹנָיו

‖ vt afficeret

r חיה

verbis *in* argueret & ,viuentem Deum probris *afficiendum ad* ‖

לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים

‡ leua

s פלל

pro orationem *leuabis* ‡ & .tuus Deus Dominus audiuit quæ

אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד

* quod inuentum

.*inuentæ* * reſiduo

הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃

.Ieſahiahu ad Chizchiiahu regis ſerui Veneruntque

וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ 5

ad dicetis Sic ; Ieſahiahu illis Dixitque

וַיֹּאמֶר לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־ 6

a ירא

timeatis Ne : Dominus dixit Sic ; veſtrum dominum

אֲדֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא

Facie

affecerunt probris quibus ,audiiſti quæ verborum *faciebus* à

מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ

‖ pono

eo in *animi* ‖ ego Ecce .me Aſſur regis pueri

נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֹתִי׃ הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ 7

ſpi-

; ſuam terram in reuertetur & , auditum audiet & , ſpiritum
רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה [b]וְשָׁב לְאַרְצוֹ
.ſua terra in gladio in eum cadere faciam &
וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃
Aſſur regem inuenit & , Rabſaceh eſt reuerſus Et
8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
erat profectus quòd audierat nam ; Libnah ‖ pugnantem
נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע
, Chus * rege Tirhacah de Audiuitque .Lachis de
9 מִלָּכִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע אֶל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ
, eſt reuerſus & .tecum *pugnandum ad* eſt egreſſus Ecce : dicendo
לֵאמֹר הִנֵּה יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ וַיָּשָׁב
:dicendo, Chizchiiahu ad nuncios miſit &
וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃
, Iehudah regem Chizchiiahu ad dicetis Sic
10 כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
, *eo in confidens* † tu quo ‡ tuus deus te decipiat Ne : dicendo
לֵאמֹר אַל־[b]יַשִּׁאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹּטֵחַ בּוֹ
, Aſſur regis manu in Ieruſalaim tradetur Non : dicendo
לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַםִ בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
. reges fecerunt quæ audiuiſti tu Ecce
11 הִנֵּה אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר [c]עָשׂוּ מַלְכֵי
? liberaberis tu & , eas perdendo , terris vniuerſis Aſſur
אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃
deleuerunt quos , gentium dii eas liberauerunt Num
12 [d]הַהִצִּילוּ אֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ
, Heden filios & , Reſeph & , Haran & , Ghoſan , mei patres
אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֶדֶן
rex & , Chamath rex *ipſe* † Vbi ? Telaſar in ‡ qui
13 אֲשֶׁר בִּתְלַאשָּׂר׃ אַיּוֹ מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ
? Hiuuah & , Henah , Sepharuaim ciuitatis rex & , Arphad
אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לָעִיר סְפַרְוָיִם הֵנַע וְעִוָּה׃
, nunciorum manu de literas Chizchiiahu tulit Et
14 [e]וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים מִיַּד הַמַּלְאָכִים
eas expandit & , Domini domum † aſcendit & ; eas legit &
וַיִּקְרָאֵם [f]וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ
. *Domini facies ad* Chizchiiahu
חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
: dixit & , *Domini facies ad* Chizchiiahu orauit Et
15 וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמַר

Do-

Margin notes:
[b] שׁוּב
‖ contra
* Aethiopiæ,
vt pugnet
‡ in
† confidis
[b] נשׁא
[c] עשׂה
[d] נצל
‡ erant † eſt
[e] לקח
† in
[f] עלה
coram Domino
coram Domino,

Digitized by Google

† ſedens ſuper — tu .Cherubim *habitans* ‡ , Iſrael Deus Domine
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־
‡ es — .terræ regnorum omnium *tu* ſolus Deus *ipſe* ‡
הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
*cælum, — .terram & * *cælos* * feciſti tu
עָשָׂה [g] — אַתָּה עָשִׂיתָ [g] אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃
Domine aperi audi & ,tuam aurem Domine Inclina
16 הַטֵּה יְהוָה אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה
† quæ — quæ ‖ , Sancherib verba audi & : vide & ,tuos oculos
עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֵת דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר
ut probro afficere Deum viuentem. — *viuenti Deo exprobrandum ad ipſum* miſit
שְׁלָחוֹ לְחָרֵף אֱלֹהִים [h] חָי׃
חָיָה [h]
Aſſur reges vaſtauerunt , Domine Verè
17 אָמְנָם יְהוָה הֶחֱרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־
† poſuerunt — *dederunt* † Et .eorum terram & , gentes
18 הַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצָם׃ וְנָתְנוּ אֶת־
* erant, ſed — *quinimo ipſi* * dii non quia .ignem in eorum deos
אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־
.eos perdiderunt & ,lapis & lignum ,hominis manuum opus
מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃
obſecro nos fac ſaluos , noſter Deus Domine nunc Et
19 יָשַׁע [i] — וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ [i] נָא
quòd , terræ regna omnia ſcient & :eius manu de
מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי
† es. — mine Et .*tu* ſolus Deus Dominus † tu
20 אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃ וַיִּשְׁלַח
Sic :dicendo ,Chizchiiahu ad Amos filius Ieſahiahu
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־
‡ Pro — oraſti quibus ‡ : Iſrael Deus Dominus dixit
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ
‖ ſuper — Hoc .audiui , Aſſur regem Sancherib *ad* ‖ me ad
21 אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר שָׁמַעְתִּי׃ זֶה
* eſt — Contempſit ſeum ſuper Dominus eſt locutus quod , verbum *
הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה
te poſt ,Siion filia virgo te ſubſannauit , te
לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ
;affeciſti probris Quem .Ieruſalaim filia mouit caput
22 נוּעַ [a] — רֹאשׁ הֵנִיעָה [a] בַּת יְרוּשָׁלָםִ׃ אֶת־מִי חֵרַפְתָּ
† quem — leuaſti & ,vocem exaltaſti quem ſuper & ,es conuitiatus † &
נָשָׂא [b] — וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָ קּוֹל [b] וַתִּשָּׂא

excel-

Digitized by Google

.Iſrael ſanctum Super ‡ † tuos oculos excelſum *
מָרוֹם עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
; meum dominum probris affeciſti tuorum nunciorum manu In
23 בְּיַד מַלְאָכֶיךָ חֵרַפְתָּ אֲדֹנָי
aſcendi ego meorum curruum multitudine In : dixiſti &
וַתֹּאמֶר בְּרֹכֶב רִכְבִּי אֲנִי [c] עָלִיתִי
ſtaturam * ſuccidam & ,Lebanon latera ,montium altitudinem ‡
מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת
diuerſorium † ingrediar & ,eius abietum electionem ‖ ,eius cedrorum
אֲרָזָיו מִבְחוֹר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹאָה מְלוֹן
bibi & , † fodi Ego .eius Charmeli ſaltum ,eius finis
24 [d] קִצֹּה יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃ אֲנִי קַרְתִּי [e] וְשָׁתִיתִי
omnes meorum pedum planta in ſiccaui & ; alienas aquas
מַיִם זָרִים וְאַחְרִב בְּכַף פְּעָמַי כֹּל
audiſti non Nunquid .munitionis ‡ riuos
25 יְאֹרֵי מָצוֹר׃ הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ
illud plaſmaui & , quondam diebus à ‖ feci illud * ,longè à
לְמֵרָחוֹק אֹתָהּ [f] עָשִׂיתִי לְמִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ
deſtrudes ‡ aceruos † deſolandum ad erit & ,illud adduxi nunc
עַתָּה הֲבֵיאתִיהָ וּתְהִי [h] לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים [i] נִצִּים
earum habitatores Et .munitas ciuitates
26 עָרִים בְּצֻרוֹת׃ וְיֹשְׁבֵיהֶן
herba erunt , pudefacti ‡ & ,ſunt contriti , manu abbreuiati
קִצְרֵי־יָד [k] חַתּוּ וַיֵּבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב
vento percuſſa & ,tectorum herba * ,germinis olus & , agri
שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵפָה
, tuum egredi & ,tuum ſedere Et .ſegetis facies ad ‖
27 לִפְנֵי [l] קָמָה׃ [m] וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ
.me ad ‡ tuum iraſci & noui tuum ingredi &
וּבֹאֲךָ יָדַעְתִּי וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי׃
,meas aures in aſcendit tuus tumultus & ,me ad te iraſci Pro †
28 יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי [n] וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה בְאָזְנָי
meum camum & ,tuis naribus in meum hamum ponam &
[o] וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמִתְגִּי
.ea in veniſti qua via in † te faciam redire & ,tuis labiis in
[p] בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־[q] בָּאתָ בָּהּ׃
ſerotinum ‡ anno iſto Comede ſignum tibi hoc Et
וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ
tertio anno in & ,ſponte germinatum * ſecundo anno in &
29 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית סָחִישׁ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית

ſe-

* in
‡ Ad
Per manum
רכב
p
עָלָה [c]
‡ excelſa
* altitudinem
‖ electas abietes
† habitaculum
קצו
p
‡ venam.
קָצָה [d]
שָׁתָה [e]
‡ munitos.
* quod
עָשָׂה [f]
‖ in diebus antiquis.
בוא [g]
† in
‡ deſtructionem
להשאות
p
שָׁאָה [h]
נָצָה [i]
חָתַת [k]
‡ pudore affecti
* vt
‖ ante ſegetem
קום [l]
יָשַׁב [m]
‡ contra
† Pro eo quòd iratus es aduerſum
שָׁאָה [n]
שׂוּם [o]
שָׂפָה [p]
† per viam, Per quam
בוא [q]
‡ cadiua.
* germinata

.earum fructum comedite & ,vineas plantate & ,metite & ,ſeminate
זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם׃
radicem reſidua † ,Iehudah domus euaſio ‖ addet Et
וְיָסְפָה פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ 30
.ſurſum fructum faciet & ,deorſum
לְמָטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃
euaſio & ;reſiduum egredietur Ieruſalaim de Quia
כִּי מִירוּשָׁלִַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה 31
.hoc faciet ‡ Domini Zelus .Sion monte de
מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃
:Aſſur regem ad ‖ Dominus dixit ſic Quamobrem
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר 32
illuc iaciet non & ,hanc vrbem ad ingredietur Non
לֹא יָבֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם
effundet non & ,clypeo eam præoccupabit non & ;ſagittam
חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ
;reuertetur ,eam per venit qua ,via In ‡ .aggerem eam ſuper ‡
עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־יָבֹא בָּהּ יָשׁוּב 33
.Dominus dicit ,ingredietur non hanc ciuitatem ad &
וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־יְהוָה׃
,eam ſeruandum ad * hanc ciuitatem ad protegam Et
וְגַנּוֹתִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ 34
nocte in ,fuit Et .meum ſeruum Dauid propter & ,me propter
לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה 35
caſtrametatione in percuſſit & ,Domini angelus eſt egreſſus & ,illa
הַהוּא וַיֵּצֵא מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה
manſerunt Et .millia quinque & octoginta centum Aſſur
אַשּׁוּר מֵאָה שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ
.mortuorum cadauera ipſi omnes ecce & ,mane in
בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים׃
rex Sancherib eſt reuerſus & .abiit & ,eſt profectus Et
וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־ 36
,fuit Et .Nineueh in habitauit & ,Aſſur
אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי 37
,Adramelech & ſui dei * Niſroch domo ſe incuruante ‡ ipſo
הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ
euaſerunt ipſi Et .gladio in eum percuſſerunt eius filii Sareſer &
וְשַׂרְאֶצֶר הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ
.eo pro eius filius Eſarchadon regnauit & :Ararat terram ‡
אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Margin: [z] פרה ‖ quæ euaſit familiæ † quæ remanſit, [s] נשה [t] יצא ‡ exercituum צבאות ר פ ‖ ſuper [a] חצץ [b] גנן ‡ iuxta ‖ Per viam * vt ſeruem [c] ישע caſtris [d] נכה ſurrexerunt [e] מות [f] נסע [g] ישב ‡ adorante in deum ſuum, [h] שחה צביו ר פ ‡ in

Cap.

CAP. XX. כ

.moriendum ad Chizchiiahu ægrotauit illis diebus In

1 בַּיָּמִים[i] הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת — יוֹם [i]

dixítque , propheta Amos filius Ieſahiahu eum ad venit Et

וַיָּבֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר

quia ,tuæ domui Præcipe :Dominus dixit Sic , eum ad

אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו[k] לְבֵיתֶךָ כִּי — צִוָּה [k]

ſuas facies * vertit Et viues non & , tu moriens ‡ — ‡ morieris, * Chizchiiahu faciem ſuam

2 מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיַּסֵּב[l] אֶת־פָּנָיו — סָבַב [l]

:dicendo ,Dominum ad orauit & , parietem ad

אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃

quòd quæso memento ; Domine Obſecro

3 אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר

, perfecto corde in & ,veritate in tuas facies ad ‖ ambulauerim — ‖ coram te

הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם

Chizchiiahu fleuit Et fecerim tuis oculis in bonum † & — † quod eſt

וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי[m] וַיֵּבְךְּ[n] חִזְקִיָּהוּ — עָשָׂה [m]

fuerat egreſſus non Ieſahiahu , fuit Et .magno fletu — בָּכָה [n]

4 בְּכִי גָדוֹל׃ וַיְהִי יְשַׁעְיָהוּ לֹא יָצָא

: dicendo eum ad fuit Domini verbum & , mediam urbem ‡ — ‡ ad atrium medium , חצר

הָעִיר הַתִּיכֹנָה[o] וּדְבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ — ק

:mei populi ducem Chizchiiahu ad dic & ,Reuertere

5 שׁוּב וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד עַמִּי — תָּוֶךְ [o]

Audiui : tui patris Dauid Deus Dominus dixit Sic

כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי

ego ecce .tuam lachrymam vidi .tuam orationem

אֶת־תְּפִלָּתֶךָ[p] רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי — פלל [p]

.Domini domum ‡ aſcendes tertia die in :te ſanans † — † ſano ‡ in

רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה בֵּית יְהוָה׃

, annos quindecim tuis diebus ſuper addam Et

6 וְהֹסַפְתִּי[q] עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה — יָסַף [q]

; iſtam ciuitatem & , te eruam Aſſur regis ſola ‖ de & — ‖ manu

וּמִכַּף[r] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּלְךָ[s] וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת — כָּפַף [r]

propter & , me propter iſtam ciuitatem ſuper protegam & — נָצַל [s]

וְגַנּוֹתִי[t] עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְמַעֲנִי וּלְמַעַן — גָּנַן [t]

Tollite :Ieſaiahu dixítque .meum ſeruum Dauid

7 דָּוִד עַבְדִּי׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ קְחוּ[u] — לָקַח [u]

, vlcus ſuper poſuerunt & , tulerunt Et . ficuum maſſam

דְּבֶלֶת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ[x] עַל־הַשְּׁחִין — שׂוּם [x]

&

Digitized by Google

ſanatum eſt. חָיָה [a]

Quod :Ieſahiahu ad Chizchiiahu Dixitque .vixit &
[a] וַיֶּחִי׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ מָה 8
dic in ſim aſcenſurus &,me Dominus ſit ſanaturus quod ,ſignum
אוֹת כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי בַּיּוֹם
?Domini domum tertio
הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה׃
,Domino à ſignum tibi Hoc :Ieſahiahu Dixitque
וַיֹּאמֶר ,יְשַׁעְיָהוּ זֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה 9
:eſt locutus quod ,verbum Dominus ſit facturus quòd
כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֵּר

† Num vis vadat ‡ an

decem reuertatur ſi ‡ gradibus decem vmbra Iuit †
הָלַךְ הַצֵּל עֶשֶׂר [b] מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר

עָלָה [b]

vmbræ eſt Leue : Chizchiiahu Dixitque ? gradibus

צָלַל [c]

מַעֲלוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֵל [c] לַצֵּל 10

* Nolo hoc. † vt

vmbra reuertatur † ſed ,Non * .gradibus decem declinare
[d] לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִּי יָשׁוּב הַצֵּל

נָטָה [d]

.gradibus decem retrorſum
אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃
;Dominum ad propheta Ieſahiahu clamauit Et
וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה 11

† per gradus,
שׁוּב [e]

deſcenderat quos ,gradibus in † vmbram reduxit &
[e] וַיָּשֶׁב אֶת־הַצֵּל בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה

† per gradus

.gradibus decem retrorſum Achaz gradibus in †
בְּמַעֲלוֹת אָחָז אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃
filius Baladan Berodach miſit illo tempore In
בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־ 12

munera

.Chizchiiahu ad munus & ,litteras Babel rex Baladan
בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ
.Chizchiiahu ægrotauet quòd ,audierat quoniam
כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃

רָאָה [f]

omnem eis oſtendit & ,Chizchiiahu eos ſuper audiuit Et
וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ [f] וַיַּרְאֵם אֶת־כָּל־ 13

נכתו ו ק

,aurum & ,argentum ;ſuam deſiderabilem domum
בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב

* vnguentum
כל ו ק

domum & ,optimum oleum * & ,aromata &
וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת בֵּית

כָּלָה [g]
‡ quicquam

,ſuis theſauris in eſt inuentum quod omne & ,ſuorum vaſorum
[g] כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו
Chizchiiahu eis oſtenderit non quod verbum ‡ fuit Non
לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ

Digitized by Google

.ſua poteſtate omni in & ,ſua domo in
בביתו ובכל־ממשלתו׃
: Chizchiiahu regem ad propheta Ieſahiahu venit Et
14 ויבא[h] ישעיהו הנביא אל־המלך חזקיהו — בוא[h]
vnde & ,iſti viri dixerunt Quid ; eum ad dixitque
ויאמר אליו מה אמרו האנשים האלה ומאין
longinqua terra De : Chizchiiahu Dixitque Iſte ad venerunt
יבאו אליך ויאמר חזקיהו מארץ רחוקה
,tua domo in viderunt Quid :ait Et .Babel de ,venerunt
15 באו מבבל׃ ויאמר מה ראו[i] בביתך — ראה[i] † ſunt
,mea domo in † quæ Omnia : Chizchiiahu Dixitque
ויאמר חזקיהו את כל־אשר בביתי
eis oſtenderim non quod , *verbum* † fuit non .viderunt — † quicquam,
ראו לא־היה דבר אשר לא־הראיתם
: Chizchiiahu ad Ieſahiahu dixit Et .meis theſauris in
16 באוצרתי׃ ויאמר ישעיהו אל־חזקיהו
, *venientes* ‡ dies , Ecce :Domini verbum Audi — ‡ veniunt,
17 שמע דבר־יהוה׃ הנה ימים באים
theſaurizarunt ‖ quæ & ,tua domo in † quod omne deferetur & — † eſt ‖ condiderunt
ונשא כל־אשר בביתך ואשר אצרו
remanebit Non .Babel in ,hanc diem ad vſque , tui patres
אבתיך עד־היום הזה בבלה לא־יותר[k] — יתר[k] † quicquam,
egredientur qui ,tuis filiis de Et .Dominus dixit , *verbum* †
18 דבר אמר יהוה׃ ומבניך אשר יצאו[l] — יצא[l]
eunuchi erunt & : tollent ,generabis quos , te de
ממך אשר תוליד יקח והיו סריסים — יקחו ק
ad Chizchiiahu Dixitque .Babel regis palatio in
19 בהיכל מלך בבל׃ ויאמר חזקיהו אל־
: dixit Et.es locutus quod ,Domini verbum eſt Bonum : Ieſahiahu
ישעיהו טוב דבר־יהוה אשר דברת ויאמר
‡ meis diebus in ſit futura veritas & pax ſi ‡ Nonne — ‡ bonū eſt cùm
הלוא אם־שלום[m] ואמת יהיה בימי׃ — אמן[m]
, eius fortitudo omnis & ,Chizchiiahu *verborum reſiduum* Et — Reſidua autem
20 ויתר דברי חזקיהו וכל־גבורתו
,aquæductum & , piſcinam fecit quod &
ואשר עשה את־הברכה ואת־התעלה
ſcripta ipſa nonne ,ciuitatem in aquas introduxit &
ויבא[a] את־המים העירה הלא־הם כתובים — בוא[a] † ſunt in
‡ Iehudah regum dierum verborum libro *ſuper* †
על־ספר דברי הימים למלכי יהודה׃

Dormiuitque — Menaſſeh regnauit & ſuis patribus cum Chizchiiahu *Iacuitque*

וַיִּשְׁכַּב חִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה 21

.eo pro eius filius

בנה [b] — [b] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXI. כא

‡ erat † cum regnauit — ſ *ipſum regnando in* † Menaſſeh ‡ annorum duodecim Filius

שנה [c] — בֶּן־[c]שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ 1

.Ieruſalaim in regnauit annis quinque & quinquaginta &

וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם

‡ erat — malum Feciique .Chephſibah ‡ eius matris nomen &

עשה [d] — וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי־בָהּ׃ [d] וַיַּעַשׂ הָרַע 2

quas ,gentium abominationes iuxta , Domini oculis in

רוע [e] — בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר

ſerie — .Iſrael filiorum *faciebus* à Dominus expulit

ירש — [f] הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

perdiderat quæ ,excelſa ædificauit & ,eſt Conuerſuſque

בנה [g] — וַיָּשָׁב [g] וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר אִבַּד 3

fecit & ,Baal ipſi altaria erexit & :eius pater Chizchiiahu

קום [h] — חִזְקִיָּהוּ אָבִיו [h] וַיָּקֶם מִזְבְּחֹת לַבַּעַל [i] וַיַּעַשׂ

עשה [i] — . Iſrael rex Achab fecerat ſicut , Lucum

אֲשֵׁרָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל

:eis ſeruiuit & ,cælorum militiæ omni ſe incuruauit &

שחה [k] — [k] וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃

dixit qua * , Domini domo in altaria extruxit Et

וּבָנָה מִזְבְּחֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר 4

.meum nomen ponam Ieruſalaim In , Dominus

שום [l] — יְהוָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם אָשִׂים אֶת־שְׁמִי׃

duobus in ,cælorum militiæ vniuerſæ aras extruxit Et

בנה [m] — [m] וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם [n] בִּשְׁתֵּי 5

שנה [n] — fecit tranſireEt .Domini Domus atriis

חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ וְהֶעֱבִיר אֶת־ 6

, eſt auguratus & ,tempora obſeruauit &, ignem per ſuum filium

בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ

‡ magos † vt faceret — malum *faciendum ad* † multiplicauit *ſciolos* ‡ & pythonem fecit &

רבה [o] — וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִים [o] הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע

* eum. — irritandum ad Domini oculis in

בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיס׃

, fecerat quod ,Luci ſculptile poſuit Et

וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָשָׂה 7

Digitized by Google

ad & ,Dauid ad Dominus dixerat qua † ,domo in   † de
בבית אשר אמר יהוה אל־דוד ואל־
quam , Ieruſalaim in & ,hac domo In eius filium Selomoh
שלמה בנו בבית הזה ובירושלם אשר
ponam ,Iſrael tribubus cunctis de elegi
בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את־
.ſempiternum in meum nomen
שמי לעולם׃

è Iſrael pedem *faciendum moueri ad* addam non Et   vt moueri faciam
8 ולא [p]אסיף [q]להניד רגל ישראל מן־   יסף [p]
ſi *tantùm* * ,eorum patribus dedi quam , terra   נוד [q]
האדמה אשר נתתי לאבותם רק אם־
, eis præcepi quæ ,omnia iuxta *faciendum ad* ‡ cuſtodierint   * ſi tamen ‡ vt faciant
ישמרו לעשות ככל אשר צויתים   צוה [r]
meus ſeruus eis præcepit quam ,legem omnem iuxta &
ולכל־התורה אשר־צוה אתם עבדי   ירה [s]
,Menaſſeh eos fecit errare & :audierunt non Et .Moſeh   תעה [t]
9 משה׃ ולא שמעו [t]ויתעם מנשה   vt facerent peius quàm gentes
deleuit quas , *gentibus præ malum faciendum ad*
לעשות את־[u]הרע מן־הגוים אשר השמיד   רוע [u]
eſt Locutúſque .Iſrael filiorum *faciebus* ‡ à Dominus   ‡ facie
10 יהוה מפני בני ישראל׃ וידבר
:dicendo,prophetarum ſuorum ſeruorum *manu in* ‖ Dominus   ‖ per manum
יהוה ביד־עבדיו הנביאים לאמר׃
abominationes Iehudah rex Menaſſeh fecit quod eo Pro
11 יען אשר עשה מנשה מלך־יהודה התעבות   * fuerunt ante eum,
, Emorræi fecerunt quæ ,omnibus *præ* peius faciendo , illas   פנה [a]
האלה הרע מכל אשר־עשו האמרי
Iehudah etiam fecit peccare & ,*eius facies ad* * qui   ‡ inducam
אשר [a]לפניו ויחטא גם־את־יהודה   בוא
Deus Dominus dixit ſic Idcirco .ſuis idolis in   † adeò vt omnis audientis
12 בגלוליו׃ לכן כה־אמר יהוה אלהי   שמעה
, Ieruſalaim ſuper malum *inducens* ‡ ego Ecce : Iſrael   צלל [c]
ישראל הנני [b]מביא רעה על־ירושלם
aures tinniant , illud *audientium omnium quòd* † , Iehudah &   נטה [d]
ויהודה אשר כל־שמעיו [c]תצלנה שתי   קוה [e]
lineam Ieruſalaim ſuper extendam Et .eius aures   שקל [f]
13 אזניו׃ [d]ונטיתי על־ירושלם את [e]קו
delebo ‡ ,Achab domus pondus & , Someron   abſtergam
שמרון ואת־[f]משקלת בית אחאב [g]ומחיתי את־   מחה [g]

Ieru-

Digitized by Google

‡ quiſpiam * & terſam

abſterſit * ſcutellam ‡ abſtergit quemadmodum , Ieruſalaim
ירושלם כאשר־ימחה את־הצלחת מחה
dereliquam Et .ſuam faciem ſuper vertit &
והפך על־פניה ׃ ונטשתי 14
manu in eos tradam & ,meæ hæreditatis reſiduos
נתן h — את שארית נחלתי ׃ ונתתים ביד
direptionem In & ,rapinam in eruntque ;eorum inimicorum
בזז l — איביהם והיו לבז ולמשסה
שסה k — fecerunt quod Eo .ſuis inimicis omnibus
‖ irritauerunt — לכל־איביהם ׃ יען אשר עשו את־ 15
עשה l — à ,me *irritantes fuerunt* ‖ & , meis oculis in malum
היה m — הרע בעיני ויהיו מכעסים אתי מן־
ad vſque & Aegypto ex eorum patres ſunt egreſſi qua die
היום אשר יצאו אבותם ממצרים ועד
effudit innoxium ſanguinem etiam Et .hanc diem
נקה n — היום הזה ׃ וגם דם נקי שפך 16
impleret donec , valde multum Menaſſeh
מנשה הרבה מאד עד אשר־מלא את־
† de latere ad latus, — quo , ſuum peccatum præter , *os ad os* † Ieruſalaim
ירושלם פה לפה לבד מחטאתו אשר
vt faceret — .Domini oculis in malum *faciendum ad* Iehudah fecit peccare
Reſidua autem — החטיא את־יהודה לעשות הרע בעיני יהוה ׃
, fecit quæ vniuerſa & ,Menaſſeh *verborum reſiduum* Et
ויתר דברי מנשה וכל־אשר עשה 17
† ſunt in — *ſuper* † ſcripta ipſa nonne ,peccauit quod eius peccatum &
וחטאתו אשר חטא הלא־הם כתובים על־
Dormiuitque — *Iacuitque* §Iehudah regum dierum verborum libro
יום o — ספר דברי הימים למלכי יהודה ׃ וישכב 18
ſuæ domus horto in eſt ſepultus & ,ſuis patribus cum Menaſſeh
מנשה עם־אבתיו ויקבר בגן־ביתו
.eo pro eius filius Amon regnauitque ;Huzza horto in
בגן־עזא וימלך אמון בנו תחתיו ׃
† erat ‡ quando regnauit, — , *ipſum regnando in* ‡ Amon † annorum duorum & viginti Filius
שנה p — בן־עשרים ושתים שנה אמון במלכו 19
* erat — * eius matris nomen & : Ieruſalaim in regnauit annis duobus &
ושתים שנים מלך בירושלם ושם אמו
Fecitque .Iotbah de Charus filia Meſullemeth
בנה q — משלמת בת־חרוץ מן־יטבה ׃ ויעש 20
.ſuus pater Menaſſeh fecerat ſicut , Domini oculis in malum
רוע r — הרע בעיני יהוה כאשר עשה מנשה אביו ׃

.ſuus pater ambulauit qua via omni in ambulauit Et — per quam

וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ אָבִיו

21 ,ſuus pater ſeruierat quibus ,idolis ſeruiuitque

וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו

Dominum dereliquit Et .eis ſe incuruauit &

22 וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה — שׁחה

.Domini via in ambulauit non & ,ſuorum patrum Deum

אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃

interfecerunt & ,eum ſuper † Amon ſerui coniurauerunt Et — † contra

23 וַיִּקְשְׁרוּ עַבְדֵי־אָמוֹן עָלָיו וַיָּמִיתוּ — מות

.ſua domo in regem

אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃

coniurantes * omnes terræ populus percuſſit Et — * qui coniurauerant

24 וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים — נכה [a]

terræ populus conſtituit regem & : Amon regem ſuper † — † aduerſum

עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ

verborum reſiduum Et .eo pro eius filium Ioſiahu — Reſidua autem

25 אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי

ſuper † ſcripta Ipſa nonne ,fecit quæ Amon — † ſunt in

אָמוֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־

? Iehudah regum dierum verborum libro

סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃

: Huzza horto in ſuo ſepulchro in eum ſepeliuit Et

26 וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ בְּגַן־עֻזָּא

.eo pro eius filius Ioſiahu regnauitque

וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

CAP. XXII. כב

, ipſum regnando in ‡ Ioſiahu † annorum octo Filius — † erat ‡ quando regnauit,

1 בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ — בנה [b]

nomen & .Ieruſalaim in regnauit anno vno & triginta &

וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם

.Boſcath de Hadaiah filia Ididah * eius matris — * erat

אִמּוֹ יְדִידָה בַת־עֲדָיָה מִבָּצְקַת׃

ambulauit & : Domini oculis in ‡ rectum † Fecitque — † quod ‡ erat

2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ — עשה [c] ילך [d]

,dexteram ‡ declinauit non & ,ſui patris Dauid via omni in — ‡ ad

בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין — סור [e]

regis anno decimooctauo in fuit Et .ſiniſtram &

3 וּשְׂמֹאול׃ וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ — היה [f]

Digitized by Google

filii Aſaliiahu filium Saphan rex miſit , Ioſiahu

יֹאשִׁיָּהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶן־

‡ ad

; dicendo , Domini domum ‡ ſcribam Meſullam

מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר׃

, magnum ſacerdotem Chilchiahu ad Aſcende

עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל 4

* perficiat conflare pecuniam quæ illata eſt ‖ quam

quod ‖ , Domini domum *illatum argentum conſummet* * &

וְיַתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא[h] בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר

תמם [g]

eam tradant Et . populo à *abaci* † cuſtodes collegerunt

אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת הָעָם׃ וְיִתְּנֻה[i] 5

בוא [h]

domo in præfectis , opus facientium manui

עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית

נתן [i]

† liminis

‡ quod opus facientibus eam tradant & : Domini

יְהוָה וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר

ויתנוהו ק

. domus *ſciſſuram* ‡ roborandum ad Domini domo in

בְּבֵית יְהוָה לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃

בית ק

emendum ad & , cæmentariis & , ædificatoribus & , Fabris

לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּדְרִים וְלִקְנוֹת[k] 6

‡ eſt ‡ rimas

. domum roborandum ad , *excifionis* lapides & , ligna

עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־הַבָּיִת׃

קנה [k]

excifos,

datur quod , argentum eis *cum* ſupputetur non Tantum

אַךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף הַנִּתָּן 7

. *facientes ipſi* fide in ſed , eorum manum ad

עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים׃

faciant.

Saphan ad magnus ſacerdos Chilchiahu Dixitque

וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עַל־שָׁפָן 8

dedit & . Domini domo in inueni legis Librum ſcribam

הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן

ירה [l]

* ipſi

. illum legitque , Saphan ad * librum Chilchiahu

חִלְקִיָּה אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃

retulit & , regem ad ſcriba Saphan venit Et

וַיָּבֹא שָׁפָן הַסֹּפֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב[n] אֶת־ 9

שוב [m]

, argentum tui ſerui Conflauerunt : dixit & , rem regi

הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמַר הִתִּיכוּ[n] עֲבָדֶיךָ אֶת־הַכֶּסֶף

נתך [n]

‡ manui

manum ad ‡ illud dederunt & , domo in eſt inuentum quod

הַנִּמְצָא בַבַּיִת וַיִּתְּנֻהוּ[o] עַל־יַד

נתן [o]

. Domini domo in præfectis , opus facientium

עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בֵּית יְהוָה׃

Librum : dicendo , regi ſcriba Saphan Nunciauitque

וַיַּגֵּד[p] שָׁפָן הַסֹּפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר 10

נגד [p]

Digitized by Google

Saphan filium legitque : ſacerdos Chilchiiahu mihi dedit
נָתַן לִי חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ שָׁפָן
regis facies ad
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ — coram rege:

libri verba regem audire ſecundum * , fuit Et
11 וַיְהִי[a] כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר — * cùm audiſſet rex — הָיָה[a]
.ſua veſtimenta ſcidit & , legis
הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃

& ,ſacerdoti Chilchiiah rex præcepit Et
12 וַיְצַו[b] הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־ — צִוָּה[b]
& ,Michaiah filio Hachbor & , Saphan filio Achicham
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיָה וְאֵת
: dicendo ,regis ſeruo Haſaiah & . ſcribæ Saphan
שָׁפָן הַסֹּפֵר וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃

pro & , me pro Dominum inquirite , Ite
13 לְכוּ[c] דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד — הָלַךְ[c]
libri verba ſuper Iehudah omni pro & , populo
הָעָם וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר
quæ ,Domini ira * magna quia ,huius *inuenti* ‡
הַנִּמְצָא הַזֶּה כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת יְהוָה אֲשֶׁר־ — ‡ qui inuentus eſt * eſt
audierunt non quòd eò ,nos *in* ‖ eſt ſuccenſa *ipſa*
הִיא נִצְּתָה בָּנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ — ‖ contra
faciendum ad † , huius libri verba *ſuper* noſtri patres
אֲבֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת — † vt facerent — עָשָׂה[d]
.nobis *ſuper* ſcriptum ‡ omne iuxta
כְּכָל־הַכָּתוּב עָלֵינוּ׃ — ‡ quod eſt

, Hachbor & ,Achicham & ,ſacerdos Chilchiiahu abiit Et
14 וַיֵּלֶךְ[e] חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר — יָלַךְ[e]
vxorem ,propheti ſſam Chuldah ad Haſaiah & , Saphan &
וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת
.veſtium cuſtodis Charchas filii Ticuah filii Sallum
שַׁלֻּם בֶּן־תִּקְוָה בֶּן־חַרְחַס שֹׁמֵר הַבְּגָדִים
ſunt locuti & : *Secunda* † in Ieruſalaim in *habitans* ‡ ipſa &
וְהִיא יֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַםִ בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ — ‡ habitabat † domo doctrinæ:
Dominus dixit Sic ,eos ad Dixitque .eam ad
15 אֵלֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
vos miſit qui viro Dicite : Iſrael Deus
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם
adducens ‖ ego Ecce :Dominus dixit Sic .me ad
16 אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא[f] — ‖ adduco — בּוֹא[f]

malum

† ſuper — , eius habitatores ſuper & ,iſtum locum ad † malum

רוע [g] — [g] רָעָה אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו אֵת

.Iehudah rex legit quem ,libri verba omnia

כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃

diis ſuffierunt & ,me dereliquerunt quod eo Pro

תַּחַת אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים 17

* irritarent — : ſuarum manuum opere omni in me *irritare* pro * , alienis

אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם

.extinguetur non & ,iſto loco in meus furor eſt ſuccenſus &

יצת [h] — [h] וְנִצְּתָה [i] חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃

יחם [i] — Acquirendum ad vos *mittentem* ‡ ,Iehudah regem ad Et

‡ qui mittit — וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ 18

Dominus dixit Sic : *eum ad* dicetis ſic ,Dominum

אֶת־יְהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה

* Quoniam propter — audiſti quæ verba * : Iſrael Deus

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃

§ facie — *faciebus* § à es humiliatus &,tuum cor eſt emollitum Propter ea

רכך [k] — יַעַן [k] רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע מִפְּנֵי 19

† quando audiſti — locum ſuper ſum locutus quæ *te audiendo in* † ,Domini

יְהוָה בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־הַמָּקוֹם

‡ ut ſint — ,deſolationem in *exiſtendum ad* ‡ ,eius habitatores ſuper & ,iſtum

היה [l] — הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו [l] לִהְיוֹת לְשַׁמָּה

fleuiſti & ,tua veſtimenta ſcidiſti & ; maledictionem in &

וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתִּבְכֶּה

coram me — .Dominus dixit ,audiui ego etiam & : *meas facies ad*

לְפָנָי וְגַם אָנֹכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

colligeris & ,tuos patres ad te colligam ego ecce Idcirco

לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְךָ עַל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ 20

tui oculi videbunt non & ;pace in ,tua ſepulchra ad

ראה [m] — אֶל־קִבְרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־[m] תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ

† induco — locum ſuper *inducens* † ego quod , malum omne in

בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם

.verbum regi retulerunt Et ,hunc

שוב [n] — הַזֶּה [n] וַיָּשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃

CAP. XXIII. כג

omnes eum ad ſe congregauerunt & :rex miſit Et

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־ 1

rex Aſcenditque .Ieruſalaim & , Iehudah ſeniores

עלה [a] — זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ [a] וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ 2

Digitized by Google

omnes & ,Iehudah vir omnis & ,Domini domum †
בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכָל־
,prophetæ & ,ſacerdotes & ,eo cum † Ieruſalaim habitatores
ישְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים
Legitque .magnum ad vſque & ,paruo à populus omnis &
וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא
,fœderis libri , verba omnia eorum auribus in
בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית
.Domini domo in inuenti
הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה׃
excidit ‡ & ,columnam ſuper rex ſtetit Et
3 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־
, Dominum poſt eundum ad Domini faciem ad * fœdus
הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה [b]לָלֶכֶת אַחַר יְהוָה
.& ,eius teſtimonia & ,eius præcepta cuſtodiendum ad ‖ &
וְלִשְׁמֹר [c]מִצְוֹתָיו וְאֶת־[d]עֵדְוֹתָיו וְאֶת־
ſtabiliendum ad † ,anima tota in & ,corde toto in eius decreta
[e]חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ [f]לְהָקִים
libro ſuper ‡ ſcripta quæ ,huius fœderis verba
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר
.fœdere in populus omnis ſtetit & .hoc
הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃
,magno ſacerdoti Chilchiiahu rex præcepit Et
4 [g]וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
abati ‖ cuſtodibus & ,ſecundi ‡ ſacerdotibus &
וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף
vaſa omnia , Domini templo de educendum ad
[h]לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים
militiæ vniuerſæ & ,Luco & ,Bahal ipſi ‡ facta †
[k]הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא
campeſtribus ‡ in ,Ieruſalaim extra ea combuſſit & : cælorum
הַשָּׁמָיִם וַיִּשְׂרְפֵם מִחוּץ לִירוּשָׁלַםִ בְּשַׁדְמוֹת
.el Beth * eorum puluerem tulit & ; Chidron
קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית־אֵל׃
reges dederant † quos ,ſacrificulos ‖ fecit ceſſare Et
5 וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי
circuitibus ‡ & ,Iehudah vrbibus in excelſis in ſuffitus & †, Iehudah
יְהוּדָה וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמְסִבֵּי
, Lunæ & , Soli ,Bahal ſuffientes * & :Ieruſalaim
יְרוּשָׁלָםִ וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ

&

† in
† erant
qui inuentus eſt
‡ porrigit
* coram Dño vt ambularent
הלך [b]
‖ vt cuſtodirent
צוה [c]
עוד [d]
† vt ſuſcitarent
חקק [e]
קום [f]
‡ ſunt in
צוה [g]
‡ ſecundi,
‖ liminis
vt educerent
יצא [h]
כלה [i]
† quæ ‡ fuerunt
עשה [k]
‡ valle
* in
‖ ſacerdotes,
† poſuerant
‡ vt ſuffirent
‡ in
סבב [l]
* ceſſare fecit

Digitized by Google

‖ ſignis, † cæli.

& ‖ influentiis , & omni militiæ † cælorum.

וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃

Domini domo è Lucum fecit educere Et

6 וַיֹּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה

‖ vallem

combuſſit & ,Chidron torrentem ‖ in Ieruſalaim extra

מִחוּץ לִירוּשָׁלַםִ אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף

proiecit & ; puluerem in comminuit & ; Chidron valle in eum

[m] דקק

אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן [m] וַיָּדֶק לְעָפָר וַיַּשְׁלֵךְ

.populi filiorum ſepulchrum ſuper eius puluerem

אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קֶבֶר בְּנֵי הָעָם׃

‡ deſtruxit ‡ ſcortorum maſculorum * erant ‡ in † texebant cortinas

domo in * qui , proſtitutorum ‡ domos diruit ‡ Et

7 וַיִּתֹּץ [n] אֶת־בָּתֵּי הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית

domos ibi texentes † mulieres quibus ‡ ; Domini

[n] נתץ

יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם [o] בָּתִּים

[o] בית

vrbibus de ſacerdotes omnes eduxit Et .Luco

[p] בוא

8 לָאֲשֵׁרָה׃ [p] וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי

ſuffiebant quibus * excelſa contaminauit ‡ & , Iehudah

‡ immunda eſſe declarauit * in

יְהוּדָה וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְּרוּ־

: Sebah-Beer ad vſque Ghebah à ſacerdotes illic

שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע עַד־בְּאֵר שָׁבַע

‡ erant ad

portæ oſtium ‡ quæ ,portarum excelſa deſtruxit &

וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר

* erant

viri ſiniſtram ad * quæ ,ciuitatis principis Iehoſuah

[q] שׂור

יְהוֹשֻׁעַ [q] שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ

,ciuitatis porta in

בְּשַׁעַר הָעִיר׃

ad excelſorum ſacerdotes aſcendebant non Veruntamen

9 אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל־

‖ ſed

comedebant quinimo ‖ , Ieruſalaim in Domini altare

מִזְבַּח יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ כִּי אִם־אָכְלוּ

immundum locum eſſe declarauit

polluit Et .ſuorum fratrum medio in infermentata

10 [a] מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וְטִמֵּא אֶת־

[a] מץ

traducere non pro ‡ Hinnom filii valle in † quod ,Topheth

† erat ‡ ne tranſire faceret quiſquam

הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵי בְנֵי־הִנֹּם לְבִלְתִּי לְהַעֲבִיר

.Molech ipſi ignem per , ſuam filiam & ,ſuum filium virum

בן
ק

אִישׁ אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בִּתּוֹ בָּאֵשׁ לַמֹּלֶךְ׃

‡ poſuerant

reges dederant ‡ quos ,equos fecit ceſſare Et

11 וַיַּשְׁבֵּת אֶת־הַסּוּסִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי

ad Domini domus introitu ab Soli Iehudah

[b] בוא

יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ [b] מִבֹּא בֵית־יְהוָה אֶל־

cubi-

Digitized by Google

ſuburbanis in * quod eunuchi melech-Nethan cubiculum — * erat
לִשְׁכַּת נְתַן־מֶלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפַּרְוָרִים
igni in combuſſit Solis currus &.
וְאֶת־מַרְכְּבוֹת הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ׃
,Achaz cœnaculi tectum ſuper ‡ quæ aras Et — ‡ erant
12 וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל־הַגָּג עֲלִיַּת אָחָז — עָלָה [c]
altaria & ,Iehudah reges fecerant quas
אֲשֶׁר־עָשׂוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת — עָשָׂה
, Domini domus atriis duobus in Menaſſeh fecerat quæ
אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה — שְׁנָה [e]
fecit proiicere & ,inde *cucurrit* ‡ & , rex deſtruxit — ‡ currere fecit
נָתַץ הַמֶּלֶךְ וַיָּרָץ מִשָּׁם וְהִשְׁלִיךְ אֶת־ — רוץ
.Chidron torrentem in eorum pulverem
עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן׃
Ieruſalaim *facies ad* ‡ quæ excelſa Et — ‡ erant coram
13 וְאֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַםִ — פָּנָה [g]
ædificaverat quæ ,*deſtructionis* ‖ montis *dextera* * à quæ — * dextris ‖ olueti,
אֲשֶׁר מִימִין לְהַר־הַמַּשְׁחִית אֲשֶׁר בָּנָה
abominationi Haſtoreth Iſrael rex Selomoh
שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְעַשְׁתֹּרֶת שִׁקֻּץ
Milchom & ,Moab abominationi Chemos & , Sidoniorum
צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם
.rex cenſuit eſſe immunda ,Hammon filiorum abominationi
תּוֹעֲבַת בְּנֵי־עַמּוֹן טִמֵּא הַמֶּלֶךְ׃ — בָּנָה [h]
,Lucos ſuccidit & ,ſtatuas contrivit Et
14 וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיִּכְרֹת אֶת־הָאֲשֵׁרִים — יָצַב [i]
.hominum oſſibus eorum locum replevitque
וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם׃ — קוּם [k]
excelſum ,el-Beth in † quod altare etiam Et — † erat
15 וְגַם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל הַבָּמָה
fecit peccare qui , Nebat filius Iarobham fecerat quæ
אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
& ,ipſum altare etiam ,Iſrael
אֶת־יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא וְאֶת־
contrivit , excelſum combuſſitque : deſtruxit excelſum
הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבָּמָה הֵדַק — דָּקַק [l]
.Lucum combuſſit & ,pulverem in — † erant
לְעָפָר וְשָׂרַף אֲשֵׁרָה׃ — פָּנָה [m]
† quæ ſepulchra vidit & ,Ioſiahu ſe vertit Et
16 וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים אֲשֶׁר־ — רָאָה [n]

Digitized by Google

é oſſa tulit & , miſit & : monte in ibi
שָׁם בָּהָר וַיִּשְׁלַח [o] וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־

[o] לָקַח
† immundum eſſe cenſuit

, illud contaminauit † & , altare ſuper combuſſit & , ſepulcris
הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ

, Dei vir prædicauerat quod , Domini verbum iuxta
כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים

. hæc verba prædicauit qui
אֲשֶׁר קָרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה .

titulus iſte quem video?
[p] צִיֵּן

dixerunt Et ? videns ego quod hic indicium Quid : ait Et
וַיֹּאמֶר מָה [p] הַצִּיּוּן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ 17

, Dei viri Sepulcrum : ciuitatis viri eum ad
אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים

[q] בּוֹא

verba prædicauit & , Iehudah de venit qui
אֲשֶׁר־ [q] בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים

-el Beth altare ſuper feciſti quæ , hæc
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבַּח בֵּית־אֵל ׃

† Quiſquam
[r] יָנַח
[s] נוּעַ

. eius oſſa moueat ne Vir † illum Dimittite : Dixitque
וַיֹּאמֶר [r] הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו 18

qui , prophetæ oſſa , eius oſſa liberauerunt &
וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו אֵת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר־

[a] בַּיִת
† erant

domos omnes etiam Et . Someron de venerat
בָּא מִשֹּׁמְרוֹן ׃ וְגַם אֶת־כָּל־ [a] בָּתֵּי 19

fecerant quas Someron ciuitatibus in † quæ , excelſorum
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ

. Ioſiahu fecit remouere , irritandum ad Iſrael reges
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ

[b] עָשָׂה
iugulauit

fecerat quæ opera omnia iuxta eis Fecitque
וַיַּעַשׂ [b] לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה

, excelſorum ſacerdotes mactauit Et . el-Beth in
בְּבֵית־אֵל ׃ וַיִּזְבַּח אֶת־כָּל־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת 20

† erant
† in

oſſa combuſſit & , altaria ſuper ibi † qui
אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת

[c] שׁוּב

. Ieruſalaim † eſt reuerſus & : ea ſuper hominum
אָדָם עֲלֵיהֶם [c] וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלָםִ ׃ .

[d] צָוָה
† eſt in

Facite : dicendo , populo omni rex præcepit Et
וַיְצַו [d] הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ 21

libro ſuper † ſcriptum ſicut , veſtro Deo Domino Peſach
פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר

Peſach ſicut eſt factum non Quoniam . huius fœderis
הַבְּרִית הַזֶּה ׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח 22

, hoc

Digitized by Google

; Iſrael iudicauerunt qui ,Iudicum diebus à ,hoc .
הַזֶּה מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל יום e
. Iehudah regum & ,Iſrael regum diebus omnibus &
וְכֹל יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃
, Ioſiahu regis anno decimo octauo in Quinimo
23 כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
. Ieruſalaim in Domino hoc Peſach eſt factum
נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם׃
& ,ſciolos † & ,pythones etiam Et † magos,
24 וְגַם אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־
;abominationes omnes & ,idola & ,Teraphim * * ſimulacra,
הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־הַשִּׁקֻּצִים
Ieruſalaim in & , Iehudah terra in conſpiciebantur quæ
אֲשֶׁר נִרְאוּ f בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם ראה f
legis verba ſtatueret vt : Ioſiahu expurgauit remouit
בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה ירה g
Chilchijahu inuenit quem libro ſuper ‖ ſcripta ‖ in
הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ
.Domini domo ‡ ſacerdos ‡ in
הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה׃
qui rex eius facies ad † fuit non ipſe ſicut Et † ante eum
25 וְכָמֹהוּ לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־
tota in & ,ſuo corde toto in Dominum ad ſit reuerſus
שָׁב h אֶל־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־ שוב h
legem omnem iuxta ,ſua validitate tota in & ,ſua anima
נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל תּוֹרַת
.ipſe ſicut ſurrexit non eum poſt & ; Moſeh
מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם i כָּמֹהוּ׃ קום i
ſui naſi ‡ ira ab Dominus eſt reuerſus non Veruntamen ‡ furoris
26 אַךְ לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ
omnes ſuper † ,Iehudah in ‖ eius naſus * eſt iratus quo ,magni * furor ‖ contra † propter
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־
.Menaſſeh eum irritauit quibus ,irritationes
הַכְּעָסִים אֲשֶׁר הִכְעִיסוֹ מְנַשֶּׁה׃
remouebo Iehudah Etiam :Dominus dixit Et
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה k אָסִיר סור k
: Iſrael remoui ſicut , meis faciebus deſuper * * à facie mea,
מֵעַל פָּנַי l כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל פנה
elegi quam ,hanc ciuitatem reprobabo &
וּמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־

Ieru-

Digitized by Google

† de — meum nomen Erit , dixi qua † domum & ,Ieruſalaim
יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי יִהְיֶה שְׁמִי

Reſidua autem — quæ omnia & ,Ioſiiahu verborum reſiduum Et .ibi
28 שָׁם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר

† ſunt in — verborum libro ſuper † ſcripta ipſa nónne ,fecit
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי

aſcendit eius diebus In ¶ Iehudah regum dierum
יוּם [m] — הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ בְּיָמָיו [m] עָלָה 29

‡ percuſſus ‡ contra * iuxta — ſuper * Aſſur regem ſuper ‡ Aegypti rex Nechoh ‡ Parhoh
פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־

; eius occurſum in Ioſiiahu rex abiit & : Perath flumen
ילך [a] — נְהַר־פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ

† cùm vidiſſet — . eum ipſum videre ſecundum † Meghiddo in eum occidit &
מות [b] — וַיְמִיתֵהוּ [b] בִּמְגִדּוֹ כִּרְאֹתוֹ [c] אֹתוֹ׃

ראה [c] — , Meghiddo è mortuum ſui ſerui eum fecerunt equitare Et
וַיַּרְכִּבֻהוּ עֲבָדָיו מֵת מִמְּגִדּוֹ 30

‡ in — .ſuo ſepulchro in eum ſepelierunt & ,Ieruſalaim ‡ eum adduxerunt &
וַיְבִאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקְבְּרֻהוּ בִּקְבֻרָתוֹ

, Ioſiiahu filium Iehoachaz terræ populus Tulitque
לקח [d] — וַיִּקַּח [d] עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ

.ſuo patre pro eum conſtituerunt regem & , eum vnxerunt &
וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו׃

† erat — Iehoachaz † annorum trium & viginti Filius
בֶּן־עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז 31

quando regnauit — .Ieruſalaim in regnauit menſibus tribus & .ipſum regnando in
בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם

‡ erat — .Libnah de Irmeiahu filia Chamutal ‡ eius matris nomen Et
בנה [e] — וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמוּטַל [e] בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃

quæ omnia iuxta ,Domini oculis in malum Feciteque
עשה [f] — וַיַּעַשׂ [f] הָרַע [g] בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־ 32

רוע [g] — Nechoh ‡ Parhoh eum ligauit Et .ſui patres fecerunt
עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ וַיַּאַסְרֵהוּ פַרְעֹה נְכֹה 33

‡ percuſſus ‡ dum regnaret — ; Ieruſalaim in regnando in ‡ , Chamath terra in Riblah in
ממלוך — בְרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת בִּמְלֹךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם

ק — , argenti talenta centum terram ſuper mulctam dedit || &
‡ impoſuit — נתן [i] — וַיִּתֶּן [h] עֹנֶשׁ עַל־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף

Nechoh Parhoh conſtituit regem Et .auri talentum &
וְכִכַּר זָהָב׃ וַיַּמְלֵךְ פַּרְעֹה נְכֹה 34

,ſuo patre Ioſiiahu pro Ioſiiahu filium Eliachim
אֶת־אֶלְיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו

&

Digitized by Google

,tulit Iehoachaz & : Ichoiachim eius nomen vertit &

[i]וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז לָקָח

argentum Et .ibi eſt mortuus ,& , Aegyptum ‡ venit &

35 [k]וַיָּבֹא מִצְרַיִם [l]וַיָּמָת שָׁם׃ וְהַכֶּסֶף

fecit æſtimare Veruntamen .Parhoh ipſi Iehoiachim dedit aurum &

וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים לְפַרְעֹה אַךְ הֶעֱרִיךְ

:Parhoh os ſuper ‡ argentum dandum ad * terram

אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־[m] פִּי פַרְעֹה

&.,argentum exigebat ſuam æſtimationem ſecundum vno †

אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־

.Nechoh Parhoh dandum ad ‡ ,terræ populo ‡ aurum

הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ לָתֵת לְפַרְעֹה נְכֹה׃

Iehoiachim * annorum quinque & viginti Filius

36 [n]בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים

:Ieruſalaim in regnauit annis vndecim . & ,ipſum regnando in ‖

בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ

.Rumah de Pedaiah filia Zebudah † eius matris nomen &

וְשֵׁם אִמּוֹ זְבוּדָּה בַת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה׃

quæ omnia iuxta ,Domini oculis in malum Fecitque

37 [o]וַיַּעַשׂ [p]הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־

.eius patres fecerunt

עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃

יסבב [i]
‡ in
בוא [k]
מות [l]
* vt daret
‡ ad imperium
פה [m]
† ab vnoquoque
‡ à ‡ vt daret
* erat
בנה [n]
† quomodo regnauit,
† erat
עשה [o]
רוע [p]

CAP. XXIIII. כד

: Babel rex Nebuchadneſar aſcendit eius diebus In

1 בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל

.eſt reuerſus & ,annis tribus ſeruus Iehoiachim ei fuit &

[q]וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים [r]וַיָּשָׁב

eum in ‖ Dominus miſit Et .eum in ‖ rebellauit &

2 וַיִּמְרָד־בּוֹ׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה ׀ בּוֹ אֶת־

agmina * & ,Aram agmina * & ,Chaſdim agmina *

גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֵת ׀ גְּדוּדֵי

.Iehudah in eos miſit & ,Hammon filiorum agmina ‖ & ,Moab

מוֹאָב וְאֵת גְּדוּדֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה

fuerat locutus quod ,Domini verbum iuxta ;eum diſperdendum ad

לְהַאֲבִידוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר

.prophetarum ſuorum ſeruorum manu in ‖

בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃

. Iehudah in ‡ fuit Domini os ſuper † Veruntamen

3 אַךְ ׀ עַל־[s] פִּי יְהוָה הָיְתָה בִּיהוּדָה

ad ‡

היה [q]
שוב [r]
‖ contra
* exercitus
‖ exercitus
vt diſperderet
‖ per manum
‡ iuxta
‡ hoc contra
פה [s]

Digitized by Google

‡ vt remoueret eum à facie ſua propter peccata
סוּר [a]

נָקָה [a] cruore innocenti.

Refidua autem

* ſunt in
יוֹם [b]
Dormiuitque

ve egrederetur
יָסַף [c]
יָצָא [d]

הָיָה [e]
‡ & * erat

‖ quando regnauit

עָשָׂה [f]
רוּעַ [g]
עָלָה [a]
[i] פָּרַק
‡ in
‡ contra
בּוֹא [h]
* obſidebant
צוּר [i]
יָצָא [k]

* Menaſſeh : peccatis in ,ſuis faciebus deſuper remouendum ad ‡

לְהָסִיר מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה

ſanguinem etiam Et .fecit quæ omnia ſecundum

4 בְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה ׃ וְגַם דַּם־

Ieruſalaim repleuit & effudit quem ,innocentem

הַנָּקִי [a] אֲשֶׁר שָׁפָךְ וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלִַם

.parcere Dominus noluit & innoxio ,ſanguine

דַּם נָקִי וְלֹא־אָבָה יְהוָה לִסְלֹחַ׃

,fecit quæ omnia & ,Iehoiachim verborum reſiduum Et

5 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה

dierum verborum libro ſuper * ſcripta ipſa nonne

הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים [b]

cum Iehoiachim Iacuitque ſ Iehudah regum

6 לְמַלְכֵי יְהוּדָה ׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־

.eo pro eius filius Iehoiachin regnauitque : ſuis patribus

אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו ׃

exeundum ad ,Aegypti rex vltrà addidit non Et

7 וְלֹא־ [c] הֹסִיף עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם [d] לָצֵאת

ad vſque Aegypti flumine à Babel rex tulerat quia :ſua terra de

מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם עַד־

.Aegypti regis erat quicquid . Perath flumen

נְהַר פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר [e] הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם ׃

Iehoiachin * annorum decem ‡ octo Filius

8 בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה יְהוֹיָכִין

: Ieruſalaim in regnauit menſibus tribus & ; ipſum regnando in ‖

בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם

.Ieruſalaim de Elnathan filiá Nechuſta eius matris nomen &

וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַת־אֶלְנָתָן מִירוּשָׁלִָם ׃

omnia iuxta ,Domini oculis in malum Fecitque

9 וַיַּעַשׂ [f] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל

.eius pater fecerat quæ

אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו ׃

Nebuchadneſar ſerui aſcenderunt illo tempore In

10 בָּעֵת הַהִיא עָלָה עַבְדֵי נְבֻכַדְנֶאצַּר

.obſidionem in ciuitas venit & ,Ieruſalaim ‡ Babel regis

מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר ׃

: ciuitatem ſuper ‡ Babel rex Nebuchadneſar venit Et

11 וַיָּבֹא [h] נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־הָעִיר

Iehoiachin eſt egreſſus Et : eam ſuper coarctantes * eius ſerui &

12 וַעֲבָדָיו צָרִים [i] עָלֶיהָ ׃ וַיֵּצֵא [k] יְהוֹיָכִין

Digitized by Google

eius mater & ipſe ,Babel regem ad Iehudah rex
מֶלֶךְ־יְהוּדָה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ
eum ſuſcepit Et ;eius eunuchi & ,eius principes & ,eius ſerui &
וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ שׁוּר [l]
eum regnandi octauo anno in ,Babel rex — quo regnauit.
מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ׃
domus theſauros omnes inde eduxit Et
13 וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֶת־כָּל־אוֹצְרוֹת בֵּית
vniuerſa concidit & : regis * domus theſauros & , Domini — * regiæ
יְהוָה וְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְקַצֵּץ אֶת־כָּל־
Iſrael rex Selomoh fecerat quæ aurea vaſa
כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
.Dominus eſt locutus ſicut ,Domini templo in
בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃
vniuerſos & .Ieruſalaim omnem tranſtulit Et
14 וְהִגְלָה אֶת־כָּל־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־
millia decem virtute † fortes omnes & , principes — † viribus
הַשָּׂרִים וְאֵת כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
remanſit non : incluſorem & ,artificem omnem & ‡ captiuos ‡ — ‡ in tranſmigrationem
גּוֹלֶה וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא נִשְׁאַר
tranſtulit Et .terræ populi tenuitatem ‡ præter — ‡ pauperes
15 זוּלַת דַּלַּת [m] עַם־הָאָרֶץ׃ וַיֶּגֶל אֶת־ — דלל [m]
vxores & ,regis matrem & :Babel in Iehoiachin — גלה [n]
יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה וְאֶת־אֵם הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי
fecit ire , terræ arietes ‖ & ,eius eunuchos & , regis — ‖ fortes
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֵת אוּלֵי הָאָרֶץ הוֹלִיךְ — אילו [l] ק
omnes Et .Babel in Ieruſalaim de captiuitatem ‡
16 גּוֹלָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ וְאֵת כָּל־ — ‡ in
incluſorem & , artificem * & , millia ſeptem , virtutis ‡ viros — ‡ exercitus * artifices, & incluſores
אַנְשֵׁי הַחַיִל שִׁבְעַת אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר
eos adduxitque : bellum facientes fortes omnes , mille
אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי מִלְחָמָה [o] וַיְבִיאֵם — בוא [o]
.Babel in captiuitatem † Babel rex — † in
מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה בָּבֶלָה׃
eius patruum Mathaniah Babel rex conſtituit regem Et
17 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹּדוֹ
.Sidchiiahu eius nomen vertit & : eo pro
תַּחְתָּיו [a] וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ׃ — סבב [a]
Sidchiiahu † anni vnius & viginti Filius — † erat
18 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ

im

Digitized by Google

quando regnauit: .Ierusalaim in regnauit annis vndecim & ipsum regnando in
בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ
‡ erat חמוטל .Libnah de Irmeiahu filia Chamutal ‡ eius matris nomen Et
וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃
P : quæ omnia iuxta , Domini oculis in malum fecit Et
עָשָׂה [b] וַיַּעַשׂ [b] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־ 19
.Iehoiachim fecerat
עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃
† furor ‡ contra ,Ierusalaim in † erat Domini naso super † Quia
כִּי עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלַםִ 20
‡ proiicere faceret * à facie sua: : suis faciebus desuper * eos ipsum proyceret ‡ donec ,Iehudah in &
וּבִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִכוֹ אֹתָם מֵעַל [c] פָּנָיו
פָּנָה [c] .Babel regem in † Sidchiiahu rebellauit ‖ &
‖ defecit † contra וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃

CAP. XXV. כה

regni mense in ,eius regnandi nono anno in Fuit Et
הָיָה [d] וַיְהִי [a] בִשְׁנַת הַתְּשִׁיעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ 1
rex Nebuchadnesar venit , mensis decima in ,decimo
הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּא נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
‖ exercitus † contra , Ierusalaim super † eius potentia ‖ omnis & ipse , Babel
בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַםִ
‡ aduersus ‡ contra * turrim lignearn per circuitum. vallum * eam super ‡ extruxerunt & :eam super ‡ est castrametatus &
וַיִּחַן [e] עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק
ad vsque ,obsidionem in ciuitas venit Et ,vndiquaque
חָנָה [e] סָבִיב׃ וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד־ 2
.Sidchiiahu regis annum vndecimum
עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃
: ciuitate in fames præualuit & ,mensis nona In
בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר 3
est erupta Et .terræ populo panis erat non &
וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ וַתִּבָּקַע 4
‡ bellatores fugerunt ‡ per viam * sunt portæ via ‡ nocte belli ‡ viri omnes & ,ciuitas
הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַלַּיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר
Chasdim & ‖ regium hortum iuxta * qui , muros duos inter
גָּנַן [f] ‖ iuxta בֵּין הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים
† per circuitum erant, & abierunt per viam vallis. .solitudinis via abijt & circumquaque † ciuitatem super ‖
עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלֶךְ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
,regem post Chasdim exercitus sunt persecuti Et
וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחַר הַמֶּלֶךְ 5

Digitized by Google

omnis & : Iericho campeſtribus in eum comprehenderunt &

וַיַּשִּׂגוּ[g] אֹתוֹ בְּעַרְבֹת יְרֵחוֹ וְכָל־ — נשג[g] ‡ diſperſus eſt ab

comprehenderunt Et .eo deſuper ſunt diſperſi‡ eius exercitus

6 חֵילוֹ נָפֹצוּ מֵעָלָיו׃ וַיִּתְפְּשׂוּ

Babel regem ad eum fecerunt aſcendere & , regem

אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ[h] אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל — עלה

.iudicium eo cum ſunt locuti & : Riblah in

רִבְלָתָה וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃

& :eius oculis in iugulauerunt Sidchiiahu filios Et

7 וְאֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ לְעֵינָיו וְאֶת־

, compedibus in eum vinxit & , cæcauit Sidchiiahu oculos

עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם

quinto menſe in Et . .Babel ‡ eum adduxerunt & — ‡ in

8 וַיְבִאֵהוּ בָּבֶל׃ וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי — בוא[i] * eſt

annus decimus nonus annus * ipſe , menſis ſeptima in

בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה

Nebuzaradan venit ;Babel regis Nebuchadneſar regis

לַמֶּלֶךְ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן

.Ieruſalaim † Babel regis ſeruus laniorum magiſter — † in

רַב־טַבָּחִים עֶבֶד מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם׃

: regiam domum & ,Domini domum combuſſit Et

9 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ

domum omnem & , Ieruſalaim domos omnes &

וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־בֵּית

.igni in combuſſit magnam

גָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

omnis deſtruxerunt circumquaque Ieruſalaim muros Et — per circuitum deſtruxit

10 וְאֶת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־

.laniorum magiſtro * qui Chaſdim , exercitus — * erat cum

חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר[a] רַב־טַבָּחִים׃ — רבב[a]

& ,ciuitate in remanentium ‖ populi reſiduum Et — ‖ qui remanſerat

11 וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת

reſiduum & ,Babel regem ad fuerant delapſi qui cadentium † — † transfugarū ‡ transfugerunt

הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עַל־הַמֶּלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר

.laniorum magiſter adan-Nebuzar tranſtulit , multitudinis

הֶהָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַר־אֲדָן רַב־טַבָּחִים׃

laniorum magiſter reliquit terræ tenuitate ‡ de Et — ‡ pauperibus

12 וּמִדַּלַּת[b] הָאָרֶץ הִשְׁאִיר רַב־טַבָּחִים — דלל[b]

æreas columnas Et .agricolas in & vinitores in

13 לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת

quæ

Digitized by Google

‡ erant in — mare & , baſes & . Domini domo ‡ quæ
כּוּן [c] — אֲשֶׁר בֵּית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם
† erat — , Chaſdim confregerunt , Domini domo in † , quod , æreum
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־בְּבֵית יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים
ollas Et . Babel in eorum æs tulerunt &
נָשָׂא [d] — [d] וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת 14
, cochlearia & , pſalteria & , ſcopas &
כַּף [e] — וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת
† in — , eis in miniſtrabant quibus † , ærea vaſa omnia &
וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָם
, pelues & , acerras Et . tulerunt
לָקָחוּ׃ וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת 15
‖ quæ aureá, aurea: † quæ argenteá, argentea: — magiſter tulit : argentum , argentum quod ‡ & : aurum , aurum quod ‖
אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב־
, vnum mare , duas Columnas . laniorum
טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד 16
in domo — non . Domini domui Selomoh fecerat quas , baſes &
וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־
. illorum vaſorum omnium æris . pondus erat
כָּלָה [f] — הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־[f] הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃
‡ & † erat — , vnius columnæ altitudo † cubitorum decem ‡ Octo
שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד 17
* capitellum ‖ capitelli erat — coronamenti ‖ altitudo & , æreum eam ſuper coronamentum * &
וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת
ſuper malogranata & , retiaculum & ; cubitorum trium
אמות — שָׁלֹשׁ אַמָּה וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־
columnæ ‡ ita ſicut & , ærea Omnia ; circumquaque coronamentum †
† capitella per circuitum; ‡ erant — הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לַעַמּוּד
, laniorum magiſter . tulit Et , retiaculum ſuper ſecunda
שָׁנָה [g] — [g] הַשֵּׁנִי עַל־הַשְּׂבָכָה׃ [g] וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים 18
ſacerdotem Sephaniahu & , primum ſacerdotem Seraiah .
לָקַח [h] — אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן
רָבַב [i] — ciuitate de Et . abacique cuſtodes tres & , ſecundum
‡ vaſorum. — מִשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ וּמִן־הָעִיר 19
† erat — ſuper præfectus ipſe † qui , vnum eunuchum tulit
לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא פָקִיד עַל־
‡ bellatores, † iis qui videbant faciem — videntibus † ex viros quinque & , belli ‡ viros
רָאָה [k] — אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַחֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים [k] מֵרֹאֵי
ſcribam & , ciuitate in ſunt inuenti qui , regis facies
פָּנָה [l] — [l] פְּנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת הַסֹּפֵר

Digitized by Google

ſexaginta & ;terræ populum *exercentem* ‡ militiæ principem
שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים

tulit Et ,ciuitate in *inuentos* † ,terræ populo de viros
20 אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בָּעִיר׃ וַיִּקַּח

eos fecit ire & ,laniorum magiſter Nebuzaradan eos
אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם

rex eos percuſſit Et .Riblah in Babel regem *ſuper* §
21 עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ [a] וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ

eſt trãſlatus & ;Chamath terra in Riblah in eos interfecit & ,Babel
בָּבֶל [b] וַיְמִיתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת [c] וַיִּגֶל

relicto ‡ populo Et .ſua terra *deſuper* † Iehudah
22 יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ וְהָעָם הַנִּשְׁאָר

Nebuchadneſar fecerat remanere quem ,Iehudah terra in
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר

filium Ghedaliahu eis *ſuper* præfecit & ,Babel rex
מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־

principes omnes audierunt Et .Saphan filii Achicham
23 אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי

Babel rex præfeciſſet quòd ,viri & ,ipſi *uirtutum* ◦
הַחֲיָלִים הֵמָּה וְהָאֲנָשִׁים כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל

;Miſpah in Ghedaliahu ad venerunt & ,Ghedaliahu
אֶת־גְּדַלְיָהוּ [d] וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּה

,Careah filius Iochanan & ,Nethaniah filius Iſmahel &
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ

Iaazaniahu & ,Netophathites Tanchumeth filius Seraiah &
וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ

eis iurauit Et .eorum viri & ipſi ;Mahachati filius
24 בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּשָּׁבַע לָהֶם

timeatis Ne :eis dixitque ,eorum viris & ,Ghedaliahu
גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אַל־[e] תִּירְאוּ

regi ſeruite & ,terra in Manete .Chaſdim *ſeruis* a
מֵעַבְדֵי הַכַּשְׂדִּים [f] שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ

ſeptimo menſe in ,fuit Et .vobis erit bene & ,Babel
25 בָּבֶל [g] וְיִטַב לָכֶם׃ [h] וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי

ſemine de Eliſamah filii Nethaniah filius Iſmahel venit
[i] בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע

percuſſeruntque ,eo cum viri decem & ,regni
הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ [k] וַיַּכּוּ אֶת־

,Chaſdim & ,Iehudæos ;eſt mortuus & ,Ghedaliahu
גְּדַלְיָהוּ [l] וַיָּמֹת וְאֶת־הַיְּהוּדִים וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים

qui

‡ qui colligere faciebat
† qui inuenti ſunt
§ ad
[a] נָכָה
[b] מוּת
[c] גָּלָה
† ‡ qui remanſerat
◦ exercituum
[d] בּוֹא
[e] יָרֵא
ſeruire
[f] יָשַׁב
[g] יָטַב
[h] הָיָה
[i] בּוֹא
[k] נָכָה
[l] מוּת

Digitized by Google

ſurrexit קוּם m | ‖ exercituum, iuerunt in שׂוּר n | ‡ facie

omnis *ſurrexerunt* Et .Miſpah in eo cum erant qui
אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקֻמוּ m כָל־ 26
,*virtutum* ‖ principes & ,magnum ad vſque & paruoà populus
הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל n וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים
.Chaſdim *faciebus* ‡ à timuerunt quia : Aegyptum *venerunt* &
וַיָּבֹאוּ מִצְרָיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כַשְׂדִּים׃
transmigrationis anno ſeptimo & trigeſimo in , fuit Et
וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת 27
vigeſima in menſe duodecimo *in* , Iehudah regis Iehoiachin
יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים
Babel rex merodach-Euil leuauit , menſis ſeptima &
וְשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל

quo regnauit,

Iehudah regis Iehoiachin caput ,*eius regnandi* ‡ anno *in*
בִּשְׁנַת מָלְכוֹ אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה

* poſuit טוֹב o | ‡ ſuper ‡ erant

dedit * & . bona eo cum eſt locutus Et .carceris domo de
מִבֵּית כֶּלֶא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ o טֹבוֹת וַיִּתֵּן 28
ſecum ‡ qui ,regum thronum *deſuper* ‡ eius thronum
אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כִּסֵּא הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ

* carcerarias | ‖ in conſpectu יוֹם p חָיָה q | † quotidiana | ‡ per ſingulos dies

comedebat & ,eius *carceris* * veſtes mutauit Et .Babel in
בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּא אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל 29
.ſuæ vitæ diebus omnibus eius *faciei* *ad* ‖ ſemper panem
לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו כָּל־ p יְמֵי q חַיָּיו׃
à ei dabatur *iugis* † portio eius *ſ:lua* portio Et
וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת 30
.eius vitæ diebus omnibus ,*ſuo die in diei res* ‡ rege
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּו׃

Finis ſecundi libri Regum.

תם ספר מלכים ב

Digitized by Google

BIBLIOT. ACADEM. LAUSAN
LIBERTÉ ET PATRIE

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google